28, 651 /D/1

U. VII.

18/h

HICKES, George

Linguarum veterum septentrionalium thesaurus. Vol. 2.

ANTIQUÆ LITERATURÆ

SEPTENTRIONALIS

LIBER ALTER.

SEU

HUMPHREDI WANLEII

Librorum *Vett.* Septentrionalium, qui in *Angliæ* Bibliothecis extant, nec non multorum *Vett.* Codd. Septentrionalium alibi extantium Catalogus Hiſtorico-Criticus, cum totius Theſauri Linguarum Septentrionalium ſex Indicibus.

OXONIÆ,

E THEATRO SHELDONIANO, *An. Dom.* MDCCV.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

AD

Ampliſſimum & Illuſtriſſimum Virum

ROBERTUM HARLEY

ARMIGERUM,

Sereniſſimæ ANNÆ Reginæ à Sanctioribus Conciliis, & Epiſtolis,

DOM. COMM. III°. Oratorem,

De Librorum Veterum Septentrionalium, qui in *Angliæ* Bibliothecis extant, Catalogo Hiſtorico-Critico

HUMFREDI WANLEII Præfatio.

QUANQUAM ex claræ exiſtimationis hominibus, qui tum *Oxoniæ*, tum *Londini* bene mihi fecerunt, neminem plane, cui tantum quantum Tibi debeam, memorare habeo; non tamen ſingularia illa beneficia, quibus de me optime meruiſti, ſed præclara Tua in Remp. Literariam merita ſummâ cum Eruditione & Humanitate conjuncta fecerunt, ut Præfationem hanc ad Te doctorum facile Principem ſcriberem, quem ſolum dignum judicavi, qui Lectorum perſonas in illa ſuſtineres omnium, qui literas Saxonicas perinde ac Tu colentes, Catalogum noſtrum diligenter verſaturi ſunt. Etenim Tui ſimiles Lectores, Vir Celeberrime, & expectat, & poſtulat Catalogus noſter, ſcilicet Philo-Saxones, quos Patriarum Antiquitatum ſcientia delectat, & *Angliæ* tum *Saxonicæ*, tum *Danicæ*, quidni dicam & *Normannicæ* Hiſtorias pervolvere, Mores cognoſcere, Leges & Conſuetudines diſcere, Codiceſque MSS. undique comparare juvat, & qui Linguas Linguarumque Dialectos, quibus loquentes, ſcribenteſve Majores noſtri in omni tempore uſi ſunt, gaudent eſſe inſtauratas. Adde quod Bibliothecæ *Cottonianæ* Gaza, (quæ Codicibus, quos ſcripſerunt, repleta eſt) Senatus-Conſulto in Fidem & Tutelam Tibi cum aliis Viris Illuſtriſſimis commiſſa & mandata eſt, quem ab Anglo-Saxonibus genus ducere Gentis veſtræ & Nomen & Monumenta oſtendunt. Quamobrem, è *Mæcenatum* numero, qui ob Ingenium, Doctrinam, & Liberalitatem apud nos inclareſcunt, Te ſeligere placuit, apud quem in Præfatione diſſerere poſſem de Ratione ſive Methodo, qua in ſcribendo hoc Catalogo uſus ſum; neque quo minus id faciendum putarem Publicarum Rerum Conſideratio, quæ tempus tuum vendicant, impedire me potuit, qui ſcirem Te pro more Tuo nonnullas horas vel è ſomno eripere ſolere, quas Reipub. Curis ſolutus, nocturnis Lectionibus poſſes inſumere. Præterea, gratum Tibi fore quod hac de re ſcriberem ex eo non potui quin ſperarem, quod haud minimam partem Catalogi noſtri non ita pridem ante perlegere voluiſti, quam integrum opus, quod jam tandem ſe publico offert, ex prælo poterat prodire.

In illo autem texendo nihil non facere inſtitui, quod non meo ſolum, ſed Doctiſſimi viri D. G. HICKESII judicio MSS. codicum Catalogum ſtudioſo Lectori utilem ſimul & jucundum reddere poſſet.

Primò igitur *Notas Numeroſque* quibus Codicum Loci in Bibliothecis deſignantur à me deſcribendos judicavi, ut curioſus Lector iis tanquam *Ariadnæo* filo ductus hos facilius adiret. *Ex. gr.* in prima Catalogi pagina NE. F. 4. 11. denotat *Bibliothecæ Bodleianæ* plagam, plagæque partem, partiſque pluteum, pluteique locum, in quo Homiliarum Sax. Codex iſte ita deſignatus ſervatur.

Secundò, Veteres Codicum Inſcriptiones mutare mihi ſemper religio fuit. De quo monendum Lectorem cenſui, ut ſciret, ex. gr. Epigraphen iſtam INCIPIT LIBER CATHOLICORVM SERMONVM, quam in prima Catalogi pagina cernere eſt, & id genus alias, non meam eſſe, ſed illius, qui Codicem ſcripſit vel exſcripſit.

Tertiò, deſcriptis Codicum Epigraphis, & Exordia illorum deſcribenda putavi, propterea quod diverſi Codices de diverſis materiis tractantes, eandem nonnunquam præ ſe ferunt *Rubricam*, ſive Inſcriptionem. Eam etiam ob cauſam & extremas Tractatuum clauſulas me deſcribere oportere cenſui, quod in Bibliothecis multæ extant Saxonicæ Homiliæ, *&c.* quæ etſi iiſdem Inſcriptionibus notabiles ſunt, & ab iiſdem plane verbis vel periodis ordiantur, diverſis tamen exeunt. Quod ex hoc plane evenit; nunc quod hujuſmodi Sermonum, *&c.* alii aliorum quaſi compendia ſunt; nunc quod eorum alii aliis longius protrahuntur. Præſcire etiam velim Lectorem in verſandis MSS. minus exercitatum, in denotandis Codicum & Tractatuum initiis & finibus, vocibus iſtis INCIPIT & EXPLICIT à Librorum veterum Scriptoribus & Exſcriptoribus uſitatis, me quoque, antiquum morem ſequutum, uſum fuiſſe. Et cum progrediente Catalogo Lectorem ab alia Homilia ad aliam ejuſdem Epigraphes remitto, his ſcilicet verbis *vide ſupra*, intelligi volo ſuperiorem Codicem, ad quem Lector remittitur, inferioris, à quo remittitur, finem continere, & utrumque ejuſdem Homiliæ exemplar eſſe. Id quoque velim, ut ſciat Lector novitius, nempe literam (b) quoties ad numerales Notas folii Codicis alicujus additur, alteram iſtius folii paginam denotare. Præterea aliud eſt, quod Lectorem hic Loci velim habere cognitum, ſcilicet varias Lectiones, quæ cernuntur in imo margine paginæ primæ, & deinceps ad paginam viceſimam quintam ſequuntur, per errorem Typographi fuiſſe impreſſas, me inſcio, & inconſulto, qui Codicibus editis eas aptiores magiſque convenire ſemper putavi quam codicum Catalogis.

Quarto, non ſolum propria hominum nomina, ſed & alias voces prout in MSS. Codicibus ſcribuntur, in Catalogis noſtris deſcripſi, tum quod antiqua ſcribendi ratio aptior & rectior nonnunquam recentiore videtur, tum etiam quod mendoſa cum ſit, aliquid tamen de antiquo verborum uſu, & ſignificatione notitia dignum ſuggerit, præſertim de More quo Majores noſtri, pro ſuarum literarum poteſtate, nonnullas voces pronuntiabant. Sic GEORIVS pro GEORGIVS; Noꝛmanꝺiꝛe pro Noꝛmanꝺie; Zacaꝛiꝛe pro Zacaꝛie; Maꝛꝛe pro Maꝛie; ȝho pro heo; ȝuꝑ pro eoꝑ; æccleꝛiꝛe & militiꝛæ pro *Eccleſiæ* & *Militiæ*; ꝛiꝛ, hiꝛ, ꝺiꝛ, pro ꝛie, hie, ꝺie, cum ſcriberent, plane oſtendebant literam ſuam (ȝ) ſe pronuntiaſſe pariter ac nos (y) pronuntiamus. Sic in pag. 261. col. 2. lin. 29. & in pag. 259. col. 1. lin. 29. & alibi *Britannia* perinde ac in multis aliis MSS. Inſcriptionibus & Numiſmatis, cum duplici (tt) ſcripta reperitur. In pag. 261. col. 2. lin. 31. occurrit in ablativo caſu *Parohhiis*, quod demonſtrat duplicem (h) nonnunquam Majoribus noſtris loco (ch) in uſu fuiſſe, prorſus ac apud *Græcos* χ, ח apud *Hebræos*, & quod illam è gutture, ac vehementi aſpiratione quemadmodum Cambro-britanni (ch) pronuntiare ſolebant. Sic in pag. 261. col. 2. pro *Auguſtini* ſcriptum legitur *Aguſtini*; quod etiam in multis MSS. codicibus quum *Saxonicis* tum *Latinis* à *Saxonibus* exaratis occurrit: Unde conſtat majores, quemadmodum Græcos olim, & jam nunc *Italos*, *Gallos*, *Hiſpanos*, *Germanoſque* ſuum (a) craſſum habuiſſe, quod prorſus valebat, ac nunc apud nos diphthongus (au) & pleno rotundoque ore pronuntiandum erat. Cum igitur quædam ex antiqui moris verbis, quemadmodum in vetuſtis Codicibus ſcribuntur, accurate deſcribere inſtituerem, illorum ſæpe ſingularem aliquam literam binis punctis notavi, utpote quibus Typographus moneretur, ne verbum ita ſignatum aliter, ac illud ſcripſeram typis mandaret: Ille vero ſive per nimiam cautelam, ſive per oblivionem puncta ipſa ſæpe impreſſit, ut in pag. 261. col. 2. lin. 10. 11. 13. Quibus tamen per errorem impreſſis, Autographa ab Apographis dignoſci poſſunt, ſiquando quiſpiam Falſarius, quod aliquando accidit, tranſcriptum ſuum alicujus Codicis, Chartæ, vel fragmenti, Loco exemplaris reponat.

Quinto, & in Catalogo, & in illius indice, voces quaſdam vocumque partes uncis, aut Lunulis incluſi, ad denotandam membranam Codicis iſto in loco eſſe laceram, voceſque vocumve partes, quæ ita includuntur, deſiderari, ut pag. 107. col. 1. Nunc etiam id feci medica manu ad mendum aliquod Codicis corrigendum, ut pag. 106. col.

col. 2. Nunc quoque id à me faciendum exiſtimavi, ad explicandum & illuſtrandum obſcuriorem alicujus Codicis locum, ſpeciatim cum quæ adduntur uncis lunuliſve inclusa, ex alio ejuſdem Codicis exemplari deſumpta ſunt, ut pag. 142. col. 1. lin. 52, & 54. Quo in loco & alibi non raro voces Saxonicas per Notas & compendia ſcripſi, non ſolum brevitatis gratia, & quod ita in MS. Codice ſcripta cernuntur; ſed ut curioſus Lector in verſando Catalogo, ad Notarum & Compendiorum Vocum, quibus *Saxones* uſi ſunt, prius ad notitiam veniret, quam ad Codices ipſos legendos accederet. Eum etiam in finem Tabellam, quas vocant, *Abbreviaturarum*, & Jugationum, quæ *Anglo-Saxonibus*, *Anglo-Danis* & *Anglo-Normannis* in uſu erant, hic infra φιλαρχαίων gratia exhibui. ſcilicet non omnium, quæ in verſandis Codicibus mihi occurrerunt, ſed quotquot mihi nunc in mentem veniunt. Quibus ut Lector diligenter attendat velim, quod illarum ope, non tantum, quæ in Catalogo noſtro ſunt, intelligere poterit Vocum Notas & Compendia, ſed maximam partem earum quæ in Codicibus cernuntur.

TAB. ABBREVIATIARUM.

æ. æ.	ae.	88.	dede.	Ł.	leoran men.	ſ. ꝯ.	Seinte Marie.
æft.	æfteꝛ.			loſid-	louerd.	ſ. p.	Seinte Peter.
æt.	æꝛt.	dꝛiþ.		m̃.	ma.	t.	ten. tep.
allm̃.	almihtiꝛ.	dꝛ̄h.		m̃.	man. men	tꝛ.	tꝛi.
ā.	am. an.	dꝛiht.	dꝛihten.	m̃.	maꝛ. men.	t̃nen.	tuꝛnen.
am̃.	amen.	dꝛihtē.		mæþ.	mæcheꝛ.	ū.	um. un.
alldoꝛm̃.	alldoꝛmonnum.	dꝛihtẽ.		m	mi.	uꝛ.	uꝛiz. uꝛum.
ancen̄.	ancennede.	dꝛ̄ꝛ.	dꝛihtneꝛ.	m̃ þa t.	ſmen þa leoꝛ-ſeꝛtan.	xp̄eꝛ.	cꝛiſteꝛ.
⁊	and.	eft̄.	eftep.	midd̄.	ſmiddangeaꝛdeꝛ.	pā.	papa.
Aꝑ.	Apoſtel.	ē.	em. en.	N. N̄.	mon. men.	pūt. put̄.	putodlice.
aꝑ.	apoꝛtolicpe.	fæþ-lic.	fæꝛtenlic			þ.	þ.
apt.	apoꝛtole.	f̄.	fep. foꝛ.	n̄a.	na.	þ.	þæt.
apt. aptaꝛ.	apoꝛtolaꝛ.	fꝛ	fꝛi.	n̄z.	nu.	þte	þætte.
b.	beꝛ.	ð.	ſze. zep. zetacnað.	nꝛ̄	ſnyꝛꝛe. nyꝛꝛa.	þon̄.	þonne.
bad. bid. bidd.	biddað.	zefē.	zefeꝛ.	oꝛ̄.	oꝛep.	ð. þ.	ðuþ.
bꝛ̄oð.	bꝛoðeꝛa.	zeoꝛ̄z.	zeoꝛzlaꝛ.	ō.	om. on.		
b. bꝛ̄ce.	biꝛceoꝛ.	zꝛ̄me.	zꝛame.	ō m̃.	on men.		
biteꝛe.	biteꝛe.	zꝛ̄ne.	zꝛune.	pn̄. pꝛā.	pꝛeoſt.		
capc̄.	capcepne.	ꝛ	h	pſt.	pꝛeſt.		
cꝛiſt.	cꝛiſt.	hæl. hæt. hætð.	hælend.	pkunze.	pꝛikunze.		
cp̄.	cpæð.	haten̄.	hatteꝛ.	ppþe.	pꝛopheteꝛ.		
D.	dæz.	hieꝛuſ.	hieꝛuſalem.	p̄d.	pund.		
dd. dd.	dauid.	hꝛ.	hꝛ.	q̄c.	quic.		
		ihc.	ieſuꝛ.	pix̄ō ēcꝛ	ſpixað on ecnyſſe.		
		ī.	im. in.	puiñ.	pummodlice.		
		ioh̄. iohꝛ.	iohanneꝛ.	ſcā.	ſancta.		
				ſcē.	ſancte.		
				ſcill. ſcill.	ſcillingaꝛ.		
				S. I. b.	Seinte Iohan Baptiſte.		
				S. L.	Seinte Lucaꝛ.		

Verum

Verum enimvero, vir Ampliſſime, non tantum Saxonicarum vocum Notas, ſeu *Abbreviaturas*, ſed etiam Epigraphas, ſiue *Rubricas* Codicum, præſertim quæ Majuſculis Characteribus exarati ſunt, idoneis Typis imprimendas curavi. Id genus Epigraphas præ ſe maxime ferunt Homiliæ, quas ſecundum ſeriem Feſtorum, in quibus publico recitandæ erant, fruſtra tentavi ordinatim diſponere, quippe quod magis operoſa res erat, quam quæ à me ſuperari poſſet. Id autem tam difficile ex eo factum eſt, partim quod Librarii qui primores Codices deſcripſerunt, & non raro alii, qui illos reviſere voluerunt, nimia uſi licentia, aut Exordia, aut Fines Homiliarum, & non raro tum illa, tum hos pro arbitrio ſuo novare auſi ſunt, ipſaſque etiam Homilias pro libitu aut amplificare, aut contrahere, & curtare. Factum eſt etiam aliquando ex ignorantia Compactorum, qui Codicum folia tranſpoſuerunt. Cui quidem malo Medicam manum & ſi cum aliquo, non eo tamen quem optabam, ſucceſſu, adhibui, quod Codicum aliis ſua exordia, aliis vero fines deſunt. Id vero prorſus ſanare illi ſoli fas eſt, qui laborantium Codicum exemplaria omnia, quæ conferre poſſet, penes ſe habeat: quod quidem à nemine ſperandum eſt, cum alii illorum in *Oxoniæ*, alii in *Cantabrigiæ*, alii Ædium *Cottonianarum* in Bibliotheca, aliique etiam alibi in private viventium Bibliothecis ſerventur. Denique de Homiliis MSS. id quoque animadvertendum eſt, quod illarum haud paucæ ex eo quod Epigraphis, aut Initiis, aut Finibus ſuis careant, aut turbato foliorum Ordine luxatæ, facile dignoſci nequeunt; ex Evangeliis tamen ſuis innoteſcere poſſunt, propterea quod *Evangelium* Homiliæ ſemper feſtum indicat, in quo legenda erat. Quamobrem Exordia Evangeliorum, quibus id genus Homiliæ ſciri & diſtingui poſſent, quoties ſcripta illa invenirem, nunquam non prætermiſi deſcribere.

Præterea quam modici ſunt MSS. *Saxonicorum* Catalogi, quos alii edidiſſent, cum orſurus meum perpenderem, illum Viginti vel Triginta Schedas excedere poſſe non putabam. Quamobrem, quum ita cum doctis aliis ſentirem, breviores Tractatus integros, Tractatuumque longiorum Fragmenta, Typis excudendos, licentiam deſcribendi, *Lambecii* & aliorum doctorum exempla ſecutus, mihi facile ſumpſi. Nempe quod illos Philo-Saxonibus non modo utiles, ſed jucundos fore judicabam. Eam etiam ob cauſam Epigraphas Capitum Librorum deſcripſi, & quamvis è Vetuſtis Monaſteriorum Regeſtis, & id genus libris tantum Chartas *Saxonicas* aut integras, aut per compendium & quaſi per Synopſin, exſcribere conſtitui, prætermiſſis Latinis; nonnunquam tamen, mutato conſilio, integros Libros præſtantioris Notæ breviter deſcribere placuit, in quibus *Latine* omnia fere ſcripta ſunt. Verum progrediente opere, quamprimum Catalogum ſenſim in grandius, quam putaram, Volumen ſurgere animadverti, à Propoſito digreſſus ſum, cum animo ad illud nunquam revertendi, niſi quando aut rarus, aut præſtantiſſimæ materiæ aliquis Tractatus poſtularet, ut ad illud redirem. Quo in caſu jure meo uſus ſum. Verum quamvis deſcriptis per compendium tot *Latine* ſcriptis Codicibus, Catalogum æquo amplius onerabam, illorum tamen in Indice Catalogi rarius mentionem feci; quem, ne is quoque ſupra modum creſceret, *Saxonicorum* duntaxat ſcriptorum ſyllabum eſſe volui, nihil fere *Latine* ſcriptum in eo ponendum ratus, niſi quaſdam Chartas, quas ut præterirem à me non potui impetrare. Porro quo quiſque Codex Sermone, Sermoniſve Dialecto ſcriptus eſt, notavi; tametſi omnes fere *Anglo-Saxonici* ſunt. Id vero mihi faciendum ideo putavi, ut Libri, Tractatuſque qui *Anglo-Saxonice* ſcribuntur, ab iis, qui *Dano-Saxonici*, vel *Normanno-Saxonici* ſunt, rite à Literaturæ Septentrionalis Tyronibus diſtinguerentur. Nam quod Linguam *Germano-Saxonicam* attinet, nondum quicquam in illa vidi ſcriptum, quod pluſquam ter centum annorum ætatem præ ſe ferebat. Quinetiam mei muneris eſſe putavi cujuſvis Codicis & Materiam, & Formam notare. Materiam, an Membranaceus, vel Chartaceus; Formam, an in Semiſſibus, Quadrantibus, vel Beſſibus foliis, *hoc eſt*, ut vulgo aiunt, an in *Folio*, *Quarto*, aut *Octavo*, exaratus eſſet, dicendo; nam in Uncialibus foliis, qui ſcripti ſunt, nulli extant. Si quis etiam Codex ob ſpeciem ſuam vel immodicam Longitudinem, Latitudinemve ſpectabilis eſſet, ſæpe adnotavi. Maxime autem curavi quo quiſque Codex tempore ſcriptus erat, dicere. Hæc omnia Codicum indicia ſtudioſus facere volui, ut curioſus Lector, ex iis, juſtam cujuſvis libri notitiam haberet. Omnium vero quæ ad MS.

Codicis

Codicis notitiam ſpectant, Ætas quidem primaria res eſt. Ea vero tribus rationibus cognoſcitur; vel *certe* ex luculentis Verbis; vel *minus certe* ex Codicis manu, aliiſve Criteriis & Indiciis, quæ in verſando Libro ipſo, vel Faſtis, aut Adnotationibus Chronologicis ad Librum adjunctis, diligenti Lectori occurrunt. Cum ex luculentis verbis alicujus Codicis, Ætas illius comperta eſt, ea nunquam non animadverto; cum etiam ex Indiciis & Criteriis colligenda eſt, de iis etiam ſemper moneo Lectorem; cum vero ex Manu Codicis, Chartæve, ſolummodo de illius ætate conjectura facienda eſt, quæ mea eſt ſententia, libere ſemper declaro, & in ea ferenda haud ſæpe me erraſſe ſpero. Hoc ne à me arroganter dictum putes velim, Vir maxime honorande, qui noſti me per aliquot annos priuſquam hoc opus ordirer, in MSS. Codicibus, quum *Græcis*, tum *Latinis*, tum etiam, ut cæteros taceam, *Saxonicis* verſatum fuiſſe, & in delineandis quibus, variis in locis & temporibus, exarati ſunt Manibus, haud parum eſſe exercitatum. Quod, cum inſpectione vetuſtarum Chartarum, in quibus Tempora quando Confectæ, Datæve eſſent, expreſſe ſcribuntur, in dignoſcendis cujuſvis ſeculi Manibus maximo mihi uſui fuit. Denique quemadmodum de Codicibus, ſic de Chartis ſeu Diplomatibus à Regibus Anglo-Saxonum aut confectis, aut confectas eſſe dictis, quid ſentirem libere etiam declaravi, Fictitias & Interpolatas, quas tales eſſe putavi, nunquam non cenſura notans, & Autographas ab Apographis ſtudioſe diſtinguens.

Etenim, cum primum multi quidem operis ac laboris opus hoc faciendum ſuſcepi, aliorum veſtigiis, qui ante me *Saxonicorum* Codicum Catalogos ediderunt, non contentus inſiſtere, ipſos Codices ſedula manu verſare, & intentis oculis luſtrare conſtitui. Quem ad finem ab *Oxonia* noſtra *Cantabrigiam* profectus ſum, & deinde *Londinum*. Quibus in locis diligenter excuſſis Bibliothecarum forulis, ad *Doroberniam*, & deinde ad viſendam Bibliothecam *D'Eweſianam* in *Suffolciam* ibam; cujus liberiorem uſum Viro longe humaniſſimo *D. Simondſio*, doctiſſimi *D. Simondſii D'Ewes* Nepoti & Baronetto, grato cum animo, refero acceptum. Multi etiam Codices & nonnullæ chartæ ad me aliunde, è privatis Muſeis tranſmiſſi ſunt; quos omnes paginatim perluſtravi, adeo ut affirmare auſus ſim, nihil in hoc Catalogo Librorum Diplomatumve eſſe deſcriptum, quod manibus oculiſque non uſurpavi, exceptis libris, qui ſequuntur. *Scil.*

Regiſtrum Monaſterii *Ægeneſhamenſis* in Archivis *Ædis Chriſti Oxon.* aſſervatum, de quo pag. 105.

Regiſtrum antiquum Eccleſiæ *Wellenſis*, cujus mentionem feci pag. 215.

Chartæ Eccleſiæ *Wigornienſis*, quarum mentio fit pag. 299.

Codex *Joannis* Ducis *Lauderiæ*, qui memoratur in pag. 303.

Fragmenta quædam *Lincolnienſis* Eccleſiæ, de quibus pag. 305.

Denique, Codex *Radulfi Thoresby* de *Leedes* in agro *Eborac.* Armig. de quo etiam pag. 305.

In Codicibus MSS. Chartiſque omni cura ſtudioque perluſtrandis, errores multos Doctorum à me ſummopere vitandos obſervavi, qui illos nuſpiam inſpexerunt. Id genus errorum multa exempla proferre facile poſſem, ſi doctorum, qui Reip. Literariæ omnibus viribus prodeſſe laboraverunt, Sphalmata, quæ haud verſatis Codicibus non potuerunt, quin committerent, notare, per candorem liceret. Crede mihi, Vir ampliſſime, hujuſmodi Errorum ſpecimina vicena, ac vicena, imo centena aliquot dare fas eſt. Et ne quis jactabundi hominis verba hæc eſſe cenſeat, en unum atque alterum exemplum, quæ omnium loco ſubſtitui, eorumque munere fungi velim.

In inſtructiſſima Bibliotheca C. C. C. C. (i. e. *Collegii Corporis Chriſti Cantabrigienſis*) extat Annalium *Saxonicorum* vetuſtus Codex, qui S. 11. inſcribitur, quem in Catalogi noſtri p. 130. deſcriptum invenire eſt. Quamprimum Codicem illum inſpexi, ſcriptum illum eſſe Anno Dom. 891 vel circa id tempus exiſtimabam, quod ab initio Codicis ad iſtum annum nihil non in una eademque antiqua manu, quæ Regnante Ælfredo in uſu erat, ſcriptum eſt, & deinde ab iſto anno uſque ad finem omnia in aliis manibus exarata ſunt. In prima Codicis hujus pagina ſic ſcriptum cernitur, Ða ꝼenᵹ Ælꝼꝛeð hiepa bꝛoþuꝛ to ꝛice. ⁊ þa ꝛaꝛ aᵹan hiꝛ ielðe. xxiii. ꝑintꝛa. i. e. *Tum capeſſit Regnum Ælfredus illorum frater, atque tum fuit 23 annos natus*: Qui locus proculdubio non potuit non legi à Reverendiſſ. *Matthæo Parkero* Archiepiſc. *Cantuarienſi*,

tuarienſi, quippe qui in ſummo iſtius paginæ margine ſua manu ſcripſit hanc Epigraphen, *Chronica ſcripta anno* 23 *ætatis Alfredi*. Poſtea vero, ut videtur, verba [xxiii pinepa] minio notans, ex adverſo in margine ſcripſit [xx.] Verum in Catalogo quem ex Codicum *Saxonicorum* ſyllabis ad ſe miſſis contexuit D. *Geo. Hickeſius*, ac in fine Inſtitutionum Grammaticarum *Anglo-Saxonicarum* & *Mœſo-Gothicarum* ante 16 annos *Oxonii* edidit, ſic inſcribitur ille Codex, p. 163. *Chronica vetuſtiſſima Saxonice, ſcripta anno* 23 *ætatis Ælfrici, ſeu aliter, Annales Saxonici Eccleſiæ Cantuarienſis*. Sic etiam Doctiſſimus vir *Wilhelmus Cave* S. T. P. in *Scriptorum Eccleſiaſticorum Hiſtoriæ* ſuæ Literariæ Vol. I. pag. 590. Codicem illum, qui longe ante natum *Ælfricum* ſcriptus erat, *Ælfrico* adjudicavit, & inter Opera illius retulit, ſic ſcribens, *Chronica Saxonica maxime de Eccleſia Cantuarienſi, ab Ælfrico, anno ætatis ſuæ* 23 *Saxonice ſcripta*, MSS. *ibidem* (i. e.) *in Collegio Benedict. ſive Corporis Chriſti Cantabrigiæ*. Præterea Vir doctiſſimus *Henricus Wharton* non tantum eodem in errore verſatus eſt, per quem tot ante illum egregii viri lapſi ſunt, Codicem illum *Ælfrico* inſcribendo; verum etiam ulterius progreſſus, in *Diſſertatione* ſua *de duobus Ælfricis*, *Angl. Sacr. Parte* I. ſummis viribus contendens probare *Ælfricum* Archiepiſcopum, ac *Ælfricum* Grammaticum diverſos homines fuiſſe. ſic in *Diſſert.* pag. 130. de hoc Codice deque Ælfrico Archiep. Cantuarienſi ſcribit: *Chronologiam Saxonicam à Julio Cæſare ad annum Chriſti* 1070. *Abrahamus Whelocus edidit ex duplici Codice* MS. *altero Collegii Corporis Chriſti Cantab. vetuſtiore, altero Cottoniano recentiore. Operis totius Auctor fruſtra quæritur. A diverſis enim ſcriptum eſt. Codex autem Cantabrigienſis notâ affixâ præfert Chronologiam iſtam ſcriptam eſſe ab Ælfrico anno ætatis ſuæ* 23. *Quod de parte ejus poſteriore nequaquam intelligendum eſſe ſatis conſtat. Pars itaque prior Elfricum Authorem habet; quæ quidem res Eccleſiæ Wintonienſis tantâ præ aliis diligentia perſequitur; ut à Monacho quodam Wintonienſi concinnata primo intuitu videatur. Deſinit iſta in anno* 975. *primo ſc. Edwardi Regis & Martyris anno: quod cuivis locum conſulenti facile patebit. Ibi enim Hiſtoricus poſt narratum Edwardi introitum, multos illi annos precatur. In proximo autem, cujus res geſtas Chronologia iſta exhibet, anno, ſc.* 977. *Edwardum Regem occiſum eſſe narratur. Quæ certe ab uno eodemque Authore proficiſci nequaquam potuerunt. Elfricus igitur in anno* 975 *Chronologiam ſuam terminavit, annos jam natus* 23. *adeoque anno circiter* 952 *natus eſt.*

Aliorum quoque doctorum ingenia de *duobus Ælfricis* hæc Controverſia, ſed, me judice, ſine cauſa, exercuit ac torſit; tametſi in dicta Diſſertatione ſua D. *Whartonus* affirmat alterum, quem vult *Ælfricum Grammaticum*, *Abbatem*, totque librorum auctorem *Vutta*, *Vuttoc*, & Pittunc cognomen habuiſſe. Quod ſi D. *Whartonus* libros MSS. ſuis oculis perluſtraſſet, nunquam in hos errores eſſet inductus. Quinimo, tantum Bibliothecæ C. C. C. C. Chronico à ſe inſpecto, facile cognoviſſet iſtud ab *Ælfrico* non ſcriptum eſſe potuiſſe, utpote cujus maxima pars exarata eſſet ante natum *Ælfricum Abbatem*, quem etiam Codex Collegii S. *Johannis Baptiſtæ Oxon.* de quo Catalogi pagg. 104. 105. diximus, *Ælfrici* cognomento *Batæ* præceptorem fuiſſe * oſtendit: *Ælfrici*, inquam, Cognomento *Batæ*, quem unum eundemque fuiſſe *Ælfricum* exiſtimo, atque illum quem *Ælfricum Vuttam* antiqui noſtri ſcriptores dicebant. Quamobrem ſi Æfricum celebrem illum apud *Anglo-Saxones* Auctorem, fuiſſe illum qui *Cantuarienſis* Archiepiſcopus erat; & *Ælfricum* dictum *Batam* fuiſſe iſtum, qui Archiepiſcopus *Eboracenſis* erat, D. *Whartonus* contendiſſet, equidem minime illi repugnaſſem.

Cum *Ælfrico Cantuarienſi*, memorandus eſt *Lupus* Epiſcopus, par *Ælfrico* Homiliſta: Cui, Ælfricum dum colerem, ne injuriam facerem, ut ſuas utrique Homilias recte addicerem, tum per totum Catalogum, tum in Indice, quam potui diligenter, operam dedi. Quod *Ælfricum* attinet, in legendis Patribus, qui *Latinè* ſcripſerunt, maxime exercitatus erat. Nam in Præfatione quadam ad *Sigericum* Archiepiſcopum *Dorobernienſem*, quam videre eſt in Catalogi pag. 153. dicit Homilias ſuas eſſe Verſiones Sermonum SS. *Auguſtini*, *Hieronymi*, *Bedæ*, *Gregorii Magni*, *Smaragdi*, *Haymonis*, & aliquorum S. Scripturæ locorum: Deque hoc etiam monitum Lectorem velim, ut tranſlatas ejus Homilias, aut Exerpta ex iis, ſiquando

* Hanc Sententiam (*i. e.* Tractatum) Latini Sermonis Olim Ælfricvs Abbas Composvit. Qvi Mevs Fvit Magister. Sed Tamen Ego Ælfric Bata Mvltas Postea Addidi Appendices.

edere

edere conſtituat, illas cum Exemplaribus Latinis rectius ſciat conferre. Id mihi faciendi non voluntas defuit, ſi per tempus licuiſſet.

De hoc etiam admonendum curioſum Lectorem exiſtimo, quod quemadmodum *Anglo-Saxonicus* ſermo Majoribus noſtris vernaculus erat, & pro volubili Linguarum indole, & viciſſitudine temporum verſatilis, exoleſcentibus aliis, aliiſque ſenſim inoleſcentibus verbis phraſibuſque, varias mutationes non potuit non ſubire. Scilicet non tantum ſcribendi rationem ſed Loquendi etiam Idiomata, quibus anteriorum temporum auctores uſi ſunt, poſteriorum Scriptores & Exſcriptores novaverunt. Id diverſarum ætatum Codices oſtendunt, præſertim illi, qui vetuſtiorum Librorum Apographa ſunt, qua cum Exemplaribus collata, monſtrant populum *Angliæ*, haud ſecus ac Gentium aliarum omnium, Orthographiam antiquam mutandi, repudiandi pro libitu Vocabula, quibus Majores uſi ſunt, & eorum vice factis aliis utendi, Libertatem ſibi arrogaſſe. Quamobrem, id genus Apographa hic illic notavi, deſcriptis illorum initiis & finibus; quibus, quaſi tot ſpeciminibus, ut purior *Saxonicus* Sermo à ſe quaſi in alium paulatim converteretur, curioſus Lector perſpiciat: talis præſertim, qui forſan in animo habeat hodierni noſtri Sermonis de Origine, & Progreſſu Librum ſcribere; ad quem ſcribendum, ut quis Literaturæ *Septentrionalis* peritus aſſurgat, cum ejus ab interitu vindice *Hickeſio*, non poſſum non optare.

Reſtat, de duobus, quæ Indicis ſtructuram ſpectant, ut nonnihil dicam; Quorum primum eſt me ſecundum ſeriem Literarum, quæ eſt in Alphabeto *Romano*, & non ſecundum iſtam, in qua literas ſuas *Saxones* diſpoſuerant, illum ordinaſſe. Quapropter vocabula à Ð, quod *Thorn* vocabant, incipientia ſub Litera T collocavi; eaque quæ à Ƿ, quod *Wen* vocabant, incipiunt, ante Z poſui. Nempe quod iſto Ordine Angli maxime delectabantur, etſi immane quantum differt ab illo, quo Majores noſtri Literas in Alphabeto ſuo diſpoſuerunt; quemadmodum videre eſt in Catalogi noſtri pag. 247. ubi Alphabetum *Saxonicum* exhibuimus, quod à *Runicis Thorn* & *Wen* clauditur, quorum alterum penultimum, alterum ultimum ejus locum habet. Has autem *Runas* à ſe, ut videtur, retinendas duxerunt *Anglo-Saxones*, ob ſingularem utriuſque poteſtatem, quod ad edendos quoſdam ſonos valebant, qui per nullam *Romanarum* literarum exprimi potuerunt. Sic in *Coptitarum* & *Ruſſorum* Alphabetis aliquot Characteres cernuntur, qui tum quoad Figuram, tum quoad Poteſtatem à *Græcis* literis longe differunt, quæ utriuſque gentis Alphabetorum maximam partem, conſtituunt. *Secundo*, cum ejuſdem Codicis multa ſive Exemplaria ſive Tranſcripta ſint, ejuſdemque Regis multæ, eæque diverſæ Chartæ, quæ in Catalogo ſeorſim recenſentur, in Indice tamen brevitatis gratia cujuſque Codicis *unius* tantum Exemplaris, & cujuſque Regis *unius* tantum Chartæ mentionem faciendam putavi, propterea quod omnes ſimul deſcribuntur in ea Catalogi pagina, ad quam Index mittit Lectorem.

Dum ad texendum hunc Catalogum MSS. Codices verſarem, in iis non raro Bibliothecæ, ſeu Monaſterii nomen inveni, ad quam hic vel ille Codex pridem pertinebat. Id me ad exquirendos Catalogos Librorum, qui olim in Bibliothecis *Angliæ* Cœnobiorum ſervati erant, excitavit, ut quicquid Librorum, præcipue *Saxonicorum* ſingula olim habebant, quoad fieri poſſet, indicarem. Suſceptum hoc noſtrum, quamvis minus quam optabam ſucceſſit, aliquem tamen fructum ex eo cepi, ut ex Catalogis Librorum conſtat, de quibus in Catalogo mentionem feci, atque hic amplius memoraturus ſum. In illo tres breves Catalogos exhibui, nempe in pag. 83. 84. 248. In pag. 276 Eccleſiæ *Roffenſis* Catalogum habes. Eccleſiæ *Dunelmenſis* in pag. 298. Denique Librorum, quos *Leofricus Exonienſis* Epiſcopus Eccleſiæ ſuæ dedit, Catalogum deſcriptum exhibui pag. 80. Accedunt,

Catalogus *Saxonicis* litteris ſcriptus, in fine vetuſtiſſimi Codicis MS. ſcilicet quindecim Librorum S. *Auguſtini* de S. *Trinitate*, qui extat inter Codd. *Laudenſes* in Bibliotheca *Bodleiana*, L. 30. inſcriptus.

Catalogus Codd. Abbatiæ S. *Mariæ* de Pratis *Leiceſtriæ*; in Bibl. *Cottoniana*, & *Bodleiana* inter Codd. *Laud.*

Catalogus Codd. Prioratus *Dovorenſis*; in Bibl. *Bodleiana. Arch. A.*

Catalogus Codd. Abbatiæ *Norwicenſis*; in Bibl. *Cotton. Rotul. in Pixid.*

Catalogus Codd. Monaſterii de *Melſa*; in Bibl. *Cotton.* VITELLIVS. C. 6.

Catalogus Codd. Abbatiæ de *Waverle*; in Bibl. *Cotton.*
Catalogus Codd. & Librorum Abbatiæ *Sionenſis*, in Bibl. *C. C. C. C.*
Catalogi Codd. Univerſitati *Oxon.* ab *Humfredo Glouceſtriæ* Duce donatorum. *Archiv. Univ.* Regiſt. F.

Catalogus Codicum, qui extitere in Bibliotheca Abbatiæ *Glaſtonienſis*, A. D. 1248. (*in Cod.* MS. *Bibl. Coll. Trin. Cantab. Claſſ. à dextra. ſer. ſupr. in adverſo lat.* 36. fol. 102.) inter quos omne genus Eruditionis Codices quorum numerus tum fuit 537, memorantur,

Penthateucum Moyſi & Joſue & Judicum. Vetuſtum.
Item, duo Anglica (i. e. Saxonice ſcripta) *vetuſta & inutilia.*
Canon. Theodori ad remedium Pœnitentiæ. vetuſti libri 2.
Liber Oroſii 2 Latina Lingua; tertius in Anglica. (i. e. Saxonica) *vetuſti ſed legibiles.*
Liber de diverſis Sermonibus Anglicis.
Item Sermones Anglici, (*i. e.* Homiliæ Saxonicæ) *vetuſti, inutiles.*
Paſſionale ſanctorum Anglice (*i. e.* Saxonice) *ſcriptum. vetuſt. inutile.*
Item, quidam liber Anglice, i. e. Saxonice.
Bella Ethelſtani Regis.
Medicinale Anglicum, (*i. e.* Saxonice ſcriptum.)

Catalogus Codicum quæ extitere in Bibliotheca *Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ*, A. D. 1315. (Bibl. Cotton. GALBA. E. 4.) inter quos memorantur hi, qui ſequuntur, *Saxonice* ſcripti.

Regula Aluricii gloſata, Anglice. (forte. *Ælfrici* Excerpta ex *Æthelwoldi* libro de Conſuetudine Monachorum.)
Liber Sempniorum.
De obſervatione Lunæ in rebus agendis.
Orationes Anglice. (*i. e.* Saxonice.)
Regula B. Benedicti gloſata Anglice.
Omelie & ſermones quædam.
Conſuetudines de faciendo ſervitio divino per annum, gloſatæ Anglice.
Expoſitiones de Priſciano expoſite Anglice. (*i. e.* Ælfrici Gram.)
Locutio Latina gloſata Anglice, ad inſtruendos pueros. (forte. Ælfric. Bata.)
Geneſis Anglice, depicta. (forte. Pentateuchus *Cottonianus.*)
Liber Paſſionum, & ſermones Anglice. (Ælfricus Homil.)
Dialogus B. Gregorii.
Boecius de Conſolatione.
Herbarius Anglice, depictus. (forte Apuleius *Cottonianus.*)
Liber ſermonum Catholicorum Anglice. (Ælfric.)
Liber ſermonum B. Auguſtini. Anglicè. (i. e. Saxonice.)
Cronica vetuſtiſſima Anglice. (in Bibl. C. C. C. C.)
Liber de Ordine Monaſtico, Anglice. (i. e. Saxonice.)
Cronica ſecundum Bedam, Anglice. (i. e. Bedæ. Eccleſ. Hiſt.)
Textus IV Evangeliorum Anglice. (i. e. Saxonice.)
Actus Apoſtolorum Anglice. (i. e. Saxonice.)
Liber ſermonum Anglice. (i. e. Saxonice.)
Regula Canonicorum Anglice. (i. e. Saxonice.)
Chronica Latine & Anglice (i. e. Lat. & Saxon. & nunc extat in Bibl. Cotton.)
Liber Edwini Anglice. (forte, Normanno-Saxonice.)
Excerptiones de Priſciano Anglice. (f. Ælfrici Grammat.)
Rithmus Anglice (f. Poema quoddam Saxonice.)

Præter hos omnes *Saxonice* ſcriptos, *Latinorum* etiam Codicum nonnullorum Titulos, ex eodem *Cantuarienſis Eccleſiæ Chriſti*, proferre placuit, *viz.*

Liber Aluredi Regis de cuſtodiendis Accipitribus.
Tripartitum Pſalterium Edwini, (nunc in Bibl. Coll. Trin. Cantab. vid. Catal. p. 168.)
Biblia Edwini.
Verſus Pannorum pendentium in Eccleſia Cantuarienſi.
Verſus Feneſtrarum Vitrearum Eccleſiæ Chriſti Cantuar.
Conſuetudines multarum terrarum Cantie.
Libellus de Caſtris & Rivis, Aquis & Montibus, & Monaſteriis Britanniæ Majoris.

Quibus

AD CATALOGUM.

Quibus Catalogis, adde *Catall.* Librorum quos olim poſſidebat Eccleſia *Paulina London.* à *Wilhelmo Dugdalio Eq. Aur.* editos, A. D. 1658. & Catalogum Librorum quibus olim inſtructa fuit Bibliotheca Cœnobii *Petroburgenſis*, quem Reverendus in Chriſto Pater *Symon* Epiſcopus Elienſis, non ita pridem *Petroburgenſis* Decanus, publicavit. A. D. 1686.

Librorum *Saxonicorum* Epigraphas, quæ in Catalogis Abbatiæ *Glaſtonienſis*, *Eccleſiæque Chriſti Cantuariæ*, ſi quis cum illis, quæ in Catalogo *Dunelmenſis* Eccleſiæ memorantur, conferat, eo facile ſentiet haud exiguam partem Codicum *Saxonicorum* periiſſe, cum tot, eheu! tot quorum Inſcriptiones in vetuſtis illis Catalogis leguntur, jam deſiderentur. Adde quod præter illos etiam, & *Wlſtani* Epiſcopi *Wigornienſis* vitam à *Colemanno* ſcriptam, & alios enumerare poſſem, quos etiam periiſſe & credo, & doleo. Verum id facere prorſus ſupervacaneum arbitror, propterea quod magnum numerum Codicum Veterum perditum eſſe Catalogus noſter ex fragmentis ſuis demonſtrat. Speciatim iſtis Homiliarum, quæ in diebus ſolennibus Commemorationi S. *Auguſtini Cantuarienſis*, & *Paulini* Archiepiſcopi *Eboracenſis* recitari ſolebant; quas tamen aut integras, aut in aliis fragminibus ſupereſſe, tot perluſtratis Bibliothecis, non poſſum induci ut credam. Quanta etiam pretioſorum Codicum clades eſt, ex eo Catalogus noſter oſtendit, quod in quovis fere libro aliquid reperitur, quod in nullis aliis habetur. Quæ quidem res MSS. Codd. ingentem eſſe jacturam probat, cum primævum aliquem Codicem, unde cæteros ſcire poſſumus recte eſſe tranſcriptos, tam rarum ſit invenire.

Tot Centenos Codices *Saxonice* ſcriptos, totque millia *Chartarum* à Regibus, & Epiſcopis *Anglo-Saxonum* confectarum prorſus interiiſſe, malum quidem eſt, quod Tecum omnes Patriarum Antiquitatum amatores vehementer dolebunt. Etenim tam grave damnum, quod reſarciri nequit, injuria temporum Reip. Literariæ accidiſſe nemo liberaliter inſtitutus tam ferreus eſſe poteſt, quin maxime deplorabit. Tantam autem bonorum librorum jacturam mœrentibus id dolorem debet levare, quod tot quaſi tabulæ ex Naufragio reſtant. Scilicet, quamvis non adeo magna, non exigua tamen Codicum & Chartarum Copia eſt, quæ vaſtatis à *Danis*, direptis à *Normannis* Monaſteriis; Civilibus *Baronum* Bellis; diris *Eboracenſium* & *Lancaſtrienſium* Principum diſſidiis; maxime autem exitia illi Cœnobiorum, & Sacrarum Ædium per R. *Henricum* VIII. Demolitioni, ut de recentioribus Bellis inteſtinis nihil dicam, in Armariis noſtris ſuperſunt. Quod vero tot *Anglo-Saxonum*, *Anglo-Danorum*que ſcripta reliqua etiamnum ſunt, id maxime debetur Curæ & Diligentiæ Reverendiſſimi *Matthæi Parkeri Cantuarienſis* Archiepiſcopi; qui Codices Chartaſque diverſas undique collegit, Collectos magna ex parte perluſtravit, & ab interitu ſervavit. Quod cum ſecum perpenderet D. *Georgius Hickeſius* ut tam pretioſam ſupellectilem, quantum in ſe erat, à pulvere & blattis vindicaret, Grammaticis prælo cuſis & recuſis, Linguas, Linguarumque Dialectos, in quibus ſcripti erant, ut facile ab omnibus diſcerentur, explicuit; eaſque feliciter illuſtrando, ad *Septentrionalium*, & præſertim Saxonicarum litterarum ſtudium multos egregios viros incitavit, qui cum miro ſucceſſu illarum ſcientiam conſecuti ſunt. Illo hortante, opus hoc Catalogicum, quale quale eſt, faciendum ſuſcepi; qui, illo auctore, Linguæ Saxonicæ cum multis aliis gnarus factus eram; ſine cujus quidem Cognitione, adeo non poteram *Saxonice* ſcriptorum Codicum Catalogum componere, ut id Vires meas prorſus ſuperaſſet.

De Codicibus autem *Saxonice* ſcriptis, qui etiam nunc in Bibliothecis *Angliæ* ſuperſunt, mentionem dum faciam, Vir Clariſſime, permitte ut dicam in illis etiam ſervatos eſſe magni pretii Codices aliis in Linguis exaratos; quos ſi conſuluiſſent nuperi quorundam Librorum, præſertim à Patribus, quod aiunt, ſcriptorum, apud exteros, Editores; multo, crede mihi, accuratiores, multo perfectiores illos, & ſuis nominibus digniores in publicum emiſiſſent. Ob Exemplaria etiam SS. Bibliorum, ſpeciatim Pſalmorum, Evangeliorum, & Epiſtolarum, imprimis Bibliothecæ noſtræ celebrandæ ſunt. Quæ ingenti uſui *Joanni Martianæo* non poterant non fuiſſe, ſi in Angliam profectus illa cum aliis exemplaribus conferre voluiſſet. Biblia etiam & Pſalteria *Gallice* ſcripta in Bibliothecis noſtris extant, quibus antiquiora Gallia ipſa non poteſt venditare, ſi de id genus Codicum ætate, quæ apud Gallos exſtant, Patriæ ſuæ Ornamenta D. *Du Pin*, *Johannes Mabillon*, & *Richardus Simon* recte judicarunt.

PRÆFATIO

Quemadmodum vero, Inſigniſſime Vir, Librorum, qui in Catalogo noſtro memorantur, exiguus eſt numerus, quos me non vidiſſe paullo ſupra dixi: ſic nonnulli ſunt, quos in eo deſcribere propterea non licebat, quod illos non vidiſſem. Sunt autem qui ſequuntur,

1. Regiſtrum Chartarum Abbatiæ de *Burton*, in quo habentur Chartæ plurimæ *Saxonice* ſcriptæ. Hic Codex eſt Honoratiſſimi Domini *Gulielmi* Baronis *Paget*; quo, in Villæ ſuæ Muſæo cum illum Dominus ſervat, ipſe Londini verſatus uti non potui.

2. Regiſtrum Chartarum Eccleſiæ Cathedralis D. *Pauli Londini*, penes RR. Decanum & Capitulum. Ex quo & Burtonenſi Chartulario Chartas aliquas exſcriptas publicavit *Wilhelmus Dugdale* Eq. Aur.

3. Regiſtrum Chartarum Abbatiæ de *Middleton* in Scaccario, penes Rememoratorem Reginæ.

4. Regiſtrum Chartarum Abbatiæ de *Taveſtoke* penes Illuſtriſſimum Ducem Bedfordiæ; in quo duæ Chartæ *Saxonicæ*, ut accepi, ſcriptæ leguntur.

5. Pſalterium *Latino-Saxonicum* in Bibliotheca Eccleſiæ Cathedr. *Sarisburienſis*.

6. Charta *Wulfrunæ*, *Saxonice*, quam ex Archivis Eccleſiæ Windeſorenſis deſcriptam edidit D *Wilh. Dugdalius*; ibi vero illam fruſtra quæſivi.

Hæc omnia Majorum Monumenta *Saxonice* ſcripta ſunt, quæ me in Catalogo non deſcripſiſſe mihi conſcius ſum. Quam prætermittendi, ſive non faciendi quod debebam, *culpam*, cum non ſocordiæ ſupinæve negligentiæ, nedum animi mali ſit; ut *levem*, forte ut *leviſſimam* mihi condonaturum ingenuum Lectorem ſcio; cum perlegendo Catalogo noſtro, pro comperto habuerit, me non tantum plures Codices Chartaſque deſcripſiſſe, verum etiam plures Codicum Authores indicaſſe, quam non modo unus aliquis, ied quam omnes ſimul, qui ante me *Saxonicorum* librorum Catalogos ſcripſerunt. Quinetiam, ut plures Codices Chartaſque memoravi; ſic, ut longe accuratius deſcriptos exhiberem omni ſtudio contendi, quatenus per alia negotia quibus me oneratum ſcis, id facere licebat. Etenim, quamvis multam operam curamque in faciendo hoc Catalogo poſui, illum tamen magis etiam perfectum & emendatum edere fas fuiſſet, ſi ab aliis curandis rebus vacare potuiſſem. Errorum enim duorum, in quos in eo lapſus ſum, Tu, Vir Doctiſſime, pro ſumma tua humanitate me admonuiſti. Aliuſque vir doctus, & Amicus, in literis ad me datis de alio me monitum eſſe voluit; atque præter tres hos Errorum in Catalogo locos, neſcio an quiſquam alius ſit, in quo allucinatus ſim. Verum quoad Errores, quibus Typographus lapſus eſt, cum illi ſemper abſens aſſiſtere nequirem, haud in exiguo numero eſſe noſco. Et quod non omnes perinde, ac aliquos indicavi, id non meæ negligentiæ, tribuendum eſt.

Si id (quod alii doctiſſimi homines à me rogarunt) Tu fortaſſe expectes, nempe ut de ſcriptura *Anglo-Saxonum*, illiſque quæ ad eam illuſtrandam pertinent, in fine Præfationis diſſererem; quæ de rebus iſtis habeo dicere paucis accipe. Majores noſtros *Jutas*, *Anglo-Saxoneſ*que, cum in *Britanniam* advenirent, Literarum prorſus rudes, quod aliqui putant, fuiſſe, adeo non credo; ut illos ſecum *Runas* (ſive Gothicas literas) attuliſſe, mihi perſuaſum eſt; tum quod in antiquis Temporibus *Septentrionales* populi cis & ultra Mare *Balticum* *Runis* uſi ſunt; tum etiam quod in antiquiſſimis noſtris Codicibus, nonnullæ *Runæ* Romanis literis commiſtæ cernuntur; tum denique quod *Thorn* & *Wen*, quæ *Romanas* Literas amplexi *Anglo-Saxones* retinuerunt, Nomine, Figura, & Poteſtate, puræ putæ *Runæ* ſunt. Quinimo tantum abeſt ut Majores noſtri Septentrionales, cum in *Britanniam* proficiſcerentur, Literarum rudes eſſent; ut, me judice, probabile potius ſit Romanarum Literarum illos, pariter ac Barbaras alias Gentes jam tum notitiam habuiſſe. Pariter, *inquam*, ac Barbaras alias Gentes, ſcilicet, *Francos*, *Germanos*, *Lombardos*, *Vandalos*, cæteroſque Gothorum populos, qui cum Romanis Bello Paceque res geſſerunt, ac in ſcribendo Romanis Literis uſi ſunt. Valde igitur allucinati eſſe videntur, qui *Saxones* noſtros *Romanarum* Literarum cognitionem ab *Hibernis* cepiſſe dicunt, quemadmodum vir ille doctus *Rodericus o Flaharty* in *Ogygia ſua*. Neque minus falluntur, qui illos à Britannis *Romanorum* literas didiciſſe contendunt, quæ aliquorum *Cambro-Britannorum*, qui docte ſcripſerunt, ſententia eſt. Cum contra vero maxime ſimile ſit, omnes tam *Anglo-Saxones*, quam *Britannos*, & *Hibernos*,

Roma-

Romanorum literas à *Romanis* ipſis pariter accepiſſe. Verum hac de re, ut aliis liberum judicium relinquam, citra controverſiam eſt, cum Fide Chriſtiana Majores noſtros Romanarum Literarum ſcientiam & uſum accepiſſe. *Auguſtinus*, dictus *Anglorum Apoſtolus*, qui Evangelium apud eos prædicabat, multos (ut probabile eſt) ſecum attulit libros Latine ſcriptos, ſpeciatim *Gregorii Magni Papæ*, qui illum in *Angliam* miſit, *Paſtorale*, quemadmodum videre eſt in Catalogi noſtri pag. 70. Idem *Gregorius* ad illum etiam miſit magnam Librorum copiam, quorum duo, me judice, in Bibliothecis *Bodlejana*, & C. C. C. C. hodie ſuperſunt. Ab Adventu igitur *Auguſtini* ſenſim inoleſcere apud *Anglo-Saxones* cœpit *Romanarum* Literarum, & Literaturæ uſus; adeo ut fere quicquid ab iis Latinis Characteribus ſcriptum, aut ſculptum vidi, ab illo tempore ſcriptum ſculptumque eſſe conſtat. Etenim Clerus Anglicanus Romanæ Literaturæ diligenter ſtudebat; Clericué ſolius induſtriæ præcipue debetur, quod non tantum *Religio Chriſtiana*, ſed *Humaniores Literæ* & *Scriptura* ipſa ab *Auguſtini* temporibus ad Introitum *Danorum* florerent, & deinde quod ad *Ælfredum* Regem, *Danis* omnia vaſtantibus, penitus non perirent. In iis temporibus ſenſim exoleſcere cœpit *Runarum* omnium, ſi Þ & Ƿ excipias, in ſcribendo uſus, præſertim apud *Auſtralis Angliæ Saxones*, qui *Latinorum* Characterum uſum maxime affectabant. Hinc eſt quod præter Saxa nonnulla & fragmenta Metallorum, nihil fere *Runis* inſculptum extat, vel Membranis inſcriptum, præter Incantamenta quædam quæ *Runis Magicis* exaranda erant, aut quæ arcanis Characteribus ſecreta mandabantur, aut denique quæ ad exercenda Curioſorum hominum ingenia, data opera, eſſe *Runis* occultata videntur. Id genus *Runicæ* ſcripturæ ſpecimina, quæ & ante & poſt Conquæſtum uſque ad Henrici VI tempora exarata ſunt, etiamnum extant. At Librorum Chartarumve à recepto Chriſtianiſmo per *Anglo-Saxones* nunquam quicquam eſſe *Runice* ſcriptum, ſaltem jamjam ſcriptum ſupereſſe, tam certum eſt, quam quod certiſſimum.

Præterea, ut *Runis* ſuis ſenſim relictis, *Romanorum* Characteres uſurparunt *Anglo-Saxones*: ſic Manus, quæ in uſu apud *Romanos* erant, in ſcribendo imitati ſunt. Eæ autem trium generum fuerunt: nempe una, quæ in Grandioribus vel Uncialibus (ut vulgo loquuntur) Literis exarata erat; altera modi parum minoris & rotundioris formæ, quæ ſcribentibus majus commoda erat; tertia, quæ prompte & cum feſtinatione ſcribentibus maxime commoda, ex minuſculis conſtabat. In quibus omnibus ſcripturæ generibus, Codices Chartæque in *Anglia Saxonica*, quemadmodum in *Germania*, *Gallia*, *Hiſpania*, immo & in ipſa *Italia* ſcripſi ſunt.

Grandiores, ſeu *Unciales* Literas uſurpare ſolebant *Antiquarii*, cum antiquos Codices, quos æternum durare voluerunt, deſcriberent. Illis quoque non raro utebantur in Regum, Epiſcoporum, & aliorum Procerum Chartis ſcribendis; ut &, Ornamenti gratia, in exarandis Novorum Codicum Exordiis, ac certis quibuſdam Paragraphis. Atque hoc genus Scripturæ quum Codices, tum Chartæ ab *Anglo-Saxonibus* exarati etiamnum apud nos extant.

Minoris modi Rotundioribus Characteribus uti ſolebant *Librarii* in deſcribendis communis uſus Libris, qui in omnium manibus terendi erant, & in ſcribendis Chartis. Cujus quoque ſcripturæ generis multa Exemplaria apud Nos reſtant. Hujus vero formæ Rotundiores Literas, *antiquos Characteres Saxonicos* nonnunquam in opere noſtro vocavimus; qui etiam, procedente tempore, cum in minutiorem & magis exilem, maceramque veluti formam mutabantur, *Saxonicæ Literæ*; & ex iis formata ſcriptura, *Saxonica manus* κατ' ἐξοχὴν, dici cœperunt. *Saxonica*, inquam, *manus* κατ' ἐξοχὴν dicta erat; & poſt *Conquæſtum* Angliæ, varias adeo ſubiit Mutationes, ut temporis decurſu, ab illa natæ ſunt *Manus illæ omnes*, quas Fori Technicis verbis **The Pipe-hand**, **the Round Text-hand**, **the Exchequer-hand**, **the Square Text-hand**, **the Chancery-hand**, **the Court-hand**, **the Secretary-hand** vocitamus. Porro, *Saxonica* illa dicta Manus maxima ex parte uſitata erat in ſcribendis, exſcribendiſque libris, Cartiſque *Saxonicis*. In ſcribendis vero exſcribendiſque *Latinis*, manu, quæ ad *Gallicam* ſcribendi rationem propius acceſſit, plerumque utebantur *Anglo-Saxones* ab Ælfredi Regis temporibus, quæ idcirco ab *Ingulfo Manus Gallica* dicta eſt. Cum primum ad hoc opus me accincturus eſſem, ſuadentibus Amicis, Literaturæ *Saxonicæ* qui cultores ſunt, *Latinos* Libros, Chartaſque omnes qui ab Anglo-Saxonibus ſcripti, vel deſcripti erant, in Catalogo ponere decrevi; ſed

Consilium mutavi, ubi primum majorem illorum esse numerum sensi, quam qui in Catalogo, quem mente designaram, contineri potuit.

Quoad *Manum* qua utebantur, qui prompte quid scribere voluerunt, Manum, scilicet, quam *Cursoriam* nos dicimus; illa maxime usurpata erat in scribendis, vel exscribendis privati usus Codicibus, Chartis, & Epistolis. Quam ob causam perplexa magis, & intricatior est, quemadmodum privatorum hominum Manus esse solent, quam quæ facile legi potest. Chartæ tamen, quæ hac manu exaratæ sunt, ut res ipsa postulabat, paulo magis legibiles sunt. Præterea, multa apud nos monumenta majorum hac in manu exarata supersunt, ut Epistola *Waldharii* Episcopi *Londonienſis* ad *Berchtwaldum* Archiepiscopum *Cantuarienſem* data, de qua mentionem feci in Catalogi pag. 259. Verum, exeunte octavo seculo, ineunteque nono, hæc manus, *rotundiore, pulchriore, magisque venusto* illo scripturæ genere in vicem ejus succedente, cœpit exolescere.

Cum vero de scripturæ generibus, quibus *Anglo-Saxones* usi sunt, sermo mihi sit, de *Notis*, quibus nonnunquam in scribendo utebantur, antequam illum concludam, aliquod breviter dicendum mihi arbitror, propterea quod illas cum Latinis litteris à Romanis acceperunt. *Notis* vero, quæ apud Romanos usu receptæ erant, S. *Cyprianus* alias vocum Biblicarum, & quæ rem Ecclesiasticam spectabant, addidisse dicitur. *Brachygraphi* autem, qui Notis in scribendo utebantur, ab iis *Notarii* dicti sunt: & quemadmodum *Isidorus Hispalenſis* observat, illorum munus erat & officium, signorum compendio, Causarum Forensium tam Civilium, quam Criminalium Actiones excipere, perinde ac ab Auctoribus dictata; sermones Concionatorum, denique nihil non quod Tachygraphiam requirebat, Membranis vel cuivis scriptoriæ materiæ currente manu committere. Hoc per *Notas* scribendi genus *Gallis Italisque* magis, quam Anglo-Saxonibus in usu erat, nonnullæ autem hujuscemodi Brachygrapicæ Reliquiæ in Codicibus nostris vetustis supersunt, quas cum viderem, animadvertebam.

Præterea, *Styli* sive *Graphii Metallini* usum non nescierunt Majores nostri *Anglo-Saxones*. Immo Doctissimus ille *Anglo-Saxonum* Rex *Ælfredus* in Præfatione præmissa *Gregorii Magni* Pastoralibus à se versis, singulis Episcopalibus *Angliæ* Ecclesiis, cum libro isto Ærtel, i. e. *Stylum* se ait dedisse. *Stylo* autem ad scribendum in *Pugillaribus* etsi maxime utebantur, nonnulla tamen propria hominum Nomina libro Evangeliorum *Lichfeldenſi* S. *Ceadæ* dicto, quem Catalogi pag. 281 & 290 descripsi, instrumento isto *Saxonice* inscripta esse notavi. Hæc breviter de *Styli* usu, cujus formam exhibuit *Joan. Jac. Chifletius*, in libro *Anastasis Childerici Regis Francorum* inscripto, paginis 182 & 194.

Denique, Majoribus nostris *Arcana ſcriptura* in usu erat; cujus diversa genera fuerunt. Quædam enim scripta, sola literarum transpositione; quædam initiales literas pro integris Vocibus usurpando, aliarum gentium more, (& præcipue *Græcorum* in quorum Codicibus MSS. plurimis hæc genera scripturæ reperi, atque ab iis, ut à *Seraphimo* Presbytero Græco accepi, barbare ριπὰ & φιλτὰ nuncupata sunt) occultare solebant. Alias autem scripturas *Runis* exarando; alias vero, *Runas* vulgaribus litteris permiscendo; alias denique notas Numerales, Puncta, aliave pro libitu signa, Literarum vice usurpando, occultas reddiderunt. Verum *arcana* hæc scribendi genera apud *Anglo-Saxones* usitata, magis ad exercenda hominum ingenia, quam ad res gerendas idonea fuisse censeo; etsi Romanis præter eos de quibus supra dixi, longe alius *Notarum ſuarum* usus erat, scilicet, non tam ad occultandas res scriptas; sed, quemadmodum *Signorum*, quæ Nos Ciphers, *Gallique des Chifres* vocant, ad mandandas scripturæ Res majoris Momenti, quas solum ab iis quibuscum Consuetudinem habebant, intelligi voluerunt.

Hæc breviter, non pro Rei dignitate, sed pro modulo Præfationis, de scriptura *Anglo-Saxonum* dicta sunto. Verum enimvero, Vir Amplissime, si Publico jubente, & sub Publicis Auspiciis id mihi demandatum foret, ut *Historiam Literarum* scriberem, quibus populi *Europæi*, præsertim *Græci*, *Romani*, *Gothi*, *Germani*, *Hispani*, *Galli*, *Hiberni*, *Anglo-Normanni*, &c. in omni tempore usi sunt, ut omnia mea studia in illud conferrem: sic, benevalere & vivere Deo largiente, non dubito, quin eo officio ita perfungerer, ut nullius Expectationem fallerem. In id genus opere, quod resp. Literaria maxime desiderat, jucundum mihi foret *Manus* tum *Græcorum*, *Romanorum*que, tum Gentium, quas Barbaras dixerunt, non solum è libris MSS. ac Diplomatibus

matibus, ſed è Nummis, Marmoribus, Lapidibuſque delineare; delineataſq; diſtincte & ordinate pro Locorum & Temporum ſerie diſponere. Verum, ſi id, quod Publicos ſumptus poſtulat, mihi, Publico mandante, facere non licebit, ſatis mihi erit quid in hac re poſſem oſtendiſſe per delineatos Characteres ſcripturaſque non unius generis, quas in Theſauri ſui Grammatico-Critici multis in locis exhibuit doctiſſimus *Georgius Hickeſius* Literaturæ *Saxonicæ* & *Franco-Theotiſcæ* Inſtaurator, & Amplificator, qui de Patriis Antiquitatibus, de Manibus & Memoria Majorum, & de Re Literaria Septentrionali cum primis meruit.

Alia etiam ſunt ad ſcripturam *Anglo-Saxonum* ſpectantia, quæ ſilentio præterire nefas duco, quod illorum ſcientiam *Philo-Saxonibus* non injucundam fore arbitror. Ea autem ſunt, Materia *cum qua*, & Materia *in quam* Codices, Chartaſque ſuas ſcribere ſolebant. Quoad Materiam cum qua ſcripſerunt, *Atramentum* dico, id quidem præſtantiſſimi generis erat, & ad ſcribendos Libros æternitati dicandos maxime idoneum. Ab exteris quod ſcriptum in iiſdem temporibus extat, nunquam fere quicquam vidi, quod habita Atramenti ratione, Majorum noſtrorum ſcriptis merito comparandum eſt. Ex quibus igitur Materiis (niſi ſepiarum cruor illarum fortaſſe una erat,) & ex quotis partibus tam pretioſus ſcriptorius Liquor confectus erat, non poſſum hariolari. illumque inter res perditas & amiſſas jam diu eſſe numeratum, quo minus doleam, nequeo mihi temperare. Quod autem Materiam attinet, in quam Scripſerunt, ea maxime membranacea erat. Nam in Papyro *Ægyptiaca*, vel Cortice, vel Arborea quavis materia, & id genus rebus aliquid ſcripturæ mandaſſe Majores noſtros, nihil plane reſtat, quod oſtendit; niſi Fragmentum quoddam lacerum in Bibliotheca *Cottoniana* ſervatum, quod ab homine *Italo* potius quam ab *Anglo-Saxone* quopiam ſuper Philyram ſcriptum eſſe exiſtimo. Membranas etiam ſuas *Purpureo colore* non raro tingebant; in quibus (perinde ac aliquando in puris membranis,) Libros quos veluti cum magnificentia prodire voluerunt, nunc auratis & argentatis, nunc Aureis & Argenteis Characteribus exarare ſolebant. Porro, ut *Romanam* ſcripturam civitate ſua donare voluerint; ita *Italorum* exemplum in pingendis, &, quod aiunt, *Illuminandis* Libris ſunt ſecuti, quorum nonnulli etiamnum reliqui ſunt. Quinimo libros non tantum ſplendide, ſed puriſſime & accuratiſſime à ſe deſcriptos, interlinearibus verſionibus ornare & explicare ſolebant. In eo genere *Libri Pſalmorum* & *Evangeliorum* primum locum obtinent, quorum multa exemplaria interlinealiter in *Anglo-Saxonicum* vel *Dano Saxonicum* ſermonem converſa etiam nunc reſtant. Præ cæteris (nam ad præſtantiſſimum Codicem Evangeliorum per S. Eadfridum exaratum, lubens ad Catalogi pag. 250, Lectorem mitto) dignus eſt qui memoretur *Codex Eadwini* in Bibliotheca florentiſſimi Collegii S. S. *Trinitatis Cantabrigiæ* ſervatus, qui Pſalterium Triplex S. *Hieronymi* & Cantica complectitur; quorum ambo non tantum cum verſione tam *Normanno-Saxonica*, quam *Normanno-Gallica* interlineari; ſed etiam Gloſſa cum Latina illuſtrantur. In illo etiam multæ Imagines pictæ cernuntur, quæ quamvis aliis id genus arte facile cedant; dignæ tamen ſunt, in quas Docti & Curioſi Lectores attentos oculos convertant. Accedat Codex Pſalmorum *Lambethanus*, qui continet Gallicam dictam Verſionem S. *Hieronymi*, quæ non tantum Aſteriſcis & Obelis notata (qui in quamplurimis ejus Exemplaribus deſiderantur) & Verſione interlineari Anglo Saxonica illuſtrata eſt; verum etiam Punctis, me judice Muſicis (à *Gregorianis* Notulis omnino diſcrepantibus) Modos quibus Pſalmi in Eccleſiis Legendi aut Cantandi eſſent denotantibus, deſignata eſt. Etenim, quemadmodum *Anglo-Saxones* ad Religionem *Chriſtianam* converſi, *Runis* ſuis relictis, Romanas ſunt amplexi literas: Sic Clerum *Anglicanum* à *Roma* Muſicæ Scientiam habuiſſe, in Hiſtoriæ ſuæ Eccleſiaſticæ Lib. IV. Cap. XVIII. *Beda* Teſtis eſt. Verum etſi ſacræ Muſicæ modulos, antiquiſſimo more per *Literas* aliis duobus in Codicibus vetuſtiſſimis deſignatos vidi; unus tamen Codex eſt ille *Lambethanus*, in quo Sacros Cantus per *Puncta* Muſice expreſſos inveni. In aliis autem Codicibus partim per ſigna illa Muſica, quæ jamdiu *Notulæ* appellata ſunt, partim per *Literas*, quibus longe ante inventas *Notulas* antiqui Muſici, ut videtur, utebantur, Modos Numeroſque Muſicos deſignatos, memini me vidiſſe. Quod vero ſermonem *Anglo-Saxonicum* ſpectat, quemadmodum ingenio ſuo non tantum Carminibus Numeriſque Muſicis æque ac Latinus olim, & jam nunc Italus aptus & idoneus eſt; ſic carmina *Saxonica* multo aptiora ſunt quæ ad Muſicas Modulationes, præſertim in *Stylo*, ut Muſici loquuntur, *Recitativo* adhibeantur, quam hodiernæ *Anglorum*

Cantiones: Carminis tamen Canticive, quod Notulis Muſicis ſignatum erat, nunquam quicquam *Saxonicè* ſcriptum animadverti. Neque id ſine cauſa, cum forſan ad concinnandos ſacros Hymnos Cantioneſque *Latinas* Muſica in ſolis Eccleſiis *Saxonicus Clerus* utebatur. Quam vero dulcis & venuſtus, quam dignitatis plenus, quam etiam numeroſus ſuus ſermo erat, *Anglo-Saxones* ſibi conſcii fuiſſe videbantur, ut qui ad Carmina ſcribenda tam proclives fuerint. Carminum autem genus, quo illorum Poetæ maxime delectati utebantur, *Adonicum*, aut quod ad *Adonicum* proxime accidebat, eſſe videtur. Ut enim *Iambicorum* ſcriptores apud *Græcos* & *Latinos*, non ad puros *Iambicos* ſcribendos verſus ſe ſtricte ligari voluerunt, ſed liberioribus Numeris liberrime utebantur: Sic, Poetæ *Anglo-Saxonum*, *Anglo-Danorum*que juſtam veluti licentiam in pangendis *Adonicis* ſibi pariter vendicantes, ad ſervandos Pedes Numeroſque Carminis *Adonici*, tanquam damnati ad Remos, ſe vinciri noluerunt. Porro, ut Adonicis pangendis Carminibus ſermonem ſuum non inidoneum eſſe pro comperto habuerunt: ſic, ad id, ut videtur, oſtendendum, cum *Adonicis* ſuis *Saxonicis* verſibus, *Adonicos* tum *Latinos*, tum *Græcos* nonnunquam miſcere illis Mos erat, quemadmodum animadverti, Catalogi pagg. 110. 147. 281.

Poſtremo ſciat Lector velim, me ad Catalogum *Saxonice* ſcriptorum Codicum, & Tractatuum illorum, qui impreſſi ſunt, ſyllabum etiam adjeciſſe, ut & Nomina Bibliothecarum omnium quum Publicarum, tum Privatarum, cum ſignis, quibus in illis, quæ Majorum Gentium ſunt, Librorum loci denotantur, ut & pag. Catalogi noſtri, ubi libri denotati deſcribuntur.

Hæc ſunt, de quibus Lectores ad Catalogum noſtrum acceſſuros monendos eſſe exiſtimavi; quæ ſi Tu, Vir Præſtantiſſime, qui omnem omnium Doctrinam & Candorem in Te complecteris, Judicio Tuo comprobaveris; nemo tam malevolus, aut tam inſulſe Criticus eſſe volet, qui ea audebit improbare. Etenim tam in Republica Literaria, quam in Civili Amplitudo & Auctoritas Tua ſumma eſſe conſtat. Quarum ad hanc feliciter ſemper Adminiſtrandam, & illam in Tuam gloriam fovendam tutandamque ut diutiſſime tanquam *alter Mæcenas* vivas, ſupplex quotidie precatur

Tibi addictiſſimus cliens,

HUMFREDUS WANLEY.

Dabam *Londini*,
Auguſti die 28.
An. Dom. 1704.

SYLLABVS BIBLIOTHECARUM.

JOANNIS BATTELEII. S.T.P. *pag.* 303

ROBERTI BOVRSCOVGH. M.A. *p.* 304

CANTABRIGIÆ Bibliotheca, *viz.*

COLLEGII CORPORIS CHRISTI.

	B. 4	*p.* 106
	D 5	*p.* 106
	F. 1	*p.* 109
	I. 1	*p.* 109
	K. 2	*p.* 109
	K. 10	*p* 110
	K 12	*p.* 110
	L. 12	*p.* 110
	L. 15	*p.* 151
	N. 19	*p.* 113
	O. 6	*p.* 151
	R 11	*p.* 151
	S. 1	*p.* 114
	S. 2.	*p.* 114
	S. 3	*p.* 115
	S. 4	*p.* 116
	S. 5	*p.* 116
	S. 6	*p.* 120
	S. 7	*p.* 123
	S. 8	*p.* 125
	S. 9	*p.* 128
	S. 10	*p.* 130
	S. 11	*p.* 130
	S. 12	*p.* 130
	S. 13	*p.* 131
	S. 14	*p.* 132
	S. 15	*p.* 149
	S. 16	*p.* 149
	S. 17	*p.* 133
	S. 18	*p.* 137
	Miſcell. B.	*p.* 148
	Miſcell. G.	*p.* 149
	Miſcell. M	*p.* 150
	Codd. ſine nº.	*p.* 151

BIBLIOTH. PUBLICÆ CANTAB. *p* 152

BIBLIOTHECÆ COLLEGII SS. TRINITATIS. } *p.* 166.

BIBL. AVLÆ SS. TRINITATIS. *p.* 172

BIBL. ECCLESIÆ CANTVARIENSIS. } *p.* 270

D. THO. CARTWRIGHT. *p.* 289

BIBLIOTHECÆ COTTONIANÆ.

IVLIVS.	A. 2	*p.* 183
	A. 6	*p.* 183
	A. 10	*p.* 185
	C. 2	*p.* 185
	C. 6	*p.* 224
	E. 7	*p.* 186
AVGVSTVS.	II.	*p.* 258
TIBERIVS.	A. 3	*p.* 193
	A. 6	*p.* 219
	A. 7	*p.* 224
	A. 13	*p.* 254
	B. 1	*p.* 219
	B. 4	*p.* 220
	B. 5	*p.* 215
	B. 11	*p.* 217
	C. 1	*p.* 220
	C. 3	*p.* 225
	C. 6	*p.* 224
CALIGVLA.	A. 7	*p.* 225
	A. 9	*p.* 228
	A. 11	*p* 248
	A. 14	*p.* 190
	A. 15	*p.* 233
CLAVDIVS.	A 3	*p* 225
	A. 8	*p.* 226
	B. 4	*p* 253
	B. 6	*p.* 234
	C. 9	*p.* 226
	D. 3	*p.* 217
NERO.	A. 1	*p* 212
	A. 14	*p.* 228
	C. 3	*p* 230
	D. 4	*p* 250
	E. 1	*p.* 229
GALBA.	A. 2	*p.* 231
	A. 14	*p.* 231
	A. 19	*p.* 231
	E. 2	*p* 234
OTHO.	A 6	*p* 217
	A 8	*p* 232
	A 10	*p* 232
	A. 12	*p.* 232
	A. 13	*p* 233
	A 18	*p.* 234
	B. 2	*p* 217
	B. 9	*p.* 238
	B. 10	*p.* 190
	B. 11	*p.* 219
	C. 1	*p.* 211
	C. 13	*p.* 237
	C. 15	*p* 238
	C. 16	*p* 237
	E. 1	*p.* 238
VITELLIVS.	A. 7	*p.* 241
	A. 12	*p.* 239
	A. 13	*p.* 241
	A. 15	*p.* 218
	C. 3	*p* 217
	C 5	*p.* 208
	C 8	*p* 241
	C. 9	*p.* 238
	D. 7	*p.* 239
	D. 17	*p* 206
	D. 20	*p* 240
	E. 5	*p* 239
	E. 18	*p* 222
VESPASIANVS.	A. 1	*p.* 221
	A. 5	*p.* 241
	A. 9	*p.* 242
	A. 22	*p.* 242
	B. 15	*p.* 242
	B. 24	*p.* 242
	D. 6	*p.* 243
	D. 12	*p.* 243
	D. 14	*p.* 202
	D. 15	*p.* 243
	D. 20	*p* 246
	D. 21	*p.* 245
	E. 6	*p.* 246
	E. 8	*p.* 246
TITVS.	A. 4	*p* 218
	A. 15	*p* 239
	A. 16	*p.* 239
	D. 18	*p.* 247
	D. 26	*p.* 247
	D. 27	*p.* 247
DOMITIANVS.	A. 1	*p.* 248
	A. 7	*p.* 249
	A. 8.	*p* 220
	A. 9.	*p.* 239
	A 15	*p* 248
	A. 18	*p.* 248
CLEOPATRA.	A. 3	*p.* 238
	B. 6	*p.* 248
		B. 13

	B. 13	p. 201
	C. 6	p. 248
	C. 8	p. 245
FAVSTINA.	A. 3	p. 246
	A. 9	p. 199
PIXIDES ---		p. 263

D. Simondſii D'EWES. Bar. p. 306

BIBL. ECCLES. DVNELMENSIS. p. 295

ECCLES. EXONIENSIS. p. 279

BIBL. COLLEGII FOECIALIVM. p. 305

Illuſtr. Rob. HARLEY Armig. p. 309

D. Georg. HICKESII. p. 277

BIBL. LAMBETHANÆ. p. 266

BIBL. LAVDERDAILIANÆ. p 303

BIBL. ECCLES. LICHFELDENSIS. p. 289

BIBL. ECCLES. LINCOLNIENSIS. p. 305

ARCIS LONDINENSIS. p. 309

BIBLIOTHECÆ NORFOLCIANÆ. p. 291

D. MORI EPISC. NORWICENSIS. p. 286

OXONIÆ Bibliothecæ, *viz.*

ASHMOLIANA. p. 103

BODLEIANA.		p. 1
Super D, &c. ART.	76	p. 82
Super D, &c. ART.	99	p. 84
Super D, &c. ART.	110	p. 84
Super D, &c. ART.	120	p. 80
Super D, &c. ART.	138	p. 77
DIGBY.	4	p. 83
HATTON.	65	p. 76
HATTON.	88	p. 70
HATTON.	130	p. 71
IAMES.	41, 42	p. 101
IVNIVS.	1	p. 59
	2	p. 102
	3	p. 102
	4, 5	p. 102
	7	p. 102
	9	p. 102
	10	p. 103
	11	p. 77
	12	p. 85
	15	p. 85
	18	p. 103
	21	p. 31
	23	p. 36
	24	p. 40
	26	p. 102
	27	p. 76
	32	p. 103
	33	p. 103
	37	p. 102
	38	p. 85
	39	p. 86
	40	p. 86
	41	p. 87
	43	p. 88
	44	p. 88
	45	p. 88
	47	p. 90
	48	p. 90
	50	p. 91
	52	p. 91
	53	p. 92
	54	p. 103
	58	p. 92
	59	p 93
	60	p. 93
	61	p. 93
	62	p. 93
	63	p. 93
	65	p. 94
	66	p. 95
	67	p. 95
	68	p. 95
	69	p. 95
	70	p. 96
	71	p. 96
	72	p. 96
	73	p. 103
	74	p. 96
	76	p. 102
	77	p. 102
	85	p. 44
	86	p. 44
	92	p. 103
	99	p. 26
	102	p. 97
	103	p. 98
	104	p. 98
	105	p. 98
	107	p. 98
	108	p. 99
	109	p. 99
	112	p. 102
	121	p. 45
LAVD.	D. 85	p. 100
	E. 19	p. 67
	E. 33	p. 99
	E. 80	p. 64
	F. 17	p. 65
	G. 36	p. 84
MARESCHAL.	72	p. 103
IN MVSÆO.	161	p. 84
NE.	A. 3, 11	p. 79
	B. 4, 10	p. 83
	B. 5. 9	p. 83
	C. 3. 11	p. 64
	D. 2. 19	p. 63
	F. 3. 15	p. 64
	F. 4. 10	p. 9
	F. 4. 11	p. 1
	F. 4. 15	p. 15
RVSHWORTHIANVS Codex.		p. 81
SELD. Supra. 62.		p. 101
Supra. 63.		p. 102

ARCHIV. ÆDIS CHRISTI. p. 105

BIBL. COLL. CORPORIS CHRISTI. p. 105

BIBL. COLL. D. JOANNIS. p. 104

BIBL. COLL. OMNIVM ANIMARVM. p. 105

BIBLIOTHECÆ REGIÆ. p. 174

ECCLES. ROFFENSIS. p. 273

D. JOAN. SOMERS Baronis de Eveſham. p. 301

Roberti THORESBY. Gen. p. 305

D. THO. THYNNE Vicecomitis de Weymouth. p. 283

ECCLES. WELLENSIS. p. 285

ECCLES. WESTMONASTERIENSIS. p. 303

ECCLES. WIGORNIENSIS. p. 299

CATA-

CATALOGUS
Librorum Septentrionalium
TAM
MANUSCRIPTORUM
QUAM
IMPRESSORUM.

CODICES ANGLO-SAXONICI BIBLIOTHECAE BODLEIANAE.

NE. F. 4. 11. *CODEX membranaceus opt. notae in fol. ſcriptus ante Conquæſtum Angliae, qui fuit in An.* MLXVI. *In quo continentur Homiliae aut integrae, aut in parte ſumptæ è Lat. PP. ſcriptis, & ad totius anni Curſum accommodatae. Sic autem in Rubrica Codex inſcribitur.*

INCIPIT LIBER CATHOLICORUM SERMONUM ANGLICE IN ANNO PRIMO.

I. Fol. 1. PRIMUS SERMO DE INITIO CREATURE.

Sic incipit, An angin ir ealna ðinga ðæt ir god ælmihtig:. Se ir onoſnuma ⁊ ende:. Se ir [a] ono ſonþi þe he pær æſne:. Se ir ende buton ælcere geendung. ſonðan ðe he bið æſne ungeendod:.

Sic explicit, Men þa leoſertan. bermeagað þyrne cyðe. ⁊ mid micelre gymene ſonbugað unnihtpirnyrre. ⁊ geearnigað mid godum peorcum ꝑ ece lif mid Gode re ðe a on ecnyrre leoſað ⁊ rixaþ a buton ende. AMEN.

II. fol. 8. b. IN LETANIA MAIORE:.

Incip. Ðar dagar rynd gehatene Letaniæ. ꝑ rynd Gebed dagar. on [b] ðyrum dagum þe rceolon [c] gebiddan ure eorðlicra pærtma genihtrumnyrre. ⁊ ur rylfum gerundfulnyrre. ⁊ ribbe. ⁊ ꝑ gyt mare ir. ure rynna forgifenyrre:. Se pæðað on bocum. ꝑ þeor gehealdrumnyrre purde [d] anæned. on ðone timan þe gelamp on anre byrig þe Vigerna ir gecpeden micel eohð-rtyrung ⁊ man-cpealm. ⁊ feollan cyrcan ⁊ hur. ⁊ comon pilde berran ⁊ pulfar ⁊ abitan þær folcer micelne dæl. ⁊ þær Lyninger botl pearð mid heofonlicum fyre forbærned:. Ða bead re birrop Mamertur þreora dagа færten. ⁊ reo gedrecednyr þa gerpac. ⁊ re gepuna þær færtener þurh puna ð gehpæn on geleaffulre gelaðunge:. Hi naman þa birnæ þær færtener æt ðam Niniueircan folce:. Ðæt folc pær rpiðe rynfull. þa polde God hi forndon. ac hi gegladedon hine mid heora behneorrunga:. God rprec to anum piteran re pær lonar gehaten, fan to ðære byrig Niniuen. ⁊ boda þæn þar pond.

Expl. Se pica him ryl ð þone hlaf ðe bi ð to meoxe apend. ⁊ re ðeanfa ryl ð þam pican ꝑ ece life:. Na he rpa ðeah ac Lprt re ðe þur cpæþ. ꝑ ðæt ge doð anum þearfan on minum naman. ꝑ ge doþ me ryl fum. re þe leofa ð and pixa ð mid fæder and mid [e] halgum garte abutan ende:. AMEN.

---

a Onofnuma fohþi þe he pær. C. *b* ðirum. C. *c* Bidan. *d* apæned. C. ðam halgum. C.

III. fol. 14. SERMO IN LETANIA MAIORE. FERIA. II.

Incip. Læpeðe menn behoꝛiaþ ꝥ him laꝛeopaꝛ ꝛecgan þa goðꝛpellican laꝛe ðe hi on bocum leoꝛnoðon. ꝥ men ꝛoꝛ nẏtennẏꝛꝛe miꝛꝛaꝛan ne ꝛceolon:· Uꝛe Dꝛihten ꝛæðe to ꝛumum laꝛeope ða ða he hine axoðe be ðam hehꝛtan beboðe. *f* luꝛa ðinne Dꝛihten miþ ealne þinꝛe heoꝛtan ⁊ miþ eallum moðe. þiꝛ iꝛ ꝥ mæꝛte beboþ:· Iꝛ eꝛt oðeꝛ beboþ *g* þẏꝛum ꝛꝛiðe gelic. Luꝛa ðinne nextan ꝛꝛa ꝛꝛa ðe ꝛẏlꝛne:· þaꝛ tꝛa beboðu beluca þ ealle bec:· Niꝛ uꝛ nan gemet on ðam æꝛꝛan beboðe. ꝛoꝛðan ðe pe ꝛceolon uꝛne ꝛcẏppenð luꝛian oꝛeꝛ ealle *h* maꝛaꝛ miþ *i* unametenðꝛe luꝛe:· On ðam oðꝛum beboðe pe habbaþ gemet ꝥ pe oðeꝛne luꝛian ꝛꝛa ꝛꝛa uꝛ ꝛẏlꝛe. þa ðe ðuꝛh geleaꝛan uꝛ gelenge beoþ. ⁊ ðuꝛh Cꝛiꝛtenðom uꝛ cẏððe to habbaþ:·

Expl. Uton pe geeaꝛnian ꝥ ece liꝛ miþ Goðe ðuꝛh geꝛpicenẏꝛꝛe ẏꝛeleꝛ. ⁊ þuꝛh ꝛꝛemminge Goðeꝛ. þæꝛ uꝛ getiðige ꝛe ælmihtiga pealðenð, ꝛe ðe a ꝛixaþ on ecnẏꝛꝛe. AMHN:·

IV. fol. 21. FERIA. III. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Cꝛiꝛt ꝛẏððan he to ðẏꝛum liꝛe com. ⁊ man peaꝛþ gepeaxen. þa ðe he pæꝛ þꝛittig pintꝛa ealð on ðæꝛe menniꝛcnẏꝛꝛe. ða began he punðꝛa to pẏꝛcenne. ⁊ geceaꝛ þa tpelf leoꝛning-cnihtaꝛ. *k* þa ða pe Apoꝛtoleꝛ hætaþ:·

Expl. Liꝛ pe hit gebetun maꝛon. ⁊ on eallum þinꝛum pe ꝛceolon healðan ꝛibbe ⁊ annẏꝛꝛe. ꝛiꝛ pe pillaþ habban þa micclan ꝛeþinꝛðe. ꝥ pe beon ꝛoðeꝛ beaꝛn. ꝛe þe on heoꝛonum iꝛ. on ðæꝛe he ꝛixaþ miþ eallum hiꝛ habꝛum on ealꝛa poꝛulða poꝛulð a buton enðe on ecnẏꝛꝛe. AMEN.

V. fol. 27. b. IN LETANIA MAIORE. FERIA. III.

Incip. Men ða leoꝛeꝛtan. Pauluꝛ ꝛe Apoꝛtol ealꝛa þeoða laꝛeop apꝛat be himꝛẏlꝛum ꝥ he pæꝛe gelæðð up to heoꝛonum. oþ ꝥ he becom to ðæꝛe ðꝛiððan heoꝛonan.

Expl. Ðæꝛ beoþ æteopðe hiꝛ ꝛeeaꝛnunga þuꝛh punðꝛum. þam ælmihtigum to loꝛe. ꝛe ðe iꝛ ealꝛa leoða pealðenð. AMEN:·

VI. fol. 34. ALIA VISIO.

Incip. Beða uꝛe laꝛeop apꝛat on ðæꝛe bec þe iꝛ gehaten *l* iꝛtoꝛia Angloꝛum be ꝛumeꝛ maneꝛ æꝛiꝛte on *m* ðẏꝛum iꝛlanðe. þiꝛum poꝛðum *n* ꝛꝛitenðe:· On ðam timan pæꝛ ꝛum ðegen Dꝛihthelm gehaten on Noꝛðhẏmbꝛa lanðe.

Expl. Anð ða þe ꝛulꝛꝛemeðe pæꝛon ⁊ to Goðeꝛ ꝛice becomon. maꝛon ꝛultumian æghweꝛ ge uꝛ. ge ðam ꝛoꝛðꝛaꝛenum þe on *o* pitnunge ẏnð. ꝛiꝛ hi miþ ealle ꝛoꝛꝛcẏlð goðe ne beoþ:· ðẏ pulðoꝛ ⁊ loꝛ ðam pelpillenðum goðe. a on ecnẏꝛꝛe. Amen:·

VII. fol. 37. NORTATORIVS SERMO DE EFFICACIA SCE MISSE.

Incip. Ve næðaþ gehpæꝛ on halgum geꝛꝛitum. ꝥ ꝛeo halige Mæꝛꝛe micclum gꝛemige. æghweꝛ ge þam *p* libbenðum. ge ðam ꝛoꝛð-ꝛaꝛenum. ꝛꝛa ꝛꝛa Beða ꝛe ꝛnoteꝛa laꝛeop apꝛat on Hiꝛtoꝛia Angloꝛum. be ꝛumum þegene *q* þẏꝛum ꝛgite neccenðe:·

Expl. Eac ꝛe halga Papa Gꝛegoꝛiuꝛ apꝛat on ðæꝛe bec Dialegoꝛum. hu micclum ꝛeo halige Mæꝛꝛe manegum ꝛꝛemoðe. Seo boc iꝛ on Engliꝛc apenð. on ðæꝛe mæg gehpa be ðiꝛon genihtꝛumlice gehẏꝛan ꝛe ðe *r* hi oꝛeꝛ-næðan pile:·

VIII. fol. 38. FERIA. IIII. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Cꝛiꝛten mann ꝛceal æꝛteꝛ niht cunnan. æghweꝛ ge hiꝛ Pateꝛ noꝛteꝛ ge hiꝛ Cꝛeðan. Miþ þam Pateꝛ *ſ* noꝛtꝛe he ꝛceal hine gebiððan:· Miþ þam Cꝛeðan he ꝛceal hiꝛ geleaꝛan getẏmman:· ꝥ habbaþ geꝛæð embe ꝥ Pateꝛ noꝛteꝛ. nu pe pillaþ ꝛecgan eoꝛ þone geleaꝛan ðe on ðam Cꝛeðan ꝛtent. ꝛꝛa ꝛꝛa ꝛe piꝛa Agutinuꝛ be þæꝛe halgan þꝛẏnnẏꝛꝛe tꝛahtnoðe:·

Expl. Ða ꝛẏnꝛullan beoþ on helle pite a ðꝛoꝛigenðe. ⁊ heoꝛa pite biþ eac gemetegoð ælcum ꝥ e *t* his geeaꝛnunguṁ:· Uton ꝛoꝛði geeaꝛnian ꝥ ece liꝛ miþ Goðe. þuꝛh *u* þiꝛne geleaꝛan ⁊ þuꝛh goðum geeaꝛnunguṁ. Se ðe þuꝛh puna þ on *x* ðꝛẏnnẏꝛꝛ. an ælmihtig Goþ a on ecnẏꝛꝛe. AMEN.

---

f Luꝛaþ. *C.* *g* ðiꝛum. *C.* *h* ðine maguaꝛ. *C.* *i* unametenꝛe. *C.* *k* þa ðe. *C.* *l* Hiꝛtoꝛia. *C.* *m* ðiꝛum. *C.* *n* ꝛeccenðe. *C.* *o* pitnum ge- ꝛinð. *C.* *p* lẏbbenðum. *C.* *q* þiꝛum. *C.* *r* him. *C.* *ſ* noꝛteꝛ. *C.* *t* hiꝛ. *C.* *u* þẏꝛne. *C.* *x* þꝛẏnẏꝛꝛ. *C.*

IX. fol.

IX. fol. 45. b. FERIA. IIII. IN LETANIA MAIORE:.

Incip. Iohannes se Godspellere awrat on ðirum dæghwamlicum godspelle. hu se hælend fundode of þyrsere populde to hys heofonlican fæder spræc. Subleuatis Ihs oculis in cœlum dixit. Pater. uenit hora, clarifica filium tuum, ut filius tuus clarificet te. Et reliqua. Ðæt is on urum gereorde:. Se hælend cwæð to his fæder ȝ upp-ahafenum eagum to heofonum.

Expl. ⁊ Areordade forði [a] hine lufe fram eorðum heortum. ⁊ gefylniað þæs heofonlican rices. þe us Crist on [b] ðirum Godspelle behet:. Se þe leofað ⁊ rixað mid fæder ⁊ þam halgum gaste. a on ecnysse. AMEN.

X. fol. 50. IN ASCENTIONE DOMINI.

Incip. Lucas se Godspellere us manode on [c] þisse Pistol-pæðinge. þus cweðende. Se hælend middan-eardes alysend æteowde hine sylfne cucenne hys gingrum æfter [d] his þrowunge ⁊ [e] his æristе.

Expl. And Godes miht heom þær mid to *f* gefremminge heora *g* bodunge. ⁊ [h] ungelinna tacna. forþan ðe Crist cwæþ. ne magon ge nan þing don butan me:. Eft he cwæþ. ic beo mid eow eallum dagum oð ðysse worulde geendunge. se þe *i* leofað ⁊ rixað mid þam ælmihtigan fæder. ⁊ þam halgum gaste a on ecnysse. AMEN:.

XI. fol. 56. b. IN DIE SANCTO PENTECOSTEN.

Incip. Fram þam halgan Eastrenlican dæge synd getealde fiftig daga to [k] ðirum dæge. ⁊ þes dæg is gehaten [l] Pentecostes. þ is se fiftegoða dæg [m] þaere Eastrenlican tide:.

Expl. Birceowas synd þær [n] ilcan hades on Godes gelaðunge. ⁊ healdað þa gesetnysse on heora Birceowunge. swa þ hi settað heora handa ofer gelearfullum mannum. ⁊ biddað þ se ælmihtiga sealdend him sende þa reowon sealdan gife his gastes. se ðe leofað ⁊ rixað a buton ende. AMEN:.

XII. fol. 64. DOMINICA II. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diues et induebatur purpura, et reliqua.

Incip. Se sealdenda drihten sæde his discipulum sum spelig man wæs mid Purpuran ⁊ mid [o] Godwebbe geglaenged. ⁊ dæghwamlice mænlice leofode:.

Expl. Se ðe us ahnedde *p* frem deofles *q* hæftnysdum:. Se ðe leofað ⁊ rixað on ecnysse mid þam ælmihtigan fæder. ⁊ þam halgan gaste. hi þry on anre godcundnysse *r* puniende. buton anginne ⁊ ende a *ſ* to worulde. AMEN:.

XIII. fol. 68. b. DOMINICA III. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam fecit cenam magnam. & reliqua.

Incip. Se hælend sæde his discipulum sum man geascode micele swinme. ⁊ wæs to manega gelaðode. ⁊ sende his þeowan to ðam *t* gelaðedum. het secgan þ hi comon-forðan ðe he hæfde þa ealle his þing gegearcode:.

Expl. Ðis godspel is nu sceortlice getrahtnod:. Uton biddan þone ælmihtigan drihten þ he us gebringe to his ecan gebeorscipe se ðe *u* þurh his tocyme us wæs to gelaðode;. † Si him los ⁊ wuldor a on ecnysse. Amen:.

XIV. fol. 71. b. ALIA NARRATIO DE EVANGELII TEXTV.

Incip. Mine gebroðra we willað eow gereccan rume Cristes pundra. to *x* getrymminge eowres geleafan:. Se is synd gecnæwe þ we hit forgymeleasodon on ðam dæge þe mann þ Godspel wæðde. ac hit mæg eow *y* fremian. swa micclum swa hit þa mihte:. Ure drihten artah on scip ⁊ him filigdon his leorningcnihtas:.

Expl. Uton we heran ure Drihten ⁊ symle on his micclum pundrum. ⁊ us miltsunge bidden. ⁊ yfel *a* forlætan ⁊ eft *b* ne geeðlæcan þ we moton ætrinnan þam *c* welhreo-

---

y Up-ahafenum. *C.* *x* Arurarab. *C.* *a* hyre. *C.* *b* þyrum. *C.* *c* ðyrre. *C.* *d* hyr. *C.* *e* hyr. *C.* *f* fremminge. *C.* *g* bodunga. *C.* *h* ungelinne. *C.* *i* lyfað. *C.* *k* ðyrum. *C.* *l* Pentecosten. *C.* *m* þere. *C.* *n* ylcan. *C.* *o* Gold-webbe. *C.* ‡ geglengeð. *C.* *p* of. *C.* *q* hæftnyrtnydum. *C.* *r* punigende. *C.* *ſ* on. *C.* *t* gelaþodum. *C.* *u* þurh to his cyme þæs us to gelaþode. *C.* † è Cod. *Cant.* codex enim *Bodl.* hæc non agnoscit. *x* getrimmicge. *C.* *y* fremman. *C.* *z* rymble. *C.* *a* forletan. *C.* *b* ne geeðletan. *C.* *c* welhreopum. *C.*

þan ðeoꝛlum ⁊ Goðe ȝeþeon þuꝑh ȝoðꝛe * ȝehealðꝛumnẏꝛꝛe:· þam ꝛi pulðoꝛ ⁊ puꝑþmẏnt a to poꝛulðe. Amen:·

XV. fol. 73. DOMINICA. IIII. POST PENTECOSTEN.

Erant adpropinquanteſ ad Ihm̄. & reliqua.

Incip. Ðæt halıȝe Goðꝛpell uꝛ ꝛæȝð. þ̄ ȝeneꝑan ⁊ ꝛẏnꝑulle menn ȝenealæhton þam Ðælenðe. ⁊ polðan hıꝛ laþe ȝehẏꝛan:· Ða [d] ceꝛoðon þa Sunðeꝛ-halȝan ⁊ þa Boceꝛaꝛ † Iuðeıꝛcꝛe þeoðe.

Expl. Geleaꝑꝑullum mannum mæȝ beon micel ðꝛupa ⁊ hopa to ðam mennıꝛcum Goðe Cꝛıꝛte. ꝛe ðe ıꝛ uþe munðboꝛa ⁊ ðema. ðe leoꝑað ⁊ ꝓıxað mıð ꝑæðeꝛ on annẏꝛꝛe þæꝛ halȝan ȝaꝛteꝛ on ealꝛa poꝛulða poꝛulð. a buton enðe. Amen:·

XVI. fol. 79. VIII. KL. IVLII. NATIVITAS SCI IOHANNIS BAPTISTE.

Incip. Se Goðꝛpelleꝛe Lucaꝛ apꝛat on Cꝛıꝛteꝛ bec. be acennednẏꝛꝛe Iohanneꝛ þæꝛ ꝑulluhteneꝛ. ðuꝛ cpeðende:· Sum eapꝑæꝛt Goðeꝛ ðeȝen þæꝛ ȝehaten Zachaꝛıaꝛ. hıꝛ ȝebeðða þæꝛ gecıȝeð Elıꝛabeth:·

Expl. Uton nu biddan ðone pealðendan Ðæland. þ̄ he ðuꝑh hıꝛ [e] þæꝛ mæꝛan ꝓoꝛꝛẏneleꝛ. ⁊ ꝑulluhteneꝛ ðinȝunȝe. uꝛ [f] ȝemilðꝛıȝe on [g] andpeaꝛðum lıꝑe ⁊ to ðam ecan ȝelæde. ðam ꝛẏ pulðoꝛ ⁊ loꝑ mıð ꝑæðeꝛ halȝum ȝaꝛte a on ecnẏꝛꝛe. Amen:·

XVII. fol. 85. III. KL. IVLII. IN FESTIVITATE SCI PETRI.

Incip. Lucaꝛ ꝛe Goðꝛpelleꝛe uꝛ ꝛæde on ðıꝛꝛeꝛe Pıꝛtol-ꝛedınȝe. þ̄ Ðenoðeꝛ Cẏnınȝ polde æꝑteꝛ Cꝛıꝛteꝛ upꝛtıȝe to heoꝛonum. [h] ȝeꝛpencan ꝛume oꝑ þæꝛe ȝelaðunȝe.

Expl. Næꝛ ꝛpa ðeah þıꝛ ȝedon on ðıꝛum andpeaꝛðum dæȝe. ac ꝛe hıt healðað on ðæꝛe nihte ðe ȝehatað Ðlaꝑmæꝛꝛe:·

XVIII. fol. 86. b. ITEM DE PETRO.

Incip. Matheuꝛ ꝛe Goðꝛpelleꝛe apꝛat on Cꝛıꝛteꝛ bec hu ꝛe halȝa Peꝛꝛuꝛ eode upon ðæꝛe ꝛe mıð [i] Cꝛıꝛte ðuꝛ cpeðende:· Iuſſit lhſ diſcipuloſ ſuos aſcendere in nauiculam & præcedere eum tranſ fretum donec dimitteret turbaſ. & reliqua. Se Ðælend pæꝛ [k] ȝebıꝛȝod betpux micelne [l] meniu on anum peꝛtene.

Expl. Duꝑh hıꝛ Apoꝛtola þınȝ-ꝛædene Peꝛꝛeꝛ ⁊ Pauleꝛ. ða þe pe to dæȝ [m] puꝛðıað:· Sẏ him pulðoꝛ ⁊ loꝑ on ealꝛa poꝛulða poꝛulð a to ꝑıðan ꝑeoꝛe. AMHN.

XIX. fol. 91. III. KL. IVLII. PASSIO APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI.

Venit lhſ in parteſ Ceſarë Philippi. & reliqua.

Incip. Matheuꝛ ꝛe Goðꝛpelleꝛe apꝛat on ðæꝛe Goðꝛpellıcan ȝeꝛetnẏꝛꝛe ðuꝛ cpeðende:· Dꝛıhten com to anꝛe buꝑh-ꝛcıꝛe ðe ıꝛ ȝehaten Ceꝛaꝛea Philippi.

Expl. Ac ꝓoꝛðı ıꝛ ꝛeo cæȝ Peꝛꝛe ꝛẏnðeꝛlıce betæht. þ̄ eall ðeoðꝛcıꝛe ȝleaꝛlıce to cnaꝛe. ðæt ꝛꝛa hꝛa oðꝛcẏt ꝑnam annẏꝛꝛe þæꝛ ȝeleaꝑan ðe Peꝛꝛuꝛ þa andette Cꝛıꝛte ðæt hım ne bıð [n] ȝetẏðoð naðoꝛ. ne ꝛẏnna [o] ꝓoꝛȝıꝑenerꝛ. ne [p] ınꝑæꝛ ðæꝛ heoꝛonlıcan ꝛıceꝛ:·

XX. fol. 94. DE PASSIONE APOSTOLORVM (Petri & Pauli.)

Incip. þe ꝛılla ðæꝑteꝛ þẏꝛum ȝoðꝛpelle eoꝛ ȝeꝛeccan þæꝛa Apoꝛtola ðꝛohtnunȝa ⁊ ȝeenðunȝe mıð ꝛcoꝛtꝛe ꝛace. ꝓoꝛðan ðe heoꝛe þꝛoꝛunȝ ıꝛ ȝehpæꝛ on Englıꝛcum ȝeꝛeoꝛðe ꝑullıce ȝe-endebẏꝛð:·

Expl. Cuð ıꝛ ȝeond [q] eallum [r] ðeoðꝛcıpum. þ̄ [s] ꝛeala punðꝛa ȝelumpon æt ðæꝛa Apoꝛtola bẏꝛȝenum. þuꝑh ðæꝛ hælenðeꝛ [t] tẏðe. þam [u] ꝛẏ pulðoꝛ ⁊ loꝑ a on ecnẏꝛꝛe. Amen:·

XXI. fol. 99. b. II. KL. IVLII. NATALE SCI PAVLI APOSTOLI.

Incip. ‡ Goðeꝛ ȝelaðunȝ puꝛðıað þıꝛne ðæȝ þam mæꝛan Apoꝛtole Paule to puꝛðmẏnte. ꝓoꝛðan ðe he ıꝛ ȝecpeðen ealꝛa ðeoða laꝛeoꝛ þuꝑh roðꝑæꝛtꝛe laꝛe.

Expl. Iꝛ nu ꝓoꝛðı Munuc-haðeꝛ mannum mıð micelꝛe ȝecnẏꝛnðnẏꝛꝛe to ꝓoꝛbuȝenne ðaꝛ

---

* Gehealðꝛumnẏꝛꝛe. *C.* † þæꝛe Iuðeıꝛcꝛe. *C.* [e] ðæꝛ. *C.* [f] ȝemılð-ꝛıe. *C.* [g] ȝpeꝛðum lıꝑe. *C.* [h] ȝeꝛpæncan. *C.* [i] Cꝛıꝛt. *C.* [k] ȝebẏꝛȝoð. *C.* [l] mænıu. *C.* [m] peoꝛðıað. *C.* [n] ȝetıðoð. *C.* [o] ꝓoꝛȝẏꝑenẏꝛꝛ. *C.* [p] ınꝑeꝛ. *C.* [q] ealle. *C.* [r] ðeoðꝛcıpaꝛ. *C.* [s] ꝑela. *C.* [t] tıðe. *C.* [u] ıꝛ. *C.* ‡ *Quibuſdam exemplaribus, in binas diviſa eſt haec concio.*

ẏꝑelan

ỳfelan [x] ȝebirnunȝe. ⁊ ȝe efenlæcan þam Apoſtolum þ hi mid him ⁊ mid Gode þ ece lif habban moton. Amen :·

XXII. fol. 106. b. DOMINICA. VIII. POST PENTECOSTEN.

Cum multa turba eſſet cum ihū, nec haberent quod maducarent. & reliqua.

Incip. Marcuſ re Godſpelleſe cpæþ on þiſum dæȝdeſlicum Godſpelle þ on Sumeſe tide pæſ micel [y] meniu mid þam Hælende on anum peſtene [z] meteleaſ :· þa [a] clipode re hælend hiſ leoſninȝ-cnihtaſ him to ⁊ cpæð :·

Expl. Þeniað eoſ mid ðære laſe fremminȝe þ pe ealle habban moton þa mede þe maneſ eaȝe ne ȝereah ne eaſe ne ȝehẏnde. ne on maneſ heoſtan ne artah þa ðe God ȝeaſcað þam eallum þe hine luſiað :· Se ðe leoſað ⁊ nixað on ealſe poſulda poſulð. Amen :·

XXIII. fol. 110. DOMINICA. IX. POST PENTECOSTEN.

Adtendite a falſiſ Prophetiſ. qui ueniunt ad uoſ in ueſtimentiſ ouium. et reliqua.

Incip. Dnihten cpæð to hiſ leoſninȝ-cnihtum :· Behealdað eoſ pið learum piteȝum þe eoſ to-cumað on rceapa hipum. hi roðlice rẏndon piðinnan neaſiende pulfaſ. ȝe oncnapað hi be heoſa pærtmum :·

Expl. Hpilc eoſðlic man ðoſrte æfre ȝepilnian þ he morte to heoſonan niceſ mẏnhðe becuman. ȝẏf [b] hit Cniſt rẏlf uſ ne behete. ⁊ foſði to Middaneaſde ȝepende. þ he uſ to him ȝefette :· [c] Sẏ him pulðoſ ⁊ loſ mid fæðeſ ⁊ mid halȝum ȝarte on ealna poſulda poſulð. AMHN.

XXIV. fol. 114. b. DOMINICA VNDECIMA POST PENTECOSTEN.

Cum adpropinquaret Ihſ Hieruſalem. & reliqua.

Incip. On rumeſe tide pæſ re Hælend faſende to Hieſuſalem :· Da ða he ȝenealæhte þæſe Ceaſtre. ⁊ he hi ȝereah. þa peoſ he ofeſ hi þuſ cpeðende :· Gẏf þu [d] piſteſt hpæt þe topeaſð iſ. þu peope mid me :·

Expl. Ðu ælmihtiȝa ðnihten ȝemiltra uſ rẏnfullum. ⁊ unne foſðrið rpa ȝefaða þ pe ȝebettum rẏnnum æfteſ þẏrum fnecenfullum life þinum halȝum ȝefeſlæhte beon moton :· Sẏ þe loſ ⁊ pulðoſ on ealna poſulda poſulð. Amen :·

XXV. fol. 121. b. VIII. KL. AGVSTI. NATALE SCI IACOBI APOSTOLI.

Incip. On þẏrum ðæȝe þe puſðiað on unum loffranȝum. ⁊ on fneolre þone mæſan Apoſtol Iacob Iohanneſ bnoþeſ ðæſ Godſpelleſeſ. hi beȝen rẏnd Cniſteſ moddſian runa.

Expl. And he rpa [e] fullfnemed on Godeſ ȝeleafan undefnfenȝ beheafdunȝe. mid þam Apoſtole. ⁊ hi riȝefæſte ramod fefdon to Cniſte. þam iſ pulðoſ ⁊ puſðmẏnt on ealna poſulda poſulð. Amen :·

XXVI. fol. 126. *Deſideratur Rubrica, quae in aliis exemplaribus ſic ſe habet.*

VI. KL. AGVSTI. SCORVM SEPTEM DORMIENTIVM.

Incip. Ve pillað eoſ eac ȝeſeccan rcoſtlice þ nu æfteſ tpam ðaȝum. iſ ðæſa Seoſon [f] Slæpeſa ȝemẏnd. þæſa naman rind ðuſ ȝecpeðene :· Maximianuſ. Malchuſ. Maſtiniaſnuſ. Dioniſiuſ. Iohanneſ. Seſaphion. Conſtantinuſ :·

Expl. Se kaſeſe ða ⁊ hiſ [g] Birceoſaſ aſæſdon mæſe Cẏſcan oſeſ heoſa lichaman to loſe ðam ælmihtiȝum Gode. Se ðe leoſað ⁊ nixað. a on ecnẏſſe. Amen :·

XXVII. fol. 127. b. DOMINICA. XII. POST PENTECOSTEN.

Dixit Ihſ ad quoſdam qui in ſe confidebant tamquam iuſti & aſpernabantur ceteros parabolam iſtam. & reliqua.

Incip. Dnihten ræde þiſ biȝſpell be rumum mannum þe on him rẏlfum tnupodon. þ hi nihtpiſe pæſon. ⁊ oðſe foſſrapon þuſ cpeþende :· Tpeȝen men eodon into Godeſ Temple to ȝebiddenne.

Expl. Geunne [h] eoſ re ælmihtiȝa þuſh hiſ mæȝen þnẏmme on þẏſſeſe poſulde ȝefundfulnẏſſe

---

x ȝebẏrnunȝa. *C.* *y* mæniu. *C.* *z* mete- laiſ. *C.* *a* clẏpode. *C.* *b* hẏt. *C.* *c* Si. *C.* *d* piteſt. *C.* *e* fulfnemod. *C.* *f* Slapeſa. *C.* *g* Birſcopaſ. *C.* *h* uſ. *C.*

nẏrre ⁊ roðne eaðmoðnẏrre. ⁊ ieop ahebbe to hir heoronlican rice re ðe ana gepẏlt ealra gerceaxta. Amen.

XXVIII. fol. 131. b. DOMINICA. XVI. POST PENTECOSTEN.

Nemo potest duobus dñis seruire. & reliqua.

Incip. Drihten cpæð on rumne timan to hir leorninc-cnihtum:. Ne mæg nan man tpam hlaforðum ramoð þeorian. oððe he þone ænne hateð. ⁊ þone oðerne luxaþ. oððe he hine to ðam anum geþeot. ⁊ þone oðerne rohrihþ:.

Expl. God ur gerihtlæce ⁊ to ðam ecan life gelæde rpa rpa he behet þam ðe hine luxiað:. Si him pulðor ⁊ purþmẏnt on ealra porulda porulð. Amen:.

Fol. 134. b. DE MARIA, *pauca*.

Incip. Hpæt pille pe recgan ymbe Mariam gebyrð-tide.

Expl. And hẏ habbað rri ðe langrum trahtnunge æfter þam gastlican [k]andgite. þi pe hit lætað unræd:. ne geberaþ ðyr naht þærto. buton for ẏðelnyrre.

XXIX. fol. 134. b. DOMINICA XVII. POST PENTECOSTEN.

Ibat Ihs in ciuitatem quae uocatur Naim. & reliqua.

Incip. Ure Drihten ferde to rumere byrig. reo ir gehaten Naim. ⁊ hir [l]gyngran ramoð. ⁊ genihtrum [m]meniu:. Ða ða he genealæhte þam Portgeate þa ferode man anes cnihtes lic to byrgenne:.

Expl. Sẏ lof ⁊ puldor þam ecan fæder. re ðe [n]næfre ne ongan. ⁊ hir anum bearne. re ðe æfre of him ir. ⁊ þam halgan gaste. re ðe æfre ir of him bam. hi þry an ælmihtig God untodæledlic. a on ecnyrre rixiende. AMEN.

XXX. fol. 139. DOMINICA XXI. POST PENTECOSTEN.

Loquebatur Hiesus cum discipulis suis in parabolis dicens. & reliqua.

Incip. Drihten pær rprecende on rumere tide to hir Apostolum mid bigrpellum þur cpæðende:. Heofonan rice ir gelic rumum cyninge. þe porhte hir runa gyfte:.

Expl. Læd ur ælmihtig god to [o]getele þinra gecorenra halgena into ðære ecan blirre þiner ricer. þe ðu geascodest fram frym̃de middan-eardes þe lufiendum. þu ðe leofast ⁊ rixast mid þam ecan fæder ⁊ halgum gaste. on ealra porulda porulð. a on ecnyrre. AMEN.

EXCVSATIO DICTANTIS,

In qua rationes reddit Ælfricus quibus inductus tot notabilia Evang. loca reliquit intacta, passionemque D. Thomae Apostoli prætermisit.

Fela fægere Godrpell pe forlætað on ðirum gedihte. þa mæg apændan re þe pile. Ne durre pe þar boc na miccle rpiðor [p]gelengan. [q]þilæs ðe heo ungemetegod ry. ⁊ mannum æðnẏt þurh hire micelnyrre artẏnige:. Se pillað rpa ðeah gẏt ane fæpa cpiðar on þirrere bec geendebyrdian gemænelice be Apostolum ⁊ Martẏrum. Andetteras ⁊ halgum Fæmnum þam Hælende to lofe. [r]Thomas þropunge pe forlætað unappritene. forðan ðe heo pær gefẏln [ſ]anpend of [t]Læden on Englircon leoð [u]piran:. Ac rpa ðeah re pira Augurtinus fæde on rumere hir trahtnunge. ꝑ an þing pære ungeleaflic on ðære race geret. ꝑ ir be þam bẏrle þe þone Apostol eal [x]plætte. ⁊ be ðam hunde þe hir hand eft in-abær:. Be ðam cpæð Augurtinus. þir næðað mid micelre [y]gecnẏrdnyrre. þa þe rprac lufiað. ac ur ir alẏfed be [z]ðyrum to [a]tpionienne ꝑ re Apostol polde geppecan rpa pælhreoplice hir teonan. for ðyrrere tpẏnunge. nolde pe hreppan hir þropunge:. Dio ir rpa ðeah eall ful geleaflic. buton þam anum þe Augurtinus pið ræcð:.

XXXI. fol. 148. IN NATALE VNIVS APOSTOLI.

Incip. Der Apostolica [b]freols-dæg manað ur to rppecenne. ⁊ rum þinc eop to recgenne be ðam gerælizan heape þe mid þam Hælende on [c]þiron life dohtnode.

---

i ur. C. *k* andgẏte. C. *l* gingran. C. *m* mæniu. C. *n* næfre. C. *o* getæle. C. *p* gelængan. C. *q* þylær. C. *r* Thomer. C. *ſ* anpænd. C. *t* Leden. C. *u* piron. C. *x* plattе. C. *y* gecnordnyrre. C. *z* ðirum. C. *a* tpẏnienne. C. *b* freolr-dæg. C. *c* þirum. C.

Expl.

Expl. Ur ȝetiðað þær re ȝoda ⁊ re heoren̄lica rædep. þurh his runu. þe mid him leorað ⁊ rixað [d]a on ecnyrre þær halȝan ȝarter on ealra porulda porulð. Amen:.

XXXII. fol. 151. Desideratur Rubrica, quæ in aliis exemplaribus sic se habet.

IN NATALE PLVRIMORVM APOSTOLORVM.

Designauit dns et alios. LXX. duos. et reliqua.

Incip. Se hælend ȝeceas him to eacan þam tpelf Aportolum tpa ⁊ hundreofontiȝ leorninȝ-cnihta. ⁊ rende hiȝ tpam ⁊ tpam ætforan him to ælcere byrig ⁊ rtope.

Expl. Se mildheorta dryhten þe þirne middan-eard [e] alyrde. ⁊ hir Aportolar ⁊ leorninȝ-cnihtar ur to lareowum ȝerette. ȝelæde ur to þam ecan life ſ þider þe he ur ȝelaðode þurh hi. ⁊ þurh heora æfter-ȝenȝan:. ȝ Sy him rymble lof ⁊ pulder ealra hir peldæda. Amen.

XXXIII. fol. 154. b. IN NATALE SANCTORVM MARTYRVM.

Cum audieritis prelia & seditiones. nolite terreri. & reliqua.

Incip. Se hælend forecwæde hir leorninȝ-cnihtum þyrer middan-eardes rnæcednyrra ⁊ ðæra Martyra ȝerinn. ður cweðende.

Expl. Ðæt hi ðurh ða hrilpendlican [h] ȝerpænceðnirra puldorfulle [i] becomon to ðam ecan life. ðe he ær Middan-eardes frym̄de hir ȝeleaffullum ȝeancode. ry him pulder ⁊ purðmynt on ealra porulda porulð. AMHN:.

XXXIV. fol. 159. b. IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Homo quidam peregre proficiscens. uocauit seruos suos. & tradidit illis bona sua. & reliqua.

Incip. Ure dryhte ræde hir bigrpell hir Leorninȝ-cnihtum:. He cwæð ꝑ rum rice mann polde faran on ældeodiȝne eard. þa clypode he hir ðeopan him to. ⁊ betæhte [k] heom hir ȝod.

Expl. Ðær ðeȝener lof ir þær hlafordes pyrðmynt:. Sy lof þam hlaforde þe leofað on ecnyrre. æfre buton anȝinne on endeleafum mæȝen þrymme. AMEN:.

XXXV. fol. 165. b. IN NATALE SANCTARVM VIRGINVM.

Simile est regnum celorum decem uirginibus que accipientes lampades suas. exierunt obuiam sponso & sponsæ. et reliqua.

Incip. Se Hælend ræde ȝelomlice bigrpel be ȝehpylcum þinȝum hir Leorninȝ-cnihtum. nu cwæð he ðyrum bigrpelle ꝑ heofonan rice pære ȝelic tyn mædenum.

Expl. Lir pe hpæt [l] lytlep to Gode ȝedoh. ꝑ pe moton faran into heofonan rice mid þam clænan [m] brydguman Hælende Crirt. Se ðe leofað ⁊ rixað mid hir heofonlican fæder ⁊ þam halȝum ȝarte on ealra porulda porulð. AMEN:.

XXXVI. fol. 171. IN DEDICATIONE AECCLESIAE.

Incip. Men ða leofertan. pe pillað rume tyhtinðlice frræce þið eop habban be þirrere Cyrclican mærrunge. ⁊ eop læran. ꝑ ȝe rylfe beon Godes tempel ȝartlice. nu ȝe hir eorþlice tempel purðiað:.

Expl. Nu bidde pe þone ælmihtiȝan Hælend. ꝑ he ur þurh hir mildheortnyrre ȝeclænrie frram unum rynnum. ⁊ ur ȝelæde to ðære ecan ȝelaðunge heofonan ricer. on ðam he rixað mid hir ȝecorenum halȝum. mid hir ælmihtiȝan fæder ⁊ þam halȝan ȝarte on ealra porulda porulð. AMEN:.

XXXVII. fol. 179. KL. NOVEMBRIS. NATALE OMNIVM SC̄ORVM.

Incip. Haliȝe lareowar ræddon ꝑ reo ȝeleafulle ȝelaðunge þyrne dæȝ eallum halȝum. to purðmynte mærrie. ⁊ arpurðlice freolrie.

Expl. Ur ȝeinnian rra hpæt rra pe on oðrum freolr-daȝum ealler ȝeareр [n] ymbryner. [o] for [p] mennircre tydderrnyrre hponlicor ȝefyldon. ⁊ carfullice hoȝian. ꝑ pe to ðære ecan freolr tide becumon. AMEN:.

d On annyrre. *C.* *e* alirde. *C.* *f* þyderr. *C.* *g* Sy him a puldor ⁊ lof ealra hir peldæda. Amen. *C.* *h* ȝerpencednyrre. *i* becumon. *C.* *k* him. *C.* *l* litler. *C.* *m* bridguman. *C.* *n* ymbrynyr. *C.* *o* þurh. *C.* *p* mennirce. *C.*

XXXVIII. fol. 183. DE EVANGELIO.

Videns Ihs turbas. ascendit in montem. & reliqua.

Incip. Ðæt halige Godspel þe nu lytle ær ætforan eop geræd pær. micclum geþþæplæcð ðyrrere fneolf-tide forðan ðe hit geendebyrt þa eahta eadignyrre þe ða halgan to heofenlicum [q] geðyngðum gebrohton:

Expl. Sy pulðor ⁊ lof Hælendum Cnirte. re ðe ir angin ⁊ ende. rcyppend ⁊ alyrend ealra halgena. mid fæder ⁊ mid halgum gaste a on ecnyrre. AMHN.

XXXIX. fol. 187. VIIII. KL. DECEMBRIS. NATALE SCI CLEMENTIS MARTYRIS.

Incip. Men þa leofertan. eoper geleafa bið þe trumra gif ge gehyrað be Godes halgum. hu hi þ heofenlice rice geearnodon. ⁊ ge magon þe cuðlicor to him [r] clipian gif heora lifes brohtnunga eor þurh ſ lareopa bodunga cuðe beoð:. þes halga per Clemens þe pe on ðyrum andpeardum fneolf dæge purðiað. pær þær eadigan Petres Apostoles leornincg-cnihtr.

Expl. Se roða Dnihten ur ahredde fram eallum [t] fnæcednyrrum. ⁊ to þam ecan life gelæde. re ðe leofað ⁊ rixað a butan ende. Amen:.

XL. fol. 194. b. DOMINICA. I. IN ADVENTV DNI.

Incip. Ðyres dæges benung. ⁊ þyrrene tide mænð rpreceð ymbe Godes to cyme:. þeos tid oð midne-pintes ir gecweden Aduentus dni. þ ir Dnihtnes to-cyme:. Hir to-cyme ir hir mennircnyr:.

Expl. Uton forðy ur gearcian mid þyrum forerædum neafum. be þær Apostoles mynegunge. þ pe to ðære [u] pundeplican gebyrd-tide unes Dnihtnes mid fneolrlicere benunge becumen. þam [x] ry pulðor ⁊ lof a on ecnyrre. AMEN.

XLI. fol. 197. b. DOMINICA. II. IN ADVENTV DNI.

Erunt signa in sole & luna & stellis. & reliqua.

Incip. Se Godspellere Lucas apnat on ðyrum dægðeplican Godspelle. þ ure Dnihten pær rpreceende þyrum popdum to hir Leornincg-cnihtum. be þam tacnum þe ær þyrrere populde endunge gelimpað:.

Expl. Hpæt þeah hit langrum pære. to ðam dæge rpa hit [y] nir. þeah ne [z] bið ure tima langrum. forði on ure geendunge ur bið gedemed:. Hpæþer pe on pærte. oððe on pite. þone gemænelican dom [a] onbidan rceolon:. Uton forði bnucan þær fyrrter þe ur God forgeaf. ⁊ geearnian þ ece lif mid him. Se ðe leofað ⁊ rixað in ealra populda popul. AMEN:. EXPLICIT HIC LIBER:.

Quae sequuntur, à diversis Librariis scripta fuerunt.

XLII. fol. 202. b. *Fragmentum Homiliae de* SANCTO PAVLINO *sine Titulo.*

Incip. Se halga Papa Gnegorius arende hider on eard þirne eadigan birceop Paulinum þe pe to dæg peorðiað Godes pord to bodianne ⁊ he rpa dide unforhtlice rpa lange oð he gehpyrfde Eadpine Norðhembra Cyng to Cnirtendome ⁊ ealne hir [b] beodrcipe.

Hujus homiliæ, præter unam Paginam, desiderantur omnia.

XLIII. fol. 203. *Fragmentum Homiliae* DE QUADRAGESIMA, *cujus init. in alio cod. est* Men þa leofertan. ur ir deope bebeden. *diversa (quod aiunt) manu scriptum.*

Expl. Donne farað þa uncyrtigan ⁊ þa unrihtpiran into ecere cpic rurle mid deorle ⁊ hir apyrigedum englum. ⁊ þa rihtpiran gecyrrað fram þam dome into þam ecan life mid Cnirte ⁊ hir gecorenum englum:. Mid þam hi libbað ⁊ rixiað on lichaman ⁊ on raple on ealra populda popul. AMEN:.

[q] Geþinc ðum. C. [r] clypian. C. [s] deeſt. [y] nyr. C. [z] byð. C. [a] anbidian. C. [b] þeodrcipe. C. [t] fnecednyrrum. C. [u] puldorlican. C. [x] ri. C.

XLIV. fol. 204. b. Fragmentum Homiliae cujus Rubrica deeſt, in aliis autem Codd. ſic inſcribitur

DOMINICA IN SEPTVAGESIMA.

Simile eſt regnum celorum homini patri familiaſ. qui exiit primo mane.

Incip. Se hælend cpæð þæt [c] heofonan rice pære gelic rumum hirede ealdre. re ðe færde on ærne [d] merien. ⁊ polde hyran pyrhtan into hir pineard:· Ða gepeard ðam hlaforde. ⁊ þam hyrigmannum rið anum peninge. ⁊ [e] heo eodon into ðam pinearde:·

Dimidiam partem Homiliæ vix exſcripſerat Librarius, cum ad hæc verba rpa rpa hlaford hir hired on hir calle, *manum ſuam de Tabula traxerit, ſequitur Hymnus,* (alienâ manu) *ad S. Mariam Magdalenam, Latinè deſcriptus.*

XLV. fol. 206. b. II. KL. DECEMBR. NATALE SCI ANDREE APOSTOLI.

Ambulanſ Ihſ iuxta mare Galileae. & reliqua.

Incip. Crirt on rumere tide færde rið ða Galileircan ræ. ⁊ gereah tpegen gebroðru Symonem re pær gecigeð Petrur. ⁊ hir broðor [f] Andream puppende heora nett on ræ:·
Expl. To ði ꝑ he hir beboda geornlice gefylle. ⁊ healde þurh ðone þe leofað ⁊ rixað a buton ænde. AMHN.

XLVI. fol. 211. b. EODEM DIE PASSIO SCI ANDREAE APOSTOLI.

Incip. Se Apoſtol Andreaſ æftep Criſtef þropunge færde to ðam lande þe ir gehaten Achaia ⁊ þæp bodade Dihtnef geleafan ⁊ middan-geardef alyrednyrre þurh hir ſ ðropunga:·

Ultimum Homiliæ ſimul ac Cod. folium, à nefario quodam, à ſumma pag. ad imam eſt abſciſſum; unde conſtat Hom. olim integram ibi exſtetiſſe, hiſce verbis, quæ alia habent exemplaria, clauſam.

Uton nu biddan þone ælmihtigan pealdend. ꝑ hir eadiga Apoſtol ur þingere beo rpa rpa he punode hir gelaþunge byded. Sy þam ælmihtigan Dihtne purðmynt ⁊ lif a on ecnerre. Amen:·

NE. F. 4. 10. *Codex membranaceus in fol. prioris Volumen alterum, & ab eodem Librario ſcriptus. Continet Homilias quæ infra deſignantur.*

I. fol. 1. SERMO IN NATALE DOMINI.

Incip. Hær ræd þir halige Godſpell be ðære hean medomnyrre þyrrere halgan tide. þe nu andpeard ir. ⁊ ur læreð ꝑ pe þar halgan tid gedafenlice ⁊ clænlice peorðian Godef naman to lofe ⁊ to puldre. ⁊ upum raplum to ecere hælo. ⁊ to frofre.
Expl. Ne genealæteð him æniġ yldo. ne rap. ne deað. ne hir picef ne bið æfre æniġ ende ac he ur eallum gifð gif pe hit geeapnian pillað pice buton ende. ⁊ blirre buton [h] gnornunge. ⁊ rmyltnyrre buton gedrefednyrre. ⁊ leoht buton þeorcnum. lif buton ende. hælo buton rare. ecnyrre buton ende. bliðe buton unrotnirre. ⁊ pe beoð buton rynna pommum. ⁊ pe beoð libbende buton deaðe. ⁊ gartlice hergeað uref drihtnef naman Hælendef Crirtef. re ðe leofað ⁊ rixað a buton ende. AMHN:·

II. fol. 5. b. IN NATALE SCI STEPHANI PROTOMARTYR.

Incip. Ve ræðað on ðære bec þe ir gehaten Actur Apoſtolorum. ꝑ ða Apoſtolar gehadedon reofon Diaconar on ðære gelaðunge þe of ludeircum folce to Crirtef geleafan beah æfter hir ðropunge. ⁊ hir æfterre of deaðe. ⁊ uprigge to heofonum:·
Expl. [i] Geornran dæġ rungon englar Gode puldor on heannyrrum nu to dæġ hi undernfengon Stephanum blirrigende on heofna gefellredene. mid þam he puldrað ⁊ blirrað a on ecnyrre. Amen.

III. fol. 10. b. IN ASSVMTIONE SCE IOHANNIS.

Incip. Iohanner re Godſpellere Crirtef dyrling. pearð on dirum dæġe to heofonan picef

---

c Heofona.C. *d* merġen.C. *e* hi.C. *f* Andrean.C. *g* ðropunge.C. *h* ġnonunge.C. *i* Gyrrtan.C.

† C

myrde

mẏnh̄ðe þuph Godeſ neoſunge genumen:. He pæſ *Criſtes ⁊ he hine luſode †ſẏndeſlice. foſ ðæne clænnẏſſe hiſ anſundan mæg̃ð hadeſ:.

Expl. Ðæſ beoð ſela tacna æteopde. ⁊ untſuman gehælede. ⁊ ſnam eallum ſnæcednẏſrum alẏſde. þuph þæſ Apoſtoleſ [k]þinguge:. þæſ him [l]getẏþað Dnihten Criſt þam iſ puldoſ ⁊ puſðmẏnt mid ſædeſ ⁊ mid þam halgum gaſte abutan ende:. AMEN:.

IV. fol. 17. b. IN NATALE INNOCENTIVM.

Incip. Nu to dæg̃ godeſ gelaðung geond ealne ẏmb-hpẏnſt mæſſiað þæſa eadigſa Cilda ſneolſ-tide. þe re pælhſeopa Herodeſ foſ Criſteſ acennednẏſſe mid aſleaſſa ehtnẏſſe acpealde. ſpa ſpa uſ reo Godſpellice ſacu ſputellice cẏð:.

Expl. Hæbbend heoſa Palm-tpig̃u on handa ⁊ ſing̃að þone nſan loſ-ſang̃ þam ælmihtig̃um g̃ode to punþmẏnte. re ðe leoſað ⁊ ſixað mid ſædeſ ⁊ mid halg̃um g̃aſte a butan ende. Amen:.

V. fol. 22. IN OCTAVAS DOMINI.

Incip. Se Godſpelleſne Lucaſ beleac þiſ dæg̃ðeſlice Godſpel mid ſeapum punðum. ac [m]hit iſ mid menig̃ſealdne mihte þæne heoſonlican [n]gefẏno aſẏlled:. he cpæð. Poſtquam conſummati ſunt dieſ octo ut circumcideretur puer. uocatum eſt nomen eiuſ Ihſ:. Quod uocatum eſt ab angelo priuſquam in utero conciperetur:. Ðæt iſ on uſe g̃eðeode:. Æfteſ [o]þan þe pæſon g̃eſẏlled eahta dag̃aſ Dnihtneſ acennednẏſſe.

Expl. Utan beſettan uſne hiht ⁊ uſe g̃eſælða on ðæſ ælmihtig̃an [p]ſcẏppendes foſe-ſceapung̃e. re ðe ealle g̃eſceaſta on [q]ðſẏm þing̃um g̃eſette. þ iſ on g̃emete. ⁊ on g̃etele. ⁊ on heſe:. Sẏ him puldoſ ⁊ loſ a on ecnẏſſe. AMEN:.

VI. fol. 26. b. IN EPIPHANIA DOMINI.

Incip. Men ða leoſeſtan. nu foſ ſeapum dag̃um pe oſeſ-pæddon þiſ g̃odſpell ætfoſan eoſ. þe belimpð to þiſeſ dæg̃eſ þenung̃e.

Expl. He g̃etacnode þa leaſan licceteſaſ. þe mid hipung̃e God ſecað. ⁊ næfne ne g̃emetað:. he iſ to ſecenne mid [r]ſoðfaeſtnẏſſe heoſtan. ⁊ anſædum mode. ſe ðe leoſað ⁊ ſixað mid ſædeſ ⁊ mid ſuna ⁊ þam halg̃um g̃aſte on ealſa poſuldа poſuld. AMEN:.

VII. fol. 33. DOMINICA. I. POST THEOPHANIA. ET QVANDO VOLVERIS.

Incip. Manað uſ ⁊ mẏneg̃að on ðẏſum bocum. hu ſc̄ſ Gſeg̃oſiuſ ſe halga ſpiteſe ſe ðe þiſ g̃e ſpit ſette ⁊ ſpat. þ pe ẏmb uſ ſẏlfe g̃eoſne ſ þencan ðe pe g̃emẏndig̃e.

Expl. Ðam Godeſ ſunu [t]ſẏ loſ þe leoſað ⁊ ſixað mid ſædeſ ⁊ mid halg̃um g̃aſte a butan ende. AMEN:.

VIII. fol. 35. b. DOMINICA. II. POST THEOPHANIA. ET QVANDO VOLVERIS.

Incip. Men ða leoſeſtan uſ manað ⁊ mẏneg̃að þeoſ halig̃e boc. þ pe ſẏn g̃emẏndig̃e ẏmbe uſe ſaple þeaſſe. ⁊ eac ſpa. uſeſ þæſ nehſtan dæg̃eſ.

Expl. Gif pe ðonne ſpa don pillað ſpa uſ Dnihten bebeden haſað. þonne moton pe mid him ⁊ mid hiſ þam haleg̃um g̃aſte punian in ealſa poſuldа poſuld a butan ende on ecnẏſſe. AMHN.

IX. fol. 40. b. DOMINICA. III. POST EPIPHANIA DOMINI.

Cum deſcendiſſet Ihſ de monte. ſecute ſunt eum turbe multe. & reliqua.

Incip. Matheuſ ſe eadig̃a Godſpelleſne appat on ðẏſſeſne Godſpellican pæding̃e. þ ſe hælend [u]niðeſ eode oſ anſe dune. ⁊ him ſilig̃de micel [x]meniu:. Efne þa com ſum hneoſlig̃ mann. ⁊ aleat pið þæſ Hælendeſ þuſ cpæðende. Dnihten. gif þu pẏlt þu miht me g̃eclænſian:.

Expl. Uton g̃elẏſan on ðæne halg̃an þſẏnnẏſſe. ⁊ on ſoðne annẏſſe. þ ſe ælmihtig̃a fædeſ ⁊ hiſ ſuuu. þ iſ hiſ piſdom. ⁊ ſe halg̃a g̃aſt. ſe ðe iſ heoſa beg̃ſa luſu ⁊ pilla.

---

* Criſteſ moddſian ſunu. ⁊ he hine luſode. C. † ſẏndeſlice. na ſpa micclum foſ ðæne mæglican ſibbe ſpa foſ ðæne clennisſe. C. *k* ðenung̃e. C. *l* g̃etiðaþ. C. *m* hẏt. C. *n* g̃eſẏnu. C. *o* þam. C. *p* ſcyppendeſ. C. *q* ðſim. C. *r* ſoðfæſtne. C. *ſ* þencan læſð he uſ þ pe g̃emẏndig̃e. C. *t* ſi. C. *u* nẏðeſ. C. *x* mæniu. C.

þ

þ hi *y* ryntˉ þry on habum. ⁊ on namum. ⁊ an goð on anre goðcunðnyrre æfre punienðe butonˉ angynne ⁊ enðe. AMEN:.

X. fol. 45. b. IN PVRIFATIONE SCE MARIE VIRGINIS.

Incip. Eoð bebeaþ on ðære ealðan æ. ⁊ het Moyrer þone Heretogan þ he hit arrite betux oðrum bebodum. þ ælc pif þe cild gebære. rceolde abidan feoperntig daga æfter þære cenningе.

Expl. Ðeah þe rume menn ringan ne cunnon hi beran þeah hpæðere þ leoht on heora handum. forðy on ðirum dæge pær þ roðe leoht Crirt geboren to þam temple. re þe uf alyrde rnam þeortrum. ⁊ uf gebringð to þam ecan ꝛ leohte. Se þe leofaþ ⁊ rixaþ. a butan ende. AMEN:.

XI. fol. 52. IN NATALE SCI GREGORII PAPE.

Incip. Gregorius re halga Papa Englircre þeode Apoftol on [a]ðisum andbearðum dæge. æfter mænigfealdum gedeorfum. ⁊ halgum [b]gecyndnyrrum. Godes rice gerælige artah:. he ir rihtlice Englircre þeode Apoftol. forðan þe he þurh hir ræd ⁊ rande. uf fram deoflef biggengum ætbræd. ⁊ to Eodef geleafan gebigde. Manega halige bec cyðað hir dnohtnunge. ⁊ hir halige lif. ⁊ eac Irtoria Angelorum þa ðe Ælfred Cyning of Lebene on Englirc arenð. reo boc rpecað genoh rputellice be [c]ðam halgum pere.

Expl. And pulbortfullice þ Papan retl gepeold þrittene gear. ⁊ rix monðar. ⁊ tyn dagar. ⁊ ryðdan on ðirum dæge gerat to ðam ecan retle heofonan ricef. on ðam he leofaþ mid gode ælmihtigum [d]a on eccnyrre. AMEN.

XII. fol. 58. b. IN NATALE SCI CVTHBERHTI EPISCOPI.

Incip. Cuðbertuf re halga Birceop rcinende on manegum geearnungum ⁊ healicum geðincðum on heofonan rice mid þam [e]ælmihtigan rcyppende on ecere blirre rixigende pulrnaðˉ:. Beda re rnotera Engla ðeoda lareop [f]þyref halgan [g]lyf endebyrdlice mid punderfullum herungum. æg ðer ge æfter anfealdre gereccednyrre ge æfter leoðlicre gyddunge arrat:.

Expl. Sy pulbor ⁊ lof þam peligan Drihtne. re ðe hir gecorenan rra cyrtelice purðaðˉ. æfter deadlicum life mid him [h]libbendem. a on ecnyrre ealra * porulda. AMHN:.

XIII. 66. b. IN NATALE SCI BENEDICTI ABBATIS.

Incip. Benedictuf re halga Abbud on ðyrum andbeardan dæge gerat of [i]ðyrum deadlican life to ðam ecan. þe he ær deoplice mid haligre dnohtnunge geearnode:.

Expl. Hpa mæg on porulde ealle þa rundra gereccan þe re ælmihtiga rcyppend þurh þirne æþelan þef midðan-earde gerputelode:. Sy him [k]rymle pulbor ⁊ lof a on ecnyrre mid eallum hir halgum. re ðe ana ir [l]unarecgendlic god. AMEN:.

XVI. fol. 81. IN ADNVNTIATIONE SCE MARIE.

Incip. Upe re ælmihtiga rcyppend re ðe ealle gerceafta butonˉ ælcon antimbre þurh hir pirdom gerceop. ⁊ þurh hir pillan geliffærte:.

Expl. Utan pe bidðan nu þ eadige ⁊ þ gerælige mæden Maria. þ heo ur gebingie to hira agenum runa. ⁊ to [m]hire rcyppende Hælende Crirte. re ðe gepylt ealra þinga mid fæder. ⁊ mid ðam halgan gaste. a on ecnyrre. AMEN.

XV. fol. 86. b. IN DOMINICA IN. LXX.

Simile eft regnum celorum homini patri familiaf. qui exiit primo mane.

Incip. Se hælend cpæð þ heofonan rice pære gelic rumum hirebef ealdre. re ðe fende on ærne mergen. ⁊ polde hyrian pynhtan into hir pinearde:.

Expl. Nu pe pel [n]pillaðˉ ur [o]filigð godef milðheortnyr þ ure pilla idel ne ri:. He gegeencaðˉ urne goðan pillan to fultumigenne. ⁊ he fylrt þam pillan gegearcodne re ðe leofaðˉ ⁊ rixaðˉ nu ⁊ rymble on porulde Amen:.

---

y Syndˉ. C. *z* life. re. C. *a* þirum. C. *b* gecyndnyrrum. C. *c* þirum. C. *d* a butonˉ ende. C. *e* ælmihtigum. C. *f* þiref. C. *g* lif. C. *h* libbendum. C. * porulda porulð. AMHN:. C. *i* ðirum. C. *k* rimle. C. *l* unarædgenlic. C. *m* hyre. C. *n* pyllaðˉ. C. *o* fyligðˉ. C.

XVI. fol. 91. *Rubrica deeſt, alii autem codices, eam exhibent ſic ſcriptam:*

DE ALLELVIA.

Incip. Ve pillaþ eop ſecgan be þýrrepe anþpeapþan tiþe. hpi ſeo halig gelaþung ꝑ ſoplet on Godep ꝙ cipican Alleluian. ⁊ Glopia in excelſiſ deo. ſnam þýrum anþpeapþan dæge. oþ þa halgan Eaſtep tiþe:·

Expl. Nu ſoplæte pe þar heofonlican loſ ſangaſ on upe behpeopſung tiþe. ⁊ pe biddaþ mid ſoþre eadmodnýrre þone ælmihtigan. ꝑ pe ʳ moton gefeon hir heofonlican Eaſtep tiþe. æftep þam gemænelicum æpiſte. on þam pe him ſingaþ ecelice Alleluian. ſ buton gefpince. Amen:·

Hanc & praecedentem Homil. quaſi unam exhibent alia exemplaria.

XVII. fol. 93. b. DOMINICA IN. LX.

Cum turba plurima conuenirent ad Ihm̄. & de ciuitatibſ properarent ad eum.

Incip. On ſumepe tiþe þa þa micel ˢ menigu ſamod comon to þam hælende. ⁊ ſnam gehpilcum bupgum to him genealæhton. þa ræde he him þir bigſpel:· Sum ræderpe ſeþde to ſapenne hiſ ræd. ⁊ hit gelamp þa þa he ſeop. ꝑ ſum dæl þæſ ræderſ befeol ᵘ on þam pege. ⁊ hit peaſþ ſoptpeden. ⁊ ſugelaſ hýt æton:·

Expl. Ic bidde eop gebnoþpa tihtaþ eoppe mod to gecnýnþnýrra goþna peopca. ꝑ ge mid geþýlde goðne pærtm. to Godep handa bpingon. ꝑ ge mid him ˣ ⁊ hiſ halgum ꝑ ece liſ habban moton. on ealpa populda populð. a butan ende. Amen:·

XVIII. fol. 98. b. DOMINICA IN QVINQVAGESIMA.

Aſſumpſit Ihſ. xii. diſcipuloſ ſuoſ.

Incip. Hæſ iſ gepæd on þýrum Godſpelle þe pe gehýnþon oſ þæſ Diaconeſ muþe. ꝑ ſe Hælend gename on ſunþpan hiſ tpelf Leopning-cnihtaſ ⁊ cpæð to ʸ heom:· Eſne pe ſceolon ſapan to þæpe býpig Hieruſalem:· ⁊ þonne beoð gefýlleþe ealle þa þing þe pæpon be me appitene þuph pitegan:·

Expl. Cume ſopði gehpa Cpiſtenpa manna to hiſ ᶻ ſcpýfte. ⁊ hiſ biglan gýltaſ geandette:· ⁊ be hiſ ᵃ lapeoper tæcunge gebete. ⁊ tihte ælc oðepne to goðe mid goðpe biſnunge. ꝑ ealle ſolc ᵇ cpeðe be uſ. ſpa ſpa be þam blindan gecpeþan pæſ þa þa hiſ eagan pæpon onlihte:· ꝑ iſ eall ſolc þe ꝑ gereah hepeþe God. Se ðe leoſaþ ⁊ pixaþ a buton ende. AMEN:·

XIX. fol. 103. b. DOMINICA. I. IN. XL.

Incip. Men ða leoſeſtan. eop eallum iſ cuð ꝑ þeſ geaplica ymbpine. uſ gebpingð eſne nu þa clænan tiþ ᶜ Lenctenlicep fæſtenep. on þam pe ſceolon upe ᵈ gymeleaſte ⁊ ſop gæſgebnýrſa upum gaſtlicum ſcpiſte geandettan.

Expl. And þa pihtpiſan gecýnpaþ ſnam þam dome. into ðam ecan liſe mid Cpiſte ⁊ ᵉ hiſ gecopenum engłum:· Mid þam hi libbaþ ⁊ pixaþ on lichaman ⁊ on ſaple on ealpa populda populð. a butan ende. AMHN:·

XX. fol. 108. DOMINICA. II. IN. XL.

Incip. Men ða leoſeſtan. ic cyðe eop ꝑ þpeo þing ſýnt æpeſt on ſopepeapdum æghpylcum men nýd behefe to ᶠ habbenne:· An iſ geleaſa. oðep iſ luht. þpidde iſ ſoð luſu:·

Expl. Ðaſ þing uſ gedafenaþ ᵍ gefýllan. mid ʰ Chpæſtep ſultume. þe mid fædep. ⁊ mid ſuna. ⁊ mid þam ⁱ halgum gaſt leoſaþ ⁊ pixaþ. þuph ealpa populde populð a buton ende. Amen:·

XXI. fol. 112. DOMINICA. III. IN XL.

Incip. Gehýnaþ nu men ða leoſeſtan. hu þaſ halgan bec eop mýnegiaþ. ⁊ eop þone peg æteopeð. ⁊ eac ingelædaþ to heofonan pice.

Expl. Ðæt hi moton æftep þam æpiſte habban ꝑ ece liſ ᵏ ⁊ Neopxna ˡ pongeſ gefean. mid fædep ⁊ mid ſuna ⁊ ᵐ mid halgum Gaſte on ealpa populda populð a buton ende. Amen:·

---

p Foplæt. *C.* *q* cýpcan. *C.* *r* motan. *C.* *c* Lencteſlicef. *C.* *d* gýmeleaſta. *C.* *e* hýſ. *C.* *ſ* buton ælcon gefpince. *C.* *t* mæniu. *C.* *u* on middan þam pege. *C.* *x* ⁊ mid hiſ. *C.* *y* him. *C.* *z* ſcpiſte. *C.* *a* lapeopaſ. *C.* *b* cpæðe. *C.* *f* hæbbenne. *C.* *g* gefýllon. *C.* *h* Chpiſtef. *C.* *i* halgan. *C* *k* on. *C.* *l* pangef. *C.* *m* mid ðam halgum. *C.*

XXII. fol. 115. DOMINICA. IIII. IN. XL.

Incip. Men ða leofertan. pe pilla∂ hefi rpecan mi∂ feapum popdum. be ðam þrym þingum ðe eallum mannum rynt ne∂ behefe to pitanne. ⁊ to hæbbenne. þ ir geleafa. ⁊ hiht. ⁊ lufu :.

Expl. Ðæi ne bi∂ nan pi∂erpinna. ne nan gedrefednyr. ne nan unpotnyr. ac þæi habba∂ ealle halige fulfremede lufe. ⁊ [y] fullfremedne pillan. mi∂ fæder. ⁊ mi∂ runa. ⁊ mi∂ þam halgum garte. [z] on ealra populda popul∂. AMHN.

XXIII. fol. 119. DOMINICA. V. IN. XL.

Incip. Men ða leofertan. ur ir on ælcne fæl ,geornlice to rmeagenne. ⁊ to hycgenne. hu pe þurh haligra boca [a] tæcinge. urer Drihtner pillan mi∂ godum dædum.

Expl. Ðæt he þurh þ geafnige þ he onfo þære ecan mæde on heofonan rice. þa ur gegeafrige re Drihten þe mi∂ fæder. ⁊ mi∂ runu. ⁊ mi∂ þam halgum garte. leofa∂ ⁊ rixa∂ on ecnyrre a buton ende. AMHN :.

XXIV. fol. 123. DOMINICA IN RAMIS PALMARVM.

Paſſio Dnī nrī Ihū Xrī. ſecundum Matheum.

Incip. Men ða leofertan. þir ir urer Drihtner þrofung hælender Cririer. æfter Matheur gerecednyrre :. [b] He cpæ∂ re hæleno to hir þegnum. pita∂ ge þ æfter tpegra daga fæce. Eartron [c] gerefon∂ab. ⁊ manner runu by∂ gefeald. þ he ri ahangen :.

Expl. Ðære byngenne ðuru. ⁊ him þær ofer-geræton. ⁊ hæfdon þær on gebroht þær hælender lichaman. þe nu leofa∂ ⁊ rixa∂ mi∂ fæder ⁊ mi∂ runu. ⁊ mi∂ þam halgum garte. a in ealra populda popul∂ rodlice buton ende. Amen :.

XXV. fol. 128. DE CENA DOMINI.

De huiuſ diei ueneratione. & de dnī miſericordia in memoria æternæ Iohanneſ Euangeliſta uenera.

Incip. Sæge∂ hit on ðyrum bocum be ðære apprul∂nyrre þyrer halgan dæger. ⁊ be ðære unaræcgendlican milðheortnyrre urer Drihtner Hælender Cririer.

Expl. Se ðe eall þar þing for mancynner lufan. ⁊ hælu. milðheortlice abær. ⁊ gemet [d] færet [e] anæfnede. God ur gefultumige þ pe to him becuman * moten. re ðe leofa∂ ⁊ rixa∂ a on ecnyrre god. AMEN :.

XXVI. fol. 134. b. DE PARASCEVE.

Incip. Hpæt re ælmihtiga Drihten pær rymle gemyndig hir þære unarecgendlican milðheortnyrre. ⁊ þære unupendedlican lufan þe he to mancynne [f] genam. þa he heo æfert æfrym∂e plitige ⁊ pir fæfte gerceop ⁊ gephte.

Expl. To ðan þ pe næfre of þæra rime getealde [g] pur∂an þe he [h] on ðyrum and∂eardan dæge þurh hir bloder agotennyrre of ecere [i] erm∂a grundum to heofona heannyrrum. ⁊ to engla mi∂pirte. bohte ⁊ alyre hir rylfer naman to puldrienne. ⁊ to herienne. on ecum gefean. on ecere eadignyrre. þurh ealra populda popul∂ a buton ende. Amen:.

XXVII. fol. 144. DE SABBATO SANCTO.

Incip. Men ða leofertan. magon pe hpylcum hpega popdum. recgan be ðære arpur∂nyrre [k] þirre halgan tide. ⁊ [l] þeorer halgan dæger. þe nu [m] þyrer mergener and∂eard bi∂. ⁊ þeah ðe ur [n] ryn ealle þa halgan dryhtenlican tida ⁊ eac hir þæra haligra þe ðe ymb tpelf mona∂ beo∂. mi∂ heah lofe to [o] peor∂ienne. ⁊ to puldrienne :.

Expl. Spa rcr Paulur re Apoftol cpæ∂ þ he Drihten ne rpanode hir agene bearne :. Ac he hine for ur eallum to dea∂e gerealde for ure ecere [p] hælu :. þær him ryrymble lof ⁊ puldor. ⁊ reo mærte þancpur∂erta herenyr. a buton ende in ealra populda popul∂. AMEIN :.

XXVIII. fol. 152. b. DOMINICA PASCE.

Incip. Eft pe gehyndan ymbe þær Hælender ærirt. hu he on þirum dæge of dea∂e arar. ac pe pylla∂ eop mynegian þ hit ne gange eop of gemynde þa ða Cririt bebyngeð pær.

---

y Fullfremede. *C.* *z* a to populde. AMEN. *f* hæfde. *C.* *g* peor∂an. *C.* *h* of þirum. *C.* *C.* *a* tæcunge. *C.* *b* þa. *C.* *c* gepur∂af. *C.* *i* ynm∂e. *C.* *k* þirrer. *C.* *l* þirer. *C.* *m* þi- *d* fæftlice. *C.* *e* anæfnede. *C.* * motan. *C.* rer. *C.* *n* rin. *C.* *o* pur∂ienne. *C.* *p* halu. *C.*

Expl. And þnopobe beaꝺ be [q] hiꝛ aȝenum pillan. ⁊ aꝑaꝛ oꝼ beaꝺe on [r] ꝺýꝛum ꝺæȝe. ⁊ aꝛtah to heoꝼonum on ꝺam ſ ꝼeopeꝛtiȝoꝺan ꝺæȝe [t] hiꝛ æꝑiꝛteꝛ ætꝼoꝑan maneȝꝑa manna ȝeꝛihþe. ⁊ ꝑixaꝺ miꝺ þam [u] ælmihtiȝun ꝼæꝺeꝛ. ⁊ þam [x] halȝum ȝaꝛte. nu ⁊ a on ecnýꝛꝛe. AMEN.

XXIX. fol. 157. DOMINICA. I. POST PASCE.

Incip. Æꝼteꝛ þæꝛ Hælenꝺeꝛ æꝑiꝛte pæꝑon hiꝛ ꝺiꝛcipuli belocene on anum huſe. ꝼoꝑ ꝺiꝛ [y] Iuꝺiꝛcean ꝼolceꝛ [z] oȝan:· þa on anum Reſte-ꝺæȝe. com ſe Hælenꝺ into [a] him ⁊ cpæꝺ him to. ſý ſibb [b] beꝺpux eop:·

Expl. Ne biꝺ þæꝛ ꝛoꝑh ne ꝛaꝛ. ne nan ȝeꝺꝑeꝼeꝺnýꝛꝛe. Ac biꝺ ꝼulꝼꝑemeꝺ ſib. ⁊ ſinȝal bliꝛ. ⁊ beoꝺ cuꝺe ȝe ꝺa ꝺe æꝛ cuꝺe pæꝑon. ꝺa ꝺe uncuꝺe pæꝑon. puniȝenꝺe on bꝑoꝺoꝛliche luſe miꝺ ȝoꝺe a on ecnýꝛꝛe. AMEN:·

XXX. fol. 160. b. DOMINICA. II. POST PASCE.

Incip. Ðiꝛ Goꝺſpel þe nu ȝeꝑæꝺ pæꝛ cýꝺ ꝥ ſe Hælenꝺ cpæꝺe be him ſýlſum. Ic eom ȝoꝺ hýꝑꝺe. ſe ȝoꝺa hýꝑꝺe ſýlꝺ hiꝛ aȝen liꝼ ꝼoꝑ hiꝛ ſceapum:· Se hýꝑa ſe ꝺe niꝛ ꝑiht hýꝑꝺe. he ȝeꝛihꝺ þone pulꝼ cuman. ⁊ he ꝼoꝑlæt þa ſceap. ⁊ ꝼlihꝺ:·

Expl. And Cꝑiꝛt hi ȝebꝑinꝺ ealle to anꝑe eoꝑꝺe on ꝺam ecan liꝼe:· Maneȝa [c] ſýnt hýꝑꝺaꝛ unꝺeꝛ Cꝑiꝛte. ⁊ þeah hpæꝺeꝛe he iꝛ ana heoꝑa ealna hýꝑꝺe:· Se þe leoꝼaꝺ ⁊ ꝑixaꝺ miꝺ ꝼæꝺeꝛ ⁊ miꝺ ſuna ⁊ miꝺ þam halȝum ȝaꝛte. a on ecnýꝛꝛe. Amen:·

XXXI. fol. 163. KL. MAI. NATL. APOSTOLORVM PHILIPPI ET IACOBI.

Incip. Philippuꝛ ſe Goꝺeꝛ Apoꝛtol þe pe on ꝺiꝛum ꝺæȝe puꝑþiaꝺ boꝺaꝺe Goꝺſpel anꝑæꝺlice hæꝺenum þeoꝺum ȝeonꝺ tpentiȝ ȝeaꝑa ꝼæce.

Expl. Ðæꝛ ȝetiꝺaꝺ Dꝑihten þuꝑh ꝺa ꝺeoꝑꝑuꝑꝺan halȝan micele pelꝺæꝺa. ⁊ punꝺꝑa ȝelome. ȝeleaꝼꝼullum mannum. ſe ꝺe leoꝼaꝺ ⁊ ꝑixaꝺ abuton enꝺe. AMHN:·

XXXII. fol. 164. *De S. Philippo ſolo tractat homilia ſuperior. Sanctum autem Jacobum commemorat ea quæ ſequitur.*

Incip. Ꝑe puꝑꝺcaꝺ eac on ꝺýꝛꝛeꝛe ꝼꝛeolꝛ tiꝺe oꝺeꝛne Apoꝛtol Iacob þone ꝑihtꝑiꝛan. ſe peꝛ on [d] ꝺýꝛum ꝺæȝe ȝemaꝑtyꝑoꝺ.

Expl. Uton nu ȝebꝑoꝺꝑa biꝺꝺan ȝeoꝑnlice. þaꝛ halȝan Apoꝛtolaꝛ ꝺe pe to ꝺæȝ puꝑꝺiaꝺ ꝥ hi uꝛ ꝺinȝian to uꝑum [e] ſcýꝑꝑenꝺe. Se ꝺe ana ꝑixaꝺ on ecnýꝛꝛe ȝoꝺ. AMHN:·

XXXIII. fol. 166. V. NONAS. MAI. INVENTIO. SCE CRVCIS.

Incip. Men ꝺa leoꝼeꝛtan. nu to ꝺæȝ pe puꝑꝺiaꝺ þæꝑe halȝan ꝑoꝺe ȝemýnꝺ. þe uꝑe ꝺꝑihten on ꝺꝑopoꝺe. ꝼoꝑꝺan ꝺe heo pæꝛ ȝeꝛputeloꝺ on ꝺiꝛum ꝺæȝe mannum:·

Expl. Ðeah ꝺe heo on holte peoxe:· Ꝑe hi puꝑꝺiaꝺ a ꝼoꝑ puꝑꝺmýnte Cꝑiꝛteꝛ. ſe ꝺe uꝛ alýꝛꝺe miꝺ luꝼe þuꝑh hi. ꝺæꝛ pe him þancaꝺ [f] ſýmle on liꝼe. AMHN:·

XXXIV. fol. 167. PASSIO. ALEXANDRI PAPAE.

Incip. On ꝺýꝛum ꝺæȝe þꝑopoꝺe ꝛum aꝑꝑuꝑꝺe Papa, Alexanꝺeꝛ ȝehaten miꝺ tꝑam mæꝛꝛeꝑꝑeoꝛtum Euentiuꝛ ⁊ Ðeoꝺoluꝛ. ætꝼoꝑan ꝺam [g] Kaꝑeꝛe Auꝑelianuꝛ.

Expl. Seo ꝛtoꝑ hæꝼꝺe ſýꝺꝺan ſýmle [h] hiꝑe Biꝛcop oꝺ [i] ꝺýꝛne anꝺpeaꝑꝺan ꝺæȝ:· Sý ꝺam ælmihtiȝan loꝼ ſe ꝺe ana ꝑixaꝺ. a on ecnýꝛꝛe ȝoꝺ. AMHN:·

EXPLICIT PIL LIBER.

---

q Pýꝛ. *C.* *r* þiꝛum. *C.* *ſ* ꝼeopeꝛtiȝoþan. *C.* *t* peox. *c* ſýnꝺ. *C.* *d* ꝺiꝛum. *C.* *e* ſcippen- *u* hýꝛ. *C.* *u* ælmihtiȝan. *C.* *x* halȝan. *C.* ꝺe. *C.* *f* ſimle. *C.* *g* Caꝛeꝑe. *C.* *h* hýꝑa. *C.* *y* Iuꝺiꝛceꝛ. *C.* *z* eȝen. *C.* *a* heom. *C.* *b* be- *i* ꝺiꝛne. *C.*

NE. F. 4. 12. *Codex membr. in fol. circiter Hen. II. tempora, manu Normanno-Saxonicâ ſcriptus. Quo quidem continetur uberrima Collectio Homiliarum, quarum haud exiguus numerus in ſuperioribus Codd. ut & in iis qui ſequuntur, habentur. Notandum autem eſt, hujus Cod. deſcriptores, Orthographiam Saxonicam, in ſui temporis ſcripturam continuo mutâſſe, & voces phraſeſque Normanno-Saxonicas, Saxonicarum loco non raro ſuccenturiatas uſurpaſſe. Homiliarum vero hujus Cod. ut & aliorum omnium quæ in aliis* MSS. *pluribus verbis deſignantur, Exordia ſola paucis deſcribenda cenſui. Quod, ut diligenter obſervet, Lectorem rogo.*

I. p. 1. DM̄C. VIII. POST PENTECOSTEN.

Cum multa turba eſſet cum Ihū̄. nec haberent quod manducarent. ⁊ reliqua.

Incip. Marcuſ re Godſpellere cpæð on þiſſum dægþerlicum ȝoſpelle. *ut ſupra.*

Cod. deſunt quaedam folia, in quibus continebatur Concluſio Hom. præcedentis, una cum illâ fere integra quæ ſubſequitur, cujus Rubricam concluſio oſtendit fuiſſe.

DM̄C. IX. POST PENTECOSTEN.

II. *Expl.* And foſðe to middan ȝeardе ȝependе. ꝥ he ur to him ȝeſette. Si him puldor ⁊ loſ mid fæder ⁊ halȝum ȝaſte. on ealra populda populð. AMEN. *ut ſupra.*

III. p. 6. IN ILLO TEMPORE DIXIT IHC DISCIPVLIS SVIS.

Ego ſum paſtor bonuſ. bonuſ paſtor animam ſuam dat pro ouibuſ ſuiſ. ET RELIQVA.

Incip. Dir Godſpel þe nu ȝeræd præſ. cyð ꝥ re Hælend cpæð be him ſylfym ic eom ȝood hyrde. *Vide ſupra.*

Deſiderantur quaedam folia, in quibus ſcriptum fuit dimidium alterum hujus Hom. & initium ſequentis quæ ſic

IV. *Explicit.* Dir ȝodſpel ðinȝð dyrigum mannum ſyllic. ac pe hit fæȝað fra þeah pealð þeah hit ſumum men licie:· God ur ȝeninclæce. ⁊ to þan ecan life ȝelæde ſpa ſpa he behet þam ðe hine luſiað:· Sy him puldor ⁊ punðmynt on ealra populda populð. AMEN:·

Hymnus in laudem B. V. Mariæ, Latinè cum notulis Muſicis.

Hymni duo in eandem, cum not. Muſ. Lat.

Conciuncula quædam in quamplurima Novi Teſt. loca Latinè, quas (cum ad rem Saxonicam nullatenùs ſpectent) ſigillatim recenſere, haud operæ pretium duxi.

INCIPIT LIBER CATHOLICORVM SERMONVM ANGLICE IN ANNO I.
SERMO AD POPVLVM. DE INITIO CREATVRE.

V. fol. 1. *Incip.* An angin is alre ðinȝe þæt if god almihtig. he if oncfrume ⁊ ende. *ut ſupra.*

VI. fol. 4. b. *Deſideratur Rubrica, quae in aliis MSS.*

DOMINICA I. POST PENTECOSTEN.

Erat homo ex Phariſeis Nichodemuſ nomine. princepſ Iudeorum. et reliqua.

Incip. Sum Phariſeiſc mon præſ ihaten Nichodemuſ an þare aldre Iudeiſcef folcef. ſe com hwilon nihtef to þam hælende. ⁊ cpæð:· Ve piton leof laneop ꝥ ðu fram ȝode come. ne mæȝ nan [a] mon forðlice fylce [b] tacnæ [c] punden [d] fylce ðu þinceſt buton God beo mid him:·

Expl. Seo æne nædre þe buton attre pær [e] tacnode Cnihtef deaþ. þe unfynniȝ ðnopode up [e] ahofen on rode. ⁊ pe to him berеoð mid [f] fullem [g] ȝeleafæn. ꝥ pe [h] from [i] urem ſynnum ðurh hine beon alyfde. ⁊ lif habban mid him a on ecnyſſe. fra fra he ur [k] bihet. ðam if a [l] punment ⁊ puldor on ecnyſſe mid hir [m] heofenlicen fæder. ⁊ þam halȝan ȝaſte on anre ȝodcundnyſſe. pe cpeðað AMEN:·

---

[a] Man. C. [b] tacna. C. [c] pyncan. C. [d] fylce [g] ȝeleafan. C. [h] fram. C. [i] urum. C. [k] befra ðu þinceſt. C. [e] ahafen. C. [f] fullum. C. het. C. [l] punðmynt. C. [m] heofenlican. C.

VII. fol. 6. b. ЄWANGЄLIVM.

Incip. Sume men nuten ipiſſ for heopæ [n] nẏtenneſſæ hpi Godſpel iſ icpeden. oþþe hpæt Godſpell ȝemæne:· Godſpell ir pitodlice Goder rẏlfer lar ⁊ ða porð þe he rpræc on þirſſepe populde [o] moncẏnne to lape. ⁊ to [p] rihte [q] ȝeleafe.

Expl. On þam pe [r] ilẏfæð þ þu fram Gode come. ⁊ pe rceolon [ſ] ilẏfan on ðone [t] lifiȝende Hælend. þ re fæder ur [u] lufiȝe þe hine arende. ⁊ upe [x] heoptæ on lihte mid þær [y] halȝæn Gaſter ȝẏfe. þam ir æfre an puldor ⁊ an [z] puſðment. AMEN.

VIII. fol. 8. *Deſideratur Rubrica.*

Erat quidem Reguluſ cuiuſ filiuſ infirmabatur Capharnaum. & Rł.

Incip. Upe Hælend com hpilon to Chanan þam tune on Galileiſcpe ſcipe. ðæpe ðæpe he ſpẏðeſt bodede. ⁊ on þam tune he apende hpilon pater to pine. ſix fate fulle mid þam fẏnneſtan pine.

Expl. Đe ðe himſylf [a] makæð mihte ⁊ pundpæ butæn ælcum men ðam iſ anpeald ⁊ puldor ⁊ puſðment on ecnẏſſe a to populde. Amen:·

IX. fol. 10. *Deſideratur Rubrica.*

Simile eſt regnum celorum homini Regi, & reliqua.

Incip. Cpiſter ipunæ pæſ ðæt he polde oft [b] ſpæcan on deopum bigȝpellum to hiſ [c] discipliſ. ða ræde he hpilon bigȝpel to heom. Heofene pice iſ ilic ane kẏnȝe he ðe hæfde mot pið hiſ men hpilon ⁊ polde mid ȝerceade ſettan hir rpæce.

Expl. Đurh heopæ liðnẏſſe. ant God ſylf iſ liðe ant mid liðnẏſſ uſ [d] ſteopæð. and lufæð mildheoptnẏrre. ant ða he tæhte uſ:· beo him aa purðmẏnt ⁊ puldor. AMEN:· Amen:·

X. fol. 12. De patientia Iob. & conſtantia. quomodo in dolere firmuſ in fide perſeuerauit.

Incip. Mine ȝebroðpæ. pe pædeþ nu æt Goder þenunȝe. be þam eadiȝe pæpe Iob. nu [e] uille pe eop hpæt lẏtler be him ȝeneccan:· forðan þe [f] ðeo [g] deopnẏſſe [h] þape pace ofepfrihð upe andȝẏt. ⁊ eac fpiðor þæpa [i] leapæðpæ:·

Expl. [k] Beo puldor ⁊ purðmẏnt þam pel [l] pillendan ſcẏppende. [m] on alle hiſ [n] pundpæ. ⁊ hiſ pel dæda. Se þe ana iſ ȝod a on ecnẏſſe. Amen.

XI. fol. 14. b. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Her onȝinnæð to ræcȝæn be þam tpeope þe ðeo rode pær of ippoht. þe upe dpihten for aller mancẏnneſ hælo on ðpopode. hu hiſ æreſt peaxæn onȝan.

Expl. Đa dude he ſonæ rpa þe enȝel him bead. ſone rpa he þider com. þa het he þone bpidel nimen. ⁊ þa halȝe ipenu of alinæn het. ⁊ heom mid mucele oppurðneſſe into þape halȝæ rode ahon het ðær ȝẏt oð þirne andpeapdan dæȝ heo inhealdene peron. Amen. Amen:·

XII. fol. 21. *Deſideratur Rubrica, quæ in aliis,* DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Đæ hælend Cpiſt ſẏððan he to þiſſe liue com. ⁊ pæſ mon ipæxæn. *vide ſupra.*

XIII. fol. 23. PASSIO SANCTI LAVRENTII MARTYRIS. IIII. IDVS AVG.

Incip. On Decieſ dæiȝe þær pælpeopan Caſeper. þær re [o] haliȝe Biſcop Sixtuſ on [p] Romane bẏriȝ [q] bodiȝende. þa [r] ferlice het he [ſ] on hiſ iſithe þone biſcop mid hiſ Pheoſtum ramod [t] andſpæriȝen:·

Expl. Uton nu bidan mid eadmodre [u] ſtefnen þone halȝan ȝoder cẏðere Laurentium [x] hpæſ fheolſtid [y] ȝeſpẏtelað þær andpeapda dæȝ [z] allre [a] ȝileafulre ȝelaðunȝe. þ he ur þinȝie pið þone heofonlican [b] Kinȝe for [c] hpæſ nome he ðpopode mid [d] cenem mode [e] moniȝ fealde tintreȝa mid ðam [f] he opforelice on ecnẏſſe puldnað. AMEN.

---

n Nẏtenneſſe. *C.* *o* mancẏnne. *C.* *p* pihtum. *C.* *q* ȝeleafan. *C.* *r* ȝelẏfað. *C.* *ſ* ȝelẏfan. *C.* *t* lẏfiȝendan. *C.* *u* lufie. *C.* *x* heoptan. *C.* *y* halȝan. *C.* *z* puſðmẏnt. *C.* *a* makeð. *C.* *b* fpecen. *C.* *c* discipuliſ. *C.* *d* ſteopæð. *C.* *e* pille. *C.* *f* reo. *C.* *g* deopnẏr. *C.* *h* ðæpe. *C.* *i* ungelæpedpa. *C.* *k* Đẏ. *C.* *l* pẏllendan. *C.* *m* ealpa hir. *n* pundpa. *C.* *o* halta. *C.* *p* Romana. *C.* *q* dpohtniende. *C.* *r* fæplice. *C.* *ſ* hir ȝerihðum. *C.* *t* ȝeandpæplað. *C.* *u* rtemne. *C.* *x* þær. *C.* *y* ȝerputening. *C.* *z* ealpe. *C.* *a* ȝeleafulpe. *C.* *b* Cẏning. *C.* *c* ðær naman. *C.* *d* cenum. *C.* *e* mænifealde tintreȝpu. *C.* *f* þe opfoplice. *C.*

XIV. fol. 26. b. PASSIO SANCTI BARTHOLOMEI APOSTOLI. VIII. KL. SEPT.

Incip. Ƿýnð ꝑꝑıtenæſ ſæcgæð þæt ðꝛeo leoðſcıpæſ beoþ ıhaten Indıa. ꝛeo ꝓoꝛme Indıa lıð to *g* ðæꝛe *h* Sılheaꝛꝛenæ ꝛıce. *i* þeo oðeꝛ lıð to Medaꝛ. *k* ȝ ðeo ðꝛıðde to þam *l* mẏccle ȝaꝛſecge. þeoꝛ *m* ꝑꝛıðdæ Indıa hæꝓþ on *n* ane *o* ſıðæn ðeoſtꝛu. ȝ on *p* oðꝛe *q* þonne *r* ȝꝛımlıce ȝaꝛꝛecge:.

Expl. Hꝑæt pylle pe ende men *ſ* ðıſſere poꝛulde ȝıf pe ꝓoꝛ *t* uꝛe *u* ꝛẏnne *x* ıbꝛocode beað buton *y* hærıgæn ure ðꝛıhten. ȝ eaðmolıce bıddan ꝓ he uſ þuꝛh ða *z* hꝛılpendlıcen *a* ſꝑıngelæ. to þam *b* ece *c* blıſſe *d* ılæde:. Sẏ him puldoꝛ ȝ loꝓ on *e* alre *f* poꝛuldæ poꝛuld. Amen.

XV. fol. 30. NATIVITAS SANCTE MARIE.

Incip. Men ða leofeſt puꝛðıe pe nu on anðpeaꝛðnẏſſe þa ȝebẏꝛd tıde þæꝛe eaðıge femne ꝛce̅ Maꝛıe. ðeo pæꝛ Godeꝛ kennınge ureꝛ Dꝛıhtneſ Hælendeꝛ. Cꝛiſte ȝ hıꝛæ nome ıreht læfdı oððe cpen. oððe ꝛæ ſteoꝛꝛæ.

Expl. And beon ꝓınȝeꝛe to uꝛe Dꝛıhtene ꝓ he uꝛ ȝıꝛe ꝛıðꝛum lıꝓ. ȝ ece eaðıgnẏſſæ a buton ende. ȝod uſ to þam fylſte. Amen:.

XVI. fol. 33. b. PASSIO SCI MATHEI APOSTOLI. X. KL. OCT.

Incip. Đe Apoſtol Matheuſ and Godꝛpelleꝛe becom þuꝛh Godeꝛ ꝛonde æꝛꝛteꝛ Dꝛıhtneꝛ upꝛtıge to *g* heoꝛene to Ethıopıan ꝓ ıꝛ *h* þare *i* Sılheaꝛꝛenæ ꝓıce. ȝ *k* ımette þæꝛ tpeȝen ðꝛẏmen. *l* Zaꝛoeꝛ ȝ *m* Aꝛꝓaxað *n* ðꝛælleȝende ꝓ ꝓolc mıð *o* heoꝛ ðreocræft:.

Expl. *p* Đaꝛ beoð *q* ıꝛꝛemode ꝓela *r* punðꝛæ *ſ* ılome. ðuꝛh ȝeaꝛnunge þæꝛ eaðıgan Apoꝛtoleꝛ. ðuꝛh Godeꝛ mıhte. *t* monnum to ꝓꝛeoꝛꝛe:. *u* Beo þæꝛ ȝode loꝓ a buton ende. on ecnẏꝛꝛe. Amen:.

XVII. fol. 35. INCIPIT VITA SCI MARTINI EPISCOPI. III. IDVS NOVEMB.

Incip. * Sulſpıcıuſ hette ſum ſnoteꝛ ꝑꝛıteꝛe. he polde ꝑꝛıtan þa punðꝛæ ȝ ða mıhtæ þe Maꝛtınuꝛ ðe mæꝛe mıhtıglıce ſꝛemode on ðıſſeꝛe poꝛulde. ȝ he ꝑꝛat þa bı hım þa ðıng ꝓe he of axode. oððe æt himſẏlfe. oððe æt oðꝛum *x* monnum. foꝛþan ðe monıg peꝛon hıſ punðꝛe cuþe ꝓe God ꝓꝛohte þuꝛh hine. ȝ pæ ꝓ Engliſc nımæð of þaꝛe ylcæn ıſetnẏſſe. ac pe ne ꝑꝛıtæð na maꝛe buton hıſ aȝene punðꝛa:.

MARTINVS ðe meꝛe Bıꝛcop pæꝛ ıboꝛen on ðam fæꝛtene Sabaꝛıa ıhaten Pannonı-ſcꝛe-ſcıꝛe.

Expl. Beo puldoꝛ ȝ loꝓ þam pel pıllende ꝛcẏppende ꝓe hıꝛ halgan ꝛꝛa ȝeȝlængde mıð punðꝛe. ꝓe ꝓe on ecnẏꝛꝛe ꝓıxæð almıhtıg pealdend. AMEN.

XVIII. fol. 39. b. DMC. X. POST PENTECOSTEN.

Dixit Ihſ ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam iuſti. et aſpernabantur cæteroſ parabolam iſtam. ET REL.

Incip. Dꝛıhten ſæde þıſ bıȝꝛpel bı ſumum monnum ꝓe on heom ſeolfum tꝛẏpoðon. *vide ſupra.*

XIX. fol. 41. EVVANGELIVM.

Incip. Men þa leoꝓeſte. hꝑılon æꝛ pe ꝛæðen eoꝛ þone Pıſtol ðe ðe halgæ Ieꝛonımuſ ſette be ꝓoꝛð-ꝛıðe *y* ðare *z* eaðıgæ *a* Maꝛıæ Cꝛıꝛteꝛ meðeꝛ. þuꝛh ðone he aðꝑæꝛcte ða *b* ðꝛollıcæn *c* ıꝛetnẏꝛꝛe þe ꝛam læꝛnede men ꝛæðon be *d* heoꝛæ ꝓoꝛð-ꝛıðe:.

Expl. *e* Lete ȝehꝑa apeȝ ða *f* ðꝛollıcen *g* leaꝛunge ðe þa *h* unꝑæꝛꝛe to *i* ꝓoꝛꝑuꝛð *k* lædæð. ȝ *l* ꝛnede ȝehꝑa oððe hlẏꝛte þæꝛe halgan laꝛe þe uꝛ to *m* heoꝓene ꝓıce *n* ꝑıꝛꝛæð. ȝıf he *o* hıre *p* ıhẏræn pẏllæð:. Uton nu ȝeoꝛnlıce bıddan þa eaðıgan Maꝛıan, þe nu to

---

g Đæꝛa. *C.* *h* Sılheaꝛꝛena. *C.* *i* ꝛeo. *C.* *k* ꝛeo. *C.* *l* micclum. *C.* *m* þꝛıðde. *C.* *n* anꝛe. *C.* *o* ꝛıðan. *C.* *p* oðeꝛe. *C.* *q* þone. *C.* *r* ȝꝛımlıcan. *C.* *ſ* þıꝛꝛe. *C.* *t* uꝛum. *C.* *u* ꝛẏnnum. *C.* *x* ȝebꝛocode. *C.* *y* heꝛıan uꝛne. *C.* *z* hꝛılpendlıcan. *C.* *a* ꝛꝛınȝla. *C.* *b* ecan. *C.* *c* ȝeꝓean. *C.* *d* ȝelæde. *C.* *e* ealꝛa. *C.* *f* poꝛuldæ. *C.* *g* heoꝓenum. *C.* *h* ðæꝛa. *C.* *i* Sılheaꝛꝛena. *C.* *k* ȝemette. *C.* *l* Zoꝛoeꝛ. *C.* *m* Aꝛꝓaxað. *C.* *n* ðpelıende. *C.* *o* heoꝛ ðꝛẏcꝛæꝓte. *C.* *p* Đæꝛ. *C.* *q* ȝeꝓꝛemode. *C.* *r* punðꝛa. *C.* *ſ* ȝelome. *C.* *t* mannum. *C.* *u* Sẏ. *C.* * *Sic* MS. *x* mannum. *C.* *y* ꝑæꝛe. *C.* *z* eaðıgan. *C.* *a* Maꝛıan. *C.* *b* ðꝛollıcan. *C.* *c* ȝeꝛetnẏꝛꝛe. *C.* *d* hıꝛe. *C.* *e* Late. *C.* *f* ðꝛollıcan. *C.* *g* leaꝛunga. *C.* *h* unꝑæꝛan. *C.* *i* ꝓoꝛꝑẏꝛðe. *C.* *k* læðað. *C.* *l* ꝑæðe. *C.* *m* heoꝓenan. *C.* *n* ȝeꝛıꝛꝛað. *C.* *o* hı. *C.* *p* ȝehẏꝛan. *C.*

ðæg pæf ꝙ ihofen ⁊ [r] iufenod. bufon engla ðnýmme. þ heo uf ſþingie. to þam ælmih-tigan Gode. ðe ðe [i] leofæð. ⁊ [u] þixæð. on [x] ealfæ pofulda peofulð. Amen.

XX. fol. 42. b. DOM̄C. III. POST EPIPHANIAM DN̄I.

Cum autem deſcendiſſet Ihſ de monte. ſecute ſunt eum turbe multe. & reliqua.

Incip. Matheuſ ðe Godſpellere ꝑꝑat on ðiſſere Godſpellice fedinge. *v. ſupra.*

XXI. fol. 45. XXVII. IDVS MARTII. CATHEDRA SC̄I PATRI APOSTOLI.

Incip. Fe cpæðæð on Gerim-cnæfte Cathedra ſancti Petri [y] feofen ⁊ nihten æf ðam mondðe ðe pe Martiuf [a] hatæð. Nu [b] beoð fume men þe [c] nyten hpæt [d] þe [e] nome [f] ȝetacnæð. Cathedra if [g] icpæden Bifcop-ftole on Enȝlifc. [h] þ if ðæt þe Petfuf pæf [i] ahofen on ðam [k] ðæȝe on hif Bifcop-ftole. on [l] ðafe [m] bufiȝ [n] Antiochiam þone ftol he [o] ȝefæt [p] feofæn ȝeaf fullice.

Expl. Ða [q] ilæhte Flaccuf þone [r] ileafefullen Pheoft. ⁊ fonðan ðe he nolde þam [ſ] fulem [t] Godem [u] offrian. het hine [x] befpinȝen. oð þæt he faflode. he ȝefat ða to heofonum. to hælende Cnifte. ðam if fulboft ⁊ [y] funðment on ealna fofulda ⁊ fofuld. AMEN.

XXII. fol. 47. b. ANNVNTIATIO SC̄E MARIE.

Incip. Ufe almihtiȝ fcuppend ðe ðe alle ifceaftæ buton ælce antimbfe. *vide ſupra.*

XXIII. fol. 50. DOMINICA IN SEPTVAGESIMA.

Incip. Fe [a] fyllæð fæcȝæn bi þiffe andfeafde tide. hpi haliȝ labunȝ fofleð on Godef. *v. ſupra.*

XXIV. fol. 50. b. Simile eſt regnum celorum homini patri familiaſ. & Reliqua.

Incip. Se Hælend cpæð þ Heofene fice pefe ilic ſummen [b] hyfebef ealdre. *vid. ſupra.*

XXV. fol. 52. b. DOM̄C. IN SEXTAGESIMA.

Cum turba plurima conuenirent ad Ihm̄. &e.

Incip. On ſumefe tide þa þa mucel meniu famod comen to þam Hælende. *vid. ſupra.*

XXVI. fol. 54. b. DOM̄C. IN QVINQVAGESSIMA.

Aſſumpſit Ihc̄ duodecim diſcipuloſ ſuoſ ſecfeto & ait illiſ, &c.

Incip. Hef if ifed on þiffe Godſpelle þ pe ihefdden of þæf Diaconef mu̇ðe. *vid. ſupra.*

XXVII. fol. 56. b. DOM̄C. IN QVADRAGESSIMA.

Incip. Men þa leofefte. ic cy̆ðe eop þ ðfeo þing beoð æfeft on fofepeafde. *vid. ſupra.*

XXVIII. fol. 58. b. DOM̄C. II. IN QVADRAGESSIMA.

Incip. Men þa leofefte. pe pyllæð hef ſpecan ꝼeapum pofdum be þam ðfy̆m þingum. *v. ſupra.*

XXIX. fol. 60. NATL. SC̄I ANDREE APLI.

Ambulanſ Ihc̄ iuxta mare Galilee. & RL.

Incip. Cnift on ſume tide fefde pið þafe Galileifcan fæ. *vide ſupra.*

Expl. Ihſ̄ if ȝecpeden Godef [c] ȝy̆fe:. [d] þe bið ȝelimplice Godef ȝifu [e] icpæden. þe þuſh Gode ȝeeafnunga Godef [f] ȝy̆fu befȝy̆t to [g] þy þ he hif bebода ȝeofnlice ȝefylle:.

---

q Ahafen. C. *r* ȝeufenod. C. *ſ* ðingiȝe. C. *t* leofað. C. *u* þixað. C. *x* ealfa. C. *y* feofen. C. *z* nihton. C. *a* hatað. C. *b* beoð. C. *c* nyton. C. *d* þe. C. *e* nama. C. *f* ȝetacnað. C. *g* ȝefeht. C. *b* ⁊ fe halȝæ Petrus. C. *i* ahafen. C. *k* ðæȝe. C. *l* þæfe. C. *m* byfiȝ. C. *n* Antiȝchian. C. *o* ȝefæt. C. *p* feofon, C. *q* ȝelæhte. C. *r* ȝeleafullan. C. *ſ* fulum. C. *t* Godum. C. *u* ȝeofffian. C. *x* befpinȝan. C. *y* pufðmynt. C. *z* popold. C. *a* pilla. C. *b* hifebef. C. *c* ȝifu. C. *d* ðe. C. *e* ȝeciȝed. C. *f* ȝife. C. *g* ði. C.

XXX.

XXX. fol. 62. NATL. SCI. EADMVNDI REGIS ET MARTYRIS.

Incip. Sum ſpyðe ilæneð Munuc. com Suþan oferr ræ. fnom ſæincte Benedicter ſtope. on Æþelnæðer dagum kingef to Dunſtane Arceb. þreom geare æn þam þe he forðferde.
Expl. Ac Cnirt ſputelæþ monnum hpæn þe Lode ileafæ ir þenne he ſpylce pundnæ punfæð þurh hir halgan pide geond þar eorðan þam beo puldor ⁊ lof a mid hir heofenlice fæder. ⁊ þam halgan gaſte a buton ende. Amen. Amen.

Fol. 64. DE DEDICATIONE ECCLESIE. *imperf.*

Incip. Fundamentum aliud nemo poteſt ponere. præter id quod poſitum eſt. qui eſt xpſ.

Quæ ſequuntur, aliena manu conſcripta ſunt.

XXXI. fol. 65. DOMINICA PRIMA DE ADVENTV DOMINI.

Incip. Ðiſſer [h] dageſ ðenung. ⁊ ðiſſere tide mæſð. ſpecað ymbe Lodes to cyme. *v. ſupra.*

XXXII. fol. 66. DOMC. II. IN ADVENTV.

Incip. De Godſpelle Lucaſ appat on ðiſſum dægðerlican Godſpelle. *vid. ſupra.*

XXXIII. fol. 67. b. IN DIE NATALIS DNI.

Incip. Fe [i] pillað to ſtummunge eorre leafa. neccan þæſ Hælendes acennednyſſe. be þære Godſpellican [k] endebundnyſſe. hu he on [l] þiſſe dægþærlica dæg on roðre mennircnyſſe acenned pær on godcundnyſſe:
Expl. Fe ſceolon geefenlæcan [m] þirum [n] heorðum. ⁊ puldrian. ⁊ [o] herigen [p] Drihtum on [q] alle þam [r] þinge þe he for ure luſe gefremode ur to alyſednyſſe. ⁊ to ecere bliſſe:. Ðam [ſ] beo puldor ⁊ lof mið þam ælmihtigan fæder on [t] annerre þæſ halgan gaſtes. on ealra [u] peorulda peorulð. AMEN.

XXXIV. fol. 69. b. SERMO IN EPIPHANIA DNI.

Incip. Ðæſ dæg ir ihaten on bocum Epihphania. ſ ir Spytelunge-dæg. [x] forþam þe on ðiſſum dæge. peanð Cnirt [y] moncynne ⁊ iſſputoled. æreſt ðam [a] þreom Kinge þe him lac bnohton. ⁊ eft gepirlicor. ða ða he on ðyſſum dæge [b] iſullod pæſ:.
Expl. Uton forði don ſpa ſpa re [d] ylce Apoſtol tæhte. [e] Geneolæcað to Lode. ⁊ God nealæcð to eor. ⁊ [f] þe Sealm-ſcop ur [g] munegað eft þuſ [h] cpæðende:. Eadig bið [i] þe [k] pæſ [l] þe ðe hine [m] ondret God. ⁊ [n] apend hir pillan to hir [o] bebodem:. To ðiſſere eadmyſſe ⁊ to ðære ecan eadigneſſe gebringe ur re ælmihtiga God. [p] þe ðe leofað ⁊ rixað a buton ende. Amen.

XXXV. fol. 72. PVRIFICATIO SCE MARIE.

Incip. Lod bead on ðære albe lage. ⁊ het Moyſes þone heretoge ſ he hit appite. *v. ſupra.*

XXXVI. fol. 74. DE CONFESSIONE.

Incip. Leofa man. ic axie þe on Dnihtnes naman. hpylces gelearan ðu beo to Lode. Nu munegie ic ðe leofa cild þiſſe porde. Ilyſſt ðu on Lod almihtigne. þe ir fæder. ⁊ on þone roðan runæ. ⁊ on þone halgan gaſt.
Expl. Do nu ſpa ic lære. ic bidde þe forlæt ælc yfel. þæſ ðe ðu mage. ⁊ do to Lode þone dæl þe ðu mæge. þonne morſt ðu pumunge habbon mid gode ryldum. on heofenum. þær ðær he ryld leofað ⁊ rixað mid fæder ⁊ runæ. ⁊ halig gaſt. a on ecneſſe. AMEN:.

XXXVII. fol. 74. b. DOMC. IN RAMIS PALMARVM.

Incip. Cnirtes ðnopung pæſ iped nu befopen ur. ac pe pyllað eop recgan nu æreſt hu he

---

h Dæges. *C.* *i* pillæð. *C.* *k* endebyrdnyſſe. *C.* *l* þiſſum. *C.* *m* þyſſum. *C.* *n* hyrdum. *C.* *o* herian. *C.* *p* Dnihten. *C.* *q* eallum. *C.* *r* þinge. *C.* *ſ* ri. *C.* *t* annyſſe. *C.* *u* poruldra porulð. *C.* *x* forðan. *C.* *y* mancynne. *C.* *z* gefputelod. *C.* *a* þrym Cynegum. *C.* *b* gefullod. *C.* *d* ylca. *C.* *e* Genealæcað. *C.* *f* re. *C.* *g* mynegað. *C.* *h* cpeðende. *C.* *i* re. *C.* *k* per. *C.* *l* re. *C.* *m* ondret. *C.* *n* apent. *C.* *o* bebodum. *p* ðe. *C.*

com to ðære byrig Hierusalem ⁊ [q] nealæhte hir agenum deaðe. ⁊ nolde þa ðropunge mid fleame forbugan :· Se Hælend fende to þære byrig Hierusalem.

Expl. [r] Ðe lichaman þe ir ðære raple neaf. ⁊ bidað þær micclan domef. [s]ant þeh he beo to durte forfmolfnod God hine [t] arerað ⁊ [u] bringð togædere raple [x] ant lichamen to þam [y] ecen life ⁊ bið þonne gifylled Criftef [a] behæft þe ður cræð:· ðonne [b] fcinað þa finðfiran fra fra [c] runnæ on [d] heofæ fæder nice [e] þe ðe leofað ⁊ finxað a butan [f] ende. Amen.

Nota, Cinclice þeapæf forbeodoð to fecgenne ænig fpel on ðam ðrym fryg dagaf :·

XXXVIII. fol. 76. b. DE RESVRRECTIONE DOMINI.

Maria Magdalene & Maria Iacobi & Salomææ.

Incip. Oft ge hyndon embe ðæf Hælendef æfirt. hu he on ðirre dæge of deaðe araf. *v. fupra.*

XXXIX. fol. 78. b. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Ðaf dagaf beoð ihatene Letanie. ⁊ beoð Bed dagaf. *vide fupra.*

XXXX. fol. 80. b. SERMO DE ASCENSCIONE DNI.

Incip. Lucaf þe Godfpelle uf munode on ðirre Pirtol fæðinge. ðuf cræðende. Ðe Hælend. *Vide fupra.*

XLI. fol. 83. IN DIE SANCTO PENTECOSTEN.

Incip. Fnam ðam halgan Æfterlican dæge beoð itealde fiftige daga to þirre dæge. *v. fupra.*

XLII. fol. 85. NATIVITAS SCI IOHANNIS BAPTISTÆ. VIII. KL. IVLII.

Incip. Ðe Godfpellefe Lucaf affat on Criftef bec. be acænnednefre Iohannif. *vide fupra.*

XLIII. fol. 87. PASSIO APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihc in partef Cæfaræe Philippi, &c.

Incip. Matheuf [g] ðe Godfpellefe fnat on ðære Godfpellicen ifetnyrre þuf [h] cræðende :· *Vide fupra.*

XLIV. fol. 88. DE PASSIONE APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. Fe fyllað eafter ðirre Godfpelle eof næccan ðafa Apoftola dohtnunga. *vid fupra.*

XLV. fol. 90. NATALE SCI PAVLI.

Incip. Godef laðunge fyndað ðifne dæg ðam mæfe Aple Paule to pundmynte. *vid. fupra.*

XLVI. fol. 92. b. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Criftene man fceal æfter nihte cunnan. *vid. fupra.*

XLVII. fol. 95. b. CIRCVMSCISIO DNI.

Incip. Ðe Godfpellefe Lucaf beleac þirref dægef Godfpel mid feapa peonde. *vid. fupra.*

XLVIII. fol. 97. SCD̄M LVCAM.

Homo quidam erat diuef. & induebatur purpura & biffo. & Rel.

Incip. Ðe pældendæ Dnihten fæde þir bigfpel hir gingfum þuf cræðende. *vid. fupra.*

---

[q] Genealehte. C. [r] Se. C. [s] ⁊ ðeah. C. [t] arærð. C. [u] gebrinceð. C. [x] ⁊. C. [y] ecan. on ecnyrre. Amen. C. [a] behat. C. [b] cumað. C. [c] runne. C. [d] heofa. C. [e] re. C. [f] ende ðende. C. [g] re. C. [h] cre-

XLIX.

XLIX. fol. 98. b SCD̄M LVCAM.

Erant adpropinquantes ad Ihm̄ Publicani & peccatores.

Incip. Dæt haliȝe Godspel us ræð þ þefan ⁊ synfulle men neah leacedon þam Hælende. *v. supra.*

L. fol. 100. b. SCD̄M LVCAM.

Cum appropinquaret Ihs Hierusalem. uidens ciuitatem. fleuit super illam. & reliqua.

Incip. On sumeþe tide pæs i ðe Hælend fapende to Hierim. *vide supra.*

LI. fol. 103. SCD̄M LVCAM.

Ibat Ihs. in ciuitatem que uocatur Naim. & discipuli eius cum eo. & reliqua.

Incip. Ure Drihten fegde to sumeþe burhȝ þe ir ihaten Naim. *vid. supra.*

LII. fol. 104. b. SCD̄M MATHEVM.

Loquebatur Ihs cum discipulis suis in parabolis, dicens.

Incip. Drihten pær rpecende on sumere tide to his apostol mid bigrpelle. *vide supra.*

LIII. fol. 107. b. SCD̄M IOH̄M.

Pretereins Ihs uidit hominem cecum a natiuitate. & reliqua.

Incip. Ure drihten ðe milðheortæ Hælend. þa þa he mid monnum pær lichomlice punigende. ant he ȝeond land færide fela pundpæ pyrcende for ðær folcer ileafan. þa or reah rumne mon ðe pær blind acenned.

Expl. Heo þurh punedon on blindnerre ⁊ pe punedon on lihte ðurh ðone lyfiȝendon drihten þe leofæð a on ecnyrre. Amen :.

LIIII. fol. 110. ASSVMPTIO SANCTE MARIE.

Incip. Hieronimus ðe halga racend prat ænne Pirtol be forð rið þare eadiȝe Marie. ȝoder cennertran to rumum [k] halga mædene hire [l] nome [m] pæse Eurtochium.

Expl. Spa rpa ȝehpylc [n] mon [o] punæð on raple. ⁊ on * lichame an [p] mon. rpa ir Cnirt ȝod ⁊ man an hælend. [q] þe ðe leofað ⁊ rixað mid fæder ⁊ [r] halgem ȝarte on [ſ] alre peorulda peorulde. Amen :.

LV. fol. 113. FESTIVITAS OMNIVM SANCTORVM.

Incip. Haliȝe † larpear ræden þ reo ȝeleafrule ȝelaðunȝ. *vide supra.*

LVI. fol. 114. b. SCD̄M MATHM.

Videns Ihs turbas ascendit in montem. et Rel.

Incip. Ðæt haliȝe Godspel þe lutle æp ætforen eop iræd pær. *vid. supra.*

LVII. fol. 116. IN OCTAVA AP̄LORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. Matheus þe Godspellere appat on Cnirter bec. hu þe halga Petrus eade. *vid. supra.*

LVIII. fol. 117. b. IACOBI AP̄LI.

Incip. On ðirrum dæȝe pe purðæð on ure lofranȝe. ⁊ on freolre benne mære apostol Iacobum. *vid. supra.*

LIX. fol. 119. b. PLVRIMORVM MARTYRVM.

Cum audieritis prelia & seditiones nolite terreri. & reliqua.

Incip. Ðe Hælend forecæde his leorninȝ cnihtum birrer midðan eardes frecednerre. *v. supra.*

---

i ðe. C. *k* haliȝan. C. *l* nama. C. *m* pæ- *p* man. C. *q* ðe. C. *r* halȝum. C. *ſ* ealna. C. re. C. *n* man. C. *o* punaðð. C. * lichaman. C. † lapeopar. C.

LX. fol. 121. b. VNIVS MARTYRIS.

Amen. amen dico uobis nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit ipsum solum manet. et reliqua.

Incip. Soð soð ic eop secge. gif ðæt ansapene hpætene corn feallende on eorðen ne bið fullice be æzoðæð. hit punæð him sylfenæ. ant he cp̄ eft þa. gif hit soðlice beazðeð bið. hit bringæð mycele pæstm fopð.

Expl. Gif þe almihtiga Hælend þisser ne behæte þam ðe hine lufiæð. Đe ðe leofað on ecnesse mið his almihtigæ fæder. ⁊ þam halgan gaste on anre godcundnesse. on ane mæzen ðrymme. on anum zecynde a on ecnesse. AMEN.

LXI. fol. 122. VNIVS CONFESSORIS.

Homo quidam peregre proficiscens uocauit seruos suos & tradidit illis bona sua. & rel.

Incip. Ure ðrihten læde þis bigspel his leorninz cnihtes. *vid. supra.*

LXII. fol. 124. PLVRIMARVM VIRGINVM.

Simile est regnum celorum decem uirginibus quæ accipientes lampades suos. exierunt obuiam sponso & sponse. Et Reliqua.

Incip. Đe Hælend sæde bigspel ilomlice be zehpilce þinzum his leorninz-cnihtum. *vid. supra.*

LXIII. fol. 126. DE DOCTRINA SCI GREGORII.

Incip. Men ða leofeste. cpæð Sanctus Gregorius ic eop halsize on þone Drihten. þe zescop heofnas ⁊ eorðan. ⁊ [t] alle sceafte. ⁊ on ða halzan * þrymnesse. ⁊ on þam tpelf Apostolas.

Expl. Đæs þe [u] moten beon gif þe hit pillað [x] earnizan on plite ⁊ on pynne. mið enzlum ⁊ mið heah enzlum. ⁊ mid þam Apostolican penode. mið fæder ⁊ mið suna. ⁊ mið þam halzan zaste. a butan [y] ælce ende. God Almihtize us to ðam zefultumize on ecnesse:. AMEN:.

LXIV. fol. 129. DE VETERI TESTAMENTO ET NOVO.

Incip. Đe ælmihtizæ scyppend þa þa he enzlæs asceop. þa pnohte he þurh his pirdom tyn enzlæ penod on ðam fopme dæze on [z] mucelse fæzernesse. fela þurendæ on ðam fsum-sceafte.

Expl. And ofer pan his feond. ⁊ beð fopþi asette his sizefesta dæda on ðam bocum on Bibliothecan Lode to purðmente.

LXV. fol. 132. SERMO DE BAPTISMATE.

Incip. Leofe men ealle cpistenum manne is mycel neod ꝑ heo heopa fulluhtes scead pitan:. And zehabedum mannum zebynеð spiðe pihte. ꝑ [a] heo pihtlice ⁊ zeopnlice undepstandan. hupu ꝑ manna zehpylc. gif he ðæne ylde ⁊ þær andzites hæfð.

Expl. And utan þurh ægþæt Godes pillan [b] purcan spa pe zeopnost magon. [c] þenne zeleanað he hit us þæs pe betst bedupfon:. Him [d] sylfe beo los ⁊ puldor in ealra populda populð. a butan ende. AMEN:.

LXVI. fol. 133. Desideratur Rubrica, quæ in Cod. C. C. C. C. sic se habet.

PROLOGVS VENERABILIS ÆLFRICI ABBATIS.

Ælfricus Abbas Uulfstano uenerabili Archiepō salutem in Xpō. Ecce papimus uræ almitatis iussionibus. transferentes Anglice duas epistolas quas Latino eloquio descriptas ante annum uobis destinauimus. non tamen semper ordinem sequentes, nec uerbum ex uerbo, sed sensum ex sensu proferentes. quibus speramus nos quibusdam prodesse ad correctionem quamuis sciamus aliis minime placuisse. sed non est nobis consultum semper silere. et non aperire subiectis eloquia diuina quia si præco tacet. quis iudicem uenturum nuntiet. Uale feliciter in Xpō.

---

t Ealle zescea*ta.C. * þrýnnesse.C. *u* motan. *C.* *x* zeearnian. *C.* *y* ælcum. *C.* *z* micelre. *C.* *a* hý. *C.* *b* pýrcean. *C.* *c* þonne. *C.* *d* rýmble rý. *C.*

HIC

HIC INCIPIT EPISTOLA ANGLICE EXPOSITA
(ex eodem cod. C. C. C. C.)

Incip. Ur birceopum baxenaþ þ̄ pe þa boclican lape þe upe Canon ur tæcþ. ⁊ eac * þeo Cpirtep boc eop Pheortum *e* openian on *f* Enzlirce *g* rpece. rop̄þon þe ze ealle ne cunnon þ̄ Læden unbeprtanban. ⁊ pe ne *h* bupp̄on rop̄rupian þ̄ pe eop ne reczan þa beopan lape. ⁊ uper Dp̄ihtner *i* bebobe. þylæp þe pe rcylbize beon. zir pe hit rop̄ rupiaþ. ac pe *k* pæp̄iaþ ur. pitezе hpæt ze bon riþþan.

Expl. Ne nan uncuþ Pheort þe cymþ or orpe rcype. ne mot Mærran rynzan. ne Mynrtep unbep̄on. butan þær Birсoper leare. þe on *l* þape biþ. ⁊ *m* þe Birceop zepite þ̄ he þær *n* pup̄þe biþ. þi læp þe he rape mid ænizum racne. Se bibbaþ eop Pheortap beoþ þyrep zemynbiz þær þe ze nu *o* ihyrbon. þ̄ ze habban þa mebe þe upe Hælenb behet þam þe him þeniaþ. Euze ſerue bone & fideliſ. quia ſuper pauca fuiſti fideliſ. ſupra multa te conſtituam. intra in gaudium dn̄i tui :·

LXVII. fol. 137. DE SCA EPISTOLA QVANDO DIVIDIS CRISMA.

Incip. Eallæ ze Mæſſe-ppeoſtaſ mine zebpoþpe. pe reczæþ eop nu þ̄ pe æpine rædon. rop̄þon þe pe to dæz rceolan dælan upne ele. on þpeo piran *p* ihalzobne rpa rpa ur zepirraþ *q* þeo boc.

Expl. *r* Gerultumize ur þe Hælenb to hir halzum bobum þe þe leoræþ ⁊ pixæþ mid hir leorran rædep. ⁊ þam halzan zarte on ane zobcunbnerre heo þpeo an zob æfre pixiende. AMEN.

LXVIII. fol. 139. *Deſideratur Rubrica, quæ in aliis codd. inſcribitur*

DE SEPTIFORMI SPIRITV.

Incip. Spiritus ſanctus pro ſeptenaria operatione Iſaia Propheta teſtante *ſ* ſeptemformis eſſe creditur in bono :· Spſ etiam nequam ſeptiformis deſignatur :·

Spſ bonus. ſpiritus ſapientiæ. cui e contrario malus opponitur ſpiritus inſipientiæ alter peior. ſimulatio ſapientiæ :·

Spiritus bonus. ſpſ intellectus. malus autem ſpſ ſtultitiæ. alter peior. ſimulatio diſciplinæ.

Spiritus bonus. ſpſ concilii. malus autem ſpſ inprouidentiæ. alter peior. ſimulatio prouidentiæ.

Spiritus bonus. ſpſ fortitudinis. cui opponitur malus † autem ignaviæ :· Spiritus alter peior infirmitas. ꝑallens abumbratione uirtutis :·

Spiritus bonus. rpſ ſcientiæ. cui contrarius malus ſpſ ignorantiæ. nequior autem uſurpatio ſcientiæ :·

Spiritus bonus ſpſ pietatis. malus uero ſpſ impietatis. alter peior falſe pietatis obtentus :·

Spiritus bonus ſpſ timoris Dei. cui contrarius eſt ſpſ temeritatis. alter peior dolus fictæ religioſitatis.

Iſaiaſ *t* þe pitezа appat on hir pitezunze. be þam halzan zarte. ⁊ be hir reoron *u* fealde zifum. þa reoron *x* fealde zifan rynd þur ‡ ihatene. Sapientia on Leden þ̄ ir pirdom on Enzlirc.

Expl. Be þirum þeapum *y* monn mæz *z* þone *a* mon to cnapan hpæþep him zodep zarт on-punize. oþþe þær zhamlican deofler :·

LXIX. fol. 141. b. SCM MARCVM.

Interrogatur Ihc̄ a diſcipulis de conſummatione ſeculi dixit eis cum uideritis abhominationem deſolacionis, *& cætera.*

Incip. Leofa men. Upe Dnihtines Apoſtoli axodon hine ſylfne embe þirrepe peorlde endunze. þa ræde he heom. þ̄ ſpylce eaſtorþnerre. ⁊ rpylce þnecednerræ rcylan on peorlde æp þam ende puſtþan.

Expl. On Godep nome ic bidde þ̄ Cpirtenna monne zehpylc hine reolfne zeornne beþence ⁊ zeornlice to Gode buze. ⁊ fnam ælcne Hæþenrcipe ⁊ rynnum zecerre. ⁊ earnize þ̄ he zemannan habban mote on heofenæ rice. mid þam þe leofæþ ⁊ pixæþ a a buton ende. Amen :·

---

* Seo. C. *e* zeopenizan. C. *f* Enzlircum. C. *g* zepeorde. C. *h* bupp̄an. C. *i* beboda. C. *k* apepizaþ. C. *l* þæpe rcype biþ. C. *m* re. C. *n* pyrþe ry. C. *o* zehyrdon. C. *p* zehalzod- ne. C. *q* þeo. C. *r* Gefulzumize. C. *ſ* ſeptifonmiſ. C. † apertæ. C. *t* þe. C. *u* fealdum. C. *x* fealdan. C. ‡ zehatene. C. *y* man. C. *z* þæne. C. *a* man. C.

LXX. fol. 143. b. SERMO.

Incip. Leofæn men. ȝe cnapæð þ foð ir. Ðeof peopld ir on ofſte. ⁊ hit neahlæcð þam ende.
Expl. Ðam ðe hif pillan on peofolde pufcæð. God ufe hælpe. AMEN.

LXXI. fol. 144. b. SERMONES.

Incip. Leofæ men. Uf ir ðeope beboden þ pe ȝeofnlice mỳnȝian. ⁊ læfnan fcỳlan þ manna ȝehpỳlc to Gode buȝe. ⁊ fnam [b] fỳnne [c] ȝecherre:.
Expl. Ac utan pe don fa uf micel [d] nỳd ir. lufian ȝod [e] ealle mode. ⁊ *f* ealle mæȝne ⁊ healdan hif [g] bebodum ȝeofne [h] þenne ȝeeafniȝe pe uf ece blifſe. æt þam þe leofað ⁊ ⁊ fixað a butan ende. Amen:.

LXXII. fol. 146. b. DEDICATIO AECCLESIE.

Incip. Mine ȝebfoðfæ þa leofeftan. pe fỳllað fume Dnihtenlice fpæce fið eof habbæn. be ðỳffefe Cỳfclican mæffunȝe. ⁊ eof læfnan þ ȝe [i] feolfe beon Godef Tempel ȝaftlice. nu ȝe hif eofðlice Tempel fuðiað:.
Expl. Nu [k] bidd pe ðone ælmihtiȝan Hælend þ he uf ðuph hif mildheoftnỳffe ȝeclænfiȝe fnam [l] ufe fỳnnum. ⁊ uf ȝelæde to [m] ðæfe ecan ȝelaðunȝe heofenan picef. on ðam þe he fixað mid hif [n] icofene halȝum. mid hif [o] ælmihtiȝe fædef. ⁊ ðam [p] halȝum ȝafte. on [q] alre peofuldа [r] peofld:. Amen:.

LXXIII. fol. 149. b. DEDICATIO (AECCLESIAE) SANCTI MICHAELIS.

Incip. Monefum if cuð þeo haliȝe ſteop Sc̄i Michaelif. on ðafe ðune ðe if ihaten Gafȝanum. feo ðun ftent on Campania landef ȝemæfon.
Expl. Ðæt ir *ſ* idon be Godef fadunȝe. þ [t] ðe mæfe heofonlicæ enȝel beo finȝallice *Cfiftene [x] monne ȝefỳlfta on eofðan ⁊ finȝefne on heofenum to þam ælmihtiȝum ȝode. [y] ðe ðe leofað ⁊ fixað a on ecnỳffe. AMEN:.

LXXIV. fol. 152. *Deſideratur hæc Rubrica aliunde petita*

DOMINICA SECVNDA POST EPIPHANIA DNI.

Nuptie quidem facte ſunt in Chana Galilææ. & Reł.

Incip. Iohannef þe Godfpellefne cpæð on þam Godfpellice lafne. þ ȝifte pefon imacode on [z] ane tune ðe ir [a] ihaten Chana. on ðam Galileifcan eafde. ⁊ þæf pæf Mafia þæf Hælendef modef:. [b] Ðe Hælend pæf eac [c] ilaðod to ðam ȝỳftum. ⁊ hif leofninȝ-cnihtaf famod:.
Expl. He [d] fputelode mid þam tacne þ he ir puldef cỳninȝ. ⁊ [e] bnudȝume þefne [f] halȝæ ȝelaþunȝe. Ðe ðe com fpa fpa [h] mon to [i] ȝỳfte [k] ilaþod. ac he apende þ ȝefceaft fpa fpa ælmihtiȝ fcippend. ⁊ fpa ȝetnỳmde hif leofninȝ cnihtaf ȝeleafan. Hælend Cnift [l] þe ðe leofað ⁊ fixað mid fædef ⁊ þam halȝan ȝafte. *a a on ecneffe. AMEN.

fol. 154. b. *Notula de ætate B. V. Mariæ. Saxonicè.*

LXXV. fol. 155. *Deſideratur Rubrica quam hanc fuiße conjicio*

IN DIE NATIVITATIS DNI NRI IHV XPI.

Incip. Ala ȝebfoðfæ afæned eoffe heofte to ðam heofenlice Gode mid fode ileafe. fof ðiffe halȝæ dæȝe. ⁊ lufiæð eoffe Hælend þe mid eadmodnefſe to uf com nu to dæȝ on fode mennifcnefſe acenned of Mafiæ þet haliȝe Mæden.
Expl. To þam uf læde þe leofæ dnihten Cnift. þe þe ir fod pifdom ⁊ fafle lif þe ðe mid hif ece fæden. ⁊ mid þam halȝæ ȝafte leofæð ⁊ fixæð a on ecenefſe. AMEN.

---

b ðỳnnum. C. *c* ȝecỳffe. C. *d* þeaff. C. *e* eallum. C. *f* eallum. C. *g* bebода. C. *h* þonne. C. *i* fỳlfe. C. *k* bid C. *l* ufum. C. *m* ðæfe. C. *n* ȝecofenum. C. *o* ælmihtiȝan. C. *p* halȝan. C. *q* ealfa. C. *r* pofuld. C. *ſ* ȝeðon. C. *t* fe. C. *u* tenfa. C. *x* manna. C. *y* fe. C. *z* anum. C. *a* ȝeciȝed. C. *b* ðe. C. *c* ȝelaðod. C. *d* ȝefputelode. C. *e* bnỳdȝuma. C. *f* halȝan. C. *g* fe. C. *h* man. C. *i* ȝỳfte. C. *k* ȝelaþod. C. *l* fe. C. * in ealfa pofulda pofuld. a buton ende.

LXXVI.

LXXVI. fol. 158. *Deeſt Rubrica; Hom. autem ſcripta eſt in illud Evang.*
Ductus eſt Jeſus in deſertum à ſpiritu.

Incip. Man þa leoꝼeꝛtæ. pe pullæð eop ꝛæȝȝæn bi þaꝛe halȝæ tiðe þe nu topeaꝛð iꝛ. þe pe on ꝛunðꝛen maꝛe ꝼæꝛten ⁊ maꝛe ꝼoꝛ oueꝛhæðꝼneꝛꝛe on habbað. þonne on oðꝛe tiðe ȝemænelice.

Expl. Ðæt pe alle moten on þiꝛ halȝe tið æȝþeꝛ ȝe ꝼoꝛ ȝoðæ. ȝe ꝼoꝛ peoꝛlðe þe bliþea lycoꝛ libbæn. þam Dꝛihtne ꝼultumiende. þe ðe leoꝼæð ⁊ ꝛixæð a a on ecneꝛꝛe. AMEN.

LXXVII. fol. 160. *Deeſt Rubrica aliunde petita* (DE DIE IVDICII.)

Incip. Men þa leoꝼeꝛtæ. ðcr̄ Matheuꝛ þe Goðſpelleꝛe þe ðiꝛ Goðꝛpel ꝑnat. ꝛæðe ꝥ þe Hælend ꝛpec to hiꝛ leoꝛning-cnihtæꝛ bi Domeꝛ ðæȝ. ⁊ hæt heom alle þam monn̄ cuþan ꝥ he him ꝛylꝥ on þiꝛꝛeꝛe peoꝛlðe endunȝe hiðeꝛ on miðden eaꝛðe.

Expl. And hiꝛ anꝛyne ecelice ꝛeon. ⁊ iheꝛen. ⁊ þæꝛ þenne þæꝛ blixxeꝛ bꝛucæn mið þam heoꝼenlice kyngе. þe leoꝼeð ⁊ ꝛixæð on alꝛæ poꝛlðæ poꝛlð. AMEN.

LXXVIII. fol. 163. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Ic eop biðde leoꝼe men. ꝥ ꝛꝑa oꝼte ꝛꝑa ȝe ꝼaꝛen bi ꝛicꝛe monn̄ buꝛineꝛ þæt ȝe ꝛceapiæn ⁊ aꝛmeȝen hpæꝛ heoꝛæ pælan beoð bicumene. ⁊ heoꝛe ȝolð. ⁊ heoꝛe þeȝenꝛcẏpæꝛ. ⁊ heoꝛe poꝛlð ꝑnuðe þæꝛ ẏðelneꝛꝛe.

Expl. Ðe beoð ihatene. ⁊ ilaðode to þam halȝe hame. ⁊ to þam kynelice ꝛꝓiðꝛtole þæꝛ ðe ælmihtiȝ Dꝛihten leoꝼæð ant ꝛixeð mið alle hiꝛ halȝæn a buten ende. Amen.

fol. 165. *Dialogus inter Magiſtrum & Diſcipulum, Lat. in quo exponitur Oratio Dominica.*

fol. 165. b. *Cum expoſitione ſymboli Apoſtolorum, Lat.*

LXXIX. fol. 166. b. *Deeſt Rubrica,* quæ in al. Codd. DE AVARITIA.

Incip. Auaruſ. ꝥ iꝛ ȝẏtꝛene on Englиc. Auaꝛitia iꝛ ȝẏtꝛunȝe. þa hatað ꝛume menn ȝnæðiȝnyꝛꝛe þiꝛꝛeꝛe poꝛlðe. ꝥ ꝛe man beo ȝnæðiȝ ȝolðeꝛ ⁊ ꝛeolꝼneꝛ ⁊ poꝛlðlicna *n* iꝛtꝛeona. æȝðeꝛ ȝe ꝛihtlice ȝe unꝛihtlice.

Expl. Ðu miht ꝼoꝛleoꝛan unþanceꝛ. þa þinȝ *o* ateoꝛuȝen *p* maȝen. ac ȝiꝼ þu þe ẏlꝼ ꝼoꝛ Goðe ȝoð biꝛt. ꝥ ne *q* ꝼoꝛleoꝛt þu næꝼꝛe unþanceꝛ.

LXXX. fol. 166. b. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Uꝛ ꝛæȝð þeo haliȝe Cꝛiꝛteꝛ boc. ꝥ uꝛe Hælend Cꝛiꝛt aꝛenðe þꝛeo men oꝼ ðeaþe to liꝼe. ⁊ þa þꝛeo tacnoðen þene ðꝛeoꝼealðe ðeaþ þaꝛe ꝛinꝼule ꝛaꝛle.

Deſiderantur quædam folia.

LXXXI. fol. 168. *Concluſio cujuſdam Hom.*

Expl. Ðuꝛh þone Hælend. hiꝛ Apoꝛtoli. ⁊ heoꝛæ æꝼtenȝenȝæn aꝛæꝛðen monie m̄e oꝼ ðeaþe. ac þe ẏlcæ Dꝛihten ðuðe ꝥ ðuꝛh heom ꝛꝑa ꝛꝑa he ðẏde æꝛ þuꝛh ẏlꝼum on hiꝛ andꝑeaꝛðneꝛꝛe.

LXXXII. fol. 168. b. DE VNO CONFESSORE.

Incip. Matheuꝛ þe Goðꝛpelleꝛe uꝛ ꝛæðe þiꝛ Goðꝛpel. ꝥ uꝛe Hælend Cꝛiꝛt. þa þa he heꝛ on liꝼe pæꝛ. on *r* ꝛoðe mennиꝛcnẏꝛꝛe. beꝛpuxe *ſ* monnum puniende ꝥ he ȝepaꝛnude.

Expl. Nu habbað ðeoꝛ eȝe *t* eom beꝛpẏnan. ⁊ þa *u* pẏle ðeoꝛ. be uneꝛ Dꝛihtneꝛ *x* iꝛetnẏꝛꝛe. *y* beoð undeꝛðeode monn̄. ⁊ *z* heom þeoꝛiað ȝe þa pilðeȝe þa *a* tome. ⁊ þe ꝛceolan beon ȝode undeꝛþeodde. þe ealle þinȝ *b* iꝛceoꝛ *c* þe þe *d* ana ꝑixað on ecnẏꝛꝛe. Amen.

fol. 170. *Deſcriptio Poetica mortis, &c.* Saxonicè.

fol. 170. b. *Commentarius imperf. in Cantica Canticorum, ut videtur.* Latine.

Hunc Cod. unum eorum eſſe puto, quem D. Thomæ Bodleio, ad inſtruendam Bibliothecam ab eo conſtructam dono dedit. D. Robertus Cottonus. Brucæus.

---

n Gerꝛpeona. *C.* *o* ateoꝛian. *C.* *p* maȝon. *C.* *q* ꝼoꝛlẏꝛt. *C.* *r* ꝛoðꝛe. *C.* *ſ* mannum. *C.* *t* hẏm. *C.* *u* pẏlðan. *C.* *x* iꝛetnẏꝛꝛe. *C.* *y* ꝛẏnðon mannum undeꝛ þeoðde. *C.* *z* hi mannum. *C.* *a* tame. *C.* *b* ȝeꝛceop. *C.* *c* ꝛe. *C.* *d* ana ꝑicꝛað. *C.*

† G Cod.

Cod. JVNII. 99. *Cod. membr. opt. notæ, qui nunc inter Codd. à D. Franciſco Junio F. F. Bibl. Bodleianæ legatos, locum habet* 99. *Litt. A. etiam deſignatus. in quo continetur*

ЄPISTOLA CARDINALIVM VRBIS ROMAЄ AD WLSTANVM ЄPISCOPVM.

quam integram dare, operæ pretium duxi.

I. & P. Prbri Cardinaleſ Scī PЄTRI. Wlſtano de Wihraceaſtre Єpō. ſal.

Licet Romana Æccleſia circa correctionem omnium Xpianorum inuigilare debeat; ſpecialiuſ tamen ea conuerſationiſ ueſtræ moreſ conuenit inquirere, et Xpianam religionem qua uoſ primituſ inſtruxit diligentia ſuæ uiſitationiſ reparare. Huiuſ itaq; ſollicitudiniſ debito noſ qualeſcunq; beati PЄTRI apli miniſtroſ & uice atq; auctoritate dnī nrī Papæ ALЄXANDRI fultoſ. ad parteſ ūraſ direximuſ. ut concilium uobiſcum celebraturi. quæ in uinea Dnī Sabaoth male pullulant reſecemuſ. & animarum & corporum utilitati profutura plantemuſ. Veſtram igitur fraternitatem in partem tantæ ſollicitudiniſ. Aplica auctoritate inuitamuſ. ut tertia die poſt proximum Paſcha. remota omni occaſione ad Winceſtram conueniatiſ. & omneſ Abbateſ Dioceſiſ ueſtræ, oſtenſiſ hiſ litteriſ nriſ. uobiſcum uenire commoneatiſ.

ORATIO PRO ЄCCLЄSIA.

ORATIO PRO RЄGЄ.

Quædam de Compoto.

Calendarium, *in quo notantur Obitus plurimorum virorum Principum, Magnatum, Sacerdotum, Epiſcoporum,* &c. *v.* 9. *ad* 13. *Kal. Feb.* Obiit beatæ memoriæ Dominuſ Wulſtanuſ Єpſ. *Ad III. Non. Julii,* Obituſ Æþelſtani ſacerdotiſ patriſ pxlꝑſtbnk ꝑpk. i. e. pulꝑꝑtani ꝑpatpiꝑ. *Ad* IX. *Kal. Dec.* Obiit Єdricuſ monachuſ & ſacerdoſ. qui ſcripſit hunc compotum.

Sequuntur & alia de computo Eccleſiaſtico, cum Tabula indicante Annum Domini, Indictionem, Epactum, &c. *Orditur hæc Tab. ab An. Dni.* MLXIIII. *quo anno illam deſcripſiſſe Eadricum vero ſimile eſt: cum verò Wulfſtanus in Epiſc. Wigorn. conſecratus fuerit an.* MLXII. *Indict. Epact.* &c. *annorum* MLXII & MLXIII, *ſupra exordium minutioribus litteris ſcribuntur, cum hac notula.* Or̄. w̄. ē. *hoc eſt.* Ordinatio Wulſtani Єpiſcopi. *Deſinit vero Tab. in anno* MCXIX.

Tabulam excipit Collectio Homiliarum Saxonicarum, quarum

I. fol. 1. DЄ INITIO CRЄATVRÆ. BЄ FRVMSCЄAFTЄ.

In principio fecit Deuſ cœlum & terram. formauitq; hominem de limo terræ. & inſpirauit in faciem eiuſ ſpiraculum uitæ. ad imaginem & ſimilitudinem ſuam.

Incip. Adam ꝛe æꝛeꝛta man pæꝛ ȝeꝛcapen on Neoꝛxna-ponȝe. ⁊ ꝑoꝛ hiꝛ ꝛilꝑeꝛ ꝛynnum þanon pæꝛ adꝛeꝑeð. on þaꝛ ꝓꝛæclican poꝛlð. ⁊ on eallum þam eaꝛꝑoðum. þe pe ꝑoꝛ hiꝛ ꝛynnum. ⁊ upe ꝛylꝑꝛa ꝛiðdan dꝛuȝon.

Expl. La utan ꝑ beþencan oꝑt ⁊ ȝelome. ⁊ a Godeꝛ laꝛum ⁊ hiꝛ laȝum ꝑylıȝean eal ꝛpa uꝛ þeaꝛꝑ ıꝛ.

fol. 3. BЄ FRVMSCЄAFTЄ & DЄ AЄTATIBVS MVNDI.

In qua, habetur Genealogia Dni. nri. Jeſu Ch. ſecundum D. Matthæum Evang.

II. fol. 4. INCIPIVNT SЄRMONЄS LVPI ЄPISCOPI.

Incip. Leoꝑan men. uꝛ biꝛceopum ıꝛ deope beboden. ꝑ pe ȝeoꝛnlice mẏneȝian. *vid. ſupra.*

III. fol. 10. b. ITЄM SЄRMO DЄ FIDЄ.

Expl. Leoꝑan men. doð ꝛpa eop mẏcel þeaꝛꝑ ıꝛ. undeꝛꝛtandað ꝑ ælc cꝛiꝛten man ah micle þeaꝛꝑe ꝑ he hiꝛ Cꝛiꝛtendomeꝛ ȝeꝛceaþ piꝛe. ⁊ ꝑ he cunne ꝓihtne ȝeleaꝑan ꝓihtlice undeꝛꝛtandan:.

Expl. Se bið pel Cꝛiꝛten þe þiꝛ ȝehealdeð. ⁊ ȝıꝑ pe þiꝛ ȝehealdað. þonne ȝeeaꝛnıȝe pe ꝑ pe habban moton ece liꝑ on ðam topeaꝛdan liꝑe. ⁊ ece blıꝛꝛe mid ȝode ꝛylꝑum a butan ende. AMHN:.

IV. fol. 16.

IV. fol. 16. SERMO DE BAPTISMATE.

Incip. Leofan men. eallum Cpiſtenum mannum ıſ mycel þeapf þ hý heopa fulluhtef ȝe-ſceaþ pitan. *Vide ſupra.*

V. fol. 21. INCIPIT DE VISIONE ISAIE PROPHETE. QVAM VIDIT SVPER IVDAM ET HIERLM.

Scil. loca quædam ex libro Iſaiæ Proph. Latinè & Saxonicè.

Incip. Sax. Fela ıſ on bocum. þæf þe mæȝ to biſnan. ȝime ſe þe pille him rilfum to þe-anfe. An þæf on ȝeap þaȝum Goþe pel ȝecpeme. Iſaiaf ſe piteȝa. þe Iuþea folce fela foþefæde. ſpa ſpa hit ſiððan foðlice a eode. ⁊ þ mæȝ to biſne æȝhpilcefe þeode. Iſaiaf ſe piteȝa ȝefeah on ȝefihðe ſpa him ȝoð ȝeuðe. hu þafe þeode fof heopa ſýnnum fcolde ȝelimpan. onȝan ða ſinȝan ⁊ þuf fecȝan. Audite cœli & auribuſ percipe terra. quoniam dnſ locutuſ eſt.

Expl. Spiriað æftef nihtan laȝan. ⁊ nihtpiſan domen. helpað eaſmum. ⁊ hæfen leafum. beoſȝað ſteop cildum. ⁊ pefiað puðupan. ⁊ biddað me ſiððan cpæþ ufe Dnihten. ðæf þe ȝe pillan. ⁊ ic eope ȝetiðiȝe. þæf þe eop ðeaſf bið. Goð uf ȝehealde. Amen :·

VI. fol. 26. VERBA HIEREMIAE PROPHETAE.

Incip. Hieremiaf ſe piteȝa myneȝode to þeaſfe Godef folc ȝeoſne. ⁊ hit þuf læſde. Audite uerbum dn̄ domuſ Iacob. & reł. Gehýnað he cpæð Godef poſð nu þa. Iacobef hý-ſneð. ⁊ eal Iſraela cýn. Goð axað eop ðiſef nu. ⁊ þuf cpæð to eop eallum.

Expl. Ðuf uſe Dnihten cpæð be uf eallum. He uſe helpe. ⁊ uf ȝeunne þæt pe maȝan ⁊ motan hif pillan afedan. AMEN.

VII. fol. 27. DE SEPTIFORMI SPIRITV.

BE ÐAM SEOFAN FEALDAN GODES GYFAN.

Incip. Iſaiaf ſe piteȝa apfat on hif piteȝunȝe be ðam halȝan ȝafte. *vid. ſupra.*

VIII. fol. 31. b. DE ANTICHRISTO. *Latinè & Saxonicè.*

Incip. Lat. Omnif qui ſecundum Xpianæ profeſſionif rectitudinem, & aut non uiuit. aut aliter docet. quam oportet. Antichriſtuſ eſt.

Expl. Lat. Tamen propterea priuſ debent prædicatoref adnuntiare omnibuſ. ut cum uenerit ille Anti-xpſ. qui eſt filiuſ perditionif, paratam inueniat plebem Xpianam qualiter contra eum & eiuſ ſectatoref reſiſtere per fidem Xpi ualeat. Amen.

Incip. Sax. Leofan men. underſtandað ſpiðe ȝeoſne. þ ȝe ſihtlice ⁊ pæflice healdan. þ eop mæft þeaſf if. to ȝehealdanne. þ if ſihtne Cpiſtendom. foſðam ælc ðæfa þe onȝean þ to ſpiðe deþ. oððon oþefne onȝean þ læfeð. þe hif Cpiſtendome to ȝebýreð. ælc þafa bið Antecpiſt ȝenamod.

Expl. Sax. God uf ȝefcilð pið þone eȝfan. ⁊ he uf ȝefýme to þafe mýſhðe. þe þam if ȝeȝeaſſpod. þe hif pillan ȝepiſcað. ðæf if ece blif. ⁊ æfre bið. in ealfa poſulda poſuld abuton ende. Amen.

IX. fol. 34. DE CRISTIANITATE. (*Concio Latina.*)

Incip. A Xpō enim Xpiani ſunt nominati. Xpſ autem caput noſtrum eſt. & noſ membra eiuſ. Verumptamen non ſe glorietur Xpianum. qui nomen tantum habet. & facta non habet.

Expl. Auxiliante & gubernante Dnō nrō Ihū Xpō. qui uiuit & regnat cum coeterno patre & ſpū ſco. per omnia ſecula ſeculorum. Amen.

X. fol. 38. HER ONGINÐ BE CRISTENDOME.

Incip. Eallum Cpiſtenum mannum if mycel þeaſf. þæt hý heopa Cpiſtendomef ȝefcaðpitan.

Expl. Ac utan uf fylfe mid ȝodan ȝeþance. on poſde ⁊ on peoſce penian to pihte ⁊ ȝeeaſnian þa mýſhðe mid Godef fylfte. þe þam if ȝeȝeaſſpod þe Gode pel ȝehýnað. ⁊ hif laȝe healdað þa hpýle þe hý libbað. A fý ecum Gode lof ⁊ fýnðmýnt in ealfa poſulda poſuld æfre butan ende. Amen.

 XI. fol. 44.

XI. fol. 44. SCD̄M MARCVM.

Interrogatuſ Ihſ a diſcipuliſ de conſummatione ſeculi. dixit eiſ. et Reliqua.

Incip. Leoran men. Ƿe eop pilla͛ be rumum dæle recgan hu uper Dnihtner Aportolar ahradan hpilum hine rilfne. ymbe dirre populde geendunge. Đa ræde he heom þ ſpilce eaffo͛nerra ⁊ ſpilce gedpecednerra. rculon on populde. ær dam ende gepeor͛dan.

Expl. Đa rcuylon habban ece edlean on *e* heoronlicre *f* myrh͛de mid gode rilfum æfter þam dome. ⁊ mid hir halgum þanan forh͛ æfre. þar ir ece blir ⁊ æfre bi͛. in ealra populda populd a buton ende. Amen.

XII. fol. 47. b. LECTIO SCI EVANGELII. SCD̄M MATHEVM.

Egreſſuſ Ihc̄ de templo ibat. & acceſſerunt diſcipuli eiuſ. & Reliqua.

Incip. Leoran men. Hit gepear͛ hpilum on dære byrig þe ir genamod Hieruralem þ uper Dnihtner þegnar agunnon rpecan pi͛ hine. ymbe þ mære Tempel gepeorc. þe þær gepohte pær. Gode to pur͛mynte.

Expl. Leoran men. uton beon þe pærpan. ⁊ don rpa ur þear͛ ir. luran God oren ealle o͛re þinge. ⁊ hir pillan pircan rpa pe geornor͛ magon. þonne geleana͛ he hit ur rpa ur leoforͭ bi͛. Him ry lof ⁊ puld͛r. a a buton ende. Amen.

XIII. fol. 49. b. SCD̄M LVCAM.

Erunt ſigna in ſole et luna et ſtelliſ. & Reliqua.

Incip. Đir Godrpel reg͛ ⁊ rputela͛ þ rela forcacna *g* rculon *h* gepeor͛dan pide on populde. æg͛der ge on heoronlicum tungum. ge on eor͛dlicum rtirungum. ær dam de re dom cume. þe ur eallum pyn͛ gemæne.

Expl. Ac uton lurian God oren ealle o͛re þinge. ⁊ hir pillan pyncan rpa pe geornor͛ magon. þonne geleana͛ he hit ur rpa ur leoforͭ bi͛. þon pe æfre þær betr͛ beþurfon. him rymble ry lof ⁊ puld͛r in ealra populda popul͛. a buton ende. Amen:.

XIV. fol. 52. DE TEMPORIBVS ANTICHRISTI.

Incip. Leoran men. uf ir mycel þear͛ þæt pe pære beon þær egerlican timan þe topear͛ ir. Nu bi͛ rpy͛de na͛e. Antecpirter tima. þær de pe penan magon.

Expl. On Godef naman ic bidde þ Cpirtenra manna gehpilc hine rilfne geornne beþence. ⁊ geornlice to Gode *i* gebuge. ⁊ rinnum gecirre. ⁊ geearnige þ he gemanan habban mote on heoröna rice. mid þam þe leora͛ ⁊ rixa͛ a butan ende. Amen:.

XV. fol. 56. b. SERMO IN XL.

Incip. Leoran men. ur ir rpy͛de mycel þear͛ on elcne timan. þæt pe gemyndige beon þæra þinga þe ur for Gode to dearfe magan. Đonne ir Lencten tid eallum Cpirtenum mannum huru ned behefe nihtlice to gehealdenne.

Expl. And þæt ir þear͛lic gepuna. ac pe hir ne gyma͛ rpa pel rpa pe rcoldan on dirrere þeode. ⁊ hit pære mycel þear͛ þæt hit man geornne on gepunon hæfde.

XVI. fol. 58. b. DE FALSIS DIIS.

Incip. Eala gefyrnir þæt duph deofol fela þinga mir for. ⁊ þæt mancynn to rpy͛de Gode mirhyde. ⁊ þæt hæ͛enrcype eallef to pide rpi͛de gedefede. ⁊ git defe͛ pide.

Expl. Ealle þa dry naman befeh͛ an godcund miht. ⁊ ir ece God. paldend ⁊ pyhta ealra gerceafta. Him rymle ry lof ⁊ peor͛mynt. in ealra populda popul͛ a butan ende. Amen:.

XVII. fol. 61. SERMO AD POPVLVM.

Incip. Leoran men. und͛rtanda͛ þ æfert Cpirtenra manna gehpylc. ah ealra þinga mæfte dearfe þ he cunne Godef piht ongytan. þurh lare ⁊ lage.

Expl. Ac utan don rpa ur mycel þear͛ ir. habban anræde gelearan. ⁊ fulne hiht on urne Dnihten. ⁊ re de þurh Leden lare pihtne gelearan und͛rtandan ne cunne. gelior͛nige

---

e Efenlicre. *C.* *f* mirh͛de. *C.* *g* rculan. *C.* *h* gepur͛dan. *C.* *i* gebuge. ⁊ fram ælcum hæþenrcipe. ⁊ rinnum. *C.*

hurn

Hupu on Enzlipc ȝ cpeðe þuf zelome. Credimuſ in unum Deum patrem & filium & ſpiritum ſcm̄. sq̄s. þiſ iſ appiten on ðæpe Penitentiale.

XVIII. fol. 66. HER IS HALPENDLIC LAR. ȝ ÐEARFLIC LÆFEDUM MANNVM. ÐE ÐÆT LÆDEN NE CVNNON.

Incip. Man þe leofeftan. zehýnað hpæt uf halizе bec beoðað. ƿ þe fop Zoðef lufian ȝ fop hiſ eȝe. upe lif pihtlice libban. ȝ miþ eaðmeðum upum Dpihtne hýpon ȝ upne Cpiſtendom. ȝ upe fulluht pel healðon.

Expl. Uton pe nu hine miþ eallum mæȝne. ȝ miþ eallum moðe lufian. þonne zeapnað he uf æt þam ðome. Ði him pulðop ȝ lof abutan enðe on ecnýſſe. AMEN.

XIX. fol. 73. BE RIHTAN CRISTENDOME.

Incip. Mýcel iſ nýþ þeanf Cpiſtenum mannum. þæt hi heopa Cpiſtendom pihtlice healðan. ȝ Cpiſter cýpican æȝhpaf zeopne ȝpiðian ȝ fpiðian.

Expl. Utan ðon fpa uf mýcel þeanf ýr. lufian Goþ ælmihtiȝne. ȝ healðan hiſ bebodu zeopne. þonne zeeapniȝe pe uf ece blifſe on heofona pice miþ Dpihtene fýlfum. fe ðe leofað ȝ pixað a butan enðe on ecnefſe. Amen :.

XX. fol. 80. b. BE ANE MVNVC CILDE.

Incip. Fe pillaþ nu fecȝan fume býrne to þifum. An munuc cilð punoðe miþ manezum ȝebpoðpum on Maupiciuf mýnftfe þæf halȝan Maptipef. ƿ iſ on Muncȝiu.

Expl. Anð oncneop þa foðlice þa ftemne. ȝ ƿ hýpe funu leofoðe miþ þam ælmihtiȝan Goðe. þam ðe he æf þeopoðe. þam ýf pulðop. ȝ pufðmýnt a to populðe. Amen.

XXI. fol. 81. SERMO DE CENA DNI.

Incip. Leofan men. ic pýlle cýðan eop eallum. ȝ þam hupu þe hit æf nýftan. hpanan feo býrn æfeft afaf. þæt Bifceopaf afcaðaþ ut of cýpican on fopepeapðan Lenctene.

Expl. Anð utan anmoðlice eallum moðe ȝebuȝan to Xpe̅.ȝ eapnian hiſ miltfe fpa pe ȝeopnoft maȝon. He iſ fpýðe milðe. ȝ him fýmle fy lof ȝ pufðmýnt. æfre to populðe. Amen :.

XXII. fol. 83. BE GODES BYDELVM.

Incip. Eala leofan men. fpýtele iſ ȝefýne þæt pe nabbaþ na ȝehealðen fpa fpa pe fcolðan ƿ ƿ pe behetan þa pe fulluht unðefenȝon. Nu ne ðeaf ic fop Zoðef eȝe foðef ȝefpuȝian. ac liciȝe fpa hit liciȝe. foþ ic pille fecȝan. ȝýme fe ðe pýlle. Fopðam fe býðel þe ne boðaþ na hiſ hlafopðef ȝepilboða a he mæȝ him penan hetelicef leanef :.

Zoðcunðlice býðelaf ȝ ȝoðef laȝe lafeopaf fculon fpýðe ȝeopne oft ȝ ȝelome Goðef pihte cýðan. ȝ unpiht fopbeoðan. ȝ fe ðe ofephoȝiȝe þæt he heom hlýfte.

Expl. Ne ðeaf þeah fop Goðef eȝe. fopfpýȝian miþ ealle. fela þæfa þinȝa. þe ðefeð þýrfe þeoðe.

XXIII. fol. 84. b. ITEM SERMO LVPI AD ANGLOS QVANDO DANI MAXIME PERSECVTI SVNT EOS. QVOD FVIT IN DIES ÆÐELREDI REGIS.

Incip. Leofan men. ȝe cnapaþ ƿ foþ iſ. ðeof populð iſ on ofſte. ȝ hit nealæcð þam enðe. ȝ þý hit iſ on populðe a a fpa lencȝ fpa pýnfe.

Expl. Anð utan ȝelome unðefftanðan þone miclan ðom þe pe ealle to fculan. ȝ beophȝan uf ȝeopne piþ þone peallenðan bpýne Helle pitef. ȝ ȝeapnian uf ða mæfða. ȝ þa mýfða þe Goð hæfð ȝeȝeappoð. þam þe hiſ pillan on peopulðe * ȝepýfcaþ :. Goð upe helpe. AMHN :.

XXIV. fol. 90. b. HER IS GYT RIHTLIC FARNVNG. ȝ SOÐLIC MYNEGVNG ÐEODE TO ÐEARFE.

Incip. Leofan men. utan unðefftanðan eal fpa uf þeanf iſ. þæt pe heonan fopð faðian fýmle upe pifan. fop Zoðe ȝ fop populðe pirlice ȝ pæplice. ȝ fnam unpihte ȝebuȝan to fihte.

Expl. Ac utan ðon fpa uf þeanf iſ. utan Goð ȝlaðian. ȝ Goðef laȝe healðan. ȝ an næðe peopðan to ȝemænelican þeanfan. ȝ ȝýt hef to eacan. ȝeopnlice fmeaȝan fela þæf ðe næð fý. ȝ ealfe þeoðe þeanf fý fop ȝoðe ȝ fop populðe. Amen :.

---

* Zepýfcaþ :. him fimble fý lof ȝ pulðop. in ealfa populða populð a butan enðe. AMHN :. C.

XXV. fol. 91. b. BE MISTLICAN GELIMPAN.

Incip. Lyf hit gepeorðe þ on þeodrcype becume healic ungelimp. for manna gepyrhtan hepe oððon hungep bryne oððon blodgyte. unpærtm oððon unpedep. orfcpealm oððon mancpealm. þurh fæplice uncoða. þonne rece man þa bote a a to Lode rylfum.
Expl. And yfeler gerpice ⁊ Loder lagehealde. ⁊ godcundne lape gyme rpyðe geopne. ⁊ nihtlice gelærte eall þ man behate on Loder ert to donne. Lod uf gehealde :·

XXVI. fol. 93. b. LECTIO SCD̄M LVCAM.

Dixit Ihc̄ diſcipulif ſuif. Ego mittam promiſſum patrif mei in uof. & reliqua.

BE BISCOP-HADVM.

Incip. Leofan men. Se halga Godrpellere Lucar gerputelode on hir Godrpelle hu ure Dryhten æp he up to heofonum fepde. pið hir þegenar rpæc. ⁊ hu he hir Aporcolar to birceopum gebletrode :·
Expl. And gyf Birceopar forgymåð þæt hi rynna ne rtyråð ne unpiht forbeodåð ne Goder piht ne cyþåð ac clumiåð mid ceaflum þæp hi rcolðan clypian. & pł.

XXVII. fol. 94. b. BE ÐAM PATER NR̄.

Incip. Se Hælend Cprt ryððan he to ðyrrum lire com. *Vide ſupra.*

XXVIII. fol. 102. b. SERMO AD POPVLVM. IN OCTAVIS PENTECOSTEN DICENDVS.

Incip. Ve pillåð eop recgan rume rputelunge nu be þam halgum tidum þe pe healdåð ⁊ purðiåð on gleafullum cynrcum mid Loder lofrangum.
Expl. And hi rcinåð æfre rpa beorhte rpa runne on heofna fæder pice. Se ðe leofåð ⁊ picråð mid hir leofan runa. ⁊ þam halgan garte on anre godcundnyrre an ælmihtig Lod. a butan ende. Amen :·

XXIX. fol. 115. b. SERMO IN DIE NATALIS DN̄I.

Incip. Mine gebroðra þa leofertan. on ðirum dæge pe purðiåð ure Hælendes acennednerre. æfter þære mennircnyrre :· He pær to dæg acenned of ðam halgan mædene Marian. mid lichaman ⁊ mid raple. re ðe pær æfre mid ðam fæder punigende on þære godcundnyrre :·
Expl. Uton forði mid micelre geornfulnyrre. heo gebiddan. þ heo ur ðingige to hire agenum bearne. re ðe ur æg̊ðer ge hire rcyppend. ge hire runu. rod god ⁊ rod mann an Cprt. Se þe leofåð ⁊ rixåð mid fæder ⁊ mid halgum garte hi ðry an God a on ecnyrre :· Amen :·

XXX. fol. 124. KL̄. DECEMBRIS (alii Codd. VII KAL̄. IAN.) NATALE SCI STEPHANI PROTOMART̄.

Incip. Ve nædåð on þære bec ðe ir gehaten Actur Aporcolorum. þa þa Aporcolar. *v. ſupra.*

XXXI. fol. 130. (VI.) KAL. IANVĀR NATALE SCI IOHANNIS EVANGELISTAE.

Incip. Iohanner re Godrpellere Cprter dyrling. *Vide ſupra.*

XXXII. fol. 139. XIII. KL̄. DECEMBRIS. NATALE SC̄ORVM INNOCENTVM.

Incip. Nu to dæg Loder gelåðung geond ealne ymbhpyrft mærråð þæra eadigra cilðra fneolrtide. *Vide ſupra.*

NB. Hujus autem hom. Concluſio, errore Bibliopegi, habetur inſequentis Cod. folio nono.

Cod.

Cod. JVNII. 22. *Cod. membr. in fol. min. (ejus qui præcedit altera pars,) in quo continetur*

I. fol. 9. KL̄. IANVARII. CIRCVMCISIO DNI. NR̄I. IHV. XP̄I.

Incip. Se Godspellepe Lucas beleac þis þæghpeplice Godspell mid feapum popdum. *vid. supra.*

II. fol. 15. K̄L. IANVAR. (*NATL̄.*) EPIPHANIA DN̄I. (*mendose pro VIII. IDVS IAN.*)

Incip. Men þa leofestan. nu fop feapum dagum pe ofepsæddon þis Godspell. *vid. supra.*

III. fol. 22. b. IN PVRIFICATIONE SC̄AE MARIAE.

Postquam imp. &c.

Incip. God bebead on ðæpe ealdan æ. ⁊ het Moyses þone hepetogan. *Vide supra.*

IV. fol. 30. VIII. KAL̄. APR. ADNVNTIATIO SC̄AE MARIAE.

Missus est Gabrihel Angelus. & reł.

Incip. M̄. Upe se ælmihtiga scyppend se þe ealle gesceafta butan ælcum antimbre. *v. supra.*

V. fol. 36. b. SĒQ. SC̄I EVANGELII SCD̄M. LVCAM.

In illo tempore. Assumpsit Ihc̄ xii. discipulos suos. & reł.

Incip. Hep is gepæd on þissum Godspelle þe pe nu gehỳpdon of þæs Diacones muþe. *v. supra.*

VI. fol 42. b. SĒQ. SC̄I EVANGELII SCD̄M MARCVM.

In illo tempore. ductus est Ihs in desertum. & rł.

Incip. Ic polde eop tpahtnian þis Godspell. þe man nu befopan eop pædde. ac ic ondpæde ꝥ ge ne magon þa micelan deopnysse þæs Godspelles spa undepstandan spa hit gedafenlic is. nu bidde ic eop ꝥ ge gebeon gepỳldige on eopstum gepance. oð ꝥ pe þone tpaht mid godes fylste ofepstæddan magon:.

Expl. Ac uton don spa spa God tæhte. ꝥ use godan peopc beon on þa pisan mannum cuðe. ꝥ hi magon gesceon use godnysse. ⁊ ꝥ hi puldpian ⁊ hepian usse heofonlican fædep God ælmihtigne. se ðe fopgylt mid hundfealdum. spa hpæt spa pe do ðð eadmum fop his lufan:. Se þe leofað ⁊ pixað a buton ende on ecnysse Amen:.

VII. fol. 49. ITEM ALIA DE QVADRAGESSIMA.

Incip. Men þa leofestan. us is deope beboden þæt pe geopnlice mỳnegian ⁊ læpan sculon ꝥ manne gehpylc to Gode buge. ⁊ fpam sỳnnum gecyppe:.

Expl. Donne fapað þa uncỳstigan ⁊ þa unpihtpisan into ecepe cpic susle. mid deofle ⁊ his apỳngedum englum. ⁊ þa pihtpisan gecỳppað fpam þam dome. into þam ecan life mid Xpc̄. ⁊ his gecopenum englum. Mid þam hỳ libbað ⁊ pixað on lichaman ⁊ on saple. on ealpa populda populð. Amen:.

VIII. fol. 54. DOM̄C. II. EBDOMADA QVADRAGESSIME.

Incip. Men þa leofestan. uton nu gehỳpan hu use Dpihten pæs sspecende in þas dpihtenlican tid. ymbe mancynnes hælo. ⁊ hu he ge̊dopian polde fop us.

Expl. And uton lufian hine ofep ealle oðpe ðing. þonne geleanað he hit us þæp us leofast bið:. Sỳ him los ⁊ puldop a on ealpa populda populð. a butan ende. Amen:.

IX. fol. 56. DOMINICA. III. IN QVADRAGESSIMA.

Erat Ihc̄ ejiciens demonium. & rłq.

Incip. On ðæpe mæpan tide ðe se milðheopta Hælend. punode mid mannum on so̊ðpe mennisscnỳsse. pundpa pỳpcende. þa peap̊ð him gebpoht to sum pit seoc man pundoplic geðpeht him þæs so̊ðlice benæmed his gesih̊ð ⁊ sspæc.

Expl.

Expl. Uton hepian upne Dpihten. ⁊ þ [a] halıȝe popð. eac ſpılce luſıan ⁊ mıð ȝeleaſan ȝeheal-ðan :· Ðæſ uſ ȝeunne ſe ælmihtıȝa pealdend. ſe ðe leoſaþ ⁊ pıxaþ a on ecnyſſe :· Amen :·

X. fol. 63. b. SEQ. SCI. EVANGELII SCDM IOHM.

In illo tempore. Abıit thc tranſ mare Galıleae. & rłq.

Incip. Se Hælend ſende oſep ða Galıleıſcan ræ þe ıſ ȝehaten Tyberıadıſ. ⁊ him ſılıȝde micel mænıȝu. ſoþðan þe hı beheoldan þa tacna þe he dophte oſep þam [b] untſumum [c] mennum.

Expl. Se cpæðaþ nu mıð ſullum ȝeleaſan. þ Cpıſt ıſ ſoþ pıteȝa. ⁊ ealra pıteȝena pıteȝa. ⁊ þ he ıſ ſoðlice þæſ ælmihtıȝan ȝoder ſunu. eall ſpa mihtıȝ ſpa hıſ ſæder. mıð þam he leoſaþ ⁊ pıxaþ on annyſſe þæſ halȝan ȝaſtef abuton [d] ende. Amen :·

XI. fol. 60. DE ORATIONE MOYSI. IN MEDIA QVADRAGESSIMA.

Incip. Æfter þam þe Moyſef ſe mæra Henetoga of Egyptа lande. mıð hıſ leode ſende. ⁊ ofep þa Reaðan ræ rıðedon mıð ſotum. ⁊ becom on to ðam pertene. þa pann him on ſpıðe Amaleh ſe Cyninȝ mıð hıſ leode ſeohtende :·

Expl. Eaðıȝ byð ſe mann ſe ðe ȝemet pırðom. ſoþðan ðe ſe pırðom ıſ ſelra þonne ſcınende ȝolð. ⁊ he ana ıſ deoppuþðra þonne þa dyrnan maðmaſ :· þ ıſ pırðom. þ man pırlıce lybbe. ⁊ hıſ dæda ȝefaðıȝe to hıſ Dpihtnef pillan. þ he edlean undefo. on ðam ecan lıfe. mıð [e] þam ælmihtıȝan Gode þe on ecnyſſe pıxað. AMEN :·

XII. fol. 75. b. DOMC PALMARVM. DE PASSIONE DOMINI.

Incip. Men þa leofertan. Dpihtnef þnopunȝe pe pılla þ ȝedafenlice eop ſecȝan on Engliſcum ȝeſeopðe. ⁊ þa ȝeſynu ſamod na ſpa þeah to lanȝſumlice. ȝyf pe hıt ſpa ȝelogıan maȝon :·

Expl. Ac Cpıſt apaſ ſpa ðeah. of þam deaðe ȝerunð on þam þnıddan dæȝe æfter hyſ þnopunȝe ofepſpyðdum deaðe :· Si him a puldor mıð hyſ heofonlıcan fæder. ⁊ þam halȝan ȝaſte on anre ȝodcundnyſſe on ecere poſulde. Amen :·

XIII. fol. 85. b. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Leofan men. Se habbaþ oft [f] ȝefræd ⁊ ȝyt ſecȝaþ. þæt Cpıſtef nıhtpıſnyſſe ıſ ſpa mycel þ he nolde nıman mancynn neadunȝa of ðam deofle. buton he hyt ſoppyrhte :· *Expl.* And Cpıſt apaſ of deaþe on þone Eaſterlıcan Sunnan-dæȝ. þe nu bıð on ſeofon nıh-ton :· Be þam ıſ ȝelımplicoſ þonne maſe to ſeccenne. þonne nu ſı :· Ðam ſı puldor ⁊ lof a to populde. AMEN.

CYRICLICE ÐEAFAS FORBEODAÐ TO SECGENNE ÆNIG SPELL ON ÐAM ÐRIM *SFIG-DAGVM :·

Ad quæ verba, hanc notulam adſcripſit non nemo, Ðıſ nıſ ne pell ȝefræd. eodem quoque in loco, recenti manu (forte Joan. Joſcelini) ſcripta eſt monitio, qua ad folii 4. faciem ſecundam, mittitur Lector, ubi inter alia habentur hæc, On ðırſum daȝum pe ſoplætaþ on upum ſepſum ȝlopıa patpı. ſoſ ȝeomepunȝe þære halȝan ðnopunȝe butan ſum healıc ſneorldæȝ hım on berceote :·

XIV. fol. 86. DIE DOMC PASCHE.

Incip. Oft ȝe ȝehyrdon embe ðæſ Hælendef æpırte. hu he on ðırum dæȝe of deaþe aſaſ. *Vide ſupra.*

XV. fol. 92. DOMINICA. I. POST PASCHA.

Cum eſſet ſero die ıllo una ſabbatorum. & Rł.

Incip. Æfter ðæſ Hælendef æpırte pæron hıſ dıſcıpulı belocene on anum huſe. *v. ſupra.*

---

a Halıȝe Godef popð. *C.* *b* untſumum. *C.* *c* mannum. *C.* *d* ende. on ecnyſſe. Amen :· *C.* *e* þam he leoſaþ ⁊ pıxaþ a butan ende. AMEN. *C.* *f* ȝepæd. *C.* * Id eſt, *diebus ſilentii.*

XVI. fol.

XVI. fol. 97. b. DE LETANIA MAIORE.

Incip. Leofan men. Đaſ dagaſ ſynd gehaten Letanie. þæt ſynd Liebeð-dagaſ. on þiſſum dagum pe ſceolon biddan upe eorðlicra pærtma genihtſumnyſſe. ⁊ uſ ryltum gefundfulnyſſe. ⁊ þæt gyt mape ir. upe ſynna forgyfennefſe:· ⁊ pe ræda ð on bocum þæt re gepuna þiſſa Gang-daga purð apæred on þone timan þe gelamp on anre burhſcire þe Urgenna ir genamod þæt peard mycel eorð ſtyrung. ⁊ feollon gehalgode Godef cyriceon. ⁊ manega huſ hruran. ⁊ comon pilde deor ⁊ to rliton ⁊ abiton ealleſ to fela þurh Godef yrre. ⁊ ðær Cyninger botl peard mid heofonlicum fyre forbærned. ⁊ fela ungelimpa gepeard for folcef rynnan:· ⁊ þa bead re Biſcop Mameſtuſ þreora daga fæſten. ⁊ þæt man halidom rceolde pyrðlice ſtyrien. ⁊ mid ælmeſlacum georne God gladian. ⁊ ꝑ manna gehpylc unſceodum fotum þam halidome rceolde eadmodlice fylian. ⁊ ealle to Xpe̅ geornlice clypian. ⁊ rona rpa ꝑ gedon pær. þa pær rputele gerỳne þæt heom God ryððan uðeliſſe ⁊ miltre. Ne peard næfre ryððan þanon forð eft rpylc gedpecednyſ innan þam lande. ac peard þæt to byrne pide ⁊ ride. ꝑ man þanon forð þa Lang-dagaſ on gepunan hæfde. L. nu bidde ic ⁊ lære ælcne Criſtene man þæt he þiſſe þreora daga fæſten nihte gehealde.

Expl. Đe ir mycle mape topard ⁊ pynſumpe. þonne pe ðe gelæda ð to þæra roðfærtra eardunge. Đonne gelæda ð þa engla ſ þa raple in þone pulderlican gefean neorxna pang ef. þær heo forð puna ð ⁊ ricra ð mid Godef þam gecorenan. butan ælcum yfelum ⁊ earfoðum. a. oð ende. þær nerta ð halira manna rapla oð domef dæg.

XVII. fol. 105. b. DOMC. II. DE LETANIA MAIORE.

Incip. Men þa leofertan. pe magon gehyran recgan be upe raple þearfe. forþon þe uſ iſ neod þearf þæt pe on þiſſe tide þa hpile þe pe moton ⁊ magan. þæt pe geornlice uſ clænrian ⁊ fnætepien uſ ryltfe mid godum dædum. to þam ecum leohte.

Expl. Ac uton nu tilian. men þa leofertan geornlice þa hpile þe pe magon. ꝑ pe motan blirrian mid upum Dnihtne ⁊ mid eallum hir halgum þær ir ece blirr ⁊ ece nert a in ealra porulda porulð a butan ende. Amen.

XVIII. fol. 111. FERIA. III. DE LETANIA MAIORE.

Incip. Men þa leofertan. þyr rynd on halige dagaſ ⁊ halpendlice. uſ to begangenne ⁊ to healdenne þurh nihtne geleaſan mid fæſtenum ⁊ mid ælmeſ rylenum rpa upum raplum nyd þearflic ir.

Expl. Leunne uſ þonne re ælmihtiga God. ꝑ pe to ðam heofonlican ehle becuman magon ⁊ moton. þær he leofa ð ⁊ ricra ð mid fædep ⁊ runa. ⁊ mid þam halgan gaſte. a a on ecnyſſe in ealra porulda porulð abutan ende. Amen:·

XIX. fol. 115. BE ANTECRISTE.

Incip. Leofan men. uſ ir mycel þearf. þæt pe pære beon þæſ egeſlican timan þe nu topeard ir:· Nu bi ð rpyðe na ðe Antecriſtef tima þæſ ðe pe penan magon.

Expl. Đær næfre leofe ne gedæla ð. ne la ðe ne gemeta ð. ne næfre dæg æftef dæge. ne niht æftef niht. ac þær bi ð ece blirr ⁊ ece puldor. ⁊ ece gefea mid upum Dnihtne. ⁊ mid hir þam halgum heapum. a on porulda porulð. a butan ende. Amen:·

XX. fol. 123. b. IN ASCENSIONE DNI.

Primum quidem ſermonem feci. & reł.

Incip. Lucaſ re Godrpellere uſ manode on þiſſere Pirtol-færinge þe mannum on Đunfeſdæg fædde þuſ cpeðende. *Vide ſupra.*

XXI. fol. 131. b. IN DIE. SCO PENTECOSTEN.

Incip. Fram þam halgan Eafterlican dage. rynd getealde fiftig daga to þiſum dæge. *Vide ſupra.*

XXII. fol. 140. IN KL̄. MART. NATALE SCI GREGORII PAPAE.

Incip. Gregoriuſ re halga Papa. Engliſcre þeode Apoſtol. on þiſum andpeardan dæge. *Vide ſupra.*

XXIII. fol. 149. b. PASSIO SCI PHILIPPI APOSTOLI.

Incip. Philippuſ ſe Goðeſ Apoſtol þe pe on þiſum dæge puſþiað. *Vide ſupra.*

XXIV. fol. 151. PASSIO SCI IACOBI APOSTOLI.

Incip. Ðe puſðiað eac on ðiſſere ſneolſtiðe oþeſne Apoſtol Iacob þone ſihtpiſan. *v. ſupra.*

XXV. fol. 151. INVENTIO SANCTE CRVCIS.

Incip. Men ða leoſeſtan. nu to dæg pe puſðiað þæſe halgan Roðe gemynd. *vid. ſupra.*

XXVI. fol. 153. PASSIO SCORVM MARTYRVM ALEXANDRI. EVENTI. ET THEODOLI.

Incip. On ðiſum dæge ðſopoðe ſum apſuſðe Papa. Alexandeſ gehaten. mið tpam Mæſſe-Pneoſtum. Euentiuſ ⁊ Ðeoðoluſ. ætſopan ðam Caſeſe Auſeliane.
Expl. Ðeo ſtop hæfde ſýððan ſýmle hýſna Biſcop oð ðiſne andpeapdan dæg:. Ðý ðam ælmihtigan loſ ſe ðe ana ſixað. a on ecnýſſe god. AMHN:.

XXVII. fol. 156. VIII. KL. IVLII. NATIVITAS SCI IOHIS BAPTISTAE.

Incip. Ðe Goðſpelleſe Lucaſ apſnat on Xpeſ bec be acennednýſſe Iohanneſ þæſ Fulluhteſeſ. *Vide ſupra.*

XXVIII. fol. 163. III. KL. IVLII. SCORVM APLORVM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihſ in parteſ Cæſareæ Philippi.

Incip. Matheuſ ſe Goðſpelleſe apſnat on þæſe Goðſpellican ġeſetneſſe. *Vide ſupra.*

XXIX. fol. 166. DE PASSIONE BEATORVM APLORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. Ðe pilla ð æfteſ ðiſum Goðſpelle eoſ ġeſeccan þæſa Apoſtola ðſohtnunge. *v. ſupra.*

XXX. fol. 172. b. PASSIO SCI PAVLI APOSTOLI.

Incip. Goðeſ ġela ðunġ puſða ð ðiſne dæġ þam mæſan Apoſtole Paule to puſðmýnte. *Vide ſupra.*

XXXI. fol. 181. KL. SEPTEMB. ASSVMPTIO SCAE MARIAE.

Incip. Nieronimuſ ſe halga ſaceſð apſnæt ænne Piſtol be foſðſiðe þæſe eadigan Maſian. *Vide ſupra.*

XXXII. fol. 190. PASSIO SCI. BARTHOLOMEI APLI.

Incip. Ðýſð pſiteſaſ ſecga ð ðe ðſý Leoðſcýpaſ ſýnð ġehatene India. *Vide ſupra.*

XXXIII. fol. 200. BE ÐAM ÐE ÐAM SACERDE NAHT NE FREMAÐ ÐÆT HE RIHTFIS BEO. GYF HE ÐAM VNRIHTFISAN STYRAN NELE HEORA VNRIHTES.

Se halga Apoſtol Paluſ læſeð ælcum Mærre-Pneoſte þe Goðeſ folce to laſeope ġeſet bið. þ heoſa nanne panðiġe foſ naneſ manneſ eġe. ne foſ luſe. ne foſ ſceame. ne foſ nanum ſceaſte. þ hi ne boðian ælcon menn hpæt heom ſý to ðonne. ⁊ hpæt to foſġanne. ġýf hi ſýlfe pilla ð. þ heom beo ġeboſġen on Domeſðæġ beſoſan Goðe ſýlfum.

BE MÆSSE-PREOSTES DROHTNVNGE.

Incip. Ælc Mærre-pneoſt ſceal beon ſſa he ġehaten iſ saceſð. þ iſ Ðpeciſc poſð. ⁊ iſ on Leðen Sacſum ðanſ.
Expl. Eall þiſ iſ ġecpeðen be Biſcopum. ⁊ be Mærre-Pneoſtum. þe Goðeſ folc on Domeſ dæġ to ðam ðome læðon ſculon. ælc þone dæl þe him heſ on liſe æſ betæht pæſ.

XXXIV. fol.

XXXIV. fol. 201. DE NATIVITATE SCÆ MARIAE.

Incip. Men ða leofertan. peopðian pe nu on andpeardnyrre þa gebyrd-tide þære eadigan fæmnan scǣ MARIAN. Seo pær cennyrtre urer Drihtner Hælendes Cristes.
Expl. Nu pe geare pitan þæt heo mæg æthire þam deoran runu biddan. rpa hpæt rpa heo pile beon dinzere to upum Drihtne. þæt he ur forgyfe geribrum lif for hire bene. ⁊ ece eadignyrre. a butan ende. god uf to ðam gefultumige. AMEN.

XXXV. fol. 212. DEDICATIO AECCLESIAE SCI MICHAHELIS ARCHANGELI.

Incip. Manegum ir cuð reo halige rtop Scǣ Michaheles on þære dune þe ir gehaten Garganus. *Vide supra.*

XXXVI. fol. 221. KL̄. NOVEMB̄. NATALE OMNIVM SCŌRVM.

Incip. Halige lareopar næddan þæt reo gelearfulle geladung þyrne dæg eallum halgum to pyrdmynte mærrige. *Vide supra.*

XXXVII. fol. 225. b. *Desideratur Rubrica, quæ sic se habet in aliis* MSS.

EVANGELIVM. IN FESTIVITATE OMNIVM SCŌRVM.

Videns turbas Ihs. ascendit in montem. & reł.

Incip. Ðæt halige Godspell þe nu lytle ær ætforan eop geræd pær. *Vide supra.*

XXXVIII. fol. 230. DE VNO CONFESSORE.

Vigilate ergo. & reliqua.

Incip. Matheus re Godspellere ur ræde on ðirum Godspelle þ̄ ure Hælend Crist. *v. supra.*

XXXIX. Exscinditur superioris Hom. conclusio cum sequentis Exordio, quæ sic se habet.

Expl. Lif pe rodlice Cristene beoð. þonne rceal ur nan populd gertreon beon rpa inmede rpa urer Drihtner luru. forðan þe he ir to lurienne ofer ealle ðing. Se ðe leofað ⁊ rixað on ealra populda popul. Amen:.

XL. fol. 242. b. ITEM ALIA.

Incip. Leofan menn. Ðeor rymbelnyrr birrere Cyricean halgunge. ir ur to gemynde. ⁊ to mundbyrde. ⁊ fram Godes forerceapunge gerett ⁊ gemærrod.
Expl. And þ̄ ir rpyðe rihtlic ⁊ þearflic dom. ⁊ Gode gecpeme. ⁊ re ðe þæne dom gehealdað he geearnað him rylfum pitodlic dom þære betrtan. æt ðam ðe on heofonum leofað ⁊ rixað in ealra populda popul a butan ende. Amen:.

fol. 247. *Symbolum Nicaenum Saxonicè.*

Incip. Ic gelyfe on ænne God fæder ælmihtigne.

Hic desinit Codex, quem superioris partem alteram esse, ostendit Index, qui exstat inter Eadrici Computum & lib. superioris fol. primum, eadem manu, quâ liber ipse, scriptus. Idem etiam ostendit conclusio ultimæ Hom. superioris libri, quæ Bibliopegi errore in hujus Cod. fol. nono, præposterè locatur mihi autem Ordinem Indicis sequendum arbitratus, binas alias Homilias, alienâ manu scriptas. (quæ Homiliæ in superiori libro ultimæ continuationem rumpunt) quod in Indice non reperiuntur, hic locandas putavi.

XLI. fol. 1. DE DIE IVDICII.

Incip. Leofan men. utan don rpa ur mycel þearf ir. beon rpyðe gemyndige ure agenre þearfe. ⁊ gebencan gelome hu læne þir lif ir. ⁊ hu egerlic re dom ir þe ealle men to rculon on ðam micclan dom dæge. þonne god deme ð manna gehpilcum be ærran gepyrhtan.
Expl. Ðære næfre leofe ne gedæla ð ne la ðe ne gemeta ð ac þær halge heapar rymle punia ð on plite ⁊ on puldre ⁊ on pynrumnerre. Ðær bi ð mær ð ⁊ myrh ð ⁊ ece blir mid Gode rylfum ⁊ mid hir halgum in ealra populda popul a butan ende. Amen.

XLII. fol. 5. Alexandri. Euentii & Theodoli, *manu recentiori.*

Incip. On ðiſſum ðæge pe puꝑðiað miþ loſſangum þone halgan Papan þe iſ gehaten Alexanðeꝑ.

Expl. Æfteꝑ ſumum ſýnſte heꝺ ſe ſoꝑeræða cpelleſe þone halgan Alexanðꝑum to him gelæðan miþ þam tpam Mærſſe-pꝑeoſtum. ⁊ ſe manfulla him to cpæð. Alexanðeꝑ Papa ic axie æꝑeſt ðe. & reliqua.

Quæ verba, ſequitur hæc Nota. ꝑ heꝑ to laſe iſ. þu ſintſt æfteꝑ þam ſpelle ðe inventione ſcǣ Cꝑuciſ miþ ðiſſum tacne ✠ *quod quidem ſignum iterum occurrit in margine fol.* 159. *ad hæc verba.* Alexanðeꝑ Papa. Ic ſece æꝑeſt æt ðe, &c.

Cod. JVNII. 23. *Codex memb. in octavo grandiori, paulo poſt Conquæſtum Ang. Scriptus, in quo continetur Collectio Hom. Saxon. una cum aliis Tractatulis ordine deſcribendis.*

I. fol. 1. EXAMERON ANGLICE.

Incip. On ſumum oðꝑum ſpelle pe ræðon hpilon æꝑ. hu ſe ælmihtiga God ealla þing geſceop binnan ſýx ðagum. ⁊ ſeoſan nihtum. ac hit iſ ſſa mænig ſealð ⁊ ſſa mycel on andgite ꝑ pe ne mihton ſecgan embe ꝑ ſſa ſſa pe polðan on þæm æꝑꝑan cpiðe. ne pe gýt ne magon ſſa micclum eoꝑ ſecgan on þam ðeopan andgýte:.

Expl. Uton ſoꝑðiġ hogian heꝑ on þiſum liſe. ꝑ pe miþ geoꝑnfulneſſe gepilnian æfte þære betepan liſeꝑ on þæſe ecan bliſſe miþ uſum Hælende Cꝑiſte. ſſa ſſa he uſ behaten heꝑð. Se þe leoſað ⁊ ꝑixað miþ hiꝑ leoſan ſæðeꝑ anð þam halgan Gaſte on anſe Godcundnýſſe. ana ſoð ſcippende ealſa þinga. AMEN:.

II. fol. 10. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Cꝑiſt ſýððan he to ðýſum liſe com. *Vide ſupra.*

III. fol. 16. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Cꝑiſten men ſceal æfteꝑ ꝑiht cunnan. *Vide ſupra.*

IV. fol. 23. SERMO DE DIE IVDICII.

Interrogatuſ autem Ihſ a Phariſeiſ. quando uenit regnum Dei. & reł.

Incip. Seo halie Cꝑiſteꝑ-boc ðe embe Cꝑiſteꝑ punðna ſppecð. ſecgð ꝑ þaꝑ Sunðeꝑ-halgan on ſumne ſæl ahſoðon uſne Hælend Dꝑihten Cꝑiſt ýmbe hýꝑ to cýme.

Expl. Soðlice þe halgan ſiðiað miþ Cꝑiſte to heoſonan ꝑice miþ hýꝑ halgum engłum. ge peꝑaꝑ ge piſmenn. ſſa ſſa hi on poꝑulðe lýſoðon. ⁊ ſiððan puniað geræliġe miþ him on unaſecgendlicene bliſſe. a butan ende. Amen:.

V. fol. 30. b. DE AVGVRIIS.

Incip. Se Apoſtol Pauluſ ealna þeoða laſeop. manoðe þe Cꝑiſtenan þe he ſilf æꝑ to geleaſan gebiġðe on anum Piſtole. ꝑ iſ Æꝑende-geppite. þuꝑ cpeðende. Fꝑatꝑeſ. ſpiritu ambulate. & deſideria carniſ non perficietiſ, &c. Mine gebꝑoðna ſapað on gaſte. ꝑ iſ on gaſtlicene ðohtnunge.

Expl. Nu behoſað uſe ſpeoðom. æfte Goðeꝑ ſultumeꝑ. foꝑ þan þe pe ne ðoð. nan God buton Goðeꝑ gife. Se uſ gepiſſiġe a on þiſſene poꝑulðe. ⁊ to þam eccan liſe gelæðe. þuꝑh hine ſylfne. ſſa ſſa he ðam eallum behet þe hine luſiað. Si him loſ ⁊ pulðoꝑ a to poꝑulðe. AMEN.

VI. fol. 35. b. DE DOCTRINA APOSTOLICA.

Incip. On maneġa piſan læꝑð God laꝑ þa Cꝑiſtenan on þæſe laſe iſ æġðeꝑ ge liðniſ ge ſtiðniſ. foꝑðan ðe ealle men ne magon aneꝑ moðeꝑ beon.

Expl. And ſe hopað to Cꝑiſte becumað to miltſunge. huꝑu on Domeꝑ-ðæge foꝑ ðæſ Hælendeꝑ godnýſſe. Se uſ gelæðe to ðam ecan liſe. AMEN.

VII. fol. 40. b.

VII. fol. 40. b. DE DILECTIONE DEI ET PROXIMI.

Incip. Læpeðe men behoꝛiaþ ꝥ him laꝛneopaꝛ recgan þa Godꝛpellican laꝛe. *Vide ſupra.*

VIII. fol. 47. b. DE VISIONIBVS FVRSEI ET DRITHELMI.

Incip. Men þa leoꝛerꝛtan. Paulus ꝛe Apoꝛtol ealna þeoðа laꝛneop appat be him ꝛylꝛum.
Agit autem de Furſeo ſolo. Vide ſupra.

IX. fol. 53. b. DE VISIONIBVS DRITHELMI.

Incip. Beða uꝛe laꝛneop appat on þæꝛe bec þe ir gehaten Hiꝛtoꝛia Angloꝛum. *Vide ſupra.*

X. fol. 57. HORTATORIVS SERMO DE EFFICACIA SCE MISSÆ.

Incip. Ꝟe þæðaþ gehpæꝛ on halgum Gepꝛitum. ꝥ ꝛe halige Mæꝛꝛe micclum ꝛþemige. *v. ſupra.*

XI. fol. 58. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. cod.*

DE TRIBVS ORDINIBVS SECVLI.

Incip. Ir nu ꝛpa þeah to pitenne þæt on þiꝛꝛeꝛe poꝛulðe ꝛynð þꝛeo enðebhyðnyꝛꝛa. on annyꝛꝛe gereꝛte. ꝥ ꝛynð Laboꝛatoꝛeꝛ. Oꝛatoꝛeꝛ. Bellatoꝛeꝛ.
Expl. Ac hi ꝛoꝛþbæꝛon ehtnyꝛꝛe aꝛlearꝛa cpelleꝛa. ⁊ heoꝛa liꝛ realðon mið unꝛceðþignyꝛꝛe. ꝛoꝛ Goðeꝛ geleaꝛan. ⁊ hi mið Gode nu libbaþ. ꝛoꝛþan þe hi ꝛoꝛþbæꝛon. ⁊ ꝛuꝛþon noldon ænne ꝛugol acpellan :·

XII. fol. 59. DE COGITATIONIBVS.

Incip. Se ꝛpicola ðeoꝛol ðe ꝛynꝛþ embe mancynn aꝛent yꝛele geþohtaꝛ ⁊ þþynlice ongean God. on ðæꝛ manneꝛ heoꝛtan. ꝥ he mage hine gebꝛingan on oꝛꝛennyꝛꝛe. ꝥ he oꝛtꝛupian ꝛceole be Godeꝛ milðheoꝛtnyꝛꝛe ꝛoꝛ þam manꝛullan geþohtum.
Expl. Spa eac uꝛe ælc æt þam ælmihtigan Gode unðeꝛꝛehþ þa meðe be hiꝛ moðeꝛ ꝛaðunge ꝛpa yꝛel ꝛpa God. ꝛpa hpæðeꝛ ꝛpa he luꝛoðe. ꝛoꝛþan ðe Cꝛiꝛt a gylt ælcum be hiꝛ ðæðe :·

fol. 59. b. *Nota de Abſtinentia, tempore Quadrageſimæ, &c. De Decimis ſolvendi, &c.*

Incip. Læpeðum mannum iꝛ to pitanne. ꝥ hi ꝛceolon healðan heoꝛa clænnyꝛꝛe.

XIII. fol. 59. b. DE INFANTIBVS (NON BAPTIZATIS.)

Incip. Ꝟe biðþaþ eoꝛ men. ⁊ beoðaþ on Goðeꝛ naman. ꝥ ge piꝛlicoꝛ ⁊ pæꝛlicoꝛ ðon embe eopeꝛ hæþenan cilð. þonne ge oþ þiꝛ ðyðon. ꝥ ꝛpa ꝛela ꝛapla Gode ne loꝛian. ꝛpa heꝛ ðoþ beꝛpeox eoꝛ.
Expl. Oþðe mið naðe. oþðe mið ænigum ungeꝛaðe. ꝛoꝛþam þe hiꝛ ꝛceal eꝛꝛ oꝛ ðeaðe aꝛiꝛan on Domeꝛ-ðæg. gif hiꝛ æꝛ cucu pæꝛ innan þæꝛe moðoꝛ. ⁊ hæꝛþ þonne helle pite. gif hiꝛ Næþon acpylþ :·

XIV. fol. 60. DE SANGVINE [PROHIBITO.]

Incip. Heꝛ geꝛputelaþ on ðyꝛum gepꝛite. hu God ælmihtig ꝛoꝛbeað mancynne ælceꝛ cynneꝛ blod to ecenne :·
Expl. Ic ne mæg ꝛoꝛ ꝛceame þa ꝛceanðlican ðæðæ. ꝥ ænig mann ꝛceole etan ongonga ꝛpa ꝛullice recgan. ꝛpa hiꝛ ꝛullic iꝛ. ac ꝥ næꝛꝛe ne ðeþ nan ðæꝛa manna ðe ðeah :·

XV. fol. 61. DE SEPTIFORMI SPIRITV.

Spiritus ſanctus, &c.

Incip. Iꝛaiaꝛ ꝛe pitega appat on hiꝛ pitegunge be þam Halgan gaꝛte. *Vide ſupra.*

XVI. fol. 63. *Deſideretur Rubrica.*

Incip. Ꝟiꝛð ꝑꝑiteꝛaꝛ uꝛ recgaþ ða ðe appitan be Cyningum. ꝥ þa ealðan Cyningaꝛ on ðam æꝛꝛan timan hogoðon hu hi mihton heoꝛa bynðena alihtan ꝛoꝛþan ðe an man ne mæg æghpaꝛ beon. ⁊ æt ꝛomne. ealle þing abeꝛan. þeah ðe he anpealð hæbbe :·

† K *Expl.*

Expl. Forþan ðe God ir roðfæstnyrr. ⁊ he roðfæstnyrre lufað. ⁊ he ealle ða forðeð. þe learunga rpreca ð. rpa rpa hit on Leden rtent ðyrum porðum appiten. Perðef omnef qui loquuntur mendacium :·

XVII. fol. 65. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Forlæte ælc Cpirten men rtala ⁊ learunge. morððæða ⁊ mane aþar. þýcce cpæftar ⁊ pigluncga. ⁊ þa mycclan ðrucennerre þe man rlihtar ofcuma ð. ⁊ þa fnacodan forligna.
Expl. Se Dnihten ur to ðam gefultumie þe leofa ð ⁊ nicra ð a in anre Godcunðnyrre fæðer ⁊ þe halige gart buton ælcum ende. AMEN :·

XVIII. fol. 66. *Deſideratur Rubrica, quae in al. Cod.*

QVOMODO ACITOFEL ET MVLTI ALII LAQ. SE SVSPEND.

Incip. Ir nu eac topitanne. ꝑ man pitna ð for of t þa anlearan rcea ðan. ⁊ þa rpicolan þeofar. ac hi nabba ð nan eðlean æt þam ælmihtigan Gode.
Expl. Gercýlde ur re Sceppend þe gerceop ur to mannum. pi ð þær ðeofler rpicðom þe rýnp ð embe ur. ⁊ ur milðheoptlice gelæde to þam ecan life. on þam ir ece pulðor on ealna porulð. Amen :·

XIX. fol. 68. IN NATALE VNIVS APLI.

Incip. Ðer Apoſtolica ðæg mana ð ur to rpecenne. ⁊ rum þing eop to recgenne. *Vide ſupra.*

XX. fol. 70. b. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. Cod.*

IN NATALE PLVRIMORVM MARTYRVM.

Deſignauit Dnſ & aliof ſeptuaginta duof. & rel. AD VNVM SERMONEM.

Incip. Se Hælend gecear him to eacan þam tpelf Apoſtolum tpa ⁊ hundreontig leorninc-cnihta ⁊ rende hi tpam ⁊ tpam. ætforan him to ælcere býrig ⁊ rtore.
Expl. Se milðheopta Dnihten þe þirne miðdan-eard alirde. ⁊ hir Apoſtolar ⁊ Leorninc-cnihtar ur to lareopum gerette. gelæde ur to þam ecan life þýder þe he ur gela ðode þurh hi. ⁊ þurh heora æftep-genga :· Sý him a pulðor. ⁊ lof ealna hir pel dæda. Amen :·

XXI. fol. 73. b. NATALE SCORVM MARTYRVM.

Cum audieritiſ prelia et ſediciones. nolite terreri, & relq;

Incip. Se Hælend forefæde hir Leorninc-cnihtum þirer Midðan-eardef fpecebnyrra. *v. ſupra.*

XXII. fol. 78. IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Homo quidam peregre proficiſcenſ. uocauit ſeruoſ ſuos. & tradidit illiſ bona ſua. & reł.

Incip. Ure Dnihten fæde ðir birfpell hir Leorninc-cnihtum :· Ne cpæ ð ꝑ rum pice man. *Vide ſupra.*

Codici deſunt fol. 83 *&* 84, *quæ complectebantur iſtius Hom. Concluſionem, cum illius quæ ſequitur DE VIRGINIBVS, Exordio, ſic autem incipit.* Se Hælend fæde gelomlice Birfpel be gehpilcum þingum, & ſic

XXIII. *Expl.* Se þe leofa ð ⁊ pixa ð mið hir heofonlican fæder. ⁊ þam halgan garte on ealna porulða porulð. AMEN :· *Vide. ſupra.*

XXIV. fol. 87. b. IN DEDICATIONE AECCLESIAE.

Incip. Mine gebroðra ða leofertan. pe pýlla ð rume tihtendlic fprece pi ð eop habban. *Vide ſupra.*

XXV. fol. 95. SERMO AD POPVLVM.

Incip. Ve pæddon on ðam æprum Gepritum. hu ſe ælmihtiga God. re ðe ne ongan nærne. re þe ana ir ro ð God. gerceop ealle þing gerepenlice ⁊ ungerepenlice. þurh hir ro ðan pirdom. ⁊ re pirdom ir pitodlice hir runu ure Hælend Crirt re ðe ur alýrde.

Expl.

Expl. Getiðiȝe uſ ſe ælmihtiȝa God. ꝥ pe maȝon eop ſecȝan hiſ halȝan laſe oft. ⁊ eop ȝehẏpſumnẏſſe. ꝥ ȝe ða laſe apendon to peoſcum eop to þeaſte. ſe þe leoſað ⁊ ſixað a to poſulde. AMEN:

XXVI. fol. 99. b. ALIA (Concio.)

Incip. Læpede menn behoſiað ȝoddſe laſe. ſpẏðoſt on ðẏſum timan. þe iſ ȝeendunȝ þẏſſepe poſulde. ⁊ beoð ſela ſpeceðneſſe on mancẏnne. æſ ðan ðe ſe ende becume. ſpa ſpa uſe Dſihten on hiſ Godſpelle cpæð to hiſ Leoſnunȝ-cnihtum.

Expl. Foſ ſpẏlcum bebodum pe ſecȝað eop þaſ laſe. ꝥ ȝe æſſe ȝelẏſon. on þone ælmihtiȝan God. ſe þe ealle ȝeſceaſta ȝeſceop þuſh hiſ mihte. þam ſẏ puldoſ ⁊ loſ a to poſulde. AMEN:

XXVII. fol. 101. b. DE POPVLO ISRAHEL QVANDO VOLVERIS.

Incip. Ve habbað nu ȝeſæd ſpa pe ſceoſtlicoſt mihton. on þam æſſan cpẏde. hu ſe ælmihtiȝa God hiſ aȝen ſolc ahſedde ſſam Faſaoneſ þeopte. ⁊ hu hi ſiðodon oſeſ ða Readan ſæ. ⁊ he hi aſedde ſeopeſtiȝ ȝeaſa mið heoſonlicum mete.

Expl. Gefihtlæce uſ ſe leoſa Dſihten Cſiſt. ⁊ uſ ȝefenie to hiſ pillan æſſe. þam iſ puldoſ ⁊ loſ a to poſulde. AMEN:

XXVIII. fol. 105. SERMO EXCERPTVS DE LIBRO IVDICVM.

Incip. Æſteſ ðam ðe Moẏſeſ ſe mæſa Henetoȝa ꝥ Godeſ ſolc ȝelædde oſ Phaſaoneſ þeopte. oſeſ ða Readan ſæ. ⁊ God him æ ȝeſette. ⁊ æſteſ ðam ðe loſue be Godeſ ſẏlſeſ piſſunȝe ꝥ manncẏnn ȝebſohte mið ſpẏðe micclum ſiȝe to ðam behatenan eaſde.

Expl. On Engla land eac oſt pæſon Cẏninȝaſ ſiȝeſæſte þuſh God. ſpa ſpa pe ſecȝan ȝehẏſðon. ſpa ſpa pæſ Ælfſed Cẏninȝ. þe oft ȝeſeaht pið Denan. oð ꝥ he ſiȝe ȝepann. ⁊ bepeſode hiſ leode:. Spa ȝelice Æþelſtan. þe pið Anlaf ȝeſeaht ⁊ hiſ ſẏſde oſſloh. ⁊ aſlẏmde hine ſẏlfne. ⁊ he on ſibbe ȝepunode ſẏððan mið hiſ leode:. Eadȝaſ ſe æðela ⁊ ſe anſæda Cẏninȝ aſæſde Godeſ loſ. on hiſ leode ȝehpæſ. ealſa Cẏninȝa ſpẏðoſt oſeſ Engla þeode. ⁊ him God ȝepẏlde. hiſ piðeſ-pinnan a Cẏninȝaſ ⁊ Eoſlaſ ꝥ hi comon him to. butan ælcum ȝeſeohte. ſſiðeſ pilniende. him undeſþeodde. to þam ðe he polde. ⁊ he pæſ ȝepuſðod. pide ȝeond land:. Ve ȝeendiað nu þẏſne cpẏde ſuſſ. þanciende þam ælmihtiȝan ealſa hiſ ȝodonẏſſa ſe þe æſſe ſniað on ecnẏſſe. AMEN.

XXIX. fol. 116. DE DVODECIM ABVSIVIS SCDM DISPVTATIONEM S. CYPRIANI EPI ET MARTYRIS.

Incip. Nu ſẏnd tpelf Abuſiua. ðæt ſẏnd tpelf Unðeapaſ. þa pe eoþ ſecȝað on Leden. ⁊ ſẏððan on Engliſc. Duodecim Abuſiua ſunt ſeculi. Hoc eſt. Sapienſ ſine operibuſ boniſ. Senex ſine Religione. Adoleſcenſ ſine obedientia. Diueſ ſine Elemoſina. Femina ſine Pudicitia. Dominuſ ſine uirtute. Xpianuſ contentioſuſ. Pauper ſuperbuſ. Rex iniquuſ. Epiſcopuſ negligenſ. Populuſ ſine Diſciplina. Plebſ ſine Lege. & ſic ſuffocatur Iuſtitia Dei.

Expl. Se Hælend uſ ȝepiſſiȝe to hiſ pillan ſẏmle. ꝥ uſe ſapla moton ſiðian eſt to him æſteſ uſum liſe. to þam ecean liſe. ꝥ he uſe ſapla undeſſo þe hi aſende to þam lichaman. Si him a puldoſ ⁊ puſðmẏnt. Amen:

XXX. fol. 122. INTERROGATIONES SIGEWLFI PRESBITERI.

Incip. Sum ȝeþunȝen laſeoſ pæſ on Engla þeode. Albinuſ ȝehaten.

Expl. Foſðan ðe pe habbað þa nẏd behefoſtan axunȝa nu appitene.

XXXI. fol. 131. b. SERMO EXCERPTVS DE LIBRO REGVM.

Incip. Saul hatte ſe ſoſma Cẏninȝ. þe oſeſ God eſ ſolc ſixode. ſe pæſ to Cẏninȝe ahaſen ſpẏðoſ ſoſ ðæſ ſolceſ ȝecoſennẏſſe þonne þuſh Godeſ næd:

Expl. Ac pe cpeðað to roðan. ſe þe ſẏnnum ȝehẏſſumað ⁊ God eſ beboda ſoſſẏhð. nu on þæſ Godſpelleſ timan. ꝥ he bẏð þam cẏneȝum ȝelic. þe ȝecuſon deoſol-ȝẏld. anð heoſa ſcẏppend ſoſſapon. ſe ðe roðlice iſ God. ana ælmihtiȝ æſſe ſixiȝende. þam ſẏ a puldoſ on ealſa poſulda poſuld. AMEN:

XXXII. fol. 140. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Uſ ſe laſeoſaſ ⁊ uſ ſe leoſneſaſ ⁊ þa halȝan Apoſtolaſ ⁊ uſe Biſceoſaſ beoðað eallum þæm Mæſſe-ſneoſtum þe heom undeſ þeodde ſẏndon. ꝥ hi heoſa haðaſ on ſiht ȝehealden ⁊ God bẏſne ætẏſan God eſ ſolce þe hi ȝeſihtan ſceolon:

Expl.

Expl. Uton þe þonne ȝeeaþnian þa hþile þe uþ Loð þiþþeþ liþeþ ȝeunnan þillæð þe ne ryn æfre mið aþleaþum monnum ⁊ ryngullum þitneð. ac þe ȝeeaþnien þ̄ þe moten mið þihtþiþum monnum. ⁊ mið milðheoptum becuman to þære ecan eaðigniþþe. ⁊ þixian mið uþne Dþihtne a a on þuldþeþ ponȝe butan elcum ∈ND∈:·

Quæ ſequuntur Prognoſtica, manu recentiori ſive Normanno-Saxonica, ſunt conſcripta. Rubricæ in exemplari deſunt, eas tamen quas doctiſſimus Junius dandas cenſuit, ex illius Apographo deſcriptas ſuis in locis ponendas exiſtimamus.

33. fol. 148. *Somniorum eventus juxta ætates Lunæ.*

Incip. Ðære æreften nyhte þonne nipe Mone byðe cymen.
Expl. Ðæt bið æfre buton ȝþæcneþþe:·

34. fol. 148. b. CONSIDERATIO ÆTATVM LVNÆ IN NATIVITATIBVS.

Incip. Se ðe bið acenned on an nihtne Mona.

35. CONSIDERATIO SINGVLORVM TOTIVS HEBDOMADÆ DIERVM IN MODO GENITIS.

Incip. Spa hpilc man þra on Sunnan-dæȝ.

36. CONSIDERATIO KALENDARVM IANVARII SECVNDVM SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Incip. Liþ Mibdan-pintþeþ mereþdæȝ bið on Sunnan-dæȝ.

37. fol. 150. b. TONITRVVM CONSIDERATIO, SECVNDVM SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Incip. On anþaldne ȝeþ ȝyþ hyt þunþie on Sunnan-dæȝ.

38. SOMNIORVM DIVERSITAS.

Incip. Lyþ mon meteð. þ̄ he ȝereo eaþn on hiþ heafod unfan ȝerettan.
Expl. Lyþ man mæte. þ̄ he byrnende candele on handa habbe. ȝod þ̄ byð:·

39. ÆTATES LVNÆ REBVS GERENDIS IDONEÆ.

Incip. On an nihte Monan. fæþ to Cyninȝe. ⁊ bidde þeþ þu pille.
Expl. On xvii nihte Mone. ȝyf þu pylle huþ timbrian. beþ þ̄ timbeþ.....

Cod. IVNII. 24. *Codex membr. in Quarto litteris grandiuſculis ſed Normanno-Saxonicis ſcriptus, in quo continetur collectio Homiliarum, quæ ſequuntur.*

I. pag. 1. IN NATALE SC̄I CEADDE EP̄I ET CONFESSORIS.

Incip. Men þa leofeftan. Ic eop onȝin nu recȝan be þam life þeþ halȝan peneþ Sc̄e Ceaddan þeþ Bircopeþ. hu he dyde in ðam Bircopdome oððe eft þam Bircopdome. þeah pe nen ȝeþinȝa maȝen becuman to eallum þam meȝenum hiþ peopca. forþon þe in him þra þiðener þ̄ he hefinefre rohte fram mannum. þra þriðe þra in him þeþ. þ̄ he eall hiþ meȝen polde mannum miðan:.
Expl. Bidden pe nu men þa untodeledlican þinnefre. þ̄ pe mið þam benum þeþ halȝertan peneþ fcē Ceaddan reon ȝefultummade. þ̄ pe ȝeeaþnian þ̄ pe maȝen becuman to þam ȝefeþrcipe haliȝra Bircopa. ⁊ eadiȝra ȝarta fonȝifendum unum Dþihtne helendum Cþirte re leofað ⁊ þixað mið ðam fedeþ. ⁊ mið þam haliȝan ȝarta. in eallre porulda porulð. AMEN:.

II. pag. 18. NATIVITAS SC̄I IOH̄IS BAPTISTÆ.

Incip. Se Lodþpellefe Lucaþ appat on Cþirter-bec be acennednefre Iohef þef fulluhtefef. *Vide ſupra.*

III. pag. 36.

III. pag. 36. PASSIO SCORVM APLORVM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihc in partes Cæsareæ Philippi. & rl.

Incip. Matheus se Godspellere awrat on þæra Godspellican geretnesse þus cweþende. Drihten com. *Vide supra.*

IV. pag. 41. DE PASSIONE BEATORVM APLORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. Ve pillaþ æfter þirum Godspelle eop gereccan þæra Apostola þrohtnunga. *v. supra.*

V. pag. 55. COMMEMORATIO SCI PAVLI APOSTOLI.

Incip. Godes gelaðung punðaþ þysne dæg þam mæran Apostole Paule to punðmynt. *v. supra.*

VI. pag. 78. PASSIO SCI LAVRENTII MARTYRIS.

Incip. On Decies dagum þes selfneotan Cæseres. *Vide supra.*

VII. pag. 92. ASSVMPTIO SCAE MARIAE VIRGINIS.

Incip. Hieronimus se halga Sacerd awrat ænne Pistol. *Vide supra.*

VIII. pag. 112. PASSIO SCI BARTHOLOMEI APOSTOLI.

Incip. Vysne pristeras secgaþ þ þry leodscipas synd gehatene India. *Vide supra.*

IX. pag. 136. DECOLLATIO SCI IOHANNIS BAPTISTE.

Misit Herodes & tenuit Iohannem. & rel.

Incip. Marcus se Godspellere awrat on Cristes-bec. be þam æran Fulluhtere Iohe. þæt he selfneotena Cyning Herodes hine gehæfte. ⁊ on ceastere rette for his broþor wife Herodiaden.

Expl. Ðæs dæg ⁊ ðis lif is behaten rihtwisum cristenum. to þam us gelæde se mildheorta Drihten. Se ðe leofaþ ⁊ rixaþ mid fæder ⁊ mid halgum gaste a butan ende. Amen:.

X. pag. 152. NATIVITAS SCAE MARIE VIRGINIS.

Incip. Men þa leofestan. pe synd gemungode þurh hires dæges gesynðmynt. þe we wurðiaþ to lofe þære eadigan Marian. eop nu to secgenne sum ðing be hyre.

Expl. Nu wille we eop secgan sum ðing eop to lare for ðires dæges mæsse þe eop mage to þrymminge gif ge þa halgan lare gehyran syllaþ. ⁊ hyre deopnysse on diglum andgite undern-nyman syllaþ on encunde heortan:.

XI. pag. 155. INCIPIT. DE SCA VIRGINITATE.

Incip. Se halga Hælend Crist. ⁊ se heofonlican æþeling of his ælmihtigan fæder wæs acenned butan ælcere moder on ðære micclan godcundnysse.

Expl. Gewissige us se Hælend to his willan a. ⁊ he us gelæde to þam ecan life þam is wuldor ⁊ wurðmynt a to woruld. Amen:.

XII. pag. 179. DEDICATIO SCI MICHAELIS ARCHANGELI.

Incip. Manegum is cuð seo halige stow scē Michaeles. *Vide supra.*

XIII. pag. 198. IN NATALE OMNIVM SCORVM.

Incip. Haligre lareowas wæron þ seo geleafulle gelaþung. *Vide supra.*

XIV. pag. 209. *Desideratur Rubrica, quæ in al. cod.*

EVANGELIVM. IN FESTIVITATE OMNIVM SCORVM.

Incip. Ðæt haligre Godspell þe nu lytle ær æfteran eop gewæd wæs. *Vide supra.*

XV. pag. 219. IN NATALE SCI CLEMENTIS MARTYRIS.

Incip. Men þa leoferran eopel gelearra bi þe trumra gif ge gehyraþ. *Vide ſupra.*

XVI. pag. 239. IN NATALE SCI ANDREE APLI.

Incip. Crist on rumere tide frefde þæne Galileiscan ræ. *Vide ſupra.*

XVII. pag. 252. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. cod.*

PASSIO SCI ANDREAE APOSTOLI.

Incip. Se Apostol Andreas æfter Cristes þrowunge.
Vide ſupra. & nota, quod à Cod. pag. 252. (ob fol. tranſpoſitionem) eundum eſt ad pag. 275.

XVIII. pag. 290. SERMO IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Vigilate ergo.

Incip. Matheus re Godspellere us ræde on þyrum Godspelle.
Vide ſupra. Et nota, quod à cod. pag. 294, redeundum eſt ad pag. 253.

XIX. pag. 261. DE EXAMERON. ÐÆT IS. BE GODES SIX DAGA FEORCVM.

Incip. On rumum oðrum rpelle pe rædon hpilon æs.
Vide ſupra. Et nota, quod à Cod. pag. 278, eundum eſt ad pag. 295.

XX. pag. 300. INTERROGATIONES SIGEWLFI PRESBYTERI. (*Ex Alcuino.*)

Incip. Sum gebungen laneop pær on Engla lande Albinus gehaten. ⁊ hæfde mycele gebinga. Se læride manega þær Englircan mennircer on belicum cræfte. rpa rpa he pel cuþe. ⁊ fende rýððan ofer ræ to þam rnotepan Cýninge Capolus gehaten. re hæfde mycelne cræft for Gode ⁊ for populde. ⁊ he pirlice leofode:. To þam com Albinus re æþela laneop. ⁊ on his anpealde ælþeodig punode on rce Mantiner Mýnrtre. ⁊ þær manega gelærde mið þam heofonlican pirdome. þe him re Hælend forgeaf. þa on rumne time Sigepulf Mærre-pneort hine befran gelome freorran mið gepitum be gehpylcum cnottum þe he rýlf ne cuþe on þære halgan bec þe is gehaten Genesis.
Expl. Se runu ana is rodlice acenned æfert of þam fæder butan ælcere meder. ⁊ eft of Marian butan eorðlicum fæder. ⁊ he us alýrde ⁊ life forgeafe on his heofenlican pulde mið his halgum englum:. Ðær pe him þancað on uþum þeoddome. ⁊ his halgan fæder þe hine arende to us. þam is a purðmýnt mið þam Halgan Gaste. on ealra porulda porulð. pe cpeðað. AMEN:.

XXI. pag. 329. DE OCTO VITIIS. ET DE. XII. ABVSIVIS. (*ex S. Patricio.*)

Incip. Omnia nimia nocent. & temperantia mater uirtutum dicitur:. Ðæt is on Englirc. ealle ofer-done þing deriað. ⁊ reo gemetegunge is ealra mægna modor:. Se ofer-lýfa on æte ⁊ on pæte deð þone man unhalne. ⁊ his raple Gode lædetteð.
Expl. Se Hælend us gepirrige to his pillan rýmble. þ ure rapla moton riðian eft to him æfter uþum life. to þam ecan life. þ he ure rapla undernfo. þe hi æs arende to þam lichaman:. Sý him a puldor ⁊ purðmýnt. Amen:.

XXII. pag. 347. DE AVGVRIIS.

Incip. Se Apostol Paulus ealra þeoda laneop. manode þa Cristenan þe he rilf æs to gelearan gebigde on anum Pirtole. þ is Ærende-gerrit þus cpeþende. Fratres. ſpiritu ambulate. & deſideria carnis non perficietis. &c. Mine gebroðra farað on Garte. þ is on gastlicere ðrohtnunge.
Expl. Ðæt re deada anire þurh hýre Dry-cræft. deofol-gild. ⁊ dry-cræft. picc-cræft. ⁊ pigluncga. rýnd rpýðe andræte uþum Hælende Cristе. ⁊ ða ðe þa cræftar begað. rýndan Godes piðerracan. ⁊ hý rodlice belimpað to þam rpicolan deofle. mið hým æfre to punigenne on þam ecum pitum. a buton ende.

Duplo ferè amplius eſt hoc exemplar Homiliæ DE AVGVRIIS quam altorum, cui ſupra eadem eſt Inſcriptio, & quod ab iiſdem verbis incipit.

XXIII. pag. 365.

XXIII. pag. 365. DE FALSIS DIIS.

O fratreſ dilectiſſimi, diuina ſcriptura cultum uniuſ ueri Dei noſ docuit hiſ uerbiſ dicendo :. Unuſ eſt dominuſ. una fideſ. unum baptiſma. unuſ deuſ & pater omnium. qui eſt ſuper omneſ. & per omnia. & in omnibuſ nobiſ. ex quo omnia. per quem omnia, in quo omnia. ipſi gloria in ſecula.

Incip. Eala ge gebroðra þa leofertan. þ godcunde geþriſt ur tæhte þone bigenc anef roðef Godef. þirum porðum cpeðende :. An Drihten ir ⁊ an Geleafa. ⁊ an Fulluht. an God ⁊ Fæder ealra þinga. re ðe ir ofer ealle þinc.
Expl. Spa micelne purðmynt forgeaf re milðheorta Drihten hir halgum þegnum. þ he het hi Godar. ac nan mann næfð rpa þeah nane mihte þurh hine rylfne. buton of ðam anum Gode. þe ealle þinc gerceop. þam rý pulðor ⁊ lof. a to porulde. Amen :.

XXIV. pag. 373. DE SEPTIFORMI SPIRITV.

Spiritus ſanctuſ pro ſeptenaria operatione, &c.

Incip. Iraiaſ re pitega apprat on hiſ piteſunge. be þam Halgum-gaſte. *Vide ſupra.*

XXV. pag. 377. DE SANGVINE.

Incip. Her gerputelað on þirum geþrit. God ælmihtig. (*Vide ſupra.*)
Expl. Ðeah þe hit beo geblodgod on ſumum lime. ⁊ þ liflice blod ut ne ýrne. hit bið rpa ðeah to artorfenum getealde.

XXVI. pag. 379. DE INFANTIBVS.

Incip. Ye biddaþ eop men ⁊ beodaþ on Godef naman. þ ge pirlicor ⁊ pærlicor don. *v. ſupra.*

XXVII. pag. 380. DE COGITATIONE.

Incip. Se rpicola Deofol þe rýrð ymbe mancynn. *Vide ſupra.*

XXVIII. pag. 382. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Men þa leofertan. þir rindon haligе dagaf mid eallum Cpirtenum folce. ⁊ rpa cpæð re halga lareop. Hpet pe gemunan magan. þ pe oft gehýrdon recgan. for hpon pire men þurh Haligef-gaſtef gife gefetton þaf haligе Lang-dagaf þrý to fertenne. ⁊ on to gangenne æfter þære halegan Drihtnef node. ⁊ to hir haligra Reliquium.
Expl. Bidden pe nu. men þa leofertan. unne Drihten puldref Kýninc. þ he ur gehpýrfe to hir mildan pillan. ⁊ he rý ure mildrigend. ⁊ ure frefrigend to hir mildheortnerre. þ he ur gelæde þær pe on þam ecan gefean beon moton mid him. ⁊ mid eallum halgum punian on puldre. ⁊ on peorðmynte. He ir Drihten rýlfa re þe leofað ⁊ rixað mid runa ⁊ mid Halgan gaſte. a butan æghpylcum ende. AMEN.

Pag. 395. Oratio de S. Katerina Virgine, Latinè: *quæ, notante D. Thoma Barlovio, (olim Bibl. Bodl. Protobibliothecario,) occurrit ἀντολεξεὶ in Proceſſionali, Breviario & Miſſali Romanis hodiernis, & in Portiforio & Miſsali ſecundum uſum Sarum, in Feſto S. Catherinæ.*

Notandum eſt, quod in Catalogo Benefact. Bibl. Bodl. p. 410. memoriæ traditum eſt illuſtriſs. Dom. Chriſt. Hatton Baronem de Kirby bibliothecæ contuliſſe homiliarum Saxonicarum IV *libb.* MSS. *quos eoſdem eſſe cum his quatuor Junianis ut credam, facit Primo, quod ſæpiſſime Hattonianorum Codd. titulo à Cl. Junio citantur. Secundo quod D. Th. Hyde protobibliothecarius mihi pluries dixit* IV. *Vol.* MSS. *Saxonica ſtatim fere ac donata erant, & prius in ſuis locis quam reponerentur, D. Th. Mareſchall commodata accepiſſe, quæ, ut par eſt credere, Junio utenda dedit. Junius autem ſupellectilem ſuam literariam omnem ultimo teſtamento Bibl. Bodl. legavit. Quo evenit, ut quatuor hi codd.* MS. *bibliothecæ denuo accedentes, inter Junianos numerantur.*

Cod. JVNII. 85. *Codex membr. in Octavo (ut loquuntur) minori, quem cl. Junio dono dedit propinquus ſuus Iſaacus Voſſius. Fronti libri, quis Saxoniſmi imperitus, hujuſmodi Titulum inſcripſit* **pars pſalterii ꝛci.** *quem ideo ſic perſtrinxit Junius,* Imperitia poſſeſſorum inſcriptus fuit hujus libelli titulus PARS PSALTERII, rectius enim Homiliarum quam Pſalterii partem dixeris.

Accenſendus etiam eſt alter ſequens ejuſdem formæ libellus, ſimiliter in chartâ membranaceâ conſcriptus, & materiam tractans Pœnitentialem. Talis eſt Dominica illa in Quadrageſima, quæ occurrit hujus opuſculi paginâ decimâ octavâ. *Continet autem libellus, (Alphabeti Græci Elemento primo inſignitus,) ea quæ ſequuntur:*

I. fol. 1. *Concluſio ejuſdem homiliæ, quæ ſic*

Expl. Sunna ⁊ mæn ꝑixaþ ꝼꝑa ængla on heoꝼonum pæꝼon þiþeꝼ ȝehatene ⁊ ȝelaþoþe to þam halgan ham. ⁊ to þam Cynelican ꝼꝑiþe ꝼtole:· Ðæꝼ Dꝑihten Cꝑiꝼt punaþ ⁊ ꝑixaþ miþ halgum ꝼaplum. a in ealna populþa populþ roþlice butan ende. AMEN:·

II. fol. 1. b. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Men þa leoꝼeꝼtan. pe leoꝑnoþon on ȝoþcunþum ȝeppitum ꝑ æȝhpylceꝼ monneꝼ ꝼapul æꝼteꝼ þiꝼꝼepe peoꝑulþe ꝼcyl ȝeꝼeteȝan eꝼt þane lic.....þiꝼꝼum poꝑþum æꝑeꝼt. þuꝼ ꝼꝑpecaþ ⁊ cpæþ þæꝼ ꝼynꝼullan monneꝼ ꝼaple. Gihyꝑꝼt tu eaꝑma ren..... lichoma.

Præter unam pagellam deeſt tota Hom.

III. fol. 3. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Men þa leoꝼeꝼtan. hit ꝼæȝþ hæꝑ on þiꝼum halgum ȝeppite. ꝑ Sunna iꝼ ꝼpꝑecenþe oꝼeꝑ manna beaꝑnum cpeþenþe. Dꝑihten ȝoþ ælmihtiȝ. hu lanȝe ꝼcyl ic locian oꝼeꝑ manna unꝑiht þæþa:. Ac ꝼoꝑlæt me Dꝑihten ꝑ ic ȝehyþe lyþoman mineꝼ mæȝneꝼ ꝑ hi aȝyten. ꝑ þu eaꝑt ana roþ Goþ. þa anþrpeꝑeþe Dꝑihten. ⁊ þuꝼ cpeþenþe. ꝑ ealle ȝeꝼihþe mine eaȝum ȝeꝼeoþ. ⁊ ealle ȝeheꝑnerꝼe. mine eaꝑan ȝeheꝑeþ.

Huic autem homiliæ deſunt omnia à fol. XII. ad finem.

IV. fol. 12. *Fragmentum Hom. capite & calce truncatum.*

fol. 18. *Amuleta ſive Carmina quædam ſuperſtitioſa contra morbos quoſdam, quorum hi ſunt Tituli.*

ꝼIÐ ꝼIF BEARN EACENV:·
ꝼIÐ GESTICE:·
ꝼIÐ VNCVÐVM SꝼYLE:·
ꝼIÐ TOÐ ECE:· (*impf.*)

V. fol. 18. DOMINICA IN QVADRAGESSIMA.

Incip. Men þa leoꝼoꝼtan. eoꝑ eallum iꝼ cuþ þeꝼ ȝæꝑlica ymbꝑyne uꝼ ȝebꝑinȝþ eꝼne nu þa clænan tiþ Lænȝtenliceꝼ ꝼæꝼteneꝼ. *Vide ſupra.*

VI. fol. 25. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Lehepaþ nu mæn þa leoꝼeꝼtan. hu uꝼ Goþeꝼ bec monieȝaþ ⁊ myndiȝaþ to upeꝼ liꝼeꝼ clænneꝼꝼe ⁊ lichaman ⁊ ꝼaule. ꝑ iꝼ. ꝑ pe hæbben æꝑeꝼt ꝑihtne ȝeleaꝼan to þam acænenþan ⁊ þam ælmihtiȝen Goþe. (Concluſionem hujus hom. quæ poſt *Conquæſtum* (ut dicunt) ſcripta fuit, quæras in volumine, quod ſequitur.

Cod. JVNII. 86. *Homiliarum Saxon. libellus membr. littera β. notatus, & ſuperioris pars altera, in quo continentur.*

Fol. 40. *Concluſ. hom. ſuperior.*

And þæꝑ beoþ þa clænan ꝼaula. ȝemenȝeþe piþ ænȝla ꝑꝑeataꝼ. ⁊ heah-ænȝla. ⁊ hie ealle cumaþ to Cꝑiꝼte. on þam heoꝼonlican ꝼulþꝑe. ⁊ hie þonne onȝinnaþ ꝼinȝan Dꝑihtne niꝑne Sauȝ ꝼꝑiþe unꝑiþeꝑ peaꝑþlicum ꝼteꝼnum. ⁊ þæꝑ þonne eaꝑþiaþ miþ Goþe. ealle þa þe him ꝑihtlice hyꝑþon. puniaþ þonne miþ Cꝑiꝼte þam þe nu lyꝼaþ ⁊ ꝑicꝼaþ miþ Goþ ꝼæþeꝑ þam ꝼie pulþoꝑ ⁊ loꝼ a in ealna poꝑulþa poꝑulþ. a buten ænde.

VII. fol. 40. b.

VII. fol. 40. b. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Geheɲaþ nu mæn þa leoꝼeꝛtan. hpæt heꝛ ꝛæȝþ on þiꝛꝛum bocum be manna ƀeoþunȝ ceapa. ꝛæȝþ heꝛ on. cpæþ ꝛe Goþeꝛ laɲeop þ nu nealæceþ þa þaȝaꝛ þ pe ꝛculan uɲe æhta ȝ uɲe pæꝛtmaꝛ ȝeꝛamnian :· Don pe þonne ȝeoꝛnlic þam Dꝛihtne þancaꝛ þe uꝛ þa pæꝛtmaꝛ ȝeꝛealþe. ȝ ꝛien pe ȝemẏnþiȝe þ uꝛ Cꝛiꝛt ꝛelꝼa bebeaþ on þẏꝛum Goþꝛpelle. þ pe ꝛimble. ymb. xii. moneþ Dꝛihtne aȝiꝼan þane ƀeoþan þæl þæꝛ þe pe on ceape habbaþ.

Expl. Ac on bocum iꝛ bebopen þ ȝe þa ȝepon eaꝛmum mannum nẏƀƀe. ȝ miþ eopꝛum æhtum ȝeeaꝛnian þ ȝe þane ecean ȝeꝼean beȝẏƀen mæȝen :· Đe Dꝛihten on hiꝛ halȝum ȝ eallum þam þe hiꝛ bebopu ȝehealþan ꝛilla þ ȝ ȝelæꝛtan. þam Dꝛihtan ꝛie loꝼ ȝ pulþoꝛ a on ealɲa. . . . . .

VIII. fol. 62. *Deſideratur Rubrica, videtur autem fuiſſe* DE SCO MARTINO.

Incip. Heꝛ pe maȝon hpẏlcum hpeȝa poꝛþum ꝛecȝan be þæꝛe aꝛꝛẏꝛþan ȝebẏꝛþa ȝ be þam halȝan liꝼe ȝ ꝼoꝛþꝼoꝛe þæꝛ Eaþiȝan peꝛeꝛ Sc̄ Maꝛtinuꝛ. þe pe nu on anþeaꝛþneꝛꝛe hiꝛ ƀiþ pẏꝛþiaþ. ȝ mæɲꝛiaþ. pæꝛ þæt Gode ꝛpiþe ȝecoꝛen man on hiꝛ þæþum.

Expl. Anþ utan hine biþþan þæt he uꝛ ꝛite on heoꝼonum þinȝeɲe piþ uɲne Dꝛihten. nu pe heꝛ on eoꝛþan hiꝛ ȝemẏnþ pẏꝛþiaþ. to þan uꝛ ȝeꝼultumiȝe uɲe Dꝛihten ꝛe leoꝼaþ ȝ ꝛicꝛaþ a butan ænde. AMEN:·

Cod. JVNII. 121. *Codex opt. notæ memb. in octavo (ut loquuntur) grandiori qui haud ita pridem ad Eccleſiam ſpectabat Wigornienſem, ideoq; Cod. Wigorn. nuncupatur. Continet autem ea, quæ ſequuntur.*

In fol. olim vacuo. Nomina eorum qui Hymnos quoſdam ſacros, aut alias Divini Officii particulas condiderunt: ſunt autem. 1. Robertus Rex Francorum. 2. Hermannus Contractus. 3. Gervaſius Ceſtrienſis. 4. Ricardus Monachus Archiepiſcopus, (*forte, Rich. Fitz. Rauf, Archiep. Armachanus.*) 5. Adam de Sancto Victore. 6. Gervaſius Archidiaconus Glouceſtriae. 7. Prior Montis Acuti. 8. Robertus Wintonienſis. 9. Fulbertus Epiſc. Carnotenſis. 10. Robertus Eboracenſis. 11. Quidam Canonicus Tornacenſis.

Ibid. *Symbolum Nicenum Normanno-Saxonicè.*

Fol. 2. CAN̄ AFFIC̄. (*forte Canones Africani.*) *Latinè.*

Incip. Clericuſ non debet armiſ uti nec ad bellum procedere, &c.

Sequuntur Canones aliquot Poenitentiales de Homicidio, & de Temperantia Poenitentium.

Fol. 2. b. CELEBRATI CAPITVLA CONCILII APVD WINCEASTRAM.

Ad fidem Cod. MS. *Cottoniani qui inſcrib.* TIBERIVS. C. 1. *edita ſunt in Concil. Spelm. Tom. 2. p. 12.*

Fol. 3. Hæc eſt pœnitentiæ inſtitutio ſecundum decreta Normannorum Præſulum auctoritate ſummi Pontificiſ confirmata per Legatum ſuum Ermenfredum Epm̄ Sedunenſem, imponenda illiſ hominibuſ. quoſ W. Normannorum Dux. ſuo iuſſu. et qui antehac iuſſu ſui erant et ex debito ei militiam debebant.

Ex hoc Cod. edita ſunt apud Spel. Conc. Tom. 2. ibid.

Fol. 4. Concilium Wintoniae. tempore Lanfranci Archiepī. *Extat, apud Spelm. ibid.*

Fol. 5. INCIPIVNT CAPITVLA CANONICORVM (*forte CANONVM qui ſequuntur.*)

I. fol. 9. BE HEOFONLICVM CYNINGE.

Incip. IN NOMINE DN̄I. An iꝛ ece Cẏninȝ pealþenþ ȝ pẏꝛhta ealɲa ȝeꝛceaꝛta.

II. BE EORÐLICVM CYNINGE.

Incip. Cꝛiꝛtenum Cẏninȝe ȝebẏꝛneþ on Cꝛiꝛtenꝛe þeoþe.

III. fol. 10. BE CYNEDOME.

Incip. Eahta ꝛpeɲaꝛ ꝛẏnþon þe ꝛihtlicne Cẏneþom tꝛumlice uppeȝaþ.

IV. fol. 10. b. BE CYNESTOLE.

Incip. Ælc ꝑihꞇ Cynerꞇole ꞇꞇenꞇ on þꝑym ꞇꞇapelum þe ꝼullice apihꞇ ꞇꞇenꞇ.

V. fol. 11. BE ÐEODFITAN.

Incip. Cyninᵹan ⁊ Birceopan. Eoꝑlan ⁊ Heꝑetoᵹan. Geꝑeꝼan. ⁊ Deman. Lappitan ⁊ Lahpitan ᵹebaꝼenað.

VI. fol. 12. b. ITEM DE EPISCOPIS.

Incip. Birceopaꝛ ꞇculan bocum ⁊ ᵹebeᵹum ꝼylıᵹean.

VII. fol. 13. b. ITEM.

Incip. Birceope ᵹebẏꝑeð ælc ꝑihꞇinᵹ ᵹe on ᵹoᵹcunᵹan ꝑinᵹan ᵹe on poꝑulᵹcunᵹan.

VIII. fol. 15. b. ITEM.

Incip. Birceopeꝛ ðæᵹ peoꝑc ðæꞇ bið miᵹ ꝑihꞇe hiꝛ ᵹebeᵹu æꝑeꝛꞇ.

IX. *Ibid.* ITEM.

Incip. A ᵹeꝑiꝛꞇ Birceopum piꝛᵹom ⁊ pæꝑꞇcẏpe.

X. fol. 15. b. INCIPIT DE SYNODO.

Deuſ in adiutorium meum intende, &c. BENEDICTIO. Omnipotenſ Deuſ ſua uoſ clementia benedicat. & ſenſum in uobiſ ſapientiæ ſalutariſ infundat. Catholicæ uoſ fidei documentiſ enutriat. & in ſanctiſ operibuſ perſeuerabileſ reddat. Greſſuſ ueſtroſ ab errore conuertat. & uiam uobiſ pacıſ & caritatiſ oſtendat. quod ipſe præſtare dignetur.

Incip. Birceopum ᵹebẏꝑeð on ðinoþe. æꝑoꝛꞇ ꝑinᵹa ꝑ hi ꞇmeaᵹan ẏmbe anꝑæðneꝛꝛe.

XII. fol. 17. BE EORLVM.

Incip. Eoꝑlaꝛ ⁊ Heꝑetoᵹan. ⁊ ðaꝛ poꝑulð Deman. ⁊ eac ꞇpa Geꝑeꝼan. aᵹan nẏð þeapꝼe.

XIII. fol. 17. b. BE GEREFAN.

Incip. Rıhꞇ ıꝛ ðæꞇ ᵹeꝑeꝼan ᵹeoꝑnlice ꞇẏlıan. ⁊ ꞇẏmle heoꞇa hlaꝼoꝛðan ꞇꞇꝑẏnan mið ꝑihꞇe,

XIV. fol. 18. BE ABBODVM.

Incip. Rıhꞇ ıꝛ ꝑ abboðaꝛ ⁊ huꝑu abbaðıꝛꝛan ꝼeꝛꞇe on mẏnꞇꞇꝑum ꞇınᵹallice punıan.

XV. fol. 18. b. BE MVNECVM.

Incip. Rıhꞇ ıꝛ ꝑ munecaꝛ beon ðæᵹeꝛ ⁊ nihꞇeꝛ ınpeaꝛðne heoꝛꞇan a ꞇo ᵹoðe þencan. ⁊ ᵹeoꝛnlıc clẏpıan.

XVI. fol. 19. BE MYNECENAN.

Incip. Rıhꞇ ıꝛ ꝑ mẏnecena mẏnꞇeꝛlice macıan. eꝛne ꞇpa pe cpæðon æꝑoꝛ be munecan.

XVII. fol. 19. b. BE PREOSTAN ⁊ BE NVNNAN.

Incip. Rıhꞇ ıꝛ ðæꞇ ꝑꝑeoꝛꞇaꝛ ⁊ eꝛen pel nunnan ꝑeᵹollice lıbban. ⁊ clænẏꞇꞇe healðan.

XVIII. *ibid.* BE ꞇVDEꞇAN.

Incip. Rıhꞇ ıꝛ ðæꞇ pẏðepan anan bẏꞇenan ᵹeoꝑnlice ꝼẏlıan.

XIX. fol. 20. BE GODES ÐEOFVM.

Incip. Leoꝼan men. ıc bıðde. ᵹehẏꝑnað hpæꞇ ıc pılle ꞇecᵹan ꝑuꝑh ᵹoðeꝛ ᵹẏꝼe uꝛ eallū ꞇo ꝑeapꝼe.

XX. fol. 20. b. BE SACERDVM.

Incip. Sacerðaꝛ ꞇculan on heoꝑa ꞇcꝑıꝼꞇ ꞇcıꝑum pıꝛlice ⁊ pæꝑlice læðan ⁊ læꝑan ꝑa ᵹoðcunðan heoꝑða.

XXI. fol. 23. b.

XXI. fol. 23. b. AD SACERDOTES.

Incip. La leoꝛ. unbeꝛꝛtanbaþ eop ꝛÿlꝛe ⁊ luꝛiaþ ⁊ peoꝛþiaþ ȝob ælmihtiȝne oꝛeꝛ ealle oþþe þinc.

XXII. AD SACERDOTES.

Incip. Tæcað cꝛiꝛtenum mannum ȝeoꝛne ⁊ ȝelome ꝛihtne ȝeleaꝛan.

XXIII. fol. 25. b. ITEM SINODALIA DECRETA.

Incip. Riht ir þ ꝓꝛeoꝛtaꝛ beon ȝeoꝛnlice ȝode þeopienbe ⁊ ðeniende.
Hæc decreta quæ numero ſunt 66, his verbis claudantur.
Expl. Anb æȝðeꝛ bo ȝe pel bobiȝe. ȝe pel bÿꝛniȝe þonne ȝeleanað him þ ȝob ælmihtiȝ ꝛpa him leoꝛoꝛt biþ. Amen.

XXIV. fol. 31. b. BE LÆpebum mannum.

Incip. Riht ir ðæt ȝehabobe men læpebe piꝛian hu hi heoꝛa æpe ꝓihtlicoꝛt ꝛculon healban.

XXV. fol. 32. BE GEHADEDVM MANNVM. (*homilia*)

Incip. Gehabebum mannũ ȝebÿnet ælc clænneꝛ. ꝛoꝛðam þe hi ꝛculon eallum oðꝛum mannum ælce unclænneꝛꝛe ꝛoꝛbeoban.
Expl. Gob eop ȝetꝛÿmme to eoꝛꝛe aȝenꝛe þeaꝛꝛe. ⁊ uꝛ ealle ȝehealbe ꝛꝛa hiꝛ pÿlla ꝛÿ. Amen.

XXVI. fol. 34. BE GEHADEDVM MANNVM. (*homilia.*)

Incip. Leoꝛan men. in libꝛo uiꝛionum iꝛ appiten hu þa mæꝛꝛe ꝓꝛeoꝛtaꝛ ⁊ ða biaconaꝛ ðe miꝛleoꝛebon heꝛ on poꝛulbe pæꝛon on pitnunȝe pæl hꝛeoplice ȝeꝛepene.
Expl. Anb biacon ȝeꝛinȝe. xxx. Pꝛaltena. ⁊ a a heoꝛa liꝛ baȝaꝛ ȝebibbon þæꝛ to eacan ꝛoꝛ hine ȝeoꝛnne.

XXVII. fol. 35. b. DE ECCLESIASTICIS GRADIBVS.

Incip. Heah habaꝛ ꝛÿnbon to healbenne. mib ꝛꝛiðe miclum piꝛbome. ⁊ mib ealne clænneꝛꝛe.
Expl. Uton on ælce piꝛan ȝeappian uꝛ þæꝛ ðe pe maȝan. þæt pe ȝobe puꝛðan lic pÿꝛðe þeȝnaꝛ. þe ȝob þe ealle ðinȝ bon mæȝ. ⁊ ealna þinȝa ȝepealb ah helpe uꝛe. ⁊ ȝeꝛÿlꝛte uꝛ þæt pe maȝon ⁊ motan hiꝛ pillan ȝepÿꝛncean.

XXVIII. fol. 40. *Deſideratur Rubrica.* (*homilia.*)

Incip. Ne beo nan man oðꝛeꝛ manneꝛ ælmeꝛꝛan to ȝeoꝛnꝛul butan he pite. þ he mæȝe æȝðeꝛ ȝebetan. ȝe hiꝛ aȝene ꝛÿnne. ȝe eac oðꝛeꝛ manneꝛ. ælc man hæꝛð on hiꝛ aȝenꝛe bÿnbenne ȝenoh.
Expl. Spa bið þam ȝobcunbum mannum. þe uꝛ laðiað to heoꝛona ꝓiceꝛ pulbꝛe. þ hÿ nÿton þa tib þe ꝛe ælmihtiȝa ȝob uꝛ pÿlle habban. ⁊ to hiꝛ ꝓice ȝelaðian. þæꝛ pe moton beon. ȝÿꝛ pe hit pillað ȝeeaꝛnian heꝛ:. Gob uꝛ ȝeꝛÿlꝛte þ pe moton ealle ꝛꝛa bon. Amen.

XXIX. fol. 42. DE OFFICIIS DIVRNALIVM NOCTVRNALIVM HORARVM.

Incip. Gobcunb þeoꝛbom iꝛ ȝeꝛett on cÿꝛiclicum þenunȝum. æꝛteꝛ canoneclican ȝepunan. to nÿbꝛihte eallum ȝehabebum mannum.
Expl. Ac hit iꝛ þeah uꝛe ealna þeaꝛꝛ þ pe ȝeoꝛnlice him þeoꝛian. ⁊ ðenian. þæꝛ ðe pe maȝon ⁊ cunnon.

XXX. fol. 42. b. DE MATVTINALE OFFICIO.

Incip. On ðæȝꝛeb man ꝛceal ȝob heꝛian. eall ꝛꝛa bauiþ cꝛæð. Dꝛ̄ bꝛ̄ mꝛ̄ ab te be luce uiȝilo. Ðæt iꝛ. min bꝛihten. to þe ic paciȝe oꝛ ꝛꝛumleohte.
Expl. Ælcum þaꝛa þe hiꝛ pillan ȝepÿncð. heꝛ on liꝛe. Amen.

XXXI. fol. 43. DE PRIMA HORA.

Incip. On ðæꝛe ꝓoꝛman ðæȝe tibe þ iꝛ be ꝛunnon upȝanȝe þe ꝛculon ȝob heꝛian. ⁊ hine ȝeoꝛnlice bibban.

In fol. 47, b, *&c. Hujus Sectionis continetur Paraphraſis Poetica doxologiæ, quam in paginâ* 179. *Gram. ſuæ A. Sax. publici juris fecit Rev. vir & harum litterarum autor ſummus Dr. Hickeſius.*

Incip. Sẏ þe pulꝺoꝛ ⁊ loꝛ.
Expl. Fin ⁊ ȝeryne ꝑ þu hẏ rylꝛ poꝛhtert. AMEN.

Fol. 45. *Hymnos & preces quaſdam ſequitur Paraphraſis brevior poetica Orationis Dominicæ.*

Patep noſtep qui ep in celiſ.

Fæꝺep manne cynnep ꝓꝺoꝛꝺnep ic þe biꝺꝺe haliȝ ꝺꝛihten. þu þe on heoꝛonum eaꝛt.

Sanctificetur nomen tuum.

Ðæt ry ȝehalȝoꝺ. hẏ ȝecꝛeꝛtum ꝓæꝛt þin nama nu ꝺa nepienꝺe cꝛiꝛt. in upum ꝓeꝛhꝺ locan ꝓeꝛte ȝeꝛtaꝺeloꝺ.

Aduenıat pegnum tuum.

Cume nu to mannum. mihta pealꝺenꝺ. þin pice to uꝛ. piht piꝛꝺema. ⁊ ꝺin ȝeleaꝛa in liꝛ ꝺæȝe. on upum moꝺe. mæpe þuph puniȝe.

Fiat uoluntaſ tua ſicut in celo & in terra.

Anꝺ þin pilla miꝺ uꝛ. peoꝛꝺe ȝelæꝛteꝺ on eaꝛꝺunȝe. eoꝛꝺan picep. ꝛpa hluttoꝛ ıꝛ in heoꝛon pulꝺne. pynnum ȝepliteȝoꝺ a to poꝛulꝺe ꝓoꝛꝺ.

Panem nrm̄ cotıdıanum da nobıſ hodıe.

Sẏle uꝛ nu to ꝺæȝe ꝺꝛihten ȝumena heoꝛena heah cyninȝ hlaꝛ upne. þone ꝺu onꝛenꝺeꝛt ꝛaplum to hæle on miꝺꝺan eaꝛꝺ manna cynnep ꝑ ıꝛ ꝛe clæna cꝛiꝛt ꝺꝛihten ȝoꝺ.

Et dımıtte nobıſ debıta nra̅.

Foꝛȝẏꝛ uꝛ ȝumena peaꝛꝺ. ȝẏltaꝛ ⁊ rynna ⁊ upe leahtpaꝛ aletlicep punꝺa. ⁊ manꝺæꝺa ꝛpa pe milꝺum piꝺ ꝺe ælmihtiȝum ȝoꝺe oꝛt abẏlȝeat.

Sıcut & noſ dımıttımuſ debıtoribuſ noſtrıſ.

Spa ꝛpa pe ꝓoꝛlætaꝺ leahtpaꝛ on eoꝛþan. þa in þe piꝺ uꝛ oꝛt aȝẏltaꝺ. ⁊ him pom ꝺæꝺe pitan. ne þenceꝺ. ꝓoꝛ eaꝛnunȝe ecan liꝛep.

Et ne noſ ınducaſ in temptatıonem.

Ne læꝺ þu uꝛ to pite. in pean ꝛoꝛȝe ne in coꝛtunȝe. cꝛiꝛt nepiȝenꝺe. þẏ læꝛ pe apleaꝛe ealþa þinþa milꝺꝛa þuþh ꝓeonꝺꝛcipe ꝓnemꝺe peoꝛꝺan.

Sed libera noſ a malo.

Anꝺ piꝺ ẏꝛela ȝeꝓneo uꝛ eac nu ꝺa. ꝓeonꝺa ȝehpẏlcep pe inꝛepheꝺ locan. þeoꝺen enȝla ꝺanc ⁊ puꝺoꝛ. roꝺ ꝛiȝe ꝺꝛihten. recȝaꝺ ȝeoꝛne. þæꝛ ꝺe þu uꝛ milꝺe mihtum alẏrꝺeꝛt ꝓnam hæꝛt nẏꝺe helle piteꝛ. AMEN. Feoꝛꝺe þæt.

Unum atque alterum Verſiculum qui Latinè & Saxonicè ſcribuntur fol. 46. *ſequitur Paraphraſis Poetica ſymboli Apoſtolorum, quam itidem deſcribere operæ prætium duxi.*

CREDO IN DEVM PATREM OMNIPOTENTEM.

Ælmıhtiȝ fæꝺep. up on noꝺoꝛe. þe ꝺa rcipan ȝerceaꝛt. rceope ⁊ poꝛhteꝛt. ⁊ eoꝛꝺan panȝ. ealne ȝeretteꝛt. ic þe ecne ȝoꝺ ænne ȝecenne. luꝛtum ȝelẏꝛe þu eaꝛt liꝛep ꝓnea. enȝla oꝛꝺ ꝓnuma eoꝛꝺan pealꝺenꝺ. ⁊ ꝺu ȝaꝛꝛecȝep. ȝꝛunꝺaꝛ ȝepoꝛhteꝛt. ⁊ ꝺa þu maneȝa canꝛt. mæꝛꝛna tunȝla.

Et in ıhm̄ xpm̄ filıum eıuſ unıcum dnm̄ nrm̄.

Ic on ꝛunu þinne. roꝺne ȝelẏꝛe hælenꝺne cẏninȝ. hiꝺep aꝛenꝺne. oꝛ ꝺam uplican enȝla ꝛice. þone ȝabꝛiel ȝoꝺep æꝛenꝺꝛaca. Sca̅ maꝛıan. rylꝛne ȝeboꝺoꝺe. ıꝺep unmæne heo þæt æꝛenꝺe. onꝛenȝ ꝓneolice. ⁊ ꝺe fæꝺep rylꝛne unꝺep bꝛeoꝛt coꝛan beaꝛn acenꝺe. næꝛ ꝺæꝛ ȝe-ꝓnemmeꝺ. ꝛiꝛen æt ȝiꝛtum. ac þæꝛ haliȝ ȝaꝛt. hanꝺ ȝẏꝛt ꝛealꝺe. þæꝛe fæmnan boꝛm. ꝓẏlꝺe miꝺ bliꝛꝛe. ⁊ heo cuꝺlice cenꝺe ꝛpa mæꝛne. eoꝛꝺ buenꝺum enȝla ꝛcẏppenꝺ. ꝛe to ꝓnoꝛ ꝓne ȝepeaꝛꝺ. ꝓolꝺ buenꝺum. ⁊ ymbe bethleem boꝺeꝺan enȝlaꝛ ꝑ acenneꝺ pæꝛ cꝛiꝛt on eoꝛþan.

Paſſuſ ſub pontıo pılato.

Ða ꝛe pontiꝛca pılatuꝛ peolꝺ unꝺeꝛ ꝓompaꝛum. ꝛicep ⁊ ꝺoma. þa ꝛe ꝺeoꝛa ꝓnea ꝺeaꝺ ꝓnoꝛ-

paꝺe.

þaðe. on ȝealȝan ſtah. ȝumena ðnihten. þone ȝeomoꝛ moð. ioꝛep bẏꝛiȝðe. ⁊ he oꝛ helle. hu ðe ȝeꝛette. oꝛ þam ſuſl hoꝛe. ſapla maneȝa. het ða uplicne eþel ſecan.

Tertia die reſurrexit a mortuis.

Ðæꝛ þẏ ðꝛiðdan dæȝe þeoda pealdend. apaꝛ piceꝛ ꝛꝛea. þecen oꝛ moldan. ⁊ he xl. daȝa ꝛolȝeþaꝛ ſine. þunum apette. ⁊ ðe hiꝛ pice beȝan. þone uplican eðel ſecan. cpæð þæt he nolde nænne ꝛoꝛlætan. þe him ꝛoꝛð oꝛep þ. ꝛẏlian polde. ⁊ miđ fæſtum ſeꝛan. ꝛꝛeode ȝelæſtan.

Credo in ſpm̄ ſcm̄.

Ic haliȝne ȝaꝛt. hihte beluce. emne ſpa ecne ſpa iꝛ aðoꝛ ȝecpeden. fæden oððe ꝛꝛeo beapn. ꝛolca ȝeneoꝛdum. ne ſẏnd þ þꝛeo ȝodaꝛ. þꝛipa ȝenemned. ac iꝛ an ȝod. ſe ðe ealle haꝛað þa þꝛẏ naman. þinȝa ȝenẏnum ꝛoð ⁊ ꝛiȝeꝛæꝛt. oꝛep ſiðe ȝeꝛceaꝛt peneda puldoꝛ ȝẏꝛa. planc ⁊ ece.

Scam̄ eccłam catholicam.

Eac ic ȝelẏꝛe. þæt ſẏn leoꝛe ȝode þe þuꝛh ænne ȝeþanc ealdoꝛ henia. heoꝛona heah cẏninȝ. hen ꝛoꝛ liꝛe.

Scōrum cōmunionem.

And ic ȝemænſcipe menne ȝetꝛeope. þinꝛa haliȝna. hen ꝛoꝛ liꝛe.

Remiſſionē peccatorum.

Liſſe ic ȝelẏꝛe leahtna ȝehẏlceꝛ.

Capniſ neſuꝛꝛectionem.

And ic þone æneꝛt ealna ȝetꝛeope. ꝛlæꝛceꝛ on ꝛoldan on þa ꝛoꝛhtan tid.

Et uitam etnam.

(Ð)æn ðu ece liꝛ eallum dælðeꝛt. ſpa hen manna ȝehẏlc. metode ȝecpema'ð.

XXXII. fol. 51. b. DE OFFICIO. III. HORE.

Incip. On undeꝛn pe ſculon ȝod henian. ꝛoꝛðam on undeꝛn timan cniſt pæꝛ ðuꝛh þaꝛa iudea dom to dea'ðe ꝛoꝛdemed. ⁊ topeaꝛd þæne node ȝelæd. þe he ſẏ'ððan onþꝛopode.

XXXIII. fol. 52. b. DE OFFICIO SEXTE HORE.

Incip. On midne dæȝ pe ſculon ȝod henian. ꝛoꝛþam to middeꝛ dæȝeꝛ cniſt pæꝛ on node aþened.

XXXIV. fol. 53. AD IX.

Incip. On non timan pe ſculon ȝod henian. ꝛoꝛðam on þone timan cniſt ȝebæd. ꝛoꝛ ðam þe him deþedon. ⁊ ſiððan hiꝛ ȝaꝛte aſende.

XXXV. fol. 53. AD VESPERAM.

Incip. On æꝛen pe ſculon ȝod henian on ðone timan man oꝛꝛnode on þæne ealdan æ ⁊ mid necelꝛ neocan on þam temple.

XXXVI. fol. 54. AD COMPLETORIO.

Incip. On ꝛoꝛan niht pe ſculon ȝod henian. æn pe to bedde ȝan. ⁊ ȝemunan þæt cniſt on bẏnȝene neah ꝛoꝛan nihte bebẏnȝed peaꝛð.

XXXVII. fol. 54. b. DE NOCTVRNALI CAELEBRATIONE.

Incip. On uhtan pe ſculon ȝod henian. ealſpa dauid cpæð.
Expl. Lod uꝛ ȝeꝛultumiȝe. to upe ðeanꝛe ſpa hiꝛ pẏlla ſẏ. Amen.

XXXVIII. fol. 55. b. DE REGVLA CANONICORVM.

Incip. Æaldlice iah ȝepꝛitu. ⁊ eac ȝodꝛpellice bebodu. uꝛ læꝛa'ð. ⁊ mẏnȝia'ð. þæt pe eallum mode. ⁊ eallum mæȝene. æneꝛt ȝod luꝛian. ⁊ puꝛðian ⁊ ſẏ'ðþan upe nextan luꝛian. ⁊ healdan ſpa ſpa uꝛ ſẏlꝛe.
Expl. Ðonne læne pe þæt hẏ ȝelome ðaꝛ lẏtlan mẏneȝunȝa nædan. ⁊ ſmeaȝan ⁊ on ȝemẏnde fæꝛte beclẏſan. ⁊ ðuꝛh ȝodeꝛ ſultum ſpa ſoꝛð ȝeſnemman. ſpa hẏ ſẏnmeꝛt maȝan. þonne ȝeeaꝛnia'ð hẏ loꝛ æt mannum ⁊ æt ȝode ſẏlꝛum ece edlean.

XXXIX. fol. 56. b. BE CYRICAN.

Incip. Riht ir ðæt cpiſtene men cpiſtendon ȝeopne healdan mid ꝑihte ⁊ cpiſteſ cýꝑican æȝhpæꝑ ȝeopnlice peopꝑian ⁊ pepian.
Expl. And utan ænne cýne hlaford holdlice healdan ⁊ ffreondа ȝehpýlc oðeꝑne healde mid ꝑihtan ȝetꝑýpðan.

XL. fol. 59. BE EALLVM CRISTENVM MANNVM. (*Homilia.*)

Incip. Riht ir ðæt ealle cpiſtene men heopa cpiſtendom ꝑihtlice healdan. ⁊ ðam life libban þe heom to ȝebýnað. æftep ȝodeſ ꝑihte. ⁊ æftep populd ȝepýrenum.
Expl. Gelome undepꝑtandan þone mycclan dom þe pe ealle to rcýlon. ⁊ beopȝan ur ȝeopne pið þone peallendan bꝑýne. helle pitef. ⁊ ȝeeapnian ur ða mæꝑða ⁊ ða mýꝑhða ðe ȝod hæfð ȝeȝeappod þam ðe hir pillan on populde ȝepýncað. Amen.

XLI. fol. 59. BE GODCVNDRE ƿARNVNGE.

Incip. Utan rpýꝑnian be bocan. ȝeopne ⁊ ȝelome. hpæt þa ȝefopan ða ðe ȝod lufedon ⁊ ȝodeſ lage heoldon. ⁊ hpæt ða ȝe fopan. þa ðe ȝod ȝnemedon. ⁊ ȝodeſ lage bꝑæcon. ⁊ paꝑnian ur berpýlcan. God rýlf ȝedihte rpýtole býrne. ⁊ ður rpꝑæc on ȝeaꝑ. dagum to Moýre þam hepetogan. Loquere filiis iſrł. & dices ad eos. Haec dicit dñs. ſi in præceptis meis ambulaveritis & mandata mea cuſtodieritis, &c.
Eala leofan men. be þýlcan býrenan pe ur magon paꝑnian. ȝif pe rpa pillað rmeagean upe ðeapfe. rpa ur ðeapfe ir. ⁊ re ðe ne cunne þæt leden undepꝑtanden hlýrte nu on englirc be ruman dæle. hpæt þæt leden cpeðe.
Fin. Dir rýnd þa ȝodeſ popd. þe ȝod rýlf ȝedihte ⁊ moýre befærte. ⁊ eall hit mæȝ to býrne æȝhpýlcepe ðeode. ȝýme re ðe pille. ȝod ur ȝehealde. Amen.

ÞER IS SCRIFT ⁊ ANDETNES ÆGÐER TƿEGRA GE GEÞADODRA. GE LÆƿEDRA. ÐÆRA ÐE ÐÆS ANDGITES ÞABBAÐ. ⁊ ÐÆS LEDENES DEOPNESSE NE CVNNON.

Ðonne man to hir rcꝑifte ȝanȝeð. þonne rceall he mid rpýðe mycelum Godeſ eȝe. ⁊ eadmodnerre befopan hine apenian. ⁊ hine biddan pependpe rtefne. ꝑ he him dædbote tæce. ealna þæꝑa ȝýlta þe he onȝean Godeſ pýllan ȝedon hæbbe. ⁊ he rceal him andettan hir miꝑdæda. ꝑ re ðaceꝑd pite hpýlce dædbote he him tæcan pýle:. Ðonne rceal re ðaceꝑd hine axian hpýlcne Geleafan he to Lode hæbbe. ⁊ hine mænigfealdlice to hir raple þeafe tihtan. ⁊ mýnegian ⁊ þur cpeðan:. Gelýfꝑt þu on Lod ælmihtigne. ⁊ on þone ðalgan Gaſt:. Gelýfꝑt þu ꝑ ealle menn apiran rculon on Domeſ dæȝ of deaþe:. Of ðinceð þe ealleſ þæſ þe þu to yfele ȝepopht hæfꝑt. ⁊ ȝeþoht. ⁊ ȝecpeden. pýlt ðu forgýfon ælcon þæꝑa þe pið þe æfꝑe agýltan:. Lif he cpæð. Ic pille. Cpeð him þonne to. Lod ælmihtig ȝemiltrige þin. ⁊ me ȝeunne ꝑ ic mote:. Fæꝑt ælce dæȝe on þir Lenȝtene to Noneſ. ⁊ foꝑȝanȝ hpit. ȝebeoꝑh þe pið þa eahta ðeah ðýnna. ꝑ þu þa ne fnemme. ꝑ rýnt Moꝑþru. ⁊ ðtale. ⁊ mæne Aþaſ. ⁊ unꝑiht Gýtrunȝ. ⁊ unꝑiht Hæmed. ⁊ Gýfenȝýrre. ⁊ Tælnýrre. ⁊ Leare Gepitnýrre. ⁊ healð þa tpelf Ymbꝑen daȝaſ. þe on tpelf mondum beoð. ⁊ ȝebeoꝑh þe pið Lýblacaſ. ⁊ Attoꝑ cnæftaſ. ⁊ Dýnne ȝelýȝepu. ⁊ Tpi rꝑnæcnýrre. ofepmodignýrre. ⁊ Gýnnerre oðþa manna æhta. ⁊ ealle þaſ uncnæftaſ þu ȝeopne foꝑbuh. ⁊ lufaſ þinne Dꝑihten mid eallum mode. ⁊ mid eallum mægene. ⁊ mid eallum mihtum. ⁊ mid ealne innepeapdne heoꝑtan fæftlice. ⁊ beo eaꝑmum mannum milde. ⁊ manþþæꝑe. ⁊ ælmeſȝeoꝑn. ⁊ cyꝑicȝeoꝑn. ⁊ teoþunȝ ȝeoꝑn to Godeſ cýꝑican. ⁊ eaꝑmum mannum. þonne bið þe God hold ⁊ milde. ⁊ bliðe. ⁊ þu moſt mid him þonne ꝑixian on ealna poꝑulda poꝑuld a butan ende ȝýf þu þur deꝑt. ⁊ ic bidde ꝑ þu arecȝe me ealle þæt þu to yfele æfꝑe ȝepophteꝑt. foꝑþon betepe þe ir ꝑ rceamiȝe nu heꝑ beforan me anum ýnmincȝe þonne eft on Domeſ dæȝe beforan Gode rýlfum þæꝑ eall hefen paꝑu ⁊ hel paꝑu. ⁊ eoꝑð paꝑu beoð ealle æt romne. þæꝑ eall open býð. ꝑ pe heꝑ on poꝑulde doð. oððe ȝeþencað. beo hit ȝod. beo hit yfel. ælcon men þæꝑ ȝedemed býð. be hir aȝenum ȝehpýꝑhtum. þæꝑ ur þonne ȝeneꝑiȝe pealdend ealna.

Deſideratur homiliæ ſequentis Rubrica.

Incip. Leofa man. ðe ir mycel þeaꝑf. ꝑ ðu þaſ dꝑihtenlican tide ȝeopne ȝeþence. þonne þu apiran pille bide þinne dꝑihten eadmodlice foꝑȝifennerre ealna þaꝑa rýnna þe þu piþ ȝodeſ pillan ȝepophт hæbbe. þaꝑa þe þu ȝemunan mæȝe.
Expl And ȝeeapna ðe ȝode ælmihtigum. ꝑ ðu to him cuman mote. ⁊ mid him punungе habban. ⁊ mid eallum hir halȝum on ealna poꝑulda poꝑuld abutan ende. Amen.

XLIII. fol. 64.

XLIII. fol. 64. BE ÐÆS HALGAN SVNNAN DÆGES GEBEDE.

Incip. Leofan menn. undeprtandaþ geopne eall rpa eop mycel þearf ir. þ ge eopper cpirtendomer gerceaþ pitan. ⁊ ge eac geleopnian þ ge cunnan þæt ælc cpirten man mid pihte cunnon rceal. þ ir pater nr̄. ⁊ cnebo in ðm̄. ⁊ butan ge hit on leden geleopnian magan. geleopnaþ hit hupu on engliſc þuf.

Eala upe fæder þe on heofonum eart. a rỳ ðin nama ecelice gebletrod. ⁊ ðin pice dom ofer uf pixie rỳmble. ⁊ ðin pylla gepỳrðe. rpa rpa on heofonum eac rpa on eorðan. Geunn uf to þirfu dæge. deghpamlicef forfref. ⁊ uf gemildra. rpa rpa pe miltriaþ þam þe piþ uf agỳltaþ. ⁊ ne læt ðu uf cortnian ealler to rpỳðe ac alỳf uf fram ỳfele. Amen.

Gloria Patri.

A rỳ lof. ⁊ puldor. fæder ⁊ runa. ⁊ halgum gaſte. rpa rpa on fruman pær ⁊ gỳt ir. ⁊ rỳmble bið in ealra porulda porulð. Amen.

Confeſſio Fidei Chriſtianæ. fol. 64. b.

Credimuſ in unum dm̄ patrem & filium & ſpm̄ ſcm̄.

Fe gelỳfaþ on ænne god ælmihtigne þe ealle ðinc gerceop ⁊ gepophte. ⁊ pe gelỳfaþ ⁊ geopne pitan. þ cpirt goder runu to mannum com. for eallef mancynnef ðearfe. ⁊ pe gelỳfaþ þ hine clæne mæden gebærne SCA MARIA. þe næfre nahte penef gemanan. ⁊ pe gelỳfaþ þ he mycel ge ðolode. ⁊ rtiðlice þropode for upe ealra neode. ⁊ pe gelỳfaþ þ hine man on rode ahenge. ⁊ hine to deaðe acpealdan. ⁊ hine rỳðdan on eorðan behỳrigde. ⁊ pe gelỳfaþ þ he to helle fepde. ⁊ ðær of gehergode eal þæt he polde. ⁊ pe gelỳfaþ þæt he rỳðdan of deaðe aras. ⁊ pe gelỳfaþ þæt he æftep þā̄ to heofonum artah. ⁊ pe gelỳfaþ ⁊ geopne pitan. þæt he on domef dæge to ðam miclan dome cỳmð. ⁊ pe gelỳfaþ þ ealle deade menn rculon þonne apiran of deaðe. ⁊ þone mỳclan dom ealle gerecan. ⁊ pe gelỳfaþ þ ða rỳnfullan rculon þanon onan to helle fapan. ⁊ ðær a rỳðdan mid deofla punian on byrnendum fyre. on ecan forfỳrde ⁊ ðær ænig ende ne cỳmð æfre to porulde. ⁊ pe gelỳfaþ þ ða goðan ⁊ ða cpirtenan. þe hep on porulde gode pel gecpemdon. þonne onan rculon into heofonum fapan ⁊ ðær rỳðdan punungе habban mid gode rỳlfum. ⁊ mid hir englum. a. on ecnerre. AM.

Expl. And hir pillan a pỳncan rpa pe geopnort magan. þonne geleanaþ he hit uf rpa uf leofort bỳð him rỳ lof. ⁊ puldor. a a butan ende. Amen.

XLIV. fol. 65. b. BE ÐÆS MÆSSE PREOSTES GESCEADWISNYSSE.

Incip. Ðæt rceall gepencan re ðe bỳð manna rapla læce. ⁊ heofa dæda gepita þ gedal ⁊ þ gerceaþ hu he mannum heofa dæda gercpire.

Expl. Ðe he nỳd pỳphta pær. þær ðe he porhte. Ælce dæde to rceade man pæplice for gode ⁊ for porulde.

XLV. fol. 66. b. BE SCRIFTVM.

Incip. On þirum rcpirte bỳþ rpỳþe forð gelanг for rỳn godef manner nỳd help. eal rpa on godum læte bið reocef manner lacnung.

XLV. fol. 67. BE SYNNA LACNVNGE.

Incip. Se læta ða rcei rafe punda pel gehælan he mot habban gode realfe to. Ne rỳndon nane rpa ỳfele punda rpa rỳndon rỳn punda. forðam ðurh ða. forpỳrð re man ecan deaðe.

Expl. And be ðam þe man ongit hir heortan hpeorunge. ⁊ hir rylfer geornfulnerre.

XLVI. fol. 67. b. BE ÐEODORES GESETNYSSE HV MAN SCEALL FÆSTEN ALYSAN.

Incip. Ðeodorur re halga ⁊ re goda bircop. gerette þer pædinge to bỳrne. ⁊ to lafe ælcum þæra þe hir gỳltar piþ god betan pỳle. ⁊ ður cpæð. Fe pæddon on þam penitentiale þ man rceolde don dædbote. for heafodlicum gỳltu̇. geaf oððe tpa. oððe þpeo on hlafe ⁊ on pætepe.

Expl. Se þe ðurh hir lichaman gerỳngige he eac þurh hir lichaman bete. þæt ir on fæfterne. ⁊ on pæccan. ⁊ on gebedum. ⁊ on halrungum to gode mid heortan on bryndỳrre. ⁊ mid teara agotenerre.

I. fol. 69. b. INCIPIT LIBER PRIMVS CVM CAPITÖLIS ATQVE CVM SVIS SENTÏALIS.

ÐIS IS ÆREST SE FORMA CAPITVL HV HIT GEBYRAÐ TO FORESCEAFIENNE BE ÐÆRE SYNNE. *v. p.* 36.

Incip. Hit gebýraþ þ re racenþ rmeage rýnfulna manna bote be birgoper dome.

II. *Ib.* BE ÐAM MEN ÐE ON HIS YTEMESTAN DÆGE. HIS SYNNA GECYRRAN FYLE TO DÆDBOTE. þ HIM MAN ÐÆS NE FYRNE.

Incip. Scr irideorur cr. þ pen pæne þ ðær manner roðe andetnýr ⁊ gecýrrednýr.

III. fol. 70. BE ÐAM MENN ÐE GYRNÐ DÆDBOTE ⁊ pegnýrte. þ ir cnirter lichama for deaðer ege. ⁊ be ðam ðe him hir rpæc ofnimð. æfter him hir rcrift tocýme.

Incip. Ðirrer ir þeanf þ re racenð rpa genaðne man frefrige.

IV. *Ib.* Be ðam men þe rmeað ymbe hir rýnna andetnýrre.

Incip. Lif æniġ man pilnað dædbote to undernfonne for hir rýnnum.

V. fol. 70. b. Be þam þe re man hine for habban rceall on manegum þingum hir lifer luſta. gýf he pýle hir rýnna bote habban.

Incip. An ir ðæt pihtpira man hreoprige hine rýlfne rpýlce he pið god forporht rý.

VI. fol. 71. Be þam þe þam dædbetan nýr alýfed æniġe cýpincge to dnifanne.

Incip. Scr ýridorur þe þar boc rette rprecð ymbe þa men þe dædbote undernfoð.

VII. *Ib.* Be þam þe re dædbeta æfter hir dædbote hreopnýrre ne rceall gecýnnan to ðirre populde gefeohte.

Incip. Halige gepritu cpeðaþ þæt hit ungedafenlice rý.

VIII. fol. 71. b. Be ðam þe re dædbeta ne healt. þæt hir rcrift him tæcð.

Incip. Se halga aporтol cpýð rcr petrur þæt re man þe gecýnð æfter hir rinna bote.

IX. fol. 72. Be þam þe þam dædbetan mæg beon gerealð þurh birgoper ðingunga forgýfenner.

Incip. Nir þam birgope ne þam racenðe þam men to forþýnnanne rcrifter.

X. *Ib.* Be þam menn þe gýnneð hurler æt orpenum life. ⁊ eft of ðam ýfele arireð.

Incip. On þara haligra aporтola lare. ir geneht.

XI. fol. 72. b. Be þam þe re mærre preorт þone dædbotan undernfon ne mot butan birgoper leafe. butan he þone. b. genæcan ne mæge.

Incip. Ðam racenðe gedafenað roðlice þæt he geornlice armeage.

XII. fol. 73. Be þam dædbetan on hpylcum timan him man forgýfenerre don rcýle.

Incip. Ðar þeapar man healt begeondan ræ. mid cnirtenum folce. þ ir. þ ælc birgop biðæt hir birgoprtole on þone podner dæg þe pe cpæðað caput ieiunium.

XIII. fol. 73. b. Be þam men þe bið hurl forboden ⁊ under þam forðfæreð.

Incip. Be ðirrum ðingum ne cunne pe rmeagean nan oðer ðing.

XIV. *Ib.* Be þam men þe for mirlicum gýltum to hir rýnna bote gecýnnan pile mid fulne anbnýnðnerre.

Incip. Se men re ðe mid manig fealdum leahtrum gebunden bið.

XV. *Ib.*

XV. *Ib.* BE iacobes æpendo gesprite þæs halgan apostoles. on þam sægð hu man sceall fop ðone seocan man gebiddan ⁊ hine mid ele smyrian.

Incip. Nes tæcð scs iacobus ðæt gyf hpa geuntpumad beo þæt he gelaþige him to his scriftes.

Fol. 74. HER ONGINÐ SEO OÐER BOC MID ÞIRE CAPITVLON. ⁊ MID ÞAM ÆFTER FYLGENDAN CpYDAN.

I. Be þam men þe pilles man ofslihð.

Incip. Se læpeda man ðe oðepne ofslihð. butan gylte. fæste. VII. geap.

II. fol. 74. b. Be þam pyfmen þe hi fopligð. ⁊ ðonne fop ege hyne beapn fopðeð.

Incip. Gyf hpylc pif hyne cild amyrð innan hipe mid ðpence.

III. *Ib.* Be þam menn þe his ðeopan ofslihð fop ðeof ðe butan his hundpeðes gepitnesse

Incip. Gyf hpylc man his æht ofslihð. ⁊ he nane gepitnesse næbbe þæt he foppopht sy.

IV. fol. 75. Be þam gif pif ofslyhð hyne pymman fop andan.

Incip. Gyf hpylc pif fop hpylcum lyðpum andan hyne pimman spingð.

V. *Ib.* Be þam men þe hine sylfne ofslihð fop hpylcepe gymeleaste. ⁊ be þam men þe fop his gyltum bið gepitnod.

Incip. Se man ðe hine sylfne ofslihð mid pæpne oððe fop hpylcum mislicū deofles onbpincge.

VI. *Ib.* Be þam men þe ungedafenlice hæmð. þæt is pið nytenum. oððe hine mid geongelicum bermiteð oððe pæpned man pið openne.

Incip. Se man ðe hine pið nytenu bermiteð. oððe pæpned man pið oðepne.

VII. fol. 75. b. Be þam þe æpe bpeceð oððe æpbpyce habbað.

Incip. Gif man æpe bpyceð fæste. VII. geap.

VIII. *Ib.* Be þam men þa his æpe foplæt. ⁊ be þam pife þe hipe pep foplæt ⁊ oðepne cyfe.

Incip. Se man þe his pihte æpe foplæt ⁊ oðep pif nimð. he byð æpe bpeca.

IX. Be þam men þe hæfð his pihte æpe. ⁊ eac cyfese.

Incip. Se man ðe pihte æpe hæfð ⁊ eac cifese ne sylle him nan spleoft husl.

X. *Ib.* Be þam men þe hæfð his pihte æpe. ⁊ gepeft on ældeodigum pifmen.

Incip. Gyf hpylc man pið oðpes manes pihte æpe hæmð.

XI. *Ib.* Be þam men þe pifað on tpam gesuftpum. oððe pif nimð bpoðop æftep oðpum.

Incip. Gyf hpylc pif tpegen gebpoðpa nimð hyne to gemæccan.

XII. fol. 76. b. Be þam gif hpylc pif man bepeddod beo nis hit na alyfed. þæt hine æniġ oðep man æt þam bepeafigge.

Incip. Gyf hpylc pif bepeddod beo nis hit na alyfed.

XIII. *Ibid.* Be þam men ðe pif oððe mæden ofep nimð mid unpihtum ðingum.

Incip. Gyf hpa mid his ofep cpæfte pif oððe mæden nydinga nymð.

XIV. *Ibid.* Be þam men þe þane pif man fpam his hlafopde arpanð. þe his picnepe bið. fop unpihtū hæmede.

Incip. Gyf hpa mid his lot ppencum. oðpes manes folgepe.

XV. fol. 77. Be þam ȝiꝼ mæden man bepeddod biþ. ⁊ hine oþeþne man þær bepeaꝼiȝe hiþe unpilleꝛ.

Incip. Gẏꝼ hpẏlc mæden bepeddod biꝺ. ⁊ undeꝛ ðam biꝺ ȝeheꝛȝod.

XVI. *Ibid.* Be ðam ȝiꝼ iehadod mæden to hæmeð ðince ȝeþeꝛteꝺ.

Incip. Gẏꝼ hpẏlc piꝼ man ȝehadod biꝺ. ȝemæneꝛ hadeꝛ.

XVII. *Ib.* Be þam men þe on hiꝛ maȝan piꝼaꝺ. *Hæc eſt vera Rubr. Can.* XVIII. *vid.* MS. *Laud. F.* 17.

Incip. Gẏꝼ hpẏlc man piꝼiȝe on hiꝛ nehꝛtan maȝan.

XVIII. fol. 77. b. Be þam hu ꝛc̄ ȝneȝoþiuꝛ ꝛpþæc be unþihtum hæmeðe.

Incip. Gẏꝼ hpa mẏnecene ðe ȝoðeꝛ bnẏð bẏꝺ ȝehaten him to piꝼe nimꝺ.

XIX. *ibid.* Be þam men þe ȝelomlice piꝼ ðinȝ beȝæꝺ.

Incip. Niꝛ na alẏꝼeð æniȝum cþiꝛtenum men nu. þæt he oꝼtoꝛ piꝼiȝe þonne tupa.

Rubrica quæ ſequitur non eſt Epigraphe alicujus Canonis, ut patet ex Cod. Laud. F. 18. *ſed ſcriba, ſe errâſſe ſentiens, de proprio hanc addidit, ne errâſſe deprehenderetur.*

XX. fol. 78. Ðæꝛ æþþa cpiðe ⁊ ðeꝛ æꝼtþa iꝛ eal an. þeah he þuꝛ todæleð ꝛẏ.

Incip. Ƿiꝼ eal ꝛpa ȝẏꝼ hẏþe ꝼoþman peþe ꝼoþðniðȝebẏþiȝe.

XXI. *Ibid.* Be ðam hu ȝeꝛẏn hẏpan heoþa ðeapaꝛ healdan ꝛculon ꝼoꝛ ȝode.

Incip. Haliȝe ȝeþþitu tæcað hpæt æȝhpẏlcum ȝeleaꝼꝼullum peþe to donne iꝛ.

XXII. fol. 78. b. Be ðam men ðe ȝedpollice ðinȝ beȝæꝺ.

Incip. Giꝼ hpẏlc man hiꝛ ælmeꝛꝛan ȝehate. oððe bþinȝe to hpẏlcum pẏlle.

XXIII. *ibid.* Be ðam þe alẏꝼeð niꝛ ibele hpatunȝa to beȝanne.

Incip. Niꝛ na ꝛoðlice æniȝum cþiꝛtenum men alẏꝼeð. þæt he ibele hpatunȝa beȝa.

XXIV. fol. 79. Be manꝛpaþe ⁊ hu man ꝛceall þæt ȝebetan.

Incip. Gẏꝼ hpẏlc læpede man hine ꝼoþꝛpeþiȝe. ⁊ he pite þæt he manꝛpeþiȝe.

XXV. fol. 79. b. Be ꝛtale.

Incip. Gẏꝼ hpẏlc man ꝛtele deoþþẏþðe þinȝ.

XXVI. *ibid.* Be leaꝛþe ȝepitneꝛꝛe.

Incip. Gẏꝼ hpa on leaꝛþe ȝepitneꝛꝛe beo.

XXVII. *ibid.* Be unþþæþneꝛꝛe piðhiꝛ nextan.

Incip. Soðlice niꝛ nanum cþiꝛtenum men alẏꝼeð þæt he on ȝodeꝛ cẏþican ȝode lac oꝼꝼniȝe.

XXVIII. fol. 80. Be hat heoþtnẏꝛꝛe.

Incip. Gẏꝼ hpẏlc man to ðam hat heoþt ꝛẏ. ⁊ ꝛtþanȝ mod.

XXIX. *ibid.* Be þam men þe a þaꝛ ꝛẏlꝺ. þæt he to ꝛibbe ꝼon nele piðhiꝛ nẏhꝛtan.

Incip. Se man þe ꝼoþ hpẏlceþe unȝeðpæþneꝛꝛe pinð piðhiꝛ nextan.

XXX. *Ibid.* Be þam men þe alẏꝼeðniꝛ þæt æniȝ man hiꝛ ꝼeoh to unþihtum ȝaꝼole ꝛẏlle.

Incip. Ælcon ȝeleaꝼꝼullum men iꝛ ꝼoþboden þæt he hiꝛ ꝼeoh ne hiꝛ æhta to nanum unþihtū ȝaꝼole ne læne.

EXPLICIT LIBER SECVNDVS.

HER

ÞER ONGINÐ ÐE FORMA CAPITVL.

I. fol. 80. b. Be ȝehaðoðna manna þiſunȝe.

Incip. Gẏſ mæſſe þſeoſt oððe ðiacon þiſiȝen þoliȝen heoſa haðeſ.

II. *Ibid.* Be þam men þe ȝẏnnð haðeſ.

Incip. Gẏſ mæſſe þſeoſt ȝeleahtſoð pæſ mið heſoðlicon leahtſon æſ he ȝehaðoð pæſe.

III. fol. 81. Eſt be mæſſe þſeoſtum. Hic Titulus, in Cod. *Laud.* F. 17. omittitur.

Incip. Gẏſ mæſſe þſeoſt oþðe ðiacon man oſſlea.

IV. *Ibid.* Eſt be ȝoðeſ þeopum.

Incip. Goðeſ ſaceſðaſ ⁊ ðiaconaſ ⁊ oððe ȝoðeſ ðeopaſ. þe on ȝoðeſ temple.

V. *Ibid.* Be ðam hu ſe ſaceſð hiné healðan ſceall ⁊ ſe ðiacon.

Incip. Ða ſaceſðaſ ⁊ ðiaconaſ ⁊ ða ȝoðeſ þeopaſ þe hi ſẏlf ne maȝan ne nellað. In Cod. *Laud.* F. 17. *hic Canon nulla distinctus Rubricâ, ad præcedentem pertinere videtur.*

VI. fol. 81. b. Be biſcopum ⁊ be oððſum ȝoðeſ þeopum.

Incip. Soðlice eallunȝa iſ ſoſðoðen on halȝum bocum ælcon biſcope. ⁊ abboðe. ⁊ meſſe þſeoſte.

VII. *Ibid.* Be þam ȝehaðeðum mannum þe heoſa ſeoh læna ð to hẏſe.

Incip. Gẏſ biſcop oððe mæſſeþſeoſt oðða hpẏlc ȝoðeſ þeop.

VIII. *Ibid.* Eſt be ȝehaðoðna manna picnunȝum.

Incip. Niſ nanum mæſſe þſeoſte alẏſeð. ne ðiacone.

IX. fol. 82. Be þam þe ȝehaðoð man ȝeðoſt næðenne nimð pið piſman.

Incip. Se ſiht ȝoðeſ ðeop. þe mið ȝoðeſ þeoþome abẏſȝoð bið.

X. *Ibid.* Be þam ẏlcan.

Incip. Se munuc þe hine ſẏlſne ȝoðe behæt. ⁊ ðone halȝan ſeȝol unðeſſeh ð.

XI. *Ibid.* Be munecef miſhealðenneſſe ⁊ mẏnecyne.

Incip. Se munuc ⁊ mẏnecẏne þe ȝoðe ſẏlſu̅ beoð ȝehalȝoðe.

XII. fol. 82. b. Be piſ manneſ ðenunȝa on ȝoðeſ peoſoðe (þe) to (hiſe) ne ȝebẏſað.

Incip. Gelomlice pe habbað ȝeſæð on halȝum bocum þæt hit alẏſeð niſ.

XIII. *Ibid.* Be ðam þe ælc ſaceſð ſceal cunnon hiſ ȝeſihta.

Incip. Ælcon ſaceſðe ȝebẏſeð þæt he cunne þa halȝan laſe.

XIV. *Ibid.* Be þam þe ſc̄ſ̄ auȝuſtinuſ ſenðe to ſome to ſce̅ ȝſeȝoſie. ⁊ hu ſc̄ſ̄ ȝſeȝoſiuſ him anðſpeſe ſenðe.

Incip. Sona ſpa ſc̄ſ̄ auȝuſtinuſ on enȝla ðeoðe fulluht ȝebſoht hæfðe.
Expl. Ac hea þeaſfe þæt he hit anðette ⁊ bete ſpa him hiſ ſcſiſt tæc.

XV. fol. 83. b. Be ðam þe ðam ſaceſðe naht ne fſemað þæt he ſihtſiſ beo. ȝif he ðam unſihtſiſan ſtẏſan nele heoſa unſihteſ.

Incip. Se halȝa apoſtol pauluſ læſeð ælcum mæſſe ſſeoſte þe ȝoðeſ folce to laſeope ȝeſet bið.

XVI. fol. 84. BE MÆſſe ſſeoſte(ſ) ðſohtnunȝe.

Incip. Ælc mæſſe ſſeoſt ſceal beon ſpa he ȝehaten iſ ſaceſð.

EXPLICIT LIBER TERTIVS.

HIT IS ÐEAH TOƿITANNE. hƿI ÐEOS FEORÐE BOC SY VNCAPITVLOD NV ÐA æƿƿan bec ƿynd ȝecapitulode. ƿ ir ƿoƿðon þe þeoƿ ƿeoƿðe boc ir ȝenumen oƿ ðam þƿym bocum. ⁊ ƿ man on ðam þƿym bocum hƿaðe ƿindan ne mæȝ. hit man ƿint on þirƿeƿe ƿeoƿðan. æȝþeƿ ȝe be maƿum þinȝum ȝe be lærƿan openlicoƿ ⁊ hƿædlicoƿ.

I. fol. 84. b. *Incip.* Liƿ hƿylc birƿop man oƿ ƿlea ðoliȝe hir haðeƿ. ⁊ ƿærte XII. ȝeaƿ. þa VII. on hlaƿe ⁊ on pæteƿe. ⁊ ða v. ƿærte. III. ðaȝaƿ on þæƿe pucan. ⁊ ða oþƿe bƿuce hir meteƿ.

Continet hæc Sectio Paragraphos XX, qui ſic ſe habent.

Expl. He bete þe ðeoppoƿ. ƿ ir. VII. ȝeaƿ ƿulle. ⁊ behƿeoƿriȝe æƿƿe.

II. fol. 87. IVDICIVM DE PECCATIS MVLTIS.

Incip. Seo æƿeƿte ƿoƿlætneƿ ir ƿynena ƿulƿiht. ƿeo æƿtƿe ir ȝoðeƿ luƿu.

III. fol. 87. b. DE EPIS VEL PRS SEV DIACONIS. AMMONITIO QVOMODO IVDICANTVR CVM PECCANT.

Incip. Birƿop ȝyƿ he ðeaƿnunȝa liȝe. æƿteƿ canoneƿ ðome.

IV. *Ibid.* DE LAYCIS QVOMODO PENITEANT.

Incip. Læpeðum men him piƿ aȝende ȝiƿ he oððeƿ ceoƿleƿ piƿ pemme.

V. fol. 88. DE SACERDOTIBVS.

Incip. Saceƿð ƿe ðe þuƿh unƿyƿƿe ƿƿiece oððƿe þuƿh ȝeƿyhðe.

VI. fol. 88. b. DE IVVENIS.

Incip. Lytel cniht ȝiƿ he byð ƿƿam maƿan oƿðƿyðceð in hæmeðe.

VII. fol. 89. DE MARITIS VEL PVERIS CVM IMPIE AGANT IN PECORA.

Incip. Sƿa hƿylc ceoƿl ƿƿa miþ hiƿ piƿe in monaðˢ aþle hæme.

VIII. *Ibid.* De paganiſ quomodo nubant. & de hiſ que [qui] per] ignorantiam riƿ [bis] baptizati ſunt. & de hiſ qui ſponte ſiſ [bis] baptizati ſunt.

Incip. Sƿa hƿylc hæþen man ƿƿa ƿoƿleteðˢ hæðen piƿ in hiƿ anpealðe.

XI. fol. 89. b. DE INFANTIBVS NON BAPTIZATIS.

Incip. Cild ȝyƿ hit hæðen ƿpelte.

X. fol. 90. DE PRESBITERO NON BAPTIZATA.

Incip. Sƿa hƿylc mæƿƿe ppeoƿt ƿe ðe þæt pite. ƿ he unƿullod ƿy.

XI. *Ibid.* DE GENERATIONIBVS QVOMODO POSSVNT NVBERE.

Incip. In þam þƿiddan cneope miþ ȝƿecum. moт man piƿ niman. in ƿiƿtan miþ ƿomanum.

XII. fol. 91. DE MONACHIS SCIMONIALIBVS & SACERDOTIBVS.

Incip. Munuc oððe ȝehalȝod ƿæmne. ȝiƿ hi heo ƿoƿliȝe.

XIII. fol. 91. b. (DE) CONIVNCTIONE & ALIORVM CAVSIS.

Incip. Tpeȝen ȝebƿoðƿa motan tƿa ȝeƿyƿtƿo to piƿe habban. ⁊ ƿæðeƿ. ⁊ ƿunu moðoƿ. ⁊ ðohtoƿ.

XIV. fol. 92. DE LAVACRO MARITI VEL ALIOꝝ CAVSIS.

Incip. Ceoƿl ȝiƿ he miþ hiƿ aȝene piƿe hæme. ðƿea hine æƿ he in cyncan ȝa.

XV. fol. 92. b. DE ETATE PVERI VEL PVELLE QVOMODO SIBI DOMINENTVR.

Incip. Feopeƿtyne pinteƿ mæðen heo moт aȝan hiƿe lichaman ȝepealð.

XVI. fol. 93.

XVI. fol. 93. ITEM DE GENERATIONIBVS IVNGVNTVR.

Incip. On ðæne fiftan cneorisse geleorse men hi motan gefamnigean.

XVII. fol. 93. b. DE HOMICIDIIS VEL INCESTIS MVLIERIBVS.

Incip. Modor gif heo orflea hine beasn.

XVIII. fol. 94. DE SACRIFICIIS QVÆ DEMONIS IMMOLANTVR.

Incip. Gif man medlicef hpæt hpegu deofla onfegð, fæfte an geap.

XIX. fol. 95. DE HOMICIDIIS VEL LIVORIBVS QVE IN HOMINE PERFECTA SVNT.

Incip. Gyf man flyhð oðerne on morð on eorðan mode. ⁊ be ydnesse.

XX. fol. 95. b. DE IVRAMENTO.

Incip. Se ðe man að fperige in cyrican oððe in euangelio.

XXI. fol. 96. DE OPIBVS DNI DEI ET DE VCHARISTIA ET MINISTRATIONE.

Incip. Ða þe on funnan dæge pyrcead. gnecaf ða men æfert porðum hneatigeað.

XXII. fol. 96. b. DE MISSARVM CELEBRATIONE.

Incip. For forð fefeone munuc man mot fona fingan mæffan þy ðriddan dæge.

XXIII. fol. 97. ANTE NATALEM DNI MISSARVM CELEBRATIO.

Incip. On ðæm æfran dæge æt geolum æt none. fiððan mæffe byð gefungen. heo geneorðiað nomane. gnecaf to æfenne ðonne æfen bið gefungen.

XXIV. fol. 98. DEVCHARISTIA PERDITA.

Incip. Gyf man in gemeafte hufel forlore.

XXV. fol. 98. b. DE CYBO SCIFICATO ET DE HIS QUI INMVNDA GVSTANT.

Incip. Gif man forleore gehalgodne mete hpylcne hpugu dæl.

XXVI. fol. 99. ÐE PORCIS.

Incip. Gif fpyn etes mynten flæfc ⁊ manner blod bynigeð.

XXVII. fol. 99. b. DE PISCIBVS.

Incip. Fixaf man mot ðicgan þeah ðe hy deade fyn gemette.

XXVIII. *Ibid.* DE APIBVS.

Incip. Beon gif hi mannan acpellað. cpelle hy man hnaðe. ⁊ ete man þæt hunig þæt hy pnohton.

XXIX. fol. 101. DE ADVLTERIIS.

Incip. Gyf hpylc man pifige on hif nextan magan oððe on hif gefæderan.

In eadem pagina extat hæc notula. Me fcnipfit pulfgeatuf fcniptof figonnenfif. ofa obrecto pef ipfiuf neuif corfmi fatofem. Amen. Et qui me fcripfit fempef fit felix. AMEN.

Vero simile etiam est Codd. superiores litt. A. & B. insignitos, ab hoc Wulfgeato fuisse scriptos.

Fol. 101. b. INCIPIT EPISTOLA DE CANONIBVS.

Ælfricuf humilif frater. uenerabili Epifcopo Fulfrino falutem in Dnō. Obtemperauimuf iuffioni tuæ liberanti animo. fed non auſi fuimuf aliquid fcribere de Epifcopali gradu. quia

ueſtrum

ueſtrum eſt ſcire quomodo uoſ oporteat optimiſ moribuſ exemplum omnibuſ fieri. et continuiſ ammonitionibuſ ſubditoſ exhortari ad ſalutem quæ eſt in Chriſto Ieſu. Dico tamen quod ſæpiuſ deberetiſ ueſtriſ Clericiſ alloqui et illorum negligentiam arguere. quia pene Statuta Canonum & Sanctæ Eccleſiæ religio uel Doctrina eorum peruerſitate deleta ſit. Ideoq; libera animam tuam & dic eiſ quæ tenenda ſunt Sacerdotibuſ & Miniſtriſ Chriſti. ne tu pereaſ pariter ſi mutuſ habeariſ caniſ. Noſ uero ſcriptitamuſ hanc Epiſtolam quæ Anglice ſequitur quaſi ex tuo ore dictata ſit et locut(a) eſſet ad Clericoſ tibi ſubditoſ, hoc modo incipienſ.

I. BE PREOSTE SYNOÐE.

Incip. Ic ꝛecge eop Pꝛeoꝛtum. ꝥ ic ꝛylf nelle bepan eoppe gymeleaꝛte on eoppum þeopdome. ac ic ꝛecge eop ꝛoðlice hu hit gepet iꝛ be Pꝛeoꝛtum.

Expl. Cꝛiꝛt cꝛæð be hiꝛ þenum þe him þeniað geoꝛnlice ꝥ hy ꝛceoldon beon on blyꝛꝛe a mid him. þæꝛ þæꝛ he ꝛylf bið on þam ꝛoðan liꝛe. þam iꝛ puldoꝛ ⁊ puꝛðmynt a to poꝛuld. Amen.

Epiſtola hæc apud Gulielm. Lambardum in Archæon. & H. Spelman. in Conc. Vol. I. mutila in fine eſt, quæ in parte ſuppleri potes ex hoc exemplari, cui etiam nonnulla in fine deſunt; quæ autem ſupplenda ſunt ex integrâ Epiſt. in Cod. C. C. C. C. cujus nota L. 12. ex hac etiam Epiſtola deprompſit doctiſſ. Hickeſius illud contra Pontificios Gram. ſuæ Anglo-Sax. cap. XII. *pag.* 58. Sed ex Latino Cod. qui olim fuit Eccleſ. Wigorn. nunc autem C. C. C. C. nefarius aliquis, non noſtræ Religionis, eraſit hæc verba reſtituta a libro Exonienſi. Non ſit tamen Sacramentum corpuſ eiuſ, in quo paſſuſ eſt pro nobiſ, nec ſanguiſ eiuſ, quem pro nobiſ effudit, ſed ſpiritualiter corpuſ eiuſ efficitur & ſanguiſ, ſicut Manna, quod de celo pluit, & aqua, quæ de petra fluxit.

II. fol. 111. DE SECVNDA EPISTOLA. QVANDO DIVIDIS CRISMA.

Animadverſio in manu recentiori forſan Matth. Parkeri. **This Epiſtle Elfrike ſent to Wulfstane Archbiſhop of York as it appeareth by a boke of Exeter Churche.** *Qui quidem liber nunc exſtat in Bibliotheca Coll. C. C. Cantab. Notâ L.* 12. *inſignitus.*

Incip. Eala ge mæꝛꝛe ꝓꝛeoꝛtaꝛ mine gebꝛoðꝛu. þe ꝛecgað eop nu þæt pe æꝛ ne ꝛæðon.

III. fol. 124. EVGLII.

* *Eſto conſentiens adverſario.*

Incip. Matheuꝛ ꝛe godꝛpelleꝛe apꝛat on anum godꝛpelle. þæt uꝛe hælend ꝛæde. to hiꝛ halgum apoꝛtolum þa ðe heꝛ on poꝛulde punodon mid him. hiꝛ laꝛe ꝛyligende ꝛpa hpideꝛ ꝛpa he ꝛeꝛde mancyn læꝛende mid pundꝛum ⁊ tacnū. ⁊ he alle gehælde þe him to comon ꝛꝛa eallum untꝛumnyꝛꝛum. ⁊ ða deadan aꝛæꝛde. Ða ꝛæde he ðuꝛ. ꝛpa ꝛpa pe heꝛ ꝛecgan pyllað. In illo tꝛpr. dix ihſ diſciꝓliſ ſuiſ. Eſto conſentienſ aduerſario tuo cito dum eꝛ in uia cum illo. Et ꝛł. Ðæt iꝛ on engliꝛcꝛe ꝛꝓꝛæce. Beo ðu eoꝛnoꝛlice ꝛpiðe gebeogul mid gebigedū mode.

Expl. Geaðige uꝛ ꝛe ælmihtiga god. ꝥ pe magon eop ꝛecgan hiꝛ halgan laꝛe oꝛt. ⁊ eop gehyꝛꝛumnyꝛꝛe. ꝥ ge þa laꝛe apendon to peoꝛcum. eop to þeaꝛꝛe. ꝛe þe leoꝛaþ ⁊ ꝓixaþ a to poꝛulde. Amē.

* *Hæc Hom. eſt pars poſterior Epiſt. Ælfrici ad Wulfgetum.*

IV. fol. 130. b. DOMINICA POST ASCENSIONEM DNI.

Cum autem venerit paraclitus quem ego mittam vobis à patre. Et ꝛł.

Incip. Se hælend heꝛ on liꝛe mid hiꝛ halgum apoꝛtolum ⁊ mid mannum puniende. ⁊ manega pundꝛa pyꝛcende. on þæꝛe ylcan nihte ðe he on meꝛgen ꝓꝛopode. ꝛæde hiꝛ ꝛolgeꝛum on hiꝛ ꝛundunge þuꝛ:. Ðonne ꝛe ꝛꝛoꝛoꝛ gaꝛt cymð þe ic eop aꝛende ꝛꝛam minum ꝛæðeꝛ. ꝛe ðe ꝛoðꝛæꝛtnyꝛꝛe gaꝛt:.

Expl. And micel ꝛꝛoꝛoꝛ him pæꝛ on þam geꝛeohte eꝛt. þæt ꝛe ꝛylꝛa hi paꝛnode þe him ꝛymle mihte on þam gepinne gehelpan þæt hi hæꝛdon rige. ⁊ æꝛteꝛ þam rige heom gerælþe ꝛoꝛgiꝛan. ⁊ þone ecan puꝛðmynt on puldꝛe mid him. Se þe a ꝓixaþ on ecnyꝛꝛe. AMEN.

V. fol. 136. b. DE ANTICRISTO.

Incip. Leoꝛan men undeꝛꝛtanda ðꝛyðe geoꝛne. ꝥ ge ꝓihtlice ⁊ pæꝛlice ꝥ healdon. *v. ſupra.*

VI. fol. 138. DOMC. I. DE ADVENTV DNI.

Incip. Ðiꝛeꝛ dægeꝛ þening. ⁊ þiꝛꝛeꝛe tide mæꝛð ꝛꝓꝛecað ymbe godeꝛ to cyme. *v. ſupra.*

VII. fol. 142.

VII. fol. 142. DOM̄C. II. DE ADVENTV DN̄I.

Incip. Se ȝoðſpelleſne lucaſ appaſt on ðiſum ðæȝðeſlican ȝoðſpelle. *Vide ſupra.*

VIII. fol. 148. b. De deſcenſu Chriſti ad inferos (*manu recenti.*)

Incip. Nu habbaþ eop ȝeræd andſealðlice þ ȝoðſpel ðe ſe ðiacon ſæðde nu ætſopan uſ eallum. hu criſt on þyſum ðæȝe oſ ðeaðe aras. Nu pylle pe eop ȝyt recȝan hu he to helle arstah. ⁊ þone ðeoſol ȝebanð. ⁊ þanon ȝelæðde ealle ða þe him heſ on liſe ȝecpeme ⁊ ȝecoſene pæſon.

Expl. Blisſiȝe nu eall mann cynn, ſoſðan þe cristeſ blod pæſ aȝoten ſoſ ealleſ mann cynneſ hæle. ⁊ blisſian huſu þa ðe hiſ æſiste ȝelysaþ ⁊ peoſðiaþ. Se leoſaþ ⁊ sixaþ mið ſæðeſ ⁊ mið ðam halȝan ȝarte. on þrynneſſe ðrymne þuſh ealra poſulða poſulð. AMEN.

IX. fol. 154. b. *De Antichriſto ejuſque miraculis* (*manu neotericâ.*)

Incip. Menn behoſieþ ȝoðre laſe. ⁊ ſrysðoſt nu on þyſſum timan. *Vide ſupra.*

X. fol. 157. IN ASSVMPTIONE SCĒ MARIE VIR̄G.

Intravit ih̄s in quoddam caſtellum, & reliq.

Incip. Se hælend becom into ſumeſne eaðelican byriȝ. ⁊ an piſ maſtha ȝehaten ȝelaðoðe hine to hiſe ȝeſeoſðe. heo hæfðe ane ſpuſtoſ maſia ȝehaten. ſeo ſet æt ðrihtneſ fotum. ⁊ ȝeoſne hiſ laſe hlyste. Maſðа ſoðlice hiſe ſpuſtoſ eoðe capſul ymbe ðrihtneſ þenunȝe.

Expl. Uton nu ȝeoſnlice biddan þa eadiȝan maſian þe nu to dæi pæſ ahafen ⁊ ȝeufeſoð bufan engle þrymme. þ heo uſ þinȝie to þa̅ ælmihtiȝan ȝoðe. ſe ðe leoſaþ ⁊ sixaþ. on ealra poſulða poſulð. AMEN.

Cod. JVNII. I. *Liber Homiliarum Normanno-Saxon. auctore Orm vel Ormin, Ormulum dictus. in fronte libri, (quod olim fol. vacuum) ſcriptum repperi Alphabetum quoddam, Anglicum inſcriptum, litteræ verò ſunt Runicæ, & nunc publici juris factæ, in Theſauro Grammatico-critico lingg. vett. Septent. Ib. quoque exſtat nomen Jani Vlitii ab eo ſcriptum (ut veriſimile ſit) Bredæ. 1652. Febr. 6. qui tunc temporis, forte libri fuerit Dominus, priuſquam in cl. Junii devenerit manus.*

1. Præfigitur Epiſtola (ut ita dicam) nuncupatoria, ſic exordiens. Nu broþeſſ pall̄. broþeſſ min. aff̄ þe flæsheſſ kinde. ⁊ broþeſſ min i criſſtenndom. þurrh fulluhht. ⁊ þurrh trowwþe. ⁊ broþeſſ min i ȝodeſſ hus ȝet o þe þride piſe. þurrh þatt pitt hafenn takenn ba. an neȝhell boc to follȝhenn. unndeſſ kanunnkeſſ haþ. ⁊ lif. Sa ſumm ſannt appſtin ſette. Ic hafe don ſa ſumm þu badd. ⁊ forbedd te þin pille. Ic hafe penn inntill ennglisſh. ȝoddſpelleſſ hallȝhe laſe. Aff̄ þ little pitt þatt me min ðrihhten hafeþ lenedd. þu þohhteſſt tatt itt mihhte pel. till mikell ſname tuſſnenn. ȝiff ennglisſh follc forr lufe off criſt. itt pollde ȝeſne leſnenn. ⁊ follȝhenn itt. ⁊ fillen itt. piþ þohht piþ porð piþ dede. and forrþi ȝeſſndeſſt tu þ icc. þiſſ peſſc þe ſhollde pirrkenn. ⁊ icc itt hafe forþeddte:. Acc all þurrh criſteſſ hellpe. ⁊ unnc birrþ baþe þannkenn criſt. þ itt iſſ brohht till ende. Icc hafe ſammned o þiſſ boc. þa ȝoddſpelleſſ neh alle:. þatt ſindenn o þe meſſe boc. In all þe ȝeſ att meſſe.

And aȝȝ afftesſ þe ȝoddſpell ſtannt þ tatt te ȝoddſpell meneþ. þatt mann birrþ ſpellenn to þe follc. Off þeȝȝre ſaple nede. ⁊ ȝet tæſ tekenn maſe inoh. þu ſhallt tæſ onne findenn. off þatt tatt criſteſſ hallȝhe þed:. Birrþ troppenn pel. ⁊ follȝhenn.

Icc hafe ſett heſ o þiſſ boc amanȝ ȝoddſpelleſſ porðeſſ. All þurrh me ſellfenn maniȝ porð. þe rime ſa to fillenn. Acc þu ſhallt findenn þatt min porð. Eȝȝhæſ þæſ itt iſſ ekedd:. Maȝȝ hellpenn þa þ nædenn itt. To ſen. ⁊ tundeſſſtandenn. All þeſſ te bettese hu þeȝȝm birrþ. þe ȝoddſpell undeſſſtandenn. ⁊ forrþi troppe icc þatte birrþ. Vel þolenn mine porðeſſ. Eȝȝhæſ þæſ þu ſhallt findenn h̄e̅:. Amanȝ ȝoddſpelleſſ porðeſſ. Forr ſhaſe mot to læpedd follk. Laſrpell off ȝoddſpell tellen:. He mot pel ekenn maniȝ porð. Amanȝ ȝoddſpelleſſ porðeſſ. ⁊ icc ne mihte nohht min ſeſſr. Aȝȝ piþ ȝoddſpelleſſ porðeſſ. þel fillen all. ⁊ all forþi. Shollde icc pell offte nede. Amanȝ ȝoddſpelleſſ porðeſſ don. Min porð. Min ſeſſſ to fillenn. ⁊ te bitæche icc off þiſſ boc. allſ it ſemeþ. All to þurrhſekenn illc an ſeſſſ. ⁊ to þurrhlokenn offt:. þatt upponn all þiſſ boc ne be. nan porð ȝæn criſteſſ laſe. Nan porð tatt ſpiþe pel ne be. to troppenn ⁊ to follȝhenn. &c.

Anð þa ſe þilenn ſhall þiſſ boc:· Eſſt oþenn ſiþe þniten:· Himm biðde icc ꝑ het þniten nihht. Spa ſumm þiſſ boc him tæcheþ. All þpennt ut afftenn þatt itt iſſ:· Vpp o þiſſ ſinnſte biſne. þiþ all ſpillc nime allſ hen iſſ ſett. þiþ allle fele ponðeſſ. ⁊ tatt he loke pel þætt he an boc ſtaff þnite tpiggeſſ. Eggphen þæn it upp o þiſſ boc. iſſ þniten o þatt piſe. Loke he pel ꝑ het þnite ſpa ſonn he ne magg nohht elleſſ. on enngliſſh þnitenn nihht te ponð. þatt pite he pel to ſoþe. ⁊ giff mann pile pitenn þi icc hafe ðon þiſſ ðede. þi icc till enngliſſh hafa pennð godſpelleſſ haligthe lane. Icc hafe itt ðon ſonþi ꝑ all Cniſſtene follkeſſ bepnhleſſ------⁊ tænſone hafe icc tupnnedð it. inntill ennglisshe ſpæche:· Fon þatt i pollde bliþelig. þatt alle ennglisshe lede. þiþ æne ſhollde liſſtenn itt. þiþ hennte ſhollde itt tnop-penn. þiþ tunge ſhollde ſpellen itt. þiþ ðede ſhollde itt follghenn, &c.

Icc ꝑ þiſſ englisſh hafe ſet englisshe menn to lane:· Icc paſſ þæn þæn i cniſſtneð paſſ. Opn-min bi name nemmnedð. ⁊ icc opnmin full innpanndlig þiþ muþ. ⁊ ec þiþ hennte. hen biðde þa cniſſtene menn. þatt henenn oþenn nedenn. þiſſ boc:· hemm biðð icc hen þatt tegg. ſonn me þiſſ bede biddenn. þatt bnoðenn þatt þiſſ ennglisſh þnitt. alln æneſſt þnat. ⁊ þnohhte·· ꝑ bnoþen ronn hiſſ ſpinnc to læn:· Soþ bliſſe mote finden. Amen.

Ða godnpelleſſ alle þatt icc hen o þiſſ boc magg finðenn:· Hemm alle pile icc nemmnenn hen. Bi þeggne ſinnſte ponðeſſ. ⁊ tale pile icc ſetten to. to ðon gup tunðennſtannðenn. Hu fele ſinnðenn o þiſſ boc. godðſpelleſſ unnðenn alle.

Tunc ſequitur ſyllabus ſive Recenſio ſingularum Sectionum ex ſacris Evangeliis & Actibus Apoſtolorum, de quibus, in ſuo ordine tractatur. Quot vero Lectiones fuerint incertum eſt, quia folia bina exſcinduntur: Lectionum vero Paraphraſticarum 242, quarum Tituli in ſyllabo etiamnum leguntur, 31 duntaxat in hoc Cod. cernuntur. Ubi vero volumina quæ reliquas continebant deliteſcunt; cum illis qui maxime ignari ſunt juxta neſcire me fateor.

Ex Auctoris in librum ſuum præfatione.

Ðiſſ boc iſſ nemmnedð opnmulum:· Fonnþi ꝑ Opnm itt þnohhte. ⁊ itt iſſ þnohht off quaþnigan:· off godðſpell bokeſſ fopnne ———

Anð all þuſſ þiſſ ennglisshe boc. iſſ opmulum gehatenn. ———

Columna prima, in imâ paginâ

Incipit Exordium libri his verbis. All mann kinn ſna ꝑ adam paſſ. þupnh ðnihhtin þnohht off eonþe. Anan till ꝑ itt cumenn paſſ. Till cniſteſſ dæþ o node All fon till helle fonn ꝑ gillt. þætt adam haffde gilltedð:· Ðupnh ꝑ he godeſſ bode nond fonnlette fonn litell nede.

I. col. 2. Scdm Luc. 1. fuit in diebus herodis regis judee ſacerdos quidam nemine Zacharias.

Incip. Ann þneoſt paſſ onn henodeſſ dagg:· amang iudisskenn þeode. ⁊he paſſ gehaten Zacanige ⁊ haffde an ðuhhtig pif. ꝑ paſſ off aanoneſſ ðohhtneſſ. ⁊ gho paſſ Elÿſabæþ gehaten.

II. col. 4. Scdm Lucam. Dixit Zacharias ad angelum, unde hoc ſciàm ego enim ſum ſenex.

Incip. Ða regde Zacanias þuſſ. Till godeſſ ennzell rone. þupnh phatt magg icc nu pitenn þiſſ. þatt itt me mughe punnþenn:· pitt ſinnðenn off ſpillc elde nu:· ðatt pitt ne mughenn tæmenn.

A col. 12. deſunt omnia, uſque ad col. 29.

III. col. 53. Scdm Lucam. Miſſus eſt angelus Gabriel a deo in civitatem Galileæ.

Incip. Me mineþþ ꝑ icc ſegde gop. nu littl æn o þiſſ lane. þatt godeſſ ennzell gabniæll paſſ rennð till Zakanige. to kiþenn himm ꝑ he iohan Bapttiſſte rhollde ſtneonenn. ⁊ ec icc ſegde gup ꝑ he paſſ ſennð till ſannte Mange. to kiþenn ꝑ gho rhollde ben off haligge gaſt piþþ childe.

IV. col. 66. Scdm Lucam. Exſurgens Maria abiit in montana cum feſtinatione.

Incip. Ðatt tatt te laffdig Mange. ꝼon rna rumm þe godðſpell kiþeþþ. to ſpekenn piþþ elÿ-ſabæþ. Icludig landeſſ munnteſſ:· þæn gho piþþ hine macche paſſ. inn an iudiſſkenn cheſſtne.

Inter coll. 68 & 77, *deſunt folia bina, quibus continebatur Ormini ſive Ormi expoſitio in illud S. Lucæ.*

V. Elyſabeth impletum eſt tempus pariendi, & peperit filium.

Et pars pior expoſit. ejuſdem in illud D. Matthæi.

VI. Cum eſset deſpõſata mater Jeſu Maria, Joſeph; antequam convenirent.

VII. col. 83.

VII. col. 83. Scđm. Lucam. Exiit edictum a Cæſare Auguſto ut deſcriberetur.

Incip. An romaniſshe kinȝ paſl auȝuſſtuſl ȝehatenn. ⁊ he paſſ rupprþenn kinȝ off all mannkinn onn erþe. ⁊ he ȝann þennkenn off himmſelf:. ⁊ off hiſſ mickle riche. ⁊ he biȝann to þennkenn þa. ſpa ſum þe kiþeþþ. off þatt he pollde pitenn pel. hu mikell fehh himm come.

VIII. col. 87. Scđm Lucam. Paſtores loquebantur ad invicem, tranſeamus uſque Bethleem. &c.

Incip. Forrþ rihht anan ſe time comm þ̄ ure þrihhtin pollde ben borenn i þiſſ middell ærð. forr all mann kinne nede. He chæſ himm ſone kinneſſ menn. all ſpillke ſumm he pollde. ⁊ ⁊ phær he pollde borenn bene he chæſ all att hiſſ pille.

Inter coll. 95 *&* 105 *deſunt bina folia, quibus continebatur pars prior expoſitionis Ormini ſuper illud D. Lucæ.*

IX. Poſtquam conſummati ſunt dies octo, ut circumcideretur puer, &c.

Inter coll. 136 *&* 145 *itidem deſiderantur folia duo, &* (*ſi fas ſit conjicere*) *pars poſterior hujuſce ſermonis, & prior ſequentis, qui* (*ut videtur*) *in illud.*

X. Scđm Matthæum. Cum natus eſſet Jeſus in Bethleem Judæ, in diebus Herodis, &c.

Inter coll. 156 *&* 161 *deeſt fol.*

XI. col. 173. Scđm Lucam. Poſtquam impleti ſunt dies purificationis Mariæ matris Jeſu.

Incip. Forrþ rihht ſe time comm þær to þatt ure laffdiȝ Marȝe. afft̄ iudiſskenn laȝheſſ boc. þe minnſtre rhollde ſekenn:. menn tokenn hire dede childe. ⁊ bæренn himm tokirrke. ⁊ leddenn hire forrþ rið himm:. Spa ſumm þe boc hemm tahhte.

XII. col. 174. Scđm Lucam. Erat Joſeph & Maria mater ihū mirantes ſuper his.

Incip. Ioſæp ⁊ Marȝe cristeſſ moderr. pundredenn baþe. off all þ̄ hemm paſſ cridded tære off criſte. ⁊ ſymeon þ̄ hallȝhe mann ȝaff hemm bletſinnȝe baþe ⁊ reȝȝde to þe laffdiȝ þuſſ.

Inter coll. 180 *&* *coll.* 205 *deſiderantur folia ſex, quibus conſcripta fuerit pars poſterior hujuſce ſectionis, & initium ſequentis, ſuper illud Matthæi.*

XIII. Ecce Angelus Domini apparuit in ſompnis Joſeph dicens: ſurge & accipe puerum & matrem ejus & fuge in Egyptum.

XIV. col. 209. Secđ Matthæum. Defuncto autem Herode, ecce angelus domini apparuit in ſompnis Joſeph in Egypto dicens, ſurge accipe puerum & matrem ejus & vade in terram iſrael, &c.

Incip. Afft̄ þatt tatt hedde kinȝ paſſ endedd in hiſſ ſinne:. drihhtineſſ enȝell comm anan till ioſæp inn eȝipte. ⁊ tær he comm till himm o nahht ⁊ fand himm þanne o ſlæpe. ⁊ tære he ſpacc anan rið himm. ⁊ ſeȝȝde þuſſ rið popde. Ioſæp ris upp ⁊ tacc þe child. ⁊ tacc þe childeſſ moderr. ⁊ farr till iſſraæleſſ land. inntill þin aȝhenn birde.

XV. col. 218. Secđ. Lucam, Cum factus eſſet ihs̄ annorum 12 aſcendentibus illis, &c.

Incip. Afft̄ þ̄ tatt te lafeрrd criſt paſſ cumme off eȝyppte. Inntill þe land off ȝalile. till nazarræþeſſ cheſſtre:. þær afft̄ ſeȝȝþ þe ȝoddſpell boc.

Inter coll. 220 *&* *coll.* 225, *deeſt folium unum.*

XVI. col. 226. Secđ Lucam. Anno quinto decimo Tyberii Cæſaris.

Incip. Nu cumeþ me to tellenn forrþ off ſannt iohan bapptiſſte. ⁊ tærrihht tær i let off himm. þær rile i nu biginnenn. to tellenn ⁊ to ſpellenn ȝup. off himm ⁊ off hiſſ lare.

XVII. col. 230. Secđ Matthæum. Venit Johannes Baptiſta prædicans in deſerto judeæ, & dicens penitentiam.

Incip. Datt ſannt iohan ſpa ſpire ȝunȝ. biȝann drihhtin to þeoppenn:. þat paſſ ȝod biſne ful i pirr till ure ȝunȝeȝenȝe. þatt hemm birrþ afft̄ heore mahht biginnenn ȝodd to cpemmenn.

Inter coll. 236 *&* 245 *deſiderantur folia bina.*

XVIII. col. 256. Secd Joannem. Miſerunt Judæi ab Ieroſolymis ſacerdotes & Levitas ad Joannem.

Incip. Foꝛꝛþi þ ſannt ıohaneſſ poꝛo ꝛþꝛanȝ þıðe ⁊ ꝛıðe o lanðe. Foꝛꝛ þ he paſſ ut numm mann. ı laꝛeſſ ⁊ ı ðeðeſſ. anð foꝛꝛ þ he bıȝann himmſellf þæꝛ þæꝛ he paſſ ı peſſte. to fullhtnenn balðelıȝ þe follc þatt naſſ næfꝛ æꝛ bıȝunnenn.

XIX. col. 267. Secd Matthæum. Venit ihs̄ a Galilæa in Jordanem ad Johannem ut baptizaretur, &c.

Incip. Vnðeꝛꝛ þa ðaȝeſſ allſ uſſ ſeȝȝþ Maþeop þe ȝoððſpell þꝛihhte. Comm ıeſu cꝛiſt off ȝalile fꝛa nazaꝛæþeſſ cheſſtꝛe. till flumm ıoꝛꝛðan till ſannt ıohan. þæꝛ he ſtoð follc to fullhtnenn. ⁊ cꝛiſt ta pollðe fullhtneðð beon at ſannt ıohaneſſ hanðe.

Inter coll. 276 & 281 *deeſt folium unum.*

XX. col. 281. Secd Matthæum. Ductus eſt ihc̄ a ſpiritu in deſertum, ut temptaretur à diabolo.

Incip. Foꝛꝛþ þıhht ſe ıeſuſſ fullhtneðð paſſ. he pennðe himm ınntıll peſſte. þe ȝoððſpell ſeȝȝþ þatt he paſſ leðð þuꝛꝛh ȝaſt ınntıll þe peſſte. añð tatt ꝛoꝛꝛ þ he ꝛhollðe þæꝛ beon fanðeðð þuꝛꝛh þe ðeofell.

Poſt coll. 296 *deeſt folium unum.*

XXI. col. 306. Secd Joannem. Altera die vidit Joannes ieſum venientem ad ſe & ait, ecce agnus dei.

Incip. Affc̄ þ ıeſuſſ fanðeðð paſſ þuꝛhh ðefell ı þe peſſte þæꝛ affc̄ comm he ſone anan till ſant ıohan bapptıſſte. ⁊ ſannt ıohan bapptıſſte ſahh þe lafeꝛꝛð cꝛiſt himm nehȝhenn. ⁊ ſeȝȝðe to þe leoðe þuſſ. Spa ſumm þe ȝoððſpell kıþeþ. Loc heꝛe cummeþ ȝoðeſſ lamb þatt ꝛhall foꝛꝛ menn be offneðð.

XXII. col. 309. Secd Johannem. Altera autem die ſtabat Johannes, & ex diſcipulis ejus duo, &c.

Incip. Ðæꝛ affteꝛꝛ onn an oþeꝛꝛ ðaȝȝ. ſtoð ſannt ıohan bapptıſſte ⁊ tpeȝȝenn ſtoðenn þæꝛ pıþ himm. off hıſe leoꝛnınȝcnihhteſſ. ⁊ he ſahh upe lafeꝛꝛð ȝan. ⁊ ſeȝȝðe þuſſ pıþ poꝛðe. Loc heꝛe. þıſſ ıſſ ȝoðeſſ lamb.

XXIII. col. 330. Secd Johannem. Nuptiæ quidem factæ ſunt in chana Galileæ, &c.

Incip. Vpp o þe þꝛıðe ðaȝȝ bılammp Spa ſumm þe ȝoððſpell kıþeþ þatt ı þe lanð off ȝalile paſſ an bꝛıðale ȝaꝛꝛkeðð. ⁊ ıtt paſſ ȝaꝛꝛkeðð ın an tun þatt paſſ cana ȝehatenn. ⁊ cꝛiſteſſ moðeꝛꝛ Maꝛȝe paſſ att tatt bꝛıðaleſſ ſæte.

XXIV. col. 354. Secunð. Joannem. Prope erat Paſca Judæorum & aſcendit ihc̄ ieroſolymam & invenit in templo vendentes oves & boves & columbas, &c.

Incip. Affc̄ þatt tatt te lafeꝛꝛð cꝛiſt þe pac̄ haffðe phaꝛꝛſeðð. till pın ı cana ȝalile þuꝛꝛh hiſſ ȝoððcunðe mahhte. afft allſ uſſ ſeȝȝþ þæꝛ ȝoððſpell. foꝛ he pıþ hıſe poſtleſſ. ınntıll ann oþeꝛꝛ tun þ paſſ Cafaꝛꝛnaum ȝehatenn.

XXV. col. 371. Secunđ Joh. Erat homo ex Phariſæis Nichodemus nomine, princeps Judaeorum, &c.

Incip. An mann amanȝ ıuðıſkenn þeð. paſſ nıcoðem ȝehatenn. off þ faꝛıſeꝛıſshe folc. þatt læꝛneðð paſſ o boke. an allðeꝛꝛmann. an hæfeðð mann ınn ıſſnæle þeðe.

Poſt coll. 376. *habetur pars folii dilacerati.*

XXVI. col. 384. Secunđ Joh. Sic deus dilexit mundum ut filium ſuum unigenitum daret, &c.

Incip. Ðuꝛꝛh þ te lafeꝛꝛð ſeȝȝðe þuſſ till nıcoðem pıþ poꝛðe. Spa luſeðe þe lafeꝛꝛð ȝoðð þe peꝛellð. tatt he ſennðe hıſſ aȝhenn ſune allmahhtıȝ ȝoðð to puꝛꝛþenn mann on eꝛþe to leſenn mannkınn þuꝛꝛh þıſſ ðæþ ut off þe ðeffleſſ palðe.

XXVII. col. 390. Secunđ Joh. Poſtea venit ihc̄ in Judæam terram, & diſcipuli ejus. & illic morabatur & baptizabat.

Incip. Anð ſiþþen comm þe lafeꝛꝛð cꝛiſt ꝛpa ꝛumm þe ȝoððſpell kıþeþ. ıntıll ıuðea lanð himm ſellf þıþ hıſe leꝛnınnȝcnihhteſſ. ⁊ tæꝛ bılæf he þa pıþ hemm ⁊ toc þa þæꝛ to fullhtnenn.

XXVIII. col. 391.

XXVIII. col. 391. Secund̄ Johñ. Quem enim misit deus, verba Dei loquitur. Non enim ad mensuram dat deus spm̄.

Incip. He þatt pass hiðepp send þupph ȝoðð. he spekeþ ȝoðess popðe. Fopp ȝoðð ne ȝifeþ nohht piþ mett. hiss ȝastess hallȝhe snofne.

Inter coll. 398 & 407 *desunt bina folia, & pars posterior hujusce Sectionis cum priore sequentis, in illud D. Johannis.*

XXIX. In principio erat verbum, & verbum erat, &c.

XXX. col. 421. Secund̄ Joañ. Jesus audiens quia murmurabant Pharisæi quod baptizaret.

Expl. Afftepp þ upe lafepþð cpist þe follc beȝunnen haffðe to fullhtnenn i iuðea land. þupph hise lepninnȝe cnihhtess. he cnep pel alf itt ppiteþ uss iohan þe ȝoðdspell ppihhte þatt tatt fapisepisshe follc stpanȝ ppaþþe takenn haffðe ȝæñ himm.

XXX. col. 424. Secd̄ Lucam. Herodes misit & tenuit Iohm̄. & alligauit in carcere propt̄ Herodiadem.

Incip. Hepoðe kinȝ off Galile toc Sannt Iohan Bapptiffte. ȝ band himm piþ ipnene band. ȝ papp himm i Cpaþþtepþne. ȝ tatt pass fopþ Hepodian Filippess pif hiss bpoþepþ.

"Ormini nostri Opus (in Capp. supra CCXL distinctum) ex pluribus constitisse libris inde "constat, quia in Indice Textuum Evangelicorum totius operis, ad quinquagesimum, adscripsit "non nemo manu veteri, *huc usq; I uolumen*; in quo tamen, omnia desiderantur à Columna "CCCCXXVI. In secundo igitur volumine extabat caput LVII; in quo Auctori de Dominica Ora- "tione, Paraphrastico suo more, tractandum erat: cujus jacturam non possum non dolere, quip- "pe quod (si extiterat) haud contemnendum Normanno-Saxonicæ Dialectus mihi exhibuisset spe- "cimen; ut qui omnia ejusdem Orationis divinæ exemplaria Anglo-Saxonicè & Anglicè exarata "colligere destinavi, & in certum etiam Ordinem digerere. Ex quibus, sic in unum collectis, de "linguæ Anglicanæ Origine & Progressu ab annis circiter septingentis, cuivis docto fas esset "Dissertationem instituere.

NE. D. 19. *Codex membr. in octavo, in quo, præter Imaginem Dom. nostri Jesu Christi, dextra sceptrum, sinistra volumen tenentis, cum S. Dunstano ad pedes ejus provoluto, ejusdem * Dunstani manu delineatam & depictam cum inscriptionibus, quæ cum icone in D. Hickesii Grammat. cap. 22. exhibentur. Præter hanc, inquam, Iconem; præter partem potissimam libri primi Euticis Grammatici de Discernendis Conjugationibus (fol. 2) in quo nonnulla verba Britannice (ut videtur) Glossata sunt; præter Lectionem quandam ex libro Deuteronomii Græce & Latinè litteris Saxonicis scriptam, fol. 19. præter Notam de numeris linealibus, superficialibus & solidis, cum Alphabeto Nemnini Britannico seu potius Runico, haud satis accurate pridem publicato inter Epistolas Usserii Armachani, fol. 20: præter Tabulas Lunares, fol. 20. b. & Tab. Paschalem ab A. D. 817 usque ad A. D. 832, fol. 21. præter Expositionem in illud Apostoli* Qui peccatum Chirographi delet, *fol. 21. b. Præter Experimentum (ut dicitur) de luna, fol. 22: præter multa de Ponderibus & Mensuris, (ubi plurima verba Britannica aut Hibernica) fol. 23. præter Testimonia & Lectiones ex Prophetarum libris, Græce & Latinè, his quidem litteris Saxonicis, illis autem Latino-Græcis Capitalibus, præmisso Alphabeto Latino-Græco, fol. 24: præter Ovidii Nasonis Artis Amatoriæ librum primum, litteris Saxonicis antiquioribus scriptum, in quo etiam, alia plurima verba Britannice occurrunt glossata, ut videre est, fol. 37, &c:*

Fol. 10. *Habetur Saxonica Homilia de Inventione Sanctæ Crucis, cui tamen Titulus est abrasus.*

Incip. Gehepað ȝe nu hpæt ic eop recȝan pille. ymbe þa halȝan Rode þe Cpist on-þpopode. hu heo on þeopne dæȝ ȝefunden pæp. þa ða pæ paȝan an hund pintpa ȝ þpi ȝ þpittι pintpa æftep Cpistep þpopunȝe ȝ uprtiȝe to heofenum:. Ða pixode Conptantinup pe mæne Capene on Roma-byrig.

Expl. Si him simble þanc þæp þe he fop up þpopode. ȝ si him simble lof ȝ puldop ealne hip ȝodnep-ra þe he mancynne ȝecyð hæfð. a on ealne populdа populd a on ecnepre. AMEN:.

---

* *Dunstanum enim cùm Pingendi tum scribendi laude celebrem fuisse, ex vitæ ejus scriptore (qui ipsum noverat) his verbis docemur.* Hic itaque inter sacra literarum studia, ut in omnibus esset idoneus. artem Scribendi necne Citharizandi, pariterq; Pingendi peritiam diligenter excoluit. atq; ut ita dicam. omnium rerum utensiliũ uigil inspector fuisit. vid. MS. Cott. inscr. *Faust.* B. 13.

NE. C. 3. 11. *Codex membr. in fol. min. ſeculo duodecimo ineunte (ut videtur) ſcriptum, in quo continetur.*

I. *Boethius de Conſolatione Philoſophiæ, Paraphraſticè in linguam Saxonicam verſus per Ælfredum Regem. Hunc Cod. tranſcripſit vir clariſ. Franciſcus Junius, & apographum ſuum, cum optimæ notæ Cod. Cottoniano contulit.*

II. *Oratio ad Deum, Saxonicè, quam typis edidit in Boethii ſui. pag. 149, D. Chriſtophorus Rawlinſonus, de quo infra plura.*

NE. F. 3. 15. *Codex memb. in fol. ante conquæſtum Angliæ Scriptus, in quo continentur.*

I. *Evangelia quatuor Saxonicè verſa.*

Hunc Cod. MS. *Rev. D. Matthæi Parkeri peculium fuiſſe, hoc facit ut credam. Nempe, quia Evangeliorum Dominicalium & Feſtorum dierum titulos ſive Rubricas, è Cod.* MS. *Bibliothecæ publ. Cantab. in noſtrum* MS. *Oxonienſem inſertos deprehendo. Nam in hoc Cod. ut rectè obſervat Dn. Mareſchallus,* Rubricæ ſive Tituli, recentiori manu inſeruntur: *immo & deſunt ii in hoc libro, qui in Cantabrigienſi* MS. *deſiderantur. Mitto, quod pars prior & poſterior Evang. D. Marci, pars poſterior D. Lucæ & D. Joannis per Neotericum quendam reſtituuntur, jubente (ut maxime probabile eſt) eodem D. Matth. Parkero, cui nihil antiquius quam perfectorum exemplarium ope, ſuorum lacunas ſupplere, & mutilos & truncatos Codices, integros & profectos reddere.*

Ad hunc Cod. MS. *inſtituta fuit prima editio Evangeliorum Anglo-Sax. cum verſione Anglica, Lond. A. D.* MDLXXI. *per Joannem Foxum, ſub auſpiciis Reverendiſſimi viri Dn. Matth. Parkeri Archiep. Cantuarienſis. Dein A. D.* MDCLXV *Franciſcus Junius, & Thomas Mareſchallus nitidiorem & magis correctam Editionem eorundem, publico Orbis litterarii beneficio Dordrechti emiſerunt: examinatis prius tribus aliis Codd. nempe Bibl. publicæ Cantab. altero, altero Bibl. C. C. C. C. tertio verò Hattoniano, quorum omnium ſelectiores Lectiones à Fr. Junio collectæ, in D. Tho. Mareſchalli Obſervatt. lectori dantur. De his Codd.* MSS, *(ſicut & de binis vetuſtiſſimis aliis Farmenni & & Eadfridi) multa narrat notatu digna cl. Mareſchallus in obſervatt. in verſionem Anglo-Saxonicam: Multa quoque à me de iiſdem Codd. & de alio cod. Evangeliorum Anglo-Sax. Cottoniano, qui hactenus intactus manet, infra dicenda ſunt.*

LAVD. E. 80. *Codex membr. in quarto Done. in quo continentur.*

I. fol. 1. *Annales Anglo-Saxonici à Chriſto nato, uſque ad An. Dom.* 1144.

Incip. Bꝛittene Iꝺlanꝺe ıꝛ ehta hunꝺ mila lanꝝ. ⁊ ᵹpa hunꝺ bꝛaꝺ.
Expl. Hauꝺ beᵹunnon . . . . . .

Ex hoc Cod. (una cum aliis quibuſdam, de quibus infra, ſuo ordine verba faciemus,) præclaram Chronici Saxonici Editionem, cum verſione Latina, Indice rerum Chronologico qui locupletiſſimus eſt, Regulis ad inveſtigandas nominum Locorum Origines, Nominumque Locorum & Virorum in Chronico memoratorum Explicatione adornatum, prælo, ingenti ſuo opere paratam, Oxoniæ A.D. 1692. publici juris fecit vir Rev. & eruditiſſimus Edmundus Gibſon, A. M. Collegii Reginæ in Academia noſtra Socius, & Reverendiſſimo Domino Thomæ Archiepiſcopo Cantuarienſi à Bibliotheca & à Sacris.

Quod attinet ad ſcriptionem hujuſce Cod. omnia uſque ad finem anni 1121, *fol.* 81, *eâdem manu, eodemque Atramento manifeſte ſunt conſcripta. Ex quo* LXXX *ea folia, quæ illud præcedunt, eodem anno, eademque manu exarata exiſtimo. Cæterum in foliis quæ ſequuntur, nempe ab initio anni* 1122, *ad an. uſque* 1132, *etſi facies Atramenti plane alia ſit, ab eodem tamen ſcriptore, exarata eſſe ſentio. Quæ autem ſequuntur ab anno Chr.* 1132, *uſque ad an.* 1143, *in quo abrupte deſinit Codex; aliena manu, prioris tamen æmula & imitatrice ſcripta eſſe videntur.*

II. *In Margine libri, fol. 86. b, &c. adſcribitur Gallicè Chronicon breve de rebus Britannicis, à Bruto ad Edwardum I. Angliæ Regem, quod ſic*

Incip. Deuanꝺ la naᵺiuiᵺe noſᵺre Seıneur Mıl ⁊ cc. anz uınᵺ Brutus.
Expl. Apre lẏ fu Reı Eaꝺuuaꝺ ſun fiz. beau bacheler. pruz e uailanᵺ.

De

De hoc libro MS. *ſic diſſerit, in Præfatione ſua laudatus Dn. Gibſonus*, Codici, *inquit*, quem LAVD. dicimus (inter eos utpote libros repoſito, quos D. Gulielmus Laud, Archiepiſcopus Cantuarienſis, Bibliothecæ Bodleianæ donavit) primum merito locum tribuimus. Huic uni plus debent Annales Saxonici, quam cæteris omnibus. Miſſo enim, quod ab anno MLXX. non alio quovis Codice uſi ſumus; ante iſtum etiam annum, ex illo nova quamplurima adjecimus, lacunaſ multas ſupplevimus, vitia etiam infinita, quæ in alios Codices irrepſerant, iſtius beneficio emendavimus. In membranis nitide ac eleganter ſcribitur; ita ut in eo nec auctoris diligentiam, neque Librariorum curam quiſquam facile deſiderare poſſit. A diverſis Librariis, diverſis etiam temporibus ſcriptum fuiſſe, Characterum differentia teſtatur. Ut enim illius Idioma ad noſtrum ſermonem paulatim deflectit, ita etiam literarum formæ ad noſtrum ſcribendi morem, ſub finem, propius accedunt. De Bibliotheca ad quam olim pertinuit, etſi nulla fiat mentio, (quæ quidem in vetuſtis manu ſcriptis Codicibus fere conſpicitur,) dubitari tamen non poteſt, quin ad Monaſterium Petroburgenſe ſpectaverit. Iſtius enim negotia, ab aliis omnibus Codicibus prætermiſſa, frequenter attingit. Quid quod tres integras Chartas, ad eum locum pertinentes, ſuis locis inſertas conſpicimus?

An vero hic Cod. ſit ille Petroburgenſis à Joan. Joſſelino perlectus, cujus lectiones variantes è margine Cod. MS. *C. C. C. C. ad Chronologiam ſuam attexuit Abrahamus Whelocus, hoc facit ut dubitem; nempe ingens illa diſcrepantia inter Lectiones iſtas, in editione Whelociana uncis incluſas, & hunc Cod. in quo maximæ ex parte lectiones illæ aut deſiderantur, aut aliis verbis exprimuntur, aut denique, recentiori manu inſeruntur.*

Quinetiam Lectores ſunt monendi, hunc Codicem membranaceum foliis Chartaceis puris interpoſitis, in ea forma, quam vocant in folio, compactum eſſe. In quibus quidem Chartis (ſicuti haud rarò in ipſis Membranis) ſcriptæ ſunt Lectiones variantes antiquiſſimi Cod. MS. *cujus nota in Bibliotheca C. C. C. C. eſt S.* II. *manu, me judice, D. Gul. L' Iſle, de quo, infra plura.*

III. *Ad calcem libri habetur Syllabus Homiliarum Saxonicarum, quæ inveniuntur in Codd.* MSS. *Bibliothecæ C. C. C. C. & Codicis* MS. 26 Claſſ. à dextra, ſer. ſuprema *in Bibliotheca Col. Trinitatis Cantabr. quem Syllabum, ni male memini, typis edidit Doctiſſimus & Rev. vir Dn. Georgius Hickeſius, in Grammaticarum Anglo-Sax. &c. Edit. priori, Oxon. A. D.* 1689.

Nec puto, prætereundum eſt, quod D. Matthæum Parkerum horum Annalium lectorem diligentiſſimum fuiſſe comperi: ex eo, quod ſigna illius manûs, ſubductas nempe lineolas rubras frequentes in hoc Codice videre eſt.

LAVD. F. 17. *Codex membr. in octavo oblongiori, paullo poſt Conquiſitionem Angliæ ſcriptus, in quo continentur*

I. fol. 1. *Canonum Eccleſiaſticorum libri quatuor: ſc. eorundem Cann. quorum Codex Wigornienſis exemplar alterum eſt.*

LIBER PRIMVS.

Ðiſ iſ æſeſt ſe ſoſma Capitul. hu hit ȝebýnað to ſoſeſceapienne be þæſe ſýnne mæðe:

Incip. Hit ȝebýnað þ ſe Sacenð ſmeaȝe ſýnſulna manna boðe be Birceoſeſðome:

LIBER SECVNDVS.

II. fol. 5.

Can. 1. Be þam men þe pilleſ man ſlýhð.

Incip. Be læſeða man þe oðeſne oſſlýhð butan ȝýlte.

Notandum eſt, quod in hoc libro, Canon IX, *ponitur loco Canonis* VIII.

Canon XVII *ſequentem Titulum præ ſe fert: rectiùs, me judice, quam Codex Wigorn.*

Can. 17. Be unȝehaðoð mæðene þe to unþihtum hæmeðe ȝeſæſð:

Incip. Giſ hþýlc man piſiȝe on hiſ nehſtan maȝon.

Canones vero qui ſequuntur, hiſce Titulis gaudent.

Can. 18. Be þam men þe on hiſ maȝan ȝeſiſað:

Incip. Giſ hþa Mýnecene þe Goðeſ bnýð bið ȝehaten. him to piſe nimð:

Can. 19. Be þam þe rc̄ Gnegoþiur rþþecð be unþihtum hæmebe:.

Incip. Nir na alýfeð nænigum Cnirtenum. þ he oftor pifige þænne tupa.

Can. 20. Be þam men þe gelomlice pif þing begæð:.

Incip. Þif eall rpa gif hýpe foþman pepe foþðrið gebýpig.

Can. 21. Be þam hu gefýn hipan heopa þeopar healban rceolan for Gode:.

Incip. Þaligе bec tæceað hpæt ælcum gleaffullum pepe to bonne ir.

Ab hoc Can. uſque ad finem Lib. II. inter ſe convenit utrumque exemplar.

III. LIBER TERTIVS.

1. Be gehabobna manna pifunga:.

Incip. Gif Mærre-þreorт ł Diacon pifigen þolian heopa habef.

2. Eft be Godef þeopum:.

Incip. Gif re Mærre-þreorт geleahtnob pær mid heafoblicum leahtrum.

3. Be þam men þe gýnnð Sacepð habef:.

Incip. Gif Mærre-þreoft ł Diacon man rlea.

4. Be þam þe re Sacepð hine healban rceal:.

Incip. Godef Sacepdar ȝ Diaconar. ȝ oðer Godef þeopar.

5. Be þam Birceopum. ȝ be oðrum Godef þeopum:.

Incip. Soðlice eallunga ir foþboden on haligum bocum.

In Lib. II. (*uti ſupra notavimus*) *hic Cod. videtur Codice Wigorn. emendatior: in initio autem libri* III. *Codex Wigorn.* (*ſicut & alius, qui in Bibl. C. C. C. C. inſcribitur.* L. 12.) *Ordine & Numero Canonum hoc Cod. perfectior & accuratior eſt. Dein vero ad finem Lib.* III. *in omnibus fere conſentiunt uterque Codex, niſi quod in hoc libro Canonis* X *Rubrica* Be þam ýlcan, *non caſu, ſed conſilio, prætermiſſa videtur.*

IV. fol. 14. LIBER QVARTVS.

Hit ir ðeah to pitanne hpý þeof Feoroðe Boc rý uncapitulob. nu ða æpþan Bec rýnt gecapitulob. þ ir foþþam þe þeof feoroðe Boc ir genumen of þam þþeo bocum. ȝ þ man on þim þþeom hnæðe finban ne mæg. hit man fint on þirre feoroðan. ægðer be mapan þingum ge be læfran. openlicor ȝ hnæblicor:.

Incip. Gif hpýlc Birceop man ofrlea þoligе hir habef.
Expl. Gif he þurh unnýtte ceafte man ofrlea. fæfte x ger.

Hunc Tractatum etiam exhibet Codex Wigornienſis, omiſſis tamen Sectionibus nonnullis, quas & in hoc Cod. & in illo Bibl. Coll. C. C. C. cujus Nota eſt L. 12. *invenire licet. In hoc quoque Cod. à fol.* XXIII. (*uti notavit doctiſſimus Gerardus Langbainius*) *deſideratur folium unum quod Cod. Bibl. C. C. C. C. beneficio, facile ſuppleri poteſt.*

V. fol. 24. b. *Sequitur Collectio Canonum Eccleſiaſticorum & Poenitentialium, ſine Titulis & Rubricis. Horum Cann. aliqui inveniuntur in Cod. Wigorn. cum ſuis Rubricis, ad fol.* 87 *mutato tamen ordine. In aliis quoque Codd. quoſdam horum Cann. ſæpiſſime inveni deſcriptos, prætermiſſis reliquis, quorum* (*forte propter frequentiorem eorundem uſum*) *alios quidem habet, alios autem non habet Cod. Wigorn. & id genus alii nonnulli. Verum univerſa collectio ex Poenitentialibus Gregorii Magni, Theodori Archiepiſcopi Cantuarienſis, Ecgberhti Archiepiſcopi Eboracenſis, &c. videtur excerpta, & in quattuor Partes,* (*ut ita dicam*) *diſtincta; quarum*

VI. *Pars prima ſic*

Incip. Se man re ðe mænne Að rpepað on Cýpicean. XI. gear fæfte. Gif he hit for neode do. IIII. gear fæfte.
Expl. Spa hpýlc man rpa þar Scpift-boc tiligе to abpecanne. on ecepe forbemebnýrre he rý forbemeð:.

VII. fol. 27. b.

VII. fol. 27. b. *Secunda Pars ſic*

Incip. Ðiſ ſýnð þa niht Ymbren-dagaſ þe man mið nihte healdan ſceal. Ðæt iſ on Kł Martii on þære forman wucan.
Expl. ðumum geap bota ſumum ma geap. ⁊ eft be gyltef mæðe. ſumum monð bote. ſumum ma wicena. ſumum dæg bota. ſumum ma dagena. ⁊ ſumum ealle hiſ liſ dagaſ :.

VIII. fol. 28. b. ÞE ÐEODOREÐ GESETNYSSE ÞV MAN ÐCEAL FÆSTEN ALYSAN:.

Incip. Ðeodoſiuſ ſe halga ⁊ ſe goda Biſceop.

Hujuſce Conſtitutionis Titulus, in hoc Cod. deſideratur; occurrit autem cum Conſtitutione ὡϕελεξεὶ *in Cod. Wigorn. fol.* 67. b.

IX. fol. 30. b. Sequuntur Canones Partis quam Tertiam voco hujus Collectionis; quos fere omnes habet Cod. Wigorn. ſuis Rubricis inſignitos, v. g. Can. primus qui ſic in Rubris inſcriptus.

IVDICIVM ÞE ÞECCATIS MVLTIS.

Incip. Seo æreſt forlætneſſe iſ fýnena fulluht.
Explicit autem Pars III ſic, for hine man ſingeð Mæſſan. ſýððan ælc ſe ðe ſýle :.

X. fol. 36. b. Pars IV ſic

Incip. Viſ motan undeſ bnunum hnægle to Huſle gan. ſpa ſpa Baſiliuſ dæmde.
Expl. And to mycelne þeanſce he hit gedeð. ſe þe eall gelæſt þ he gode behateð :.

In hac parte, oſtenditur quibus bonis operibus expianda peccata forent ab hominibus ſummæ, fol. 40. *b. mediæ, fol.* 41, *denique infimæ ſortis & conditionis, fol.* 41. *b. Infimæ autem ſortis homunciones, non tantum ad facienda bona opera, quæ ſuæ conditioni conveniunt, monentur; ſed etiam regnum Cœlorum miſeram cutem flagellando, & iſtiuſmodi exercitiis quæ morbificandæ Carni ſerviunt, ut lucrifacere poſſent. Quinetiam fol.* 42. *b. deſcribitur ut Proceres & Magnates ſupplicia iſta piacularia per amicos ſubire poſent.*

Nota autem, Lector, quod collectionem quam deſcripſi Canonum, in quatuor partes propterea diſtinxi, quod totidem Interſtitiis in Manuſcripto diſtincti eſſe videntur. Tu vero, ſi ut unum indiviſum Opuſculum, eam eſſe ſtatues, equidem non adverſabor.

XI. fol. 45. *Officium Confeſſarii, aliena (ſed non abſimili) manu cum ſequentibus ſcriptum.*

Incip. Ðæt ſceall ſe Scniftte gebencean. ſe ðe bið manna ſaple læce. ⁊ heona ðæda gepita.
Expl. Ðæſ þu æn mið þinum lichaman on þinum life gefremedeſt. þon ne bið nan piht þæſ þe þu æfre gedýdeſt godeſ oððe yfeleſ. Godeſ ælmihtigeſ eagum bemiðen :.

XII. fol. 47. *Officium Unctionis extremæ; Viſitatio infirmorum; Commendatio animæ ad Deum, &c. Latine cum Rubricis Anglo-Saxonicis, truncatum in fine.*

Incip. Ðon gif hpa to þam geuntpumoð beo. þ he haligeſ Smýnelſeſ befunfe. þon tæcð ſe halga Apoſtol Scſ Iacobuſ hu man ymb þ ðon ſceal.

In Litania eſt oratio ad S. Eaduardum Angliæ Regem & Martyrem qui dolis Novercæ necatus fuit An. Dom. 961.

LAVD. E. 19. *Codex membr. in Octavo paullo poſt Conquæſtum Angliæ ſcriptus, in quo continetur Verſio Heptateuchi Saxonica, præter alia quædam Ælfrici Abbatis, hoc ordine.*

I. fol. 1. INCIPIT PREFATIO GENESIS ANGLICE.

Incip. Ælfric Munuc gnet Æðelpæpð Ealdopmann eadmodlice :.
Expl. Mycel yfel deð ſe unpptitepe. gif he nele hýſ poh gepihtan :.

Hanc Præf. quam præmiſit verſioni ſuæ lib. Geneſeos Ælfricus, primus publicavit Rev. vir Henricus Whartonus in Auctarii Hiſtoriæ Dogmaticæ J. Uſſerii Armachani pag. 380. *Latina*

verſione è regione poſita, quam fecit D. Whartonus ex Anglica tralatione (quam ſolam flagitabat eruditiſſimi Dn. Georgii Hickeſii Decani Eccleſiæ Wigornenſis.

II. fol. 3. INCIPIT LIBER GENESIS ANGLICE.

Incip. On anginne ȝeſceop God heoſenan and eoꝛðan.
Expl. Ne pæſ ȝelæðd on hiſ ſtope oſ Egipta lande:.

III. fol. 37. Ellefmoth on Hebpeiſc. EXODVS on Gpeciſc. Exitus on Lyden. Ut-fæpelð on Engliſc:.

Incip. Ðyſ ſyndon Iſpaele beaſna naman.
Expl. Ne on ælc ȝe nan fyſt on þam dæȝe:.

IV. fol. 65. b. Hef onginneð ſeo þſiddе Boc. þe iſ ȝenemned on Ebpeiſc Uaiecpa. ⁊ Leuiticuſ on Gpeciſc. ⁊ Miniſtepialiſ on Lyden. þæt iſ Ðenunȝ-boc on Engliſc. foꝛþa þaſa Saceꝛda þenunga ſind þaſ appitene:.

Incip. Dſihten clipode to Moiſe.
Expl. And Iſpahela folce on Sinai dune:.

V. fol. 72. Hef onginð ſeo boc þe iſ ȝenemned on Ebpeiſc Uaȝedabef þ iſ on Lyden Numefuſ. ⁊ on Engliſc Getel. foꝛþam þe Iſpahela beaſn pæſon on þæſe ȝetealde:.

Incip. Dſihten ſpſpæc ſitodlice to Moiſe.
Expl. Spa ſpa him dihte Ioſue. FINIT:.

VI. fol. 82. b. Hef onginð ſeo boc þe iſ ȝenemned on Ebpeiſc Belle adabaſim. ⁊ on Gpeciſc Deuteꝛonomium. ⁊ on Lyden Secunda Lex. ⁊ on Engliſc Seo æfteſte æ.

Incip. Ðiſ ſint ða poꝛd þe Moiſef ſpſpæc.
Expl. Ætfoꝛan Iſpaela folc:.

VII. fol. 98. b. INCIPIT LIBER IOSVE. *Quæ verba in margine ſcribuntur, nam in ipſo Textu, nulla eſt diſtinctio inter libros Deuteron. & Juſue.*

Incip. Hit paſ æfteſ Moyſeſ.
Expl. Ðe him pæſ ȝefeald on Ephpaim dune:.

VIII. fol. 108. De libꝛo IVDICVM, ANGLICE:. (*Homilia.*)

Incip. Æfteſ ðam ðe Moyſeſ ſe mæſa Hefetoga þæt Godeſ folc ȝelæddе oſ Phaꝛaonef þeopette.
Expl. Ve endiað nu þiſne Cpiðe. þuſ ðancienðe ðam Ælmihtiȝan ealſa hiſ ȝodniſſa. ſe þe æfne pixað on ecnyſſe. AMEN:.

Hæc omnia (una cum aliis ſcriptis Saxon. de quibus infra plura,) ad hujus Cod. fidem, magno cum labore & ſumptu, edidit vir nobis amiciſſimus Edwardus Thwaits A. M. nec non Collegii Reginæ in Academia noſtra Socius, Oxoniæ An. Dom. MDCXCVIII.

Prius autem quam de cæteris quæ in hoc Cod. inveniuntur ſcriptis ad dicendum adgrediar; paucis de ipſo Cod. MS. *Lectorem morari viſum eſt.*

1. *Inter fol.* 586. *lacuna eſt unius exciſſi folii quam, beneficio Cod. membranacei Bibliothecæ publicæ Cantab. feliciter ſupplevit diligentiſſimus Editor.*

2. *In Codice inſeruntur Lectiones quædam variantes, manu D. Gul. L'Iſle, ex Heptateucho Cottoniano: ex quibus unam eamque præſtantiſſimam ſelectam publici juris fecit editor. in notis. pag.* 28.

3. *Inter verſ.* 31 *&* 32 *Cap. V. lib. Geneſeos. h. e. fol.* 6. *Occurrit hæc Rubrica.* Hef ſputelað þaſ ælmihtiȝan Godeſ milðheoꝛtnyſſe. ⁊ hiſ pundꝛu hu he Noe beaſh. ⁊ hiſ piſe ⁊ hiſ teame æt þam miclan floðe:.

Cap. etiam XII. *h. e. fol.* 9. *præfigitur hæc Rubrica* Hef ſputelað þaſ ælmihtiȝan Godeſ milðheoꝛtnyſſe ⁊ hiſ pundꝛu. hu he Abꝛaham ȝeceoſ. ⁊ hiſ bletſunga him fealde ⁊ hiſ oſfſpunge:.

Fol. 17. *b. inter Capp.* 22 *&* 23 *vacuum cernitur ſpatium, cuidam Rubricæ deſtinatum.*

Fol. 24. *b. i. e. ad Verſ.* 2. *Cap.* XXXVII. *ſcripta eſt hæc Rubrica,* Hef cyðde God ælmihtiȝ hiſ milðheoꝛtnyſſe. þe he Abꝛahame behet on Ioſepe Abꝛahameſ oſfſpinȝ:.

Quæ quidem Rubricæ in pag. 28. *ſupracitata, ab Editore memorantur.*

Fol. 28.

Fol. 28. *hoc eſt, ad verſ.* 15 *cap.* XLI *aliud occurrit vacuum ſpatium, ſicut & alia plurima per Pentateuchum Rubricis ſparſim deſtinata.*

Quæ quidem omnia, ut & Epiſtola ad Æthelwærdum Nuncupatoria oſtendunt non integram verſionem SS. Bibliorum meditatum eſſe Ælfricum, ſed tantum in eo operam navaſſe, ut Compendioſas ex iis Narrationes & Hiſtoriolas, quibus populus in iſtis, quæ maxime illos ſcire oportebat, erudiretur, in ſermone vernaculo contexerat.

4. *Cap.* XXXI *lib. Numer. in hoc Cod.* MS. *deeſt, quod quidem diligenter quærens non inveni in Cod. Bodleiano, qui inſcrib. LAVD. E.* 33. *ex quo deſcripſit Homiliam de Jobo, quam una cum Heptateucho ſuo Saxon. Publici juris fecit D. Edw. Thwaits.*

5. *Liber Judicum ſermo quidem eſt, ut ex Cod. Juniano conſtat, cujus nota eſt C. & num.* 23. *fol.* 108. *in quo titulum hunc præ ſe fert.*

SERMO EXCERPTVS DE LIBRO IVDICVM, "qui ſane ſermo non ſolum in "iiſdem verbis incipit, ac deſinit, ac impreſſus liber, ſed etiam de Imperatoribus & Regibus, ſpe"ciatim de Ælfredo, Æthelſtano & Eadgaro, qui hoſtes ſuos per divinam fidem profligarunt, ea"dem ac liber impreſſus tradit.

Nir þir ȝeppit be anum men appiten. ac ir be eallum. Scil. Epiſtol. Ælfrici quæ ſequitur.

IX. fol. 115. b. *Incip.* Ic Ælfric Abbod on ðirum Engliſcum ȝeppite ffneondlice ȝnete mid Godef ȝnetinȝe Fulfȝet æt Ylmandune. be þam þe pit nu hef rpræcon be þam Engliſcum ȝeppitum þe ic þe alænde. ꝑ þe pel licode þæra ȝeppita andȝit. ⁊ ic ræde ꝑ ic polde þe rum arendan ȝit.

In hac Epiſtola, Wulfgetum multa docet de Trinitate, ac de Mundi creatione, deinde de recta vita inſtituenda quaſi concionem habens in illud Matthæi Eſto conſentiens, &c. *perinde ac in Homilia illa Cod. Wigorn. fol.* 124. *in quo deſiderantur verba monitoria* Nir þir Geppite, &c. *cum integra Epiſtola ad Wulfgetum, utpote incipiente (fol.* 124) *à verbis Evangelii* Erto conſentiens, &c. *Tractatus autem in utroque Cod. ſive Epiſtola ſive ſermo dicendus eſt, his verbis*

Expl. Getiðie ur re ælmihtiga God ꝑ pe maȝon eor recȝan hir halȝan lare oft. ⁊ eor ȝehirrumnirre. ꝑ ȝe þa lare apendon to peoncum eor to þeaffe. re ðe leofað ⁊ rixað a to porulde. AMEN:.

X. fol. 120. b. Incipit libelluf de Vetepi Teftamento et Nouo.

Ðir ȝeppit pæf to anum men ȝediht. ac hit mæȝ rpa ðeah manefum ffnemian.

Incip. Ælfric Abbod ȝnet ffneondlic digpend æt Earf-heolon. Ic rec þe to rodan ꝑ re bið rpiþe pir re þe mid peoncum rppicð.
Expl. And ic apende hiȝ on Engliſc. ⁊ nædon ȝif ȝe pillað eor rylfum to næde:.

EXPLICIT DE VETERI TESTAMENTO.

XI. fol. 131. b. INCIPIT DE NOVO TESTAMENTO.

Incip. Ic recȝe ðe nu ðipend ðæt ic hef ȝefett hæbbe þaf ffeapa bÿrna of ðam ealdan bocan on þære ealdan ȝecÿðnÿrre undef Moÿref æ.
Expl. Loca hpa ðaf boc appite. ppite hiȝ be þære bÿrne. ⁊ fof Godef lufon hi ȝenihte þæt heo toleaf ne beo þam ppitere to plihte ⁊ me to tale:.

Binas has de utroque Inſtrumento Epiſtolas, ad fidem hujus Minoris exemplaris Pentateuchi, quod in Bibliotheca Cottoniana jam tum extabat, Angliæ verſum edidit D. Guil. L'Iſle. A. D. MDCXXIII. *Pentateuchi autem hoc exemplar in Bibliotheca Cottoniana extitiſſe docent ad D. Robertum Cotton. datæ Editoris literæ, quas repperi in Epiſtolarum volumine Bibl. Cotton. IV L. C.* 3. *Epiſt.* 303. *&* 337.

De Editione harum Epiſtolarum L'Iſliana, Lectorem monitum velim; nempe, quod in Bibl. Bodl. inter Codd. MSS. *Rev. & ſummi viri Thomæ Mareſchalli, n.* 72. *habetur exemplar hujuſce libri impreſſi, in infinitis fere locis, manu doctiſſimi Franc. Junii F. F. emendatum & correctum.*

HATTON. 88. *Codex membr. in quarto fere quadrato ſcriptus, in quo continetur Liber Gregorii Papæ de Cura Paſtorali, Paraphraſtice in linguam Saxonicam verſus per Ælfredum Anglo-Sax. Regem.*

I. *Habentur Capitula libri, num. LXV.*

II. *Præfatio Gregorii Magni (ut videtur) ad Joannem Ravennatenſem Epiſcopum, quæ ſic*

Incip. Ðu leoꝼuꝛta bꝛoðuꝛ ꝛuiðe ꝼꝛeonðlice ⁊ ꝛuiðe ꝼꝛemꝛumlice ðu me tælðeꝛð. ⁊ eaðmoðe in ȝeðonce ðu me ciððeꝛt.

III. *Sequitur liber, qui ſic in primo Capite*

Incip. Ðætte unlæꝛðe ne ðẏꝛꝛen unðeꝛꝼon Laꝛeoꝛðom.

Foꝛðon ðe nan cꝛæꝼt niꝛ to læꝛanne ðæm ðe hine æꝛ ȝeoꝛnlice ne leoꝛnoðe.

Lib. Expl. Loca nu ðu ȝoða peꝛ Ioanneꝛ hu ꝼæȝeꝛnne ⁊ hu plitiȝne monnan ic hæbbe atæꝼꝛeð ꝛꝛa unplitiȝ ꝓꝛiteꝛe ꝛꝛa ꝛꝛa ic eom. ðæꝛ ic hæbbe ȝetæht hpelc Hieꝛðe bion ꝛceal. to ðæm ic pæꝛ ȝeneð mið ðinꝛe tælneꝛꝛe. ðæt ic nu hæbbe maneȝe men ȝelæð to ðæm ꝛtæðe ꝼullꝼꝛemeðneꝛꝛe. on ðæm ꝛcipe mineꝛ moðeꝛ. ⁊ nu ȝiet hpeaꝛꝼiȝe me ꝛelꝼ on ðæm ẏðum minꝛa ꝛcẏlða. Ac ic ðe biðde ðæt ðu me on ðæm ꝛcip ȝebꝛoce ðiꝛꝛeꝛ anðpeaꝛðan liꝼeꝛ ꝛum bꝛeð ȝeꝛæce ðinꝛa Gebeða ðæt ic mæȝe onꝛittan oð ic to land cume. ⁊ aꝛæꝛ me mið ðæꝛe honða ðinꝛe ȝeeaꝛnunȝa ꝼoꝛðæm ðe ne hæꝼ ȝehæꝼeȝað ꝛio bẏꝛðen minꝛa aȝenꝛa ꝛcẏlða :· ——— Liꝼ heꝛ ðeȝꝛa hpelc ðẏꝛelne kẏlle bꝛohte to ðẏꝛ buꝛnan bete hine ȝeoꝛne. ðẏlæꝛ he ꝼoꝛꝛceaðe ꝛciꝛoꝛt pætꝛa. oððe him liꝼeꝛ ðꝛẏnc. ꝼoꝛloꝛen peoꝛð :·

IV. *Præfigitur Codici à Librario deſcripto inclytiſſimi Regis Præfatio ſive Epiſtola ad Werferthum Epiſcopum Wigornienſem, quæ ſic*

Incip. Ælꝼꝛeð Kẏninȝ hateð ȝꝛetan Fæꝛꝼeꝛð Biꝛcep hiꝛ poꝛðum luꝼlice ⁊ ꝼꝛeonðlice.

Hanc Præfationem primus edidit Reverendiſſ. Dom. Matthæus Parkerus Archiep. Cant. cum verſione interlineata duplici, Anglica & Latina. Eandem iterum Saxonicè & Latine ad calcem vitæ Ælfredi Regis, Oxoniæ Anno Dom. 1678, ediderunt ÆLFREDI REGIS ALVMNI, i. e. Magiſter & Socii Collegii Magnæ Aulæ Univerſitatis Oxon. quo in Collegio, per aliquot annos jam proxime elapſos, me bonis Literis operam navaſſe, non poſſum quin hic grato animo recognoſcam.

V. *Sequitur Præfatio altera ejuſdem Ælfredi Poetarum Saxonicorum Principis Rhythmice ſcripta, quam hic recudere placuit.*

Ðiꝛ æꝛend Geꝛꝓꝛite Aȝuꝛtinuꝛ. oꝼeꝛ ꝛealtne ꝛæ ðuðan bꝛohte. ieȝbuendum ꝛꝛa hit æꝛ ꝼoꝛe aðihtoðe. Dꝛẏhtneꝛ cempa Rome Papa. ꝛẏhtꝛpell moniȝ. Gꝛeȝoꝛiuꝛ ȝleapmoð ȝinðpoð. ðuꝛh ꝛeꝼan ꝛnẏttꝛo ꝛeaꝛo ðonca hoꝛð. Foꝛðæm he moncẏnneꝛ mæꝛt ȝeꝛtꝛienðe. ꝛoðꝛa peaꝛðe Rom-paꝛa beteꝛt monna moðpeleȝoꝛt. mæꝛðum ȝeꝛꝓeȝoꝛt :· Siððan min on Enȝliꝛc. Ælꝼꝛeð Kẏninȝ. apenðe poꝛða ȝehpelc. ⁊ me hiꝛ ꝓꝛiteꝛum ꝛenðe ðuð anð Noꝛð. he hit him ꝛꝛelcꝛa ma bꝛenȝan bi ðæꝛe biꝛene. ðæt he hiꝛ Biꝛcepum ꝛenðan meahte. Foꝛðæm hi hiꝛ ꝛume ðoꝛꝼton. ða ðe Læðen ꝛꝓꝛæce læꝛte cuðon :·

His Verſibus intelligimus, quod primus omnium Auguſtinus Anglorum Apoſtolus, Gregorii librum Paſtoralem ſecum in Angliam adtulit: librum forſitan ſuæ Miſſioni inprimis neceßarium. Quorum autem rogatu, & quo conſilio, in Gregorio Saxonicè vertendo, negotium adhibuit ſuum tantus Rex, ipſe in Præfatione prima pluribus docet. Ða ic (inquit) ða ȝemunðe hu ꝛio laꝛ Læðen ȝeðioðeꝛ. æꝛ ðiꝛꝛum oꝼeallen pæꝛ ȝionð Anȝel-cẏnn. ⁊ ðeoh moniȝe cuðon Enȝliꝛc ȝeꝓꝛit aꝛæðan. Ða onȝan ic on ȝemanȝ oðꝛum miꝛlicum ⁊ maniȝꝼealðum biꝛȝum ðiꝛꝛeꝛ Kẏneꝛiceꝛ. ða boc penðan on Enȝliꝛc. ðe iꝛ ȝenemneð on Læðen Paꝛtoꝛaliꝛ. ⁊ on Enȝliꝛc Hieꝛðe-boc. hꝛilum poꝛð be poꝛð. hꝛiꝛum anðȝit oꝼ anðȝite. ꝛꝛa ꝛꝛa ic hie leoꝛnoðe æt Pleȝmunðe minum Æꝛcebiꝛcepe. ⁊ æt Aꝛꝛeꝛe minum Biꝛcepe. ⁊ æt Gꝛinboldе minum Mæꝛꝛe-Pꝛeoꝛte. ⁊ æt Iohanne minum Mæꝛꝛe-Pꝛeoꝛte :· Siððan ic hie ða ȝeliꝛnoð hæꝼðe. ꝛꝛa ꝛꝛa ic hie ꝼoꝛꝛtoð. ⁊ ꝛꝛa ic hie anðȝit ꝼullicoꝛt aꝛeccean meahte. ic hie on Enȝliꝛc apenðe. Onð to ælcum Biꝛcep-ꝛtole on minum Rice pille ane onꝛenðan. ⁊ on ælcꝛe biðð an Æꝛtel. ꝛe biðð on ꝼiꝼteȝum Manceꝛꝛan :· Onð ic bebiðe on Goðeꝛ naman ðæt nan mon ðone Æꝛtel ꝼꝛom ðæꝛe bec ne ðo. ne ða Boc ꝼꝛom ðæm Mẏnꝛtꝛe. Uncuð hu lonȝe ðæꝛ ꝛꝛa ȝelæꝛeðe Biꝛcepaꝛ ꝛien ꝛꝛa ꝛꝛa nu

Goðe

Gode ðonc pelhpæp ꝛienðon:. Foꝛðý ic polde ðæt hie ealneᵹ æt ðæꝛe Stope pæꝛꝛen. buton ꝛe Biꝛcep hie miþ him habban pille. oþðe hio hpæꝛ to læne ꝛie. oþðe hpa oðꝛe biꝛꝛite:. *Ex quibus etiam clare apparet, Pientiſſimum Regem & bonarum litterarum fautorem maximum, Regni ſui unicuique Eccleſiæ Epiſcopali, exemplar unum mittere ſecum ſtatuiſſe.*

Porro, in ſummitate primæ pag. Epiſtolæ Ælfredi R. ad Werferthum Epiſc. Wigorn. (quæ etiam eſt prima pag. Codicis) exarata eſt quæ ſequitur Inſcriptio litteris Capitalibus. quæ locum memorat cui Tranſlationis ſuæ exemplar unum Rex miſſurus erat.

✠ ÐEOS BOC SCEAL TO ꝛIGORA CEASTRE.

Quoad Scripturam hujus Cod. Lectorem monitum velim, eam id genus eſſe, quæ in uſu apud A. Saxones erat in priſcis temporibus, antequam Regnante ipſo Ælfredo, vetus ſcribendi ratio in novam mutari cœpit. Vetus autem illa hujuſce Codicis duplex eſt: nempe altera qua ſcriptæ ſunt Præfationes Ælfredi Regis, quæ proxime accedunt ad manum vetuſtiſſimi Codicis Cottoniani, qui peculium Plegmundi fuiſſe vulgo dicitur, de quo quidem Cod. infra plura: altera, qua cætera ſcribuntur, (unum ſi excipias folium, à Cod. abſciſſum, & Fran. Junii manu reſtitutum,) antiquitatis laude videtur certare cum Annalibus Anglo-Saxonicis Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, quorum potiſſima pars Manuſcripta fuit A. D. 891. qui quidem Cod. jam nunc Bibliothecæ C. C. C. C. notatur S. 11. à me fuſiùs infra deſcribendus, cùm ordine, Codd. Saxon. illius Bibliothecæ deſcripturus ſum. Præfationem Regii Tranſlatoris ad Werferthum tunc temporis Epiſc. Wigorn. fuiſſe inſcriptam, paulo ante ſignificavi; Addo quod unumquodque exemplar hujuſce Verſionis nomen illius Epiſcopi præ ſe ferebat, in cujus & Eccleſiæ uſum ex Autographo deſcriptum fuit. Sicut enim in hoc Cod. nomen Werferthi; ſic in alio Cod. Cottoniano nomen Hehſtani Epiſcopi; in Cod. Cantabrigienſi nomen Wulffigi Epiſcopi legimus. Denique, quia docet Inſcriptio, hunc Cod. fuiſſe deſtinatum Eccleſiæ Wigornienſi, ex eo conſtat illum non adhuc ad Eccleſiam miſſum fuiſſe. Hæc de nobiliſſimo hoc Cod. qui ante octingentos annos Ælfredo Rege jubente ſcriptus erat. Utrum vero apud exteras gentes, Regia id genus monumenta, in patria lingua conſcripta, extent, dum docti ubique ſilent, me id neſcire fateor.

HATTON. 100. *Codex membr. in fol. min. à diverſis Librariis ſcriptus, in quo continetur:*

I. *Præfatio Ælfredi Regis ad Verſionem Saxonicam Dialogorum Gregorii Papae.*

Ic Ælꝛꝛeð ᵹyꝛendum Cꝛiꝛte miþ Cynehaðeꝛ mæꝛneꝛꝛe ᵹepeoꝛðað hæbbe cuðlice onᵹiten. ⁊ þuꝛh haliᵹꝛa boca næðunᵹe oft ᵹehyꝛeð. þ uꝛ an Goð ꝛꝛa micele healicnyꝛꝛe poꝛuð ᵹeðinᵹða ꝛoꝛᵹiꝛen hæꝛð. iꝛ ꝛeo mæꝛte þeaꝛꝛ þ pe hpilon upe moð ᵹelðian ⁊ ᵹebiᵹian to ðam Lodcunðum ⁊ ᵹaꝛtlicum ꝛihte. betpeoh þaꝛ eoꝛðlican capꝛulnyꝛꝛe. ⁊ ic ꝛoꝛþam ꝛohte ⁊ pilnode to minum ᵹetnýpum ꝛꝛeondum þ hý me oꝛ Lodeꝛ bocum be haliᵹꝛa manna þeapum ⁊ punðꝛum appiton þaꝛ æꝛtep-ꝛýliᵹendan lape. þ ic þuꝛh þa mýneᵹunᵹe ⁊ luꝛe ᵹetnýmmed on minum mode hpilum ᵹehicᵹe þa heoꝛenlican þinᵹ betpeoh þaꝛ eoꝛðlican ᵹedneꝛednýꝛꝛa:. Cuðlice pe maᵹon nu æt æꝛeꝛtan ᵹehýꝛan hu ꝛe eaðiᵹa ⁊ ꝛe Apoꝛtolica pep Sc̄ Gꝛeᵹoꝛiuꝛ ꝛꝛꝛæc to hiꝛ Diacone þam pæꝛ nama Petꝛuꝛ. be haliᵹꝛa manna þeapum ⁊ liꝛe. to lape ⁊ to býꝛne eallum þam þe Lodeꝛ pillan pýꝛcead. ⁊ he be him ꝛilꝛum þiꝛum poꝛðum. ⁊ þuꝛ cpæð.

II. *Sequitur Præfatio ipſius Gregorii, quæ ſic*

Incip. Sumon dæᵹe hit ᵹelamp þ ic pæꝛ ꝛpýðe ᵹeꝛpenced.

Hæc Præfatio, ſicut & Capitula libri Dialogorum primi extant integra. Deſideratur autem folium primum primi Libri, in quo ſcriptum fuit pene totum Cap. 1. Folium etiam aliud deeſt, quod complectebatur Concluſionem Libri I, cum 9 Capitulis Lib. II.

III. *Liber II, qui in Rubrica inſcribitur.*

Hep onᵹinneð ꝛeo æꝛtꝛe boc Dialoᵹoꝛum. be liꝛe ⁊ punðꝛum Sc̄ Benedictep Abbodeꝛ.

Incip. Hep upp ýnneð ꝛe æꝛtepa ꝛtꝛeam ðæꝛe Lodcunðan ꝛpꝛæce. ꝛe cýmð oꝛ ðam buꝛnon þæꝛ Laꝛtlican pilleꝛ.

In cap. XXXI. truncatur hæc Verſio Dialogorum, quæ pulchre ſcripta fuit in hoc Cod. circa temp. Canuti Regis, ut videtur.

"Etſi vero Ælfredus doctiſſimus Rex pro ſuo in opus ipſum & Tranſlatorem amore, pauca
"de Verſione præfari non dedignatus eſt: haudquaquam tamen ſibi perſuadeat Lector Philo-Saxo,

"eum in Dialogis Gregorianis Saxonicè reddendis operam ſuam navaſſe. Nam plurimi ex Hi-
"ſtoricis, Werefrithum ſupra laudatum Wigorniæ Præſulem, eorum fuiſſe Tralatorem, uno
"fere ore teſtantur. Ex quibus, hac de re, Aſſerii Scireburnenſis Epiſcopi, qui fuit tum Regi
"tum Werefritho coævus, inſigne Teſtimonium proferam: At tunc Deuſ, *inquit*, —— ueluti
quædam luminaria, tranſmiſit Werefrithum ſc. Wigornenſis Eccleſiæ Epiſcopum, in di-
uina ſc. Scriptura bene eruditum, qui imperio Regis libros Dialogorum Gregorii Papæ ⁊
Petri ſui Diſcipuli de Latinitate primus in Saxonicam linguam, aliquando verſum ex ver-
ſu ponens, elucubratim ⁊ elegantiſſime interpretatus eſt:.

II. *Fragmentum (uti vulgò dicunt) Hexæmeri S. Baſilii Cæſarienſis Epiſcopi, foliis tantum quatuordecim conſtans, pulcherrimè tamen & laxius exaratum. cui præmiſſa eſt Præfatio Tranſlatoris, Poeticè in puriori Saxonico conſcripta, quam heic totam Lectori exhibeo.*

Basilius ſe eadiga. be þam pe æt appiton. pær ſpiðe haligre Biſceop. on Cesarean býrig. on Grecisce þeode. God luſigende ſpiðe. on clænesſe punigende. on Criſtes þeodome. manegra muneca Fæder. Munuc-hader himſylf. He pær ſpýðe gelæred. ⁊ ſpýðe mihtig lareop. ⁊ he Munuc-Regol gerette. mid ſpýðlicre dihtnunge. ſpa ſpa þa Eartenan ⁊ þa Grecisrcean Munecas. lybbað hýra lif. God to loſe pide:. He pær æt Benedictus.þe us boc appat. on Lædenne ſpræce. leohtre be dæle. þonne Basilius. ac he týmde ſpa þeah. to Basilies tæcunge. for his tumnýſſe:. Basilius appat ane pundorlice boc. be eallum Godes peoſcum. þe he geworhte. on ſix dagum. Examenon gehaten. ſpiðe deopum andgite. ⁊ he appat þa lare. þe pe nu pillað. on Englisceum geneórde recgean. þam þe his neccead. heo gebýnað to Munecum. ⁊ eac to Mýnecenum þe Regollice libbað. for hýra Dihtnes luſe. under Eartlicum Ealdum. Gode þeoriende. gehealdenre clænnýſſe. ſpa ſpa Criſtes þegenas. campiende pið Deoflu. dæges ⁊ nihtes:. Basilius cpæð ða on his boclican lare.

Initium Hexæmeri, Gehýr þu min bearn. þines Fæder mýnegunge. ⁊ þin eare ahýld. to minum rordum nu. ⁊ mid geleaffullre heortan. hlýrte hpæte ic ſæge:. Ic pille þe recgan ⁊ roðlice læran. þ gastlice gerinn. hu þu Gode campie. ⁊ mid hpilcum gemete þu miht him þeorian.

Ex quibus, ut & ex iis quæ ſequuntur in Cod. MS. *patet, hanc non eſſe Tranſlationem Homiliarum S. Baſilii de Hexæmero, ſed ſuppoſititii iſtius Tractatus S. Baſilio adjudicati, cui Titulus hic eſt* Admonitio ad filium ſpiritualem, *quæ quidem Admonitio ſic Latine incipit*, Audi, fili, admonitionem patris tui, & inclina aurem tuam ad verba mea. *Sic autem Explicit.* Et cum hi omnes pro ſuis criminibus Gehennæ ignibus mancipientur, juſtis ſempiterna præmia tribuentur à Domino, quæ oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis aſcendit, quæ præparavit Dominus diligentibus ſe.

III. INCIPIVNT CAPITES (*capita*) LIBRI MEDICINALIS.

"Tractatum hunc, Verſionem eſſe Hiſtoriæ L. Apuleii Madaurenſis de Virtutibus Herbarum,
"evolvendo Cod. deprehendet Lector: Editione autem Apuleii, Baſ. 1528. impreſſa, multo
"ampliorem. Conſtat Capp. 184 verſio Saxonica, Latina vero Editio impreſſa, 130 tantum ex-
"hibet. De Etymologia nominum Herbarum, in qua multus eſt Apuleius, non adeo erat ſol-
"licitus Interpres Saxonicus, de Herbarum viribus in medendis morbis Auctoris mentem po-
"tius explicare, ſui muneris eſſe ratus. Quam ob rem, Etymologica omnia penitus omiſit.
"Capitula quæ MS. ſunt præmiſſa, omnium fere Herbarum nomina Saxonicè exhibent; quæ cum
"haud multum mutata apud Anglos, Scotos, Germanos, Batavos, Suecos, Danos, reliquaſque
"Septentrionales gentes, jam nunc in uſu ſunt; omnia, additis Latinis ex MS. Græciſque ex
"Apographo Juniano, (quæ Latina reddant intellectu faciliora) tum in Botanices ipſius tum
"in Arctoarum Antiquitatum Cultorum gratiam, deſcribere non gravatus, hic infra poſui.

I. Nomen herbe Betonica. þ is Biſcoppýrt. *Virtutibus hujus herbæ explicandis, videtur Interpres Saxonicus, in manibus habuiſſe libellum illum* de Betonica, *cujus quidem alii Antonium Muſam, alii vero (& fortaſſe rectiùs) Apuleium Auctorem eſſe volunt.*

ἀρνόγλωσσος. II. Herb Arniglora. þ is Wegbræde.
πενταφύλλον. III. herb Pentafilon. þ is Fifleafe.
IV. herb Uermenaca. þ is Ærcþrotu.
V. herb Sinphoniaca. þæt is Hænne belle.
VI. herb Uiperina. þ is Nædder-pýrt.
VII. herb Uenerea. þ is Beo pýrt.
VIII. herb Per Leonis. þæt is Leon fot.
IX. herb Scelerata. þ is Cluf þung.
X. herb Batracion. þæt is Cluf pýrt.
XI. herb Artemeria. þ is Muge pýrt.
XII. herbïr Artemeria tagantes. þ is oðres cýnnes Mucg pýrt.

ἀρτεμισία

ἀχλεμισία λεπτόφυλλος. XIII. Herb Artemeria lepcpilior. þ ir þniddan cynnes Mucg pyrt.
XIV. herb Lapatium. þ ir Docce.
δεκαηδία. XV. herb Dracontea. þ ir Dracentre.
σατύριον. XVI. herb Satyrion. þ ir Hreþnes leac.
Γεντιανή. XVII. herb Gentiana. þæt ir Feld-pyrt.
XVIII. herb Orbiculapir. þ ir Slite.
XIX. herb Proreprinaca. þ ir unþortredde.
ἀριστολοχία. XX. herb Aristolochia. þ ir Smert pyrt.
XXI. herb Nastuncium. þæt ir Cærse.
ἱερόβολβος. XXII. herb Hieribulbum. þ ir Greate pyrt.
XXIII. herb Apollinapir. þ ir glop pyrt.
χαμαίμελον. XXIV. herb Cameméleon. þ ir Magebe.
χαμαίδρυς. XXV. herb Chamedrir. þæt ir Heort læfre.
XXVI. herb Chameælete. þ ir ſ ulfes camb.
χαμαιπίτυς. XXVII. herb Chamepitiý. þæt ir Nepte.
χαμαιδάφνη. XXVIII. herb Chamedafne. þ ir Hnefnes fot.
XXIX. herb Ortriago. þæt ýr Lið pyrt.
XXX. herb Bryttannica. þ ýr Hæpen nýdele.
XXXI. herb Lactuca riluatica. þæt ir pudu lectric.
XXXII. herb Aruginonia. þ ýr Garclife.
XXXIII. herb Artula negia. þ ir pudu nofre.
XXXIV. herb Lapatium. þæt ir Spudu docce.
XXXV. herb Centaurria maior. þæt ir Curmelle reo mare.
XXXVI. herb Centaurria minor. þ ir Curmelle reo lærre.
XXXVII. herb Perronacia. þ ýr Bete.
XXXVIII. herb Fraga. þæt ýr Strecpberige.
ἰβίσκος. XXXIX. herb Hibircur. þæt ýr Merrc mealue.
ἱππουρίς. XL. herb Ippirur. þ ýr Æquirein.
XLI. herb Malua erratica. þ ýr Hoc leaf.
βύγλωσσον. XLII. herb Buglorra. þæt ir Hundes tunge.
XLIII. herb Bulbi reillitica. þ ýr Glædene.
XLIV. herb Cotiledon. þ ýr Umbiculur ueneris.
XLV. herb Galli crur. þæt ýr Sattor lade.
πεφάσιον. XLVI. herb Pharrion. þ ýr Hare hune.
ξίφιον. XLVII. herb Xirion. þ ýr Foxes fot.
καλλίτειχον. XLVIII. herb Gallitricur. þæt ýr Fæteſ pyrt.
XLIX. herb Temolur. þ ýr Singrene.
ἡλιοτρόπιον. L. herb Æliotrophur. þæt ýr Sigel hreorfa.
LI. herb Gnýar. þ ýr Mædere.
πολύτειχον. LII. herb Pollitricur. þ ýr Humele.
μαλάχη ἀγρία. LIII. herb Malochinagria. þ ýr Wudu rose.
μήκων ῥοιάς. LIV. herb Metonia. þæt ýr Hrit popig.
οἰνάνθη. LV. herb Oenantes.
LVI. herb Nasciur. þ ýr Hals pyrt.
σπλήνιον. LVII. herb Splenion. þæt ýr Brune pyrt.
πόλιον. LVIII. herb Polion.
LIX. herb Uictoriola. þ ýr eneor holen.
LX. herb Conrirma. þ ýr Galluc.
LXI. herb Arteríon.
LXII. herb Leporir per. þæt ir Hanan hig.
δίκταμνος. LXIII. herb Dictamnur.
LXIV. herb Solago maior. þæt ir Heliorcorrion.
LXV. herb Solago minor. þæt ir Heliotropion.
παιωνία. LXVI. herb Peonia.
πελτερέων. LXVII. herb Perirterreon. þ ir Berbena.
βρυωνία. LXVIII. herb Brionia. þæt ýr Humele.
νυμφαία. LXIX. herb Nimfete.
LXX. herb Eririon. þt ýr Clæfre.
ἰστάτις. LXXI. herb Iratir.
σκόρδιον. LXXII. herb Scorbea.
LXXIII. herb Uerbarcur. þ ýr refes pyrt.
ἡρακλεια. LXXIV. herb Heraclea.
χελιδόνιον. LXXV. herb Cælidonia. þ ir Cyleþenie.
LXXVI. herb Solata. þæt ýr Solarece.

LXXVII. Herb Senecio. ꝧ yr Grunderpyligge.
LXXVIII. herb Filix. ꝧ yr Fearn.
LXXIX. herb Gramen. þæt yr crice.
LXXX. herb Gladiolum. þæt yr Glædene.
LXXXI. herb Ror marinum· ꝧ yr Boþen.
LXXXII. herb Partinaca riluatica. ꝧ yr Feldmoru.
LXXXIII. herb Perdicalir. þæt yr Dolhrune.
LXXXIV. herb Mercurialir. þæt yr Ledelc.
LXXXV. herb Radiola. ꝧ yr Eror fearn.
LXXXVI. herb Spanag apertir. þæ yr Fudu cerfille.
LXXXVII. herb Sabina. ꝧ yr Sauine.
LXXXVIII. herb Ganir caput. ꝧ yr Hunder heafod,
LXXXIX. herb Erurti. ꝧ yr Bremel.
XC. herb Mille folium. ꝧ yr Gearre.
XCI. herb Ruta. ꝧ yr Rude.
XCII. herb Mentastrur.
XCIII. herb Ebulur. ꝧ yr Feal pynt.
XCIV. herb Pollegion. ꝧ yr Dreorge dorle.
XCV. herb Nepitamon. þæt yr Nepte.
πευκέδανος. XCVI. herb Peucena. ꝧ yr Gammoc.
XCVII. herb Hinnula Campana, þæt yr Sprene pynt.
κυνόγλωσσος. XCVIII. herb Cynoglorra. ꝧ ir Ribbe.
XCIX. herb Hedera nigra. ꝧ ir Eord ifig.
ἕρπυλλον. C. herb Serpillur. ꝧ yr Organe.
ὀψίνθιον. CI. herb Obrinthiur. þæt yr Forrmod.
CII. herb Saluia.
κρείασσον. CIII. herb Coliandra. ꝧ yr (Cellendre.)
CIV. herb Ponclaca.
χαιρέφυλλον. CV. herb Cerefolia. ꝧ yr Cerfille.
σισύμβριον. CVI. herb Sirimbriur. (þæt yr Brocmynte.)
CVII. herb Oliratra.
CVIII. herb Lilium. þæt yr Lilie.
πθύμαλλος. CIX. herb Tytymallur calatiter. þæt ir Lactenida.
CX. herb Landuur riluaticur. þæt yr Fudu þirtel.
CXI. herb Lupinum montanum.
CXII. herb Lactynida. þæt ir Liþ corn.
CXIII. herb Lactuca leporina. þæt yr lactuca.
CXIV. herb Lucumerir riluatica. ꝧ yr Hren hrette.
CXV. herb Cannaue riluatica. (ꝧ yr Hænep)
CXVI. herb Ruta montana. ꝧ ir Rude.
ἐπλάφυλλον. CXVII herb Eptafilon. þæt yr Seofan leafe.
ὄκιμον. CXVIII. herb Ocimur. ꝧ ir Mirtel.
CXIX. herb Apium. ꝧ ir Merce.
CXX. herb Hedera crygocanter. ꝧ ir Irig.
μίνθη. CXXI. herb Menta. ꝧ yr Minte.
ἄνηθον. CXXII. herb Anetum. þæt yr Dyle.
ὀρίγανος. CXXIII. herb Origanum. ꝧ yr Organe.
CXXIV. herb Sempen uiuur. ꝧ yr Sinfulle.
CXXV. herb Fenuculur. þæt yr Finul.
ἐρίφιον. CXXVI. herb Erifion. ꝧ yr Lið pynt.
CXXVII. herb Sinfitur albur. (ꝧ yr Halr pynt.)
πετροσέλινον. CXXVIII. herb Petrorelinum. ꝧ yr Petenrilie.
CXXIX. herb Brarrica riluatica. ꝧ ir Laul.
CXXX. herb. Barilirca. ꝧ ir Nædder pynt.
μανδραγόρας. CXXXI. herb Mandragora.
λυχνὶς στεφανωματικὴ. CXXXII. herb Lychanir rtephanice. ꝧ yr Læce pynt.
CXXXIII. herb Action.
ἀβρότονον. CXXXIV. herb Abrotanur.
σιον. CXXXV. herb Sion. þæt yr laber.
ἡλιοτρόπιον. CXXXVI. herb Eliotropur. ꝧ yr Sigil-hreonra.
CXXXVII. herb Sprenitir.
CXXXVIII. herb Aizon minor.

Hic

Hic deſideratur Capitulorum folium, quod ex ipſo Codice pene ſupplevimus. Notandum autem eſt, Herbas ipſas in Cod. MS. *non in eodem ordine quo Capitula ante Cod. eſſe recenſitas.*

CXXXIX. hepþ Ellebopum album. ⁊ ẏr Tunrinʒ pẏpt.
CXL. hepþ Buoptalmon.
CXLI. hepþ Tpibulur. ⁊ ẏr Lopрt.
CXLII. hepþ Onizæ.
CXLIII. hepþ Tpicnor manicor. þæt ẏr Foxer ʒlopa.
CXLIV. hepþ Lilicpiba.
CXLV. hepþ Stputium
CXLVI. hepþ Aizon.
CXLVII. hepþ Samruchon. þæt ir Ellen.
CXLVIII. hepþ Hipepicon. ⁊ ir Lopion.
CXLIX. hepþ Acantaleuce.
CL. hepþ Acanton. ⁊ ẏr Beo pẏpt.
CLI. hepþ Quiminon. þæt ir Lymen.
CLII hepþ Lamellæon alba. ⁊ ir ſulfer tæfel.
CLIII. hepþ Scolumbor.
CLIV. hepþ Ipir Ilipica.
CLV. hepþ Ellebopum album.
CLVI. hepþ Delfimon.
CLVII. hepþ Æcior.
CLVIII. hepþ Lentimopbia.
CLIX. hepþ Scopbior.
CLX. hepþ Ami riue Miluium.
CLXI. hepþ
CLXII. hepþ
CLXIII. hepþ
CLXIV. hepþ Viola. ⁊ ir Banpẏpt.
CLXV. hepþ Viola purpurea.
CLXVI. hepþ Zamalentiton.
ἄγχουσα. CLXVII. hepþ Ancura.
CLXVIII. hepþ Spillior.
κυνόσβατος. CLXIX. hepþ Lẏnorbatur.
ἀγλαοφωτὶς CLXX. hepþ Aglaofotir.
κάπαρις. CLXXI. hepþ Lappaſir. þæt ẏr ſububend.
ἠρύγιον. CLXXII. hepþ Eringiur.
φιλάνθρωπος. CLXXIII. hepþ Philantropor. ⁊ ir Man-lufiʒende.
CLXXIV. hepþ Achillea.
CLXXV. hepþ Ricinur.
CLXXVI. hepþ Polloten. ⁊ ẏr Porрum nigрum.
CLXXVII. hepþ Uрtica. ⁊ ẏr Netele.
CLXXVIII. hepþ Priapirci. þæt ẏr Uica pep uica.
λιθόσπερμον. CLXXIX. hepþ Litorpeрimon.
ταφὶς ἀγρία. CLXXX. hepþ Stauir aгpia.
γεγώνιον CLXXXI. hepþ Lopгonion.
CLXXXII. hepþ Milotir.
CLXXXII. hepþ Bulbur.
ἡλόκυνθις ἀγρία. CLXXXIV. hepþ Lolocẏnthir aгpia. ⁊ ẏr Lucurbita ⁊ Frigillam.

Sic autem Apuleii verſio Incipit., Deor pẏpt de man Bettonican nemneð. heo bið acenneð on mæðum ⁊ on clænum ðunlanðum.

Et ſic Explicit, ſið innoðer artiрunge. Genim þirer pærtmer hnercnerre innepeanðe.buton þam cẏnnlum tpeгna pæneга гepiht.on liðan beore ʒenocoðe. rẏle ðrincan.hit artiрaþ þone innoð:.

IV. *Tractatus cui deeſt Titulus, à Fr. Junio,* MEDICINA EX QVADRVPEDIBVS *appellatus.*

Præfat. Saгað þæt Æгẏpta Cẏninc Idpaрtur pær haten. Octauiano þam Carepe hir fpeonða hæle bodode. þirum ponðum þur cpeþende. Monгum bẏrnum ic eom гepir þinра mæгna ⁊ rnẏtro. ⁊ hpæðre ic pene ⁊ þu næfre to ður micler mæгner Læcedomum become. rpilcum rpa ic гefrenг. þa pe fram Ærcolapio fepðon. Ic ⁊ þa fop þinre cẏðde. ⁊ þe peorð ne pirte þirer to гepitanne. ⁊ ir be pẏlde-ðeopa læce-cpæftum. rpa ⁊ pel гefæð ir:. *Sic autem Tractatus Idparti fabuloſus.*

Incip. Sum friðep fetre nẏten ir. ⁊ pe nemnað Taxonem. ⁊ ir Bpoc on Engliſc. Gefoh ⁊ ðeop. ⁊ him þonne of cpẏcum þa teð of aðo. þa þe he mærten hæbbe. ⁊ þur cpeð. On

naman þæꝛ ælmihtigan Godeꝛ Ic þe oꝼꝛaꝛlea. ⁊ þe þin teð oꝼꝛabeate. ⁊ þon hi ꝛiðdan on linenum hꝛæglе bepinð. ⁊ on Golde oððe on Seolꝼne bepẏꝛnc þ hi ne magon þinum lice æthꝛinan:.

In hujus generis libris, imagines herbarum, animalium, &c. pro ingenio artificis, coloribus adumbrari ſolent. Verum in hoc Cod. ſpatia reliquit Librarius, quæ adhuc ſine Herbarum & Quadrupedum iconibus, vacua cernuntur. Scriptus autem videtur hic Tractatus, cum Apuleio Saxon. ante Conquiſitionem Angliæ. Sequuntur Epiſtolæ binæ Evacis Arabum Regis ad Tiberium Cæſarem, Latine, de nominibus & virtutibus lapidum, quæ in artem Medicinæ recipiuntur, & in Orientis partibus reperiuntur.

JVNIVS. 27. *Codex membr. in quarto circa tempora Æthelſtani Regis (ut videtur) egregie ſcriptus Principibus dictis litteris iiſque diverſicoloribus ornatus, in quo continetur*

I. Calendarium valde mutilatum, in quo notantur dies Obitus Gildæ ſapientis, Ælfredi Regis, &c. cum Tab. Lunari, & aliis ſcriptis de computo Eccleſiaſtico, manu partim antiqua, partim recentiori.

II. *Pſalterium S. Hieronymi* Romanum, *cum verſione interlineari Saxonica minutiſſimis quidem litteris, at optime formatis exaratum. Cujus hic Specimen profero, eorum gratia, qui Venerandæ Antiquitatis ſtudioſi ſunt.*

þ. ꝛumiaþ ge Godе eall eoꝛðe ðeoꝛiað Dꝛihtne on blixꝛe. Ingað on gerihðe hiꝛ on Iubilate dō omniꝛ tepꝛa. ꝛepuite dnō in lætitia:. Intꝛate in conꝛpectu eiuꝛ in

pẏnꝛumneꝛꝛe peotað ðæt dꝛẏht he iꝛ Gob he gepoꝛhte uꝛ ⁊ naleꝛ pe uꝛ pe exultatione. Scitote quod Dnꝛ ipꝛe eꝛt Dꝛ. ipꝛe ꝼecit noꝛ et non ipꝛi noꝛ:. Noꝛ

ꝛoðlice ꝼolc hiꝛ ⁊ ꝛcep leꝛꝛe hiꝛ Ingað geatu hiꝛ on ondetneꝛꝛe caꝼoꝛtuneꝛ autem populuꝛ eiuꝛ et ouer paꝛcuæ eiuꝛ. Intꝛate poꝛtaꝛ eiuꝛ in conꝼeꝛꝛione atꝛia

hiꝛ on ẏmenum ondetneꝛꝛa hepgað noman hiꝛ ꝼoꝛðon pẏnꝛum iꝛ dꝛẏht on eceiuꝛ in hẏmniꝛ conꝼeꝛꝛionum:. Laudate nomen eiuꝛ quoniam ꝛuauiꝛ eꝛt dnꝛ in æ-

neꝛꝛe milðheoꝛtneꝛ hiꝛ ⁊ oð peoꝛolð peoꝛolde ꝛoðꝼeꝛtneꝛ hiꝛ teꝛnum miꝛeꝛicoꝛðia eiuꝛ. et uꝛque in ꝛæculum ꝛæcu'i ueꝛitaꝛ eiuꝛ:.

Hunc Cod. propinquo ſuo Iſaaco Voſſio, acceptum retulit Franciſcus Junius, à quo poſtea appellatus eſt Codex Vossianvs. *Cujus tamen ope, in Pſalterii Latino-Saxonici Editione nequaquam fuit adjutus D. Joannes Spelmannus, H. F. De Pſalterio Saxon. deque hoc Cod.* ms. *ſic diſſerit cl. vir Thomas Mareſchallus in Obſervatt. in Verſ. Evangel. Anglo-Sax. p.* 488. Pſalmorum librum, *inquit*, plures habuiſſe Interpp. Saxonicos, conſtabit vel intuenti variantes quatuor Codd. mss. lectiones, quas exhibet margo interlineati Pſalterii à Joan. Spelmanno in lucem emiſſi. A. 1640. Quibus addi poteſt & alius optimæ notæ Codex ms. penes cl. Junium, Pſalmos itidem complectens Latino-Saxonicos, tum eleganter verſos, tum nitide exaratos: ſed hic quoque ab aliis omnibus in multis diſſentit. Et (quod mirandum atque dolendum) tam in hoc, quam in iis quibus uſus eſt Joan. Spelmannus, altum ſit ſilentium de Verſionum auctoribus.

Notandum quoque eſt & dolendum, quod hujuſce Cod. ms. *Folium primum, ob* Principem *libri literam, cum multis aliis Pſalmorum literis Initialibus, ab aliqua impia ac ſacrilega manu exſcinditur. Accedit quoque, quod in Pſalmo* cxliv, *truncatus eſt Codex, adeo ut omnia reliqua, non tantum Pſalmi ſed etiam Orationes, Cantica ſacra, Symbola, &c. quæ ad integrum Codicem pertinebant, plane deſiderantur.*

HATTON. 65. *Codex membr. in quarto circa tempora Henrici ſecundi Angl. Regis ſcripti, in quo continentur*

Evangelia quatuor, Anglo-Saxonice, ſeu potius Normanno-Saxonicè. Hunc Cod. ms. *doctiſſimus vir Tho. Mareſchallus in pag.* 490. *Obſervatt. quibus Evangeliorum verſionem Anglo-Saxon. illuſtravit, cum* Cantabrigienſi *ut plurimum conſpirare adfirmat, at ab* Oxonienſis & Benedictini *Cod. ſæpiſſime variare Dialecto; manuque plane recentiori, ac ſtylo novitatem ſpirante conſcripum; plurima tamen bona continentem.*

"Pertinebat olim hic Cod. ad D. Joan. Parkerum Reverendiſſimi Dom. Matthæi filium, cujus "labore folium ex Evangelio D. Lucæ abſciſſum, nitide ſcriptum reſtituitur. Porro notandum eſt, "quod error Compactoris, Evangelium D. Matthæi iſti D. Lucæ poſtponitur.

JVNIVS. XI.

JVNIVS. XI. *Codex membr. in fol. min. ſeculo decimo exeunte (ut videtur) ſcriptus & uſque ad fol.* 89. *Iconibus Hiſtoricis ornatus, in quo continetur.*

I. Paraphraſis Poetica librorum Geneſeos & Danielis Prophetæ, à cl. Junio Cædmoni Monacho
1. adjudicata, & in binos libros diviſa, quorum primus in Capp. 55 diſtinctus, ſic

Incip. Vr ir hiht micel. ðæt pe hoðepa peapð-pepeða pulðor Cining.
Expl. Se him ðom forgeaf. unrcynðne blæð. eorðan hicef. ⁊ þu ligherт nu. þ rie luri-gende. re ofep ðeoflum. ðugeþū pealdeð:.

2. Liber autem ſecundus (qui aliena manu ſed antiqua, ſcriptus eſt) multa bona de Chriſto, de die judicii, &c. docens, ſic

Incip. Ðæt peaph unðeþne. eorð buendum. þ meotode hæfde. mihт ⁊ rтrengðo.
Expl. La þur beo nu on yrele. noldæf æh teala. FINIT LIBER. II. AMEN:.

Hunc Cod. primus è tenebris eruit Reverendiſſimus Jacobus Uſſerius Armachanus, qui Guil. Somnero utendum dedit. Somnerus autem à ſe deſcriptum ſub nomine Saxonici Paraphraſtæ ſæpiſſime citat in Dictionario ſuo Saxonico-Latino-Anglico. Poſtea vero Codicem dono dedit idem reverendiſſ. Antiſtes D. Franciſco Junio qui eum Amſtelodami A. D. 1655 *publicavit additis tribus precibus, quas ex Cottonianæ Bibliothecæ Cod.* MS. *deſcripſit, cujus Nota eſt JVLIVS A. II.*

Ante aliquot autem annos, literarum Saxonicarum inſtauratorem ampliſſimum D. Georgium Hickeſium, magna cum voluptate audivi de Cædmone diſſerentem & affirmantem hujuſce Paraphraſeos Auctorem non illum fuiſſe Cædmonem divino inſpiratum afflatu, de quo tot præclara ſcripſit Beda Venerabilis in Hiſtoria ſua Eccleſ. gentis Anglorum: ſed alium quendam Cædmone multo recentiorem, qui Poemata ſua dialecto Dano-Saxonica condita, circa ſeculum à Chriſto nato decimum edidit.

SVPER D, &c. ART. 138. *Codex membr. in fol. min. qui quondam erat Eccleſiæ Exonienſis, in quo continentur*

I. fol. 1. *Scripta varia Richardi Archiepiſcopi Armachani, Latinè.*

II. fol. 89. *Fragmentum mutilum Dialogi inter Magiſtrum & Diſcipulos, de Latine loquendi facultate; Latine ante ſeptingentos annos imperita manu ſcriptum.*

III. fol. 95. *Fragmentum (foliis conſtans* 16) *Collectionis Canonum Eccleſiaſticorum, Latinè & Saxonicè, quorum primus qui cernitur integer, ſic in Rubrica inſcribitur,*

1. DE PERIVRIO.

Incip. Lat. Predicandum eſt etiam ut periurium fideleſ caueant.
Incip. Sax. To bodianne ir eac rpilce þæt geleaffulle pið manað papnien:.

Fol. 97. b. 2. DE FALSO TESTIMONIO.

Incip. Lat. Dicendum eſt eiſ ut a falſo etiam teſtimonio abſtineant.
Incip. Sax. To recganne him ir þ hi eac rpylce frham leafne cyðnerre hy forhæbben.

Fol. 98. b. 3. DE DISCIPLINA.

Incip. Lat. Hortamur uoſ paratoſ eſſe ad docendaſ plebeſ.
Incip. Sax. Ve myngiaþ eop þ ge geappe rýn folc to læpanne.

4. DE ORATIONE.

Incip. Lat. Admonere debetis fideleſ. ut adſiduitatem & ſtudium habeant orandi.
Incip. Sax. Mýngian ge rceolon geleaffulle þ hi rýngalnerre ⁊ gecneoþnerre hæbben to gebiddanne.

Fol. 100. 5. DE CONFESSIONE.

Incip. Lat. Omni etenim die deo in oratione noſtra aut ſemel aut biſ aut quando ampliuſ poſ-
ſumuſ confiteri peccata noſtra.
Incip. Sax. Ælce dæg pitodlice pe ꝛceolon Gode on unum Gebede æne oþþe tupa butan hpa
oftor mæge andettan unſe ſynna.

Fol. 101. b. 6. DE MISERICORDIA.

Incip. Lat. Eſurienteſ ſatiandi ſunt. ſitienteſ potandi.
Incip. Sax. Hingpiende ſynt tó ꝺefyllanne. þyꝛſtende to ꝺpencanne.

Fol. 103. b. 7. VT PARENTES SVOS FILIOS DOCEANT.

Incip. Lat. Ammonendi ſunt fideleſ ſancte Dei eccleſiæ.
Incip. Sax. To mynꝺianne ſynt ꝺeleaffulle halipe Godeſ ꝺeſomnunge.

Fol. 104. 8. DE KARITATE.

Incip. Lat. Ammonenduſ eſt populuſ quoſ hec ſit uera karitaſ.
Incip. Sax. To mynꝺianne ir folc þæt hi undepꝺyden þæt þæt ir ſoð luſu.

Fol. 104. b. 9. DE SERVITIO DEI.

Incip. Lat. Ammonendi ſunt qui negotiiſ ac mercationibus rerum inuigilant.
Incip. Sax. To mingianne ſynt þa þe mangꝺungum ⁊ þinga ceapungum onpaciað.

Fol. 105. b. 10. DE CONFESSIONE.

Incip. Lat. Ebdomada prima ante initium quadrageſſimæ. confeſſioneſ ſacerdotibuſ dandæ ſunt.
Incip. Sax. On þæpe æpeꝛtan ucan æꝛ Lenctenes anginne. andetniſſa Mærre-ꝓꝛæoꝛtum
ſynꝺon to ſyllanne.

Fol. 107. 11. DE XL. MA.

Incip. Lat. Ipſa autem quadrageſſima cum ſumma obſeruatione cuſtodiri debet.
Incip. Sax. Soðlice þ lengten fæſten mið healicpe begimene ir to healdanne.

Fol. 108. 12. DE ÆLYMOSINA.

Incip. Lat. Diebuſ uero ieiunii elemoſina facienda eſt.
Incip. Sax. Fæſten ꝺagum ſoðlice ælmeſſe ir to ꝺonne.

Ibid. 13. ITEM.

Incip. Lat. Solent plureſ qui ſe ieiunare putant.
Incip. Sax. Manega gepunaþ þe peneþ ðæt hý fæſten.

Fol. 108. b. 14. DE ABSTINENTIA.

Incip. Lat. Abſtinentia uero in hiſ diebuſ.
Incip. Sax. Foꝛhæfꝺneſ ſoðlice on þýſum ꝺagum.

Fol. 109. b. 15. DE COMMVNICATIONE.

Incip. Lat. Singuliſ diebuſ dominiciſ in quadrageſima.
Incip. Sax. Ælc Sunnan-ꝺæge on Lencten Cꝛiſtes lichaman.

Ibid. 16. DE LITE NON HABENDA.

Incip. Lat. In hiſ ieiuniorum ueſtrorum diebuſ.
Incip. Sax. On þýſum eoꝓꝓe fæſtena ꝺagum.

Fol. 110. 17. DE CASTITATE.

Incip. Lat. Abſtinendum eſt enim in hiſ ſacratiſſimiſ diebuſ à Coniugibuſ.
Incip. Sax. To ſoꝓhæbbanne ir ſoþlice on þýſum haligoſtum ꝺagum ſnam ꝿemæccum.

Fol. 110. b. 18. DE PERCEPTIONE SACRAMENTI.

Incip. Lat. Ammonenduſ eſt populuſ ut ad Sacroſanctum Sacramentum corporiſ & ſanguiniſ Domini.
Incip. Sax. To myngianne ir folc þæt hy to þam þuſh haligum haligdome Dryhtneſ licha-man ȝ bloder.

Fol. 111. 19. DE CELEBRATIONE MISSÆ.

Incip. Lat. Vt Miſſæ quæ per dieſ Dominicoſ peculiareſ Sacerdotibuſ fiunt.
Incip. Sax. Ðæt þa mæſſan ðe gind Sunnan-dagaſ rindrie fram Mæſſe-preoſtum beoð:

Fol. 112. 20. DE HORA LICITA.

Incip. Lat. Ammonenduſ eſt (*populus*) ut ante publicum & peractum Officium ad cybum non accedat.
Incip. Sax. To myngianne ir folc. þæt hit æſ openlicre ȝ ȝeendudre þenunge to mete ne ȝenealæte.

Hæc collectio Canonum, ſeculo undecimo ineunte, videtur ſcripta.

NE. 3. XI. *Codex membr. in octavo circa tempora Johannis aut Henrici III Angliæ Regis, in quo continetur.*

I. fol. 1. *Paſſio S. Catherinæ Virginis, Normanno-Saxonicè, quæ ſic*

Incip. Coſtantin ant Maxence pere on a time aſ i Keiſereſ ſtude heheſt i Rome. ah Coſtantin ferde þuſh þe buſh menne into Franclonde ant punede ſumne phile þear for þe burheſ neode. ant Maxence ſteorede þe refſchipe i Rome. ſeox umbe hpile ppeaððe ham bitpeonne. ant comen to fehte. ſeſ Maxence ouercumen ant fleah into Alexandre.
Expl. Ðui pende þe eadie meiden Katerine icþunet to Criſte from eorðliche pinen. I Nouembreſ moneð ðe fif ȝ tpentuðe dei ȝ fridei on outte under i þe dei. i þe tune þ hire deore leof mon Ihū ure lauereð leafð lif o Rode for hire ȝ for uſ alle. Beo he aſ healut i heret ȝ iheiet in alre porlde porlt a on ecneſſe. AMEN.

II. fol. 18 I þe Feadreſ. ȝ i þe Suneſ. ȝ i þe Hali Gaſteſ nome. Her biginneð þe liflade ȝ te Paſſiun of Seinte Margarete.

Incip. Efter ure Laūdeſ pine. ȝ hiſ Paſſiun ȝ hiſ deað o Rode. ȝ hiſ ariſte of Deað. ant efter hiſ upaſtihunge aſ he ſteah to Heouene peren monie martyrſ pepine ba ȝ pummen to deaðeſ miſlice idon for þe nome of Dryhtin.
Expl. Igret ipurðe Godd feader. ȝ hiſ Sune i ſemet. þe Hali ȝaſt iheiet. þeoſ þreo in an ipeinet of Engleſ ȝ of eorðmen piðuten ende. AMEN:

III. fol. 36. b. I þe feadereſ. ȝ i þe ſuneſ. ȝ i þe hali ȝaſteſ nome. Her beginneð þe liflade ant te Paſſiun of Seinte Iuliene.

Incip. In ure Lauerdes luue þe feader iſ of frumſcheft ant i þe deore purðmunt of hiſ deorepurðe ſune. ȝ i þe heiunge of þe hali ȝaſt. þe of ham ba glideð. an Godd unagin euch Godeſ ful. alle leapede men. þe underſtonden ne mahen Latineſ Ledene. liðeð ȝ luſteð þe liflade of a maden þ iſ of Latin iturud to Engliſche Leode.

Expl. Hphen Drihtin o domeſdei pindpeð hiſ hpeate.
And peorpð þæt duſti chef to hellene heate
He mote beon a corn i Godeſ ȝuldene edene.
The turde þiſ of Latin to Engliſche ledene.
Ant he þæt her leaft on-prat ſpa aſ he cuð. AMEN.

Quos quidem Rhythmos ſic Anglicè vertit nonnemo, forte Guil. Lambardus.

When Judge at Domesday dothe Winnow his wheat,
And drives duſtie chaffe into helliſh heat,
God make him a corne, in Eden to dwell,
That out of Latin this Treatiſe did freat the maid well.
And him that laſt wrote. Amen.

IV. fol. 56. Epiſtel of meiden haþ meiden fromre. (*Homilia de Virginitate.*)

Audi filia ⁊ uide ⁊ inclina aurem tuam. ⁊ obliuiſcere populum tuum. ⁊ domum patriſ tui.

Incip. Dauiþ þe Pſalm-pruhte ſpekeþ i þe ſapter topart Godeſ ſpouſe. þ iſ euch meiden þ haueþ meiþ þeapeſ. ⁊ ſeiþ. Iher me dohter. bihald. ⁊ bei þin eare. ⁊ forȝet ti folc. ⁊ tineſ huſ.

Expl. I helpe ham ſpa in him to hehin topart heouene. aþ ha beon iſtihe þider aſ hare brudlac ſchal in al þ eauer ſel iſ piþ þene ſeli brudȝume. þ ſiheþ alle ſelhþe of-ſitten buten ende. AMEN:.

V. fol. 75. b. I þe feaderef. ant i þe ſonef. ant i þe hali ȝaſtef nome. her biȝineþ ſapleſ parð:.

Si ſciret Pater-familiaſ qua hora fur uenturuſ eſſet. uiȝilaret utique. ⁊ non ſineret perfodi domum ſuam:.

Incip. Ure Lauerd i þe Godſpel teacheþ uſ þurh abiſne. hu pe ahen pearliche to bipiten uſ ſeoluen. piþ þe unpiht of helle. ⁊ piþ hiſ peruchef ȝef þef Lauerd piſte he ſeiþ. hÿenne ⁊ bruch time. þe þeof palde cume to hiſ huſ. he palde pakien. ne nalde he napt þolien þe þeof for ta breoken hine:.

In hoc Cod. mutilo, deſiderantur omnia à fol. 84.

Cod. ſuper D. &c. ART. 120. *Codex membr. in fol. min. in quo, præter SS. Evangeliorum Verſionis vulgatæ, exemplar antiquum; habetur Saxonicè*

I. fol. 1. *Enumeratio terrarum, ornamentorum, veſtimentorum, atque librorum quos ſexcentis abhinc annis, Eccleſiæ Exonienſi contulit Leofricus Epiſcopus. Sic autem*

Incip. Hep rputelaþ on þirrepe Xpeſ̄-bec. hpæt Leofpic. þ. hæfþ ȝedon innto rcē Petpef Minrtre on Exanceartre. þæp hiſ Birceop-rtol iſ.

Expl. And re þe þaſ Gÿfu ⁊ þirne Unnan pille Gode ⁊ rcē Petre æt-bredan. ri him heofena pice æt-bpoden. ⁊ ri he eelice ȝeniþepod into helle pite:.

Ex hoc Cod. haſce Donationes publicavit D. Guil. Dugdalius, in Monaſt. Angl. Tom. I. pag. 221. *Saxonice, cum Guil. Somneri verſione Latina. Nomina autem Codd. quibus Eccleſiam ſuam ditavit ille pientiſſimus Antiſtes, eo quod plures ex iis in Bibliothecis Bodleiana Oxoniæ; & C. C. C. nec non in Publicâ Cantabrigienſi, &c. ipſe manibus attrectavi; ea omnia in doctorum virorum gratiam ſunt in medium, hic à me prolata. Sc.*

—— II. fulle Mærre-bec (i. e. 2 *integra Miſſalia*) ⁊ I. Collectaneum (*forte Collectarum liber.*) ⁊ II. Pirtel-bec. (*h. e. 2 Epiſtolarum libri.*) ⁊ II. fulle Sanȝ-bec. (*h. e. 2 integra Antiphonaria.*) ⁊ I. Niht-ranȝ. (*forte Completorii liber.*) ⁊ I. Að te leuaui (*liber ſic dictus.*) ⁊ I. Tropere (*Troparium.*) ⁊ re þridda Saltere rpa man rinȝð on Rome. (*forte Pſalterium D. Hieronymi Romanum.*) ⁊ II. Ymnerar (2 *Hymnaria.*) ⁊ I. deorpÿrðe Bletrinȝ-boc (*forte optimæ notæ Benedictionale, ſive Pontificale.*) ⁊ III. oþre. ⁊ I. Enȝlirc Xpeſ̄-boc (*i. e. Evangeliorum liber Saxonicè.*) ⁊ II. Sumer-pæðinȝ-bec. (*forte, 2 libri Lectionum æſtivalium*) ⁊ I. pinter-pæðinȝ-boc (*forte Lectionarium Hyemale.*) ⁊ Regula Canonicorum (*an Regula S. Benedicti?*) ⁊ Martirologium (*an Menologium?*) ⁊ I Canon on Lædem (*h. e. Concilia Latinè.*) ⁊ I Scrift-boc on Enȝlirc (*ſc. Confeſſionale Saxonicum.*) ⁊ I. ful Spel-boc pintrer ⁊ rumerer (*h. e. Homiliarum Saxonicarum liber perfectus, Hyemalis & Æſtivalis.*) ⁊ Boetier boc on Enȝlirc. (*h. e. Boethius de Conſolatione Philoſophiæ Saxonicè.*) ⁊ I. mÿcel Enȝlirc boc. be ȝehpylcum þinȝum. on Leoð piran ȝeporht. (*h. e. Liber ingens Saxonicus, de plurimis rebus Poeticè ſcriptus.*) [⁊ he ne funde on þam Mÿnrtre þa he to fenȝ. Boca na ma butan ane Capitulapie. ⁊ I. forealdodne Niht-ranȝ. ⁊ I Pirtol-boc. ⁊ II. for-ealdode Rædinȝ-bec rpiðe pake. ⁊ I. pac Mærpeaf.] ⁊ þur fela Leden Boca he beȝet innto þam Mÿnrtre. Liber Partoralir (*Gregorii I Papæ.*) ⁊ Liber Dialogorum (*ejuſdem Gregorii.*) ⁊ libri iv Prophetarum (*majorum.*) ⁊ liber Boetii de Conrolatione. ⁊ Iraȝoge Porphirii. ⁊ I Parrionalir. ⁊ liber Prorperi. ⁊ liber Prudentii Pricomachie. ⁊ liber Prudentii ymnorum. ⁊ liber Prudentii de Martÿribur. ⁊ liber Ezechielir Prophetæ. ⁊ Cantica Canticorum. ⁊ liber Iraie Prophetæ on runderon. ⁊ liber Iridori Ethimologiarum. ⁊ Parrioner Aporum. ⁊ Exporitio Bedæ ruper Euanȝelium Lucæ. ⁊ Exporitio Bede ruper Apocaliprin. ⁊ exporitio Bede ruper vii Epirtolar Canonicar. ⁊ liber Iridori de nouo ⁊ ueteri Teftamento. ⁊ liber Iridori de miracolir Xpī. ⁊ liber Oreri (*forte Oroſii.*) ⁊ liber Machabeorum. ⁊ liber Perrii. ⁊ Sedulier boc. ⁊ liber Anatolir. ⁊ Diadema Monachorum (*Smaragdi Abbatis.*) ⁊ Gloræ Statii. ⁊ liber Officialir Amalarii.

II. fol. 6. b.

II. fol. 6. b. *Extat Donatio hujus Cod. his verbis Latine & Saxonicè ſcripta.* Hunc textum dedit Leofricuſ Epſ æcclæ ſcī Petri Apli in Exonia ad utilitatem ſucceſſorum ſuorum. Si quiſ illam abſtulerit æternæ ſubiaceat maledictioni. Fiat. Fiat. Fiat.
Dar Cyrter-boc ger Leofric b. rcō Petro. ⁊ eallum hir Æfter-gengum into Exancestre. God mid to þenienne. ⁊ gif hig ænig man ut-abrede. hæbbe he Godes cuþ. ⁊ þræddе ealne Halgena.

III. fol. 8. *De Reliquiis quas Eccleſiæ Exonienſi contulit Æthelſtanus Anglorum Rex.*

Her ſputelað on þirum Gepritе. be þam halgum Reliquium. þe Æþelſta ſe puldfulla Kyning geaf into ſcā Marian. ⁊ ſcē Petres Mynstre on Exancestre. Gode to lofe for hir ſaple alisednisse. eallum þam þe þa halgan ſtoppe gesecað. ⁊ gepurðiað to ecere Hæle.

Incip. Ꝟytodlice ſe ilca Kyning Æðelſta.
Expl. To þam pulðorbeage Martinborues becomon.

Hunc Catalogum Reliquiarum cum ſequentibus ad hujus Cod. fidem pridem evulgavit D. Guil. Dugdalius, Monaſtici Anglicani Tom. I. pag. 223. cum D. Guil. Somneri verſione Latina.

IV. fol. 12. Dis sind eac þa Reliquiaſ þære halisra Confessorum. þ is Cristes Andetteра. þæge forgregon þas sticolon populd. ⁊ mid stidre dohtnunge. þ heofenlice rice geearnodon.

Incip. Æfort of scī Martines Reliquion.
Expl. Hydeр to lande arende:.

V. fol. 13. b. Eac her beoð Reliquiæ of manegum halgum fæmnum. ⁊ of þam halgum Mædenum þæge þurh God ſ gife þone ealdan deofol. ⁊ ealle flærclice unlustaſ ofer-sidon. ⁊ sume þurh haligeſ lifeſ dohtnunga. sume þurh sigefæstne Martyrdome þam heofenlican Brydguman Cristе beoð gefeodde.

Incip. Eſort of scā Maria Magdalene.
Expl. Durh þa birne hire halgan dohtnunge:.

Cod. membr. in Pyxide incluſus, cujus forma (dum inviolatæ à Bibliopego eſſent oræ) ea fuit, quam vocant in quarto quadrato grandiori.

In eo inveniuntur Evangelia quatuor Latinè, D. Hieronymi, litteris majoribus Saxonicis ſcriptæ, cum interlineata verſione Dano-Saxonica. Sicut ex hoc Specimine videre licet:

Fæder ure þu þe in heofunum eard. beo gehalgud þin noma. cume to þine rice
Pater noſter qui es in caelis. ſanctificetur nomen tuum. adveniat regnum tuū

peorde þin pilla ſpa ſpa on heofune ſpilc on eorþe hlaf uren ne ł ure dæghpamlicu ł infiat uoluntas tua ſicut in caelo & in terra. panem noſtrum ſubſtan-

rtondenlice ſel uſ to dæg ⁊ forlete uſ ure ſcylde ſpa ſpa pe ec forleten
tialem da nobis hodie. & remitte nobis debita noſtra. ſicut & nos remittimus

þæm þe ſcyldigat piþ uſ ⁊ ne gelaet uſ geleade in cortnunge ah gelese uſ of yfle.
debitoribuſ noſtris & ne patiaris nos induci in temptationem. ſed libera nos a malo:.

Hunc Cod. litteris Saxonicis Majoribus ſcriptum ſupra monui: nempe, id genus Majuſculas volo, quibus exarantur codices illi antiquiores Cottoniani qui inſcribuntur OTHO. C. 5. *&* NERO. D. 4. *ſive Codex Lichfeldenſis Eccleſiæ, qui vulgo dicitur Textus* S. Ceaddæ; *&* Pſalterium S. Salabergæ (*quod quidem ab aliquo Anglo-Saxone videtur ſcriptum, & à R. P. Joanne Mabillonio memoratur, in libro ſuo de Re Diplomat. pagg.* 358, 359.) *Quibus tamen omnibus, hunc Cod. vetuſtate paullo inferiorem arbitror. Vetuſtior vero videtur Gloſſario illo Latino-Saxonico Bibliothecæ* C. C. C. C. *cujus Nota eſt S. 3. imo vel illo cod. Cottonianæ Bibliothecæ qui inſcrib.* OTHO. A. 1. *ſcriptus, ut videtur, A. D.* 749.

Deſiderantur quædam folia, quorum jacturam, non poſſum non dolere. Etſi enim quicquid Textus Latini deeſt, aliorum Codicum ope facile reſtituatur: tamen Lacunam in Verſione hujus Cod. Dano-Saxonica, (quæ multum diſcrepat ab ea quā illuſtratur Textus Latinus Cod. Cottoniani NERO. D. 4.) *nunquam nobis licebit ſupplere, aut Verſione illā integra gaudere. Cæterùm alia adhuc detrimenta paſſus fuiſſe videtur hic Codex pretioſus, utpote in quo, omnia deſiderantur quæ in aliis*

Codicibus Evang. de more, D. Matthæi Evangelio præmittuntur. An vero Canones Eusebiani uti-quam in hoc Cod. extiterint valde dubito, quoniam numeri illi & Notæ ad eos spectantes, per integrum Cod. desiderantur.

Quod ad eos attinet qui in hoc scribendo Cod. operam navarunt; Memoriam illi suam Æternitati consecrandam propriis manibus curaverunt. Alter enim in postrema pagina, eadem manu qua Textum Latinum exaravit, sic de se scribit, Macregol dipinxit hoc Euangelium. Quicumque legerit et intellegerit istam narrationem. orat pro Macregiul Scriptori. *Ex quibus intelligere est, quod ille MAC-REGOL scriptor Librorum, Textum integrum Codicis scripserit, & deinde illum Imaginibus Evangelistarum, diversicoloribusque Litteris Uncialibus decoratum, tandem non Inluminaverit. Versionem Dano-Saxonicam compilabant duo homines devoti, FARMENNVS scil. Presbyter, & OWVNVS, qui exeunte, ut videtur, seculo Nono, aut ineunte Decimo floruerunt. Quorum ille totum S. Matthæi Evangelium illustravit, subjuncta hac ad calcem ejusdem Adnotatione,* Fapmen Pbp þar Boc þur gleofede dimittet ei Dnr̄ omnia peccata þua þi ðiepi potept apuð Deum:. *Quinetiam, ad illustrandum itidem Evangelium D. Marci se accingebat FARMENNVS, sed in illo opere non ultra comma 15 cap. II progressus, alius vir pius nomine OWVNVS, Farmenni rogatu, ut videtur, reliqua omnia in vernaculum sermonem, sc. Dano-Saxonicum reddere, in se suscepit. Exemplo insuper MAC-REGOLI ac FARMENNI permotus, memoriam sui posteris reliquit hac quæ sequitur Adnotatione, quam imis Marginibus paginarum antepenultima ac penultima, manu sua scripsit.* Đe min bpuche. gebidde þope Opun đe đaþ Boc gloerde. Fæpmen đæm Pþeopte æt Haþapuda hæfe nu Boc appitene:. Bpuca mið pilla þýmle. mið þoðum Lileofa. Sibb ip egþpæm leofoft:. *i. e.* Qui me (*sc.* Codicem) versaverit, oret pro Owvno qui hunc Codicem glossavit. Fermenni Presbyteri Harawudensis gratia, jam tandem codicem perscripsit. Utere mente simili, vera fide, Pax (*sit*) cuilibet (*sive* ubique) charissima.

Hunc Evangeliorum codicem vetustiorem videri illo Cottoniano qui inscrib. OTHO. A. 1. modo dixi. Addo, quod docti Tradunt illum olim peculium fuisse Bedæ Venerabilis Presbyteri, qui diem supremum obiit, A. D. 734. Certè, Temporum quibus Beda floruit, speciem præ se fert hic Codex insignis, quandoquidem vetustior videtur Codice Cottoniano qui scriptus fuit circa A. D. 749. ut & Charta quadam Originali Cottonianæ Bibliothecæ, Litteris haud multum dissimilibus exarata, A. D. (ni male memini) 767.

Insuper sciat velim Lector Philo-Saxo, hunc Cod. tandem in manus devenisse viri diligentissimi Joannis Rushworthii IC, *ex Hospitio Lincolniensi, ideoque in honorem Domini Possessoris à nonnullis scriptoribus dictus est CODEX RUSHWORTHIANUS.*

Rushworthius *Codicem, quem Cl. Fran. Junio utendum dabat, ut Dano-Saxonicæ Versionis Lectiones, quæ ab istis Codicis Cottoniani Eadfridi aut Aldredi discrepant, exscriberet. Tandem, ut accepi, Bibliothecæ Bodleianæ dono dedit, in qua, nobile gentis nostræ Monimentum, ad conclusionem seculi permansurum spero.*

Super D, &c. Art. 76. Codex crassus in Quarto minori; in quo extat *Gregorii Magni Papæ Liber Sacramentorum*, ab illo quem *Parisiis A. D.* 1642. publicavit *Hugo Menardus*, pluribus in locis discrepans; dignum tamen judico qui ab Ecclesiasticæ Historiæ studiosis à capite ad calcem perlegatur. Codex maximâ ex parte antiquus, à diversis Librariis scriptus fuit. Verum A. fol. 337. usque ad finem Missarum & Precum, recentiori manu continuatur, sicut & in fronte, ubi multa inveniuntur circa conquisitionem Angliæ exarata. Deinde sequuntur plurima de computo ecclesiastico elegantissime scripta circa A. D. 969. fidem ad id faciente Tabula quæ cernitur fol. 53. Rubricas omnes precum, benedictionum, missarum, epistolarum, tabularum, orationum, feriarum, stationum, ordinationum, exorcismorum, reconciliationum, consecrationum, *&c.* in unum Fasciculum collegeram, quò eas omnibus doctis divulgarem: verùm crescente in justum volumen catalogo, Latina scripta leviori manu adtingam, ne Saxonicis ipsis desideretur locus. Hoc unum tantum de Latinis hujusce Cod. scriptis moneo, nempe fol. 2 & 3 Historica ea contineri de Exoniensis Ecclesiæ fundatione, quæ in Monastici Anglicani Tom. I. pag. 220 inveniuntur, qua lacunula illa impressi libri vocibus istis cod. Ms. *autem totum* suppleri potest.

Quod attinet ad Saxonica illa quorum causa de isto cod. verba fecerim: ea omnia, Lector erudite, sunt Testificationes Manumissionum servorum quæ in hunc librum (pro more temporum) tanquam in Tabulas publicas, relatæ sunt. Harum autem Testificationum nonnullæ habentur fol. 1. aliæ fol. 8, quarum quædam, literis pene evanescentibus sunt lectu haud ita faciles. Alia quoque Relatio habetur fol. 11, facie 2, de servis prædialibus Eadgyfæ Abbatissæ & Leofrici Abbatis. Denique, ad calcem Codicis habetur Manumissio Brihtmæri Holacumbensis & Ælfgifæ uxoris ejus, cum progenie eorum: quæ omnia eduntur in Dissertatione Epistolari D. *Georgii Hickesii*, quam de veterum Linguarum Septentrionalium usu conscripsit.

Hunc cod. annis abhinc circiter 640 dono dedit pientissimus Leofricus Episcopus Ecclesiæ suæ Exoniensi, sicuti testatur Inscriptio hæc quæ sequitur Latine & Saxonice.

Hunc

Þunc Miſſalem LEOFRICVS Epſ̄ dat æcclæ S. Petri Aplı in Exonia ad utilitatem Succeſſorum ſuorum. Si quiſ illum inde abſtulerit. æternæ ſubiaceat maledictioni. FIAT. FIAT. Corfirma hoc deuſ quod operatuſ eſ in nobiſ:.

Ðaſ Boc Leofric Biſceop ȝeſ Sc̄o Petro and allum hiſ æftenȝengum into Exanceſtre Lode mid to þenienne. ⁊ ȝif hiȝ ænig man ut abnede. hæbbe he Lodeſ cuþſ ⁊ þræðde ealna halȝena:.

Ex Indice Librorum quibus Exonienſem Eccleſiam donavit Leofricus, quem ſupra videre eſt, pag. 80, *mentio facta eſt de II* ꝑulle Mærre-bec. *quarum unus eſt hic ipſe Codex, alter autem nunc eſt peculium Rev. & doctiſſimi viri D.* R. Bourſcough *Rectoris Eccleſiæ de* Toteneſs *in agro* Devonienſi *de quo infra plura.*

NB. 5. 9. *Cod. membranaceus antiquus, in quo continentur plurima ſcripta Latina diverſis manibus exarata, quorum præcipua ſunt* MISSA PROPRIA GERMANI EPISCOPI, fol. 1. LIBER THOBIE, fol. 14. Æpiſtola Auguſtini Epī ad Probam, de orando Deo, *fol.* 26. *Scripta manu Blediani Notarii.* Æpiſtola Aguſtini de Igne Purgatorio, *fol.* 36. b. *Scripta manu Blediani ſcriptoris. Verſiculus Latinus Litteris (ex more priſco) inſignitus, loco notularum Muſicalium, quæ poſtea obtinebant; cum Hymno de B. V. Mariâ notulis Muſicalibus antiquis, ubi etiam Litteræ extant nonnullæ. Liber Poenitentialis* ἀκέφαλος, *fol.* 51. *cum aliis Opuſculis ad rem pœnitentialem ſpectantibus, Inquiſitionibus Hieronymi Presbyteri, Interrogationibus Auguſtini Archiep. Cantuarienſis,* &c. *quæ lubens prætermitto. Ad Inſtitutum noſtrum propius accedunt.*

I. fol. 40. *Orationes aliquot & Benedictiones Latinè, cum Rubricis Saxonicè ſcriptis.* v.g.

Cpeð þiſ oſer ðone mete þe man ſoſ ðeaðne ȝeðæleð.

Cneatoſ et ſcīficatoſ elimentoſum pateſ et ſilius et ſp̄ſ ſcſ̄. qui eſ ueſa tſinitaſ et unitaſ. ꝑæcamuſ te ðnē clementiſſime pateſ. ut elemoſina iſta ſiat in miſeſicoſdia tua. ut accepta ſit cibum iſtum ꝑſo anima famuli tui. ill. ut ſit benedictio tua ſupeſ omnia ðona iſta. peſ.

II. *Ibid. Verba quædam Saxonica, occultè ſcripta. ſunt autem ea quæ ſequuntur;*

c:.:nn.n:.:mȝ.ð:.:aþæð.n hpæt þ:.ſ m.ȝ:b:on kcþ:n:þ h:. tnisn.:ðþæð:
Iſ ðkſ ſþſȝſnſſllke þknȝe tþ þæðſnſ.

De his autem infra plura, cum de Cottonianæ Bibliothecæ Cod. MS. qui inſcribitur VITELLIVS. E. 8. *verba fecerimus.*

III. fol. 41. *Litteræ quædam Runicæ.*

IV. fol. 42. *Formulæ aliquot Latinè loquendi, in uſum Tironum; inter quas verba plurima ſunt Gloſſata Franco-Theotiſcè.*

DIGB. 4. *Codex membr. exiguæ formæ, in quo præter ſcripta varia Latina, extat tractatus Rhythmicus Normanno-Saxonicè, qui ſic.*

Incip. Ic am elder þanne ic peſ
A pintes ⁊ ec a lope.
Ic ealdi more þanne ic dede
Mi pit oȝhte to bi mope:.

Expl. Cpiſt ȝeue uſ lede ſpich liſ
And habbe ſpichne ende.
Ðet me moten þider cumen
Ðanne pe henneſ pende. AMEN:.

De hoc Tractatu, ſive Poemate, plura videre licet in Vita ſupra laudata Ælfredi Regis, p. 98. *& in D.* Georgii Hickeſii *Grammat. Anglo-Saxon. pag.* 222.

NE. B. 4. 10. *Codex antiquus in membranis, in quo continentur plurima ſcripta Latina; quorum Titulos prætereo: ea tantum notans quæ ad rem Saxonicam propius accedunt.*

I. fol. 227. *Carmen ſive Amuletum contra Venenum, quod ſic incipit;* Tiȝað. Tiȝað. Tiȝað.
II. fol. 250. *Fragmentum Gloſſarii cujuſdam Latini, in quo voces Latinæ, partim per alias voces Latinas, partim per Saxonicas, explicantur.*
III. fol. 251. *Catalogus Librorum cujuſdam Eccleſiæ, ſive forſan Monaſterii, inter quos, memorantur,* Liber Notarum. Vitae Sanctorum Anglice. Elfredi Regiſ liber Anglicuſ.

Extat etiam alius Catalogus, ſive Index Librorum, litteris Anglo-Saxonicis exaratus ad calcem Cod. præſtantiſſimi Bibliothecæ Bodleianæ, qui inſcribitur LAVD. L. 30. *In eo autem codice (ut hoc obiter notem) continentur D. Auguſtini de Sancta Trinitate libri quindecim, litteris Majoribus, mille abhinc annis calamo ſcripti. Codex ille inſignis quondam fuit Eccleſiæ S. Kiliani in Herbipolenſi civitate, & cum multis aliis ejuſdem Eccleſiæ Codd. vetuſtioribus, è manibus Militum* Guſtavi Adolphi *Suecorum Regis redemptus, & à Reverendiſſimo in Chriſto Patre* Gulielmo Laud, *Bibl. Bodl. donatus.*

Super D. &c. Art. 99. Codex Membr. in Quarto, in quo continentur Evangelia quatuor, Latinè ſecundum Editionem S. *Hieronymi* litteris Romanis rotundioribus antiquiſſimis exaratus: In eo quoque inveniuntur plurimæ magni momenti Lectiones, à recentioribus MSS. variantes. Textus etiam ſacer creberrime punctis diſtinguitur & emèndatur, ab *Anglo-Saxone* quodam, annis abhinc octingentis. Ad calcem hujuſce pretioſiſſimi Codicis, (de quo infra plura) extat folium quoddam, in quo Saxonicè ſcribitur Catalogus librorum quos Salomon Presbyter & alii utendos acceperunt (ſic enim verbum haueð intelligo) ex Archivis Eccleſiæ cujuſdam ſive Monaſterii.

Super D. &c. Art. 110. *Codex membr. in fol. min. ante quingentos annos Latine ſcriptus: in quo, inter alia, extat Gloßarium (forte ex* Ælfrico *) Latinum, & Normanno-Saxonicè explicatum, cui præfixus eſt hic verſiculis.*

I. fol. 144. Hic ſcribo planè ventrem caudamque Dianæ.
II. fol. 146. *Pars altera ejuſdem Gloſſarioli in fine mutila.*

Sequuntur, Amice Lector, Apographorum illorum Tituli, quæ à Philo-Saxonibus variis ad codd. Membranaceorum fidem in Chartis deſcribuntur.

Laud. G. 36. I. *Chronicon Saxonicum à Chriſto nato ad annum uſque* 977. *quod his verbis:*

Incip. Æp Cpiſtef ȝeſlaefcneſſe. LX. pincpa (l. pintpa) Canif (l. Caiuf) Iuliuf ſe xaſepe (l. Caſepe) æneſt Romana Bpiten lanð ȝefohte. ⁊ Bpittaf mið ȝefeohte cnýſeðe. ⁊ hie oſepſpiþðe. ⁊ ſpa ðeah ne mihte ðæp pice ȝepinnan.
Expl. þa het Eaðpeapð Cinȝ ⁊ Dunſtan Apcebiſcop þ hine man ſepeðe to ſcā Mapian Mýnſtpe. þ ip æt Abbanðune. ⁊ man eac ſpa ðýðe. ⁊ he ip eac apþýþlice bebýpȝeðe on þa nopð healſe on ſcūſ Paluſ Poptice :·

I. *Hoc Chronicon deſcriptum eſt ex antiquo cod. qui nunc in Bibliotheca Cottoniana notatur,* TIBERIVS. A. 6.

II. *Succeſſio Regum Weſt-Saxonum, deſcripta ex illo folio membranaceo, quod nunc eſt numero* 175 *in ejuſdem Cott. Bibliothecæ Cod. MS. qui inſcribitur,* TIBERIVS, A. 3. *& avulſum videtur ex ſupradicto Cod.* TIBERIVS, A. 6.

Incip. Ða pæſ aȝanȝen ſþam Cpiſtef acennebnerſſe. CCCCXCIIII. pintpa ða Lepðic ⁊ Cýnpic hiſ ſunu coman upp æt Lepðicef-opan mið v. ſcipum :·
Expl. Ða ſenȝ Eaðȝaſ to hiſ bpoþop ⁊ heolð. XVI. ȝeaſ. ⁊ VIII. pucan. ⁊. II. niht. ða he ſopðſepde. þa ſenȝ Eaðpeapð to. Eaðȝaſef ſunu ⁊ healð. . . . . .

III. *Adnotatio Latinè, de reliquiis quas invenit Sergius Papa in ſacrario B. Petri.*

In Muſæo. 161. *Ælfrici Præſulis excerpta ex Priſciano & Donato, (ſive Grammatica) juſſu, ſi non manu propria doctiſſimi viri* Gerardi Langbainii, *non ita pridem Collegii* Reginæ *apud* Oxonienſes *præpoſiti, deſcripta, ex Cod. Membranaceo* D. Simondſii D'Ewes *Equitis & Baronetti.*

Init. Præfat. Lat. Ego Ælfpicuſ ut minuſ ſapienſ haſce Excepptioneſ de Ppiſciano minore uel maiore uobiſ pueſulis tenellis ad ueſtpam linȝuam tpanſfepre ſtudui. quatenuſ peſlectis Octo paſtibuſ Donati in iſto libello poſſitis utpamque linȝuam Latinam ⁊ Anȝlicam ueſtpæ teneſitudini inſeſere interim. urquequo ad peſfectiora peſueniatis ſtudia.
Init. Præf. Sax. Ic Ælfpic polde þaſ lýtlan boc apendan to Enȝliſcum ȝeſeorde of ðam ðtæf-

Stæf-cpæft þe ir zehaten Lpammatica. pi∂∂an ic þa tpa bec apenð on hunð-eahtatizum Spellum. fop∂an ∂e Stæf-cpæft ir peo cæz þe þapa boca anðzyt unlyc∂.

Finis Præf. Ic bið nu on Lober naman. zif hpa þar boc appitan pylle. þ he hiz zepihte pel be ∂æpe byrne. fopþan ∂e ic nah zepealð þeah hiz hpa to poze zebpinze ∂uph leare ppitepar. ⁊ hit bi∂ þonne hir pleoh na min:. Mycel yfel ðeð re unppitepe zif he nele hir poh zepihtan:.

Hoc in libro Apographo deſideratur ejuſdem Ælfrici Gloſſarium, quod cum ipſa Grammatica, edidit ad calcem Lexici ſui Saxonico-Latino-Anglici, vir de Saxonicis litteris præclarè meritus, Gulielmus Somnerus, *Oxoniæ.* An. Dom, 1659.

JVN. 12. A. M. S. Boethii liber de Conſolatione Philoſophiæ, quem ex Cod. membranaceo Bodleianæ Bibliothecæ cujus notæ ſunt *NE. C.* 3. 11. deſcripſit vir *Cl. Franciſcus Junius*, & poſtea cum antiquiori & optimæ notæ Cod. Cottoniano (qui inſcribitur *OTHO. A.* 6.) contulit. Variantes omnes Lectiones Apographo ſuo inſeruit *Cl. Junius*, & Boethium planè Saxonicè loquentem prelo aptavit; Mortuo verò *Junio*, ampliſſimus & ſummæ ſpei Juvenis *D. Chriſtophorus Rawlinſonus*, in Collegio Reginæ apud Oxonienſes ſtudiis literarum ſedulo incumbens, verſionem Boethii Ælfredianam à ſe recenſitam, ſuis ſumptibus edidit, *Oxoniæ* A. D. 1698. Effigie *Franciſci Junii* expreſſa ad Tabulam *Antonii Dykii* peritiſſimi Pictoris pictam, libro præmiſſa.

Inter ſuprà laudatos Codices Bodleianum & Cottonianum, hoc inprimis diſcrepantiæ notavit Editor ſagaciſſimus: nempe, in hoc, Boethiana metra reddi Oratione ſtricta; in illo autem, ſoluta. Utramque tamen metrorum Latinorum verſionem tutò Ælfredo Regi poſſe adſcribi arbitratur. cujus quidem rei difficultatem ſic argutiſſimè ſolvit: *Neque mihi ſane dubium, quin utraque iſta Boethianorum carminum verſio ab eodem prodierit* Alfredo: *prior, cum adverſis preſſus ſenſum duntaxat auctoris exprimere ſatis haberet; poſterior autem, cum otium poſtea nactus, de Poetica parte poetice qualitercunque reddenda cogitaret.*

JVN. 15. Pauli Oroſii hiſtoria Hormesta, ſive de Miſeriis *mundi*, paraphraſtice ab Ælfredo Rege in linguam Saxonicam tradu&cta.

Apographum hoc deſcripſit Cl. *Junius*, ex Cod. Cottoniano, qui inſcribitur, Tiberivs. B. 1. eundem vero poſtea contulit vir Cl. *Tho. Mareſchallus* cum Cod. Bibliothecæ *Lauderdalianæ*, qui quondam fuerit peculium doctiſſimi viri *Joannii Dee M. D.* cujus vigilanti curæ debent eruditi, quod multorum Cod. antiquorum beneficio adhuc fruuntur, quorum jactura alias deploranda foret.

Apographum *Junianum* nitidè deſcripſit doctiſſimus vir *Gulielmus Elſtob*, *A. M.* & *Collegii Magnæ Aulæ Univerſitatis Oxon.* Socius digniſſimus. Is me benigniſſime monuit Ælfredum Regem in vertendo Oroſio, libertatem ſibi vendicaſſe, quæque pro arbitrio, mutandi, diſtrahendi & interpolandi. Verſioni ſuæ commentarios aliquot Navigationum Septentrionem verſus inſeruit idem Regius Paraphraſtes: earum autem prima eſt Navigatio Ohtheri Halgolandenſis ad Regiones ultra Norwegiam, quæ ſic

Incip. Ohtheре ræ∂e hiſ hlafo∂e Ælfpe∂e Kynincze þæt he ealþa Noþþmanna noþþmeſt bu∂e.

Deinde ſequitur ejuſdem Ohtheri Halgolandenſis Navigatio altera, ad portam nomine Hetham, quæ ſic
Incip. Ohtheре ræ∂e þ ſio Scip hatte Halgoland. ∂e he on bu∂e.

Poſtea etiam ſequitur Navigatio Wulfſtani Hæthenſis ſive Sleſwicenſis, ab Hetha ad Truſum, quæ ſic
Incip. Pulfſtan ræ∂e þ he zeſore of Hæ∂um. þ he pære on Truſo on fyfan ∂azum ⁊ nihtum.

Porro me monuit idem colendiſſimus amicus noſter, Periplos hoſce cùm Anglicè extare impreſſos per Ricardum Hacklughem, Lond. 1598. *Vol. I. pag.* 4. *tum Saxonice & Latinè ad calcem Vitæ prædicti Regis, Ælfredi, pag.* 205. *quam typis ediderunt Oxoniæ A. D.* 1678. *ejuſdem ſapientiſſimi Regis Alumni,* Collegii Univerſitatis Scholares.

Junius. 38. I. Apographum Paræneſeως *Wulfſtani Archiepiſcopi* ad cujuſcunque conditionis homines curæ ſuæ commiſſos, quod propria manu deſcripſit Cl. *Junius* è cod. MS. Bibliothecæ Collegii C. C. quod eſt *Cantabrigiæ*; inveniturque p. 19. voluminis S. 18.

Incip. Pulfſtan Arcebirceop zpete∂ ſpeondlice þegnar on þeo∂e.
Expl. And eal hit mæz to birene æzhpilcne þeo∂e; Lime re þe pille; Lyf hit zepurðe þ on þeo∂rcipe becume.

II. *De hoc ſuo Apographo ſic ipſe Junius.*

Paræneſin hanc deſcripſi ex MS. Bibliothecæ Collegii Sancti Benedicti (alias Corporis Chriſti) quod eſt Cantabrigiæ; inveniturque pagina 19, voluminis 284 (ſive, S. 18.) Ad oram verò annotata & in ipſo Contextu uncis incluſa hauſimus ex MS. Cottoniano, qui potiſſimam hujus Paræneſeos partem complectitur; & inſcribitur, TIBERIVS A. 3.

III. TO ЄALLVM FOLLЄ. *Sermo è quodam codice deſcriptus, & collatus cum Codice Cottoniano, qui inſcrib.* NERO. A. 1.

Incip. Utron ſpiþian be bocan ȝeorne ⁊ ȝelome.
Expl. Lime ſe þe pille:· Loð uſ ȝehealde. Amen. (*vid. ſupra pag.* 50.)

IV. *Incertus auctor de ſanctis in Anglia ſepultis, ex eodem Codice C. C. C. C. per* Cl. Junium *deſcriptus; quem verſione Latina & notis D.* Gulielmi Hopkins S. T. P. *illuſtratum edidit* D. Georgius Hickeſius in *Diſſertatione Epiſtolari*, &c.

Incip. Heſt cyð ymbe þa halgan þe on Angelcynne ſerað. on uſeſ Dryhtneſ naman Hælendeſ Criſtes.
Expl. Si loſ ⁊ puldor Hælendum Criſte. hiſ godneſſa in ealra poſulda on ecnyſſe. Amen.
Iterum & laxius tractatulum deſcripſerit Cl. Junius, qui ſcriptus habetur libro Juniano N°. 100.

V. *Adami ſtatus poſt lapſum, ex eodem Codice, per eundem cl. virum deſcriptus.*

Incip. Adam ſe æreſta man pæſ geſceapen on neoſxna pongе.
Expl. Spa hpæðeſ pe on liſe æfoſ geeaſnodon :· Crod uſe helpe. Amen. (*Vid. ſupra pag.* 26.)

Jun. 39. Decalogi, Dominicæ Orationis, Apoſtolici Symboli vetus verſio Saxonica, *Marquardi Freheri* notis illuſtrata, & ex ejus libro A. D. 1660 typis impreſſo, per Cl. *Junium* deſcripta. Habetur quoque in hoc libello Symbolum Nicænum ex illo quod memoratur pag. 35. exemplari deſcriptum, & à D. G. *Hickeſio* editum, Gram. Anglo-Saxon. pag. 166.

Jun. 40. Excerpta ex libro *Scintillarum* (Codice nondum à me viſo) & à Cl. *Junio* deſcripta. De quibus ſic dicit in Præfatione ad Gloſſarium ſuum Gothicum: "*Scintillarius*, vel liber Scin-"tillarum, in Titulos digeſtus & Anglo-Saxonicè interlineatus. Excerpſi paucula quædam tantâ cum "curâ Gloſſata, ut non putem uſpiam reperiri aliam aliquam interlineationem pari ſtudio, judicio-"que elaboratum.

Hæ Scintillæ ſive Loci Communes per Bedam collectæ fuerunt, ex S. Scriptura, & SS. Patribus, & Latinè habentur in Tomo 7. operum ejus. Tituli autem earum hoc Ordine ſequuntur:

Tit. I. De caritate. Be ſoðre luſe.

Incip. On eoſrylſum ſoðe luſe ȝæðeſtanȝe hæbbende. In vobiſmetipſis caritatem continuam habentes.

II. de Patientia. Be Creðylde.
III. de Dilectione dei & proximi. Be luſe Cober ⁊ Nihſtan.
IV. de Humilitate. Be eaðmodnyſſe.
V. de Indulgentia. Be ſorȝifnyſſe.
VI. de Compunctione. Be Onbryſdnyſſe.
VII. de Oratione. Be Crebede.
VIII. de Confeſſione. Be Andetnyſſe.
IX. de Pœnitentione. Be Dæðbotnyſſe.
X. de Abſtinentia. Be Foſhæfednyſſe.
XI. de Derelinquentibus ſæculum. Be Foſlætendum poſulde.
XII. de Timore. Be Ege.
XIII. de Virginitate. Be Fæmnhade.
XIV. de Juſtitia. Be Rihtſiſnyſſe.
XV. de Invidia. Be Anðan.
XVI. de Silentio. Be Spiȝean.
XVII. de Superbia. Be Ofermodiȝnyſſe.

Deſunt hic tres Tituli.

XXI. de Fornicatione. Be Foſliȝre.
XXII. de Perſeverantia. Be ðuſhpununȝe.
XXIII. de Securitate. Of Oſroſhnyſſe.
XXIV. de Stultitia. Be Dyriȝnyſſe.
XXV. de Avaritia. Be Critunȝe.
XXVI. de Virtute. Be Mæȝene.
XXVII. de Vitiis. Be Leahtſum.
XXVIII. de Ebrietate. Be Druncennyſſe.
XXIX. de Decimis. Be Teoðunȝum.
XXX. de Cupiditate. Be Cnæðiȝnyſſe.
XXXI. de Diſciplina & Increpatione. Be laſe ⁊ ðreaunȝe.
XXXII. de Doctoribus ſive Rectoribus. Be Laſeorum. oþþe be Celæſendum. oððe Reccendum. oþþe be Cymendum.
XXXIII. de Fide. Be Celeaſan. oððe Tſuſan.
XXXIV. de

XXXIV. de Spe. Be Hopan oððe be hihte.
XXXV. de Gratia. Be Lire.
XXXVI. de Discordia. Be Tpinæðnyrre.
XXXVII. de Juramento. Be Aþrpape.
XXXVIII. de Cogitationibus. Be Leþancum.

Desunt hic quatuor Tituli.

XLIII. de Indumentis. Be Reaxum.
XLIV. de Misericordia. Be Mildheortnyrre.
XLV. de Compassione proximi. Be Exenþþo-punge nihtan.
XLVI. de Elatione. Be Upahaxennyrre.
XLVII. de Vita Hominis. Be lire manner.
XLVIII. de Muneribus. Be Lixum. oþþe lacum.
XLIX. de Eleemosyna. Be Ælmerran.
L. de Tribulatione. Be Lebnoxebnyrre.
LI. de Primitiis sive Oblationibus. Be Fnymþum. oþþe oxpungum.
LII. de Tristitia. Be unnotnyrre.
LIII. de Pulchritudine. Be Fægernyrre.
LIV. de Conviviis. Be Lebeorpcypum.
LV. de Risu & Fletu. Be hlehtre. ⁊ be pope.
LVI. de Honore Parentum. Be punþpcype magu.
LVII. de Filiis. Be Beapnum.
LVIII. de Divitibus & Pauperibus. Be ꝼeleg̃u ⁊ þeapfum.
LIX. de Acceptione personarum. Be Onfangennyrre rpegea.
LX. de Itinere. Be Siðfæte.
LXI. de Sensibus. Be Andgyttum.
LXII. de Servis & Dominis. Be ðeopum ⁊ Hlafordum.
LXIII. de Consortio bonorum & malorum. Be miðpunungа godna ⁊ yfelna.
LXIV. de Amicitia & Inimicitia. Be Fneondrcipe ⁊ feondrcipe.
LXV. de Consiliis. Be Leþeahtum.
LXVI. de Defunctis. Be Forþgepitenum.

Desunt hic undecim Tituli.

LXXVII. de Discipulis. Be leornung-cnihtum.
LXXVIII. de Tentatione & Martyrio. Be Lorctunge ⁊ Martyrdome.
LXXIX. de Verbo otioso. Be ꝼorðe idelum.
LXXX. de Brevitate hujus Vitæ. Be Sceortnyrre þyrer lifer.
LXXXI. de Lectionibus. Be Redingum.

Scintillæ sive loci communes Bedæ Presbyteri, ex scripturis & ex Patribus collecti.

HIC PAVCA INCIPIVNT DE VITIIS ET PECCATIS. *Latine & Saxonicè.*

ebpit

I. Apostrapha De Mvliere Nequam.
II. De Mvliere Bona Et Mala.
III. De Prædestinatione Electorvm Et Reproborvm.
IV. De Modis Peccatorvm.
V. De Gravibvs Peccatis Ac Levibvs.
beoð gedone.
VI. Qvomodo Peccata Gervntvr.
VII. De Dvplicatione Peccaminvm.
be gefyllednyrre
VIII. De Expletione Peccatorvm. *Omnia Latine & Saxonice.*

Jun. 41. I. *Tractatus* DE PRIMO DIE SECVLI. SIVE DE EQVINOCTIO VERNALI, *quem ex Cod. Cott. qui inscribitur* Tiberivs. A. 3. p. 63, b. *descripsit cl.* Junius.

Incip. Done forman dæg dirfene populde pe magon afindan.
Expl. re de yr rodre pihtpirnerre runne gehaten:.

II. GENERATIO HOMINIS IN VTERO.

Descripsit cl. Junius *è Cottoniano volumine quod inscribitur,* Tiberivs. A. 3.

Incip. Her onginð rectan ymbe manner gecynde.

III. PROGNOSTICA DE PARTV, *ex eodem Codice Cottoniano.*

Incip. Eft ir oder pire be dirum dingum þ du mæht pitan.

IV. BE ÐAM FRUMSLEAFTE, *sive* DE INITIO CREATURE.

In principio fecit Deus celum & terram, &c.

Incip. Adam re æfterta man pær gerceapen on Neorxna pange.

E Codice Hattoniano (de quo vid. supra pag. 26.) descripsit cl. Junius, *& cum altero exemplari, (sc. S. 18.) Bibliothecæ C. C. C. C. contulit; & licet in plerisque ea consentire deprehendit, conclusiones tamen istorum Tractatuum longe esse ab invicem diversas aperte confitetur.*

Jun. 43. I. *Libellus de* SOMNIORUM DIVERSITATE, *Latine cum interlineari Saxonica. Interpretamenta continet Somniorum* 229. *quæ ex Codice Cott.* TIB. A. 3. *descripsit cl.* Junius.

Incip. be ꝛpeꝼena mirtlicneꝛꝛe æꝼꝛep enꝺebẏnꝺneꝛꝛe abeceꝺeꝛ ꝺanielir þæꝛ piꝛeȝan.
De Somniorum diversitate secundum ordinem abcdarii Danielis prophetæ.
Expl. on æppeltune ȝan anxꝛumnẏꝛꝛe heꝼiȝe ȝeꝛacnaꝺ:
In pomerio ambulare anxietatem gravem significat.

II. Idem Codex, inquit cl. *Junius*, gemino in loco hanc Somniorum diversitatem prosequitur Anglo-Saxonicè tantum. quam itidem descripsit ille.

Incip. Liꝼ mann mæte þ he ȝeꝛeo eaꝛn on hiꝛ heaꝼoꝺ uꝼan. þ tacnaꝺ puꝛꝺmẏnt.
Expl. Liꝼ man mæte þ he ꝛi uppahaꝼen ȝoꝺ þ tacnaꝺ.

III. *Aterum quoque de Somniorum diversitate opusculum deprompsit* Junius *ex Bibliothecæ Hatt. membranis, quod omnino addendum hic putavit; quoniam præcedentium non pauca ex hisce emendari possunt atque illustrari. De quibus supra* (pag. 40.) *mentionem fecimus.*

IV. *SOMNIORVM EVENTVS IVXTA ÆTATES LVNÆ, ex Cottonianæ Bibliothecæ volumine, quod inscribitur,* TIBERIVS. A. 3.

Incip. ꝛpa hpæt ꝛpa ðu ȝeꝛihꝛt on blirꝛe biꝺ.
Luna prima quicquid uideris in gaudium erit.
Expl. ꝛpeꝼen ðin butan ꝼꝛeceꝺnẏꝛꝛe;
Somnium tuum sine periculo. Amen.

V. *ALITER ex eodem Codice Cottoniano.*

Incip. On anꝛe nihte ealoꝛe monan. ꝛpa hpæt ꝛpa ðe mæteꝺ. þ cẏmꝺ to ȝeꝼean:
Expl. On xxx nihta æꝛ tpeiȝꝛa nihta ꝼẏnꝛte. þ ꝛpeꝼen aȝæꝺ butan ꝼꝛecnum ðinȝum:

VI. *ALITER, ex supra laudato Codice Hattoniano.*

Incip. Ðæꝛe æꝛeꝛten nẏhte ðonne niꝛe mone biꝺ cẏmen.
Expl. Ðonne heo biꝺ. xxix. ȝ xxx. nihta ealo. þ biꝺ æꝼꝛe buton ꝼꝛæcneꝛꝛe:

Jun. 45. I. *Insigne fragmentum Epistolæ ab* Ælfrico Episcopo *scriptae* To ȝehaꝺeꝺum mannum; h. e. *Ad jam nunc ordinatos.*

Incip. Vꝛ Birȝopum ȝeꝺaꝼenaꝺ þ pe ða ȝoꝺcunꝺan laꝛe. þe uꝛe canon uꝛ tæcꝺ. ȝ eac ðeoꝛ cꝛiꝛteꝛ boc læꝛꝺ. eop Pꝛeoꝛtum ȝeopenan on Enȝliꝛcum ȝeꝛeoꝛꝺe.

E codice Coll. C. C. C. cujus nota S. 18. *hoc descripsit cl.* Junius, *& Londinum ob negotia revocatus, non potuit reliqua exscribere.* (*Vid. tamen supra. pag.* 23.)

II. *MORALIA PRÆCEPTA.* (*hæc deprompsit cl.* Junius *ex Cod. Cott. qui inscribitur* JVL. A. 2.)

Incip. 1. Ne beo ðu to ꝛlapoꝛ ne to ıꝺelȝeoꝛn. ꝼoꝛþam þe ꝛlep ȝ þæt ẏꝺel ꝼet unþeapaꝛ ȝ unhælo þæꝛ lichoman.
Expl. 18. ȝẏꝼ ðu pẏlt habbe æt moniȝum men ðæt ðe lẏcaꝺ.....Reliqua desunt.

III. *OFFICIVM HOMINIS CHRISTIANI.*

Incip. Ða ðe Lꝛiꝛt ne luꝼiaꝺ. hu maȝan þa cpeꝺan þ hie ꝛien Lꝛiꝛtene?
Expl. ȝ ða ðeoꝼaꝛ. ȝ ða ðeoꝺ ꝛceaꝺan. ȝ ða manꝛꝛoꝛan.....Pauca desunt.

Jun. 44. I. DE OBSERVATIONE LVNÆ, *& quæ cavenda.*

Incip. Mona ꝛe ꝼoꝛma on eallum ðinȝum ꝺonꝺum nẏtlic ẏꝛ.
Luna prima omnibus rebus agendis utilis est;

E Co-

E Codice Cottoniano Tib. A. 3. *descripsit cl.* Junius. *Apographum tamen mihi videtur imperfectum, quin & Tractatulus de Consideratione ætatum Lunæ in modò genitis, qui superiorem sequebatur, à me quærente inventus fuerit.*

II. CONSIDERATIO SINGVLORVM TOTIVS HEBDOMADÆ DIERVM IN MODO GENITIS.

Ex antiquis Hattonianæ Bibliothecæ membranis. (vid. suprà pag. 40.)

Incip. Spa hpilc man ꝑpa on Sunnan-dæg oððe on niht acenned bið. on ſoꝑlice leoꝑæð he and bið ꝑæger.

III. CONSIDERATIO ÆTATVM LVNÆ IN ÆGRIS. *è Cod. Cott.* Tib. A. 3.

Incip. Luna. I. ꝑe þe aꝑealleð. eaꝑꝼoðlice he ætpint:
qui inciderit, difficile evadet.

IV. ALITER.

Ex eodem Codice Cottoniano.

Incip. On anſe nihte ealdne monan ꝑe þe hine adl gertandeð. ꝑe bið ꝑſecenlice gertanden.

V. ÆTATES LVNÆ REBVS GERENDIS IDONEÆ.

Ex eodem Codice Cottoniano.

Incip. On anſe nihte ealdſe monan ꝑaꝑ ðu to cyngе. bide þær ðu pille. he ðe ðæt giꝼð.
Expl. ⁊ hi ðe beoð bliðe, ——— ——— *reliqua desiderantur.*

VI. ALITER.

Ex Hattonianæ bibliothecae MS. (vid. supra pag. 40.)

Incip. On an nihte monan ꝑæꝑ to cyninge.
Expl. beꝑ ðæt timbeꝑ, ——— ——— *reliqua desiderantur.*

VII. CONSIDERATIO NOVILVNIORVM PER SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Ex Cottonianæ bibliothecæ vol. Tib. A. 3.

Incip. Ðon ꝑe mona bið acenned on ꝑunnan dæg.
Expl. þonne hæꝼð he rige:

VIII. TONITRVVM CONSIDERATIO SECVNDVM VARIA DIEI NOCTISQVE TEMPORA.

Ex eodem Codice Cottoniano.

Incip. gif hit ðunꝺað on tide æꝼen hit getacnað acennednyꝛꝛe ꝛumer micelꝛ.
Si tonitruauerit hora vespertina, significauerit nativitatem cujusdam magni.
Expl. hungoꝛ micelne hit getacnað:
famem magnam significat.

IX. TONITRVVM CONSIDERATIO SECVNDVM SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Ex eodem Codice Cottoniano.

Incip. On anðpeaꝛðan geaꝛe. gif ꝛe ꝼoꝛma ðunoꝛ cymð on ꝛunnan dæge.
Expl. þ tacnað demena ⁊ geneꝼena cpealm:

X. ALITER.

Ex Hattonianæ bibliothecæ Codice MS.

Incip. On anðpaꝛðne gen gyꝼ hyt ðunꝛie on ꝛunnan dæg.
Expl. þonne tacnað þ demena ⁊ geneꝼtena cpealm:

XI. CONSIDERATIO KALENDARVM IANVARII SECVNDVM SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Ex Cottonianæ bibliothecæ vol. quod inscr. Tib. A. 3.

Incip. Kal Ianuapiuſ ȝiſ he biꝺ on monanꝺæȝ. þonne byꝺ ȝpimm ⁊ ȝemenȝeꝺ pinteſ.
Expl. ⁊ ſib byꝺ on eoſtꝺan :.

ALITER.

Ex Hattonianæ bibliothecæ Codice MS. (vid. ſupra pag. 40.)

Incip. Liſ Miꝺꝺeſ-pintpeſ Mæſſe-ꝺæȝ biꝺ on Sunnan-ꝺæȝ.

Pene omnia deſiderantur, cum tractatulo De Observatione Dvodecim Diervm Festivitatis Natalitiæ, *quem è Cod. Cot. ſæpius laudato, tranſcripſiſſe cl.* Junium *opinor.*

XII. *Somniorum diverſitas,* ἀκέφαλος *cum aliis bene multis ſupra recenſitis, ex Junii curis ſecundis.*

XIII. PROGNOSTICA DE PARTV.

Incip. Eſt iſ oꝺeſ piſe be ꝺiſſum ꝺinȝum þ ꝺu mæht pitan on beaſn.

XIV. Variis hiſce Prædictionibus (*inquit cl. Junius*) & Somniorum Interpretamentis, mox (*Cod. Cott.* pag. 41. a) ſubjiciebantur ſequentia, quæ addenda putavi, ut genium iſtius ævi quodammodo è pauculis hiſce agnoſcat Lector.

Incip. Hpæt pæſ ſe on þiſſeſne poſulꝺe ſe ꝺe acænneꝺ næſ.
Expl. þæpon þa ȝeſýblinȝaſ þuſ toꝺælꝺe :.

Poſtea, ex ejuſdem codicis p. 42. a. & pag. 71. a, & b. quædam deſcripſit, ſc.

Be ſcā Maſia ýlꝺe. ⁊ be hýne ſoſtꝺſiꝺe :.
Be Noeſ eaſce :.
Be naman þæſa Sceaþena :.
Be ſcē Petſeſ ciſicean :.
Be Salomoneſ templ.

Jun. 47. EXAMERON ANGLICE. *Vulgo ſed perperam* S. Baſilio *Cæſarienſi tributum, quod deſcripſit Junius ex antiquo codice bibliothecæ Hattonianæ, & deinde contulit cum altero ejuſdem bibliothecæ exemplari.*

Incip. On ſumum oꝺſum ſpelle pe ſæꝺon hpilon æſ hu ſe ælmihtiȝa Liꝺ ealle ꝺinȝ ȝeſceop binnon ſix ꝺaȝum ⁊ ſeoſon nihtum.

Eandem de Hexaëmero habes, ſuprà, pagg. 36. & 42.

I. DE DVODECIM ABVSIVIS SECVNDVM DISPVTATIONEM S. CYPRIANI EPISCOPI ET MARTYRIS.

Quæ deſcripſit cl. Junius, *ex codice MS. bibliothecæ Hattonianæ* (*vid. ſupra pag.* 39.)

Incip. Nu ſýnꝺ tpelf Abvsiva. ꝺæt ſýnꝺ tpelf unꝺeapaſ.

Excerptus videtur hic Tractatus ex S. Patricii *libro de Abuſionibus ſeculi, quem edidit* D. Jacobus Waræus, *Lond.* 1656.

II. S. PATRICII LIBER DE ABVSIONIBVS SECVLI.

Deſcriptus manu cl. Junii, *utrum autem ex libro* MS. *aut typis edito, non liquet.*

III. DE PERSEVERANTIA. *ſive* be ꝺuphpununȝe. &

De Euchariſtia *ſive* be huſlȝænȝe, *quædam exſcripſit* cl. Junius, *è Cod. Cott.* Tib. A. 3.

Incip. Ne biꝺ on ꝺam Lniſtenen menn ſceapeꝺ ſe fſuma þæſ ȝoꝺan peoſcaſ. ac ſe enꝺe.

IV. DE VISIONE ESAIE PROPHETÆ QVEM VIDIT SVPER IVDAM ET HIERLM.

Deſcripſit cl. Junius, *è Cod.* MS. *ſc. ex prima parte Hom. Saxon. Hat. Bibl.* (vid. ſupra. p. 27.)

Incip.

Incip. An pæſ on ȝeaſ ðaȝum Ꝺoꝺe pel ȝecpeme Iſaiaſ ſe piteȝa. ðe Iuꝺea ꝼolce ꝼela ꝼoꝑeræꝺe. ſpa ſpa hit ſyꝺꝺan ſoꝺlice aeoꝺe. þ mæȝ to bỳrne æȝhpỳlcne ðeoꝺe :· Iſaiaſ ſe piteȝa ȝereah on ȝeſỳhðe. ſpa him Ꝺoꝺ uðe hu ðæne ðeoꝺe ꝼoꝛ heoꝛa ſỳnnum ſcolꝺe ȝelimpan :·

V. DE OCTO VITIIS VIRTVTIBVSQVE CAPITALIBVS,

ex Cod. MS. *Hattonianæ bibliothecæ.* (vid. ſupra pag. 42.)

VI. *Incip.* Omnia nimia nocent, & Temperantia mater virtutum dicitur. þ iſ on Enȝliſc. Ealle oꝼeꝛꝺone ðinȝ ꝺeꝛiaꝺ. ȝ ſeo Ꝺemetȝunȝ iſ ealꝛa mæȝena moꝺoꝛ :·

Expl. Nu ȝe habbaꝺ ȝehỳꝛeꝺ hu ðaſ halȝan mæȝnu oꝼeꝛſpiꝺeꝺ ða leahtꝛaſ þe ſe ꝺeoꝼol beræpꝺ on uſ. ȝ ȝif pe nellaꝺ hi oꝼeꝛſpiꝺan hi beꝛencaꝺ uſ on helle :· Pe maȝon þuꝛh Ꝺoꝺeſ ꝼỳlſt ða ꝼeonꝺlican leahtꝛaſ miꝺ ȝecampe oꝼeꝛꝑinnan. ȝif pe cenlice ꝼeohtaꝺ. anꝺ habban uſ on enꝺe ðone ecan puꝛðmỳnt a miꝺ Ꝺoꝺe ſỳlꝼum. ȝif pe ſpincaꝺ nu heꝛ : In Codice membranaceo, ſequitur Tractatus de duodecim Abuſivis, quem non (hoc loco) deſcripſerit, cl. *Junius.*

VII. DE SEPTIFORMI SPIRITV. be ðam ſeoꝼan ꝼealꝺan Ꝺoꝺeſ ȝỳꝼan :·

Ex prima parte Homiliarum Anglo-Sax. *bibliothecæ Hatt.* viz. *ex cod.* A. *ſive Jun.* 99. fol. 27. *deſcripſit* cl. Junius.

Incip. Eſaiaſ ſe piteȝa appat on hiſ piteȝunȝe be ðam halȝan ȝaſte, vid. ſupra p. 23, & 27.

Jun. 50. *Excerpta quædam ex duobus Evangelicis atque olim Saxonice (ſeu potiùs Dano-Saxonicè) interlineatis codicibus; uno tum temporis* Rushworthiano, *nunc autem* Bodleiano, *de quo ſupra; altero autem* Cottoniano, *de quo plura infrà. Quæ quidem excerpta* cl. Junius *utenda dedit* Thomæ Mareſchallo, *ut ipſe teſtatur, in obſervatt. ad verſionem Evangeliorum Anglo-Saxonicam.*

Notandum inſuper, ex iis excerpta ex Evangelio S. Matthæi *deſiderari.*

Jun. 52. I. NOMINE SANCTÆ TRINITATIS INCIPIT REGVLÆ PROLOGVS MONACHORVM EXIMII PATRIS BEATISSIMI BENEDICTI ABBATIS.

Incip. Prol. Ꝺehỳꝛ þu min beaꝛn beboꝺa þineſ laꝛeoꝛeſ. ȝ anhỳlꝺ þinꝛe heoꝛtan eaꝛe.

CAP. I. DE GENERIBVS MONACHORVM VEL VITA.

Incip. Feoꝛeꝛ ſỳnꝺ Munuca cỳnn. þ ꝼoꝛme iſ Mỳnſteꝛ-manna. þ ỳſ þæꝛa þe unꝺeꝛ Reȝule ȝ Abbuꝺeſ tæcinȝe on ȝecampe puniaꝺ :·

Expl. ult. cap. Ece lỳf to leane ȝ miꝺ punuȝ miꝺ Ꝺoꝺe eallum þam þe ðỳꝛum Reȝule ꝼỳliaþ :·

Hanc verſionem Paraphraſticè tranſlatam, quantivis eſſe pretii affirmat cl. Junius, *ante Gloſſarium Gothicam,* & *à ſe è Codice Cottoniano* (*ſc.* TIT. A. 4.) *deſcriptam.*

II. AETHELWOLDVS *Epiſcopus Wintonienſis de* CONSVETVDINE MONACHORVM.

E Cottonianæ bibliothecæ codice Membranaceo, qui inſcribitur, TIB. A. 3. *deſcripſit* cl. Junius.

Incip. Neꝛ onȝinꝺ ſeo Enꝺebỳꝛꝺnỳꝛꝛ. hu Munecum ȝeꝛiꝛt to healꝺenne ðone ꝛeȝollican þeaꝛ. ȝeonꝺ þæſ ȝeaꝛeſ embꝛỳne. on ꝺæȝꝺeꝛlicum ꝺaȝum anꝺ on nihtum.

A Kalenꝺiſ Octobꝛiſ ſinꝺ to nimene ealle anȝinnu eaꝼꝼeꝛtlicna ðeaꝛa miꝺ Ꝺoꝺeſ ꝼultume.

Expl. oꝺ hit beo eal ȝeꝼỳlleꝺ. ȝ þa ȝeenꝺoꝺe. ſinȝon Pateꝛ nſ̄. ȝ þaſ tpeȝen ſealmo. In te Dnē ſpeꝛaui.

Hoc opuſculum de diurna conſuetudine Monachorum Ordinis S. Benedicti, compoſuiſſe putatur Æthelwoldus Wintonienſis *Epiſcopus cum Coëpiſcopis atque Abbatibus, tempore* Eadgari *Regis.*

Vide Ælfrici *Abbatis epiſtolam ad* Egneshamenſes *fratres.*

III. S. FVLGENTII REGVLÆ. (Numero 50.) è Cod. Cottoniano TIB. A. 3. per eundem cl. virum deſcriptæ.

Incip. DICEBAT VERO SCS FVLGENTIVS.

æfter þegole fæðeþa libban æfþe hoga. rþýðorte [dicti.
Juxta regulam patrum vivere ſemper ſtude; maxime autem ſecđm Scī confeſſoris tui Bene-

Expl. Hep luſu on an gegaðeþoð to gemynde beon agen gebþohte.
Hic affectus in unum collecti ad memoriam reducantur.

IV. *Excerpta ex Regula Sanctimonialium S. Benedicti Abbatis Latinè, per cl.* Junium *è Codice Cottoniano, qui inſcribitur* CLAVD. D. 3. *deſcripta.*

Codex ille verſione gaudet Anglo-Saxonica, cujus poſtremum ſive LXXIII *caput, ut ſpecimen ejus aliquod exhiberet, deſcribendum putavit. Quin & caput* LXII *addidit, propterea quod prorſus diſcrepat à capite* LXII Regulæ Monachorum. *Totam interim Regulæ Sanctimonialium tranſlationem, ut ipſe dicit, minus quidem antiquam, non malam tamen, deſcribere ſuperſedit; quòd tunc deſtituebatur otio; & quod verſio iſta in pleriſque conveniret cum longè antiquiſſimâ interpretatione Regulæ Monachorum quam dudum deſcripſerat.*

V. MONASTERIALIA INDICIA, *per Junium ex Cott. Cod.* TIB. A. 3. *tranſcripta.*

Incip. Ðiſ ſindon þa Tacna þe mon on Mynſtre healðan ſceal. þæt mon æfter Regoleſ bebode ſpigan halðan pile ⁊ geopnlice mið Godeſ fultume begyman ſceal:.

1. Æþeſt þæſ Abbuðeſ tacen iſ. þ mon hiſ tpegen fingpaſ to hiſ heafðe afette. and hiſ feax mið genime:.

Expl. 122. Gehpylcef ungehaðoðef piſef tacen iſ. þ þu mið fopepeapðum fingpum ðin fopþepeapðe heafoð fþam ðam anum eaþan to ðam oþþum on bindan tacne:.

VI. *Inſtructio perbrevis pro Novitiis in ſacra Lerinenſi inſula, Latinè.*

Incip.

ATTENDE TIBI.

Monache, ad quid veniſti,
Quare mundum reliquiſti,
Cur flocum induiſti,
Et mundi pompam deſpexiſti?

VII. Excerpta ex Regulari concordia monachorum Sanctimonialiumque ſub Eadgaro Rege, ſeu potius, ex ipſius Conſtitutionibus, de reparanda per univerſam Britanniam Monaſticæ vitæ diſciplina, quæ deſcripſit *Junius* è Cod. Cottoniano TIB. A. 3.

Harum Conſtitutionum Proœmium & Epilogum Saxonicè & Latine vulgavit Vir ſummus Johannes Seldenus *in Notis ſuis & Spicilegio ad* Eadmerum, p. 145.

VIII. *Capita* 12 *&* 13 *libri ſecundi Dialogorum* Gregorii Magni, *Latinè & Saxonicè.*

Jun. 53. I. *Homilia Saxonica in* NATALE S. GREGORII PAPE. IIII. KL. MAR.

Incip. Gpegopiuſ ſe halga Papa. Engliſcpe ðeoðe apoſtol.

ex parte II. Homiliarum Anglo-Saxonicarum bibl. Hatton. deſcripſit cl. Junius. *vid. ſupra. p.* 11. & 33.

II. Gregorii *Papæ Opus de Cura* Paſtorali, *Anglo-Saxonice per* Ælfredum *Regem verſum. Apographum ſuum exſcripſit* cl. Junius *ex mutilo Codice Cottoniano,* TIB. B. 11. *inſcripto: & deinde ex Hattoniano (de quo ſupra pag.* 70.) *ſupplevit, & variantes lectiones margini adſcripſit. Poſtea verò opportune incidit in alium Cottonianæ bibliothecæ perantiquum codicem, cujus etiam variantes lectiones addidit cæteris.*

Jun. 58. I. L. Apuleius de Herbis, *Anglo-Saxonice verſus, & per* Junium *ex antiquo Codice Hattoniano ſupra (ſc.* p. 71.) *memorato deſcriptus. Quam quidem verſionem dicit, ante Gloſſarium Gothicum, proxime accedere ad* inſignem illam ac ſtupendæ antiquitatis codicem Apuleianum, quem habuit inſtructiſſima propinqui ſui Iſaaci Voſſii bibliotheca.

Notandum quoque, hunc librum dici, & Medicinalem, & Herbarium, *& denique librum* Botanicum.

II. Medicina ex Quadrupedibus, *Saxonice, ſub nomine* Idparti Ægypti *Regis, de qua ſuprà* p. 75. *Hanc ex eodem Codice tranſcripſit* cl. Junius.

Jun. 59.

Jun. 59. Be ꝛynna lacnunga.
De peccatorum medicina.

ex MS. Cottoniano, qui inſcribitur TIB. A. 3. *deſcripſit* cl. Junius. (*vid. ſupra pag.* 50.)

Incip. I. Đæt ꝛceal ge᷑encan ꝛe ᷑e bi᷑ manna ꝛapla læce. ⁊ heopa ᷑æda gepita ꝥ ge᷑al. ⁊ ꝥ ge᷑ꝛcaᷣ hu he mannum heopa ᷑æda ge᷑ꝛcꝛipe.
Expl. Seo tpelꝓte ir maꝛtiꝛhaᷣ. ꝛpa ᷑am ꝛcea᷑am peaꝛ᷑ æt Epirter ꝓꝛopunga:.

Jun. 60. Sacramentum *vel* promiſſio Regis in conſecratione. *Deſcripſit* cl. Junius *ex antiquiſſimis membranis quas exhibet Cottonianæ bibliothecæ liber MS. qui inſcribitur VITELLIVS.* A. 7. p. 7. *quin & publici juris fecit doctiſſimus* Hickeſius *in Præfatione ad Grammaticarum ſuarum editionem primam, cum verſione Latina è regione poſita.*

Jun. 61. I. *Quaeſtiones & Reſponſiones inter ADRIANVM & RITHEVM, à* cl. Junio *depromptæ ex antiquo Codice Cottoniano, qui inſcribitur JVLIVS.* A. 2. (*ſimillimum huic tractatulum habet MS. Cotton.* VITEL. A. 15. pag. 83, b.)

Incip. Aᷣꝛianuꝛ cpæꝓ to Ritheuꝛ.

1. ᷣaga me. hu langᷣe pæꝛ Aᷣam on neoꝛxna pangᷣe?
Ic ᷣe recgᷣe. he pæꝛ ᷣiꝛttine geaꝛ:.

A Quæſtione 48, *multa deeſſe dicit Junius, hunc tamen defectum ſupplere Miſcellanea quædam in eodem codice inventa.*

II. *Incip. Miſcellan.* Hpæt pæꝛ ꝛe on ᷣiꝛꝛeꝛte poꝓulᷣe ꝛe ᷣe acænneᷣ næꝛ.

Eadem ſunt cum iis quæ memorantur in Cod. Jun. 44. §. 14.

Jun. 62. Acta Curiæ Comitatus, *de Terris apud Deccet*, Wynfledæ *ab* Ælfrico *venditis, teſtibus* Æthelredo *Rege, &c.*

Incip. ✠ Hec cyᷣ on ꝓyꝛum gepꝛite hu ꝓynflæᷣ gelæᷣᷣe hyꝛe gepitnerꝛe æt ꝓulfameꝛe beꝛoꝛan Æᷣelꝛeᷣe cyninge. ꝥ pæꝛ ꝓonne ᷣigeꝛic Aꝛcebiꝛcop ⁊ Oꝛᷣbꝛiht biꝛcop. ⁊ Ælfꝛic ældeꝛman ⁊ Ælfᷣꝛyᷣ ꝥæꝛ cyninger moᷣoꝛ.
Expl. ⁊ Leoꝓꝛic æt hꝛite-cyꝛcan. ⁊ menig goᷣ man to eacan him.

Ex collectione Saxonicorum Diplomatum quæ exhibet Cod. Cottonianus AVGVSTVS II. deſcripſit cl. Junius *hæc Acta, quæ in Diſſertatione ſua de Linguarum* veterum Septentrionalium uſu, *edidit D.* Hickeſius.

Apographum Cartæ Fundationis Abbatiæ S. Edmundi de Burgo *per* Canutum Regem.
(Vide Cod. Cotton. AVGVSTVS II.)

Incip. ✠ In nomine poliarchis ihū xpī ſalvatoris totiuſque creaturae creatoris, cujus divino dominatui quæque dominationes debito ſervitio ſubnixè deſerviunt.
Expl. ⁊ ic ann heom ealna heopa cim ꝛocne oꝓeꝛ ealle hæopa lanᷣ ꝥ he nu habbaᷣ. ⁊ git beginnan ꝛceolan on goᷣeꝛ eꝛte:.

Jun, 63. *MODVS CONFITENDI*

Continens plurimas confitentium preces ad Deum, quas ſua manu ex Codice Cotton. qui inſcribitur TIBER. A. 3. p. 42. *exſcripſit cl.* Junius.

Incip. 1. Eala ᷣu ælmihtige Loᷣ. unaꝛecgenᷣlicepe milᷣheoꝛtneꝛꝛe.
Incip. 2. Man mot hine gebiᷣᷣan ꝛpa ꝛpa he mæg ⁊ can, *&c.*
Ic eom anᷣetta ælmihtigum Loᷣe.

Incip. 3. Min ðpihten leof fop ðinfe þæfe mycelan milðheoftnyrfe.
Incip. 4. Min ðpihten God ælmihtig. ic ðe eom anðetta minfa fynna.
Incip. 5. Min ðpihten ælmihtig God. fi ðe pulðop ⁊ ðanc.
Incip. 6. Dpihten ðu eaft fcippend ealfa gefceafta.
Incip. 7. Lif ðu pilt nu leof. ealfpa ðe micel ðeanf if.
Incip. 8. Incipit ordo Confeſſionis S. Hieronymi, qualiter confiteri debet Chriſtianus pecata ſua.
Quando aliquis voluerit confeſſionem facere peccatorum ſuorum, *&c.*
Æftep ðirrum afire eaðmoðlice to hif fcrifte.
Expl. To þon me gefultumie fe Dpihten. fe þe leofaþ ⁊ finxaþ a butan ende on ecnefra Amen.

Jun. 65. I. Officium Regum, Principum, Abbatum, Monachorum, Monialium, Laicorum, omnium denique Chriſtianorum, prout invenitur *fol.* 71. MS. cujuſdem Cottoniani qui inſcribitur, *Nero.* A. 1. ac rurſus ejuſdem Manuſcripti fol. 110. (*Manu Junii.*)

BE CYNGE.

Incip. Lpirtenum cynincge gebyneþ on Lpirtenre þeoðe. *v. Cod. Wigorn.* fol. 9. (*de quo ſupra.* p. 45.)

BE CYNEDOME.

Incip. Eahta fpefaf fynðan þe rihtlicne cynedom tpumlice uppegað. *v. Cod. Wigorn.* fol. 10.

BE CYNESTOLE.

Incip. Ælc riht Lynerftol fteen on þrim ftapelum. *v. Cod. Wigorn.* fol. 10. b.

BE EORLVM.

Incip. Eorlaf ⁊ hepetogan. ⁊ þaf porolð ðeman. *v. Cod. Wigorn.* fol. 17.

BE SACERDAN.

Incip. Riht if þ Sacerðaf on heopa fcrift fcirum pirlice ⁊ pæplice læran. *v. Cod. Wigorn.* fol. 20, b.

BE GEHADEDVM MANNVM.

Incip. Eallum Lpirtenum mannum if micel þeanf þ hy rihte luran. *v. Cod.* MS. *C.C.C.C.* S. 18.

BE ABBODVM.

Incip. Riht if þ Abboðaf ⁊ hupu Abbatirran fæfte on Mynftrum. *v. Cod. Wigorn.* fol. 18.

BE MUNECAN.

Incip. Riht if þ Munecaf bæger ⁊ nihter inperore heortan Loðef lof lufian.

BE PREOSTAN. ⁊ BE NVNNAN.

Incip. Riht if þ Pfreoftaf ⁊ efenpel Nunnan fegollice libban. *v. Cod. Wigorn.* fol. 19. b.

BE LÆFEDVM MANNVM.

Incip. Riht if þ Lehaboðe men læpeðe pirian. *v. Cod. Wigorn.* fol. 31. b.

BE FUDEFAN.

Incip. Riht if þ Fuðepan annan byrenan geornlice fylgean. *v. Cod. Wigorn.* fol. 19, b.

BE CYRICEAN.

Incip. Riht if þ Lpirtene men geornne healðan mid rihte. *v. Cod.* MS. *C.C.C.C.* S. 18.

BE EALLVM CRISTENVM MANNUM.

Incip. Riht if þ ealle Xpene men heopa Xpenðome rihtlice healðan. *v. Cod.* MS. *C.C.C.C.* S. 18.

BE CRISTENDOME.

Incip. Eallum Lpirtenum mannum if micel þeanf þ hy heopa Lpirtenðomef gercaþ pitan.
(*Vide ſupra pag.* 27.)

II.

DE EPISCOPIS.

Incip. Birfopum gebynaþ ealðlice pifan ⁊ pirðom. *v. Cod.* MS. *C.C.C.C.* S. 18.

ITEM DE EPISCOPIS.

Incip. Birfopaf fcylan bocum ⁊ gebeðum fylgean. *v. Cod. Wigorn.* fol. 12, b.

INCIPIT DE SINODO.

Incip. Deus in adjutorium, &c.
Birfopum gebynaþ on finoðe. *v. Cod. Wigorn.* fol. 15, b.

BE

BE BISCOPUM.

Incip. Birċopaſ ſcolðan ſýmle Godeſ þiht bodian.

BE SACERDAN.

Incip. Sacerð ſceal on hiſ ſcriftſ ſcine pislice ⁊ pæðlice læðan ⁊ læran. *v. Cod. Wigorn.* fol. 20, b.

BE ABBODUM.

Incip. Riht is þ Abbodaſ ⁊ huru Abbatiſſan fæſte on Mynſtrum. *idem cum ſuperiori.*

BE MUNECUM.

Incip. Riht is þ Munecaſ dæges ⁊ nihteſ inperſpe heorðan. a to Gode ðencan.
Vide Cod. Wigorn. fol. 18, b.

BE GEREFAN.

Incip. Riht is þ Gerefan geornlice tilian. *Vide Cod. Wigorn.* fol. 17, b.

Jun. 66. I. Monachicum colloquium *Latino-Saxonicum (Ælfrico auctore) inſtitutum ad commodum diſcipulorum, qui non niſi modicos adhuc in linguâ Latinâ fecere progreſſus; depromptum ex bibliothecæ Cottonianæ volumine, quod inſcribitur,* TIBERIVS A. 3.

Incip. D. pe cilðra biddað ðe eala lareop þ þu tæce ur ſprecan ſoþðam
Nos pueri rogamus te magiſter, ut doceas nos loqui Latialiter recte, quia

ungelærede pe ſýndon ⁊ gemæmmodlice pe ſprecað.
idiotæ ſumus & corrupte loquimur.

Expl. ⁊ gað ut butan hýgeleaſte to clauſtre oððe to leorninge:
& egredimini ſine ſcurrilitate in clauſtrum vel in gymnaſium.

II. Chronici veteris fragmentum, longam regum Saxonum ſeriem aliquouſque protrahens, *ex ejuſdem Cod. Cott. folio* 175, *manu* cl. Junii *deſcriptum,* (*v. Chron. Whel. ad annum* ccccxcv.)

Incip. Ða pæſ agangen ſnam Cnihteſ acennednerſe. cccc. ⁊ xc.iiii. pintra ða Gerdic ⁊ Cýnric hiſ runu coman upp æt Gerdiceſ ofan mid v. ſcipum.
Expl. ða ſeng Eadpeard to. Eadgareſ runu. ⁊ heold . . . . .

Jun. 67. *Initium* Abingdonienſis Chronici *Poetice ſcriptum, & è Codice Cottoniano cui Titulus* TIB. B. 1. *per* cl. Junium *deſcriptum.*

Incip. Cniſt pæſ acennýd. cýninga puldor. on midne pintes. mæſe þeoden. ece ælmihtig. on ðý eahteoðan dæg. hælend gehaten. heofon ſicef peard.

Ad fidem hujus Tranſcripti in Grammaticæ ſuæ Anglo-Saxon. pag. 203. *edidit hoc Poema cum verſione Latina & Notis ampliſſimis D.* Georgius Hickeſius.

Jun. 68. Baſilii Magni Regulæ Monachicæ. (*ſive* Admonitio ejus ad filium ſpiritualem.) *Opus imperfectum, deſcriptum manu* Junii *ex perantiquis Hattonianæ bibliothecæ membranis.* (*Vide ſupra.* pag. 72.)

Incip. Baſiliuſ re eadiga. be ðam pe æn appiton. pæſ ſpiðe halig biſceop. on Cæſarean býrig.

Jun. 69. I. Commentitia ipſius Domini Epiſtola de cœlo delapſa; *è Codice MS. Bibliothecæ Coll. C. C. C. cui Titulus* S. 4. *per* cl. Junium *deſcripta.*

Incip. M. þa L. Hes ongind þ halie gepriſt þe com ſnam heofenan into Hieruſalem. *vid. p.* 47.

Extare hanc epiſtolam, dicit Junius, *in aliarum bibliothecarum vetuſtis Codicibus diverſimode ſcriptam & alterâ plerumque parte auctiorem. Hoc præ aliis oſtendere dicit exemplar Cott. quod eſt in Codice qui inſcrib.* TIB. A. 3. *ubi pag.* 84, b. *fabuloſiſſimum ſcriptum ſequentibus verbis concluditur.*

Expl. MS. Cotton. Floꝛentiuꝛ ꝛe Papa, &c. —— piꝺ þa ecan clammaꝛ ꝺuꝛh hiꝛ pulꝺoꝛ ⁊ ꝺuꝛh hiꝛ puꝛꝺmẏnt a butan enꝺe:. Amen:.

De hac epiſtola, vide Karoli Magni & Hludovicii Pii *Capitulorum librum primum, Titulo* LXXVIII. & Synodum Romanam *quæ extat in vita* Bonifacii Moguntini.

II. Commentum de Diabolo quodam ab Anachoreta capto examinatoque; *quod ex* MS. *Cottoniano, qui inſcribitur* TIB. A. 3. pag. 85. *deſcripſit* cl. Junius.

Incip. Nit ȝelamp hpẏlan æt ꝛuman cẏnne þ an Ancne ȝeꝛinȝ ænne ꝺeoꝛol ꝺuꝛh Loꝺeꝛ mihte.
Expl. Đam ꝺpihtne ꝛe ꝛimle pulꝺoꝛ ⁊ pẏnþmẏnt on ealna peoꝛulꝺa peoꝛulꝺ. Amen:.

Jun. 70. I. *FLORES ex* D. AVGVSTINI Hipponenſis Epiſcopi ſoliloquiorum *libro ſelecti, & Saxonicè redditi ab auguſtiſſimo Anglo-Saxonum rege Aluredo; & per* cl. Junium *ex Cottonianæ Bibliothecæ codice, qui inſcribitur* VITEL. A. 15. *deprompti.*

Incip. Proœmium. Laꝺeꝛoꝺe me ꝺonne nigelaꝛ ⁊ ꝛtuꝺan ꝛceaꝛtaꝛ ⁊ loh ꝛceaꝛtaꝛ anꝺ hẏlꝛa to ælcum ꝺaꝛa tola þe ic miꝺ piꝛcan cuꝺe.

Incipit opus. Sc̄ꝛ Auȝuꝛtinuꝛ Lantaina Biꝛcop poꝛhte tꝛa bec be hiꝛ aȝnum inȝeꝺance. Ꝺa bec ꝛint ȝehatene Soliloquiorum, þ iꝛ be moꝺeꝛ ꝛmeaunȝe ⁊ tꝛeounȝa.
Expl. ⁊ ꝛimle piꝛcan ⁊ pilnian þæt he mote cuman to ꝺam æcan lẏꝛe þæꝛ uꝛ nan niht ne bẏꝺ ꝺẏȝleꝛ:.

Đæꝛ enꝺiaꝺ þa cpiꝺaꝛ þe Ælꝛꝛiꝺ kininȝ aleꝛ oꝛ ꝺæꝛe bec þe pe hataꝺ on.....

II. *Divi* AVRELII AVGVSTINI HIPPONENSIS EPISCOPI Soliloquiorum libri duo, de Cognitione Dei & Animæ Latinè, *manu D.* Junii *ſcripti.*

Jun. 71. I. Ælfrici Præſulis Gloſſarium, *quod ex membranis Rubenii* Antwerpiani *deſcripſit cl.* Junnius, *& poſtea* Guil. Somnero *communicavit, qui illud cum* Ælfrici *Grammatica typis excuſum edidit*, Oxoniæ 1659.

Incip. DE INSTRVMENTIS AGRICOLARVM.

Uomeꝛ. ł uomuꝛ. ꝛceaꝛ.
Expl. Fultuna. ꝛotꝛtan.

II. *Gloſſæ interlineares in* Proverbia Salomonis, *quas deſumpſit cl.* Junius *ex Cottonianæ Bibliothecæ Cod. MS. qui inſcribitur* VESP. D. 6.

Incip. Iacitun. iꝛ poꝛpen.
Expl. Tu ſupergreſſa eꝛ. ꝺu oꝛeꝛ ꝛtope.

Jun. 72. Gloſſarium, (*dicente* Junio) *in Cottonianæ bibliothecæ Manuſcripto (qui inſcribitur* JVLIVS. A. 2.) *Ælfrici Grammaticæ ſic adnexum, ut cuivis liquere poſſit ipſum Præſulem Ælfricum has Gloſſas ſuæ adjeciſſe Grammaticæ.*

Incip. INCIPIVNT NOMINA MVLTARVM RERVM ANGLICE.

Deus omnipotens. þ iꝛ Loꝺ ælmihtiȝ. ꝛæ pæꝛæꝛꝛe unbeȝunnen ⁊ æꝛꝛe bẏꝺ unȝeenꝺoꝺ.
Coelum. heoꝛon.
Expl. Meretrix ł ſcorta, mẏltertꝛe. Pelex, cẏꝛeꝛ.
Þe ne maȝon ꝛpa þeah ealle naman appitan. ne ꝛuꝛꝺon ȝeꝺencan.
Quædam hujus Gloſſarii loca contulit Junius cum fragmento D' Eweſiano.

Jun. 74. I. *Pſeudo-Evangelium* Nicodemi, *à cl.* Junio *è Codice* MS. *Bibliothecæ Publicæ Cantabrigienſis deſcriptum, & poſtea, potiſſima ex parte, collatum cum Cod. Cott. qui inſcribitur* VITEL. A. 15.

Nicode-

Nicodemum ſæpiuſcule Latine editum, ex hoc Apographo Saxonico publici juris fecit, unà cum Heptateucho, Edwardus Thwaites Oxoniæ 1699. *Unum autem, ut ut levioris momenti, lectorem velim monitum, nempe, ut in memorati viri Præfatione libro ſuo præmiſſa, loco horum verborum*, Evangelium Nicodèmi, ad exemplar D. Junii ex bibliotheca Benedictina apud Cantabrigienſes depromptum; *legat* Evangelium, *&c.* ex Bibliotheca Publica, *&c. ne quis putet Reverendos & Doctiſſimos viros* Magiſtrum *&* Socios Collegii Corporis Chriſti, *quod vulgo* Benedicti *audit, librum quenquam eis ab eximio ſuo Benefactore donatum, è Bibliothecâ per incuriam amiciſſe; aut me, cum ab eis mihi humaniſſime fuerit facta bibliothecam luſtrandi, codiceſque plane venerabiles inſpiciendi copia, culpabili negligentia ullum codicem Saxonice manuſcriptum ſilentio præteriiſſe.*

II. Nathanis Judæi fabuloſa ad Tiberium Cæſarem legatio; *quam ex eodem Codice Bibliothecæ Publicæ Academiæ* Cantabrigienſis *manu ſuâ deſcripſit cl.* Junius.

Incip. On Tiberiur dagum þær miclan Larener. hyt gelamp bynnan lytlum fyrfte æfter þam þe ure heofenlica hlaford ahangen pær. ⁊ rum æðele man pær. þær naman pær Tyrur. ⁊ he pær on Equitania-pice cyninġ under Tyberie þam Larene.

Expl. ⁊ eall ⁊ folc þe hym underġeþeodd pær. on naman urer drihtner hælender Lyrter. þam rikġ puldor ⁊ purðmynt a in ealra poruldra poruldra. AMEN.

Jun. 102. LVPI EPISCOPI SERMONES ALIQVOT.

SERMO. I.

I. *Incip.* SERMO LVPI AD ANGLOS, QVANDO DANI MAXIME PERSECVTI SVNT EOS: QVOD FVIT ANNO MC̄O XIV AB INCARNATIONE Dn̄i Nr̄i Ih̄v Xp̄i.

Incip. Leofan men. ġecnapað ⁊ rod ir: Deor porold ir on ofrte. ⁊ hit nealæcð ðam ende:

Expl. ⁊ ġeearnian ur ða mæra ða mynhta þe God hæfð ġeġearpod ðam þe hir pillan on porolde ġepyrcað:. GOD VRE HELPE. AMEN.

Sermonem hunc Lupi *Epiſcopi exhibuit cl.* Junio *Cottonianus liber* MS. *qui inſcribitur* Nero. A. i. *quem deſcriptum poſtea contulit cum eodem in Codicibus Hattoniano & Benedictino. (Hunc Sermonem in Latinum à cl.* Guil. Elſtobio *converſum, cum præcipuis ejus Articulis à cl.* Junio *Latine collectis, dignum cenſuit D.* Georg. Hickeſius *qui in lucem ederetur in Diſſert. ſua Epiſtolari.*

II. SERMO II.

HER IS RIHTLIC FARNVNG AND SOÐLIC MYNGVNG GODE TO ÐEARFE:.

GYME SE ÐE FILLE.

Incip. Leofan men. utan underfangan ealra ur ðearf ir. ⁊ pe heonan forð fadian.

Expl. ⁊ ealra ðeode ðearf ry for God ⁊ for porolde:. Amen.

Ex eodem Codice Cottoniano deſcripſit cl. Junius, *& deinde cum Hattoniano contulit.* (*v. ſupra*, p. 29.)

III. SERMO III.

Incip. Leofan men. ur ir deope beboden ⁊ pe ġeornlice mingian ⁊ læran ſculon.

Expl. þonne ġeearnige pe ur ece blirre æt þam rilfum Gode þe leofað ⁊ rixað a buton ende:.

E Codice MS. *C. C. C. C. ſignato S.* 18. *deſcripſit cl.* Junius, *& cum Hattoniano contulit.* (*Vide ſupra*, pag. 24. & 26.)

IV. SERMO IIII.

Incip. Leofan men. doð ſra eor micel þearf ir. underfangað ⁊ ælc Cristene man.

Expl. æt þam rodan Gode. þe leofað ⁊ rixað in ealra porlda porld. a butan ende:. Amen.

Ea eodem Codice C. C. C. C. deſcriptus & cum Hattoniano collatus. (*vid. ſupra*, p. 26.)

V. SERMO V.

Incip. Leofan men. underfangað ſriðe ġeorne ⁊ ġe æfre habban rihtne ġeleafan on ænne ælmihtiġne God:.

Expl. þon ġeearniað pe ⁊ pe habban motan ece lif on ðam topeardan life. ⁊ ece blirre mið Gode rilfum a buton ende:. Amen.

Hunc ſermonem deſcripſit cl. Junius *& cum Hattoniano Codice* (*à me nondum viſo*) *contulit.*

VI. BE MISTLICAN GELIMPAN.

Incip. Liſ hit ȝepeorþe þ on ðeoðrcỳpe becume healic unȝelimp ſor manna ȝepỳrhtan.
Expl. rpỳðe ȝeorne anð nihtlice ȝelærte eall þ man behate on Lober eſt to ðonne :.
LOD VS LEHEALDE:.

Ex Hattoniano Codice (ut ſupra videre eſt, pag. 30.) *hunc de variis Caſibus tractatulum deſcripſit cl.* Junius, *& contulit cum ſupra memorato Codice C. C. C. C. nec non cum Cottoniano* MS. *qui inſcribitur* TIB. A. 3. *qui quidem Codex talem Opuſculi finem exhibet.*

Expl. Cotton. Na riȝ nan ȝehaboð man to ðam ðỳnrtiȝe, *&c.* —— ⁊ þ pe motan ðinne pillan ȝepỳncan æſ pe oſ þiran liſe ȝepitan :. Haliȝ ðrihten ȝemiltrie uſ eallan :. AMEN:.

VII. ÐIS MAN LERÆDE ÐA SE MILELE HERE LOM TO LANDE:.

Incip. Ealle pe beðunſan þ pe ȝeorlice eaſnian þ pe Lober miltre ⁊ hiſ mildheortnerſre habban moton.

Ob argumenti affinitatem quam habet breviuſculum hoc ſcriptum cum ſermone Lupi *ex eodem Cod. C. C. C. C. deſcripſit cl.* Junius.

Jun. 103. I. Exorciſmus ad reddendos agros fertiliores, *è Cod. Cott. qui inſcrib.* CALIG. A. 7.

Incip. Heſ iſ ſeo Bot hu ðu meaht ðine æceſar betan. ȝiſ hi nellað pel pexan. oþþe þæſ hpilc unȝeðeſe þinȝ on ȝeðon bið on Dnỳ oððe on Lỳblace. Lenim þonne on niht æſ hỳt ðaȝiȝe. ſeopeſ tỳnſ on ſeopeſ healſa þæſ landeſ. ⁊ ȝemeaſca hu hỳ æſ rtoðon.
Expl. re Lod re þaſ ȝſunðaſ ȝeporhte. ȝeunne uſ ȝſopende ȝiſe þ uſ coſna ȝehpỳlc cume to nỳtte. Lpeð þonne þſipa. Lnercite. In nomine patſiſ rit benedicti. Amen. ⁊ Pateſ noſteſ þſipa.

II. *Excerpta quaedam, ex* Harmonia Evangeliorum Francicâ, *è Bibliothecæ Cottonianæ Codice, qui inſcribitur* CALIGVLA. A. 7.

Incip. Maneȝa paſon the ria ıſo mob ȝerſon that ria biȝunnun uuord ȝoberſ neckean þat ȝiſuni þ þi ſiceo Lniſt unðaſ mancunnea maſitha ȝiſſumiða mið uuoſðum endi mið uueſcun.

Jun. 104. Sigewlfi Presbyteri *Interrogationes, cum* Albini *Reſponſionibus, deſcriptæ ex antiquo Hattonianæ bibliothecæ Codice, & collatæ cum altero ejuſdem Bibliothecæ codice.*
(*Vide ſupra,* pagg. 39. & 42.)

Init. Sum ȝeðunȝen laſeop pær on Engla ðeoðe Albinuſ ȝehaten. ⁊ hæfde mỳcele ȝeþincðu.
Expl. þonne heo bỳþ ȝeenboð. acenð ðone ecan ðeað :. Nelle pe na rpỳðoſ embe ðiſ rſſecan. ſoſðan þe pe habbað ða nỳðbeheſortan axunȝa nu aſſitene.

Inter Hattonianos Codd. Bibl. Bodl. extat Latinum vetus exemplar harum Reſponſionum. Vide etiam Alcuini *opera, &* Micropresbyticum, pag. 447.

Jun. 105. *Fragmentum* Hiſtoriae Judith, *à* Junio *deſcriptum ex Cottonianæ bibliothecae* MS. *qui inſcribitur* VITELLIVS. A. 15. pagina 199. *Fragmentum hoc ad fidem hujus Apographi ab* Edwardo Thwaiteſio *una cum aliis ſcriptis Biblicis editum eſt* Oxoniæ, 1699.

Incip. . . . . tpeoðe ȝifena in ðỳſ ȝinnan ȝſunðe.
Expl. ðuſh hiſ rỳlfeſ miltre :.

Jun. 107. I. HYMNI & CANTICA VETERIS ECCLESIÆ, *cum interlineari tranſlatione Anglo-Saxonicâ, quos ex Cott. bibl. Cod.* MS. *qui inſcribitur,* VESP. D. 12. *deſcrip. cl.* Junius.

Incip. O lux beata trinitas. Et principalis unitas, &c.

(eala) þu leohт ⁊ eala þu eaðiȝe þſỳnneſ. ⁊ eala þu ealðoplic anneſ.
O lux & o beata Trinitas, & o principalis Unitas.

on

on aȝeoƀ leohƀ on uſum heoſtum. ſoſðan ſe nu apeȝ ȝepiƀ ſýſnen ſune:
Infunde lumen in noſtris cordibus, quia jam recedit igneus ſol.

ſe pe biddaþ on æſnemeſtȝen ⁊ ſe pe biddaþ on æfenne mið leoðða loſu;
Te deprecemur mane & te deprecemur veſperi carmine laudum.

heſie uſe eaðmoðe puldeſ ſe ȝeonð ealne poſuldе.
Laudet noſtra ſupplex gloria te per cuncta ſæcula.

ſý puldeſ ȝoð fæðeſ ⁊ hiſ anum ſunu mið ſam fſoſefſ-ȝaſte ⁊ nu ſa ⁊ on ecnýſſe:
ſit gloria Deo patri, ejuſque ſoli Filio, cum Paraclito ſpiritu, & nunc & in perpetuum.

II. *Hymnis hiſce (dicit doctiſſimus* Junius) *omnino videtur hîc addendum ex* Regulari concordia Anglicæ nationis Monachorum Sanctimonialiumque, (*In bibliotheca Cottoniana, ſub effigie* Tib. A. 3.) *Qualiter olim ordo hymnorum tempore hyemali eſt cuſtoditus.*

Incip. fſam oð on heafuð lencten fæſtene an ſi ȝehealden enðebýſnеſ ýmna.
A Kł Novembr uſque in caput quadrageſſimae unus teneatur ordo hymnorũ.

Jun. 108. I. Cantica *in Dominicis noctibus canenda, cum interlineari verſione Saxonicâ, ex Cottoniano codice, qui inſcribitur* Jvlivs A. 6.

Incip. eala ſu ðniht̄ ȝemiltſa uſe. ſe ſoðlice ſe anbidað.
O domine miſerere noſtri, te enim expectavimus.

beo ſu eaſm uſe on æſnemeſtȝen. ⁊ hæl uſe on tide ȝeðneſeðnýſſe:
eſto brachium noſtrum in mane, & ſalus noſtra in tempore tribulationis.

Hæc cantica nonnihil diſcrepant ab eis quæ in præcedenti occurrunt volumine.

II. YMPNARIVM GLOSSATVM? (*ex Cod. Cott.* Jvl. A. 6.)

Incip. . . . . teaſtlicoſ mið fýſnum helle:
acrius ignibus Averni.

eala ſu alýſend ſoſ ſan ſ ſu aðileȝie uſe man ⁊ ſ ſu ſuſhteo pelſillende uſ
O redemptor gentium ob hoc ut deluas probra, & conferas benignus nobis

týðða ſæſ ecan liſeſ.
commoda perennis vitæ.

Paullo poſt, omiſſis (ut videtur) Latinis Saxonica ſolummodo deſcripſit vir cl.

Expl. eala ðu ſſinnýſ eala ðu annýſ ætbeo ðu halriȝendum. ⁊ æncle mið leoſum unðeſſoh
ſ ſ pe ȝelæſtan:

Jun. 109. I. *Excerpta ex* Gregorii Papæ *Dialogorum verſione Anglo-Saxonica.*

II. *Excerpta ex libro* Regularis Concordiæ Anglicæ nationis Monachorum Sanctimonialium*que*, *per cl.* Junium.

MSS. Codd. QVORVNDAM NOSTRATIVM AD REM SAXONICAM SPECTANTES.

Laud. E. 33. I. Saxon-English Remains of the Pentateuch, Joſua, Judges, Job, &c. Out of Sr. Robert Cotton's Manuſcripts of moſt reverend Antiquity, now firſt new Engliſhed and ſet out by WM. L. (i.e. *Will. L'iſle.*)

John 6. 12. Gather up the fragments that remain, that nothing be loſt.

Codex autem hic continet tranſlationem Pentateuchi Anglo-Saxonici (qui in bibliotheca Cottoniana inſcribitur Claudius B. 4.) *in linguam Anglicanam, per* Will. L'iſle.

II. More of the ould Teſtament quoted in the Saxon Homilies which are entitled in Latine *Catholici Sermones* and Tranſlated into the ould Engliſh by Aelfricus Abbas.

Continet hic tractatus plurima loca veteris Teſtamenti, Saxonicè & Anglicè.

III. fol. 19. BE ÞESTER.

Incip. Iu on ealdum dagum pær ſum ſice cyning nam cuð on populde Aruepuſ gehaten. ⁊ ſe hefde cynerice eaſt ſpam Indian oð Ethiopian lande þ ir ſpam eaſte-peardan þirrene populde ⁊ ſuþ-peardan oð to þam Silheappum.

Expl. oferſ ſpilcne anpealð. ⁊ he pær mihtpiſ. ⁊ pæðfæſt on peopcum. ⁊ he hæfde oþerne naman aptapxeprer. Sy puldor ⁊ lof þam pelpillendan gode. Se þe æfre rixaþ on ecnyrre. AMEN:.

Haec narratio, ſeu potius Homilia, ſcripta eſt Saxonicè & Anglice.

III. *De Templo Hieroſolymitano, Saxonicè & Anglicè.*

Incip. Dauið ſe mæra cyning hæfde gemynt þ he polde þ tempel aræran þam ælmihtigan gode to pun̄ðmynte. ac he him ræde þurh hir piteȝan Naþan þ hir runu rceolde þæt tempel areran ⁊ he polde him beon for fæder ⁊ him mið mildheortnyrre gyrde rtyran gif he ahpar unrihtlice dyde.

IV. fol. 32. BE IOB.

Incip. Sum per pær gereten on þam lande þe ir gehaten Hur. hir nama pær Iob.

Expl. ⁊ gereah hir bearna bearn oðða feorðan mæðe. on eallum hir life he leofode tpa hund geara ⁊ eahta ⁊ feopertig geara he pær re firſta man æfter abrahame þam heahfæderre.

Tractatulus ſive Homilia habetur Saxonice & Anglice. Saxonicum ex hoc Apographo edidit Edwardus Thwaites *cum Heptateucho ſuo*, Oxon. 1699.

V. *Prophetiæ per Homiliſtam Saxonicum ad Chriſtum applicatæ, Saxonicè & Anglicè*

Incip. Se ælmihtiga god behet gefyrne populde Abrahame þ on hir cynne rceolde beon eal mancynn gebletrod. ⁊ him eac rpa galærte.

Omnia manu propria Gulielmi L'iſle.

Laud. D. 85. I. The Saxon-Engliſh Pſalter, to preſerve the memory of our mother Churche and Language, and to further the ſtudye of our Antiquityes and Lawes.

Out of Manuſcripts moſt auntient remaining ſtill in the Univerſity Library, and that of Trinity, and Corpus Chriſti Colledge in Cambridge. Taken and fitted with the Phraſe of our tyme; not as a new Engliſh tranſlation, but as the ouldeſt of all, to th' aforeſaid end, received and made known by WM. L. (*Will. L'iſle*) late of the Kings there.

——— ——— Ego cur, ſtabilire caduca
Si poſſum, invideor? quidni fugientia ſiſtam?

II. fol. 120. *In fine Pſalterii Saxonice & Anglicè, habentur itidem Cantica S. Scripturae eiſdem Linguis ſcripta, nempe,* ranȝ Eraier, ranȝ Ezechier kyninger, ranȝ Anner, ranȝ Moyrer (*ab Ed. Thwaites editum,*) ranȝ Habacuc, ranȝ Moyrer. Oratio Dominica. Sanȝ haliȝ Ambroſer birſoper. Hymnus trium puerorum, ranȝ Zachaier, Leleara þara Aportolar, ranȝ gebletrod Marian, Leleara Athanarer. Gloria in excelſis, Pſalmus 151.

Titulos autem Canticorum Saxonicorum ipſe forſan D. L'iſle excogitavit.

III. Certaine prayers of the Saxon times, taken out of the Nunes Rules of St. James Order, in Bennet College Library.

1. To þam halȝan þrynnerre.

Incip. Ealmihtiȝ god fæder. runa ⁊ hæliȝ ȝaſt. af ge beoð an god. ealra ge beoð an mihte.

2. To ðam Hælende Criſte.

Incip. La ihū þin ape. ihū fop mine rynnaf ahonȝen on node.

3. An

3. An oðep.

Init. Fop ða reoxen ȝýrtar ðær halȝan ȝarter.

4. An oðep.

Init. Fop ða týn hearter þe ic ȝebnocen hæbbe.

5. An oðep.

Init. Fop ðe punðeȝunȝe ihũ cnirt ox ðine tpeolxen apoztolar.

6. An oðep.

Init. Fop ealle þa raplen þe beoð xopð xanen i þe bileaue ox þa xeopen ȝobrpeller.

7. An oðep. **but in Latine, to be ſaid at receiving the Sacrament of the Altar.**

Concede quaeſumus omnipotens deus ut quem aenigmaticè & ſub aliena ſpecie cernimus, quo ſacramentaliter cibamur in terris; facie ad faciem eum videmus, eo ſicuti eſt veraciter & realiter frui mereamur in coelis, per eundem. Amen.

Hic liber à D. L'iſlæo *ad prælum videtur deſtinatus; nam in fronte operis, habetur hæc ejus imprimendi facultas.*

Imprimatur, Henr. Butts Procanc. Cantabrig. 3. *Decemb.* 1630.
Samuel Ward, Tho. Bainbrigg, Laur. Chaderton, Samuel Brooke, Thomas Harriſon.

NE. D. 1. 24. DICTIONARIOLVM, ſive Index Alphabeticus vocum Saxonicarum (ni fallor) omnium, quas complectitur Grammatica clariſſimi viri Dnī *Joannis Joſſelini.*

Item alius Index Alphabeticus, priorem illum ſubſequens, de omnibus hujus Grammaticae Regulis. In eorum gratiam, qui noſtratis linguae veteris, illius quidem, & temporum injuria pœne extinctae, aut certè ab ea quæ nunc eſt forma plurimum immutatae, jam tandem, & quaſi ſub deſinentem diem ſtudioſi fuerint. Opera Jo. P. (*forte Joannis Parkeri, D. Matthæi filii*) collectus & diſpoſitus uterque.

Hunc libellum eundem eſſe cum illo per doctiſſimum Hickeſium *memorato, in praefatione ad lectorem priori Editioni Grammaticarum ſuarum praemiſſa, fidem faciunt hæc verba tegumento exteriori inſcripta.*

Exeunte An. Dom. M.DC.LXXX.VIII. Hoc MS. mihi dedit Johan. Battely Archidiaconus Cantwarenſis.

Geo. Hickes. *qui denique eundem Bibl. Bodleianæ contulit.*

James 41, 42. *Gloſſariolum Saxonico-Anglicum duabus partibus.*

Seld. ſupra. 62. *Collectio vocum Saxonicarum.* (i. e. Sax. Angl.)

ex 4. Evangeliis.
ex tribus Homiliariis Bibl. Bodl.
ex quodam imperfecto volumine de vitis Scī Martini, Scī Thomæ Apli, Scāe Mildrethae.
ex Aldhelmo de laudibus Virginitatis gloſſato.
ex libello continente Gloſſarium dictionum, cum interpretatione Anglica.
ex Archaionomia Lambarti (*Lambardi*)
& Regula Scī Benedicti Paraphraſticè tranſlata.
ex pareneſi quadam Anglo-Lat. Bibl. Bodl. A. 1. 11. Th.
& quodam gloſſario brevi. B. 19, 7.
ex Dunſtani libro ubi tractatus de Cruce Saxonice.
ex Saxonicis 4. Evangel. interlin. aliiſque.

Init. acennep. **borne.**
abnep. **drewe.**
anrýne. **face,** &c. *omnia, ni fallor, manu doctiſſimi viri* Richardi Jameſii.

Seld. supra. 63. *Dictionarium Saxonico-Anglicum* Laurentii Noelli, *& ab Auctore* Guil. Lambardo *dono datum.*

Jun. 26. *Superioris Dictionarii Saxonico-Anglici, per* Laurentium Noellum *compilati & ordinati, Apographum manu* cl. Junii *exscriptum.*

Fronte libri, habetur hæc notula

For the degrees of the Declination of the old Englishe or Saxon tongue, reade
1. The Lawes before the Conquest.
2. The Saxon Chron. of Peterborough, after the Conquest.
3. The Saxon writte of H. 3. to Oxford-shyre. in the litle booke of olde Lawes.
4. The Pater nre and Creed of Rob. Grosted, in the booke of Patrices purgatorie.
5. The Rythme of Jacob. in the booke called *Flos Florum.*
6. The Chronicles called Brute, Gower; Chaucer, *&c.*

By the which and such like it maye appeare, howe and by what steppes our language is fallen from the old Inglishe, and drawen nearer to the Frenche. This may well be lightened by shorte examples from theise bookes, and is meet to be discovered when this Dictionarie shall be emprinted. *W. Lambarde.* 1570.

Jun. 37. *Desiderantur omnia paucis quibusdam exceptis quæ memoratu sunt indigna.*

Jun. 76. *Excerpta ex duobus Codicibus Evangelicis Dano-Saxonice interlineatis, uno* Cottoniano *altero* Rushworthiano, *per* Junium; *quæ in Apographo supra laudato continentur.*

Jun. 77. Glossarium Latino-Saxonicum, *ex Glossariis* Ælfrici, *Reubeniano, Cottoniano & D'Ewesiano, ex Dictionario* Noelli, &c. (*manu* Junii.)

Jun. 112. *Dictionarium Latino-Saxonicum, schedis solutis, manu* Junii *scriptum.*

Jun. 2. *Primum volumen* Glossarii Quinque Linguarum veterum Septentrionalium, *manu* cl. Junii *scriptum, Ab A. ad S. inclusivè.*

Jun. 3. *Secundum volumen ejusdem* Glossarii *manu aliena. Utrorumque etiam Apographum laxiùs* 10 *voluminibus descriptum, habetur in Bibliotheca Bodleiana, inter Codices ad eam à Reverendo patre* Joanne Fello *Episcopo non ita pridem* Oxonienſi *legatos.*

Jun. 4, 5. Etymologicum Anglicanum *duobus voll.* Junii manu *descriptum, à quo etiam fuit compilatum opus hoc elaboratissimum & utilissimum.*

Grammaticalia quædam Anglo-Saxonica per D. Thomam Marescallum *in solutis schedis scripta, & inter Codd. ejus* MSS. *reposita.*

Libri impressi à cl. *Junio* notati & emendati.

Jun. 9. Galfridi Chauceri *opera, edit. Lond.* 1598. *ad quæ pariter pertinet opus* Junii *manu scriptum &* Jun. 6. *signatum, in quo omnes obsoletæ apud* Chaucerum *voces collectæ sunt, præter illas quæ incipiunt à littera* A, *quæ desiderantur.*

Jun. 7. Guil. Somneri *Dictionarium Saxonico-Latino-Anglicum à* Junio *castigatum, cum* Ælfrici *Præsulis Grammatica, quam contulit* Junius *cum Codicibus Cottoniano & D'ewesiano.*

Jun.

Jun. 10. Bedae *Venerabilis Hiſtoria* Eccleſiaſtica Gentis Anglorum, *editionis* Whelocianae, *manu cl.* Junii *paſſim notata. &* Chronologia Saxonica *ex binis bibliothecæ Cott. codicibus aucta.*

Lambardi *verſio Latina priſcarum Legum Anglicarum, edit.* Whelocianæ Cantab. 1644. *paſſim ex* Joanne Bromptono *emendata.*

Jun. 18. *Proœmium & Epilogus* Regularis Concordiæ (*ut vocatur*) Anglicæ nationis Monachorum Sanctimonialiumque *in notis* Seldeni *ad* Eadmeri *Hiſtoriam Novorum, ex Codice* MS. *per* Junium *emendati.*

Jun. 32. Hortus Vocabulorum, *ſive Dictionarium Latinum* (*ex Catholico, Breviloquio, Cornucopiae, & Medulla Grammaticae excerptum*) *Latine partim, partim Anglicè explicatum, & per* Winandum de Worde, Weſtmonaſterii *A.D.* 1500. *impreſſum*; *manu* Junii *plurimis in locis adnotatum.*

Jun. 54. Æneidos Virgilii *verſio* Scotica *per* Gawinum Dowglaſs Epiſcopum Dunkeldenſem, *Lond.* 1553. *manu* Junii *notata. Ad quam etiam pertinere videtur Codex* MS. Junianus 114, *in quo difficiliores apud eundem* Gawinum *voces explicantur. Verum, eheu! deſiderantur omnia vocabula quæ à primo Alphabeti Elemento* A *incipiunt.*

Jun. 73. Caedmon *à* Junio *Editus,* (*cum* 3 *precibus ex* Cottoniano Codice IVL. A. 2.) *ab eoque notatus*; *ad quem pertinebat Codex* MS. Junianus, 113, *continens Indicem Alphabeticum Verborum quæ apud Caedmonem occurrunt, cum relatione ad paginas. Nunc autem, neſcio quo infelici caſu, codex è bibliotheca aufertur, cum aliis quibuſdam Junii Libris, quorum ſola tegumenta ſuperſunt.*

Jun. 92. Regula S. Benedicti *Latine* Duaci *impreſſa* A. D. 1611. *Saxonice per* Junium *gloſſata ex Cottoniano Codice, qui inſcribitur* TIBERIVS. A. 3.

Jun. 33. Pſalterium Davidis *Latino-Saxonicum vetus, à* Johanne Spelmanno D. Hen. *fil. editum, Lond.* 1640. *& à cl.* Junio *collatum cum optimæ notæ Cod. Voſſiano.* (*ſc. Jun.* 27.)

MSS. Mareſchal. 72. *Liber Impreſſus per* Guil. L'iſle. *Lond.* 1623. *cui Titulus* **A Saxon Treatiſe concerning the Old and New Teſtament,** &c. *cujus verſionem Anglicam infinitis fere locis emendavit linguæ Saxonicæ peritiſſimus* F. Junius F. F.

Hactenus de Codd. MSS. tam Antiquis quam Recentioribus, tam Autographis quam Apographis, ad rem Saxonicam ſpectantibus, qui in celeberrima *Bibliotheca Bodleiana* adſervantur. Procedamus ergo ad eos deſcribendos qui in aliis *Oxoniæ* Bibliothecis extant.

CATALOGVS MSS. ANGLO-SAXON. IN ALIIS OXONIÆ BIBLIOTHECIS.

In BIBLIOTHECA ASHMOLIANA habetur Codex membr. num. 328 *notatus, cum propter vetuſtatem, tum elegantiam literarum ſpectabilis. In eo continentur quamplurima de* Computo Eccleſiaſtico *tam Latinè quam Saxonicè ſcripta; quorum primum ab his verbis*

I. Pag. 1. *Incip. Lat.* IN XPI NOMINE ÞOC OPVS INCIPIAM.

Incipit Computus Latinorum. ac Græcorum. Hebreorumque. et Ægiptiorum. nec non et Anglorum.

Incip. Sax. Þeſ onginð Gerim-cræft æfter Leden-panum. ⁊ æfter Græcum. ⁊ Iudeiſcum. ⁊ Ægiptiſcum. ⁊ Engliſcum þeodum. ⁊ ma oðra.

II. pag. 59. *De menſibus Anni.*
III. pag. 187. *De Alphabeto.*
IIII. pag. 191. *De Notis à Librariis uſurpatis.* (*partim ex Iſidori Orig. lib. I.*)
V. pag. 197. *De Ponderibus.*
VI. pag. 202. *De Numeris.*
VII. pag. 203. *Alphabeta Anglo-Saxonum,* Latinorum, Græcorum & Hebreorum.

VIII. pag. 205. *Numeri Latinè & Saxonicè*, &c.
IX. pag. 240. *De ætatibus Mundi Latinè & Saxonicè.*
X. pag. 247. *De ſolutione Satanæ poſt mille Annos. Lat. Saxon.*
XI. pag. 250. *De ſeptem peccatis.*
XII. pag. 251. AMMONITIO AMICI. Þ ıꝛ ꝓꝛeonꝺlıc mẏneȝunȝ.
XIII. pag. 253. *Homilia Saxon. de quatuor Virtutibus, Juſtitia, Prudentia, Temperantia & Fortitudine.*

Incip. Feoꝛeꝛ þınȝ ꝛẏnt ealꝛa þınȝa beheꝼoꝛt þam aꝛꝓẏꝛꝺan men. þam Lobeꝛ ꝓꝛẏnꝺ. ꝺam þe ꝺenȝꝺ to ꝺam ecan lıꝼe.
Expl. Bıꝺꝺe þınne Dꝛıhten Þ ꝺu mæȝe ȝ mote þuꝛh hıꝛ mıhte Deoꝼol anꝺ hıꝛ hete oꝼeꝛcuman ȝ to hıꝛ mıltꝛe becuman. þæꝛ ꝺu hæꝼꝛt mıltꝛe ȝ blıꝛꝛe a butan enꝺe :.

De Auctore ſeu Compilatore hujuſce Operis Miſcellanei, à Byrdferthi *nomine, qui ter in hoc Cod. memoratur, & præſertim pag.* 152 (*in qua extat ejus Oratio Lat. Saxon. quæ ſic incipit.*

Sp̄ſ alme ueni. ſine te non diceriſ unquam
Munera da lingue qui daſ . . . . munere linguaſ.
Lum nu halıȝ Laꝛt. butan þe bıꝛe þu ȝeꝓuꝛꝺoꝺ.
Lẏꝛ þine ȝẏꝛe þæꝓe tunȝan. þe þu ȝẏꝛꝛt ȝẏꝛe on ȝeꝓeoꝛꝺe :. *inducuntur docti ut credant illum fuiße* Bridfrithum Rameſienſem Monachum, *qui ſub* Æthelredo Rege (*teſte Balæo*) A. D. 980 *floruit: & in Computandi ratione & id genus Diſciplinis, celeberrimus audivit Doctor.*

Dugdal. U. Dictionarium Saxonico-Anglicum, *in cujus fronte hæc Auctoris (ſive Collectoris) manu ſcripta leguntur.*

In hoc volumine continentur plurima verba Saxonica, ordine Alphabetico digeſta; ſecundum Anglicum ſermonem modernum expoſita; ex variis Codicibus Manuſcriptis vetuſtis decerpta, ac penes prænobilem Chriſtophorum Baronem Hatton. A. D. M.DCXL.IIII.

Libri quatuor Homiliarum Sax.

Liber quaſdam Conſtitutiones in Concilio apud Wintoniam, tempore Regis Willielmi Conqueſtoris editas, lingua Saxonica; nec non Homilias quaſdam Saxonicas continens.

Liber Sax. Dialogorum Gregorii, cum Herbario quodam Sax. annexo.

Liber Curæ Paſtoralis à S. Gregorio Papa editus, & in Saxonicum ſermonem tranſlatus per Regem Alfredum.

Ex aliis Codicibus prœlo divulgatis.

Lambard, de priſcis Anglorum legibus impr. *Lond.* an. 1568. quarto.

The Goſpells in Saxon and Engliſh, impr. *Lond.* 1571.

Lamberts Perambulation of Kent, impr. *Lond.* 1623.

A Teſtimony of Antiquitie (per Will. L'iſle) impr. *Lond.* 1623.

H. Spelmanni Concilia Vol. I. impr. *Lond.*

Pſalterium Davidis Latino-Saxonicum (à *Johanne Spelmanno* Equ. aurato editū,) impr. *Lond.* 1640.

Hiſtoria Eccleſiaſtica gentis Anglorum Venerabilis Bedæ Latino-Saxonica (per *Abrahamum Whelock* edita) impr. *Lond.* 1643.

Nonnulla labore & induſtria Gulielmi Dugdale Arm. Foecialis à Ceſtria denominati. An. 1644.

In Bibliotheca interiori COLLEGII D. JOANNIS BAPTISTÆ OXON.

Arch. 3. N. 2. *Cod. membran. antiquus & bonæ notæ, in quarto* (*quondam* liber Sc̄ı Lutheꝺı ꝺ Dunlmo ȝ ꝺe armarıo Precentoꝛıſ) *in quo continentur*

I. Ælfrici Præſulis Grammatica, *ſive Excerpta ex* Priſciano & Donato, *inter quem librum & impreßum, quoad Lectiones variantes, magna eſt diſcrepantia.*
II. Gloſſarium *hoc Titulo* INCIPIVNT NOMINA MVLTARVM RERVM ANGLICE, *Grammaticæ adnexum, quod etiam ab impreſſo Gloſſario, in multis differt.*
III. *Colloquium Latinum, in uſum puerorum conſcriptum; cui, finito Gloſſario ſuperiori, præmittitur hoc Tetraſtichon miſellum,*

Denique compoſuit pueriſ hoc ſtılum rıte diverſum
Qui Bata Ælfricuſ monachuſ breuiſſimuſ.
Qualiter Scholaſtıcı ualeant reſumere fandı.
Aliquod ınıtıum Latınıtatıſ ſibı :. *Dialogus autem ſic*

Incip. Surge frater mı. de tuo lectuo. quıa tempuſ eſt nunc nobıſ ſurgendı.
Expl. Explıcıt hıc ſermo Latınuſ calce quıeſcenſ
A Bata Ælfrıco diſpoſıtum Monacho :.

IV. AD-

IV. ADHVC EGO BATA DIFFICILLIORVM SENTENTIAM ADDO.

Incip. O grate puer sterne meum gausape. quia non habemus mappam. nisi in Festiuitatibus.
Expl. allubescente uranico basileo, qui uiget & dominator per inmortalia saecula:.

V. HANC SENTENTIAM LATINI SERMONIS OLIM ÆLFRICVS ABBAS COMPOSVIT. QVI MEVS FVIT MAGISTER. SED TAMEN EGO ÆLFRIC BATA MVLTAS POSTEA HVIC ADDIDI APPENDICES.

Incip. Nos pueri rogamus te Magister obnixe. ut doceas nos loqui Latialiter recte. quia Idiote sumus & corrupte loquimur.
Expl. Satis est hac locutum. & hic sermo sufficiat nobis. Amen:.

VI. *Sequitur manu recentiori Pars altera (ut videtur) superioris colloquii, vel saltem aliud ejusdem farinæ Latine, cum interlineari versione Saxonica.*

Inc. eala þu clene ne pana ðu æfre pex-bneda cnamfidan fleoð þu peran ealdon. flidendef plegan.
O Clerice ne dempseris umquam diptycas lateri fugias fore concula labentis ludi.

Exp. nene gepite pude feoh. ꝑ steme spic-hus spetnisse ðe. beo þu gemyndig þines mæðgildā:.
nec absitq; lucan. quo flagret lar , nectar tibi. esto memor tui gallonis.

Arch. 3. N. 41. *Folio primo pervetusti Codicis* Evangeliorum *Latine scripti, habetur Carta* Ægelredi *Regis Cantiæ confecta* Ecclesiæ Xpī *in* Dawbernia *de terris quibusdam in* Sandwich, A.D. 979. *Sax. Ejusdem folii facie altera, extat ejusdem Cartæ versio Normanno-Saxonica.*

In Bibliotheca COLLEGII OMNIVM ANIMARVM apud OXONIENSES, *Extat Historia* Henrici V. *Anglorum Regis, cui ex utraque parte adnectuntur (ad servandum Codicem)* Fragmenta quædam Grammaticæ Ælfrici Præsulis, *elegantissimè scripta.*

In Bibliotheca COLLEGII CORPORIS CHRISTI OXON. *extat Exemplar vetustum, & (quod dolendum) mutilum* Historiæ Ecclesiast. gentis Anglorum Saxonicè *versum per* Ælfredum *Regem.*

In Thesaurario ÆDIS CHRISTI OXON. *Penes Reverendos & Doctissimos viros D. D. Decanum & Capitulum, extat* Registrum Cartarum Abbatiæ de Eynesham, *ex quo quædam Proferuntur Saxonica, in Monastici Anglicani* Vol. I. pag. 260.

CATALOGUS
Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum,*
QUI
ADSERVANTUR IN BIBLIOTHECIS
ACADEMIÆ CANTABRIGIENSIS.

CODD. ANGLO-SAXONICI BIBLIOTHECÆ COLLEGII CORPORIS CHRISTI APUD CANTABRIGIENSES.

B. 4. *LIBER Pontificalis in membr. Latine, ante Normannicam Conquiſitionem Angliæ ſcriptus, qui fuit olim (ut videtur) Eccleſiæ Cathedralis Wigornienſis. In eo præter Benedictiones illas quas in aliis hujuſmodi libris invenire licet, (quarum cauſa, Neotericus quidam hunc Titulum appoſuerit* Benedictiones Epiſcopales.) *continentur Formulæ quædam Obedientiæ Canonicæ quam Epiſcopi conſecrandi ſolenniter profiteri ſolebant Cantuarienſi Archiepiſcopo, Papæ Romano,* &c. *recentiori manu exaratæ. Saxonicè vero hoc in Codice exſtant Formulæ Conſecrationis & Adjurationis ſicuti in Ordalio obtinebat mos, ut ex ſequentibus pateat.*

HALSVNG.

Pag. 301. I. Incipit Exorciſmuſ aquae ad Iudicium Dei demonſtrandum.

eop

Incip. Ic halſiġe þe ðuſih þæne ælmihtiġan God. ðe ġeſceop heoſonaſ ⁊ eoſðan.

ġe ġene ſint.

Expl. ðe þu nu betiġen eaſt.

II. ADIVRATIO.

eop

Incip. Ic halſiġe þe þuſh þæne ſæðeſ. ⁊ ſunu. ⁊ þæne haleġan ġaſt.

ſton ua it

Expl. oð þe ſiſteſt hpa hyt ðyðe.

eop menn

III. *Incip.* Ic halſiġe þe nu mann þuſh ġetinġnyſſe uſeſ Dnihtneſ Hælendeſ Cniſteſ.

Expl. §. 3. ðe leoſaſt ⁊ nixaſt on ſolulda ſolulð. Gepynþe þæt.

D. 5. *Codex MS. in fol. min. poſt tempora Ælfredi Regis, à Leofrico Epiſcopo (ut videtur) una cum plurimis aliis Eccleſiæ ſuæ Exonienſi donatus, & ab eo appellatus* Martiſologium, (*vid. ſupra. pag.* 80.) *In eo autem adhuc reſtat*

I. *Pars maxima* Martyrologii *ſeu potius* Menologii *Anglo-Saxonici, nempe à die* 19. *Menſis Martii, uſque ad diem* 21 *Decembris, incluſivè: & quæ cum Cod. Cottoniano omnino convenit. lectionibus aliquot Variantibus ſolummodo exceptis. Titulos etiam ſive Rubricas uniuſcujuſque diei heic in medium proferre placuit, quo melius conſtaret Lectori erudito, quinam fuerint illi Sancti Viri & Fœminæ, qui à majoribus noſtris ſumma cum religione commemorabantur.*

Se Hnet-monað. Martius.

19. Scē Gnegoniet tyð þæt halgan Biſcopeſ. ſe wæſ on þæſne ceaſtre Nazaſene. (*lege* Nazianzene.)
20. Se ðniðda ſolulde-dæg.
Scē Cuþbehteſ ġeſitennyſ þæſ halgan Biſceopeſ.
21. Se ſeoſþa ſolulde-dæg.
Scē Benedictuſ ġeſitennyſ þæſ halgan Abbudeſ.
22. Se ſiſta ſolulde-dæg.
23. Se ſixta ſolulde-dæg.
ðæſ halgan Mæſſe-ſneoſteſ þnoſunġ. ſe wæſ nemneð Theodoſatuſ.
24. Se ſeoſoða ſolulde-dæg.
25. Com Gabſiel ſe Engel æſneſt to ſcā Maſian mið Godeſ æſende. ⁊ on þone dæġ ſcā Maſia wæſ eacen ġeſoſden, &c.
26. On þone dæġ Cniſt deaþ (*lege* deað) ſoſ uſ.
27. On þone dæġ Dniht oſ deaðe aſaſ.

Eaſteſ-monaþ. Apſelis.

3. ðæſa haliġſa fæmnena ⁊ þæſa eadiġſa ġeſſuſtſa ſcē Agape. ſcē Chione. ⁊ ſcē Hiſena.
5. ðæſ halgan Biſceopeſ ġesitneſſe ſcē Ambroſi. ⁊ he wæſ þæſne buſġe Biſceope þe Medolana hatte.
Scē Hyſenan tyð þæſne halgan fæmnan.
6. Seoſon fæmnena tyð þa þnoſedon maſtyndom ſoſ Cniſte on Syſia mæġþe. (⁊) þæſa nama wæſon Satuſnina. Hilaſina. Dominando. Roġantina. Soſotina. Donata. Paulina.
11. Scē Guþlacēſ ġesitennyſ þæſ Ancſan on Bniſtene.
12. ðæſa haliġſa bnoðſa tyð ſcē Valeſiane. and Scē Tiburtii.
18. þæſ Biſceopeſ tyð ſce Eleutheſii(i). ⁊ hiſ moðeſ þæſne nama wæſ Anthie.
21. þæſ halgan Ancſan ġesitennyſ ſcē Æþelwaldeſ. ſe ġeſæt anceſ ſetl on Fcaſne þam ealande

lande æfteſt æfter ſce̅ Cuðbeohte þam Biſceope.
23. Sce̅ Geoſiuſ tÿð þæſ æþelan maſtÿſtes.
24. Sce̅ Wÿlfeſtðes ȝeþÿtennÿſ þæſ halȝan Bÿſceopes.
25. Seo tÿð on Rome ⁊ on eallum Godes Cſiſcum ſeo ÿſ nemned Letania maioſa. þæt ÿſ þonne mÿcelſa Bena dæȝ.
Sce̅ Marcuſ ðſopunȝ ðæſ Godſpelleres.
27. Thæſe halȝan cpene tÿð ſce̅ Alexandſia.
28. Sce̅ Vitaleſ tÿð þæſ maſtÿſtes.
Sce̅ Cſiſtofores tÿð ⁊ ðſopunȝ þæſ mÿclan maſtÿſtes.

Maiuſ. ðrÿ-mÿlce.

Foſðam ſÿlc ȝenÿhtſumnÿſ þæſ (ȝeo) on Brÿtene. ⁊ eac on Geſmania-lande. of þam Englaðeod com on þaſ Brÿtene þæt hiȝ on þam monþe þrÿþa on dæȝ hiȝ meolcodon heora neat.

1. Sce̅ Philippuſ (tid) þæſ Apoſtoles and þæſ ȝodes æſtendſacan.
2. Thæſ halȝan Biſceoſes ȝemÿnd ſce̅ Athanaſii.
3. Sce̅ Alexandſes ðſopunȝ þæſ ȝeontan Papan on Rome ⁊ tpeȝra mæſſe-þſeoſta mÿd hÿm ða þæſon nemnede ſcſ̄ Euentiuſ. and ſcſ̄ Theodoluſ.
Seo tÿð ðe Cſiſtes Rod þæſ ȝemeted æſtes.
5. Se dæȝ þe uſe dſÿhten on to heoſonum aſtah.
6. Sce̅ Eadbÿſhtes ȝeþÿtennÿſ þæſ anſeoſþan fæðes. ſe þæſ Biſc(e)op on Brÿtene æft ſce̅ Cuðbeohte on þam halȝan mÿnſtſe ðe ÿſ nemned lÿndefeſ(e)ne ea.
7. Sce̅ Iohannes ȝeþÿtennÿſ ſe þæſ Bÿſceop on Brÿtene on Noſðhÿmbſa þeode.
8. Se dæȝ þe ſce̅ Michaeles cÿſice æftes funden þæſ. on þam munte Gaſȝana þæſ ſe man þæſ oftcoten mÿd hiſ aȝenſe ſtſæle. mÿd ðiȝ þe he polde þone feaſ (ſceotan) ſe ſtod on ðæſ ſcſæfes duſa.
Sce̅ Victoſes þſopunȝ þæſ maſtÿſtes.
9. Sumeſes fruma.
10. Thæſ Maſtÿſtes tÿð ſce̅ Goſdiani.
12. Sce̅ Pancſates þſopunȝ þæſ æþelan cnÿhtes.
14. þæſa haliȝſa maſtÿſa þſopunȝ ſcī Victoſ(i)es ⁊ Scī Coſona.
15. Se mÿcla dæȝ Pentecoſten.
18. Sce̅ Iohſ̄ tÿð þæſ paſan ⁊ þæſ maſtÿſtes.
20. Sce̅ Baſillan tÿð ðæſe cÿnelican fæmnan.
25. Sce̅ Vſbanes ȝemÿnd ðæſ papan.
26. Sce̅ Aȝuſtinuſ ȝemÿnd þæſ Biſceopes. ſe bſohte (fullþiht) æftes on ðaſ Brÿtene on Engla þeode ⁊ hÿſ Biſceopſetl þæſ on þæſe ceaſtſe Doſobeſnis þæt fæſ on Cantpaſe-bÿſ(i)ȝ.
29. Thæſa haliȝſa maſtÿſa tÿð ſcī Fiſinii ⁊ ſcī Alexandſi.
31. Sce̅ Petſonellan tÿð þæſe fæmnan. heo þæſ ſce̅ Petſes dohtoſ ðaſa apoſtola aldſes.

Iuniuſ.

Se æſſa liða (foſðon he ÿſ nemnen liþa) foſþon þe ſet lÿfft ⁊ (þa ÿndaſ beoþ þonn̄ ſmÿlte ⁊ mannum bÿþ þonn̄ ȝefunelic þæt hiȝ lÿþað on ſæſ brÿme.)

1. On þone æftestan dæȝ ðæſ monðes belÿmpað tpeȝen Mæſſe-ſanȝaſ. ſe æſſa bÿð on þā ealdan Sacſamentoſu̅ þæt ÿſ on þā ealdan Mæſſe-bocu̅. on ſce̅ Pſÿſces ȝemÿnd ðæſ maſtÿſtes. oðeſ bÿð on ðā nÿſan bocan on Scī Nicomeniuſ ȝemÿnd ðæſ maſtÿſtes.
2. Sce̅ Heſaſmuſ tÿð ſe þæſ Bÿſceop on Antiochia-ceaſtſe.
Thæſa eadiȝſa þeſa tÿð ſce̅ Maſcelline ðæſ mæſſe-þſeoſtes. ⁊ ſce̅ Petſes ðæſ Cſiſtenan þeſes.
On ðone ÿlcan dæȝ ðſopude maſtÿſtdom foſ Cſiſte ſcſ̄ Anthemuſ.
9. Thæſ halȝan mæſſe-þſeoſtes ȝemÿnd ſce̅ Columba(n) ðone nemnað Scottaſ Columcÿlle.
10. Sce̅ Baſnabes tÿð ſe þæſ Cſiſtes Apoſtola biſcipul.
15. Sce̅ Vites ðſopunȝ
16. Thæſa eadiȝſa þæſa ðſopunȝ ſce̅ Fes(ſ)coneſ ðæſ mæſſe-þſeoſtes. and ſce̅ Feſucioneſ ðæſ Diaconeſ.
17. Sce̅ Nicandes tÿð ðæſ maſtÿſtes ðæſ ȝemÿnd ſceal beon mæſſed mÿd mæſſeſanȝu̅. ⁊ hÿſ mæſſe bÿð ȝeſeted on ða̅ ÿldſan mæſſebocu̅. ⁊ on ðone ÿlcan dæȝ bÿð ſce̅ Blaſtes (tÿð ⁊) ðſopunȝ ðæſ maſtÿſtes on Rome. ſe ðſopode fÿſſes bſune foſ Cſiſte. and tpa hund(ned) Cſiſtena manna mÿd hÿm ⁊ tpa ⁊ ſÿxtiȝ.
18. Thæſa æðelſe þeſa ðſopunȝ ſce̅ Maſce and Sce̅ Maſcelline.
19. Thæſa haliȝſa ȝebſoðſa tÿð ſcī Genuaſi and ſcī Pſotaſi.
22. Thæſ Apoſtoles ⁊ ðæſ ȝodes æſtendſacan ȝemÿnd ſe ÿſ cpeden on ȝeſſÿtum (⁊ nemned) Iacobuſ Alfei.
Sce̅ Albaneſ ðſopunȝ ſe þſopode on þÿſſe Brÿtene.
23. Thæſe halȝan cpene ȝeþÿtennÿſ ſce̅ Æþelðrÿþe.
24. Sce̅ Iohannes acenne(dnÿ)ſ ðæſ fulluhtſes.
Solſtitia ðæt ÿſ on uſe ȝeðeode ſunȝihte.
25. Sce̅ Lucian tÿð. þæt þæſ haliȝes hafes fæmne on Rome.
26. Thæſa æðelſa þeſa ȝemÿnd Iohannes ⁊ Pauleſ.
29. Thæſa eadiȝſa Apoſtola ðſopunȝ Petſus and Pauluſ.
Thes Biſceopes ȝeþÿtennÿſ ſe þæſ nemned ſcſ̄ Caſſius.
30. Thæſ Biſceopes ȝemÿnd ſce̅ Maſcialiſ.

Iuliuſ. Se æftesta Lÿða.

1. Thæſa maſtÿſa ȝemÿnd on Rome ſcī Pſoceſſi ⁊ ſcī Maſtiniani.
4.5. Thæſ halȝan þiftes ȝemÿnd on Rome ſeo ÿſ nemned ſcā Zoe.
6. Thæſa Apoſtola eatoða-dæȝ Petſus ⁊ Pauluſ. ſe ſceal beon mæſſed mÿd Mæſſe-ſanȝum. ⁊ mÿd ȝeſſnum.
Thæſ maſtÿſes ðſopunȝ ſcī Thanquillini.
7. Thæſ halȝan þeſes ȝemÿnd ſcī Pſocori.
Thæſe mÿclan fæmnan ȝemÿnd ſcā Maſinan.
10. Seoſon ȝebſoþſa ðſopunȝ. ða þſopedon on Rome maſtÿſdom foſ Cſiſte. on Antoniſ dagum þæſ Caſeſes. ---- þÿſſa (ȝe)bſoðſa naman ſÿndon (þuſ ȝecpeden) Ianuaſiuſ. ⁊ Felicis. Philippuſ. ⁊ Silanuſ. Alexandes. ⁊ Vitaleſ. ⁊ Meſſialeſ.
Thæſe fæmnan tÿð ſcā Anatalia.
Thæſa haliȝſa ȝeſſeoſtſa þſopunȝ ſcā Rubina ⁊ ſcā Secunda.
14. Thæſ mÿclan maſtÿſes ȝemÿnd ſe ÿſ nemned ſcē Focaſ.
15. Sce̅ Quiſicef (cÿſices) tÿð þæſ halȝan cÿldes ⁊ ſce̅ Iulittan hÿſ modes.
17. Thæſ Biſceopes tÿð þæſ nama ÿſ (ſcē) Spenatis(ſ).
18. Thæſ ſidefan tÿð ſcā Symphoſoſa.
19. Thæſe æþelan fæmnan ȝemÿnd þæſe nama þæſ (ſcā) Cſiſtina.
Thæſ fæded tÿð þe ÿſ nemned ſcſ̄ Aſſeniuſ.
21. Sce̅ Victoſes tÿð þæſ Maſtÿſes ⁊ þſeoſa cempena mid hÿm ----hÿſa naman þæſ Theodoſiuſ ⁊ Felicianuſ ⁊ Alexandſiuſ.
22. Sca̅ Maſian tÿð þæſe Maȝdaleniſcan.
Thæſ Bÿſceopes ſopunȝ þæſ nama þæſ Apollinaſiſ.
25. Thæſ Apoſtoles ȝemÿnd ⁊ þæſ ȝodes æſtendſacan ſce̅ Iacobuſ ſe ealſa þæſa Apoſtola æſtoſt ȝeþſopode foſ Cſiſte.
27. Thæſ mÿclan Munekes ȝeþÿtennÿſ ſce̅ Simeonÿſ.
28. Thæſ Maſtÿſes ȝemÿnd ſcī Nazaſi and hiſ cnÿhtes þæſ nama þæſ ſcī Celſe.

29. Thæſ Biſceopeſ ȝepitenes þe ýſ nemneð ſcſ Lupuſ.
30. Thæꝑa æþelꝑa ꝑepa týð Abðo ⁊ Senneſ.

Aȝuſtuſ.

Weoð-monaþ. ſoꝑþam þe hýȝ on þam monþe mæſt ȝepeaxaþ.

1. Thæꝑa Maꝑtýꝑa týð þe ꝑe nemnaþ Machabeoꝑum.
   Scē Geꝑmanuſ ȝepýtennýſ ðæſ (halȝan) Biſceopeſ.
   Thæſ Biſceopeſ týð ſcē Euſebii.
2. Scē Stephaneſ þꝛopunȝ þæſ papan.
   Thæꝛe ſýðepan ðꝛopunȝ mýð hýꝛe þꝛým ſunum. ðæꝛe nama ýſ ſcē Theotote. ⁊ hýꝛe ýldeſta ſunu þæſ nemneð ſcſ Eſoðuſ (Euoðiuſ.)
3. On þone ðꝛýðdan ðæȝ þæſ monðeſ býð (ȝe)mæꝛſoð ſcſ Stephanuſ lýchaman mýttýnȝe ðæſ æꝛeſtan Maꝑtýꝑeſ.
5. Scē Oſſoldeſ týð þæſ cꝛýſtenan cýninȝeſ.
6. Scē Sýxteſ (mæſſe ⁊) ðꝛopunȝ þæſ papan on Rome ⁊ hýſ ſýx Diacona (mýð hým.)
7. Thæſ Biſcopeſ ðꝛopunȝ ſcī Donati ⁊ þæſ munecеſ mýð hým ſcī Hilaꝛini.
8. Scā Aſꝛnan þꝛopunȝ ⁊ hýꝛe mo(ðo)ꝛ mýð hýꝛe. ðæꝛe nama þæſ ſcā Hila(ꝛ)ia ⁊ hýꝛe ſeopeꝛ ðeopena. þa þæꝛon on naman ſcā Diȝna. and ſcā Eudomia. (⁊ ſcā Theoðote). and ſcā Eutꝛopia.
9. Thæſ cempan ſe ýſ nemneð ſcſ Romanuſ.
10. Scē Lauꝛentiuſ (týð) þæſ Aꝛchiðiaconeſ. (æt Rome.)
11. Thæſ halȝan þæꝛeſ ȝemýnð ſcī Týbuꝛtii.
12. Scē Euplíſ þꝛopunȝ.
13. Thæſ ðꝛopeꝛeſ ȝemýnð ſcī Ypoliti.
    Thæſ maꝑtýꝑeſ týð ſcē Caſſiani.
15. Seo týð ðe ſcā Maꝑia on ðone ðæȝ heo ȝepat oſ mýðdan eaꝛðe to Cꝛýſte.
17. Thæſ (halȝan cnihteſ) týð ſcē Momeſ.
18. Thæſ Maꝑtýꝑeſ týðe on Rome ſcē Aȝapiti þæſ Mæſſe-ſanȝ(man) mæȝ ȝemetan ſe ðe ſeceð on þam nýꝛan Sacꝛamentoꝛum þæt ýſ on ðam (nýꝛan) Mæſſe-bocum.
19. Thæſ Maꝑtýꝑeſ týð ſcī Maȝni. ðæſ (mæſſe) ſanȝ býð ȝemeneð on ðam ýldan Mæſſe-bocum.
22. Thæſ ꝑeꝑeſ týð ſcī Sýmphoꝛiani.
    Thæſ halȝan ꝑeꝑeſ ȝemýnð on Rome ſcī Timotheі.
25. Thæſ (Apoſtoleſ týð ſcī) Baꝑtholomeі ſe þæſ Cꝛiſteſ æꝛendꝛaca on Iudea (india) mæȝðe.
    Thæſ Maꝑtýꝑeſ týð ſcī Geneſi.
26. Thæꝛa (Maꝑtýꝑa týð) ða ſýndon nemneð ſcſ Heꝛeniuſ.
27. Thæſ Maꝑtýꝑeſ týð ſcī Ruſi(ni). ðæſ mæſſe býð ȝeſeteð on þam ýldꝛan Mæſſe-bocum.
28. Thæſ mýcelan ꝑeꝑeſ týð ſcī Heꝛmeſ.
    Scē Aȝuſtineſ týð ðæſ Býſceopeſ ⁊ ðæſ æþelan leoꝛneꝛeſ.
29. Scī Iohanneſ ðꝛopunȝ þæſ mýclan Fulluhteꝛeſ.
    Thæꝛe fæmnan týð ſcē Sabine on Rome. þæꝛe mæſſe býð ȝemeteð on þam nýꝛan bocum.
30. Thæſ Biſceopeſ ȝemýnð ſcī Felíceſ.
31. Scē Aiðaneſ ȝepýtennýſ ðæſ Biſceopeſ.

Septembꝛiſ.

Halíȝ-monaþ. ſoꝛþon ðe uꝛe eꝛe ýldꝛan þa hꝑýle hi(ȝ) hæþene þæꝛon on þam monðe hi(ȝ) ȝuldon hýꝛa ðeoꝑol-ȝildum.

1. Thæſ maꝑtýꝑeſ týð ſcī Pꝛiſce þæſ mæſſe býþ ȝemeteð on ðam ýldꝛan mæſſe-bocum.
2. Thæſ (halȝan þæꝛeſ) ȝemýnð þæſ nama ýſ ſcſ Antoniuſ.
3. Thæſ Biſceopeſ týð ſcī Apꝛiſtome. ⁊ þæꝛa maꝑtýꝑa ſcī Pateꝛmane ⁊ ſcē Felíciano.
4. (Thæſ Maꝑtýꝑeſ týð) ſcī Maꝑcelli.
5. Goðeſ ꝑoeteꝛeſ týð ſcī quinti. þæſ mæſſe býþ ȝemeteð on ðam ýldꝛan Mæſſe-bocum. ⁊ on þone ýlcan ðæȝ býð þæſ halȝan Abbuðeſ ȝepitennýſ (ſcī) Beꝛtineſ.
7. Thæſ Maꝑtýꝑeſ tið ſcī Sinoti þæſ Mæſſe býð ȝemeteð on þam ýldꝛan Mæſſe-bocum.
8. Scā Maꝑian acenneðniſ.
   Thæſ Biſceopeſ ȝepýtennýſ ſcī Audomaꝑi.
11. Thæꝛa halíȝꝛa ꝑæꝛa týð ſcī Petꝛi and ſcī Iacinti.
14. Thæſ Biſceopeſ þꝛopunȝ ſcī Conneli on Rome.
    Scē Cýꝑꝛianuſ týð þæſ Biſceopeſ on Cantaȝine þæꝛe ceaſtꝛe.
15. Scē Valeꝛianuſ þꝛopunȝ þæſ Maꝑtýꝑeſ.
    Thæſ halȝan munecеſ ȝepýtennýſ ⁊ þæſ Ancꝛan Mamíliani.
16. Thæſ fæmnan þꝛopunȝ ſcā Euſemia.
19. Thæſ Biſceopeſ ȝemýnð ſcē Ianuaꝑi(1).
20. Thæꝛe fæmnan ȝemýnð ſcā Fauſta and ſcī Eꝛílaꝛi.
21. Thæſ Apoſtoleſ týð ſcſ Matheuſ.
22. Scī Mauꝛic(i)eſ ðꝛopunȝ. ⁊ ſýx þuſendа Maꝑtýꝑa mýð hým. ⁊ (eac) ſýx hundꝛeð þæt þæſ cempena ꝑeꝑoð.
23. Thæſ Diaconeſ ȝemýnð ſcī Soſſi.
    Scā Teclan týð ðæꝛe halȝan fæmnan.
24. Scī Iohanniſ ȝeeacnunȝ ðæſ mýcelan ſulluhteꝛeſ.
    Thæꝑa halíȝꝛa ꝑeꝑa týð ſcī Andochi (þæſ mæſſe-ꝑꝛeoſteſ) ⁊ ſcī Týꝑꝛi þæſ diaconeſ.
25. Thæſ halȝan abbuðeſ ȝepýtennýſ ſe þæſ on ðýſſe bꝛýtene ⁊ he þæſ nemneð Ceolfeꝛð.
26. Scā Iuſtinan týð ðæꝛe fæmnan ⁊ (þæſ biſcopeſ ſcī) Cýꝑꝛianeſ.
27. Thæꝛa (halíȝꝛa) ȝebꝛoðꝛa týð ſcī Coſme and ſcī Damiane.
29. Scē Micha(h)eliſ cýꝛ(i)can (ȝe)halȝunȝ.
30. (Scī) Hieꝛeonimuſ týð þæſ mæſſe-ꝑꝛeoſteſ ⁊ þæſ æðelan leoꝛneꝛeſ.

Octobeꝛ. Wýnteꝛ-fýlleð.

3. Thæꝑa (halíȝꝛa mæſſe) ꝑꝛeoſta ꝑꝛopunȝ ða þæꝛon beȝen anum naman (nemðe) oþeꝛ þæſ nemneð ſe blaca Heapolð oðeꝛ ſe hꝑýta Heapolð.
7. Thæſ Papan týð ðæſ nama þæſ ſcſ Maꝑcuſ.
8. Thæſ biſc(e)opeſ týð ⁊ ðæſ halȝan maꝑtýꝑeſ ſcī Dioniſi ⁊ hýſ (tꝛeȝꝛa) diacona þæꝑa nama(n) þæꝛon Ruſticuſ ⁊ Eleutheꝛiuſ.
11. Thæꝛe (halȝan) abbuðýſſan ȝepýtennýſ. ⁊ þæꝛe æðelan fæmnan þæꝛe nama þæſ ſcā Æþelbuꝛh.
14. Scī Caliſteſ ȝemýnð ðæſ Papan.
15. Thæſ maꝑtýꝑeſ týð ſcī Lupuli. þæſ mæſſe býð ȝemeteð on ðam ýldꝛan mæſſe-bocum.
19. Scē Lucaſ ȝepýtenneſ þæſ ȝoðſpelleꝛeſ.
    Thæꝛe halȝan cꝛene ȝemýnð ſcā Tꝛiꝛonia.
    Thæſ helȝan cnihteſ ðꝛopunȝ ſcī Iuſti.
19. Scā Pelaȝian ȝepýtennýſ þæꝛe ȝoðeſ ðeopenne.
21. Thæſ halȝan fæðeꝛ ȝepýtennýſ ſcī hilaꝛioneſ.
24. Thæſ maꝑtýꝑeſ ðꝛopunȝ ſcī Geneſi.
    XVI. Cempena týð (⁊ hýꝛa piſa.)
26. Scē Ceddeſ ȝepýtennýſ þæſ biſc(e)opeſ. he þæſ Ceaddan bꝛoðoꝛ.
28. Thæꝛa apoſtola týð ſýmoneſ ⁊ t(h)addeuſ.
    Scā cýnillan ðꝛopunȝ þæꝛe fæmnan.
31. Scī Quintiniſ ðꝛopunȝ þæſ maꝑtýꝑeſ.

Nouembeꝛ.

Bloð-monaþ. ſoꝛþan (ðe) uꝛe ýldꝛan þa (hꝑile) hiȝ hæðen(n)e þæꝛon on þam monðe hýȝ (a)bleoton (á) þæt ýſ þæt hý betæhton acendon ⁊ benemndon hýꝛa ðeoꝑol ȝýldum ða neat þaðe hýȝ poldon ſlean (ſýllan.)

1. Ealꝛa Halȝena týð.
2. Thæſ Diaconeſ týð ſcī Ceſſaꝛi.

Thæſ

Thæꝛ Mæꝛꝛe-pꝛeoꝛteꝛ (ȝemẏnd ⁊ hiꝛ þꝛoꝛunȝ) ꝛc̄ Benicni.
6. Thæꝛ Abbudeꝛ ȝeꝛẏtennẏꝛ ꝛc̄e̅ Wẏnnoco.
7. Wẏntꝛeꝛ ꝼꝛuma.
8. Thæꝛa halicꝛa maꝛtẏꝛa ðꝛoꝛunȝ þe ꝛe nemnaþ on ȝeꝛꝛẏtum Quattuoꝛ Coꝛꝛonatoꝛeꝛ. þæꝛ ẏꝛ ða ȝeꝛicȝeꝼæꝛtan ꝛeꝛaꝛ ꝛcoꝛeꝛe. þæꝛa naman pæꝛon Claudiuꝛ. ⁊ Caꝛnoꝛiꝛuꝛ. ⁊ Sẏmphoꝛianuꝛ. ⁊ Nicoꝛtꝛatuꝛ.
11. Sc̄i Maꝛtineꝛ ȝeꝛitennẏꝛ þæꝛ halȝan Biꝛceoꝛeꝛ. Tꝛeȝna halicꝛa ꝛeꝛa tẏð þa pæꝛon nemneð ꝛc̄ Minaꝛ. ⁊ ꝛc̄ Eliodoꝛuꝛ.
15. Thæꝛ Bẏꝛceoꝛeꝛ tẏð ꝛe pæꝛ nemneð ꝛc̄ Mẏnuꝛ. ⁊ hiꝛ Diaconeꝛ nama pæꝛ Senneuꝛ.
17. Thæꝛe halȝan Abbudeꝛꝛan ȝeꝛẏtennẏꝛ on Bꝛẏtene. ðæꝛe naman pæꝛ ꝛc̄a Hẏlda.
22. Sc̄a̅ Cecilian ðꝛoꝛunȝ þæꝛa halȝan ꝼæmnan.
23. Sc̄i Clementiꝛ tẏð þæꝛ Papan.
Thæꝛe halȝan pudepan ȝemẏnd þæꝛe nama ẏꝛ Felicita.
24. Sc̄i Cniꝛꝛoȝoneꝛ tẏð ⁊ ðꝛoꝛunȝ.
28. Thæꝛ Bẏꝛceoꝛeꝛ ðꝛoꝛunȝ ꝛc̄i Saturnini.
Sc̄i Cniꝛanteꝛ tẏð þæꝛ æþelan peꝛeꝛ.
30. Sce̅ Andꝛeaꝛ tẏð þæꝛ Apoꝛtoleꝛ.

Decembeꝛ.

Se æꝛꝛa Geola. ꝼoꝛþam ða Mondaꝛ tꝛeȝen ꝛẏndon neimdon anum naman. oðeꝛ ꝛe æꝛꝛa Geola. oþeꝛ ꝛe æꝼteꝛa. ꝼoꝛðan ðe hẏꝛa oðeꝛ ȝangeþ beꝼoꝛan ðæꝛa ꝛunnan. æꝛ þon ðe heo cẏꝛꝛe hiȝ to ðæꝛ dæȝeꝛ lenȝe. oðeꝛ æꝼteꝛ.

10. Sce̅ Eulalian ðꝛoꝛunȝ ðæꝛe ꝼæmnan.
13. Sc̄a̅ Lucian tẏð ðæꝛe aþelan ꝼæmnan.
Thæꝛ Læceꝛ tẏð Sc̄i Uꝛꝛine.
14. Sce̅ Hẏȝebaldeꝛ ȝeꝛẏtennẏꝛ þæꝛ halȝan Abbudeꝛ.
21. Sce̅ Thomaꝛ tẏð ðæꝛ Apoꝛtoleꝛ.
- - - - - - - - - - - *deſunt reliqua.*

Marginibus hujuſce Menologii inſcripta cernuntur nomina quædam propria, Sanctorum ſcil. Virorum & Locorum, manu, ut videtur, Joannis Joſcelini, qui etiam ſuper exteriorem Tegminis faciem hæc verba pro Libri Titulo neſcio quo errore lapſus inſcripſit: Spell-boc pintneꝛ ⁊ ꝛumeneꝛ.

II. *Fragmentum Saxonicum Capite & Calce truncatum ſex tantum conſtans foliis; in quo habetur, Pars* Legationis fabuloſæ Nathanis Judæi ad Tiberium Cæſarem, *quæ ſic*

Expl. And þæt aꝛꝛuꝛðe ꝛiꝛ þa Veꝛonix ealle hẏꝛe æhta ꝼoꝛ Cꝛiꝛteꝛ naman ꝼoꝛlet. ⁊ þæꝛ Voloꝛiane æꝼteꝛ ꝼilȝende. ⁊ ꝛamond mið him on Scip aꝛtiȝende. Ac Voloꝛianuꝛ hine to cꝛæð. la ꝛiꝛ -

---

F. 1. *Codex membranaceus, in fol. in quo, præter exemplar bonæ notæ librorum* ⁊ *Oroſii Presbyteri de* Ormeſta mundi, *extant* Poemata Aurelii Prudentii, *manu valde antiqua, & in* Pſychomachia, *Iconibus Hiſtoricis (curioſorum aſpectu non indignis)* 89 *ornata. Ex his Iconibus, quinquaginta tam Saxonicis, quam Latinis Inſcriptionibus gaudent. Inſcriptio Saxonica primæ Iconis Hiſtoricæ hæc eſt.* + Heꝛ Godeꝛ ꝛꝑẏðna (*antiquitus enim Deus per dextram ex nubibus porrectam repræſentabatur*) ꝼoꝛbeað Abꝛahame þæt he hiꝛ ꝛunu ne oꝼꝼloȝe ꝛꝑa him bebeoden pæꝛ. ac ꝼunde him anne Rom. Gode to ȝeoꝼꝼnicȝenne. *Hunc Codicem inſignem Eccleſiæ Malmesburienſis quondam fuiſſe, docet inſcriptio quæ ſequitur litteris Saxonicis Majuſculis quadratæ formæ, quam è pagina hujuſce Codicis ſecunda à me deſcriptam exhibeo.*

HVNC QVICV̄ QVE LIBRV̄ AEDHELMO DEPRESSERIS ALMO DAMNATVS SEMPER MANEAS CVM SORTE MALORVM. SIT PIETATE DEI SINE. QVI VEL PORTET AB ISTO [PTET. COENOBIO. LIBRV̄ AEDHELMI HVNC VEL VENDERE TEM-

QVI LEGIS INSCRIPTOS VERSVS ROGITARE MEMENTO: XPM̄ AC IN REQVIE SEMPER DIC. VIVAT ATHELWERD: QVI DEDIT HVNC THOMV̄ AEDHELMO PRO QVO SIBI XPS̄: MVNERA LARGA FERAT LARGITOR CRIMINA LAXANS:

I 1. Liber Pontificalis *Latinè ante Conquiſitionem Angliæ, (ut videtur) elegantiſſime ſcriptus, in quo, quemadmodum & in aliis plurimis Codd. Saxonicis, voces Polyſyllabicæ, perinde ac in Miſſalibus Romanis recentius excuſis, acutis Accentibus notantur. Huic libro præmiſſa erat Præfatio Saxonicè ſcripta, cujus pars maxima nunc deſideratur; his autem verbis ea quæ reſtant clauduntur.* Nu, na ꝼoꝛhoȝie næꝼꝛe ꝛe Mæꝛꝛe-pꝛeoꝛt þiꝛꝛ peoꝛc to donne. ꝛe þe þat hẏne ꝛẏlꝼne ȝaꝼulȝẏldan Godeꝛ bodunȝe. ne hẏne ꝛẏlꝼne næꝼꝛe ætbꝛede ꝼꝛam þam ꝛtẏꝛniȝendum becnum ða hꝛile þe he mæȝe oꝼ þam ꝛẏlꝼum Godeꝛ ꝼolce bodian. Se bend þe ꝛe clipuꝛ ẏꝛ mid ȝeꝛꝛiðen. ẏꝛ ꝛꝑẏlce hẏt ꝛẏ ꝛum ȝemeteȝunȝ þæt þæꝛe tunȝan clipuꝛ mæȝe ꝛtẏnian. ⁊ þa lippan æthꝑeȝa beatan. Soðlice mid þæꝛ naþeꝛ æthnine ꝛe bend ꝛtẏnaþ þæne clipuꝛ. þæne þæꝛ bẏðeleꝛ þæt ẏꝛ þæꝛ Mæꝛꝛe-pꝛeoꝛteꝛ tunȝe ꝛtẏnaþ oððe mid ȝemeteȝunȝe mẏneȝað to ealdoꝛꝛcẏꝛe. oððe to ȝeþincþe Godeꝛ laꝛe.

K. 2. *Cod. Membr. in fol. minori, olim Eccleſiæ Wigorn. diverſis manibus exaratus, in quo plurima habentur Latine ſcripta, & inter alia, excerptiones* Ecgberhti Eboracenſis Archiepiſcopi; *Saxonice autem, ea quæ ſequuntur.*

I. pag. 72. *Poſt Ordinem* Confeſſionis D. Hieronymi, *qualiter* confiteri debeat Chriſtianus peccata ſua, *Latinè: ſequitur* Conſtitutio Saxonica *ſuper eadem re, quam infra integram dabo, ſic autem*

Incip. Thæt ꝛceal ȝeþencan ꝛe þe biꝺ manna ꝛꝑꝑla Læce. ⁊ heoꝛa dæde ȝeꝛita. þæt Gedal. ⁊ þæt ȝeꝛceaþ hu he mannum heoꝛa dæda ȝeꝛcniꝼe. ⁊ he ðeh hꝑeþeꝛe ne ꝼoꝛdeme. ne hi oꝛꝑene ȝedo. *Vid. ſupra, pag.* 51.

Notandum, hoc in Cod. extare binas Ælfrici *ad* Sacerdotes Epiſtolas, *in quarum altera ſic ſcribit.* Non ſit tamen hoc ſacrificium Corpus ejus in quo paſſus eſt pro nobis, nec ſanguis ejus quem pro nobis effudit: ſed ſpiritualiter corpus ejus efficitur & ſanguis, ſicut manna quod de cœlo pluit, & aqua quæ de petra fluxit, ſicut. *Margine autem extat hæc Adnotatio, manu, ut videtur, Joſcelini,* Quidam Papiſta hic abraſerat tres lineas, ſed reſtituuntur à veteri libro Exonienſis Bibliothecæ, in quo etiam hic habetur Tractatus. *Is autem Codex Exonienſis nunc eſt hujus Bibliothecæ, & inſcribitur L. 72. ut infra patebit.*

II. pag. 233. Eadgari Regis Leges *quædam* Saxonice (*Latinè enim eædem extant hujuſce Cod. pag.* 216.) *quæ ſic in prima Sectione*

Incip. Heꝛ iꝛ ȝeꝛꝛuteloð on ðiꝛum Geꝛꝛite hu Eaðȝaꝛ Cẏncȝ þæꝛ ꝛmeaȝende hꝑæt to bote mihte æt ðam Fæꝛn-cꝑealme ðe hiꝛ leoð-ꝛcẏꝛe ꝛꝑẏðe dꝛehte ⁊ ꝛanoðe piðeȝẏnde hiꝛ anꝑealð. ðæt iꝛ þonne æꝛeꝛt. þæt him ðuhte ⁊ hiꝛ ꝛitum þæt þuꝛ ȝeꝛað unȝelimp mid ꝛẏnnum. and mid oꝼeꝛhẏꝛnẏꝛꝛe Godeꝛ beboda ȝeeaꝛnoðe pæꝛe. ⁊ ꝛꝑẏþoꝛt mid þam oꝛtiȝe þæꝛ neað ȝaꝼoleꝛ þe Cniꝛtene-men Gode ȝelæꝛtan ꝛcoldon on heoꝛa teoðinȝ ꝛceattum.

Incip. §. 2. Woꝛuld ȝeꝛihta ic pille þæt ꝛtanden on ælcum Leoð-ꝛcẏꝛe ꝛꝑa Gode ꝛꝑa hi mon betẏꝛt aꝛeðian mæȝe. Gode to ȝecꝛemnẏꝛꝛe and me to ꝼullum Cẏne-ꝛcẏꝛe. ⁊ eaꝛmum ⁊ eaðeȝum to þeaꝛꝼe ⁊ to ꝼꝛiðe. And to ælceꝛe Bẏꝛiȝ and on ælceꝛe Scẏꝛe hæbbe ic mineꝛ Cẏne-ꝛcẏꝛeꝛ ȝeꝛihta. ꝛꝑa min ꝼæðeꝛ hæꝼde. and mine þegnaꝛ hæbben

heopa ſcipe on minum timan ſpa hi hæfdon on mineſ fæderi. ⁊ ic pille þæt populð ȝenihta mið Denum ſtandan. be ſpa ȝodum Lagum ſpa hý betſt ȝeceoſan mæȝen. ſtande þonne mið Engłum þæt ic mine pitan to minra ýldrena domum ȝeýhton eallum Leod-ſcýpe to ðearfe.

Notandum quoque in pag. hujuſce Cod. 237 *exſtare* Excerpta Ælfrici ex libro Athelwoldi Wintonienſis Epiſcopi de Conſuetudine Monachorum, *cujus Epiſtolam nuncupatoriam deſcribere haud gravatus ſum.*

Ælfricuſ Abbaſ Egneſhamenſibuſ Fratribuſ ſalutem in Xpō. Ecce uideo uobiſcum degenſ. uoſ neceſſe habere. quia nuper rogatu Æþelmeri ad Monachicum habitum ordinati eſtiſ. inſtrui ad moreſ Monachiles dictiſ aut ſcriptiſ. ideoque hæc pauca de libro Conſuetudinum. quem Scs Aþelpolduſ Uuintonienſiſ Epſ cum Coepiſcopiſ & Abbatibuſ tempore Eadgari feliciſſimi Regiſ Anglorum undique collegit. ac Monachiſ inſtituit obſervandum. ſcriptitando demonſtro. Eo quod hactenuſ prædictuſ libelluſ uræ fraternitati incognituſ habetur. Fateor me ualde timide idipſum ſumere. ſed nec audeo omnia uobiſ intimare quæ in Scola ejuſ degenſ. multiſ anniſ. de moribuſ ſeu conſuetudinibuſ didici. ne forte faſtidienteſ diſtrictionem tantæ obſeruantiæ. nec ſaltem uelitiſ præbere narranti. tamen ne expertuſ tam ſalubriſ doctrinæ remaneatiſ aliqua quæ Regula noſtra non tangit. huic cartulæ infero vobiſ quæ legenda committo, addenſ etiam aliqua de libro Amalarii Presbiteri. Valete feliciter in Chriſto.

K. 10. Portiforium S. Oſwaldi Archiepiſcopi Eboracenſis & Epiſcopi Wigornienſis. *Codex craſſus in octavo circa annum Dom.* 1064 *exaratus. ut fas eſt conjicere ex Tabulis nonnullis, & ex Scriptura Codicis, qui quondam etiam pertinuit ad Eccleſiam Wigornienſem, ſicuti fidem facit hæc Inſcriptio ſuper imam partem Paginæ primæ, litteris recentionibus.*

Liber Scæ Mariæ Wigornenſis Eccleſiæ per Scm̄ Oſwaldum - · - - - - (*verba quædam abraſa, quorum loco, hæc ſcripſit Joannes Joſcelinus,* Eſt ementita Inſcriptio, nam poſt Oſwaldi mortem librum fuiſſe ſcriptum hinc patet, quod in eo ſunt preces dicendæ in feſto tranſlationis Oſwaldi. *Verum aliæ quoque Abraſiones cernuntur in hoc Codice, puta in* Litania, *quæ nunc maxima ex parte à recentiori manu reſtituitur, veteri abraſa. Immo in Calendario ad* 12 *Kal. Novemb. Nomen S.* Dunſtani *reſtituitur manu recentiori in loco quo antea ſcriptum erat. Hoc autem in Cod. ad rem noſtram accedunt*

I. Orationes *plurimæ* Latinè & Saxonicè, *quarum prima hoc Titulo inſignitur.* Incipit Oratio Scī Gregorii. quicunque hanc orationem in die cantauerit. ſunt ipſe ſcs Gregoriuſ dixit. quod nec maluſ homo nec Diaboluſ nunquam nocere poterit. nec ad animam. nec ad corpuſ.

II. *Fragmentum* Lunaris Danielis Prophetæ (*ut videtur*) *Saxonicè, quatuor conſtans foliis.*

1. *Prognoſtica ex ſolis ſplendore* - - - - - -

- - - - - - Kiningum anð þicum mannum biþ mycel ſyb þý ȝeare. Gif ðý. IIII. dæȝe ſunne ſcineþ þonne oð beoreð Olfendaſ mycel ȝolð ðam æmetum þe þonne Golð-hoſð heolðan ſculon. Gif ðý. v. dæȝe Sunne ſcineð mycle bloſtma ⁊ blæða mið mannum fyreceðnefſe, &c.

2. *Tonitruum Conſideratio, ſecundum ſingulos totius hebdomadæ dies.*

Incip. On anpeaſðne ȝear. ȝif hit þunreð æreſt on Sunnan-dæȝ.

3. *Prognoſtica de* Geneſatione Hominiſ.

Incip. Gif mon biþ acennen on Sunnan-dæȝ oþþe on niht.

4. *Conſideratio ætatum* Lunæ *in modo genitis.*

Incip. Onre. 1. niht ealðne Monan. þæt cild þæt ſpa bið acenneð. þæt bið liflic.

5. Somniorum Eventus *juxta ætates Lunæ.* (*Latinè.*)

Incip. Luna. 1. quicquid uideriſ in gaudium conuertitur.

6. Somniorum Eventus *juxta ætates Lunæ* (*Saxonicè.*)

Incip. Thonne ſe Mone bið anre niht ealð.
Expl. On xxx. niht alðne Monan. eftef tpeȝra ðaȝa fyrſte þæt ſſefen aȝæð butan ffeceðneſſe.

K. 12. *Exemplar valde vetuſtum libri* Aldhelmi Schireburnenſis Epiſcopi de laude Virginitatis : *in quo ante Epiſtolam Auctoris nuncupatoriam, habetur hoc ſpecimen Poeſeos Anglo-Saxonicæ, vocibus cum Latinis tum Græcis refertum, libro loquente.*

Thuſ me ȝeſette. ſcſ et iuſtuſ. beoſin boca ȝleaf. bonuſ auctoſ. Ealðelm æðele ſceop. etiam fuit ipſe loſ. on æðel Angel-Sexna. Býſcop on Bſetene. Bibloſ. Ic nu ſceal. ponuſ et ponðuſ pleno cum ſenſu. ȝeonȝef ȝeanoðe ȝeomref. iam iamque ſecȝan foð. nallef leaf þæt him. ſýmle þæf Euthenia. oftoſ on fýlfte. æne on eðle ec þon þe re if. ýfel on ȝeræd. etiam nuſquam. ne ſceal laðiȝan. laboſ quem tenet encratea. ac he ealne ſceal. Boethia biddan ȝeorne. þuſh hiſ moðef ȝemind. micro in cormo. ðæt him Dnihten ȝýfe. dinamiſ on eoſðan. foſtiſ factoſ. þæt he foſþ ſimle.

Hoc in Cod. plurimæ voces gloſſantur (*ut aiunt*) *nunc Latine, nunc Saxonicè. Foliis* 18 *ante finem, cernuntur hi Characteres*

V:V: V.L: F:L: C::M CR:ST:: .M:N

vocalibus per puncta ſignatis. legenda igitur Inſcriptio ſic,

vive vale fili cum Criſto Amen.

Ad Calcem Cod. cernuntur Veſtigia Runicorum quorundam verborum, non ita lectu facilia.

L. 12. *Codex membr. in fol. min. quondam Exonienſis Eccleſiæ* (*cui, ut videtur, à Leofrico Epiſcopo donatus fuit, qui illum ſic inſcripſit,* 71 Scriftboc on Engliſc) *in quo, plurima continentur Opuſcula tam Latinè quam Saxonicè ſcripta. Ex Latinis autem ſcriptis, ut hoc obiter notem, præcipua ſunt,* 1. Pœnitentiale 78 *conſtans Capitulis, quo extat pars magna* Pœnitentialis Theodori Archiepiſcopi Cantuarienſis. 2. Pœnitentiale Ecgberhti Archiepiſcopi Eboracenſis, *initio mutilum.* 3. Epiſtola Alcuini *ad Regem Merciorum, de deprædatione Nordanimbrorum, per Danos.* 4. Sermo Ælfrici ad ſacerdotes, *in quo habentur verba illa, abraſa ex libro qui inſcribitur K.* 2. 5. Epiſtola *ſive* ſermo Ælfrici de Clericis, *qui etiam una cum aliis nonnullis in hoc Cod. extant Latinè.* 6. *Excerptiones ex libro* ſcintillarum. 7. Epiſtola Adſonis Monachi ad Gerbergam Reginam de Antichriſto. 8. (*manu recentiori*) Celebrati capitula concilii apud Wintoniam. 9. Capitula concilii apud Windleſoram celebrati in Pentecoſten. 10. De Pœnitentia in Bello (*ſcil. inter Will. Conq. & Haraldum Ang. Reg.*) homines occidentium (i.e. *homicidarum,*) *Saxonice in hoc præclaro libro habentur.*

I. p. 130. Carmina *quædam ſive* Exorciſmi *contra Pecudes faſcinatas.*
Incip. Gýf Feoh ſý undefangen. ȝýf hit ſý Hoſſ. ſing on hiſ fetefan.

II. pag. 294. INCIPIT EPISTOLA DE CANONIBVS (*ſcil. Ælfrici, ad Sacerdotes, cui præmiſſa eſt Epiſtola ſua nuncupatoria ad Wulfſinum*

ſinum Epiſcopum, quam habes in hujus Catalogi pag. 57.) *Saxonice autem Ælfricus ſic*

Incip. BE PREOSTE SYNOTHE.

Ic ꝛecge eop Pꝛeoꝛtum. þæt ic ſylf nelle bejan eoꝛꝛe gemeleaꝛte. *vide ſupra. pag.* 58.

III. pag. 304. Homilia, *cui deeſt Rubrica.*

Incip. Ic bidde eop þæt ge gymon eoꝛꝛa ſylfꝛa ſꝛa eoꝛꝛe Bec eop piꝛꝛaþ. and hu ge don ſceolon on þiſum toꝛepdum dagum. Man ne mot halgan Huſel on langa Fꝛige-dæg.

NB. pag. 306. *Habentur hæc verba.* Thæt Huſel iſ Cꝛiſtes lichama. na lichamlice ac Gaſtlice. Na ſe lichama þe he onþꝛopode. ac ſe lichama þe he embe ſpꝛæc. þa þa he bletſode hlaf and þin to Huſle. anꝛe nihte æꝛ hiꝛ þꝛopunge. ⁊ cpæð be ðam gebletſodan hlafe. ðeſ iſ min Lichama. ⁊ eft be þam gehalgodan pine. ðiſ iſ min Blod. ðe biþ ꝛoꝛ manegum agoten on ſynna ꝛoꝛgyfennyſſe. Undeꝛſtandaþ nu þæt ſe Dꝛihten ðe mihte apendan þone hlaf æꝛ hiꝛ ðꝛopunge to hiꝛ Lichaman. ⁊ þæt pin to hiꝛ Blode gaſtlice. þæt ſe ylca dæghpamlice bletꝛiaþ ðuꝛh Sacepda handa Hlaf ⁊ Win. to hiꝛ Gaſtlican Lichaman. ⁊ Blode.

Expl. Gif ge of ðyſum dod ſe magon gepealð. and ſe pillaþ beon clæne on Godeſ dome. God geunne eop þæt ge hit moton ſꝛa apendigan ſꝛa eopeꝛ ðeaꝛf ſy.

IIII. pag. 308. SEQVENTIA Scī EVANGELII SECVNDVM LVCAM.

In illo tempore deſignauit dñſ et alioſ ſeptuaginginta duoſ, *&c.*

Incip. Se Hælend geceaꝛ him to eacan þam tpelf Aplm̄. *vide ſupra. pag.* 7.

V. pag. 314. DE ECCLESIASTICIS GRADIBVS.

Incip. Heah haðaꝛ ſyndon to healdenne mid ſꝛiðe miclum piſdome. *Vide ſupra. pag.* 47.

Pag. 320. Prologuſ uenerabiliſ Ælfrici Abbatiſ, *ad Wlfſtanum Archiepiſcopum Eboracenſem, quem ſupra videſis, pag.* 22.

VI. Hic incipit Epiſtola Angſice expoſita, *nam Latinè habetur in hujus Cod. pag.* 188.

Incip. Vꝛ Biꝛceopum gedaꝛenaþ þæt pe þa boclican laꝛe þe upe Canon uꝛ tæcþ. *Vide ſupra. pag.* 23.

VII. p. 336. SEQVITVR SECVNDA EPISTOLA QVANDO DIVIDIS CRISMA. (*extat Latine in hoc Cod. MS. pag.* 151.)

Incip. Eala ge Mæꝛꝛe-Pꝛeoꝛtaꝛ mine gebꝛoðꝛa. þe ꝛecgaþ eop. *Vide ſupra. pag.* 23.

Notandum, quod hæc Homilia quæ in aliis Codd. una tantum videtur, in hoc Cod. in duas dividitur, quarum poſterior hoc Titulo gaudet.

VIII. pag. 337. SERMO CÆNA DNĪ. ET VI. FERIA. ET SABBATO SANCTO.

Incip. In cena dñi. et in ſcō Sabbato. On þiꝛꝛum þꝛym Spige-nihtum ge ꝛceolan ſingan æt gædepe be ſullan eoſepne uht-ſanᵹ ſꝛa ſꝛa ſe Antiſonepe tæcþ. ---- *ſequuntur multa contra Tranſubſtantiationem Elementorum, & tandem Explicit Homilia his verbis* Geſultumige uꝛ ſe Hælend, &c. *ut ſupra pag.* 23.

VIIII. pag. 349. DE OFFICIO MISSÆ IN VIGILIA PASCHÆ. (*eadem Hom. extat Latinè; ad hujus Cod. MS. pag.* 221.

Incip. On þone halgan Eaſtep-æfen. gange man to Noneſ to Cẏꝛican. and haligе mann æꝛiſt þone Tapoꝛ mið þẏꝛꝛe mæðincge. Exultet iam Angelica tuꝛba celoꝛum. on mæðincge ſẏꝛan. Thonne cẏmſte to þam endunga. ðonne cpeþ þu be ſone. Per omnia s̄cla s̄clorum. Amen. Surſum corda.

Expl. Ueſpepe autem Sabbati. ⁊ mið aꝛe coll̄. beluce ða Mæꝛꝛan ⁊oꝛeðe. Ite - - - - - - - - - - miſa eſt, Deo gratiaſ.

X. pag. 350. DE OFFICIO MISSÆ. IN VIGILIA PENTECOSTEN. (*extat Latine, in hoc Cod.* MS. *pag.* 226.

Incip. Thonne on Pentecoſtenes Mæꝛꝛe-æfen. æneſt ſceal mæðinc. Temptauit Deuſ.

Expl. ⁊ æfteꝛ þam Halgige mann þone ſant. ⁊ þaꝛ æfteꝛ-gangende eft binnan mið þim ſealdan letanian eal ſꝛa on Æſteꝛ-æfen. *Manu Neoterici, ſic ſcribitur,* Finis Epiſtolæ.

XI. pag. 351. SERMO IN CAPITE IEIVNII AD POPVLVM, (*extat Latine, in hoc Cod.* MS. *pag.* 247.)

Audite fratreſ kariſſimi. omneſ uoſ in commune ammonemuſ, *&c.*

Incip. Gehẏnaþ bꝛoðꝛu ða leoſeſtan. pe mẏnegiaþ eop ealle gemenelice. Godeſ ælmihtigaſ ꝛoꝛðe. þæt ge don eoꝛꝛa ſynna Andetnyſſe. ⁊ ſoþe behneoꝛſunge. ⁊ þæt gehealdon þiſſeſ lengten-fæſtenes tẏð ungepemmedlice ⁊ eac þæt ge gehẏnſume beon Godeſ Sacepdum. ⁊ eoꝛꝛe hæle Lapeoꝛum. ꝛoꝛðan ſe Sacepd iſ gecẏged Godeſ Engel. þæt iſ Godeſ boda.

Expl. To ðæꝛa gefeꝛꝛædðene uſ eac gebꝛinge Cꝛiſt. ſe ðe leoſaþ ⁊ ꝛixaþ mið hiꝛ efenecan fæðep. and þam Halgan gaſte. on ealꝛa ꝛoꝛulda ꝛoꝛulð. Amen.

XII. SERMO IN CENA DNĪ AD PÆNITENTES. (*extat Latine, in hoc Cod.* MS. *pag.* 253.)

Vere frs̄ kmī̄ hoc debetiſ ſcire. unde fuit inceptum hoc exemplum. Et reliqua.

Incip. Mine gebꝛoðꝛu ða leoſeſtan. ge ſculon to ſoðan ðiꝛ ſitan. hꝛanon pæꝛe ongunnen æꝛeſt þeoꝛ biꝛne. þæt Biſcopaꝛ ut-aðꝛiſon oþ Cẏꝛican ſinfulle men. on þam Wodneſ-dæge þe pe hataþ Caput Ieiunii.

Expl. Ac ge ſculon biddan mið eaðmodꝛe bene God ælmihtigne. þæt he geunne eoꝛ þæt ge don moton ſꝛẏlce behneoꝛſunge and ſꝛẏlce Dædbote ðe Gode licẏe. and eoꝛ ſpeme to þam ecan liſe. þæꝛ eoꝛ geunne ſe milðheoꝛta ðꝛihten. ðe leoſaþ ⁊ ꝛixaþ on ealꝛa ꝛoꝛulda ꝛoꝛulð. Amen.

Sequitur Liber Confeſſionalis Ecgberhti Eboracenſis Archiepiſcopi, *qui olim ex ſe conficiebat unum volumen; quod tandem vero, una cum aliis diverſis Tractatibus, in hunc librum compingebatur. Præmiſſa autem huic Confeſſionali eſt Formula Confeſſionis Peccatorum Epiſcopo facienda, cum Abſolutione, aliena manu ſcripta, quam hic integram dabo:*

XIII. pag. 365. Ic andette ðe Dꝛihten, *&c.*

Ic andette þe Dꝛihten ælmihtig God. and ſcā Maꝛian þinꝛe haligan modoꝛ. ⁊ eallum haligum and þe biꝛceoꝛ ealle mine ſẏnna. ðe ic eaꝛminge ſpam minꝛe iugуðe. oþ þaꝛ tið. ongean Godeſ gefetnyſſe gefꝛemede. on gẏfennyſſe. ⁊ on ðꝛuncennyſſe. and on unꝛiht hæmede. and on galnyſſe. on unꝛotnyſſe and on aꝛolcennyſſe. and on ẏnꝛe. ⁊ on ẏfelꝛe gepylnunge. on andan. and on ẏfelniſſe. on hatunge. ⁊ on geflitefulnyſſe. on mænan aðe. and on ꝛꝛicolnyſſe. on leaſunge. ⁊ on ẏðele fulðe. on modignyſſe. on gefihþe. and on leahtꝛe. on gehepneſ-

re. and on rpæcce. on rtynce ⁊ on hnepunge. on leaſne gepitnyrre. on gytrunge. and on manrlihte. and on æne æte. and on oſenſylle. ⁊ on eallum þreonum dæðum. forþam ic bydde þe rcam̄ Majiam uner Driihtner modor. and rcm̄ Michaelem þone heah-engel. ⁊ rcm̄ Petrum mid eallum Apoſtolum. ⁊ rcm̄ Stephanum mid eallum Majitirum. ⁊ ealle Criſtes Andetnaſ. ⁊ ealle halige ⁊ gecorene ſæmnan. ⁊ þe. b̄. þæt ge gebiddan for me þam unpurþertan rynfullan. to þam ælmihtigan Gode. þæt he ur for urum rynnum gemiltrige.

Gemyltrige eor re ælmihtiga God. ⁊ forgire eor ealle eorre rynna. ⁊ alyre eor fram eallum yfelum dæðum. and gehealde eor fram eallum rynnum. ⁊ gelæde ur Criſt þær liſiendan Godes runu unto þā ecean liſe. Amen.

XIIII. p. 366. Hes onginnaþ þirre boce capitulas de re hataþ rcnift-boc.

Thas capitulas Ecgbyrht Arcebiſceop on Eoforpic apende of Lebene on Engliſc. þæt þa ungelærnedan hit mihton þe eð undernitandan.

1. Be ðæs Mærre-rneorres gerceadpirnyrre.
2. Dom be manegum rynnum.
3. Be Birceopes forligne.
4. Be Mærre-rneorres forligne.
5. Be þam Sacerde þe hine rylfne bermite þurh unryfne rprece. oððe þurh ænige ofne unluras.
6. Be þam rneorte ðe forþyrnð fulpihtes for neode hir fane.
7. Be unfullodon Mærre-rneorte. ⁊ be ðam ðe he fullode.
8. Be Birceope. and Mærre-rneorte ðe hyna had forleoraþ
9. Be ðam Sacerde þonne he mærraþ. hpæt he on him hæbbe.
10. Be Sacerde gif he hir Calic agyt. ⁊ be æte æs Hurl gange.
11. Be Rneorte. gif he hpæt myceles forrtele.
12. Be Diacone. ⁊ Munuce. gif hig hi forlicgon.
13. Be Munuce. ⁊ be Mynecenon. gif hi hi forlicgon.
14. Be læredum mannum gif hig hi forlicgon.
15. Be unrihtum dædum geongra manna.
16. Be monaþ adles hæmede. ⁊ be oþrum unriht hæmede.
17. Be hæþenra manna hæmed þincge. ⁊ be þam þe nytende beoþ tura gefullode. ⁊ be þam ðe beoþ gefullode fram unriht hæmendum Mærre rneorte ⁊ be þam þe beoð tura hyna rylf rilles gefullode.
18. Be þam þæt þæs mot pife on fulpihte onfon. ⁊ þæt pif þam pere.
19. Be peres. ⁊ be pifes gehate.
20. Be þam þe pere ne gedafenaþ þæt he hir pif nacode gereo. and be þam þe he hæman ne mæge.
21. Be unrihtlicum hæmedum.
22. Be mænig fealdum morþ rlihtum.
23. Be Birceopes. ⁊ Mærre-rneortes. and muneces rlihtes.
24. Be mirlicum manrlihte.
25. Be gebrorþrum hu geribbe pif hig habban moton. and be manegum oþrum þingum.
26. Be peres þneale æftes hæmede.
27. Be cnihtum. ⁊ be mædenum on hpylcere yldo hi moton hyna rylfra pealdan.
28. Be þam hu gerybbe men hæman. ⁊ hu lange pif rcyle pes forgan þonn̄ heo mid cylde bið.
29. Be pife gif heo dry-cnæft begæð.
30. Be pife gif heo hine cyld. þonn̄ hit acenned bið. mid dryrnæfte acpelð.
31. Be þā pife. ðe hine cyld acpelð. ⁊ be hurl gange. and blod þigene.
32. Be onræginyrre feondum. ⁊ be picce cnæfte ðæs man corn bernþ.
33. Be pifes picce-cnæfte. ⁊ be þam gif heo hig forligð. ⁊ be hine behate æftes hyne pere.
34. Be man aðrapre.
35. Be Sunnan-dæges unriht peorncum.
36. Be Munecer Mærran-range. ⁊ læredra manna.
37. Be pif manna hurlgange.
38. Be fixon. and be fugelon. ⁊ be horrun. ⁊ be pild deoron hpylce to þicgenne rynt.
39. Be beon gif hi mannan of rticiað. and be manegum þingum.
40. Be apidledum rpynum. and be oþrum unclænum nytenum.
41. Be Sc̄e Dionirius cpyðum. ⁊ Sc̄e Augurtinus cpyðum.

XV. Thonne man to hir Scriftе gange, &c. *ut ſupra pag.* 50. *niſi quod in hoc Cod. in* MS. *hanc Concluſionem habet hæc Admonitio.*

Expl. For ðon betere he ir þæt rceamige nu her beforan me anum ynmincge? þonn̄ eft beforan gode on þam mycelan dome. þær heofon paru ⁊ eorð paru. ⁊ hel paru. beoð ealle geromnode. ðær ur nerige pealdend ure.

XVI. *Sequitur* Poenitentialis Saxonici Liber I. *quod quidem Poenitentiale extat etiam in Bibliotheca Bodleiana, ut ſupra eſt videre, pag.* 52, *&* 65.

Pag. 887. 1. HER ONGINTH SE FORME CAPITUL. Hu hit gebynes to forgeapigenne. be ðære rynne mæþe.

2. Be ðam men þe on hir ytemertan dæge hir rynna gecynnan pyle to dædbote þæt him man ðæs ne rynne.
3. Be þā men þe gyrnneð dædbote. ⁊ pegnyrte þæt ir crirtes lichama for deaþes ege. ⁊ be þam ðe him hir rprece ofnimð æn him hir rcrift to cume.
4. Be þā men þe rmeaþ ymbe hir rynna andetnyrre.
5. Be þā þe re man hine for habban rceal on manegum ðingum. hir liſes luſta. gif he pile hir rynna bote habban.
6. Be ða þe þā dædbetan nir alyfed nænige cypinge to drifenne.
7. Be þā þe re dædbeta æftes hir dædbote hneopnyrre ne rceal gecynnan to þyrre.
8. Be þa þe re dædbeta ne gehealt þæt hir rcrift him tæcð.
9. Be þā þe þā dædbetan ne mæg beon gerealð. ðurh birceopes þingunga forgyfennyr.
10. Be þā men þe gyrneð hurles æt ofpenum life. ⁊ eft of ðam yfele anirð.
11. Be þā þe re Mærre-rneort ðæne dædbetan undes fon ne mot. butan Birceopes leafan. butan he þonne Birceop genæccean ne mæge.
12. Be þā dædbetendum on hpylcum timan hī man forgifnyrre don rcyle.
13. Be þā men þe bið hurl forboden. ⁊ undes ðam forðfærð.
14. Be þam þe for mirlicum hir rynna bote gecynnan pyle mid fulne anbinytonyrre.
15. Be Iacobes æfenð gerpite þæs halgan apoſtoles. on ðam reg hu man rceal for þone reocan man gebiddan ⁊ hine mid Ele rmyrigean.

Liber II.

Pag. 390. 1. Be þam men þe pilles man ofrlihð.
2. Be ðam pif men þe hig forligþ. ⁊ ðonn̄ for ege hine beajin forðeað.
3. Be þam men þe hir þeopan ofrlihð. for ðifðe. butan hir hundnedes gerytnyrre.
4. Be ðam gif pif rlihþ hine pif man for andan.
5. Be þam men þe hine rylfne ofrlihþ for hpylcere gyme learte. ⁊ be þam men þe for hir gyltum bið gerittnod.
6. Be þam men þe ungedafenlice hæmð. þæt ir pif nytenum. oþþe hine mid geongligum berme teð. oððe pæpned man pið oþerne.
7. Be þam þe æpe bjiecað. oððe æfbjiæce habbaþ.
8. Be þam men þe hir æpe forlæt. ⁊ be þam pife þe hine per for læt. ⁊ oþerne gecyrt.

9. Be

9. Be þam men þe hæfð hiſ æþe. ⁊ eac cýðeþe.
10. Be þā men þe hæfþ hiſ riht æþe. ⁊ ȝeræft on ælþeodiȝum riſmen.
11. Be þā men þe riſað on þam ȝefþýftlenum. oþþe riſ nimð bliþuſt æfteſt oþrum.
12. Be þā ȝiſ hpilc riſ man beo bepeddod. niſ hit na alýfeð þæt hine æniȝ oþeſt man æt þā þinȝum beſeafiȝe.
13. Be þā mⁿ. þe riſ oþþe mæden ofeſnimþ. mid unſihtum þinȝum.
14. Be þā men þe þone riſ man fram hiſ hlafordde aſpaneð þe hiſ ricneſte bid foſt unſihtum hæmedde.
15. Be þam ȝiſ mæden man bepeddod bið. ⁊ hine oþeſt man þæſ beſeafiȝe hiſe unpilleſ.
16. Be þam ȝiſ ȝehadod mæden. to hæmed þinȝe ȝeræft.
17. Be unȝehadedan mædene. ðe to unſihtum hæmedde ȝeræft.
18. Be þam men. þe on hiſ maȝan riſaþ.
19. Be þam hu ſcⁱ Ȝregoriuſ ſþricð. be unſihtum hæmedde.
20. Be þam men þe ȝelomlice riſ þinȝ beȝæð.
21. Be þam hu ȝeſin hiſan hýſa þeaþaſ healdan ſcýlon foſtȝode.
22. Be þam men þe ðpellice þinȝ beȝæð. ⁊ be ðam þe alýfed nýſ idele hpatunȝa to beȝanne.
23. Be þam manſpaſa. hu man þæt ȝebetan ſcýl.
24. Be ſtale. ⁊ be leaſne ȝepitnýſſe.
25. Be unþpæſnýſſe. riþ hiſ nehſtan.
26. Be hat heoſitnýſſe.
27. Be þam men þe aþaſ ſýlþ. þæt he to ſýbbe fon nelle rið hiſ nehſtan.
28. Be þam þe alýfed nýſ. þæt æniȝ man hiſ feoh to unſihtum ȝafole ſýlle.

Liber III.

P. 399. HER ONGYNNETH SE FORME CAPITUL.

1. Be ȝehadodna manna riſunȝe.
2. Be þam men þe ȝýnneþ ſacefid hadeſ.
3. Eft be Mæſſe ſpeoftum.
4. Eft be Godeſ þeoþum.
5. Be ðam hu ſe Saceſd hine healdan ſceal. and ſe Diacon.
6. Be Birceopum. and be oþrum ȝodeſ þeoþum.
7. Be þam ȝehadedum mannum þe hýſa feoh lænaþ to hýſe.
8. Be ȝehadodna manna picnunȝum.
9. Be þam ðe ȝehadod man ȝeþoft ſædene nimþ riþ riſ man.
10. Eft be ðam ylcum.
11. Be Munecef mirhealdſumnýſſe. and Mýnecýne.
12. Be riſ mannef þenunȝe on ȝodeſ þeoſode. ðe hýſe to ne ȝebýſeð.
13. Be þam þæt ælc Saceſd ſceal cunnan hiſ ȝeſihto.
14. Be þam þe ſcⁱ Auȝuſtinuſ ſend to Rome. to ſcⁱ Ȝregorie and ſcⁱ Ȝregoriuſ him ſſpaſe ſende.
15. Be þam þæt þam ſaceſde naht ne ſnemað þæt he ſihtriſ beo. ȝif he þam unſihtriſan nele hýſe unſihteſ ſtýſan.
16. Be Mæſſe ſpeoſta ðſohtnunȝe.

Liber IIII.

P. 404. Hýt iſ þeah to ritanne hpi þeoſ ſeoſþe boc riȝ uncapituloð. nu þa æſtan bec ſýnt ȝecapituloð. þæt iſ foſtþon þe þeoſ ſeoſþe boc ýſ ȝenumen oſ þam þrim. ȝif hit man ſtaþe findan ne mæȝ on ðam þrim. hit man fint on þæſe ſeoſðan. æȝþeſ ȝe be maſan þinȝon. ȝe be læſſon. openlicoſ. and hſædlicoſ.

Init. Gif hpylc birceop man ofſlea. þoliȝe hiſ hadeſ. and fæſte xii ȝeaſ. þa vii on hlafe and on pætene. and þa v. ðriȳ daȝaſ on pucan. and ða oðre bſuce hiſ meteſ.

Fin. Gif he ðuſh unnýtte ceaſte man ofſlea fæſte. x. ȝeaſ.

XVII. p. 418. Be Meſcena laȝe.

Ceoſlef ſeſtȝild iſ on meſcena laȝe. cc. ſcill. Theȝneſ ſeſtȝild iſ ſix ſpa micel. þæt biþ tpelf hund ſcill. ðonne biþ cýnȝeſ anfeald ſeſtȝild. ſix þeȝena ſeſne. be Meſcena laȝe. þæt iſ xxx þuſend ſceatta. and þæt biþ ealleſ. cxx. punda. Spa mýcel iſ ðæſ ſeſtȝildeſ on folceſ folcſniht be Meſcena laȝe. ⁊ foſ þa cýnedome ȝebýſeþ oþeſ ſpýlc to bote on cýneȝýld. Se ſeſne ȝebýſað maȝum. and ſeo cýnebot ðā leodum.

XVIII. Be Meſcena laȝe.

Tpelf hýndeſ manneſ að. foſſtent. vi. ceorla að. foſ ðam ȝif man ðone tpelf hýnda man ſſecan ſceolde. he bið ful ſſecen on vi. ceorlon ⁊ hiſ ſeſtȝýld býð. vi. ceorla ſeſtȝýld.

XIX. Be ȝehadendſa aþe. and be had bote.

Init. Mæſſe-ſſeoſtef aþ ⁊ ſoſulð þeȝeneſ iſ on engla laȝe ȝetealð eſen ðýne.
Fin. ⁊ halidom ⁊ hadaſ foſ ȝodeſ luſon ſuſdedom and ȝodeſ huſ -- eoſ - - - - - - - ýdedon.

N. 19. I. *Cod. Membr. in quarto min. partim recenti, partim vetuſta manu ſcriptus. Continet autem* Ælfrici Grammaticam *ſive* Excerpta ex Donato, *cujus parte priori, uſque ad capitulum de* caſu, *caſu quodam (ut ita dicam) infeliciter deperdita, illam eleganter ſuppleri juſſit Reverendiſſimus* Matthæus Parkerus, *cum hæc Adnotatione*, Memorandum quod in hac Grammatica Saxonica, quæ de novo ſcribuntur, habent gloſſam interlinearem, ſic ſcriptam, ut in exemplari Libri grammatici Saxonici habetur. Quæ poſtea in veteri ſcripto, ſequuntur, illud exemplar de quo tranſcriptum eſt, *viz.* ut quæ in alio libro per gloſſam interlinearem inſeruntur, habent hanc gloſſam ſcriptam in medio & ſerie contextus.

Caput ultimum tractat de Triginta diviſionibus Grammaticæ artis. ad cujus calcem extant hæc verba

SIG THEOS BOC THUS HER GEENDOD.

Sequuntur. On leden ſſpæce menig fealde ȝetel ac on engliſc nýſ nan þæſa ȝefunelic buton ðſim anum. libſa on leden. ýſ pund on engliſc. fif peneȝaſ ȝemaciað anne ſcllinȝ. ⁊ xxx. peneȝa anne mancuſ.

II. INCIPIVNT NOMINA MVLTARVM RERVM ANGLICE. NOMINA.

Notula neoterici. Incipiunt gloſſæ multarum rerum Anglice expoſita à quodam ſapiente.

Dⁿ omnipotenſ þæt ýſ ȝod ælmihtiȝ. &c.
Expl. Cſeatuſa. ȝeſceaft.
Nomina Avium. Aviſ uel uolatiliſ. fuȝel. &c.
Expl. Culex. ſtut. ſcnifeſ. ȝnætt.
Nomina Piſcium. Piſceſ. fiſc. &c.
Expl. Concha. ſcýll.
Incipiunt nomina ferarum. Feſa. pildeoſ. &c.
Expl. Tenea. moðde.
Nomina herbarum. Heſba. ȝæſſ. &c.
Expl. Sciſpuſ. ſſixſ.
Nomina Arborum. Arbor. tſeoſ. &c.
Expl. Latex. buſna. oðde bſoc.
Domus. huſ. &c. *Expl.* þe ne maȝon ſſa þeah ealle naman apſſitan ne fuſſon ȝeþencan. ðeo ȝſatiaſ.

Ad vocem Sella. ſaðol. oðde ſetl: *hanc notulam appoſuit idem neotericus.* Hucuſque omnia ſupradicta habentur Britannice in libro de Sanctis Wallicis.

S. 1. *Codex membr. in folio grandiori, grandioribus quoque litteris ſcriptus, in quo continetur* Paſtorale S. Gregorii, *per Ælfredum Regem Saxonicè verſum.*

Incip. Præf. Ælfredi. Ælfred cyning hateþ gretan his þoldum luflice and frheondlice.

Poſt capitula 65 ſequitur Prologus qui ſic Incipit, Thu leofeſta bodan. ſpide frheondlice ⁊ ſpiþe fremfumlice ðu me tældeſt.

Init. Capitis Primi. For ðon ðe nan cræft nis to læfenne. þæm þe hie ne æfter geornlice ne leornede. *His autem verbis Explicit liber.* Gif hefi ðegna hpelc ðynel ne kylle bnohte to þys bufnan bete hie ne geopne. ðy leaf he foffceade fcifoft pætfa ofþe him liefeſ dnync foflopen peopþe.

Hic Codex (ſicut & alii) quamplurimis in locis, tam in margine, quam inter lineas Textus, gloſſatur manu, ut videtur, Normanno-Saxonica.

S. 2. *Cod. membr. & antiquus in fol. à* Leofrico *Epiſcopo Eccleſiæ Exonienſi dono datus. in quo continetur*

I. Bedæ Venerabilis Hiſtoria Eccleſiaſtica Gentis Anglorum *ab Ælfredo Rege Saxonicè Verſa: quo quidem Codice uſus eſt* Abrahamus Whelocus *in ſua hujuſce Operis Editione,* Cant. *impreſſa,* A. D. 1645. *Fronte libri habetur hæc notula, manu forſan ejuſdem* Wheloci: Verſio hæc multis in locis, ut pag. 185, 186. tantum differt à MS. bibl. publ. verſione, ut tantum non altera videri poſſet. ſed pag. 195. reliquis MS. fere convenit, *&c.*

Calce libri, eadem antiqua manu, extat hæc Poetica ſcriptoris ſive Librarii adnotatio. Bidde eac æghylcne mann. bnego nicef peafd. þe þaf boc næde. ⁊ þa bnedu befo. finna aldon. þæt gefyndnige. ðone fnitne. fynfum cnæfte. ðe ðaf boc afnat. bam handum tpam. þæt he mote manega gytmundum fynum geendigan. his alone to fillan. and him þæf geunne. fe ðe ah ealleſ gefrealð. nodena faldend. þæt he unniht mote. oð his daga ende. dnihten hefnigan. Amen. gefonþe þæt.

II. *Poſt hæc, manu recentiori, ſcriptus eſt hic* Sermo, *qui ſic*

Incip. Men The gehina ð nu hu dnihten þæf fpnecende on þaf tid to his gefenum and hu he pitegede þæt æfteft tpam þingum eaftnon pæfton þæt þæf fe manneſ Sunu gefrealð to ahonn̄.

Expl. þa þy fnidan dæge on dæge ⁊ --ð þ------- ðe-----alleſ þonne he ann afnifen ne þæf ac fpiþe monig halie lichoman afnifene þæf ------- foncundaf hifufalem þam dnihtene fie fuldon ⁊ peonþmind. in ealna fofnulda fonold ---- abutæn ende. Amen. fiat.

III. *Fol. ult.* Hunc librum dat Leofricus epſ̄ eccle̅ ſcī Petri Aplī in exonia ubi ſedes Epiſcopalis eſt ad utilitatem ſucceſſorum ſuorum ſi quiſ illum abſtulerit inde, ſubjaceat maledictioni. Fiat. Fiat. Fiat.

Thaf boc gef leofnic b̄. into fce̅ Petnef mynftne on Exanceftne þæn fe Bifceop-ftol if. fon his fafle alifednyffe. and. gif hig hpa ut ætbnede. God hine fofdo on ðæne e----------

IIII. *Imo margine libri,* p. 2, *&c. extant* Preces *quædam* Latinè, *hoc titulo inſignitæ,* Bletfung to candelun. *cum aliis quibuſdam precibus ſparſim, per totum fere librum.*

V. Pag. 122, & 123. 1. *Margini adſcripta ſunt* Saxonica quædam de Nativitate Chriſti, *ex Menologio Saxonico forſan deſumpta.* &c. On þon fofman dæg on geare þæt if on þone æfteftan Geohel-dæg. eall Cnifted folc fonþeaþ Cnifteſ acennednefſe. fcā Maria hine acende on þære nihte on anū fcnæfe befonan Bethlem þære ceaftre.&c.

P. 124. 2. On ðone ilcan dæg Cnifteſ acennednefſe. Godef cincean afpondiað fcā Anaftafiam gehind ðære haligan gefið pifef. feo pæf fpiðe æþele fof fonulde ⁊ micele betefne fof gode. &c.

P. 128. 3. On þone æftefan dæg. Godef cincean afpondiað fcī Stefaneſ gemind þæf æfteftan Diaconef. and ðæf æfteftan Maftined æftef Cnifteſ ðnofunge. &c.

P. 129. 4. On ðone III. dæg bið fce̅ Iohanneſ tið þæf Godfpellnef. fe pæf Cnifte leaf ofef ealle ofef men. ðe he on middan-geaide gemette. &c.

P. 130. 5. On þoñ feofþan dæg bið þafa haligra Cilðað þe Hefodef acfealde. fof Cnifte on Bethlem þære ceaftre. ealle þa cnihte cild þe pæfon tpam geafū̄ gebofene. oððe anre nihte æald cild, &c.

P. 131. 6. On þonne. VII. dæg þæf monþef. bif fce̅ Siluefttref tid ðæf halgan Papan þæf lichoma nefted on Rome-bifig. &c.

VI. P. 202. *Binas preces Latinas excipit* Exorciſmus *quidam Saxonicè.*

VII. P. 216. *Inc.* Dicta Saturni & Salomonis, *quæ ſic incip.* Saturnuf cpæþ hpæt ic iglanda eallna hæbbe boca on bynged ðurh gebnegd ftafaf laf-cnæftaf on locen Libia and Greca. Spylce eac igtofiam Indea nicef me ða tneahtefaf tala fifedon on þam micelan bec---------- M cef heafdum. &c.

VIII. P. 216. Exorciſmus ad Pecudes inveniendos. Ne forftolen ne forholen. nan uht þæf ðe ic agefenaþe mihte hefod upne dnihten. Ic gefohte fce̅ Eade lenan. and ic gefohte Cnift on node ahangen. ſpa ic þence ðif feoh to findanne. næf to oþ-feofn ganne ⁊ to pitanne. næf to oþ-pynceanne ⁊ to lufianne. næf to oð-lædanne. Gafmund godef ðegenð find þæt feoh. ⁊ fefe þæt feoh. and hufa þæt feoh. ⁊ healð þæt feoh. and fefe hā̄ þæt feoh. þæt he næfre næbbe landef. þæt he hitað læde ne foldan. þæt hit oð-fefe ne hufa. þæt he hit oð hit healde. gyf hyt hpa gedon. egedige hit him næfre binnan þnym nihtum. cunne ic his mihta. his mægen. and his mihta. ⁊ his mundcnæfta. feall he feofnige ſpa ſyen pudu feofme. ſpa bnedel þeo ſpa þyftel. fe ðe þif feoh oðfefigean þence. oððe ðif ofþ oð ehtian ðence. amen.

IX. Thif man fceal cpeðan ðonne his Ceapa hpilcne man foftfelenne. Cyð æfi he ænyg ofefi pofð cpeðe. Bethlem hattæ feo buph ðe Cnift ongebofen pæf. feo if gemæfnfod ofefi ealne middangeaid. ſpa ðeof dæd pyfþe fof mannum mæne. per Crucē Xpī. ⁊ gebide þe þonn̄ fnifa Eaft ⁊ cpeð fnifa. ✠ xpi ab oriente reducat. ⁊ in Weft and cpeþ. crux xpi ab occidente reducat. ⁊ in Suþ. ⁊ cpeð fnifa. crux xpi à meridie reducant. and in Nofþ. ⁊ cpeð. crux xpī. abſcondita ſunt & inventa eſt. Judeas Cnift ahengon. gedon him dæda þa fynftan hælon. þæt hi forhelan ne mihton. ſpa næfre þeaf dæd foftholenne pyfþe. per crucē xpi.

X. Exorciſmus *contra Pecora faſcinata.*

Gif feoh fy undef numen. gif hit fy hofif fing þif on his fæteſa oððe on his bnidel. gif hit fi ofef feoh fing on þæt hofnec and ontend. III. candella dnyp dnifa þæt peax. ne mæg hit nan man fof helan. Gif hit fy ofef ofif þon̄ fing ðu hit on. IIII. healfa ðin. ⁊ fing æfteft upfihte hit. ⁊ Peaif Pol. Patfic.. Pilip. Mafie. Bnigit. Felic. in nomine dī. ⁊ chific. qui quefit inuenit.

XI. *Sequuntur etiam ſermones Saxonici, Marginibus Cod. ordine ſcripti.*

Incip. Men þa leofeftan. ic eope bidde and eaþmodlice

lice læne þæt ge pepen ⁊ foptigen on ðiffe með miclan tiðe foꝛ eoꝛlum fynnum foꝛ ðonne beoð eoꝛle teaꝛaꝛ ⁊ eoꝛle hneoꝛfunga foꝛ naht geteal̄ð on þæne topeaꝛðan poꝛolðe.

Expl. þæt pe gangen þæ engleꝛ fcýðe neaꝛ ⁊ ðæꝛ ðeoꝛleꝛ ftnælo fýꝛ ⁊ luꝛian uꝛne ðn̄e goð ffa hit uꝛ oꝛ geboden iꝛ þon̄ giꝛð he uꝛ ece liꝛ in hiꝛ fuldæꝛ fægennefꝛe apoꝛuld abutan ende. Amen.

XII. pag. 292. *Exorciſmus* piþ ealna Feo(n)da gnimneffum.

XIII. pag. 299. *Homilia* de B. V. Maria.

Incip. Heꝛ faga∂ ymbe ða halgan Maꝛian uffeꝛ Dꝛihtneꝛ modoꝛ. mið þý ðe Dꝛihten Hælende Cꝛiꝛt foꝛ ealne poꝛulde alýfneffe. on nade ge-fæꝛtnoð hangode. he geꝛeah undeꝛ þæne node fcandan. hiꝛ modoꝛ ⁊ Iohanneꝛ ðane Godfpelle-ne. ðone he beforan hiꝛ oðrum halgum lufode.

Expl. ða Apoꝛtolaꝛ pæꝛan þuꝛh ðꝛih̄ mægen up in þæt polcn ahafen. ⁊ ðanon hi pæꝛon anna gehýlc hioꝛa eꝛt aꝛeted in ða ftoꝛe ðæꝛ he æꝛ læꝛde. ⁊ hi pæꝛon fecgende Dꝛihtneꝛ poꝛð. ⁊ ondetten-de Godeꝛ þa micelan mihte. fe hoꝛað and ꝛicfaþ on ealna poꝛulda poꝛuld. abutan ende. Amen.

XIIII. pag. 307. ✠ *Homilia*, Repleatur oſ meum laude ut poſſum cantare.

Incip. Men. þa leoꝛ̄ (leoꝛefꝛtan) tꝛa ceaꝛtna pæꝛon fꝛom fꝛuman poꝛöde. oðꝛe timbꝛæð upe ðꝛih̄ cꝛiꝛt. oþꝛe timbꝛeð bioꝛul eaꝛmu̅ ⁊ foꝛꝛpoꝛhtu̅ ꝛaulu̅ to pite ⁊ to foꝛꝛýꝛðe. ⁊ ðaꝛ tꝛa ceaꝛtna manna cýnne fꝛom fꝛuman miðan geaꝛdeꝛ oð poꝛulde ende timbꝛeð and fýlleð.

Expl. Bepaꝛnige he him unꝛiht geꝛtꝛeon. and un-ꝛiht hæmeð. ⁊ bienne gelifeꝛo. eoꝛꝛe ⁊ æfeꝛte. and oꝛeꝛ hýð. and mæne aðaꝛ. ⁊ piffocne. moꝛ-ðoꝛ and fýꝛngniꝛꝛe. foꝛðon he cpeðen iꝛ in þæꝛe næðinge. þæt ꝛeo piꝛig cpeðule tunge ne geꝛti-geð heo næfꝛe godeꝛ ꝛice. ne mæg næfꝛe nænig mon aꝛecggan heoꝛona ꝛiceꝛ gefean. ne ðæne fæ-gennifꝛe godeꝛ mihta and hiꝛ micelniꝛꝛe ðuꝛh̄ giꝛe uꝛꝛeꝛ ðn̄ꝛ hælendeꝛ xp̄eꝛ. fe luꝛað and ꝛix̄. i ec̄ butan ænigu̅ ende. Amen.

XV. *Homilia* de Aſcenſione D. N. Jeſu Chriſti.

Pag. 315. Hec eſt dieſ quam fecit dn̄ſ, exultemuſ & letemur in ea.

Incip. Men þa leoꝛefꝛtan Heꝛ faga∂ an ðiffebocum ym ða miclan gepinð ðe to ðiffe nihte feaꝛð þæt upe ðꝛihten hælend cꝛiꝛt on ðaꝛ niht þe nu to niht pæꝛ þæt he oꝛ deaðe aꝛiꝛ to miðꝛe nihte.

Expl. ⁊ he aꝛiꝛeð upe ðꝛihtꝛ̄ oꝛ ða̅ ðome and he fenð þon uppe to heꝛenum. and ða ealle mið hī ðe nu heꝛ an miðan-geaꝛde þæꝛ ꝛicef gifina. ⁊ æꝛt̄ eaꝛniað and upe ðn̄ꝛ bebodu healdaþ. and fe ðꝛihtꝛ̄ liꝛað and ꝛicfaþ mið fedeꝛ and mið funa ⁊ mið þa̅ halgan gaꝛte. a poꝛulda a poꝛulda abutan ænegum ende. Amen.

XVI. P. 346. ſ piþ ꝛaꝛum eagum. ſ piþ ꝛaꝛum eaꝛum. ſ *Precationes Latinæ, ſeu potius* Exorciſmi.

XVII. Exorciſmus.

P. 400. Ic me on þiꝛꝛe gýnde beluce. ⁊ on godeꝛ hel-de bebeode. piþþ þane ꝛaꝛa ꝛice pið þane ꝛaꝛa ꝛle-ge pið þane gnýmma gnýne pið ðane micela egꝛa þe bið eghpam lað ⁊ piþ eal þæt laþ þe into land-ꝛaꝛe ýge gealdoꝛ ic begale ꝛiꝛe gýnd ic me pege poꝛð ꝛiꝛe ⁊ poꝛc ꝛiꝛe ꝛemedege neme meꝛ ne ge-mýnne neme maga ne geꝛpence neme næfꝛe mi-num feoꝛe foꝛth ne gepunþe. ac gehele me ælmih-tigi and ꝛunu fꝛoffe gaꝛt ealleꝛ puldꝛe pýnðig ðnýhten ꝛꝛa ꝛꝛa ic gehýnde heoꝛna ꝛcýppende A-bꝛame and Iꝛace and ꝛꝛilce men Moýꝛeꝛ ⁊ Iacob ⁊ Dauit ⁊ Ioꝛep ⁊ Euan ⁊ Annan ⁊ Elizabet Sahaꝛie ⁊ ec Maꝛie moduꝛ xpeꝛ̄ ⁊ eac þæ gebꝛoþꝛu Pe-tꝛuꝛ ⁊ Paulus and eac ðuꝛend þiꝛa engla clipige ic me to aꝛe pið eallu̅ feondum hi me feꝛion and fꝛiþꝛion and mine feꝛenefꝛion eal me gehealdon men gepealdon paꝛcef ꝛtiꝛende ꝛime puldꝛef hýhht hand oꝛef heaꝛod haligꝛa noꝛ ꝛigefoꝛꝛa ꝛceote foðfæꝛtꝛa engla biddu ealle bliðu mode þæt me beo hand oꝛef heaꝛod matheuꝛ helm maꝛ-cuꝛ býnne leoht liꝛef noꝛ lucaꝛ min ꝛþuꝛð ꝛceaꝛp and ꝛcin ecg ꝛcýld iohanneꝛ puldꝛe gefliteg∂ pe-ga ꝛefaꝛhin foꝛþ ic gefaꝛe fꝛind ic gemete eall engla blæd eadigeꝛ laꝛe bidde ic nu ꝛigeꝛe godeꝛ miltꝛe god ꝛið fæt godne ꝛmýlte ⁊ lihte þinð pe-ꝛe þum þindaꝛ gefꝛan cincinde pæteꝛ ꝛimbli ge haleþe piþ eallu̅ feondum fneond ic gemete pið þæt ic on þiꝛ ælmihgian on hiꝛ fꝛiðð punian mote belocun piþ þa laþan ꝛeme lýfeꝛ eht on engla bla blæd gefꝛaþelod and inna halꝛe hand hoffna ꝛicef blæd þa hꝛile þe ic on liꝛe punian mote. Am.

XVIII. p. 522. Sermo de S. Michale.

Incip. Men ða leoꝛefꝛtan uꝛ iꝛ to þoꝛðianne and to mæꝛꝛianne ꝛeo gemind þæꝛ halgan Heah engleꝛ Sc̄e Michaeleꝛ. ꝛe pæꝛ þundoꝛlic æꝛendꝛaca ðæꝛ ælmihtigan Dꝛihtneꝛ.

Expl. þon̄ nu men ða leoꝛefꝛtan bidðan ꝛe þon̄ hal-gan Heah engel ꝛc̄ Michael þæt uꝛa ꝛaula ꝛie an-fenge. ⁊ hi gelæde on heoꝛoncund ꝛice to ðam Dꝛihtene. ðe liꝛað ⁊ ꝛixað mið fæðeꝛ and mið ꝛuna and mið þa̅ halgan gaꝛte. in ealna poꝛlä poꝛlð abutan ende. Amen.

Pag. 563. *Elementa quinque priora Alphabeti* Runici.

S. 3. *Cod. membr. vetuſtioribus litteris Saxonicis, ſeculo poſt Chriſtum, ut videtur, octavo exaratus, in quo extant* Gloſſaria bina, *quorum prior hunc Titulum, ſive Rubricam, præ ſe fert.*

Interpretatio Nominum Ebraicorum et Grecorum.

Incip. Adonai. adoneuſ. dn̄ſ.
Angeluſ. nuntiuſ.
Archangeluſ. ſummuſ nuntiuſ.
Adam. Omuſium. terrenuſ.
Abel. luctuſ miſerabiliſ.
Amorreum. Amarum.

Expl. Zabulon. habitaculum fontiſ.
Zebedeuſ. dotatuſ.
Zacharia. memor dn̄i.
Zacheuſ. Juſtificatuſ.
Zezania. lolium.
Zezabel. fluenſ ſanguinem.

II. *Gloſſarium alterum, quod his verbis*

Incip.	Abminiculum	Adiutorium.
	Abelena.	Haesel hnutu.
	Abiecit.	Proiecit.
	Abſicla.	Abieſ. etspe.
	Ab ineunte Ætate.	Infantia.
	Abimelech.	Patꝛiſ mei Regnum.
	Abegelata.	Inuiolata.
Expl.	Zodiacuſ	Animalis.
	Zodiacuſ. XII. ſigna.	Continens.
	Zabannaſ.	Ancas.
	Zýphei.	Floꝛentef.
	Zizania.	Laser.
	Zodiacum.	Sideralem.
	Zitiſ.	Inquire.

In hoc Gloſſario plurimæ voces Latinæ Saxonicè explicantur, ut ex hoc ſpecimine liquebit

Abelena.	Haesel hnutu.
Absinthium.	Weꝛmod.

Abortus.	Misbỳnd.
Absoluta. líbera abunde.	Genicthlice.
Abiget.	Wereth.
Ab Euno.	Eastan Sudan.
Ad Euro-nothum.	Eaſt Suth.
Abditiſ.	Gehỳddum.
Ab Affrico.	Suðan Westan.
A Borea.	Eaſtan Norþan.

Hæc antiquiſſima Gloſſaria, quæ quondam ſupellex fuerunt Bibliothecæ Abbatiæ S. Auguſtini *juxta muros Cantuariæ*, excipit

Fragmentum Latinum, litteris Hibernicis ſcriptum, ad rem Grammaticam *pertinens.*

S. 4. *Cod.* MS. *in fol. min. paulo ante Conquiſitionem Angliæ, ex vetuſtiori codice, ut videtur, deſcriptus, in quo continentur,*

I. Evangelia quatuor Saxonicè, *de quibus ſic dicit Cl. Mareſchallus*: Hunc Cod. & Oxonienſem, rarius reperi ab invicem diſſentientes; ſuperioremque eos Vetuſtatem ſpirare exiſtimo.

Ad calcem Evangelii ſecundum D. Matthæum, *habentur hæc*: Finit Amen. Sit ſic hoc hic interim. Ego Ælfricuſ ſcripſi hunc librum in Monaſterio Baðþonio. & dedi Brihtpoldo Prepoſito. Qui ſcripſit uiuat in pace. in hoc mundo & in futuro ſeclo. & qui legit legator in eternum.

II. *In fronte Codicis, occurrunt ea quæ ſequuntur, Saxonicè.*

1. *Teſtificatio Ingenuitatis* Ælfwigi *Cognomento* Rufi, *qui ſeipſum emerat unâ librâ, ab Ælfſigo Abbate.*
2. *Teſtificatio libertatis* Sægifæ *cum prole ſua, quam ab Ælfſigo Abbate emerat Edricus æt Forda pater ejus.*
3. *Teſtificatio Manumiſſionis Ælfrici Scot, & Ægelrici Cognom.* Scot, *pro Ælſigi Abbatis anima.*
4. *Teſtificatio Manumiſſionis Sydeſlædæ, quam 5 ſolidis & -- denariis emerat à Joanne Epiſcopo Siwinus æt Lincumbe Leoſwii filius.*
5. *Teſtificatio Manumiſſionis* Gunnildæ *Thurkilli filiæ, quam Johannes emerat dimidia libra.*
6. *Teſtificatio Manumiſſionis Sæwii Cognom.* Hagg. *de Widecume, qui ſeipſum lucratus eſt* [ɣeðon] *ab Ælfſigo Abbate.*
7. *Teſtificatio Manumiſſionis* Lifgithæ æt Forda *cum binis filiis ejus, per Joannem Epiſcopum.*
8. *Teſtificatio Pactionis ſive Conventionis inter Priorem & Fratres Bathonienſes ex una parte, & Sæwium cum Theodgyfa uxore ſua ex altera.*
9. *Teſtificatio Manumiſſionis* Sæthrythæ, *quam* 3. *Mancſis emerat à Sæwoldo Abbate, Ægylmærus.*
10. *Teſtificatio Munumiſſionis* Ælfgythæ, *quam dim. libra emerat Wulwinus cognom. Hareberd ab Ælwigo Abbate.*
11. *Teſtificatio Manumiſſionis* Wynrici *quem una Yra* [ỳre] *Auri emerat Ægylſigus ab Ælfwigo Abbate,*

III. *Evangelium ſec. D. Marcum excipit* Scriptum de cœlo delapſum, *ſeu potius* Homilia de diei Dominicæ Obſervatione, *quæ ſic*

Incip. M̄ ða leoſ̄. Hefi onginð þæt halie Gepnit ðe com fnam Heofenan into Hiepuſalem. Soþlice hit geſeol beforan þæt Gaton Effrem. and þæf hit fæf funden þuſh anef Pheofta handa þæf nama fæf Achof.

Expl. Forþi fe ðe undef-fehð nihtfirne on ðæf nihtfifan naman. he undefnfehð þæf nihtfifan mede. and fe þe undefnfehð Witigan on þæf Witigan naman. he undefnfehð þæf Witigan mede. Amen.

IIII. *Ad Calcem Evangelii ſecundum D. Lucam habentur*, 1. Nomina Pontificum ſediſ Apoſtolicæ. 2. Archiepiſcoporum Dorobernenſiſ ciuitatiſ. 3. Archiep. Eboracenſium. 4. Epiſcoporum Occidentalium Saxonū. 5. Epiſc. Scireburnenſiſ Ec̄cliæ. 6. Epiſc. ad Ripum. 7. Epiſc. Hagaſtaldenſiſ Eccleſiæ. 8. Ad Caſa Candida 9. Epiſc. Uellenſiſ Eccleſiæ. 10. Epiſc. Huicciorum. 11. Epiſc. Londoniæ. 12. Epiſc. Lindisfarnorum. 13. Epiſc. Roffenſium. 14. Epiſcoporum Merciorum.

Ad Calcem Evangelii ſec. D. Joannem habentur bina Inſtrumenta Latinè ſcripta, quæ, utpote recentiora, lubens prætermitto.

S. 5. *Codex membr. in fol. min. ante Conquiſitionem Angliæ ſcriptus, in quo continetur uberrima collectio Homiliarum Saxonicarum, ut infra videre eſt.*

I. Pag. 1. DE INITIO CREATVRÆ.

Incip. An Angin ealna þinga þæt if God ælmihtig. *Vide ſupra, pag.* 1.

II. P. 17. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Cniſt fỳððanne to þifum life com. *Vide ſupra, pag.* 2.

III. P. 30. DE CATHOLICA FIDE.

Incip. Ælc Cniſten man ſceal æfter niht cunnan. æghef ge hif Pater ñn. ge hif Cneban. *Vide ſupra, pag.* 2.

IIII. Pag. 44. BE THAM DRIHTENLICAN SVNNAN DÆG. FOLCES LAR.

Incip. Men ða leofeſtan. hef onginð þæt æfenð gepnite ufef Dnihtnef midðan geanðef Hælendef. be ðam fonebode ealna ỳfela. ⁊ be ðam embegange ealna goda. þæt apnat Dnihtnef Engel mid hif ſỳlfef fingum. ⁊ hit fealde Petfe þam Birceope. on ðæfe Antiochian Cifican. bebeðende. and halfigende.

Expl. Gỳf ge þonne þỳfum gelỳfan pillað þe ðif gepnit uf fegð and boðað. þonne fỳlð uf God ece lif mid hif Englum. in þofulda þofuld abuton ende a on ecnỳffe. Amen.

V. Pag. 52. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Men þa leofeftan. uton hlỳſtan þæfe godcundan lafe. fof þon læfede men behofiað þæt him lafeofaf fecgan. þa godfpellican lafe. þe hi on bocum leofnodon. þæt menn fofnỳtennỳffe mifſanan ne fceolon.

Incip. ⁊ fỳllað heofa þambe fnacoblice æf timan. Uton fe geeafnian þæt ece lif mid gode. ðuſh gefficenneſ ỳfeleſ. ⁊ ðuſh fnemmincge godef. Thæf uf getiþige fe ælmihtiga fealdend. Se ðe ea finxað on ecnỳffa. Amen.

VI. Pag. 66. DE ORATIONE MOYSI IN MEDIO XL. VEL QVANDO VOLVERIS.

Incip. Æfteſ þam þe Moỳfef fe mæfe hefetoga of Egipta lande. *Vide ſupra, pag.* 32.

VII. Pag. 79. ITEM SERMO DE LEGE DEI IN MEDIA XL.

Incip. Men þa leofeftan. fe næðaþ nu æt godef fenungum ymbe gefeetnỳffe þæfe ealdan æ. Nu pille fe eof fume gefutelunge be ðæfe gecỳðnỳffe fceofitlice fecgan. þæt ge eallunga þæf anogỳtef. of hlỳde ne fỳn.

Expl. Ele fceolde eac mið godef lacū beon geofnod. fof ðæfe getacnunge. þæt fe fceolon mið glædnỳffe don ffa hwæt ffa fe gode gedoð. fofðan ðe he lufað þone glædan fỳllend.

VIII. Pag.

VIII. P. 97. ITEM SECVNDVS SERMO DE IOSVE ET DE PVGNIS EIVS.

Incip. Moyſes ⁊ aaron and ða ylðestan ealdras israhela þeode geendodon heora lif on þæne langsuman fasne sta ða deah buton legene. ⁊ god gesete iosue þam folce to henetogan. þæt he hi to ðā behatenum eðele lædan sceolde. and he him behet þæt he polde on eallum þingum hiſ gesyltа beon sta sta. he sæs Moyses.

Expl. ⁊ beon his folces foreþingenas a. siſſian hi eac. ⁊ mid peoncum gebyrnian. and habban him þæt edlean on þam ecan life. hpa mæg æfne on life ealle geneccan. godes mæslican mihta. þe he mannum cyðde fram adames anginne oð ðysne andpeardan dæg. Si him sulfon an losa (on ecnysse.) AMEN.

VIIII. Pag. 109. DOMINICA SECVNDA POST EPIPHANIÄ DN̄I.

Nuptiæ factæ sunt in chana galileæ, & erat mater ihū ibi. & reliq.

Init. Iohanne se godspellere cæþ on þære godspellican race. *Vide supra, pag.* 24.

X. P. 125. DOMINICA. III. POST EPIPHANIÄ DN̄I

Cum descendisset Ihus̄ de monte. secutæ sunt eum turbæ multæ. et reliqua.

Incip. Matheus se eadiga Godspellere awrat on þisere Godspellican gedinge. *Vide supra, pag.* 10.

XI. P. 139. INTERROGATIONES SIGEUULFI PRESBITERI *super Librum Geneseos, cum Albini sive* Alcuini *Responsionibus, cujus epistola Latina, neoterica manu scripta, huic Tractatui præmissa est.*

Incip. Sum gebungen Laneop wæs on Engla-lande Alnus gehaten.

Expl. ðam is a sus ðmynt mid ðam halgan-gaste on ealra worulda worulð. se cweða. AMEN.

Vide supra, pag. 42. *Notandum est, hoc opusculum ad alium aliquem Cod. quondam pertinuisse, ea quoque quæ sequuntur, aliena manu scribuntur.*

XII. Pag. 161. DOMINICA IN SEPTVAGESIMA.

Simile est regnum cœlorum homini patrifamilias. qui exiit primo mane.

Incip. Se Hælend cwæð þæt heofona-rice wære gelic sumum Hiredes ealdre. *Vide supra, pag.* 9.

XIII. Pag. 171. *Desideratur Rubrica* DE ALLELVIA, *in aliis quoque Codd. hæc Homilia superioris videtur pars altera.*

Incip. We sillað eop secgan be ðysse andweardan tid. *Vide supra, pag.* 12.

XIIII. P. 174. DOM̄C IN SEXAGESIMA.

Incip. (M̄. se sillað hwilcum seapum worðum eop twahtnian embe þæt Godspel. þæt man eop nu beforan wæðde.) Cum turba plurima conuenirent ad Ihm̄. et de ciuitatibus properabant ad eum. ON SVMERE TIDE þa þa micel mænio samod comon. *Vide supra, pag.* 12.

XV. Pag. 184. DOM̄C IN QVINQVAGESIMA.

Assumpsit Ihs̄ duodecim discipulos suos.

Incip. Hes is gewæðd on þysum Godspelle þe we nu gehyndon of þæs Diacones muðe. *V. supra, p.* 12.

XVI. Pag. 194. ALIA NARRATIO. DOCTRINA POPVLI.

Incip. We sillað eop aneccan gyt ane lytle tihtinge embe ure gemænan saple þearfe. ⁊ eop is micel ðearf þæt ge hyt mid micelre gymene undernandon. þæt we eop secgan sillað. We hyt nagon to forsuswigenne þæt se folce heora þearfe ne secgan. undernandе se þe wille.

Expl. Est us is to smeagenne. hu se ælmihtiga Crist his eadmodnysse cyðde. þa þa he to cwale sealde hine sylfne for us. and sra ure synna ætbræd. Hu mæg nu manna eadmodnyss beon micel gehuht togeanes his eadmodnysse þe ælmihtig God is. Si him à sulfon on ecnysse. AMEN.

XVII. Pag. 206. DOMINICA PRIMA IN QVADRAGESIMA.

Ductus est Ihs̄ in deserto ab spū̄. et reliq.

Incip. Ic wolde eop twahtnian ðis Godspell þe man eop nu beforan wæðde. *Vide supra. pag.* 31.

XVIII. P. 218. ITEM ALIA DOCTRINA POPVLI.

Incip. Men þa leofestan us eallum is cuð. þæt þes gearlica ymbryne us gebringð efne nu þa clænan tid. lenctenlices fæstenes. On þā se sceolan ure gymeleaste. ⁊ forgægednysse unum gastlicum scriste geandettan.

Expl. And ða rihtran gecyrrað sam þam dome. into ðam ecan life mid Criste. ⁊ his gecorenum Englum. Mid þam hi libbað ⁊ risiað on licaman ⁊ on saple. on ealra worulda worulð amē.

XIX. Pag. 226. Vs is ðon sryðe micel neað þearf men þa leofestan. þæt we a dæges ⁊ nihtes sin srihte þancfulle. þam ælmihtigan Drihtne. ealra his are and mihte. þæt he dæghpamlice us cyþeþ. Uton geðencan hpilce eadignysse ða forleosað. þe forgymeleasiað and forlicgað Godes bebodu. and us gedafenað þæt we geeasnion þa beohtestan stope. ⁊ þa slitegestan eadignysse mid Englum. ⁊ mid Heah-englum. ⁊ mid eallum his halgum on heofona rices dreame. ðær is þæt singale and þæt ece lif. þær is ealra Cyninga Cyning. ⁊ ealra healdenda healdend. and scippend ealra gescefta. þær is rib buton sare. and þær is leoht buton þeostrum. ⁊ dreā buton ende. ⁊ þær is þære ecan eadignysse fruma. ⁊ ealra haligra blisse ⁊ synsumnysse. and geogoð buton ylde on gesta heledū̄ sulfre. on þam hehstan þrymme. on frioðe and on frofre. on þære hehstan hælo. and on þā selestan setle. ⁊ on þam beorhtestan blæde. and on ðam mæstan mægene mid unum Drihtne Hælendū̄ Criste. se leofað and rixað. a buton æghpilcū̄ ende. amen.

XX. Pag. 227. FR̄. VI. IN PRIMA EBDOMADA QVADRAGESIMAE.

Erat dies festus.

Incip. Se Godspellere Iohannes þe wæs Godes dyrling. Cristes modran sunu. sæde on þære Cristes-bec ða ða he wes on life wæs licamlice suniende. ða wolde he sarian on sumne symbel dæg soðlice to Hierusalem.

Expl. Se gehæleda man þa sydðan he hone Hælend gesprnæc. cyðde þā Iudeiscū̄. þæt Crist hine gehælde. and hine gemærsode his mihte heriende. ðam si sulfon on ecnysse mid his ælmihtigan fæder. and þam halgan gaste. on anre godcundnysse. AMEN.

XXI. P. 237. DOM̄C SECVNDA IN QVADRAGESIMA.

Egressus Ihs̄ secessit in partes tiri et sidonis. et reliq.

Incip.

Incip. Dnihten Hælend ðneade mid ponðum þæna Iudeiscna þýnnýsse. ⁊ geleafleteste. ⁊ hi mid horpe hiſ lane foſtapon. ða ſende he þanon to ðæne buſh ſcine þe iſ gehaten Tinuſ. and to þæne oðre þe iſ gehaten Sidon.

Expl. Cnihtenna manna geleafan hæfð ſe ælmihtiga God mid manegum tacnū̄ geſunþod. ðuſh hiſ halgan. æneſt on heona life. ⁊ ſýþþan æt heona halgum býngenum. þam ſi pulðon and punmýnt. a on ecnýsse am̄.

XXII. P. 243. ITEM ALIA DOCTRINA POPVLI.

Incip. Men ða leoſeſtan. ic cýðe eoſ. þæt ðneo ðing ſýnd æneſt on ſoneſeandum. *V. ſupra, p.* 12.

XXVIII. Pag. 252. F̄R. VI. IN SECVNDA EBM̄ QVADRAGESIMÆ.

Homo erat pater familias qui plantauit. & reliq.

Incip. Une dnih̄ ſæde oft ſſiðe digle bigſpell. ða on ſunne ſæl ſæde he hiſ bigſpel hiſ leonningcnihtum. and þam geleafſumum Iudeiscum. Sum hinedeſ ealdon pæſ. þe het ſettan pineand. and hine behegode.

Expl. Uton ſmeagan nu geonne. þæt þe ſume pæſtmaſ godna peonca gode agýfan. ⁊ mid unum geleafan hine æfne punþian. þæt þe mid þam hælende habban þæt ece lif. ſſa ſſa he behet. þam ðe hýne lufiað. þam ſi pulðon and lof on ecene ponulde. amen.

DOM̄C. III. IN XL.

Erat ih̄s̄ eicienſ demonia

Homiliam ipſam in Cod. non licuit invenire.

XXIV. P. 257. FERIA. VI. IN TERTIA EBDOMADA. XL.

Uenit ih̄s̄ in ciuitatem ſamarie qui dicitur ſichan. & reliq.

Incip. Se Godſpellene Iohanneſ ſæde on þýſum godſpelle. þæt Cniſt une Hælend þa þa he hen on life pæſ come. on ſunne ſæl to Samanian býnig. to ðæſ heah fæðeneſ punþige. þe pæſ gehaten Iacob. þone punðig he fongeaf. Ioſepe hiſ ſuna and þæn pærſe pæten pýtt þe þæn ponhte Iacob.

Expl. We ne gelýfað nu þuſh þine gecýðnýsse þe ſýlf gehýndon. ⁊ to foðan piton þæt þeſ ýſ Hælend ſoðlice miðdan-eandeſ. on þone þe eac gelýfað ſe þe alýſde uſ. Si him pulðon ⁊ loſ a to ponulde. amen.

XXV. Pag. 267. DOM̄C. IIII. IN QVADRAGESIMA.

Abiit ih̄s̄ tras̄ mare galileæ. & reliqua.

Incip. Se Hælend fende ofen ðæne Galileiſcan fæ. ðe ýſ gehaten Tibeniaðiſ. *Vide ſupra, pag.* 32.

XXVI. Pag. 274. F̄R. III. IN IIII. EBDOMADA XL.

Erat quidam languenſ Lazanuſ. & reliq.

Incip. On þam halgan godſpelle ðe ge gehýndon nu næðan. uſ ſegð be Lazane þe ſeoclæg. ða he pæſ on Bethania-ſic puniende.

Expl. ne eoſ gegſencan na ſſiþon mið þam. þe læſ þe eoſen ſu̇ ceonige on moðe. ac uton biddan ealle. unne Dnihten Cniſt. þæt une ſapla fnam ſýnnū̄ anena. and uſ þæt ece lif on ende fongýfe. þam ſi pulðon ⁊ loſ a to ponulde amen.

XXVII. P. 285. DOMINICA. V. IN QVADRAGESIMA.

Dicebat ih̄s̄ turbiſ iudeorum & principibuſ ſacerdotum. quiſ ex uobiſ arguet me de peccato. & reliq.

Incip. Theoſ tið fnam þýſam andſeandan dæge. oþþe halgan Eaſteſ-tið. iſ gecſeden Cniſteſ þſonung tið. ⁊ ealle Godeſ þeoſaſ on ðæne halgan gelaþunge mid cinclicum ðenungum punþiað. ⁊ on gemýnde healdað hiſ þſopunge. þuſh þe ſe ealle alýſede punðon.

Expl. Thæne halgan Rode-tacen iſ une bletſung. and to ðæne node þe uſ gebiddað. na ſſa þeah to ðam tneore. ac to ðam ælmihtigan Dnihtne. ðe on þæne halgan node foſ uſ hangode. Si him loſ ⁊ pulðon hýſ ofmætan eadmodnýsse. on ealna ponulda ponulð. amen.

XXVIII. P. 298. FERIA. VI. IN QVINTA EBDOMADA. XL.

Collegerunt ergo. & reliqua.

Incip. Thæt halige godſpell þe ge gehýndon nu næðan. ſegð þæt þa Biſceop-ealdnaſ ⁊ ða Sunðenhalgan of Iudeiscne þeode.emb une Dnih̄ næðon on heona gebeahte him betþýnan ⁊ cpæðon.

Expl. Se milðheonta Hælend þe ſſa micel foſbæn foſ uſ ſýnfullū̄. ſýlle uſ foſgýfenýsse and hiſ milðheonetnýsse. and mid him pununge on þæne ecan ponulde. Si him pulðon a on ealna ponulda ponulð. amen.

XXIX. P. 305. DOMINICA IN RAMIS PALMARVM.

PASSIO DN̄I NR̄I IH̄V XP̄I SCD̄M IOHANNĒ.

Incip. Dnihtneſ ðnopunge þe pillað gebafenlice eoſ ſecgan on Engliscum gepeonde.

XXX. Pag. 322. DOMINICA IN RAMIS PALMARVM.

Paſſio dn̄i nr̄i ih̄u̇ xp̄i ſcdm̄ matheum.

Incip. Men þa leoſeſtan ðiſ iſ unes dnihtneſ ðnopung hælendeſ cniſteſ æfteſ matheuſ gefetnýsse. *Vide ſupra, pag.* 13.

XXXI. Pag. 333. DE CÆNA DOMINI. IN. V. F̄R.

Incip. Hen ſſnýce be þæne anpunðnýsse þiſſeſ halgan dæges. and be ðæne unaſecgendlican mildheonetnýsse unes Dnihtneſ Hælendeſ Cniſteſ. hu anfæſtlice he on ðýſum dæge mancýnne eadmodnýsse býrne onſtealde.

Expl. Mid unum Dnihtne Hælende Cniſte. ſe ðe eall ðaſ þing foſ mancýnneſ lufan ⁊ hælu mildheonetlice abæn. and gemetfæſt anæfnade. God uſ gefultumige þæt þe to him becuman moton. ſe ðe leofað and ſixað a on ecnýsse God. AMEN.

XXXII. Pag. 347. DE PARASCEVE.

Incip. Hpæt ſe ælmihtiga Dnihten pæſ ſýmble ſſiðe gemýndig hiſ ðæna unaſecgendlican mildheonetnýsse. *Vide ſupra, pag.* 13.

XXXIII. P. 365. IN SABBATO SANCTO.

Incip. Men þa leoſeſtan. ſe magon hpilcum hpega ponðum ſecgan be þæne anpunðnýsse þiſſe halgan tide. *Vide ſupra, pag.* 13.

XXXIV. Pag. 382. IN DIE SC̄O PASCHE.

Incip. Men ða leoſeſtan. Hen ſegð on ðiſum bocum hpæt hpega be ðýſum halgan Eaſten-dæge. ſe ðe nu to dæg punðiað and mænſiað. ſſa gecpeden iſ on ðiſum ..... *hic folium videtur abſciſſum.*

Expl. ac ealle he pile gelæðan ⁊ gelaþian on þæſ ecan liſeſ gefean. ðæna þe hen pillað nihtlice ⁊ clæn-

lice

lice æfter boca bebodum libban. ðæt he nu mid ðam clænum ⁊ ðam mihtigum leofað and rixað mid Fæder ⁊ mid Suna on annyssse Haliges Gastes. a on ecnysse buton ælcum ende. AMEN.

XXXV. Pag. 391. DOMINICA PRIMA POST PASCHA.

Cum esset sero die illo una Sabbatorum. & fores essent clausæ. & reliq.

Incip. Æfter ðæs Hælendes æriste pæron his Discipuli belocene on anum huse. *V. supra, p.* 14.

XXXVI. Pag. 398. DOMINICA PRIMA POST OCTABAS PASCHAE.

Ego sum pastor bonus. et reliq.

Incip. This Godspel þe nu genæd pæs. cyð þæt se Hælend cpæð be him sylfum. *V. supra, pag.* 14.

XXXVII. Pag. 403. FERIA. II. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men þa leofestan. us is gedafenað æresteꝫ þæt we gemunen ⁊ generian be Gode ælmihtigū. ðe geporhte heofonas and eorðan. ⁊ ealle gescæftа. on ðone se sceolon gelyfan. þrynlicne on hadum and anlicne on spede.

Expl. ðæs is ece med. and þes is life buton deaðe. ⁊ wuniað butan ylde. and leoht butan þystrum. ⁊ gefea boton unrotnesse. ⁊ sibb buton unþræsnysse ⁊ orsorhnyss butan deaðes ege to libbanne. ⁊ ðæs is ece gesælignes mid fæder and mid ðam suna. and mid þam haligan gaste abuton ende. AMEN.

XXXVIII. Pag. 412. IN TERTIA FERIA. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Mine gebroðra ða leofestan. þis synoon haligе dagas. ⁊ halwendlice. and unum saplum læcedomlice. ⁊ us gedafenað þæt se hi wel began mid fæstenum. ⁊ mid ælmesdedum. ⁊ mid haligum gebedum. and mid neliquia rocnum.

Expl. ⁊ ðæs is leoht buton þystrum. ⁊ þæs is slite butan ansendednysse. ⁊ þæs is ece blis ⁊ ece gefea. mid þam ecan fæder. ⁊ mid ðam esenecan suna. ⁊ mid his þam esenecan haligan gaste on ealra worulda worulð a buton ende. amen.

XXXIX. P. 422. IN QVARTA FERIA IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men þa leofestan cwæð se halga lareow. hwæt we gemunan magon. þæt we oft gehyrdon secgan. þæt wise men ðurh haliges Gastes gyfe. gesetton us þas halgan Gang-dagas þry to fæstene. ⁊ on to gangenne. ure saple to þearfe.

Expl. ⁊ ure frefrigend for his mænan mihte milðheortnysse. ⁊ þæt he us gelæde. þæs we on þam ecan gefean moton mid him. ⁊ mid eallum halegum wunian on wuldre ⁊ on wuldmynte. he is Drihtē sylfa. se ðe leofað ⁊ rixað mid suna. ⁊ mid ðam haligan gaste a buton ende. amen.

XL. P. 431. IN DIE ASCENSIONIS DOMINI.

Incip. Men ða leofestan us is micclum to wuldrienne and to geblissigenne on ðysum dæge. for unes Drihtnes ælmihtiges Godes ðam mænan ⁊ þā wundorlican upstige. fram eorþan to heofonum.

Expl. Uton we hine þon biddan for his þære halgan uparstigennysse. on ða ecan dreamas. þæt he us gehealde him to willan her on worulde. and he us forgyfe ece life æfter þysū life. Si him los and wuldor a to widan feore ealra his goda. ⁊ hys gyfena þe he us forgyfð. se þe leofað ⁊ rixað on worulda worulð a on ecnysse. AMEN.

XLI. P. 441. IN DIE PENTECOSTEN.

Incip. Fram ðam halgan Eastenlican dæge. synd getealde fiftig daga to þysum dæge. *V. sup. p.* 3.

XLII. Pag. 454. DOMINICA SECVNDA POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat dives & induebatur purpura. & reliqua.

Incip. Se wealdenda Drihten sæde þis bigspel his gingrū þus cwæðende. *Vide supra, pag.* 3.

XLIII. Pag. 462. DOMC. III. P. PENTECOSTEN.

Homo quidam fecit cœnam magnam & vocavit multos. & reliqua.

Incip. Se hælend sæde þis bigspel his leornincgcnihtum and cwæð. *Vide supra, pag.* 3.

XLIV. Pag. 468. ALIA NARRATIO DE EVVANGELII TEXTV.

Incip. Mine gebroðra. we willað eow gesecgan sume cristes wundra. *Vide supra, pag.* 3.

XLV. Pag. 472. DOMINICA. IIII. POST PENTECOSTEN.

Erant adpropinquantes ad Ihm̄. & reliq.

Incip. Thæt halige Godspel us segð. þæt Genesan and sinfulle men genealæhton þam Hælende. *Vide supra, pag.* 4.

XLVI. Pag. 483. DOMINICA. VIII. POST PENTECOSTEN.

Cum multa turba esset cum Ihū nec haberent quod manducarent, & reliqua.

Incip. Mancus se Godspellere cwæð on þysum æwþenlicum Godspelle. *Vide supra, pag.* 5.

XLVII. Pag. 489. DOMINICA. IX. POST PENTECOSTEN.

Adtendite à falsis prophetis. qui veniunt ad vos in vestimentis ovium. & reliqua.

Incip. Drihten cwæð to his leornincg-cnihtum. behealdað eow wið leasum witegum. *Vid. supra, p.* 5.

XLVIII. Pag. 496. DOMINICA XI. POST PENTECOSTEN.

Cum adpropinquaret Ihs̄ Hierusalem. & reliq.

Incip. On sumere tide þæs se Hælend farende to Hierusalem. Tha ða he genealæhte þære ceastre. *Vide supra, pag.* 5.

XLIX. Pag. 508. DOMINICA. XII. POST PENTECOSTEN.

Dixit Ihs̄ ad quosdam qui in se confidebant tamquam justi. & aspernabantur cæteros, parabolam istam & reliqua.

Incip. Drihten sæde þis bigspel be sumum mannū ðe on him sylfum truwodon þæt hi rihtwise wæron. *Vide supra, pag.* 5.

L. P. 516. DOMINICA. XVI. POST PENTECOSTEN.

Nemo potest duobus dominis servire.

Incip. Drihten cwæð on sumne timan to his leornincg cnihtum. Ne mæg nan man twam hlafordum samod ðeowian. *Vide supra, pag.* 6.

LI. Pag. 521. DOMINICA. XVII. POST PENTECOSTEN.

Ibat Ihs̄ in civitatem quæ vocatur̄ nain. & reliq.

Incip. Upe ðnihten ƒenðe to ƒumẽne bỳnig. ƒeo iƒ haten Naim. *Vide ſupra, pag.* 6.

LII. Pag. 530. DOMINICA. XXI. POST PENTECOSTEN.

Loquebatur Ihs̄ cum diſcipuliſ ſuiſ in paraboliſ dicenſ. & reliq.

Incip. Dnihten pæƒ ƒpnecende on ƒumeƒne tide to hiƒ Apoƒtolum. mid bigƒpellum ðuƒ cpeðende. *Vide ſupra, pag.* 6.

LIII. Pag. 545. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Nu bidde pe eop ƒop Godeƒ luƒon. and eac mỳngiað. þæt ge don ƒoþe dædbote eopna ƒỳnna. ƒopðan Hell haƒað ƒeoƒon pitu. þæt ƒoſme pite iƒ ece Hungop. oþep iƒ ece Thunƒt. ðnidde iƒ ece Cỳle. ƒeopþe Fỳneƒ hætu. ƒiƒte iƒ ece Wỳnma ƒlitẽ. ƒỳxte iƒ ece Fulnỳƒ. ƒeoƒoþe iƒ ece Thnoƒm and Smic.

Expl. ⁊ mid ƒullum mægene to unum Dnihtne gecỳnnan. ⁊ þæt pe moton on ðỳƒum eanman liƒe uƒ þæt heoƒonlice nice geeannian. mid þam heoƒonlican Cỳninge. ƒe ðe leoƒað. ⁊ nixaþ abuton ende. AMEN.

LIV. Pag. 547. DOMINICA PRIMA IN ADVENTV DN̄I.

Incip. Thỳƒeƒ dægeƒ denung. and ðỳƒƒene tide mænð. ƒpnỳcð ỳmbe Godeƒ tocỳme. *V. ſup. p.* 8.

LV. Pag. 553. DOMINICA. II. IN ADVENTV DN̄I.

Erunt ſigna in Sole & Luna & Stellïſ. & reliqua.

Incip. Se godƒpellepe Lucaƒ apnat on ðỳƒum dægþeplicum Godƒpelle þæt upe Dnihten. *V. ſup. p.* 8.

LVI. P. 563. IN DIE DEPOSITIONIS BEATI AVGVSTINI ANGLORVM DOCTORIS.

Incip. Men ða leoƒeƒtan pe pillað ƒume geneccednỳƒƒe cỳþan embe þỳƒeƒ þuſh haligan ſỳmbel dægeƒ mænſunge ⁊ ƒuſþunge ðe nu andpeſð ỳƒ.

Cod. truncato, deſideratur tota pene Homilia.

S. 6. *Cod. Membran. & antiquus in fol. min. duabus conſtans partibus, quarum priore continetur* Collectio Homiliarum Saxonicarum, *quæ hoc ordine ſequuntur.*

I. Pag. 1. DE INITIO CREATVRÆ.

Incip. An angin ealna þinga þæt iƒ god ælmihtig. *Vide ſupra, pag.* 1.

II. Pag. 16. INCIPIT EXAMERON ANGLICE.

Incip. On ƒumum oððnum Spelle pe ƒæðon hpilon æn. hu ƒe ælmihtiga God ealle þing geƒceop binnan ƒỳx dagum. ⁊ ƒeoƒan nihtum. *V. ſupra. p.* 36.

Ultima hujuſce Homiliæ de Hexamero *pagina recenti manu reſtituitur.*

Interrogationes Sigewlfi Presbyteri, *quæ in Indice Homiliarum huic Cod. præmiſſo memorantur, quærenti non occurrebant; forte, quia ex hoc Cod. avulſæ, in ſuperiori Volumine, una cum aliis Tractatibus, compingebantur.*

III. Pag. 32. DOMINICA. IIII. POST FESTVM PENTECOST̄.

Incip. Thæt halige Godƒpel uƒ ƒeggð þæt gepeƒan ⁊ ƒinƒulle men genealæhton. *Vide ſupra, pag.* 4.

IV. Pag. 43. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Cniƒt ƒỳðð he to þiƒƒum liƒe come. ⁊ mann peanið gepeaxen. *Vide ſupra, p.* 2.

V. Pag. 54. SERMO AD POPVLŪ. IN OCTAVIS PENTECOSTEN DICENDVS.

Incip. We pillað eop ƒecgan ſume ƒputelunge nu be ðam halgum tidum. *Vide ſupra, pag.* 30.

VI. P. 73. DE OCTO UITIIS. ET DE DUODECIM ABVSIVIS. GRADUS.

Incip. Omnia nimia nocent & Temperantia mater uirtutum dicitur. Thæt iƒ on engliſc. ealle oƒepðone ðinge depiað. ⁊ ƒeo gemetegung iƒ ealna mægna modop. *Vide ſupra, pag.* 42.

VII. Pag. 88. DE AVGURIIS.

Incip. Se apoƒtol Pauluƒ ealna þeoda lapeop manode þa Cniƒtenan þe he ƒilf æn to geleaƒan gebigde on anū piƒtole. *Vide ſupra, pag.* 42.

VIII. Pag. 101. SERMO DE DIE IUDICII.

Interrogatuƒ autem Ihs̄ à Phariſæis quando venit regnum Dei, & reliq.

Incip. Seo halige Cniƒtef-boc þe ỳmbe Cniƒtef ſunðna ƒpnỳcð. *Vide ſupra pag.* 36.

IX. Pag. 114. SERMO AD POPULVM. QVANDO VOLVERIS.

Dixit Ihs̄ ad quoſdam qui in ſe confidebant tamquā̄ juſti, & aſpernabantur cæteros, parabolam iſtam, & reliqua.

Incip. Dnihten ræde ðiƒ bigƒpell be ſumum mannum ðe on hỳm ſỳlfum tnupodon þæt hi nihtpiƒe pæpon. ⁊ oððe ƒopƒapon ðuƒ cpeþende. Tpegen men eadan into godeƒ temple. *Hæc homilia duplo amplior eſt illâ quæ memoratur ſupra, p.* 5. *& ſic*

Expl. Fnum pæƒtmæƒ ſỳnd eac ƒƒa hpæt ƒƒa uƒ æneƒt on iugude acenned bið. ⁊ þæt iƒ eall getealð to Godeƒ lacū. þeah þe hỳt eop ungepunelic ſi. On þỳƒum þingum ⁊ on eallum unum begeatū. pe ſceolon ſunþian unne Dnihten. þe uƒ þa good ƒope ſceapað. Se ðe leoƒað and nihſaþ a on ecnỳƒƒe amen.

X. Pag. 126. SERMO IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Vigilate ergo. & reliqua.

Incip. Matheuƒ ſe Godƒpellepe uƒ ræde on þỳƒum Godƒpelle þæt upe Hælend Cniƒt. þa þa he hep on liƒe. *Vide ſupra, pag.* 25.

XI. Pag. 134. DE ANTICHRISTO.

Incip. Menn behoƒiað godne lane. ⁊ ƒƒiðoƒt nu on þiƒum timan þe iƒ geendung þiƒƒepe ponulde. ⁊ beoð ƒela ƒnecednỳƒƒa on mancỳnne æn þam þe ſe ende beo.

Expl. ⁊ Iacobeƒ hinedeƒ heopa ſỳnna. ƒop ƒƒỳlcum bebodum. pe ſecgað eop þaƒ lane. þæt ge æƒne gelỳƒan on þone ælmihtigan God. ſe þe ealle gecceaƒta geƒceop þuſh hỳƒ mihte. þam ſỳ pỳnðmỳnt ⁊ puldon. a to ponulde. AMEN.

XII. Pag. 137. DE SANGVINE PROHIBITO.

Incip. Hep geƒƒutelað on þỳƒum Gepnit hu God ælmihtig ƒopbeað mancỳnne ælceƒ cỳnneƒ blod to etanne.

Expl. Ic ſecge eac ðe bnoðon Eadpeapd. nu þu me þiſeſ

þiſeſ bæde. þæt ge do'd unſihtlice. þæt ge 'da Engliſcan þeapaſ ſoſlæta'd þe eopeſ fæderaſ heolðan. ⁊ Hæþenra manna 'deapaſ luſia'd. þe eop þæſ liſeſ ne unnan. ⁊ mid þam geſputela'd þæt ge ſoſſeo'd eopeſ cynn. ⁊ eopre yldran mid 'dam unþeapum. þonne ge hym onteonan tyſlia þ on Deniſc ableneðum hneccan. ⁊ ablenðum eagum. Ne ſecge ic na maſe embe þa Scanðlican tyrlinga. butan uſ ſecga'd bec. þæt ſe beo amanſumod. 'de Hæðenra manna þeapaſ healt on hiſ liſe. ⁊ hyſ agen cynn unpuſ'da'd mid þam. *Hæc Homilia non ita ampla eſt ac illa quæ memoratur pag.* 37.

XIII. P. 138. De Tribvs Ordinibvs Scī.

Incip. Git iſ to pitanne þæt on þiſre ſoſnulde ſynd 'dreo Endebyrdnyſſa. on annyſſe geſett. *Vide ſupra, pag.* 37.

XIV. Pag. 139. De Inphantibvs Non Baptizandis.

Incip. We bidda'd eop menn ⁊ beoðaþ on Godeſ naman. 'dæt ge piſlicoſ and pæplicoſ don embe eopeſ Hæ'denan cild. *Vide ſupra,* p. 37.

XV. Pag. 139. De Vaniloqvio Negligentivm.

Incip. Sume gedpol menn cpedon. þæt ſeo halige Maria Criſtеſ modoſ. ⁊ ſume o'dre halgan ſceolan hengian æfteſ þam micclan dome on domeſdæg.

Expl. 'De 'dam deoſle iſ gegearcod and hiſ apyngedum engrum. Tunc juſti fulgebunt ſicut Sol in regno patriſ eorum. Thonne ſcina'd þa rihtpiſan ſpa ſpa ſunne on heofna fæderſ nice.

XVI. Pag. 141. De Avaritia.

Incip. Auaruſ. þæt iſ gytſre on Engliſc. Auaritia. iſ gitſung. 'Da hataþ ſume menn gnæðignyſſe 'direre populde. *Vide ſupra, pag.* 25.

XVII. De Falsis Diis.
O frs dilectiſſimi, &c.

Incip. Eala gebno'dra 'da leoſoſton. þæt godcunde Geppit uſ tæhte þone bigzeng aneſ ſo'deſ Godeſ. *Vide ſupra, pag.* 43.

Hen geendaþ ſeo ſorme boc. ⁊ hen æfteſ ongind ſeo o'den boc. on æg'den þara boca ſynd tpelf ſpell unlearlic.

Thaſ Spell þe ſtonda'd on þiſſre ſorman bec. 'da man mæg ſecgan loca hpænne man pylle. ac 'da Spell þe ſtanda'd on þiſſre æftran bec. 'da man ſceal ſecgan on þam dagum 'de hy to gefette synd. Tha tpa ⁊ tpentig Spell ſynd be fullan gefette. ſpa ſpa hi æt fruman pæron on þære ealdan æ byrne. ac tpa Spel of þirum. an Be þam heafod leahtrum. and o'den Be 'dam piglungum. ſynd geeacnode of o'drum Spellum. Nu bidde ic on Godeſ naman loca hpa þaſ boc hæbbe on hiſ anpealde. þæt he gedo þæt heo nytt beo opru mannu. þæt he nan pleoh næbbe gif heo unnytt bi'd.

In hoc codicello continentur duodecim ſermones Anglice quos accepimus de libris quos Ælfricus Abbas Anglicè tranſtulit; I. De adnuntiatione ſcæ Mariæ. II. De nativitate Xpi. III. De circumciſione Xpi. IV. De baptiſmo Xpi. V. De purificatione ſcæ Mariæ. VI. De quadrageſſima. VII. De paſſione Xpi. VIII. De Reſurrectione Xpi. IX. De octavis paſcæ. X. De vigilia aſcens. Dni. XI. De Aſcenſione Dni. XII. De Pentecoſten.

XVIII. P. 163. VIII. Kl. Apr. Adnontiatio Scae Mariae.

Miſſus eſt Gabrihel Angeluſ. & reliqua.

Incip. Vre ſe ælmihtiga Scyppend ſe 'de ealle geſceafta butan ælcum antimbre 'duph hiſ pirdom geſceop. *Vide ſupra, pag.* 11.

XIX. Pag. 173. VIII. Kl. Jan. Nativitas Dni Nri Ihv Xpi.

Incip. We pilla'd to tynymminge eoprer geleafan eop genreccan þæſ Hælende ſ acennednyſſe. *Vide ſupra, pag.* 19.

XX. P. 182. Kl. Ianvarii. Circumcisio Dni Salvatoris Nri Ihu Xpi.

Incip. Se godſpellere Lucaſ beleac 'diſ dæg'delice Godſpell mid feapu ponu. ac hyt iſ mid menig fealdre mihte þære heofonlican genynu afylled. *Vide ſupra, pag.* 10.

XXI. Pag. 109. VIII. Idus Ianuarii. Sermo In Epiphania Dni.

Incip. Thæſ dæg iſ gehaten on bocum Epiphania. 'dæt iſ Sputelung-dæg. ſonþa 'de on þyſu dæge pean'd Criſt manne cynne geſputelod. æreſt þa þry cyningu 'de him lac bnohtan.

Expl. To 'dyſſere eadignyſſe. ⁊ to þære ecan eadignyſſe. gebringe uſ ſe ælmihtiga god. ſe 'de leofaþ and rixa'd abutan ende. Amen.

XXII. Pag. 201. In Purificatione Scae Mariae.

Poſtquam impleti ſunt dieſ purgationis Mariæ. & reliqua.

Incip. God bebead on 'dære ealdan æ. ⁊ het Moyſeſ 'done Henetogan þæt he hit appite betpux opru bebodum. *Vide ſupra, pag.* 11.

XXIII. P. 210. Dominica. Prima. In Quadragessima.

Incip. Men 'da leoſeſtan eop eallu iſ cu'd. þæt þæſ gearlica Ymbryne uſ gebringþ efne nu þa clænan tid lencteſlicef fæſtenef. *Vide ſupra, pag.* 12.

XXIV. Pag. 217. Dominica Palmarvm. De Passione Domini.

Incip. Dryhtneſ þropunge pe pylla'd gedafenlice eoſ ſecgan on engliſcum geneoride. *Vide ſupra, p.* 32.

XXV. *Deſideratur Rubrica, quæ tamen videtur eſſe* De Resvrrectione Xpi.

Incip. Pag. 229. We habba'd oft gefæd and gyt ſecga'd þæt Criſtеſ rihtpyrnyſſ iſ ſpa micel þæt ge nolde niman manncynn neadunga of þa deofle. *Vide ſupra, pag.* 32.

P. 229. Cyrclice Deawas Forbeodath To Secgenne Ænig Spell on Tham Thrim Swig Dagum. *Ad quæ verba, ſcripta eſt hæc Adnotatio, manu aliena.*

Ac 'diſ ne 'dynce'd no uſ ſpell gefæ'd. foſ 'dy on ælcne time mon ah to læranne ⁊ to tihtanne folc to beneoſſunge. ⁊ to pinceanne unef Dryhtneſ pillan. ⁊ allra ſpiſoſt folce iſ to neoſſienne on þiſſu 'dri 'dagu. 'donne hi gehyra'd hu ure dryhten hælende crist 'dropade foſ uſ. Eac Biſcepaſ æt heofna b ſtole ſæcga'd lanſpel þonne hi læda'd in pentecoſtеſ. ⁊ hi do'd Abſolutione. ⁊ ſume ſæcga'd Spell of 'dære Criſm-halgunge ⁊ of 'da Balſome.

XXVI. Pag. 229. Die Dominica Paschae.

Incip. Oft ge gehyrdon embe þæſ Hælendeſ Æriſt. hu he on 'diſum dæge of deade aras. *Vide ſupra pag.* 13.

XXVII. Pag. 237. DOMINICA PRIMA POST PASCHA.

Cum eſſet ſero die illo. una Sabbatorum. & reliqua;

Incip. Æfteꝛ ðæꝛ Hælenðeꝛ Æꝛiſte pæꝛon hỳꝛ Diſcipuli belocene. *Vide ſupra, pagg.* 14. & 123.

XXVIII. Pag. 244. VIGILIA ASCENSIONIS DOMINI.

Incip. Iohanneꝛ Goðſpelleꝛe aꝛꝛat on ðiſum ðæg-þeꝛlicā Goðſpelle. hu ſe Hælenð ſundiende oſ ðiſſeꝛe poꝛulðe. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXIX. Pag. 253. IN ASCENSIONE DOMINI.

Primum quidem ſermonem feci. & reliqua;

Incip. (M̄ þa leoꝼ̄.) Lucaſ ſe Goðſpelleꝛe uſ manoðe on þỳſſeꝛe Piꝛtol-ꝛæðinge. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXX. P. 263. IN DIE SCŌ PENTECOSTEN.

Init. Fꝛam ðā halgan eaſteꝛlican ðæge ſind ge-tealðe ꝼiꝼtig ðaga to þỳſū ðæge. *V. ſupra, p.* 3.

Hîc octo exſcinduntur folia, ſacrilegâ quadam manu, quæ complectebantur tertiam partem hujus homiliæ, nempe ab his verbis Be þā ſỳne cꝛæþ ſe hælenð. Ic com to þi þæt ic polde ſendan ſỳſ on eoꝛþan. ⁊ ic ꝓille þæt hit bỳnne. He ſende þone halgan gaſt to eoꝛþan. and he mið hiſ blæðe on ælðe eoꝛþliciꝛa manna heoꝛtan. Uſque ad finem: *una cum homilia integra* De ſeptiformi ſpiritu.

Sequitur Regula S. Benedicti Latinè & Saxonice *alia & vetuſtiori manu ſcripta, è qua Capitula ſive Rubricas Saxonicæ verſioni adſcriptas, hic in ſtudioſorum gratiam, proferre non gravatus ſum.*

1. Be Munuca cỳnne. p. 291.
2. Hꝓỳlc ſe Abboð beon ſcule. p. 397.
3. Be þỳ þe mon eal geſeꝛe ðonne alecū̄ geþeahte gelaðige. p. 302.
4. Be goððe peoꝛica tolum. p. 306.
5. Be hỳnſumneſſe. p. 310.
6. Be ſpigan. p. 313.
7. Be eaðmoðneſſe. p. 315.
8. Be þam tpelf ſtæpum ealꝛa eaþmoðneſſe. p. 318.
   Be ðam oþꝛan eaðmoðneſſe ſtæpe. p. 320.
   Be ðam ðꝛiðdan. p. 321.
   Be þam ſeoꝛðan. p. 322.
   Be þam ꝼiꝼtan. p. 324.
   Be þam ſixtan. p. 324.
   Be þam ſeoꝼoðan. p. 325.
   Be ðam ehteþan. p. 326.
   Be ðam nigeþan. p. 326.
   Be ðam teoðan. p. 326.
   Be ðam endlỳftan. p. 327.
   Be þam tpelftan. p. 328.
9. Be godcundum ðenungum on nihtlicum tiðum. p. 230.
10. Be godcundum ðenungum on nihtlicum tiðum. p. 331.
11. Hu on ſumeꝛa ſe on nihtlice tið to healðenne ſỳ. p. 333.
12. Hu on ſunnan nihtum nihtlice þæcce to healðenne. p. 335.
13. Hu Dægheð-ſangaſ on ꝼheolſ-tiðum to healðenne ſỳn. p. 336.
14. Hu hie on ſeoꝛc-dagum to healðeñe ſỳn. p. 338.
15. Hu on ꝼheolſ-dagum ſeo nihtlice þæcce to healðenne. p. 340.
16. On hꝓỳlcum tiðum Alleluia ſceolde beon ſungen. p. 341.
17. Hu ða godcundan ſeoꝛc on dæge ſcealon beon geðonne. p. 342.
18. Hu ꝼela Sealma ðuꝛh ða ſỳlꝼan tiða ſcolon beon gecpeðene. p. 344.
19. Hꝓỳlceꝛe endebỳꝛdneſſe ða Sealmaſ to cpeðene ſỳn. p. 347.
20. Be ſealm ſangeſ ðeaꝛꝛæftneſſe. p. 351.
21. Be gebedeſ aꝛꝛeoꝛðneſſe. p. 352.
22. Hꝓỳlce Mỳnſtꝛeſ teoþin ealdꝛaſ beon ſceolon. p. 353.
23. Be Muneca ꝛeſte. p. 355.
24. Be gỳlta bote. p. 356.
25. Hꝓỳlc gemet on ðæꝛe bote to healðenne ſỳ. p. 357.
26. Be heꝛig tỳmum gỳltum. p. 358.
27. Be ðam ðe butan heſe þæſ Abboðeſ ſiðða deeðbetendan ðeoðað. p. 359.
28. Hu Abboð caꝛefful beon ſceal ymbe ða dæðbetendan. p 360.
29. Be ðam þe oft gehꝛeaþ beoð anð naþe betehan ne beoð. p. 362.
30. Be ðam ðe utſaꝛaþ hpæþeꝛ hi mon eft unðeꝛ beon ſcỳle. p. 364.
31. Be geongꝛa manna ſtæꝛe. p. 364.
32. Be Mỳnſtꝛeſ hoꝛðeꝛe. p. 366.
33. Be Mỳnſtꝛeſ tolum ⁊ gehpỳlcum æhtum. p. 368.
34. Be ðam þæt Munecaſ ſỳnðꝛiga æhta næbben. p. 369.
35. Be þam þæt man eallū̄ Munecū̄ gelice ðon ne ſcỳle. p. 371.
36. Be ꝓic ðenum. p. 373.
37. Be untꝛumum gebꝛoðꝛum. p. 376.
38. Be ealðum Munecum and cild geongum. p. 377.
39. Be ðæꝛe pucan ꝛæðan. p. 378.
40. Be æteſ gemete. p. 381.
41. Be ðꝛincef gemete. p. 382.
42. Be gefeoꝛðeſ tilðum. p. 384.
43. Be Muneca ſpigan æftefi niht-ſange. p. 386.
44. Be þam ðe to late to tiðſange ⁊ to beoð ſefte cumað. p. 389.
45. Be þam amanſumeðon hu hi dæðbetan. p. 392.
46. Be ðæm þe on cỳꝛicean miſſon. p. 393.
47. Be ðam ða on lỳtlum þingum gỳltað. p. 394.
48. Be getacnienðlicū̄ tiðum godeſ ſeoꝛcef. p. 395.
49. Be dæghꝓomlicū̄ ſeoꝛcū̄. ⁊ hꝓilcū̄ tiðū̄ hi ꝛæðan ſcỳlon. p. 398.
50. Be Lenctenef gỳmene. p. 401.
51. Be þam gebꝛoðꝛū̄ þe ſeoꝛ ſꝛiam cỳꝛicean ꝓỳꝛcað. p. 403.
52. Be ðam bꝛoðꝛū̄ þe on ſaꝛe ſỳnðon. p. 404.
53. Be Mỳnſtꝛeſ gebed huſe. p. 404.
54. Be cumena anðfenge. p. 407.
55. Be þam þæt nan Munuc æꝛend gefꝛita ne nane oþꝛe lac ne unðeꝛfo. p. 410.
56. Be Mỳnſteꝛ-monna hꝛægel-huſe· and be hỳꝛa hꝛægel tale. p. 413.
57. Be Abboðeſ beoðeſ ſefeoꝛðe. p. 415.
58. Be Mỳnſtꝛeſ cꝛæftigum. p. 116.
59. Be nig cumenꝛa· gebꝛoþꝛa anðfenge. p. 420.
60. Be ꝛiccefa ⁊ ðeaꝛfena anðfenge. p. 424.
61. Be Abboðeſ ⁊ oþꝛum gefungenū̄ þe Mỳnſtꝛeſ ꝓilniað.
62. Be ælþeoðegum Munecum. hu hi mon unðeꝛ ſon ſceal. p. 429.
63. Be Mỳnſtꝛeſ Saceꝛðum and hỳꝛa þenum. p. 431.
64. Be ealleſ gefeꝛeſ endebỳꝛdneſſe. p. 434.
65. Be ðæſ Abboðeſ haðunge. p. 438.
66. Be Mỳnſtꝛeſ ꝓhafaſtee. p. 443.
67. Be ðæſ Mỳnſtꝛeſ Geat-ꝓeaꝛde. p. 446.
68. Be þam þe ut of Mỳnſtꝛe on æꝛende faꝛað. p. 448.
69. Be unacumenlicꝛa þinga gebeoðe. p. 449.
70. Be þam þæt nan oðꝛe on mỳnſtꝛe ne beſeꝛꝛige. p. 450.
71. Be ðam þe han oþꝛum ðỳnt ne gebeoðe. p. 451.
72. Be ðam þæt ælc oþꝛum hỳꝛꝛumige. p. 453.
73. Be goðum æftt ðe munecaſ habban ſceolon. p. 454.
74. Be þam þæt ælc nihtꝛiꝛneſſe gỳmen on þiſum Regule niſ gefet. p. 456.

Pag. 458. *Notula de* Sabbato, & *ſeptem* ſeculis mundi.

De Tranſlatore hujuſce Regulæ S. Benedicti, hæc in Hiſtoria Elienſi legimus, viz. Eadgarus Rex & Alfreth (*ſive Ælfred*) dederunt ſcō Æthelwoldo Manerium quod dicitur Suthburn & Cyrographum quod pertinebat

nebat, quod Comes qui dicebatur Scule dudum possederat: eo pacto, ut ille Regulam Scī Benedicti in Anglicum Idioma, de Latino transferret. Qui sic fecit.

S. 7. *Cod. membr. in fol. min. longe ante Conquisitionem Angliæ scriptus, in quo continetur* Collectio Homiliarum Saxonicarum, *quarum prima est*

EXAMERON ANGLICE.

(*cujus folium primum recenti manu restituitur, & sic*)

I. Pag. 1. *Incip.* On ſumum oððnum Spelle ðe ræðon hpilon æꝼ hu ælmihtiga God ealle þinge ġeſceop. *Vide ſupra, pag.* 36.

II. Pag. 15. VII. Kl̄. IANUARII. NATIUITAS Dn̄i Nr̄i Ih̄u Xp̄i.

Incip. We pillaþ to þýmmincge eoꝼꝼeſ ġeleaꝼan eoꝼ ġeneccan. *Vide ſupra, pag.* 19.

III. Pag. 24. VII. Kl̄. Ian̄. PASSIO BEATI STEPHANI PROTOMARTYR.

Incip. We ſæðaþ on þæne bec þe iſ ġehaten Actuſ Apoſtoloꝼum þæt ða Apoſtolaſ ġehaðoðon ſeoꝼon Diaconaſ on þæne ġelaðunge. *V. ſupra, p.* 9.

IV. Pag. 32. VI. Kl̄. Ianū. Assūptio Scī Iohan. Apl̄i. Et Evuangelistae.

Incip. Iohanneſ ſe Goðſpellere Cpiſteſ ðýrlinġ peaꝼð on þiſum ðæġe to heoꝼonan ꝼiceſ mýſhþe ðuꝼh ġoðeſ neoꝼunge ġenumen. *V. ſupra, p.* 9.

V. Pag. 42. VI. Kl̄. Ian̄. NATALE INNOCENTV̈M INFANTVM.

Incip. Nu to ðæġ Goðeſ Gelaþunġ ġeond eallne ymbhpýrꝼt mæꝼſað þæꝼa eaðiġra Cilðra ꝼneolſtiðe. *Vide ſupra, pag.* 10. *Notandum quoque, Concluſionem hujuſce ſermonis, & Initium ſequentis, cujus Rubrica erat* DE EPIPHANIA Dn̄i, *& ab his verbis Incipiebat* Men þa leoꝼeſtan. nu ꝼoꝼ ꝼeapum ðagum ðe oꝼeꝼ-næðdon þiſ Goðſpell. *Sic autem, ut ſupra videre eſt, pag.* 10.

VI. *Expl.* He iſ to ſecenne miðꝼoþꝼæſtne heoꝼtan. ⁊ anꝼæðum moðe. Se ðe leoꝼað ⁊ liꝼað miðꝼæðeꝼ ⁊ halġum ġaſte on eallꝼa worulda worulð AMEN.

VII. Pag. 54. DOMINICA. III. POST EPIPHā Dn̄ī

Cum autem deſcendiſſet Ih̄c de monte, ſecutæ ſunt eum turbæ multæ. & reliqua.

Incip. Matheuſ ſe eaðiġa Goðſpellere aꝼꝼaſt on þiſſere Goðſpellican ræðunġ. *Vide ſupra, pag.* 10.

VIII. Pag. 63. In Purificatione Scā E Mariæ.

Poſtquam impleti ſunt dieſ purgationiſ Mariæ. & rel.

Incip. God bebeaþ on ðære ealðan æ. ⁊ het Moýſeſ ðone Hereſoġan þæt he hit aꝼꝼiſte. *V. ſup. p.* 11.

IX. P. 73. Dominica In Qvinqvagesima.

Aſſumſit Ih̄c duodecim diſcipulos ſuoſ. & reliq.

Incip. Her iſ ġeræd on ðýſum Goðſpelle þe ſe nu ġehýrðon oꝼ ðæſ Diaconeſ muþe. *V. ſup. p.* 12.

X. Pag. 81. Dom̄ c. I. In Qvadragesima.

Ductuſ eſt Ih̄c in deſertū. & reliqua.

Incip. Ic ſolde coꝼ cnahtnian þiſ Goðſpell þe man nu beꝼoꝼan eoꝼ ræðð. *Vide ſupra, p.* 31.

XI. P. 123. Dom̄ c III. In Qvadragesima.

Erat Ihs̄ eiciens demonium. & reliqua.

Incip. On þære mæran tiðe þe ſe milðheorta Hælend ꝼunðe mið mannum on ſoðre mennireńýſſe. *Vide ſupra, pag.* 31.

XII. Pag. 131. Dom̄ c. In Media Qvadragesima.

Abiit Ihs̄ tranſ mare Galileæ. & reliqua.

Incip. Se Hælend ꝼerde oꝼeꝼ ða Galileiſcan ræ ðe iſ ġehaten Tiberiadiſ. *Vide ſupra, pag.* 32.

XIII. Pag. 138. VIII. Kl̄. April̄ Adnuntiatio Scā E Mariae.

Miſſus eſt Gabrihel Angeluſ. & reliqua.

Incip. Vre ſe ælmihtiga Scýppend ſe þe ealle ġeſceaꝼta butan ælcum antimbre. *V. ſupra. p.* 11.

XIV. Pag. 147. In Dominica Palmarum.

Incip. Criſteſ ðroþunġ þæſ ġenæðd nu beꝼoꝼan uſ ac we ſýlleð eoꝼ ſecġan nu æreſt hu he com to ðære býriġ Hieruſalem. *Vide ſupra, pag.* 19.

Cinclice þeapaſ ꝼorbeodaþ to ſecġenne ænig ſpell on þam þrim Spiġdaġum. *V. p.* 73.

XV. Pag. 157. Dom̄ c. Scā E Paschæ.

Incip. Oft ġe ġehýrdon embe þæſ Hælendeſ Æriſte hu he on ðiſum ðæġe. *Vide ſupra, pag.* 13.

XVI. Pag. 165. Dom̄ c. I. Post Pascha.

Cum eſſet ſero die illo, una Sabbatorum. & reliqua.

Incip. Æfteꝼ þæſ Hælendeſ Æriſte pæron hiſ Diſcipuli belocene on anum huſe. *V. ſ. pp.* 14. & 122.

XVII. Pag. 173. Dom̄ c. II. Post Pascha.

Dixit Ih̄c diſcipuliſ ſuiſ; Ego ſum paſtor bonus. Bonus paſtor animam ſuam ponit pro ovibus ſuis. Et Reliqua.

Incip. Thiſ Goðſpell ðe nu ġenæð þæſ cýð þæt ſe Hælend cpæðe be hým ſýlꝼum.

Hæc homilia multo amplior eſt illa quæ ſupra memoratur, pag. 14 *& ſic*

Expl. Thæt uſ ſe ġoðe hýrðe Hælend Criſt to hiſ halġum ġeðaðeniġe into heoꝼonan ríce ſpa ſpa he þam eallum behet þe hine luꝼiaþ. Tham ſý wulðon ⁊ loꝼ on ealra worulda worulð abutan ende. amen.

XVIII. Pag. 189. In Letania Maiore.

Incip. Thaſ ðaġaſ ſýnd ġehatene Letaniġe þæt ſýnd Gebeð-ðaġaſ. on ðiſum ðaġum ſe ſceolon biðdan ure eoꝼþlicra þæſtma ġenihtſumnýſſe. *Vide ſupra, pag.* 1.

XIX. P. 197. Fer. III. De Dominica Oratione.

Incip. Se Hælend Criſt ſýððan he to ðýſom liꝼe com. *Vide ſupra, pag.* 2.

XX. P. 210. Fr̄. IIII. De Fide Catholica.

Incip. Ælc Criſten men ſceal æfteꝼ niht cunnan. *Vide ſupra, pag.* 2.

Deſideratur fere tota hæc Homilia, una cum magna parte ejus quæ ſequitur, cujus Rubrica

XXI. Pag. 211. Fuit Sermo In Die Pentecosten, & ab his verbis Incipiebat, Fram ðam halġan Eaſterlican ðæġ, & ſic

Expl. Birceoperſ ſýnd þæſ ýlcan haðeſ on ġoðeſ ġelaðunge. and healdaþ ða ġeſetnýſſe on heora

bircceopunge. ꝼꝑa ðæt hi ꝼettaþ heoꝑa hanð oꝼep geꝼullobe menn ⁊ biddaþ þæt ꝼe ælmihtiga ꝼealðend him ꝼend þa ꝼeoꝼon ꝼealðan gipe hiꝼ gaꝼtef. ꝼe ðe leoꝼaþ ⁊ pixaþ abutan ende. amen.

XXII. Pag. 215. SERMO AD POPULUM IN OCTAVIS PENTECOSTEN.

Incip. We ꝑillaþ eoꝑ ꝼecgan ꝼume ꝼꝑutelunge nu be þam halgum tiðum. *Vide ſupra, pag.* 30.

XXIII. Pag. 233. DOMC. II. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diveſ & induebatur purpura & byſſa. & rel.

Incip. Se ꝓealðenða Dꝛihten ꝼæde þiꝼ bigꝼpell hiꝼ gingꝛum þuꝼ cꝓeðende. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXIV. Pag. 241. DOMINICA. IIII. POST PENTECOSTEN.

Erant adpropinquantes ad Ihm̄.

Incip. Thæt halige Godꝼpel uꝼ ꝼecgð þæt Geneꝼan anð ꝼynꝼulle men. *Vide ſupra, pag.* 4.

XXV. Pag. 250. VIII. KL̄. IULII. NATIVITAS SCĪ IOH̄AN. BAPTISTAE.

Incip. Se Godꝼpellepe Lucaꝼ appat on Cꝛiꝼtef-bec be acennednÿꝼꝼe þæꝼ Fulluhtenef. *V. ſupra, p.* 4.

XXVI. Pag. 270. III. KL̄ IULII. PASSIO APOSTOLORUM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihs̄ in partes Ceſarë. & reliqua.

Incip. Matheuꝼ ꝓe Godꝼpellepe appat on ðæꝑe godꝼpellican gefetnÿꝼꝼe ðuꝼ cꝓeþende. *V. ſup. p.* 4.

XXVII. Pag. 274. DE PASSIONE BEATORUM APOSTOLORUM PETRI ET PAVLI.

Incip. We ꝑÿllaþ æꝼtef ðiꝛum Godꝼpelle eoꝑ geneccan ðæꝑa Apoꝼtola ðꝑohtnunga. *V. ſup. p.* 4.

XXVIII. P. 283. II. KL̄ IULII. NATALE SCĪ. PAVLI APLI.

Init. Godef Gelaðung puꝛðaþ þÿꝛne dæg þam mæꝑan Apoꝼtole Paule to puꝛðmÿnte. *V. ſup. p.* 4.

Notandum quod nonnullis in Codd. hæc Homilia in binas Homilias dividitur.

XXIX. Pag. 294. DOMINICA XI. POST PENTECOSTEN.

Cum adpropinquaſſet Ihs̄ Ieruſalem.

Incip. On ꝼumeꝑe tiðe þæꝼ ꝓe Hælend ꝼaꝑende to Hieꝛuꝼalem. *Vide ſupra, p.* 5.

XXX. Pag. 305. IIII. ID̄. AVḠ. PASSIO SCĪ LAVRENTII. M̄.

Incip. On Decief dæge þæꝼ ꝑælhꝑeoꝑan Caꝼeꝑef. þæꝼ ꝓe halga Biꝛceop Sixtuꝼ on Romana-bÿꝛig ðꝑohtnende. *Vide ſupra, pag.* 16.

XXXI. Pag. 318. DE ASSVMPTIONE BEATAE MARIAE EX EPL̄A IERONIMI.

Incip. Ieꝑonÿmuꝼ ꝓe halig Saceꝑd appat ænnë piꝛtol be ꝼoꝑþꝛiþe þæꝑe ëðige Maꝑian Godef cennef-tꝛan. *Vide ſupra, pag.* 21.

XXXII. Pag. 332. VIII. KL̄. SEP̄. PASSIO SCĪ BARTHOLOMEI APLI.

Incip. Wÿꝛd-ꝑꝛitepaꝼ ꝼecgað þæt ðꝛÿ leodꝼcipaꝼ ꝼind gehatene India. ꝼeo ꝼoꝛme India lið to þæꝑa Silheaꝛꝑena ꝑice. *Vide ſupra, pag.* 17.

XXXIII. Pag. 347. VII. KL̄ SEPTB̄. DECOLLATIO SCĪ IOH̄AN BAPTISTE.

Miſit Herodes & tenuit Iohannem. & reliq.

Incip. Maꝑcuꝼ ꝓe Godꝼpellepe appat on Cꝛiꝼtef-bec be þam mæꝑan Fulluhtepe Iohañe. *V. ſ. p.* 41.

XXXIV. P. 357. VI. ID̄ SEPTEMBRIS. NATIVITAS SCAE̅ MARIAE.

Incip. M̄. þa l. ꝓe ꝼÿnd gemÿngode ðuꝑh ðÿꝛef dæg ꝼuꝑþmÿnt. ðe ꝓe puꝑðiað to loꝼe ðæꝑe eadigan Maꝑian. *Vide ſupra, pag.* 41.

XXXV. Pag. 359. INCIPIT DE SCA̅ VIRGINITATE.

Incip. Se halga hælend Cꝛiꝼt ⁊ ꝼe heoꝼenlica æþelinġ. oꝼ hiꝼ ælmihtigan ꝼæden þæꝼ æꝼꝑe acenned. *Vide ſupra, pag.* 41.

XXXVI. Pag. 375. DOM̄C. XIIII. POST PENTECOSTEN.

Ibat Ihs̄ in civitatem quæ vocatur Naim. & reliq.

Incip. Vꝑe Dꝛihten ꝼeꝑde to ꝼumeꝑe bÿꝛig ꝼeo iꝼ gehaten Naim. *Vide ſupra, pag.* 6.

XXXVII. Pag. 382. III. KL̄ OCTB̄. DEDICATIO AECCL̄AE SCĪ MICHAHELIS ARCHANGELI.

Incip. Manegum iꝼ cuð ꝼeo halige ꝼtoꝼ Sce̅ Michaheleꝼ on ðæꝑe ðune þe iꝼ gehaten Gaꝑgonuꝼ. *Vide ſupra, pag.* 22.

Notandum, quod in nonnullis Cod. hæc Homil. in binas dividitur.

XXXVIII. Pag. 394. DOM̄C. XX. POST PENTECOSTEN.

Loquebatur Ihc̄ cum diſcipulis ſuiſ in paraboliſ dicenſ.

Incip Dꝛihten þæꝼ ꝼꝑecende on ꝼumeꝑe tiðe to hiꝼ Apoꝼtolum miþ bigꝼpellum. *Vide ſupra, pag.* 6.

XXXIX. Pag. 407. KL̄. NOVĒBRIS. NATALE OMNIV̄ SCŌRVM.

Incip. Haligе laꝛeoꝑaꝼ pæðon þæt ꝼeo geleaꝼꝼulle gelaðung þiꝼne dæg. *Vide ſupra, pag.* 7.

XL. Pag. 414. TRACTVS DE EVANGELIO.

Videnſ Ieſus turbas aſcendit in montem. & reliqua.

Incip. Thæt halige Godꝼpel þe nu lÿtle æꝛ æꝛꝼoꝛan eoꝑ geꝛæd þæꝼ. *Vide ſupra, pag.* 8.

Notandum quod in nonnullis Codd. hæc Homil. cum ſuperiori in unam coaleſcit.

XLI. Pag. 421. IX. KL̄ DECEMB̄. NATALE SCI CLEMENTIS MARTYR.

Incip. Men ða leoꝼoꝛtun eoꝑen geleaꝼa bið ðe tꝛumꝑa. giꝼ ge gehÿnað be Godef halgum. *Vide ſupra, pag.* 8.

XLII. Pag. 434. II. KL̄. DECEMB̄. NATALE SCĪ ANDREAE APOSTOLI.

Ambulanſ Ihc̄ iuxta mare Galileæ.

Incip. Cꝛiꝼt on ꝼumeꝑe tiðe ꝼeꝑde ꝑið ðæꝑe Galileiꝼcan ꝼæ ⁊ gefeah tꝓegen gebꝛoðꝛu Sÿmonem ꝓe ꝼæꝼ gecigeð Petꝛuꝼ. ⁊ hiꝼ bꝛoðoꝛ Andꝑeam. *Vide ſupra, pag.* 9.

Notandum, quod in nonnullis Codd. hæc Homil. cum ſequenti conjungitur.

XLIII.

XLIII. P. 440. Passio Scī Andree Apl̄i.

Init. Se Apoſtl Andreaſ æfter Criſtes ðrowunge ſende to þam lande þe iſ gehaten Achaia. *V. ſ. p. 9.*

Hac in parte Codicis folia quædam errore Bibliopegi fœdiſſime tranſponuntur.

XLIV. Pag. 87. Domc̄. i. In Aduentu Dn̄i.

Incip. Thiſeſ dæges þenung ⁊ ðÿſſene tide mæþ. ſprecað ymbe Godes to-cyme.

Hæc homilia multo amplior eſt illâ, quæ ſupra memoratur, pag. 8. & ſic

Expl. We recgaþ eop þar lane þæt ge æfne gelÿfon. on þone ælmihtigan God ſe þe ealle gefceafta gefceop þuruh hiſ mihte. ðam ſÿ pulðor ⁊ lof a to poruldе. amen.

XLV. Domc̄. ii. In Adventv Dn̄i.

Erunt ſigna in ſole & luna. & reliq.

Incip. Se Godſpelleре Lucaſ appat on þiſum dæg-þerlican Godſpelle. *Vide ſupra, pag. 8.*

XLVI. Pag. 451. Sermo In Natale Vnivs Confessoris.

Hunc ſermonem nuper rogatu venerandi Epiſcopi Athelpoldi, ſcilicet junioris, Anglice tranſtulimuſ, quem hujuſ libelli calci inſcribi fecimuſ. ne nobiſ deſit, cum ipſe habeat.

Ex quibus mihi liquet, codicem hunc olim fuiſſe ipſius Ælfrici peculium.

Vigilate ergo. & reliqua.

Incip. Matheuſ ſe godſpellere uſ ræde on ðÿſum godſpelle þæt uре hælend criſt. *Vide ſup. p. 25.*

S. 8. *Cod. membr. & antiquus, in fol. min. & craſſiori, diverſis manibus exaratus, in quo continetur uberrima Collectio* Homiliarum Saxonicarum, *quas, ſaltem ſi fides adhibenda ſit Adnotationi quam nonnemo recenti manu ſcripſit,* Ælfricus Abbas tranſtulit.

Hoc Ordine in MS. *exhibentur.*

I. fol. 1. Serмo in natale dn̄i.

Incip. Thæt haliге godſpell be ðære hean medomnÿſſe þiſſe halgan tide. þe nu andpeard iſ. ⁊ uſ læreð þæt ſe þaſ halgan tid gedafanlice ⁊ clænlice peorþian. Godes naman to loſe ⁊ to pulðre.
Expl. ⁊ ſe beoð liſigende buton deaðe. ⁊ gaſtlice herigað uреſ Drihtneſ naman Hælendes Criſtes. Se ðe leoſað ⁊ rixað to riðan ealdre. A m̄.

II. fol. 7. In natl̄. Scī Stephani protomartÿr.

Incip. We rædað on ðære bec þe iſ gehaten Actuſ Apoſtolorum. *Vide ſupra, pag. 9.*

III. fol. 12. In aſſumptione Scī Iohanniſ apl̄i.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpellere Criſtes ðÿrling. peard on ðÿſſum dæge. *Vide ſupra, pag. 9.*

IV. fol. 21. v. Kl̄. Ian̄. In natl̄. Innocentum.

Incip. Nu to dæg Godes gelaþung geond ealne ymbhÿrſt mærſiað. *Vide ſupra, pag. 10.*

V. fol. 27. b. Kl̄. Ian̄ circumciſio dn̄i.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ beleac þiſ dæg-ðerlice Godſpel mid ſeapum ſorðum. *Vide ſupra, p. 10.*

VI. fol. 34. b. In epiphania dn̄i.

Incip. Men þa leoſeſtan nu ſoſ ſeapum dagum ſe oſeſ mæðon þiſ Godſpel. *Vide ſupra, pag. 10.*

VII. fol. 43. b. dominica. i. poſt theophaniä domini.

Incip. Monað uſ ⁊ mengað on þiſum bocum hu Scī Gregoriuſ ſe halga ſpiritere ſe ðiſ ſpirt ſette ⁊ ſpræc. *Vide ſupra, pag. 10.*

VIII. fol. 47. dominica. ii. poſt theophaniä dn̄i.

Nuptiæ factæ in chana Galileæ. & erat mater Ieſu ibi.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpellere cræð on þære Godſpellican race. *Vide ſupra, pag. 24.*

IX. fol. 57. b. dominica. iii. poſt theophaniä.

Cum deſcendiſſet Ihs̄ de monte ſecutæ ſunt eum turbæ multæ. & reliqua.

Incip. Matheuſ ſe eadiga Godſpellere aſpræc on þiſre Godſpellican nemnge. *Vide ſupra, pag. 10.*

X. fol. 64. b. iiii. Nonüs. Febr̄. In purificatione Scē Mariе.

Incip. God bebeað on ðære ealdan æ. ⁊ het Moÿſeſ þone Heretogan. *Vide ſupra, pag. 11.*

XI. fol. 73. iiii. Id. In natl̄. Scī Gregorii pape.

Incip. Gregoriuſ ſe halga Papa Engliſcre þeode Apoſtol. on þiſum andpeardum dæge. *V. ſ. p. 11.*

XII. fol. 81. xiii. Kl̄. Aprl̄. In natal̄. Scī, Cuðbehti epi̇̄.

Incip. Cuðbehtuſ ſe halga Biſceop ſcinende on manegum geearnungum. *Vide ſupra, pag. 11.*

XIII. fol. 90. In Natale Scī Benedicti Abbatiſ.

Incip. Benedictuſ ſe halga Abbud on ðiſum andpeardan dæge gefat of ðiſum deadlican life to þam ecan. *Vide ſupra, pag. 11.*

XIV. fol. 103. b. In adnuntiatione Scē Mariе.

Incip. Uре ſe ælmihtiga ſcÿppend ſe þe ealle gefceafta buton ælcon antimbre. *V. ſupra, pag. 11.*

XV. fol. 110. Dominica in ſeptuageſima.

Simile eſt regnum cœlorum homini patri familiaſ. qui exiit primo mane.

Incip. Se Hælend cræð þæt heofonan rice pære gelic ſumum hinedeſ-ealdre. *Vide ſupra, pag. 9.*

XVI. fol. 115. b. *Deſideratur Rubrica, quæ in aliis Codd. eſt* De Allelvia.

Incip. We ſillað eop ſæcgan be ðiſſere andpeardan tide. *Vide ſupra, pag. 12.*

XVII. fol. 117. Dom̄ca in ſexageſima.

Cum turba plurima convenirent ad Ihm̄. & de ciſitatibus properarent ad Ihm̄. & reliq.

Incip. On ſume tide þa þa micel menniu ſamod comon to ðam Hælende. *Vide ſupra, pag. 12.*

XVIII. fol. 122. b. Dominica. in quinquageſima.

Aſſumpſit Ihs̄. xii. diſcipuloſ ſuoſ.

Incip. Her iſ genæd on ðiſum Godſpelle þæt ſe gehÿnðon of ðæſ Diaconeſ muðe.

Vide ſupra, pag. 12.

XIX. fol. 128. b. Dominica in quadragessima.

Incip. Men ða leorodon. eor eallum is cuþ. þæt ðes gearlica ymbsine. *Vide supra, pag.* 12.

XX. fol. 132. b. Dominica. II. in quadragessima.

Incip. Men ða leorestan. ic cyðe eor þæt ðreo ðing synd æresta on roreweardum. *V. sup. p.* 12.

XXI. fol. 137. Dominica. III. in XL̄.

Incip. Ge hearað nu men ða leorodon. hu ðas halgan bec eor mynegiað. *Vide supra, pag.* 12.

XXII. fol. 140. b. Dominica. IIII. in XL.

Incip. Men þa leorestan se silla[ð] hes sprecan sealum rordum be ðam ðrym ðingum. *V. s. p.* 13.

XXIII. fol. 145. Dominica. V. in XL̄.

Incip. Men þa leorestan. us is on ælcne sæl geornlice to smeagenne ⁊ to hycgenne. *V. sup. p.* 13.

XXIV. fol. 150. Dominica. II. in quadragessima.

Egressus inde Ihs̄ secessit in partes Tiri & Sidonis.

Incip. Drihten Hælend ðreade mid rordū ðæra Iudeiscra þrýnnýsse. *Vide supra, pag.* 56.

XXV. fol. 153. Dominica quinta in quadragessima.

Incip. Theos tid sam ðisum anseardum dæge os þa halgan Easter tide. *Vide supra, pag.* 58.

XXVI. fol. 160. Passio dn̄i. in ramis palmarum.

Passio dn̄i nr̄i Ihū Xp̄i secdm̄ Matheum.

Incip. Men þa leorestan. þis is user Drihtnes þrowung Hælendes Cristes æfter Matheus. *Vide supra, pag.* 13.

XXVII. fol. 166. b. Fr̄. quinta In cena Domini.

De hujus diei veneratione & de Dn̄i miscdā in memoria æternë Iohannes Evangelista venera - - -

Incip. Sægeð on ðisum bocum be ðære arwurðnesse ðises halgan dæges. *Vide supra, pag.* 13.

XXVIII. fol. 174. b. Fr̄. v. in Parasceuen.

Incip. Hwæt se ælmihtiga Driht̄ wæs symle swiðe gemyndig. *Vide supra, pag.* 13.

XXIX. fol. 186. De Sabbato scō.

Incip. Men ða leorestan. se magon hwilcum rordū ræcgan be ðære arwurðnysse. *Vide supra, p.* 13.

XXX. fol. 196. b. Dominica in die Scā Pasce.

Incip. Oft ge gehyrdon ymbe þæs Hælendes Æristr. hu he on ðysum dæge of deaðe aras. *Vide supra, pag.* 13.

XXXIV. fol. 211. *Desideratur Rubrica, quæ in al. Cod.* MS. *est*

PASSIO Sc̄I IACOBI APOSTOLI.

Incip. We wurþiað eac on ðisse halgestre oþerne Apostol Iacob. *Vide supra, pag.* 14.

XXXV. fol. 213. VI. NON. Kl̄. MAI. Inuentio Scē Crucis.

Incip. Men þa leorestan. nu to dæg se wurþiað þære halgan Rode gemynd. *Vide supra, pag.* 14.

XXXVI. fol. 215. Eodē die. Passio. Alexandri. Eventi. ⁊ Theodoli.

Incip. On ðisum dæge þrowode Papa Alexander gehaten. *Vide supra, pag.* 14.

XXXVII. fol. 218. IN DIE Scō PASCE.

Incip. Men þa leorestan gelome eor is gesæd ymbe user Hælendes Æristre. hu he on ðisum andweardan dæge æft̄ his ðrowunge. mihtlice or deaðe aras.

Expl. He us gelæde to his lisendan fæder. þe hine sealde. for unum synnum to deaþe. Si him wuldor ⁊ los þære weldæde. on ealra worulda woruld AMEN.

XXXVIII. fol. 226. Itē alia de Scō Parce.

Incip. Hit is sriþe gedafenlic. þæt ge on ðisum Drihtlicum æristre. sume lanlice word æt eorum lanerū gehyron. Lucas se godspellere awrat on cristes bec. þæt on þisum Eastenlicum dæge.

Expl. Drihten gelærte þam hinedes Hlaforde. þæt þæt he on his Godspelle gecwæð. se þe undernéh ðænne lytlinge on minum naman he underfehð me sylfne. Sy los ⁊ wuldor a þā wel yllendan hælende. AMEN.

XXXIX. fol. 228. b. Alia de Scā Parce.

Incip. Gelome eteorde ure Drihten hine sylfne his Leorninge-cnihtum æftes his æristre. ⁊ mid him ðigde lichamlice bigleofon. and hi mid his lane getrymde.

Expl. ⁊ þæt ne beo næfre ðurh done laðan deofol adwæsced. þæt we mid leohte user geleran. ⁊ godum geannungum to ðam ecum life becumon moton. AMEN.

XL. fol. 231. b. In natale Scōrum. MARTYRUM.

Cum audieritis prælia & seditiones nolite terreri. & reliqua.

Incip. Se Hælend forsæde his leorninge-cnihtum ðises middan eardes freceduesse. *V. supra, p.* 7.

XLI. fol. 236. b. In natale uniuss Confessoris.

Homo quidam peregre proficisëns uocauit seruos suos & tradidit illis bona sua. & reliq.

Incip. Ure Drihten sæde his bigspel his Leorninge-cnihtum. He cwæð þæt sum mice mann wolde fanan. *Vide supra, pag.* 7.

XLII. fol. 242. In natale Scārum Uirginum.

Simile est regnum cœlorum decem Virginibus quæ accipientes lampadas suas exierunt obviam sponso & sponsæ. & reliq.

Incip. Se Hælend sæde gelomlice bigspel behwilcum ðingum his leorninge-cnihtum. *Vide supra, pag.* 7. *Truncata est hæc homilia post verba sequentia* þæt godspel belicð ðus. pacias eornostlice forþan

þe

þe ȝenẏꝺo þone ꝺæȝ ne ꝺa tiꝺ. Nat nan man þẏꝛꝛeꝛe poꝛulꝺe ȝeenꝺunȝe. ne ꝛuꝛꝺon hiꝛ ----

XLIII. fol. 248. In aꝛcenꝛione Domini.

Incip. Lucaꝛ ꝛe Goꝺꝛpelleꝛe uꝛ monaꝺe on þiꝛꝛeꝛe Piꝛtol-ꝛæꝺinȝe. þuꝛ cpeþenꝺe. *Vide ſupra, p.* 3.

XLIV. fol. 253. b. In ꝺie Pentecoꝛten.

Incip. Fꝛam þam halȝan Eaꝛteꝛlican ꝺæȝe. ꝛẏnꝺ ȝetealꝺe ꝛiꝛtiȝ ꝺaȝa to ꝺiꝛum ꝺæȝe. *V. ſup. p.* 3.

XLV. fol. 259. b. Domc̄. i. poꝛt octaꝛaꝛ Pentecoꝛten.

Homo quidam erat diveſ & induebatur purpura. & reliqua.

Incip. Se pealꝺenꝺa Dꝛihc̄. ꝛæꝺe þiꝛ biȝꝛpell hiꝛ ȝinȝꝛum. *Vide ſupra, pag.* 3.

XLV. fol. 263. b. Domc̄. ii. poꝛt octaꝛaꝛ Pentecoꝛten

Homo quidam fecit cenam magnam & reliq.

Incip. Se Hælenꝺ ꝛæꝺe þiꝛ biȝꝛpell hiꝛ Leoꝛninȝcnihtum. ⁊ cpæꝺ. *Vide ſupra, pag.* 3.

XLVI. fol. 266. Alia Naꝛꝛatio ꝺe Euanȝelii textu.

Incip. Min ȝebꝛoꝺꝛa. þe pillaꝺ ꝛume Cꝛiꝛteꝛ ꝛinꝺa (punꝺꝛa) eoꝛ ȝeneccan. *Vide ſupra, pag.* 3.

XLVII. fol. 267. b. viii. Kl̄. Ivlii. natiꝛitaꝛ Sc̄i Iohanniꝛ Baptiꝛtä.

Incip. Se ȝoꝺꝛpelleꝛe Lucaꝛ apꝛnaꝛ on Cꝛiꝛteꝛ-bec. ꝺe acenneꝺnẏꝛꝛe Iohanneꝛ. *Vide ſupra, pag.* 4.

XLVIII. fol. 273. iii. Kl̄. Ivl̄. In natale. Sc̄i Peꝛꝛi Apoꝛtoli.

Incip. Lucaꝛ ꝛe Goꝺꝛpelleꝛe uꝛ ꝛæꝺe on ꝺiꝛꝛeꝛe Piꝛtol-ꝛæꝺinȝe (þæt) Heꝛoꝺeꝛ Cẏninȝ-polꝺe æꝛteꝛ Cꝛiꝛteꝛ upꝛtiȝe heoꝛonum. *V. ſupra, p.* 4.

XLIX. fol. 274. b. Item alia ꝺe Peꝛꝛo.

Incip. Matheuꝛ ꝛe Goꝺꝛpelleꝛe apꝛnaꝛ on Cꝛiꝛteꝛbec hu ꝛe halȝa Peꝛꝛuꝛ eoꝺe up on ꝺæꝛne ꝛæ miꝺ cꝛiꝛt. *Vide ſupra, pag.* 4.

L. fol. 278. b. iii. Kl̄. Ivl̄. in natale Sc̄i Peꝛꝛi Apoꝛtoli Hoc eꝛt Euanȝelium.

Venit Ihs̄ in partes Ceſarë Philippi. & reliq.

Incip. Matheuꝛ ꝛe Goꝺꝛpelleꝛe apꝛnaꝛ on þæꝛne ȝoꝺꝛpellican ȝeꝛetnẏꝛꝛe. *Vide ſupra, pag.* 4.

LI. fol. 281. Paꝛꝛio Apoꝛtoloꝛum Peꝛꝛi ⁊ Pauli.

Incip. We pillaꝺ æꝛteꝛ ꝺiꝛum Goꝺꝛpelle eoꝛ ȝeneccan þæꝛa Apoꝛtola ꝺꝛohtnunȝa. *V. ſup. p.* 4.

LII. fol. 286. ii. kl̄. Iul̄. In natale. Sc̄i. Pauli Apl̄i.

Incip. Goꝺeꝛ ȝelaþunȝ puꝛꝺaꝺ þiꝛne ꝺæȝ þam mæꝛnan Apoꝛtole Paule to puꝛꝺmẏnte. *V. ſup. p.* 4.

LIII. fol. 291. b. Paꝛꝛio. Natale. Sancti. Iacobi. Apoꝛtoli.

Incip. On þiꝛum ꝺæȝe þe puꝛþiaþ on uꝛꝛum loꝛ-ꝛanȝum. anꝺ on ꝛꝛeolꝛe ꝺone mæꝛnan apl. Iacob. *Vide ſupra, pag.* 5.

LIV. fol. 295. De quaꝛtä Euuanȝeliꝛtäꝛ. Matheuꝛ. Maꝛcuꝛ. Lucaꝛ. Iohañeꝛ.

Incip. Maꝛcuꝛ ꝛe Goꝺꝛpelleꝛe ꝺe Goꝺeꝛ ꝺihte ꝛoꝛ to Eȝẏpta lanꝺe. ⁊ þæꝛ læꝛꝺe þæt ꝛolc. anꝺ to ꝛulluhte ȝebiȝꝺe. ꝛꝛam þam ꝛulan Hæþenꝛcẏpe. he ꝛeꝛꝺe þa ȝeonꝺ þæt Eȝẏptiꝛce lanꝺ ꝛapenꝺe ȝoꝺeꝛ ꝛæꝺ.

Expl. We enꝺiaꝺ þuꝛ ꝺaꝛ ȝeꝛetnẏꝛꝛe heꝛ. (⁊ ꝛẏ þam pel pillenꝺan hælenꝺe. a pulꝺoꝛ ⁊ loꝛ butan ælcum enꝺe on ecnẏꝛꝛe. Amen)

Nonnullis in Codd. hæc Homilia in duas dividitur partes.

LV. fol. 298. b. xiii. Kl̄. Feb̄. Passio. Sc̄i. Sebastiani Martyr̄.

Incip. Sebaꝛtianuꝛ hatte ꝛum haliȝ Goꝺeꝛ ꝺeȝen. ꝛe pæꝛ lanȝe on lane on Meꝺiolanabẏꝛiȝ. ⁊ peaꝛþ ȝeꝛulloꝺ miꝺ ꝛullum ȝeleaꝛan.

Expl. ⁊ miꝺ ȝeoꝛnꝛulnẏꝛꝛum. hine bebẏꝛiȝꝺe. þam ælmihtiȝan to pulꝺne. ꝛe þe ȝepealt ealle þinc̄ȝ. nixiȝenꝺe. a a on ecnẏꝛꝛe eceꝛ pulꝺneꝛ cẏniȝ. Amen.

LVI. fol 306. b. Dominica In Qvadragessimö. iii.

Ductuꝛ eſt Ihs̄. in deſertum à ſpiritu. & reliqua.

Incip. Ic polꝺe eoꝛ tꝛahtnian. þiꝛ Goꝺꝛpel þe man nu beꝛoꝛan eoꝛ nædde. *Vide ſupra, pag.* 31.

LVII. fol. 311. b. Incipit De f̄nitentia. In Qvadragessima.

Incip. Læꝛeꝺum mannum iꝛ to pitanne. þæt ælc man bẏþ ȝeꝛulloꝺ on naman þæne halȝan þꝛẏnẏꝛꝛe. ⁊ he ne moт na beon eꝛt ȝeꝛulloꝺ.

Expl. ðe he uꝛ æꝛꝛne ȝecẏꝺde. ðam heoꝛonlican cẏninȝe. ꝛẏ loꝛ ꝛe lẏꝛaꝺ ⁊ ꝛixaꝺ in ealꝛa. þoꝛulꝺa þoꝛulꝺa a butan enꝺe on ecnẏꝛꝛe. Amen.

LVIII. fol. 316. Dominica. iii. in quaꝺꝛageſ̄.

Erat Ihs̄ eïciens demonium. & illuꝺ erat mutum. & reliqua.

Incip On þæne mæꝛnan tiꝺe þe ꝛe milꝺheoꝛta Hælenꝺ punoꝺe miꝺ mannum. *Vide ſupra, pag.* 31.

LIX. fol. 321. b. De Sc̄o. Bartholomeo.

Incip. Wẏnꝺ ꝛpiteꝛaꝛ ꝛecȝaꝺ. þæt þnẏ Leoꝺꝛcipaꝛ ꝛinꝺ ȝehatene. *Vide ſupra, pag.* 17, *ubi alia cernitur Concluſio.*

Fin. Hit ȝelamp þa æꝛt̄ þæne haꝺunȝe þuꝛh Goꝺeꝛ ȝiꝛe. þæt he poꝛhte ꝛeola tacna on Goꝺeꝛ naman ðuꝛh hiꝛ ȝeleaꝛan. ⁊ ðuꝛh punoꝺe. xx ȝeaꝛa on þā biꝛcopꝺome. ⁊ on ȝoꝺne ꝺꝛohtnunȝa. ⁊ miꝺ ꝛulꝛnemeꝺum ȝeðinȝðū ȝepat to ꝺꝛihtne. þā iꝛ puꝛðmẏnt. ⁊ pulꝺoꝛ a on poꝛulꝺe. Amen.

LX. fol. 328. Kl̄. Avgvsttüs Passio Sc̄orvm Machabeorvm.
(*manu Normanno-Saxonica.*)

Incip. Æꝛteꝛ ðam ðe Alexanꝺeꝛ ꝛe eȝeꝛulla Cẏninȝ toꝺælꝺe hiꝛ nice hiꝛ ꝺeoꝛlinȝum ȝehpẏlcum on hiꝛ ꝛoꝛðꝛiþe. ⁊ heoꝛen ȝon to nice. ȝehpẏlc on hiꝛ healꝛe.

Incip. ⁊ ꝛꝛa oꝛt ꝛꝛa hio ȝebuȝon ꝛnam hiꝛ biȝȝencȝum ahꝛaꝛ. þonne punꝺon hio ȝeꝛcẏnꝺe anꝺ ꝛꝛiꝺe ȝepitnoꝺe. Sẏ pulꝺoꝛ ⁊ loꝛ þam pelpillenꝺan ȝoꝺe a on ecneꝛꝛe, ⁊ pe cpeꝺaꝺ. am̄.

Notandum, quod in al. Cod. hæc Homilia (potiſſimam partem ex lib. Machabeorum *deſumpta) in duas dividitur partes.*

LXI. fol. 341. b. De Tribvs Ordinibvs

Incip. Iꝛ ꝛꝛa ðeah to pitenne þæt on ðiꝛꝛeꝛe peoꝛulꝺe ꝛinꝺ þneo enꝺbnẏꝺneꝛꝛe. *V. ſupra, p.* 37.

LXII. fol. 342. b. iii. Idvs Agus̄. Passio Sc̄i Lavrentii Mar̄.

Incip. On Deciuꝛ ꝺæȝe þæꝛ hneopan Caꝛeꝛeꝛ. *Vide ſupra, pag.* 16.

LXIII. fol. 350. In aſſumptione Scē Mariæ uiſgilis.

Incip. Men þa leoſeſtan. ȝehẏnaþ nu hwæt hem ſeȝþ on þiſſum bocum be ðære halȝan ƿæmnan Sca Marian hu be hire on ðaſ tið ȝeſoþfen ƿæſ.

Expl. ðu ȝeſetteſt ealle ðine Apoſtolaſ to minre bẏrȝenne. ⁊ ic bletſiȝe ðinne ðonne halȝan ðe ƿunaþ in eallra ƿoſoldra ƿoſolð. Amen.

LXIV. fol. 353. *Deeſt Rubrica.*

Et poſt hæc vocavit Scā Maria omnes apoſtolas in cubiculo ſuo & oſtendit illis omne indumentum.

Incip. Onð þa æftes þon ða ceȝde ſeo haliȝe Mariа to eallum ðam Apoſtolum on hire hoſiðcoſan. ⁊ him æteoþde ealne hire ȝeȝẏnelean ðe heo polde æt hire bẏrȝenne habban.

Deſinit cum Paraphraſi Hymni vulgo dicti Magnificat, *& poſtremo his verbis*

Expl. ac uton ƿe biddan þa ƿemnan Scā Marian þæt heo uſ ſie milð ðinȝene wiþ unne Drihten Hælendne Criſte. ⁊ ƿeanðeſ næðeſ. ⁊ eceſ fulðneſ to ðæm uſ ȝefultmiȝe unе Drihten. Amen.

LXV. fol. 360. iii. Kl̄. Octb̄. dedicatio eccleſie Scī Michaelis Archanȝelī.

Incip. Manegum iſ cuð ſeo haliȝe ſtoſ ſcē Michaheleſ. *Vide ſupra, pag.* 24.

LXVI. fol. 367. Exameron ſive initium creaturæ. (*Titulus neoterici.*)

Incip. An anginn iſ ealra ðinȝa ðætte iſ God ælmihtiȝ. *Vide ſupra, pag.* 1.

LXVII. fol. 374. b. De Sancto Iohanne.

Incip. Scs̄ Iohs̄ ȝeſeah oſeſ ȝaſſeȝe ſſilce hit land ƿære. þa ȝenam hine ſe Engel. ⁊ ȝebſohte hine to Paradiſum þæt iſ neoſixna-ſanȝe.

Expl. Criſt uſ ȝenere. þæt ſe on ſẏnne ƿunian moton. Se þe leoſaþ ⁊ hixað ſoðlice. mið fæðeſ. ⁊ ſunu. ⁊ mið þam halȝan ȝaſte. a buton ænde. Amen.

fol. 377. b. *Hymni aliquot de* S. Guthlacan.

LXVIII. fol. 378. iii. Idus Novēb Deposs̄ Scī Martini Epī.

Incip. Maſtinuſ ſe ſulðonfulla ȝoðeſ anðettere þæſ acenneð oſ æðel-boȝenum maȝum. on ðam eaſte ðe iſ ȝehaten Pannonia. on þære bẏſig ðe iſ ȝecweden Sabaria.

Expl. Ne maȝon ƿe aſſitan ealle hiſ ſundra on þiſſum ſoſtan cẏþe mið cuþum ȝeneoſðe ac ƿe ſillað ſæcȝan hu ſe ſoðfæſta ȝeſat.

Immediate ſequitur alia Narratio De Obitv Eius. *quæ in aliis Codd. cum ſuperiori conjungitur.*

LXIX. fol. 384. *Incip.* Maſtinuſ ſe eaðiȝa ſiſte hiſ ȝeendunȝe ȝeſẏne. æſ he fere ſram eallum ſramcæðnẏſſum þiſeſ lænan liſeſ to hiſ leoſan Drihtne.

Expl. Uton hine biddan þæt he uſ þingie to ðam liſienðan Goðe þe he on liſe ȝecwemðe. Sẏ ó þam a ſulðon on eceſe ſoſulðe þe leoſað ⁊ hixað ðuſh hine ſẏlfne ȝoð. Amen.

Excusatio Dictantis.

quam ſupra videſis, pag. 6.

LXX. fol. 385. b. *Incip.* Fela fæȝere Godſpell ſe ſoſlæraþ.

LXXI. fol. 386. Sancte Andreae.

Incip. Hem ſiȝð þæt æftes þam þe Drihten Hælend Criſt to heoſonum aſtah. þæt þa Apoſtoli wæron æt ſomne. and hie ſendon hlot him betwonum.

Expl. ⁊ hie cwæðon. an iſ Drihten God. ſe iſ Hælend Criſt. ⁊ ſe halȝa Gaſt. þam iſ ſuldon. and ȝewealð. on þære halȝan þſẏnnẏſſe. þuſh ealra ſoſulda ſoſuld ſoſlice a buton ende. Amhn.

S. 9. *Cod. membr. in Quarto, paulo poſt conquiſitionem Angliæ (ut videtur) ſcriptus, in quo continetur* Collectio Homiliarum Saxonicarum, *hoc ordine.*

I. Pag. 11. Hem ſeȝð hu unе drihten ȝeſceop heoſonan ⁊ eoſðan ⁊ ealle ȝeſceaſta.

Init. In principio creavit Deus cœlum & terram. þæt hiſ on engliſc. God ælmihtiȝ ȝeſceop æreſt on anȝẏnne heoſonan ⁊ eoſþan. Hem ſe maȝon ȝehẏnon. þæt heoſon næſ na æm þam þe ſe ælmihtiȝa ſẏnhta hi ȝeſoſhte on anȝẏnne.

Fin. On ðære ecean bliſſe mið unum Hælende Criſte ſſa ſſa he uſ behaten hæfð. Se þe leoſaþ ⁊ hixað mið leoſan fæðeſ. ⁊ þam halȝan ȝaſte. on anre ȝoðcunðneſſe. ana ſoð ſcẏppend ealra þinȝa. Amen.

II. Pag. 22. Dominica Prima De Adventv Dn̄i.

Incip. Thẏſeſ dæȝeſ þenunȝ ⁊ ðiſſere tide meſð ſpreceð ẏmbe Criſteſ mæſþa. *Vide ſupra, p.* 8.

III. Pag. 26. Dom̄c. ii. De Aduentv Dn̄i.

Incip. Se Godſpelle Lucaſ aſſat on ðiſum dæȝhwemlican Godſpelle. *Vide ſupra, pag.* 8.

IV. Pag. 33. Dom̄c. iii. Vel Qvando Uolueris.

Incip. Se Apoſtol Paulus ealra ðeoda laſeoſ. manode þa Criſtenan ðe he ſẏlf. *Vid. ſupra, p.* 36.

V. Pag. 40. Dom̄c. iiii. vel q̄ndo Volueris.

Incip. Gehadedum mannum iſ ſriðe micclum bebeden ſram Gode ſẏlfum. þæt hi ȝelomlice ſceolon þæt læſade ſolc. ⁊ þæt unȝelæſede mẏnȝian. ⁊ læſan þæt hi ȝeoſnlice to gode. ⁊ to hiſ halȝum ȝebuȝan.

Expl. Se bið ſriðe ȝeſæliȝ. þe hiſ file undeſniman. ⁊ ſel ȝehealdan. God uſ ealle ȝetẏmme. ⁊ ȝeſtranȝiȝe to unе aȝenre ðæaſfe ſſa hiſ filla ſi. a ſoſulde. Amen.

VI. Pag. 43. De Nativitate Dn̄i Nr̄i Iesu Xp̄i.

Incip. We filla ð to tſimmincȝe eoſeneſ ȝeleaſan. eoſ ȝeneccan ðæſ Hælendeſ acennedneſſe. *Vide ſupra, pag.* 19.

VII. De Sc̄o Stephano Protomār.

Incip. We næðað on þære bec þe iſ ȝehaten Actuſ Apoſtoloſum þæt þa Apoſtoleſ. *V. ſupra, p.* 9.

VIII. Pag. 57. De Sancto Iohanne Evangelista.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpellere Criſte dẏrlinc ſeaſð on þiſſum dæȝe to heoſonan ricef. *Vide ſupra, p.* 9.

IX. Pag. 66. Dom̄c. ii. Be There Halgan Clænnysse.

Incip. Une Hælend Criſt ſẏdde þæt he luſod ða halȝan

halȝan Clænneſſe on hiſ þeopū. ſputelice ðа þа he mæðen-man hī to meðeſ ȝeceaſ. anð he ſẏlf leoſoðe butan eallum ſẏnnū on þæſ ẏlcan clænneſſe þe he com to mannum.

Expl. ⁊ ſpa bið æfne oþ ðiſſene poſtulðe ȝeenðunȝe. þæt þa clænheoſtan on Criſtes luſe þeonðe beoð on halȝum ȝeðinȝþum oþ þæt hi be cumon to Criſte ſẏlfum þam ſi pulðoſ to poſtulðe. Amen. *Hæc Homilia eſt pars Poſterior Epiſtolæ* Ælfrici *ad Sigeferthum.*

X. Pag. 72. Dom̄. iii. Et Qvando uolueris. Be Heofon-Warum. And Be Hel-Warum.

Incip. Men þa leoſeſtan. ute ȝehẏſnan heſ Goðes poſtð ⁊ ȝelẏfan on uſne Guð. ſe þe ȝelẏfan ſile. he bið ȝehealðen on heoſonan. ⁊ ute ȝemunan þæt ſe ſculan ealle ðeaðe beon.

Expl. Ealſpa pæteſ aðpæſceð ſẏn. Spa mæȝ ſeo ælmeſſe aðpæſcan þa ſẏnna. Sẏllan ſe uſe ælmeſcan nū heoſtlice ſoſ uſum ſẏnnum on Goðes naman. he uſ ſẏllð ece liſ on heoſonum abutan ende. amen.

XI. Pag. 73. Dom̄. iiii. Et q̄do Uolueris. be uſum ðnihtene.

Incip. Men ða leoſeſton uſe Dnihten ælmihtiȝ Guð uſ ſinȝalice mẏneȝað þuſh hiſ halȝan bec mið þam ȝaſtlicum poſtðum ðe he ſẏlf mið hiſ muðe bebeað.

Expl. Ac biðdan ſe uſne Dnihten mið halȝum ȝebeðum. ⁊ mið ælmeſſan þæt he uſ ȝehealðe on heoſonan ſice þaſ he leoſað ⁊ ſihað. a poſtulða poſtulð abutan ende. amen.

XII. Pag. 78. Dom c̄. v. aut. Quando uolueris. de uerbis domini.

Incip. Men þa leoſeſtan. utan ȝeþencan ȝeonne on uſe ȝeþance. ⁊ þæt ſæſte healðan hu Scs Iacobuſ Criſtes þeȝn ſæðe. hu ſe Hælend cpæð to ſumū peleȝum þa he hine hæfðe mið plence.

Expl. þe ſẏnðon þẏðeſ ȝehaten. ȝiſ þe pẏlað. anð ȝelaðoðe to þā halȝan hame. ⁊ to þam cẏnelican ſniðſtole. ðæſ Dnihten puna ð ⁊ ſihað mið eallum halȝum ſaplum. a butan ende on ecneſſe. amē.

XIII. Pag. 83. Dom c̄. In Septvagesima.

Incip. Dnihten ſæðe þiſ biȝſpel hiſ Leoſninȝcnihtum þuſ cpeðende. Simile eſt regnum cœlorum. homini patri familias qui exiit primo mane conducere operarios in vineam ſuam & reliqua. Se hælend cpæð þæt heoſonan ſice pæſ ȝelice ſumum hineðeſ ealðſe. *Vide ſupra, pag.* 9.

XIV. Pag. 90. De Allelvia.

Incip. We pillað eoſ ſecȝan be ðiſſene anðpeaſðan tiðe. hpi ſeo haliȝe ȝelaðunȝ. *Vide ſupra, p.* 12.

XV. Pag. 91. Dominica in Sextāgeſima.

Cum turba plurima convenirent ad Ieſum. & de civitatibuſ properarent ad eum dixit per ſimilitudinem. Exiit qui ſeminat ſeminare ſemen ſuum. & reliqua.

Incip. On ſumeſne tiðe ða þa micel meniu ſamoð. com to þam Hælende. *Vide ſupra, pag.* 12.

XVI. Pag. 97. Dominica in quinquageſima.

Aſſumſit Ihc̄ duodecim diſcipuloſ ſuoſ ſecreto & ait illis.

Incip. Heſ iſ ȝeſæð on ðiſum Goðſpelle þe ſe nu ȝehẏnðon oſ þeſ Diaconeſ muþe. *V. ſup. p.* 12.

XVII. Pag. 104. Lar-Speł. In Capite Ieivnii.

Incip. On ðiſſene ſucan on Woðneſ-ðæȝ ſpa ſe ſẏlfe piton iſ Caput ieiunii. þæt iſ on Engliſc Heaſoð Lenȝteneſ-ſæſteneſ. We etað on ðam Sunnan-ðaȝū. on unðeſn. ⁊ on æfen.

Expl. hu mæȝ nu manna eaðmoðnẏſſe beon mẏcel ȝeþuht togeaneſ hiſ eaðmoðnẏſſe ðe iſ ælmihti Guð. ſi him a ſulðoſ on ecnẏſſe. Amen. We ſæðon nu ðiſ Spell ſoſ þā ðe heſ beoð leoſ mannā on Woðneſ-ðæȝ. ⁊ eoſ ȝebẏnað þæt ȝe beon ȝeſcniſene on ðẏſſene ſucan. oððe huſu on ðæſne oþſe.

XVIII. Pag. 112. Dom̄. i. In quadragesima.

Ductuſ eſt Ihs̄ in deſertum & reliq.

Incip. Ic ſolð eoſ tpahtnian þiſ Goðſpell ðe man nu beſoſan eoſ næðde. *Vide ſupra, pag.* 31.

XIX. P. 120. Fr̄. ii. Evangeliv̄. Cv̄ Venerit.

Incip. Men þa leoſoſton. eoſ eallum iſ cuð þæt ðeſ ȝeaſlica Ymbſẏne. *Vide ſupra, pag.* 12.

XX. Pag. 125. Dom̄. ii. In quadragesima.

Egreſſus in die Ihs̄. ſeceſſit in partes Tyri & Sidonis. & reliqua.

Incip. Dnihten Hælend ðneaðe mið poſtðum þæſa Iuðeiſcna manna þſẏnnẏſſe. *Vide ſupra, pag.*

XXI. Pag. 129. Dom̄. iii. In quadragesima.

Erat Ihs̄ eicienſ demonium. & reliqua.

Incip. On þæſne mæſnan tiðe. ðe ſe milðheoſta Hælend ſunoðe mið mannū. *Vide ſupra, pag.* 31.

XXII. Pag. 137. Dom̄. iiii. quadragesi.

Ablit Ihs̄ tranſ mare Galileæ. & reliq.

Incip. Se Hælende feſnde oſen þa Galileiſcean fæ. *Vide ſupra, pag.* 32.

XXIII. Pag. 142. Dom̄. v. In quadragesima.

Incip. Theoſ tið ſnam þiſum anðpeaſðum ðæȝe oþ þa halȝan Eaſteſ-tiðe. *Vide ſupra, pag.*

XXIV. Pag. 151. Fr̄. vi. Ante Ramos Palmarum.

Collegerunt pontifices & Phariſæi concilium & dicebant. Quid faciemus quia hic homo multa ſigna facit? & reliqua.

Incip. Thæt haliȝe Goðſpel þe ȝe ȝehẏnðon un næðon. *Vide ſupra, pag.*

XXV. Pag. 155. Dom̄. In Die Ramis Palmarvm.

Incip. Cniſtes ðnoðunȝ pæſ ȝeſæð nu beſoſan uſ. *Vide ſupra, pag.* 19.

XXVI. P. 163. Fr̄. ii. De Passione domini.

Incip. Dnihteneſ ðnoðunȝe ſe pilla ð eoſ ȝeðafenlice ſectȝan. on Engliſcum ȝeſeoſðe. *V. ſ. p.* 32.

XXVII. Pag. 174. Fr̄. v. In Cena Domini.

Incip. Seȝeð on þiſum bocum be þæſne anſunſneſſe ðiſeſ halȝan ðæȝeſ. *Vide ſupra, pag.* 13.

XXVIII. P. 184. SERMO DE SACRIFICIO IN DIE PASCHÆ.

Incip. Men þa leoꝼeꝛtan. Gelome eoꝛ ıꝛ ȝeꝛæd embe uꝛeꝛ hælenꝺeꝛ æꝛıꝛte.

Pag. 180. *Folium exſcinditur, quod continebat (ut videtur) partem poſteriorem hujuſce homiliæ, & priorem ſequentis, in illud fortaſſe*; Ego ſum paſtor bonus. *quæ ſic*

XXIX. *Expl.* ȝ uton habban ȝeleaꝛan on ðone lıꝼıenꝺan Goꝺhıht. ȝ ꝛoþe luꝼe. ꝛoðe nıhtꝛıȝneꝛȝe. ȝ mılꝺheoꝛtneꝛȝe. ȝ ælmeꝛðæða. ȝ manþþæneꝛȝe. þæt uꝛ ꝛe ȝoꝺa hẏnꝺe Hælenꝺ Cꝛıꝛt to hıꝛ halȝum ȝeȝaꝺeꝛıȝe ınto heoꝛonan nıce ꝛþa ꝛþa he ðam halȝum behet þe hıne luꝼıaꝺ. ðam ꝛẏ ꝼulꝺoꝛ ȝ loꝼ on ealna poꝛnulꝺa poꝛnulꝺ a butan enꝺe.

XXX. P. 198. SERMO IN LETANIA MAIORI.

Incip. Thaꝛ ꝺaȝaꝛ ꝛẏnꝺ ȝehate Letanıe. þæt ꝛẏnꝺ Gebeꝺ-ꝺaȝaꝛ. *Vide ſupra, pag.* 1.

XXXI. P. 205. FR̄. II. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men ða leoꝼeꝛtan. uꝛ ıꝛ ꝛþıꝺe neoꝺ ðeaꝛꝼ. þæt þe ȝehẏnon ꝛumne ꝺæl þẏꝛeꝛ ȝaꝛtlıcan Geþnıteꝛ. ðe heꝛ uꝛ ꝼoꝛꝺ læþeꝺ ȝ manaꝺ to uꝛe Sauꝛle ðeaꝛꝼe.

Expl. Bꝛoꝺoꝛ mıne. þẏꝛum þe maȝon ȝeeaꝛnıan þæt þe moton lẏꝼan. anꝺ on blıꝛꝛe beon mıꝺ Dꝛıhten ꝛẏlꝼum. ȝ mıꝺ hıꝛ ðam halȝum on heoꝼonan nıce. ðam þe leoꝼaꝺ ȝ nıxaꝺ on ealna poꝛnulꝺa poꝛnulꝺ a butan enꝺe. AMEN.

XXXII. Pag. 213. EODEM DIE DOMC̄.

Incip. Se Hælenꝺ Cꝛıꝛt ꝛẏꝺꝺan he to þẏꝛum lıꝼe com. ȝ mann̄ þeaꝛꝺ ȝeþeaxen. *Vide ſupra, pag.* 2.

XXXIII. Pag. 221. FERIA III. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men ða leoꝼeꝛtan. þe ȝehẏnꝺon ꝼoꝛ hoꝼt ꝛecȝan be þam æðelan to-cẏme uꝛeꝛ Dꝛıhtneꝛ. hu he hım on ðaꝛ poꝛnulꝺ þıngan ongan.

Expl. ȝ to ðam upplıcan ꝼꝛẏꝺ-ꝛtole ðæꝛ Dꝛıhten Cꝛıꝛt ꝼunaꝺ ȝ nıxaꝺ mıꝺ eallum halȝum ꝛaꝼlum. ȝ mıꝺ hıꝛ ðam ȝecoꝛnenum on ealna poꝛnulꝺa poꝛnulꝺ a butan enꝺe. Amen.

XXXIV. Pag. 230. EODEM DIE. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Cꝛıꝛten manǹ ꝛceal æꝼteꝛ nıht cunnan. *Vide ſupra, pag.* 2.

Notandum, quod, finem verſus, quinque folia recenti manu exarantur.

S. 10. *Cod. membr. in Octavo grandiori, circa tempora Wilhelmi I Anglorum Regis nitide ſcriptus, in quo continetur*

Gregorii Magni Papæ Dialogorum libri 4. *Saxonicè.*

S. 11. *Cod. membr. & antiquus, in fol. min. partim Saxonicè partim Latine ſcriptus, diverſis temporibus, diverſis manibus. In quo continentur*

I. Annales Saxonici, (*ſive* Chronicon Saxonicum) Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, *circa annum Domini* 891. *exarati; nam ad hunc ann. omnia unâ eadem antiqua manu, Ælfredi Regis temporibus ſatis convenienti, ſcribuntur. Ab Ann.* 891, *uſque ad Ann.* 924, *Res Geſtæ aliis quibuſdam manibus æque antiquis exaratæ traduntur. Ab Anno* 924 *uſque ad Ann.* 1075, *continuatur Chronicon diverſis manibus ſcriptum. Quod oſtendit hunc Codicem eſſe Autographon, nequaquam ad aliorum Codicum fidem deſcriptum.*

Pag. 63. *Res geſtæ à* Lanfranco *Archiepiſcopo, ab Adventu ejus in Angliam, uſque ad mortem ejus, Latine. Hæc omnia publici juris fecit vir doctiſſimus* Abrahamus Whelocus *ad calcem ſuæ Editionis Hiſt. Eccl. Bedæ. Cantab.* 1643.

II. Leges Ælfredi Regis, *quibus recitantur etiam* Leges Inæ Regis Weſt-Saxonum, *Saxonicè, manu æque antiqua ac Annales Saxonici ſcriptæ.*

Nomina Pontificum Romanæ urbis, Archiepiſcoporum Doroueꝛnenſıſ Eccl̄æ, Ep̄oꝛum Hꝛoꝼenſıſ eccl̄æ, Oꝛıentalium Saxonum, Auſtꝛalium Saxonum, Occıꝺentalium Saxonum, Sciꝛebuꝛnenſıȝ Eccl̄æ, Wıltunenſıȝ Eccl̄æ, Cꝛıꝺıenſıȝ Eccl̄æ, Eboꝛacenſıȝ Eccl̄æ, Lınꝺıſꝼaꝛnenſıȝ Eccl̄æ, *quæ omnia etiam ni fallor habentur apud Whelocum.*

Sequuntnr quædam (ex Beda) de Theodoro Archiepiſcopo Cant. Northanhymbrorum provinciam viſitante, epiſcopos ordinante, in Synodo præſidente, & alia primatis Anglorum officia adminiſtrante, vel eo tempore quo eccleſiæ Eboracenſis & Dunelmenſis ſuos habuerunt Epiſcopos, Boſam ſcilicet & Cuthbertum.

III. *Hæc excipit Tractatus Latinè, Saxonicis Antiquioribus & (ut ita dicam) curſoriis & obſcurioribus Literis, ſcriptus: in eo autem continentur* Sedulii Preſbyteri *Hymni de Chriſto, cum Vaticiniis ejuſdem.*

S. 12. *Cod. membr. in fol. min. circiter tempus conquiſitionis Angliæ ſcriptus, ac olim Exonienſis Eccleſiæ peculium, in quo, habetur collectio (ut ita dicam)* Canonum Eccleſiaſticorum, *Latinè & Saxonicè, cui præmittitur hæc quæ ſequitur Præfatio Latine.*

Pag. I. Si trecentorum decem & octo reliquorum ſanctorum Patrum Canonum auctoritaſ inviolata ſemper duraret, & Epiſcopuſ atque Cleruſ ſcdm̄ eorum rectitudiniſ normam viverent. ſuperfluum videretur à nobiſ exiguiſ ſuper hanc rem tam ordinate diſpoſitam, aliquid novi retractare aut dicere. Sed dum paſtorum ſubditorumque negligentia, ex his temporibus nimiū crevit, quid aliud agendum nobiſ eſt, qui in tam gravi diſcrimine venimus, niſi ut quantum poſſumus, ſi non quantum debemus, ad rectitudiniſ lineam Deo inſpirante Clerum nrm̄ reducamus? Igitur divino fulti auxilio. adgredimur parvū *Decretulum* facere. per quod ſe clerus ab *inclitis* [l. *inlicitis*] coerceat & otioſa deponat. male diu longeque uſurpata derelinquat. illius videlicet amore, qui noſ ſi emendemuſ in meliuſ ſuo ſcō & pretioſo nos redemit ſanguine. Vigilanti ergo ſtudio inſtructionis formam colligere ſtedeamuſ, in qua plane contineatur. qualiter Prælati vivere, & ſubjectos regere, & in dei ſervitio conſtringere & bene operanteſ & ad meliora prouocare protervoſ. & neglegentes debeant corripere. quatinuſ formula hac vivendi inſpectat. & Deo ſibi adjutorium præbente. humiliter ſuſcepta & efficaciter impleta cum bonorum operum lampadibuſ venienti ſponſo apparere atque ejus thalamum ingredi mereantur. Quia nec infelix poteſt judicari, cui contigerit qualemcunque partem in paradiſum habere, ſed illiſ ibidem ſorſ datur qui in tantum poſſunt, per vitæ meritum, ad hoc in hujuſ temporis curriculo dum licet, currere feſtinent.

Eadem Præfatio olim ſequebatur Saxonicè, folio autem uno abſciſſo, deeſt pars poſterior, cum Capitulis ſive Rubricis Canonum 30 *prioribus. Capitula vero Saxonica,*

xonica, ut melius à Philo-Saxonibus conferantur cum Capitulis Verſionis Saxonicæ Regulæ S. Benedicti, hic in medium proferre placuit.

1. Be eaðmoðnyſſe. p. 12.
2. Be Pꝛeoſta endbyꝛdnyſſe. p. 14.
3. Be ðam þæt man ſcyle gefceaðꝛiſnyſſe habban on Pꝛeoſta gaðꝛung̃a. p. 16.
4. Ba þam þæt Pꝛeoſtaſ on heoꝛa gefeꝛꝛnæðene. ne ſculan naþeꝛ ne gyꝛnan ne habban oꝼeꝛꝼloꝛneſſa ac neoð behoꝼe ðing̃. p. 18.
5. Be ðam þæt on Pꝛeoſta gefeꝛꝛnæðene ealle gelice onꝼon æteſ ⁊ þæteſ. p. 20.
6. Be þam gemete æteſ ⁊ ðꝛinceſ. p. 23.
7. Be cyꝛcenan puc̃enu. p. 25.
8. Be þam Æꝛcediacone. ⁊ ðam Pꝛauoſte. p. 27.
9. Be ðam Hoꝛðeꝛe. p. 29.
10. Be þam Geatꝛeaꝛðe. p. 31.
11. Be þam þæt man geoꝛnlice tꝛymme þa Clauſtꝛu þæꝛ þa Pꝛeoſtaſ inne ſlapað. p. 32.
12. Be ðam þæt þa Pꝛeoſtaſ ſceolon cꝛiðan oððe don ðonne hi oꝼ bedd aꝛiſað. p. 35.
13. Be þam godcundan þeodome in niht. p. 37.
14. Be gefyꝛꝛneſſe haligꝛa pæccena. p. 39.
15. Be Dæg̃ꝛed-ſang̃um. p. 40.
16. Be pꝛim-ſang̃um. p. 43.
17. Be heoꝛa handa þeoꝛnce dæghpamlice. p. 45.
18. Be þꝛym tidum þæꝛ dæg̃eꝛ. p. 45.
19. Be Æꝼen-tide. p. 46.
20. Be Niht-ſang̃e. p. 47.
21. Be ðæꝛe Spig̃an æꝼteꝛ Niht-ſang̃e. p. 48.
22. Be þam þæt Pꝛeoſtaſ heoꝛa tid-ſang̃aſ æꝛꝛæſtlice beg̃an. p. 49.
23. Be þæꝛ Sealm-ſang̃eꝛ geoꝛnꝼulnyſſe. p. 50.
24. Be ðam ðæt hy na pꝛutlice on Cyꝛcan ne ſtandan. p. 51.
25. Be ðam þe ſceolon ꝼaꝛ̃ende beon. p. 52.
26. Be þam þe on litlum gyltum agyltað. p. 53.
27. Be þam heaꝼod gyltum. p. 54.
28. Be þæꝛe ꝼꝛeꝼꝛung̃e þæꝛ þe hꝛeoꝛꝛeð heaꝼod gylt.
29. Be andyttyſſum. p. 57.
30. Be ðam hu man ſcyle Andytnyſſe undeꝛꝼon. ⁊ Dædbote tæcan. p. 60.
31. Be amanſumung̃e gylta. p. 63.
32. Be Lencg̃tneꝛ gehealdſumnyſſe. p. 64.
33. Be tidum on ðam Pꝛeoſtaſ ſceolon etan æne oððe tuꝛa. p. 66.
34. Be Haligꝛa ꝼꝛeolꝛe. p. 68.
35. Be þa̅ þæt nan ne gedyꝛſtlæce oðeꝛne to beatanne. ne to amanſumig̃enne. p. 69.
66. Be þam þæt on Pꝛeoſt hyꝛede nan ne geþꝛyſtlæce oðeꝛne mid poh to peꝛig̃enne. p. 70.
37. Be þam godan æꝼeꝛte þe Godeſ þeoꝛaſ hi̅ betꝛenan ſceolon habban. p. 71.
38. Be ſeocum Pꝛeoſtum. p. 72.
39. Be Pꝛeoſta g̃ynlan ⁊ heoꝛa gefcy. p. 74.
40. Be ælmeſſena næme. p. 75.
41. Be þam gemete þe Meſſe-Pꝛeoſtaſ ælmeſſan niman mag̃an. p. 75.
42. Be ðam g̃ymene þe Pꝛeoſtaſ ſculon habban in þam ꝼolce þe him betæht bið. p. 76.
43. Be ða̅ hꝛilcu̅ hꝛæþeꝛ man ſcyle betæcan ðæꝛa ælmeſ manna bylyꝼe. p. 78.
44. Be þa̅ Pꝛauoſtum. p. 80.
45. Be ðam þe ꝼꝛixl ealdoꝛdomeſ on gefeꝛꝛnæðene habban ſceolon. p. 82.
46. Be cildꝛa ꝼoꝛtꝛe ⁊ heoꝛðꝛeðene. p. 84.
47. Be ðam þæt ealle Pꝛeoſtſ to Niht-ſang̃e cumon. p. 86.
48. Be þa̅ Sang̃eꝛum. p. 88.
49. Be þam þe on Cyꝛcan ſceolon næðan and ſing̃an. p. 90.
50. Be þam gemete þæꝛe ſtaꝛe. p. 95.
51. Be ðam þæt Pꝛeoſtaſ Munuca cilan ne peꝛion. p. 101.
52. Be ðæꝛe g̃efceaðꝛiſnyſſe on g̃ynelan þæꝛ Pꝛeoſteſ hꝛeaꝼeſ. p. 103.
53. Be ða̅ þæt þa ealdꝛaſ ſceolon tꝛiꝼealdne ꝼoðan hyꝛa undeꝛ ðeoddum don. p. 106.
54. Be ðam þæt Pꝛeoſtaſ g̃eþohtſcipe næbbe biðꝼꝛemde piꝼ. p. 109.
55. Be ða̅ Pꝛeoſtum þe ne ſunaþ on heoꝛa behate. p. 111.
56. Be þa̅ hu eaðmod man ſceal beon ꝼoꝛ Godeſ luꝼe. p. 112.
57. Be ðam ſeamoðan laꝛeoꝛum. p. 114.
58. Be laꝛe ⁊ byꝛnung̃um þæꝛa laꝛeoꝛa. p. 115.
59. Be ſpig̃an. p. 117.
60. Be þam þæt Pꝛeoſtaſ ſceolan ꝼoꝛþug̃an ⁊ aſceoniàn ðꝛuncen. p. 120.
61. Be Pꝛeoſtum. p. 123.
62. Be Pꝛeoſta Reg̃ule. p. 126.
63. Be Pꝛeoſta cyꝛꝛene. p. 128.
64. Be Mæꝛꝛe-Pꝛeoſtum þe ſyng̃að. p. 129.
65. Be ðam þæt Mæꝛꝛe-pꝛeoſt ane Cyꝛcan habbe. p. 129.
66. Be þa̅ þæt Pꝛeoſtaſ ne beon æt g̃yꝛſt ſeoꝛꝛmum. p. 130.
67. Be þa̅ þæt nan Pꝛeoſt ne g̃unne Mæꝛꝛe-pꝛeoſt haðeſ. p. 130.
68. Be þa̅ ꝼoꝛ hꝛi man aꝛoꝛꝛan ſcyle Mæꝛꝛe-pꝛeoſtaſ. p. 131.
69. Be ða̅ þæt man ꝼoꝛ ſeoce g̃ebiddan ſceal and hi mid haligum eleſmiſſan. p. 132.
70. Be þam þæt manne Mæꝛꝛe on unhalg̃edum huſe. p. 133.
71. Be ðam hu man ſceal bleꝛꝛan Bꝛyðg̃uman and Bꝛyð. p. 133.
72. Be þa̅ hu man healice ꝼꝛeolſ ſceal ſuꝛþian. p. 134.
73. Be ðam hu man teoðung̃a ſceal dælan. p. 135.
74. Be þam þæt naþeꝛ ne Biſcopaſ ne læꝛede men ne ſendon Mæꝛꝛe-pꝛeoſtaſ buton g̃efceaðꝛiſneſſe na hꝛæþeꝛ. p. 136.
75. Be þam Mæꝛꝛe-pꝛeoſte þe ana mæꝛꝛiað oꝼeꝛ ða halg̃an g̃ebodu þe þæt ꝼoꝛbeodeþ. p. 137.
76. Be ðam þæt nan Mæꝛꝛe-pꝛeoſt ne beo g̃eſett to nane Cyꝛcan buton Biſcoþeſ leaꝼe ne eꝼt þanon adꝛyꝛen butan hiꝛ leaꝼe. p. 139.
77. Be þam bocum þe ælc Mæꝛꝛe-pꝛeoſt ſceal on hiꝛ Cyꝛcan habban. p. 139.
78. Be þa̅ þæt nan Myꝛſtꝛeſ-ealdoꝛ ne undeꝛꝼo oþꝛeſ Myꝛſtꝛeſ Pꝛeoſt buton ſꝛyꝛtelung̃e. ⁊ be þæꝛe ſtreoꝛe þe hit abꝛecað. p. 141.
79. Thiꝛ æꝛend Geꝛꝛit ſend ſum Cꝛiſteſ þeg̃en to Mæꝛꝛe-pꝛeoſtum. and to oðꝛeſ haðeſ Pꝛeoſtum to heoꝛa liꝼeſ ꝛihtinc̃e. p. 146.
80. Thiꝛ iſ to þam Biſcope. p. 155.
81. Be g̃efceaðꝛiſnyſſe laꝛe. p. 161.
82. Be þam Pꝛeoſte þe hiꝛ Had ꝼoꝛlæd. p. 164.
83. Be þam þæt man nanne Pꝛeoſt mið eaðelicum þing̃um ne mag̃e g̃epæg̃nian. p. 165.
84. Be þam þæt Pꝛeoſtaſ hi paꝛꝛien pyð þa ſcinlacan hiꝛꝛing̃a Deoꝛla Pꝛetteſ.

Ex quibus conſtat hunc Cod. haud continere Canones Nicæni Concilii, ut docti nonnulli tradunt, à Theodoro *Archiepiſcopo Latine, & deinde ab* Ælfrico *Saxonicè verſos: ſed Regulam quandam in uſum Presbyterorum & ſacerdotum, ex Regula Benedicti,* &c. *conſarcinatam, quo tamen autore haud mihi vacat perſcrutari.*

S. 13. *Cod. membran. in Octavo diverſis manibus exaratus, circa tempora Regis Eadwardi Confeſſoris dicti, aut paullo antea, in quo continetur* Collectio Homiliarum Saxonicarum, *&c. hoc Ordine:*

I. Pag. 2. Oratio *pro Remiſſione Peccatorum, Saxonicè.*

II. P. 3. In Die Scō Pentecosten.

Incip. Fꝛam ðam halg̃an Eaſteꝛlican dæg̃e. *V. ſ. p. 3.*

III. P. 25. In Natale Vnivs Apl̄i.

Incip. Theꝛ Apoſtolica ſꝛeolſ-dæg̃ manað uſ to ſꝛꝛæcenne. and ſum þing̃ eoꝛ to ſecg̃anne. *Vide ſupra pag. 6.*

IV. Pag. 36. In Natale Plurimorvm Scorvm Martyrvm.

Cum audieritis prelia & seditiones nolite terreri. & reliqua.

Incip. Se Hælend forlæfde his Leorninc-cnihtum ðisses middan-eardes fiecednyssa. *V. supra, p.* 7.

V. P.54. In Natale Vnivs Confessoris.

Homo quidam peregre proficiscens. vocavit servos suos & tradidit illis bona sua.

Incip. Vre Drihten sæde his bigspell his Leorninc-cnihtum. *Vide supra, pag.* 7.

VI. P.79. In Natale Scarvm Virginvm.

Simile est regnum celorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas exierunt obviam sponso & sponsæ.

Incip. Se Hælend sæde gelomlice bigspel be gehpilcum. *Vid supra, pag.* 7.

VII. P.99. (Alia manu.) Sermo Ad Popvlvm In Octavis Pentecosten.

Incip. We pillað eop rectan rume sputelunge nu be ðam halgum tidum þe þe healdað. *V. sup. p.* 30.

VIII. P. 150. Lar-Spel. ⁊ Scrift-Boc.

Incip. Leofan men. soð sþa ic eop bidde. gehyrað þæt soð is. Undergitande se þe wille. hit is sputol ⁊ gesyne. þæt þes þeodscipe is sprðe forsyngod.
Expl. Thæt is soð. ⁊ na leas. þæt sþa hpa sþa æniz ðissera undeapa begæð oþ his ende dæz. he sceal beon cpylmiende mid deofle. a butan ende. butan he hit gebete.

IX. P. 159. Ammonitio Amici. þæt is sþeondlic mynegung.

Incip. Eala gefynsuman men. ⁊ æþele pæpmen. and pismen. ge Godes anlicnes. Ic bidde eop. ⁊ ic læne eop. ⁊ ic bebeode eop. geclænsiað eop. ⁊ afeormiað eop. ærest eorðe eazan sþam lyþre gesihðe.
Expl. Biddað eopeðne drihten. þæt ge mazen. and moten. ðurh his mihte. deofol. ⁊ his hete ofercuman. ⁊ to his mildre becuman. þær ge habbað mildre. ⁊ blisse. abutan ende. am̄.

X. P. 170. Lar-Spell.

Incip. Men ða leofestan. We gehyrdon oft sæcgan be ðam æþelan to cyme ures Drihtnes. *Vide supra, pag.*

XI. P. 209. Lar-Spell. (alia manu.)

Incip. We secgeað uþum Cyne-hlaforde: ⁊ callum folce cyðan sylliað. þæt is ærest þæt se ealle to Gode ælmihtigum geornne gebugan.
Expl. ⁊ geearnige þæt be gemanan habban mote on heofena rice þær is ece blis. ⁊ æfre bið. mid þam ðe leofað. ⁊ rixað. a butan ende. Amen.

XII. P. 221. *Desideratur Rubrica.*

Incip. Crist cpæð on his halgan Godspelle. þæt fela fol-tacna scylan gepearþan side on polde. ægðer ge on heofenlicum tunglum ge on eorðlicum stynungū. ær ða þem se Dom cume.
Expl. þon̄ ge leanað he hit us. sþa us leofost bið. þon̄ se æfre þær betst beþurfan. Him symle sy los ⁊ sulloꝛ in ealra porlda porold a butan ende. Am̄.

XIII. Pag. 227. In Letania Maiore. (Alia manu.)

Incip. Thas dagas synd gehatene Letanige. ðæt synd Gebed-dagas. *Vide supra, pag.* 1.

XIV. P. 254. Fr̄. III. De Dominica Oratione.

Incip. Se hælend crist sylfan he to þisum life com. ⁊ man peaꝛð gepexen. *Vide supra, pag.* 2.

XV. P. 287. Fr̄. IIII. De Fide Catholica.

Incip. Ælc Cristen man sceal æfter rihte cunnan ægðer ge his Pater noster. *Vide supra, pag.* 2.

XVI. P. 324. In Ascensione Dn̄i.

Primum quidem sermonem feci, & reliq.

Incip. Lucas se Godspellere us manede on ðisse Pistol-dæðincge. *Vide supra, pag.* 3.

Truncatur homilia ad hæc verba: Matheus on Ethiopia. And sra heora gehpylc on his dæle. ⁊ Godes mihte - - - - - *Immo desideratur Tractatus* De duodecim Abusivis, *qui quondam in hoc Cod. ad pag.* 356 *extabat.*

S. 14. *Cod. membr. in Octavo qui ex forma, manu, &c. videtur esse superioris Collectionis pars altera. In hoc cod. continentur homiliæ, quarum Rubricæ, &c. sequuntur.*

I. Pag. 1. De Temporibvs Antichristi.

Incip. Leofan men us is micel þeanc. þæt se pæpe beon. þæs egeslican timan þe nu toweard is. *Vide supra, pag.* 28.

II. P. 38. Svnnan Dæges Spell.

Incip. Hæs sæzð on ðisses Drihtnes Æfensang-gebrite. þæt sýn cýmð sum þissa hæfesta ofes manna beafn. And hit gefeald æfest on Sceottа land. ⁊ hit ðæs forbærnð ealle ða sýfenfullan ða þe nu god gnemiaþ mid sunnan-dæges peorcum ⁊ sætesnes dæges ofestnon.
Expl. ðæs se motan a onsonhlice libban. ⁊ nixian. mid unum Hælende. ⁊ mid eallum his halgum mid fæder. ⁊ mid suna. ⁊ mid ða halgan gaste. a on ealra porulda porold. a butan ende. Amen.

III. Pag. 73. Sermone. Angelorvm Nomina.

Incip. Her ongind m̄. þa leof ymb ures Drihtnes Æfensang-gespnite be ðære halgan þnýnesse. ðe feoll of ðam feofoðan heofone. þurh þone halgan Heah-engel Michael. ⁊ þær sunden in ðam geate þe hatte Essem.
Expl. Seo him Drihtne simle þanc ge þær ge ealra his geofena los ⁊ sulloꝛ. a. in ecnesse. abutan ende. Amhn.

IV. P. 95. Lar-Spell.

Incip. Leofan men. Gecnaþað þæt soð is. Theos porold is on ofste. ⁊ hit nealæcð þam ende. *Vide supra, pag.* 24.

V. P. 112. Sermo de Baptismate.

Incip. Leofan men. eallum Cristenum mannum is micel ðeanc. þæt hý heora sulluhtes gerceað pitan. *Vide supra, pag.* 22.

VI. P. 134. Incipiunt Sermones Lupi Epi̇.

Incip. Leofan men. us is deope beboden þæt se geornlice mynsian. ⁊ læran scýlan. *V. supra. p,* 24.

VI. P. 191.

VII. P. 161. De Fide Catholica.

Incip. Leofan men. ðoð ſpa eop micel þearf iſ. undeꝛſtandaþ þæt ælc Cꝛiſten man ah micle þearfe þæt he hiſ Cꝛiſtendomeſ ġeſceaþ ſite. *Vide ſupra, pag. 26. & nota, quod hunc Sermonem divulgavit* Abrahamus Whelocus, Hiſt. Eccl. Bed. pag. 481. *ad hujus Cod. fidem.*

VIII. P. 182. De Die Ivdicii.

Incip. Leofan men, upe Dꝛihten ælmihtiġ Goð uſ ðuſ ſinġallice manaþ, ⁊ læꝛeþ. þuꝛh hiſ ða halġan bec. þæt pe niht. ⁊ ſoþ ðon heꝛ on polde in unum life. ġif pe pillaþ heofena ꝛice beġitan æfteꝛ þiſſe polde.

Expl. Ac utan lufian Goð ofeꝛ ealle oðꝛe ðinġ. ⁊ hiſ pillan ꝑýncan ſpa pe ġeonꝛoſt maġon. þon ġeleanaþ he hit uſ ſpa uſ leofoſt biþ. ðoñ pe æfꝛe þæꝛ betſt beðufon. Him ſimble ſý lof. ⁊ fulloꝛ. in ealna polde polde. a butan ende. Amen.

IX. P. 204. Heꝛ onġinð be Cꝛiſtendome.

Incip. Leofan men. eallum Cꝛiſtenū mannū iſ micel þeaꝛf þæt hý heofna Cꝛiſtendomeſ ġeſceaþ ſitan. anð þæt hý heofna Cꝛiſtendome ꝛihtlice healðan.

Expl. Ac he ġeſputelode ſpa ðeah þý þꝛiddan dæġe þa he of ðeaðe aꝛaſ þæt he æġðneſ ġepealð hæfþ ġe lifeſ ġe ðeaþeſ. Him ſýmble ſý lof. ⁊ fulloꝛ. a in ealna polde polde a butan ende. Amen.
Vide ſupra, pag. 27.

X. P. 234. Lar-Spell.

Incip. Leofan men. hpa mæġ æfne ofꝛum fulliġan fneondſcipe ġecýþan þoñ he hiſ aġen ſeoꝛh ġeſýlle. ⁊ ðuꝛh þæt hiſ fneonð þiþ ðeaþ ahneðde.

Expl. Thoñ ſe eaꝛma lichama. ⁊ ſeo ſapel hi toðælaþ þoñ uſ ſoꝛlæta þ ealle une peoꝛulð fneonð. ⁊ neðe ſcýlon. ne maġon hý uſ þonne æniġe ġoðe. ac biþ æt Goðe anum ġelanġ eal hpæt þe ġefanan ſcýlon. Him ſimble ſý lof. ⁊ fulloꝛ. in ealna poꝛulda poꝛulð. a butan ende. Amhn.

XI. P. 242. Lar-Spell.

Incip. Men ða leofeſtan. Scs̄ Gregorivs cpæþ. Ic eoꝛ halſiġe on ðone Dꝛihtē þe ġeſcop heofene ⁊ eoꝛþan. *Vide ſupra, pag. 22.*

XII. P. 281. Sermo In Letanie Maiore Vel Qvando Volveris.

Incip. Se Apoſtol Paulus ealna þeoða laꝛeoꝛ maneðe þa cꝛiſtenan ðe he ſýlf æꝛ to ġeleaꝛan ġebiġðe.
Vide ſupra, pag. 36.

XIII. P. 308. Lar-Spell.

Incip. We pillaþ heꝛ ſpꝛecan ſeapum poꝛðum be ðam þꝛeom þinġum ðe eallum mannum.
Vide ſupra, pag.

XIV. P. 329. Lar-Spell.

Incip. Gehýꝛaþ nu men ða leofeſtan. hu þaſ halġan bec eoꝛ mýnġiaþ. *Vide ſupra, pag.*

XV. P. 347. De Virginitate.

Incip. Cꝛiſtene men ſcýlon æt Cꝛiſteſ laꝛeoꝛum leoꝛnian heofna Geleaꝛan. ðæt hý libban on ꝛihte ſoꝛþan ðe þꝛeo haðaſ ſýnðon þe ða Hælende liciaþ. æꝛeſt ꝛihtſinſcipe. ⁊ ſýþþan ſuðufan haþ miþ ðæſ moðeſ clænneſſe.

Expl. On þiſſum þinġum ⁊ on eallum oðꝛum beġeatum ſe ſcýlon ſuꝛðian une Dꝛihten þe uſ ða Goð ſofe-ſceapaþ. ſe ðe leoſaþ ⁊ ꝛixaþ a in ealna poꝛulda poꝛulð. a butan ende. Amen.

S. 17. *Cod membr. in Quarto grandiori, poſt Conquiſitionem Angliæ, manu Normanno-Saxonica ſcriptus, in quo continetur uberrima Collectio* Homiliarum Saxonicarum, *hoc Ordine*

I. P. 1. Domc̄. III. Post Epiphan.

Cum deſcendiſſet Ihc̄ de monte ſecutæ ſunt eum turbæ multæ. Et Reliqua.

Incip. Matheuſ ſe eaðiġa Goðſpellęre appat on þiſſeꝛe ġoðſpellican neðinge. *Vide ſupra, pag. 10.*

II. P. 6. Domc̄. In Septvagesima.

Simile eſt regnum cœlorum homini patri-familiaſ qui exiit primo mane. Et reliq.

Incip. Sæ Hælenð cpæð þæt heofona ꝛica pæꝛe ġelic ſume hiꝛeðeſ-alðꝛe. *Vide ſupra, pag 9.*

III. P. 10. Sermo In Septvagesima.

Incip. We pillaþ eoꝛ ſecġan be þýſſeꝛe andþeaꝛðan. *Vide ſupra, pag. 12.*

IV. P. 12. Ewanglm Scdm Lvcam.

Cum turba plurima convenirent ad Ihm̄ & de civitatibuſ properarent ad eum. & reliq.

Incip. On ſumeꝛe tiðe þa þa mýcel mænıu ſamoð comon to þam Hælenð. *Vide ſupra, pag. 12.*

V. P. 16. Domc̄ In quinquagesima.

Aſſumpſit Ihc̄ duodecim diſcipuloſ ſuoſ. & rel.

Incip. Heꝛ iſ ġeꝛæd on þiſum Goðſpelle ðe pe nu ġehýꝛðon oſ þæſ Diaconeſ muþe. *V. ſup. p. 12.*

VI. P. 21. Domc̄. I. In Qvadragesima.

Ductuſ eſt Ihc̄ in deſerto à ſpū̄. & Rel.

Incip. Ic polde eoꝛ tꝛahtnian þiſ Goðſpell. þe man eoꝛ nu beꝛoꝛan næðde. *Vide ſupra, pag. 31.*

VII. P. 27. Domc̄. II. Qvadragesimæ.

Egreſſuſ Ihc̄ ſeceſſit in parteſ Tyri & Sydonis. & Reliqua.

Incip. Dꝛihten Hælend þꝛæde miþ poꝛðan þæꝛe Iudeiſcna þýnnýſſe. *Vide ſupra, pag.*

VIII. P. 30. Domc̄. III. In Qvadragesima.

Erat Ihc̄ eïcienſ demonia. & reliqua.

Incip. On þæꝛa mæꝛe tiðe þe ꝛe milðheoꝛta Hælend punðe miþ mannū. *Vide ſupra, pag. 31.*

IX. P. 35. Domc̄. IIII. In Qvadragesima.

Abiit Ihc̄ tranſ mare Galileæ. & reliq.

Incip. Se Hælend ſeꝛðe ofeꝛ þæꝛe Galileiſcna ſæ. þe iſ ġehaten Týb̄ iaðiſ. *Vide ſupra, pag. 32.*

X. P. 38. Ewanglm De Lazaro. In Qvadrages̄.

Erat quidam languenſ Lazaruſ. & reliq.

Incip. On þan halġan Goðſpelle þe ġe heꝛðon nu ꝛæðen. *Vide ſupra, pag.*

XI. P. 43. DOMC IN PASSIONE DNI.

In illum. Dicebat Ihc turbis Iudæorum & principibus Sacerdotum. Quis ex vobis arguet me de peccato? & reliq.

Incip. Theos tid fram þiru andpeardū dæge oðða þa halga Easteren tide. *Vide supra, pag.*

XII. P. 49. DE PASSIONE DNI NRI IHU XPI SCDM IOHM.

Incip. Dryhtnes ðropung pe pillað gepaarenlice eop reccan. *Vide supra, pag.* 32.

XIII. Pag. 56. EWANGLM IN RAMIS PALMARVM.

Cum appropinquasset Ihc Ierosolymis. & reliq.

Incip. Sæ Hælend ferde to ðære byrig Ierlm and þa þa he genealæhte þære dune Oliueti. þa sende he hiy twegen Leorninc-cnihtes ðus cweþende. *Vide supra, pag.* 19. XXVII.

XIV. P. 61. FR VI. PASSIO DNI NRI IHU XPI. SCDM IOHM.

In illum. Egressus est Ihs cum discipulis suis transtorrentem Cedron, *&c.*

Incip. Men ða leorneras hefr ræg þ se halga scr Iohs þæs se Hæl eode oræs þone burnan se Cedron hatte on ðen ænne wyrtun. Tha wirte se unlæde iudar se þe hine to deaþe be leaþeð hærde.
Expl. Hiy selfes naman to fulðrigenne ⁊ to henigenne. on ecum gefean. ⁊ on ecere eadignesse þurh ealne worulde worulð god ur to þan gefultumige æfre on ecnesse. AMEN.

XV. P. 68. EWANGLM. IN RESVRRECTIONE DNI.

Maria Magdalene & Maria Iacobi. & Reliq.

Incip. Eft ge gehendon ymbe þæt Hælendes ærist. *Vide supra, pag.* 13.

XVI. P. 72. SERMO IN RESVRRECTIONE DNI.

Incip. Men þa leornestan. hefr reg þ on þirrene boc embe þa micclan wundre þe on þirrene nihte gepeard. þæt ure Dryhten Hælend Crist on ðar niht þe nu to niht wæs þættæ or deaðe aras to middre nihte.
Expl. ⁊ he wæs þonum to heofonū ⁊ þa ealle mid him þe nu hefr on middan earde þæs wicer geornes. ⁊ æfter earnias. ⁊ ures Dryhtnes bebodu healdes. Se Dryhten leofað ⁊ rixað on ealre worulde worulð a buton ende. forðlice on ecnesse se cwedað. AMEN.

XVII. P. 76. IN INVENTIONE SCÆ CRVCIS.

Incip. Men ða leornestan geheorað nu hwæt ic eop wille reccan ymbe þa halgan Rode. þe Crist on ðrowede. hu heo on ðirne dæg gefunden wæs. þa þa wæran an hund wintre ⁊ þreo ⁊ þritti wintra æfter Cristes ðrowunga and upristige to heofonum.
Expl. Sy him selfum þanc þæs þe he for us gedrowode. ⁊ sy him symle lof ⁊ wuldor ealra hiy goddes se þe he mancynne gecyð hæfð. a on ealre worolde worulð a buton ænde on ecnesse. AMEN.

XVIII. P. 82. IN NATIVITATE SCI IOHIS BAPTISTÆ.

Incip. Se Godspelleres Lucas awrat on Xpes bec. be accenneddnesse Iohs þæs Fulluhteres. *V. s. p.* 4.

XIX. P. 87. IN NATAL. SCO. APLORVM PETRI & PAVLI. OMELIA VENERABIL BEDE PRBRI.

In illum. Venit Ihc in partes Cesareæ Philippi. & Reliqua.

Incip. Matheus se Godspellere awrat on þære Godspellican gesetnesse. *Vide supra, pag.* 4.

XX. P. 89. DE PASSIONE APLOVM PETRI ⁊ PAVLI.

Incip. We sculað æfter þirum Godspelle eop reccan ðære Apostola drohtnige. *Vidr supra, pag.* 4.

XXI. P. 94. DE SCO PAVLO APLO.

Incip. Godes gelaþunc sundrað þinre dæc þam mænan Aplē Paule to sunþmtē. *Vide supra, p.* 4. *sic autem*

Expl. Hiy lara ⁊ hiy drohtnunga synd ur unarmeagendlice. Ac se bið gesælig þe hiy mynegunge mid gynnsulnesse gehenrumað. He forlet ealle worulð þincg. ⁊ þan hæl anū folgede. swa swa þir godspell cw. þe ge nu æt þirre þenunge gehendon.

XXII. P. 97. *Desideratur Rubrica.*

Dixit Simon Petrus ad ihm. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ secuti sumus te, & Reliq.

Incip. Esne se forleten ealle worulð ðinc. and ðe anum folgiað. Hwæt dest þu nu ur þæs to leane?
Expl. Thu ælmihtiga Dryhten gemiltsa ur synfullum. ⁊ usne forwrið swa gesaða þæt se gebettū synnum æftes þirum sinsæcenfullum lise. þinum halgum gesenlæhte beon moton. Sy þe los ⁊ wuldor o ealra worulda worulð. AM.

XXIII. P. 99. PASSIO BEATE MARGARETE VIRGINIS ET MARTYRIS.

Incip. Eftes Dryhtnes ðrowunge ⁊ hiy æriste. þæt he or deaðe aras Hælend Crist. On þam dagū hiy halgan gehworfon for hiy þæra micclan leofan lufan.
Expl. Ealle hi hale ⁊ gesunde o heora wege ham gewænton. ⁊ ures Dryhtnes Ænglæs þiden com. ⁊ þa sarla undernfengon. ⁊ heo o heofone nice gebohton. ⁊ nu hi is mid Gode and mid eallum hiy halgum: ⁊ ðær hi wunað nu. ⁊ æfre wunian sceal in ealra worulda worulð a buton ænde. AMEN.

XXIV. Pag. 107. PASSIO SCI LAVRENTII MARTYRIS.

Incip. On Decies dæge þes þæl hneoran Caseres. *Vide supra, pag.* 16.

XXV. Pag. 114. IN DECOLLATIONE SCI IOHIS BAPTISTÆ.

Misit Herodes ac tenuit Iohañen, & reliq.

Incip. Majcus se Godspellere awrat on Xpes boc be þan mære Fulluhtere Iohanne. *Vide sup. p.* 41.

XXVI. Pag. 119. HÆC EST HYSTORIA SCI EGIDII ABBATIS.

Incip. Se eadiga Egidius wæs gebosen of swiðe wunþfullum mannum of Gnecisce æþele. ⁊ seo burh þæn he on gebosen wæs hatte Athenis. and his fæder het Theodosius. ⁊ his moder Pelagia.
Expl. He geendode his swinfulle lif. ⁊ Dryht betæhte his saple. ⁊ sce Michael. ⁊ his Ængla wyrd to be gemanne. ⁊ hi hio geferedon mid sangum up to heofonum. and hio þæra geosnodon ure

dryhtene

ðnihtene ſe ðe leoſaþ ⁊ nixaþ miþ hiſ ſunu ⁊ miþ þan halgan gaſte an Goþ on ealra worulda worulþ a butan ænde. AMEN.

XXVII. Pag. 132. SERMO DE NATIVITATE SCĒ MARIE MAT̄S DNĪ. VI. IDVS. SEPTĒBRIS.

Incip. Men þa leoſeſtan. ſe ſýnd gemýnegoþe þuſh ðiſeſ dægeſ puſðment. *Vide ſupra, pag.* 41.

Cum hac conjungitur Homilia quæ ſequitur

DE SCA̅ VIRGINITATE

Incip. Se Hæl Criſt ⁊ ſe heoſonlice æþeling of hiſ ælmihtigan fæder. *Vide ſupra, pag.* 41.

XXVIII. P. 141. IN ANNVNTIATIONE SCÆ MARIE.

Miſſus eſt Gabriel Angelus à Deo. & reliq.

Incip. Men ða leoſeſtan uſe ſe ælmihtiga Sceppend ſe þe ealle geſceaſte. *Vide ſupra, pag.* 11.

XXIX. Pag. 144. IN FESTIVITATE SCĪ MICHAEL̄. ARCHANGL̄I.

Incip. Manegū̄ iſ cuð ſeo halige ſtoſ Scī̄ Michaeliſ. *Vide ſupra, pag.* 24.

XXX. Pag. 150. IN FESTIVITATE OĪVM SC̄ORVM.

Incip. Haligе laſeoraſ næðon þæt ſe geleaffulle gelaðung. *Vide ſupra, pag.* 7.

XXXI. P. 154. EWANGL̄IV̄. IN FESTIVITATE OMNIV̄ SC̄ORVM.

Videns Ihs̄ turbas aſcendit in montem. & rel.

Incip. Thæt haligе Goðſpell þe nu litle æfter ætſonen eoſ genæð fæſ. *Vide ſupra, pag.* 8.

XXXII. P. 157. IN NATAL̄. SCĪ CLEMENTIS PP̄E ⁊ MR̄IS.

Incip. Men ða leoſeſtan. eoſen geleafa beoð ðe tſumſa gif ge gehenaðð. *Vide ſupra, p.* 8.

XXXIII. Pag. 163. IN NATL̄. SCI ANDREE

Ambulans Ihc̄ juxta mare Galilee. & reliq.

Incip. Criſt on ſumeſne tiðe neðe to þæſne Galileiſcan ſæ. *Vide ſupra, pag.* 9.

XXXIV. Pag. 167. PASSIO SCĪ ANDREE APLĪ.

Incip. Se Apoſtol Scſ̄ Antſeaſ æfteſ Xpeſ̄ ðroſunge ferde. *Vide ſupra, pag.* 9.

XXXV. P. 171. HIC INCIPIT PROLOGVS DE SCŌ NICHOLAO EP̄O ⁊ CONFESSORE.

Incip, Witodlice ælc ðæſne ſýnfulla þe unſiſlic ſýnce aginð to ſýncenne. ne mæg beon freagеſ ne ſtaðelfæſt getealð.

EXPLICIT PROLOGVS SCĪ NICHOLAI. INCIPIT VITA.

Incip. Se eadige Nicholauſ of æþelan cynne fæſðe up aſprungan. ⁊ he funoðe on ðæſne burh patena. gehaten. Witodlice hiſ fæðeſ ⁊ hiſ moðeſ fæſon æfre miðð þā̄ heagеſtan. ⁊ mið þam betſtan getealð. inn̄ fæſra ilcan burh.

Expl. Tha cnihteſ ðýðen þa eal ſra ſe goðeſ mann heō̄ bebeað. foſan ða ongean to þæſne burh conſtantinopolim blitſigende on ðnihtene. and on ðone halgan Nicolae.

XXXVI. Pag. 185. SERMO DE AP̄LIS.

Incip. Theſ Apoſtolica ſpeolſ-ðæg muneg̃að uſ to ſpecenne. *Vide ſupra, pag.* 6.

XXXVII. P. 188. DE EWANGELISTIS.

Incip. Se Hælende geceaſ him to eacan þam tſelf Apoſtla. *Vide ſupra, pag.* 7.

XXXVIII. P. 190. DE MARTYRIBVS.

Cum audæritiſ prælia & ſeditiones nolite terrere. & reliqua.

Incip. Se hælende foſſæde hiſ Leoſning-cnihteſ þiſeſ middaneaſdeſ ſneceðneſſe. *V. ſupra, p.* 7.

XXXIX. P. 194. EWANGL̄M DE CONFESSORIBVS.

Homo quidam peregre proficiſcenſ. vocavit ſervoſ ſuoſ, &c.

Incip. Vne Dnihten ſeðe ðiſ biſpel hiſ Leoſningcnihtum. *Vide ſupra, pag.* 7.

XL. P. 199. EWANGL̄M DE VIRGINIBVS.

Simile eſt regnum cœlorum decem virginibuſ quæ accipienteſ lampadeſ ſuaſ exierunt obviam ſponſo & ſponſæ. Et Reliq.

Incip. Matheuſ ſe goðſpelleſne aſnat þiſ haligе biſpel alſra une Hlaford Crift hit ſæðe to hiſ Apoſtlaſ þuſ eaðmodlice cweþende. Heoſena rice iſ gelic teon mæðena þe namen heora leohtfateſ.

Expl. Eale hwilce ſýnde ða buton þa þe fæſneþ heona nihte geleafe mið goðe weorcan. ⁊ ðniſaþ fnā̄ heom þa ýſelan þohtaſ þe ſe apengðe gaſt on heom gebrincþ. and þa þa openiað heorta heorta eagene to gereonne Goðeſ rice. on þan he leoſaþ ⁊ rixlaþ a a on eceðneſſe. Amen.

XLI. Pag. 202. DE INCLV̄S .... (*ſcil.* Fabula *de ſuppliciis Inferni*)

Incip. Sum Deoſel-gaſt ſæðe rumen Ancre eall Helle genýn ⁊ hine tintregе.

XLII. P. 203. SERMO qñ VOLVERIS DE TEMPORIBVS.

Incip. We willað eoſ ſeggan rume ſputelunge nu beo þam halgum tiðum. *Vide ſupra, pag.* 30.

XLIII. P. 211. FR̄. II. IN LETANIA MAIORE.

Quiſ veſtrum habebit amicum & ibit ad illum media nocte, & reliq.

Incip. Se hælend cp̄ to hiſ Leoſning cnihtum. hwylc eoſen iſ ðe hæfð rumne fneond. *Vid. ſup. p.* 1.

Eſt eadem Homilia cum Thaſ ðagaſ ſýnd gehatene Letanige, & cū̄ Goð ſpræc.

XLIIII. Pag. 215. SERMO IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men ða leoſeſtan. uſ geðauenað æneſt þæt ge gemunenen ⁊ geneccan. *Vide ſupra, pag.*

XLV. P. 219. ALIVS SERMO FR̄. III. IN ROGATIONIBVS.

Incip. Mine gebrioðra þa leoſeſtan. þiſ ſýndon haligе ðagaſ ⁊ halðendlice. *Vide ſupra, pag.*

XLVI. P. 223. IN VIGILIA ASCENSIONIS.

Incip. Men ða leoſeſtan. ðiſ ſýndon haligе ðagaſ ⁊ gaſtlice þenunge mið mannum. foſ þi ge þaſ ðagaſ næron foſgýtfunge gefoſhte ne foſ nanum nence. Ac hi æron gefoſhte foſ micelre neode eallum folce.

Expl. Ac þæt ge mugon ⁊ moton hiſ þa mýcclan miltheoſtnýſſe geeaſnian. ⁊ mið him. ⁊ mið eallū̄ hiſ halgū̄ wunian. ⁊ eaſðian. abuton ende. am̄.

XLVII. P. 226. Fr. IIII. in letania majore.

Incip. Iohꝭ ſe Godſpellere apnat on þiſſe dæghpem-lice Godſpelle. *Vide ſupra, pag.* 3.

XLVIII. Pag. 231. Sermo In Letania. De Epistola Pavli. Et De Avgvriis.

Incip. Se apoſtol Paulus alna þeoda lareop. manode ða Criſtenan de he ſylfeſ to geleran gebigde.

NB. *hæc verba.* ⁊ hi bliſſiað on ecnyſſe blide mid criſte. *immediate ſequitur*

Sermo Scī Augvstini De Avgvriis.

Incip. Auguſtinus ſe ſnotera biſceop. ſæde eac on ſumere bec. Mine gebiodda þa leofoſtan gelome ic eop parnode. ⁊ mid fedeplicre capfulnyſſe ic eop cuðlice manode. *Vide ſupra, pag.* 36.

XLIX. P. 236. Sermo In Ascensione Domini.

Incip. Lucaſ ſe Godſpellere us manode on ðiſſere Piſtol dædinge þuſ cpeðende. *V. ſupra, p.* 3.

L. P. 242. Sermo In Die Scō Pentecostē.

Incip. Fnam þam halgan Eaſterlican dæge ſynd getealde fiftig dagum. *Vide ſupra, pag.* 3.

LI. Pag. 248. Domc Post Oct. Pentecostē.

Homo quidam erat diveſ, & induebatur purpura. & reliqua.

Incip. Se pealdenda Dnihten ſæde ðiſ Bigſpell hiſ gengnum. þuſ cpeðende. Sum ſelig man. *Vide ſupra, pag.* 3.

LII. P. 252. Deſideratur Rubrica, quæ in al. cod. eſt Dom III. Post Pentecosten.

Homo quidam fecit cenam magnam. Et Reliq.

Incip. Se Hælend ſede ðiſ biſpel hiſ Leofnicg-cnihten. ⁊ cpæð. *Vide ſupra, pag.* 3.

LIII. P. 255. *Deſideratur Rubrica, quæ ex al. Codd. eſt* Domc. III. Post Pentecosten. Alia Narratio De Evangelii Textv.

Incip. Mine gebiodda pe pillað eop gefeccan ſume Criſtes pundra. *Vide ſupra, pag.* 3.

LIV. P. 526. In Domc. (IIII. Post Pentecosten.)

Erant appropinquanteſ ad Ihm̄. Et reliq.

Incip. Thæt halige Godſpell ſæð þæt Gefeſan ⁊ ſynfulle menn. *Vide ſupra, pag.* 4.

LV. P. 261. In Domc (.VIII. Post Pentecosten.)

Cum multa turba eſſet cum Ihū. nec haberent quod manducarent.

Incip. Maſcuſ ſe Godſpellere cpæð on þiſum dæghpemlicum Godſpelle. *Vide ſupra, pag.* 5.

LVII. P. 268. In Domc (.XI. Post Pentecosten.)

Cum appropinquaret Ihc Ierlm̄. & Reliq.

Incip. On ſumere tide pær ſe Hælend ſapend to Ieſlm̄. *Vide ſupra, pag.* 5.

LVIII. P. 273. In Domc (XII. Post Pentecosten.)

Dixit Ihc ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam juſti. & aſpernabantur cæteroſ. parabolam iſtam. & Reliq.

Incip. Dnihten ſæde þiſ bigſpell be ſumum mannum þe on heom ſelfen tpupodon. *Vide ſup. p.* 5.

LIX. Pag. 276. (Domc. XVI. Post Pentecosten.)

Nemo poteſt duobus dnis̄ ſervire, & reliq.

Incip. Dnihten cp̄ on ſume timan. to hiſ Leofnincg-cnihtum. Ne mæg nan man tpam hlaforðum ſamod ðeopian.

LX. P. 279. De Nativitate Sce Marie. (*Paucula.*)

Incip. Hpæt pille pe ſecgan ymbe Marian gebyndtide. *Vide ſupra, pag.* 6.

LXI. P. 279. Domc.

Ibat Ihc in civitatem quæ vocatur Nain. & rel.

Incip. Upe Dnihten ſende to ſumere byncg ſeo if gehaten Naim. *Vide ſupra, pag.* 6.

LXII. Pag. 183. In Domc. (XXI. Post Pentecosten.)

Loquebatur Ihc cum diſcipuliſ ſuiſ in paraboliſ dicenſ. Et reliq.

Incip. Dnihten pæſ ſpecende on ſumere tide to hiſ Apoſtolum mid bigſpellum. *Vide ſup. pag.* 6.

LXIII. P. 290. Sermo De Memoria Scō-rvm. Qvando Volveris.

Incip. Ego ſum Alfa & O. inicium & finiſ. dicit Dns̄ Ds̄. qui eſt. & qui erat. & qui venturuſ eſt om̄ ips̄. Thæt if on ængliſc. Ic eom angin. ⁊ende. cpæþ Dnihten God. ſe ðe if. ⁊ ſe ðe pær. ⁊ ſe þe toſeaſnð if ælmihtig.

Expl. We magon ðuph godes fylft þa feondlican leahtraſ mid gecampe oferſpunnan gif pe kenlice feohtað. ⁊ habban uſ on ende þone ecean punþment a mid gode fylfum. gif pe ſpincaþ nu hefn.

LXIV. P. 296. Sermo De Dvodecim Abvsivis. Scdm Dispvtationem Sci Cypriani.

Incip. Nu ſynd tpelf abuſiua. þæt ſynd tpelf undeapaſ. ða pe eop ſecgað on leden. ⁊ ſyðdan on engliſc. *Vide ſupra, p.* 39.

LXV. P. 301. On manega piſan læſð Godes laſ. þa Criſtenan on þæſre laſe if æghpylc ge liðniſ ge ſtiðniſ. *Vide ſupra, pag.* 36.

LXVI. P. 307. De Falsis Diis.

Frs̄ dilectiſſimi. divina ſcriptura cultum uniuſ veri Dei noſ docuit hiſ verbiſ dicendo. Unuſ eſt Dñſ. una fides. unum baptima. Unus Ds̄ & pater omnium, &c.

Incip. Eala ge gebiodda þa leofoſtan. þæt godcundæ Gepiſt uſ tæhte. *Vide ſupra, pag.* 43.

LXVII. P. 317.

LXVII. P. 317. INTERROGATIONES SIWLFI PRB̄RI.

Incip. Sum ȝeðungen Lapeop pæȝ on Engle-lanðe Albinuȝ ȝehaten.

Expl. Oþeþ iȝ þeo þanðunȝ þe iacob þe apoȝtol embe ȝþpæc. þæt iȝ þeo coȝtnunȝ þe ȝepæmð ðone man to ȳngienne. ac ȝoð ne coȝtnað nænne man. ȝoþðan ðe he nele nænne to ȳnnum ȝebiȝean. ac ðeoȝ coȝtnunȝ iȝ oȝ ðan niðfullan ðeoȝle. ȝ oȝ ȳfelum luȝtum. ȝ þe luȝt acenð ða ȳnne. ȝ þeo ȳn ðoñ heo bið ȝeendoð. acenð ðone ecan ðeað. Nella þe na ȝþiðoþ embe ðiȝ ȝþpecan ȝoþþan þe þe habbað þa nyð beheneȝtan axunȝa nu apþitene.

LXVIII. P. 327. DOMC̄ IN QVINQVAGESIMA.

Incip. On þiȝȝe þucan on Woðneȝ-ðæȝ ȝþa ȝþa ȝe ȝelfe piton. *Vide ſupra, pag.*

LXIX. Pag. 333. DE ORATIONE MOYSI IN MEDIA QVADRAGESIMA.

Incip. Eftep þan þe Moÿȝeȝ ȝe mæþa Heþetoȝa oȝ Egipta lanðe mið hiȝ leoðe ȝeþðe. *V. ſup. p.* 32.

LXX. P. 338. Excommunicationis forma, *Latinè & Saxonicè.*

Men þa leoȝeȝtan ȝeheþaþ hpæt þeoȝ boc ȝeȝþ.

Mið ealðoþlicneȝȝe ælmihtiȝeȝ Goðeȝ. þæȝ ȝæðeþ ȝ ðæȝ ȝunu ȝ þaȝ halȝan ȝaȝteȝ. ȝ eac ȳlfe Scā Maþian uþeȝ Dþihteneȝ moðeþ. and ȝcē Michael þæȝ halȝan Heah-engla. and ȝcȝ̄ Peteþuȝ. ðæþe Apoȝtolan alðeþ. and þæȝ haliȝe Nicholaeȝ and þæȝ eaðiȝan Auȝuȝtineȝ ȝ ealle Xpeȝ̄ halȝena. Sin hi amanȝumeðe ȝ ȝeniðnoðe ða men þe þaȝ ȝtale ȝefnemoðen. ȝ ðe þæþ to ȝeþpæþðon. and ðe þæþ æniȝ ðæl habbað. oððe hæfðon. oððe ȝet anbiðiað to habbanne. ȝ beon hi aȳnðneðen fnam infaþelðe þæþa haliȝan ȝelaþunȝe ȝ fnam fenȝcipe alne Goðeȝ ȝecoþenne. ȝ ðæþ to eacan habban hio ðæl and ece ȝaþ mið iuðan uþeȝ Dþihteneȝ beleþeðan. and mið þam þe uþe Dþihtene cpæðen. ȝepit fnam uȝ. nelle þe hane þeȝ þinne inȝehyðe buton hi ȝeceþþan ȝ to ðæðbote cuman. Beon hi apeþȝoðe etende ȝ ðþincende. Beon hi apeþȝoðe ȝangende and ȝittende. Beon hi apeþȝoðe ȝþnecende and ȝfiȝiande. Beon hi apeþȝoðe paciende and ȝlæpende. Beon hi apeþȝoðe þopende and þiðende. Beon hi apeþȝoðe hlehhende ȝ pepende. Beon hi apeþȝoðe on huȝe and on æceþe. Beon hi apeþȝoðe on pæteþe and on lande. and on eallen ȝteðen. Apeþȝoðen beon heoþa hæfðon ȝ on heoþa þecȝan. Apeþȝoðen beon heoþa eaȝan and heoþa eaþan. Apeþȝoðe beon heoþa tunȝan and lippan. Apeþȝoðe beon heoþa teð. and heoþa ðnoðbollan. Apeþȝoðen beon heoþa ȝculðþan and heoþa bneoȝt. Apeþȝoðen beon heoþa fet and ȝcancan. Apeþȝoðe beon heoþa þeoh. and eall heoþa innepeaþð. Thuþh punian hi apeþȝoðen fnam ðæȝ foteȝ tnebele oð ufepeaþð ðæȝ heafðeȝ hnolle. buto hi hi ȝelfa unðeþ þæncan. ȝ to ðæðbote cuman. and ealȝfa ðeoȝ candela beoþ acfæint fnam þiȝum anðpeaþðum leohtum. ȝfa beon heo aðfæȝcede heoþa ȝapla into helle. Eall folc cpeþe ȝoð hit ȝi. ȝepuȝþe þæt.

LXXI. P. 340. QVOMODO ACITOFEL ȝ MVLTI ALII LAQVEO SE SVSPEND̄.

Incip. Iȝ nu eac to ȳtenne. þæt man ȳtnaþ foȝ oft ða aȝleaȝan ȝceaðan. and þa ȝȝicolan ðeoȝaȝ. *Vide ſupra, pag.* 38.

LXXII. P. 341. KL̄ AVGVSTI PASSIO SC̄ORVM MACHABEORVM.

Incip Eftep þam þe Alexanðeȝ ȝe egefulla Cȳninȝ toðælðe hiȝ ȝice. *Vide ſupra, pag.*

LXXIII. Pag. 355. QVI SINT ORATORES. LABORATORES. BELLATORES.

Incip. Iȝ ȝfa þeah to ȳtenne. þæt on þiȝȝeȝte poȝtulðé ȳnð þneo enðebyȝðneȝȝa. *V. ſupra, p.* 37.

LXXIV. P. 356. INCIPIT DE IVDITH. QVOMODO INTERFECIT OLOFERNEM.

Incip. We ȝecȝað nu æȝeȝt on ðiȝum ȝeppitum ðæt tpeȝen Cynincaȝ þæþon ȝecpeðen on Leðen Nabuchoðonoȝoȝ ȝȝiþe nam cuðe beȝen. an þæȝ ȝe Chalðeiȝca þe acfealðe Goðeȝ folc on Iuðealanðe foȝ heoȝa ȝeleaȝleaȝte þa þa hi nuȝðoðon police hæþenȝylð.

Codice ad finem mutilo, deſideratur Concluſio hujus Homiliæ.

S. 18. *Cod. Membr. in fol. min. Circa tempus Conquiſitionis Angliæ (ut videtur) exaratus, in quo continentur plurima ſcripta Saxonica, in uno volumine compacta, quorum Tituli hoc Ordine ſequuntur.*

I. P. 1. *Pars libri cujuſdam* (*ut videtur*) Ritualis *de diverſis diebus Feſtis in uſum cujuſdam Monaſterii: Rubricæ vero illorum qui adhuc in fragmento extant dierum, ſunt hæ*

1. On þone Palm-ȝunnan-ðæȝ.
P. 2. 2. On Cena Dn̄i. þæt iȝ on Dþihteneȝ ȝeþeoþð. þe þe hatað ðone þunþeȝ-ðæȝ æȝ Eaȝtþan.
P. 3. 3. On ðam æf̄ ȳlgenðum ðaȝum þiȝeþa nyhta.
P. 5. 4. On ðon ȳxtan ðæȝ. þæt iȝ on ðone Fþiȝe-ðæȝ
6. On Sæteþiȝ-ðæȝ.
P. 6. 7. On þone ðæȝ þe iȝ Paþaȝceue ȝehaten. þæt iȝ ȝe Laȝe-fþiȝe-ðæȝ æȝ Eaȝtþon.

II. P. 8, *Deſideratur Rubrica hujus Homiliæ, quæ in al. Cod. eſt*

DE INITIO CREATVRÆ. BE FRVMSCEAFTE.

Incip. Aðam ȝe æȝeȝta man þæȝ ȝeȝcapen on neoȝxna ponȝe. ȝ foȝ hiȝ ȝilfeȝ ȳnnum þanon þæȝ aðnefeð. on þaȝ ȝþætlicam poȝlð. and on eallum þam eaȝfoðum. þe þe foȝ hiȝ ȳnnum. and uþe ȳlfna ȳðan ðnuȝon.

Expl. Ac ȝoð iȝ þæt ic ȝecȝe. oȝ eoȝðan ȝepuȝðon æȝeȝt ȝeȝoȝhte. þa ðe ȝe ȝilfe ealle oȝ coman. and to eoȝðan ȝe ȝculon ealle ȝepuȝþan. ȝ ȝiððan habban ȝfa ece pite. a a buton ende ȝfa ece bliȝȝe. ȝfa hpæðeȝ ȝe on life æȝoȝ ȝeeaȝnoðon. ȝoð uþe helpe. amen.

P 9. DE ÆTATIBVS MVNDI. (*Latinè*)

Nempe de Genealogia Chriſti *ab Adamo, ſecundum D. Matthæum Evangeliſtam.*

III P. 10. INCIPIVNT SERMONïS LVPI EPI̅.

Incip. Leoȝan m̄. uȝ iȝ ðeop beboðen. þæt ȝe ȝeoȝnlice mingian ȝ læȝian ȝculan. *Vide ſupra, p.* 24.

IV. P. 15. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Leoȝan m̄. ðoð ȝfa eoȝ micel þeaȝf iȝ. unðeȝȝtanðað þæt ælc Cȝiȝten man *V. ſ. p.* 26.

V. P. 19. Wulfstani Archiepiſcopi Eboracenſis *Admonitio ſive Paræneſis ad cujuſcunque conditionis homines curæ ſuæ commiſſos.*

Wulfȝtan aȝcebiȝceop ȝnetað ȝneonðlice. þeȝnaȝ on ðeoðe. ȝehaðoðe and læȝeðe. ealle ȝemæne-

 lice.

lice. þa ðe him betæhte ſindon. ſoþ ſodе to piſſiane. ⁊ ic bidde eoþ ſoþ ſodеſ luſan. þæt ſe ðiſеſ ſеpniteſ ſiman ⁊ on hpil tidū hit on ſemynde habban. ſoþ ðam þeahþe hit leohtlic . . . . . mineſunſ ðince. hit iſ ðeah þeaþſlic. ſime ſe þe pille.

VI. *Deſideratur Rubrica hujus Homiliæ, quæ in al. cod.*
SERMO AD POPVLVM.

Incip. Leoſan mⁿ. undeþſtandað. þæt æreſt cpiſtenna manna ſehpilc. *Vide ſupra, pag.* 28.
NB. *ad hæc verba* Oſ eoſðan puſdan ſeporhte. æreſt þa ðe pe ealle oſ comon. ⁊ to eoſðan pe ſculon ealle ſepuſðan. ⁊ ſiððan habban ſpa ece pite a a buton ende. ſpa ece bliſſe. ſpa hpæðer ſpa pe on liſe æſ ſeeaſnodon. *Scripſit aliquis in margine*, Hîc Archiepſ Wulfſtanus diſertè negat tertium locum poſt hanc vitam.

VII. p. 20. TO FOLCE.

Incip. Leoſan mⁿ ſoſ uſe ealſa þeaſſe. Cpiſt com on ðiſ liſe.

VIII. p. 20. TO FOLCE.

Incip. La leoſan mⁿ. hpa mæg æſſe oðrum ſuſþoſ ſſeonſcipe ſecyðan.

IX. p. 21. TO FOLCE.

Incip. Leoſan mⁿ. uton don eac ſpa uſ þeaſſ iſ.
Expl. þoñ beoð hi ſihtlice eal ſpa hi ſenamode beoþ. ſodſædeſaſ ſiſ hi heoſa ſodbeaſn ſode ſeſtniȳnað.

X. p. 22. TO FOLCE.

Incip. Leoſan mⁿ. habbað æſſe an ſædne ſeleaſan on ænne ſod. and undeſſtandan. *quædam deſiderantur in hoc codice, ut ex Cottoniano liquet.*
Expl. ðoñ ſeleanað he hit uſ. ſpa uſ leoſoſt bið. hiⁿ ſi loſ and pulðoſ. a a buton ende. amⁿ.

XI. p. 24. TO EALLVM FOLCE.

Incip. Leoſan men. ælcne ðaſa ic bidde. þe ſodеſ ege hæbbe.

XII. p. 25. TO EALLVM FOLCE.

Incip. Eala leoſan mⁿ. undeſſtandað þæt ſoð iſ. hit ſæſ nu ſeala ſeaſa.

XIII. p. 26. TO EALLVM FOLCE.

Incip. Leoſon mⁿ. uton undeſſtandan ealſpa uſ þeaſſ iſ.
Expl. and eal hit mæg to biſene æghpilcne þeode. ſime ſe ðe pille.

XIV. 9. BE MISLICVM GELIMPVM.

Incip. Gȳf hit ſefuſðe þæt on ðeoðſcipe becume.

Hæc ſectio in apographo Juniano *Paræneſin* Wulfſtani *claudit.*

XV. 10. HER IS GIT OTHER WEL GOD EACA.

Incip. La leoſ a iſ ſpa beteſa ſpa cpiſtenna manna ma.

XVI. THIS MAN GERÆDDE THA SE MICELE HERE COM TO LANDE.

Ealle ſe beþuſfan þæt ſe ſeoſnlice eaſnian. þæt ſe ſodеſ miltſe. ⁊ hiſ milðheoſtneſſe habban moton. and þæt ſe ðuſh hiſ fultum maſon. ſeondum piðſtandan. Nu pille ſe ðæt eal folc . . . . . to ſemenlicne dæðbote. ðriȝ dagaſ be hlafe. and ſiſtum. and pætene. þæt iſ on Monan-dæȝ. and on Tiſeſ-dæȝ. ⁊ on Wodneſ-dæȝ æſ Michaeleſ-mæſſan. And cume manna ſehpilc. bæſeſot to cipcan. buton ſolde. and ſlæncſū. and ſa man to ſcpiſte. ⁊ ſan ealle ut mid halidome. ⁊ clipian inpeaſdne heoſitan ſeoſnne to Cpiſte. and ſceote man æghpilce Hide-pæniȝ. oððe pæniȝeſ peoſð. ⁊ bpinȝe man þæt to Cipican. and ſiððan on ðſeo dæle. be ſcpiſteſ ⁊ be tuneſ-ſeneſan ſepitneſſe and ſiſ hpa þiſ ne ſelæſte. ðon ſebete he þæt. ſpa ſpa hit ſelaȝod iſ. Bunda mid. xxx. p̄. ðſæl mid hiſ hide. ðeȝn mid. xxx. ſcill. and ſpa hpaſ ſpa þæt ſeoh up aſiſe. dæle man on Godeſ eſt. æghpilcne pæniȝ. ⁊ eal ſpa þone mete. þe ſehpa bſucan polde. ſiſ him þæt fæſten ſpa ſeboden næſe. dæle man on Godeſ eſt ſeoſne. æft þam fæſtene eal ðeaſfiȝendum mannum. ⁊ bedſidan. ⁊ ſpa ſebſocedum mannum. þe ſpa fæſtan ne maȝon. ⁊ hiſed manna ſehpilc. ſille pæniȝ to ælmeſſan. oððe hiſ Hlafoſd ſille ſoſ hine. buton he ſilf hæbbe. ⁊ heafod mⁿ. teoðian. and þeopemⁿ ða ðriȝ dagaſ beon peoſcef ſefneode. pið cipic ſocne. and pið ðam þe hi þæt fæten þe luſtlicoſ ſefæſtan. and on æghpilcan mynſtre. ſinȝe eal ſefeſnæden ætȝædere heoſa Saltere. ða ðriȳ dagaſ. ⁊ ælc Mæſſe-pſt. mæſſiȝe ſoſ upne Hlafoſd. and ſoſ ealle hiſ ðeode. ⁊ þaſ to eacan mæſſiȝe man æghpilce dæȝe. on ælcan Minſtre ane mæſſan ſindeſlice ſoſ ðaſe neode. ðe uſ nu on handa ſtent. oþ ðæt hit betere puſðe. ⁊ æt ælcan tid-ſanȝe. eal hined abenedum limū. ætfoſan Godeſ ſeoſode ſinȝe ðone Sealm. Dñe quid multiplicati ſunt. ⁊ p̄ ceſ. ⁊ col. and ealle ſemænelice. Gehadode ⁊ Læpede. buȝan to Gode ſeoſme. and ſeeaſnian hiſ mildſe. and æghpilce ſeaſe heonon foſð ſelæſte man Godeſ ſepihta huſu pihtlice. pið þam þe uſ God ælmihtiȝ ſemiltſiȝe. and uſ ſeunne. þæt ſe upe fȳnd ofercuman moten. GOD VRE HELPE AMEN.

XVII. P. 31. *EPISTOLA ÆLFRICI.* (*manu neoterici*) TO GEHADEDVM MANNVM.

Incip. Vſ biſcopum ſedaferað. þæt ſe ſodcundan laſe. þe uſe canon uſ tæcð.

Expl. Be ðā maȝon ſodеſ ðeoraſ ſecnaſan. þæt hi naȝon mid piȝȝe. ne mid polde cā pe ahpaſ to ſaſene. ac mid ſaſtlican pæpnan campian pið deoſol. Ne ſebiſað him nan ðȳncȝ. na ðeſ ne to piſe ne to polde piȝȝe. ſiſ hi ſode pillað ſihtlice ſehiſan. ⁊ ſodеſ laȝe healdan. ſpa ſpa heoſa hade ſedafenað. mid ſihte. Sit nomen dñi benedictum. & reliq. AMEN.

XVIII. Pag. 40. BE GEHADEDVM MANNVM.

Nota Neoterici. Deeſt ſecunda epiſtola Ælfrici.

Incip. Gehadodum mannum ſebȳnað ælc clænneſ. ſoſþam ðe hi ſculon eallum oðrum mannum. ælc unclænneſſa ſoſbeodan. and ælc clænneſſe ſiſ hi ſiht doð. hi ſculon be heoⁿ ſilfum ſebiſnian. *Vide ſupra, pag.* 47.

XIX. P. 42. TO GEHADEDVM ⁊ LÆWEDVM.

Incip. Gehadedum mannum ſebiſnað eac þæt hi læpede mⁿ piſian hu hiȝ heoſa ſiht æfe healdan ſculon.

BE EALLVM CRISTENVM MANNVM.

XX. *Incip.* Eallum cpiſtenum mannum iſ micel þeaſf. þæt hi ſihtne cpiſtendom ſeoſne healdan.

XXI. P. 43. NORÐHYMBRA PREOSTA LAGE.

Incip. Giſ hpa ænigum Pſeoſte. ænig poh beode.
Expl. ⁊ huſu an Cpiſtendom. ⁊ an Cȳnedōⁿ. æſſe on þeode. Sit nomⁿ dnⁱ benedictum. ex hoc nunc & uſque in ſclmⁿ.

XXII. P. 46.

XXII. P. 46. HER IS EADGARES CYNINCGES GERÆDNES.

Incip. Thÿſ iſ ſeo Geræðneſ þe Eaðgar Cÿncg. miþ hiſ ſitena ġeþeahte ġeræðd Goðe to loſe. and himſilfum to Cÿneſcÿpe. ⁊ to ðeaꝛſe. þæt ſÿnd þon̄ æfneſt. þæt Goðeſ Ciꝛican ſÿn ælceſ ꝛihteſ ſÿnþe.

Expl. æt ælcan Cꝛiſtenan m̄. to ðam Mÿnſtꝛe þe hit to ġebiꝛiġe. ⁊ ſtande ælc Ciꝛic-ġꝛiþ ſꝛa ſꝛa hit betſt ſtoð.

P. 47. EADGARES CYNINCGES GERÆDNES. *Nempe Leges civiles, Eccleſiaſticis adnexæ.*

Incip. Thiſ iſ ðon̄ ſeo ꝛonlðcunde Geꝛæðneſ. þe ic ſille þæt man healde. þæt iſ þon̄ æfneſt. þæt ic ſille þæt ælc man ſÿ ſolc ꝛihteſ ſuꝛðe. ġe eaꝛiġ. ġe eaðiġ.

Expl. oððe eapunġa oððe ðeaꝛnunġa. ġilde æġþeꝛ ðan cÿnġe. XL. ſcill. ġe ſe ðe hi ſille ġe ſe ðe hi biġe.

XXIII. P. 48. In nomine dn̄i. (*leges Æthelredi Regis.*)

Incip. Thiſ iſ ſeo ġeꝛæðneſ þe Enġla Cÿninġe æġðeꝛ Gehaðode. ġe Læꝛede ꝛitan ġecuꝛon. and ġeꝛæddon. þiſ þon̄ æfneſt. þæt þe ealle ænne ġoð luſian. and ſuꝛðian.

Expl. ſꝛa þel ſꝛa þe betſt maġon. and ġoð ælmihtiġne inþeaꝛfne heoꝛtan ſultumeſ biddan. Sit nomen dn̄i benedictum.

XXIV. P. 52. DE PRECEPTIS DN̄I.

Incip. Micel iſ uſ þeaꝛf þæt þe ġoðeſ beboda ġeoꝛnlice healðan.

XXV. DE VITÏS PRINCIPALIBVS.

Incip. Micel iſ eac neoð þeaꝛf manna ġehÿlcum þæt he ꝛiþ ðeoꝛſol ſcin.

XXVI. DE VIRTVTIBVS.

Incip. Thonne ſÿnðon eahta heahlice mæġnu. þuꝛh Goðeſ mihte.

XXVII. P. 53. ÆTHELSTANES CINYNCGES GERÆDNES.

Incip. Æþelſtan Cÿninġc miþ ġeþeaꝛ Wulfhelmeſ Aꝛcebiſcop. ⁊ eac minꝛa oðeꝛa Biſcopa.

Expl. and beoꝛġaþ æġþeꝛ ġe eoꝛ. ġe ðam þe ġemiꝛġian ſculon. ꝛiþ ġoðeſ inꝛe. and ꝛiþ mine oſeꝛ hiꝛneſſe.

DE XPĪANITATE. (*Latinè.*)

Incip. A Xpō eni xpī āni ſunt nominati. xps̄ autem caput nrm̄ eſt. & noſ membra eiuſ.

Expl. Sic et contra ſinġula uitia. vel peccata puġnandum eſt quia pꝛiuſ oport& deſelinquere malum & deinde facere bonum.

Pag. 55. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Credite eꝛġo kmī patꝛē & filium & ſpm̄ ſcm̄. unū deū in tꝛinitate & tꝛinitatem in unitate.

Expl. cum uerbiſ & operibuſ ſcis̄ auxiliante & gubernante noſ dn̄o n̄ꝛo ihū xpō qui uiuit & ꝛegnat cū coet̄ no patꝛe & ſpū ſcō. p.

XXVIII. Pag. 56. HER ONGINNEÞ BE CRISTENDOME.

Incip Eallum Cꝛiſtenum mañum iſ micel þeaꝛf. ðæt hi heoꝛa Cꝛiſtendomeſ ġeſcaþ ꝛitan. and þæt hi heoꝛa Cꝛiſtendom ꝛihtlice healðan. Be Cꝛiſteſ naman ſÿn Cꝛiſtene ġenamode. ſoꝛðan Cꝛiſt iſ Cꝛiſtenꝛa heafod. ⁊ ealle Cꝛiſtene men ſindon to Cꝛiſteſ limum ġetealde.

Expl. Ne puꝛða ðu ꝛꝛende ġoðeſ. ne ðu ðineſ ðꝛihteneſ naman ne namie on idel. ꝛite þæt ðu þone Reſte-ðæġ. ſꝛeolſiġe ġeoꝛne. & reliq.

Vide ſupra, pag. 27. *Notandum quoque, quod hæc Saxonica videtur eſſe Tranſlatio partis prioris Sectionis Latinæ,* DE XPĀNITATE.

XXIX. P. 57. *Deſideratur Rubrica ſequentis Homiliæ.*

Incip. Eala leoſan m̄. uſ iſ ſꝛiþe micel ðeaꝛf. þæt̄ þe oſen ealle oðꝛe ðinġc a Goð luſian. ⁊ hiſ lanum and laġum ġeoꝛnlice ſilġean. and hiſ halġan ciꝛican. ſinġallicē puꝛðan.

Expl. Ac utan uſ ſilfe. miþ ġoðan ġeðance. on þoꝛde and on þeoꝛce. pænian to ꝛihte. ⁊ ġeanian ða miꝛhðe miþ ġoðeſ ſilfte. þe þā iſ ġeġeaꝛꝛoð. þe Goðe þel ġehiꝛaþ ⁊ hiſ laġa healðaþ. þa hꝛile þe hi libbaþ. A ſÿ ecū Goðe loſ ⁊ puꝛþmÿnt in ealna ꝛoꝛlda ꝛoꝛld. á buton ende. am̄.

XXX. Pag. 61. INCIPIT DE VISIONE ISAIE PROPHĒ. QVĀ VIDIT SVPER IVDAM ET IERVSALEM.

Scil. loca quædam ex Iſaia Propheta Latinè & Saxonicè, Saxonica autem ſic

Incip. Fela iſ on bocum. þæſ þe mæġ to biꝛnan. ġime ſe þe ſille him ſilfum to þeaꝛfe. An þæſ on ġeaꝛ ðaġū ġoðe þel ġecꝛeme. *V. ſup. p.* 27.

XXXI. Pag. 64. VERBA HIEREMIÆ PROPHETÆ.

Incip. Hieꝛemiaſ ſe ꝛiteġa mÿnġoðe to ðeaꝛfe Goðeſ ſolc ġeoꝛne. ⁊ hit þuſ læꝛde. Audite uerbū dn̄i iacob, & reliq. *Vide ſupra, pag.* 27.

Deſiderantur quædam folia quibus continebantur concluſio hujus Homiliæ, & initium Homiliæ DE SEPTIFORMI SPŪ. *quæ ſic*

Expl. And a ſꝛa nÿꝛ ende þiſſe ꝛoꝛlde. ſꝛa puꝛð ſiꝛen luſta ⁊ ſinlicꝛa ðæda á má and má mannū ġemæne. þuꝛh ðeoſleſ ðaꝛa. ⁊ hiſ unlaꝛa. ac ſe bið ġeſelig ſe þe ġeꝛaꝛnaþ huꝛu hine ſilfne. be æniġum ðæle. Goð uꝛe helpe. Sit nom̄ dn̄i benedictum. & reliqu.

P. 66. DE ANTICHRISTO (*Latine & Saxonicè.*)

Incip. Omnis qui ſcdm̄ xpī anæ profeſſionis rectitudinem aut non vivit, aut aliter docet, quam oportet, Antichriſtus eſt.

XXXII. *Incip.* Leoſan men. undeꝛſtandaþ ſꝛiþe ġeoꝛne. þæt ġeꝛihtlice and pæꝛlice healðan. þæt eoꝛ mæſt ðeaꝛf iſ. to ġehealðanne. *V. ſ. p.* 27.

XXXIII. P. 68. *Deſideratur Homiliæ Rubica.*

Interrogatus Ihs̄ à diſcipuliſ de conſummatione ſcl̄i. dixit eiſ, Cum videritiſ, *&c.*

Incip. Vneſ ðꝛihteneſ ap̄laſ axoðan pilū hine ſilfne. ymbe ðiſſe poꝛlde endunġe. *V. ſupra, p.* 28.

XXXIV. Pag. 71. *Deſideratur Rubrica.* (LECTIO SCĪ EVANG. SCDM MATHEVM.)

Egreſſus Ihs̄ de templo ibat. & acceſſerunt diſcipuli ejus ut oſtenderunt ei ædificationem templi, *&c.*

Incip. Hit ġepeaꝛð pilū on ðaꝛe biꝛiġ þe iſ ġenamoð Hieꝛſlm̄. þæt uſeſ Dꝛihteneſ ðeġnaſ. aġunnon ſꝛꝛecan. ꝛiþ hine. *Vide ſupra, pag.* 28.

XXXV. P. 72. *Deſideratur Rubrica.*

Erunt ſigna in ſole, & luna, & ſtelliſ, & reliq.

Incip. Thiſ Godſpel ſeg̃ð and ſputelað. þæt ſela foſie-tacna. ſculan gefuſihan ſibe on foſnulde. *Vide ſupra, pag.* 28.

XXXVI. P. 74. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Leofan m̃. uſ iſ ſpiþe micel þeaſſ þæt þe þa-ne beon þæſ egeſlican timan. þe tofeaſnð iſ. *Vide ſupra, pag.* 28.

XXXVII. P. 78. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Leofan m̃. ælmihti God uſ ſingallice manaþ and lærað. þi̇̃h hiſ ða hiſ halgan bec. þæt þe ſoð and niht don hep on foſnlde on uſu̇̃ liſe. giſ þe willaþ heofona nice begitan.

Expl. Hi ðonne ſiððan eac ece edlean ðuſih godeſ gife þanan foſð habbað. betfeoh Englum. and Heah-englum. a to foſnlde on heofonan nice. þaſ næfre leofe ne gedæleð. ne laðe ne gemetað. ac ðaſ haligre heapaſ ſimle funiað. on flite. and on fulðre. and on ſinſumneſſe. ðaſ biþ mæſð and miſihð. and ece blis mid Gode ſilfum. ⁊ mid hiſ halgum in ealra foſnlda foſnld abuton ende. amen.

XXXVIII. P. 80. Verba Ezechiel Prophe̅ De Pigris. avt Timidis. vel Negligentibvs Pastoribvs.

Incip. Ezechiel ſe ſitega læſð Godeſ Bydelaſ. þæt hi beoſngan heom ſilfum ſið godeſ ỳſne. he cp̃ Godeſ foſdum þuſ to heom eallum. Hec dicit dn̄s. Audienſ ex ore meo ſeſmonem adnuntiabiſ eiſ ex me & reliq.

Expl. And þe þe oſeſ hogige. þæt he heon ne liſte hæbben heon gemæne þæt ſið Gode ſilfne. Sit nom̃ dn̄i benedictum. ex hoc nunc & uſque in ſclm̃.

Ne ðeaſ ic nu foſ Godeſ ege ſoðeſ geſfeogian. ac licige ſpa hit licige. ſoð ic ſille ſecgan. gime ſe ðe ſille. foſðam ſe Bydel ðe foſſfeogaþ hiſ hlafordeſ gefilboda. a he mæg him ſenan hetelicef leaneſ.

XXXIX. Pag. 82. Sermo Lvpi Ad Anglos. Qvando Dani Maxime Persecvti Svnt Eos. Qvod Fvit An̄. M l̄o. viii. Ab Incarnatione dn̄i nr̄i ihv̄ xp̄i̇̄.

Incip. Leofan men. Ge cnaſað þæt ſoð iſ. ðeoſ foſlð iſ on oſſte. and hit nealæcð þam ende. *Vide ſupra, pag.* 24.

Hic ſermo memoratur à ſummo viro D. Gulielmo Cave, Hiſt. Litt. Vol. I. quo loco diſſerit de ſcriptis Lupi Ferrarienſis Cognomento Servati Habentur, *inquit doctiſſimus ille vir*, adhuc mss. Sermones II. *viz.* Sermo ad Anglos ſuper incurſu Dacorum, in Bibliotheca Collegii S. Bened. Cantab. Cod. 284. n. 19. (*juxta Catalog. Jameſianum*) & Sermo in Feſtivitatem S. Jodoci in Bibl. Lumleiana, vol. 165. An Lupi noſtri ſunt, videant quibus inſpiciendi Copia datur. *Lumleianum Codicem nondum vidi*: *Cod. autem* 284. i. e. *hunc Codicem, qui aliàs inſcribitur S.* 18. *me vidiſſe & manibus verſaſſe fateor. Verum, ex hoc Cod. ut & ex aliis nonnullis, conſtat* Lvpvm *noſtrum* Homiliſtam *non eſſe* Lvpvm Ferrariensem. *Hic enim claruit A. D.* 830, *diemque ſuum obiit A D.* 861. *Ille autem, ut Inſcriptio Sermonis docet, claruerit A D.* 1009, *atque è vivis exceſſit, uti ex ſequentibus patet, A. D.* 1023.

Plurimi fuere viri celeberrimi, quibus Prænomen, Nomen, aut Agnomen erat Lvpvs, *de quibus conſulat Lector Hofmanni Lexicon Univerſale. Exhibet quoque Litteras binas Alexandri Pont. Max. ad* Lvpvm *Valentiæ Regem Radulfus de Diceto, in Chronico, ad An.* 1174 *&* 1179. *Memorantur etiam Reliquiæ* S. Lvpi *Epiſcopi à Leofrico Epiſcopo, inter ea quæ dedit Exonienſi Eccleſiæ, (de quo quidem* Lvpo *legitur in Menologio Anglo-Saxonico) qui mihi videtur eſſe* Lvpvs Trecensis *Epiſcopus, qui clar. A. D.* 427. *Sed ut Exteros præteream, Notet Lector Philo-Saxo, morem fuiſſe apud Majores noſtros, Nomina ſua quaſi Latine reddere, & ſpeciatim apud Scriptores qui à* Lvpo, *Saxonice* Wulf, *Nomina ſua ſumpſerunt. Sic Æthelwulfus Bernicius, Monachus Dunelmenſis, qui flor. A.D.* 820. (*cujus Poemata de Abbatibus & viris piis Cœnobii S. Petri in Inſula Lindisfarneuſi, publici Juris fecit B. P. Joannes Mabillonius, in Actis Sanct. Ord. Benedict. Part. II. pag.* 302.) *Nomen ſuum ſic ſcribit in Præfatione ſua quæ extat in vet. Cod. Bibl. Bodl. NE. B.* 4. 10. Amicorum praeſtantiſſimo atq; dilectiſſimo Sacerdoti Magno Ecbercto, Presbiter meritiſ Æ dilwlf intime caritatiſ Salutem. *Verum in Concluſione Operis ſic canit,*

Hæc Lvpvs alte pater ſtolido de pectore clarus
Carmina compoſuit corpore mente rogans, *&c.*

Sic etiam in vet. Cod. ms. *Bibl. C. C. C. C. qui inſcribitur K.* 2. *pag.* 110. *habentur* Litteræ quædam de Paenitentibus, *à* Lvpo Lundonie Epiſcopo, *&c. ad* Ælfricum Anglo-Saxonum Epiſcopum. (*h. e. Archiep. Cantuarienſem.*) *Hic autem* Lvpvs *non alius videtur ab* Wulfstano II. *qui factus eſt Epiſcopus Londinenſis circa A. D.* 981. *ſedemque illam rexit annos circiter* 23.

His præmiſſis, dicendas Rationes exiſtimo, quibus inducor ut credam Lvpvm Epiſcopum & Homiliſtam, (*tantum non Ælfrico ſupparem,*) Wvlfstanvm *ſive* Wulſtanum *fuiſſe, qui eodem tempore &* Archiepiſcopus Eboracenſis *fuit, &* Wigornienſis Epiſcopus.

I. *In Anno ab Incarnat. Dom.* 1009, *nullus fuit Angliæ Epiſcopus, qui à* Lvpo *nomen ſuum deſumpſit niſi* Athulfus *qui ſedit* Epiſcopus Herefordenſis *ab A. D.* 998, *uſque ad A. D.* 1012; *&* Wulſtanus Archiepiſcopus Eboracenſis, *& idem* Epiſcopus Wigornienſis ab *A. D.* 1002, *uſque ad A. D.* 1023. *De horum priori, apud ſcriptores pene altum eſt ſilentium: neque data illi occaſio erat ad Gregem ſuum de Danis metuendis habere Concionem, qui nunquam in illius Dioceſeos viciniis deprædati ſunt, qui tamen in* Wulfstani *utroque Epiſcopatu graſſabantur.*

Wulfstanum *autem eodem tempore &* Epiſc. Wigorn. & Archiep. Eborac. *fuiſſe, teſtatur Willielmus Malmesburienſis, Lib.* 3. *de Geſt. Pont. Angl. Cap. de Archiep. Ebor.* Poſt eum, *inquit*, Oskitel gradum accipiens honoris, floruit temporibus Edredi, & Edwii, & Edgari Regum, habuitque ſucceſſores Oſwaldum, Edulfum, Wulſtanum. Qui omnes Epiſcopi etiam Wigornienſes fuere, hac de cauſa, *&c.* ---(*& deinde.*) ſucceſſit ei (*Oſwaldo*) in utraque ſede Adulphus ex Abbate Burchenſi, ſanctus, ut perhibent, & vir, & reverendus. Ipſi pro ſanctitate ignoſcitur, quod contra Regulas Canonum, duas ſedes tenuerit, quod ſcilicet, non hoc ambitione, ſed neceſſitate fecerit: Wlſtano non ita, qui ſanctitate diſcrepabat & Habitu. ------ Poſt Wlſtanum ſedem Eboracenſem Elfricus, Wigornienſem Lefsius. *Idem quoque Malmeſburienſis, Lib. IIII. Cap. de Epiſc. Wigorn. de Oſwaldo, Aldulfo, & Wulſtano, dicit.* Iſti tres fuerunt Archiepiſcopi. *De eodem Wulfstano itidem dicit Tho. Stubbes in Act. Pontif. Ebor.* Viceſimus primus Eboracenſi Eccleſiæ præfuit alius Wlſtanus, ipſe quoque ſicut & Prædeceſſores ſui Oſwaldus & Adulphus, concedente Rege Knuto (*ſc. Ethelredo tunc demortuo*) Epiſcopatum Wygornienſem habuit. Cujus Regis an. III. iſte Wlſtanus, adjunctis ſibi multis aliis Epiſcopis, Eccleſiam, quam idem Rex & Comes Turkillus in monte qui *Aſſendun* dicitur conſtruxerunt, illis præſentibus, cum magna Gloria dedicavit, & tercio dehinc anno, hoc eſt Archiepiſcopatus ſui 20, qui eſt annus ab Incarn. Dni. 1023, 5 Kal. Junii, 3 feria defungitur, & delatus apud *Ely*, ibidem ſepelitur. *In hiſce Temporibus floruiſſe* Wulſtanum *teſtantur Faſti Saviliani,*

liani, ad calcem Impreſſ. Scriptorum Anglicorum poſt Bedam, *& Rev. D.* Franc. Godwinus *Epiſc.* Herefordenſis *in lib.* de Præſulibus Angliæ. *Is inter alios Epiſcopos Wigorn. recenſet* Wulſtanum. Quem, *inquit*, ſcriptoribus placet & *Reprobum*, neſcio quam ob cauſam, cognominare. *Quinetiam, de Adulfo Archiep. Eborac. ſcribens ex Malmesburienſi*, ſucceſſit ei, *&c.* ---- (*ut ſupra*) ---- Wulſtano non ita; Quare quæ? (*inquit Godwinus*) Quia ſanctitate diſcrepabat & Habitu. Monachus non fuit. O Monachum iniquum! Quod in Monacho probat, hoc alteri pro ſcelere imputat. *De hoc autem ſcelere, quicquid fuerit, audi virum doctiſſimum Henricum Whartonum, Angl. Sacr. Tom. I. pag.* 473. Adulfo, *inquit*, in utraque ſede ſuffectus eſt Wlſtanus Abbas (locus Abbatiæ latet) *Reprobus* cognominatus. Rationem Cognominis exhibet liber Eccleſiæ Wigorn. *Nam nimis erravit, dum rebus nos ſpoliavit, & ipſe Archiepiſcopus Ebor.* Plurima ſcil. Maneria ad Eccleſiam Wigorn. ſpectantia alienavit, & ſedi Ebor. quam ſimul tenuit, tranſcripſit. ſeu potius adminiſtrato ſimul tamdiu utroque Epiſcopatu, poſſeſſiones utriuſque haud ita bene diviſæ fuerant. ſeperatis itaque Epiſcopatibus, Archiepiſcopi Ebor. utpote potentiores, plurima Wigornienſis Eccleſiæ abſtraxerunt. Haud minus equidem Oſwaldus & Adulfus culpandi erant. Verum iſtorum utroque ſanctis annumerato, Wlſtanus ſolus crimen tulit. *Addo & ipſe, ſi cujuſpiam gravioris facinoris reus fuerit Wulfstanus, minime, ut veriſimile eſt, ei dedicaret Epiſtolam ſuam de* Canonibus, *Ælfricus vir ille pientiſſimus, quod & facit verbis officioſiſſimis. Immo, ſcripta ejus infra recenſenda, cum* Sinodalibus Decretis *in Cod. Cotton.* CLAVD. *A.* 3. *clare oſtendunt cum fuiſſe Antiſtitem vere Religioſiſſimum.*

II. *Verum, ut ad rem redeam; Ipſi Codd.* MSS. *in quibus reperitur nomen* LVPI *Epiſcopi, videntur fere teſtari eum fuiſſe Epiſcopum* Wigornienſem. *Hi ſunt numero quatuor, & nunc extant in celeberrimis Bibliothecis Bodleiana, Cottoniana, & Coll. Corp. Chriſt. Cantabr. Ex quibus ille qui in Bibl. C.C.C C. inſcribitur S.* 14. *fateor, nihil habet de loco unde latus fuit. Codex ille qui in eadem Bibl. inſcrib. S.* 18. *olim, ut videtur, fuit Eccleſiæ* Wigornienſis, *propterea quod* Canones, *aliaque ſcripta, quæ in eo habentur, habentur etiam in alio Cod. Wigornienſi, manu* Wulfgeati ſcriptoris *exarato, qui nunc in Bibl. Bodl. notatur* JVN. 121. *Porro, Cod. Cottonianus ex eo videtur fuiſſe* Wigornienſis *Eccleſiæ peculium, quod eos* Canones *& Leges exhibet, qui inveniuntur in Cod. S.* 18. *Bibl. C.C.C. C. niſi quis Eboracenſi potius Eccleſiæ eum adjudicandum cenſeat, propter* EXCERPTIONES DOMNI ECGBERHTI ARCHIEPI EBVRACE CIVITATIS DE SACERDOTALI IVRE. *quas etiam in* Wigornienſis *Eccleſiæ Archivis extitiſſe, conſtat ex Cod. C.C.C.C. K.* 2. *quem olim fuiſſe Eccleſiæ* Wigornienſis, *ſupra oſtendi. Codicem Bodleianum, qui nunc notatur* Jun. 99. *cum ejus altera parte, ſc.* JVN. 22. *ſcriptum fuiſſe* Wigorniæ *certum eſt, & forte ab eodem Wulfgeato, circa A. D.* 1064, *exceptis nonnullis Tabb. quas quidem ſcripſit* Edricus *Monachus etiam* Wigornienſis.

III. *In hoc ipſo Cod. C. C. C. C. S.* 18. *pag.* 19. *Habetur, inter alia quædam opera* LVPI EPI, *Admonitio ſive Paræneſis ipſius* Wulfstani *Archiepiſcopi, ad cujuſcunque conditionis homines curæ ſuæ commiſſos, Saxonicè; Nomen ipſius* WVLFSTANI *præ ſe ferens. In hac Admonitione ſive Paræneſi, ſecundum doctiſſ. Franc. Junii exemplar Apographum, extant nonnulla quæ Sermones eſſe ejuſdem* LVPI *ex aliis Codd. conſtant. Verbi gratia,* Leofan m̄. unbeſyrcandað þæt æfeſt Criſtenra manna gehwilc. *qui extat in Cod. Bodl.* JVN. 99. Leofan m̄. uton don eac ſwa uſ ðeawaſ iſ. *qui videtur extare in Cod. Bodl.* JVN. 22. *& in Cod. Cott.* CLEOPAT. B. 13. Leofan men. uton unbeſyrcandan eal ſwa uſ þeawaſ iſ, *qui videtur extare in Cod. Bodl.* JVN. 99. *& in Cod. Cotton.* NERO A. 1. *Denique* Giſ hit gefeoſeð ðæt on ðeodſcype becume, *qui etiam extant in iiſdem Codicibus, inter alia opuſcula ipſius* LVPI.

Verum, quæ de LVPO *ſive* WVLFSTANO *diſſertavimus Lectori grata eſſe non deſperans, Opera ejus omnia quæ hactenus mihi videre contigit recenſere noſtri eſſe duxi.*

LVPI *ſive* WVLFSTANI *Homiliæ* (*id genus enim Lucubrationes ejus*) *ſunt aut quæ nomen ejus præ ſe ferunt, aut quæ, etſi Anonymæ, propter Notas quaſdam ſignaque, ei adjudicandas eſſe cenſeo.*

In Codice Bibliothecæ C.C.C.C. qui inſcribitur S. 14. *pag.* 134. *extant hæc verba,* INCIPIVNT SERMONES LVPI EPI. *Hi Sermones merito æſtimarentur eſſe ſaltem illi tres, qui ab his verbis Incipiunt.*

1. Leofan m̄. uſ iſ ðeope beboden ðæt þe geopnlice myngian ⁊ læran ſcylan.
2. DE FIDE CATHOLICA.
   Leofan m̄. Doð ſwa eop micel þeawſ iſ. unbeſyrcandað þæt ælc Criſten man.
3. DE DIE IVDICII.
   Leofan m̄. ufne Dnihten Ælmihtig God uſ þuſ ſingallice manað ⁊ læreð.

   In hoc Cod. C. C. C. C. *viz.* S. 18. *ad pag.* 10. INCIPIVNT SERMONES LUPI EPI, *quorum tres priores ſunt,*

   Leofan m̄. Uſ iſ ðeope beboden. *ut ſup. n.* 1.
   Leofan m̄. ðoð ſwa eop micel ðeawſ iſ, *ut ſupra, num.* 2.
4. WVLFSTAN Ancebiſceop gnetað ſneondlice ðegnaſ on þeode, *quæ quidem Paræneſis dividi videtur in decem Sectiones.*

   In eodem Cod. ad pag. 82. SERMO LVPI AD ANGLOS, &c. *qui ſic Incip.*

5. Leofan m̄. Ge cnawað ðæt ſoð iſ. ðeoſ ponlð iſ on oferfte.

   In eodem Cod. ad pag. 86. SERMO LVPI, *qui ſic Incipit*

6. (Eala) Leofan m̄. uton unbeſyrcandan eal ſwa uſ þeawſ iſ.

   In Cod. Cott. cujus Nota eſt NERO. A.1. *invenitur* SERMO LVPI AD ANGLOS, *viz.*

   Leofan m̄. Ge cnawað þæt ſoð iſ, *ut ſupra, num.* 5.

   In Cod. Bodleiano qui Inſcribitur JVN. 99. *p.* 4. INCIPIVNT SERMONES LVPI EPISCOPI, *Quorum tres priores ſunt*

   Leofan m̄. Uſ b̄. iſ ðeope beboden, *ut ſupra, num.* 1.
   Leofan m̄. Doð ſwa eop mycel ðeawſ iſ, *ut ſupra, num.* 2.
7. Leofan m̄. Eallum Criſtenum mannum iſ mycel þeawſ þæt hy heora Fulluhtef.

   In eodem Cod. fol. 84, *b.* ITEM SERMO AD ANGLOS, &c.

   Leofan m̄. Ge cnawaþ þæt ſoþ iſ, *ut ſup. n.* 5.

   Notet tamen Lector, Sermones hos pene omnes reperiri in aliis Codd. ſine ulla LVPI *mentione, v. g.*

Num. 1. Leofan m̄. Uſ iſ ðeope beboden. *invenitur in Cod. Bodl. qui inſcrib. NE. F. IIII.* 12. *fol.* 144. *b. &, cum quadam diſcrepantia in Cod. Bodl.* JVN. 22. *fol.* 49.

N. 4. WVLFSTAN Ancebiſceop, &c. *Sectiones hujuſce Paræneſeos extare in Codd. Bodleianis & Cottonianis ſupra monui.*

N. 5. Leofan men. ge cnawað. *invenitur in Cod. Bodl.* NE. F. IIII. 12. *fol.* 143, *b. & in Cod. Bibl. C. C. C. C.* S. 14. *pag.* 95.

N. 6. (Eala) leofan m̄. uton unbeſyrcandan. *habetur in Cod. Bodl.* JVN. 99. *fol.* 90, *b. & in Cotton.* NERO. A. 1. *fol.* 118, *b.*

N. 7. Leofan m̄. eallum xp̄enum------- Fulluhtef. *exhibetur in Codd. Bibl. C. C. C. C.* S. 14. *pag.* 112.

& S. 18. pag. 105. & in Cod. Bodl. NE. F. IIII. 12. *fol.* 132.

LVPO *etiam, ſive* WVLFSTANO *adjudicanda ea cenſeo fere omnia, cùm quæ quovis Codice ſequuntur Rubricam ſive Inſcriptionem illam* INCIPIVNT SERMONES LVPI EPISCOPI, *tum quæ Anonyma cum ſint, Argumento tamen, dicendi genere, & formula in Exordio compellandi Auditores* (Leofan men.) *ab eo ſcripta videntur.*

In Cod. Bibl. C. C. C. C. cujus Nota eſt S. 14. *poſt tres ſermones qui proxime ſequuntur Rubricam* INCIPIVNT SERMONES LVPI EPI. *inveniuntur tres etiam alii qui illos excipiunt,* ſcil.

8. HER ONGINTH BE CRISTENDOME.
Leofan men. eallum Criſtenum mannum iſ micel þeanf. þæt hý heora Criſtendomeſ.
9. LAR-SPELL.
Leofan m̄. hpa mæg æfre oðrum fuſtoſ fneondſcipe.
10. LAR-SPELL.
Men þa Leofertan. Scſ̄ GREGORIVS cpæþ.

In Cod. C. C. C. C. qui inſcrib. S. 18. *poſt tres illos Sermones* LVPI *ſive* WVLFSTANI *qui Rubricam excipiunt* INCIPIVNT SERMONES LVPI EPI, *habentur & alii duo,* ſc.

11. HER IS GIT OTHER WEL GOD EACA, *ubi voces* GIT OTHER, *eundem Auctorem videntur indigitare.*
La leof. a iſ fra beteſa. fra Criſtenſa manna ma.
12. THIS MAN GERÆDDE THA SE MICEL HERE COM TO LANDE.
Ealle fe beſufan þæt fe geornlice eafnian þæt fe Godeſ miltſe.

In Cod. Bodl. JVN. 99. *Habentur Sermones plurimi qui Rubricam ſupradictam, & tres ſuperiores Sermones ſequuntur, qui quidem faciunt ut eos etiam* LVPO *noſtro adſcribendos exiſtimem. Ii autem ſunt*

13. INCIPIT DE VISIONE ISAIE PROPHETE, &c.
Fela iſ on bocum. þæſ þe mæg to birnan.
14. VERBA HIEREMIÆ PROPHETÆ.
Hieſemiaſ fe Witega mynegode to þeanfe.
15. DE SEPTIFORMI SPIRITV.
Iſaiaſ fe Witega afnat on his fitegunge.
16. DE ANTICHRISTO.
Leofan m̄. undeſtandaþ fſiðe geornе þæt gefihtlice.
17. HER ONGINTH BE CHRISTENDOME.
Eallum Criſtenum mannum iſ micel þeanf. *ut ſupra, num.* 8.
18. (Leofan m̄. We eof pillað be fumum dæle fecgan hu) Vnef Dnihtnef Apoſtolaſ.
19. (Leofan m̄.) Hit gefeaſþ hfilum on ðæſe bifig.
20. Thiſ Godſpel fegþ ⁊ fputelaþ þæt fela foſetacna.
21. DE TEMPORIBVS ANTICHRISTI.
Leofan m̄. uſ iſ micel þeanf ðæt fe fæſe beon þæſ egeſlican timan.
22. Leofan m̄. uſ iſ ffiðe micel þeanf on elcne timan.
23. DE FALSIS DIIS.
Eala gefyfnif þæt þuſh Deofol fela ðinga mifſof.
24. SERMO AD POPVLVM.
Leofan m̄. undeſtandaþ þæt æfeſt Criſtenſa manna gehfylc.
25. HER IS HALWENDLIC LAR ⁊ THEARFLIC, &c.
M̄ þa leof̄. gehfnaþ hfæt uſ haligе Bec beodaþ.
26. BE RIHTAN CRISTENDOME.
Micel iſ niþ þeaſif Criſtenum mannum.
27. BE ANE MVNVC-CILDE.
We fillaþ nu fecgan fume bifne to ðifum.
28. SERMO DE CENA DNI.
Leofan m̄. ic fille cifðan eof eallum.
29. BE GODES BYDELVM.
Ealla leofan m̄. fpifele iſ gefifne þæt fe nabbaþ. *Sequuntur in Cod. MS. alii Sermones, cum* LVPI *nomine inſcripti.*
30. BE MISTLICVM GELIMPAN.
Gif hit gefeofiþ þæt on þeod-ſcipe becume healic ungelimp.
31. BE BISCOP-HADVM.
Leofan m̄. Se halga Godſpelleſe Lucaſ ge-fputeloðe.

Ex his Sermonibus, inveniuntur plures in aliis Codicibus, ex. gr.

Num. 8. Leofan m̄. eallum ---- xp̄ nðomeſ. *habetur in Cod. Cotton.* NERO A. 1. *fol.* 77. *b.*
N. 10. M̄. þa leof̄. Scſ̄ Gnegoriuſ cp̄. *Extat in Cod. Bodl.* NE. F. IIII. 12. *fol.* 126.
N. 13 Fela iſ on bocum. *extat inter alia* LVPI *opera in Cod. C. C. C. C.* S. 18. *pag.* 61.
N. 14. Hieſemiaſ fe Witega. *extat inter alia* LVPI. *in eodem Cod. C. C. C. C. pag.* 64.
N. 15. Iſaiaſ fe Witega afnat. *extat in plurimis Codd.*
N. 16. Leofan men. undeſtandaþ fpiþe. *extat inter alia* LVPI, *in eodem Cod. C. C. C. C. pag.* 67.
N. 18. Leofan m̄. *ſive* Vfe Dnihtnef Apla ſ. *extat inter alia* LVPI *in eodem Cod. C. C. C. C.* S. 18. *pag.* 68. *& in Cod. Bodl.* NE. F. IIII. 12. *fol.* 141., *b.*
N. 19. Hit gefeaſþ hfilum. *habetur inter alia* LVPI *in eodem Cod. C. C. C. C. pag.* 71.
N. 20. Thiſ Godſpel fegð. *habetur itidem in eodem Cod. C. C. C C. pag.* 72.
N. 21. Leofan m̄. uſ iſ mycel þeanf þæt fe fæſe beon. *habetur inter alia* LVPI *in eodem Cod. C. C C. C. p.* 74. *& in Cod. C. C. C. C.* S. 14. *pag.* 1. *& in Cod. Bodl.* JVN. 22. *fol.* 115.
N. 24. Leofan m̄. undeſtandeð þæt æfeſt Criſtenſa manna gehfylc. *videtur extare in Cod. Cott.* TIBER. A. 3. *fol.* 86. *b.*
N. 30. Gif hit gefeofðe. *hebetur in Cod. Cotton.* TIBERIVS. A. 3. *fol.* 88. *b.*
N. 31. Se halga Godſpelleſe Lucaſ. *habetur in Cod. Cotton.* CLEOPAT. B. 13. *pag.* 73.

Porro in vetuſtis Codd. inveniuntur alii adhuc Sermones Saxonicè ſcripti, quos ob dictas ſupra rationes, à LVPO *compilatos fuiſſe credimus. Ii autem ſunt*

Cod. Bibl. C. C. C. C. qui inſcrib. S. 13. *in quo habentur*

32. LAR-SPEL. ⁊ SCRIFT-BOC. *pag.* 150.
Leofan m̄. ðoð fra ic eof bidde. gehfnað.
33. AMMONITIO AMICI. *&c. pag.* 159.
Eala ge fynfuman men.
34. LAR-SPEL. *pag.* 170.
M̄ þa leof̄. fe gehfnðon oft fecgan.
35. LAR-SPEL. *pag.* 209.
We fecgeaþ unum Cyne-hlafonde. ⁊ eallum Folce cifðan fillað.
36. *Pag.* 221.
Criſt cp̄ on his halgan Godſpelle. þæt fela Fofe-tacna.

Cod. Bibl. C. C. C. C. qui inſcrib. S. 14. *in quo habentur*

37. SVNNAN-DÆGES SPELL. *pag.* 38.
Hef fægþ on þiſſe Dnihtnef Æfenð-gefnite.
38. SERMONES. ANGELORVM NOMINA. *pag.* 73.
Hef ongинð m̄. þa leof̄. ymb unef Dnihtnef Æfenð gefnit. *ſequuntur & alii forte ejuſdem Auctoris, quos tamen procul omni dubio ei non adjudicare audeo, propterea quod nonnulli eorum inter* ÆLFRICI *ſermones reperiuntur.*

tur. Habentur etiam in hoc Cod. Bibl. C. C. C. C. nempe S. 18. *& alii* LVPI SERMONES. ſcil.

39. DE INITIO CREATVRÆ, &c. *pag.* 8.
Adam ſe æneſta man.

40. *Pag.* 57.
Eala leoſan m̄. uſ ſ ſpiðe micel þeanſ.

41. *Pag.* 78.
Leoſan m̄. Ælmihtiġ God uſ ſingallice manaþ.

In Cod. Bibl. Bodl. NE. F. IIII. 12. *habetur ſermo.*

42 DE CONFESSIONE. *fol.* 74.
Leoſan man. Ic axie ðe on Dnihtneſ naman.

Cod. Bibl. Bodl. JVN. 22.

43. DE DIE IVDICII. *fol.* 1.
Leoſan m̄. utan don ſſa uſ mycel þeanſ iſ.

Codex Cotton. qui inſcribitur TIBER. A. 3.

44. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 86. *b.*
Leoſan m̄. ſoſ une ealne þeanſe.

45. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 88.
Geonne ðe pitan þæt God iſ una ealna ſæðeſ.

46. TO EALLVM FOLKE. *Ibid.*
Vton beon ġeonne þancole on ælce piſan.

47. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 89.
Ælcne m̄. ic bidde ðe æniġe Godeſ eġe hæbbe.

48. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 89. *b.*
Hit þæſ nu ſeala ġeaſa þæt on þiſſeſne þeode pixoðan.

49. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 90.
Leoſan m̄. laġaþ Gode ſopolð laġan.

50. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 90, *b.*
Leoſan m̄. undeſtandað æneſt ----- þæt hi heoſa Fulluhteſ.

51. TO EALLVM FOLKE. *Ibid.*
Leoſan m̄. undeſtandað æneſt ---- þæt hi cunnan.

52. TO MÆSSE-PREOSTVM. *fol.* 91.
Saceſð ſcel on hiſ Scriſ-ſcine piſlice and peſlice læðan ȝ læſan.

53. TO MÆSSE-PREOSTVM. *fol.* 91.
Eala ſeala iſ þaſa ðe Saceſð haðeſ on unſiht ġeonnað Mæſſe-ſneoſt haðeſ. *cum aliis qui in eodem Cod. ſequuntur, de Pœnitentia.*

Cod. Cottonianus CLEOPAT. B. 13. *exhibet, pag.* 59.

54. DE DEDICATIONE ECCLESIÆ.
Leoſan m̄. Ic ſille eoſ nu cýþan ymbe Cýſicmæſſunġe.

Horum Sermonum nonnulli etiam inveniuntur in aliis Codd. exempli gr.

N. 34. m̄ þa leoſ̄. ðe ġehýnðon ſoſ oft ſecġan. *extat in Cod. C. C. C. C. qui inſcrib.* S. 9. *pag.* 221.

N. 37. Heſ ſæġð on þiſeſ Dnihtneſ Æſenð-ġeſſit. *habetur (tamen non ſine aliqua diſcrepantia) in Cod. Cotton.* TIBER. A. 3. *fol.* 81.

N. 39. Adam ſe æneſta man. *extat in Cod. Bodl.* JVN. 99. *fol.* 1. *Et in Cod. Cotton.* TIBER. A. 13. *(qui olim quoque fuit Wigornienſis Eccleſiæ) fol.* 114.

N. 43. Leoſan m̄. utan don ſſa uſ mycel þeanſ iſ. *extat in Cod. Cotton.* CLEOP. B. 13. *fol.* 1.

Canones quoque Eccleſiaſticos qui habentur in Codd. Bibliothecarum Bodleianæ JVN. 121. *Cottonianæ* NERO. A. 1. *& Collegii C. C. C.* S. 18. LVPO *noſtro Wigornienſi Epiſcopo adjudicandos exiſtimo, tum quod omnes illi Codices Wigornienſis Eccleſiæ, ut videtur, olim fuerunt Theſaurus; tum quod inter ejus Homilias ſparſim leguntur, præſertim inter illas, quæ extant in Codd. Cotton. & C. C C C. Idem affirmandum arbitror de Orationis Dominicæ & Doxologiæ Paraphraſibus Poeticis.*

Hactenus de LVPI *ſive* WVLFSTANI *ſcriptis vernaculis, de quibuſdam ejuſdem Præſulis ſcriptis Latinis pauca Lectorem monere viſum eſt.*

In hoc Cod. C. C. C. C. pag. 5. *& in Cod. Bodl.* JVN. 99. *fol.* 34. *Extat is ſermo* DE CHRISTIANITATE *Latine, cui inter Saxonicos* LVPI *noſtri octavum deſignavi locum.*

Hunc excipit in hoc Cod. & alius Sermo cujus Initium eſt Credite ergo Kariſſimi.

Is etiam Sermo cujus numerus eſt 13. *extat Latine tum in hoc cod. tum in alio.*

Is etiam Sermo cujus num. eſt 16. *habetur Latine in hoc Cod. & in Cod. Bibl. Bodl.* JVN. 99.

Sermo quoque DE ÆTATIBVS MVNDI, *&* de Genealogia Chriſti, *extat in hoc Cod. & in Cod. Bodl.* JVN. 99. *fol.* 31. *b.*

Sermo etiam ille DE BAPTISMO, *cujus initium* Primo neceſſe eſt ut Paganus Catecuminuſ ſit, *extat in hoc Cod. & in Cod. C. C. C. C* K. 2. *(qui olim quoque fuit Wigornienſis Eccleſiæ) & in ejuſdem Bibl. Cod.* L. 12. *videtur* LVPO *adſcribendus.*

Ejus etiam eſſe videtur ORDO VEL EXAMINATIO IN ORDINATIONE EPI, *qui extat in Cod. Cotton.* TIB. A. 3. *fol* 91, *b.*

In Cod. Cotton. NERO. A. 1. *ea videntur ſcripta Latina* WVLFSTANO *noſtro adſcribenda, quæ inveniuntur inter fol.* 126, *b. &* Excerptiones Ecgberhti Archiepiſcopi; *nimirum illa quæ inſcribuntur* DE VENERATIONE, DE PASTORIBVS NON RECTE AGENTIBVS, DE PASTORE ET PRÆDICATORE, DE CLERICIS, ET DE CANONIBVS.

XL. P. 86. SERMO LVPI.

Incip. Eala leoſan m̄. uton undeſtandan ealſpa uſ þeanſ iſ. þæt ðe heonan ſoſð ſaðian ſymle une piſan. ſoſ Gode ȝ ſoſ poſlde. piſlice ȝ pæſlice. and ſnam unſihte. ġebuġan to ſihte.

Expl. Wiſe pæſon poſlð pitan þe to ġodcundan ſiht laġan. poſlð laġa ſettan. ſolce to ſteoſe. ȝ Cniſte ȝ Cýninġe. ġeſehtan þa bote. þaſ man ſſa ſcolde maneġa ſoſ neode. ġepilðan to ſihte.

XLI. P. 87. *Sequitur* Collectio Canonum Eccleſiaſticorum, legum, &c. *hoc Ordine.*

BE CININCGE.

Incip. Cniſtenum Cininġe ġebýnað ſſiðe ſihte. þæt he ſý on ſæðeſ ſtæle.

BE CINEDOME.

XLII. *Incip.* Eahta ſpeſaſ ſýnðon. þe ſihtlicne Cyneðō tſumlice uppeġað. *Vide ſupra, pag.* 45.

Deſideratur Rubrica BE CÝNESTOLE (Orat. Labor. Bellat.)

XLIII. *Incip.* Ælc cýneſtol ſtent on þſ̄ ſtapelum, þe ſullice aſiht ſtent. an iſ. Onatoſeſ. *Vide ſupra, pag.* 46.

DE EPISCOPIS PAVLVS DICIT.

XLIV. *Incip.* Oportet en̄ ep̄m inreprehenſibilem eſſe. & reliq. Biſcopum ġebýnað ealðlice piſan. and piſdom.

ITEM.

XLV. *Incip.* Býſcopaſ ſculon bocū ȝ ġebeðū ſilliġan. ȝ ðæġeſ ȝ nihte oft. *Vide ſupra, pag.* 46.

DE EORLVM.

XLVI. *Incip.* Eoſlaſ ȝ Heneteġan. ȝ ðaſ poſlde Deman. ȝ eac Geneſan. *Vide ſupra, pag.* 46.

Be ſacenðum.

XLVII. *Incip.* Riht iſ þæt Saceſðaſ on heoſa ſcniſt ſciſnū. piſlice. ȝ pæſlice.

BB GEHADEDVM MANNV̄.

XLVIII. *Incip.* Eallū̄ cnıſtenū̄ mannū̄ ıſ micel ðeaſ. þæt hı nıht luſıan ⁊ unnıht aſcunian.

BE ABBODVM.

XLIX. *Incip.* Rıht ıſ þæt Abbodaſ. ⁊ huſu Abbatıſan. ſæſte on Mynſtrum ſingallice punian. *Vide ſupra, pag.* 46.

BE MVNECVM.

L. *Incip.* Rıhte ıſ þæt Munecaſ dæges ⁊ nihtes ınpeanðıge heoſtan. *Vide ſupra, pag.* 46.

BE MINECENAN.

LI. *Incip.* Rıht ıſ þæt Mynecena mynſtenlice macıan. eſne ſpa pe cpæðon. *Vide ſupra, pag.* 46.

BE PREOSTVM ⁊ BE NVNNAN.

LII. *Incip.* Ryht ıſ þæt Pneoſtaſ. ⁊ eſen pel Nunnan. negollice lıbban. *Vide ſupra, pag.* 46.

Be læpeðū̄ mannū̄.

LIII. *Incip.* Rıht ıſ þæt gehaðoðe m̄. þā̄ læpeðū̄ pıſſıan. hu hı heona æpe. *Vide ſupra, pag.* 47.

BE WVDEWAN.

LIV. *Incip.* Rıht ıſ þæt puðupan. annan bỳſene geonne ſılıgan. *Vide ſupra, pag.* 46.

BE CIRCAN.

LV. *Incip.* Rıht ıſ þæt Cnıſtene men Cnıſtendō̄ geonne healðan mıð nihte. ⁊ Cnıſteſ cınce æghpan. *Vide ſupra, pag.* 50.

LVI. BE EALLVM CRISTENVM MANNVM.

Incip. Rıht ıſ þæt ealle cnıſtene m̄ heona cnıſtendom nihtlice healðan. ⁊ þā̄ lıfe lıbban. *V. ſ. p.* 50.

LVII. P. 93. AN̄. M.XIIII. AB INCARN̄. DN̄I NR̄I IHV. XP̄I. *ſive lex Æthelredi Regis* BE CIRICES GRITHE.

Incip. Thıſ ıſ an ðaga Geneðneſſa. þe Engla Cynnge geðıhte mıð hıſ pıtena geþeahte. þæt ıſ æneſt þæt he pile þæt ealla goðeſ cınan beon fulleſ gnıðeſ punðe.

Expl. And utan ænne cyne Hlafond holðlice healðan. and fneonda gehpılc. mıð nihtan getnıſſan oðenne luſıge. ⁊ healðe mıð nihte.

LVIII. Pag. 96. HER GEBIRAT TO ÆÐE(L)STANES GERÆDNES. HV HE BE TEOÐVNGE GEREDDE. HER ONGINNETH EADMVNDES GERÆDNES.

Incip. Eaðmund Cyng gefamnode micelne Sinoð. to Lundenbırıg. on ða halgan Eaſtenlican tıð. æghpæn ge Goðcunðna haða. ge Woplðcunðna. þa pæſ Oða Ancēb̄. ⁊ Wulfſtan. Ancēb̄.

Expl. Ða ðe man ſpenıað. ⁊ lıblac pyncað. beon hı a fnam ælcum Goðeſ dæle apoſpene buton hı to nıhtne dæðbote. gecınnan ðe geonoſ.

Expl. And þe læna ð. þæc ælce Pneoſt. pıte to cyðanne. ðonne he cnıſman fecce. hpæt he on gebeðum. fof Cyncg. ⁊ Bıſcop. gedon hæbbe.

LX. P. 101. BE WERGILDV̄. ⁊ BE GETHINGTHVM.

Incip. Hpılum pæſ þæt leoð. and lagu. fof begeþıngþū̄. ⁊ þā̄ pænon þeoðpitan. punþſcipeſ punþe.

LXI. NORTH LEODA LAGA.

Incip. Nonð leoda Cyngeſ gılð ıſ. xxx. ðuſend ðnymſa.

LXI. BE MERCENA LAGA. *v.* p. 38.

Incip. Ceonleſ penigılð ıſ ------ Tpelf henðeſ manneſ að ıſ.

LXII. BE GEHADODRA MANNA ATHE ⁊ BE HADBOTE.

Incip. Mæſſe-pneoſteſ að. and ponld-þegneſ ıſ on Engla-lage gecealð eſenðıne.

Expl. ⁊ halıðom ⁊ haðaſ fon Goðeſ luſan punþoðon. ⁊ Goðeſ ðeopaſ. ðeoplice gnıðeðon.

Pag. 103. INCIPIT DE BAPTISMO.

Init. Primo neceſſe eſt. ut paganus. caticuminus ſit accedenſque ad baptiſmum. ut abrenuntiat maligno ſpū̄ ı.

Fin. Hæc enim ſunt veſtimenta, quibus ornari oportet filium regis ut poſſit ſtare. in aula cœleſti.

LXIII. P. 105. *Deeſt Homiliæ Rubrica. quæ in al. Cod.*
SERMO DE BAPTISMATE.

Incip. Leoſan m̄. eallū̄ Cnıſtenum mannū̄ ıſ micel ðeaſ þæt hı heona Fulluhteſ gefcað pıtan.

Eandem & auctiorem habes p. 116. *nam hæc deſinit his verbis.*

Expl. Ac ðo manna gehpılc ſpa ſpa hıſ þeaſe ıſ leonnige hıſ ðeaſe. and hıne ſılfne pænlice beðence. ⁊ hıſ cnıſtendō̄ clænlice healðe. ⁊ ælcne hæðendō̄ mıð ealle apunde.

LXIV. P. 108. DE ECCLESIASTICIS GRADIBVS.

Incip. Cınıc haðaſ ſındon to healðenne mıð ſpıðe micclū̄ pıſðome ⁊ mıð ealne clænefſe. *V. ſ. p.* 47.

LXV. P. 112. DE ECCLESIASTICIS OFICIIS.

Incip. Goðcunð þeoðom ıſ gefet on cınıclicum benungum. æfter Canonican gefunan to nyðnihte. *Vide ſupra, pag.* 47.

1. DE MATVTINALI OFFICIO.

Incip. On dægned man ſceal god henian. *Vide ſupra, pag.* 47.

2. DE OFFICIO PRIMÆ HORE.

Incip. On ðaſne ſonman dæg tıðe. þæt ıſ be ſunnan upgange. *Vide ſupra, pag.* 47.

3. DE OFFICIO TERTIÆ HORÆ.

Incip. On undenn pe ſculon God henian. ſonþā̄ on Undenn tıman. *Vide ſupra, pag.* 49.

4. DE OFFICIO VI. HORE.

Incip. On mıðne-dæg pe ſculon God henian. ſonþam to mıddeſ dægeſ Cnıſt. *V. ſupra, pag.* 49.

5. DE

5. De Officio None Hore.

Incip. On Non-timan pe ſculon God hepigan. foꝛ-ðā on ðone timan. *Vide ſupra, pag.* 49.

6. De Vespertinali Officio.

Incip. On æfen pe ſculon God hepian. on ðone timan man ofſpode. *Vide ſupra, pag.* 49.

7. De Completorio.

Incip. On foꝛan-niht pe ſculon God hepian. æp pe to bedde gan. *Vide ſupra, pag.* 49.

8. De Noctvrnali Celebratione.

Incip. On Uhton pe ſculon God hepian ealſpa Dauid cp̄. *Vide ſupra, pag.* 49.

Expl. þæt pe ſiððan á á. uſ gepeꝛtan magan and motan. on ecepe pepte. Amen.

LXVI. *Sequitur Admonitio de Horis quibus in quolibet die Deus precandus.*

Incip. Leoꝛan mī nu ic hæbbe be ſuman dæle gehpe-poð. be þā dæghpamlican tið þenungum. þe man to niðpihte don ſceal.

Expl. þæt iſ on Engliſc upe ſultum iſ on Dpihtenep naman. gelang þe gepcop ⁊ gepoꝛhte. heofonaſ ⁊ eoꝛþan. ⁊ ealle gepceaſta. Amen.

LXVII. P. 115. *His accedunt Multa* de Confeſſione.

Preueniat hunc famulum tuū qs̄ dn̄e miſc̄ dia tua ut om̄ſ iniquitateſ eiuſ celeri indulgentia deleantur per.

Exaudi q̄ ſ dn̄e ſuplicū pneceſ. Clamantes ad te q̄ ſ dn̄e.

Admonitio ad Confeſſarios. (*ſive ut ſupra, pag.* 51.

Be Mæsse-Preostas Gesceadwisnysse.)

1. Thæt ſceal gebencan pe þe bið manna ſapla læce. ⁊ heopa dæda gepita. þæt gedal ⁊ þæt gepcað. hu he mannū heopa dæda gepcnipe. ⁊ þeah hpæðpe ne foꝛðeme ne hig opmodene gedon. þoñ pe man hī hiſ mipdæda andettan pile. gehỳpe hī æpeꝛt gebildelice. hu hiſ pipe genað ſỳ. Gif he pille and cunne eadmodlice hiſ dæda andettan. and þu ongite þæt hī hiſ ſinna peopan. læp hine luflice. ⁊ mildheoptlice. Gif he ne cunne hiſ dæda andettan. and hiſ giltaſ aſmeagan. acſa hine hiſ pifena. ⁊ atned hī þa giltaſ ut. and apeꝛt hiſ dæda. ⁊ gebenc þu. þæt þu ne ſcealt næfne gelice deman. þā nican ⁊ þā heanan. þam fneon and ðā peopan. þā ealdan ⁊ þā geongan. þā halan. ⁊ þā unhalan. þā eadmodan. ⁊ þā ofepmodan. þā ſtnangan ⁊ þā unmagan. þā gehadodum ⁊ þam læpedum. Ælce dæde ſceal gepcað piſdema piſlice to ſcadan. hu heo gedon ſi. ⁊ hpaſ oððe hpænne. Niſ on ænigne timan unniht alifed. ⁊ þeah man ſceal fneolſtidan ⁊ fæptentidū. ⁊ on fneolſ ſtopan. eac ſpa geonnlicoꝛt beongan. And a ſpa man bið mihtigna oððe manan hadeſ. ſpa he ſceal deoppon foꝛ gode and foꝛ ponde. unniht gebetan. foꝛ ðā þe ſe maga ⁊ ſe unmaga. ne magon na gelice bỳndene. ahebban. ne ſe unhala ðā halum gelice. and þi man ſceal medemian ⁊ gepcadlice to ſcadan.

Forma Confeſſionis Fidei, & Peccatorum, ad Deum, adſiſtente Confeſſario.

2. Eftep þiſū apiſe eadmodlice to hiſ Scnifte. ⁊ cpeðe þonne æpeꝛt Ic gelife on Dpihtī heah fæðep. ealna þinga pealdend ⁊ on þone ſunu. ⁊ on þone halgan gaſt. ⁊ ic gelife to life æftī deaþe ⁊ ic gelife to apiſenne on domeſ-dæge. ⁊ eal þiſ ic gelife. þuſh Godeſ mægen and hiſ miltſe to peoſþone. And cpeðe þonne mid neopſigendum mode ⁊ eadmodlicē hiſ andetneſſa to hiſ Scnifte onbugende eadmodlice ⁊ þuſ cpeðe. Ic andette þe ælmihtigū Gode minum Scnifte þan gaſtlican læce. ealle ða ſỳnna. þe me æfne þuſh apinged gaſtaſ on bepmitene puſdon. oððe on dæde. oððe on gehohte. oððe pið pæpmī. oððe pið pifmī. oððe pið ænig gepceaft. gecỳndelicna ſinna. oððe ungecỳndelicna. Ic andette gifennefſe ætef ge æp tide ge ofep tide. Ic andette ælce gitſunga. ⁊ æfeft and tælneſſa. and tpifpnecneſſa. leaſunga. and unniht gilp. and idelpond. ⁊ unniht cỳſta. ⁊ ælcne glænge. þe to minef lichaman unnæde. æfne belumpe. Ic andette þæt ic pæf to oft ſinna pihta ⁊ ſinna gedafa. ⁊ ſinna gepita. and ſinna laneop. Ic andette minef modef mondon. and mæne aðaf and unnibbe. and ofepmodigneſſe. neceleaſneſſa Godef beboda. Ic andette eal þæt ic æfne mid eagū gepeah. to gitſunge. oððe to tælneſſe. oððe mid eanū to unitte gehinde oððe mid minū mude to unnỳtt gecp̄. Ic andette þe ealleſ mineſ lichamon ſỳnna. foꝛ fel and foꝛ flæſc. and foꝛ ban. and foꝛ ſinupan. ⁊ foꝛ næddpan. and foꝛ gniplan. and foꝛ tungan. and foꝛ peleꝛaſ and foꝛ goman. and foꝛ teð. and foꝛ feax. and foꝛ meaꝛh. and foꝛ æghpæt hneſtef oððe heaꝛdeſ. pæteſ oððe dnigef. Ic andette þæt ic min fulluht pỳnſ geheold. þoñ ic minū Dpihtene behete. ⁊ minne had þe ic ſcolde Gode and hiſ halgū to loſe healdan. and me ſilfū to ecepe hæle. Ic hæbbe unmedumlice gehealdan. Ic andette þæt ic mine tið-ſangaſ. oft agældе and ic ſpoꝛe mæne aðaſ minna Hlafonda life. and mineſ Dpihteneſ naman ic nemnode on idelneſſe. Ealleſ ic bidde mineſ Dpihteneſ foꝛgifneſſe þæt me næfne deoful on aftælan ne mæge þæt ic buton andetneſſe and betneſſa minna ſinna. Spa ic to dæg ealle andette. mine ſcỳlda toforan Dpihtne. Hælendum Cnifte. ſe pealdeð heofonaſ ⁊ eoꝛðan. ⁊ beforan þiſū helgan peofode. ⁊ þiſū Reliquium. ⁊ beforan minū Scnỳfte. and Dpihteneſ Mæſſepheofte. and eom on clænſe and on foþſe andetneſſe. and on Godan fillan to gebetenne ealle mine ſinna. and eft ſpilceſ gepican. ðæſ ðe ic æfne mæg.

And ðu Hælend Cnift ſỳ mỳltigende mỳnne ſaple. ⁊ foꝛgifende ⁊ ⁊ adilgigend mine ſỳnna. and mine giltaſ. þe ic pið oððe æp. æfne gefnemode. gelæde me to ðinū halgū and gecoꝛenum abuton ende on ecneſſe. Nu ic bidde þe eadmodlice Dpihtneſ Saceꝛd. þæt þu ſỳ me to gepitneſſe. on Domeſdæge. þæt þe deofol ne mage on me anfeald agan. and þæt þu to Dpihtī beo minī þingefne. ðæt ic mote mỳne ſinna and mine giltaſ gebetan ⁊ oþneſ ſpilceſ gepican. Toðon me gefultumige ſe dnihten ſe þe leoſaþ ⁊ nixað. abuton ende on ecneſſe. Amen.

Ylde and geogude. pelan and pædlan. hale ⁊ unhale. and hade gehpilcne. and gif hpa hpæt ungepealdeſ miſ deð. ne bið þæt na gelic. þam þe pilleſ ⁊ gepealdeſ filfpilleſ miſdeð. And eac ſe þe nỳd pỳnhta biþ ðæſ þe he miſdeð. ſe bið gebeoꝛgeſ ⁊ ðe betepan domeſ ſỳmle pỳnðe þe he nỳd pỳnhta pæſ þæſ þe he poꝛhte. Ælce dæde to ſcademan pæplice foꝛ gode and foꝛ poꝛlde. *Vide ſupra, p.* 51.

LXVIII. *De Confeſſione Peccatorum & Pœnitentia ſubeunda coram Epiſcopo Die Cinerum*, &c.

Thaſ þeapaſ man healt begeondan ſæ. þæt iſ. þæt ælc Biſcop bið hiſ Biſcop-ſtole on ðone poðneſ-dæg þe ſe hatað Capud ieiunii. ðonne ælc þaꝛa manna þe mid heafod leahtſe bepmiten bið on þaſe Sciſe. ſceal þoñ hī to cuman on dæg. and hiſ ſinna hī gecỳþan. and he ðonne tæceð him Dædbote. ælcum be giltef mæðe. þa ðe þæſ pỳnðe beoþ. he aſindpað oꝛ cinſclicum gemanan. and hi ðeah to heofa agenſe ðeanfe. hỳſteð ⁊ tihteð. and hi ſpa ðoñ be hiſ leafe. hā hpỳſfað. And eft on ðone

ðuſnes-dæg æſt Eaſtron. to ðane ylcan ſtope eal-le ȝeſomniað. and hī ſoñ ſe Biſcop oſeſt-ſinȝeð. ⁊ Abſolutionem deð. and hi ſpa hā hpýnſað. mid þæſ Biſcopes bletſunge ſiððan. ðiſ iſ þuſ to he-aldenne. eallum Cniſtenū ſolce. And þeah hpæþne ſceal ſe Saceſd ȝeoſnlice ſmeagan. mid hpil-ene on bniſdnesſe. and mid hpilcene ſulfremedo-nesſe. ſe dæd-beta ȝebet hæbbe. þæt hī ȝetæht þæſ. and ſpa him ſoſtgifnesſe don.

LXIX. P. 117. *Sequuntur multa de Pœnitentia, ex libro Pœnitentiali, quem ex Latino Saxonicum fecit* Ecgberhtus Eboracenſis Archiepiſcopus.

Incip. Gif læſede man oðesne ſlihð. buton ȝilte. fæſte vii. ȝeaſ on hlaf and on fæteſne. ⁊ ða iiii. ſpa hiſ ſcniſt hī tæce. and æft ðaſa. vii. ȝeaſa bote. æfne ȝeoſnlice he neoſtiȝe. hiſ miſdæda be þā dæle þe he mæȝe. ſoſþā hit iſ uncuð. hu andfænȝe hiſ bot pæſe mid ȝode. *V. ſup. p.* 53.

LXX. P. 121. Be Dædbetan. (*ſive, ut ſupra, pag.* 51. Be Scriftvm.)

Incip. On piſum Scniftе. bið ſpiðe foſð ȝelanȝ. foſ ſýn Godes manneſ nýd help ealſpa on ȝodan Læce biþ ſeoceſ manneſ lacnunȝ.

LXXI. P. 123. Heſ cýð on. hu Seoc man mot hiſ fæſte aleſan.

Incip. Man mæȝ aneſ dæȝeſ fæſten mid anan pæ-nige aliſan.

LXXII. Pag. 124. Be Mihtigvm Mannvm. (*ſcil. quomodo Magnates Pœnitentiam per amicos poſſunt ſubire.*)

Incip. Thuſ mæȝ mihtiȝ man. and fneond ſpeðiȝ. hiſ dæddote. mid fneonda fultume. micclū ȝe-liȝtan.

Expl. And þæt bið eac nihtaſt. þæt ȝehpa hiſ aȝe-ne miſ dæda. ſniece on him ſilfum. mid ȝeoſn-fulne bote. Scriptum eſt enim quia unuſquiſque onus ſuum portabit. *Vide ſupra, pag.* 67.

Pag. 125. *Locus ex libro Pœnitentiali* Theodori, de Ægris, qui jejunare ñ poſſunt. pretium viri vel ancille per mī ſe. vel per año. per menſe dicit. vel anno. quia potentes plus dare poſſt̄ per menſe, quā pauperiores per anno, &c.

LXXIII. P. 126. In Nomine Dn̄i (*Leges Canuti Regis.*)

Incip. Thiſ iſ ſeo Geſnæddneſ þe pitan ȝeſnæddon ⁊ be maneȝū ȝodū biſnum. aſmeadon. And þæt fæſ ȝeſoſden ſona ſpa Cnut Cýnȝc. mid hiſ pitena ȝeþeaht ſpið and fneondſcipe. betpeox Denun and Enȝlum. fullice ȝefæſtnode. ⁊ heoſa æſnſan ſaca. ealle ȝetpæmde. ðoñ iſ þæt æſeſt þæt pitan ȝeſnæddan þæt hi oſeſ ealle oðre ðinȝe cenne God æfne ſuſðodon.

Expl. And þæt hi ælþeodiȝe men. and ſeoſnſan cumene. ne týnſan. ne týnan. ⁊ þæt hi oþnū man-num unnihtne beodan ealleſ to ſpiðe. ac manna ȝehpilc oþrum beode. þæt niht ſý. þæt he pille þæt man hī beode. be ðā þe hit mæð ſý.

LXXIV. Be Sacerdvm. (*Homilia*)

Incip. Micel iſ and mæne. þæt Saceſd ah to donne folce to þeaſfe. undeſſtande ſe þe cunne. ȝif he hiſ Dnihtene ȝecpemeð mid nihte. Micel iſ ſeo halȝunȝ. ⁊ mæne hiſ ſeo halȝunȝ.

Expl. And á á manna ȝehpilc to punþunȝe hiſ Dnih-tene. do to Gode þæt he mæȝe ſoſdeſ and dæde ȝlædlice æfne. Ælmihtiȝū Gode ſi loſ ⁊ punð-mýnt. and fulfuldoſ þným æfne ſý to ſoſlde. Amen.

LXXV. P. 131. Heſ onȝinneð ſeo Geſnecednes þę Antioche þā unȝefælizan Cinȝce ⁊ be Apolonize ðam (Tiſiſcan Ealdoſman.)

Incip. An Antiochia þaſe ceaſtre. pæſ ſum Cý-ninȝc Antiochuſ ȝehaten. æftes þæſ Cýninȝeſ naman pæſ ſeo ceaſtre Antiochia ȝecizeð. ðiſeſ Cýninȝeſ cpen peaſð oſ liſe ȝeſiten. be ðane he hæfde ane ſpiðe plitiȝe dohtes. unȝelifedli-che fæȝeſneſſe.

Expl. And tpa bec he ſilf ȝeſette be hiſ fane. and ane aſette on þā Temple Diane. oþne on Biblio-theca. Heſ endaþ ȝepeaȝepela Apolloniuſ þæſ Ti-ſiſcan. næde ſe þe pille. And ȝif hi hpa næde. ic bidde þæt he ðaſ apendednesſe ne tæle. ac þæt he hele ſpa hpæt iſ to tale.

Hæc Hiſtoria (ſive Romanza ut dicunt,) Apollonii Regis Tyri *primitùs Græcè ſcripta fuit, deinde Latinitate donata, (Marco Velſero Judice) dum adhuc Romani rerum potiti ſunt. Ex Latino Saxonicè verſa ab Anonymo, utriuſque Linguæ ſatis perito. Nuſpiam hujuſce Hiſtoriæ Romanzæ Saxonice verſæ aliud exemplar adhuc vidi, cujus ope lacuna iſta prægrandis in hoc Cod. ſuppleri poſſit. Quod autem in Saxonicis deeſt, Latine extat in ſcriptis Codd. diverſarum Bibliothecarum; immò & integram Hiſtoriam habeas typis impreſſam inter alia Marci Velſeri opuſcula. Hiſtoriam* Apollonii *Græcè aiunt extare in Bibliotheca Cæſarea Vindobonenſi; & ex Græco litterato in linguam Græcam hodiernam eandem Metricè traduxit nonnemo, quam in uſum Popularium ſuorum publicavit, Venetiis, A. D.* 1601.

LXXVI. P. 147. Heſ cýð ymbe þa Halȝan þe on Anȝelcynne neſtað.

Incip. On uſeſ Dnihtneſ naman Hælendeſ Cniſ-teſ. Scī Aȝuſtinuſ ȝefullode Æþelbniht Cant-paſena Cýninȝe and ealle hiſ þeode. ðonne pæſ Eadbald Æþelbnihteſ ſunu Cýnȝeſ. ⁊ Biſnihtan hatte hiſ Cpen.

Expl. ðe hiſ þnidda-fædeſ Eadbold Cýninȝc. het aſettan. Gode to loſe and ſcā Maſian.

LXXVII. P. 149. Heſ onȝinneð ſecȝan be ðam Godeſ ſcm̄. ðe on Enȝla lande æſeſt neſton.

Incip. Scī Albanuſ Maſtiſ. on Bneotone. ſe neſt-eþ neah Wæclinȝa-ceaſtre be ðane ea. þe iſ ȝe-nemnod Wænlame.

Expl. Thoñ neſtеð ſcē Beocca Abbod. and Edoſ mæſſe-pſ. on Cýnteſiȝe þam mýnſtre. ⁊ ðaſ man oſſloh hund-eahtantiȝ Muneca mid him. ſi loſ and puldoſ Hælendum Cniſte. hiſ ȝodneſſa in ealna ſoſulda ſoſld on ecnýſſe. Amē.

Hoſce Tractatus de Sanctis Anglo Saxonicis & Wallicis in Anglia ſepultis, editurus Dn. Georg. Hickeſius.

LXXVIII. P. 151. Heſ cýdde God ælmihtiȝ hiſ mildheoſtniſſe þe he Abnahame behet. ⁊ Ioſepe and Abnahameſ oſſpninȝe.

Incip. Tha þa Ioſepe pæſ xvi. pintna. þa heolde hiſ fæden heoſde mid hiſ ȝebnoðdum.

Expl. ða comon hi eſ to him on ðā æftnan ȝeaſe ⁊ cpedon. Ne hele ſe þe hlauoſd þæt ſe nebbað naþeſ ne feoh ne oſiſ. ⁊ ðu ſýlſ paſt . . . . . .

Hæc Narratio de Joſepho Patriarcha eſt pars Verſionis (ſeu potius Excerptorum) Ælfrici *ex libro Geneſeos,* ſcil. *cap.* 37, *uſque ad cap.* 47. *verſ.* 18. *V. ſ. p.* 69.

LXXIX. P. 161. Incipivnt Versvs (*ſive* Meditatio) Bede Presbiterī. De Die Iv-dicii. (*Saxonicis Verſibus redditi.*)

Inc. Inter Florigeras Fecvndi Cespites Herbas. Flamine Ventorvm Resonantibvs Undiqve Ramis.

Hpæt

Hpæt in ana ſæt. innan beaſpe. mid helme beþeht. holte to middeſ. þæſ þa pætes bupnan. ſpeȝdon and uſnon. on middan ȝehæȝe. ealſpa ic ſecȝe. eac þeſ pýn pýſta. ſeoxon ⁊ bleopon innon þa̅ ȝemonȝe. on ænlicum ponȝe. ⁊ ða pudu beamaſ. þa ȝedon and ſpeȝdon. þuſh pinda ȝſnýne polcn þæſ ȝehſeſed. and min eaſme mod. eal þæſ ȝedſeſed.

HER ENDATH THOS BOC THE HATTE INTER FLORIGERAS. THÆT IS ON ENGLISC. BETWYX BLOWENDE THE TO GODES RICE FARATH. AND HV THA THROWIATH. THE TO HELLE FARATH.

Nu læſe ic ðe. ſpa man leoſne ſceal. ȝif ðu pille þæt bloſende ſice ȝeſtiȝan. ðænne beo ðu eadmod, &c.

Expl. Thu miht hý ȝeſle man. ȝif þu ſilian pilt. laſum minum. ſpa ic læſe þe digollice. þæt ðu ondæȝſned. oft ymbe þinſe ſauple næd. ſpiðe ſmeaȝe. hu þu þæt ece leoht. æſne beȝýtan mæȝe. ſiðe ȝeſecan. ðu ſcealt ȝlædlice. ſpiðe ſpincan. pið þæſ uplican eþel ſicef. dæȝef ⁊ nihtef. ðu ſcealt ðſuncen ſleon. ⁊ ða ofeſ ſýlle. ealle ſonlætan. ȝif ðu pilt. ða upplican eaſdpic ceoſan. þænne ſcealt ðu hit. on eoſðan æſ ȝeþencan. ⁊ ðu þe ſýlfne. ſpiðe ȝebinde. ⁊ þa unþeapaſ. ealle ſonlætan. þe þu on þif life æſ luſedeſt and ſedderſt.

LXXX. *Dein ſequitur Oratio Poetica ex Adonicis, quales facere potuerunt, verſibus partim Saxonicis partim Latinis.*

Thænne ȝemiltſad þe. N. mundum qui regit. ðeoda þným Cýninȝc. Thronum ſedentem. abutan ende. ſaule pine. Geunne þe on life. Auctor pacif. ribbe ȝeſælda. Saluf mundi. metod ſe mæſa. Magna uirtute. ⁊ ſe ſoð fæſta. Summi filiuf. ſo on fultu̅. Factor Cofmi. ſe of æðelne fæf. Uirginif partu. Clæne acenned. Xp̄s in orbem. Metod þuſh Marian. Mundi redemptor. ⁊ ðuſh þæne halȝan ȝaſt. Uoca frequenter. Bide helpeſ hite. Clemenf d̄s̄. Se onfended fæf. Summo de throno. ⁊ þæſe dænan. Clara uoce. þe ȝebýſd boda. Bona uoluntate. þæt heo ſcolde cennan. Xpm̄ rege̅. Ealſa cýninȝa cýninȝc. Caſta uiuendo. and þu þaf of fæſta. Virſtan. Supplex rogo. ſultumeſ bidde ſnicolo. Virginem almu̅. and þæſ æf̄t̄ to. Omnef ſci̅. Blið mod bidde. Beatuf & iuſtuf. þæt hi ealle þe. Unica uoce. ðinȝian to þeodne. Thronu̅ regente̅. Æcu̅ dnihtne. Alta polorum. þæt he þine ſaule. Summuf iudex. On ſo ſneolice. Factor aeternuf. and he ȝelæde. Luce perhenne̅. þæſ eadiȝe. Animæ ſcæ̅. Rice neſtat. Regna caelorum.

LXXXI. Pag. 167. *Paraphraſis Poetica in Orationem Dominicam.*

Pater nr̄.

Thu eaſt une fædeſ ealleſ pealdend. cýninc on puldre. ſonþam þe clýpiað. to þe ene biddaþ. nu ðu ýþoſt miht. ſaple alýſan. þu hiȝ ſændeſt æſ. ðuſh þine æðelan hand. unto þam ſlæſce. ac hpaſ cýmð heo nu. buton ðu engla ȝod eft hiȝ alýſe. ſaple of ſýnnu̅. þuſh ðine ſoðan miht.

Qui eſ in celif.

Thu eaſt on heofonu̅. hiht and fnofon. bliſſa beonhtoſt. ealla abuȝað to þe. þinſa ȝaſta þným. anſe ſtæfne. clýpiað to cniſte. cfeðað ealle þuſ. haliȝ eaſt þu haliȝ. heofon engla cýninȝc. ðnihten uſe. and þine ðomaſ ſýnd nihte ⁊ nume. næcð efne ȝahþam. æȝhpilcu̅ menaȝen ȝeþýnhta. þel bið ða̅ þe ſýncð. ſillan þinne.

Sci̅ ficetur nomen tuum.

Spa iſ ȝehalȝod. ðin heah nama. ſpiðe mæſlice. maneȝu̅ ȝeſeonðu̅. tpa and hund ſeofontiȝ. þæſ þe ſecȝað bec. þæt þu engla ȝod. ealle ȝeſettef. ælceſe ðeoðe. þeof. and ſiſan. ða ſüſnþiað þin peonc. ponðum and dædum. ðuſh ȝecýnd clýpiað. ⁊ cniſt heſniað. and þin loſ læðað. liſiȝenda ȝod. ſpa þu eaſt ȝeæþelod. ȝeond ealle ponld.

Adueniat regnum tuum.

Cum nu and mildſa. mihta palðend. and uſ ðin nice alýf. nihtſif dema. eaſda ſelof. and ece liſ. þaſ ſe ſib and luſu. ſamod ȝemetað. eaȝena beonhtnýf. and ealle mihðe ðoſ bið ȝehýned. þin haliȝe loſ. and þin micele miht. mannu̅ to ſnoſſe. ſpa þu engla ȝod. eallum blifſaft.

Fiat uoluntaſ tua.

Geſunþe þin pilla. ſpa ðu palðend eaſt. ece ȝopenod. ȝeond ealle ponld. and þu þe rilf eaſt. ſoðfæft dema. nice næðboſa. ȝeond numne ȝnund. ſpa ðin heah ſetl iſ. heah and mæſe. fæȝeſ ⁊ punþlic. ſpa þin fæðeſ ponhte. æðele ⁊ ete. ðaſ þu on ſittef. on ðinſe ſpiðſan healf. þu eaſt ſunu ⁊ fæðeſ. ana æȝþeſ ſpa. iſ ðine æðela ȝecýnd. micclum ȝemæſſod. and þu moneȝum helpſt. ealſa cýninȝa ðným. clýpaſt ofeſ ealle. bið þin puldor ponð. pide ȝehýned. ðonne ðu ðine fýnde fæȝene ȝeblifſaft. ſýlef miht and mund. micclum heſniȝe. and þe ðancíað. ðuſenda fela. eal engla ðným anſe ſtæfne.

Sicut in celo.

Spa ðe on heofonum. heah ðnýmneſſe. æðele ⁊ éce. á ðancíaþ. clæne and ȝecoſene. cniſtef þeȝnaſ. ſinȝað and bidðað. ſoðfæftne ȝod. anſe ⁊ ȝifneſſe. ealne ðeoðe. þonne þu him tiþaſt. týſ eadiȝ cýninȝc ſpa ðu eadmod eaſt. ealne ponlde. ſý ðe þanc ⁊ loſ. ðinſe mildſe. ſuldor and ſilla. þu ȝeþunþod eaſt. on heofonſice. heah caſene.

Et in terra.

And on eoſðan ealſa cýninȝa. help and heafod. haliȝ læce. neðe ⁊ niht ſif. num heoſt hlafond. þu ȝeæþelodeſt. ðe ealle ȝeſceafta. and to ſýndodeſt hiȝ. ſiððan on maneȝa. ſealdeſt ælce ȝecýnd. aȝene ſiſan. ⁊ á þine mildſe. ofeſ manna beaſn.

Panem nrm̄ cotidianum.

Spa mid ſibbe ſænſt. uſne hlaf dæȝhpamlice duȝuðe ðinſe. ſihtlice dæleſt. mete ðinum mannu̅. and him maſe ȝehætſt. æftef ſonð ſiðe. þineſ fæðeſ ſice. þæt þæſ on ſſuman. fæȝene ȝeȝeaſnfod. eaſda ſelofſt. ⁊ éce liſ. ȝif ſe ſoð and ſiht. ſýmle ȝelæſtað.

Da nobiſ hodie.

Sýle uſ to dæȝ. dnihten. þine mildſe and mihta. and uſe mod ȝebiȝ. þanc ⁊ ðeaſaſ. on ðin ȝeſil. bepýnc uſ on heoſtan. haliȝne ȝaſt on innan. and uſ fultum ſile. þæt ſe monton pýncan ſillan þinne. and þe betæcan týſ eadiȝ cýninȝe. ſaple uſe on þineſ ſilfeſ hand.

Et dimitte nobiſ debita nj̄a.

Fonȝif uſ uſe ſýnna þæt uſ ne ſcamige eft. dnihten uſe ðonne̅ þu on ðome̅ ſitſt. and ealle men up aſiſeð. ðe ſſa̅ ſiſe. ⁊ ſſa̅ ſeſe. ſuſdan acænneð. beoþ þa ȝebſoſnodon eft. ban mid ða̅ flæſce. ealle an ſunde. eft ȝeſonden. þaſ ſe ſſutollice. ſiþþan on cnaſað. eal þæt ſe ȝeſonhton on ſonldſice. betese ⁊ ſýnſe. ðaſ beoð buta ȝeaſa. ne maȝon

ꝑe hiꝛ na ðýnnan. ꝼoꝛðam ꝑe hiꝛ ðꝛihten ꝑaꝛ. anð ꝑaꝛ ȝepiꝛneꝛꝛe. beoð ꝑulðoꝛ micele. heoꝼon ꝑaꝛu. anð eoꝛðꝛ ꝑaꝛu. hel ꝑaꝛu ꝼꝛiðde. ꝑonne beoð eȝꝛa. ȝeonð ealle ꝑoꝛlð. ꝑaꝛ man uꝛ ðýhhað. on ðæȝ ðꝛe-ȝen eaꝛnðaꝛ. ðꝛihtneꝛ aꝛc. oððe ðeóꝼleꝛ ꝑeoꝑet. ꝛꝑa hꝑaðeꝛ ꝑe ȝeeaꝛnniað. heꝛ oñ liꝼe ða hꝑile. ðe uꝛe nihta mæꝛte ꝑæꝛon.

Sicut & noſ dimittimuſ debitoꝛibuſ nrr̄ ſ.

Ac ðonne uꝛ alýꝛað. liꝼiȝende God. ꝛaꝑle uꝛe. ꝛꝑa ꝑe heꝛ ȝiꝼað. eaꝛnmon mannū. ꝑe pið uꝛ aȝilt.

Et ne noſ inducaſ in temtationem.

Anð na uꝛ ꝑu ne læt. laðe beꝛꝑican. oñ coꝛtnun-ȝa. cꝑellan anð bæꝛnann ꝛaꝑla uꝛe. ðeah ꝑe ꝛinna ꝼela ðiðon ꝼoꝛ uꝛe ðiꝛiȝe. ðæȝeꝛ ꝛ nihteꝛ. iðele ꝛꝑꝛæce. anð unꝛihꝛ ꝑeoꝛc. ꝑine boðu bꝛæcon. ꝑe ꝑe biddað nu ælmihtiȝ ȝoð. aꝛe ꝛ ȝiꝼneꝛ. ne læt ꝛꝑa heanlice. ðin hanð ȝeꝑeoꝛc on ende ðæȝe. eal ꝼoꝛ-ꝑuꝛðan.

Sed libera noſ a malo.

Ac alýꝛ uꝛ oꝼ ýꝼele. ealle ꝑe beꝑuꝛꝼon. ȝoðeꝛ ȝiꝼneꝛꝛe. ꝑe aȝýlt habbað. ꝛ ꝛꝑiðe ȝeꝛinȝoð. ꝑe ꝑe ꝛoðꝼæꝛtan ȝoð. hæꝛꝛiað anð loꝼꝛiað. ꝛꝑa ꝑu hælenð eaꝛt. cýncbeaꝛn ȝecýðð. cꝑýcum ꝛ ðeaðum. æꝑele anð ece. oꝼeꝛ ealle ꝑinȝc. ðu mihꝛ on anꝛe hanð. eaðe beꝼealðan. ealne miðdan eaꝛnð. ꝛꝑilc iꝛ mæꝛe cýninȝc.

Amen.

Sý ꝛꝑa ꝑu ꝛilꝼ ꝑilt. ꝛoðꝼæꝛt ðema. ꝑe ꝑe enȝla ȝoð. ealle heꝛꝛiað. ꝛꝑa ꝑu eaꝛt ȝaꝑuꝛðoð. á on ꝑoꝛlða ꝼoꝛðð.

LXXXII. Paraphraſis Poetica in Doxologiam.

(Gloria Patri.)

Sý ðe ꝑulðoꝛ ꝛ loꝼ. ꝑiðe ȝeopnoð. ȝeon ealle ꝑeo-ða. ðanc anð ꝑilla. mæȝen anð milðꝛe. ꝛ ealleꝛ mo-ðeꝛ luꝼu. ꝛoðꝼæꝛtꝑa ꝛib. anð ðineꝛ ꝛilꝼeꝛ ðom. ꝑoꝛlð ȝeꝑliteȝoð. ꝛꝑa ꝑu ꝑealðan mihꝛ. eall eoꝛꝑan mæȝen. ꝛ upliꝼte ꝑinð. anð ꝑolcna ꝑealðeꝛꝛ. ealle on ꝑihꝛ.

Patri et filio et ſpiꝛitui ſcō.

Thu eaꝛt ꝼꝛoꝼꝛa ꝼæðeꝛ. anð ꝼeoꝛh hýꝛða liꝼeꝛ laððeoꝛ. leohteꝛ ꝑealðenð. aꝛunðoꝛoð ꝼꝛam ꝛinnū. ꝛꝑa ðin ꝛunu mæꝛe. ðuꝛh clæne ȝecýnð. cýninc oꝼeꝛ ealle. bealð ȝebleꝛꝛoð. boca laꝛeoꝛ. heah hiȝe ꝼꝛoꝼꝛe.

Sicut erat in principio.

Spa ꝑæꝛ on ꝼꝛuman. ꝼꝛea mancýnneꝛ. ealꝛe ꝑoꝛlðe. ꝑliꝛe ꝛ ꝼꝛeoꝼꝛe. clæne ꝛ cꝛæꝼꝛtiȝ. ðu ȝe-cýðdeꝛꝛ ꝑæt ꝑa ꝑu ece ȝoð ana ȝeꝑoꝛhteꝛꝛ. ðuꝛh haliȝe miht. heoꝼonaꝛ ꝛ eoꝛðan. eaꝛðaꝛ ꝛ uplýꝼt. anð ealle ꝑinc. ðu ꝛetteꝛꝛ on ꝼolðan. ꝛꝑiðe ꝼela cýnna. anð toꝛýnðꝛoðeꝛꝛ hiȝ. ꝛiððan on maneȝa. ꝑa ȝeꝑoꝛhteꝛꝛ. ece ȝoð ealle ȝeꝛceaꝼta. on ꝛix ðaȝu. ꝛeoꝼoðan ꝑu ȝeneꝛteꝛꝛ. ða ꝑæꝛ ȝeꝼoꝛðoð. ꝑin ꝼæȝene ꝑeoꝛc. anð ðu ꝛunnan ðæȝ. ꝛiꝼ halȝo-ðeꝛꝛ. anð ꝑu mæꝛꝛoðeꝛꝛ hine. maneȝum to helpe. ðone hea an ðæȝ. healðað anð ꝼꝛiꝑiaꝑ. ealle ꝑa ðe cunnon. cꝛiꝛtene ðeapaꝛ. haliȝne heoꝛt luꝼan. anð ꝑæꝛ hihꝛtan ȝeboð. on ðꝛihteneꝛ naman. ꝛ ꝛe ðæȝ iꝛ ȝeꝑuꝛðoð.

Et nunc et ſemper.

Anð nu ꝛýmle ꝑine ꝛoðan ꝑeoꝛc. anð ꝑine mice-le miht. maneȝū ꝛꝑuꝛelaðð. ꝛꝑa ðine cꝛæꝼꝛtaꝛ. hiȝ cýðað piðe. oꝼeꝛ ealle ꝑoꝛlð. ece ꝛꝛandaꝑ. ȝoðeꝛ hanð ȝeꝑeoꝛc ȝꝛoꝑeð ꝛꝑa ꝑu hete. ealle ꝑe heꝛꝛiaꝑ. haliȝe ðneamaꝛ. clænꝛe ꝛꝛeꝼne. anð cꝛiꝛtene bec eal miðdan eaꝛnð. anð ꝑe men cꝑeðað. on ȝꝛunde heꝛ. ȝoðe loꝼ ꝛ ꝑanc. ece ꝑilla. ꝛ ꝑin aȝen ðom.

Et in ſecula ſeculorum..

Anð on ꝑoꝛlða ꝑoꝛlð. ꝑunað ꝛ ꝑixað. cýninc in-nan ꝑulðne. ꝛ hiꝛ ꝑa ȝecoꝛenan. heah ꝑꝛýmneꝛꝛe. haliȝe ȝaꝛtaꝛ. ꝑliꝛiȝe enȝlaꝛ. ꝛ ꝑulðoꝛ ȝiꝼe. ꝛoðe ꝛibbe. ꝛapla ꝑancunȝ. moðeꝛ milðꝛe. ðaꝛ iꝛ ꝛeo mæꝛte. luꝼu haliȝ ðomeꝛ heoꝼonaꝛ ꝛýnðon. ꝑuꝑh ðine ecan ꝑoꝛð. æȝhꝑeꝛ ꝛulle. ꝛꝑa ꝛýnð ꝑine mihta oꝼeꝛ miðdan eaꝛnð. ꝛꝑutole anð ȝeꝛýne. ꝑæt ꝑu hiȝ ꝛilꝼ ꝑoꝛhteꝛꝛ.

Amen.

We ꝑæt ꝛoðlice ꝛecȝað ealle ꝑuꝑh clæne ȝecýnð. ꝑu eaꝛt cýninc on ꝑihꝛ. clæne ꝛ cꝛæꝼꝛtiȝ ꝑu ȝecýð-ðeꝛꝛ ꝑæt. ꝑa ꝑu mihtiȝ ȝoð. man ȝeꝑoꝛhteꝛꝛ. anð him ondýðeꝛꝛ. oꝛð ꝛ ꝛaꝑle. ꝛealðeꝛꝛ ꝑoꝛð ꝛ ȝe-ꝑitt. ꝛ ꝑæꝛtma ȝecýnð. cýðdeꝛꝛ ðine cꝛæꝼtaꝛ. ꝛꝑilc iꝛ cꝛiꝛteꝛ miht.

Pag. 170. *Modus Confitendi peccata Latinè.*

Pag. 179. *Sequuntur Canones numero 45 in uſum Clericorum, hac Præfatione eis præmiſſa.*

Obſecro voſ fratreſ dilectiſſimi, ut erga ſubdita-rum plebium profectum & emendationem, vigilan-tiſſima cura laboretiſ. qualiter illiſ viam ſalutiſ oſten-denteſ, & eoſ verbiſ & exempliſ inſtruenteſ. & voſ de eorum profectu, & noſ de vrā fidei agro dnō nrō Ihū Xpō auxiliante, fructuoſoſ illi manipulos reportemuſ. Obſecro etiam fraternitatem vrām. ut hæc capitula quæ ad emendationem vitæ breviter digeſſi, aſſidue legatiſ. ut memoriæ vræ commen-detiſ. & bonorum operum cultibuſ, ſive ſacrum ſcri-pturarum lectionibuſ componatiſ. Vitam & emen-detiſ, & cum ſubditiſ plebibuſ opitulante dnō ad regna cœleſtia pergere certetiſ.

LXXXIII. P. 222. *Deſideratur Rubrica hujus Homiliæ.*

Incip. Ic biðde eoꝛ ꝛ eaðmoðlice læꝛe men ꝑa leoꝛe-ꝛtan. ꝑæt ȝeꝑenen on ꝑiꝛꝛe meðnuclan tiðe ꝼoꝛ eoꝛꝑum ꝛýnnum. ꝼoꝛꝑan ꝑe on ꝑam to ꝑeaꝛðan liꝼe. uꝛe teaꝛaꝛ ꝼoꝛ naht beoð ȝetealðe.

Expl. Ac uton cýꝛꝛan to ꝑam beteꝛan. anð ȝeeaꝛ-nian ꝑæt ece ꝛice mið cꝛiꝛte. ꝛ mið eallan hiꝛ halȝan on ealꝛa ꝑoꝛulða ꝑoꝛulð abutan ende. amen.

LXXXIV. P. 231 *Canones illi 45 Præcedentes cum Præfatione, Saxonicè.*

Pag. 274. *Sequitur Epiſtola* Oſuuardi Monachi *ad Karolum Regem, Latinè ſcripta.*

Adnotatio de diebus Feſtivalibus.

Pag 275. Feſtivitates ſcō rum Apoſtolorum ſeu Mar-tyrum. antiqui patres in venerationis miſterio ce-lebrari ſanxerunt, vel ad excitandam imitationem. vel ut meritis eorum conſociemur atque orationibus adjuvemur. ita tamen ut nulli martyrum ſed ipſi Deo martyrum ſacrificemus. quamvis in memoriis martyrum conſtituamus altaria. Nemo enim Anti-ſtitum in locis ſanctorum corporum aſſiſtens altari aliquando dixit Offerimus tibi Petre aut Paule aut Cypriane. ſed quid offertur, offertur Deo qui mar-tyres coronavit.

Miſcellanea. B. *Cod. Chartac. recenti manu ſcri-ptus, quo inter alia, continetur*
Explicatio *Vocabulorum Saxonicorum quæ in Legibus Regum Saxonum occurrunt, extat apud Joannem Bromptonum, ad A. D.* 1066. *& apud Wheloc. Hiſt. Eccleſ. Bed.*

S. 15. *Cod. Membran. in Quarto manu Normanno-Saxonica, ſeu veteri Anglica ſcriptus: in cujus prima Pagina habetur hæc Adnotatio.*

Liber eccleſiæ ſcī Jacobi de Wigemore. quem Johannes Purcel dedit eidem eccleſiæ ad inſtanciam frīs Walteri de Lodelle ſenioris tunc Precentoris. Siquis dictum librum alienaverit à prædcā Eccleſia, uel titulum hunc malitioſe deleuerit. anathema ſit. Amen. fiat. fiat. fiat. Amen.

Hoc Opuſculum dicitur Ancrene piſſe, *& videtur excerptum ex Opere Latino* Simonis de Gandavo Epiſcopi Sarisburienſis *de vita ſolitaria, ad ſorores ſuas Anachoretas Ordinis S. Jacobi. Simon autem ille floruit circa A. D.* 1278.

De methodo hujus ſcripti, ſic dicit Autor, pag. 7.

Thiſ an Boc iſ todealet in eahte lesse Boke.
Nu mine leoue ſuſtren. þiſ boc ich to dealá on eahte deſtinctiunſ. þæt ge cleopieð dalen. ȝ euch piðute monglunge ſpekeð al bi him ſcolf of ſunderliche þingeſ. ȝ þah euchan riht falleð efter oðer. ȝ iſ þe leatere eauer iteiet to þe earre.
The earſte dale ſpekeð al of oper ſeruiſe.
The oðer iſ hu ge ſchulen þurh opr fiſ pitteſ piten oper heorte þæt ordre ȝ religum ȝ ſaple lif iſ inne. ȝ þiſ deſtinctum aren chapitreſ fiue. aſ fiſ ſtuchen after fiſ pitteſ þe piteð þe heorte aſ þakemen hper ſe ha beoð treope. ȝ ſpekeð of euch hpet ſunder lepeſ o rape.
The þriðde dale iſ of aneſ cunneſ fuheleſ þe Dauið i þe ſapter eueneð him ſcolf to aſ he pere ancre. ȝ hu þe cumde of þe ilke fuheleſ beoð ancren iliche.
The feorðe dale iſ of fleſchliche fondungeſ. ȝ gaſteliche baðe. ȝ confort agemeſ ham ȝ of hare ſaluen.
The fifte dale iſ of ſchrift.
The Seſte dale iſ of penitence.
The Seoueðe of ſchir heopte hpi me ah ȝ hpi me ſchal ihū criſt luuien. ȝ hpet binimeð uſ hiſ luue ȝ let uſ him to luuien
The eahtuðe ðale iſ al of þe uttre riyle. earſt of of mete ȝ of ðrunch. ȝ of opre þingeſ þæt falleð þer abuten. þrefter of þe þingeſ þe ge mahen unðeruon ȝ hpet þingeſ ge mahen piten oðer habben. þrefter of oper claðeſ ȝ of ſpucche þingeſ aſ þer abuten falleð. þrefter of oper perkeſ. of ðoðdunge and of bloðletunge. of oper meidneſ riple. aleaſt hu ge ham ſchulen leoflich learen.

S. 16. *Cod. membr. in Octavo craſſiori, ad cujus calcem habentur hæ Adnotationes recentu manu ſcriptæ.*

The Rede boke of Darbeye (in the Peake in Darbyſhire.)

This Booke was ſumtime had in ſuch reverence in Darbieſhire that it was commonly beleved that whoſoever ſhould ſweare untruelie upon this booke ſhould run madd.

In eo autem continentur

I. *Fragmentum Dialogorum inter* Salomonem *&* Saturnum *veteri manu ſcriptum, verſibus Saxonicis, quibus etiam plurimæ habentur* Literæ Runicæ, *ſicut & in Cod. Exonienſis Eccl. de quo vid. D. Hickeſii Gram.*

II. Liber Pontificalis *Latine* (*ſive potius* Miſſale,) *qui, ut videtur ex Tabula Paſchali, &c. ſcriptus fuit A. D.* 1061. *In hoc libro ad rem noſtram accedunt*

1. *Obſervationes quædam, ad* Compotum Eccleſiaſticum *ſpectantes, Latinè & Saxonicè.*
2. *In Calendario, cernuntur* Nomina Menſium Saxonica, *cum obſervatt. de menſura dierum & noctium, &c. Saxonicè.*
3. *Recenſio dierum* Feſtivalium, *per totum annum Saxonicè.*
4. Preces *quamplurimæ Latinæ, cum Rubricis Saxonicis.*
5. Exorciſmuſ aquæ ad judicium Dei demonſtrandum.
6. *De Viſitatione* Infirmorum, *Saxonicè.*

Miſcellan. G. *Cod. partim membranaceus partim chartaceus, in fol. min. in quo, ad rem Saxonicam ſpectant ea, quæ ſequuntur,*

I. Pag. 7. *Folium quod videtur avulſum ex libro Evangeliorum Saxonico hujuſce Bibliothecæ, qui inſcribitur* S. 4. *in eo continentur*

1. *Scriptum Saxonicum* de Reliquiis *Sanctorum quæ in ſcriniis Bathonienſis Eccleſiæ reperierunt Ælſigus Abbas & Fratres ejuſdem Monaſterii.*
2. Reliquiæ *quæ Monaſterio S. Petri Bathoniæ adquiſivit Heorſtanus.*
3. *Reliquiæ quas Eccleſiæ Bathonienſi dedit Wulwinus de Readington.*
4. *Teſtificatio Ingenuitatis* Leofenothi *Ægelnothi filii de Korſtune, qui ſeipſum cum prole emit ex Ælfſigo Abbate & Conventu Bathonienſi* 5 *Oris &* 12 *Ovibus.*
5. *Manumiſſio* Wilwigi *quem ex Ælfſigo Abbate emerat Pater ejus Ægelſigus de Linnecume.*
6. *Manumiſſio* Hildeſigi *quem ex Ælſigo Abbate emerat Pater ſuus Ægelſigus Byttici filius,* 60 *denariis.*
7. *Manumiſſio* Leofgifæ *Cognomento Dægean de Northſtolce cum prole ſua, quam ex Ælſigo Abbate emit Godwigus cognomento Bucca.*
8. *Manumiſſio* Godwini *Cognomento Bace de Stantune, per Ælfſigum Abbatem.*

II. Pag. 55. Sodalitas Religioſa *Saxonice ſcripta, quæ inita fuit inter Wulſtanum Epiſcopum Wigornienſem, Ægelwigum Abbatem Eoſeſhamienſem, Wulfwoldum Abbatem de Ceorteſige, Ælſſigum Abbatem Bathonienſem, Eadmundum Abbatem Perſcorenſem, Rawulfum Abbatem Wincelcumbenſem, Særlonem Abbatem Gleweceaſtrenſem, & Ælfſtanum Decanum Wigoraceaſtrenſem, quam publici juris fecit D. Hickeſius in Diſſertatione ſua Epiſtolari.*
Deſiderantur autem nomina Monachorum Eccleſiarum Perſorenſis, Winchelcumbenſis, Gloceſtrienſis, & Wigornienſis, qui omnes hujus ſodalitatis ſocii fuerunt.

III. Pag. 57. *Regiſtrum Cartarum Abbatiæ* S. Petri de Bath, *circa tempora Henrici II Anglorum Regis ſcriptum; ex quo, Cartas tantum quæ aut Saxonice ſcribuntur, aut ſaltem Terminos terrarum Saxonice exhibent, hic in medium profero.*

1. *Donatio* 30 *Manſarum* æt Dýddanhamæ *Monaſterio S. Petri in Bathonia, per* Ædwigum Regem. A D. 956, *Indict.* 15.

P. 61. 2. *Donatio* 10 *manſarum in loco qui dicitur* Priſtun, *& quinque in alio loco qui dicitur Æſctun monaſterio S. Petri æt Bathum. per* Æthelſtanum *Regem, An. D.* 931.

P. 65. 3. *Donatio* x. *manſarum* æt Corſantune, *cuidam fideli miniſtro nomine Æthelnotho, per* Eadmundum *Regem, A C.* 941. *Indict.* 14.

P. 67. 4. *Donatio* 5 *manſarum* æt Weſttune, *cuidam fideli miniſtro nomine Æthelere, per* Eadmundum *Regem, A. C.* 946. *Indict.* 4.

P. 70. 5. *Donatio* 10. *manſarum* æt Corſatun, *cuidam fideli fœminæ nomine Ælfswidæ, per* Eadwigum *Regem. A. C.* 956.

P. 71. 6. *Redditio* 5 *manſarum* æt Ælueſtone, *&* 5 *manſarum* æt *Æſctune, quas* Æthelſtanus

Rex obtulerat eccleſiæ beati Petri in Bathonis civitate, nuper tyrannide abſtractarum, per Eadwigum *Regem.* (*Diviſiones Saxonicè. Cum diviſionibus & conſuetudinibus in Dyddenham.*)

P. 73. b. 7. Conventio inter Stigandum Archiepiſcopum & Conventum Bathæ.

Hep ſputelaꝺ on þiſum ȝepꝛite þæt Ælfpiȝ abbuꝺ anꝺ eall ſeo ȝefeꝛnæꝺen on Baꝺan. hæfꝺ ȝelæten to ſtiȝanꝺe aꝛcheꝺ̄. xxx. hýꝺa lanꝺeſ æt Dýꝺꝺanham̄e hiſ ꝺæȝ. piþ. x. maꝛcan ȝolꝺeſ. anꝺ pi̊ꝺ. xx. punꝺon ſeolfꝛeſ. anꝺ æftep hiſ ꝺæȝe ȝa hýt eft into þam haleȝan mýnſtpe. miꝺ mete anꝺ miꝺ mannū̄. ſpa full. anꝺ ſpa foꝛꝺ ſpa hit ꝺænne bý̊ꝺ. ⁊. i. maꝛc ȝolꝺeſ to eacan. ⁊. vi. mepꝛſpun. ⁊. xxx. þuſenꝺa hæꝛinȝýſ. ælc eaꝛe. þýſ ýſ to ȝepittnýſſe. Eaꝺfeaꝛꝺ cýninȝe. anꝺ Eaꝺȝý̊ꝺ ſeo hlæfꝺiꝛȝe. anꝺ Ealꝺnýꝺ aꝛcheꝺ̄. anꝺ Heꝛeman ꝺ̄. anꝺ Giſa ꝺ̄. anꝺ Haꝛolꝺ eoꝛl. anꝺ Toſſtiȝ eoꝛl. anꝺ Æþelnoꝺ abꝺ̄. anꝺ Æȝýlpiȝ abꝺ̄. anꝺ Æȝýlſiȝe abꝺ̄. anꝺ Oꝛꝺꝛic abꝺ̄. anꝺ Eſeȝaꝛ ſtealleꝛe. anꝺ Roulf ſtealleꝛe. anꝺ Bonꝺiȝ ſtealleꝛe. anꝺ maneȝa oþꝛe ȝoꝺe menn þe heoꝛa naman heꝛ aꝛꝛiſtene ne ſýnꝺon. ⁊ ȝýf æniȝ mann ſi ſpa ꝺýꝛſtiȝ þæt pille þiſ aꝛenꝺan ſi he amanſumoꝺ fꝛam cꝛiſte. anꝺ fꝛam ſcā̄ maꝛian. anꝺ fꝛam ſcē̄ Petꝛe. þam haleȝan apoſtole. anꝺ fꝛam eallum cꝛiſtef haleȝum æfꝛe on æcnýſſe. buton he hýt eft ꝺe maꝺoꝛ ȝebete.

P. 73. 8. *Reſtitutio* 5 *manſarum* æt Weſtune *eccleſiæ S. Petri in Bathonia per Regem* Eadwigum. *A. C.* 961.

P. 74. 9. *Donatio* 5 *manſarum* æt Hamtun *cuidam fideli nomine Heholm, per* Eaꝺpiȝum *Regem. A C.* 956. *Indictione* 14.

P. 75. 10. *Donatio* x *manſarum* æt Forda *Cœnobitis deo ſervientibus in monaſterio S. Petri in Bathonia, per* Eadwigum *Regem. A. C.* 957. *Indict.* 15.

P. 77. 11. *Donatio* 5 *manſionum in* Northſtoc *fratribus in monaſterio S. Petri æt Bathum, per* Cynulfum *Regem. A. C.* 808.

P. 78. 12. *Reſtitutio* 5 *manſarum in* Tottonſtoc *eccleſiæ S. Petri in Bathonia, per* Eadgarum *Regem, A. C.* 961.

P. 79. 13. *Donatio unius caſſæ* æt Geofanſtiȝe, *fideli miniſtro Æthelwold, per* Eadgarum *Regem A. C.* 961. *Indictione* 4.

P. 81. 14. *Donatio* 2 *manſarum cum dimid.* æt Stantune, *cuidam Decurioni nomine Ælfſige, per* Eadgarum *Regem. A. C.* 963.

P. 82. 15. *Donatio bis quaternarum præter ſemiſſem manſiuncularum in Stantun Æſcwig Abbati ad eccleſiam S. Petri in urbe Achumanenſi* (acmanneſceaſtep.) *per* Eadgarum *Regem. A C.* 965.

P. 84. 16. *Donatio denarum manſiuncularum in Corſantun Deo & S. Petro in civitate Aquamania, per* Eadgarum *Regem. A. C.* 972.

P. 85. 17. *Venditio* 10 *caſſatorum* æt Cliftune *eccleſiæ S. Petri* æt *hatum Bathum, per Eadgarum Regem, Æſcwigo Abbate & Monachis Regi dantibus* 100 *auri mancuſas ac* 10 *terræ manſas in Cumtun. A. C.* 970.

P. 87. 18. *Donatio* 3 *manſarum & dimid.* æt Welweſtoce *Eccleſiæ S. Petri in Bathonia, per* Æthelredum *Regem. A. C.* 984.

P. 88. 19. Teſtamentum Wulfaru, *Saxonicè quam publici juris fecit D. Hickeſius.*

Incip. Ic Wulfaꝛu biꝺꝺe minne leoꝛan hlaꝛoꝛꝺ Æþelꝛeꝺ kýninȝ him to ælmiſſan. þæt ic mote beon mineſ cpýꝺeſ ſýnþe. Ic kýꝺe þe leoꝛ heꝛ on ꝺiſum ȝepꝛite hpæſ ic ȝeann into Baþum to Scē̄ Petꝛeſ mýnſtpe. fꝛoꝛ mine eaꝛman ſaple. anꝺ fꝛoꝛ minꝛa ýlꝺꝛena.

P. 90. 20. *Donatio terrarum in* Æſſpica *Wlfwoldo Abbati, per* Eadweardum *Regem. A. D.* 1061. *Indict.* 14. *Epact.* 6. *Concurrent.* 1.

P. 94. 21. *Donatio earundem Terrarum Monaſterio Bathonienſi, per eundem* Wlfwoldum, *Saxonicè.*

P. 94. 22. *Donatio terrarum in* Ceoꝛlecumbæ, *Monaſt. S. Petri Bathon. per* Wilhelmum *Regem, Saxonicè.*

------- 23. *Confirmatio ejuſdem Donationis per eundem Regem.*

P. 95. 24. *Cyrographum inter Conventum Bathæ & Will. Hoſet de Ceorlecumba, Saxonicè.*

Subnectuntur & alia quædam Inſtrumenta ſive Cartæ huic Regiſtro, recentioribus & diverſis manibus exaratæ.

IIII. *Sequuntur in Chartis Apographa quarundam Cartarum cum Terminibus Saxonicè quæ ex Autographis* (*ut videtur*) *deſcripſit* D. Henricus Talbot *Eccleſiæ Norwicenſis Præbendarius. Ea autem ſunt*

1. P. 139. *Donatio.* x. *manentium in Fearnbeorgan, fideli miniſtro Ælfeah, per* Æthelſtanum *Regem.*

2. P. 143. *Donatio.* xx. *Manent. ad Cetwuda &* æt Hilꝺeſ *Æthelmæro Præſidi, per* Eadredum *Regem A. D.* 949. *Anno Regni* 3.

3. P. 145. *Donatio* 3 *Caſſatorum in Beorthan cuidam Vaſallo nomine Ælfwine, per* Eadredum *Regem, A. D.* 952.

4. P. 147. *Reſtitutio.* xx. *Manſiuncularum Æthelwaldo Abbati & Monaſterio S. Mariæ de Abbandune, per* Eadwigum *Regem, A. D.* 956. *Indict.* 14.

5. P. 149. *Donatio* 20 *Hidarum* æt Taꝺmæꝛton *S. Mariæ & Cœnobio Abbandunenſi, per* Eadwigum *Regem. A. D.* 956. *Indict.* 14.

6. P. 155. *Conceſſio* 25 *Manſarum* æt Cifantea, *cuidam fideli miniſtro nomine Wulfrico, per* Eadredum *Regem A. D.* 951. *Indict.* 9.

7. P. 159. *Donatio* 5 *Manſarum* æt Stowe . . . . . *Byrhtelmo, per* Eadwigum *Regem. A. D.* 956. *Indict.* 14.

8. P. 161. *Conceſſio* 5 *manſ. in Tadmertun cuidam fideli, nomine Beorhtnoth, per* Eadwigum *Regem. A. D.* 956. *Indict.* 14.

9. P. 167. *Donatio* 25 *Caſſatorum* æt *Fifhidan, Eccleſiæ B. Mariæ æt Abbandune, per* Eadgarum *Regem, A. D.* 968.

10. P. 169. *Donatio* 15 *Caſſatorum* æt Cýnne. *Eccleſ. B. Mariæ æt Abbandune, per* Æthelredum *Regem. A. D.* 929. *Indict.* 14. (12.)

11. P. 171. *Carta Æthelſtani Regis de Terris in Dumoltan, Eccleſiæ* (*Abbandunenſi*) *reſtitutis, per* Eadgarum *Regem.*

12. P. 175. *Donatio* 2 *manſ. & dimid. æt Dumaltun, cuidam Miniſtro nomine Wlfrick, per* Æthelredum *Regem, A. D.* 995. *Indict.* 8. *Annoque regni* 17.

Harum Cartarum Autographa D. Henr. Talboto *deſcribenda exhibuit* D. Owenus, *qui ea omnia* (*ut videtur*) *collegerat poſt Monaſterii Abbandunenſis Deſtructionem ad quod pertinebant.*

V. *Sequuntur Apographa aliarum Cartarum, præſertim Fundationum Monaſteriorum, ſcil.* Derham, Eoveſham, Egneſham, Dernhale, *Eccleſiæ Cathedralis* Norwicenſ. Elienſ. Exonienſ. *Monaſterii de* Bello, *cum aliis Cartis quæ pertinebant ad Monaſterium de* Burton *ſuper Trentam,* Feuerſham, Thorney, S. Edmundi *de Bury,* S. Auguſtini *Cantuar, &c. quæ omnia Latine tantum exhibentur.*

Miſcellanea. M. *Cod. Chartaceus, in quo ſcribuntur, jubente, ut videtur, Reverendiſſimo* Matthæo Parkero *Archiep. Cantuarienſi, è Cod. quem ille Bibliothecæ Publicæ Cantabrigienſi legavit*

I. Ad

I. Ab Scripturarum lectionem exhortatio.

Incip. Theo ꝑæðinʒ haliʒꝑa Geꝑꝑiꝛe ꝛ oncnapenÿꝛ
ꝑæꝑ æcan eaðiʒnÿꝛꝛe.

II. *Pars prior libri Geneſeos Saxonicè 25 Capita complectens, cui præmiſſa eſt Ælfrici Epiſtola nuncupatoria, quæ ſic*

Incip. Ælfꝑic Munuc ʒꝑet Æþelpeaꝑð Ealðoꝛman eaðmoðlice.

Cod. membr. & antiquus, quem haud ita pridem vir cl Daniel Rogerſius huic bibliothecæ dono dedit: in eo habentur Anicii Manlii. T. S. Boethii libri de Conſol. Philoſophiæ, *quorum primus, & pars lib. ſecundi, tam in Textu, quam in Margine gloſſatur Saxonicè.*

Cod. membr. circa tempora Caroli Calvi Francorum Regis ſcriptus, & ab eodem cl. viro D.R. huic Bibl. donatus. Continet autem Aurelii Prudentii Poemata, *quibus ſparſim ſcribuntur nonnulla verba Saxonica.*

O. 6. *Cod. membr. in Quarto in quo continetur Pſalterii* D. Hieronymi *Gallici verſio Metrica lingua veteri Anglica: loco ſpeciminis hujuſce Verſionis, ſit Pſalmus, cui Titulus* Iubilate, *ſive Centeſimus.*

Mirþes to God al erþe þæt es
Serues to louerð in faines.
In ʒo ÿhe ai in his siht
In ʒlaðnes þæt is so briht.
Whites þat Louerð God is he ðus
He us maðe and our self noht us.
His folk and shep of his foðe
In ʒos his ÿhates þæt are ʒuðe.
In Schrift his porches beliue.
In Ympnes to him ÿhe schriue.
Herÿhes his name for Louerð is henðe.
In ai his merci ðo in strenðe and strenðe.

R. 11. *Cod. membr. in Octavo, in quo habetur Hiſtoria Poetica, lingua veteri Anglicana, ex libris Geneſeos & Exodi deſumpta: quæ ſic*

Incip. Man og to luuen ðat Rimes ren.
The wiſſed ꝑel ðe logede men.
Hu man may him ꝑel loken
Thog he ne be lered on no boken.
Luuen God and ſerven him ay.
For he it hem ꝑel gelden may.
And to alle Criſtenei men.
Boren pais and luue by tꝑem.
Than ſal him almighti luuven.
Here by neðen and ðund abuuen.
And giuen him bliſſe and ſoules reſte.
That him ſal eauermor leſten.
Ut of Latin ðis Song is dragen,
On Engleis ſpeche on ſoðe ſagen.
Criſtene men ogen ben ſo fagen.
So fueles arn quan he it ſen dagen.
Than man hem telled ſoðe tale.
Wid londes speche and ꝑordes ſmale.
Of bliſſes dune of ſorꝑes dale
Quhu Lucifer ðat deuel dꝑale.
And held hem ſÿerd in helles male.
Til God frid him in manliched.
Dede mankinde bote and red.
And unſꝑered al ðe fendes ſped.
And halp ðor he ſag mikel ned.
Biddi hie ſingen non oðer led.
Thog mad hie folgen idel hed.
Fader God of alle ðhinge
Almightin Louerd hegeſt Kinge,
Thu giue me ſeli timinge
To thau men ðis ꝑerdes bigininge.
The Lauerd God to purðinge
Queðer ſo hic rede or ſinge.

L. 15. *Codex membranaceus & antiquiſſimus in Quarto, (ſed quod dolendum, initio mutilus,) in quo, majoribus & rotundioribus litteris Romanis ſcribuntur Evangelia quatuor Latine, ſecundum verſionem D. Hieronymi: haud tamen abſque majoris momenti Lectionibus ab Editione Vulgata diſcrepantibus. De hoc autem Codice notandum eſt, eum ab aliis antiquiſſimis Codicibus, quos in Anglia ſcriptos eſſe conſtat, cum quoad membr. faciem, tum quoad Atramenti Colorem, tum denique quoad Litterarum ductum, maxime differre.*

Quæ quidem cum aliis infra dicendis rationibus faciunt ut credam hunc Codicem unum eſſe eorum, quos ad Auguſtinum Anglorum Apoſtolum, & primum Dorobernenſium Archiepiſcopum Mille & centum ad-hinc Annis, miſit Gregorius Magnus *Papa Romanus. De libris ab eo in Angliam miſſis, conſulat eruditus Lector Joannem Diaconum in vita Gregorii Mag. cap. 37. & Bed. Hiſt. Eccleſ. Lib. I. Cap. 29.*

I. *Hunc Cod. quondam ad Abbatiam S. Auguſtini Cantuariæ pertinuiſſe, ante ſeptingentos annos fidem facit Conventio Saxonice ſcripta (paulo ante Initium Evangelii ſec. D. Marcum) quæ facta fuit inter* Wulfricum *Abbatem (qui floruit A. D. 949. &* Ealdredum *Lifingi filium; his verbis.* ✠ In nomine Dnī nꝛī Ihū Xꝓī. Heꝛ ꝛputelað on þiꝛum Geꝑꝑiꝛe hu Wulfꝑic Abb. ⁊ Ealðꝛeð Liꝼingeꝛ ꝛunu þæꝛ ðeʒneꝛ þæꝛon ꝛammæle ÿmbe þæt land æt Cliꝼe. þæt he ʒebeh ꝛoꝛ Goðeꝛ eʒe. and ꝛoꝛ Scꝫ Auʒuꝛtinuꝛ. and ꝛoꝛ hÿꝛ ꝛꝑeonda mÿneʒunʒe. mið landе into Scē Auʒuꝛtine. ⁊ ælce ʒeaꝛe ꝛÿlð on Scꝫ Auʒuꝛtinuꝛ Mæꝛꝛe-ðæʒ. 1. punð to ʒeꝛꝑutelunʒa. and æꝼteꝛ hÿꝛ ðæʒe. ʒanʒe þæt land into Scē Auʒuꝛtine ꝛꝑa ʒeꝑeꝛnð ꝛꝑa hÿt þonne bÿð. Thiꝛeꝛ ÿꝛ to ʒeꝛitneꝛꝛe. ꝛe Hiꝛeð æt Scē Auʒuꝛtine. and ꝛe æt Xpeꝛ Cÿꝛnean. ⁊ Liꝼinʒ hiꝛ ꝼæðeꝛ. ⁊ Siꝑeaꝛð. and Siꝑeð hiꝛ bꝑoðoꝛ. and Wulfꝛtan æt Sealt-ꝑuða. and oðeꝛ Wulfꝛtan. and þiꝛ ꝛÿ ʒeðon ꝛoꝛ Siꝼeꝛð. and ꝛoꝛ hiꝛ oꝼꝛꝑinʒ to hÿꝑa ꝛaꝑle ðeaꝛꝼe á butan enðe. Amen.

II. *Verum ad calcem Evangelii ſec. D. Matthæum, habetur Teſtamentum* Eathburgæ (*in quo recitantur quæ Legavit Monaſterio S. Auguſtini*) *ante annos octingentos ſcriptum. Quod quidem Teſtamentum publicavit D. Georgius Hickeſius in Diſſertatione ſua Epiſtolari.*

Huic Teſtamento Teſtes ſubſcripſerunt Dꝑihtnoð Abb̄. Pꝑ̄. and Oꝛmunð Pꝑb̄. Æþelꝑeð Pꝑ̄. Wÿnbeꝛe Diacon. Beahmunð. Cenheaꝛð. Hÿꝛe. Aðða, &c. *& in Annalibus Abbatiæ S. Auguſtini,* MS. *in Bibl. Aulæ S. Trinitat. Cantabr. extat ſeries Abbatum ejuſdem Monaſterii, â Petro primo Abbate, A. D. 598. Latine ſcripta, in qua ad Ann. Dom. 844. cernitur nomen* Diernodi, (*male ſcriptum ut videtur pro Drihtnotho*) *cui ſucceſſit* Winherus *A. D. 863. cui etiam ſucceſſit* Bewmundus (*rectius* Beahmundus) *A. D. 866. qui quidem Wynherus & Beahmundus in Teſtamento memorantur.*

CODD. ANGLO-SAXONICI BIBLIOTHECÆ PVBLICÆ CANTAB.

COD. *membr. paulo poſt conquiſitionem Angliæ, ut videtur, ſcriptus, cujus fronte habetur hæc Adnotatio.* Sum Academiæ Cantabrig. Quem olim fraude abreptum, è Bibliotheca Publica, reſtitui curavit Abrahamus Whelocus: *in eo continentur*

Ælfrici Grammatica, *ſive* Excerptiones ex Priſciano Minore vel Majore.

Notandum vero, hoc in Cod. Gloſſ. pene totum deſiderari.

Cod. membr. paulo ante victoriam Normannicam, ut videtur, exaratus. Ad frontem ejus habetur hæc Adnotatio, **This booke was bequethed by the Right Reverend Father Mathewe Archbyſhoppe of Canterburye to Sr Nicholas Bacon Knight Lord Keeper,** &c. **Who do give the ſame to the Univerſitie of Cambridge** Anno 1574.

In eo autem inveniuntur

Orationes & Preces ante Pſalterium.

I. Pſalterium *S. Hieronymi* Romanum, *cum interlineari verſione Saxonica. Notandum vero, quod in hoc Cod. Textus Latinus Nigro; Verſio Saxonica, Rubro; Tituli Viridi ſcribuntur colore.*

Specimen Verſionis Saxonicæ ſit Pſalmus ille qui dicitur

JVBILATE.

ꝑẏnſumiaꝺ Goꝺe eall eoꝛꝺe ꝺeoꝛia� Dꝛihtne on
Iubilate Deo omniſ terꝛa. ſervite Domino in

bliꝛꝛe Inꝛgaꝺ on ꝛeꝛihꝺe hiꝛ on ꝑẏnſumnẏꝛꝛe.
letitia. Intrate in conſpectu eiuſ in exultatione.

ꝑita� ꝛe ꝺæt Dꝛihtẏn he ẏꝛ Goꝺ. he ꝑoꝛhte uꝛ
Scitote quod Dominuſ ipſe eſt Deuſ. ipſe fecit noſ

⁊ nalẏꝛ ꝑe uꝛic. ꝑe ꝛoꝑlice ꝛolc hiꝛ ⁊ ꝛcep
et non ipſi noſ. noſ autem populuſ eiuſ et oueſ

læꝛꝛa hiꝛ inꝛgaꝺ ꝛatu hiſ on anꝺettnẏꝛꝛe
paſcuæ eiuſ. Intꝛate portaſ eiuſ in confeſſione.

caꝛẏꝛtunẏꝛ hiſ on ẏmenum anꝺittnẏꝛꝛe. heꝛꝛaꝺ
atꝛia eiuſ in ẏmniſ confeſſionum. Laudate

naman hiꝛ ꝛoꝛꝺon ꝑẏnſum ẏꝛ Dꝛihten on ecnẏꝛ-
nomen eiuſ quoniam ſuauiſ eſt Dominuſ. in eter-

ꝛe milꝺheoꝛtnẏꝛꝛe hiꝛ ⁊ oꝺ on ꝑoꝛulꝺ ꝑo-
num miſericordia eiuſ. et uſque in ſeculum ſe-

ꝑulꝺe ꝛoꝺꝺfæꝛtnẏꝛꝛe hiꝛ.
culi ueritaſ eiuſ.

II. *Sequuntur Cantica ſacra, ex quibus* Canticum *Iſaiæ*, Canticum Annæ, Canticum Moyſis, Canticum Abbacuc, Canticum Moyſis ad filioſ Iſrahel, Canticum trium puerorum, Magnificat, Canticum Zachariæ, & Quicunque vult *exhibentur Latinè & Saxonicè; reliqua, una cum pluribus Precibus, Latinè tantum. Notandum vero, in Litania extare hæc verba*: Ut Archiepiſcopum noſtrum, & omnem Congregationem illi commiſſam in ſancta Religione conſervare digneris, te rogamus: *quibus pene inducor ut credam hunc Cod. olim pertinuiſſe ad Eccleſiam Chriſti Salvatoris Cantuariæ.*

Cod. membr. in fol. min. circa tempus Conquiſitionis Angliæ ſcriptus, in quo habentur

I. *Evangelia quatuor Anglo-Saxonicè, iis Rubricis inſignita, quas ex hoc Cod. ſumptas Oxonienſi,* Matthæo Parkero, *ut videtur, jubente, inſcripſit nonnullus Saxonice eruditus. De hoc Cod ſic ſcribit Cl.* Mareſchallus, *in Obſervatt. in verſ. Anglo-Sax.*

Pag. 490. Cantabrigienſis & Hattonianus ut plurimum inter ſe conſpirant, ſed ab aliis duobus (Oxon. & Benedict.) ſæpiſſime variant dialecto. Horum autem, inferius, ut opinor, ſeculum redolentium, Cantabrigienſem habui longè politiſſimum.

II. Pag. 344. *Geſta Salvatoris noſtri, ſive* Pſeudo-Evangelium Nichodemi.

Incip. On ꝑæne halȝan ꝺꝛẏnnẏꝛꝛe naman. Heꝛ onȝẏnnaꝺ ꝑa ȝeꝺonan ꝑẏnȝ ꝑe be uꝛum Hælenꝺe ȝeꝺone ꝑæꝛon. eal ꝛꝛa Theoꝺoꝛiuꝛ ꝛe mæꝛa Caꝛene hẏꝺ ꝛunꝺe on Hieꝛuꝛalem on ꝑæꝛ Pontiꝛcan Pilateꝛ Dom-ehne. eall ꝛꝛa hẏꝺ Nẏchoꝺemuꝛ aꝛꝛaꝺ. eall mẏꝺ Ebꝛeiꝛcum ꝛtaꝛum. on manegum bocum ꝺuꝛ aꝛꝛẏꝺen.

Hunc Tractatum ex hoc Cod. deſcripſit Cl. Junius, *quem deinde cum exemplari Cottoniano contulit. Tandem vero, ſc. A. D.* 1699. *Apographum Junianum Oxoniæ Edidit, cum variantibus Cottoniani Cod. Lectionibus, ad calcem Heptateuchi, amicus noſter* Edwardus Thwaiteſius *Coll. Reg. Soc.*

III. Nathanis Judæi *Legatio Fabuloſa ad Tiberium Cæſarem.*

Incip. On Tibeꝛiuꝛ ꝺaȝum ꝑæꝛ miclan Caꝛeneꝛ hẏꝺ ȝelamp bẏnnan lẏꝺlum ꝛẏnꝛte æꝛꝺeꝛ ꝑam ꝑe uꝛe heoꝛenlica Hlaꝛoꝛꝺ ahanȝen ꝑæꝛ. Hẏꝺ ꝑæꝛ ꝑæt ꝛum æꝑele man ꝑæꝛ. ꝑæꝛ nama ꝑæꝛ Tẏꝛuꝛ. and he ꝑæꝛ on æquitania-ꝛice Cẏninȝ undeꝛ Tẏbeꝛie ꝑam Caꝛene. ⁊ he ꝑæꝛ oꝛtoꝛt puniȝende on ꝑæne Ceaꝛtne ꝺe ꝑæꝛ ȝenemneꝺ Lẏbie.

Expl. And Tibeꝛiuꝛ hẏne ꝛẏlꝛne ȝeeaꝺmeꝺde. ⁊ ꝛe hꝛeoꝛla ꝑe him æꝛ lanȝe on ꝑæꝛ. ꝑeaꝛꝺ ꝑa ꝛona nẏꝺeꝛ aꝛeallen. ꝑæt hẏꝛ lẏchama ꝑæꝛ ꝛꝛa clæne ꝛꝛa bẏꝺ ȝeonȝeꝛ cilꝺeꝛ. and he ꝛona ȝelẏꝛꝺe and ꝑeaꝛꝺ ȝeꝛullod and eall hẏꝛ hẏneꝺ. and eall ꝛolc ꝺe hẏm undeꝛ ȝeꝑeodd ꝑæꝛ. on naman uꝛeꝛ Dꝛihtneꝛ Hælenꝺeꝛ Cꝛiꝛteꝛ. ꝑam ꝛiȝ ꝛulꝺoꝛ ⁊ ꝛuꝛꝺmẏnt á in ealna ꝛoꝛulꝺa ꝛoꝛulꝺ. AMEN.

VI. *Manumiſſio* Reinoldi *cujuſdam, in hac Formula.* Heꝛ ciꝺ on ꝺiꝛꝛeꝛne Bec. ꝑæt Aluꝛic ꝛe Canonica oꝛ Execeꝛtne aliꝛꝺe Reinolꝺ. at Heꝛbeꝛꝺi. and at hiꝛ Cilꝺen. ⁊ at ȝeal hina oꝛꝛꝛꝛinȝe mid. ii. ꝛcill. ⁊ Aluꝛic hine clipaꝺ ꝛꝛeon and ꝛaccleꝛ a tune and oꝛ tune. ꝛoꝛ Goꝺeꝛ luue. and ꝺiꝛ iꝛ ꝛeo ȝeꝛitneꝛꝛe. Ioanne Aluꝛiceꝛ ꝛune. ⁊ Nicole. and Ailꝛic. and Randolꝛ. Alwoꝛꝺ cilꝺ. Oꝛb̄n Clopeleꝛ ꝛun. Ricaꝛꝺ a Pauleꝛ ꝛtꝛet. and Ricaꝛꝺ Theoꝺ.

Reliqua abſcinduntur.

Fronte Cod. habentur hæ quæ ſequuntur Inſcriptiones.

Hunc textum Euangeliorum dedit Leofricuſ Ep̄s æccleſiae Sc̄i Petri Apoſtoli in Exonia. ad utilitatem ſucceſſorum ſuorum - - - - - - - - - - - - - - -

Thaꝛ Boc Leoꝛꝛic b̄. ȝeꝛ Sc̄ō Petꝛo. and eallum hiꝛ æꝛteꝛ-ȝenȝum into Exanceaꝛtre Goꝺe miꝺ to ꝺenienne -

Manu autem neoterica, Hunc Codicem Evangeliorum Gregorius Dodde, Decanus Eccleſiæ exonienſ. cum aſſenſu fratrum ſuorum Canonicorum dono dedit Matthæo Cantuarienſi Archiepiſcopo, qui illum in hanc novam formam redigi & ornari curavit. 1566.

In ſuperioribus Lacunis Anathemata, quæ Librorum Inſcriptionibus Leofricus adjunxerat, nonnullus ſibi male conſcius, temeraria manu, abraſit. Hic obiter non poſſum non notare, quod ad calcem Codicis Bibl. Bodl. qui inſcribitur NE. A. 4. 1. nonnulla SS. Auguſtini & Ambroſii Opera continentis, ſubjiciuntur hæc verba.

Hunc librum ſcripſit Frater Willm̄s de Wodecherche Laicus, quondam converſus, Pontis Roberti, cujus anima in pace requieſcat. Amen.

Liber S. Mariæ de Ponte Roberti, qui eum abſtulerit, aut vendiderit, vel quolibet modo ab hac domo alienaverit, vel quamlibet ejus partem abſciderit, ſit Anathema Maranatha. Amen.

Aliena manu. Ego Johannes Exon̄ Epus̄, neſcio ubi eſt domus prædicta, nec hunc librum abſtuli, ſed modo legitimo adquiſivi.

Hic fuit Joannes Grandiſonus Exonienſis Epiſcopus, qui floruit circa A. D. 1327.

Cod.

Cod. membr. in fol. min. circa conquiſitionem Angliæ eleganter ſcriptus. in eo continetur

Bedæ Presbyteri *Hiſtoria Eccleſiaſtica gentis Anglorum, Saxonice verſa ab Ælfredo Rege.*

Hunc Cod. præcipue ſecutus eſt in ſua Editione Abrahamus Whelocus, *ut ipſe dicit in Præfatione.*

Inſeruntur quamplurimis in locis, verba Latina & Anglica, ut in aliis Codd. Saxonice ſcriptis, ab iis qui literarum Saxonicarum ſtudio operam ſuam navabant.

Cod. membr. in fol. paullo ante Conquiſitionem Angliæ eleganter exaratus, in quo continetur

I. Gregorii Magni *Papæ de Cura Paſtorali libb. 4. Paraphraſtice ab Ælfredo Rege in linguam Saxonicam verſi.*

II. *Præfatio Regis, cum Poemate quod illam ſequitur, in quo Liber per Proſopopœam Lectorem adloquitur ex Saxonico Latine verſa, per neotericum quendam, forte Guil. Lambardum.*

III. *Ad calcem Cod. habentur Epiſtolæ binæ originales à reverendo viro* Joanne Juello *Epiſcopo Sarisburienſi ad Reverendiſſ. Matthæum Parkerum Archiepiſcopum Cantuarienſem datæ, quas in tantorum virorum memoriam hic inſerere placuit.*

1. **My dewtie moſt humbly premiſed, with like thankes for your Graces great gentleneſſe, at my late beinge there, it may pleaſe your Grace to underſtand, that accordinge to my promiſſe I have ranſacked our poore Librarie of Sarisburie and have founde nothing worthy the findinge, ſavinge onely one booke written in the Saxon tongue, whiche I minde to ſende to your Grace by the nexte conveniente meſſinger. The booke is of a reaſonable bigneſſe, wel neare as thicke as the Communion booke. Your Grace hathe three or four of the ſame ſiſe. It may be Alfricus for all my Coninge. But your Grace will ſoone finde what he is. Other certaine bookes there are of** Rabanus **and** Anſelmus, **but as common, ſo alſo litle woorthe. If I had any leaſure I would ſend your Grace the Titles of al. But as nowe I am entring into the Viſitation of my Dioceſe. By the waye, if I may learne of any Antiquities, I wil doo your Grace to underſtande. Thus I humbly take my leave, from. Sar. 18. Januar. 1568.**

Your Graces moſt humble

Jo. Sarum.

2. **After my moſt humble Commendations, beeing nowe newly returned from the Viſitation of my Dioceſe, and having this conveniente meſſenger, I thought it my dewtie to perfourme my promiſſe. And therefor have ſente your Grace that hidden treaſure that we had in our Librarie. Whether it be Alfricus or no, or what matter it conteinethe, your Grace wil ſoon Judge. I have made enquirie for ſutche Antiquities, as I have paſſed through my Cleregie in this Viſitation, but as yet I can finde nothinge. If there be any thinge founde I ſhal have underſtandinge of it. I wil not forgeate to write to M. Bullinger. And if your Grace ſhal otherwiſe commande me to ought els, I am alwaies ready. Thus I humbly take my leave, from Sar. 31. Januar. 1568.**

Your Graces moſt humble

Jo. Sarum.

Hoc in Cod. Epiſtola ſive Præfatio Ælfredi Regis ad Wulfſigum Schireburnenſem Epiſcopum inſcribitur; veroque ſimile eſt, hunc Cod. ex illo ipſo Autographo fuiſſe deſcriptum, quem cum pugillari ad Schireburnenſem Eccleſiam miſit ille Tranſlator Regius, ſicut promiſerat in eadem Præfatione.

† Vid. Gul Malmesb. de geſtis Regum Angl. lib. II.

Cod. membr. antiquus, & optimæ notæ in Quarto majori, quondam Eccleſiæ Exonienſis, & in Leofrici Epiſcopi Donatione (de qua vid. ſupra, pag. 80) hoc Titulo deſignari videtur. Ful Spel-boc Wintner ⁊ Sumener. *ab Abrahamo Wheloco dictus* Liber Homiliarum Catholicarum, *qui etiam ex hoc Cod. multa ſumpſit lectu non indigna. In eo continentur varia* Ælfrici *clariſſimi ſcriptoris opera, quæ hoc Ordine ſequuntur.*

Pag. 1. INCIPIT PRÆFATIO HVIVS LIBRI IN NOMINE DNI.

Ego Ælfricuſ alumnuſ Athelwoldi benevoli & uenerabiliſ præſuliſ ſalutem exopto Domno Archiepiſcopo Sigerico in Domino. Licet temere vel præſumptuoſe, tamen tranſtulimuſ hunc codicem ex libriſ Latinorum, ſcilicet ſanctæ Scripturæ in noſtram conſuetam ſermocinationem, ob ædificationem ſimplicium qui hanc norunt tantummodo loquutionem ſive legendo ſive audiendo. Ideoque nec obſcura poſuimuſ verba, ſed ſimplicem Anglicam, quo faciliuſ poſſit ad cor pervenire legentium vel audientium. ad utilitatem animarum ſuarum. quia alia lingua neſciunt erudiri, quam in qua nati ſunt. Nec ubique tranſtulimuſ verbum ex verbo, ſed ſenſum ex ſenſu, cavendo tamen diligentiſſime deceptivos erroreſ, ne inueniremur aliqua Hæreſi ſeducti ſeu fallacia ſuſcati. Hoſ namque auctoreſ in hac explanatione ſumus ſequuti, videlicet Auguſtinum Hipponenſem, Hieroniimum, Bedam, Gregorium, Smaragdum, & aliquando Haymonem; horumdemque auctoritaſ ab omnibus Catholicis libentiſſime ſuſcipitur. Nec ſolum Evangeliorum tractatuſ in iſto libello expoſuimuſ: verum etiam ſanctorum Paſſioneſ vel Vitaſ, ad utilitatem Idiotarum iſtius gentis. Quadraginta ſententias in iſto libro poſuimus, credenteſ hoc ſufficere poſſe per annum fidelibus, ſi integre eis à miniſtriſ Domini recitentur in Eccleſia. Alterum vero librum modo dictando --- habemus in manibus, qui illos tractatuſ vel Paſſiones continet, quos iſte omiſit. Nec tamen omnia Evangelia tangimus per Circulum anni: ſed illa tantummodo quibus ſperamuſ ſufficere poſſe ſimplicibus ad animarum emendationem, quia ſeculareſ omnia nequeunt capere, quamviſ ex ore doctorum audiant. Duoſ libroſ in iſta Tranſlatione facimus; perſuadentes, ut legatur unuſ per Annum in eccleſia Dei. Et alter Anno ſequenti ut non fiat tedium - - - legentibuſ. Tamen damus licentiam ſi alicui meliuſ placet, ad unum Librum amboſ ordinare. Ergo ſi alicui diſplicet, primum (in) Interpretatione, quod non ſemper verbum ex verbo, aut quod breviorem explicationem quam tractatuſ Auctorum habent, ſive quod non per ordinem Eccleſiaſtici Rituſ omnia Evangelia tractando percurrimuſ: condat ſibi altiore Interpretatione librum, quo modo intellectui ejuſ placet; tantum obſecro, ne pervertat noſtram Interpretationem, quam ſperamus ex Dei gratia, non cauſa jactantiæ, nos ſtudioſe ſicuti valuimus Interpretari. Precor modo obnixe almitatem tuam, mitiſſime pater Sigerice, ut digneriſ corrigere per tuam induſtriam, ſi aliquoſ nævoſ malignæ hæreſis, aut nebuloſæ fallaciæ in noſtra Interpretatione reperieſ. Et adſcribatur dehinc hic Codicilluſ tuæ auctoritati, non utilitati noſtræ deſpicabiliſ perſonæ. Vale in Deo omnipotenti jugiter. Amen.

PRAEFAATIO.

Ic Ælfric Munuc ⁊ Mæſſe-preoſt ſra ðeah pacpe ponne ſpilcū hadum ġebyriġe. ġeaſð ærend on

Æðelnebeſ dæge Cýninges ſnam Ælfeage Biſcope Aðelpoldeſ æfter-gengan to ſumum Mýnſtre þe iſ Cernel gehaten. þuſh Æðelmæneſ bene þæſ þegeneſ. hiſ gebýriað and goodnýſſe ſind gehpæn cuþe. þa beaſn me on mode ic tſuſtige ðuſh Godeſ gife. þæt ic ðaſ Boc oſ Ledenum gereoride to Engliſcre ſpræce aſende. na ðuſh gebýlde micelne laſe. ac foſðan pe geſeah and gehýrde mýcel gedýlð on manegum Engliſcum bocum. ðe ungelærede menn ðuſh heora bilewitnýſſe to micclu̅ ſiſdome tealdon. ⁊ me oſhreoſ þæt hi ne cuðon ne næfdon þa Godſpellican lare on heora gepritu̅. buton ðam mannu̅ anu̅ ðe þæt Leden cuðon. and buton þam bocu̅ ðe Ælfred Cýning ſnotterlice aſende oſ Leden on Engliſc. ða ſýnd to hæbenne. Foſ þiſum antimbre ic gedýſnſt læht on Gode tſuſtende þæt ic þaſ gefretnýſſe undergann. and eac foſðam ðe menn behofiað godre lare ſſiðoſt on þiſum timan þe iſ geendung þiſſere poſulde. ⁊ beoð fela fnecednýſſa on mancýnne æfter ðan þe ſe ende becume. ſſa ſſa ure Dryhten on hiſ Godſpelle cpæð to hiſ leorningcnihtum. Thonne beoð ſſilce gedrecednýſſa ſſilce næron næfre æfter fnā fnýmðe midan gearedeſ. Manega leare Criſtaſ cumað on minu̅ naman cpeðende ic eom Criſt. ⁊ pýſcað fela tacna. and ſundra to bepæcenne man-cýnn. ⁊ eac ſſýlce þa gecoſenan men gif hit gefuſþan mæg. ⁊ butan ſe ælmihtiga God ða dagaſ gefcýrte. eall mennifc foſſuſde. ac foſ hiſ gecoſenum he gefcýrte ða dagaſ. Gehpā mæg þe eaðelicoſ ða to feardan coſtnunge acuman ðuſh Godeſ fultu̅. gif he bið þuſh bocline lare getrýmmeð. foſþan ðe ða beoſ gehealdene þe oð ende on Geleafan ðuſh ſuniað. Fela gedrecednýſſa and eafoſhnýſſa becumað on þiſſere poſulde æfter hire geendunge. and þa ſýnd þa býðelaſ þæſ ecann foſſýnðeſ on ýfelu̅ mannu̅ þe foſ heora man dæðum riðdan ecelice ðroſiað on ðæneſ feaſtan helle. Thonne cýmð ſe Antecriſt ſe bið menniſc mann ⁊ foſ Deoſol ſſa ſſa ure Hælend iſ foðlice mann. and God on anu̅ hade. And ſe gefegenlica Deoſol þonn̄ pýnceð ungelima ſundra. ⁊ cpýþ þæt he ſýlf God beo. ⁊ ſile neadian man-cýnn to hiſ gedýlde. ac hiſ tima ne bið na langum. foſðan ðe Godeſ ſnama hine foſðeð and ðeoſ peoſuld bið riðdan geendod. Criſt ure Dryhten gehælde untrume and adlige. and þeſ Deoſol þe iſ gehaten Antecriſt. þæt iſ geneht ðrýſlic Criſt. aleuaþ ⁊ geuntrumaþ ða halan. and nænne ne gehælð fnā untrumnýſſu̅. buton þam anu̅ þe he ſýlf æfter apýnde. He and hiſ gingran afýndað manna lichaman digellice ðuſh Deoſleſ cnæft. ⁊ gehælað hi openlice on manna gefihþe. ac he ne mæg nænne gehælan. þe God ſýlf æfter geuntrumode. He neaðað þuſh ýfelnýſſe þæt men ſceolon bugan fnā heora Scýppendeſ geleafan to hiſ leafungu̅. ſe ðe iſ ofd ælcere leafunge and ýfelnýſſe. Se ælmihtiga God gedafað þam afleafan Antecriſte. to pýncenne tacna ⁊ ſundra. and ehtnýſſe to feoſþan healfan geare. foſðan þe on ðam timan bið ſſa micel ýfelnýſſ ⁊ ðrýſnýſ betux man-cýnne. ðæt hi fel ſýnðe beoð þære deoflican ehtnýſſe to ecum foſpýnde þam þe him onbugað. and to ecere mýnhðe þam þe him þuſh geleafan riðcreðað. God gedafað eac þæt hiſ gecoſenan ðegenaſ beon aclænſade fnā callu̅ ſýnnu̅. ðuſh þa ofmatan ehtnýſſa. ſſa ſſa gold bið on fýre afanded. Tha oſſlihð ſe Deoſol ðe him pið-ſtanðað. ⁊ hi ſonn̄ faſað mid halgum maſtýn-dome to heofenan rice. Tha þe hiſ leafungu̅ gelýfað þam he aſ . . æð. ⁊ hi habbað ſýðdan þa ecan ſurle to edleane heora gedýldeſ. Se afleafa deð þæt fýſ cýmð ufan ſſilce oſ heofonu̅ on manna gefihþe. eg ſilce he God ælmihtig ſý. ðeah gepealð heofenaſ ⁊ eoſþan. ac þa Criſtenan ſceolon beon ſonn̄ gemýndige. hu ſe Deoſol ðýde ða ða he bæd æt Gode þæt he moſte fandian Iobes. He gemacode ða þæt fýſ come ufan ſſilce oſ heofenu̅. ⁊ foſbærnde ealle hiſ ſcep ut on felda. and þa hýnðaſ ſamod. buton anu̅ þe hit him cýðan ſceolde. Ne ſende ſe Deoſol ða fýſ oſ heofenu̅. þeah ðe hit ufan come. foſðan þe he ſýlf næſ on heofonu̅. ſýðdan he foſ hiſ modignýſſe oſ aſoſpen þæſ. Ne eac ſe pælhreoſa Antecriſt næfð þa mihte þæt he heofenlic fýſ afendan mæge. ðeah ðe he þuſh Deoſleſ cnæft hit ſſa gehipige. Bið nu piſlicoſ ðæt gehſa ðiſ pite ⁊ cunne hiſ geleafan. fealð hſa ða micclan ýnmðe gebidan ſceole. Ure Dryhten bebead hiſ Diſcipulum þæt hi ſceoldon læran ⁊ tæcan eallu̅ þeoðu̅ ða ðing þe he ſýlf him tæhte. ac ðæra iſ nu to lýt. ðe pile pel tæcan. ⁊ pel býrnian. Se ýlca Dryhten clýpode þuſh hiſ pitegan Ezechiel. Gif þu ne gefcentſt þone unſihtpiſan ⁊ hine ne manaſt þæt he fnam hiſ afleafnýſſe gecýnſe. ⁊ lybbe. þonn̄ ſpelt ſe afleaſa on hiſ unſihtpiſnýſſe. ⁊ ic pille ofgan æt ðe hiſ blod þæt iſ hiſ lýre. Gif ðu ðonn̄ þone afleafan gefafnaſt. ⁊ he nele fnā hiſ afleafnýſſe gecýnſan. þu alýſdeſt ðine ſapla mid þæra mýnegunge. ⁊ ſe afleaſa ſpýlt on hiſ unſihtpiſnýſſe. Eft cpæð ſe Ælmihtiga to þa pitegan Isaiam. Clýpa and ne gefpic ðu. ahefe ðine ſtemne ſſa ſſa býme. and cýð minu̅ folce heora leahtnaſ. ⁊ Iacobeſ hinede heora ſýnna. Foſ ſpýlcu̅ bebodu̅ peanþ me gedðuht þæt ic næne unſcýldig wið God. gif ic nolde oððu̅ mannu̅ cýðan oþþe þuſh tungan. oððe þuſh gefpitu þa Godſpellican ſoþfæſtnýſſe þe he ſýlf gecpæð. ⁊ eft halgum lareowu̅ onfneah. Foſ pel fela ic pat on þiſu̅ eaſde. gelæredan þonn̄ ic ſý. ac God gefputelað hiſ ſundra ðuſh þone ðe he pile. ſſa ſſa Ælmihtig ſýnhta. He ſýncð hiſ peoſc þuſh hiſ gecoſenan. na ſpýlce he behofige ureſ fultumeſ. ac þæt ſe geearnion þæt ece liſ þuſh hiſ peoſcef fnemminge. Pauluſ ſe Apoſtol cpæð. We ſind Godeſ gefýlſtan. ⁊ ſſa ðeah ne do ſe nan ðing to Gode. buton Godeſ fultume. Nu býdde ic and halſige. on Godeſ naman gif hpa þaſ Boc apnitan pille. þæt he hi geornlice gefihte be ðære býſene. þylaſ þe ſe þuſh gymeleaſe ſpitenaſ geleahtnode beon. Mýcel ýfel deð ſe ðe leaſ ſpit. buto he hit gefihte. ſſýlce he gebringe þa foðan lare to learum gedýlde. foſþi ſceal gehpa gefiht læcan þæt. þæt he æfter to foge gebige gif he on Godeſ dome unſcýldig beon pile. Quid neceſſe eſt in hoc codice capitula ordinare. cū prædiximuſ quod. xl. ſententiaſ in ſe contineat. excepto quod Æþelſtanuſ dux uellet habere. xl. quattuor in ſuo libro.

P. 5. Incipit Liber Catholicorū Sermonum Anglicae In Aecclesia Per Annum Recitandi.

I. Sermo De Initio Creaturæ. Ad Populum Quando Volveris.

Incip. An angin iſ ealna þinga. þæt iſ God ælmihtig. he iſ ordfruma ⁊ ende. *Vide ſupra, pag.* 1.

P. 13. II. viii. Kl̄. Ian. Sermo De Natale Dni.

Incip. We pillað to týmminge eoſtef geleafan. eoſ gereccan þæſ Hælendeſ acennednýſſe. *Vide ſupra, pag.* 19.

P. 19. III. vii. Kl̄. Iañ. Passio Beati Stephani Protomartr̄.

Incip. We pæðað on ðære Bec þe iſ gehaten Actuſ Apoſtolorum. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 25. IV. vi. Kl̄. Ian. Assumptio Sc̄i Johannis Apostoli.

Incip. Iohannes. Se Godſpellere Criſtef diſling ſeaſð on ðýſum dæge. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 33. V. v. Kl̄. Ian. Natale Innocentivm Infantvm.

Incip. Nu to dæg Godeſ Gelaþung geond ealne ýmbhſýſſt mærſað. *Vide ſuprà, pag.* 10.

P. 39.

P. 39. VI. Kl̄. Ian. Octabas Et Circvmcisio Dn̄i Nr̄i.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ beleac ðiſ dæghpeplicæ Godſpel mid ſeapum ſoſidum. *V. ſupra, pag.* 10.

P. 45. VII. viii. Id̄. Ian. Epiphania Dn̄i.

Incip. Men ða leoſoſtan. nu ſon ſeapū dagū ſe oſepnæddon þiſ Godſpel æt ſoſan eoſ. *Vide ſupra, pag.* 10.

P. 52. VIII. Dom̄. iii. Post Epiphania Dn̄i.

Cum deſcendiſſet Ihs̄ de monte, ſecute ſunt eum turbe multe. & Reliq.

Incip. Matheuſ ſe eadiga Godſpellere apnat on þiſſere Godſpellican dæmge. *Vide ſupra, pag.* 10.

(*Ex hoc ſermone quædam edita ſunt per Whel. Hiſt. Eccleſ. Bed. p.* 64.)

P. 58. IX. iiii. Nō. Feb̄. In Pvrificatione Sc̄æ Mariæ.

Poſtquam impleti ſunt dieſ purificationis Mariæ. & Reliqua.

Incip. God bebead on þære ealdan æ. ⁊ het Moyſes þone Henetogan. *Vide ſupra, pag.* 11.

P. 65. X. Dominica In Qvinqvagesima.

Adſumpſit Ih̄c. xii. diſcipuloſ ſuoſ. & Rel.

Incip. Hen iſ genæd on þiſſū Godſpelle þe pe nu gehyndon oſ ðæſ Diaconeſ mude. *V. ſup. p.* 12.

P. 71. XI. Dominica Prima In Qvadragesima.

Ductuſ eſt Ih̄c in deſertum à Spū̄. Et Reliqva.

Incip. Ic polde eoſ tnahtnian þiſ Godſpel ðe mann nu beſoran eoſ næddе. *Vide ſupra, pag.* 31.

P. 77. XII. Dominica In Media Qvadragessima.

Abiit Ihs̄ trans mare Galileæ. & Reliqua.

Incip. Se hælend ſeniðe oſeſ ða Galileiſcan ſæ. ðe iſ gehaten Tyberiadiſ. *Vide ſupra, pag.* 32.

P. 81. XIII. viii. Kl̄. Aprel. Annvntiatio. S̄. Mariae.

Miſſuſ eſt Gabrihel Angeluſ. Et Reliq.

Incip. Vne ſe ælmihtiga Scyppend ſe ðe ealle geſceaſta buton ælcon antimbre. *Vide ſupra, p.* 11.

P. 88. XIIII. In Dominica Palmarvm.

Cum adpropinquaſſet Ihs̄ Hieroſolimis, & veniſſet Bethfage ad montem Oliveti. & Rel.

Incip. Cniſtеſ ðnopung pæſ genæddo nu beſoran uſ. ac pe pillað eoſ ſecgan. *Vide ſupra, pag.* 19.

P. 94. XV. Dom̄. Sc̄e Paschæ.

Incip. Oft ge gehyndon embe ðæſ Hælendeſ Æniſt. *Vide ſupra, pag.* 13.

P. 99. XVI. Dom̄. Prima Post Pasca.

Cum eſſet ſero die illo. una Sabbatorum. & Rel.

Incip. Æfteſ ðæſ Hælendeſ æniſte pæſon hiſ Diſcipuli belocene. *Vide ſupra, pag.* 14.

P. 103. XVII. Dom̄. ii. Post Pasca.

Dixit Ih̄c Diſcipuliſ ſuiſ. Ego ſum paſtor bonuſ. & Reliqua.

Incip. Thiſ Godſpel ðe nu genæd pæſ. cpyð þæt ſe Hælend cpæde be him ſylfum. *V. ſup. p.* 14.

P. 106. XVIII. In Letania Maiore.

Incip. Thaſ dagaſ ſynd gehatene Letaniae. þæt ſint Gebed-dagaſ. *Vide ſupra, pag.* 1.

P. 112. XIX. Fr̄. iii. De Dominica Oratione.

Incip. Se Hælend Cniſt ſyðdan he to ðiſū liſe com. ⁊ man ſeaht gepeaxen. *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 119. XX. Fr̄. iiii. De Fide Catholica.

Hujus pars maxima per Whelocum edita, cum verſ. Lat. p. 41. Cetera, p. 420. *Bed.* H. E.

Incip. Ælc Cniſten man ſceal æfter niht cunnan ægðen ge hiſ pat̄ nſ̄. ge hiſ Cnedan. *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 127. XXI. Sermo In Ascensione Dn̄i.

Primum quidem Sermonem feci. & reliq.

Incip. Lucaſ ſe Godſpellere uſ manode on ðiſſe Piſtol-dæmge. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 134. XXII. In Die Sc̄ō Pentecosten.

Incip. Fnam þam halgan Eaſtenlican dæge ſind getealde fiftig daga. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 141. XXIII. Dominica Secvnda Post Pentecosten.

Homo quidam erat diveſ. & Rel.

Incip. Se pealdenda Dnihten ſæde ðiſ Bigſpell hiſ gingum. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 146. XXIIII. Domin̄. iiii. Post Pentec̄.

Erant adpropinquanteſ ad Ihm̄. & reliq.

Incip. Thæt halige Godſpel uſ recgð þæt Geneſan ⁊ ſynfulle men. *Vide ſupra, pag.* 4.

P. 152. XXV. viii. Kl̄. Ivl̄. Nat̄. Sc̄i. Iohann̄. Bapt̄.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ apnat on Cniſteſ-bec be acennednyſſe Iohanneſ. *Vide ſupra, pag.* 4.

P. 158. XXVI. iii. Kl̄. Ivl̄. Passio Apostolor̄ Petri Et Pavli.

Venit Ihs̄ in parteſ Cæſareæ Philippi. & reliq.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellere apnat on þære Godſpellican gefetnyſſe. *Vide ſupra, pag.* 4.

P. 161. XXVII. De Passione Apostolorvm.

Incip. We ſyllað æft̄ ðiſū Godſpelle eoſ geneccan ðæna Apoſtola ðnohtnunga. *V. ſup. pag.* 4.

P. 167. XXVIII. ii. Kl̄. Ivl. Natale Sc̄i Pavli Apostoli.

Incip. Godeſ gelaðunge punðað þiſne dæg þam mænan Apoſtole Paule. *Vide ſupra, pag.* 4.

P. 174. XXIX. Dominica. xi. Post Pentecosten.

Cum adpropinquaret Ihs̄. Hieruſalē. & Reliq.

Incip. On ſumeſne tiðe ðæſ ſe Hælend ſaſende to Hieſuſalem. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 180. XXX. iiii. Idvs Avgvsti Passio Beati Lavrentii Martyris.

Incip. On Deciej ðæge ðæſ ðæl-hneopan Caſeſej. *Vide ſupra, pag.* 16.

XXXI. De Assvmptione Beatæ Mariæ Ex Epl̄a. Ieronimi.

Incip. Ieronimuſ ſe halig Saceꝺ aſnat ænne Piſtol. (*Pars prior hujus Homiliæ reſtituitur manu Wheloci.*)

P. 192. XXXII. viii. Kl̄. Sept. Passio Scī Bartholomei Apl̄i.

Incip. Wýnð-ſnitenaſ ſecgaꝺ ðæt ðný Leoꝺſcipaſ ſinð gehatene India. *Vide ſupra, pag.* 17.

P. 202. XXXIII. iiii. Kl̄. Sept̄. Decollatio Scī Iohannis Baptistae.

Miſit Heroꝺeſ. & tenuit Iohm̄. & Reliq.

Incip. Maſcuſ ſe Goꝺſpellere aſnat on Cniſtej bec. be ðam mæſnan ſulluhtere Iohanne. *Vide ſupra, pag.* 41.

P. 208. XXXIV. Dom̄. xvii. Post Pentecosten.

Ibat Ihs̄ in civitatem quæ vocatur Naim. Et Rel.

Incip. Une Dnihten ſerꝺe to ſumere býſig ſeo iſ gehaten Naim. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 212. XXXV. iii. Kl̄. Octob̄. Dedicatio Aecclæ Scī Michael̄ Archangeli.

Incip. Manegum mannum iſ cuꝺ. ſeo halige ſtoſ Scē Michahelej. *Vide ſupra, pag.* 24.

Hanc Notam Aſpirationis �Ꝧ *ſicuti uſurpatur in verbo* Michaelis, *& in* Pascha *ad hujus Cod. p.* 103, *in quamplurimis veteribus Codd. Latine ſcriptis reperi, & in nonnullis Anglo-Saxonicis. Uſum ejus indicant fere omnes Grammatici veteres, ſicut & alii quidam ſcriptores celeberrimi. De eo ſic dicit* Iſidorus Hiſp. *Orig. lib. I. cap.* 29. Δασεῖα, quod interpretatur Aſpiratio, id eſt, ubi H Litera poni debet, tali figura notatur ꝤA. Gellius *ſive* Agellius *etiam, Noct. Att. lib.* 2. *cap.* 3. *dicit*: H Litera, ſive illam ſpiritum magis quam Literam dici oportet. Inſerebant eam Veteres noſtri pleriſque vocibus verborum firmandis roborandiſque ut ſonus earum eſſet viridior vegetiorque. Atque id videntur feciſſe ſtudio & exemplo linguæ Atticæ. Quinctilianus *lib. I. de Inſtit. Orat.* An rurſus, *inquit*, aliæ redundent, præter illam Aſpirationis Notam Ꝥ, quæ ſi neceſſaria eſt, etiam contrariam ſibi poſcit ꝧ. *De his itidem Notis, luculentiſſime dicit Auctor ille qui vulgo* Bridfrithus *Monachus Rameſienſis eſſe perhibetur, pag.* 193. Daſia nýſ na to ſoſgitanne he ýſ þuſ gecigeꝺ Aſpiratio. þæt ýſ H. Gif he ahſan býꝺ ſoſgýten þæſ he beon ſceolde. þoñ ſceal man hine þuſ ameaſkian Ꝥ. and eft. gif he býꝺ ahſan gereꝺ þæſ he ſtanꝺan ne mæg. þonne ſceal man hine þuſ genýꝺeſuan. ꝧ.

Quinetiam Lectorem monere viſum eſt, quod ad hujus Cod. pag. 362. *vocem* Paschæ *ſic reperi ſcriptum* PASCAE *littera* H *ſupra, de more veteri, poſita. Nam in ſupra citato Cap.* A. Gellii, *dicit idem graviſſimus Auctor*, Venit nobis in memoriam fidum Optatum multi nominis Romæ Grammaticum, oſtendiſſe mihi librum Æneidos ſecundum mirandæ vetuſtatis, emptum in ſigillariis xx aureis; quem ipſius Vergilii fuiſſe credebat, in quo, duo iſti Verſus cum ita ſcripti forent,

Veſtibulum ante ipſum, primoq; in limine Pyrrhus,
Exultat telis, & luce coruſcus aena.

Additum ſupra vidimus H literam, & Ahena factum. Sic in illo quoque Vergilii verſu, in optimis libris invenimus. *Immo,& in Ormi ſive* Ormini *Harmonia Evangeliorum, quæ in ſuperioribus memoratur, pag.* 58. *ſemper inveni* hh *duplicem* (*nam duplicibus litteris is mirifice fuit delectatus,*) *ſuper alias literas ſcriptam.*

P. 220. XXXVI. Dom̄. xxi. Post Pentecosten.

Loquebatur Ihs̄ cum diſcipulis ſuis in parabolis dicens; & Reliqua.

Incip. Dnihten ſæſ ſſnecende on ſumeſne tiðe to hiſ Apoſtolum miꝺ Bigſpellum. *V. ſup. p.* 6.

P. 225. XXXVII. Kl̄. Novemb̄. Natale Omnivm Sc̄orvm.

Incip. Haligе laſeoſaſ ſnæðon. þæt ſe geleaffulle Gelaðunge ſinne ðæg. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. 228. XXXVIII. Evangelivm.

Videns I hc̄ turbaſ aſcendit in montem. Et Rel.

Incip. Thæt haligе Goꝺſpel ſe nu lýtle æn æteſoſan eoſ genæðe ſæſ. *Vide ſupra, pag.* 8.

P. 232. XXXIX. ix. Kl. Dec̄. Natal̄. Scī Clemen̄. Mar̄.

Incip. Menn ða leoſoſtan. eoſen Geleaſa biþ ðe tſumſa. *Vide ſupra, pag.* 8.

P. 240. XL. ii. Kl̄. Decemb̄. Natale Scī. Andeae Apostoli.

Ambulanſ I hc̄ juxta mare Galileæ. Et Reli.

Incip. Cniſt on ſumeſne tiðe ſerꝺe miꝺ þæſne Galileiſcan Sæ. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 244. XLI. Passio Eivsdem.

Incip. Se apoſtol Anꝺſeaſ æfteſ Cniſtes ðſoſunge ſerꝺe. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 247. XLII. Dominica Prima In Adventvm Dn̄i.

Incip. Thýſeſ ðæges ðenunge ſ ðýſſſene tiðe meſþ ſſneca ð embe Goꝺes tocýme. *Vide ſupra, pag.* 8.

P. 250. XLIII. Dominica. ii. In Adventvm Dn̄i.

Erunt ſigna in ſole & Luna & ſtelliſ. Et Rel.

Incip. Se Goꝺſpelleſne Lvcas aſnat on ðiſū ðægðeſlican Goꝺſpelle. *Vide ſupra, pag.* 8.

P. 256. Incipit Praefatio Hvivs Libri. In Nomine Xpī Omnipotentis.

Ælfricvs humilis ſervulus Xpī honorabili & amando Archiepō Sigerico perpetuam ſoſpitatem optat in Dnō. Fateor Almitati tuæ. Domine venerabilis. omnimodiſ me indignum & quaſi ſuperſtitioſū quod preſumpſi tibi alloqui divinis Sermocinationibuſ. videlicet per Codicellum quem nuper tuae Auctoritati dixerimus. ſeꝺ quia noſtrum ſtudium nimium laudaſti gratanter illam Interpretationem ſuſcipienſ. feſtinavimuſ hunc ſequentem Librum ſicuti omnipotentiſ Dei gratia nobiſ dictavit interpretare. Non garrula verboſitate.

bositate, aut ignotis sermonibus; sed purisque & apertis verbis linguæ hujus Gentis. Cupientes plus prodesse auditoribus simplici locutione. quam laudari artificiosi sermonis compositione. quam nequaquam didicit nostra simplicitas. Et licet multis injuriis infestium piratarum concutiebamur. postquam præfatum libellū tuæ Sanctitati transmisimus. Tamen nolentes repperiri falsidici promisores. dolente animo. hoc opus perfecimus. Igitur in anteriore opere ordinavimus. XL. Sermones. in isto vero non minor numerus sententiarum invenitur. quamvis aliquæ illarum brevitate angustentur. Hoc quoque opus commendamus tuæ Auctoritati corrigendum. quemadmodum & præcedens. precantes obnixe. ne parcas oblitterare si aliquas malignæ Hæresis maculas in eo repperies. quia malo apud Benignitatem tuam reprehendi. quam incauta seductione apud insçios laudari. Perlegat quæso Benignitas vestra hanc nostram Interpretationem quemadmodum & priorem. & dijudicet si fidelibus catholicis habenda est. an abjicienda. Nequaquam nos invidorum reprehensio movet. si hoc munus tuæ benignē Auctoritati non displicuerit. Uale in Xp̄o jugiter. Amen.

Ic Ælfric Munuc awende þas Boc of Ledenū bocū to Engliscum gesceafte þā mannū to nēdenne þe þæt Leden ne cunnon. Ic hi genam of Halgum Godspellū. ⁊ æft̄ gedungenra Lareowa trahtnungum hi awmeadæ þæra Lareowa naman. ic awrat on ðære æftran bec on ðære Ledenan forre frēce. Ic gefette on tram bocum ða gesceadnysse ðe ic awende forðan ðe ic ðohte þæt hit þære læsse ædnyt to gehyrenne. gif man ða ane boc næt on anes geares ymbryne. ⁊ þa oðre on ðam æftran geare. On æghwelc ðæra boca. rīnd feowertig Cyrda buton ðære forre frēce. ac hi ne rīnd na ealle of Godes Halgena life oððe ðrowunge gegaderode. Thæra anra ðe Angel-cynn mid fneolr-dagum wurðað. Ætforan ælcū Cyrde se setton þa Sputelunge on Leden. mæg swa ðeah se ðe wile þa Capitulas æft̄ ðære forre-frēce geendebyrdian. Nu bidde ic ⁊ halsige on Godes naman gif hwa þas boc awritan wille. þæt he hi geornlice gesihte. be ðære byrne. þe læs þe se wuldh gemeleasum writerum geleahtrode beon. Micel yfel deð se þe leas writ buton he hit gesihte. swilce he gebrinðe ða forðan lase to leasum gedyrlde. For ði sceal gehwa gesihtlæcan þæt þæt he æs to wroge gebigde. gif he on Godes Dome unscyldig beon wile.

AMMONITIO (*Ælfrici de ebrietate cavendâ.*)

Unum adhuc vellem preponere huic Libello. non quasi prefationem sed quasi Ammonitionem. Scilicet cavendæ Ebrietatis. sicut Dns̄ in Levitico ad Aaron his verbis locutus est. Dixit Dns̄ ad Aaron, Uinum & omne quod inebriare potest. non bibes tu & filii tui quando intratis Tabernaculum Testimonii ne moriamini. quia præceptum est sempiternum in generationes vestras. & ut habeatis scientiam discernendi inter sanctum & prophanum. inter pollutum & mundum. In Novo Testamento quoque Dominus ammonuit discipulos suos his verbis dicens. Adtendite autem vobis. ne forte graventur corda vestra in crapula & ebrietate. & curis hujus vitæ & superveniat in vos repentina dies illa. Tantum uitium est Ebrietas. ut Paulus Apostolus & Doctor Gentium adtestetur. Ebriosos regnum Dei, possidere non posse. O quam beati sunt qui Deo vivunt & non seculo. virtutibus & non vitiis. & quamvis Sanctorum Patrum jejunia vel abstinentiam non valeamus imitari. nequaquam tamen debemus enervitos succumbere nefandis crapulis & æbrietatibus. Domini nostri & Dei terribilibus commoniti comminationibus. Sufficiunt hæc monita docibilibus. Nam indocibilibus. & duris corde. nulla sufficiunt hortamenta. Iterum rogo & opto ut valeas venerabilis Archiepiscope Sigerice. jugiter in Xpō. Amen.

P. 257. I. INCIPIT LIBER SERMONVM CATHOLICORVM ANGLICE IN ANNO SECVNDO CATHOLICVS SERMO DE NATALE DN̄I AD POPVLVM. EXCERPTVS DE TESTIMONIIS PROPHETARVM. VIII. KL̄. IANVAR̄. NATIVIT̄. DN̄I.

Ex hoc, quædam edita, per Whel. p. 62.

Incip. Mine gebroðru ða leorniað on þisum dæge se writeres awende hælendes Acennednysse æftera dæge menniscnysse. *Vide supra, pag.* 30.

Pag. 264. II. VII. KL̄. IAN̄. NATALE SCĪ STEPHANI PROTOMARTYRIS.

Incip. Augustinus se wisa Biscop swæc to his folce be ðam pundru. ⁊ tacnū. þe se halga pes Stephanus þe we to dæg writeð. on his neawistē gesohte. ⁊ hus cwæð. Mine gebroðra þa leornia. we trumiað þonn̄ ge gelomlice gehynað ða mæslican pundra ðæs eadigan cyðeres Stephanes.

Expl. Uton beon gemyndige hwæt Drihten be þyrum tæhte. He cwæð lusiað eowres synd. doð þā tela ðe eow hatiað. ⁊ ge biddað for eowrū ehtenum ⁊ tynendum. þæt ge beon eowres fæder beasn se ðe on heofonū is. Sy him wuldor ⁊ los á on ecnysse. Amen.

P 269. III. VIII. IDVS IAN. SERMO IN AEPIPHANIA DN̄I.

Incip. Thes dæg is gehaten on bocum swutelunge dæg. *Vide supra, pag.* 19.

Pag. 276. IIII. DOMINICA. II. POST AEPIPHANIA DN̄I.

Nuptiæ factæ sunt in Chana Galileæ. & Rel.

Incip. Iohannes se Godspellere cwæð on þære Godspellican race. *Vide supra, pag.* 24.

P. 284. V. DOMINICA SEPTVAGESIMA.

Incip. Drihten sæde his bigspel his Leornincnihtum. Simile est regnum cœlorum homini patri familias qui exiit primo mane conducere operarios. ⁊ rel. Se Hælend cwæð þæt heofenan rice wes gelic wumum hinedes ealdre. *V. sup. pag.* 9.

P. 291. VI. DOM. IN SEXAGESIMA.

Cum turba plurima conveniret ad Ihm̄ Et rel.

Incip. On sumere tide ða ða micel mænigu samod com to ðam Hælende. *Vide supra, pag.* 12.

P. 293. VII. DOM̄. I. IN QVADRAGESIMA.

Incip. Men þa leorniað eor eallū is cuðe. þæt ðes gearlica ymbrine. *Vide supra, pag.* 12.

Ex hoc quædam edita apud Whel. p. 71.

P. 298. VIII. DOMINICA SECVNDA IN QVADRAGESIMA.

Egressus inde Ihs̄. secessit in partes Tyri & Sidonis. Et Reliqua.

Incip. Drihten Hælend ðreade mid worðum ðære Iudeiscra ðwyrnysse.

P. 300. IX. IIII. ID̄. MART̄. SCI. GREGORII PAPE. URB̄. ROMANE INCLITVS.

Incip. Gregorius se halga Papa. Englisce ðeode Apostol. on ðirum andwerdan dæg. *Vide supra, pag.* 11.

P. 306. X. XIII. KL̄. APL̄. DEP̄. SCĪ CVTHBERHTI EPĪ.

Incip. Cuthbeꝛhtuꝛ ꝑe halga Biꝛcop ꝑcinende on manegum geeaꝛnungum. *Vide ſupra, pag.* 11.

Pag. 314. XI. XII. KL̄ APREL̄ SCĪ BENEDICTI ABBATIS.

Incip. Benedictuꝛ ꝑe halga Abbud. on ðiꝛum andꝛeꝛdum dæge. *Vide ſupra, pag.* 11.

P. 324. XII. DOM̄. IN MEDIA QVADRAGESIME.

Incip. Men ða leoꝼoꝛtan ꝑe ꝑædað nu æt Godeꝛ þenungum ymbe geꝛetnyꝛꝛe þæꝛe ealdan æ. *Vide ſupra, pag.*

P. 334. XIII. SECVNDA SENTENTIA DE HOC IPSO.

Incip. Moyſeꝛ ⁊ Aáꝛon. ⁊ þa yldeꝛtan ealdaꝛ iꝛꝛahela ðeode. *Vide ſupra, pag.*

P. 339. XIV. DOMINICA. V. QVADRAGESIME.

Incip. Theoꝛ tid. ꝑam þiꝛan ꝛpeꝛdan dæge oþ ða halgan Eaꝛt̄-tide iꝛ gecꝛeden Cꝛiſtes ðꝛopung tid. *Vide ſupra, pag.*

Pag. 346. XV. DOMINICA PALMARVM DE PASSIONE DNĪ.

Quædam edita ex hâc per Whel. p. 61.

Incip. Dꝛihtnes ðꝛopunge ꝛe ꝛillaþ gedaꝼenlice eoꝛ ꝛecgan on Engliſcum geꝛeoꝛde. *V. ſup. pag.* 32.

Pag. 354. XVI. SERMO DE SACRIFICIO IN DIE PASCAE.

Ne mot nan man ꝛecgan ꝛpell on þam ðꝛim Spig-dagum.

Ab Wheloco editus. pag. 462.

Incip. Men þa leoꝼoꝛtan. gelome eoꝛ ic geꝛæd ymbe uꝛeꝛ Hælendeꝛ Æꝛiꝛte. *Vide ſupra, pag.*

P. 362. XVII. ALIVS SERMO DE DIE H PASCAE.

Incip. Hit iꝛ ꝛꝛiðe gedaꝼenlic þæt ge on ðiꝛum Dꝛihtenlicum æꝛiꝛte. *Vide ſupra, pag.*

P. 365. XVIII. Rubrica deſideratur.

Incip. Gelome æteoꝛde uꝛe Dꝛihten hine ſylꝼne hiꝛ Leoꝛning-cnihtum. *Vide ſupra, pag.*

P. 368 XIX. KL̄. MAI. APOSTOLORVM PHILIPPI. ET IACOBI.

Incip. Philippuꝛ ꝑe Godeꝛ Apoꝛtol. ðe ꝑe on þiꝛum dæge ꝑunþiaþ. *Vide ſupra, pag.* 14.

P. 369. XX. DE SCŌ IACOBO APOSTOLO.

Incip. We ꝑunþiaþ eac on ðiꝛꝛeꝛe andꝛeꝛdan ꝼneolꝛtide. oðeꝛ Apoꝛtol Iacob. *Vide ſupra, p.* 14.

P. 371. XXI. V. NON̄. MAI. INVENTIO SCAĒ CRVCIS.

Incip. Men ða leoꝼoꝛtan. nu to dæg ꝑe ꝑuꝛðiað þæꝛe halgan Rod gemynd. *Vide ſupra, pag.* 14.

P. 372. XXII. EODEM DIE SCŌRVM ALEXANDRI. EVENTII. ET THEODOLI.

Incip. On ðiꝛum dæge ðꝛopode ꝛum apꝑuꝛðe Papa Alexandeꝛ gehaten. *Vide ſupra, pag.* 14.

P. 375. XXIII. FERIA SECVNDA LETANIA MAIORE.

Incip. Læꝛede menn behoꝼiað. þæt him laneoꝛaꝛ ꝛecgon ða godꝛpellican lane. *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 382. XXIV. ITEM IN LETANIA MAIORE. FERIA TERTIA. (*De S. Turſeo.*)

Incip. Men ða leoꝼoꝛtan Pauluꝛ ꝑe Apoꝛtol ealna ðeoda laneoꝛ. apꝑat be him ꝛylꝼum. *V. ſup. p.* 2.

P. 388. XXV. ALIA VISIO. (*De Drithelmo.*)

Incip. Beda upe Laneoꝛ apꝑat on þæꝛe bec þe iꝛ gehaten Hiꝛtoꝛia Angloꝛum. be ꝛumeꝛ manneꝛ æꝛiꝛte. on ðiꝛum iglande. þiꝛum . . (deeſt Folium quod reſtitui poteſt ope libri. 3. Bibl. Publ. *Cant.* p. 442. lin ult. & aliorum Codd. Oxon.) *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 390. XXVI. HORTATORIVS SERMO DE EFFICACIA SCAE MISSAE.

Incip. We ꝑædað gehꝑæn on halgum geꝑꝛitum þæt ꝛeo halige Mæꝛꝛe micclum ꝛꝛemige. *V. ſup. p.* 2.

P. 391. XXVII. IN LETAN̄. MAIORE. FR̄. IIII.

Incip. Ioh̄ ꝛ ꝑe Godꝛpellene apꝑat on ðiꝛum dægðeꝛlicum Godꝛpelle. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 396. XXVIII. DOMINICA. III. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam fecit cenā̄ magnam & vocavit multoſ. Et Reliq.

Incip. Se Hælend ꝛæde þiꝛ Biglꝛpelle hiꝛ Leoꝛning-cnihtum. ⁊ cpæð. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 399. XXIX. ALIA NARRATIO DE EVANGELII TEXTV.

Incip. Mine gebꝛoðꝛu ꝑe ꝑillað eoꝛ geneccan ꝛume Cꝛiꝛteꝛ ꝑunꝛa. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 401. XXX. IN FESTIVITATE SCĪ PETRI APOSTOLI. III. KL̄. IVLII.

Incip. Lucaꝛ ꝛe Godꝛpellene uꝛ ꝛæde on ðiꝛꝛene Piꝛtol-ꝛæðinge þæt Heꝛodeꝛ Cyning. *V. ſ. p.* 3.

P. 402. XXXI. ITEM DE SCŌ PETRO.

Incip. Matheuꝛ ꝛe Godꝛpellene apꝑat on Cꝛiꝛteꝛbec. hu ꝛe halga Peꝛꝑuꝛ. *Vide ſupra, p.* 4.

Pag. 407. XXXII. DOM̄. V. POST PENTECOSTEN.

Cum multa turba eſſet cum Ihū̄. nec haberent quod manducarent. Et Rel.

Incip. Maꝛcuꝛ ꝛe Godꝛpellene cpæð on þiꝛum dægðeꝛlicum Godꝛpelle. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 410. XXXIII. DOM̄. NONA POST PENTECOSTEN.

Adtendite à falſis prophetiſ qui veniunt ad voſ. Et Reliqua.

Incip. Dꝛihten cpæð to hiꝛ Leoꝛning-cnihtum. Behealdaþ eoꝛ þiþ leaꝛū̄ piteg̃ū̄. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 414. XXXIV. IIII. KL̄. AGVSTI. NATALE SCĪ. IACOBI APOSTOLI.

Incip. On ðiꝛum dæge ꝛe ꝑuꝛðiað on uꝛum loꝼangum ⁊ on ꝼneolꝛe. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 419. XXXV. VI. KL̄ AGVSTI. SC̄ORVM SEPTEM DORMIENTIVM.

Incip. We ꝑillaꝺ eoꝑ eac ȝeꝑeccan ꝺceoꝑtlice ꝥæt nu æꝑꝑteꝑ tꝑam ꝺaȝum. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 420. XXXVI. DOM̄. XII. POST PENTECOST̄.

Dixit Ihs̄ ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam juſti. & aſpernabantur cæteroſ parabolam iſtam; Et Reliqua.

Incip. Dꝑihten ꝑæꝺe ꝱiꝛ Biȝꝛpel be ꝑumum mannū ꝥe on him ꝛÿlꝑum tꝑuꝑoꝺon. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 424. XXXVII. VIII. (X.) KAL̄. SEPT̄. ASSVMPTIO SCǢ MARIÆ VIRḠ.

Incip. Men ꝥa leoꝑoꝛtan. hꝑilon æꝑ. ꝥe ꝑehton eoꝑ ꝺone Piꝛtol ꝥe ꝛe halȝa Hieꝑonÿmnꝛ ꝛette. *Vide ſupra, pag.* 17.

P. 427. XXXVIII. DOMINICA. I. IN MENSE SEPTEMBRI. QVANDO LEGITVR IOB.

Incip. Mine ȝebꝑoꝺꝑa ꝥe ꝑæꝺaꝺ nu æt Goꝺeꝛ ꝺenunȝum be ꝥam eaꝺiȝan ꝥeꝑe Iob. *V. ſup. p.* 16.

P. 433. XXXIX. DOMINICA SEXTA DECIMA. POST PENTECOSTEN.

Nemo poteſt duobuſ dominis ſervire. Et Rel.

Incip. Dꝑihten cꝑæꝺ on ꝛumne timan to hiꝛ Leoꝑning-cnihtum. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 436. XL. DE SCĀ MARIA.

Incip. Hꝑæt ꝱÿlle ꝥe ꝛecȝan ÿmbe Maꝑian ȝebÿnꝺ-tiꝺe. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 437. XLI. IX. KL̄ OCTOBRIS. NATALE SCĪ MATHEI APOSTOLI ET EVANGELÆ.

Ex hoc quædam edita ſunt per Whel. p. 155.

Incip. Se Goꝺꝛpelleꝑe Matheuꝛ ꝥe ꝥe to ꝺæȝ ꝑuꝑꝥiaꝺ. aꝑꝑat be him ꝛÿlꝑum. hu ꝛe Hælenꝺ hine ȝeceaꝛ to hiꝛ ȝeꝛeꝑꝑnæꝺene. ꝥuꝛ cꝑeꝺenꝺe. Cum tranſiret ihs̄ vidit hominem in theloneo ſedentem. matheum nomine. Et Rel. Tha ꝺa ꝛe Hælenꝺ ꝑeꝑꝺe on ꝛumeꝑe bÿꝑiȝ.

Expl. He ꝥæꝛ beꝺoꝑen on ꝺeoꝑꝑꝑe nÿtennÿꝛꝛe ꝑoꝑulꝺliclꝑa ȝeꝑilnunȝa. ac Dꝑihten hine ætbꝑæꝺ oꝑ ꝺam ꝑenlicum aꝺelan. to heoꝑenlicum ȝeꝥincꝺum ⁊ hine ȝeꝛette eallum ꝺeoꝺum to Goꝺꝛpelleꝑe. Si him ꝥæꝛ ꝱulꝺoꝛ. á on ecnÿꝛꝛe. amen.

P. 439. XLII. PASSIO EIVSDEM.

Incip. Theꝛ ÿlca Apoꝛtol ⁊ Goꝺꝛpelleꝑe becom ꝑuꝑh Goꝺeꝛ ꝛanꝺe æꝑteꝑ Dꝑihtneꝛ upꝛtiȝe to heoꝑenum to Ethiopian ꝥæt iꝛ ꝺæꝑa Silheaꝑꝑena ꝑice. *Vide ſupra, pag.* 17.

Pag. 442. XLIII. V. KL̄. NOVEMB̄. PASSIO SC̄ORVM APOSTOLORVM SIMONIS. ET IVDE.

Incip. Men ꝺa leoꝑoꝛtan. ꝥe ꝱillaꝺ eoꝑ ꝛecȝan ꝥæꝑa Apoꝛtola ꝺꝑoꝑunȝe. ꝺe ꝥe nu to ꝺæȝ ꝑuꝑꝥiaꝑ Simoneꝛ ⁊ Iuꝺan. Hi ꝑeꝑꝺon ꝑuꝑh ꝱiꝛꝛunȝe ꝥæꝛ Halȝan-Gaꝛteꝛ to ꝺam eaꝑꝺe ꝺe iꝛ ȝehaten ꝥeꝑꝛiꝺa. anꝺ ꝥæꝑ ȝemetton ꝺa tꝑeȝen ꝺꝑÿmen. Zaꝑoen. ⁊ Aꝑꝑaxaꝺ ꝥæ ætꝑluȝon ꝥam Apoꝛtole Matheo. oꝑ ꝺæꝑa Silheaꝑꝑena-lanꝺe. ⁊ miꝺ miꝛlicum ꝛcÿn-cꝑæꝑton ꝥæt ꝑolc ꝺꝑelodon.

Expl. Uton nu biꝺꝺan ꝥaꝛ eaꝺiȝan Apoꝛtolaꝛ Simon ⁊ Iuꝺan. ꝥæt hi uꝛ abiꝺꝺon Goꝺeꝛ miltꝛunȝe. ꝛe ꝥe leoꝑaꝺ anꝺ ꝑixaꝺ on ealꝑa ꝑoꝑulꝺa ꝑoꝑulꝺ. amen.

P. 450. XLIV. III. IDⁿ NOVEMB̄. DEPOSITIO SCĪ MARTINI EPISCOPI.

Incip. Maꝑtinuꝛ ꝛe ꝱulꝺoꝑꝑulla Goꝺeꝛ Anꝺeteꝑe ꝥæꝛ acenneꝺ oꝑ æꝥelboꝑenum maȝum. *V. ſup. p.*

P. 457. XLV. DE EIVS. OBITV.

Incip. Maꝑtinuꝛ ꝛe eaꝺiȝa ꝑiꝛte hiꝛ ȝeenꝺunȝe ȝeꝱÿn. *Vide ſupra, pag.*

EXCVSATIO DICTANTIS

P. 458. *Incip.* Fela ꝑæȝeꝑe Goꝺꝛpel ꝥe ꝑoꝑlætaꝺ on ꝺiꝛum ȝeꝺihte. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 459. XLVI. IN NATALE VNIVS APOSTOLI.

Ex hoc quædam proferuntur, per Whel. p. 154.

Incip. Theꝛ Apoꝛtolica ꝑꝛeolꝛ-ꝺæȝ manaꝺ uꝛ to ꝛꝑꝛecenne. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 462. XLVII. IN NATALE PLVRIMORVM APOSTOLORVM.

Deſignavit Dñſ & alioſ ſeptuaginta duoſ. Et Rel.

Incip. Se Hælenꝺ ȝeceaꝛ him to eacan ꝥam tꝑelꝑ apoꝛtolum. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. 466. XLVIII. IN NATALE SC̄RVM MARTĪRVM.

Cum audieritiſ prælia & ſeditioneſ. nolite terreri. Et Reliqua.

Incip. Se Hælenꝺ ꝑoꝛeꝛæꝺe hiꝛ Leoꝑning-cnihtum ꝱiꝛeꝛ Miꝺꝺan-eaꝑꝺeꝛ ꝑꝛeceꝺnÿꝛꝛa. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. 471. XLIX. IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Homo quidam peregre proficiſcenſ. Et Rel.

Incip. Vꝥe Dꝑihten ꝑæꝺe ꝱiꝛ Biȝꝛpel hiꝛ Leoꝑning-cnihtum. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. ag 478. L. IN NATALE SC̄ARVM VIRGINVM.

Simile eſt regnum cœlorum decem uirginibuſ. Et Rel.

Incip. Se Hælenꝺ ꝛæꝺe ȝelomlice Biȝꝛpel be ȝehꝱilcum ꝺinȝum hiꝛ Leoꝑning-cnihtum. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. 484. LI. IN DEDICATIONE ECC̄LAE.

Incip. Mine ȝebꝑoꝺꝑa ꝥa leoꝑeꝛtan. ꝥe ꝱillaꝺ ꝛume tihtenꝺlice Spꝑæc ꝱiꝺ eoꝑ habban. *V. ſup. pag.* 7.

EXPLICIT LIBER SECVNDVS CATHOLICORVM SERMONVM ANGLICE. DEO GRATIAS. AMEN.

P. 492 LII. ORATIO. (*Ælfrici.*)

Ic ꝺancȝe ꝥam ælmihtiȝum Scÿppenꝺe miꝺ eallꝑe heoꝑtan. ꝥæt he me ꝛÿnꝑullum ꝥæꝛ ȝeuꝥe. ꝥæt ic ꝺaꝛ tꝑa Bec. him to loꝑe ⁊ to ꝑuꝑꝺmÿnte. Anȝelcÿnne on ꝑꝑeah ꝺam unȝæleꝑeꝺum ꝺa ȝelæꝑeꝺan ne beꝱuꝑꝑon ꝥÿꝛꝛeꝑa Boca. ꝑoꝑꝥan ꝥe him mæȝ heoꝑa aȝen Laꝛ ȝenihtꝛumian. Ic cꝑæꝺe nu ꝥæt ic heonon ꝑoꝑꝺ ne apenꝺe Goꝺꝛpel. oꝥꝥe Goꝺꝛpel-tꝑahtaꝛ oꝑ Leꝺene on Enȝliꝛc. Giꝑ hꝑa ma apenꝺan ꝱille. ꝺonne biꝺꝺe ic hine. ꝑoꝛ Goꝺeꝛ luꝑon. ꝥæt he ȝeꝛette hiꝛ Boc on ꝛunꝺꝑon ꝑꝑam ꝥam tꝑam bocum ꝺe ꝛe apenꝺ habbaꝺ. ꝛe tꝑuꝑiaꝑ. ꝺuꝑh Goꝺeꝛ ꝺiht. Sÿ him a ꝱulꝺoꝛ on ecnÿꝛꝛe. Heꝛ-æꝑteꝛ ꝑÿliȝꝺ an lÿtel Cꝱÿꝺe be ȝeaꝛlicum tiꝺum. ꝥæt niꝛ Spelle ȝetealꝺ. ac elleꝛ to ꝛæꝺenne. ꝥam ꝥe hit licaꝺ.

LIII. De Temporibvs Anni.

(*Quædam ex hoc Tractatulo citantur ab Whelocо loco pagina* 144.

Incip. Ic polde eac. ȝif ic dorfte. ȝadrian fum ȝehpæde Andȝit of ðære Bec þe Beda fe fnotera Lareop ȝefette ⁊ ȝeȝadenode of manegra firfra Lareopa Bocum be ðæf Geareſ Ymbrenum. fram anginne Middan-eardef. Witodlice ða ða fe ælmihtiga Scyppend þiſne Middan eard ȝefceop. þa cwæþ he. Geſunþe Leoht. ⁊ Leoht wæf þæt ſihþ ȝeworden. Differit Ælfricus in hoc Tractatulo, (ex libris Bedæ de Temporibus & de Anno.) De primo die Seculi. ſiue de Equinoctio Vernali. De Nocte De Anno. De Mundo. De Equinoctiſ. De Biſſexto. De Saltu Lunæ. De diuerſis Stellif. De duodecim Ventif. De pluuia. De Grandine. De Niue. De Tonitrju. & ſic Explicit Hæc Brevitas De Temporibvs.

P. 505. LIV. Hef if ȝeleaf a. ⁊ Gebed. ⁊ Bletfunȝ læwedum mannum þæ þæt Læden ne cunnon.

1. Pater noſ on Engliſc.

Incip. Thu ure Fæder þe eart on heofenum. (*extat apud Whelocum. pag.* 495.)

2. Se læſſa Creda. *ſive Symbolum Apoſtolorum.*

Incip. Ic ȝelyfe on God fæder Ælmihtiȝne Scyppend. (*Extat apud Whelocum. pag.* 496.)

3. Mæſſe Cnæda. *ſive Symbolum Nicenum.*

Incip. Ic ȝelyfe on ænne God fæder Ælmihtiȝne. fyfcend. (*extat apud Whelocum ibid.*)

4. Gebedu on Engliſc.

Incip. Thu ælmihtiga. ⁊ þu eca God. (*extat apud Whel. pag.* 497.

5. Item.

Incip. We biddaþ þe Drihten. (*extat apud Whel. ib.*)

6. Item.

Incip. Drihten God ælmihtiȝ fæder. (*extat apud Whel. ibid.*)

7. Sapientia.

Incip. Eala ðu ælmihtiga God. ðu þe þurh þinum. (*extat apud Whel. ibid.*)

8. De Patientia.

Incip. Eala þu ælmihtiga God. þu þe ðyder. (*exſtat apud Wheloc. pag.* 498.)

9. Oratio.

Incip. Eala þu ælmihtiga God. þu ðe arfaſt. (*extat apud Wheloc. ibid.*)

10. Item.

Incip. Thu ælmihtiga fealdend. alyſ. (*extat apud Wheloc. ibid.*)

11. De Penitentia.

Incip. Ælc man biþ ȝefullod on naman. (*exſtat apud Wheloc. pag.* 422.)

Pag. 508. LV. *Deſideratur homiliæ Rubrica* (*vide ſupra, pag.* 2.)

Incip. Ælc Criſten men ſceal cunnan hiſ Paten-noſ ⁊ hiſ Cnæban. Mid þam Paten-noſ he ſceal hine bebiddan. and mid þam Cnedan he ſceal hiſ Geleafan ȝetrymman.

Expl. Forþan þe þa manfullan beoþ æfre cwylmiȝende on Helle-fuſle endeleaflice. on unaræcȝendlicum tintregum. ⁊ ða ȝodan ðe God on ðiſum life ȝecwemdon. rixiaþ mid him on heofenan rice. on unaræcȝendlicre blifſe. á on ecnyſſe. Amen.

LVI. *Deſideratur Rubrica hujuſce Paragraphi,* Ælfrici *de Pœnitentia.*

Incip. Læredum mannum if to witenne. þæt hi ſceolon healdan hæora clænnyſſe on halȝum timan. *Vide ſupra, pag.* 37.

LVII. Incipit Epistola De Canonibvs.

Ælfricuſ humiliſ frater uenerabili Epō Wulfſino ſalutem in Dnō, *&c.*

Incip. Ic ſecȝe eow Preoſtum. þæt ic ſylf nelle befian eowre ȝymeleaſte on eowrum þeodome. *Vide ſupra, pag.* 58.

In hac homilia, cujus dimidia pars truncatur, deſinit hic Codex inſigniſſimus.

Cod. membr. in Octavo grandiori, paulo poſt Conquiſitionem Angliæ eleganter ſcriptus, qui olim ad Abbatiam Taveſtokienſem pertinuit, uti conſtet ex hac Adnotatione ad calcem ſcripta. Hunc Codicem cum altero (qui eſt in Bibl. Cottoniana) conſimili repperit R. Ferrar ſervus Comitis Bedfordiæ, in domo quondam Cœnobio Monachorum de Taveſtocke in Devonſhire. Anno 1566.

Fronte Cod. ſcribitur F. Bedford, *nomen nobiliſſimi Poſſeſſoris. ſicuti etiam ad pag.* 602, *ubi occurrunt hæc verba*, Franciſcus Comes Bedfordiæ. 1566. *manu ipſius Comitis, ut videtur, ſcripta.*

Dedit Matthæo Cantuar. 29. Decemb. 1567. in Camera ſtellata. *manu ejuſdem Archiepiſcopi.*

Denique, pag. 2. *ſic ſcribitur* Matthæus Cantuar. dedit (*Academiæ Cantabrigienſi*) 1570.

In iſto autem Codice, continetur Collectio Homiliarum Saxonicarum, *quarum prima pars potiſſima truncatur: patet autem ex Concluſione, illam fuiſſe ſcriptam in illud Evangeliſtæ* Nuptiæ factæ ſunt in Chana Galileæ, et erat Mæter Ihū ibi, *quæ extat integra in plurimis Codd. uti ex Indice noſtro videre eſt. Homiliæ vero quæ ſequuntur, ſunt*

P. 2. I. Dominica Tertia Post Theophaniam.

Cum deſcendiſſet Ihs̄ de monte. ſecutæ ſunt eum turbæ multe. Et reliq.

Incip. Matheuſ ſe eadiga Godſpellere awrat on þiſſere Godſpellican bæcinge. *Vide ſupra, pag.* 10.

P. 20. II. Deeſt Rubrica, quæ in al. Cod.

Alia Narratio De Evangelii Textv.

Incip. Mine ȝebrofra we williaþ eof ȝeræccean ſume Criſtef wundra to trymminge eowref ȝeleafan. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 27. III. Dominica In Septvagesima.

Incip. Drihten ſæde ðiſ Bigſpell. hiſ Leornincnihtum þuſ cwedende. Simile eſt regnum, &c. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 43. IV. Deeſt Rubrica.

Incip. (Leofan men) we willaþ eof ſecȝean be þyſſere andweardan tide. *Vide ſupra, pag.* 12.

P. 47. V.

P. 47. V. DOMINICA IN SEXAGESIMA.

Ex hoc ſermone quædam proferuntur ab Whel. p. 97.

Cum turba plurima conveniret ad Ihm̄. & de civitatibuſ properarent ad eum. dixit per ſimilitudinem Exiit qui ſeminat ſeminare ſemen ſuum. Et reliq.

Incip. On ȝumeȝe tiðe þa þa micel menu ȝamoð com to þā Hælendе. *Vide ſupra, pag.* 12.

P. 61. VI. DOMINICA IN SEXAGESSIMA.

Aſſumpſit Ihs̄ duodecim deſcipuloſ ſuoſ Et rel.

Incip. Heȝ iſ ȝeȝæðð on þiſum Goðſpelle þe ðe nu ȝehẏnðon oſ þæȝ Diaconeȝ muðe. *V. ſup. p.* 12.

P. 77. VII. FERIA. IIII. IN CAPITE IEIVNII.

Incip. On þiſſeȝe ðucan on Woðneȝ ðæȝ ſða ſða ȝeȝẏlȝe piton iſ Caput ieiunii. *Vide ſupra, pag.*

P. 94. VIII. DOMINICA I. IN QVADRAGESSIMA.

(*Ex hoc, quædam edita per Whel. p.* 72.)

Ductuſ eſt Ihs̄. in deſertum à ſpū̄. & Rel.

Incip. Ic polde eoȝ tȝahtnian þiſ Goðſpell þe man nu beȝoȝan eoȝ ȝæðde. *Vide ſupra, pag.* 31.

P. 112. VIIII. ALIA PARABOLA IN EADEM DIE.

Incip. Men ða leoȝoȝtan. eoȝ eallum iſ cuð þeȝ ȝeaȝlica ẏmbȝẏne. *Vide ſupra, pag.* 12.

P. 125. X. DOMINICA. II. IN QVADRAGESSIMA.

Egreſſus inde Ihs̄ ſeceſſit in parteſ Tyri & Sidonis. & Reliqua.

Incip. Dȝihten Hælenð ȝneaðe miþ ȝoȝðum þæȝna Iuðeiſcna þẏȝnẏȝȝe. *Vide ſupra, pag.*

P. 135. XI. DOMINICA. III. IN QVADRAGESSIMA.

Erat Ihs̄ eicienſ demonium. Et Rel.

Incip. On þæȝe mæȝan tiðe þe ȝe milðheoȝta Hælenð ȝunoðe miþ mannum. *Vide ſupra, pag.* 31.

P. 149. XII. DOMINICA. IIII. IN QVADRAGESIMA.

Abiit Ihs̄ tranſ mare Galileæ. Et reliqua.

Incip. Se Hælenð ȝeȝðe oȝeȝ ða Galileiſcan ȝæ. *Vide ſupra, pag.* 32.

Pag. 161. XIII. SERMO DE LELE DEI IN MEDIA QVADRAGESIMAE.

Incip. Men þa leoȝoȝtan. þe ȝæðað nu æt Goðeȝ þenunȝum embe ȝeȝetnẏȝȝe þæȝe ealðan æ. *Vide ſupra, pag.*

Expl. Glæðan ȝẏllenð. Uton eac ȝemænelice uȝne leoȝan Dȝihten biddan þæt he uȝe moð on lihte. ⁊ uſ hī̄ ȝlæðe ȝeðo. ⁊ uſ hiȝ milðheoȝtnẏȝȝe ȝeunne. ⁊ uȝe ȝẏnna ȝoȝnȝẏȝnẏȝȝe. ⁊ þæȝ ecan liȝeȝ mẏȝhðe. þā ȝi ſuldoȝ. anð loȝ. á to ȝoȝulðe. AMEN.

P. 187. XIV. SECVNDVS SERMO. DE IOSVE. ET DE PVGNIS. EIVS.

Incip. Moẏſeȝ ⁊ Aaȝon. anð þa ẏldeȝtan ealðaȝ Iſȝahela þeoðe. *Vide ſupra, pag.*

P. 201. XV. DE ORATIONE MOYSI.

Incip. Æftеȝ þam þe Moẏſeȝ ſe mæȝa Heȝetoga oȝ Egiptа-lanðe. *Vide ſupra, pag.* 32.

P. 218. XVI. DOMINICA QVINTA.

Incip. Theoȝ tið ȝnam þiſum andȝeaȝðum ðæȝe. oð ða halȝan Eaſteȝ-tiðe. *Vide ſupra, pag.*

P. 238. XVII. DOMINICA DE PASSIONE DOMINI.

Incip. Dȝihteneȝ þnoȝunȝe þe ẏlla ð ȝeðaȝenlice eoȝ ſecȝan. *Vide ſupra, pag.* 32.

P. 264. XVIII. Ne moт nan mann ſecȝan Spell on þam þȝim Spiȝ-ðaȝum.

EVANGELIVM IN RAMIS PALMARVM.

(Cum adpropinquaſſet Ihs̄ Ieroſolimis & veniſſet B&hfage ad montem Oliveti. & Rel.)

Incip. Cȝiſteȝ þȝoȝunȝ þæȝ ȝeȝæðð nu beȝoȝan uſ. *Vide ſupra, pag.* 19.

P. 279. XIX. DIE DOM̄C. PASCHAE.

Incip. Oȝt ȝe ȝehẏnðon embe þæȝ Hælendeȝ æȝiſt. *Vide ſupra, pag.* 13.

Pag. 296. SERMO DE SACRIFICIO IN DIE PASCHAE.

Incip. Men ða leoȝoȝtan ȝelome eoȝ iſ ȝeȝæð embe uȝeȝ Hælendeȝ æȝiſte. *Vide ſupra, pag.*

P. 325. XXI. ALIVS SERMO DIE PASCHÆ. (*manu recentiori.*)

Incip. Hit iſ ſȝiðe ȝeðaȝenlic þæt ȝe on þẏſum Dȝihtenlicum æȝiſte. *Vide ſupra, pag.*

P. 333. XXII. FERIA. IIII. IN HEBDOMADA PASCÆ (*manu neoterici.*)

Incip. Gelome æteoðe uȝe Dȝihten hine ſẏlȝne hiȝ Leoȝniȝ-cnihtum. *Vide ſupra, pag.*

Pag. 344. XXIII. DŌICA. I. POST PASCA. (*manu neoterici.*)

Cum eſſet ſero, die illo uno Sabbatorum. Et Rel.

Incip. Æftеȝ þæȝ Hælendeȝ æȝiſte. ſæȝon hiȝ Diſcipuli belocene on anum huȝe. *V. ſupra, pag.* 14.

P. 357. XXIV. DŌMC. II. POST OCT̄. PASCHAE.

Ego ſum Paſtor bonus? bonus paſtor animam ſuam ponit per ovibus ſuis. Et Rel.

Incip. Thiȝ Goðſpell þe nu ȝeȝæð þæȝ. cẏþ þæt ſe Hælenð cȝæðe be him ſẏlȝum. *Vide ſupra, pag.*

P. 387. DOMINICA. IIII. P. CCT̄. PASCHAE.

Vado ad eum qui me miſit.

Incip. Maneȝa ȝoðſpel ſẏnðon ȝeȝette to Mæſſan oȝ ðæȝe lanȝſuman ſȝnæce þe uȝe leoȝa Hælenð ſȝnæc on þæȝe nihte þe he belæȝeð þæȝ ſȝa ſȝa Iohanneȝ aȝnat þe hit ȝiſte eall.

Expl. Foȝþan þe hiȝ ȝifu iſ on Goðeȝ halȝum ſuniȝende. ⁊ Goðeȝ luſu iſ aȝoȝen on uȝum heoȝtū ðuȝh þone ẏlcan Gaſt. þe iſ Goðeȝ luſu. oȝ þam ſæðeȝ. ⁊ oȝ ðam ſuna him ſẏmle ȝemæne on anne mæȝen þȝẏmnẏȝȝe. a to ȝoȝulðe. AMEN.

Pag. 398. XXVI. Dom c̄. v. P Octab. Paschae.

Incip. Sume menn nẏton ȝepiſſ ſoꝛ heoꝛa nẏtennẏſſe hꝛi Godſpell iſ ȝecpeden. *V. ſupra, pag.* 16.

P. 414. XXVII. Sermo In Letania Maiore. Fr̄. ii.

Incip. Læꝛede men behoꝛiað. þæt him laꝛeoꝛaſ ſecȝon þa ȝodſpellican laꝛe. þaſ tꝛa bebodu belucaþ ealle bec. Uton ealle ȝemænelice ȝ ȝeoꝛnlice ȝecẏþꝛan to uꝛum Dꝛihtene Hælendum Xpe̅ . to þam þe uſ ȝeſceop ȝ ȝeꝛonhte. ȝ hlẏſton þe ȝeoꝛne hꝛæt þiſ haliȝe ȝeꝛꝛit uſ læꝛð. þæt iſ þæt þe ælceſ ẏfeleſ ȝeſꝛican. ȝ ælc ðinȝ to Gode don. þæt þæt þe maȝon ſoꝛ Godeſ luſan. ȝ ſoꝛ uꝛe ſaꝛle hælo. ſoꝛðon uſ iſ ſꝛiðe uncuð. hu lanȝe þe on þẏſu̅ lænan liſe punian moton.

Expl. Iſ uſ nu eallu̅ ȝemænelice micel neode ȝ ðeaꝛf þæt þe ȝeoꝛnlice biddan uꝛne leoſan Dꝛihten mid̄ ſæſtenu̅ . and mid ælmeſ-dædum. ȝ mid ſinȝalu̅ ȝebedum. ȝ mid ealꝛa ȝodda þeoꝛica biȝencum. þæt he uſ þiſeſ andþeaꝛdan liſeſ ȝeſundfulneſſa ȝeunne. and þæſ ecan liſeſ eadiȝan mẏnȝða ȝetiþie. þæꝛ God ælmihtiȝ ſẏlf mid eallum hiſ halȝum puldeꝛfullice leoſað. ȝ ꝛixað. a butan ende. Amen.

P. 438. XXVIII. Fr̄. iii. In Letania Maiore.

Incip. Se eadiȝa Apoſtol Iacobuſ uſ manode on þam Piſtole. þe uſ man heꝛ beſoꝛan ꝛædde. hu þe uꝛe ſaꝛla hæla beȝẏtan maȝon. ȝif þe ȝeoꝛnlice þam bebodum ȝehẏꝛſumiað.

Expl. We ſculon ſoꝛðiȝ þacian on uꝛe heoꝛtan. ȝ on ȝeleaſan. þe ſculon þacian. on hihte. and on ſoðꝛe luſe. þe ſculon þacian on ȝodum þeoꝛcu̅ . ȝ don buton idelum ẏlpe ẏſ þe hꝛæt lẏttleſ to ȝode ȝedoð. þæt þe moton ſaꝛan into heoſenan ꝛice mid þa̅ milð heoꝛtan Gode. Se þe on ecnẏſſe ꝛixað on ealꝛa ꝛoꝛulda ꝛoꝛulð abutan ende. Amen.

P. 459. XXIX. Feria. Qvarta.

Incip. Thaſ ðaȝaſ ſẏnd ȝehate Laetaniae. þæt ſẏnd Gebed-ðaȝaſ. on þẏſum ðaȝum þe ſceolon bidðan uꝛe eoꝛðlicꝛa þæſtma ȝenihtſumnẏſſe. and uſ ſẏlfum ȝefundfulnẏſſe. We ꝛæðað on bocum þæt þeoſ ȝehealdſumnẏſ punde aꝛæꝛed on þone timan þe ȝelamp on anꝛe bẏnȝ þe uienna iſ ȝecpeden. mẏcel eoꝛð ſtẏnunȝ. ȝ ſeollon cẏꝛican ȝ huſ. ȝ comon pilde beꝛan. ȝ pulfeſ. ȝ abitan þæſ ſolceſ micelne dæl. and þæſ cẏninȝeſ botl peaꝛð mid heofenlicum fẏne ſoꝛbæꝛned. Tha bead þæꝛe ſcꝛe biſceop mameꝛtuſ. ðꝛeoꝛa ðaȝa fæſten. ȝ ſeo ȝedꝛeceðnẏſ þa ȝeſſac. ȝ ſe ȝepuna þæſ fæſteneſ þuꝛh punaþ ȝehpæꝛ on ȝeleaſfulꝛe ȝelaþunȝe. *Vide ſupra, pag.* 1.

Evangl̄. In Vigilia. Ascens̄. Dn̄i.

Iohanneſ ſe ȝodſpelleꝛe aꝛꝛat on þiſum ðæȝðeꝛlicum ȝodſpelle.

Hæc Homilia videtur eſſe eadem cum iis quæ ſic Incip. Thaſ ðaȝaſ. God ſꝛꝛæc. *&* Se Hælend cpæð to hiſ Leoꝛnin̄ȝ-cnihtum.

Cum autem venerit paraclituſ. Et Rel.

(*Ex hoc quædam proferuntur ab Whel. p.* 151.)

Incip. Se Hælend heꝛ on liſe mið hiſ halȝum Apoſtolum ȝ mið mannu̅ ſunifȝende. *V. ſup. p.* 51.

P. 514. XXXII. In Die Scō Pentecosten.

Incip. Fꝛam þam halȝan Eaſteꝛlican ðæȝe ſẏnd ȝetealde fiftiȝ ðaȝa to þẏſum ðæȝe. *V. ſup. p.* 3.

P. 537. XXXIII. Dominica Pentecosten.

Siquiſ diligit me. Et Reliqua.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpelleꝛe. ðe ðiſ Godſpell aꝛꝛat. ſæde þæt ſe Hælend heꝛ on þiſum liſe on ſumne ſæl ſꝛꝛæce to hiſ Apoſtolum ðuſ. Se þe me ſoðlice luſað he hẏlt mine ſꝛꝛæce. ȝ min ſæðeꝛ hine luſað. ȝ þẏt becumað to him. ȝ mið him ſunias ſitoðlice beȝen.

Expl. On þam þe maȝon to cnaꝛan þæt Cꝛiſt luſode hiſ ſæðeꝛ on þam þe he ſæſ ȝehẏꝛſum hiſ ſæðeꝛ oþ ðeað. ȝ he hiſ bebode he uſ ſꝛa alẏſde ſẏlf ſilleſ ſꝛa ðeah. þam ſẏ a pulðoꝛ mið ðam halȝan ȝaſte. on ecnẏſſe. Amen.

P. 550. XXXIV. Dominica. i. Post Pentecosten.

Erat homo ex phariſeiſ. Et reliqua.

Incip. Sum Phaꝛiſeiſc mann pæſ ȝehaten Nichodemuſ an þæꝛa ealdꝛa Iudeiſceſ ſolceſ. *V. ſ. p.* 15.

Ex hoc quædam edita, per Whel. p. 63.

P. 565. XXXV. Thiſ ȝodſpell ȝebẏꝛiað on ðæꝛe Ganȝ-ꝛucan. Feria. ii. Et. iii.

God ſꝛꝛæc to anum ſiteȝan ſe pæſ Ionaſ ȝehahaten. ſaꝛ to þæꝛe bẏꝛiȝ Niniuen. ȝ boda þæꝛ þa ſoꝛð þe ic þe ſecȝe. Tha peaꝛð ſe ſiteȝa aſẏnht. and ſolde ſoꝛ ſleon Godeſ ȝeſihþe. ac he ne mihte. &c.

Ewangl̄.

Quis vrm̄ habebit amicum & ibit ad illum media nocte. Et reliqua.

Incip. Se Hælend cpæð to hiſ Leoꝛnin̄ȝ-cnihtum. *Vide ſupra, pag.* 1.

P. 583. XXXVI. De Dominica Oratione.

Incip. Se Hælend Cꝛiſt ſẏððan he to þiſum liſe com. ȝ mann peaꝛð ȝepeaxan. *Vide ſupra, pag.* 2.

Hujuſce Homiliæ pars poſterior quæ valde mutila erat eleganter reſtituta eſt, juſſu, ut videtur, Reverendiſſimi Poſſeſſoris Matthæi Parkeri *Archiepiſcopi Cantuarienſis.*

Cod. Membr. in Quarto longe poſt Conquiſitionem Angliæ litteris Normanno-Saxonicis ſcriptus, in quo continentur eaquæ ſequuntur ſcripta.

I. Pag. 1. *Capita XXIIII priora libri Geneſeos, quibus præmittitur Epiſtola nuncupatoria* Ælfrici *tranſlatoris ad Æthelweardum, quæ ſic*

Incip. Ælfꝛic Munuc ȝꝛæt Æþelpeaꝛd Ealdoꝛman eadmodlice. ðu bæde me leoſ þæt ic ſcolde þe apændan oſ Lædene on Enȝliſ þa boc Geneſiſ.

Expl. Ic cpeþe nu þæt ic ne deaꝛꝛ ne ic nelle nane boc æſt̄ þẏꝛꝛeꝛe oſ Lædene on Enȝliſc apendan. ȝ ic bidde þe leoſ ealdoꝛman þæt þu me þæſ na lenȝ ne bidde. ðẏ læſ þe ic beo þe unȝehẏꝛꝛum oððe leaſ ȝif ic do. God þe ſẏ milde a on ecnẏſſe. ic bidde nu on Godeſ naman ȝif hꝛa þaſ Boc aꝛꝛitan

apnitan pylle. þæt he hi gepihte pel be ðæpe byrne. ponþan þe ic nah gepealð þeah þe hi hpa to poge gebpinge. ðuph leape pnitepap. and hit bið þon hiy. ⁊ a min. micel ýpel deð pe unpnitepe giy he nele hiy poh gepihtan. (*Vide supra, pag.* 67 & 68.)

II. P. 44. (Homilia) In Dominica Passionis *Manu Neoterica.*)

Incip. Theoy tid fnam þisū ⁊peapdum dæge oð þa halgan Eastep-tide is gecpeden Cnistes þnopung tid. *Vide supra, pag.*

Quæ dein sequuntur alium videntur Codicem constituisse etsi cum superioribus forte compactus codex integer non amplius videtur. Porrò, ad pag. 53. *fere ante* 400 *annos scripta habetur hæc Adnotatio.* Hoc volumen continet multam copiam Sermonum in Anglico, non appreciatum propter ijdioma incognitum.) *Sermones, autem isti sunt qui ordine sequuntur.*

III. viii. Kl̄. Ianvarii. Nativitatis Dn̄i. Nr̄i. Ihv Xpi.

Incip. We pillað to tnýmmincge eopnes geleafan. eop gepeccan þæs Hælendes acennednýsse. *Vide supra, pag.* 19.

P. 64. IV. De S. Ætheldrythe Virg̃.

Incip. We pýllað nu apnuten þeah ðe hit pundoplic pý. be ðæne halgan Æþeldnýðe þam Englipcan mædene. þe þæs mið tpam penum. and ppa ðeah punode mæden. ppa ða pundpa pputeliað þe heo pýncþ gelome. Anna hatte hýne fæden East-engla Cýning ppiþe Cnistan man.

Expl. Manega býsna pýnð on bocum be ppilcum. hu oft penas ⁊ pif pundopline dnohtnodon. and on clænnýsse punodon to puldre þā Hælende. ðe ða clænnýsse astealde Cnist ure Dnihten. þam is á punðmýnt. ⁊ puldon on ecnýsse. Am̄.

Quæ sequuntur, aliena manu exarantur.

P. 69. V. xii. Kl̄. Apl̄. Scī. Benedicti Abbis.

Incip. Benedictus se halga Abbud on ðisum andagdan dæge. *Vide supra, pag.* 11.

Desideratur hujus Homiliæ folium postremum.

P 101. VI. viii. Kl̄. Marcii. Cathedra Sci Petri Apostoli.

Incip. We cpeþað on Genim-cnæfte Cathedpa Scī Petpi. seofan nihton æp ðam monðe þe pe Maptius hatað. *Vide supra, pag.* 18.

P. 110. VII. Conversio Scī Pavli.

Incip. Godes gelaðung punðað ðýsne dæg ðam mæpan Paule to punðmýnte. *Vide supra, pag.* 4.

Pag. 116. Pauca de Pœnitentia.

P. 116. VIII. *Incip.* Men ða leofestan eopen geleafa bið ðe tpumpa gif ge gehýnað be Godes halgum hu hi þæt heofenlice nice geeapnodon. ⁊ ge magon þe cuðlicop to heome clýpian gif heopa lifes dnohtnunga eop þuph lapeopa bodunge cuðe beoð. We pýllað eop gepeccan þapa Apostola dnohtnunge. ⁊ geendunge. Petrvs ⁊ Pavlvs mid pceoptpe pace. fop ðan þe heopa þnopung ýp gehpæp on Ænglipcum gepeopde fullice geendebýnd. ðus cpeðende.

De Passione Apostolorvm Petri Et Pavli.

Æftep dnihtnes uptuge. þæs Petpus bodigende geleafan þam leodscipum.

Expl. Cuð is geond ealle ðeodscipas þæt fela pundpa gelumpon æt þæpa apl̄a býpgenum þuph þæs Hælendes tide. þam sý puldon. ⁊ los a on ecnýsse. *Vide supra, pag.* 4.

P. 126. IX. ii. Kl̄. Decembris Passio. Scī Andree Apl̄i.

Incip. Se Apostol Andpeas æftep Cnistes ðpopunge fepde to þam lande þe is gehaten Achaiga *Vide supra, pag.* 9.

P. 137. X. vi. Kl̄. Ianvarii. Assvmptio S. Iohīs Apl̄i.

Incip. Iohannes se Godspellere Cnistes dýplinг peapð on ðýsum dæge. *Vide supra, pag.* 9.

P. 153. XI. Kl̄. Mai. Apostolorvm Philippi Et Iacobi.

Incip. Philippus se Godes Apostol þe pe on þýsum dæge pupðiað. *Vide supra, pag.* 14.

P. 156. XII. De Scō Iacobo Apostolo.

Incip. We pupðiaþ eac on þisse ⁊ pestan fneolstide. oþepne apostol. *Vide supra, pag.* 14.

P. 159. XIII. viii. Kl̄. Septēbis. Passio Scī Bartholomei Apostoli.

(God men gehýpað hes þa mihtan þe ure dnihtn̄ fosgeaf S. Bastholomei þā Aplē. alia manu.)

Incip. Wýnd-pnitepas secgað þæt þný Leodscipas sýnd gehate India. *Vide supra, pag.* 17.

Pag. 160. XIV. viii. Kl̄. Avgvsti Passio S. Iacobi Apl̄i.

Incip. On ðýsum dage se pupþiað on uþum losfangum ⁊ onfneolse. *Vide supra, pag.* 5.

P. 185. XV. xi. Kl̄. Octobris. Passio Scī Mathei Apl̄i Et Æwangeliste.

Incip. Se Apostol Matheus ⁊ Godspellere becom þuph Godes sande. æfter Dnihtnes upstige. *Vide supra, pag.* 17.

P. 191. XVI. v. Kl̄. Novembs. Passio Apl̄orvm Simonis Et Ivde.

Incip. Men þa leofestan se pýllað eop secgan þæpa Apl̄a þnopunge. *Vide supra, pag.*

P. 202. XVII. xii. Kl̄. Ianvarii Passio Scī Thome Apostoli.

Incip. Æftep þæs Hælendes þnopunge ⁊ æpiste of deaðe. ⁊ upstige to heofonū. þa þa his apla to fesdon geond þýsne Middan-eapd. ða becom Thomas co Ceasapean-býpig. ⁊ se Hælend sylf of heofonum com. him to þus cpeþende.

Expl. ⁊ se Godes Apostol peapð sýþþan gefesod to Sýpian-lande mid micelre anpuðnýsse þam ælmihtigan to lofe. Se ðe on ecnesse pixað miclice mihtig. Amen.

P. 215. XVIII. vii. Kl̄. Mai. Passio Scī Marci Ewangeliste.

Incip. Mescus se Godspellere be Godes dihte. gefop to Egipta-land. *Vide supra, pag.*

P. 223. XIX. Incipit Sermo De Memoria Sc̄orvm.

Incip. Ego sum alfha &. o. initium & finis dicit dns.

Expl. gif se sfincað nu hes. þæs to us gefultumige se þe leofað ⁊ pixað abutan ende. Amen.

Vide supra, pag.

P. 236. XX. VII. KL̄. IAN̄ PASSIO SCĪ STEPHANI PROTOMARTYRIS.

Incip. We ꝥæðaþ on þæꝥe Boc þe i�sᵹ ᵹehaten Actu�sᵹ Apoꝸtoloꝥum. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 244. XXI. V. KL̄. IAN̄ NATALE INNOCENTIVM.

Expl. Nu to dæᵹ Godeꝸ ᵹelaþunᵹ ᵹeond ealne ymb-hꝑyꝑꝽt. *Vide ſupra, pag.* 10.

Pag. 252. XXII. XI. KL̄. FEBR. PASSIO SCĪ VINCENTII MĀRT.

Incip. On Iꝑpanian-landе ðæꝥe Speoniꝑcan leode. ꝥæꝸ ꝸe halᵹa Maꝥtiꝥ þe hatte Uincentiuꝸ to menn ᵹeboꝥen. ⁊ miþ hiꝸ maᵹum fæᵹeꝥe aꝼedd. ⁊ on mẏcclum þeaꝑum Cꝥiꝸtendome.

Expl. Hiꝸ lic ꝑeaꝥþ þa ᵹefeꝥnod to ᵹeleaꝼfulꝥe cẏꝥcan miþ mẏcelꝥe aꝥꝑẏꝥðneꝑꝸe. ⁊ þaꝥ on innan bebẏꝥiᵹed. ⁊ hiꝸ halᵹan ban ꝑuꝥdon ꝑiðe todælæde. ⁊ miþ mẏcelꝥe luꝼe hi man ꝑẏꝥðaþ ᵹehꝑæꝥ ꝑꝑa ꝑꝑa uꝸ ꝸecᵹað bec foꝥ hiꝸ ꝸoðan ᵹeleaꝼan. þam Hælende to loꝼe. þe leoꝼaþ á on ecneꝑꝸe. am̄.

P. 260. XXIII. IV. ID̄. AVḠ. PASSIO BEATI LAVRENTII MARTIRIS.

Incip. On Deciꝸ dæᵹe þæꝸ ꝑælhꝥeoꝑan Caꝸeꝥeꝸ. *Vide ſupra, pag.* 16.

P. 274. XXIV. IV. ID̄. MARTII. S. GREGORII PAPE VRBIS ROMANE INCLITVS.

Incip. Gꝥeᵹoꝥiuꝸ ꝸe halᵹa papa Engliꝑcꝥe ðeode Apoꝸtol. *Vide ſupra, pag.* 11. (*ex hoc quædam citantur, per Whel. p.* 77.)

Pag. 283. XXV. VIII. KL̄ MAI. PASSIO SCĪ. GEORGII. M̄.

Incip. Geðꝑol menn aꝑꝥiton ᵹeðẏlð on heoꝑa bocum be ðam halᵹan ꝥeꝥe. þe iꝸ ᵹehaten Geoꝑiuꝸ. Nu ꝑẏlle ꝸe eoꝑ ꝸecᵹan þæt ꝸoð iꝸ be þā. þæt heoꝑa ᵹeðẏlð ne ðeꝥꝥe ðiᵹellice ænᵹum. Se halᵹa Geoꝑiuꝸ ꝑæꝸ on hæðenum ðaᵹum ꝑice Eoldoꝑman. undeꝸ þam ꝥeðan Caꝥeꝥe. þe ꝑæꝸ Dotianuꝸ ᵹeciᵹeð. on þæꝥe ꝸciꝥe Cappaðocia.

Expl. Hꝑæt þa Datianuꝸ ꝑeaꝥð fæꝑlice oꝼꝼlaᵹen miþ heoꝼonlice fẏꝥe. ⁊ hiꝸ ᵹeꝼeꝥan ꝸamoð þa þa he hanꝸeꝥð ꝑæꝸ miþ hiꝸ heah ðeᵹnū. ac he becom to helle æꝥ ðan þe to huꝥe. And ꝸe halᵹa Geoꝑiuꝸ ꝸiðode to Cꝥiꝸte. miþ þā he a ꝑunaðd on ꝑulðꝥe. AMEN.

P. 289. XXVI. X. KL̄. IVLII. PASSIO S. ALBANI MARTIRIS.

Incip. Sum hæþen Caꝸeꝥe ꝑæꝸ ᵹehaten Dioclicianuꝸ. ꝸe ꝑæꝸ to Caꝸeꝥe ᵹecoꝥen ðeah þe he cꝑealmbæꝥe ꝑæꝥe æꝼt̄ Cꝥiꝸteꝸ acenneðnẏꝸꝸe. II. hundꝥeð ᵹeaꝥ̄. ⁊ VI. hun eahtaᵹum oꝼeꝥ ealne Miðdan eaꝥð.

Expl. Thiꝸ ꝑæꝸ ᵹeꝥoꝥden æꝥ ðæt ᵹeꝥinn come þuꝑh Henᵹeꝸt. ⁊ Hoꝥꝸ. ðe hẏndon þa Bꝥẏttaꝸ. ⁊ þe Cꝥiꝸtendom ꝑeaꝥð ᵹeunꝑuꝥþod ꝸẏðdan oþ þæt Aᵹuꝸtinuꝸ hine eꝼt aꝸtealde be Gꝥeᵹoꝥieꝸ lane. þæꝸ ᵹeleaꝼfullan Papan. Sẏ ꝑulðoꝥ ⁊ loꝼ þa ꝑel ꝑillendan ꝸcẏꝑꝑende. ꝸe ðe uꝥe fæðeꝥaꝸ ꝸeondum ætbꝥæd. ⁊ to ꝑulluhte ᵹebiᵹde. ðuꝑh hiꝸ Bẏðelaꝸ. AMEN.

Habetur impreſſa cum verſione Latina, apud Whelocum. pag. 36.

P. 294. XXVII. *Deeſt Rubrica hujus Homil. quæ in al. Cod. inſcribitur* DE INIVSTIS.

Incip. Iꝸ nu eac to ꝑiꝸenne. þæꝸ man ꝑiꝸnaðd ꝼoꝥ oꝼꝸ þa anleaꝥan ꝸceaðan. *Vide ſupra, pag.* 38.

P. 297. XXVIII. XII. KL̄. DECEMB̄. PASSIO S. EDMVNDI REḠ. ⁊ M̄.

Incip. Eaðmund ðe eaðiᵹe Eaꝸt-enᵹla Kẏninᵹ ꝥæꝸ ꝸnoteꝥ ⁊ ꝑuꝥðꝼull. ⁊ ꝑuꝥðode ꝸẏmle miþ æþelū ðeaꝑū þoñ ælmihtiᵹan ᵹod.

Expl. Ne bẏð nane ꝑunðꝥa ᵹeꝥoꝥhte æt heoꝥa bẏꝥᵹenū. ꝼoꝥþan þe hi ne ᵹelẏꝼað on ðone lẏꝼiᵹendan cꝥiꝸt. ac cꝥiꝸt ᵹeꝸꝑuteleð mannū hꝑæꝥ ꝸe ꝸoða ᵹeleaꝼa iꝸ. þoñ he ꝸꝑẏlce ꝑunðꝥa pẏꝥcð ꝑuꝥh hiꝸ halᵹan piðe ᵹeond þaꝸ coꝥþan. þæꝸ hī ꝸẏ ꝑulðoꝥ á miþ hiꝸ heoꝼonlice ꝼæðeꝥ ⁊ þā halᵹan ᵹaꝸte. am̄.

P. 306. XXIX. BI THAM EADIGE IOBE.

Vir erat in terra Hus? nomine Iob. Et erat vir ille ſimplex & rectuſ ac timenſ Deum? & recedenſ à malo.

Incip. Mine ᵹebꝥoðna ꝸe ꝥæðað nu æt Godeꝸ ðenunᵹum be ðam eaðiᵹan ꝸeꝥe Iob. *V. ſup. p.* 16.

Paᵹ. 317. XXX. NOÑ AG̃. PASSIO SCĪ OSWALDI REGIS ⁊ MARTIRIS.

Incip. Æꝼteꝥ ðam þe Aᵹuꝸtenuꝸ to enᵹla-landе becom ꝥæꝸ ꝸe Kẏninᵹ Oꝸꝑalð ᵹehaten. on Noꝥðhumbꝥa-landе ᵹelẏꝼed ꝸꝑiþe on God.

Expl. Thæꝸ halᵹan Oꝸꝑaldeꝸ ban ꝑuꝥdon eꝼt ᵹebꝥoht æꝼt̄ maneᵹū ᵹeaꝥū to Mẏꝥcena-landе into Gleaꝑceaꝸtꝥe. and God þæꝥ ᵹeꝸꝑuteloðe oꝼt ꝼela ꝑunðꝥa ꝑuꝥh þone halᵹan ꝥeꝥ. Sẏ þæꝸ ꝑulðoꝥ þan ælmihtiᵹan God a to ꝥoꝥolde (ꝥoꝥld.)

P. 327. XXXI. VII. ID̄. OCTOB̄. PASSIO S. DIONISII SOCIORVMQVE EIVS.

Incip. Pauluꝸ ðeoða laꝥeoꝥ. ða ða he ᵹond land ꝼeꝥðe. boðiᵹende ᵹeleaꝥan. ꝑꝑa ꝑꝑa hī bebeað þe Hælend. þa becō he on ꝑumum dæᵹe to ꝑumꝥe mæꝥan bẏꝥiᵹ Athenaꝸ ᵹehaten. healic ⁊ mæꝥe. þæꝥa Gꝥæciꝸcꝥa heaꝼoð-buꝑh on Hæþenꝸcipe puniᵹende.

Expl. þæꝥ undeꝥꝼoð ða blindan ꝑuꝑh heoꝥa bena ᵹeꝥihðe. ⁊ þa ðeaꝥan heoꝥcnunᵹe. ⁊ ða healtan ꝼæꝥelð. ⁊ ða ꝥoðan þæꝥ beoð ᵹeꝥittiᵹe ðuꝑh hi. ⁊ unᵹeꝥime ꝑunðꝥa þæꝥ ꝑuꝥðaþ ꝼoꝥ oꝼt. to loꝼe þā ælmihtiᵹū þe leoꝼað á on écnẏꝸꝸe. Amen.

P. 333. XXXII. VIII. KL̄. DECEMB̄S PASSIO S. CLEMTIS. M̄.

Incip. Men þa leoꝼoꝸtan eoꝥeꝥ ᵹeleaꝥa bẏþ þe tꝑumꝥa ᵹiꝼ ꝸe ᵹehẏꝥaðd. *Vide ſupra, pag.* 8.

Expl. Thæt ᵹeleaꝼfulle ꝼolc þā miclū bliꝸꝸiᵹende heꝥode ⁊ bleꝸode þoñ ælmihtiᵹan Hælend. ꝸe ðe hiꝸ halᵹan miþ tacnum ⁊ ꝑunðꝥū ᵹeꝑuꝥðad. ⁊ ꝸꝑa heoꝥa ᵹeeaꝥnunᵹa ᵹeꝸꝑuteliaðd. Sẏ hī ꝑulðoꝥ ⁊ ꝑuꝥðmẏnt a to ꝥoꝥolde. AM̄.

P. 346. XXXIII. DE FALSIS DIIS.

O fratreſ dilectiſſimi, &c.

Incip. Eala ᵹe ᵹebꝥoðna þa leoꝼoꝸtan. þæt ᵹodcund ᵹeꝥꝥit uꝸ tæhte. *Vide ſupra, pag.* 43.

Deſideratur pars poſterior hujuſce Homiliæ, una cum dimid. illius quæ ſequitur

P. 365. XXXIV. DE MACABEIS,

Quæ ab his verbis Incip. Æꝼteꝥ ðam þe Alexandeꝥ. & ſic

Expl. Sẏ ꝑulðoꝥ ⁊ loꝼ þā ꝑel ꝑillendan ᵹode á on ecnẏꝸꝸe. ꝥe cꝥeðað. AMEN. *Vide ſupra, pag.*

P. 382. XXXV. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. Cod.*

DE TRIBVS ORDINIBVS SECVLI.

Incip. Iꝸ ꝸꝸa þeah to ꝑiꝸenne þæt on þẏꝸꝸeꝥe ꝥoꝥolde ꝸẏnd þꝥeo endebẏꝥdnẏꝸꝸa. *V. ſup. pag.* 37.

P. 384. XXXVI. III. KL̄. AVGVSTI PASSIO SCORVM ABDON ȝ SENNĒ.

Incip. On Decieſ dagū ðæſ deoflican Kaiſereſ. þæſton tpeȝen Cýninȝaſ on Cniſt ȝelýfede. Abdon ȝ Senneſ miþ foðum Geleafan.

Expl. Thiſ þæſ þuſ ȝefoȝden. ȝ þæn punode á rihþan þe foþa ȝeleafa on þæne land leode þam Hælende to loſe þe lýfað á on ecnýſſe.

Nonnullis in Codd. hæc Homilia in binas partes dividitur. Inſuper notandum in hac homilia etiam continetur hiſtoriam de Abgaro Rege.

F. 390. XXXVII. EPL̄A PAVLI.

Incip. Pauluſ ðe Apoſtol ealna þeoda laneop. manode þa Cniſtenan þe he ſýlf æn to ȝeleafan ȝebiȝde on anū Piſtole þiſ æfend-ȝeſſnit þuſ cpeðende. Frs̄ ſpū̄ ambulate & deſideria carniſ non proficietiſ. & cetera. Mine ȝebnoðna ſaraþ on ȝaſte. *Vide ſupra, pag.* 36. *Notandum autem, quod hoc exemplar his verbis abrupte.*

Expl. Niſ nan æ riðen næde þuſ ȝefohtum mannum. ac ða þe Cniſtes ſýnd cpýlmiað heona fnæſc. ſſa þæt hi nellað on buȝan þā̄ býſ monfullū̄ leahtniū̄ ne ðā̄ ýfelū̄ ȝepilnunȝum ac pinnað him toȝeaneſ oð þæt hi riȝe fæſte riðiað to Cniſte and to þā̄ ecan pulðne fonþā̄ ſceoftan ȝepinne. ȝ hi blifſiað on ecnýſſe. bliþe miþ Cniſte.

P. 393. XXXVIII. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Aȝuſtinuſ ðe ſnoteſta Biſceop ſæde eac on ſumſe bec. *Vide ſupra, pag.* Notandum quoque in nonnullis Codd. hanc Hom. eſſe ſuperioris quaſi partem alterum.

P. 400. XXXIX. EXALTATIO SCĒ CRVCIS.

Incip. We puniðiað miþ Loſ-ſanȝum foſ uneſ ȝeleafan tnýmminȝes tpeȝen ðaȝaſ on ȝeaſne. Dnihtne to puniðmýnte. foſ ðæſne halȝan Rode ſýðan heo afunden pæſ.

Expl. þa ȝefeah he ſona ȝefunðfullum eaȝū̄. þuſh þon̄ ylcan on liht þe hine æn ablende. ȝ ðe ðema þa ðeoſſuniðlice bebýniȝde Longinuſ lichaman. ȝ ſýðan ȝelýfde on Cniſt æſſne funðniȝende God. oð þæt he ȝepat oſ liſe. Sý pulðoſ and loſ ðam pellendan Gode þe ðe æſſne ſixað on ecnýſſe. AMEN.

P. 409. XL. Auguſtini ſermo (*manu recenti.*)

Incip. Maȝe þe ȝýt hen ȝehýnan m̄. eoſſne ſaple þeanſe. ȝif ȝe me hlýſtan ſýlað. ȝ on eoſſne heontan þaſ halȝan lane unden-niman. ſſa ſſa Scs̄ AVGVSTINVS hit æneſt on bocum aſnat. and ðuſ cp̄. Ic eoſ læne ealle æȝþen ȝe bnoþþa. ȝe ſſýſtna. ȝe penaſ ȝe piſ. ȝeonȝe men ȝ ealde.

Expl ȝ miþ eallum hiſ ȝecoſenū̄ halȝū̄. þa þe æſſne haliȝe ȝefunðon on þiſſum life ſſa̅ miðdan-eanðeſ ſſuman oððe ȝýt. haliȝe ȝefuniðað. ðe Dniht̄ ſe ðe leoſað ȝ nixað miþ þa̅ ſædeſ. and miþ þa̅ ſune. ȝ miþ þa̅ halȝan-ȝaſte á to ſoſulde ſoſuld. þa̅ ſý án. ȝ puniðmunt. ȝ miht. ȝ pulðoſ. ȝ anſeald. æſſne butan ælcū̄ ende. AMEN.

Capita quædam Theologica ex Alcuini libro ad Guidonem Comitem.

P. 417. XLI. DE SCIENTIA.

1. *Incip.* Æneſt ealna þinȝa ȝehſilcum men iſ to ſecenne.

DE FIDE.

2. *Incip.* Ac þeoſ on cnapennýſſ þæne ȝoðcundnýſſe. ȝ þæne ſoðfæſtnýſſe.

P. 418. DE VERA KARITATE.

3. *Incip.* On Goðeſ bebodum. þeo ſoſe luſu haſaþ.

P. 419. DE SPE.

4. *Incip.* Se æðela þeoda laneop. Pauluſ. he ſoſeſette.

5. P. 420. DE SCRIPTVRARVM LECTIONE.

Incip Theo næðinȝ haliȝna Gepnite iſ on cnapenýſ þæne æcan eaðiȝnýſſe.

6. P. 421. DE PACE.

Incip. Se Hælend þa ða he to heoſonæ aſtah.

7. P. 422. DE MISERICORDIA.

Incip. Milðheontneſ iſ ſſiþe heahlic ȝoð.

8. P. 424. DE INDVLGENTIA.

Incip. Dnihtū̄ cp̄. on hiſ Goðſpelle ſonȝiſað.

9. P. 425. DE PATIENTIA.

Incip. Hit ſeiþ on þa̅ Goðſpelle. þuſh eopen ȝeþýlð.

10. P. 427. DE HVMILITATE.

Incip. Spiðe eaðe þe maȝon oncnapon on Dnihtneſ ſonðum.

11. P. 429. DE COMPVNCTIONE CORDIS.

Incip. Theo onbýnðneſ þæſ manneſ heontan cumþ oſ eaðmoðnýſſe.

12 P. 430. DE CONFESSIONE PECCATORVM.

Incip. Gelome uſ læned þæt haliȝe Gepnit þæ þe ſleon to þa̅ læcedome.

13. P. 432. DE PENITENTIA.

Incip. Se Hælend ſýlf on hiſ Goðſpelle cp̄.

Deeſt Rubrica.

P. 434. XLII. *Incip.* Ne beode þe nanū̄ mannum nane niþe bebodu. ac ðo ȝe hu hī̄ ſýlfum ȝe beoſhlicoſt þince. ȝif he þýllicū̄ býſenu ȝ laſium fuliȝan nele. be þa̅ þe God cp̄. Qui voſ ſpernit, me ſpernit. & qui voſ audit me audit. þæt iſ. The ðe minne þeoſan ſoſſýhð. þoñ he him tealа læneð ȝ niht. þe ſoſhoȝað ȝod ſýlfne.

Expl. Nu aȝan þe mýcele þeanſe þæt þe hine luſie þoñ luſað he uſ. miþ eallum hiſ halȝū̄ on heſenum. Sý him loſ ȝ pulðoſ á on ecnýſſe. AM̄.

P. 441. XLIII. Deeſt Rubrica. *quæ in al. Cod.*

DE VISIONIBVS DRIHTHELMI.

Incip. Hæſ paſ Dnihthelm ſū̄ æðele þeȝen on Noſðhumbſa-lande on æſnunȝe oſ þiſſum life ȝeleað. ȝ hiſ lic leaȝ ealle þa niht innebeſett. Ac he aſaſ oſ deaðe on æſne moſȝen. ȝ þa lic men calle miþ ſýſhte ſoſſnumene ſluȝon aþeȝ buton þa̅ piſe anum. þe hine ſſiþeſt luſode belaſ þæſ aſýſht.

Expl. þa hine mon ȝeaxode hu he mihte þoñ mýclan cýle ſſa ſoſbeſan he andþýnde ȝ cp̄. Stiðnan ȝ þýſſan he ȝeſeah. ſſa he hit macode on hiſ liſe. ȝ maneȝa oðne he ȝenihte leahte miþ ſonde ȝe miþ býſnonȝe to ſihtan geleafan. Ge ſihtlæce uſ Dnihten Hælend Cniſt þuſh þinſan mýclan milðheontneſſe ſſa ſſa þin ſilla ſý. Amen.

Vide ſupra, pag. 2. VI.

P. 444. XLIV. *Sequuntur tria folia, quibus Continentur ſententiæ plurimæ de vita bona inſtituenda, & bonis Operibus, ex Homiliis, ut videtur, collectæ.*

CODICES ANGLO-SAXONICI BIBLIOTHECÆ COLLEGII SANCTÆ ET INDIVIDVÆ TRINITATIS IN ACADEMIA CANTAB.

Claſſ. à dextra ſer. ſuprem. 26. COD. *membr. in Octavo grandiori, paulo ante Conquiſitionem Angliæ, eleganter ſcriptus; à Reverendiſſimo D.* Matthæo Parkero *Arch. Cant. Bibliothecæ C. C. C. C. deſtinatus, tanquam Decimus liber* Homiliarum Saxonicarum. *Caſu autem quodam amiſſus, ſed tandem repertus à D.* Joanne Parkero, *Matthæi fil. (ut videtur) una cum aliis nonnullis Codd. ampliſſimo* SS. TRINITATIS *Collegio dono fuit datus. Verum Homiliæ quæ in eo continentur, ſunt iſtæ quæ ordine ſubſequuntur*

P. 3. I. DIE DOMINICA PASCAE.

Incip. Oft ge gehỳnoon ymbe þæs Hælendes æriſt. *Vide ſupra, pag.* 13.

P. 18. II. ITEM ALIVS SERMO DE DIE PASCHE.

Incip. Hit iſ ſpiðe gedafenlic þæt ge on ðiſum Dnihtenlicum æriſte ſume laſtlice popð. *Vide ſupra, pag.*

P. 26. III. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. cod.*

ALIA DE SCA PASCHE.

Incip. Gelome æteopde upe dnihten hine ſỳlfne hiſ leopninggnihtum. *Vide ſupra, pag.*

P. 35. IV. DOMINICA PRIMA POST PASCHAE.

Cum eſſet ſero die illa. una ſabatorum. & reliq.

Incip. Æfter ðæs Hælendes æriſte pæpon hiſ Diſcipuli belocene on anum huſe. *V. ſup. p.* 14.

P. 51. V. DOMC. II. POST PASCHA.

Dixit Ihs diſcipuliſ ſuiſ; Ego ſum paſtor bonuſ, &c.

Incip. Thiſ Godſpell þe nu gepæð pæſ. cpỳð þæt ſe Hælend cpæde be hỳm ſỳlfum. *Vide ſupra, in Bibl. C. C. C. C.* S. 7.

P. 79. VI. DOMINICA. III. POST PASCA.

Deſideratur Rubrica.

Incip. Upe leofa Hælend. þa þa he hep on life pæſ. mið mannum puniggende. ⁊ pundpa pỳnſcende. þa þa hit genealæhte. þæt he hiſ lufe gefputelode eallum mancỳnne. mið micelre eaðmodneſſe þæt he ſỳllan polde hine ſỳlfne for uſ. þa on ðam frigge æfene þæſ þe he on mepgen ðnopode þa manode he hiſ folgepaſ þe him folgodon on life.

Expl. Manega unblifſa. ⁊ micele forhga becomon þam Iudeiſcum. ſpa ſpa uſ cỳðað bec. æfter Criſtes ſlege. be ðam þe ſæðon hpilon. on engliſcum gepritum (*Seu Nathanis legatione*) hu hỳ puldon aðỳdd. ⁊ hỳ manan forhge ſceoldon babban eft. þon hỳ on Domeſ-dæg. forðemde beoð to helle. mið ðam hetolan deofle. ðe hỳ forlæpde to þam. Sỳ nu puldor. ⁊ lof. þā pel pillendan Hælende. á on ecnỳſſe. ðæt he uſ alỳſde. am.

P. 90. VII. DOMINICA. IV. POST PASCA.

Vado ad eum qui me miſit.

Incip. Manega Godſpell ſỳndon gerette to Mæſ-. ſan. oſ þære langſuman ſpræce. *Vide ſupra, pag.*

P. 103. VIII. DOMINICA. V. POST PASCA.

Incip. Sume men nỳton gepiſſ. ſon heofna nỳtenỳſſe. hpi Godſpell iſ gecpeden. *Vide ſupra, p.* 16.

P. 118. IX. IN LETANIA MAIORÆ.

Incip. Thaſ dagaſ ſỳnd gehate Letanige. þæt iſ Gebed-dagaſ. *Vide ſupra, pag.* 1.

P. 136. X. FERIA. III. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Criſt ſỳðdan he to þiſum life com. *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 166. XI. FR. IV. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Criſten men ſceal æfter þihte cunnan. æghpa ge hiſ pater-noſtre. *Vide ſupra, p.* 2.

P. 179. XII. IN ASCENSIONE D NI.

Primum quidem ſermonem feci, & reliq.

Incip. Lucaſ ſe Godſpellere uſ manode on þiſre Piſtol-bæðinge. *Vide ſupra, p.* 3.

P. 198. XIII. DOMC POST ASCENSCIONEM D NI.

Cum autem venerit paraclitus quem ego mittam vobis à patre, & rel.

Incip. Se Hælend hep on life mið hiſ halgum Aplm. ⁊ mið mannum puniggende. *V. ſup. p.* 58.

P. 211. XIV. IN DIE SCO PENTECOSTEN.

Incip. Fnam ðam halgan Eaſter-dæge ſỳnd gedealde fiftig daga. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 232. XV. DOMINICA PENTECOSTEN

Si quiſ diligit me, & reliqua.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpellere. ðe ðiſ Godſpell apſtat. ſæde. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 245. XVI. DE SEPTIFORMI SPIRITV.

Incip. Sps Scs pro ſeptenaria operatione. Iſaia propheta teſtante, &c.

Iſaiaſ ſe pitega apſtat on hiſ piteſunge. be þam halgan-gaſte. ⁊ be hiſ ſeofon fealdum giftum. ða ſeofon fealdan gifa ſỳnd þuſ gehatene. Sapientia on leden. þæt iſ piſdom on Engliſc. *V. ſ. p.* 23.

P. 249. XVII. SERMO AD POPVLVM IN OCTAVIS PENTECOSTEN DICENDVS.

Incip. We ſỳllað eop ſecgan ſume ſputelunge nu be ðam halgum tidum. *Vide ſupra, pag.* 30.

P. 281. XVIII. DOMC PRIMA PENTECOSTEN.

Erat homo ex Phariſeiſ, & reliq.

Incip. Sum Phaſiſeiſc man pæſ gahaten Nichodemuſ. *Vide ſupra, pag.* 15.

P. 295. XIX DOMC. II. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diveſ. & rel.

Incip. Se pealdenda Dnihten ræde þiſ Biſpeil hiſ ginghum. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 310.

P. 310. XX. Dom̄c. III. Post Pentecosten.

Homo quidam fecit cenam magnam, & rel.

Incip. Se Hælend ræde þiſ Bigſpell hiſ Leoſnincgcnihtum ⁊ cp̄. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 319. XXI. Dom̄c. IV. Post Pentecosten.

Erant adpropinquanteſ ad Ihm̄. & rel.

Incip. Thæt haligе Godſpel uſ ſægð. þæt Genean ⁊ ſynfulle menn. *Vide ſupra, p.* 4.

P. 337. XXII. Dom̄c. V. Post Pentecosten.

Eſtote ergo miſericordes. & reliq.

Incip. Lucaſ Godſpellene. þe pæſ Læce on liſe. ⁊ he manega gehælde. ſnam miſlicum coðum. miþ hiſ Læce-cnæſte. ac he gelacnode ſpiðoſt. manegna manna ſapla miþ hiſ lane on poſulde. he apnat be ðam Hælende þæt he hefi on liſe on ſumene tide ðuſ ræde. on hiſ Godſpelle to hiſ halgum Apoſtolum. ⁊ ſpa þuſh hý to uſ. Eſtote ergo miſericordeſ, & reliq. Beoþ milðheorte eoſnoſtlice. eall ſpa eopeſi fæðen iſ.

Expl. On ða piſan he foſgeaſ þone gýlt þam piſe. þæt heo ſýððan ſceolde pið ſpylc þing hý gehealdan foſðan þe ælc man bið. þe geandet hiſ ſynna ⁊ þæt ylce eſt ðeð hiſ Dnihtne on teonan. þam hunde gelic þe geet hiſ ſpiſeðan. and þam ſpine gelic. þe hit beſýlað eſt. æſt̄ hiſ ðpeale. ⁊ bið hiſ ende pýnſe. þoñ hiſ angin pæne. Gepiſſige uſ ſe hælend to hiſ pillan æſne þam iſ puldoſ ⁊ loſ. à to poſulde. Amen.

Pag. 350. XXIII. Dom̄c. VI. Post Pentecosten.

Cum turbe inruerent ad Ihm̄.

Incip. On ðæne tide iu. hit getimode ſpa. þa ða ſe Hælend pæſ hefi on liſe. miþ mannum. þæt he ſtoð miþ ðam folce ſpa. pið ænne ſixnoð. þæt pæſ an bnaþ mene. Geneſaneð gehaten.

Expl. Cniſt geceaſ ſiſcenaſ. him ſýlfū to folgenum. ungelæneðe men ⁊ hý foſleton ealle ðing hiſ lane folgiende ⁊ him hefi on liſe. ⁊ hý ſýððan ſuſðon ſpa ſpiðe gelæneðe þæt eall ſe Cniſtendom on Cniſteſ gelaðunge. feaſð þuſh hý ahneð miþ þæſ Hælendeſ fultume. þam iſ puldoſ and puſðmýnt. a to poſulde. Am̄.

P. 363. XXIV. Dom̄c. VII. Post Pentecosten.

Amen. dico vobis niſi abundaverit, & reliqua.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellene. þe pæſ miþ Cniſte on liſe. ⁊ hiſ lane gehýnde. on hiſ hineðe puniende. he apnat be Cniſte. þæt he gecpæð hpilon þuſ. to hiſ halgum Apoſtolum. ⁊ þuſh hý eac to uſ. Soð ic eop ſecge. þæt geſýlſe ne becumað into heoſonan ſice.

Expl. He het hine milðheoſtnýſ. foſðan ðe he milde iſ. ⁊ he on manega piſan þā mannum gehýlpð. þe miþ anpændýſſe to him æſne hopiað. þam iſ puldoſ ⁊ puſðmýnt. a to poſulde. Amen.

P. 326. XXV. Dom̄c. VIII. Post Pentecosten.

Cum multa turba eſſet cum Ihū nec aberent quod manducarent. & rel.

Incip. Manſuſ ſe Godſpellene cpæð on ðiſum ðægðeſlicum Godſpelle. *Vide ſupra, pag.* 5.

Pag. 387. XXVI. Dom̄c. VIII. Post Pentecosten.

Adtendite à falſiſ Prophetis. qui veniunt in veſtimentis ovium, & rel.

Incip. Dnihten cpæð to hiſ Leoſningcnihtum. behealðað eoſ piþ leaſe pitegan. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 398. XXVII. Dom̄c. X. Post Pentecosten.

Homo quidam erat diveſ qui habebat villicum, & rel.

Incip. Se Hælend ræde þuſ to hiſ halgum Aplm̄. hefi on þiſum liſe libbende miþ mannū foſðon ðe he oft gefpæc pið hý on Bigſpellum. Sum pelig man pæſ iu. ſe hæfde Tungeneſan. þa peaſð ſe Geneſa ſoſ ræð pið hiſ hlaſoſð. þæt he hiſ god ſceolde ſpiþe him ſnam aſpendan. and ſe hlaſoſð ſona gelangode hine ⁊ beſſan hine ða.

Expl. Se ðe on poſulð þingum puſð ungetýſe. ne puſð he on ðam galtlicum gode getýſe. þæt he þa heoſonlican punð. holðlice tæle. Getýſſige uſ ſe Hælend. þuſh þone halgan-gaſt. þæt ſe hiſ pillan gepýncan moton. þam ſý á puldoſ on ecnýſſe. am̄.

Pag. 415. XXVIII. Dom̄c XI. Post Pentecosten.

Cum adpropinquaſſet Ihs̄ Hieruſalem.

Incip. On ſumene tide pæſ ſe Hælend faſende to Hieſuſalem. *Vide ſupra, pag.* 5.

Hic Codex, ſicut alii plurimi, gloſſatur in quibuſdam locis, verbis Normanno Saxonicis.

Claſſ. à dextra Ser. med. 8. *Cod. membr. recenti manu ſcriptus, à Rever. viro* Thoma Nevile *Decano Cantuarienſi & hujuſce florentiſſimi Collegii Magiſtro, dono datus. Videtur quondam fuiſſe peculium Reverendiſſimi D.* Matthæi Parkeri, *ſiquidem nomen Joannis filii ejus in eo invenitur ſcriptum. Continet autem*

Ælfrici Excerpta ex Priſciano Majore ſive Minore; *ſine Gloſſariò.*

Claſſ. à dextra. Ser. med. 5. *Cod. membr. in Quarto, in quo continentur*

I. Ælfrici Excerpta ex Priſciano, *ſive Grammatica. Præfationes autem deſideratæ recenti manu reſtituuntur, forte, curante Rev. D.* Matthæo Parkero *Cantuarienſi Archiepiſcopo.*

II. fol. 44. *Præcepta quædam Moralia, in uſum Juniorum.*

Incip. Ne beo þu to ſlæpoſ. ne to idel geoſne. foſðam þe Slæp ⁊ þæt idel fet unðeapaſ ⁊ unhælo þæſ lichoman. Thæt ſe cpeðað þæt ſeo betſt æftep Gode. þæt mon ſie gefceadpiſ ⁊ gemetgian cunne ægðep ge hiſ Spnæce ge hiſ Spigan. ⁊ pite hpænne he gefpnæcan hæbbe. ⁊ hſonne him geandpýſſo ſie. ðonne ðu oþefne mon tæle. þonne gefence ðu þæt nan mon ne bið leahtefleaſ.

Expl. Se ðe anpalðeſ pilnað ofep hiſ Hlafoſð. foſ tpam þingum. he hiſ pilnað oðep tpegpa. oððe he pile ðone Hlafoſð lecgan unðep hine. ſcelian him miþ. þæt he ſittte ſýlf ðe ufoſ. oððe he polde þone Hlafoſð hebban upp ofep hine ſýlfne. ⁊ ſecgan him-ſýlf æftep. ⁊ eac onhangian ſcufan ðeah ſimle ðone Hlafoſð befoſan.

II. fol. 47. *Deſideratur Rubrica kujus Homiliæ.*

Incip. Ac Scꝯ Auguſtinuſ ſæde ſpiðe ſputul Biſpel bẏ ðẏ. Giꝼ ma manna pilnoð on anne ðeoðe anpalðeſ. þoñ an þæt hit pæne þam ȝelicoſt. ðe ſe oft ſecgan hẏnðon. þæt ſume ſẏnmaſ pæpen ȝionð coniþan. ⁊ eac ſume Fiſcaſ ut on Sæ. ðe habbað monuȝa Heaꝼðu. ⁊ habbað beah an Boðiȝ. þoñ nellað ða Heaꝼðu eall aneſ peȝeſ.

Expl. Ac ſe Hneſn ðe ſume menn hatað Cnabba. ne ſeſið naht ȝeꝼæðlice mið tpam heaꝼðum. þeah he moniȝe ſot habbe.

Hanc Paginam Saxonice ſcriptam, excipiunt ſcripta quædam Latina; nempe Richardi de Bury *Epiſcopi Dunelmenſis liber qui dicitur* Philobiblon. Alanus *de Inſulis de* Planctu Naturæ, *& Epiſtolæ Decretales* Alexandri III Papæ.

Cod. membr. in fol. in quo, præter Vitas & Paſſiones quorundam ſanctorum, Latine; extat Gregorii Magni *liber de* Cura Paſtorali, *Saxonice ab* Ælfredo *Rege verſus. Per Præfationem Regii Tranſlatoris ad* Wulfigum *Epiſcopum Schireburnenſem inſcriptam, inductus fuit nonnemo hanc Adnotationem fronte Codicis ſcribere,* Hic ipſus eſt liber quem Aluredus Rex miſit ad Eccleſiam Syreburnenſem, quem & tranſtulit ex Paſtorali Gregorii Latine in Anglicum. *Verum, characteres quibus exaratur Codex, evidenter oſtendunt illum fuiſſe ſcriptum longe poſt Ælfredi tempora, nempe ſeculo undecimo. Hoc autem facile credo, hunc Cod. illum fuiſſe à Rev. D.* Joanne Juelio *Epiſcopo Sariſburenſi, è Bibliotheca Eccleſiæ ſuæ depromptum & ad Reverendiſſ. D.* Matthæum Parkerum *tranſmiſſum: eo quod, nullæ in hoc Cod. cernuntur Rubricæ ſive Tituli, quorum ope, vir ille alias doctiſſimus ſed litterarum Sax. imperitus, aut ſcriptum aut Autorem dignoſceret. Cod. autem ille inſignis Bibl. Publicæ Cantab. cui adfinguntur Clariſſimi Antiſtitis Epiſtolæ, Nomen Autoris præ ſe fert, ac omne genus Rubricis Tituliſque gaudet.*

Cod. membr. & valde antiquus & optimæ notæ in Quarto continens Iſidori Hiſpalenſis Epiſcopi Libros Originum ſive Etymologiarum. *In eo cernuntur voces quædam Saxonicæ.*

Cod. membr. in fol. grand. optime ſcriptus, Litteris Aureis, Argenteis, Miniatis, &c. Illuminatus; Iconibus Hiſtoricis paſſim Ornatus, quæ etſi rudiori manu delineantur, multa tamen exhibent (utpote ad vetuſtiores Icones dipicta) quæ ſecula priſca redolent, ideoque digna ſunt, quæ à viris Rerum Antiquarum ſtudioſis, diligentiſſime inſpiciantur. In eo continetur Pſalterium D. Hieronymi Triplex Latinum *columnatim ſcriptum, cum commentariis, Præfationibus, & Precibus unicuique Pſalmo ſubjectis. Pſalterium Gallicum quod Latine tantum Gloſſatur. & Romanum quod Verſione interlineari Normanno-Saxonica gaudet. Hebræum denique quod verſione interlineari Normanno-Gallica inſignitur. Romanæ verſionis & Normanno-Saxonicæ, Specimen erit Pſalmus qui dicitur* Ivbilate.

Psalmvs David.

Dremeð Goðe ealle eorðe þeoriaþ Drihtne Ivbilate Deo omniſ terra. ſeruite Domino

on blẏſſe Ongængaþ on ȝeſihðe hiſ on hihte in lætitia. Intrate in conſpectu eiuſ. in exul-

pitæð ȝe ðet Drihten he iſ God he tatione. Scitote quod Dominuſ ipſe eſt Deuſ. ipſe

ðẏðe uſ ⁊ ne ſe uſ Uſ ſoþlice ſolc hiſ ⁊ fecit noſ & non ipſi noſ. Noſ autem populuſ eiuſ et

ſcæp leſſæ hiſ ongængæþ ȝætu hiſ ðeetneſſe ouef paſcue eiuſ. Intrate portaſ eiuſ in confeſſi-

caſontun hiſ on ẏmenum ðeetneſſe heſone. atria eiuſ in ymniſ confeſſionum. Lau-

ȝæð nomæ hiſ ſoniðæn ſpete iſ Dnihten on date nomen eiuſ quoniam ſuauiſ eſt Dominuſ in

ecneſſe mildheoniſneſ hiſ ⁊ oð ðe on ſonoldæ æternum. miſericordia eiuſ et uſque in ſæculum

ſonold ſoþfeſtneſ hiſ. ſæculi ueritaſ eiuſ.

Hebrææ quoque verſionis, una cum tranſlatione Normanno-Gallica, Lectoris gratia, ſpecimen exhibere haud gravatus ſum.

Hebr. Canticvm In Gratiarvm Actione.

Chantez al Seignur tate terre. Seruez al Seignur Ivbilate Domino omniſ terra. ſeruite Domino

en leete entrez ðeuant lu en loenȝe Saciez in letitia. ingredimini coram eo in laude. Scitote

que li Sireſ il meeſme eſt Deuſ il fiſt nuſ quoniam Dominuſ ipſe eſt Deuſ. ipſe fecit noſ

e ðe lui ſumeſ li pueples ðe lui e li fueſ ðe la paſtu- et ipſiuſ ſumuſ. populuſ eiuſ et grex paſcuæ

re ðe lui entrez leſ portef ðe lui en acciunſ ðe eiuſ. Ingredimini portaſ eiuſ in gratiarum

graceſ. leſ aitref ðe lui en loenȝe regehiſſez a lui. actione. atria eiuſ in laude conſitemini ei.

Beneiſſez le num ðe lui kaji il eſt bon en ſiecle Benedicite nomen eiuſ quia bonuſ in ſæculum.

la miſericorðe ðe lui e ðeſque en generatiun e miſericordia eiuſ. et uſque in generationem et

generatiun la feið ðe liu. generationem fideſ eiuſ.

Pſalterium Triplex excipiunt (foliis tamen tranſpoſitis) Cantica ſacra. ſc. Canticum Iſaiæ. Canticum Ezechiæ Regiſ. Canticum Annæ. Canticum Moyſiſ. Canticum Abacuc. Canticum trium Puerorum. Te ðeum, Pater noſter, Symblum Apoſtolorum. Quicunque uult, Nunc ðimittiſ, Gloria in Excelſiſ, Benedictuſ, Magnificat, & Pſalmuſ Dauið cum Pugnauit cum Goliath, *omnia Latine, Normanno-Saxonicè, & Normanno-Gallicè. Deinde ſequitur Commentarius in Orationem Dominicam & in ſymbolum Apoſtolorum, Latinè. Poſtremo, Chiromantica quædam, aliena manu.*

Hunc Cod. præclariſſimum ſcripſit & ornavit Eadwinus quidam Monachus, circa tempora Stephani Anglorum Regis, uti ex Characterum ductu liquet, & ex Adnotatione in Calendario, qui Pſalterio præmittitur, ad xi Kal. Maii, *ubi ſic ſcribitur,* Obiit pie memorie Anſelmus Arẽps. *Nomen ſuum inſeruit in Oratione quæ ſcribi ſolebat ad calcem vetuſtiorum Exemplarium Pſalterii, ut in aliis vidi. Hæc autem eſt illa Oratio.*

Omnipotenſ & miſericorſ Deuſ. clementiam tuam ſupplicíter deprecor. ut me famulum tuum Eadwinvm tibi fideliter ſeruire concedaſ. & perſeuerantiam bonam & felicem conſummationem michi largiri digneriſ. & hoc Pſalterium quia in conſpectu tuo cantaui ad ſalutem & ad remedium animæ meæ proficiat ſempiternum. Amen.

Finem verſus Codicis, habentur bina folia, quarum priori delineatur ſcenographia cujuſdam Monaſterii, poſteriori

ſteriori vero extat Effigies ipſius Monachi Eadwini *ſcribentis, dextra calamum metallinum (neque enim hic Codex plumâ ſcribi poſſet) ſiniſtra ſcalpellum ſive cultellum tenentis. Circum quam Effigiem etiam, ſcribitur hæc Epigraphe:*

SCRIPTOR.

SCRIPTORVM PRINCEPS EGO. NEC OBITVRA DEINCEPS
LAVS MEA NEC FAMA. QVI SIM MEA LITTERA CLAMA.

LITERA.

TE TVA SCRIPTVRA QVEM SIGNAT PICTA FIGVRA.
PREDICAT EADWINVM FAMA PER SECVLA VIVUM.
INGENIVM CVIVS LIBRI DECVS INDICAT HVIVS.

Quo autem Monaſterio floruit Eadwinus *noſter, haud facile eſt dictu. eum tamen opinor fuiſſe Monachum* Eccleſiæ Chriſti *Cantuariæ. Etenim* 1. *in ſupra-citato Calendario, præter Anſelmum Archiepiſcopum, memorantur & alii Archiepiſcopi, nempe* Auguſtinus *bis;* Theodorus; Dunſtanus *bis*; & Lanfrancus. *Inſuper, ad IIII Non.* Maii *Memoratur* Dedicatio Eccleſiæ Chriſti. 2. *In Indice Librorum qui extabant in Bibliotheca ejuſdem Eccleſiæ Chriſti, A. D.* 1315. *(quem quidem Indicem videre eſt, in Bibl. Cotton.* GALBA. E 4.) *memorantur Libri nonnulli cujuſdam* Edwini, *ſc. Liber* Edwini Anglice, Biblia Eadwini, & Tripartitum Pſalterium Edwini, *forte, ille ipſe Liber. Mitto quod hunc etiam Codicem huic Collegio dedit Vir ornatiſſimus Thomas Nevile Decanus Cantuarienſis. Denique, hoc in Codice nihil deſideratum puto, quo minus omnibus numeris abſolutum putetur, niſi Aſteriſci & Obeli quibus in Pſalmorum verſione Latinâ uſus fuit D. Hieronymus; qui quidem Aſteriſci & Obeli adhuc cernuntur in Pſalteriis quibuſdam vetuſtioribus, putà, in Pſalterio Æthelſtani Regis quod exſtat in Bibliotheca Cottoniana; & in illo quod ſcribi fecit Achadeus, ſive Amadeus Comes, nunc celeberrimæ Bibl. C. C. C. C.*

Cod. membr. in Octavo minori circa tempora Henrici II. aut Ricardi I. Anglorum Regis Normanno-Saxonice ſcriptus. Inſcriptio vetus dicit, quod Rithmus Anglicus, cum Omeliis Anglicis, in hoc Volumine continentur. *Inſcriptionem excipiunt Hexaſticon.*

℄ 23. ♎ 83 ☉ f^a.

LECTORI.

Abdita quæ tenebrans Monumenta recondidit Ætas,
Ætas nunc tandem clara retexit ea.
Quæ licet amſanctum non ſint referentia cultum,
Temporis id nævus, ſimplicitaſque fuit.
Si libes quæ ſint ſapida inſipidumque recuſes,
Ipſa vetuſtatis gratia dulcis erit.

WL. (*forte, Wilhelmus Lambardus.*)

Sequitur Laus ejuſdem viri cl. ad D. Matthæum Parkerum, *cujus Peculium hic fuit Codex, his verbis,* **Manye will bragge of their knowledge and habeinge of Antiquities, but the Writer of the Verſes above is the onlye man that ever I cold be acquainted with for the readinge of this boke and other Antiquities. His Calender of the Byble may apere to your Grace: but I moſt humblye beſeeche you that the paynfull workes by him gathered after your Grace hath peruſed, might not be wraped upp in Oblivion. How he hath travelled in the Armenian Tongue may apere - - - - - -** (*deſunt reliqua.*)

I. *Sed ut de iis verba faciam quæ rem Saxonicam ſpectant; primus hujuſce Cod. Tractatus eſt* Poema Normanno-Saxonicum *de Deo, de die Judicii, &c. idem cum illo quod extat in Cod. Bodleiano qui inſcribitur,* Digb. 4. *nam ſic*

Incip. Ich am nu elder þan ich paſ a pintre ȝ a lore.
Ich pealde more þan i oude mi pit oh to be more.
Expl. Criſt ȝieue uſ laden her ſpilc lif ȝ habben her ſpilch ende.
That pe moton þider cumen þane pe henne pende.
AMEN.

Quædam ex hoc Poemate citantur ab Abrahamo Wheloco, Eccleſ. Hiſt. Bed. pagg. 25. *&* 114.

Sequitur Collectio Homiliarum Normanno-Saxon. hoc ordine.

II. P. 1. DE ADVENTV.

Ecce uenit Rex. occurramuſ obuiam Saluatori noſtro.

Incip. To dai iſ cumen de holie tid þæt me clepæþ Aduent. þanked be ure Louerd Ihū Criſt dit haued iſend. And hit laſted þre wuke fulle ȝ ȝum del more.
Expl. Spo cume he to uſ for hiſ muchele milderterneſſe. Qui uiuit. ȝc.

III. P. 3. DOMC. II. IN ADVENTV.

Hora eſt iam noſ de ſompno ſurgere. ȝc.

Incip. de Lauerd Sainte Popel þe iſ heued-Lordeau of alle holie chirechen bihield þiſ prech porelð. ȝ ſaȝh þæt maſt mannen ladden here lif on ſinnen. ȝ þæt hem likede here lodliche ſinneſ.
Expl. dæt he pile to uȝ cume. ȝ peren uſ mid ure deadlice liue ȝ þrð eche pope. ȝ ȝieuen uſ eche pele mid him ſeluen on heuene. Qui uiuit. ȝc.

IV. P. 5. DNC. III.

Nox preceſſit. dieſ autem appropinquabit.

Incip. Hure heieſt Lordeu after ure Louerd Ihū Criſt. þæt iſ oure Louerd Sainte Popel. munegeð uſ to rihtlethen ur liflode. ȝ piſſeð uſ on pilche piſe. ȝ ſeið þæt pe hauen riht þar to.
Expl. He þinȝie uſ to þe holie fader of heuene. þæt he ȝeue uſ mihte ȝ ſtrenȝde to forletene þeſterneſſe. ȝ to folȝie brictneſſe. Qui uiuit. ȝR.

V. P. 9. Deſideratur Rubrica.

Tria ſunt hominū ſaluti neceſſaria. ſcil. Fideſ. Baptiſmuſ. Vite mundicia. *&c.*

Incip. Thre þinȝ ben þæt elch man habben mot. de pile hiſ Criſtendom leden. þæt on iſ Riht-bileue. þat oder iſ Fulehtninȝe. þe dridde þe faire Liflode. ȝ he niſ naht fulliche Criſtene þæt iſ ani pane of þeſe þrie.
Expl. ȝ ich pill tachen eu bi Godeſ fultume. þæt ȝe ſulle piten ȝ ſeȝȝe ou þe pord after pord ȝ dar mid hpat elch pord bitocneð.

Deſideratur Rubrica hujus Commentarii in Symbolum Apoſtolorum, *qui videtur quaſi pars altera ſuperioris Homiliæ.*

VI. P. 11. *Incip.* Credo in Deum. Ic bileue on God. Patrem omnipotentem. þene almihti fader.
Expl. þe ȝode on eche bliſſe ȝ pele mid ure Louerd Ihū Criſte on heuene. þe uuele on eche pope and pine mid þe deuel on Elle. ſople and licam abuten ende.

Deſideratur Rubrica hujus Commentarii in Orationem Dominicam, *qui videtur quaſi pars tertia ſuperioris Homiliæ.*

VII. P. 16. *Incip.* Pater noſter, ȝc. Thu ſinȝeſt þe Salm þe me clepeð Crede. þu ſeiſt þæt on Gode bileueſt. and doſt cnoȝneſſe þæt he iſ Lauerd. ac þanne þu ſinȝeſt þe Salm þæt iſ clepeð Pater noſter.

Expl.

Expl. Ac leſ uſ Louerð of hiſ eggunge. and of alle iuele. Amen. Spo hit purðe.

VIII. P. 22. In Die Natalis D nī.

Natuſ eſt nobiſ hodie ſaluator qui eſt Xpc̄ in ciuitate Dauið.

Incip. Gode tiðinge and marie to heren. uſ telleð þe Louerð Seint Lucaſ. on þe holie Godſpelle. ȝ ſeið þæt on holie ernðrake hem brohte from heuene. to þe londe of Ierlm̄.

Expl. ȝ ȝifeð uſ hiſ holi Fleiſ to ðaiþamliche breð. and hiſ holi Blot to ðrunche. and bit uſ þat þe ſhule ðiſ notien on þiſ longe pope. ȝ on hiſ preche porelde. and bihat uſ to mede eche hele on ðe Helendeſ porelde. Qui quid promiſit dignetur reddere nobiſ. Amen.

IX. P. 30. *Deſideratur Rubrica (forte,* In Epiphania D nī.*)*

Regeſ Tharſiſ ȝ Inſule munera offerrent. Regeſ Arabum ȝ Saba ðona adducent.

Incip. Mið mede man mai ouer pater faren. and mið pelðede ofgiue. frend puerthe. ȝ mið bicumeliche loke. man him mai cuðleche piðkinge.

Expl. And mið ſpiche pel-ðede cuðden uſ pið him. ȝ giuen to mede pið þan þe he uſ lede of hiſ pater. þæt iſ þiſ peorld pope. ȝ to eche bliſſe lede. Q. v. ȝ r. ð. per. o ſ. ſ. Amen. (qui vivit & regnat Deus per omnia ſecula ſeculorum. Amen.)

X. P. 33. *Deſideratur Rubrica. (forte,* In Purificatione B. V. Mariae.*)*

Optulerunt pro eo Dño par Turturarum aut ðuoſ pulloſ Columbarum. ȝc̄.

Incip. To ðai man mai iheren he þe pile pich ðeau peſ on þe olde Lage mið pimmen on ðre þingeſ. þæt on iſ Childbeð. ȝ þæt oþer Chirch-gang. ȝ ðe þridde þe Offring.

Expl. ȝ habban on ure heorte ſorneſſe and reuðe of ure Synnel. ȝ þer mide ðihten ure loc þe þe on honde bereð. þæt þe mið ure loke ben Gode to queme. Quod ipe̅ preſtare dignetur. q. u. ȝ. r. p. o. ſ. s.

XI. P 37. *Deſideratur Rubrica.*

Quomodo cantabimuſ canticum Dnī̄ in terra aliena.

Incip. Đe holie Prophete Dauið ſpeċþ on þe Sealmboc. ȝ on a ſtede þeron munegeþ ſume of þe porðeſ ðe peren ſpeken bitpine tpo folkeſ. þæt on paſ of ierlm̄. and þæt oðer of Babilonie.

Expl. Vre Louerð Ihū̄ Criſt leue uſ ſpo ure ſynnen to beten. ȝ ſpich elmeſſ to purchen. þæt þe mo ben on hiſ riht hond on Domeſ-ðai. Quod ipe̅ præſtare. ð. q. v.

XII. P. 43. In Capite Ieivnii.

Conuertimini ad me in toto corde u̅ro. ȝc̄.

Incip. Non eorðliche faðer ne moðer ne haueð ſpa milðeheorte to hire life childe. ſpo ure heuenliche faðr haueð to uſ. þonkeð puruðe him.

Expl. Ete nu Leinte mete. ȝ eneſ o ðai ȝ euene fille. ȝ ðrinke o tige atte mete. and noht þer after bute hit for unhele be. oþer ſpinke. ſpeke ſoðe ȝ riht. and bidde gerne milce. þuſ bit ure Drihten. þæt þe ſhulen to him turnen. ȝ ſeið þæt he pile to uſ. ȝ mið uſ bileue. Q. v. ȝ Reg̅. p. o. ſ. ſ.

XIII. P. 49. In. X l̄a.

Preoccupemuſ faciem ðn̄i̅. ȝ in Pſalmiſ iubilemuſ ei.

Incip. The holie Proph̄e Dð muneged uſ on ðe Sealm-boc to beregentiſ þe pile þe þe muȝen. þiþ þe eiſeliche ſhame. ȝ mið te bitere grame þæt alle ſynfulle men ſhule þolen on Domeſ-ðai.

Expl. ȝ beregе uſ þið alle iuele cuſtomeſ. ȝ giue uſ mihte ure ſinneſ to forleten. ȝ preſt ſhepen. ȝ piſe uſ. ȝ filſte hem to beten. ſpo þæt uſ beu biheue. and him to queme. Qui. v. ȝ. r. ð. p. o.

XIV. P. 57. In Quadragesima.

Ecce nunc tempuſ acceptabile. ecce nunc ðieſ ſalutiſ, *&c.*

Incip. The heuenliche leche Seinte Poul nimeð geme of ure Saule-ſicneſſe. þæt ben ure ſinneſ þongeð purðe him. ȝ mineged uſ bi hiſ holie prite.

Expl. Spo mote þe flite togeneſ ure fule Luſteſ. al þe ſupera dageſ. ȝ ouer-cumen at ende hem. and alle þe þing þæt uſ to ſunne teð. Qð ipſe præſtare dign̄. q. v. ȝ. r.

XV. P. 60. In Media X l̄a.

Cum immundus ſpc̄ exierit ab homine. uadit per loca arida, *&c.*

Incip. The Louerð Seint Matheu ſpecð on hiſ holi Godſpel of þe grimliche porðeſ þe ure Hælend at ſume time gaf to andſpere þe unbileſðe Iudeuiſſhe men.

Expl. Đe ſeuen Diflef gilteſ þe ure Drihten drof ut of Seinte Marie Magdaleine. ȝ forþi peren here biginnig of her liflode ſpich ſe he pere. Đe ende parð fair ȝ god. ȝ blisful. Spo puruðe ure alre. þæt pile. ure Drihten. Qui. v. ȝ R.

XVI. P. 66. Dn̄g Palmarvm.

Turbe que precedebant Dn̄m. ȝ que ſequebantur clamabant. dicenteſ. Oſanna filio Dð, *&c.*

Incip. It iſ cuſtume þæt ech Chirch-ſocne godð þiſ dai a proceſſion. and hiſ pune haueð þe biginnigge of þe holie Proceſſiun. þe ure Helende makede toparð te ſtede þer he polde deð þolen.

Expl. þe ech Chirche to dai mineged piſſe ȝ fulſte uſ ſpo to folgen hiſ holi eorliche Proceſſion. þæt þe mo ben on þe holie Proceſſion þe he pile maken a Domeſ-dai mið hiſe cheſene. fro þe Dome into heuene. Qui nob̄ p̄ſtet qui ſcla̅ pro oia̅ regnat.

XVII. P. 70. In Die Pasche.

Hæc eſt dieſ quam fecit Dn̄ſ. exultemuſ & letemur in ea.

Incip. Thiſ dai haueð ure Drihten makeð to gladien. and to bliſſen uſ. þonkeð puruðe him. ȝ giarkeð þæt holie geſtninge. þe he offe ſpecð þuſ queðinde.

Expl. þan muge þe bicumeliche to Godeſ bord bugen. ȝ hiſ bode puruðliche bruken. and þurch þe holi eſte cumen to Criſte. Quod nobiſ preſtet qui hodie ſurrexit & uiuit. cum Deo pre̅ in unitate ſpc̄ ſci̅.

XVIII. P. 75. *Deſideratur Rubrica.*

Stetit Ihs̄ in medio Diſcipulorum ſuorum & dixit eiſ. Pax uobiſ, &c.

Incip. We reden on þe holi Godſpel-boc. þæt ure Helende þropede on þe holi Rode. ȝ deaðe polede. and mið hiſ eðeliche deaðe leſde uſ of eche deaþe.

Expl. Frið. for þæt he ben þanne fried of þe Deueleſ þralſhipe. alſe ich er ſeide. Sehtneſſe. For þæt hie ben þenne ſahtnede þið þe heuenliche faðer. ȝ iſ þe giate of Paradiſ opened togeneſ hem. Per quam noſ introducat. Q. v. ȝ. r. p. o. ſ. ſ. Amen.

XIX. P. 77.

XIX. P. 77. *Deſideratur Rubrica.*

Omne datum optimum. ȝ omne donum perfectum deſurſum eſt, &c.

Incip. Seint Iacob þe holie Apoſtel. þe ure Drihten ſette to lor-þeape þe folc of Ierlm̄. he nam ȝeme of þe pune. þe peren þo. ȝ ȝet bien mid mannen.
Expl. And bring on englen and on mannen þe hete of ſoðe luue to him ſeluen. He ſende uſ þe ȝode ȝiue þe alle ſinneſ forȝifð. and þe full ȝiue þe ȝiuað eche lif on bliſſe. Qui. v. ȝ. r. p. o.

XX. P. 80. In Ascensione Dn̄i.

Eleuatuſ eſt Sol in celum. etc.

Incip. The holi Prophē Abacuc þe pundede on ðiſ peorlde. ȝ eft þer of pot. fele hundred pintre er þe time þe ure Drihten underſtod mannisſhe.
Expl. oðer þæt pe hauen ſoðe luue to himſeluen. ȝ to ueem Criſtene. ſpo uſ longe to him alſe diden hiſe Ap. and teo uſ to him. alſe he hem dide and underſtonde mid on hiſ riche. Q. c. prē. ȝ. ſ. ſ. v. ȝ. r. p. o. ſ. ſ. am̄.

XXI. P. 85. In die Pentecost̄.

Apparuerunt Apoſtoliſ diſpartite lingue tanquam ignis, &c.

Incip. Tho þe ure Louerd Ihū Criſt funded lichamliche fro ecedde to heuene. he forbed hiſ Ap. and here holi ferreden þæt hie neren noht ſorie. þeh þe hem forle lichamliche and ſeide.
Expl. alle Halegen þe punieð on heuene þæt hie þingen uſ to þe þremneſſe. fader. ȝ ſune. ȝ holigoſt. þæt he piſſe and fulſte fulien þer Ap. Lore. and on here ferredon. hauen eche life and bliſſe mid him. Qui. v. ȝ. reg. i. v. ſ. ſ. d.

XXII. P. 88. *Deſideratur Rubrica.*

Dn̄ſ de celo proſpexit ſuper filioſ hominum, *&c.*

Incip. The holi Prophē Dð ſeið on ane ſtede on þe Salm-boc ðe porðeſ ðe ich her nu ſeide. ðer he ſpecð of þe milðhermeſſe þe ure Louerd Ihū Criſt doð men.
Expl. ȝ piſſe uſ. and filſte uſ. him to biſhechen mid admod þonc ȝ mid eðele porde ȝ edie. and tiðe uſ bene ȝif hiſ pille beo. Qui uiuit & regnat. d. per. o. ſ. s. Am̄.

XXIII. P. 90. De Sc̄o Iohē Bapt̄.

Ego uox clamantiſ in deſerto parate uiam Dn̄i. rectaſ facite ſemitaſ eiuſ.

Incip. The Louerd Seint Lucaſ ȝuittinneð on hiſ Godſpel þe punderlich hider-kume. ȝ þe erueðlich her biriſt. and þe punderliche heðen lið of ure Louerd Seint Iohan Baptiſte.
Expl. for he nolde noht turnen ut of þe hege peie. ne of þe rihte paðeſ. þe he minegede markin to makiende. and paſ þer one perchende. ȝ farende. for to þæt he to ðe ende þæt iſ eche lif. ad quam noſ ducat. qui uiuit.

XXIV. P. 95. De Sc̄o Iohē Bapt̄.

Inter natoſ mulierum non ſurrexit maior Iohē Bapt̄.

Incip. Un ligel man ſelde ligeð. and ſoð ſagel man ſeið ofte ſoð. and he ðe neure ne lihgh ne lige ne pile. ne ne mai þæt iſ ure Helende. he ſeið eure ſoð. and þerefore iſ ſoð þæt he ſeide bi ðe Louerd S. I B. þuſ queðinde.
Expl. And apiche piſe he of þiſ porelðeſ pope pot into eche pele. ſpo mote pe alle ȝ þere punen mid him abuten ende. Eo preſtante quem ore predicauit. ȝ digito monſtrauit. Q. v. ȝ. r. p o. ſ. ſ.

XXV. P. 101. De Sc̄a. Maria Magdalen̄.

Mulier que erat in ciuitate nomine Marie iam penitenſ, &c.

Incip. The Lauerd S. L. þe irenned þæt holi Godſpel þe men ræd inne holie Chiriche ſeið þar on. þæt ure Drihten underfeng eadmodliche ane ſinfulle pimman.
Expl. And drof ut of hire. vii. deoflen. þe pare on hire ȝeherbered. and ðuſ quað. Wimman þine ſunnen þe bed forȝiuene Spo beo uſ alle ure. Eo dimitte me. Q. v. & r. p. o. ſ. ſeculorum. Amen.

XXVI. P. 104. De Sc̄o Iacobo.

Euntef ibant ȝ flebant intuentef ſ. ſ. *&c.*

Incip. The holi Proph̄e Dauid þe paſking of Ierlm̄. fele hundred pintre er ure Drihten man bicome. and pere boren of þe holi maiden upe Lafdi. ſ. M.
Expl. for he under-plantede fule cuſtumeſ of him ſeluen. mid hiſ clenlich liflode. Spo þe agen alle to don. bode lerede ȝ lepede. and mid faire lore underſtonden Godeſ pord. Quod nobiſ preſtet. qui ſcl̄a. p. o. r. Amen.

XXVII. P. 109. De Sc̄o Lavrentio.

Qui parce ſeminat parce & metet, &. q. ſ. i. b. d. ȝ. m.

Incip. Ure Louerd Seinte Poul hegeſt alre lorðeþ after ure Helende ſeluen ſpecð on þe holi boc. and minegeð eiðer hodede. ȝ lepede to Godeſ pordeſ and to peldede.
Expl. And for hem bidden. and ure Louerd Ieſu Criſt for here bene ȝiue hem hiſ bleſſinge. þæt iſ echeliche eroinȝ. and bliſſe on heuene. Q. nobiſ preſtet qui ſecla per omnia Regnat. Amen.

XXVIII. P. 114. *Deſideratur Rubrica.*

Maria uirgo aſſumpta eſt ad ethereum thalamum. ȝc̄.

Incip. On of holie priteſ þe ben red her inne to dai bringen uſ blisfulle tidingeſ of an edie Meiden. þe paſ iferen biſpuſed þe heuenliche Kinge.
Expl. Vre Lafdi. S. M̄. alſe piſliche alſe hie þiſ an paſ houen into heuene. bere ure arende to ure Louerd Ihū Criſt. þæt he ȝife uſ eche bliſſe on heuene. Q. ipē. p̄. d. q. v. &. r. p. o. ſ. ſ. Am̄.

XXIX. P. 119. De Defvnctis.

Libera noſ Dn̄e de morte eterna, *&c.*

Incip. The lif holi man Iob þe þe Boc of ſpecð ȝ ſeiðð. Erat uir ille ſimplex ȝ iuſtuſ, *&c.* he paſ admod on porde. and rihtpiſ on dede. and ȝodfruht on ðonke.
Expl. And alle þe ſinfulle þe forð ſende farene. and þæt faren ſhulen. and þæt men moten forebidden. ȝ ȝiue uſ alle on hene ne eche erdinȝſtoupe. Qui u. ȝ. r. p. o. ſ. ſ. Am̄.

XXX. P. 124. De Sc̄o Andrea.

Ambulanſ Ihc̄ iuxta mare Galilee, *&c.*

Incip. The holi Godſpel of þiſ dai ſpecð of ure Helend. and of tpo brodren. þæt on iſ. S. P ȝ þæt oðer S. Andreu. and ſeið þæt ure Helende ȝiede bi þe ſe.
Expl. Spo muchel muriðe iſ in þe bureh of heuene. þæt eie ne maiȝ ſpo muchel biholden. ne lhiſten. ne here ðenchen. Ad quam noſ ducat. qui uite premia donat.

XXXI. P. 132. *Deſideratur Rubrica.*

Eſtote forteſ in bello. ⁊ puȝnate cum antiquo ſerpente.

Incip. Thoſ ſeape ſoꝛð þe ich nu here foꝛð reah ſeiðe ure Drihten. on hiſ holie Goðſpelle. æt ſume ſele þe he ſuneðe lichamliche on eoꝛðe.

Expl. ⁊ alle þeſe papneſ here noten on þiſ fihte toȝeneſ þe ealðe Neððre. þæt iſ alre manne fo. þæt þe him moten ouercumen. ⁊ habbe to meðe eche bliſſe. ⁊ þæt endeleſe kineriche. Quoð nob̄. preſtet qui ſecla per omnia reȝnat.

XXXII. P. 137. *Deſideratur Rubrica.*

Eſtote pruðenteſ. ⁊ uiȝilate in orationibuſ.

Incip. The heuenliche Kei-heꝛðe Sainte Peter. iſeih þæt ure elðren haðden fele ſon. ⁊ þe habbeð alſþo. þe ben al to ſmiele on ſþikeðom.

Expl. he þinȝe uſ to ure Drihten. þæt he uſ ȝiue ſþiche ȝepſhipe. ⁊ mihte þuſ to pakien. anð uſ to biðden. anð ȝife uſ bene tuðe. Qui uiuit ⁊ reȝnat. per o. ſ. ſ. Am̄.

XXXIII. P. 143. *Deſideratur Rubrica.*

Qui uult uenire poſt me. abneȝet ſemetip̄ m. ⁊ tollat crucem ſuam. ⁊ ſequatur me.

Incip. Sori mai þe man ben þe beð on michele pope. ⁊ me him more bihat. anð mar anð pile hit him leſten. Ac þe man mai ben bliðe þe me leðeð fram miche pope to michele pele.

Expl. Anð to beren ure Roðe. þæt iſ ure lichameſ clenſinȝ. ⁊ ure heoꝛte reuſinȝe. anð ſþo after him cumen. ⁊ him folȝen. anð mið him bileue. Quoð nob̄ preſtet qui uiuit ⁊ R. p. o. ſ. s. Am̄.

XXXIV. P. 148. *Deſideratur Rubrica.*

Poſuerant Peccatoreſ laqueum mihi. ⁊. ð. m. t. n. erraui.

Incip. The ſinſulle haueð leið ȝune me to henten. anð ich ne forlet þine boðe. Ure ſo fareð on hunteð. ⁊ leið ȝune in a pilðerne to henten ðe ðeoꝛ þe puniet þer inne.

Expl. Eure beo mine eȝene opene to ure Drihten. foꝛ ic triſte þæt he ne nenȝ bi mine prihte. ac foꝛ hiſ miloe pille. of þiſ perſeſ ȝune mine fet bireiden. ſþo ðo he ure alre þe liueð anð rixleð. Amen.

XXXV. P. 156. *Deſideratur Rubrica.*

Eȝredietur uirȝa ðe radice Ieſſe. ⁊c̄.

Incip. An ȝeroð ſal ſpruten of Ieſſe more. anð an bloſme ſtien of þare more. anð uppe þare bloſme reſten þe holie ȝoſte. On þeſſe ſepe litele poreð loðieð fele ȝoðe poreð.

Expl. Anð he unðerſtoð holie Boc-loue. ⁊c̄. Si pluſ ſcirem. pluſ ðicerem.

De hac Collectione ſic dicit Abrahamus Whelocus *in Adnotatione quadam fronte Cod. ſcripta*, Hic codex MS. fidem Proteſtantium in permultis, multum ornat. Legi & perlegi A. W.

IN BIBLIOTHECA AVLÆ S. TRINITATIS CANTABRIGIÆ.

Cod. MS. *in fol. grand. Regnante Henrico V. Anglorum Rege, à Monacho Abbatiæ S. Auguſtini exaratus, à viris Cll. Henrico Spelmanno, Gulielmo Somnero, Gulielmo Dugdalio & Georgio Hickeſio ſæpiſſime citatus. In eo continetur Hiſtoria Fundationis & Donationis Monaſterii S. Auguſtini, & Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, una cum exemplis Cartarum Regum, Principum, Archiepiſcoporum, &c. Bullarum Papalium, &c. inter quas habetur Wilhelmi I. Anglorum Regis Carta Litterarum Patentium de Saca & Socna, una & altera Saxonice & Latine.*

Præclarum hunc librum à me prædicandum cenſeo, quod in eo deſcribuntur Cod. quos S. Auguſtinus Epiſcopus Cant. ad ſe à Gregorio I. Papa miſſos (ut patet ex Bedæ Hiſt. Eccleſ. Joane Diacono, Henrico Huntinduneníi, Gulielmo Thorne, & ex aliis plurimis Hiſtoricis) Monaſterio ſuo dedit, in quo, dum ſcriberetur hic Codex, ut probabile eſt, extabant, & extitere deinceps uſque ad tempus verſi & direpti ejuſdem Monaſterii, regnante Henrico illius nominis Octavo, Anglorum Rege.

Hæc Deſcriptio habetur fol. 5. his quæ ſequuntur Verbis. Ad quem Beatiſſimus Auguſtinus in tanto fuit ſuæ intimæ dilectionis & benevolentiæ radios adminiſtrans, ut quaſi tollens lapides grandes, lapides pretioſos in fundamentum templi; eadem ſacroſancta xenia & vivifica pignora quæ ſibi Beatiſſimus Gregorius per eundem tranſmiſit; tam in Vaſis ſacris, quam in Veſtimentis; tam in Ornamentis Eccleſiaſticis, quam in ſacerdotalibus Indumentis; tam in ſacris Reliquiis, quam in CODICIBVS plurimis, ad perpetuam rei memoriam libenti animo contulit. Et quia hæc eadem Ornamenta ut noſtra Religionis Primitiæ ſunt penſanda; quanta & qualia in præſenti penes nos habentur, ſub priſtinæ duxi dotationis Titulo deſcribenda.

DE LIBRIS.

1. Inprimis habetur in Librario, *Biblia Gregoriana*, in duobus Voluminibus, quorum primum habet Rubricam in primo folio, *de Capitulis libri Geneſeos*. Secundum Volumen incipit à *Prologo beati Ieronymi ſuper Yſaiam Prophetam*. In principio vero librorum, in eiſdem Voluminibus, inſeruntur quædam folia, quorum aliqua Purpurei, aliqua Roſei ſunt Coloris; quæ contra Lucem extenſa, mirabilem reflexionem oſtendunt.

2. Habetur etiam in eodem Librario, *Pſalterium* Auguſtini, quod ſibi miſit idem Gregorius; in cujus primo folio, incipiunt *Meditationes* quædam devotæ, taliter annotatæ. *Ecce quantum ſpaciatus ſum in memoria mea*, &c. uſque ad folium quintum, ubi incipit, *Omnis ſcriptura divinitus inſpirata*, & in altera parte ejuſdem folii eſt *Symbolum Apoſtolorum*, *Oratio Dominica*, *Gloria in Excelſis*, & *Scs̄ Scs̄ Scs̄*. &c. In ſexto folio incipit *Palterium*. In fine vero ejuſdem Pſalterii ſunt *Ympni*, tam *Nocturnales* quam *Diurnales*. Primus Ympnus pro media nocte eſt iſte, *Mediæ noctis tempus eſt*. Secundus ad Gallicantum, *Eterne rerum Conditor*. Ad Matutinas, *ſplendor paternæ gloriæ*. Ad primam, *Venite fratres ocyus*. Ad tertiam, *Jam ſurgit hora tertia*. Ad ſextam, *Bis ternas horas explicans*. Ad nonam, *Ter hora terna volvitur*. Ad veſperas, *Deus creator omnium*. Ad completorium, *Te deprecamur Domine*. In XL̄ *Xp̄e qui lux es & dies*. Ympnus pro die Dominico, *Rex æterne Domine*. De Natali Domini Ympnus, *Intende qui regis Iſrael ſuper Cherubin, qui ſedes à patre effrē excita potentiam tuam & veni*. Ac deinde ſequitur pro eodem Ympno. *Veni redemptor gentium*, uſque ad finem. In Paſcha Ympnus. *Hic eſt dies verus Dei*. In feſto Apoſtolorum Petri & Pauli, *Apoſtolorum paſſio*. De S. Johanne Evangeliſta, *Amore Chriſti nobilis*.

3. In Veſtiario etiam habetur *Textus Evangeliorum* in cujus principio x Canones annotantur. Et vocatur *Textus S. Mildredæ*, eo quod quidam Ruſticus in Thaneto ſuper eumdem Textum, falſum jurans, oculos amittere perhibetur.

4. Eſt etiam & aliud *Pſalterium* ſuper Tabulam magni Altaris poſitum. Quod habet exterius Imaginem Xp̄i Argenteam planam, cum quattuor Evangeliſtis. In hujus Pſalterii primo folio Incipit, *Omnis ſcriptura Divinitus Inſpirata*. In tertio folio, Incipit *Epiſtola Damaſi Papae ad Ieronimum*, & in fine Verſus

ejuſdem

ejuſdem *Damaſi*: ac deinde *Epiſtola Ieronimi ad Damaſum cum Ieronini Verſibus*. Deinde in quarto folio, *De origine Pſalmorum*, in cujus fine diſtinguit Pſalterium in quinque libros. Primus liber finit Pſalmo XL. videlicet *Beatus qui intelligit*, qui ſic habet, *Fiat, fiat*. Secundus Liber à Pſalmo LXXI. videlicet, *Deus judicium tuum*, qui ſic habet, *Fiat, fiat*. Tertius liber à Pſalmo LXXX. videlicet, *Miſericordias Domini*, qui ſic habet, *Fiat, fiat*. Quartus liber à Pſalmo CV videlicet, *Confitemini*. qui ſic habet, *Fiat, fiat*. Quintus liber à Pſalmo CL. videlicet, Laudate *Dominum de Cœlis*, qui ſic habet, *Omnis Spiritus laudet Dominum*. In quinto folio ejuſdem Pſalterii, ſequitur Expoſitio de *Alleluia*, ſecundum Hebræos, Caldæos, Syros & Latinos. Item Interpretatio *Gloriæ* apud Chaldæos. Item Interpretatio *Pſalmi* CXVIII per ſingulas litteras. In ſexto folio ſequitur quando *Pſalli* vel *Legi* debeat, quo modo *Ieronimus* ſcribit. Item *Ordo Pſalmorum per A B C D*. In ſeptimo folio de *litteris Hebræis* quæ in Pſalterio ſcribuntur. In octavo folio, *Interpretatio Pſalmorum* uſque folium undecimum, ubi Incipit *Textus Pſalterii*, cum ymagine Samuelis Sacerdotis. Et in fine ejuſdem Pſalterii, ſunt *Ympni de Matutinis, de Veſperis*, & *de Dominico die*, ſicut in alio Pſalterio prænotato habentur.

5. Item in Librario habetur alius *Textus Evangeliorum*, in quo x Canones præponuntur, cum Prologo qui ſic incipit *Prologus Canonum*.

6. Item ſuper Tabulam Magni Altaris, ponitur Liber cum Ymagine Xpī erecta, argentea, & dextra Benedicente; in quo continetur *Conflictus Apoſtolorum Petri & Pauli cum Simone Mago, & Paſſio eorundem*. Item *Paſſio S. Andreæ Apoſtoli. Item Paſſio S. Jacobi. Paſſio S. Thomæ Apoſtoli. Paſſio S. Bartholomæi Apoſtoli. Paſſio S. Matthæi Apoſtoli & Evangeliſtæ. Paſſio SS. Apoſtolorum Simonis & Judæ. Vita S. Johannis Apoſtoli & Evangeliſtæ*.

7. Item eſt alius Liber poſitus ſuper eamdem Tabulam Magni Altaris, qui habet exterius, Ymaginem Divinæ Majeſtatis Argenteam Deauratam, cum lapidibus Criſtallinis & Berillis per circuitum poſitis: in quo continetur *Paſſionarium Sanctorum*, incipiens à S. Apollinare, & finiens in paſſione Sanctorum Martyrum Simplicii, Fauſtini & Beatricis.

8. Item ſuper eamdem Tabulam ad Magnum Altare, ponitur Liber cujus exterior Apparatus habet unū magnum Berillum in medio, cum pluribus aliis lapidibus Criſtallinis ex omni parte; in quo continetur *expoſitio ſuper Epiſtolas & Evangelia à Dominica III. poſt Octavas Paſchæ, uſque ad Dominicam IV. poſt Octavas Pentecoſtes*. Et hæc ſunt Primitiæ Librorum totius Eccleſiæ Anglicanæ.

Horum venerandorum Codicum Biblia Gregoriana, Duobus Voluminibus ſcripta, agmen ducunt, quæ quidem Biblia ſacra non ita pridem in Anglia extitiſſe, docet Petitio Apologetica Catholicorum (uti ſeſe appellant) Laicorum Jacobo I. Magnæ Britanniæ Rege, menſe Julio, A. D. 1604 exhibita; in qua habentur hæc verba, **The very Original Bible, the ſelf ſame Numero which S. Gregory ſent in with our Apoſtle S. Auguſtine, being as yet preſerved by Gods ſpecial providence:** *quæ quidem verba citantur à D. D. Sutclifo in Reſponſione ſua ad eandem Petitionem Apologeticam, pag.* 87.

Codicem ſecundum, ſcil. Pſalterium, nondum diligenter perſcrutatus vidi.

Codices Tertium & Quintum, nempe Libros Evangeliorum, utroſque adhuc, etſi mutilos, extare arbitror. Hunc in Bibliotheca Bodleiana quæ eſt Oxoniæ; illum, Iconibus Hiſtoricis ornatum, in Bibl. C. C C C. Etenim uterque Codex vetuſtatem priſcorum ſeculorum redolet: uterque litteris Majoribus & Rotundioribus Romanis exaratus, quæ à litteris idgenus Anglo-Saxonicis multum diſcrepant; utriuſque tum Membranæ tum Atramentum exteri Opificii; In utroque extabant X *Canones Euſebiani, ſiquidem in Margine paſſim inveniuntur Notæ & Numeri ad eos pertinentes: Utrumque in Angliam ante annos octingentos advectum, oſtendunt diſtinctiones & Emendationes Cod. Bodleiani in Saxonica manu vetuſta ſcriptæ, & Teſtamentum Ealhburgæ (in Cod. C. C. C. C) circa annum* 850 *factum, quo recenſentur quæ ipſa dedit Legata Abbatiæ S. Auguſtini, ad quam olim pertinuit hic Codex. Quidni ergo affirmem utrumque Codicem eſſe antiquiſſimos iſtos canitie ſua venerandos quos in Eccleſiæ Anglo-Saxonicæ incunabulis, ad S. Auguſtinum mittendos curavit B. Papa Gregorius?*

Codex Quartus, ſcil. Pſalterium, videtur deperditus. Extat tamen in Bibliotheca Cottoniana VESPAS. A. I. *Pſalterium D. Hieronymi Romanum, litteris Majoribus Anglo-Saxonicis mille abhinc annis exaratum, in quo habentur litteris itidem majoribus, ſed peregrinis, ante Pſalmos, ea omnia, eodemque ordine, quæ in hoc Cod. Gregoriano ſcripta eſſe dicuntur. Unde alterum alterius Apographum fuiſſe facile credo.*

Codex Sextus, Septimus & Octavus, nondum mihi comparuerunt. Eorum autem plurima videntur extare in Bibliothecis Apographa vetuſta. Quin & Sextus ille Codex videtur proceſſu temporis Saxonice verſus, quippe quod in Homiliariis Saxonicis eædem Paſſiones, &c. inveniuntur: & forte idem dicendum eſt de ſeptimo volumine.

Hos Codices dicit Annalium ſcriptor Primitias eſſe Librorum totius Eccleſiæ Anglicanæ; *cui non inficias ibo, modo meminerit Lector* Φιλαληθῶς *Auguſtinum ſecum in Angliam protuliſſe Gregorii Magni Librum de Cura Paſtorali, ſicuti teſtatur Præfatio Poetica Ælfredi Regis Verſioni ſuæ hujuſce Operis præmiſſa. Denique, notet Lector eruditus, hunc Codicem inſignem in fronte ſic notatum eſſe*, Liber iſte quondam ſpectavit ad Cœnobium beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli, ſive Auguſtini juxta muros civitatis Cantuariæ. Ipſo autem Monaſterio ſub regimine Regis Henrici Octavi ſublato, boniſque omnibus Monachorum ſpoliatis, & in uſum Regium converſis: idem liber fortuito pervenit ad manus Magiſtri Roberti Haer, qui dedit eundem Collegio ſive Aulæ S. Trinitatis Cantab. ibidem tuto & ſecure cuſtodiendum. Hac tamen conditione, ut ſi impoſterum (favente Deo) Monaſterium illud reedificari contigerit; Tunc Magiſter & Socii Collegii ſive Aulæ S. Trinitatis prædictæ, eundem librum Monachis ejuſdem cœnobii reſtitui facerent.

CATALOGUS

Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum*

BIBLIOTHECÆ REGIÆ,

Quæ eſt in Ædibus *D. Jacobi*,

JUXTA

WESTMONASTERIUM.

CODEX *Membranaceus in fol. min. ſeptingentis adhinc annis ſcriptus, quondam peculium* T. Cardinalis Ebor. *i. e.* Thomæ Wolſæi, *magni illius litterarum fautoris, qui nomen ſuum binis quæ præmittuntur Codici foliis inſcripſit. Ea autem folia fragmentum continent Canonum Euſebianorum qui olim ad quendam Evangeliorum Codicem pertinebant, Latinè litteris Rotundioribus Anglo-Saxonicis, mille fere abhinc annis ſcriptum.*

Quod autem attinet adipſum Cod. noſcat Lector, in eo contineri uberrimam Homiliarum Saxonicarum meſſem, ex libris Ælfrici *deſcriptam, ut ex eorum Titulis qui ſequuntur conſtat.*

I. fol. I. Incip lib̄. Catholicopum Sepmonum Anglice ī anno ppimo.

Ppimuſ ſepmo de initio Cpeatupæ.

Incip. An angin iſ ealpa þinga. *Vide ſupra, pag.* 1.

II. fol. 6. VIII. Kl̄. IANVARII. NATIVITAS D N̄I.

Incip. Þe þýlla∂ to tpýmminge eopþef geleafan. *Vide ſupra, pag.* 19.

III. fol. 10, b. VII. Kl̄. IANVARII. PASSIO BEATI STEPHANI PROTOMARTIRIS.

Incip. Þe pæda∂ on ∂æpe Bec þe iſ gehaten Actuſ Apoſtolopum. *Vide ſupra, pag.* 9.

IV. fol. 15, b. VI. Id̄. IANVARII. ASSVMPTIO S C̄I IOHANNIS AP L̄I.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpellepe Cpiſtef ðýſling peaſ∂ on ∂ýſum dæge. *Vide ſupra, pag.* 9.

V. fol. 22. V. Kl̄. IANVARII NATALE INNOCENTIVM INFANTVM.

Incip. Nu to dæg iſ Godef Gelaþung geond ealne ýmbhpeſpt. *Vide ſupra, pag.* 10.

VI. fol. 26. b. Kl̄. IANVARII. OCTABAS ET CIRCVMCISIO D N̄I.

Incip. Se Godſpellepe Lucaſ beleac þiſ dægþeplice Godſpel. *Vide ſupra, pag.* 10.

VII. fol. 31. VIII. Id̄. IANVARII. EPIPHANIA D N̄I.

Incip. Men ∂a leoſeſtan. nu ſoſ ſeapum dagum. *Vide ſupra pag.* 10.

VIII. fol. 37. DOM C̄. III. POST EPIPHANIA DOMINI.

Cum deſcendiſſet Ihſ̄ de monte. ſecute ſunt eum turbe multe. et peliq.

Incip. Matheuſ ſe eadiga Godſpellepe appat. *Vide ſupra, pag.* 10.

IX. fol. 41, b. IIII. N ON̄. FEBRVARII. PVRIFICATIONE S CAE̅ MARIAE.

Poſtquā impleti ſunt dief puſigationiſ MARIAE. & Reliq.

Incip. God bebead on ∂æpe ealdan æ. *V. ſup. p.* 11.

X. fol. 47, b. DOM C̄. IN QVINQ̄GESSIMA.

Adſumpſit Ihſ̄ duodecim diſcipuloſ ſuoſ. & rel.

Incip. Hep iſ gepæd on ∂iſum Godſpelle. *V. ſ. p.* 12.

XI. fol. 52, b. DOM C̄ IN QVADRAGESSIMA.

Ductuſ eſt Ihſ̄ in deſepтum ab ſpū̄. & rel.

Incip. Ic polde eop tpahtnian þiſ Godſpel. *Vide ſupra, pag.* 31.

XII. fol. 58. DOM C̄ IN MEDIA QVADRAGESIMA.

Abiit Ihſ̄ tpanſ maſe Galilee. & peliq.

Incip. Sæ Hælend ſepde oſep þæpe Galileiſcan ſæ. *Vide ſupra, pag.* 32.

Notandum, quod ad hæc verba Giſ hpa ſmea∂ hpæt ſe Moýſeſ pæpe, *&c.* adſcribitur hac notula.
Đeoſ ſacu (ſtent) ſullicon on ð(one) o∂pe bec. ⁊ þ . . . ſonbudon on (þiſ)ſepe. þýlæſ þe h . . . þnýt þince giſ . . . . on æg∂pe bec b . . .

XIII. fol. 62. VIII. Kl. APRL̄. ADNVNTIATIO S CǢ MARIÆ.

Miſſus eſt Gabpihel angelu a deo. & rel.

Incip. Upe ſe ælmihtiga Scýppend. ſe þe. *V. ſ. p.* 11.

XIV. fol. 67. DOMINICA PALMARVM.

Incip. Cpiſtef þpopung pæſ gepæd nu beſopan uſ. *Vide ſupra, pag.* 11.

Cpiſclice þeapaſ ſonbeoda∂ to ſecgenne ænig Spell on ∂am þpim Spig-dagum.

XV. fol. 72, b.

XV. fol. 72, b. DOMC PASCÆ.

Maria Magdalene et Maria Iacobi. & reliqua.

Incip. Oft ge gehýrdon ymbe þæs Hælendes æriste. *Vide supra, pag.* 13.

XVI. fol. 70, b. DOMC. I. POST PASCÆ.

Cum esset sero die illa unus sabbatorum. & rel.

Incip. Æfteri þæs Hælendes æriste. *Vide supra, pag.* 14.

XVII. fol. 79, b. DOMC SCDA POST PASCA.

Ego sum pastor bonus. & reliqua.

Incip. Dis God spel þe nu genæd þæs. cýð. *Vide supra, pag.* 14.

XVIII. fol. 81, b. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Das dagas sind gehatene Letaniæ. *V. s. p.* 1.

XIX. fol. 87. FR. III. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Crist sýddan he. *V. sup. p.* 2.

XX. fol. 93. FR. IIII. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Cristen man sceal. *Vide supra, pag.* 2.

XXI. fol. 99. IN ASCENSIONE DNI.

Incip. Lucas se Godspellere us manode on þissere Pistol-nedinge þus cwedende. *Vide supra, pag.* 3.

XXII. f. 104, b. IN DIE SCO PENTECOSTEN.

Incip. Fram þam halgan Eastertidlican dæge. *Vide supra, pag.* 3.

XXIII. fol. 110, b. DOMC. II. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diues et induebatur purpura. et reliq.

Incip. Se wealdenda Drihten sæde þis Bigspel. *Vide supra, pag.* 3. hic autem in Cod. MS. folia desunt nonnulla, usque ad partem posteriorem Homil. quæ sic Incip. Ðæt halige Godspel us sægð Genefan, *&c.* & sic

Expl. Gastes. on ealra worulda worulð. AMEN. *Vide supra, pag.* 4.

XXIV. fol. 118. VIII. KL. IVLII. NATIVITAS SCI IOHANNIS BAPTISTAE.

Incip. Se Godspellere Lucas awrat on Cristes-bec *Vide supra, pag.* 4.

XXV. f. 123, b. III. KL. IVLII. PASSIO APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihs in partes Cæsareae Philippi. et rel.

Incip. Matheus se Godspellere awrat on ðære Godspellican gerednysse. *Vide supra, pag.* 4.

XXVI. fol. 125, b. DE PASSIONE APLORVM.

Incip. Se sýllað æfter þysum Godspelle. *V. s. p.* 4.

XXVII. fol. 130. PRIDI KL. IVLII. NATALE SCI. PAVLI APLI.

Dix Simon Petrus ad Ihm. ecce nos reliquimus omnia. & reliq.

Incip. Godes gelaðung sundrað þysne ðæig. *V. s. p.* 4.

XXVIII. fol. 135, b. DMC. XI. POST PENTECOSTEN.

Cum adpropinquaret Ihs Hierusalem. uidens ciuitatem.

Incip. On sumere tide þæs se Helend sarende. *Vide supra, pag.* 5.

XXIX. fol. 141. IIII. ID. AVGVSTI. PASSIO SCI LAVRENTII.

Incip. On Decies dæge þæs æl-hreoran Caseres *Vide supra, pag.* 16.

XXX. fol. 148. XVIII. KL. SEPTEMBRIS. ASSVMPTIO SCÆ MARIÆ VIRGINIS.

Incip. Hieronimus se halga Sacerd. *V. sup. pag.* 21.

XXXI. fol. 154, b. VIII. KL. SEPTEMBRIS. PASSIO SCI BARTHOLOMEI APLI.

Incip. Wýrd swiðlicast secgað þæt þry Leod-scýpas. *Vide supra, pag.* 21.

XXXII. fol. 162. IIII. KL. SEPTEBRIS. DECOLLATIO SCI IOHANNIS BAPTISTE.

Misit Herodes et tenuit Iohan. & rel.

Incip. Mancus se Godspellere awrat on Cristes-bec. *Vide supra, pag.* 41.

XXXIII. fol. 167. DOMC. XVII. POST PENTECOSTEN.

Ibat Ihs in ciuitate que uocatur Naim. & Reliq.

Incip. Ure Drihten sende to sumere býrig. *Vide supra, pag.* 6.

XXXIV. fol. 171. III. KL. OCTOBRIS. DEDICATIO ECCLESIE SCI MICHAELIS ARCHANGELI.

Incip. Manegum is cuð seo halige stow scæ Michaeles. *Vide supra, pag.* 24.

XXXV. fol. 177, b. DOMINICA. XXI. POST PENTECOSTEN.

Loquebatur Ihs cū discipulis suis in parabolis dicens.

Incip. Drihten sæs sprecende on sumere tide. *Vide supra, pag.* 6.

XXXVI. fol. 184. KALENDE NOVEBRIS NATALE OMNIV SCORVM.

Incip. Halige lareowas sædon þæt seo gelearfulle gelaðung. Alii Codd. hanc Hom. in duas dividunt partes, quarum posterior, ut supra videre est. p. 8. sic.

Expl. 7 mid halgum gaste á on ecnysse. AM.

XXXVII. fol, 190. VIII. KL. DECEBRIS NATALE SCI CLEMENTIS MARTIRIS.

Incip. Men þa leoforcan. eopen geleara bið ðe trumpa. *Vide supra, pag.* 8.

XXXVIII. fol. 197. II. KL. DECEBRIS. NATALE SCI ANDREÆ APOSTOLI.

Ambulans Ihs iuxta mare Galileæ. & rel.

Incip. Crist on sumere tide sende wið þære Galileiscan sæ. *Vide supra, pag.* 9.

XXXIX. fol. 200, b. PASSIO.

Incip. Se Apostol Andreas æfter Cristes þrowunge

Hujus Homiliæ extat concluſio duplex, ut & in all. Codd. AMHN, se cweðað. & á on ecnysse AM.

XL. fol. 205. DOM C. I. IN ADVENTV DOMINI I.

Incip. Ðiſeſ bæȝeſ þenunȝ ⁊ þiſſeſne tiðe mæſð. *Vide ſupra, pag.* 8.

XLI. fol. 207, b. DOMINICA. II. IN ADVENTVM DOMINI.

Eſunt ſiȝna in Sole & Luna & Stelliſ. & - - -

Incip. Se Goðſpelleſne Lucaſ apſtat on þýſum bæȝþeſlicum Goðſpelle þ uſe Dſihten. *V. ſup. p.* 8.

EXPLICIT HIC LIBER.

Sequuntur ſcripta quædam Latina, recentiori manu, quæ prætermitto.

Codex Membranaceus in Quarto octingentis, ut videtur, annis abhinc, i. e. *circa tempora Ælfredi Regis, exaratus, & à Guilielmo Somnero, ut ipſe in Lexico dicit, deſcriptus, & ab eo ſub Titulo* LIBRI MEDICINALIS *ſæpiſſime citatus Tribus conſtans partibus, quarum ſingulis præmittuntur Capitula, quæ heic ordine ſequuntur.*

Pars Prima.

I. LÆCE-ÐOMAS ſIÐ eallum untſýmneſſum Heaſðeſ. and hpanan ealleſ ȝehealſeſ Heaſðeſ ece cume. ⁊ clæſnunȝe. ⁊ ſpelinȝ ſiðhpū ⁊ ȝilliſtnū to heaſðeſ hælo. and hu mon ſcule ȝebpoceneſ heaſðeſ tiliȝean ⁊ ȝiſ þ bpæȝen ut ſie.

II. Læce-ðomaſ ſið eallū tiðenneſſum Eaȝna. Fið Eaȝna miſe ȝe ealðeſ ȝe ȝeonȝeſ manneſ. ⁊ hpanan þ cume. and þiþ Flie and þiþ eaȝna teaſnum. and ſið ſeme on eaȝum. ſið æſmelum ⁊ ȝiſ mon ſæſn eȝe ſie. Fið Poccaſ on eaȝum. and ſið ȝeſiȝom. and ſið ſýnmum anȝæȝum ⁊ caȝſealſea ælceſ cýnneſ.

III. Læce-ðomaſ ſið eallū Eanena ece. ⁊ ſaſne. Fið eanena ðeaſe. ⁊ ſið ýſelſne hlýſte. and ȝiſ ſýþmaſ on eanan ſýn. ⁊ þiþ eaſn-picȝaſ. and ȝiſ eaſnan ðýnien. ⁊ eaſn-ſealſe ælceſ cýnneſ.

IV. Læce-cnæſtaſ þiþ Healſȝunðe. ⁊ hu þu meahte ȝecunnian hpæþeſ hit Healſȝund ſie. ⁊ þ ſio aðliſ tpeȝea cýnna. oþeſ on þam ȝeaȝle oþeſ on þæſne ðſiotan. Fýnt-ðſienc and Sealſ þiþ þon. and ſið Ceacena-ſtýle. ⁊ ſið Speoſicoþe and Geaȝleſ-ſtýle.

V. Læce-ðomaſ ȝiſ manneſ Muð ſaſ ſie ȝetýðſieð. and þiþ ȝebleȝnaðſne Tunȝan Muþ-ſealſ þiþ þon ilcan. Fið ſulum oſoðe. III. Læceðom.

VI. Læceðomaſ ſið Toþ-pæſnce. and ȝiſ Fýſim toþ ete. and Toþ-ſealſa. Eſt ſið þam uſeſan toþece. and ſið þam niþeſſan.

VII. Læceðom ȝiſ mon Bloð hſæce.

VIII. Læce-ðomaſ ſið Blæce on and ſlitan and Bſiſ þiþ þon ilcan. ⁊ ſelſ ealſa ſeoſeſ.

IX. Læce-ðomaſ ȝiſ men ýſne Bloð oſ Nebbe. eſt Bloð-ſetena ȝe on to bindanne ȝe on eaſe to ðonne. ȝe hoſſe ȝe men ealſa. X.

X. Læce-ðom þiþ ȝeſnote. and þiþ Ge-poſum.

XI. Læce-ðomaſ þiþ ſaſum Feoloſum.

XII. Læce-ðom þiþ Feam-muþe. ⁊ ſið Ceolan-ſtýle þſý Læce-ðomaſ.

XIII Læce-ðom ſið Heſn-ſceaſðe.

XIV. Læceðom ſið Seaðan.

XV. Læceðomaſ þiþ Hpoſtan hu he miſſenlice on man becýmð. and hu hiſ man tiliam ſcýle and Fýſt-ðſiencaſ þiþ Hpoſtan. ⁊ þiþ Anȝbſieoſte. ⁊ ðſýȝum Hpoſtan enðleſan Cſæſtaſ.

XVI. Læceðomaſ ſið Bſieoſt-pæſnce. IIII. Cſæſtaſ.

XVII. Læceðomaſ ſið Heoſt-pæſnce. V. Cſæſtaſ.

XVIII. Læce-ðomaſ ſið þam miclan Gicþan. ⁊ hu he cýmð oſ acoloðū maȝan oþþe to ſpiþe hatum oððe oſ to micelne fýlle oþþe læſneſre. oþþe oſ ýſelſne ſetan ſlitenðne. ⁊ hu hiſ mon tilian ſcýle ſið ælc þaſa.

XIX. Læce-ðomaſ þiþ plættan tpeȝen æþele.

XX. Læce-ðomaſ þiþ Sculðoſ-pæſnce. III. Cſæſtaſ.

XXI. Læce-ðomaſ þiþ þæſne ſpiðſan ſiðan ſaſne. and þæſne ſineſtſan. ſýx Cſæſtaſ.

XXII. Læce-ðomaſ ſið Lenðen-ece ſeoſeſ.

XXIII. Læce-ðomaſ ſið þeohlece tpeȝen. and an þiþ þon ȝiſ þeoh ſlapan.

XXIV. Læce-ðomaſ þiþ Cneoſ-pæſnce. and ȝiſ cneoſ ſaſ ſie.

XXV. Læce-ðomaſ ſið Scancena ſaſne. ⁊ ȝiſ Scancan ſoſaðe ſýnð oþþe oþeſ him ſeoſeſ Cſæſtaſ. and hu mon ſpelcean ſcýle.

XXVI. Læcé-ðomaſ ȝiſ Sin ſcſince. ⁊ æſteſ þam ſie ſaſ oððe ſpelle. oððe ȝiſ monneſ ſot to hommum ſcſimme ⁊ ſcſince. and ȝiſ Sino clæppette. and cpaciȝe. ealleſ ſeoſeſ Cſæſtaſ.

XXVII. Læce-ðomaſ þiþ Fot-ece. oþþe oþneſ limeſ. oþþe ſota ȝeſpelle ſoſ miclan ȝanȝe. VI. Cſæſtaſ.

XXVIII. Læce-ðomaſ þiþ Ban-ece ⁊ Sealſ and Dſienc, þſý Cſæſtaſ þæſ ſýnð,

XXIX. Læce-ðomaſ ȝiſ manneſ Getapa beoþ ſaſne oððe aþundene. þſý Cſæſtaſ.

XXX. Læce-ðomaſ þiþ Æcel-man. ⁊ ſið ðon þe men acale þæt ſel oſ þam ſotum.

XXXI. Læce-ðomaſ þiþ ælcum heaſðum þinȝe oððe ſpýle oððe ȝeſpelle. ⁊ ſiþ ælcſe ýſelſne ſpellenðſne pætan. ⁊ ſiþinnan ȝe pýſſmeðum ȝe ſpelle. þa þe pýſð oſ ſulle oððe oſ ſlæȝe. oððe oſ hſýſca hſilcum. and þiþ ſpiðe fæſnlicum ſpýlum. and þiþ ðeaðum ſpýlum. and ſealſæ. and ðſiencaſ. and ſpeþinȝe and bæþ þiþ eallum lichoman ſpýlum ealſa læceðoma tþam læſ þſitiȝ.

XXXII. Læce-ðomaſ ſið þam ýſlan Blæce. hu man þa ſealſa. and baþu and ðſiencaſ þiþ ðon þýſcean ſcýle and þiþ hſieoſumlice. and ſið aðeaðeðumlice bæþ and ſealſa þiþ þon-bæþ ⁊ ſealſa ⁊ ðſiencaſ ſið þam miclan lice and ſpile. ealleſ ſiſtýne læceðomaſ.

XXXIII. Læce-ðomaſ and Dſiencaſ and Sealſa and Leȝna ſið Spſinȝe ȝe aðeaðeaðum. ȝe unðeaðeðum. VIII. cſæſtaſ.

XXXIV. Læce-ðom ȝiſ Næȝl ſý oſ handa. and ſið anȝ Næȝle. and þiþ Feanȝ-bſiæðan.

XXXV. Læce-ðomaſ micle and æþele be Aſpeaſteðum and aðeaðeðumlice. ⁊ hpanan ſio aðle cume. and hu hiſ mon tilian ſcýle ȝiſ þ lic to þon ſpiþe aðeaðiȝe þ þæn ȝeſelneſ on ne ſý. and hu mon þ ðeaðe bloð apeȝ ſenian ſcýle. and ȝiſ him mon lim oſ-ceoſſan ſcýle. oððe ſýn on-ſettan. hu þ mon ðon ſcýle. Bſiſaſ and Dſienceaſ and Sealſa ſið ðæſne aðle.

XXXVI. Læce-ðomaſ ſið þæſne aðle hæt Cſincul. ⁊ aðl-bſiſ. and ðſiencaſ and ſealſa þ iſ ſpiþe ſneonu aðl and heſ ſeȝþ hſilcne mete oððe ðſincan mon ſcýle on þæſne aðle ſoſȝan.

XXXVII. Læceðomaſ þiþ ðon ȝiſ mon ne mæȝe hiſ Micȝean ȝehealðan. ⁊ þæſne ȝepealð naȝe. ⁊ ȝiſ he ȝemiȝan ne mæȝe. and ȝiſ he bloðe Miȝe. ⁊ ȝiſ þiſ on þon teðſne ſie. XIV. læce-ðomaſ.

XXXVIII. Læce-cnæſtaſ and Dolȝ-ſealſa ⁊ Dſiencaſ þiþ eallum Fundum and Clænſunȝum on ælce þiſan ȝe ſið ealðſne punðe to-bſiocenſne. and ȝiſ Ban-Bſiýce on heaſoðe ſie. ⁊ ſið Hundeſ-ſlite. and ðolȝ-ſealſ ſið lunȝen. and ſið innan punðe Sealſ. and Sealſ ȝiſ þu naðe pille lýtle punðe lacnian. and ȝiſ mon mið iſene ȝepunðoð ſie. oþþe mið Tſieoſe ȝeſleȝen. oððe mið Stane. ⁊ eſt Sealſa ȝiſ men ſie lim oſ lime oſ-aſleȝen Finȝeſ oððe Fot oððe Hanð. oððe ȝiſ meah ute ſie. ⁊ ȝiſ Dolh ſuliȝe ealſa ſſam ſſiuman ſeoſeſ ⁊ þſitiȝ læce-ðoma.

XXXIX. Læceðomaſ ſið ælceſ cýnneſ Omū and on ſeallū and Ban-coþum Fiþ ut-ableȝneðum omum and þiþ Omena ȝebeſſte. and ſið Omum oſeſ hatum. and ſið ſeonðum Omum þ iſ ſie Dſiencaſ and ſealſa ſið eallum Omum ealſa tþam læſ þſitiȝ.

XL. Læce-

XL. Læce-bomaj ⁊ Dpencaj and Sealfa pip Pox-adle. ealpa-pyxe.
XLI. Læce-bomaj þpý æþele pip innan Omfealle and Omum.
XLII. Læce-bomaj pið ðæpe Geol-pana-adle ⁊ Stanbæþ and pip Geal-adle. pio cýmð of þæpeGeolpan-adle. pio bip adla picuft a bitepað pe lichoma eall ⁊ aȝeolpað pþa ȝod Geolo peoluc.
XLIII. Læce-bomaj pið Fæten-bollan.
XLIV. Læce-bomaj pið Canceп-adle. Þ ip Bite. and pmepenepfa. ⁊ pealf feopep Cpæftaj.
XLV. Læce-bomaj and Dpencaj pip ælcum Attpe. pið Nædpan pleȝe. ⁊ bite. and plite. and pipþon ȝif mon Attep ȝeþicȝe. and þæj halȝan Cpiftef þeȝnef Iohannef ȝebed and ȝealdop and eac oðep Scyttiſc ȝecoft ȝealdop ȝehpæþep pip ælcum Attpe. Fip fleoȝendum Attpe ⁊ fpýle and deopum Dolȝum. ȝif hpa ȝedpince Fýpm on pætepe. pip þon Læcebomaj. and ȝif mon fonbopen pie. eallef. xx. Cpæfta pið Attpe.
XLVI. Læce-bomaj ȝif ana pýpm on men peaxe Sealf. Dpenc and Clam pip þon. v. læce-bomaj þæj pint.
XLVII. Læce-bomaj ⁊ dpencaj and fealfa pið Ðeopadlum monigef cynnef. þa betftan pip Ðeoppýpme on fet. xii. ealpa pip Ðeop-adlum.
XLVIII. Læce-bomaj pip þam pýpmum þe innan eȝlað monnum. ⁊ pip pýpmum þe on Cilda inoþe beoþ and pip cilda Innoð-pape. ealpa Cpæfta.
XLIX. Læce-dom on punddon anlipiȝ pið þam fmalan Fýpman.
L. Læce-bomaj pip Hand-pýpmum and Deaf-pýpmum. and ȝif Fýpm hand ete. Feax-fealf pip Handpýpme. fýx Cpæftaj ealpa.
LI. Læce-bomaj pip Fýpmum þe monnef flæfc etaþ. IV. pifan.
LII. Læce-bomaj tpeȝen pip Lufum.
LIII. Læce-bomaj tpeȝen pip Smo-eȝa-pýpmum.
LIV. Læce-bomaj pið Fýpm-ætum-lice and Cpeldehtum.
LV. Læcedom pip Afleȝenum-lice.
LVI. Læce-bomaj pip Aflapenum-lice. ⁊ Bæþ-fealf.
LVII. Læce-bomaj ⁊ Dpencaj and Sealfa pip Fice.
LVIII. Læce-bomaj to Fen-fealfe. ⁊ to Fen-býlum.
LIX. Læcedomaj pið Papalipin. þæt ip on Enȝlipc Lýft-adle. and pip Neupipne þpý.
LX. Læce-bomaj pip Bpýne ⁊ fealfa VIII. ealpa.
LXI. Læce-bomaj pip Lið-pæpce. and pip Liþ-feape. and ȝif Liþ feap pio and hiopole utýpne. ealpa Cpæfta feopepftýne.
LXII. Læce-bomaj pip Fefep-adle to hælanne Dpencaj pið þan. Fið þpiddan dæȝef fæpe. ⁊ feopþan dæȝef fæpe. an pið ælcef dæȝef fæpe. and pið Lencten-adle Þ ip Fefep. and hu man fceal pið þæpe adle on Hufl-difce þon halȝan ⁊ þone miclan Godef naman ppitan. and on þone Dpenc mid halig pætpe ðpean and halig Gebed on ufan pinȝan. and Cpedo. and Patep npr̄. x. Læce-dom̄.
LXIII. Læce-bomaj pið Feond-feocum m̄. Dpencaj to þon. ⁊ hu mon fcýle Mæffan and Gebedu and Sealmaj ofep þone Dpenc pinȝan. and of Cipic Bellum dpincan. and pið Bpæc-feocum men. and pið Fedem-heopte. and pið ðon ealum fex cpæftaf.
LXIV. Læce-bomaj pip ælcne Leod-punan and ælfpidenne. Þ ip fe Fefep-cýnnef ȝealdop and duft and Dpencaj and fealf and ȝif fio adl ne tpum fie. ⁊ ȝif fio adl-pýnde mannan oððne mafe pide and pýnde feofon ealleȝ Cpæfta.
LXV. Læce-bomaj eft pið Lencten-adle. and þafa feopef Godfpellefa naman. and ȝefpitu and ȝebedu and fpiȝende fceal mon fum ȝefpit ppitan. v. Cpæftaf.
XLVI. Læce-bomaj pið ungemýnde. ⁊ pip dýfiȝum
LXVII. Læce-bomaj and Dpencaj pið Genumenum mete. and ȝif ealpa fie apefid ofþe meolcen mete þný Cpæftaf.
LXVIII. Læce-bomaj pip þon ȝif Hunta ȝebite mannan Þ fpiðpe ofpie naman Ganȝel pefpa fex dugende Cpæftaf.
LXIX. Læce-bomaj pip Fede-hundef flite. and pið Hundef dolȝe. VII. Læce-bomaj.
LXX. Læce-bomaj ȝif mon fie to ppæne oððe to un-ppæne.
LXXI. Læce-bomaj pip næȝe neofan fafe. and ȝif Hohfino fofod fie.
LXXII. Læce-bomaj on hpilce tid Blod fie to fofȝanne on hpilce to fofnætenne. and hu fie Attpef ful fio lýft on Hlaf-mæffe-tid. and be dpencum and ut-fofum on þam monþe and Þte pýpta on þam monþe find to pýpcanne.
Romane and ealle Suðfolc pofihton him eofþ-huf pið þæpe unlýfte. and hu mon fcýle blod læfe on þæpa fex fifa ælcon on þæf Monan eldo fofȝan on þpitiȝum nihta and hponne betft to lætanne. ⁊ ȝif Blod-dolg ýfeliȝe. and ȝif þu pille on fnide Blod fofnætan oððe on æde. oððe ȝif ðu ne mæȝe Blod-dolg apnipan. ofþe ȝif þu ne mæȝe ȝeotend Æde apnipdan oððe ȝif mon on finfe beflea æt Blod-letan.
LXXIII. Læce-dom ȝif men hpilc lim cine.
LXXIV. Læce-dom pip Feaftum ⁊ Feapfum on lime.
LXXV. Læce-dom pip Scupfdum nægle.
LXXVI. Læce-dom pip Gicþan.
LXXVII. Læce dom ȝif þu pille Þ ýfel fpýle ⁊ Æteп no fæte ut bæpfte.
LXXVIII. Læce-dom ȝif men un-lufl fie ȝetenȝe.
LXXIX. Læce-dom ȝif mon on langum peȝe teopiȝe.
LXXX. Læce-dom pið þon þe mon hine fop-dpince.
LXXXI Læce-dom pið miclum Cile.
LXXXII. Læce-dom ȝif men fie fæpinga to micel pæcæ ȝetenȝe.
LXXXIII. Læce-dom to mannef Stemne.
LXXXIV. Læce-dom pið þon ȝif mon Ðunȝ ete.
LXXXV. Læce-dom pip þon þe mon fundiȝe pip hif feond to ge-feohtanne.
LXXXVI. Læce-dom pip miclum ȝanȝe ofeп land þý læf he teopiȝe.
LXXXVII. Læce-dom ȝif mannef Feax fealle. Sealf pið þon ⁊ ȝif man Cala fie.
LXXXVIII. Læce-bomaj pið Hopfef Hneofle. ⁊ ȝif Hopf ȝeallede fie. and ȝif Hopf fie of-fcoten oþþe oþeп neat.

Pars autem prima his verbis.

Incip. On þifrum æfteftan Læce-cpæftum ȝeppitene fint Læce-bomaj pið eallum heafdef untpýmnefrum.

Mupna hette pýft ȝeȝnid on Mopteпe Þte Peninȝ ȝepeȝe. do fteapfulne Fineȝ to pofe. fmýpe þonne Þ Heafod mid and dpince on nihtnef tiȝ.

Fið Heafod-pæpce. Genim Rudan and Fefmod ȝecnupa and menȝ pið Eced and Ele afeoh þuph cladð. fmipe þæt Heafod. Oððe Clam of þam ilcan pýne leȝe on Þ Heafod. and befpefe pel þonne þu to nefte pille.

Expl. Gif Hopf fie of-fcoten oððe ofeп Neat. Nim Ompfanfed and Scittiſc peax. ȝefinȝe mon. XII. Mæffan ofeп. ⁊ do Halig-fæteп on Þ Hopf. oððe on fpa hpilc Neat fpa hit fie hafaðe þa pýnte fimle-mid.

Fið ðon ilcan. Nim to bpecenne Nædle-eaȝe. ftinȝe hindan on þone Býnlan. ne bip nan teona.

Capitula five Breviarium Partis fecundæ.

I. Ð A S Læce-bomaj belimpað to eallum Innoða mettpýmnefrum.
II. Læce-bomaj pip Maȝan-fafe. ealpa. x. and ȝif fe Maȝa apeneð fie. ⁊ hpæt he þicȝean fcýle on þæpe adle.
III. Læce-bomaj be ȝefpelle and fafe þæf Maȝan. hu him mon fcýle Blod lætan.
IV. Læce-bomaj pip heapdum fpýle þæf Maȝan. and fmeпenefra. ⁊ hpæt he þicȝean fcýle.
V. Læce-bomaj pip Maȝan apundenefre. ⁊ hpæt he on þæpe adle þicȝe.
VI. Læce-bomaj pip Unlufte ⁊ Flættan þe of Maȝan

ȝan cýmð. ⁊ hpæt he þicȝean ſcýle. IV. Cnæftaſ.
VII. Læce-bomaſ þiþ abeadobum Maȝan. and ȝif he ſoþſoȝen ſie. and tacn abeadobeſ Maȝan. hu ðe ne ȝemýlt ðe he þiȝeþ. VI. Læce-bomaſ.
VIII. Læce-bomaſ þiþ ſaþe ⁊ Unluſte þæſ Maȝan. ſe þe ne mæȝ ne mið mete. ne mið bþincan beon ȝelacnoð and bitepe hnæcetunȝe ðþoþaþ. IV. Cnæftaſ.
IX. Læce-bomaſ þiþ inþunde Maȝan.
X. Læce-bom þiþ Flættan and tohætenne untþum ne Maȝan.
XI. Læce-bom þiþ aþundenefſe Maȝan þindiȝne and eþunȝe.
XII. Læce-bom þiþ ſþiþþan. ⁊ þiþ þon ðe him mete undeþ-ȝeþunian nelle.
XIII. Læce-bom þiþ Maȝan-ſþþinȝe.
XIV. Læce-bom þið eallum Maȝan untþumnefſum.
XV. Læce-bom þiþ þæſ Maȝan-ſþþinȝe þonne þuþh Muþ bitepe hnæcð. oþþe bealcet oððe him on þam Maȝan ſe mete abitepað ⁊ ſýȝeþ. and hu ſio ablapunȝ þæſ Maȝan cýmð oþ þam blacum Omum.
XVI. Læce-bomaſ ⁊ tacn þæſ hatan omihtan Maȝan unȝemet fæſta. and þæſ unȝefceadlice cealdan Maȝan-tacn. hu ſe hata omihta Maȝa unȝemet ðuſſt ⁊ ſþol þþoþaþ and neaþonefſe and ȝefþoȝunȝa and ȝemoðeſ tweonunȝe unluſt ȝeplætta. and hu ðone cealdan Maȝan unȝelıclice mettaſ lýſte. Læce-bomaſ to bæm micle and eþele. ⁊ be latſpe meltunȝe ſumpa metta.
XVII. Læce-cnæftaſ be Liffe mifſenlice ȝecýnðo ⁊ adlum. and hu hio on þa ſþiðþan ſiðan aþeneð biþ oþ þone nu ſeoþan. and hu hio biþ fif læppedu. and hu hio iſ bloðeſ timbeſ and huſ. and ðte ſex þinȝ þýncaþ Liffefþæfnce and lacnunȝ þaþa ealþa. and ſþeotol-tacn þaþa ealþa ȝe be micȝean ȝe be unluſte. ȝe be hiſ hiþe. and oþþum manefum tacnum.
XVIII. Læcaſ læþaþ þiſne Læce-bom þið Liffefþýle and aþundenefſe.
XIX. Læcaſ ſecȝeaþ þaſ tacn be aſpollenſe and ȝeþundaðſe Liffe. ⁊ Læce-bomaſ þið ðon. and be þæſe Liffe heaþunȝe.
XX. Læcaſ læþaþ þiſ þiþ þæſe Liffe þunde þonne ſe ſþýle ȝeþýnmſ tobýnſt.
XXI. Læce-bomaſ and tacn aheaþoðſe Liffe. and ablapenſe on maniȝfealde þiſan. ȝe on þam læppum. ȝe on þam uſeþan. ȝe on þam fílmenum. ȝe on þam holcum þæſe Liffe.
XXII. Læce-bomaſ þið ðæſe ȝefelan heaþoneſſe þæſe Liffe. ⁊ ſealfa and þýnt-ðþencaſ. oððe ȝif hio tobýnſt and niþeþ ȝepit oððe up aſtihþ oþþe to lanȝſum þýnð ſio unȝefele aheaþunȝ þæſe Liffe.
XXIII. Læce-bomaſ hpæt him ſie to foſtȝanne on Liffeþ-adle hpæt him ſie to healdanne. ȝe on Læce-bomum. ȝe on mete. ⁊ tacn ðt ſe ſþile þþinan ne mæȝ ne utýnnan on þæſe Liffe.
XXIV. Læce-bomaſ and Fýnt-ðþencaſ þiþ eallum Liffeþ-pæfncum. ealþa þneotýne. ⁊ ȝýf Liffeþ peaxe.
XXV. Læcaſ eac be eallum Fambe-coþum and adlum ſþeotol tacn funðon. ⁊ Læce-bomaſ. and hu mon þa ýfelan pætan þæſe Fambe lacnian ſcýle. and þonne adl to þæſe Fambe þile foſ þæſe ýfelan omihtan pætan cneoſ hatiað lendenu he fegiað ſaþiað þaþa lendena liþan. to ȝeo teþ betweox Sculdþum utȝonȝ ȝemenȝed.
XXVI. Læce-bomaſ ȝif ſio Famb þunð bið. hu þæt mon onȝiȝan mæȝe. ⁊ ȝelacnian. V. Cnæftaſ.
XXVII. Læce-bomaſ be Fambe mifſenlicſe ȝecýnðo oððe mifbýnðo. hu ðt mon mæȝe onȝitan and ȝelacnian. ⁊ be Fambe hatſpe ȝecýnðo. ⁊ be cealðe and pætſe ȝecýnðo. and be hatſpe ⁊ ðniȝne ȝecýnðo. and ðt hæmeð þinȝ ne ðuȝe þýnſumlic homan. and ne ſceþeþ hatum ne pætum. ſeofon Cnæftaſ. ⁊ ðte hæmeð þinȝ ſþiðoſt eȝlað þam ðe Hoſn-adle habbað.
XXVIII. Læce-bomaſ þiþ ðon þe monneſ ðt uſeſſne Hniſ ſie ȝefýlleð þiþ ýfelſe pætan. and be þindiȝne Fambe.
XXIX. Læce-bomaſ þiþ þon þe mete untela Mýlte ⁊ cinne on fule ⁊ ýfle pætan oððe ſcittan.
XXX. Læce-bomaſ ȝif þu ſille ðt þin Famb ſie ſimle ȝefund and be coð ⁊ ſaþe be Fambe-coðe ⁊ inne faþan ſaþe. and to Fambe ȝemetlicunȝe ſýxtýne Cnæftaſ.
XXXI. Læce-bomaſ and Tacnunȝ on þam Roppe and Smæl-þeaſme. and on utȝonȝe hu hie þþoþiað oſmætne þuſſt and unluſt. and be hiona hiþe. ⁊ þam Naſolan. ⁊ Ræȝ-ſeoſan. ⁊ Bæc-þeaſme and Niþe-ſeoþan ⁊ Milte-ſcaſe. and hu unlætaſ ſenað ðt ðt ſie Lenden-adl o[illegible]ðe Milt-pæſc. ⁊ hſæſ þa Famb-ſeocan þa adle þþoþien ⁊ hu him ſie. ⁊ hu hiona mon tilian ſcýle ſeoſeſ þiſa.
XXXII. Læce-bomaſ hu mon Spaȝeþaðne man lacnian ſcule. ȝe mið Bloð-læſe and Sealſe and Baðo and Lacnunȝ on ðt Hniſ to ſendanne. ⁊ þaſ Læcebomaſ maȝon þiþ Linden ece. and ȝif mon ſonde miȝe þiþ ut-pæſce. þið maȝan adlum and Clapunȝa and Fiſa bedteſneſſum. and be þæſe coþe hu man lýſte ut ȝan and ne mæȝ. and ȝif ſe Utȝanȝ ſie þindiȝ and pætefniȝ and bloðiȝ. XII. þiſan.
XXXIII. Læce-bomaſ þið þæſe Fſnæcnan-coðe. þe ſe mon hiſ Ut-ȝanȝ þuþh ðone muð him fnam þýnþð and aſþiſan ſceal. and þið Innoð-þuntum and Smæl-þeaſma ſaſe. and þið to-bnocenum Innoþum. ⁊ þiþ foſtoȝeneſſe innan. ⁊ þið ðæſe Fambe þe late mýlt and ſeþaſa Læcedoma ne ȝimð. þonne becýmþ him on pæteſ Bolla. Liffeſpæfnc. Miltef-ſaſ. micȝean foſ-hæfdneſ. Fambe ablafunȝ. Lenden-pæfnc. Sond ⁊ Stanaſ on Blæðnan peaxað. þneottýne Cnæftaſ.
XXXIV. Læce-bomaſ ⁊ be þæſ manneſ mihtum ſceal mon þa Læce-bomaſ ſellan þe þoñ ȝefoȝe ſýnd. ȝe Heafde. ȝe Heoftan. and pambe ⁊ Blæðnan. and Soȝeþan. ⁊ hu ȝeaneſ hit ſie be hæto. ⁊ Cele. and þiþ latſpe meltunȝe. oððe ȝif Famb foſpeaxen and foſ-þundod ſie. and ȝif mon ſie innan foſ-blapen. and þið Famb-ſninum and Gicþum. nýȝan þiſan.
XXXV. Læce-bomaſ be Cilda oſeſ-ſýllo and Fambe. and ȝif him mete-telane mýlte. and him Spat oſga and Stince-fule.
XXXVI. Læce-bomaſ be Milte-pæfnce. and ðt he bið on ða þintþan Siðan and Tacn þæſe adle. hu hi ȝeleaſe hi beoð. and hu lanȝ ſe Milte ſie. and be þæſ Miltef Filmene on ða þinſtþan healfe. be Hleahtſe þe oþ Milte cýmð. Hu ſe Milte æȝhpæt þnoþaþ þæſ þe oþeſ Limu ȝe hat ȝe cealð. and be Bæðe and hæmeð-þinȝ ⁊ hpanan ſio hæto cume. and cele þæſ Miltef eahta Cnæftaſ.
XXXVII. Læce-bomaſ hu mon ſcýle þone monnan innan and utan mið cealdum and hatum Læce-bomum lacnian. and hpilc mete him ſie to þicȝenne. and hpilc him ſie to foſtȝanne.
XXXVIII. Læce-bomaſ hu mon ſceal þa pætan and Fon-ſceaſta utan lacnian. and be þam pætum ýfelum þæſ Miltef. and þið ſlipunȝe pætan þæſ Miltef.
XXXIX. Læce-bom þið þindiȝne aþundenefſe ðæſ Miltef. ſio cýmð oþ Æpla-æte and hnuta. and Pýſena. and huniȝef æte. and þone Rop. and Inne-foſan. and Fambe. and Maȝan þa ȝeond blapað. and þið Soȝeþan and Seadan þe oþ Milte cýmð. and hu ſio Adl ȝefent oþ pæteſ-bollan. ealleſ týne Cnæftaſ.
XL. Læcebomaſ be ableapunȝe and aheaþunȝe þæſ Bloðef on þam Milte.
XLI. Læce-bomaſ þiþ þæſe heaþoneſſe and ſaſe þæſ Miltef. and hu mon mæȝ mið Spineſ blæðnan mið ecede ȝefýlðe ȝehneſcan þa heaþoneſſe. and þiþ eallum in-adlum. þnýȝ Cnæfaſ.
XLII. Læce-bomaſ ȝif Omihte blod and ýfela Fætan on þam Milte ſýn þindende. þonne ſceal him mon Blod leten on þaſ þiſan þe þeoſ Læce-boc ſeȝþ. ⁊ be þæſ bloðeſ hiþe.

XLIII. Læce-

XLIII. Læce-bomaſ hpæt him on þæſne able to þicgenne ſie. hpæt to ſop-ganne.
XLIV. Læce-bom eft ſe þe þ yfel ut-tihð of þam Milte ſpiþe æþele. and ſe eac beah piþ Magan ablapunge and Innoþa hneſceþ þa ſambe þynnaþ ða Oman. biteſne hpæcetunge apeg beþ and Bneoſtcoþe. ⁊ Sid-pæſc and Liſeſn-able. ⁊ Milte-pæſc. and ſamb-pind eal þa liht.
XLV. Læce-bomaſ ⁊ ſpið Dſenc pið Aſſollenum.
XLVI. Læce-bomaſ piþ gehpæþeſne Sidan ſaſe and Tacn pundoſlicu hpanan ſio cume. ⁊ hu ſio adl toſeaſð ſie. ⁊ hu mon þaſa tilian ſcyle.
XLVII. Læce-bomaſ ða ðe ðynunge hæbben and ſmalunge mægen. þam lichoman þe þa hæto með micle oþþe ſtſange þnoſien and hu mon ſcyle Spineſ Blæðan on-ðon.
XLVIII. Læce-bomaſ ſelſnan. gif þaſ oþne helpe ne ſyn. hu him mon eac Blod ſcyle lætan.
XLIX. Læce-bomaſ ⁊ ſeax-ſealfa ⁊ Sceaſfunga pið Sidan-ſaſe. and hpæt he þicgean ſcyle.
L. Læce-bamaſ eft pið Sidan-ſaſe.
LI. Læce-bomaſ pið Lungen-able. and Laþlicu tacn hpanan ſio adl cume. and hu mon lacnian ſcyle Dſencaſ and Sealfa ⁊ Bnipaſ ge pið lunge-punde. and gif lungen bneoþe. and gif lungen ðnugige. an and tpentig Cnæfta.
LII. Læce-bomaſ ⁊ Spiſe-ðſencaſ mannum to hæle. and gif man hine oſeſ gemet bnece to Spipanne. and eft pete-ðſenc oþþe Gif-ðſenc of Mennelle. eallef tpentig ðſencea.
LIII. Læce-bomaſ and leohte Dſencaſ mannum to hælo. and un-ſpiule-ðſenceaſ piþ untſumum Innoþum. eahta Cnæftaſ.
LIV. Læce-bomaſ and Dſencaſ piþ þi ſtice and gif Stice butan Innoþe ſie.
LV. Læce-bomaſ ⁊ Dſencaſ gif mon ſoſhæfð ſie. and pið In-coþe and Fæſn-coþe.
LVI. Læce-bomaſ gif mon ſie on Ut-pæſnce. and tacn be ut-ſihte ge on þam uſeſſan Hſiſe. ge on þam niþeſſan. ⁊ hpanan ſio adl cume. and hu mon hie ſcyle lacnian. ⁊ hpæt mon þicgean ſcyle. ⁊ eft piþ þon gif mon bloðeane ut-ynne ⁊ pið miclum ſaſe and ablauneſſe þæſ Innoþeſ. oððe gif mon ſoſ Roppeſ untſumneſſe ut-ynne. oþþe gif hpa Blod-ſyne þnoſige on þam niþeſſan ðælum hif lichoman oþþe gif hpam ſie Micge on Blod gif hio gehyſſþ. oððe gif mon Ut-gang næbbe. and eft ut-ynnende bnip. fif and hund ſeoſontig Læce-ðoma.
LVII. Læce-bomaſ piþ Ðeaſmeſ ut-gang. and gif men bilyhte ſie ymb þone Ðeaſm. ⁊ pið blæc Ðeaſmeſ ut-gange. nigon piſan.
LVIII. Læce-bomaſ be ðæſne able þe Stanaſ on men innan gepeaxen on þæſne Blæðan oþþe elleſ hpæſ. and tacn þæſne able. be halſa manna and un-halſa Micgea hipum. ⁊ hpilcne mete mon þicgean ſcyle oððe ſoſ-gan. tpentig cnæfta.
LIX. Læce-bomaſ piþ þæſne healf-ðeaðan-able and hpanan ſio cume. and hu mon lacnian ſcyle. Sealfa and Onlegena and Fyſt-ðſencaſ. oþþe gif Neb oþþe Heafod ſaſ ſie. Be Baðe and Blodlæſe. and þ ſio adl æſ feopeſntigum oððe fiftigum pintſa Ommonnan ne becume. ⁊ be þam ſuþeſſnan-fyſt eceð ðſence. an ⁊ tpentig Cnæfta.
LX. Læce-bomaſ piþ Fiſa gecyndum foſſtenum. ⁊ and eallum Fiſa tyðeſneſſum. gif piſ Beaſn ne mæg gebeſan. oþþe gif Beaſn feoſſe ðead on piſef Innoþe. oððe gif hio cennan ne mæge. Do on hine Gyſðelf þaſ Gebedo ſpa on þifum Læcebocum ſecgþ. and manigfealð Tacn þ mon mæge omgitan hpæþeſ hit Hyſe-cild þe Mæden-cild beon pille. and piþ Fiſa able. and gif Fiſ migan ne mæge. ⁊ gif Fiſ ne mæge naðe beon geclænſoð. and piþ Fiſa Blod-ſihtan. and gif Fiſ of gemyndum ſie. and gif þu pille þ Fiſ cild hæbbe oððe tiſe-hpelp. oððe gif men Cpiſt ſie foſ-peaxen. oððe gif men Semninga ſpigie. an and feopeſntig Cnæfta.
LXI. Læce-ðom piþ þæſne Geolpan-able. and piþ þæm mician Lice. and Dolh-ðſencaſ tpegen and oþeſ mæg piſ Lungen punde eac.
LXII. Læce-bomaſ piſ miclum Heafod-ece. ⁊ pæſnce and Sealf to þon ilcan. and Leah and Eag-ſealfa and Gebed to Eagum.
LXIII. Læce-ðom piþ þeoſ-able. and piþ Lungenable. and piþ ut-pæſnce. and gif mon Blode ſpiſe. and piþ Blod-ſyne. ⁊ gif Limfæſinga-ace. and piþ Blæce on ſplitan.
LXIV. Læce-ðom ſemonian piþ Innoþeſ foſhæfðneſſe and gut-omon. Fiſ Milte-pæſnce. ⁊ Stice and Spican piþ ut-ſihtan. and Dſiaconſian piſ fule Hoſaſ on men. and Alfan piþ untſymneſſum. and Galbaneſ pit neaſſum Bneoſtum. and Balzaman-ſmiſing piþ eallum untſumneſſum. ⁊ Petſa-oleum to ðſincanne anfealð piþ innan tyðeſneſſe. and utan ſmeſſanne. and Tyſiaca if god ðſenc piþ Innoþ tyðeſneſſum. and ſe hpita Stan piſ eallum uncuþum bſocum.
LXV. Læce-ðom gif Hoſif ſie oſ-ſcoten. and piſ Ut-pæſnce. and gif Ut-gang ſoſſeten ſie. and piþ Lencten able. eft piþ ut-pæſnce. and piþ unlibbum. and piþ þæſne Geolpan-able. and gif men ſie fæſlice yfele. and to gehealðanne lichoman Hælo. and piþ Gicþan and Ælue. and piþ Lonðable and Gongel-pæfſan-bite. and piþ Ut-ſihte. and Heafod-ſealfa.
LXVI. Be þam ſtane þe Gagateſ hatte.
LXVII. Be Fæge Eleſ. ⁊ oþſa miſſenlicſa þinga.

Pars ſecunda his Verbis.

Incip. Ðif ſint Tacn adlieſ Magan. Æneſt gelome Spætunga oððe Hnæcunga. Cifneſ and ſe Man hine gelome to ſpipanne. and he onfindeð ſpile. and þ þa Oman beoð inne betynde þuſih þa ablapunge. and him bið uneþe þuſſt getenge.

Ultima ſecundæ partis ſectio hæc eſt

Punð Eleſ gepihð. XII. penegum læſſe þonne punð Fætſeſ.
⁊ Punð Ealoð gepihð. VI. penegum maſe þoñ punð Fætſeſ.
⁊. I. Punð Fineſ gepihð. XV. penegum moſe þoñ. I. punð Fætſeſ.
⁊ Punð Hunigeſ gepihð. XXXIV. penegum maſe þoñ punð Fætſeſ.
⁊. I. Punð Buteſan gepihð. LXXX. penegum læſſe þoñ punð Fætſeſ.
⁊ Punð Beoſeſ gepihð. XXII. penegum læſſe þoñ punð Fætſeſ.
⁊. I. Punð Meloſeſ gepihð. CXV. penegum læſſe þoñ punð Fæteſſ.
⁊. I. Punð Beana gepihð. LV. penegum læſſe þoñ punð Fætſeſ.
⁊ XV. Punð Fætſeſ gaþ to Seſtſe.

Capitula ſive Breviarium Partis tertiæ.

I. Fiþ Heafoð-ece. and piþ ealðum Heafoð-ece. and piþ healfeſ heafoðeſ-ece.
II. Fiþ aſſollenum eagum and god eah-fealf. and piþ miſte on Eagum. and piþ Flie. and piþ Fyſmum on Eagum. and piþ þæm gif Flæſc on Eagum peaxe. ⁊ gif on Eagum peax an neaðe Spongе. and gif eagan tyſnen. and Sceaðe-fealf to Eagum. ⁊ Smeþe Eaþ-fealf.
III. Fiþ Eaſn-pæſnce. and piþ þæm gif Fyſmaſ ſyn on Eaſnan. and god Eaſn-fealf.
IV. Fiſ Toþ-ece. and gif Teþ ſyn hole.
V. Fiſ innan to bſocenum Muðe.
VI. Fiſ Ceoc-able. and piþ Ceol-pæſnce.
VII. Fiþ Healf-pæſnce.
VIII. Fiſ Bite.
IX. Fiſ Hpoſtan.
X. Fiþ þam þe mon Blode hpæce.
XI. Fiþ ſeondum Geallan.
XII. Fiþ þæne Geolpan-able.
XIII. Fiþ Bneoſt-pæſnce.

XIV. Fiþ Hpoftan and þiþ Lungen-adle.
XV. Fiþ Magan-pæfice. ⁊ þiþ aþundenefſe.
XVI. Fiþ Milt-pæfice.
XVII. Fiþ Linden-pæfice.
XVIII. Fiþ Fambe-pæfice. and Rÿſel-pæfice.
XIX. Fiþ Blæddep-pæfice.
XX. Fiþ þam giſ men ne mæge gemigan. ⁊ þam men þe Stanaf peaxan on þæfe Blædpan.
XXI. Fiþ þam giſ men fie fe ut-gang forp-feten.
XXII. Fiþ Ut-fiht-adle Dfenc and Bnif.
XXIII. Fiþ þam Fÿnmam þe beoþ on mannef Innoþe.
XXIV. Fiþ Lið-pefice.
XXV. Fiþ Feaftum.
XXVI. Fiþ þam miclan Lice-Smifing. and Bæð. and Dfenc. ⁊ Bnif.
XXVII. Fiþ fingalum Ðufſte untfumfa manna.
XXVIII. Fiþ Innan-foftoge. ⁊ Smæl-þeafma-ece.
XXIX. Fiþ ðam ðe man fie mið Fÿfe anum forþbæfned. and piþ þam þe men fie mið fætan forþbæfned. and þiþ Sun-bÿfne.
XXX. Fiþ Ðeofe-Dfenc. and eft þiþ þæfe ⁊ fceotendum Fenne. and eft be þing þiþ þam giſ Ðeof gefunige on anfe ftope.
XXXI. Fiþ Fenne-fealf.
XXXII. Fiþ Dolge-fealf.
XXXIII. Fiþ þam giſ man fie ufan on Heafod fund. and fie Ban gebfocen. and þiþ ðam giſ fio Eaxl upftige. and god Dolh-dfence. ⁊ giſ gebfocen Ban fie on Heafde and of Nelle.
XXIV. Fiþ Hundef-flite. ⁊ þiþ þon giſ Sinfe forfcofene. ⁊ þiþ þam giſ Sinfe fien gefcfuncene.
XXXV. Fiþ gonge-piſſan-bite.
XXXVI. Fiþ Cancfe.
XXXVII. Fiþ þam þe Fiſ ne mæge Beafn acennan. ⁊ giſ of Fiſe nelle gan æftef þam beofþfe ꝺ gecÿndlic fie. and giſ of Fiſe fie dead Beafn. ⁊ þiþ þam giſ Fiſ blæde to fpiðe æftef ðam beofþfe.
XXXVIII. Fiþ þam þe Fiſum fie fofftanden hifa Monað-gecÿnd. ⁊ þiþ þam giſ Fiſe to fpiðe oflofe fio monað gecÿnde.
XXXIX. Fiþ Smeagea-pÿfme fmifing ⁊ anlegen. and be Ðing and Sealf.
XL. Fiþ þam þe man fie Monaþ-feoc.
XLI. Fiþ ealle feondef Coftunga Dfenc ⁊ Sealf. Fiþ þon ilcan. and hu man fcÿle gefit feocne man lacnian and hu mon fcÿle fÿfcean Spif-dfenc ut-ÿfnendum
XLII. Fiþ þam giſ fpiþ-dfenc on men gefittan and he nelle ut-gang.
XLIII. Fiþ Attfef Dfence.
XLIV. Fiþ Lufum.
XLV. Fiþ þam giſ Ðofn ftinge mon on Fot oððe Hfeod. and þonne nelle ofgan.
XLVI. Fiþ Æfmelum. ⁊ þiþ eallum Eagna pæfice.
XLVII. Fiþ Lÿft-adle giſ fe muþ fie foh ofþe fon. Læcedom. ⁊ befing. and bæþ-fealf. ⁊ leah. and blodef læf.
XLVIII. Fiþ Fic-adle. Dfenc ⁊ Befing.
XLIX. Fiþ Sculdof-pæfice and Eafma.
L. Fiþ Cneofa-fafe.
LI. Fiþ Fota-fafe.
LII. Fiþ ðam giſ þu ne mæg Blod-dolg fof-fpiþan.
LIII. Fiþ þam giſ Meoloc fie gefend.
LIV. Fiþ Niht-gengean-fealf.
LV. Fiþ ðam giſ men beo fio Heafod-panne gehlenced.
LVI. Fiþ þam giſ men nelle meltan hif mete.
LVII. Fiþ Fiſ-gemædlan.
LVIII. Fiþ Feondef cofcunga.
LIX. Fiþ Ðcof-fenne. giſ he fe men oncneofe ofþe on ofþum lime.
LX. Be þam hu mon fcÿle Eaf-fealf fÿfcean.
LXI. Fiþ Ælf-cÿnne-fealf. ⁊ þiþ Niht-gengan. and þam monnum þe Deofol mið hæmð.
LXII. Fiþ Ælf-adle Læce-dom. and eft hu mon fceal on þa Fÿfte fingan æf hi mon nime. ⁊ eft hu mon fceal þa Fÿfta don undef Feofod ⁊ ofefingan. and eft Tacnu be þam hpæþef hit fie Ælf-fogofa. and Tacn hu þu ongitan meaht hpæþef hine mon mæg gelacnian. and Dfencaf and Gebedu pið ælcfe Feondef cofcunge.
LXIII. Tacun hu þu meaht ongitan hpæþef mon fie on Fæteft Ælf-adle. ⁊ Læce-dom fiþ ðam and gealdof on to fingane. ⁊ þ ilce mon mæg fingan on funda.
LXIV. Fiþ Deofle life-dfenc. and ungemÿnde. and piþ Deofef Cofcunga.
LXV. Fiþ þon mon fie gegÿmed. and Tacnu hpæþef he libban magen.
LXVI. Dfenc piþ þam giſ Ðeof fie on men.
LXVII. Fiþ Deofle-feoc. and piþ Deofle.
LXIII. Fiþ Feden-heofte leoht dfenc.
LXIX. Fiþ ðam giſ men fie Maga-afunod and forþunden. and pið Magan-pæfice. ⁊ giſ man bið aðunden.
LXX. Fiþ Fambe pæfice. and piþ Magan-fefice. and pið Fambe heafdnefſe.
LXXI. Fiþ Spfinge. Smifing and Sealf.
LXXII. Fiþ Attfe. Dfenc ⁊ Smifing.
LXXIII. Fiþ þæfe Geolfan-adle.
LXXIV. Fiþ þam giſ Innelfe fi ute.
LXXV. Fiþ ælcfe innan untfÿmnefſe. and piþ hefignefſe. and þiþ Hleof-blæce.
LXXVI. Be þam hu man fcÿle Halige Sealfe fÿfcean.

Pars tertia ſic

Incip. Fiþ þon þe mon on Heafod-ace. Genim Niofopeafde fiæfte. do on neadne Fiæd. binde ꝺ Heafod mið.

Fiþ þon ilcan. Nim Senepef-fæd ⁊ Rudan. gegnið on Ele do on hat Fænef ðpeah gelome ꝺ Heafod on þam fætfe. he bið hal.

Hic Codex deſinit in Capite 73, quia ultimum folium truncatur. Noſcat autem Lector φιλαρχαῖος hoſce verſiculos inter partes ſecundam & tertiam reperiri.

Bald habet hunc libfum Cild quem confcribefe iuffit.
Hic fpecof affidue cunctif in nomine Xpī.
Quo nullus tollat hunc libfum pefifidus a me.
Nec ni nec fufto nec quodam famine falfo.
Cuf quia nulla mihi tam cafa eft optima gaza.
Quam cafi libfi quof Xpī gfatia comit.

Maxima autem pars hujus libri à Baldo *illo compilati, ex Latinorum Medicorum ſcriptis, viz.* Marcelli, Scribonii Largi, C. Plinii, Cœl. Aureliani, Theodori Priſciani, &c. *me judice, deſumpta eſſe videtur.*

Cod. Membr. in Quarto ſeu potius in fol. min. ante Conquiſitionem Angliæ ſub Wilhelmo I. eleganter ſcriptus. Olim peculium Monachorum Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, quorum inſtructiſſimâ Bibliothecâ ſub Henrico VIII. Anglorum Rege funditus deſtructâ, pervenit in manus Johannis Apſley de Thokeham, *qui per viginti annos illum poſſidebat, uti ille dicit in ſummitate primæ pag. fol.* 19. *A. D.* 1567. *Deinde eum comparavit Illuſtriſſimus Dominus* ------ Lumley, *cujus nomen manu ſua ſcriptum cernitur fol.* 1. *cujuſque Bibliothecâ in Regiam tranſlatâ, extat adhuc Codex ille Inſignis, laceratus & mutilatus, idoneoque ſegmine deſtitutus.*

In eo continetur Liber Scintillarum *Latine cum interlineari Verſione Anglo-Saxonica, quam ſic in Præfatione ante* Gloſſarium Gothicum, *laudat* Cl. Junius, SCINTILLARIVS vel Liber Scintillarum, in Titulos digeſtus & Anglo-Saxonicè interlineatus. Excerpſi paucula quædam tanta cum cura gloſſata, ut non putem uſpiam reperiri aliam aliquam Interlineationem pari ſtudio judicioque elaboratam.

Hæ Scintillæ *ſunt* Sententiæ, *quas ex Sacra Scriptura & ex ſanctorum Patrum libris collegit & in unum faſciculum redegit* Beda Venerabilis; *inter cujus alia*

ſcripta

ſcripta Latina impreſſa extat Liber Scintillarum. *Titulos Scintillarum habes, Lector, ſupra pag.* 86. *ubi de Apographo Juniano verba fecimus. Nomina autem Scriptorum & Librorum, tua cauſa, lector benevole, recenſere non gravabor:* Evangelium, Propheta, Petrus, Paulus, Johannes, Salomon, Jacobus, Hieſus filius Sirach, Auguſtinus, Ambroſius, Gregorius, Hieronimus, Iſidorus, Ciprianus, Baſilius, Caeſarius, Efrem, Joſephus, Anaſtaſius, Origines, Hilarius. Euſebius.

Caput primum in quo agitur de Caritate ſic

Incip. Dnihten ſeg̃ð on Godſpelle manan ſo-
DN̄S DICIT IN EVVANGELIO MAIOREM CA-

þe-luſe nan man hæfð butan þæt ſaple hiſ
RITATEM NEMO habet quam ut animam ſuam

alecge æghpylc ſon ſpeondum hiſ.
ponat quiſ pro amicis ſuis.

Sic autem in Cap. DE EXPLETIONE PECCATORVM, hic Cod. MS.

Expl. ⁊ ſpa to pið metincge yfeleſ yfel byð
Sicq; ad comparationem mali malum fit

pylſe þænne be leahtrum gebliſſigende beoþ
deteriuſ. dum de uitiis gratulantes ex-

uppahafene on pylſe be þylcum ſeg̃ð ða
tolluntur in peiuſ. de talib; ait Salomon. qui

geblifſiað þænne hi yfele doþ ⁊ hi gefægniaþ on
letantur cum malefecerint & exultant in

þingum pylſtum.
rebuſ peſſimuſ.

Hen onginð Matheuſ boc þæſ halgan Godſpelleres.

Incip. Soðlice ſel is to undenſtanden þ æfter Matheuſ genecednyſſe hen hiſ oncneorisyſſe-boc Hælendes Criſtes Dauides ſuna.

Expl. ⁊ læreð þ hyo healdon ealle þa þing þe ic eor bebead. and ic beo mid eor ealle dagaſ oð ðe peorulð-endunge, AMEN.

Nu ſe ſillað hen eor aneceen Lucaſ boc ðæſ halgan Godſpellereſ.

Incip. Forðam ðe ſýtodlice manega þohte þane þinge pace geendebyrden ðe on uſ gefylde ſint. ſpa uſ betahten þa þe hit of frimðe gefapon. and ðane ſpræce þe naſ præron.

Expl. Ænd hyo ða hyo gebiddende gecyrden into Ieruſalem mid michelre bliſſe. and prenen efre in ðane temple henriend and bletſiende God. AMEN.

Hen onginð þæt Godſpell ðe Iohanneſſe Godſpellere gefrat on Pathmoſ þam eiglande.

Incip. On anginn æreſt præſ poro. and þa poro præſ mid Gode. and God præſ þæt poro. þæt þæſ on fruman mid Gode.

Expl. Fitodlice odre manega þing ſynt þe ſe Hælend porhte. gif ða ealle ſriten be heom ſylfe prenen. Ac ſyo ſenld beclyppen ne mihten ða ſriteneſ þe hit ſriten ſcolden on boken.

Hic Codex olim, ut videtur, fuit Abbatiæ S. Auguſtini Cantuariæ; deinde devenit in manus Thomæ Cranmeri *Cantuarienſis Archiepiſcopi, cujus nomen cernitur ſcriptum in ſummitate paginæ folii primi. Beneficio autem ejus non fruebantur* Franciſcus Junius & Thomas Mareſchallus, *in præclara Evangeliorum Anglo-Saxonicorum Editione.*

Codex membranaceus in quarto ampliori, (olim, ut videtur, Eccleſiæ Chriſti Salvatoris in Cantuaria,) in quo, per Cola & Comata, litteris Saxonicis rotundioribus, ante nongentos, ut videtur, annos, exarantur Evangelia quatuor Latinè; *decem Canonibus, Præfationibus, &c. præmiſſis. In hoc ſpectabili Codice, (qui propter Lectiones plurimas à Vulgato diſcrepantes dignus qui â Theologis perlegatur) ad Caput* S. Matthæi I. *ante hæc verba* Xpi autem generatio &c. *habetur* † *Teſtificatio Manumiſſionis Eadelmi ſervi, per Æthelſtanum Regem, (qui regnare cœpit, A. D.* 924.) *his verbis.* Æðelſtan Cyning gefreode Eadelm for þam þæt he æræſt Cyng pær. ðær pær on gefitnerre. Ælfheah Mærre-preoſt. ⁊ re Hired. ⁊ Ælfric re Genera. and Fuſnoð Hrita. and Eanſtan Pra-foſt. ⁊ Byrnſtan Mærre-preoſt. re þe ðæt onpende. hæbbe he Godes unmiltre ⁊ ælles þæs haligdomes þe ic on Angel-cyn begeat mid Godes miltre. And ic an þan beatnan þæs ilcan þæs ic þan fæderen an.

[† *Vid. D. G. Hickeſii Diſſert. Epiſt. pagg.* 12, 13, 14.]

Codex membranaceus in 4 minori, ſeu potius in Octavo, circa tempora (ut videtur) Henrici II Anglorum Regis exaratus: in quo continentur Evangelia quatuor Saxonicè ſive potius Normanno-Saxonicè, eo fere ordine ac in Cod. Hattoniano (de quo vide ſupra, pag. 76.) *deſcripta. Quo autem Dialecto hic Codex ſcribitur appareat ex Exordiis & concluſionibus Evangeliorum, qui hoc ordine ſequuntur.*

Initium Scī Euangelii ſecundum Marcum

Incip. Hen yr Godſpelles angin. Halendes Criſtes Godes ſune. ſpa apriten iſ on þaſ ſiteȝan bec Iſaiam.

Expl. Hyo þa fulfelð bodeden ſpa rið ſpa al ðaſ Hlafordes feoncef ⁊ hiſ biſpelleſ fulfellende mid felȝenden tacnen. AM̄.

Codex membranaceus in Quarto fere quadrato, ſeptingentis abhinc annis Elegantiſſime ſcriptus, & ſplendidiſſime auro illuminatus. in eo continentur Evangelia quatuor Latine. Saxonicè autem hæc paucula quæ ſequuntur inter D. Matthæum & D. Marcum vacuis foliis ſcripta.

I. *Teſtificatio Receptionis Cnuti Regis & aliorum in Familiam ſive Societatem* Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, *his verbis.*

† In nomine dñi nr̄i Ihū Xpi. Hen iſ appriten CNVTES kingeſ nama þe iſ ure leofa Hlafordð for forulde. ⁊ ure gaſtlica brodor for God. ⁊ Harold ðæſ kingeſ brodor.

Ðorð ure brodor. Kaſtoca ure brodor. Thuri ure brodor.

II. *Proximi folii ſuperiore parte, inferiore abſciſſa, habetur Confirmatio Canuti Regis de Privilegiis ejuſdem Eccleſ. his verbis.*

✠ Cnut Cing gret Lyfing Arceb. and Godwine b. ⁊ Ælmer Abb. and Æðelwine Scirman. ⁊ Æðelric. ⁊ ealle mine ðegnaſ twelf-hynde and twi-hynde freondlice. and ic cyðe eor þ re Arceb ſpæc to me ymbe Xpes Cirican Freoſ. þ heo hæfð nu læſſe munde ðon hio hrilan ær hæfde. ða lyfde ic him þ morte nirne Freoſ rettan on minan naman. ða cwæð he to me þ he freolſaſ genoge hæfde gif hi aht forſtodan. ða nam ic meryſ þa Freolſaſ and gelede hi uppan Xpes agen peofod on ðæſ Arceb gerihtnyſſe. ⁊ on Ðunkilleſ Eorleſ. and on manega godda manna ðe me mid pæron to ðan ylcan forewearðan ðe hit Æðelbyrht Cing gefreode. ⁊ ealle mine fore-gencgan. þ nænne nan man ne ſy ſra dyrſti. ſy he Gehadode. ſy he Læwede þ ænig þara ðinga gelytlie ðe on ðam Freolſe ſtænt. Gyf hit hwa ðenne do. ſy hiſ lif hen gerceſt. and hiſ

 punung

punung on helle gpunde butan he hit þe ꝑtꝺlicon gebete æn hiꝛ ende be þæꝛ Apcebiꝛceopeꝛ tæcunge.

Tegmen hujuſce Codicis olim egregie ornatum, uti ex certis ſignis liquet, nunc deſideratur.

Occaſionem autem ab hoc Regio Codice nactus, pauca de binis aliis Regiæ Bibliothecæ Evangeliorum Latinè ſcriptorum libris, Lectorem monebo.

I. *Ex his alter in folio pene quadrato, ſplendidiſſime, pro tempore, auro & variis Coloribus illuminatur, litteris etiam Saxonicis rotundioribus, per Cola & Commata, annis abhinc fere mille ſcribitur, & quondam pertinuit ad Bibliothecam Abbatiæ* S. Auguſtini *juxta muros* Cantuariæ *Nobile gentis noſtræ Monimentum.*

II. *Alter in quarto craſſo, in Gallia, ut videtur, circa tempora Caroli Magni Imperatoris ſcriptus, in quo ante Canones Euſebianos habetur hæc Inſcriptio Litteris Saxonicis.*

Hunc Codicem ÆÐELSTAN Rex ꝺeuota
mente Dopobepnenꝛiꝛ tꝛibuiꝛ eccl̄e.
beato Augupꝛino ꝺicate. Et quiꝛquiꝛ
hoc leꝝepit omnipotenti pꝛo eo pꝛo-
que ꝛuiꝛ ꝛundat pꝛeceꝛ.

Folio autem primo cernitur hoc Lelandi Hexaſtichon, manu ſua ſcriptum, nomine libri.

Johannes Lelandus.

Æthelſtanus erat noſtræ pars maxima curæ,
Cujus nota mihi bibliotheca fuit.
Illo ſublato ſexcentos amplius annos
Pulvere delitui ſqualidus atque ſitu.
Nunc pietas ſed me ſuperaſ revocavit ad auras
Henrici, digno reſtituitque loco.

Noſcat autem Lector φιλαρχαῖος hujus Codicis tegumentum pretioſum, à quodam nefario abreptum eſſe.

Codex membr. in Quarto circa tempora Æthelſtani Regis elegantiſſime ſcriptus, in quo, præter alia nonnulla Latine ſcripta, habentur

I. *Pſalterium D. Hieronymi Romanum, cum interlineari Verſione Saxonica, & notis marginalibus Latinis eadem manu exaratis. Specimen Verſionis Saxonicæ ſit Pſalmus qui dicitur* Jubilate.

Debeꝛe commonet Pꝛopheta uniuepꝛoꝛ Dn̄
laudaꝛe.

ꝺꝛẏmaꝺ Gode eall eoꝛðe ðeoꝛiaþ on bliꝛꝛe
Iubilate ðeo omnis teꝛꝛa. ꝛeꝛuite ðn̄o in letitia.

inꝝaꝺ on ꝝeꝛihðe hiꝛ on bliþneꝛꝛe l. ꝑẏnꝛum-
Intꝛate in conspectu eius in exultatione.

munga. ꝑitaꝺ ꝺ ðꝛihten he iꝛ God he
Scitote quoð . ðn̄s iꝛꝛe eꝛt ð s. iꝛꝛe

ꝛoꝛhte uꝛ ⁊ na ꝛelꝛe pe. ꝑe ꝛoꝛlice ꝛolc
ꝛecit nos et non ipꝛi nos. Nos autē populuꝛ

hiꝛ ⁊ ꝛceap ꝛoꝛꝛtoꝛnoðeꝛ hiꝛ. inꝝaþ on ꝝatu
eius et ouej paꝛcue eius. Intꝛate poꝛtaꝛ

hiꝛ on anðetneꝛꝛe. on cæꝛepꝛtunaꝛ on ẏmnū an-
eiuꝛ in confeꝛꝛione. in atꝛia eiuꝛ in ẏmnis con-

ðetneꝛꝛa. Hepiaꝺ naman ꝑẏnꝛum iꝛ
ꝛessionum. Laudate nomen eius qm̄ ꝛuauiꝛ eꝛt

on ecneꝛꝛe milðheoꝛtneꝛ hiꝛ ⁊ oð a
ðn̄s. in æteꝛnum miseꝛicoꝛðia eius. et usq; in

poꝛulð ꝛoþꝛæꝛtneꝛ hiꝛ.
scłm̄ scł̄ uepꝛtaꝛ eius.

II. *Sequuntur* Canticum Eſaiæ, Ezechiæ, Annæ, Moyſis, Abbacuc, (Moyſis) ex Deuteronomio, Trium puerorum, Zachariæ, Mariæ, Symeonis, Hymnus Athanaſii, Oratio pura, i. e. *Gloria in Excelſis. Omnia cum interlineari verſione Saxonica.*

III. *Oratio devota, ſed longiſſima, de Confeſſione Peccatorum ad Deum, quæ ſic*

Incip. Myn Dꝛihten God ælmihtiga. ic ðe com anðetta minꝛa ꝛynna.

IV. Quot Veneris diebus in anno, unuſquiſque jejunare debet Adnotatio Saxonicè.

V. CONFESSIO ET ORATIO.

Incip. Eala þu ælmihtiga God unaꝛecgendlicne milðheoꝛtneꝛꝛe. Eala þu God unametendne apꝛæꝛtnẏꝛꝛe. Sequitur Inſtructio brevis de hiſce Confeſſionibus Peccatorum agendis.

Pſalterio præmittuntur

VI. *Proverbia nonnulla Latine & Saxonice v. g.* Meliora plura quam grauiora onera fiunt. Selꝛe biꝺ oꝛt ꝛeðne þænne oꝛeꝛ ꝛeðne. &c.

VII. ORATIO PRO PECCATIS.

Incip. Min ðꝛihten leoꝛ ꝛoꝛ þinne þæne micelan milðheoꝛtnẏꝛꝛe. ⁊ ꝛoꝛ ealna þinna haligna luꝛan.

Hic Cod. olim peculium fuit Thomæ Cranmeri *Cantuarienſis Archiepiſcopi.*

Codex membr. in Quarto eleganter ante Conquiſitionem Angliæ exaratus: in eo continetur Ælfrici Excerptiones de Priſciano Minore, vel Majore, *ſine Gloſſario quod extat in plurimis aliis exemplaribus. Hunc Codicem olim vendicabat Reverendiſſimus* Matthæus Parkerus, *A. Cant. qui, ut videtur, propria ſua manu, librum uno folio in fine truncatum reſtituit. Hoc Codice uſus eſt in Editione Ælfrici Grammaticæ,* Gulielmus Somnerus, *quam publicavit ad calcem Lexisi Saxonico-Latino-Anglici,* Oxoniæ, 1659.

Codex Memb. in Octavo ante 700 annos exaratus, continens Aldhelmi Scireburnenſis Epiſcopi Librum de laude Virginitatis, *proſaicè ſcriptum, in quo voces plurimæ gloſſantur Saxonicè. Quin & imago ipſius Aldhelmi ante 500 annos effigiata operi ſuo præmittitur.*

Codex Membr. in Quarto ante 700 annos eleganter ſcriptus, in quo continetur Aldhelmi Epiſcopi Liber de Laude Virginitatis, proſa oratione ſcriptus, in quo etiam uoces plurimæ gloſſantur Saxonicè. Præmittitur Aldhelmi Epiſtola ad Haehfridum.

Codex Membran. in fol. min. 700 *fere abhinc annis, eleganter ſcriptus. Continet* Aldelmi *librum* de Virginitate, *in quo voces nonnullæ gloſſantur Saxonicè. Sequuntur nomina Reliquiarum* quarum partem dedit glorioſiſſimus & uictorioſiſſimuſ - - - - - - Monaſterio ſcæ Mariæ - - - - - - *Nomina penitus abraduntur. memoria teneo hæc nomina haberi in Catalogo Reliquiarum quæ contulit Æthelſtanus Rex Eccleſiæ Exonienſi, quem vid. ſupra, pag.* 81.

Codex Chartaceus in fol. Rolandi *& aliorum* Medicorum *continens opera; ad cujus Caput & Calcem habentur ſeptem folia Membranacea, Saxonica manu grandi* 700 *fere abhinc annis ſcripta; quæ continent partem quandam Grammaticæ* Ælfrici, *& pars fuere ejuſdem Codicis, ad quem pertinebant illa plane ſimilia folia, quæ ſupra memorantur in Bibliotheca Collegii* Omnium Animarum Oxon. *Vide pag.* 105.

CATA-

CATALOGUS

Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum*

BIBLIOTHECÆ COTTONIANÆ,

QUÆ EST

WESTMONASTERII.

Iul. A. 2. CODEX *membr. in Octavo partim Latine, partim Saxonicè ſcriptus, uti ex ſequentibus patet. ſcil.*

I. *Fragmentum libri* Bedae *Venerabilis de Temporibus, Latinè.*

II. Ælfrici Præſulis *Grammatica ſive* Excerpta ex Priſciano & Donato, *nitidè & emendatè ante Victoriam Normannicam exarata, ſed, quod dolendum eſt, fronte mutila.*

III. *Grammaticam excipit* Gloſſarium Latino-Saxonicum, *ſive Rubrica quam ex aliis exemplaribus ſic reſtituimus.*

INCIPIVNT NOMINA MVLTARVM RERVM ANGLICE.

Incip. Deus omps̄. þ ıſ God ælmihtıg. ſe pæſ æſſne unbegunnen ꝛæſſne bỳð unǥeendoð.
Expl Mepetpix. vel ſcopta. mỳltepſtpe. Pelex. cỳſeſ. Þe ne maǥon ſpa ðeah. ealle naman appitan ne ſupþon ǥeþencan. *poſt haec, habentur folia quinque ſupradictæ Grammaticæ, quæ Bibliopegi errore male tranſponuntur.*

IV. *Preces nonnullæ ad Deum Stylo Poetica Characteribus autem Normanno-Saxonicis exaratæ, quas ex hoc Cod. publici juris fecit V. Cl.* Franc. Junius, *ad calcem ſui Cædmonis.*

Incip. Ælа ðnihten leoſ. æla ðema ǥoð-ǥeapa me ece palðenð.ic pat mine ſaule ſỳnnum ſopſundoð.
Expl. Ne ſopſeopn þu me. pulðneſ ðnihten. ac ǥetỳ̄ða me. tỳn eadıǥ kỳninǥ. læt me mið enǥlum upſıðian. ſittan on ſpeǥle. hepian heoſonaſ ǥoð. halıǥum ſeoſðe. a butan ende. amen.

V. *Quæſtiones & Reſponſiones inter Adrianum & Rithaeum, eadem manu Norm. Saxonica.*

Incip. ADRIANVS cpæð to RITHEVS.
Saǥa me hu lanǥe pæſ Adam on neoſixna ſanǥe.
Ic þe ſecǥe. he pæſ þnittine ǥeap.
Expl. Saǥa me on hpam mæıǥ man ǥeſeon manneſ ðeað.
Ic þe ſecǥe. tpeǥe manlıcan beoð on manneſ eaǥum. ǥıf þu ða ne ǥeſihſt þonne ſpilt ſe man. and bıð ǥepiten æſ þnim ðaǥum.

VI. *Sententiolæ de duobus ſuribus cum Chriſto crucifixis, de Noachi arcâ, de Eccleſia S. Petri, de templo Salomonis, de Longitudine & Latitudine terræ, & de numero oſſium in humano corpore,* &c. *eadem manu Normanno-Saxonica: quæ itidem in aliis Codd. habentur.*

VII. *Præcepta quædam moralia, eadem manu Normanno-Saxonica.*

Incip. Ne beo ðu to to ſlapoſ. ne to ıðel ǥeoſn. ſoſ þam þe ſlep ȝ þæt ẏðel ſet unþeapaſ. and unhælo þæt lıcoman.
Expl. Gıf ðu pỳlt habbe æt monıǥū men þæt ðe lỳcað - - - - - - - - - - - - - - - -

---

Iul A. 6. *Codex memb. in Octavo, in quo continentur*

I. *Computus de ſingulis menſibus.*

II. *Calendarium metrice deſcriptum, cum delineatis Zodiaci ſignis in ſumma pagina; in infima vero, cernuntur ſingulorum menſium Icones, in quibus Opera,* &c. *iis convenientia repræſentantur.*

III. *Tabulæ de Epactis, Lunares, Paſchales,* &c. *cum aliis ad Computum Eccleſiaſticum ſpectantibus, ex* Beda *forſan excerptæ: annos enim à nativitate Chriſti tantum* DCCIII. *numerat hic tractatus; cum ex altera tabula hunc tractatum anno* 969 *fuiſſe ſcriptum liquet.*

IV. *Hymnarium Latinum initio mutilum cum interlineari verſione Saxonica, cujus initium, ut nunc eſt, ſic ſe habet.*

Incip. Teaptlicoſ mið ſỳnum helle.
Acſıuſ ıǥnibuſ auerni.

Hymnorum autem qui reſtant Tituli & Rubricæ in hoc ordine ſequuntur.

1. Aeterne rerum conditor.
2. Deus Creator.
3. Nocte ſurgentes.
4. Ecce jam noctis.
5. Jam lucis.
6. Nunc Sancte nobis.
7. Rector potens.
8. Rerum Deus.
9. Lucis creator.
10. Xpē qui lux.
11. Te lucis ante terminum.
12. Somno refectis.
13. Splendor paterne
14. Inmenſe caeli.
15. Ales diei nuncius.
16. Telluris ingens.
17. Rerum creator.
18. Nox & tenebre.
19. Celi Deus Sc̄ iſſime.
20. Nox atra.
21. Magne Deus.
22. Tu Trinitatis unitas.
23. Aeterna celi Gloria.

24. Plaſ-

24. Plaſmator hominis Deus.
25. Summe Deus clementiae.
26. Aurora.
27. Conditor alme ſiderum.
28. Verbum ſupernum.
29. Vox clara.
30. Xpē redemptor.
31. Veni redemptor.
32. Audi redemptor.
33. Jam rutilat.
34. Hymnum cantemus.
35. Hoſtis Herodes.
36. A patre unigenitus.
37. Ihsvs refulſit.
38. Quod chorus vatum.
39. Quem terra pontus.
40. A ſolis ortu.
41. Magnus miles (*Cuthbertus.*)
42. Ut tve vite.
43. Magno Canentes.
44. Xpē Sanctorum.
45. Alielvia dulce carmen.
46. Allelvia piis.
47. Dei fide qua vivimus.
48. Meridie orandum.
49. Perfecto trino
50. Audi benigne.
51. Ihſu Quadragenarie.
52. Vexilla Regis.
53. Arbor Decora.
54. Auctor ſalutis unicus.
55. Ad cenam agni providi.
56. Ihſu noſtra redemptio.
57. Aurora lucis.
58. Ymnum canamus.
59. Optatus votis omnium.
60. Aeterne Rex altiſſime.
61. Jam Xpc aſtra.
62. Veni creator.
63. Beata nobis.
64. Ut queant laxis.
65. Antra Deſerta. (deeſt folium quo continebatur finis iſtius hymni, & principium inſequentis, cui titulus)
66. Aurea luce.
67. O quam Glorifica.
68. Ave Maris ſtella.
69. Tibi Xpē ſplendor.
70. Miſterioıum ſignifer.
71. Xpē Scō rum.
72. Feſtiva ſeclis colitur.
73. Omnium Xpē.
74. Xpē redemptor.
75. Annue Xpē.
76. Andrea pie.
77. Bina celeſtis.
78. Iacobe juſte.
79. Bartholomeae.
80. Mathee Sancte.
81. Proni rogamus.
82. Beate Symon.
83. O Thoma Xpī.
84. Mathia juſte.
85. Xpē. Splendor.
86. Exultet celum.
87. Sanctorum meritis.
88. Rex glorioſe.
89. Aeterna Xpī.
90. Martyr Dei qui unicum.
91. Deus Tuorum.
92. Iſte confeſſor.
93. Ihſu Redemptor.
94. Virginis proles.
95. Ihſu corona Virginum.
96. Hic ſalus
97. Queſumus ergo.
98. Ymnus de Sancta Trinitate.
99. Ymnus de Sancta Trinitate ad nocturn.
100. Ymnus in laudibus.

Incipivnt Cantica In Dominicis Noctibvs Canenda.

1. Domine miſerere.
2. Audite qui longe.
3 Miſerere Domine Plebi.

Cantica De Adventv Domini.

1. Confortate Manus.
2. Conſolamini.
3. Iuravit Dominus.

Cantica In Nativitate Dnī Nrī Ihv Xpī.

1. Populus qui.
2. Letare hierlm.
3. Urbs fortitudinis.

Cantica In Qvadragesima.

1. Deducant oculi.
2. Recordare Domine.
3. Tollam quippe.

Cantica De Resurrectione Domini.

1. Quis eſt iſte.
2. Venite Revertamur.
3. Expecta me.

Incipït Cantica In Natali Plvrimorvm Sanctorum.

1. Vos ſancti.
2. Fulgebant juſti.
3. Dominus in ſina. *in quo deſideratur verſio Sax.*

Cantica De Apostolis.

1. Qui ſponte.
2. Qui propria.
3. Beatus vir. *hic deſideratur verſio Saxonica.*

Cantica Univs Martyris Vel Confessoris.

1. Benedictus vir.
2. Beatus vir.
3. Ecce ſervus.

Cantica De Virginibvs.

1. Audite me.
2. Gaude Filia Syon.
3. Gaude & Letare.

Hymnario præmiſſus eſt hymnus de Scā cruce, recentiore manu ſcriptus, unà cum altero de Reſurrectione Salvatoris noſtri, notulis Muſicis inſignito. Ad calcem etiam libri habentur hymni aliquot de B. V. Maria cum notis Muſicis, ſicut & hæc quæ ſequitur Ode, cujus magnā partem ex membranis de induſtria abraſit nefarius quidam, muſis, ut videtur, inimicus.

Ad menſam Philoſophie ſitientes currite
Et ſaporis tripartiti ſeptem rivos bibite
Uno fonte procedentes non eodem tramite.

Quem Pitagora rimatus excitavit phiſicè
Inde - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - tiles loquaci deſponſavit loice.

Avis ſeptem foru formes Athenis materiam
Nacte hoc liquore totam irrigarunt Greciam
Quæ redundans infinita fluxit inexperiam.

Non tamen ſine ductore vel tudo remigio
Quia navem gubernantes Maro atque Cicero,
Centum nautas adſciverunt quiſque ſuo ſtudio.

Sic

Sic vecta Philoſophia minas vicini equoris
Noſtra ſumens elementa pro Achivis litteris
Tandem leta venit per fluenta Tiberis.

Erat enim Roma potens bellorum victoriis
Et ut omnes gentes ſuis ſubjecit imperiis
Sic decebat ut præſtaret gemmis philoſophicis.

Has ad ſe Tulliana torſit eloquentia
Cujus tonat vel - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - *Reliqua deſunt.*

Iul. A. 10. *Codex membranaceus in Octavo in quo continentur, præter nonnulla Latine ſcripta,*

I. *Menologium ſive Martyrologium Saxonicum, ſeptingentis fere abhinc annis exaratum, jam vero capite & calce mutilum; folium ejus quod nunc eſt primum, poſteriorem vitæ Sanctæ Columbæ partem complectitur. In hoc Cod. multa quæ in Menologio Saxonico C. C. C. C. deſiderantur, extant, uti ex iis quæ ſequuntur, facile videbit Lector Philo-Saxo.*

Ianuarius þ is on ure ġeðeode ſe æreſta ġeola.

1. Cnihtes eahteða dæġ ⁊ ſcā manian.
3. Ðæs halġan papan tið þe is nemned ſcē Anthemi.
5. ſcē Emelianan tið ðære ſemnan þ þæs ſcē Gnegoriuſ faðe ðæs ðe us on fulwiht onfænde.
6. ſe micla ⁊ ſe mæra dæġ þone Grecas nemnað Epiphania. ⁊ Rompane hine nemnað Apanitia domini
   þ is on ure ġeþeode dryhtnes æteywednesse dæġ.
   On ðone ylcan dæġ bið þæs æþelan penes þrowunġ ſe is nemned ſcē Iulianus.
   On ðone ylcan dæġ bið þæs papan tið þe is nemned Ðeleſſon.
9. ſcē Pegean ġeleornes ðære halġan fæmnan.
10. ſcē Paules tið.
12. ſcē Benedictes tið þæs halġan abbodes.
13. ðæs halġan biſcopes ġemynd ſcē hilaries.
14. ſcē Felices tið mæſſe preoſtes on Rome.
16. ſcē Marcelles tið þæs papan.
    On ðone ilcan dæġ bið þæs mæſſe preoſtes ġeleornisſe ſe þæs nemned ſcē Fuſineus.
17. ſeo ġeleornes þæs halġan munuces ſcē Antonies.
    On ðone ilcan dæġ bið þreora cnihta tið ða þæron ġetwinnas. and hi þæron nembe ſcī Speoſippus. ⁊ ſcī Elaſippus. and ſcī Melaſippus.
18. ðære halġan fæmnan ſcē Prisce.
19. ðæs mæſſe preoſtes ġemynd ſcē Annani.
20. ſcē Sebaſtianes tið þæs æðelan martyres.
    On ðone ilcan dæġ bið ſcē Fabianes tið ðæs halġan papan.
    On ðone ilcan dæġ bið þara haliġra ġeſinhina tið þa comon of Pentecosta mæġðe to Rome.
21. ſcā Agnan þrowunġ ðære halġan fæmnan.
22. ſcē Vincentes ðrowunġ þæs diacones.
    On ðone ilcan dæġ bið þæs halġan peres ðrowunġ ſcī Anaſtasi.
23. ðære halġan fæmnan tið ſcē Emerentiane.
24. ſcē Babylles tið þæs halġan biſcopes.
25. ſcē Paules ġehwerfnes to Xpē. ſe wæs æn nemned Saulus.
    On ðone ilcan dæġ bið þæs fæderen tið þe is nemned ſcī Apoſtoliuſ.

Hic deſiderantur plurima folia, ut alia male tranſponuntur.

Hieb monað. Martius.

2. Ðæs biſcopes ġeleornes ſcē Ceaddan.
4. ſcē Adrianes ðrowunġ þæs æþelan peres.
7. þara haliġra wiſa ġemynd ſcā Perpetuan and ſcā Felicitatis.

On ðone ilcan dæġ bið þæs halġan abbodes ġeleornes ſe wæs nemned Eaſtorwine.
9. ſeoſentiġes cæmpena ðrowung on Sebaſtia ðære ceaſtre.
12. ſce Gregores ġeleornes ures fæder ſe us fullwiht onfænde on ðas Brytene.
13. þæs mæſſe preoſtes tið ſce Macedones. ⁊ his wifes ſeo wæs nemned Patricie. and his dohtar ðære nama wæs Modeſtæ. hic, multa deſiderantur.
19. ſe æfterra porlode dæġ.
    On ðone ilcan dæġ bið ſce Gregores tið þæs clenan biſcopes, &c.

In omnibus convenit hic Codex Cottonianus cum illo C. C. C. C. variantibus exceptis lectionibus. Quin &, utroque Codice mutilo, alter alterum in multis ſupplet.

Iulius C. 2. *Codex Chartaceus in folio, in quo (præter alia, Latinè & Anglicè ſcripta) continentur*

I. *Leges Æthelbirhti Regis Cantiæ, Saxonicè.*

Incip. Godes ſeoh ⁊ Cinican. xii. ġylde.
Expl. Gif ðeop ſteleþ. ii. ġeld ġebete.

II. *Leges Hlotharii & Eadrici Cantiæ Regum Saxonicè.*

Incip. Hloþære ⁊ Eadric Cantpara cyninġus aſetton þa æ.
Expl. ⁊ ſe aġend to ſon.

III. *Leges Wihtrædi Cantiæ Regis Sax.*

Incip. Ðam mildeſtan cyninġe Cantpara. Wihtræde þingiendum þe ſiſtum pintra his rices.
Expl. Seofan ſealð ġyfa ſyndan haliġes ġaſtes. &c. *ut in multis exemplaribus videre licet.*

IV. *In fine legum Inæ Regis additur appendix, qui ſequitur.*

Incip. Se cræden be ðam blaſenum.
Expl. ⁊ æt ælcon ſmalon oniſe.æſne æt ſcill. penig.

V. *Sequitur Cap. de Ferro candente & aqua.*

Dom behaten iſene. än pæten.

Incip. And of ðam ondal se bebeodað ġodes bebeodum ⁊ þæs ajicæbiſcopes.
Expl. And ſe þe ðas lage abriece. bec þ ondal on him ſonað. ⁊ ġyldе þam cyninge. cxx. ſcill. to ſcote.

VI. *Ex legibus Athelſtani.*

Incip. And se ġecwedon æ Ðunneſſelda on þæm ġemote. ġif hwilc þeof oðde neaſene.

VII. *Hic ſequitur juramentorum formulæ*

Hu ſe man ſceal ſwerie.

Incip. On ðone dryhten þe ðæs haliġdome is ſone haliġ.
Expl. Se wen ġebyneð magum. ⁊ ſeo cynebot þam leodum.

VIII. Hen cyð on þyſum ġewrite. hu Godwine biſcop on Hroſeceaſtre. ⁊ Leofwine Ælfeaġes ſunu wunedon ġeſybſumode ymbe þ lande æt ſnodinġlande on Cantparaburuġ.

Incip. Ða ða ſe biſcop Godwine com to þam biſcopſtole.
Expl. And ſy eallum deoflum betæht into helle. Amen.

IX. *Donatio terrarum in Fracenham Lanfranco Archiepiſcopo per Willielmum Regem, Saxonice. Hæc omnia deſcripſit* D. Franciſcus Tate *A. D.* 1589, *ex libro cui titulus eſt* Textus de Eccleſia Roffenſi; *de quo infra.*

X. *Excerpta ex libro antiquo (qui A. D.* 1580. *peculium fuit Joannis Jocelini. poſtea tamen,* viz. *A. D.* 1603. *in manus venit D. Rob. Cotton, & nunc inſcribitur.* Nero. A. 1. *de legibus Etheldredi Regis Saxonicè.*

In Nomine Domini. Anno Dn̄ic Æ Incarnat. Mviii.

Incip. Ðiſ iſ ſeo ȝeſæðneſ þe Enȝla cỳnȝ. ⁊ æȝðæſ ȝe ȝehaðoðe ȝe læſeðe ſitan ȝecuſon ⁊ ȝeſæðdan.

Expl. micle ðeaſſe þ he on þam ȝiſðe micle mæþe ſite. Amen.

Be Cyric Griðe. *Anno Domini* 1014.

Incip. In nomine domini. Ðiſ iſ on ðæſa ȝeſæðneſſa þe Enȝla cỳnȝ ȝeðihte. mið hiſ ſitena ȝeðehte. (*alia quoque ſequuntur, de quibus infra.*)

XI. *Genealogia Regum Anglorum, cum aliis: (è Textu Roffenſi.)*

XII. *Æthelredi Regis Leges Saxonicè (è Textu Roff)*

Incip. Ðiſ ſindon þa laȝa þe Æðelred cỳnȝ. ⁊ hiſ ſitan ȝeſæðd habbað æt Ƿanetinȝe. to ſnỳðeſ bote.

Expl. þ þa bion heona ſceoneſ ſcỳldiȝ. buton ſe cỳninȝ heom aſian ſỳlle.

XIII. Wilhelmi Regis Leges Saxonicè. (*è Textu Roff*)

Incip. Wilhelm cỳninȝ ȝnet ealla þa þe ðiſ ȝeſnit to cỳmð oſeſ eall Enȝlaland ſneondlice ⁊ beot ⁊ eac cỳþ eallum mannum oſeſ eall Anȝelcynn to healðenne þ iſ ȝiſ Enȝliſc man beclỳpað ænigne Fſencifcne mann.

Expl. Ƿeniȝe hine ſe Fnæncifca mið unſoneðan aþe.

XIV. Judicia Civitatis Lundoniæ. (*ex Textu Roff.*)

Incip. Ðiſ iſ ſeo ȝeneðneſ þe ða biſcopaſ ⁊ þa ȝeneſan ðe to Lunðenbỳriȝ hỳrað ȝecſæden habbað.

Expl. Giſ þe hit þuſ ȝehealðað. þonne ȝelỳſe ic to ȝoðe þ uſe ſniðð bið beteſa þonne hit æſeſ pæſ.

XV. Incantatio ad recuperandam rem furto ablatam. (*ex Textu Roffenſi.*)

Incip. Giſ ſeoh ſỳ unðeſnumen. ȝiſ hit ſỳ hoſſ. ſinȝ on hiſ ſeoteſe.

Expl. ne ðu mineſ ne ðæſſt ne mỳnte ic ðe nan ðinȝ.

XVI. Be leoðe ȝeþincðum ⁊ laȝe. *Saxonice & Latine ex Textu (ut videtur) Roffenſi.*

Incip. Hit pæſ hpilum on Enȝla laȝum þ leoð and laȝu ſoſ beȝeþincðum.

Expl. þ hiȝ þ bettan ſſa hiȝ naþoſt mihton.

XVII. *Legum quarundam Inæ, Aluredi, Eadwardi, Æthelſtani, Eadgari, Ethelredi, Canuti, Wilhelmi Conquæſtoris, Eadwardi Confeſſoris, &c. verſio Lat.*

Reliqua quæ in hoc Apographo Cod. continentur, utpote minus ad rem Saxonicam pertinentia, & à doctiſſimo viro D. Thoma Smitho in Catalogo ſuo memorata, lubens prætermitto.

Iulius E. 7. *Liber membranaceus antiquus, & optimæ notæ, olim peculium Monaſterii S. Edmundi de Burgo; in quo continentur Homiliæ Saxonicæ* de Sanctis, *per* Ælfricum *ex Latino converſæ, cujus etiam Præfationes in utraque lingua operi præmiſſæ ſunt, & quas heic in medium profero.*

Incipit Praefatio Hvivs Libri.

Hunc quoque codicem tranſtulimus de Latinitate ad uſitatam Anglicam ſermocinationem ſtudentes aliis prodeſſe aedificando ad fidem lectione hujus narrationis quibuſcunque placuerit huic operi operam dare, ſive legendo, ſeu audiendo quia eſtimo non eſſe ingratum fidelibus. Nam me minime in duobus anterioribus libris poſuiſſe Paſſiones vel Vitas ſanctorum ipſorum quos gens iſta caelebre cœlit cum veneratione Feſti diei, & placuit nobis in iſto codicello ordinare Paſſiones etiam vel Vitas ſcō̄rum illorum quos non vulgus ſed Coenobite Officiis venerantur. Nec tamen plura promitto me ſcripturum hac lingua, quia nec convenit huic Sermocinationi plura inſeri, ne forte deſpectui habeantur Margarite Xpī̄. Ideoque reticemus de libro Vita Patrum, in quo multa ſubtilia habentur, que non conveniunt aperiri laicis nec nos ipſi ea quimus implere.

Illa vero que ſcripturus ſum, ſuſpicor non offendere audientes, ſed magis fide torpentes recreare hortationibus, quia Martyrum Paſſiones nimium fidem erigant languentem. Unum cupio ſciri hoc volumen legentibus, quod nollem alicubi ponere duos Imperatores ſive Ceſares in hac narratione ſimul; ſicut in Latinitate legimus: ſed unum Imperatorem in perſecutione Martyrum ponimus ubique: ſicut gens noſtra uni Regi ſubditur & uſitate eſt de uno Rege, non de duobus loqui. Nec potuimus in iſta tranſlatione ſemper verbum ex verbo transferre; ſed tamen ſenſum ex ſenſu, ſicut invenimus in Sancta Scriptura diligenter curavimus vertere. Simplici & aperta locutione quatinus proficiat audientibus. Hoc ſciendum etiam, quod prolixiores Paſſiones breviamus verbis non adeo ſenſu, ne faſtidioſis ingeratur tedium, ſi tanta prolixitas erit in propria lingua, quanta eſt in Latina: & non ſemper brevitas ſermonem deturpat, ſed multotiens honeſtiorem reddit. Non mihi imputetur quod divinam ſcripturam noſtrae lingue infero, quia arguet me praecatus multorum fidelium, & maxime Æþelperdi Ducis, & Æðelmeri noſtri, qui ardentiſſime noſtras interpretationes amplectuntur lectitando, ſed decrevi modo quieſcere poſt quartum librum à tali ſtudio, ne ſuperfluus judicer.

Ælfric ȝnet eaðmoðlic Æðelƿerð Ealðorman. ⁊ ic ſecȝe þe leoſ. þ ic hæbbe nu ȝeȝaðenoð on þiſſeſne bec þæſa halȝena þnoſunȝa þe me to onhaȝoðe on Enȝliſc to aſendene. ſoſþan þe ðu leoſ ſſiðoſt ⁊ Æðelmæſ ſſỳlceſe ȝeſniſta me bæðon. and oſ handum ȝelæhton eoſeſne ȝeleaſan to ȝetnỳmmenne. mið þæſe ȝeſeceðnỳſſe. þe ȝe on eoſnum næſðon æſ: þu ſaſt leoſ þ ſe aſendon on þam tſam æſnum bocum þæſa halȝena þnoſunȝa ⁊ liſ. þe Anȝel cỳnn mið ſneolſ ðaȝum ſuſþað. Nu ȝeſeaſð uſ þ ſe þaſ boc be þæſa halȝena ðnoſunȝum ⁊ liſe ȝeðihton þe mỳnſtef men mið heoſa þenunȝum betſux him ſuſðiað. Ne ſecȝe ſe nan þincȝ niſeſ on þiſſeſne ȝeſetnỳſſe. ſoſþan þe hit ſtoð ȝeſỳnn aſniten on Leden bocum þeah þe ða læſeðan men þ nỳſton. Nelle ſe eac mið leaſunȝum þỳllic liccetan. ſoſþan þe ȝeleaſſulle ſæðeſaſ and haliȝe laſeoſaſ hit aſniton on Leden ſſnæce. to lanȝum ȝemỳnðe ⁊ to tnỳmmincȝe þam toſeſðum mannum. Sum ſitesa clỳpoðe þuſh þone halȝan ȝaſt and cſæð. Mirabiliſ deuſ in ſanctiſ ſuiſ. & cætera. Ƿunðoſlic iſ ȝoð on hiſ halȝum. he ſỳlf ſoſȝiſð mihte ⁊ ſtſenȝðe hiſ ſolce. ȝebletſoð iſ he ȝoð. Ƿe aſniteð ſela ſunðſa on þiſſeſne bec. ſoſðan þe ȝoð iſ ſunðoſlic on hiſ halȝum ſſa ſſa

þe

ꝑe æꝛ ꝛæꝺon. ⁊ hiꝛ halgena punꝺꝛa puꝛꝺiaꝺ hine. ꝛoꝛþan þe he poꝛhte þa punꝺꝛa þuꝛh hi. An poꝛulꝺ cynincg hæfꝺ ꝛela þegna ⁊ miꝛlice picneꝛaꝛ. he ne mæg beon puꝛþfull cynincg buton he hæbbe þa ge-þincþe þe him gebynaꝺ. anꝺ ꝛþylce þening men. þe þeaꝛ fæꝛtnyꝛꝛe him gebeoꝺon. Spa iꝛ eac þam ælmihtigan goꝺe þe ealle þincg geꝛceop. him ge-þiꝛꝺ þ he hæbbe heligе þenaꝛ þe hiꝛ pillan gefyllaþ. anꝺ þæꝛa iꝛ ꝛela on mannum anum þe he of miꝺꝺan eaꝛꝺe geceaꝛ. þ nan boceꝛe ne mæg þeah he mycel cunne. heoꝛa na man aꝛꝛiten. ꝛoꝛþan þe hi nat nan man. Hi ꝛynꝺ ungeꝛynyme ꝛþa ꝛþa hit geꝛiꝛꝺ goꝺe. ac þe polꝺon geꝛettan be ꝛumum þaꝛ boc. mannum to getynymminge. anꝺ to munꝺe uꝛ ꝛylfum. þ hi uꝛ þingion to þam ælmihtigan goꝺe. ꝛꝛa ꝛþa þe on poꝛulꝺe heoꝛa punꝺꝛa cyþaþ. Ic biꝺꝺe nu on goꝺeꝛ naman gif hþa þaꝛ boc aꝛꝛitan pille. þ he hi þel ge-niht be þæꝛe byꝛne. ⁊ þæꝛ na maꝛe betþux ne ꝛet-te þonne þe aꝛenꝺon. Vale In Dn̄o.

Fol. 2. b. Capitvla ſive Homiliarum Tituli, una cum uniuſcujuſque Initio & Concluſione, hoc in Ordine ſequuntur.

I. fol. 3, b. viii. Kl̄. Ian̄. Nativitas Dn̄i Nr̄i Ihv̄ Xp̄i.

Incip. Men þa leoꝼeꝛan. hþilon æꝛ þe ꝛæꝺon eoþ hu uꝛe Hælenꝺ cꝛiꝛt on þiꝛum ꝺæge on ꝛoꝺꝛe menniꝛcnyꝛꝛe acenneꝺ þæꝛ. oþ þam halgan mæ-ꝺene maꝛian. Nu þylle þe ꝛþa þeah ꝛoꝛ ꝺyꝛeꝛ ꝺægeꝛ mæꝛþe eoþeꝛ moꝺ miꝺ þæꝛe gaꝛtlican laꝛe onbꝛyꝺꝺan eoþ to bliꝛꝛe þuꝛh goꝺ.

Expl. To þam uꝛ gelæꝺe ꝛeo leoꝼa ꝺꝛihten cꝛiꝛt. ꝛe þe iꝛ ꝛoꝺ þyꝛꝺom ⁊ ꝛaꝛla liꝼ, ꝛe ꝺe miꝺ hiꝛ ecan fæꝺeꝛ. ⁊ miꝺ þam halgan gaꝛt. á on ecnyꝛ-ꝛe leoꝼaꝺ. amen.

II. fol. 7, b. Eodem Die. Natale Sc̄e Evgenie Virginis.

Incip. Mæg gehyꝛan ꝛe ꝺe þyle be þam halgan mæ-ꝺene Eugenian Philyppuꝛ ꝺæhteꝛ. hu heo ꝺuꝛh mægꝺ haꝺ mæꝛlice þeah. anꝺ þuꝛh maꝛtyꝛꝺom þiꝛne miꝺꝺam eaꝛꝺ oꝼeꝛ ꝛꝛaꝺ.

Expl. ⁊ hi ꝛiþþan þuꝛh punoꝺon. on þam ꝛoþan ge-leaꝼan oþ heoꝛa liꝼeꝛ enꝺe. Sy þulꝺoꝛ. ⁊ loꝼ. þam ꝛel þyllenꝺan ꝺꝛihtne. on ealꝛa poꝛulꝺa po-ꝛulꝺ. ealꝛa hiꝛ þel ꝺæꝺa. Amen.

III. fol. 13, b. Kl̄. Ianvar̄ Depositio Sc̄i Basilii Episcopi.

Incip. Baꝛiliuꝛ þeꝛ gehaten ꝛum halig biꝛcop. ꝛe þæꝛ ꝼꝛam cylꝺhaꝺe ꝛþiþe gehealꝺꝛum. þeah þe he to langum fyꝛꝛte. ungeꝼullo þæne.

Expl. Hiꝛ lic þeaꝛꝺ bebyꝛgeꝺ on Ceꝛꝛaꝛian bynig Cappaꝺoniꝛcne ꝛcyne. þæꝛ þæꝛ he fylf biꝛcop þæꝛ. manegum fꝛiemienꝺe. miꝺ micelne laꝛe. ⁊ he ꝛylf ꝛolꝺe ꝛþeltan ꝛoꝛ niht. æꝛ ꝺam þe he ꝛoꝛꝛuꝼoꝺe þone ꝛoꝺan gelyfan. betþux þam ge-ꝺol mannum þe hine ꝺꝛehton ꝛoꝛ oꝼt. ꝛoꝛ ꝺi he ꝛulꝺnaꝺ nu. á. to ꝛoꝛulꝺe miꝺ goꝺe. Amen.

IV. fol. 24. Idvs Ianvar̄. Passio Sc̄i Ivliani Et Sponse Eivs Basilisse.

Incip. Iulianuꝛ þæꝛ gehaten ꝛum æꝺele goꝺeꝛ þægn. on Aegyꝛta lanꝺe, on Antiochian þæne byꝛig. Se þæꝛ æꝺelboꝛen oꝼ æꝛꝼeꝛtum magum. anꝺ on Cꝛiꝛteꝛ laꝛe gelæꝛeꝺ. ꝼꝛam geogoþe.

Expl. þæꝛa halgan lic. þuꝛh geleaꝼꝼulle menn. ꝛuꝛ-ꝺon gebyꝛigꝺe ꝛona miꝺ bliꝛꝛe. binnan goꝺeꝛ cyꝛican. Sy him á ꝛulꝺoꝛ on eceꝛe ꝛoꝛulꝺe. ꝛe cꝛeꝺaꝺ. Amen.

V. fol. 30. xiii. Kl̄. Febr̄. Passio Sc̄i Sebastiani Mart̄.

Incip. Sebaꝛtianuꝛ hatte ꝛum halig goꝺeꝛ ꝺegn. ꝛe þæꝛ lange on laꝛe on Meꝺiolana báꝛig. ⁊ ꝛeaꝛꝺ on Cꝛiꝛt geꝼullo. miꝺ ꝼullum geleaꝼan. He þæꝛ ꝛþꝛiꝺe ꝛnotoꝛ þeꝛ ⁊ ꝛoꝺꝼæꝛt on ꝛþꝛæce. þihtiꝛ on ꝺome. ⁊ on þæꝺe ꝼoꝛeгleaꝛ. getheope on neoꝺe. anꝺ ꝛtꝛangꝛ ꝼoꝛe þingeꝛe. on goꝺnyꝛ-ꝛe ꝛcinenꝺe. ⁊ on eallum þeapum aꝛꝛuꝛþꝼul.

eandem habes. pag. 127.

VI. fol. 37. xviii. Kl̄. Febr̄. Natale Sc̄i Mavri. Abbatis.

Incip. Mauꝛuꝛ þæꝛ gehaten ꝛum ꝛꝛyþe halig abboꝺ. ꝛe þæꝛ to laꝛe beꝼæꝛt ꝛona ꝼꝛa̅ iugoþe þam hal-gan Beneꝺicte. þeah þe he æþel boꝛen þæꝛe.

Expl. eft to munte Caꝛin. ꝺanon þe hi æꝛ coman. ⁊ hyꝛe oþeꝛ aꝛꝛat þaꝛ gepyꝛꝺelican þace. on Le-ꝺenum geꝛeoꝛꝺe. ac þe hit þecca ꝺ on Engliꝛc. Sy ꝛulꝺoꝛ ⁊ loꝼ. þam pelꝛillenꝺan goꝺe. ꝛe ꝺe þuꝛþaþ hiꝛ halgan miꝺ ꝛulꝺe on ecnyꝛꝛe. Amen.

VII. fol. 42. xiii. Kl̄. Febr̄. Natal̄ Sc̄e Agnetis Virginis.

Incip. Ambꝛoꝛiuꝛ biꝛceop binnan Meꝺiolana aꝼun-ꝺe on ealꝺum bocum. be ꝺæꝛe eaꝺigan Agne. hu heo on Rome byꝛig ꝛeꝺe ehtnyꝛꝛe acom. ⁊ on mægꝺhaꝺe maꝛtyꝛꝺom ꝺꝛoꝛoꝺe.

Expl. ⁊ þuꝛꝺon gehæleꝺe þuꝛh ꝺa halgan Agnen. Ða Romaniꝛcan mæꝺenu maneg eac ꝺuꝛh ꝛunoꝺon on clænum mægþ haꝺe ꝼoꝛ Cꝛiꝛte luꝼe. æꝼ-teꝛ Agneꝛ gebyꝛnunga þe þæꝛ bebyꝛgeꝺ iꝛ. (Sy ꝛulꝺoꝛ goꝺe á on ecnyꝛꝛe. *Otho.* B. 10.)

VIII. fol. 46. Alia Sententia Qv̄am Scripsit Terrentianvs. (*nempe de Paſſione Sanctorum Johannis & Pauli.*)

Incip. On þam ꝺagum þæꝛ ꝛum heꝛetoga gehaten Gallicanuꝛ. ꝛigeꝼæꝛt on geꝼeohtum. ⁊ ꝼul leoꝼ þam Caꝛene. ꝼoꝛ hiꝛ micclan ꝛige. þeah þe he næne geꝼulloꝺ.

Expl. ⁊ ꝛe fæꝺeꝛ ꝛona gefohte þa bynigena. ꝺet-te hiꝛ ꝛynne þ he oꝼꝛloh ꝺa halgan ⁊ peaꝛþ ge-ꝼulloꝺ. anꝺ hiꝛ ꝛuna pittig. þam hælenꝺe to loꝼe. þe leoꝼaꝺ (⁊ þixaþ) á on ecnyꝛꝛe. Amen.

IX. fol. 48. Non Febr̄. Natl̄. Sc̄e Agathe Virgin̄.

Incip. Agatheꝛ þæꝛ gecigeꝺ ꝛum gefælig mæꝺen on ꝺæne ꝛcyne Sicilia. ꝛnotoꝛ ⁊ gelyfeꝺ. on þam ꝛiman þe Quintianuꝛ ꝛe cpealm bæne ehtene. þæne ꝛcyne geþeolꝺ pælhneoplice unꝺeꝛ þam Caꝛene.

Expl. þ ꝛþa puꝛꝺe gefꝛuteloꝺ þ ꝛeo ceaꝛteꝛ peaꝛþ ahneꝺ ꝼnam þæꝛ fynef ꝼnecebyꝛꝛe. þuꝛh Aga-then ꝼoneþingunge. þam Hælenꝺe to loꝼe. ꝺe hiꝛ halgan ꝛþa puꝛꝺaþ. þæꝛ him ꝛy á ꝛulꝺoꝛ on eceꝛe ꝛoꝛulꝺe. Amen.

X. fol. 51. De Sc̄a Lvcia Virgö.

Incip. Ða aꝛꝛnanг Agathen hliꝛa oꝼeꝛ lanꝺ. ⁊ æ. ꝛꝛa þ ꝼnam Syꝛacuꝛa ꝛohte mycel meniu oꝼeꝛ ꝼiftig. mila þæꝛ mæꝺeneꝛ byꝛgene. on Catanen-ꝛciꝛcne byꝛig miꝺ mycelne onbꝛynꝺnyꝛꝛe.

Expl. Ða aꝛæꝛꝺe þa leoꝺa. þæꝛ heo læg cyꝛcan. ⁊ on hiꝛe naman gehalgoꝺon. þam Hælenꝺe to ꝛuꝛꝺmynte ꝛe þe æfꝛne ꝛixaꝺ on ecnyꝛꝛe goꝺ Amen.

XI. fol. 53. viii. Kl̄. Mar̄. Cathedra Sc̄i Petri.

Incip. Ꝑe cpeꝺaþ on genim cnæfte Cathedꝛa ꝛc̄i Petꝛi ꝛeoꝛon nihton æꝛ þam monꝺe þe ꝑe Maꝛ-tiuꝛ hataꝺ. Nu ꝛynꝺ ꝛume men þe nyton hpæt ꝛe nama getacnaꝺ. *eandem habes. p.* 18. *&c.*

XII. fol. 57. vii. Id̄. Mar̄. Natl̄ Sc̄orvm Qvadraginta Militvm.

Incip. Ꝑe þyllaꝺ eoþ geneccan þæꝛa ꝛeoꝛentigꝛa

cempena ðnopunge. þ eopep geleaꝼa þe tpumpe ꝼý. þonne ge gehýnaþ hu þegenlice hi ðnopoðon ꝼop Cpiꝼte.

Expl. Uton þe apendan upe pillan to gode. and on eallum þingum upne ꝼcýppendo puꝼðian. ꝼe ðe æꝼpe pixaþ on ecnýꝼꝼe. Amen. þiꝼ ꝼpel gebýnaþ ꝼeoꝼon nihꝫ æꝼ lenctene.

XIII. fol. 61, b. In Capvt Ieivnii.

Incip. On ðýꝼꝼe pucan on Foðnedæg ꝼꝼa ꝼꝼa ge ꝼýlꝼe piton. iꝼ Caput ieiunii. þ iꝼ on Engliꝼc. heaꝼoð lenctened ꝼæꝼtened. *eandem habes, p.*

XIV. fol. 65, b. De Oratione Moysi. In Medio Qvadragesime.

Incip. Æꝼtep þam þe Moýꝼed ꝼe mæꝼa hepetoga oꝼ Aegýpta lande mið hiꝼ leode ꝼepde. *eandem habes, p. 32, &c.*

XV. fol. 70. viiii. Kl̄. Maii. Natal̄ Scī Georgii Martyris.

Incip. Geðpol men appiton gedpýlð on heopa bocum. be þam halgan pepe ðe iꝼ gehaten Geopiuꝼ. *eandem habes, p.* 164.

XVI. fol. 72. vii. Kl̄. Mai. Passio Scī Marci Evangeliste.

Incip. Mapcuꝼ ꝼe godꝼpellepe be godep ðihte gepop to Aegýpta lande. ⁊ ðæp læpde þ ꝼolc. *Vide ſupra, pag.* 127.

Expl. him to mund bopan. to ðam ælmihtigan gode. þam ꝼý puldop ⁊ loꝼ á to popiulde. Amen.

XVII. fol. 73, b. Item Alia.

Incip. Ge habbaþ nu gepæd ꝼceoptlice on ðýꝼum gepnýte hu ꝼe halga Mapcuꝼ pæꝼ gemaptýpiod. Nu pýlle ꝼe eop ꝼecgan hu ꝼe halga. Hieponimuꝼ be þam ꝼeopep godꝼpellepum. ðe gode gecopene ꝼýnd. appat on ðæpe ꝼopepꝼpæce þa þa he apende cpiꝼtep boc oꝼ Ebpeiꝼcum gepeopde. ⁊ ꝼume oꝼ Gpeciꝼcum. to Læden ꝼpæce on þæpe ðe ge leopnaþ.

Expl. ðup hi ꝼýlꝼe. na þuph þone halgan gaꝼt. ne ðuph ðæꝼ hælendep gecopennýꝼꝼe. Ge geendiaþ þuꝼ ðaꝼ gepetnýꝼꝼe hep.

Hæ binæ conciones re vera una ſunt; ſeu potius una, in duas partes diſtincta, ut liquet ex pag. 127.

XVIII. fol. 75. Sermo De Memoria Sanctorvm.

Spel loca hpenne mann pille.

Incip. Ego ꝼum Alꝼa et ω. initium et ꝼiniꝼ dicit dn̄ꝼ dꝼ̄. qui eꝼt et qui epat et qui uentupuꝼ eꝼt omnipotenꝫ. Đæt iꝼ on Engliꝼc. Ic eom angin. ⁊ ende. cpæþ ðnihten god. ꝼe ðe iꝼ. ⁊ ꝼe þe pæꝼ. ⁊ ꝼe þe topepð iꝼ ælmihtig God. An ælmihtig god iꝼ on þným hadum æꝼpe punigende. ꝼe ðe ealle þincg gepceop.

Eandem habes, p. 127, &c. *notandum vero in hoc Cod. ad calcem homiliæ, poſt verba* giꝼ ꝼe ꝼpinceð nu hep: *hanc additionem aliena manu ſcriptam legi,* Đam to puldpe ðe on ecnýꝼꝼe nixað ece ðnihten. Đam ꝼý puldop ⁊ loꝼ. ðe á leoꝼað. mið ꝼæðep. ⁊ mið ꝼuna. ⁊ mið þam halgan gaꝼte on ecnýꝼꝼe. Amen.

XIX. fol. 80. Sermo In Laetania Maiore.

Incip. Se Apoꝼtol Pauluꝼ ealna ðeoða lapeop manoðe ða Cpiꝼtenan þe he ꝼýlꝼ æꝼ to geleaꝼan gebigde on anum piꝼtole. *eandem habes, p. 36. &c.*

XX. fol. 83, b. Sermo Excerptvs De Libro Regvm.

Incip. Saul hatte ꝼe ꝼopma cýning þe opep godeꝼ ꝼolc nixode. *eandem habes, pag.* 39.

XXI. fol. 89, b. Passio Scī Albani Martyris.

Incip. Sum hæðen Caꝼepe pæꝼ gehaten Dioclitianuꝼ ꝼe pæꝼ to Caꝼepe gecopen þeah þe he cpealm bepæ pæpe. *eandem habes, p.* 164.

XXII. fol. 91. Item Alia.

Incip. Iꝼ nu eac to pitenne þ man pitnaþ ꝼop opt ða apleaꝼan ꝼceaðan. ⁊ þa ꝼpicolan ðeoꝼaꝼ.

Eandem habes, p. 38, &c.

XXIII. fol. 92, b. viiii. Kl̄. Iul̄. Natl̄ Scē Æðeldryðe Virginis.

Incip. Ge pýllaþ nu appitan þeah ðe hit pundoplic ꝼý be ðæpe halgan ꝼcē Æðeldpýðe þam Engliꝼcan mædene þe pæꝼ mið tpam pepum ⁊ ꝼꝼa ðeah punode mæden. *Eandem habes, p.* 163.

XXIV. fol. 94, b. vi. Non Iul̄. Natal̄ Scī Spýðuni Epi.

Incip. On Eaðgaꝼep dagum ðæꝼ ædelan cýningep. þam ꝼe Cpiꝼtendom pæꝼ pel ðeonde þuph god on Angelcynne undep ðam ýlcan cýningе. þa geꝼputelode god þone ꝼanct Spýþun mið manegum pundpum. þ he mæꝼe iꝼ. Hiꝼ dæda næꝼon cuþe. æꝼ þan þe hi god ꝼýlꝼ cýðde. ne þe ne ꝼundon on bocum hu ꝼe biꝼceop leoꝼode on þýꝼꝼe ꝼopiulde. æꝼ ðan þe he gepende to Cpiꝼte.

Expl. Sý puldop ⁊ loꝼ þam pelpillendan ꝼcýppende. þe hiꝼ halgan mæꝼꝼaþ mihtiglice mið pundpum. ꝼe þe à pixaþ on ecnýꝼꝼe. Amen.

XXV. fol. 101. Item Alia.

Incip. Mannum iꝼ eac to pitenne þ manega ðný men maciaþ menig ꝼealde ðýðpunga þuph deoꝼlep cpæꝼt. ꝼꝼa ꝼꝼa Fiꝼchepaꝼ oꝼt doð.

Expl. Machapiuꝼ ða gebæd ꝼop þ mæden god. and mið ele gepmýnode. ⁊ mið ealle adpæꝼde ðæꝼ deoꝼlep gedpimop. þuph hiꝼ ðnihtnep naman. ꝼꝼa þæt hi ealle gepaꝼon. þ heo anꝼund pæꝼ. Spýlce ꝼýnd ða ðýðpunga ðæpe ðnýꝼ manna. Sý puldop, &c. ut ſupra.

XXVI. fol. 101, b. x. Kl̄. Agvsti. Natal̄ Scī Apollinaris Martyris.

Incip. On þæꝼ Caꝼepep dagum ðe Claudiuꝼ pæꝼ gehaten. com ꝼe eadiga Petpuꝼ ꝼpam Antiochian býpig into Rome býpig mið manegum gebpoðpum. and bodode geleaꝼan bealdlice þam ꝼolce Romaniꝼcum. ⁊ Iudeiꝼcum. ꝼꝼa ꝼꝼa ðnihten him gepiꝼꝼode.

Expl. Tpam læꝼ ðnýttig geapa he pæꝼ heopa biꝼceop. on manegum ehtnýꝼꝼum. þam ælmihtigan þeopigende. and hiꝼ edlean biþ nu endeleaꝼ ꝼop ðý. mið þam ælmihtigan gode. ðe on ecnýꝼꝼe nixaþ. Amen.

XXVII. fol. 105, b. De Septem Dormientibvs.

Incip. Hep epne ongindþ þæpa eadigpa ꝼeoꝼon ꝼlæpepa ðnopung. ðapa haligpa naman ꝼcinaþ on heoꝼenum. lihtaþ eac on eoꝼþan beophte mið cpiꝼtenum mannum.

Expl. Đe on hiꝼ naman piþ ealle ꝼýnd gepcýlde. ge on þýꝼon liꝼe. ge on ðæm topeapdan. Him to puldpe ðe on ecnýꝼꝼe leoꝼaþ ⁊ nixaþ mið ꝼæðep

and

anð miþ ƿuna. ⁊ miþ ðam halgan (gaſt)e on ealna ƿoƿolda (ƿoƿ)uld. abuton ende. Amen.

XXVIII. fol. 120, b. Notula. De Transitv Mariae Aegyptiace.

Incip. Ðaſ heƿigenliceſtan gehƿyƿƿedniſſe æghƿeƿ ge dæda ge ƿeaƿa. ⁊ þá micelan hƿeoƿƿunga.

XXIX. fol. 121. Nota de Raphaele Archangelo.

Incip. Ƿitodlice hit iſ genæd þ ƿaphahel ſe heah engel ƿæne to Tobie ſƿƿecende. æftef þæƿa eagena ƿonlætniſſe.

Expl. Ne gepuniðe hit þ ic on þam halgum geneceðniſſum ƿæge oþþe ic þa ſƿƿæce ƿonſupige.

XXX. *Ibid.* Item Ratio De Eadem. Sc. de S. Maria Ægyptiacâ.

Incip. Sum ƿef ƿæſ on anum mynſtre on paleſtina ðæne mæghe on hiſ liſef þeaƿum he ƿæſ ſƿiþe gefnætepoð. ſe ƿæſ fnam cildhade on munuclicum þeaƿum healice getyð. ⁊ gelæred. ſe ƿæſ gehaten Zoſimuſ. Ðef ƿitodlice ſƿa ic æf cƿæð. on anum Paleſtina mynſtre fnam fnyhte dnohtnode.

Expl. Zoſimuſ on þam mynſtre ƿæſ dnohtnigende. an hund ƿintſa. and þa to dnihtne hleoƿde. ƿuldoƿ ſy unum dnihtne hælendum cniſte. ðe leoſað. ⁊ nixað a on ƿoƿulda ƿoƿuld. Amen.

Quæ ſequuntur, licet ejuſdem Operis pars, alia manu ſcribuntur.

XXXI. fol. 135. III. Kl Agvst. Natl Scorvm Abdon Et Sennes.

Incip. On Deciuſ dagum ðæſ deoflican Caſeref. ƿæƿon tƿegen kyningaſ on Cniſt gelyfde. Abdon ⁊. miþ ƿoðum geleafan.

Expl. Nimað eoƿ byſne be þam. þ ge ne bugon fnam Cniſte ƿoƿ ænigne eaƿfodnyſſe. þ ge þ ece liſ habbon.

XXXII. fol. 136. Item Alia.

Incip. Nu ƿe ſƿƿæcon be cynegum ƿe ƿyllað þyſne cƿyde gelencgan. ⁊ be ƿumum cyninge eoƿ cyþan git. Abgaruſ ƿæſ geciged. ƿum gefæliġ cyninc on Syrian lande. ⁊ ſæliġ bedðƿyda on ðam timan þe ſe hælend on þyſum liſe ƿæſ.

Expl. Ðiſ ƿæſ þuſ gefonden. ⁊ þæn punode á ſyþþan ſe ƿoða geleafa. on þæne land leode. þam hælende to loſe. þe leoſað á on ecnyſſe. Amen.

Tractat de Abgaro Edeſſenorum Rege, & de ejus Epiſtola ad Xpm.

XXXIII. fol. 137, b. Kl. Agvstvs. Passio Scorvm Machabeorvm.

Incip. Æftef þam þe Alexandef ſe egefulla cyning todælde hiſ nice hiſ dyrlingum gehƿilcum on hiſ fondſride ⁊ hi fengon to nice gehƿylc on hiſ healfe.

Expl Manega halgan pæſnon undef Moyſef æ. ac þe nabbað heoƿa gemynd miþ nanum mæſſe dæge butan þyſſefa gebnoþƿa þe ſƿa bealdlice dnoƿodon.

XXXIV. fol. 140, b. Item.

Incip. Ðe pyllað eac aƿnitan hu þ gepinn geendode. ⁊ hu ſe ælmihtiga god þa anleafan afligde miþ mycelne ſceame. ſƿa ſƿa uſ ſægð ſeo nacu.

Expl. Oft iſ geſputeloð hu god gefcylde þ folc ſið heoƿa ſiþefaran gif hi punþodon hine. and ſƿa oft ſƿa hi gebugon fnam hiſ biggencgum ahþaſ. þonne punðon hi gefcynde. ⁊ ſƿyþe gepitnode Sy ſuldoƿ ⁊ loſ þam ſelfillendan gode. á on ecnyſſe. ſe cƿæþað. Amen.

In Cod. C C.C. C. S. 8. haſce binas Homilias, unam tantum eſſe, oſtendit Catalogi noſtri pág. 127.

XXXV. fol. 150. Item Alia.

Incip. Iſ ſƿa ðeah to ƿitenne þ on þyſſe ƿonulde ſynd þneo endebyndnyſſa on annyſſe gefette. þ ſynd labonatoref. onatoref. bellatoref.

Eandem habes, p. 37.

XXXVI. fol. 151. Non. Ag. Natl. Scī. Osƿaldi Regis Et Martyris.

Incip. Æftef þan þe Auguftinuſ to Engla Lande becom. ƿæſ ſum æþele. cyning Oſƿold gehaten on Nofðhymbna lande gelyfed ſƿyþe on god.

Eandem habes, p. 164.

XXXVII. fol. 155, b. xviii. Kl. October. Scē Crvcis.

Incip. Þe puniðiað miþ loffangum fon une gelea-fan tnymminge tƿegen dagaſ on geare dnihtne to puniðmynte fon þære halgan node ryþþan heo afunden ƿæſ. *Eandem habes, p. 165.*

XXXVIII. fol. 158, b. x. Kl. Octobris. Passio Scī Mavricii Et Sociorvm Eivs.

Incip. Maximianuſ hatte ſum hæþen Caſere ſe ſende to Fnanc lande miþ mycelre fyndinge polde gefylðan miþ rige þa leoðа þé riþef næde pæſon. ⁊ hiſ nice fonfapon.

Expl. Uton fondðy apendan une rillan to gode. ⁊ to þam ecan life une ſmeagunge nu. þ ſe eft moton þæn æfre punian. ſƿa ſƿa cniſt ſylf behet þam þe hine luſiað. þam iſ ſuldoƿ ⁊ puniþmynt. á to ƿoƿulde. Amen.

XXXIX. fol. 161, b. iiii. Idvs. Octobr. Passio Scī Dionisii Et Sociorv Eivs.

Incip. Paului ðeoda laneof. ða ða he geond land fende bodigende geleafan ſƿa ſƿa him bebeað ſe hælend. þa becom he on ſumum dæge to ſumefne mæſtan byriġ Athenaſ gehaten.

Eandem habes, p. 164.

XL. fol. 167, b. iiii. Non. Novembr. Passio Scī Evstachii Mr. Sociorvm q. Eivs.

Incip. On Tſaianef dagum ðæſ Caſefef nixiendum deofolgilda biggenga ræſ ſum cempena ealdonman þæſ nama ræſ Placidus. æft ƿoƿulde ſƿiðe æþelboren ⁊ ſƿiþe þeonde on hiſ ƿeoƿcum. and ealle ofef hlifigende on punðmynte.

Expl. Ƿitodlice ealle þa ðe ge eannað ⁊ mæſtað heoƿa gemynd. ⁊ hi geciġað to fultume. hi begitað þa god þe þam halgum behaten ſynd þunh ða gife uref dnihtnef hælendef cniſtef. Ða ſy ƿuldoƿ ⁊ miht on ƿoƿulda ƿoƿuld a on ecnyſſe. Amen.

XLI. fol. 177, b. Incipit Vita Scī Martini Epī Et Confessoris. Anglicae.

Incip. Sulpiciuſ hatte ſum ſniteſe. ðe polde apni-tan þa punðna and mihta þe Maſtinuſ ſe mæſe mihtiglice gefnemede on þiſſe ƿoƿulde.

Diviſa eſt hæc Vita in capita 55, & habetur Semi-Saxonicè pag. 17, &c.

Sequitur Oratio ſtricta in numeris, & ad exemplum Anglo-Saxonicæ Poeſeos ab Ælfrico conſcripta.

Olim haec tranſtuli. Sicuti valui. ſed modo praecibus. conſtrictus plenius. O Martine Scae. meritis praeclare. juva me miſerum. meritis modicum. Caream quo nevis. mihimet nocuis. caſtuſque vivam. nactus jam veniam.

XLII. fol. 201. XII. KL̄. DECĒBR. PASSIO SCI̅ EADMVNDI REGIS ET MARTYRIS.

Incip. Sum ꝑꝩꝧe ȝelæꝛneð munuc com ꝛuþan oꝼeꝛ ꝛæ ꝼꝛam ꝛcē Benedictes ꝛtope on Æþelneðes cynincȝes dæȝe to Dunꝛtane Æꝛncebiꝛceope þꝛim ȝeaꝛum æꝛ he ꝼoꝛðꝼeꝛde. ⁊ ꝛe munuc hatte Abbo. þa ꝓuꝛdon hi æt ꝛꝓꝛæce oð þ Dunꝛtan ꝛehte be Scē Eaðmunde. ꝛꝓa ꝛꝓa Eaðmundes ꝛꝓoꝛðboꝛa hit ꝛehte Æþelꝛtane cynincȝe þa þa Dunꝛtane iunȝ man pæꝛ. and ꝛe ꝛꝓuꝛðboꝛa pæꝛ ꝼoꝛealdoð man. Ða ȝeꝛette ꝛe munuc ealle þa ȝeꝛeceðnyꝛꝛe on anꝛe bec. ⁊ eꝼt þa þa ꝛeo boc com to uꝛ binnan ꝼeaꝓum ȝeaꝛum þa apende ꝛe hit on Engliſc. ꝛꝓa ꝛꝓa hit heꝛ æꝼteꝛ ꝛtent. Se munuc þa Abbo binnan tꝓam ȝeaꝛum ȝeꝛende ham to hiꝛ mynꝛtre. ⁊ ꝓeaꝛð ꝛona to Abbode ȝeꝛet on þam ylcan mynꝛtre.

Eaðmunð ꝛe eaðiȝa Eaꝛt Engla cynincȝ pæꝛ ꝛnoꝛoꝛ and ꝓuꝛðꝼul. *Eandem habes, p.* 19, *&c.*

XLIII. fol. 205. III. IDꝪ. FEBRVARII NATL̄ SCE̅ EVFRASIE VIRGINIS.

Incip. Sum ꝓeꝛ pæꝛ on Alexandꝛia mæȝþe Paꝼnuntiuꝛ ȝenemneð. Se pæꝛ eallum mannum leoꝛ and ꝓuꝛð. ⁊ ȝoðeꝛ beboða ȝeoꝛnlice healðende. and he þa ȝenam him ȝemeccan eꝼenbyꝛde hiꝛ cynne. ꝛeo pæꝛ miþ eallum ꝓuꝛðꝼullum þeaꝓum ȝeꝼylleð. ac heo pæꝛ unꝓæꝛtmbæꝛne.

Expl. Se abboð þa ⁊ hiꝛ ȝeꝛamnunȝ hine bebyꝛiȝðon ꝓið hiꝛ ðohtoꝛ. and ꝛe ðæȝ beoꝛa ꝼoꝛþꝼoꝛne iꝛ mæꝛꝛoð on þā̅ mynꝛtre oð þiꝛne andpeaꝛðan ðæȝ. ȝoð ꝼæðeꝛ to ꝓulðre. ⁊ hiꝛ ancenneðā̅ ꝛuna. uꝛum ðꝛihtne hælendum cꝛiꝛte. ꝛamoð miþ þam halȝan ȝaꝛte. þam ꝛy ꝓulðoꝛ ⁊ ꝓuꝛþmynt on eallꝛa ꝓoꝛulda ꝓoꝛuld. AMEN.

XLIV. fol. 211, b. X. KL̄. DECEMBR. PASSIO SCE̅ CECILIE VIRGINIS.

Incip. Iu on ealðum ðaȝum pæꝛ ꝛum æðele mæðen Ceciliа ȝehaten ꝼꝛam cilð haðe Cꝛiꝛten on Romana ꝛice þa þa ꝛeo neðe ehtnyꝛ ꝛtoð on þæꝛa Caꝛeꝛa ðaȝum þe Cꝛiꝛteꝛ ne ȝymðon.

Expl. Ðæꝛ ꝓuꝛðon þuꝛh ȝoð ꝓunðꝛa ȝelome. and Uꝛbanuꝛ ꝛe papa bebyꝛiȝðe hi aꝛꝓuꝛðlice. to ꝓulðre þam ælmihtiȝan þe on ecnyꝛꝛe ꝛixað. AMEN.

XLV. fol. 217. III. KL̄. DECĒBR. PASSIO CHRISANTI ET DARIE SPONSE EIVS.

Incip. On ðam timan ðe Numeꝛianuꝛ Caꝛeꝛe ꝛixðe. þa ꝼeꝛðe ꝛum æðelboꝛen man ꝼꝛam Alexandꝛian byꝛiȝ to Rome byꝛiȝ. Polemiuꝛ ȝehaten. ꝛe pæꝛ hæþenȝilða. ⁊ he hæꝼðe ænne ꝛunu ȝehaten Cꝛiꝛantuꝛ.

Expl. Hi beoð ꝛꝓa þeah ȝehealðenne þuꝛh þæꝛ hælendes mihte ȝiꝼ hi heoꝛa ȝeleaꝼan ȝehealðað oþ ende on þam eaꝛꝼoꝛum ehtnyꝛꝛum þæꝛ aꝛleaꝼan ðeoꝼleꝛ. Spa ꝛꝓa ꝛe hælend cꝓ̅. on hiꝛ halȝan ȝoðꝛpelle. ꝛe þe þoñ Anteceꝛiꝛt eaþelice ꝼoꝛðeð. þam ꝛy ꝓulðoꝛ ⁊ loꝼ a to ꝓoꝛulðe. AMEN.

XLVI. fol. 222. XII. KL̄. IAN̄. PASSIO SCI̅ THOME APL̄I.

Dubitabam diu transferre Anglicè Paſſionem Sci̅ Thome Apli̅ ex quibuſdam cauſis & maximè eo quod Auguſtinus magnus abnegat de illo Pincernö cujus manum niger Canis in convivium portare deberet. cui narrationi ipſe Auguſtinus his verbis contradicens ſcripſit. *Cui ſcripturae licet nobis non credere, non enim eſt in Catholico Canone.* Illi tamen eam & legunt & tamquam incorruptiſſimam veriſſimamque honorant qui adverſus corporales vindictas quae ſunt in Veteri Teſtamento neſcio qua cecitate acerrime ſeviunt. Quo animo & qua diſtributione temporum facte ſunt omnino neſcientes. Et ideo volo hoc prætermittere & cetera interpretari quae in ejus Paſſione habentur ſicut Æþelꝛeꝛðuꝛ venerabilis Dux obnixè nos praecatus eſt.

Incip. Æꝼteꝛ þæꝛ hælendes ðꝛoꝓunȝe. and æꝛiꝛte oꝼ ðeaðe and upꝛtiȝe to heoꝛonum.
Eandem habes, p. 163.

XLVII. fol. 228. INTERROGATIONES SIGꝬVLFI PRESBITERI.

Incip. Sum ȝeþunȝen laꝛneoꝛ pæꝛ on Engla landе Albinuꝛ ȝehaten. ⁊ hæꝼðe micele ȝeðincða.
Vide ſupra, pag. 39.

XLVIII. fol. 236. DE FALSIS. DIIS.

O fratres dilectiſſimi, &c. *ut in pag.* 43.

Incip. Eala ȝe ȝebꝛoðꝛa ða leoꝼeꝛtan. þ ȝoðcunde ȝeꝛꝛit uꝛ tæhte þone biȝȝenȝ aneꝛ ꝛoþeꝛ ȝoðeꝛ.

Truncatur hæc homilia, nam poſt hæc verba Hi ꝓoꝛhton eac anlicnyꝛꝛa þā̅ aꝛꝓuꝛðum ȝoðum. ꝛume oꝼ ꝛmætum *omnia deſiderantur, una cum homilia de* XII *Abuſivis quam in hoc codice primitus extitiſſe, oſtendit* Præfatus *Index Capitulorum. Quarum tamen jacturam ſupplent multi alii Codices, ſuprà memorati.*

Codex Æfrici temporibus competens, pulchre & accuratè ſcriptus in folio minori.

Caligula. A. 14. *Codex membranaceus in Octavo longiori, in quo continentur, Saxonicè.*

I. *Fragmentum libri Homiliarum Saxonicarum, ante victoriam Normannorum ſcripti, cujus nunc tantum reſtat, Fragmentum Vitæ S. Martini conſentiens cum præcedenti homilia pag.* 17, *quæ ſic incipit* Sulpiciuꝛ hatte ꝛum (ꝛnoteꝛe) ꝓꝩteꝛe. *Notandum vero foliis hujuſce fragmenti tranſpoſitis, errore Bibliopegi, ſex folia priora, quæ ordine præcedebant, nunc librum claudunt.*

Expl. Sy ꝓulðoꝛ ⁊ loꝼ þam pel ꝓillendan ꝛcyꝓpende þe hiꝛ halȝan ꝛaceꝛð ꝛꝓa ȝeȝlenȝde miþ ꝓunðꝛum. ꝛe ðe on ecnyꝛꝛe ꝓixað ælmihtiȝ ꝓealðend. AMEN.

II. XII. KL̄. IANVAR. PASSIO S. THOME APL̄I. (*Homiliæ præmititur Excuſatio Ælfrici Latinè.*)

Dubitabam diu transferre Anglicè paſſionem S. Thomae Apoſtoli ex quibuſdam cauſis, &c.

Incip. Æꝼteꝛ þæꝛ hælende ꝓꝛoꝓunȝe. ⁊ æꝛiꝛte oꝼ ðeaþe. ⁊upꝛtiȝe to heoꝛonum. *Vide ſup. p.* 163.

III. III. ID̄. IVLII NATL̄. SCAE̅. MILDRYÐAE VIRG̅.

Incip. On ðꝛihtneꝛ namen Scꝛ̄ Auȝuꝛtinuꝛ ȝeꝼulꝓihte Æþelbyhꝛt Cantꝓaꝛa cynincȝ. and ealle hiꝛ ðeode. þonne pæꝛ Eaðbalð cynincȝ Æþelb yhteꝛ ꝛuna. ⁊ Byꝛhtan hiꝛ cꝓene. and Æþelbuꝛh heoꝛa ðohtoꝛ. oðꝛe naman Tate. ꝼoꝛȝiꝼan Eaðꝓine Noꝛþhymbꝛa cynincȝe to cꝓene. ⁊ Scꝛ̄ Paulinuꝛ miþ hiꝛe ꝼoꝛ. þ ȝeꝼulloðe ðone cynincȝ Eaðꝓine. and ealle hiꝛ ðeode.

Codice truncato, deſiderantur multa.

Otho. B. 10. *Codex membr. & antiquus in fol. quo continetur collectio Homiliarum Saxonicarum; quarum primæ*

I. fol 1. *Deſideratur Rubrica, quæ in aliis Codd. hujuſmodi eſt* DE INITIO CREATVRÆ.

Incip. An anȝin iꝛ ealꝛa þinȝa þæt iꝛ ȝoð ælmihtiȝ. he iꝛ oꝛð ꝼꝛuma ⁊ ende. *Vide ſupra, pag.* 1.

II. fol. 8.

II. fol. 8. EXAMERON ANGLICAE.

Incip. On ſummom oððum ſpelle ðe ſæðon hþilon æſ hu ſe ælmihtiga goð. *Vide ſupra, pag.* 36.

III. fol. 17. KL̄. IAN̄. DEPOSITIO. S. BASILII.

Incip. Baſiliuſ pæſ gehaten ſum halig bỳſceop. ſe pæſ ſnam cỳðhaðe ſniðe gehealðum.
Vide ſupra, in Cod. qui inſcrib. IVL. E. 7.

IV. fol. 27. XVIII. KL̄. FEBR̄. (PASSIO) S. MAVRI ABBATIS.

Incip. Mauſiuſ pæſ haten ſum ſpiþe halig abboð.
Vide ſupra, in Cod. qui inſcrib. IVL. E. 7.

V. fol. 32, b. IDVS IAN̄. PASSIO SCĪ IVLIANI ET SPONSE EIVS BASILISSA.

Incip. Iulianuſ pæſ gehaten ſum æþele goðeſ þegn on Egỳpta lanð *V. ſup. in Cod.* IVL. E. 7.

V. fol. 39, b. XIII. KL̄. FEBRVARIVS. PASSIO SCĪ SEBASTIANI MAR̄.

Incip. Sebaſtianuſ hatte ſum halig goðeſ þegn. ſe pæſ lange on laſe. *Vide ſupra, in Cod.* JVL. E. 7.

VI. fol. 48. XII. KL̄. FEBR̄. PASSIO SCA̅E AGNETIS VIRG̅. ET MAR̄.

Incip. Ambroſiuſ biſceop binnon Mediolana. aſunðe on ealðum bocum be þaſe eaðigan Agne.
Vide ſupra, in Cod. IVLIVS. E. 7.

VII. f. 53. PASSIO SC̄ORVM IOH̄IS ET PAVLI.

Incip. On ðam ðagum pæſ ſum Heſetoga gehaten Gallicanuſ. *Vide ſupra, in Cod. Cotton.* IVL. E. 7.

VIII. fol. 55. PASSIO SCA̅E EVGENIAE VIRGINIS.

Incip. Mæg gehỳnan ſe ðe ſile be ðam halgan mæðene Eugenian Philippeſ ðoſtoſ. *Vide ſupra, in Cotton. Cod.* IVLIVS. E. 7.

IX. fol. 61, b. DE SCŌ EVFROSINA. SEO IS GEHATEN SMARAGDVS.

Incip. Sum peſ pæſ on Alexanðria mægðe Paphnutiuſ genemneð. *Vid. ſupra, in Cotton.* IVL. E 7.

X. fol. 69. DE SCŌ. CHRISTOPHORE̅ MAR̄.

Incip. Menn þa leoſeſtan. on þæſne tiðe pæſ geporðen þe Dagnuſ ſe cỳnc ſixoðe on Samon þæſne ceaſtre. þæt ſum man com on þa ceaſtre ſe pæſ healf hunðiſceſ manncỳnneſ. ac he ne cuðe nan þinge to þam lỳfiendan goðe ne hiſ naman ne cigðe. þa pæſ him ætỳpeð ſnam uſum ðnihtne þ he ſceolðe fulluhte onfon.

Expl. Foſþam þe þæſ nu blopað ⁊ gnopað hiſ ða halgan gebeðu and þæſ iſ ðnihtneſ heſung mið eallre ſibbe ⁊ geſean and þæſ iſ gebletſoð cniſt þæſ liſiendan goðeſ ſunu ſe ſixað mið fæðeſ ⁊ mið ſunu ⁊ mið þam halgan gaſte a butan ende on ecnỳſſe. AMEN.

XI. fol. 76, b. BE SCA̅ MARIAN. EGYPTIACE.

Incip. Ðaſ heſigendlicestra gehpỳſfeðneſſe ægþeſ ge ðæða ge þeapa. ⁊ þa micclan hneoſſunge. ⁊ ſpa ellenlic gefin þæſre anpỳſðan Egiptiſcan Mariam.

Expl. Fulloſ ſi uſum ðnihtne hælendum Cniſte. ſe lỳfað ⁊ ſixaþ on ealra poſulda poſuld. AMEN.
Eandem homiliam habes, ſed in treis partes diviſam, in Cod. Cotton. IVLIVS. E. 7.

XII. fol. 95, b. IN NOMINE SCA̅E TRINITATIS. ET INDIVIDVE VNITATIS. VI. KL̄. AG̅. SCORVM. VII. DORMIENTIVM.

Incip. Heſ eſne ongimð þaſa eaðigra ſeoſon ſlæpeſa þroſunga.

Expl. Ðæt þonne heo cume. þe þuſh þiſſa ⁊ þuſh eallra halgena geeaſnunga ſaſan moten into heoſona ſicef mỳſhþe. ⁊ þæſ habban lif and bliſſe. mið þan þe leoſað ⁊ ſicſað. a buta ende. AMEN.

Haec homilia auctior eſt ad calcem illâ, quam exhibet Cod. Cotton. IVLIVS. E. 7.

XIII. fol. 116, b. INVENTIO SCA̅E CRVCIS.

Incip. Menn þa leoſeſtan. nu to ðæg þe puſðiað þæſe halgan ſiode gemỳnð. *Vide ſupra, pag.* 14.

XIV. fol. 117, b. EODEM DIE. ALEXANDRI. EVENTI. ET THEODOLI.

Incip. On þỳſſum ðæge þroſode ſum aſpuſþe Papa Alexandeſ gehaten. *Vide ſupra, pag.* 14.

XV. fol. 120. ÐIS IS HALFENDLIC ⁊ ÐEARFLIC ON ÆLCNE TIMAN FOLCE TO SECGANNE.

Incip. Gehaðeðum mannum iſ ſpiðe micclum beboðen ſnam gode ſỳlfum þ hi gelomlic ſceolon.

Expl. Vton ðon ſpa uſ micel þeaſf iſ luſian goð ælmihtigne ⁊ healðan hiſ bebodu georne þonne geeaſnige ſe uſ ece bliſſe on heofonan ſice mið ðnihtne ſelfum. Se þe leoſað ⁊ ſixað abutan ende on ecnỳſſe. AMEN. NB. *Diſcrepat hæc Hom. ad calcem, ab ea quæ ſupra memoratur, p.* 47.

XVI. fol. 126. SERMO ITEM INCIPIT PREDICATIO.

Incip. Æreſt cniſtenra manna gehpilc ah eallra þinga mæſte þeaſfe. þ he cunne niht ongitan ⁊ gelỳfan on goð ælmihtine þe iſ pealðend and pỳnhta eallra geſceaſta. ⁊ ſỳþþan gehpa unðeſſtande hpanan he ſỳlf com. ⁊ hpæt he iſ. and to hpam he gepuſðan ſceall.

Expl. Utan andettan uſe miſðæða. ⁊ ſỳnna ða hpỳle þe pe maȝon ⁊ moton ⁊ betan georne. ſpa uſe ſcniſt uſ piſige. ⁊ uton gefpican æſne ælcef ỳfeleſ. and ðon to goðe þone dæl þe pe maȝon þonne gebeoſge pe uſ ſỳlfum piþ ece pite. and geeaſnian uſ heofona nice. mið þam eall pealðendan cniſte. ðnihten uſ to ðam gefỳlſte. AMEN.

XVII. fol. 128, b. SERMO BONE PRÆDICATIO.

Incip. Men þa leoſeſtan. utan ðon ſpa uſ ðeope beboðen iſ ſnam goðe ſỳlfum. he bỳt uſe ælmihtiga ðnihten þ æghpỳlc man ſceole hiſ ſcniſt geſpnecan ⁊ hiſ agene þeaſfliçan bote to him ſpegan. ⁊ hiſ heſenlican ⁊ ſỳnlican gỳltaſ him aſecgan. and he ſceall gehpilcne gỳlt gebetan ſpa he piſſað and tæcð.

Manca eſt homilia concluſione carens; Hucuſque unâ manu ſcribuntur omnia, quæ vero ſequuntur manibus variis & aliens.

XVIII. fol. 136. *Concluſio homiliae de S. Ætheldrihtæ, errore Bibliopegi huc tranſlocata, ut infra eſt videre, quae ſic explicit.*

Expl. Manega bỳſna ſỳnð on bocum be ſpilcum hu oft pefaſ ⁊ piſ punðorlice ðnohtnoðon. and on clænneſſe puneðon to pulðre ðam hælende þe þa clænneſſe aſtealde. þam iſ a puſðmỳnt ⁊ pulðor on eceſſe. Amen.

XIX. *Ibid.* VIII. KL̄. IVLII. NATALE. SCĪ IOHANNIS BAPTISTAE.

Incip. Se ȝoꝺſpellene Lucaſ appaꝛ on Cꝛiſteſ-bec be acenneꝺneſſe Iohn̄ þæꝛ ſulluhteneſ. *Vide ſupra, pag.* 4.

XX. fol. 140, b. *Fragmentum libri Ritualis, in quo continetur Ritus Monachum ordinandi.*

XXI. fol. 143. *Deſideratur Rubrica. Tractat autem Hiſtoriam Judithæ & Holofernis, & de S. Malcho.*

Incip. Leꝑan men þe ſecȝaꝺ nu æꝛeſt on þiſſum ȝeꝛniꝛe. þ tꝛeȝen cyngeſ þeꝛon ȝecꝛeꝺen in Læꝺen Nabuchononoſſoꝛ ſþyþe nam cuꝺe beȝen. An þeſ ſe Chalꝺeiſca. þe acꝛealꝺe ȝoꝺeſ ꝑolc on Iuꝺea lanꝺe. ꝑoꝛ heoꝛa ȝeleaꝛlæſte þa þa hio puꝛꝺoꝺen police hæþen ȝelꝺ. ⁊ ꝺeoꝑol ȝyld be eoꝺon ꝺꝛihtne to teonan.

Expl. Malchuſ ꝺa eoꝺe ut oꝑ ꝺam ſcꝛæꝑe. miꝺ hiſ ȝemacan mẏcclum ablicȝeꝺ. ⁊ hi naman þa hoꝛſ ꝺe hi þẏꝺeꝛ bꝛohton. ⁊ þæꝛon ꝺa hꝛiꝺenꝺe ꝺe æꝛ þæꝛon ꝑeꝺenꝺe. ⁊ becomon to Sẏꝛꝛian þæꝛ ꝺæꝛ hi ſẏþþan ꝑunoꝺon. æꝑꝛe on clænnẏſſe. cꝛiſte ꝺeoꝛiȝenne. ꝺam ſẏ puldoꝛ ⁊ loꝑ a to ꝛonꝺe. Am̄.

XXII. fol. 151, b. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Heꝛ onȝinneꝺ þ ȝeꝛꝛiſt þe com oꝑ heoꝑonum to Hieꝛuſalem. anꝺ biꝑoꝛan þam ȝeate þe iſ ȝecꝛeꝺen Eꝑꝑꝛem on eoſtꝺan aꝑeoll.

Expl. Ðiſ ȝeꝛꝛiſt ſoꝺlice in ꝺam halȝan buꝛh Hieꝛuſalem oꝑ heoꝑenum ꝺun aꝑeal. anꝺ to ſcē Peteꝛeſ ſepulchꝛum becom. Ðiſ iſ þ ꝺꝛiꝺꝺe ȝeꝛꝛiſt þ þæꝛ aꝛenꝺ oꝑ heoꝑonum. anꝺ æꝑt̄ ꝺiſſon ne cẏmeꝺ neꝑꝛe nan oþeꝛ. Ge biſceoꝑeſ ⁊ mæſſe ꝑꝛeoſtaſ cẏꝺaꝺ ȝelomlice ꝺiſ ȝeꝛꝛiſt eallum ꝑolce. anꝺ ſenꝺaꝺ ſnam anꝛe buꝛhſcꝛiꝛe to oþꝛe. anꝺ hi biꝺꝺon ⁊ ȝeoꝛnlice læꝛon þ hi ȝelẏꝑon þ hit niſ aꝑunꝺen ſnam ænigan eoſtꝺlice men. Ac ȝeꝛꝛiten ſnam hanꝺum ꝺeſ haliȝan hælenꝺeſ.

XXIII. fol. 155. *Canones aliquot Synodales ἀκέφαλοι Latinè.*

fol. 158. *Sententia Liberi Epiſcopi de Trinitate,*

Ib. CONFESSIO FIDEI CATHOLICAE QVAM PAPA DAMASVS MISIT AD PAVLINVM ANTIOCHENVM EPM̄.

fol. 159. *De cleri continentia, de ultima pœnitentia, &c.*

XXIV. fol. 260, b. *Pœnitentiale Saxonicum ſive Ritus Confeſſionis & Poenitentiæ,* &c. *V. ſup. pag.* 51.

Incip. Ðæt ſcel ȝeþencean ſe þe biþ manna ſapla læce. anꝺ heoꝛa ꝺæꝺa ȝepiꝺa þæt ȝeꝺal anꝺ þ ȝeſceaꝺ. hu he mannum heoꝛa ꝺæꝺa ȝeſcꝛiꝛe. ⁊ he hꝑæþꝛe ne ꝑoꝛꝺeme. ne hi oꝛþene ȝeꝺo.

Expl. Ðæt iſ þ iſme ȝiꝑ he on ſẏnne ænigne man beſpeone ꝺo ſꝛa hi þeaꝛꝑ iſ --- bꝛiecȝe hine oꝑ þam ⁊ læꝺe hẏne on hiſ ꝛihꝺ þæȝ. ⁊ ælcne man ȝeoꝛne ſꝛa --- he oꝑ ſẏnna. þon̄ biꝺ hiſ ſẏnna þe leohtꝛa.

XXV. fol. 264, b. *Quomodo quis poſſet de ſeipſo, confeſſore dirigente, judicare.*

Incip. Ænne ꝺom miꝺ ſcꝛiꝑteſ ȝeþeahte ſe man mæȝ him ſẏlꝑum ꝺeman.

XXVI. *Ibid. Quomodo aegrotus à jejuniis ſolvi poteſt.*

Incip. Heꝛ cẏꝺ on hu ſeoc man moꝛ hiſ ꝑæſten alẏſan. Man mæȝ aneſ ꝺæȝeſ ꝑæſten miꝺ i peniȝe.

Expl. ⁊ hi ſꝛa ȝebetan ſꝛa he him tæhꝺ. anꝺȝeoꝛne æꝑꝛe ȝeſꝛican.

XXVII. fol. 165. *Folium quod olim ad alium quendam librum pertinuit, nunc hujus pars, in quo continetur Alphabetum Runicum cum explicatione Poetica, Saxonicè, quod non ita pridem deſcripſi rogatu Cl D. Hickeſii, qui in Gram. Anglo-Saxonicæ, cap.* 22. de Dialecto Normanno-Saxonica. p. 135. *illud typis evulgavit.*

XXVIII. fol. 166. *Fragmentum libri Geneſeos, cap.* 37. *ad finem libri, continens hiſtoriam Joſephi Patriarchæ, ex Ælfrici verſione Deſumptum.*

Incip. Heꝛ cẏꝺe ȝoꝺ ælmihtiȝ hiſ milꝺheoꝛtnẏſſe þe he Abꝛahame behet ⁊ Ioſepe Abꝛahameſ oꝑſpꝛinȝe.

Ða þa Ioſep þæꝛ ſixtene ſintna. þa heolꝺ he hiſ ſæꝺeꝛ heoꝛꝺe miꝺ hiſ ȝebꝛoꝺꝛum.

Expl. Ioſep ſoꝛtꝺꝛeꝛꝺe þa þa he þæꝛ an hunꝺ ſintna anꝺ ten ſintna. anꝺ hine man bebẏꝛiȝꝺe miꝺ ſẏnt ȝemanȝe. he þæꝛ ȝelæꝺ to hiſ eaꝛꝺe oꝑ Eȝẏpta lanꝺe. to hiſ aȝenum ȝecẏnꝺe. ⁊ peaꝛþ bebiꝛȝeꝺ on miꝺꝺon hiſ aȝenum cẏnne þæꝛ hiſ lichama hine ȝeheſtaꝺ oꝺ þiſne ȝpeaꝛꝺan ꝺæȝ. Sẏ loꝑ ⁊ puldoꝛ þam pellꝑillenꝺan hælenꝺ aa on ecnẏſſe. amen.

XXIX. fol. 181, b. DEPOSITIO SCĪ SUUITHUNI MITISSIMI EPISCOPI.

Incip. On eaꝺȝaneſ ꝺaȝum þæꝛ æþelan kẏninȝeſ. *Vide ſupra, in Cod. Cotton.* IVLIVS. E. 7.

XXX. fol. 186. NATALE SANCTI EADMVNDI REGIS ET MARTYRIS.

Incip. Sum ſꝛiþe ȝelæꝛneꝺ munuc com ſuꝺan oꝑeꝛ ſæ ſnam ſcē Beneꝺictes ſtope. *V. ſup. pag.* 19.

Margini adſcripſit nonnemo (*forte* Joſcelinus) Epiſtolam Abbonis Floriacenſis ad S. Dunſtanum paſſioni S. Edmundi præmiſſam, è Codice Bibliothecæ Wigornienſis Latino.

XXXI. fol. 190. NATL̄. SCĪ GEORGII MARTYRIS.

Incip. Geꝺꝛol men aꝛnꝛten ȝeꝺẏlꝺ on heoꝛa bocum be þam halȝan peꝛe þe iſ ȝehaten Geoꝛꝛiuſ. *Vide ſupra, in Cod. Cotton.* JVLIVS. E. 7.

XXXII. fol. 193. DE SCA̅ ÆÐELDRIÐA.

Incip. Ðe ꝛilla ð nu uſ ſecȝan þeah þe hit punꝺeꝛlic ſẏ. be þæꝛe halȝan Æþelꝺꝛẏþe þam Enȝliſcan mæꝺene. *Vide ſupra, in Cod. Cotton.* JVL. E. 7.

Notandum vero, quod hujuſce ſermonis pars poſterior, foliis tranſpoſitis, habetur hujus in Cod. MS. *fol.* 136. *quam tanqnam hic loci deſideratam, reſtituit quidam neotericus, forte Joannes Joſcelinus.*

XXXIII. fol. 195. XVII. KL̄. AG̅. PASSIO IN ANGLICE DE SCA̅ MARGARETA XPO̅ VIRGO. POST XPI̅ PASSIONEM ET RESVRRECTIONEM ET ASCENSIONEM EIVS AD PATREM.

Incip. Æꝑteꝛ æꝛꝛiſte uꝛeſ ꝺꝛihteneſ hælenꝺeſ cꝛiſteſ. anꝺ hiſ ſuldoꝛꝑæſtan upaſtiȝeneſſe on heoꝑonaſ to þam ælmihtiȝan ȝoꝺe. On hiſ nama anꝺetnẏſſe maniȝa maꝛtẏꝛoſ pæꝛon þꝛoꝛienꝺe. anꝺ hiſ apl̄ ȝeliꝑfæſſte.

Expl. Nu ȝe ȝebꝛoꝺꝛa mine ȝe ȝehẏꝛꝺon be þæꝛe eaꝺiȝan Maꝛȝaꝛetan þꝛoꝛunȝe. hu heo oꝑeꝛ ſpiꝺe ealna ꝺeoꝑla mæȝen. ȝelẏꝑaꝺ on hi. ⁊ on Goꝺ ælmihtine. ⁊ ꝺoþ ȝemẏnꝺ þaꝛe halȝan ſæmnan. Sca̅ Maꝛȝaꝛetan. ⁊ Sca̅ Maꝛian. ⁊ on heoꝛa ꝺanc ælmeſſan ſẏlla ð. þ hi eoꝛ onſon on ȝeſihþe hælenꝺeſ cꝛiſteſ. Him iſ loꝑ. ⁊ puldoꝛ. ⁊ ꝛeoꝛþmẏnt.

mynt. ⁊ a he lyfaþ mid englum. ⁊ mid heah fæderum. and mid pitegum. ⁊ mid apoſtolum. and mid haligum fæmnum. in ealra populda popul. abuton ende. AMEN.

TIBERIVS. A. 3. *Codex antiquus & optimae notae, per diverſorum manus conſcriptus ante Conquiſitionem Angliae, in quo Icones S. Benedicti, Eadgari Regis, & S. Scholaſticæ. ſequitur*

1. fol. 1. PROHEMIVM REGVLARIS CONCORDIE ANGLICAE NATIONIS MONACHORVM SANCTIMONIALIVMQVE.

Latinè cum interlineata verſione Saxonicâ.

Incip. Se pulðopfulla pitudlice cpiſtef ge- Glorioſuſ etenim EADGAR chriſti opi-

fultumigendne gyfe Engliſcna ⁊ oþþa tulante gratia Anglorum ceterarumque

ðeoda piþinnan embhpyrfet Bpittiſcef igland gentium intra ambitum Britannice inſulæ

punigendna cincg æðelbonen. degentium rex egregiuſ.

Totum opus in 12 *Capita diviſum eſt, quorum Titulos curioſi Lectoris gratia in lucem profero.*

1. fol. 4, b. INCIPIT ORDO QVALITER DIVRNIS SIVE NOCTVRNIS HORIS REGVLARIS MOS A MONACHIS PER ANNI CIRCVLVM OBSERVARI CONVENIAT.

Incip. fnam ſoþlice æfæſtnæ þeapa A Kl̄ enim octobriſ reliöſorum morum

dnihtnef gefultumigendne gyfe anginn to nidn̄ opitulante gratia exordium ſu-

menne. mendo.

2. fol. 10. QVALITER ORDO YMNORVM TEMPORE HIEMALI CVSTODIATVR. ET CETERA QVÆ REGVLARITER AGENDA SVNT. QVALITER AGANTVR.

Incip. Fnam oð on heafud lencten A Kl̄ novembr̄. uſq; in caput quadra-

fæſtenef an ri gehealdan endebyrdnef ymna. geſimae unuſ teneatur ordo hymnorū.

3. fol. 11. QVALITER VIGILIA NATALIS DNİ̄. ET AB EADEM SOLLEMPNITATE VSQVE IN SEPTVAGESIMAM AGI CONVENIAT.

Incip. on pæccean gebyrd tide dnihtˉ þonne ðæne Vigilia natalif dnī dum eiuſ-

fylfan gebyrdtide gemynd fnam nædene byþ ge- dem natalif mentio a lectore re-

nædd on capitule. citetur in capitulo.

4. fol. 12, b. QVI REGVLARIS ORDO ALXX. TOTA XL. CVSTODIATVR.

Incip. In ſeptuageſima ſmolt bettux geaſcud intermittatur

oð uſq; in quinquageſima.

5. fol. 18. QVALITER DIVRNA SIVE NOCTVRNA LAVS PASCHALI FESTIVITATE AGATVR.

Incip. on ærtenneſdæg æfter negulicef Sabbato ſcdm̄ regulæ

⁊ clænſunge mid geornfulne gymena mandatum & munditiaſ diligenti cura.

began. exerceant.

6. fol. 20. QVALITER OCTAVARVM SABBATO PASCÆ TOTOQVE AESTATIS TEMPORE AGATVR.

Incip. æfen ſoþlice þæra eahta eaſter tide pife Veſpera uero octauarum paſchæ ordo

ealluga negullic fullice fy ongunnen. iam regulariſ pleniter inchoetur.

7. fol. 21. QVALITER FRATER QVI CIRCA VOCATVR SVVM OFFICIVM IMPLEAT.

Incip. pitudlice ⁊ eac æfter negulef bebode Iam et ſecundum regulæ preceptum

beon gefett fceal fum bropor. conſtitui debet aliquiſ frater.

8. fol. 21, b. QVALITER DIVRNALE SIVE NOCTVCNALE OFFICIVM EBD̄. PENTECOSTES AGATVR.

Incip. ongynnað gebedu mid næðincgum ⁊ Incipiunt orationeſ cum lectionibuſ atq;

canticum ða beoþ gecpedene on pæccum canticiſ quæ dicuntur in uigiliſ pentec.

9. fol. 22, b. QVALITER QVATTVOR TEMPORIBVS AGATVR.

Incip. on feopef timum ða cyniclice fynd Quattuor temporibuſ quæ æccleſiaſticæ

gehealden to mæſſan pynþunge. cuſtodiuntur ad miſſæ celebrationem.

10. *Ibid.* QVALITER MANDATVM COTIDIANIS DIEBVS A FRĪBVS EXIBEATVR PAVPERIBVS ET QVO ORDINE ABBA ERGA PEREGRINOS AGAT.

Incip. beboð ꝓ of dnihtenlicne pe healdaþ Mandatum quod ex dominico tenemuſ

byrne þæf halgan eac negulef mynegunge. exemplo ſacræ &iam regulæ monitu.

11. fol. 23. QVO ORDINE SABBATO FRATRES MVNDITIAS EXERCEAT. & QVEQ; OFFICINA OB ANIME SALVTEM PERSOLVANT.

Incip. on fætenneſdæg æfter negulicef Sabbato ſcdm̄ regulæ

⁊ clænſunge mid geornfulne gymena mandatum & munditiaſ diligenti cura.

began. exerceant.

12. fol. 23, b. QVOMODO CIRCA ÆGROTVM FRATREM AGATVR. QVALITERQ; DEFVNCTVM HOMO CONVENIAT REDDI.

Incip. þæne gafol gemænne tydeningyrre to Cum ad debitum communiſ fragilitatiſ ex-

agyldenne ænig geclypud byð ſoluendum quiſ uocatuſ fuerit.

Epilogus.

Incip. gif ſoþlice þa ðe fpyþe neað be hefe fynd Si autem hi qui ualde neceſſarii ſunt

oþþe on gaſtlicum oþþe on lichamlican. ſiue in ſpiritualibuſ ſiue in corporalibuſ.

Expl. ac neodum ȝebꝛoþꝑa ⁊ ðeꝛꝛena hel-
ſed neceſſitatibuſ frm̄ ac pauperum ſub-

pendæ ꝛcipendæ mid ȝebꝛoþꝑa ȝeþeahte þiꝛ-
ueniendo ordinanſ cum fratrum conſilio ſapi-

lice ðihte.
enter diſponat.

Prœmium & Epilogum evulgavit in notis ſuis ad Eadmeri Hiſtoriam novorum cl. Johannes Seldenus.

II. fol. 25, b. Be ꝛþeꝛena miꝛtlicneꝛꝛe æꝛteꝛ̄
De Somniorvm Diversitate Scdm

endebýnðnesꝛꝛæ abecedeꝛ ðanielis þ̄ peteȝan.
Ordinem Abcdarii Danielis Proph̄.

Incip. ꝛuȝelaꝛ on ꝛþeꝛenum ꝛe þe ȝeꝛýhð ⁊ mið
Aueſ in ſomniſ qui uiderit ⁊ cum

him þinnæ ꝛaca ꝛume hit ȝetacniað.
ipſis puȝnauerit literſ aliquaſ ſignificat.

Expl. ȝif þu ȝeſihꝛt timbꝛian huꝛ ðin ꝛeoh
Si uiderſ fabricare domum tuam. pecu-

þin þexan hit ȝetacnaþ.
niam tuam creſcere ſignificat.

Sequuntur quamplurima excerpta ex Lunaribus, & Libro Somniorum Danielis Prophetæ.

III. fol. 30, b. De Observatione Lvnæ Et Qvæ Cavenda Svnt.

Incip. mona ꝛe ꝛoꝛma on eallum þingum ðonðom
Luna prima omnibuſ rebuſ agendiſ

nýtlic ýꝛ.
utiliſ eſt.

Expl. na ȝoð mona blod lætan
Non eſt bona luna ſanguinem minuere.

endiað ꝛþeꝛnu þitigan
Finiunt ſomnia Danielíſ prophetæ.

IV. fol. 33, b. *Somniorum eventus juxta aetates Lunæ.*

(Incipit Lunariſ de ſomniſ. Titvs. D. 26.)

Incip. ꝛþa hpæt ꝛþa ðu ȝeꝛihꝛt on
Luna prima quicquid uideriſ in

bliꝛꝛe bið.
gaudium erit.

Expl. binnan þꝛim ðagum ȝepýꝛþ ꝛþe-
Luna. xxx. infra triduum fi&. ſom-

ꝛen ðin butan ꝛnecendnýꝛꝛe.
nium tuum ſine periculo. amen.

V. fol. 34. *Prognoſtica de temperie anni, &c. ex conſideratione Kalendarum Januarii.*

Incip̄ ȝiꝛ bið on ðæȝ ðnihtenli-
Si fuerit Kl̄ Ianuariuſ die dominí-

cum. þinteꝛ ȝod bið ⁊ þinꝛum. ⁊ þeaꝛm.
co. hiemſ bona erit & ſuauiſ ac calida.

Expl. ealle adliað ⁊ ealde ꝛþeltað
hominеſ ægrotabunt & uetеꝛani moriuntur.

þingeaꝛd ȝod.
uindemia bona.

VI. fol. 34, b. *Conſideratio aetatum Lunae in modo genitis.*

(Incipit Lunareſ Sc̄i Danielíſ de Nativitate. *Tit. D.* 26.)

Incip. ꝛe þe acenneð ꝛið liꝛlic he bið.
Luna. 1. qui natuſ fuerit. uitaliſ erit.

Expl. ceapa ꝛeala he ꝛmeað.
Luna. xxx. Nagotia multa tꝛatabit.

VII. *Ibid. Conſideratio aetatum Lunae in aegris.*
(Incipit Lunaꝛeſ in aegriſ. Titvs. D. 26.)

Incip. ꝛe þe aꝛealleð eaꝛnoþlice he ætþint.
Luna. 1. qui inciderit. difficile euadet.

Expl. ꝛeoc ꝛþincð ⁊ þiꝛt.
Luna. xxx. eger laborabit & ſurget.

VIII. fol. 35. (De tonitruiſ dierum uel trium. Titvs. D. 26.)

Conſideratio tonitruum ſecundum varia diei noctiſque tempora.

Incip. ȝiꝛ hit þunnað on tide æꝛen hit ȝe-
Si tonitruauerit hoꝛa ueſpertina ſig-

tacnað acennednýꝛꝛe ſumeꝛ miceleꝛ.
nificat natiuitatem cuiuſdam magni.

Expl. ȝiꝛ on middꝛe nihte þunoꝛnað ȝedon bið
Si media nocte tonitruum factum fuerit

ungoꝛ micelne ȝetacnað.
famem magnam ſignificat.

IX. fol. 35, b. *Somniorum eventus juxta aetates Lunæ, Saxonicè tantum.*

Incip. On anꝛe nihte ealdne monan ꝛꝛa hpæt ꝛꝛa þe
mæteð þ̄ cýmð to ȝeꝛean. *poſt hæc autem verba* (fol. 35.) þ̄ ꝛþeꝛen aȝæþ butan ꝛnecnum þingum, *hoc modo procedit de Somniorum diverſitate ſcriptor Anglo-Saxonicus.*

(*Somniorum diverſitas*)

Incip. Giꝛ mann mæte þ̄ he ȝeꝛeo eaꝛn on hiꝛ heaꝛod uꝛan. þ̄ tacnað puꝛðmýnt
Expl. Giꝛ him ðince þ̄ he ele hæbbe oþþe mid ꝛmýꝛnȝe. micelne ȝeꝛean þ̄ tacnað æȝþeꝛ ȝe heꝛ on
poꝛulde ȝe æꝛteꝛ.

X. fol. 37, b. *Ætates Lunæ rebus gerendis idoneae.*

Incip. On anꝛe nihte ealdne monan. ꝛaꝛ þu to cinȝe.
bide þæꝛ þu pille he þe þæt ȝiꝛð.
Expl. Giꝛ he biþ on xxx. nihta ealdne monan ȝeꝛtanden. uneaðe he ȝepýnꝛð ⁊ þeah aꝛiꝛeð.

XI. fol. 38. *Tonitruum conſideratio ſecundum ſingulos totius hebdomadae dies.*

Incip. On anpeaꝛdan ȝeaꝛe. Giꝛ ꝛe ꝛoꝛma þunoꝛ
cýmð on ꝛunnan ðæȝe þonne tacnað þ̄ cýme
beaꝛna cpealm.
Expl. Giꝛ hit on ꝛætednes ðæiȝ þunꝛnȝe. þ̄ tacnað
demena ⁊ ȝeneꝛena cpealm.

XII. fol. 38, b. *Conſideratio Noviluniorum per ſingulos totius hebdomadae dies.*

Incip. Đonne ꝛe mona bið acenned on ꝛunnan ðæiȝ.
þ̄ tacnað. iii. þinȝ on þam monþe.
Expl. ⁊ ꝛe ðe hit mid ꝛuðan ꝛinde onginne þonne
hæfð he ꝛiȝe.

XIII. *Ibid. Generatio hominis in utero.*

Incip. Heꝛ onginð ꝛecȝan ýmbe manneꝛ ȝecýnde
hu he on hiꝛ modoꝛ innoþe to men ȝepýꝛðeð.

XIV. fol. 39. *Conſideratio aetatum lunae in Nativitatibus; convenit quoad potiſſimam partem cum* Lunari *Danielis Prophetæ.*

Incip. Giꝛ man biþ acenneð on ane nihtne ealdne
monan. ꝛe lonȝ liꝛeꝛ ⁊ ꝛelig bið.

Expl.

Expl. Gif he bið. xxix. niht a. oððe. xxx. ge bið god. and fneondlipe.

XV. fol. 39, b. *Conſideratio Kalendarum Januarii ſecundum ſingulos totius Hebdomadae dies.* i. e. *Bedæ Prognoſtica temporum Saxonicè verſa.*

Incip. KL̄. Ianuarius gif he bið on monan dæg. ponne bið gnimm and gemengeð ginteſ. and god lencten.
Expl. ⁊ ſceap geaxað. ⁊ micel hunig bið. and genihtſumneſ. ⁊ ſib býð on eorðan.

XVI. fol. 40. *Proſecutio Somniorum diverſitatis.*

Incip. Gif man mæte þ hir mon æhte. ýfel þ bið.
Expl. Gif man mæte þ he ſi upp ahafen. god þ tacnað.

XVII. fol. 40, b. *Prognoſtica de partu.*

Incip. Gif iſ oðeſ piſe be þiſſum þingum þ ðu meht pitan on beaſn eacenum piſe hpæþeneſ cýneſ beaſn heo cennan ſceal.
Expl. ponne gelimpeð hit hpilum puſh þæt þ þ cild bið hoſoſnoðe ⁊ healeðe.

XVIII. fol. 41. *De Adamo.*

Incip. Hpæt pæſ ſe on þiſſeſne poſnuldе ſe þe acenneð næſ.

Notulae binæ de Adamo de Sara Abrahami, &c.

XIX. *Ibid. Incip.* Adam pæſ eac ſpiðe peoſtðlic.

XX. fol. 41, b. *De Noacho.*

Incip. Noe ſe healı fæðeſ hæfðe þný ſunu þa pæſon ðuſ hatene. Sem. Cham. Iapheт.
Expl. foſ þýſſum gýltengum þe ge nu gehýnðon pæſon þa geſýblingaſ þuſ toðældе.

XXI. *Ibid. De ſex aetatibus ſeculi, Latinè.*

Incip. Prima ætaſ auctoritate patrum ab Adam ad Noe legitur.

XXII. fol. 42. De Ieivnio (*notula Saxonicè.*)

Incip. Ðiſ ſýndon þa ðneo fniſe dagaſ þe man ſceal fæſten on tpelf monþum.

XXIII. *Ibid.* Be Sc̄a Maria Ylde. And Be Hyre Forðsiðe, (*notula.*)

Incip. Sc̄a Maria pæſ xiii, [xvi.] ſinteſ ða heo cniſt acænde.

XXIV. *Ibid.* Be Misdæda, (*Notula.*)

Incip. Gif hpa fulice on ungecýndlicum þingum.

XXV. *Ibid.* Confessio Et Oratio Ad Devm.

Incip. Eala þu ælmihtiga god unaſecgendlicene milðheoſtneſſe.
Expl. Hælend cniſt gehýſ ðaſ foſð þu þa leofaſt. ⁊ ſixaſt mið þam ælmihtigan fæðeſ. and þam halgan gaſte butan anginne. ⁊ ende. Amen.

Dein ſequuntur multa de Confeſſione cum Precibus, Abſolutionibus, &c. *partim Saxonicè partim Latinè compoſitis, quibus hæc verba, Rubricæ loco, præmittuntur.*

Man mot hine gebiddan ſpa ſpa he mæg and can. mið ælcum geneonde. ⁊ on ælceſe ſtope. Nu iſ heſ on engliſc andetnýſſe ⁊ gebed. ac ſe ðe þiſ ſingan ſýlle. Ne ſecge he na maſe on þæſe andetnýſſe þonne he ſýncende pæſ. foſþon þe uſe hælend nele þ man on hine ſýlfne leoge. ne eac ealle menn on ane piſan ne ſýngiað.

1. fol. 44, b. *Oratio ad Deum.*

Incip. Min ðnihten leof foſ þinſe þæſe mýccelan milðheoſtnýſſe. ⁊ foſ ealna þinſa haligſa luſan.
Expl. þam þe æfſe fulpihteſ bæð undeſifængum. Si þe loſ. ⁊ fulðoſi abuten ende. Amen.

2. fol. 45. *Alia.*

Incip. Min ðnihten god ælmihtig ic þe eom andetta minſa ſýnna þaſa þe ic on minſe gýmeleaſte pið þe gefoſhte.
Expl. on ða eaſmfullan þýſtſa foſ minum ýfelum feoſcum. Per te Ihū Xpē ſaluator mundi qui in trinitate perfecta uiuiſ & regnaſ in ſecula ſeculorum. Amen.

3. fol. 46. *Alia.*

Incip. Min ðnihten ælmihtig god ſi ðe fulðoſ and þanc þæſ þe þu me oððe ænigum men æfſe to miltſum foſgeafe.
Expl. Mið ðneame butan ðeaðe on ſfegle butan ſuſle mið fæðeſ ⁊ mið þam halgan gaſte á on ecneſſe. Amen.

4. fol. 48, b. *Alia.*

Incip. Dnihten þu eaſt ſcippend ealna gefceftа foſgýf me æſeſt þ ic þe cunne ſihte.
Expl. ⁊ andgit fulne þineſ piſðomeſ and gedome pinð ne. þ ic ſi punigende on þinum eaðigan ſice. ſi hit ſpa.

5. fol. 49, b. *Exhortatio ad peccata confitenda.*

Incip. Gif þu pilt nu leof eal ſpa þe micel þeaſf iſ andetnýſſe ðon ealna þinſa ſýnna þonne ðo þu þ mið ealne geoſnfulnýſſe. and mið ealne eaðmoð-
neſſe.
Expl. ⁊ pe þe pillaþ ſpiþe geoſne mið inpeoſnde heoſtan foſe gebiddan þ god ælmihtig þe getiþige. ⁊ þine bene gehýſe.

6. fol. 51. Confessio.

Ic andette ðe.

Indvlgentia.

Incip. Se ælmihtiga god þe gefcop heofenaſ and eoſðan. ⁊ ealle gefceft a gemiltſa me. ⁊ ðo ðe foſgýfnýſſe ealna þinſa ſýnna þe þu æfſe geſoſhteſt fnam fniemþe þineſ Cniſtendomeſ oþ ðaſ tide.
Expl. þonne biþ god þe milde. ⁊ ðu mið him moſt þonne libban. ⁊ ſixan. in ealna foſuldа foſuld á butan ælcum ende. am̄.

7. fol. 53. Incipit Ordo Confessionis. Scī Heronimi Qvaliter Confiteri Debeat Xp̄ianvs Peccata Sva.

Incip. Quando aliquiſ uoluerit confeſſionem facere peccatorum ſuorum uiriliter agat, &c. et poſt hæc incipiat confeſſionem ſuam coram deo & coram ſacerdote confitenſ peccata ſua.
Preueniat hunc famulum tuum quæſumuſ domine miſericordia tua, ut omneſ iniquitateſ eiuſ celeri indulgentia deleantur. per.
Æfteſ þiſſum aniſe eaðmoðlice to hiſ ſcniftе. ⁊ cpeðe þoñ æſeſt. ic gelýfe on ðnihten heah fæðeſ ealna þinga pealðenð. ⁊ on þone ſunu. ⁊ on þone halgan gaſt. and ic gelýfe to liſe æfteſ ðeaðe. ⁊ ic gelýfe to aniſenne on ðomeſ dæge.
Expl. Nu biðde ic þe eaðmoðlice ðnihtneſ ſaceno. þ ðu ſeo me to gefitnýſſe on ðomeſ dæge þ þ ðeoful ne mæge on me anfealð agan. and þ þu to

ðnihtene beo min þingeþe þ ic mote mine ſynna and mine gyltaſ betan. ⁊ oþþeſ ſpilceſ geþþican. To þon geſultumic me ſe ðnihten ſe þe leoſað ⁊ lixað á butan ende on ecneſſe. amen.

Fol. 54. *Incip.* Ðæt ſceal gehencan ſe þe bið manna ſapla læce. ⁊ heoſa ðæða gepita þ gebel. and þ gehcaþ hu he mannum. heoſa ðæða gehcniſe.
Expl. Ælc ðæðe toſceaðe man pæſlice ſoſ gode and ſoſ poſulde. *Vide ſupra, pag.* 51.

XXVI. fol. 55. De Omnibvs Sanctis Ad Vespervm. *Miſſa cum Rubricis Saxonicè.*

Incip. Deuſ in adiutoſium.

XXVII. *Colloquium ad pueros linguæ Latinae locutione exercendos, ab Ælfrico primum compilatum, & deinde ab Ælfrico Bata ejus diſcipulo auctum. Latinè & Saxonicè.*

Incip. Se cilðra biddaþ þe laſeoſ þ þu tæce
Noſ pueri rogamuſ te magiſter ut doceaſ
uſ ſpnecan ſoſ þa unгelæpenoſ loqui Latialiteſ necte. quia idiote
ſe ſynðon ⁊ gepæmmoðlice ſe ſpnecaþ.
ſumuſ. & corrupte loquimur.
Expl. ⁊ ſingaþ onmoðlice ⁊ gebiddaþ ſoſ & concinite unanimiter. & interuenite. pro
eoſlum ſinnum ⁊ gaþ ut buta hygeleaſte ueſtriſ erratibuſ. & egredimini. Sine ſcirilitate.
to clauſtſe oððe to leoſninge.
in clauſtrum. uel in gimnaſium.

Poſt hæc fortaſſe deſunt quaedam.

Sequuntur & alia ex commentitiis Tractatibus Danieli Prophetæ adſcriptis.

XXVIII. fol. 63. *De aetatibus Lunae, Latinè.*

(De Flebotomatione uel de minuendo ſanguine. Titvs. D. 26.)

Incip. Luna. i. tota die bonum eſt.
Expl. Similiter Luna. xxix. non eſt bon. nec. xxx.

XXIX. *Ibid.* De Nativitate Infantvm, *Latinè.*

Incip. Die dominico. hora diuturna ſiue nocturna utillimuſ erit qui naſcetur magnuſq; et ſplendiduſ.
Expl. De ſabbato hora diuturna ſiue nocturna qui naſcentur rare utileſ erunt niſi curſuſ Lunæ conſuleſit.

XXX. *Ibid.* Incipit Lvnaris Scī Danielis. De Nativitate Infantvm.

Incip. Luna. i. qui natuſ fuerit. uitaleſ erit.
Expl. Luna xxx. negotia multa tractabät.

XXXI. fol. 63, b. *Fragmentum Conſiderationis Lunae in aegris, Latinè tantum.*

Incip. Luna. i. qui inciderit difficile euadet.

XXXII. *Ibid.* De Prima Die Secvli. Sive De Equinoctio Vernali, *Saxonicè.*

Incip. þone ſoſman ðæg þiſſeſe ſoſulde þe maгon aſindan þuſh þæſ lenten licef emnihteſ ðæг ſoſþam þe ſe emnihteſ ðæг ýſ ſe ſeoſða þiſſeſe ſoſulde geſceapennyſſe. þſſý ðaгaſ pæſon æſ þam ðæge butan ſunnan ⁊ monan. ⁊ eallum ſteoſnum. and on þam ſeoſþan ðæge þýſſe ſoſulde geſcepennyſſe geſceop ſe ælmihtiga ſcippend ſunnan.
Expl. Se ðe ýſ ſoðſe nihtpiſnyſſe gehaten.

Excerptus eſt hic Tractatus ex libro Bedæ de Temporibus, per Ælfricum, ut videtur ex libro MS. *Bibliothecæ publ. Cantab.* (*vid. Cat. p.* 153.) *in quo exſtat idem tractatus præmiſſa Præfatione, quæ in hoc exemplari tractatum ſequitur.* fol. 71. *Nota de Archa Noe, de S. Petri Eccleſia, & de Templo Salomonis, Saxonicè.*

XXXIII. fol. 71, b. *Paſſio S. Margaretae.*

Incip. Æfteſ þæſe ðſoſunge ⁊ þæſe æſiſte. and þæſe pulðoſfæſtan uparticneſſe uſeſ ðnihtneſ. Hælendeſ cniſteſ. to goð fæðeſ ealmihtigum. þa pæſon ſpiþe maniga maſtiſeſ þſoſiende. and þuſh þa þſoſunge to ece neſte becoman.
Expl. þ hi mið hiſa bænum uſ oþ fæſte on gesihþe hælendeſ cniſteſ. þam ſý pulðoſ ⁊ loſ. ⁊ puſðmýnt. ⁊ þſým. and anfealð ⁊ micelnýſ. on ealna poſulða poſuld. ſoðlice abutan ænigum ende. Amen.

XXX. fol. 75, b. *Homilia de Paſſione Dom. noſtri Jeſu Chriſti pro Dominica in Ramis Palmarum.*

Incip. (Ðaſ uſeſ) ðnihtneſ þſoſunge pe pillað gedafenlice eoſ ſecgan nu an Engliſcan gepe oðe. and æſiſt þa gepýnu þaſ mið ſomoð. *V. ſ. p.* 32.

XXXV. fol. 81. *Deſideratur Rubrica, quam ex p.* 38. *Cod. S.* 14. *in Bibl. C. C. C. C. hanc eſſe conjicio.*
Sunnan ðægeſ ſpell.

Incip. Hep ſaгað an þiſan ðnihtneſ æfenð gepnite. þ fýn cýmeþ on ſuman hanfeſte ⁊ hit gefeallað æfteſt on Scotta land ⁊ ſýþþan on Angelcing and ðæð þæſ þæſ ælc ýfel and þonne fæſð hit Suð ofeſ ſæ on þa þeod land and foſbænnð æгþeſ ge mancýnne man. ⁊ eac micel ne beo leoſan. An Diacon pæſ ðead nu an unmenigum geape. þæſ nama pæſ Niel. he pæſ an Scotta ealonde.
Expl. Dnihten ſe an heofonum nixað gefcýlde uſ piþ helle pitu. pið þa ecan clammaſ þuſh hiſ pulðaſ. ⁊ ðuſh hiſ peoſþment abutan ende. Amen.

XXXVI. fol. 85 *Commentum de Diabolo quodam, ab Anachoreta capto examinatoque.*

Incip. Hit gelamp. hpýla æt ſuman cýſne þ an Ancna geſýng ænne ðeoſol þuſh goðeſ mihte ⁊ he pæſ ſe Ancna on þe Beigðan lande ſpiþe liſeſ man haliг gepoſden þuſh goðeſ mihte. *Deſcripſit Junius, ut videre eſt pag.* 96.

Sequuntur plurimæ Conciunculæ, Lvpo *ſive* Wlstano *Epiſcopo à nobis adjudicatæ.*

XXXVII. fol. 86, b. To Eallvm Folke.

Incip. Leoſan men. undeſſtandað þæt æfeſt cniſtenna manna gehpýlc ah ealna þinga mæſte þeaſfe. þ he cunne goðeſ nihte ongitan. ⁊ geliſan on goð ælmihtine. þe ealle þinc geſceop. and gepoſhte and ſiððan iſ micel þeaſf. þ gehpa undeſſtandne hpanon he ſýlf com. *Vide ſupra, p.* 28.
Expl. ⁊ þeah þ cilð foſ ieгoþe ſpecan ne mage. þonne hit man fullaþ. hiſ fneonda foſaſpæc foſ ſtýnt him þ ýlce. he hit ſýlf ſpnæce iſ þeah ma ma ma þonne þeaſf fæne. þe þiſeſ behateſ geſceað ne cunnon. tpa poſð behealð micel Abnenuntio ⁊ Cnebo.

XXXVIII. *Ibid.* To Eallvm Folce.

Incip. Leoſan men foſ une ealne þeaſfe ⁊ foſ une ealne neoðe cniſt com on þiſ liſe. æſ þam timan. næſ ænig man on poſulðe ſpa mæne. þ heonon ne ſcolde to helle faſon ſpa he heonan feſde.

Expl.

Expl. ⁊ aꝼoꝛþ hit þenian to þam þe heom þeaꝛꝼlic ꝛiȝ. þonne beoꝺ hi ꝓihtlice ȝenamoꝺe ȝoꝺ ꝼæꝺeꝛ. ȝif hiȝ heoꝛa ȝoꝺ beꝛn ȝoꝺe ȝeꝛtꝛẏnaꝺ.

XXXIX. fol. 88. To Eallvm Folce.

Incip. Geoꝛne þe ꝓitan þ Goꝺ iꝛ uꝛa ealꝛa ꝼæꝺeꝛ. ⁊ þe ȝeꝛꝓuteliaþ ꝛꝛa þe pateꝛ noꝛteꝛ ꝛinȝaꝺ. þ þe þæꝛ ȝelẏꝼaþ. ⁊ he ȝecẏꝺe þ ꝼulmilꝺelice.

Expl. ⁊ uꝛ on þam toꝓeaꝛꝺan liꝼe ꝓeꝛte ȝeunne. uton on ælcne ꝓiꝛan nu ȝeoꝛne ȝoꝺe ȝecꝓeman þonne beoꝛnȝe þe uꝛ ꝛẏlꝼe ꝓiþ ece ꝓite anꝺ ȝeȝeaꝛnieꝺ uꝛ heoꝼonan ꝓice.

XL. *Ibid.* To Eallvm Folke.

Incip. Vton beon ȝeoꝛne þancole. on ælce ꝓiꝛan to uꝛe aȝenꝛe þeaꝛꝼe. anꝺ ȝeꝛꝓican uꝛa ꝛinna ⁊ habban a on ȝemẏnꝺe ðone timan þe uꝛ toꝓeaꝛꝺ iꝛ. þ iꝛ þonne ꝛe eaꝛma lichama anꝺ ꝛeo ꝓaꝓel hi to tꝛæmaþ.

Expl. ⁊ hiꝛ ꝓillan ꝓẏꝛican ꝛꝛa þe ȝeoꝛnoꝛt maȝon. þoñ ȝeleanaꝺ he hit uꝛ on þam ecan liꝼe on þæꝛe heoꝼonlicꝛe bliꝛꝛe abutan enꝺe.

XLI. fol. 88, b. To Eallvm Folle.

Incip. Giꝼ hit ȝepẏꝛꝺe þ on þeoꝺꝛcipe becume healic on ȝelimp. ꝼoꝛ manna ȝepẏꝛtan heꝛe oꝺꝺe huncȝeꝛ. manncpealm. oꝺꝺe oꝛꝛ cpealm. bꝛẏne oꝺꝺe bloꝺeȝẏte. oꝺꝺe unȝelimplice ȝepẏꝺeꝛu. oꝺꝺe ꝼæꝛlic eoþa. oꝺꝺe ꝼæꝛlice ꝺeaþ. ðonne ꝛece man aþa bote to ȝoꝺe ꝛẏlꝼum.

Expl. Dꝛihten hlaꝼoꝛꝺ Cꝛiꝛt alẏꝛ uꝛ ealle ðuꝛh þine micelan milꝺheoꝛtnẏꝛꝛe. ⁊ þ þe motan þinne ꝓillan ȝepẏncan. æꝛ þe oꝼ þiꝛan liꝼe ȝepitan. haliȝ ꝺꝛihten ȝemiltꝛie uꝛ eallan. Amen.

XLII. fol. 89. To Eallvm Folke.

Incip. Ælcne mann ic biꝺꝺe þe ænigne ȝoꝺeꝛ eȝe hæbbe miꝺ him ꝛẏlꝼan. þe he ȝelæꝛte ȝoꝺe ða ȝeꝛihtu þe him to ȝebẏꝛeꝺ on ȝeꝛlicum ꝓihtum. þ iꝛ ælcan ȝeꝛe uꝛe ꝛuluh ælmæꝛꝛan ꝛẏꝼtẏne ꝓihtan onuꝼon Eaꝛtꝛon. ⁊ uꝛe ieoþaþ teoþunȝe be Pentecoꝛten. ⁊ uꝛe eoꝛþꝼæꝛtma be Emnihte. oþþu huꝛu be Ealꝛa halȝena mæꝛꝛan. ⁊ ꝛiȝ ælc Rom peniȝ aȝiꝼen be Peꝛꝛeꝛ mæꝛꝛe ðæȝe æiþeꝛ ȝe uppon lanꝺe ȝe on ælcan Poꝛte. be ꝼullan ꝓite. anꝺ Cẏꝛic ꝛceattaꝛ on Maꝛtẏnæꝛ mæꝛꝛan ðæȝe.

Expl. ⁊ ꝓite ælc b̄. be þam þe he ꝓille beon ꝓiꝺ Goꝺ ȝeboꝛnȝen. ⁊ ꝓiþ ꝛcē Peteꝛ þ ælc peniȝ cume ꝼoꝛꝺ oꝼ þam Rom ꝼeo. on hiꝛ b̄. ꝛcꝛe. anꝺ ꝛiꝺꝺan þam Æꝛnceb̄. to hanꝺa on Cꝛiꝛteꝛ cẏꝛcean. anꝺ loca hꝑa hit ȝepanie. þ hit ꝼoꝛþ na cume. þam Aꝛnceb̄. to hanꝺa. ꝛi he Iuꝺaꝛ ȝeꝼeꝛa þe Cꝛiꝛt belæꝛꝺe. Amen.

XLIII. To Eallvm Folke.

Incip. Hit þæꝛ nu ꝼeala ȝeaꝛa. þ on þiꝛꝛeꝛe þeoꝺe ꝓixoꝺan unꝓihttan ꝼeala. ⁊ þe eac ꝼoꝛ þa habbaþ ꝛꝛẏꝺe ꝼeala bẏꝛꝛta anꝺ byꝛmoꝛa ȝebiꝺon.

Expl. Goꝺ uꝛ ȝeꝛtꝛanȝie ðuꝛh hiꝛ micelan milꝺheoꝛtneꝛꝛe. þ þe hiꝛ ꝓillan ꝓẏꝛican motan. anꝺ hiꝛ beboꝺa healꝺan beꝛ þonne þe æꝛ ꝓẏꝛan ðẏꝺon. Amen.

XLIV. fol. 90. To Eallvm Folke.

Incip. Leoꝼan menn. laȝiaꝺ ȝoꝺe ꝓoꝓolꝺ laȝan. anꝺ lecȝaꝺ þæꝛ to eacan þ uꝛe Cꝛiꝛtenꝺom ꝛtanꝺe. anꝺ þ uꝛeꝛ hlaꝼoꝛꝺeꝛ kineꝺom upaꝓiꝛe. anꝺ þ ealleꝛ ꝼolceꝛ ꝼꝛiꝺꝓẏꝛꝺe beteꝛe.

Expl. ⁊ ȝehalȝoꝺeꝛ cinȝeꝛ hanꝺȝꝛiꝺ. eꝼen unꝓemme. ꝓæꝺe ȝe nu ꝼoꝛꝺ ꝓoꝓolꝺ laȝan ȝoꝺe ꝼẏꝛþoꝛ. ic ꝓolꝺe ȝiꝼ me to anhaȝoꝺe. haliȝ ꝺꝛihtē ȝemilꝺa uꝛ eallan.

XLV. fol 90, b. To Eallvm Folce.

Incip. Leoꝼan men. unꝺeꝛꝛtanꝺaðaþ æꝓeꝛt. hu micel ðeaꝛꝼ iꝛ eallum Cꝛiꝛtenum mannum þ hẏ heoꝛa ꝼulluhteꝛ ȝeꝛceaꝺ ꝓitan. anꝺ þ hi ꝓihtne ȝeleaꝼan cunnan. anꝺ þæne ꝼæꝛtnæꝺlice healꝺan.

Expl. Ac utan ꝺon ꝛꝛa uꝛ micel þeaꝛꝼ iꝛ habban æꝼne ꝼulne hiht on ȝoꝺ ælmihtiȝne anꝺ ꝓihtne ȝeleaꝼan. ⁊ luꝼian hine oꝛeꝛ ealle oþꝛe þincȝ. anꝺ hiꝛ ꝛẏllan ꝛẏꝛican ꝛꝛa þe ioꝛnoꝛt maȝon (þan habbat þe heoꝛonan ꝓice) abutan ænꝺe. Amen.

XLVI. *Ibid.* To Eallvm Folke.

Incip. Leoꝼan men unꝺeꝓꝛtanꝺaþ æꝓeꝛt hu micel þeaꝛꝼ iꝛ. eallum cꝛiꝛtenum (mannum) þ hi cunnan þ ælc Cꝛiꝛten man ah to cunenne. þ iꝛ Pateꝛ noꝛteꝛ ⁊ Cꝛeꝺan.

Eala uꝛe ꝼæꝺeꝛ þe on heoꝼonum eaꝛt. a ꝛiȝ þin nama ecelice ȝebletꝛoꝺ. anꝺ þin ꝓice ꝺom oꝼeꝛ uꝛ ꝓixhe ꝛimle. ⁊ þin ꝓilla ȝepẏꝛꝺe ꝛꝛa ꝛꝛa on heoꝼonum eac ꝛꝛa on eoꝛþan. ȝeun uꝛ to þiꝛan ðæȝe ðæihpamliceꝛ ꝼoꝛtꝛeꝛ. ⁊ uꝛ ȝemiltꝛa ꝛꝛa ꝛꝛà þe ȝemiltꝛiaþ þam þe þiþ uꝛ aȝiltaꝺ. anꝺ na let þu uꝛ coꝛtnian ealleꝛ to ꝛꝛiþe. ah alẏꝛ uꝛ ꝼꝛam ẏꝼele. Amen. ꝛi hit ꝛꝛa.

Expl. Ðonne ȝeleanaꝺ he hit uꝛ. ꝛꝛa uꝛ leoꝼaꝛt biꝺ on heoꝼonan ꝓice miꝺ eceꝛe bliꝛꝛe abutan enꝺe. Amen.

XLVII. fol. 91. To Mæsse Pröstvm.

Incip. Saceꝛꝺ ꝛcel on hiꝛ ꝛcꝛiꝛ ꝛciꝛe ꝓiꝛlice ⁊ ꝼæꝛlice læꝺan anꝺ læꝛan. þa ȝoꝺcunꝺe heoꝛꝺe. ðe he healꝺ ꝛcel. æiþeꝛ he ꝛcel. ȝe ꝓel boꝺian ȝe ꝓel bẏꝛnian oþꝛum mannum.

Expl. ꝓe þam þe ȝoꝺcunꝺe heoꝛꝺe unꝺeꝛꝼehþ anꝺ naþaꝛ ȝehealꝺan necan. ne hine ꝛẏlꝼne ne þa heoꝛꝺe þe he healꝺan ꝛcolꝺe to ȝoꝺeꝛ hanꝺa anꝺ ꝛẏꝛꝛt ȝit þam þe can ⁊ nele.

XLVIII. fol. 91, b. To Mæsse Preostvm.

Incip. Eala ꝼeala iꝛ þaꝛa. þe ꝛaceꝛꝺ haꝺeꝛ on unꝓiht ȝeoꝛnaþ mæꝛꝛepꝓeoꝛt haꝺeꝛ ꝼoꝛ ȝitꝛunȝe ꝓoꝓolꝺ ȝeꝛcꝛẏna ⁊ na cunnan na þ hi cunnan ꝛceolꝺan be þam ꝛꝛꝓæc ꝛe ꝓitiȝa ꝛꝛiþe eȝeꝛlice anꝺ þuꝛ cꝓæꝺ.

Expl. biteꝓe ꝛcel hit him ꝓẏnþan ꝼaꝓ ȝolꝺen. þ he ꝼoꝛ ꝺeaꝺum mann nimþ. butan he hit miꝺ mæꝛꝛan. ⁊ miꝺ Sealm ꝛanȝe. anꝺ miꝺ ælmeꝛꝛan inlice ꝼoꝛ ȝolꝺe. hali ꝺꝛihten ȝemiltꝛiȝe uꝛ eallan. Amen.

XLIX. *Ibid.* Incipit Ordo Vel Examinatio In Ordinatione Episcopi, *Latinè.*

Incip. Antiqua ſcō rum patꝛum inſtitutio doc& & precipit ut hiſ qui ad ordinem epiſcopatuſ eligitur.

Expl. Ita quoque examinatuſ. & pleniteꝛ inſtructuſ. cum conſenſu monachorum ſiue clericorum & laicorum. a conuentu totiuſ prouinciæ Epiſcoporum. maximeque Archiepī Chriſti aeccleſiæ ab auctoritate. aut præſenſia ordinetur. Explicuit.

L. fol. 92, b. *Multa ſequuntur Saxonicè de Confeſſione & Poenitentia, &c. Officium Confeſſarii.*

1. *Incip.* Ðæt ꝛceal ȝeþencan ꝛe þe biꝺ manna ꝛaꝓla læce. ⁊ heoꝛa ðæꝺa ȝepita.

Fol. 93. 2. Be Synna Lacnvnga.

Incip. Se læte þe ꝛceal ꝛaꝓe punꝺa ꝓel ȝehælen he mot habban ȝoꝺe ꝛealꝼe to. Ne ꝛẏnꝺon nane ꝛꝛa ẏꝼele punꝺa. ꝛꝛa ꝛẏnꝺon ꝛẏn punꝺa.

3. fol.93.b. Be Lapdpa Manna Dædbote.

Incip. Deoplic dædbot bẏð þ læpede man. hiſ pæpna. lecge. ⁊ pealligе bæſtot pibe. and ne beo niht ðæſ oþſte. and pæſte ſpiþe. ⁊ pacige.

4. *Ibid.* Be Dædbotvm

Incip. Dædbota ſyn gedihte on miſlice piſan. Mẏcel man mæg eac mid ælmeſſan alẏſan. ſe ðe þæſne mihte hæbbe þæſne cipcean gode to loſe ⁊ gif hine to onhagie ſẏlle þæſ land to. and læten þæſ tẏn geonge men to. þ ſoſ hine magon þeoþian. and þæſ dæghpamlice gode magon þenian.

Poſt fol 93, folium videtur è libro fuiſſe exſciſſum, Sectionem autem claudunt hæc verba,

Expl. Hpæt mæg he maſne butan þ he tihte to eacan him ſẏlſum ælcne man to ſihte ſpa he geonnoſt mæge.

5. fol. 94, b. Her Cyðon Hv Seoc Man Mot His Fæsten Alysan.

Incip. Mon mæg aneſ dægeſ fæſtan alẏſan mid anum penige. Eac man mæg alẏſan aneſ dægeſ fæſten mid tpam hund ſealma. ⁊ xx. ſealma.

6. *Ibid.* *Modus confitendi peccata.*

Incip. Ðonne man to hiſ ſcriftе gange. þænne ſceal he mid ſpiðe micelan godeſ ecge. and mid micelre eadmodnẏſſe beforan him hine ſelfne aþenian. and hine bidðan þependre ſtefne.

Expl. Seo tpelfte iſ maſtihad ſpa þam ſceaðam peaſð æt criſteſ þpopunga.

LI. fol. 95. Incipivnt Monasteriales Indicia.

Incip. Ðiſ ſindon þa tacna þe mon on mẏnſtre healðan ſceal. þæſ mon æftes negoleſ beboðe ſpigan halðan pile. and geonnelice mid godeſ fultume begẏman ſceal.

Expl. to ðon oðrum on bindan tacne. Explicivnt Monasteriales Indicia.

LII. fol. 98, b. Her Onginð Embe Tſelf Derſyrðan Stanas ⁊ Gimmas Ðe Se Leornvdan In Pocalipsis Ðære Bec.

Incip. Ðæt æreſte gim cẏnn iſ þ blac and grene ⁊ þa hiſ ſẏndon buto to gæðene gemencgeðe ⁊ ſindon on naman Geaſpiſ haten.

Expl. Tſelfta iſ Capbunculuſ haten ſe iſ bẏrnende gleðe gelic.

LIII. *Ibid. De Adamante, Magnete, lapide Asbeſto, Selenite Alexandrio, Stircite, Catholico, Mocrito,* &c.

Init. Sum ſtan iſ ðe Adamanſ hatte. nele hine iſenn ne ſtẏle ne apiht heapdeſ gnetan.

Expl. Se mæg pið ægheẏlcum attre and ðuſte.

LIV. fol. 99. *Praecepta quædam, ex libro (ut videtur) Proverbiorum Salomonis, aut Eccleſiaſtici Syracidis deſumpta.*

Incip. Manna þe pið þa ſẏnfðmẏntaſ þe þu butan gẏlte helðan ne miht healicnẏſ ſẏnfðmẏnta iſ leahtra micelnẏſ. On maſan pite ſe maſa bið gecẏlmeð.

Expl. ne foſhoga ænine. nanne foſlæt þu gelæſne ſnam þe. nan unnot gepite ſnam þe. nan ſnam þe gefcinð gehpoſfe. Ealle gemæne. Eallum ſẏle. ⁊ eallum geeanca.

LV. fol. 100. Qve Svnt Instrvmenta Bonorvm. *Latinè.*

Incip. In primiſ dn̄m dn̄ diligere ex toto corde. ex toto mente. & ex tota uirtute. deinde proximum tamquam ſeipſum.

Expl. Officina uero ubi hæc omnia diligenter operemur. clauſtra ſunt monaſterii. & ſtabilitaſ in congregatione. *Eadem Saxonice.*

Fol. 101. Æreſt man ſceal god luſian oſ ealne heoſtan. ⁊ oſ eallum mode. and oſ eallum mægene. and æftes þon hiſ nehſtan ſpa ſpa hine ſẏlfne.

Expl. On Mẏnſtres Clauſtre gefellnæbenne ſtaðol fæſtnẏſ calle þaſ þenunge man began ſceal. ⁊ geonnfullice ſẏſcean. *Sectio excerpta ex Regula S. Benedicti.*

LVI. fol. 102. Be Gecyrrednysse.

Incip. Hit iſ gefæd on ðam godcundan gefnitum. and ðuſ hiſ gecpeden. Suna ne ẏld þu na þ þu to gode gecẏnſne foſ þon þu naſt hpæt ſe topeapda dæg þe bringeð.

Expl Nu þa ſceal ælc mon þ he to gode gecẏnſne þa hpile þe he mæge þe læſ gif he nu nelle þa hpile þe he mæge. Eft þonne he late pille þ he ne mæge.

LVII. fol. 112, b Be Ðvrðfvnvnge.

Incip. Ne bið nö þam Cniſtenan menn ſceapod ſe fnuma þæſ godan peoncef ac ſe ende.

Expl. Foſ þon ælc man þæt he to god ongинge higige he þ he þ fulfnemman mæge to þon þ he geeaſnian þa ecan mede æt gode.

LVIII. fol. 113. *Exorciſmus pro Pecudibus Faſcinatis.*

Incip. Gif feoh ſẏ unbefangen.

Idem memoratur. p. 110.

LIX. *Ibid.* *Epiſtola Ælfrici ad Sacerdotes.*

Incip Æala ge mæſſe pheoſtaſ mine gebroðra. pe ſecgað eoſ nu þ pe æfne ſæden foſþon þe pe to dæg ſceol dalan ufne ele.

Et poſtea. On þiſum þſim ſpignihtum ge ſceolan ſingan æt gædele beſullan eoſtne uht-ſang ſpa ſpa ſe Antemnæſe tæcð.

Expl. Æftes þam huſel gange. Singað Alleluia. be ſona ⁊ þone ſcoſtan ſealm þæſ mid. Laudate dn̄m omneſ genteſ. Aginnan ſẏðdan ðone Antiphon. Verſele autem ſabbati.

LX. fol. 104, b. Votiva Lavs (*ſive Miſſa*) In Veneratione Sc̄e Marie Virg̅.

Fol. 107. Ad Primam.
Fol. 108. Ad vi.
Fol. 108, b. Ad. xx.
Ibid. Ad Verspervm.
Fol. 109, b *Litania in qua memoratur inter alios* S. Dvnstanvs.
Fol. 110, b. *Orationes ad Deum pro miſericordia ejus, pro Rege, pro Regina, pro Epiſcopo, pro Congregatione, Cœnobii familia, &c. cum aliis.*

LXI. fol. 115. *Regula* S. Benedicti *Latinè, cum interlineata verſione Saxonicâ, cui præmiſſa eſt Imago ipſius ſedentis, & quaſi Regulam ſuam Monachis exponentis.*

In Nomine Dn̄i Nr̄i Ihv̄ Xpi̅. Incipit Re- - - -

Prologvs Patris Eximii Beatissimi Ben - - - - *Incip.*

Incip. Prolog. hlyſtſ eala beaſn bebooa laſeopeſ Auſculta o fili precepta magiſtri

ſ ahylo eaſe heopſtan þinſne.
& inclin . . aurem cordiſ tui

Fol. 118, b. BEATI BENEDICTI ABBATIS. PATRIS EXIMI MONACHORVM MILITVM XPĪ. DE GENERIBVS EORVM VEL VITA.

Incip. ſeopeſ kynna beon ſutol Monachorum quattuor genera eſſe manifeſtum eſt.

Expl. þyncendum þaſ þinc ȝeopenaþ þa ecan. Facientibuſ hæc regna patebunt aeterna.

FINIT REGVLA SCĪ BENEDICTI.

NB. *Super voces Latinas, exaratas eſſe Literas Saxonicas, quæ, quo Ordine conſtruendæ ſunt, oſtendunt.*

LXII. fol. 160, b. *Regulae* S. Fulgentii *Latinè, cum interlineata Verſione Saxonica.*

LXIII. fol. 165, b. DE FESTIVITATIBVS ANNI *Obſervandis, Latinè.*

LXIV. fol. 166. ANNO DOMINICE INCARNATIONIS. DCCC.XVII. Imperii vero glorioſiſſimi Principis Ludovici IIII. IV. Idus Julii, cum in domo Aquiſgrani alatii quæ Littaris dicitur, Abbates cum quamplurimis una ſuis reſiderent Monachis. Haec quae ſequuntur Capitula communi conſilio ac pari voluntate inviolabiliter à Regularibus obſervari decreverunt.

LXV. fol. 171. Æthelwoldus de Conſuetudine Monachorum, *Saxonicè.*

Incip. Hep onginð ſeo endebyrdnyſſe. hu munecum ȝeriſt to healdenne þone negollican þeaſ ȝeond þæſ ȝeareſ on dæȝdeſlicum dagum. and oñ nihtum. A Kalendiſ Octobriſ.

Expl. buton ælcene cnucunge oðde ſtyrunge. oð hit beo eal ȝefylled. and ða ȝeendode. ſingon pateſ noſteſ. and þaſ tpeȝen Sealmoſ. In te dñe ſpeſaui.

Nota Joan. Joſcelini, Liber de conſuetudine Monachorum, qui eſt aut idem quem Æthelwoldus Winton. Epiſcopus cum Coepiſcopis & Abbatibus tempore Eadgari regis Anglorum collegit, (de quo mentionem facit Ælfricus Abbas in Epiſtola ad Egneſhamenſes fratres) aut certe ex eodem eſt deſumptus.

LXVI. fol. 174. *De Monacho defuncto, fragmentum.*

LXVII. fol. 175. *Genealogia & Succeſſio Regum Weſt-Saxonum, Saxonicè.*

Incip. Ða þæſ aȝanȝen ſnam Cniſtes acennednesſe. cccc ſ xciiii. ſintſa ða Ceſdic ſ Cimſich hiſ ſunu coman up æt Ceſdices ofan mið v. ſcipum.

Expl. þa ſenȝ Eadȝaſ to hiſ broðoſ. ſ heold xvi. ȝeaſ. ſ. viii. pucan ſ. ii. niht. ða he ſoſðfeſde. þa ſenȝ Eadpeaſd to Eadȝaſes ſunu ſ healð.

Folium in quo conſcripta eſt hæc genealogia, &c. ætatem dicti Eadwardi ſapit, & ex alio quodam libro (forte ab illo qui inſcribitur TIBERIVS. A. 6.) *avulſum in hoc jam nunc, una cum aliis, compactum, unum librum facit.*

LXVIII. fol. 176. HOROLOGIVM HORARVM BREVE. INCHOAT EN HIC. *Nempe de menſura umbræ, ad horas indicandas, per totum annum.*

Incip. On VIII. KL̄ IAN. ƿ byð on Cniſtes mæſſe dæȝ. byð ſeo Sceadu to undeſne ſ to none. ſeoſon and tpentiȝoſan healfeſ foteſ. and to mið dæȝe ſeopeſ ſ tpentiȝ

Expl. On XIX. KL̄. IAN. bið ſeo ſceadu to undeſne ſ to none. ſeoſon and tpenti fota. ſ to middæȝe fiſ and tpentiȝ.

LXIX. fol. 176, b. ORATIO POST MISSAM IMPLETAM. *Latinè.*

FAVSTINA. A. 9. *Codex membranaceus in Octavo, continens Homiliarum Saxon. Collectionem, poſt Conquæſtum Angl. Scriptum. Quem quidem cod. ab Hen. Ellzinge 6. Octob. 1597. accepit D. Rob. Cottonus. Cod. fol. primum mala manu abſciſſum, pridem reſtituit (ut videtur) D. Matth. Parkerus.*

I. fol. i. DE II. DOMINICA POST THEOPHANIAM.

Nuptiæ factæ ſunt in Chana Galileæ. et erat mateſ Ieſu ibi.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpelleſe cpæð on þæſe Godſpellican ſace. ƿ ȝyſta-þæſon ȝeſoſtene on anum tune. þe iſ ȝeciȝed Chana. on ðam Galileiſcan eaſte. *Vide ſupra, p.* 24.

II. fol. 10. DOMINICA. III. POST EPIPHANIA DNĪ.

Cum autem deſcenderet Ihs̄ de monte. ſecute ſunt eum turbe multe. Et reliqua.

Incip. Matheuſ ſe eadiȝa Godſpelleſe aſſat on þyſſeſe Godſpellican ſæðinȝe. *Vide ſupra, p.* 10.

III. fol. 16, b. DOM̄C. IIII. BE ÐERE HALGAN CLÆNNESSE.

Incip. VRE Hælend Cniſt cyðde ƿ he luſode þa halȝan clænnyſſe on hiſ þeoſum ſſutelice.

Nota Joſcelini. Hæc concio deſumpta eſt ex Epiſtola Ælfrici Abbatis quam ſcripſit ad quendam Sigericum [*Sigeferthum*] EMB CLÆNNYSSE ÐE GEHADODE MEN HEALDEN SCOLEN. i. e. *de Caſtitate quam eos cuſtodire oportet, qui ſunt in ſacris ordinibus conſtituti.* Et Epiſtola incipit hoc modo. Ælfric Abb̄. ȝret Sigefeſð ſneondlic. Me iſ ȝeſæd ƿ ðu ſædeſt be me ƿ ic oþen tæhte on Ængliſcen ȝeſſniten. oðen ancoſ æt ham eoſ tæhð. foſðam ðe he ſſutelice ſæȝð ƿ hit ſeo aleſð ƿ Meſſe-ſneoſtaſ ſel moſ ſiſiȝon. and mine ȝeſſniten ſið cpeðeð ðyſen. Nu ſecȝe ic ðe leoſe men. ƿ me iſ lað to tælan ænne Godeſ ſneond. ȝyf he Godeſ niht dniſð. ac ſe ſculen ſecȝen ſ foſſſiȝien ne duſſen ða halȝe laſe. þe ſe Hælend tæhte. Seo laſe mæiȝ eaðe unc emlic ſemen. Vſe hælend Cniſt cyðde & cætera verba Epiſtolæ ponuntur hic pro tota hac Concione.

IV. fol. 20, b. DOM̄C. V. ET QVANDO VOLVERIS. BE HEOFEN-ƿ ARVM. ſ BEÖ HELƿ ARVM.

Incip. Men þa leoſeſtan. ute ȝehyſnan heſ Godeſ foſð. and ȝelyſan on uſne God. *V. ſup. p.* 129.

V. fol. 22, b. DOM̄C. VI. ET QVANDO VOLVERIS LAR-SPEL BE VRVM DRIHTNE.

Incip. Men ða leoſeſtan. uſe Dnihtne ælmihtiȝ God uſ ſinȝalice meneȝað þuſh hiſ þa halȝan bec.

Vide ſupra, pag. 129.

VI. fol. 26, b.

VI. fol.26,b. Dom̄c. vii. Avd Qvando Volveris. De Verbis Domini.

Incip. Men ða leoꝼeꝛtan. utan ȝeþencan ȝeopne ⁊ on upe ȝeþance þ ꝼeaꝛte healdan. *V. ſup. p.* 129.

VII. fol. 30,b. Dom̄c. In Septvagesima.

Incip. Dꝛihten ꝛæde þiꝛ Biꝛpel hiꝛ Leopninȝ-cnihtum þuꝛ cpeðende. Simile eſt reȝnum celopum homini patri familiaſ. qui exiit primo mane conducere operarioſ in uineam ſuam Et Reliqva De Hælend cpæð þ heoꝼonan þice þæꝛ ȝelic ꝛumum hipeder ealdre. *Vide ſupra, pag* 9. ad hæc verba. Se Hælend cpæð.

VIII. fol.36,b. De Allelvia. (*quare omittitur.*)

Incip. Þe þýlla̋ eop ꝛecȝan be ðiꝛꝛepe ⁊peapdan tide. hpi ꝛeo haliȝe Gela̋unȝe ꝼoplæt on Godeſ Cýꝛican Alleluian ⁊ Glopia in excelſiꝛ Deo.
Vide ſupra, pag. 12.

IX. fol. 39. Dom̄c. In Sexagesima.

Incip. Cum turba plurima conuenirent ad Ihm̄. *&c.*

On ꝛumepe tide þa þa micel mænigu ꝛamod comon to þam hælend. *Vide ſupra, pag.* 12.

X. fol. 44,b. Dom̄c. In Qvinqvagesima.

Aſſumſit Ihs̄ duodecim diſcipuloſ ſuoſ, *&c.*

Incip. Hæꝛ iꝛ ȝepæd on þýꝛum Godſpelle þe pe nu ȝehýꝛdon heꝛ. *Vide ſupra, pag.* 12.

Notandum eſt, inter fol. 50, *& fol.* 51. *ſecundum hodiernam eorum deſignationem aliud olim fuit fol. quod continebat concluſionem ſuperioris hom. & Exordium ſequentis, quæ ſicut in aliis exemplaribus, ſic inſcribitur.*

XI. Dom̄c Prima In Qvadragesima.

Ductuſ eſt Ihs̄ in deſerto a ſpiritu. & reliq.

Incip. Ic polde eop tpahtnian ðiꝛ Godſpell þe man eop nu beꝛopan pæddе.
Sic Expl. ꝛe þe uꝛ ꝼoꝛ ȝýlt mid hund ꝛealdum. ꝛꝛa hpæt ꝛꝛa pe ðoð eapmum mannum ꝼoꝛ hiꝛ luꝼon. ꝛe þe leoꝛað ⁊ pixað á buton ende on ecneꝛꝛe. Amen. *Vide ſupra, pag.* 55.

XII. fol 55. Feria Secvnda.

Incip. Men þa leoꝼeꝛtan. eoꝛ eallum iꝛ cuð þæt þeꝛ ȝeaplica ymbpýne. *Vide ſupra, pag.* 12.

XIII. fol.58,b. Dom̄c. ii. In Qvadragesima.

Egreſſuſ inde Ihs̄. ſeceſſit in parteſ Týꝛi & Sidoniſ. Et Reliqva.

Incip. Dꝛihten Hælend. þpead mid ꝛopdum þæꝛa Iudeiſcra þꝛýþneꝛꝛe ⁊ ȝeleꝼleaꝛte. *V. ſup. pag.*

XIV. fol.62. Dom̄c. iii. In Qvadragesima.

Erat Ihs̄ eicienſ demonium & illud erat mutum. Et Reliqva.

Incip. On þæpe mæꝛan tide þe ꝛe mildheopta Hælend ꝛunode mid mannum. *Vide ſupra, pag.* 31.

XV. fol. 68. Dom̄c. iiii. In Qvadragesima.

Abiit Ihs̄ tꝛanſmare Galilee quod eſt Tiberiadiſ. Et Reliqva.

Incip. Se Hælend ꝛepde oꝼep þa Galileiſcan ꝛæ. þe iꝛ ȝehaten Tibepiadiꝛ. *Vide ſupra, pag.* 32.

XVI. fol. 72. Sermo De Lege Dei In Media Qvadragesimae.

Incip. Men ða leoꝛoꝛtan. pe ꝛæda̋ nu æt Godeſ ðenungum embe ȝeꝛetnerꝛe þæpe ealdan æ.
Vide ſupra, pag. 50.

XVII. fol. 81, b. Secvndvs Sermo De Iosvae. Et De Pvgnis Eivs.

Incip. Moýꝛeꝛ ⁊ Aapon ⁊þa ýldeꝛtan ealdnaꝛ Iꝛꝛaela þeode.
Expl. Hit iꝛ ȝecpeden þ ꝛe ealda Iꝛꝛahela ꝛolc oꝼep pan ꝛeoꝼon þeoda. eahtoþe þæꝛ Phapao. ac hi oꝼep-punnon micele ma þonne þæp ȝenamod þæpon. ꝛꝛa eac ælc þiꝛꝛa heaꝼod leahtꝛa hæꝛ̋d micelne team. Ac ȝiꝼ ꝛe ða modoꝛu acꝛella̋. þonne beő heopa beaꝛn eall adýde. Hpa mæȝ æꝛꝛe on liꝼe, &c. ut in pag.

XVIII. fol. 84,b. De Oratione Moysi In Media Qvadragesima.

Incip. Æꝼtep þam þe Moýꝛeꝛ ꝛe mæꝛa Hepetoga oꝼ Egýpta-lande mid hiꝛ leode ꝼepde. *V. ſ p* 32.

XIX. fol. 93,b. Dom̄c. v. In Qvadragesima.

Incip. Deoꝛ tid ꝼꝛam þiꝛum ꝛpeapdum dæȝe oð ða halȝan Eaꝛtep tide. iꝛ ȝecpeden Cꝛiꝛtep ðopunȝ tid. *Vide ſupra, pag.*

XX. fol. 98,b. Feria. vi. Ante Ramos Palmarvm.

Colleȝerunt Pontificeſ & Phariſæi concilium & dicebant. Quid faciemuſ. quia hic homo multa ſigna facit.

Incip. Dæt haliȝe Godſpel þe ȝe ȝehýꝛdon nu pædon. ꝛeȝð þ þa Biꝛceop-ealdepaꝛ. *Vide ſup. pag.*

XXI. fol. 101, b. Dom̄c. In Die Ramis Palmarvm.

Incip. Cꝛiꝛtep þꝛopuꝛȝ pæꝛ ȝepæd nu beꝛopan uꝛ. *Vide ſupra, pag.* 19. & nota quod inter fol. 101, & 102, deſideratur fol. unum.

XXII. fol. 107. Fer̄. ii. De Passione Dn̄i.

Incip. Dꝛihtneꝛ ðꝛopunȝe ꝛe pilla̋ eoꝛ ȝedaꝼenlice ꝛecȝan on Enȝliſcum ȝepeopde. *V. ſ. p.* 32.

XXIII. fol. 115,b. Fer̄. ii. Evangelivm.

Ante ſex dieſ Paſce. uenit Ihs̄ Bedaniam. Et Reliqva.

Incip. Ge maȝon ȝehýꝛan ꝛecȝan be ðæꝛe apꝛýndnýꝛꝛe þýꝛꝛe halȝan tide. hu ꝛe ælmihtiȝa God and ꝛe mildheopta dꝛihten hælend Cꝛiꝛt. ꝛe anlýꝛend þýꝛeꝛ mannꝛcan liꝼeꝛ hine ꝛýlꝼne to þon ȝeeadmedde.
Expl. Hpæt ꝛe habba̋ þonne mýcele nýd þeaꝛꝼe þ he uꝛ ȝeaꝛꝛe ꝼinde. þite pe ꝼul ȝeaꝛe þ ꝛe ꝛculon on þiꝛꝛe ꝛopulde ȝeeaꝛnian þ ꝛe moton on þæꝛe ænlican Dꝛihtneꝛ bliꝛꝛe ȝeꝼon mid upum Dꝛihtne. ðaꝛ he leoꝛa̋ ⁊ pixa̋ á butan ende on ecneꝛꝛe. Amen.

Poſt fol. hujus Cod. 115. *aliquid deeſſe ſuſpicor, & quæ finem verſus leguntur, alius cujuſdam partem eſſe.*

XXIV. fol.118. Feria. v. In Cena Domini.

Incip. Seȝe̋ on þiꝛum bocum be þæꝛe apꝛupþneꝛꝛe þiꝛeꝛ halȝan ðæȝeꝛ. *Vide ſupra, pag.* 13.

XXV. fol. 125.

XXV. fol. 125. Die Domc Paschæ Resvrrectionē. Dnī De Evangē.

Incip. O(ꝑt) ȝe ȝehẏnꝺon ẏmbe ꝺæȝ Hælenꝺeȝ æꝛniȝt. hu he on ꝺẏȝum ꝺæȝe oꝑ ꝺeaꝺe aꝛiſ. *Vide ſupra, pag.* 13.

XXVI. fol. 130. Sermo De Sacrificio. In Die Paschæ.

Incip. Men þa leoꝑeȝtan. ȝelome eoꝛ iȝ ȝeȝæꝺ embe uꝛeȝ Hælenꝺeȝ æꝛniȝte. *Vide ſupra, pag.*

XXVII. fol. 138. Alivs Sermo De Die Pasche.

Incip. Hit iȝ ȝꝛiꝺe ȝeꝺaꝑenlic ꝥ ȝe on ꝺẏȝum Dꝛihtenlicum æꝛniȝte. ȝum laꝛlice ꝓoꝛꝺ. *Vide ſupra, pag.*

XXVIII. fol.141,b. Fēr. iiii. In Pascha Ebdomada.

Incip. Gelome æteoꝛꝺe uꝛe Dꝛihtē hine ȝẏlꝑne hiȝ leoꝛninȝ-cnihtum æꝑteꝛ hiȝ æꝛniȝte. *Vide ſupra, pag.*

XXIX. fol. 145. Domc. In Octava Paschae.

Cum eſſet ſero die illa una Sabatorum. Et Reliqva.

Incip. Æꝑteꝛ þæȝ Hælenꝺeȝ æꝛniȝte pæꝛon hiȝ Diſcipuli belocene. *Vide ſupra, pag.* 14.

XXX. fol. 150, b. Domc. ii. Post Pascha.

Dixit Ihs̄ diſcipuliſ ſuiſ. Ego ſum Paſtoꝛ bonuſ, &c.

Incip. Ðiȝ Goꝺȝpel þe nu ȝeꝛæꝺ ꝓæȝ. cꝛæꝺ ꝥ ȝe Hælenꝺ cꝛæꝺe be him ȝẏlꝑum. *Vide ſup. pag.* 14.

Expl. Se halȝa Gaȝt mæꝛniȝꝺe Cꝛiȝteȝ mennicnẏȝȝe. ꝓoꝛþan ðe hiȝ ȝiꝑu iȝ on Goꝺeȝ halȝum ꝓunigenꝺe. anꝺ Goꝺeȝ luꝑu iȝ aȝoten on uꝛum heoꝛtum ꝓuꝛh ꝓone ẏlcan Gaȝt ðe iȝ Goꝺeȝ luꝑu oꝑ þam Fæꝺeꝛ. anꝺ oꝑ þam Suna. him ȝẏmle ȝemænæ on anꝛe mæȝen þꝛẏmnẏȝȝe á to ꝓoꝛulꝺe. Amen.

XXXI. fol. 156, b. Domc. v. Post Octav̄.

Incip. Sume men nẏton ȝeꝛiȝ ꝓoꝛ heoꝛa nẏtennẏȝȝe hꝛi Goꝺȝpel iȝ ȝecȝeꝺen. *Vide ſupra, pag.* 16.

XXXII. fol. 162, b. De Fide Catholica.

Incip. Ælc Cꝛiȝten man ȝceal æꝑteꝛ ꝓihte cunnan. *Vide ſupra, pag.* 2.

Notandum eſt, quod inter fol. 168, *& fol.* 169. *deſideratur folium ſingulare; in quo continebatur Concluſio Hom. ſuperioris, & Exordium ſequentis, quæ ſic*

XXXIII. *Expl.* Spa uȝ ȝecȝaꝺ bec ꝥ maneȝa ꝓoꝛ oꝑt ȝebuȝon on enꝺe on heoꝛa ꝓoꝛꝺȝiꝺe to þam ȝoꝺan Helenꝺe. miꝺ anꝛeꝺum ȝeleaꝑan ȝ miꝺ ȝoꝺȝe behꝛeoꝛȝunȝe. ȝ heoꝛa ȝẏnna ȝeanꝺetton and Goꝺ him þa miluȝoꝺe ꝓoꝛ hiȝ micclan ȝoꝺnẏȝȝe. Se eca Dꝛihten uȝ ahꝛeꝺꝺe ȝnam eallum ȝneceꝺnẏȝȝum. anꝺ to ðam ecan liꝑe ȝelæꝺe. Se þe leoꝑaꝺ anꝺ ꝓixaꝺ miꝺ Fæꝺeꝛ anꝺ halȝum Gaȝte á butan enꝺe. ꝓe cꝛeꝺaþ. Amen.

XXXIV. fol. 170, b. Domc. iiii. Post Pascha.

Vado ad eum qui me miſit. Et Reliqva.

Incip. Maneȝa Goꝺȝpel ȝẏnꝺon ȝeȝette to Mæȝȝan oꝑ þæꝛe lanȝȝuman ȝꝓꝛæce. *& vid pag.*

Expl. Uton ꝓoꝛ þẏ ȝeeaꝛnian ꝥ ece liꝑ miꝺ Goꝺe. Ðuꝛh þẏȝne ȝeleaꝑan ȝ ꝓuꝛh Goꝺe ȝeeaꝛnunȝa ȝe ðe ðuꝛh ꝓunaꝺ on ꝓꝛẏnnẏȝȝe an ælmihtiȝ Goꝺ á on ecnẏȝȝe. Amen.

XXXV. fol. 176,b. In Die Sco Ascensionis Dnī.

Primum quidem ſermonem feci de omnibuſ O Theophile & reliqua.

Incip. Lucaȝ ȝe Goꝺȝpelleȝe uȝ manoꝺe on ꝓiȝȝeȝe Piȝtol-ꝓæꝺinȝ ꝓuȝ cȝeðenꝺe. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXXVI. fol. 182, b. Domc. Post Ascensionem Dnī.

Cum autem uenerit Paraclituſ quem ego mittam nobiſ a patre Spm̄ ueꝛitatiſ. Et Reliqva.

Incip. Se Hælenꝺ heꝛ on liꝑe miꝺ hiȝ Halȝum Apoſtolum ȝ miꝺ mannum ꝓuꝛienꝺe *Vide ſupra, p.*58.

XXX. fol. 186. In Die Sco Pentecosten.

Incip. Fꝛam þam halȝan Eaꝛteꝛlican ꝺæȝe ȝẏnꝺ ȝetealꝺe ꝓiꝑtiȝ ꝺaȝa to þẏȝum ꝺæȝe. *V. ſup. p* 3.

XXXVIII. fol. 192,b. Eodem Die De Evangelio.

Siquiſ diliȝit me. mandata mea ſeruabit. Et Reliqva.

Incip. Iohn̄ ȝe Goꝺȝpelleȝe þe þiȝ Goꝺȝpel aꝑꝛat. ȝæꝺe ꝥ ȝe Hælenꝺ heꝛ on þiȝum liꝑe. *V. ſ. p.*

Cleopatra. B. 13. *Codex membr. in Octavo plurimos complectens Tractatus Saxonice & Latine diverſis manibus ſcriptos, & in unum vol. ſimul compactos.*

I. Pag. 1. (*Homil.*) In Die Ivdicii.

Incip. Leoꝑan men. utan ꝺon ȝꝓa uȝ ðeaꝛꝑ iȝ. beon ȝꝓiꝺe ȝemẏnꝺiȝe uꝛe aȝenꝛe ꝺeaꝛꝑe. *V. ſ. p.* 35.

II. Pag. 12. Domc. ii. Post Pascha.

Dixit Ihs̄ diſcipuliſ ſuiſ Ego ſum paſtoꝛ bonuſ. bonuſ paſtoꝛ animam ſuam ponit pro ouibuſ ſuiſ. & reliqua.

Incip. Ðiȝ Goꝺȝpel þe nu ȝeꝛæꝺ ꝓæȝ cꝛẏꝺ ꝥ ȝe Hælenꝺ cꝛæꝺe be him ȝẏlꝑum. *Vide ſupra, pag.* 14.

III. Pag. 23. Incipit Liber Catholicorvm Sermonvm Anglice In Anno. Primvs Sermo De Initio Creatvre. Qvando Volveris.

Incip. An Anȝin iȝ ealnа ꝓinȝa ꝥ iȝ Goꝺ ælmihtiȝ. he iȝ onꝺꝑnuma anꝺ enꝺe. *Vide ſupra, pag.* 1.

IV. Pag. 59. De Dedicatione Ecclesiae.

Incip. Leoꝑan men. Ic ꝓẏlle eoꝛ nu cẏꝺan ẏmbe Cẏnic mæꝛniunȝe. ꝥ ȝe þe ȝeonꝛoꝛ unꝺeꝛiꝛtanꝺan maȝan hu man Cẏniican ꝓeoꝛꝓian ȝcẏle. þe Goꝺ ȝẏlꝑum to loꝑe anꝺ to ꝓuꝛðmẏnte ȝehalȝoꝺ biꝑ.

Expl. ȝ ꝥ iȝ ȝꝓiꝑe nihtlice ȝ ꝓeaꝛꝑlic ꝺom. anꝺ ȝoꝺe ȝecȝeme. ȝ ȝe þe þæne ꝺom ȝehealꝺeꝺ. he ȝeeaꝛnaꝺ himȝẏlꝑum ꝓitoꝺlice ꝺom þæne betȝt æt þam þe on heoꝛenum leoꝑaꝺ anꝺ ꝓicxaꝺ in ealna ꝓoꝛulꝺa ꝓoꝛulꝺ á butan enꝺe. Amen.

V. Pag. 73.

V. Pag. 73. LECT̄. SCD̄M LVCAM.

Dixit Ihs̄ discipulis suis. Ego mittam promissum patris mei in uos, &c.

BE BISCOP-HADVM.

Incip. Leofan men. Se halga Godspellere Lucas gesyhðe on his Godspelle. *V. s. p.* 30.
Expl. And þe pillað læran manna gehwylcne þ he huru æfre. ænne God lufie. þealdend and þyhtan eallra gesceafta. Ðam symle sy los 7 þyhtmynt æfre to poplode. AMEN.

VI. Pag. 85. DOMINICA ANTE ROGATIONVM.

Incip. Men þa leofestan. us gedafenað æfest. þ we gemunan 7 gehreccan be Gode ælmihtigum. *Vide supra, pag.*

Accurate & pulchre conscriptæ sunt Homil. superiores, paullo ante Conquæstum Angl.

VII. Pag. 111. PROMISSIO REGIS.

Incip. Ðis gewrit is gewriten stæf be stæfe be þam gewrite þe Dunstan Arceb̄ sealde unum Hlafonde æt Cingestune. *Hanc Promissionem Regis sive Jusjurandum edidit Saxonice cum sua Versione Latina, in Præfatione ante Institutiones Grammaticas Anglo-Sax. & Mœso-Goth Oxoniæ Impressas A. D.* 1689. *D. Georgius Hickesius, de Litteris Septentrionalibus optimè meritus.*

VIII. Pag. 14. *Desideratur Rubrica, quæ in al. Cod.* DOM̄C. V. POST OCTABAS PASCHAE.

Incip. Sume menn niton gerisse for heora nytenysse hwi Godspel is gecweden. *Vide supra, pag.* 16.

Præter unam pagellam, deest tota Hom.

IX. Pag. 15. *Conclusio Homiliæ cujusdam Saxonicæ, quæ sic*

Expl. ðurh sybbgelegena. 7 þurh mistlice forligenu. and eac synd þurh aðbrycas 7 þurh peodbrycas forlogen and forlogene ma þonne sceolde. Ac uton gerpican geonne unrihtes. 7 riht God þingian sra þe geonnost magon. He us gefultumige þurh his mildheortnesse sra his sylla sy. Amen.

X. *Ibid.* Hes is se Geleafa 7 Gebed. 7 Bletsung læredum mannum þe þ Leden ne cunnon.

Pater noster on Englisc.

Incip. (Ð)u une Fæder, &c. quam Orat. statim excipit Symbolum Apostolorum, Saxonicè.

XI. INCIPIT VITA SACRAE COMMEMORATIONIS. BEATI SCILICET DVNSTANI ARHCYPRÆSVLIS.

Incip Cum multorum temporum à vero cultu xp̄i-anæ religionis transissent curricula.
Expl. cui est honor & imperium. uirtus & potestas. una cum patre sc̄o q; sp̄u. in sc̄la sc̄lorum amen. EXPLICIT VITA SC̄I DVNSTANI ARCHIEPİ ET CONFESSORIS.

Primo hujusce Tractatus fol. habentur sequentes adnotatiunculæ, viz.

Hunc librum cujus autor, ut apparebit, lector, claruit tempore ipsius Dunstani de quo agit, reperi inter veteres libros manu scriptos Monasterii Augustinensis Cant. anno dñi 1565. Mens. August.

Joañ. Josselinus.

Ibi hunc ipsum librum a Gulielmo Malmesburiensi repertum esse; ex libro ejusdem de antiquitate Glastonienſis Monasterii apparet.

Ja. Usserius.

De Reliquis hujusce Libri Latine Scriptis, consulat Lector Catal. D. Tho Smithi.

VESPASIANVS. D. 14. *Cod. membr. in Octavo partim Lat. partim Saxon. diversis temporibus scriptus, in quo continetur, ut sequitur.*

I. fol. 1. ORATIO (*Latina*) DE SCA̅ MARIA MATRE DNİ.

II. *Ibid.* ORATIO DE SC̄O. THOMA, *Archiepiscopo, Lat. quæ binas Orationes, super paginam olim vacuam, scripsit non nemo, haud multo post ejusdem Thomæ Stragem. Has excipit Farrago multarum rerum, Saxonicè, seu potius Normanno-Saxonicè, quas aliquis, ex variis libris (ut verisimile sit) excerpens, in proprios usus una congessit.*

III. fol. 1,b. *Excerpta ex Hom.* DE INITIO CREATVRÆ.

Incip. An anginn is ealra þinga. þ is God ælmihtig. He is ordfruma 7 ende. *Vide supra, pag.* 1.
Expl. God þa hine gebrohte on Neorxna wange 7 hine þær gelogode. ac he feallð þurh deofles swicdome ut adræfð.

IV. fol. 3, b. EMB CLÆNNYSSE ÐE GEHADEDE MÆN HEALDEN SCYLEN.

Incip. Ælfric Abbod gret Sygefyrðð fneondlice. Me is gefæd þ ðu fædest. (*Vide supra, pag.*) præter lineas 8. reliqua exscinduntur, nempe folia 4, 5, 6, 7, 8, 9, & 10.

V. fol. 11. *Præcepta Moralia.*

Incip. Mann sceal þurh his modes snotternysse hine sylfne gegladian to pisse lare. Ne beo þu to slæpel ne to idel georne. forþan þe slæp and idel fedeð unðeawes 7 unhæle þæs licaman.
Expl. Ne nym þu medsceattes for heo ablændeð þisra manna gesðancas. 7 wændeð unhtbisra forð.

VI. fol. 14. *De Deo, de Creatione, anima hominis,* &c.

Incip. An scyppend is ealra þinga gesceopenlicne 7 ungesceopenlicne. and se sculen on hine geleafen forþan þe he is soð God 7 ane ælmihtig se ðe næfre ne ongann. ne nan angin næfde.
Expl. Nu hæfð heo forþy Godes anlicnysse on hire. forþan þe heo hæfeð þry þing on hire untodælendlice sylfcende.

VII. fol. 15,b. DECALOGVM MOYSI. *sive in illum brevis Expositio.*

Incip. Se sculen cunnen gemyndelice 7 mannen eac secgen. þa ten ælice forð þe God tæhte Moyren.
Expl. þas gesettnysse bebeað God þan folca þe undes Moyses æ pæron. and us þe nu synden. æfter Xp̄es acænnednysse.

VIII. fol. 17. DE. XII. ABVSIVIS. SCD̄M DISPVTATIONEM SC̄I CIPRIANI MARTYRIS.

Incip. Nu synd twelf Abusiua. þ synd twelf unþeawes þe se eor secgeð on Leden. and sy·ðden on Englisc. *Vide supra, pag.* 39.

IX. fol. 23. DE. VIII. PRINCIPALIBVS VICIIS.

Incip. Nu synden ehte heafod lehtres þe us onpinneð spise. An is gecweden Gula. þ is Gifernysse on Ænglisc.

Expl.

Expl. Seo ȝeþohte ænȝlef to atelicen deoflen. and ðone mann macaþ eac ȝyf he modeȝaþ to fyfe. þæf deofles ȝefeþe þe feoll æn þuſh heo.

X. fol. 24. De. viii. Virtvtibvs.

Incip Nu fyndon ehte heafod mæȝna. þa muȝen ofeſſyrðen þa fonefæde deoflen. þuſh Dſihtenef fylfte. An if Tempeſantia. þ if Gemetefunȝ on Enȝliſc.

Expl. Fe muȝen þuſh Godef fylft þa fneondlice lehtneſ mid ȝecampe ofeſſinnen. ȝyf pe chenlice fihteð ⁊ habbeð uf on ænde þone ece funðment. á mid ȝode fylfen ȝyf pe fyncað nu heſ.

XI. fol. 25, b. Of. S. Iohē Baptistæ.

Incip. Se Godfpelleſe Lucaf afnat on Cnifteſ bech beo acænneðnyſſe Iohēef þæf Fulhteneſ. (*Vide ſupra, pag.* 4.)

Expl. Ne ðanc he finef ðnænc ne nanef ȝemænȝeðef pæten ne ȝebnopenef. ofet hine fedde ⁊ fude hunig. ⁊ oðre paclice ðinȝ.

XII. fol. 27. In Festo Scī Petri Aplī.

Venit Ihs̄ in parteſ Ceſaree Philippi. ⁊ rel.

Incip. Matheuf fe Godfpelleſe afnat on þæſe Godfpellice ȝefetnyſſe þuſſ cpeþende. (*Vide ſupra, pag.* 4.)

Expl Ic betæce þe heofon nicef cæȝen. ⁊ fſa hpæt fſa ðu bintſt on eorðen. þ bỳð ȝebunden on heofone. ⁊ fſa hpæt fſa þu unbinſt on eorðen. þ bỳð unbunden on heofonen.

XIII. fol. 27, b. Of Iacobe Iohannes Broðer.

Incip. Ðæt Iudeiſſce folc bnohte þan hundnedef ealdnen feo. forþỳ þ heo morten Iacoben fſa ateon fſa heo polden ⁊ he heom þæf leafe fealden.

Expl. Iofiaf peaſð þa fullfnemod on ȝeleafen unef Dſihtenef Hælendef Xpef̄. ⁊ on ænne time famod mid ðan Apoftole ȝemaſtỳnod peaſð. and fenden fſa to Dſihtene to heofone nice. Ðan fỳ puldon and puſðmỳnt á on ealna punlde punld. Amen.

XIV. fol. 31. vi. Kl̄. Avg̃. Sc̄orvm Septem Dormientivm.

Incip. Fe fỳlla ð eof eac ȝeneccen fcontlice þ nu æftef tpam dæȝen if ðæne feofan Slæpenan ȝemỳnd. *Vide ſupra, pag.*

XV. fol. 32, b. Kl̄. Avgvsti. Ad Vincvla Scī Petri Aplī.

Incip. Lucaf fe Godfpelleſe uf fæde on þiffef Pifol-nædinȝe. þ Hænodef Kinȝ. *Vid. ſup. p.* 4.

XVI. fol. 34. Dom̄c. xi. Post Pentecosten.

Cum appropinquaret Ihs̄ Ierlm̄. ⁊ reliqua.

Incip. On fumefne tide pæf fe Hælend fafende to Ieſuſalem. þa þa he ȝenealæhte þæne ceaftne. *Vide ſupra, pag.* 5.

XVII. fol. -- Dom̄c. xii. Post Pentecosten.

Dixit Ihs̄ ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam iuſti. et aſpernabantur ceteroſ. Parabolam iſtam. ⁊ reliq.

Incip. Dſihten fæde þiff Biȝfpell beo fumen mannen þe on heom fylfen tnyſſpedan þ heo nihtfife pæſon. (*Vide ſupra, pag.* 5.)

Expl. Feale fe mihten fecȝan beo fſylcen leafe Godden ⁊ hpu bifemæſfulle heo pæſon. and heofa bifȝenȝaf tỳhten to eallen fnacodnyſſen. and to endleafen mofðdæden. mancỳn dfỳlden. oððæt fe Hælend Cnift to ðyffen life becom.

XVIII. fol. 44, b. In Assvmptione Sc̄e Marie

Incip. Ieſonimuf fe halȝe Sacefd afnat ænne pifol beo fofðfiðe þæne eadiȝen Mafien. (*V. ſ p.* 25.)

Expl. Ðef Pifol if fſỳðe manifealð uf to ȝeneccene. and eof fſỳðe deop to ȝehenene. Nu ne onhaȝeð uf na fſỳðef beo ðan to fpecane Ac fe fỳlleð fume oðfe tnỳmminȝe beo ðæfe mænen Godef modef ȝeneccen to eoffef betenunȝe, &c. -------- heo fỳlf mid mỳcelan fuldfe him to com. ⁊ cpæð þ heo him ȝeðinȝod hæfde pið þone heofonlice deme hife aȝene ⁊ une.

XIX. fol. 50, b. Omelia.

Incip. Menn þa leofefte. hfilon æf fe ȝefehten eof þone Pifol þe fe halȝe Ieſonimuf fette beo fofðfiðe þæne eadiȝen Mafien Xpef̄ modef. (*Vide ſupra, pag.* 17.)

Expl. Ac þa ȝeleaffulle lafðeäfef Auȝuftinuf. Ieſonimuf Gnefofiuf. ⁊ æiȝhpỳlce oðfe þuſh heofa pifedom heo topunpen. Sỳnd fſa þeh ȝet þa dpollice bec æiȝðef ȝea on Leden ȝea on Enȝliſc. ⁊ heo fæðeð unȝefæde mæn.

XX. fol. 53. *De morte Juliani Apoſtatæ.*

Incip. Fe fỳlleð eof ȝeneccen beo ȝeændunȝe þæf afleafen Godef pifðefafacan Iulianef. Sum haliȝ Bifcop fæf Baſiliuf ȝehaten. fe leofnode on anne fcole. ⁊ fe ilca Iulianuf famod.

Expl. Spa fſa æȝhpỳlc mann puneð on faple and on lichame on mann. fſa if Cnift God and mann an Hælend. Se þe leofeð ⁊ nixeð mid fæden ⁊ halȝen ȝafte on eallne punlde punld. Amen.

XXI. fol. 55. iiii. Kl̄. Septembr̄. Passio Scī Iohīs Baptiste.

Miſit Henodef ⁊ tenuit Iohēm. Et Reliq.

Incip. Maficuf fe ȝodfpelleſe afnat on Cnifteſ bec beo þan mænen Fulheſe Iohēe. *Vide ſupra, p.* 41.

XXII. fol. 62, b. *Lectio ex Evangelio ſecdm̄ S. Matthæum petita.*

Incip. Se Hælend cpæð on hif Godfpelle. þonne fe unclæne ȝaft ȝæð ut of þan mænn. þænne fæð he fonifende on unfæteſiȝen ftofen. fecende him neſte. ac he foðlice ne finte.

XXIII. fol. 63. In. xi. Kl̄. Octobr̄. De Scō Matheo Apostolo.

Incip. Se Godfpelleſe Matheuf þe fe to dæiȝ punðiȝeð afnat beo him fỳlfen hpu fe Hælend hine ȝeceaf to hif ȝefefnæden. *Vide ſupra, pag.*

XXIV. fol. 65. In. iii. Kl̄. Octobr̄.

Acceſſerunt ad Ihm̄ diſcipuli dicenteſ. Quiſ putaſ maior eſt in regno celorum. Et rel.

Incip. Ðiff dæȝðelice Godfpell cỳðð þ Dſihteneſ leofninȝ-cnihteſ to him ȝenealæhton ðuf cpeðende. La leof. Hpa if fofmæft manna on Heofone nice. Se Hælend þa him to clỳpode fum litel cild. ⁊ het ftanden heom to middef. ⁊ cpæð.

Expl. þ if ȝedon beo Godef fandunȝe. þ fe mæſe heofonlice ænȝel beo finȝallice Cnifteſna manna ȝefỳlfta on eorðan. ⁊ ðifȝene on heofone to þan ælmihtiȝan Gode. fe þe leofað ⁊ nixað a on ecnyſſe. Amen.

XXV. fol. 69, b. *Nota de Dei Electis & Reprobatis, Saxonicè.*

XXVI. *Ibid. Locus ex S. Auguſtino de lege Dei implenda.*

XXVII. fol. 70. *De Viſionibus S. Joannis Evangeliſtæ & Danielis Prophetæ Saxonicè, in quibus Deus Pater & Filius albis veſtibus induti, zonaque aurea pectora cinctis repræſentantur.*

Incip. Ioanneſ ſe Godſpelleſe on hiſ ġaſtlicen ġeſihðe. þone Hælend ġeſeh ſýððen he to Heofone aſtah mid Alben ġeſcnýdne oð þa ancleopen. and mid ġýldene ġýrdle hiſ breoſt þæſ beġýrd.

XXVIII. fol. 70, b. *Conſideratio kalendarum Januarii, ſecundum ſingulos totius hebdomadæ dies.*

Incip. Ðonne ſoſme ġeareſ dæiġ býþ Sunnen-dæiġ. hit býð ġod pintep.
Expl. Ðonne hit býð Sætepdæiġ. hit býð ſcuſſah pintep. and pindiġ Læinten. ⁊ ealle þæſtmeſ ýfeleſ ġeſendе. ſcep cpelleð and ealde mænn.

XXIX. fol. 71. *De Antichriſto.*

Incip. Hit ſæiġð on halġen bocan. þ æfteſ ġeaſan ýmbſýne ſſa ġeſuſðen ſcule þ ealle middaneaſd mid hæðenſa þeode ġeðſýnġe hý. and mid heonðan hæftnýſſe. ſſa ſſýðe ġedſiecceð ⁊ ġedſieſed ſuſðeð.
Expl. Mid þan he þonne mænde þæſ ſceondeſ oſeſhýde. þe on heom ſixiġeð. ⁊ on eallen midden eaſde. býð ſſiðe mycele unġeðræſnýſſe ⁊ þſiahlice ſiten on manna beaſnen.

XXX. fol. 72, b. D M̄ C. II. In Adventv D N̄I.

Erunt ſigna in ſole & luna ⁊ ſtellif. et Reliqua.

Incip. Se Godſpelleſe Lucaſ aſſat on þýſſen dæiġðeſlicen Godſpelle. þ uſe Dſihten pæſ ſpecende þýſſen ſoſden to hiſ Leoſſniġ-cnihten.
Vide ſupra, pag. 8.

XXXI. fol. 77, b. S C̄ D M Math M̄.

Videnſ turbaſ Ihs̄.

Incip. Ðæt haliġe Godſpell þe nu lýttle æſ æteſonen eoſ ġeſæðd pæſ. *Vide ſupra, pag.* 8.

XXXII. fol. 82. *Lectio ex Evangelio ſecundum D. Joannem.*

Incip. Ioh̄eſ ſe Godſpelleſe aſſat hpu ſe Helend ſpæc to hiſ Leoſſniġ-cnihtum. ⁊ cpæð. Ne beo eoſeſ heoſte ġedſieſed. Ge ġeleſeð on God. beleſeð eac on me.

XXXIII. fol. 82. De Resvrrectione D N̄I.

Incip. Ðæſ dæiġeſ þe uſe Hælend ſoſ uſe aleſednýſſe ġeðoleðe Pine on þæſ halġen noðe. þa pæſ þæſe neh ſum peſe ſtandende. ſe pæſ Ioſeph ġenemned. ⁊ he pæſ ġod peſe ⁊ nihtpiſ.
Expl. Nu leoſe Caſeſe ne ġeleſ þu na þæſe Iudea leaſunġe. ſoſþan þiſſ iſ eall ſoð þ hit ſſa iſ ġeſoſden. Seo Dſihtene loſ. and deoſle ſaſeġe. Amen.

Tractatus hic, eſt Abbreviatio Pſeudo-Evangelii Nicodemo adſcripti.

XXXIV. fol. 95, b. *Excerpta ex Legatione fabuloſa Nathanis Judæi ad Tiberium Cæſarem.*

Incip. On Tibeſieſ dagen þæſ mycele Caſeſieſ. hit ġelamp binnen lýttle ſpæce æftеſ ðan ðe Cſiſt ahanġen pæſ. Þ ſum æðele mann ſeſ þæſ name pæſ Tſiuſ.
Expl. Ðiſſ ſýnd þa ġedone þinġ þe beo upen ælmihtiġe Hlaſoſiðe Godeſ ſune ġedone þæſon. ðan ſeo loſ ⁊ ſille ⁊ þýſtomýnt ſæðeſ ⁊ ſune and þan halġan ġaſte. á á butan ænde. Amen.

XXXV. fol. 97. *Signa præcedentia ultimum Judicium.*

Incip. On þan nextan ſiftene dagen beforen domeſ-dæġe. ſculen ġepuſðen foſnetacnen þe bodieð and tacnieð þone ſtýſſnlicne eġe ðe God ſceapeð þan anleaſen þone he demen ſceal ſſihtpiſen and unſſihtpiſen.
Expl. On þan ſiftenðe dæiġe cumð flod and ġeſſýleð þa æſſcen. and beſrencð ealle þa unclænýſſen into þæſe eoſðe deopnýſſe. ſſa þ on midden-eaſde ne belæfð naht unclæneſ ġeſræne.

XXXVI. fol. 98, b. Embe Ðvnrie. *ſive Tonitruum Conſideratio ſecundum ſingulos anni Menſes.*

Incip. On Ianuaſiuſ monðe ġýſ hit ðunſieð. hit bodeð toſeaſd mycele ſſindeſ. and ſel ġeſænde eoſðe ſræftme ⁊ ġeſiht.
Expl. On Decembſe. hit bodeþ ġod ġeaſ on tilðe. and ſſibb and ſehte.

XXXVII. fol. 99. *Capita quædam Theologica, excerpta ex libro Alcuini [Albini] ad Guidonem Comitem.* viz.

De Scientia.

Incip. Æſeſt ealſe þinġen æiġhpylce mæn iſ to ſecene hpæt ſeo ſe ſoðe ſiſedom.

Ibid. De Fide.

Incip. Ac þeoſ oncnapeðnýſſe þæſe Godcunðnýſſe.

Fol. 99, b. De Caritate.

Incip. On eallen Godeſ bebodan ſeo ſoðe luſe hæfþ þone ealdoſdom.

Fol. 100, b. De Spe.

Incip. Se æðele þeode laſðeaſ he foſeſette on þneo ſiſen uſe ſaſlen neod ðeaſfhce.

Fol. 101. De Scriptvrarvm Lectione.

Incip. Seo ſræðinġ Haliġſe Geſſnitan iſ oncnapenýſſe þæſe ecen eadiġnýſſe.

Fol. 101, b. De Pace.

Incip. Se Hælend þa þa he on heofone aſteah.

Fol. 102, b. De Misericordia.

Incip. Milðheoſtnýſſe iſ ſſýðe hehlic ġod.

Fol. 103, b. De Indvlgentia.

Incip. Dſihten cpæð on hiſ Godſpelle. foſġýfeð. ðonne býð eoſ foſġýfen.

Fol. 104, b. De Pacientia.

Incip. Hit cpeðð on þan Godſpelle. ðuſh eoſeſ ġeðýld ġe muġen habban eoſeſ ſaple hæle.

Fol. 105, b. De Hvmilitate.

Incip. Spýðe eaſe ſe maġen oncnapen on Dſihteneſ ſoſdan.

Fol. 107. De Compvnctione Cordis.

Incip. Seo onbſiendnýſſe þæſ manneſ heoſtan.

Fol. 108. De Confessione Peccatorvm.

Incip. Gelomen uſ læꝛeð ꝧ haliȝe ȝeꝛꝛniꝛ ꝧ ꝛe ſlcon to ðan læceꝺome.

Fol. 109, b. De Penitentia.

Incip. Ðæꝛe ſoðen ðæðbote mæiȝn ꝛe Hælenð ſýlf on hiſ Goðſpelle æꝛteoꝛðe.

Fol. 110, b. De Conversione Ad Devm.

Incip. Hiꝛ iſ ȝeꝛæðð on ꝧan Goðcunðen ȝeꝛꝛniten.

Fol. 112. De Timore Dn̄i.

Incip. Goðeſ eȝe iſ ꝛe fꝛume ꝛiꝛeðom.

Fol. 113, b. De Ieivnio.

Incip. Ðæt býþ fulfꝛemeð fæꝛten ꝧe mið ælmeſſen.

XXXVIII. fol. 114. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Oft hꝺonlice ȝe leſðe mænn ⁊ ſmeȝeð mið heoꝛa ſtunten ȝeſcaðe. hꝺý ꝛe ælmihtiȝe Goð æfne ȝeðafiȝen ſolðe ꝧæt ꝧa hæðene hiſ halȝen mið ſtiꝧen týntneȝen acꝛellen moſten.

Expl. he ne mæiȝ uſ ætbꝛeðen uꝛne ȝeleafe ne ꝧ ece liſ. ȝýf ꝛe uſ ſýlfe mið aȝene ꝓille ne ſoꝛfæꝛeð. Se ſoðe Dꝛihten uſ afeðde fꝛam eallen fꝛaconnýſſe. ⁊ to ꝧan ecen liſe ȝelæðe. ꝛe ꝧe leoſeð ⁊ ꝛixeð. á buten ænðe. Amen.

XXXIX. fol. 118. S. Fvrsevs Gesihðe.

Incip. Mæn ꝧa leoſeſte. Pauluſ ꝛe Apoſtel eallꝛa ꝧeoðe laꝛðeoꝛ afꝛat beo him ſýlfen. *V. ſ. p.* 36.

XL. fol. 126. Of Drihtelme.

Incip. Beða uꝛe laꝛðeoꝛ afꝛat on ꝧæꝛe bech ꝧe iſ ȝehaten Hiſtoꝛia Angloꝛum. (*Vid ſup. pag.* 2.)

Expl. Eac ꝛe halȝe Papa Gꝛeȝoꝛiuſ afꝛat on ðæꝛe bec Dialoȝoꝛum hꝺu micele ꝛeo haliȝe mæſſe maneȝan fꝛeomeðe. Seo boc iſ on Enȝliſc aꝛenð. on ꝧan mæiȝ æiȝhꝺa beo ꝧýſſen ȝenihtſumlice ȝeheꝛen ꝛe ꝧe heo oꝛeꝛꝛnæðen ſýle. ȝýf he ꝧ anðȝit unðeꝛſtanðen cann.

Hic ſermo videtur excerptus ex duobus, ſc. ex illo de Drihthelmo, & ex alio de efficacia Miſſæ.

XLI. fol. 131. *Deſideratur Rubrica* (*forte* In Letania Maiori.)

Incip. Goð ſꝛæc to ann ꝓiteȝe ꝧe ꝧæſ Ionaſ ȝehaten. fꝛaꝛ to ꝧæꝛe býꝛniȝ Niniuen.

Expl. ⁊ ꝧuꝛh ꝧ ſtꝛanȝe fæſten heom ȝemiltſoðe Goð anð nolðe heo foꝛðon ſꝛa ſꝛa he æꝛ ða tꝛa buꝛhfaꝛe Soðomam ⁊ Gomoꝛꝛham foꝛ heoꝛa lehtnen mið heofonlice fýꝛe foꝛnbæꝛnðe. ſꝛa ſꝛa ꝧe eoſ ȝeneccan muȝen.

XLII. fol. 132. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Soð iſ to ſecȝene. ꝧa ꝧa ꝧýneceð on Goðeſ ꝓille ða bucumeð on mýꝛhðe. Ðæt Goðſpell cꝛeðð. Ælc ꝧæꝛe ꝧe foꝛlæt foꝛ mine name fæðeꝛ oððe moðeꝛ. ȝebꝛoðꝛe oððe ȝeſuſtꝛe. ꝓiſ oððe beaꝛn. lanð oððe ȝebýtle. beo hundfealðen him býð foꝛȝolðen. ⁊ he hæfð ꝧæꝛ to ecan ꝧ ece liſ.

Expl. Iſ nu foꝛꝧý munec haðeſ mannen mið mýcelꝛe ȝeoꝛnfulnýſſe to foꝛbuȝene ꝧaſ ýfele ȝebuſnunȝe. ⁊ ȝeefenlæcen ꝧan Apoſtolem ꝧ ꝧe mið heom anð mið Goðe ꝧ ece liſ habben moten. Amen.

XLIII. fol. 134. For Bisne Of Iob.

Incip. Mine ȝebꝛoðꝛe ꝛe ꝧæðeð nu æt Goðeſ ꝧenunȝe beo ꝧan eaðiȝen ꝛeꝛe Iob. *V. ſup. pag.* 16.

XLIV. fol. 140, b. Of Seinte Neote.

Incip. Mæn ꝧa leoſeſte. Se ꝓýlleð eoꝛ cýðen beo ſumen ðæle emb ꝧýſſen halȝen ðe ꝛe to ðæiȝ ꝓunðiȝeð. ꝧ eoꝛeꝛ ȝeleafe ꝧe tꝛumꝧe ſeo. foꝛ ꝧam mancýnn behoſeð ȝoðcunðꝛe laꝛe ꝧæt heo ꝧuꝛh ꝧa muȝen to liſeſ ꝓeȝe becumen.

Expl. Vten nu biðden ȝeoꝛnne Seinte Neoten anð oðꝛe halȝen. ꝧ heo uꝛe ꝧinȝeꝛeſ beon to ðan heoſon Kinȝe. ꝧ ꝛe næfꝛe ealleſ to ýfelne time ne ȝebiðen on ꝧiſſen eaꝛmen liſe ⁊ ꝧ ꝧe moten æftefeꝛðiꝛðe to eceꝛe ꝛeꝛte becumen.

XLV. fol. 145, b. Sermo In Festis Sc̄e Marie Virginis.

Incip. Se Goðſpelleꝛe Lucaſ ſæiȝð on ꝧiſſen Goðſpelle. ꝧ ꝛe Hælenð com in to ſumen cæſtele ⁊ ſum ꝓiſ hine unðeꝛfenȝ into hiꝛe huſe ꝧæꝛe ꝧæſ to name Martha. Seo hæfðe ane ſuſteꝛ ðe ꝧæſ ȝenæmð Maria.

Expl. Maria ꝧæſ læſſe Iacobeſ moðeꝛ. ⁊ Maꝛia ꝧæſ maꝛe Iacobeſ moðeꝛ. anð Iohanneſ ꝧæſ Goðſpelleꝛe. ⁊ Maꝛia ꝛeo Maȝðaleniſſce ſohten uꝛne Dꝛihten mið ſmeꝛiȝeleſ inne hiſ ðꝛuȝe ꝧa ꝧa he bebýꝛiȝeð ꝧæſ.

XLVI. fol. 152. *De Iſraelitarum Captivitate & liberatione, deque ejus rei ſignificatione myſtica.*

Incip. Ꝛe ꝧæðeð on bocan ꝧ Nabuȝoðonoſoꝛ ȝeheꝛeȝoðe Ieꝛlm̄. anð ȝenam ꝧ Iuðeiſce ſolc ðe he ꝧæꝛ ſanð ⁊ læðde heo to hiſ buꝛh Babilone.

Expl. Seo elðe ðe ꝧe nu lýtle æꝛ embe ſꝧæcon. iſ ȝetealð be ꝛeoſoꝛ ðuſenðe ȝeaꝛen ꝧe aȝane ſcule beon æꝛ ꝧeſ miðden-eaꝛð ȝeændiȝe. ſꝛa ſꝛa hit afꝛiten iſ.

Fol 153. *Adnotatio de Annis a creatione Adami, uſque ad incarnationem Jeſu Chriſti.*

XLII. *Ibid. De Peccato, libero Arbitrio, &c.*

Incip. Sum mann ſæiȝð ꝧ Sýnne niſ nan ðinȝ. anð ȝýf ꝧ ſoð iſ ðonne iſ hiſ ꝓunðeꝛ ꝧ Goð ſoꝛðemð ꝧa mænn ſoꝛ ða ðinȝe ꝧe naht niſ. anð ȝýf ſýnne iſ æniȝ ꝧinȝ. ðonne ȝeſoꝛhte Goð hit ſoꝛ he ȝeſoꝛhte ealle ꝧinȝ. ⁊ ȝýf ꝧ ſoð iſ. ðonne ſoꝛðemð be eft mið unꝛihte ꝧa mænn ꝧe ðoð ꝧ ꝧ he ſýlf ȝefcop.

Expl. Ac ða ȝoðe mænn ꝧa habbeð ꝓine on ꝧýſſen miðden-eaꝛðe. ſoꝛꝧam cꝛaꝛtefne. ⁊ ſoꝛ ꝧa hæftunȝan. heo ſculen habben ða heofenlice ſelen. ⁊ ſoꝛ ꝧa ſꝓinȝlen. heo ȝebiðeð fꝛoffne ⁊ bliſſe.

XLVIII. fol. 157, b. *Quæſtiones & Reſponſiones de Chriſti Reſurrectione & Aſcenſione.*

Incip. Hꝺý aꝛaſ uꝛe Dꝛihten oſ ðeaꝧe ꝧæſ ſoꝛmeſte ðæȝeſ ꝧæꝛe ꝓuca. Foꝛ he ſolðe ꝧone ſoꝛſoꝛðene miðdeneaꝛð eft aꝛæꝛen.

Expl. ꝧ ꝧꝛiðde iſ ꝧ ꝧ Cꝛiſtene ſolc ſceal ſtiȝen to heoſene binnen ſeoſefteiȝ ðaȝen æftef ꝧæꝛ ꝓine ðe heo ſoliȝeð unðeꝛ Antecꝛiſte.

XLIX. fol. 159. *De Probatione ſive Tentatione.*

Incip. Ne becýmð nan man to Goðeſ ꝛiice buten he ſý afondoð. foꝛ ꝧi ne ſceole ꝛe na biðdan ꝧæt Goð uꝛe ne afandiȝe. ac ꝛe ſceole biðdan ꝧ Goð uſ ȝeſcýlðe ꝧæt ꝛe ne abꝛeoðen on ꝧæꝛe fandunȝe.

Expl. ꝧonne he mið ſoftneſſe ⁊ mið ýfele luſten ȝeeaꝛnian ða ece tintꝛeȝe mið ðeoſle on helle ꝓite. á á.

L. fol. 160. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. cod. eſt* DE SCŌ IOHANNE.

Incip. Scſ̄ Iohanneſ ȝeſeh oꝼeꝛ ȝaꝛꝛeȝ ſꝑýlc hiꝛ an lanꝺ pæꝛe. þa ȝenam hine ſe æn ȝel ⁊ ȝebꝛohte hine to neoꝛxene pan ȝe. *Vide ſupra, pag.* 97.

LI. f. 162. *Deſideratur Rubrica.* (*quæ eſt de* Zacharia)

Incip. Sum æꝼꝼeſt Goꝺeſ þeȝn pæſ ȝehaten Zachaꝛiaſ. hiſ ȝebeꝺꝺe pæſ ȝeceȝꝺ Elizabeth. ꝺeoſ Elizabeth pæſ on hýne ellꝺe beaꝛn echnýnꝺe.
Expl. He ȝeꝼꝛemoꝺe micele mihte on hiſ ſtꝛenȝþe. anꝺ to ſtencte þa moꝺiȝan.

LII. fol. 163, b. *Lectio ex Evangelio ſecundum S. Johannem.*

Incip. Se hælenꝺ cꝑ on hiſ Goꝺſpelle. Ic eam ſeiȝ. ⁊ ſoꝺꝼæſtnýſſe anꝺ liꝼ. Se mann þe nan þinȝ ne cann þæſ ecen lihteſ. he iſ blinꝺ.

LIII. *Verſus aliquot imperf. ex libro Boëthii de Conſolatione Philoſophiæ, litteris Saxonicis.*

Incip. Caꝛmina qui quonꝺam ſtuꝺio ꝼloꝛente peꝛegi. Flebiliſ heu meſtoſ coȝoſ inꝛe moꝺoſ.

LIV. *Soliloquiorum S. Iſidori Hiſpalenſis Epiſcopi libri duo, una cum Præfationibus binis operi præmiſſis; litteris valde antiquis & ad Toletanas ſive Longobardicas accedentibus conſcripti.*

LV. *Modus inveniendi Annum ab incarnatione Domini; ſcriptus litteris Anglo-Saxonicis anno* 13 *regni Eadweardi Saxonum Regis, an. Chr.* 912.

LVI. *Verſus aliquot litteris Saxonicis.*

VITELLIVS. D. 17. *Codex membr. in Quarto ex libris trinis unà compactis conſtans, in quorum priori, habetur*

I. fol. 1. *Vita & Paſſio S. Ælfegi Archiep. Cantuar. & Martyris, per Osbernum* (*ut ſeipſum vocat*) indignum Scǣ Cantuarienſis Metropolitanæ Eccleſiæ filium.

II. fol. 10. INCIPIT TRANSLATIO SCĪ ÆLFEGI ARCHIEPISCOPI ET MVRTYRIS, *per eundem.*

III. INCIPIT PASSIO SCĪ PATERNI EPĪ. *alia manu.*

Sequitur Collectio ampla Homiliarum *Saxon. de Sanctis, ante Conquæſtum Angl. accurate ſcripta.*

IV. fol. 23. DE PASSIONE APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. Ꝼe ſýlla ꝺ æꝼteꝛ þiſſum Goꝺſpelle eoꝑ ȝeneccean þæꝛe Aplā ꝺꝛohtnunȝa. *V. ſup. pag.* 4.

V. fol. 27. VIII. KL̄. AVGVSTI. NATALE. SCĪ IACOBI FRATRIS IOHAN̄.

Incip. On ꝺiſum ꝺæȝe ꝑe ꝓuſ ꝺiaꝺ on uſſum loꝼſanȝum. *Vide ſupra, pag.*

VI. fol. 30. VI. KL̄. IANVAR̄. NATL̄. SCĪ IOHANNIS APL̄I. ET EVANGL̄.

Incip. Iohanneſ ſe Goꝺſpelleꝛe Cꝛiſteſ ꝺýꝛliȝ ꝑeaꝛꝺ on ꝺiſum ꝺæȝe. *Vide ſupra, pag.* 9.

VI.. fol. 35, b. KL̄. MAI. NATL̄. SCŌRVM APL̄ORVM PHILIPPI ET IACOBI.

Incip. Philippuſ ſe Goꝺeſ Apoſtol ꝺe ꝑe on ꝺiſum ꝺæȝe ꝓuſ ꝺiaꝺ *Vide ſupra, pag.* 14.

VIII. fol. 37 DE IACOBO APOSTOLO.

Incip. Ꝼe ꝓuſ ꝺiaꝺ eac on ꝺiſſeꝛe ſneolſtiꝺa. oþeꝛne Apoſtol Iacob. *Vide ſupra, pag.* 14.

IX. fol. 38. VIII. KL̄. SEPT. NATL̄. SCĪ BARTHOLOMEI APL̄I.

Incip. Ꝼýſt ꝓnitenaſ ſecȝaꝺ þ ꝺꝛý leoꝺſcipaſ ſinꝺ ȝehatene Inꝺia. *Vide ſupra, pag.* 37.

X. fol. 43. V. KAL̄. NOVEMB̄. PASSIO APL̄ORVM SYMONIS ET IVDÆ.

Incip. Men ꝺa leoſoſton. ꝑe ſýlla ꝺ eoꝑ ſecȝan be ꝺæꝛe Apoſtola ꝺꝛohtnunȝa. *Vide ſupra, pag.*

XV. fol. 48. VII. KL̄. MAI. NATL̄. SCĪ MARCI EVANGELISTÆ.

Incip. Maꝛcuſ ſe Goꝺſpelleꝛe be Goꝺeſ ꝺihte ȝeſoꝛ to Ēgypta lanꝺe. *Vide ſupra, pag.*

XII. fol. 50. DE QVATTVOR EVANGL̄ISTARVM. (*ex Hieronymo.*)

Incip. Ꝼe habbaꝺ nu ȝeꝛæꝺ ſceoꝛtlice on ꝺiſum ȝeſſnite. *Vide ſupra, pag.*

XIII. fol. 52. VII. KAL̄. IAN̄. NATL̄. SCĪ STEPHANI PROTOMARTYR̄.

Incip. Auȝuſtinuſ ſe ꝓiſa Biſcop ſſnæc to hiſ ſolc. *Vide ſupra, pag.*

XIV. fol. 56, b. ITEM DE SCŌ STEPHANO.

Incip. Ꝼe ꝓæꝺaꝺ on þæꝛe bec þe iſ ȝehaten Actuſ Apoſtoloꝛum. *Vide ſupra, pag.* 9.

XV. fol. 61. IN NATL̄. INNOCENTIVM.

Incip. Nu to ꝺæȝ Goꝺeſ ȝelaꝺunȝ ȝeonꝺ ealne ymbhꝑýnſt. *Vide ſupra, pag.* 10.

XVI. fol. 65, b. XIIII. KL̄. FEBR̄ NATL̄. SCĪ SEBASTIANI.

Incipit. Sebaſtianuſ hatte ſum haliȝ Goꝺeſ ꝺeȝn. *Vide ſupra, pag.*

XVII. fol. 72, b. V. KL̄. AVGVST. PASSIO SCĪ PANTALEONIS.

Incipit paſſio ſcī Pantaleoniſ. qui paſſuſ eſt in ciuitate Nicomedia ſub Maximiano Imperatore.

Incip. Geheꝛaꝺ nu men þa leoꝼeſtan. hꝛæt heꝛ ſeȝꝺ on þýſum bocum. be þam halȝan Pantaleone þam cnihte. Seȝꝺ heꝛ þ he pæꝛe ꝓꝛoꝛiȝenꝺe in Nicomeꝺia pæꝛe ceaſtꝛe unꝺeꝛ Maximiano þam Caſeꝛe.
Expl. Ac ȝeſſican ꝑe untiꝺ ꝑeoꝛnca. ⁊ tilian þ ꝑe to Goꝺe becuman motan ⁊ þonne miꝺ him beon á ꝓoꝛulꝺa a ꝓoꝛolꝺ abutan enꝺe. AMEN.

XVIII. fol. 82. XI. KL̄. OCTOBR̄. NATAL̄. SCĪ. MATHEI APL̄I.

Incip. Se Goꝺſpelleꝛe Matheuſ þe ꝑe to ꝺæȝ ꝓuꝺiaꝺ. *Vide ſupra, pag.*

XIX. fol. 83, b. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. Cod. eſt* PASSIO EIVSDEM.

Incip. Ðeſ ylca Apoſtol anꝺ Goꝺſpelleꝛe becom ꝺuꝛh Goꝺeſ ſanꝺe. *Vide ſupra, pag.* 17.

XX. fol. 86. XII. KL̄. APRL̄. DEPOSITIO SCĪ BENEDICTI ABBAT̄.

Incip. Beneꝺictuſ ſe halȝa Abbuꝺ on þiſum anꝺꝑeaꝛꝺum ꝺæȝe. *Vide ſupra, pag.* 11.

XXI. fol. 96.

XXI. fol. 96. IV. ID. NOVBR. NATAL. SCI MARTINI EPI (*ſc. de obitu ejus & depoſitione.*)

Incip. Maꝛtinuꝛ ꝛe pulðoꝛfulla Goðeꝛ anðetteꝛne. *Vide ſupra, pag.*

XXII. fol. 101, b. DE SCO GREGORIO.

Incip. Gꝛegoꝛiuꝛ ꝛe halga Papa. Engliꝛceꝛne ꝥeoðe Apoꝛtol. *Vide ſupra. pag.* 11.

XXIII. fol. 105, b. DE SCO MICHAHELE ARCHANGELO.

Incip. Manegum iꝛ cuð ꝥeo halige ꝛtoꝛe ꝛce Michaheleꝛ. *Vide pag.* 24.

Expl. he cꝑ þ engla beoð to ꝥening gaꝛtum ꝛnam goðe hiðeꝥ on ꝥoꝛnulðe aꝛenðe. þ hi beon on fultume hiꝛ gecoꝛenum. þ hi ꝥone ecan eþel on ꝛon mið him.

XXIV. fol. 107, b. V. NON. MAI. INVENTIO SCE CRVCIS.

Incip. Men þa leoꝛoꝛton. nu to ðæg ꝥe puꝛðiað þæꝛne halgan Roðe gemynð. *Vide ſupra, pag.* 14.

XXV. fol. 109. PASSIO SCORVM. (*ſc. Alexandri, Eventi & Theodoli.*)

Incip. On þiꝛum ðæge þꝛoꝥoðe ꝛum apꝛuꝛðe Papa Alexanðeꝛ gehaten. *Vide ſupra, pag.* 14.

XXVI. fol. 110, b. DE SCO ANDREA APLO.

Incip. Se Apoꝛtol Anðꝛeaꝛ æꝛteꝛ Cꝛiꝛteꝛ ðꝛopunge. *Vide ſupra, pag.* 9.

XXVII. fol. 114. IV. ID. AVGVST. NATL. SCI LAVRENTII.

Incip. On Decieꝛ ðæge þæꝛ pælhꝥeoꝛan Caꝛeꝛneꝛ. *Vide ſupra, pag.* 16.

XXVIII. fol. 120. IX. KL. DECEBR. NATAL. SCI CLEMENTIS PAPA.

Incip Men þa leoꝛoꝛton. eoꝛeꝛ geleaꝛa bið ðe ꝛꝛumꝛa. *Vide ſupra, pag.* 8.

XXIX. fol. 123. X. KL. DECEMB. NATAL. SCÆ CECILIÆ VIRG.

Incip. Iu on ealðum ðagum þæꝛ ꝛum æþele mæðen Cecilia gehaten. *Vide ſupra, pag.*

XXX. fol. 127, b. X. KL. AVG. NATL. SCI. APOLLONARIS.

Incip. On ðæꝛ Caꝛeꝛneꝛ ðagum þe Claudiuꝛ þæꝛ gehaten. *Vide ſupra, pag.*

XXXI. fol. 131. III. KL. AVGVST. NATL. SCORVM ABDON ET SENNES.

Incip. On Decieꝛ ðagum þæꝛ ðeoꝛlican Caꝛeꝛne. *Vide ſupra, pag.*

XXXII. fol. 132. ALIA NARRATIO (*ſc. de Abgaro Rege.*)

Incip. Nu ꝥe ꝛꝥnæcon be cynegum. ꝥe ꝥilla ð þyꝛne cꝛiðe gelencgan. *Vide ſupra, pag.*

XXXIII. fol. 133, b. IV NON. NOVB. NATL. SCI EVSTACHII CVM SOCIIS.

Incip. On Tꝛaianeꝛ ðagum þæꝛ Caꝛeꝛneꝛ ꝛixienðum ðeoꝛol-gilda. *Vide ſupra, pag.*

XXXIV. fol. 142, b. IX. KL. MAI. NATL. SCI. GEORGII.

Incip. Geðꝛol men apꝛiton gebyꝛlð on heoꝛa bocum. *Vide ſupra, pag.*

XXXV. fol. 144, b. NON. AVGVST. NATAL. SCI OSUUALDI REGIS.

Incip. Æꝛteꝛ þan þe Auguꝛtinuꝛ to Engla lanðe becom. *Vide ſupra, pag.*

XXXVI. fol. 148, b. XII. KL. IANVAR. NATL. SCI THOMAE APLI.

Dubitabam diu tranſferre, &c.

Incip. Æꝛteꝛ þæꝛ hælenðeꝛ ðꝛopunge ꝛ æꝛiꝛte oꝛ ðeaðe. *Vide ſupra, pag.*

XXXVII. fol. 153, b. X. KL. OCTOB. NATL. SCI MAVRICII. CVM SOCIIS SVIS.

Incip. Maximianuꝛ hatte ꝛum hæþen Caꝛeꝛne. *Vide ſupra, pag.*

XXXVIII. fol. 156. VII. ID. OCTOBR. NATL. SCI DIONISI CVM SOCIIS SVIS.

Incip. Pauluꝛ ꝥeoða laꝛneoꝛ þa þa he geonð lanð ꝛeꝛðe. *Vide ſupra, pag.*

XXXIX. fol. 159, b. DE ASSVMPTIONE SCAE. MARIAE.

Incip. Hieꝛonimuꝛ ꝛe halga Saceꝛð apꝛat ænne Piꝛtol. *Vide ſupra, p.* 21.

XL fol. 164. NATL. ANNVNTIATIO SCAE MARIEAE DI GENITRICIS. OMELIA.

Miſſuſ eſt Gabrihel Angelus. & rel.

Incip. Vne ꝛe ælmihtiga ꝛcyppenð ꝛe ðe ealle gecꝛeaꝛta butan ælcum antimbꝛe. *Vid. ſup. p.* 11.

XLI. fol. 168. XVIII. KL. OCTOB. EXALTATIO SCAE CRVCIS.

Incip. Ꝛe puꝛðiað miþ loꝛꝛangum ꝛoꝛ uꝛeꝛ gleaꝛan tꝛymminge. *Vide ſupra, pag.*

XLII. fol. 171. DE VNO CONFESSORE.

Vigilate ergo Et rel.

Incip. Matheuꝛ ꝛe Godꝛpelleꝛe-uꝛ ꝛæðe on þiꝛꝛum Godꝛpelle. *Vide ſupra, pag.* 58.

XLIII. fol. 174. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. eſt* IN NATALE PLVRIMORVM APOSTOLORVM.

Deſignauit Dñſ & alioꝛ ſeptuaginta duoſ. & reliq.

Incip. Se Hælenð geceaꝛ him to eacan þam tꝛelꝛ apla. *Vide ſupra, pag.* 11.

XLIV. fol. 176, b. IN NATL. VNIVS CONFESSORIS.

Homo quidam peregre proficiſcens. uocauit ſeruoſ ſuoſ, *&c.*

Incip. Vne Dꝛihten ꝛæðe þiꝛ Biꝛpell hiꝛ leoꝛning-cnihtum. *Vide ſupra, pag.* 7.

XLVI. fol. 180, b. IN DEDICATIONE TEMPLI.

Incip. Mine gebꝛoþꝛa þa leoꝛoꝛtan. ꝥe þyllað ꝛume tihtenðlice ꝛꝛnæce. *Vide ſupra, pag.* 7.

XLVII. fol. 168. XII. KL̄. DECĒBR̄. PASSIO SCĪ EADMVNDI REGIS.

Incip. Sum ꝑꝑiꝺe ȝelæꝓeꝺ Munuc com Suꝺan oꝼeꝛ ꝑæ. *Vide ſupra, pag.* 19.

XLVIII. fol. 189. KL̄. IAN̄. DEPOSITIO SCĪ BASILII ÆPISCOPI.

Incip. Baꝛiliuꝛ ꝑæꝛ ȝehaten ꝑum haliȝ Biꝛcop. *Vide ſupra, pag.*

XLIX. fol. 197. II. KL̄. IVL̄. NATAL̄ SCĪ PAVLI APL̄I.

Incip. Goꝺeꝛ ȝelaꝺunȝ ꝓuꝓꝺaꝺ ꝺýꝛne ꝺæȝ ꝺam mæꝓan Apoꝛtole Paule. *Vide ſupra, pag* 4.

L. fol. 201, b. KL̄. AVGVST̄. PASSIO SC̄ORVM. MACHABEORVM.

Incip. Æꝼteꝛ ꝺan ꝺe Alexanꝺeꝛ ꝛe eȝeꝼulla Cýninȝ. *Vide ſupra, pag.*

LI. fol. 204. DE PVN̄GNA MACHABEORVM.

Incip. Ꝑe ꝑýllaꝺ eac apꝓitan hu ꝥ ȝeꝓinn ȝeenꝺoꝺ. *Vide ſupra, pag.*

LII. fol. 211, b. XII. KL̄. FEBR̄. SCĀE AGNETIS PASSIO.

Incip. Ambꝓoꝛiuꝛ Biꝛcop binnan Meꝺiolana aꝼunꝺe on ealꝺum bocum. *Vide ſupra, pag.*

LIII. fol. 213. ALIA SENTENTIA QVAM SCRIPSIT TERRENTIANVS.

Incip. On ꝺam ꝺaȝum ꝑæꝛ ꝛum Heꝛeꝺoga ȝehaten Gallicanuꝛ. *Vide ſupra, pag.*

LIV. fol. 217. NON̄. FFBR̄. PASSIO SCĀE AGATHE VIRG̃.

Incip. Aȝatheꝛ ꝑæꝛ ȝeciȝeꝺ ꝛum ȝeꝛælic mæꝺen on ꝺæꝓe ꝛciꝓe Sicilia. *Vide ſupra, pag.*

LV. fol. 220, b. DE SCĀ LVCIA VIRG̃.

Incip. Ða aꝛꝓꝓanȝ Aȝatheꝛ hliꝛa oꝼeꝛ lanꝺ ⁊ ꝛæ. *Vide ſupra, pag.*

LVI. fol. 222, b. VIII. KL̄. MART̄. CATHEDRA SCĪ PETRI APL̄I.

Incip. Ꝑe cꝑæꝺaꝺ on Geꝓim-cꝓæꝼte Catheꝺꝛa ꝛcī Peꝛꝛi. *Vide ſupra, pag.* 18.

LVII. fol. 226, b. PASSIO SCĪ ALBANI MARTYRIS.

Incip. Sum hæꝺen Caꝛeꝛe ꝑæꝛ ȝehaten Dioclitianuꝛ. *Vide ſupra, pag.*

LVIII. fol. 228, b. DE INIVSTIS.

Incip. Iꝛ nu eac to ꝓitan ꝥ man ꝓitnaꝺ ꝓoꝛ oꝼt *Vide ſupra, pag.* 38.

LIX. fol. 230. IX. KL̄. IVL̄. NATAL̄. SCĀE ÆÐELDRYÐÆ VIRG̃.

Incip. Ꝑe ꝑýllaꝺ nu apꝓitan ꝺeah ꝑe hit ꝓunꝺoꝛlic ꝛý. be ꝑæꝛe halȝan ÆÐELDRIÐE. *V. ſup. p.*

LX. fol. 232. HER ONGINÐ SECGEAN BE ÐAM GODES SCM̄. ÐE ON ENGLALAN ÆREST RESTON.

Incip. Scꝯ Albanuꝛ Maꝛtýꝛ in Bꝛeotene. ꝛe ꝛeꝛteꝺ neah Ꝑætlinȝa ceaꝛtꝛe be ꝑæꝛe ea ꝺe iꝛ ȝenemneꝺ Ꝑeaꝛlame.

Expl. Ðonne ꝛeꝛteꝺ ꝛcꝯ Cuꝺman æt Stæninȝe on Suꝓꝛexum neah ꝑæꝛ ea Bꝛemꝛe.

Exſtat hic tractatus de Sanctis in Anglia Sepultis, Latinè, in Cod. Cottoniano, VITEL. A. 2.

VITELLIVS. C. 5. *Codex membr. in fol. min. ante Conquæſtum Angliæ ſcriptus; olim peculium Illuſtriſſimi D. Franciſci Ruſſel Comitis Bedfordiæ, & (ut veriſimile ſit) liber Homiliarum Sax. alter, à R. Farrar ejuſdem Comitis ſervo in Monaſterio Taveſtokienſi repertus. Continet autem uberrimam Collectionem Hom. Saxon. hoc ordine.*

Fol. 1. *Index ſive Tituli Homiliarum in hoc Cod. contentarum.*

I. fol. 1, b. DE SCĀ TRINITATE ET DE FESTIS DIEBVS PER ANNVM.

Incip. Sæ ælmihtiȝa pealꝺenꝺ ꝺe ne onȝan næꝛꝛe. ⁊ ꝛe ꝺe ana iꝛ ꝛoꝺ ȝoꝺ. ȝeꝛceop ealle ꝺinȝ ȝeꝛeꝓenlice anꝺ unȝeꝛeꝓenꝺlice. ꝺuꝓh hiꝛ ꝛoꝺan ꝓiꝛꝺom. anꝺ ꝛe ꝓiꝛꝺom iꝛ ꝓitoꝺlice hiꝛ ꝛunu uꝓe Hælenꝺ Cꝛiꝛt. ꝛe ꝺe uꝛ alýꝛꝺe. anꝺ ꝛe ꝺꝛihta haꝺ on ꝺæne halȝan Ðꝛýnnýꝛꝛe.

Expl. Ðæꝛ ꝛe him ꝺanciaꝺ on uꝓum ꝓeoꝛꝺome. ⁊ hiꝛ halȝan ꝛæꝺeꝛ ꝛe hine aꝛenꝺe to uꝛ. ꝑam iꝛ on ꝓýꝛꝺmýnt miꝺ ꝑam halȝan ȝaꝛte on ealꝛa ꝓoꝛulꝺa ꝓoꝛulꝺ. ꝛe cꝛeꝺaꝺ. AMEN.

II. fol. 5, b. DE INITIO CREATVRE. ANTE NATALE DNĪ.

Incip. Ananȝin iꝛ ealꝛa ꝓinȝa. ꝺæt iꝛ Goꝺ ælmihtiȝ. He iꝛ oꝓꝺꝼꝓuma ⁊ enꝺe. *Vide ſupra, pag.* 1.

III. fol. 12. VIII. KL̄. IANVARII. NATIVITAS DOMINI.

Incip. Ꝑe ꝑýllaꝺ to tꝛýminȝe eoꝓꝛeꝛ ȝeleaꝼan. eoꝓ ȝeꝛeccan ꝺæꝛ Hælenꝺeꝛ acenneꝺnýꝛꝛe. *Vide ſupra, pag.* 19.

IV. fol. 17, b. IN EODEM DIE. EVANGELIVM.

In principio erat uerbum.

Incip. Ꝑe næꝺaꝺ on ꝓiꝛum ꝺꝛihtenlican ꝛýmbel ꝺæȝe ꝥ haliȝe Goꝺꝛpel be ꝺæꝛ Hælenꝺeꝛ acenneꝺnýꝛꝛe. æȝꝥeꝛ ȝe be hiꝛ Menniꝛcnýꝛꝛe. ꝛꝛa ꝛꝛa Iohanneꝛ apꝛat.

Expl. ⁊ eall hiꝛ ꝼæꝛ ꝑæꝛ beꝺoht ꝼꝛam ꝼꝛýmꝺe ꝓiꝛꝛene poꝛulꝺe. Ðam iꝛ ꝓulꝺoꝛ anꝺ loꝼ anꝺ ꝑýꝛꝺmýnt on ecnýꝛꝛe. miꝺ hiꝛ heoꝛonlican ꝼæꝺeꝛ ⁊ ꝥam halȝan ȝaꝛte. on anne Goꝺcunꝺnýꝛꝛe ꝛe cꝛeꝺaꝺ. AMEN.

V. fol. 21, b. PASSIO SCĪ STEPHANI PROTOMARTYRIS.

Incip. Ꝑe næꝺaꝺ on ꝺæne bec ꝺe iꝛ ȝehaten Actuꝛ Apoꝛtoloꝛum. *Vide ſupra, pag.* 9.

VI. fol. 26, b. VI. KL̄. IANVARII. ASSVMPTIO SCĪ IOHANNIS APL̄I.

Incip. Iohanneꝛ ꝛe Goꝺꝛpelleꝛe Cꝛiꝛteꝛ ꝺýnlinȝ. ꝓeaꝛꝺ on ꝺýꝛum ꝺæȝe. *Vide ſupra, pag.* 9.

VII. fol. 33. ITEM DE EODEM.

Incip. Ieꝛonimuꝛ ꝛe ꝑýꝛꝺꝓulla. ⁊ ꝛe ꝓiꝛa Boceꝛe ꝓe uꝓe Bibliotheꝯ ȝebꝛohte to Leꝺene oꝼ Gꝛeciꝛcum bocum. ⁊ eac oꝼ Ebꝛeiꝛcum. he aꝓꝛat be Iohanne ꝑam halȝan Goꝺꝛpelleꝛe Cꝛiꝛteꝛ moꝺꝺꝛian ꝛuna.

Expl. ꝑæt hi maȝon aꝓiꝛan ȝiꝼ hi næꝺꝼæꝛte beoꝺ. ꝼꝛom heoꝛa ꝛaꝛle ꝺeaꝺe. anꝺ ꝼꝛam heoꝛa ꝛýnna benꝺum. ⁊ heoꝛa ꝛcýꝓꝓenꝺ ȝeȝlaꝺian. miꝺ ꝛoꝓꝛe ꝺæꝺboteꝺ. anꝺ habban ꝥ ece liꝼ. miꝺ ꝑam leoꝼan Hælenꝺe. ꝛe ꝓe a ꝓixaꝺ on ecnýꝛꝛe. AMEN.

VIII. fol. 35.

VIII. fol. 35. v. KAL. IANVARII. NATL. INNOCENTIVM INFANTVM.

Incip. Nu to dæg Godes gelaðung geond ealne ymbhyġdnet. *Vide supra, pag.* 10.

IX. fol. 40. KAL IANVARII. CIRCVMCISIO DNI.

Incip. Se Godspelleꝛe Lucas beleac þis dæghpelice Godspel mid feapum fondum. *Vide supra, p.* 10.

X. fol. 45. IDVS IANVARII. EPIPHANIA DOMINI.

Incip. Men ða leofostan. nu fon feapum dagum pe ofepnædon þis Godspel ætforan eop.
Vide supra, pag. 10.

XI. fol. 51. DOMC. III. POST EPIPHANIA DNI.

Cum descendisset Ihs de monte. secutæ sunt eum turbæ multæ.

Incip. Matheus se eadiga Godspelleꝛe apnat on ðisseꝛe Godspellican pæðinge. *V. sup. pag.* 10.

XII. fol. 55, b. IV. NON. FEBRVARII. PVRIFICATIO SCE MARIE.

Postquam impleti sunt dies purgationis Marie. et reliq.

Incip. God bebead on þæꝛe ealdan æ. ⁊ het Moyses þone Henetogan. *Vide supra, pag.* 11.

XIII. fol. 62. DOMINICA IN QVINQVAGESSIMA.

Adsumpsit Ihs duodecim discipulos suos. Et rel.

Incip. Hep ys ġeꝛæd on þyssum Godspelle þe se nu gehyndon os ðæs Diacones muþe. *V. sup p.* 12.

XIV. fol. 67. DOMINICA IN XL.

Ductus est Ihs in desertum a Spu.

Incip. Se Hælend pæs ġelædd fnam þam Halgan ġaste to anum pestene. to þi þ he pæꝛe ġecostnod fnam deofle. And he þa fæste feopertiġ daga ⁊ feopertiġ nihta swa þ he ne onbyrigde ætes ne pætes on eallum þam fyrste. ac syðdan him hingnode.
Expl Ac uton don swa swa God tæhte, &c. *Sicuti supra in* Ic polde eop tnahtnian p. 31.

XV. fol. 69, b. DOMC. II. IN XL.

Egressus inde IHC. secessit in partes Tyri & Sidonis. ET RELIQVA.

Incip. Dnihten Hælend þneadde mid fondum þæꝛa Iudeiscra þþynnysse. *Vide supra, pag.*

XVI. fol. 71. DOMC. III. IN XL.

Erat IHC eiciens demonium. ET REL.

Incip. On ðæꝛe mæꝛan tide þe se milðheoꝛta hælend punode mid mannum. *Vide supra, pag.* 31.

XVII. fol. 73, b. DOMC. IV. IN XL.

Abiit IHC trans mare Galileæ. ET RELIQVA.

Incip. Se Hælend fexde ofep þa Galileiscan sæ. þe is ġehaten Tibeꝛiadis. *Vide supra, pag.* 32.

XVIII. fol 67. KL. APRELIS. ADNVNTIATIO SCÆ MARIÆ.

Missus est Gebꝛiel angelus a Deo. ET RELIQVA.

Incip. Vne se ælmihtiga scyppend. se ðe calle ġesceafta. *Vide supra, pag.* 11.

XIX. fol. 82, b. DOMINICA PALMARVM.

Incip. Cnistes ðnoðunġ pæs ġeꝛæd nu beforan us. *Vide supra, pag.* 19.

XX. fol 86, b. DOMINICA PASCHE.

Cyndlice ðeapas fondbeoðað to secġenne ænig spel on ðam þinum spiġ-dagum.

Maria Magdalena. et maria Iacobi. ET REL.

Incip. Oft ġe ġehyndon embe þæs Hælendes æpist. *Vide supra, pag.* 13.

XXI. fol. 90, b. DOMINICA PRIMA POST PASCHA.

Cum esset sero die illo una Sabbatorum.

Incip. Æftes þæs Hælendes æpyste sæꝛon his discipuli belocen on anum huse. *Vide sup. pag.* 14.

XXII. fol 94. DOMINICA SECVNDA POST PASCHA DOMINI.

Dixit ihc discipulis suis. Ego sum pastor bonus. &c.

Incip. Dis God spell þe nu ġeꝛæd sæs. cpæþ þ se Hælend cpæde be him sylfum. *Vide supra, p.* 14.

XX fol. 96. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Das dagas synd ġehatene Letaniæ. þæt synd Gebed dagas. *Vide supra, pag.* 1.

XXIV. fol. 100. FERIA TERTIA. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Cnist. syðdan he to þyssum lifde com. *Vide supra, pag.* 2.

XXV. fol. 105. FERIA. IV. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc cnisten men sceal æfteꝛ nihte cunnan. ægþeꝛ ġe his Pateꝛ nn. ġe hys Cnedan.
Vide supra, pag. 2.

XXVI. fol. 110, b. IN ASCENSIONE DOMINI.

Incip. Lucas se Godspelleꝛe us manode on þisse pistol-sæðinge þus cpeðende. *Vide supra, p.* 3.

XXVII. fol. 115, b. IN DIE SANCTO PENTECOSTEN.

Incip. Fnam þam halgan Eastenlican dæġ synd ġetealde fiftiġ daga. *Vide supra, pag.* 3.

XXVIII. f. 121. DOMINICA SECVNDA POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diues et induebatur purpura. et reliqua.

Incip. Se pealdenda dnihten sæde his bigspel hys ginġnum þus cpeþende. *Vide supra, pag.* 3.

XXIX. fol. 125. DOMINICA. III. POST PENTECOSTEN.

Erant adpropinquantes ad Ihm publicani et peccatoꝛes. et rel.

Incip. Dæt halige Godspel us segð þæt Genefan ⁊ Synfulle menn. *Vide supra, pag.* 4.

XXX. fol. 129. Dom̄c. II. Post Pentecosten.

Homo quidam fecit cænam magnam & uocauit multos. Et Rel̄.

Incip. Se Hælend ꝛæde ðiſſ biȝſpell hiſ leoſninȝcnihtum. ⁊ cwæð. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXXI. fol. 130, b. Dominica. IV. Post Oct. Pent̄.

Eſtote ergo miſericordes. Et Reliqva.

Incip. Lucas ſe Godſpellere ðe pæs læce on liſe. *Vide ſupra, pag.*

XXXII. fol. 132, b. Dom̄c. V. Post Oct̄. Pentecost̄.

Cum turbe irruerent ad Ihm̄. Et Rrliqva.

Incip. On ðære tide Iu hit ȝetimode ſwa. þa þa ſe Hælend þæs hefi on liſe mið mannum. *V. ſup. p.*

XXXIII. fol. 134, b. Dom̄c VI. Post Oct̄. Pentec̄.

Amen dico uobiſ. quia niſi abundauerit. Et Reliqva.

Incip. Matheus ſe Godſpellere ðe þæs mið Criſte on hiſ liſe. *Vide ſupra, pag.*

XXXIV. f. 137. Dominica Septima Post Octab̄. Pentec̄.

Cum multa turba eſſent cum Ihū nec haberent quod manducarent. Et Rl̄.

Incip. Marcus ſe Godſpellere cwæð on þiſum ðæȝðenlicum Godſpelle. *Vide ſupra, pag.* 5.

XXXV. fol. 138, b. Dominica. VIII. Post Octb̄ Pentec̄.

Adtendite a falſis prophetis. qui ueniunt ad uos in ueſtimentis ouium. Et Rl̄.

Incip. Drihten cwæð to hiſ leoſninȝ-cnihtum. behealdað eow. *Vide ſupra, pag.* 5.

XXXVI. fol. 140, b. Dominica. IX. Post Oct̄. Pent̄.

Homo quidam erat diues qui habebat uilicum. Et Reliqva.

Incip. Se Hælend ſæde þuſſ to hiſ halȝum Apoſtolum. hefi on þiſum liſe. *Vide ſupra, pag.*

XXXVII. fol. 143. In Nativitate Scī Iohis Baptistæ.

Incip. Se Godſpellere Lucas awrat on Criſtes bec be acennednyſſe Iohannes þæs Fulluhtenes. *Vide ſupra, pag.* 4.

XXXVIII. fol. 147. III. Kl̄. Ivlii. Passio Apostolorvm Petri Et Pavli.

Venet Ihs̄ in partes Cæſareæ Philippi. Et Reliqva.

Incip. Matheus ſe Godſpellere awrat on þære Godſpellican ȝeſetnyſſe þus cweþende. *V. ſ. p.* 4.

XXXIX. fol. 148. De Passione Apostolorvm.

Incip. Se ſyllaþ æfter þyſum Godſpelle eow ȝenecan þæra Apoſtola ðrohtnunȝa. *V. ſup. p.* 4.

XL. fol. 152. II. Kl̄. Ivlii. Natale Scī Pavli Apostoli.

Incip. Godes ȝelaðunȝ ſuſðað þiſne dæȝ þam mænan Apoſtole Paule to ſuſðmynte. *V. ſup. p.* 4.

XLI. *Notandum eſt, inter fol.* 155, *& fol.* 156, *deſiderari fol. bina in quibus continebantur Concluſio hujuſce Hom. & Exordium ſequentis cujus Rubrica fuit* Dom̄c. X. Post Pentecosten, *& ſic incip.* On ſumeſne tide þæs ſe Hælend ſawende to Hieſlm̄. *& ita in Cod.*

Expl. Ðu æl.mihtiȝa Drihten ȝemiltsa us ſynfullum. ⁊ upne foſðrið ſwa ȝefoda. þæt we ȝebeotum ſynnum æfteſ þyſum ſmeccenfullan ſliſeþinum halȝum ȝefeſlæhte beon moton. Si ðe los ⁊ wuldor on ealra worulda woruld. Amhn.

XLII. fol. 160, b. IV. Idvs Avgvsti. Passio Scī Lavrentii Mart̄.

Incip. On Deciſ dagum þæs pel hneopan Caſeres. *Vide ſupra, pag.* 16.

XLIII. fol. 165, b. Dom̄c XI.

Dixit Ihc̄ ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam iuſti, *&c.*

Incip. Drihten ſæde ðiſſ Biȝſpell be ſumum mannum ðe on heom ſylfum truwodon. *V. ſup. p.* 5.

XLIV. f. 169. Dom̄c XII. Post Oct̄. Pent̄.

Incip. Ðæs Hælendes eard wæs on Iudea lande Galileiſce ſcire. þa þa he hefi on liſe wæs. on þære byriȝ Nazareth. ac he wæs ȝeboren on þære byriȝ Bethleem. ſwa ſwa bec ſecgað.

Expl. þe þa word ȝehyrað. ſwa ſwa hiſ Godſpellepas be him ſylfum awriton. ⁊ he is Godes ſuna þe ȝeſceop ealle þinȝ. and us þa alyſde. mið hiſ aȝenum liſe. of deofles anpealde. ðæs we him aſecgað wuldor ⁊ ſyngmynt. mið worðum and dædum. Amen.

XLV. fol. 172. Dom̄c. XV. Post Oct̄. Pent̄.

Nemo poteſt duobus dñis ſeruire Et Reliqva.

Incip. Drihten c̄ on ſumne timan to hiſ leoſninȝ cnihtum. Ne mæȝ nan man. *Vide. ſup. pag.* 6.

XLVI. fol. 174, b. De Assvmptione Scæ Mariæ. Ex Æpl̄a Beati Ieronimi.

Incip. Ieronimus ſe haliȝ Saceſð awrat ænne Pistol be foreſiðe þære eadiȝan Marian. *V. ſ. pag.* 21.

XLVII. fol. 176. Eodem Die. Evang̃. Eivsdem Diei.

Intrauit Ihc̄.

Incip. Ðis dæȝðenlice Godſpell ꝥ man ȝeſunelice nat at þiſſere halȝan mæſſan. on þyſum healican ſpeolſ dæȝe ȝeond ealle Godes Cyrcean. ſeȝþ ꝥ ure Hælend becom into ſumere eaðelican byriȝ. ⁊ an preſt Martha ȝehaten ȝelaðode hine to hire ȝeſeonde.

Expl. Uton nu ȝeornlice biddan þa eadiȝan Marian þe nu to dæȝ wæs aharen ⁊ ȝeuſered bufan engla ðrymme. ꝥ heo us ðinȝie to þam ælmihtiȝan Godе.ſe þe leoſað ⁊ rixað á on ecnyſſe. Amen.

XLVIII. fol. 177, b. De Scā. Virginitate. Vel De Tribvs Ordinibvs Castitatis.

Incip. Ure Hælend Crist cyðde ꝥ he luſode þa halȝan Clænnyſſe. (*ſc. Epiſt. Ælfrici ad Sigefurthum*) *Vide ſupra, pag.*

Expl.

Expl. Gepyrrige ur re Hælend to hir pillan a. ⁊ he ur gelæde to ðam ecan life. þam ir pulboh and þyrðmynt a to pophulde. Amen.

XLIX. fol. 179, b. De Sco Bartholomeo.

Incip. Þyno pniteras recgaðþ ðry Leodscypas rind gehatene India. *Vide supra, pag.* 17.

L. fol. 188, b. iv. Kl. Septembris. Decollatio S. Iohannis Bpt.

Misit Herodes & tenuit Iohannē. & reliqua.

Expl. Mancus re Godspelleре appat on Cnihtebec. be þam mæran Fulluhtere Iohanne. *Vide supra, pag.* 41.

LI. fol. 193, b. Dominica xvii. Post Pentecosten.

Ibat Ihs in ciuitatem quæ uocatur Naim. Et Reliqva.

Incip. Ure Drihten rende to rumere byrig. reo yr gehaten Naim. *Vide supra, pag.* 6.

LII. fol. 197. iii. Kl. Octb. Dedicatio Æcclē S. Michaelis Archgli.

Incip. Manegum ir cuð reo halige rtor rcē Michaelis on þære dune þe yr gehaten Garganus. *Vide supra, pag.* 24.

LIII. fol 199, b. Evvangelivm.

Accesserunt ad Ihm̄ discipuli eius dicentes. Quis putas maior est in regno celorum. Et Reliqva.

Incip. Dir dægðerlice Godspell cyþ. þæt Drihtnes Leorninc-cnihtas. *Vide supra, pag.*

LIV. fol. 203. Dominica. xxi. Post Pentecosten.

Loquebatur Ihs cum discipulis suis in parabolis dicens.

Incip. Drihten þæs rprecende on rumere tide to hys Apostolum mið bigspellum. *Vide sup. p.* 6.

LV. fol. 209, b. Kalendarvm Novēbris. Natale Omnivm Sanctorvm.

Incip. Haligе laneorar næddon. þæt reo geleaffulle gelaþung. *Vide sup. pag.* 7.

LVI. fol. 212, b. Eodem Die Evangl̄m.

Videns turbas Ihs. ascendit in montem. Et reliqua.

Incip. Đæt haligе Godspell þe nu lytle ær ætforan eor genæd pæs. *Vide supra, pag.* 8.

LVII. fol. 216. viii. Kl. Decb. Passio S. Clementis Mart.

Incip. Men þa leofortan. eopep Galeafa byð ðe tpumpa. *Vide supra, pag.* 8.

LVIII. fol. 222. ii Idvs Decembris. Passio S. Andree Apostoli.

Ambulans Ihs iuxta mare Galilee. Et Reliqva.

Incip. Cnirt on rumere tide reode prð ða Galileiscan ræ. *Vide supra, pag.* 9.

LIX. fol. 226. Item Passio Eivsdem Apostoli.

Incip. Se Apostol Andreas æfter Cnirtes ðpopunge. *Vide supra, pag.* 9.

LX. fol. 229. Dominica. i. In Adventv Domini.

Incip. Đyres dæges henung and þyrne tide mærð rprecað embe Godes tocyme. *Vide sup. pag.* 8.

LXI. fol. 231, b. Dom̄c. ii. In Adventv Domini.

Erunt signa in sole et luna et stellis. Et Reliqva.

Incip. Se Godspelleре Lucas appat on þyrum dæghpemlicum Godspelle. þæt ure Drihten. *Vide supra, pag.* 8.

LXII fol. 233, b. Fr̄. vi. In. i. Ebdomada Qvadragesimae.

Đis Spel gebyrað on rpige-dæg on þære forman Lencten pucan.

Evvangelivm.

Erat dies festus Iudæorum. et reliqua.

Incip. Men þa leofortan. ur lyrt nu eop recgan be þam halgan Godspelle þe ge gehyrdon nu nædan þ ge beon þe geleaffulran þurh þa boclican lare. ⁊ þe anræddan on eorþum Drihtne.

Expl. Se gehæleda man þa rydðan þe þone Hælend gerpræc. cyðde þam Iudeiscum þæt Cnirt hine gehælde. ⁊ hine mærrode his mihte hepigende. þam ry pultom on ecnyrre mid his ælmihtigan fæder. ⁊ þam halgan gaste on anre godcundnyrre. Amen.

XIII. fol. 239, b. Fr̄. vi. Emdomada. ii.

Đis Spel gebyrað on þone Fripe-dæg on þære oþre Lencten pucan.

Evvangelivm.

Homo erat pater-familias. qui plantauit uineam. Et reliqua.

Incip. Ure Drihten ræde oft rpiðe digle Bigspel. *Vide supra, pag.*

LXIV. fol. 242, b. Fr. vi. In Ebd̄. iii.

Đis Spel rceal on Fripe-dæg on þære Lencten pucan.

Evg̃.

Venit Ihc in ciuitatem Samariæ quæ dicitur Sichar.

Incip. Se Godspelleре Iohannes ræde on þirum Godspelle. þæt Cnirt ure Hælende.

LXV. fol. 247. Fr̄. vi. Ebd Qvarta.

Đis Spel gebyrað on þone reorþan fripe-dæg on Lencten.

Evg̃.

Erat quidam longuens Lazarus. et reliqua.

Incip. On þam halgan Godspelle þe ge gehyrdon (nu) nædan. ur regð be Lazare ðe reoclæg. *Vide supra, pag.*

Calce mutila est hæc Homilia, quin & deficiunt duæ aliæ Homil. quæ in memorato Indice Codici præmisso una recensentur.

Otho. C. I. *Codex membr. in fol. in quo continentur Tractatus aliquot Saxonici diversis temporibus & per diversorum manus conscripti, & à Bibliopego simul in unū volumen compacti.*

I. fol. 1. *Evangeliorum exemplar nitidum & antiquum, sed (quod dolendum) capite,* i. e. *ad Com.* 6. *c.* 27.

Evang. ſecundum S. Matthæum mutilum: omnia autem reliqua, integrum: cujus ope haudquaquam fuerint adjuti in præſtantiſſima illa Evang. Sax. Editione viri clariſſ. Franciſcus Junius & Thomas Mareſchallus.

II. fol. 93. *Inter Evangelias S. Lucæ & Johannis habetur Privilegium Sergii Papæ Saxonicè, conceſſum Aldhelmo Abbati Meldunenſi ſucceſſoribusq; ſuis, & per eos venerabili eorum Monaſterio de Ea, ut ſint ab omni onere (ſeu vinculo) ſeculari immunes, nulliuſque alterius Juriſdictioni ſubjecti, &c. Quas quidem conceſſiones confirmaſſe dicuntur Æthelredus Rex Merciorum, & Ina Rex Weſt-Saxonum. Teſte eodem Aldhelmo. Eaſdem litteras Latine verſas ad oram deſcripſit Joannes Joſſelinus* ex libro quinto Wilhelmi Malmesburienſis de Pontificibus, cujus exemplar unicum quod unquam viderit, erat in manibus D. Joannis Foxi.

III. fol. 136. *Dialogorum Gregorii Magni Papæ libri quatuor Saxonicè.*

IV. fol. 273, b. *Excerpta quædam Saxon. ex libro Hieronymi de vita Patrum Ægyptiacorum.*

Incip. Præf. Ðe ꝑýlla̋ nu æneſt ꝑnitan be ſumum ꝑæſtæn ſetlan ſꝑa ſꝑa Ieronimvs hit oꝼ Ebꝛea on Gꝛeca ȝeneoꝛðe apænðe. ⁊ Pelaȝiuſ ſýððan on uꝛe ȝeðeoðe ꝥ iſ on Læðen to býſne and to laꝛe. þam ðe anꝛæðlice ðeoꝼleſ coſtnunȝum and hiſ loꝛꝑnæncum ꝑiðꝛtanðan ꝑilla̋. *&c.*

I. Solitarivs Qvidam Erat In Inferioribvs Partibvs Ægypti Et Hic Erat Nominatissimvs.

Incip. Sum ðeꝛ ðæſ on Eȝýꝑta laneðe ſꝑýðe namcuþ and hliſꝼul þuꝛh hiſ ðꝛohtnunȝa. ðe he hiſ Dꝛihtne ðæȝhꝑamlice to loꝼe and to ꝑulðꝛe aðꝛeah on anum ðeſtene.

Expl. Eala hu micel þinȝ ꝛe Goðeſ ðeꝛ ðýðe. þæt he þæꝛe ſaule ȝeheolp. þe heoꝛa beȝꝛa æꝛ þuꝛh ðeoꝼleſ laꝛe amýnꝛan ꝑolðe. Finit Prima Sent. Incipit. ii.

Fol. 274, b. 2. Frater Qvidam Impvgnabatvr A Fornicatione. Contigit Evm Venire In Vicvm Qvendam Egypti. Et Veniens Filiam Sacerdotis Paganorvm Adamavit Evm.

Incip. Hit ðæſ ȝeaꝛa ȝeoþæſ ðe Ieꝛonimuſ aꝛꝛat uſ to býſne ⁊ to laꝛe. hu ſe ſꝛicola ꝼeonð ſumne munuc miþ lýðꝛum luſtum lanȝeðꝛehte.

Expl. ⁊ him behet þæt he á miþ him ꝑunian ꝑolðe. ða hꝑile þe hiſ liꝼ ꝑæꝛe. and hiſ laꝛe ȝeoꝛnlice hlýſtan.

Fol. 275, b. 3. Qvi Navali Prælio Dimicaturi Svnt Ante In Portv Et Tranqvillo Mari Inflectant Gvbernacvla.

Incip. Saȝað heꝛ on þiſſum bocum hu Malchuſ ſꝑnæc ꝛe Goðeſ munuc. he cꝑæð. þa men þa ðe beoð ꝑinnenðe in ſciꝑlicum ȝeꝛinne.

Expl. ⁊ þ hiȝ ꝑiton þ bitꝛeoh ſꝛeoꝛð. and bitꝛux ꝛeſtene. ⁊ betꝛux ꝑilðeoꝛ þ ꝛio ȝeþunȝenneſ ne mæȝ næꝼꝛe ꝛeſan beꝛmitan.

V. fol. 279, b. *De Wynfritho quodam mortuo, & postea ad vitam reddito.*

Incip. Heꝛ ſaȝað on ðiſſum bocum þ Domne Ꝼýnꝼꝛið ſenðe þiſ ȝeſꝛite æꝛoſt to þiſſum leoð bi ſumum Pꝛeoſte ſe þæſ þꝛaȝe ſoꝛðꝼeꝛeð. and ȝehꝑýnꝼðe þa eꝼt to hiſ licaman. He ſæðe þ he bicome to þiſſe ꝑeoðe. and þ he ſpæce ꝑið ðone Pꝛeoſt.

Expl. ⁊ him þa þæſ beboðen þ he hꝑýꝑnſðe to hiſ licaman æt þam ꝼoꝛman Hancꝛeðe.

VI. fol. 282. *Homilia in illud Pſalmiſtæ.* Dne Libera Animam Meam A Labiis Iniqvis. Et A Lingva Dolosa.

Incip. Geheꝛað nu men þa leoꝼoſtan. hu ſe Goðeſ laꝛeoꝛ þæſ ſpꝛecenðe. and he cꝑ. Dꝛihten. ȝeꝛꝛeolſa me ſnam unnýttu ſpeccum. and ſnam inpitꝼullum tunȝan.

Expl. Uton healðen nu ꝼoꝛðan þa ſibbe þe Dꝛihten uſ ſealðe. þonne ȝehealða̋ uſ ꝛe Dꝛihten Hælenð Cꝛiſt ꝛe þe leoꝼa̋ ⁊ nixa̋ a to ꝼoꝛulðe.

VII fol. 285. *Homilia* De Creatore Et Creatvra *capite mutila, ſic autem*

Expl. Uton ꝛe ꝼoꝛðꝛi hoȝian heꝛ on þiſſum liꝼe. ꝥ ꝛe miþ ȝeoꝛnꝼulnýſſe ȝeꝛilnian æꝼꝛe þæſ beteꝛan liꝼeſ on ðæꝛe ecean bliſſe miþ uꝛum Hælende Cꝛiſte. ſꝑa ſꝑa he uſ behaten hæꝼ̋. ꝛe leoꝼa̋ ⁊ nixa̋ miþ hiſ leoꝼan ꝼæðeꝛ ⁊ þam Halȝan Gaſte on anꝛe Goðcunðnýſſe. ana ꝼő Scýppenð ealꝛa ðinȝa. Amen.

VIII. fol. 287, b. *Homilia* De Sex Etatibvs Hvivs Secvli.

Incip. Adam þa leoꝼoðe on ȝeſſinne niȝon hunð ȝeaꝛa ⁊ þnittiȝ ȝeaꝛa. ⁊ he þa ꝼoꝛðꝼeꝛðe ꝼoꝛ hiſ ꝼoꝛiȝæðeðnýſſe. ⁊ hiſ ſaꝼul ſiðoðe ſaꝛuȝ to helle. ⁊ eall hiſ oꝼſꝑinnȝ eall ſꝑa ꝼenðe. oð þæt Cꝛiſt uſ alýſðe oꝼ þam cꝑeaꝛtenne eꝼt.

Expl. On ðam ðæȝe onȝinð ꝛeo eahteoðe ýlð. na on ðiſſum liꝼe. ac on ðam ecean liꝼe. ⁊ ꝛeo ýlð ðuꝛhꝑuna̋ unȝeenðoðe miþ Goðe. on þæꝛe nixa̋ þa halȝan miþ þam Hælenðe ſýlꝼum on ſaple ⁊ on lichoman ſýþþan á to ꝼoꝛulðe. Amen.

IX. fol. 289, b. Item De Popvlo Israhel. Qvando Volveris. (*Hom. calce mutila.*)

Incip. Ðe habba̋ nu ȝeſæð ſꝑa ꝛe ſcoꝛtlicoſt mihton on ðam æꝛꝛan cýðe. *Vide ſupra, pag.* 39.

Nero. A. i. *Codex membr. in Octavo; ut videtur, Eccleſiæ Wigornienſis, variis temporibus partim Saxonice, partim Latine ſcriptus, in quo continentur*

I. Fol. 1. *Canuti Regis leges Eccleſiaſticæ Saxonicè.*

Incip. Ðiſ iſ ꝛe ȝeꝛæðnýſ þe Cnut Cýninȝc ealleſ Enȝla laneðeſ Cininȝc. ⁊ Dena Cininȝ. miþ hiſ ꝑitena ȝeþeahte ȝeꝛæðe Goðe to loꝼe and him ꝛilꝼum to Cýneſcipe. ⁊ to ðeaꝛꝼe. and þ ðeꝛ on ðæꝛe halȝan Miðe-ꝑintꝛe tiðe on ſinceaſtꝛe.

Expl. Ðæt ꝛe ꝼoðꝼꝛeca ꝑeꝛe ꝑulꝼ to ſꝑýðe ne ſlite. ne to ꝼela ne abite. oꝼ ȝoðcunðꝛa heoꝛðe. and ꝛe ðe oꝼeꝛhoȝie þ he Goðeſ boðan hlýſte. hæbbe hem ȝemæne þ ꝑið Goð ſýlꝼne. (á ſý Goðeſ nama ecelice ȝebletſoð. ⁊ loꝼ him. ⁊ ꝑulðoꝛ and ꝑuꝛþmint ſýmble æꝼꝛe to ꝼoꝛulðe. Amen.)

II. fol. 14. *Deſideratur Rubrica.* (*Canuti Regis Leges Civiles.*)

Incip. Ðiſ iſ ſeo ꝼoꝛulðcunðe Geꝛæðnýſ þe ic ꝑýlle miþ minan ꝑitenan ꝛæðe. þ man healðe oꝼeꝛ eall Enȝla laneðe.

Expl. þ he mæȝe ꝼoꝛðeſ ⁊ tæðe ȝlæðlice æꝼꝛe. þonne bý̋ uſ eallum Goðeſ miltſ þe ȝeaꝛꝛuꝛ á ſý Goðeſ nama ecelice ȝebletſoð. and loꝼ him and ꝑulðoꝛ and ꝑýꝛðmýnt ſýmle æꝼꝛe to ꝼoꝛulðe. Goð ælmihtiȝ uſ eallum ȝemiltſiȝe ſꝑa hiſ milða ꝑilla ſiȝ. ⁊ ȝehealðe uſ æꝼꝛe on ecneſſe. ſi hit ſꝑa. Amen.

III. fol. 41.

III. fol. 41. *Eadgari Regis Leges Eccleſ. & Civil. Saxonicè, aliena manu ſcriptæ.*

Incip. Ðiſ iſ ſeo ȝenæonýſ ðe Eaðȝaſ Cýnȝ miþ hiſ ſitena ȝeðeahte. ȝenæde God to loſe. and him ſýlfum to Cýncſcipe. ⁊ eallum hiſ leoðſcipe to þeaſſe.

Expl. ⁊ ȝa ſeo ſæȝpulle to ealſan punde. ⁊ hie nan man na undeoſoſ ne ſylle. (⁊ ȝif hpa hi ðoñ undeoſoſ ſýlle oððe eapunȝa oððe deaſnunȝa ȝýlde æȝðeſ ðam Cýnȝe Lx ſcýllinȝa. ȝe ſe ðe hý ſýlle. ȝe ſe ðe hý bicȝe.)

IV. fol. 44. *Capita Legum Regis Ælfredi, (& Inæ) Saxonicè.*

V. fol. 47. *Adnotatio de* Rome ȝeſcot, *ſive de Denario S. Petri ſolvendo, Saxonicè.*

VI. *Ibid. Officium juſti Judicis, Saxonicè.*

Incip. Ælc man þe niht ðemeð. he hæfð pæȝa on handa. ⁊ on æȝðere ſceale he býnð nihtpiſnefſe. ⁊ milðheoſtnefſe. æneſt foſ ðære nihtpiſnefſe he ȝeneceð ðæſ ȝýlteſ bote. ⁊ þonne foſ ðære milðheoſtnefſe. he ȝemeteȝað ðære ſcýlð pite.

Expl. ſeo anfenȝnef meðſceata on ðomum ýſ foſfæſtnefſe foſlætnef. ⁊ þa þe him God onðniæðende niht ðemeð. him onfoð æt Gode ece endlean.

VII. fol. 49. *Locus ex Bromptoni Hiſtoria Foreualenſi de Legibus Ælfredi Regis, Latine, manu J. Joſſelini.*

VIII. fol. 50. *Leges Ælfredi Regis, Saxonicè.*

Incip. Dnihten pæſ ſpnecende ðaſ foſlð to Moýſe ⁊ ðuſ cpæð.

Deficiente veteri exemplari, illud ſupplere ſua manu uſque ad cap. 99 tentavit Joannes Joſſelinus. deſiderantur adhuc cætera.

IX. fol. 71. *Conſtitutiones quædam, Saxonicè, aliena manu.*

1. BE CYNINGE.

Incip. Cnihtenum Cýninȝe ȝebýnðð on Cnihtenne ðeode. *Vide p.* 45.

2. fol. 71, b. BE CYNEDOME.

Incip. Eahta ſpeſaſ ſýndan. þe nihtlicne Cýnedom tpumlice uppeȝað. *Vide pag.* 45.

3. fol. 72. BE CYNESTOLE.

Incip. Ælc niht Cýneſtol ſtent on þnim ſtapelum. ðe fullice aniht ſtænt. *Vide ſupra, pag.* 46.

4. fol. 72, b. BE EORLVM.

Incip. Eoſlaſ ⁊ Heneteȝan ⁊ þaſ foſolð Deman and eac ſpa Geneſan aȝan nýð þeaſſ. *V. ſ. p.* 46.

5. fol. 73. BE SACERDA.

Incip. Riht iſ ꝥ Saceſdaſ on heoſa Scnifſcſum. *Vide ſupra, pag.* 49.

6. *Ibid.* BE GEHADEDVM MANNVM.

Incip. Eallum Cnihtenum mannum iſ micel þeaſſ. *Vide ſupra, pag.* 27.

7. fol. 74. BE ABBODVM.

Incip. Riht iſ ꝥ Abbodaſ ⁊ hunu Abbatiſſan fæſte on Mýnſtſum ſingallice punian. *V. ſup. pag.* 46.

8. *Ibid.* BE MVNECAN.

Incip. Riht iſ ꝥ Munecaſ dæȝeſ ⁊ nihteſ inpeſdne heoſtan. ȝodeſ loſ luſian. ⁊ ȝeoſne God henȝan. *Vide ſupra, pag.* 46.

9. *Ibid.* BE MYNECENAN.

Incip. Riht iſ ꝥ Mýnecena mýnſtefliice macian. *Vide ſupra, pag.* 46.

10. fol. 74, b. BE PREOSTAM. ⁊ BE NVNNAN.

Incip. Riht iſ ꝥ Pneoſtaſ ⁊ efen pel Nunnan ȝollice libban. ⁊ clænefſe healdan. *V. ſup. p* 46.

11. *Ibid.* BE LÆÞEDVM MANNVM.

Incip. Riht iſ ꝥ Gehadode men Læpede pifian. *Vide ſupra, pag.* 47.

12. fol. 75. BE ÞVDEÞAN.

Incip. Riht iſ ꝥ Þudeþan annan býſenan ȝeoſnlice ſýlȝean. *Vide ſupra, pag.* 46.

13. *Ibid.* BE CYRICEAN.

Incip. Riht iſ ꝥ Cnihtene men Cnihtendom ȝeoſne healdan miþ niht e. *Vide ſupra, pag.* 50.

14. fol. 76, b. BE EALLVM CRISTENVM MANNVM. (*Homilia.*)

Incip. Riht iſ ꝥ ealle xp̄ene men heoſa xp̄endom nihtlice healdan. *Vide ſupra, pag.* 50.

X. fol. 77, b. BE CRISTENDOME. (*videtur eſſe Sermo Lupi Epiſcopi.*)

Incip. L. Eallum Cnihtenum mannum iſ micel þeaſſ ꝥ hi heoſa Cnihtendomeſ ȝeſcaþ pitan. ⁊ ꝥ hi heoſa Cnihtendom nihtlice healdan. *Vide ſupra, pag.* 27.

X. fol. 84, b. *Nota (recentiori manu) de ſectis hæreticorum ex Auguſtino, deque Baſilide Hæretico, qui* 365 *cœlos eſſe dicebat. Lat.*

XI. fol. 85. BE GODCVNDRE ÞARNVNGE. (*Homilia.*)

Incip. L. Þutan ſpýſnian be bocan ȝeoſne ⁊ ȝelome. *Vide ſupra, pag.* 50.

XII. fol. 87, b. ÆÐELSTANES GERÆDNES.

Incip. Ic Æþelſtan Cýnȝ miþ ȝeþeahte Þulfhelmeſ Anceb. ⁊ eac minſa oþeſſa Biſcopa. cýþe þam Geneſan to ȝehýlcene býſiȝ. *Vide ſupra, pag.*

XIII. fol. 88, b. EADMVNDES GERÆDNES. (quod eſt tantum Exordium legum Eadmundi.)

Incip. Eaðmund Cýninȝ ȝeſomnode micelne ſinoð to Lundenbýſiȝ on þa halȝan Eaſteſlicon tið. æȝþeſ ȝe ȝoðcundſa haða ȝe poſulðcundſa.

XIV. fol. 89. *Fragmentum Legum Eadgari Regis.* (*capite mutilum.*)

Expl. ⁊ piſ hpa hý þonne undeoſoſ ſýlle. oððe eapunȝa oððe ðeaſnunȝa. ȝýlde æȝþeſ þam cýnȝe Lx. ſcill. ȝe ſe ðe hý ſýlle. ȝe ſe þe hý bicȝe. *Vide ſupra, pag.* 133.

XV. fol. 90. *Leges quædam Æthelredi Regis*

IN NOMINE DN̄I. ANNO DOMINICAE INCARNATIONIS. MVIII.

Incip. Ðiſ iſ ſeo Geneſnef þe Engla cýnȝ. ⁊ æȝþeſ ȝe ȝehaðode ȝe læpede pitan ȝecunan ⁊ ȝeneſnðdan. *Vide ſupra, pag.*

XVI. fol. 93, b. Be Gribe. ⁊ Be Mvnde.

Incip. Godeſ ȝrið iſ ealra ȝriða ſelaſt to ȝeeaꝛnianne. ⁊ ȝeoꝛnoſt to healdanne. ⁊ þæꝛ nehſt þæꝛ Cynȝeſ. Đon iſ rihtlic þ Godeſ cýnic ȝriðbinnan ꝛaȝum. ⁊ Criſteneſ Cýninȝeſ handȝriðſtande eſen unꝛiemme.

Expl. ⁊ þonne iſ rihtlic eac. þ ure ælc oðeꝛne healde miþ rihte. ⁊ þ ælc Cýꝛice ſý æſꝛe on Godeſ ealmihtiȝeſ ȝriðe. ⁊ on ealleſ Criſteneſ ꝛolceſ. ꝛoꝛþam ælc Cýꝛic-ȝriðiſ Criſteneſ aȝen ȝrið. and ælc Criſten man ah micle þeaꝛfe. þ he on ðam ȝriðe mycle mæþe rite. Amen.

XVII. fol. 96, b. Be Cyric Griðe. (*Anno dñi*. 1014. *uti notatur manu J. Joſſelini.*)

Incip. In Nomine Dni. Điſ iſ an ðæꝛa Gæꝛnæðneſſa þe Engla cýnȝ ȝeðihte miþ hiſ ritena ȝeðehte. Đæt iſ æꝛeſt þ he rile þ ealle Godeſ Cýꝛican beon. ꝛulleſ ȝriðeſ ýꝛðe.

Calce mutila eſt hæc Conſtitutio, ſed eandem habes integram pag.

15. Item De Episcopis. (*nempe Conſtitutiones de alio exemplari ſcriptæ, nunc cum iis quæ præcedunt compactæ.*)

Incip. Biſcopum ȝebýꝛiaþ ealdlice riran. ⁊ riſdom and ꝛæꝛiſcipe on ꝛoꝛdum and ꝛeoꝛcum. *V. ſ. p.*

16. fol. 100, b. Item.

Incip. Biſcopaſ ſcýlan bocum ⁊ ȝebedum ꝛýlȝean. *Vide ſupra, pag.* 46.

XVIII. fol. 101. *De Clericorum veſtitu, &c. ex Carthaginenſis Concil. Canon. deſcriptum.*

17. fol. 102. Incipit De Sinodo.

Deuſ in adiutoꝛium meum, *&c.*

Incip. Biſcopum ȝebýꝛeð on Sinoðe æꝛeſt ðinȝa. *Vide ſupra, pag.* 46.

18. fol. 103, b. *Deſid. Rubrica.* (Be Biscopvm.)

Incip. Biſcopaſ ſcolðan ýmle Godeſ riht bodian ⁊ unriht ꝛoꝛbeodan. *Vide ſupra, pag.*

19. fol. 105. Be Sacerdan.

Incip. Saceꝛð ſceal on hiſ ſcriſt ſcire riſlice and þæꝛlice læðan ⁊ læꝛan. *Vide ſupra, pag.* 46.

20. fol. 106, b. Be Abbodvm.

Incip. Riht iſ þ Abboðaſ ⁊ huru Abbatiſſan ſæſte on mýnſtꝛum. (*Eadem cum alia in hoc Cod. M.*)

21. *Ibid.* Be Mvnecvm.

Incip. Riht iſ þ Munecaſ dæȝeſ ⁊ nihteſ inꝛeꝛðe heoꝛtan. (Vid. Cod. MS. p. 74.)

22. fol. 108. Be Gerefan.

Incip. Riht iſ þ Geꝛeſan ȝeoꝛnlice tilian. *Vide ſupra, pag.* 46.

XIX. fol. 108, b. *Termini Paſchales. ab anno* 1100, *ad an.* 1115.

XX. fol. 109. *Benedictio Cereviſiæ Latinè.*

XXI. *Ibid. Allegoria de Nabugodonoſore, Babylonia & Hieroſolymis. Latinè.*

XXII. fol. 110. *Ratio divinorum Officiorum, à die Septuageſimæ uſque ad diem Paſchalis, Latinè.*

23. fol. 112. Be Đeodꝛitan.

Incip. Cýninȝan ⁊ Biſcopan. Eoꝛlan ⁊ Heꝛetoȝan. Geꝛeſan and Deman. Laꝛ ꝛitan and Lah ꝛitan. *Vide ſupra, pag.* 46.

XXIII. fol. 113. Sermo Lvpi Ad Anglos. Qvando Dani Maxime Persecvti Svnt Eos. Qvod Fvit Anno Mlo. xiv. Ab Incarnatione Dni Nri Ihv Xpi.

Incip. Leoꝛan men. ȝe cnaꝛaþ þ ꝛoð iſ ðeoꝛ ꝛopolð iſ on oꝛſte. and riht nealæcð ðam ende. *Vide ſupra, pag.* 24.

XXIV. fol. 118. *Hymnus de S. Dunſtano, Lat. manu J. Joſſelini.*

XXV. fol. 118, b. Her Is Gyt Rihtlic ⁊ Arnvng ⁊ Soðlic Myngvng. Đeode To Đearfe. Gyme Se đe ⁊ Ille.

Lupo Epiſcopo, me Judice, auctore.

Incip. Leoꝛan men. Utan undeꝛſtandan eal ꝛꝛa uſ ðeaꝛf iſ. *Vide ſupra, pag.* 29.

XXVI. fol. 119, b. Be Angol ⁊ Itena Geredneſſe. (*ſc. Conſtitutio Æthelredi Regis, circa A. D.* 1008.)

Incip. Điſ iſ ſeo Geꝛæðneſ þe Engla Cýnȝ. ⁊ æȝðeꝛ ȝe Gehadode ȝe Læꝛede ritan ȝecuꝛan ⁊ ȝeꝛæðdan. Đæt iſ þonne æꝛeſt þ ge ealle ꝛnam ſýnnan ȝeoꝛne ȝecýꝛꝛan.

Expl. ꝛoꝛþam þuꝛh þ hit ſceal on eaꝛde ȝodian to ahte. þe man unriht alecȝe ⁊ rihtriſneſſe luꝛiȝe ꝛoꝛ Gode and ꝛoꝛolde. Amen.

XXVII. fol. 122. *Adnotatio de Dei dilectione, Saxon.*

24. fol. 123. Be Hefenlicvm Cyninge.

Incip. An Iſ ece God ꝛealdën and ſýnhta ealra ȝeſceaſta. *Vide ſupra, pag.*

25. *Ibid.* Be Eorðlicvm Cyninge.

Incip. Criſtenum Cýninȝe ȝebýꝛeð ſꝛiðe riht þ he Criſten ꝛolc rihtlice healde. *Vide ſupra, pag.*

XXVIII. fol. 123, b. *Tabula Paſchalis cum Die Paſchæ & Luna ipſius diei, ab anno* 1100, *uſque ad ann.* 1156.

XXIX. fol. 124, b. *Septem Sacramenta, cum decem Præceptis, ubi ſecundum omittitur, Lat.*

XXX. *Ibid. Significatio ſufflationis, Crucis, Unctionis, &c. in Baptiſmo, Lat.*

XXXI. *Ibid. Exordia quorundam Hymnorum* (*ut videtur.*) *Lat.*

Incip. Caritate perfecta benedicat noſ Trinitaſ ſcā Item. Noſ precibuſ matriſ ſaluet ſapientia patriſ.

XXXII. f. 126, b. De Veneratione. (*Homilia.*)

Incip. Bonuſitaq; paſtor ſuper gregem xpī ſollicituſ eſſe debet. ne inimicuſ c...ſto. ne potentioriſ cupiditaſ uitam pauperum inqui&.

Expl. & xxx. millia de populo interfecti ſunt. & arca teſtamenti capta eſt. & ipſe retro cadenſ fractiſ ceruicibuſ mortuuſ eſt.

XXXIII. fol. 129. Verba Ezechielis Prophete. De Pastoribvs Non Recte Agentibvs.

Incip. Dñſ igitur per Ezechielem pꝛophetam teꝛribiliteꝛ loquitur dicenſ.

Expl.

Expl. Gregoriuſ itaque dicit. Cum enim malorum peruerſitaſ creſcit. non ſolum frangi prædicatio non debet. ſed etiam augeri.

XXXIV. fol. 130. De Pastore Et Prædicatore.

Incip. O Paſtor et Prædicator. ſuper montem excelſum aſcende tu qui Euangelizaſ Sion.
Expl. Euge ſerue bone et fideliſ. quia ſuper pauca fuiſti fideliſ. ſuper multa te conſtitam intra in gaudium domini tui.

XXXV. fol. 131. De Clericis Sive Eclesiasticis Gradibvs.

Incip. Cleroſ Græce. Sorſ Latine. Inde dicuntur Clerici. quia de ſorte ſunt Domini.

XXXVI. fol. 131,b. Incipit De Canonibvs.

Canoneſ dicimuſ Regulaſ quaſ ſcī Patreſ conſtituerunt. in quibuſ ſcriptum eſt quomodo Canonici id sünt Regulareſ Clerici uiuere debent.

Ibid. *Iterum ex Auguſtino.*

(*In Margine*) Incipivnt Excerptiones Domni Ecgberhti Archiēpi Ebvrace Civitatis De Sacerdotali Ivre. *Latinè.*

Tiberivs. B. 5. *Codex membr. in Quarto ampliori, ex diverſis ſimul compactis conſarcinatus, partim Latine & partim Saxonicè Scriptus, in quo continetur*

I. fol. 1. *Circuli duo curſum exhibentes Solis & Lunæ.*

II. fol. 1,b. Regvlares Feriarvm Secvndvm Romanos.

III. *Ibid.* Regvlares Lvnares.

IV. *Ibid.* Epacte.

V. *Ibid.* De Singvlis Mensibvs.

VI. fol. 2. *Kalendarium in quo ſinguli dies verſibus Hexametris exprimuntur: ad ſummam paginam ſingulis menſibus habentur Imagines varias anni tempeſtates repræſentantes, ad imam quoque pag. Icones ſignorum Zodiaci.*

VII. fol. 8. *Tabulæ Lunares, vna cum multis aliis ad computum Eccleſiaſticum ſpectantibus, ex Beda deſumptis: inter quæ, nempe fol. 15. exſtat Tabula exhibens Annum Dom. Indictionem, Epactum, Concurrentem, Ciclos, Diem 14 Lunæ, Diem Paſchæ, & Lunam ipſam ab An. Dom. 96, uſque ad an. dom. 1006, incluſive.*

VIII. fol. 18, b. Incipivnt Nomina Pontificvm Romane Vrbis Per Ordinem. *quorum primus S. Petrus, ultimus Adrianus qui erat Papa* III.

IX. *Ibid.* Incipivnt Per Ordinem Nomina Epōrvm Hierosolime Civitatis.

1. Juſtus - - - - - - - - - - - 77. Titus.

X. fol. 19. Incipivnt Imperatorvm Romane Vrbis.

1. primus omnium Julius Cæſar qui & Gaius - - } - - - { 54 Eraclius, & poſt cum Odda.

XI. fol. 19, b. Incipivnt Nomina Epōrvm Hierosolimæ Vrbis. (i.e. Pontif. vet. Teſtamenti, poſt Captivitatem.)

1. Primus Ihs̄ filius Joſedech, - - - - 36. Ariſtobulus.

XII. *Ibid.* Deinde Svrrexervnt Post Xp̄i Ascensionem Pontifices Novi Testamenti.

1. Jacobus frater Domini. - - - 56. Cyrillus Martyr.

XIII. *Ib.* Nomina Ep̄orvm Alaxandrie Vrbis.

1. Petrus Apoſtolus. - - - - - - - - 28. Philippus.

XIV. *Ibid.* Nomina Pontifcvm Antiochene Vrbis.

1. Petrus Apoſtolus. - - - - - 27. Yſidorus Martyr.

XV. fol. 20. Nomina Archiep̄orxm Dorobernensis Æccleſiæ.

1. Auguſtinuſ. - - - - - - - - - - - 24. Sÿgeric.

XVI. *Ibid.* Nomina Ep̄orvm Hrofensis Æccleſie.

1. Paulinuſ. - - - - - - - - - - - - 14. Ælfſtan.

XVII. *Ibid.* Nomina Ep̄orvm Orientalivm Saxonvm.

1. Mellitus. - - - - - - - - - - - - 18. Ælfſtan.

XVIII. *Ibid.* Nomina Ep̄orvm Avstralivm Saxonvm.

1. ſilfſnith. - - - - - - - - - - - 16. Oſobÿrht.

XIX. *Ibid.* Nomina Ep̄orvm Occidentalivm Saxonvm.

1. Biſinuſ. - - - - - - - - - - 4. Hædde. deinde in duas Parochias diviſa eſt, altera Wentanæ Eccleſiæ, altera Scireburnenſis æccleſiæ, ubi habentur nomina Epiſc. Wintonenſium - - 26. Ælfheah.

XX. fol. 20, b. Nomina Ep̄orvm Sireburnensis Æccleſiæ.

1. Elohelm. - - - - - - - - - - - 19. Æthelſige.

XXI. *Ibid.* Nomina Ep̄orvm Wiltvnensis (*Eccleſiæ.*)

1. Æthelſtan. - - - - - - - - - - - 7. Sigeric.

XXII. *Ibid.* Nomina (*Epiſcoporum*) Wilnensis Æccleſiæ.

1. Anhelm. - - - - - - - - - - - - - 7. Sigegar.

XXIII. *Ibid.* Nomina Ep̄orvm Cridiensis Æccleſiæ.

1. Eadulf. - - - - - - - - - - - - - 6. Alfpold.

XXIV. *Ibid.* Nomina Ep̄orvm Wicciorvm Æccleſiæ.

1. Sexpulf. - - - - - - - - - - - - 9. Heathened.

XXV. *Ibid.* Nomina Ep̄orvm Provincie Merciorvm.

1. Diuma. - - - - - - - 8. Seaxpulf. (poſtea in duas diviſa eſt parochias, quæ nactæ ſunt, poſt varios caſus, Epiſcopos 1. Tophthelmum & Puttam, quorum ſucceſſores fuerunt, illi --- 17. Kÿneſÿnth; huic --- 15. Eadpulf.

XXVI. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM LINDISFARORVM.

1. Eaðheah - - - - - - - - - - - - - 12. Æfcuiʒ.

XXVII. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM ORIENTALIVM SAXONVM.

1. Felix. - - - - - - - - - 4. Biſi. (poſtea in 2 Parochias dividitur, quarum una habuit Epiſc. 1. Eaðepine. 22. Theoðneð.

XXVIII. fol. 21. NOMINA EP̄ORVM GENTIS NORTHANHYMBRORVM.

1. Paulinuſ. - - - - - - - - - - - - - 4. Iuða.

XXIX. *Ibid.* NOMINA EP̄RVM EBORACENSIS ÆCCLESIÆ.

1. Ƿilfþrið. - - - - - - - - - - - - - 6. Ƿimunð.

XXX. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM HAVSTALDENSIS ÆCCLESIÆ.

1. Acca. - - - - - - - - - - - - - - 7. Fanbeþht.

XXXI. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM LINDISFARORVM.

1. Aiðan. - - - - - - - - - - - - - 10. Ecbeþht.

XXXII. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM ÆCCLESIÆ QVÆ DICITVR CASA CANDIÖNA.

1. Ƿeþrðelm. - - - - - - - - - - - - - 5. Eaðulf.

XXXIII. *Ibid. Nomina Regum Weſt-Saxonum.*

1. Cenðic. - - - - - - - - - - - - 31. Æðelnið.

XXXIV. fol. 21, b. HAEC SVNT GENEALOGIE PER PARTES BRITANNIAE REGVM REGNANTIVM PER DIVERSA LOCA NORÐANHYMBRORVM. *&c.* (Saxonicè.)

XXXV. *Ibid.* ITEM NORÐAN HYMBRORVM. (Saxonicè.)

XXXVI. *Ibid.* ITEM MERCIORVM. (Saxonicè.)

XXXVII. fol. 22. HÆC SVNT GENEALOGIÆ REGVM OCCIDENTALIVM SAXONVM. (Saxonicè.)

XXXVIII. fol. 22, b. *Catalogus (ut videtur) Epiſcoporum Ravennenſium.*

XXXIX. *Ibid. De adventu Sigerici Arch. Cantuar. ad Romam, & quot Eccleſ. 2 dierum ſpatio viſitavit.*

XL. *Ibid.* ISTE SVNT SVBMANSIONES DE ROMA VSQVE AD MARE. 1. Urbſ Roma - - 80 Sumeran.

XLI. fol. 23. INCIPIVNT PAVCA DE TEMPORIBVS BEDAE PRESBITERI. (h. e. Excerpta Saxonicè, ex ejus libro *de Temporibus, de Æquinoctio vernali, &c. Vid. eadem ſupra. pag.*

Incip. Ic polde eac ʒÿſ ic ðonſte pluccian ſum ʒehpæðe anðʒÿt oſ ðæne bec ðe Beda ſe ſnotera laneop ʒeſette.

Expl. Sÿ þeoſ ʒeſetnÿſ þuſ heſ ʒeendod. Goð helpe minum handum.

XLII. fol. 29. *Tabula Geographica totius Orbis, in qua, nihil non litteris majuſculis deſcriptum eſt.*

XLIII. *Planiſphærium, in quo Signa & Conſtellationes cœleſtes delineationibus antiquis & non ineleganti-bus repræſentantur.*

XLIV. fol. 32. *Tractatus de duodecim Signis Zodiaci, de Circulo Zod. de Arcturo & Boote, de Orione, de Pleiadibus deque claris Stellis ſub Signo Geminorum poſitis Latine, cui præmiſſa eſt Oratio ad S. Trinitatem.*

Fol. 34, b. *Sydera & Conſtellationes Cœleſtes elegantiſſime Iconibus repræſentatæ, explicationibus proſaicis ex Hygino deſumptis, Metricis autem ex Arati Phænom. libro à M. T. Cicerone Adoleſcente in Lat. Ling. tranſlato, cujus verſus primus.* A quibus hinc ſubter poſſis cognoſcere ſultum.

XLV. fol. 51, b. DE CONCORDIA SOLARIS ET LVNARIS motus.

XLVI. *Ibid.* DE CONCORDIA MARIS ET LVNAE.

XLVII. *Ibid.* DE PRÆSAGIIS TEMPESTATVM. (*viz.*) PRESAGIA *ex Sole, Luna, Stellis, nubibus, Ignibus, Aquis, montibus & arboribus, avibus, pecoribus, vermibus & herbis, & cibis.*

XLVIII. fol. 53. AMBROSII MACROBII THEODOSII (*ſc ex eo locus*) DE MENSVRA ET MAGNITVDINE TERRÆ ET CIRCVLI PER QVEM SOLIS ITER EST.

Fol. 53, b. ITEM EIVSDEM DE MENSVRA ET MAGNITVDINE SOLIS.

XLIX. fol. 54. FELICIS CAPELLÆ (locus) DE MENSVRA LVNÆ, (cum aliis Aſtronomicis.)

L. fol. 56. DE MVNDANO ANNO. ----TVLLII CICERONIS SOMNIVM SCIPIONIS DICTANTIS. ET MACROBII EXPONENTIS. AC SENECE PHILOSOPHORVM AVTORITAS.

LI. fol. 59. Incipit liber Perʒeſiſ. id eſt de ſitu terrae Priſciani Grammatici urbiſ Romae Caeſarienſiſ Doctoriſ. quem de priſcorum dictiſ excerpſit Ormiſtarum. ſed et huic operi de tribuſ partibuſ. uidelicet Aſia. Africa Europa mappam depinxerat aptam. in qua nationum. promontoriorum. fluminum. inſularumque ſituſ atque monſtrorum formatur honeſte.

Huic Periegeſi, quam ex Græcis Dionyſii Afri Latine reddidit Priſcianus, præmittitur Tabula Geographica trium partium mundi.

LII. fol. 74. *Narrationes quorundam miraculorum S. Nicolai, verſibus Lat. nota vero, quod ſtatim poſt fol. 74, foliis tranſpoſitis, recurrendum eſt ad fol. 57.*

LIII. fol. 75. *Sodalitium Nobilium cum ſuæ conditionis Laicis Cantabrigiæ inſtitutum, in quo, ſodales tactis S. Reliquiis, jurabant ſe ſibi invicem fideles fore in omnibus rebus, cum quæ ad Deum, tum quæ ad mundum ſpectant, &c. Saxonicè.*

LIV. *Ejuſdem folii facie ſecunda, (quod quidem fol. olim ad Evangeliorum quendam pertinebat librum) habetur Notificatio Saxonicè de dimidia virgata terræ in Pottune, quam Ælfhelmus Aurifabro ſuo vendidit, Ælfhelmo domino ſuo, cum multis aliis adteſtantibus.*

LV. fol. 76. *Fol. aliud, ex quodam Evangeliorum Cod. avulſum, in quo ſcripta eſt Manumiſſio Ælfnothi Sacriſtæ* [cyncestpeapð] *in Exonia, per Eadwigum Regem.*

LV. *Ibid. Eadem pagina habentur Statuta cujuſdam Sodalitii Exoniæ facti, vetuſta admodum manu ſcriptum,*

ptum, quod Sodales in mutuis officiis, tum quæ hanc vitam, tum quæ futuram ſpectant, ſe ſibi obligabant. Quæ quidem habentur impreſſa à D. Georgio Hickeſio, in Diſſertationis ſuæ Epiſt. pag. 21.

LVI. fol. 76, b. *Contractus Emptionis Wulfgythi ad Hunuſlædum, Teſtibus Ælfrico Æthelſtani filio, cum multis aliis, Saxonice.*

LVII. *Ibid. Fragmentum folii cujuſdem Evangeliorum libri Latine, litteris antiquioribus ſcripti, in quo poſt Evang. D. Joannis, memorantur Saxonicè, Progenies Duddæ, Bradæ & Buhæ quæ habitabant in Hæthfelda, &c.*

LVIII. fol. 78, b. *Deſcriptio Topographica aliquot Regionum, &c. in Oriente, Latinè & Saxonicè, quæ multa de monſtris, &c. continet, haud diſſimilibus, iis quæ memorantur apud Solinum, Cteſiam, & in interpolatis exemplaribus Itinerum I. de Maundeville, &c.*

Incip. Lat. Colonia eſt initium ab Antimolima. quia habet ſtadia numero quingenta que faciunt leuuaſ trecenta ſexaginta octo.

Incip. Sax. Seo Landbuend on ſnuman ſnam Antimolime þam landum. Ðæſ landeſ is on nime þæſ læſſan læſſan mil getæleſ þe Leuua hatte Ðneo hund ⁊ eahta ⁊ ſýxtig.

Imperfectus videtur hic Tractatus Topographicus, fabulis plenus, qui in poſteriori ejus quæ reſtat parte, agit de Mambre libros Magicos fratris ſui Jamnis aperiente, ac ab Inferis Idolum fratris ſui per Necromantiam educente.

LXI. fol. 88. Hec eſt Annotatio eccleſiarum Ðotalium Æccleſie Ðe Bello. à Waltero Abbate facta primo anno regni regiſ Henrici iunioriſ.

LX. fol. 91. *Mundi varii ſtatus Latinè ex S. Scripturis, una cum libro Joachimi ſuper Prophetas, & accurata Notitia Epiſcopatuum totius orbis, & provinciarum: de quibus conſulas catalogum doctiſſimi viri D. Tho. Smithi. Notandum vero eſt, quod tractatus hic multo recentior eſt ſuperioribus.*

VITELLIVS. C. III. *Codex membr. in fol. min. ex tribus ſimul compactis conſtans, ut infra videre eſt.*

I. fol. 4. *Chronologia ab Adamo uſque ad Chriſtum natum, circulis genealogicis comprehenſa, & adnotatiunculis hiſtoricis illuſtrata, ante quadringentos annos. Latine.*

II. fol. 9, b. *Hoc eſt, pag. ult. ſuperioris opuſculi, habentur Rubricæ libri Macri de virtutibus herbarum, cum nominibus quarundam ex iis, Saxonicè.*

III. fol. 19. HERBARIVM APVLEI PLATONICI. QVOD ACCEPIT AB ESCOLAPIO ET A CHIRONE CENTAVRO MAGISTRO ACHILLIS. *cui præmiſſa ſunt Capitula Latinè & Saxonicè, cum hoc Titulo* INCIPIVNT CAPITVLA LIBRI MEDICINALIS, *cum remediis* AD VERTIGINEM & AD PECTORIS DOLOREM *Saxonicè ſcriptis. Liber eſt omnino ſimilis ei in Bibliotheca Bodl. (de quo ſupra pluribus egi) ſed ob imagines Æſculapii, Platonis, Chironis, &c. & omnium Herbarum, de quarum virtutibus tractatur, quæ in eo codice deſiderantur, multo ornatior & pretioſior.*

IV. fol. 75. *Medicina ex quadrupedibus Saxonice; ſive tractatus Idparto cuidam Regi Ægyptiaco adſcriptus, cum figuris, quæ cum (illis in Apuleii Herbario) ad elegantiſſimum ac antiquiſſimum exemplar videntur delineatæ & depictæ.*

V. fol. 83. *Remedia & Incantamenta quædam contra dolores quoſdam corporis, Latinè, una cum*

VI. fol. 84. *Tractat. de Urinis, Lat. Quæ ad calcem libri Saxonici ſunt. manibus recentioribus exarantur.*

VII. fol. 86. *Aurelii Ambroſii Macrobii Theodoſii Saturnaliorum liber primus, & pars ſecundi, eleganter (in Gallia ut videtur) octingentis abhinc circiter annis exaratus.*

VIII. fol. 138. *Præſcriptiones quædam D. Will. Paddæi & Guil. Harvæi, clariſſ. Medicorum pro D. Rob. Cottono.*

TIBERIVS. B. XI. *Codex membr. in quarto grandiori, in quo continetur capita pene 49 libri Gregorii Magni Papæ de Cura paſtorali Saxonicè verſi per Ælfredum Regem. hujus* MS. *fol. 3. dicitur eſſe liber quondam Plegmundi Archiepiſcopi Cant. qui floruit anno 889. ſub ipſo Alfredo: Hæc autem notula, ſc.* ✠ Plegmunde Arcebiſc̄. is agiſen his boc. and Sidulfe Biſc̄. ⁊ Werfrið Biſc̄. *quam videre eſt fol. 1. facit quo minus id credam. Nam ſi antea inclytiſſimus Rex Plegmundo exemplar verſionis ſuæ donaverat, quid opus illi fuerit alterius? Quin & in præfatione, lacunula cernitur alterius cujuſdam nomine implenda,* ÆLFRED kyning hateþ gnetan —— his þoncum. loflice and gneondlice. *Quod ſi Ælfredus hunc ipſum Plegmundo deſtinarat codicem, non dubito quin juſſiſſet ut nomen ejus in præfatione ſcriberetur perinde ac in Werferthi, Heaſtani & Wulfsigi libris. Quod autem ad ſcriptionem & antiquitatem hujus* MS. *attinet; utraque præfatio, ſicut in Cod. Werferthiano, ab aliena manu ſcripta, Codici præmittitur. Codex ipſe, manu largiori, laxiori, elegantiori, & ſeculo Ælfrediano plane convenienti, exaratur; in uſum forte cujuſdam Maguatis, ſeu Regiæ ſtirpis Principis.*

OTHO. B. II. *Cod. memb. in fol. min. in quo continetur Liber Paſtoralis Gregorii Papæ, Saxonicè converſus per Ælfredum Regem.*

In Præfatione, nuncupavit Rex ſuum librum Hehrtano *Epiſ. Londonienſi, ad cujus Codicis fidem, hoc exemplar forte deſcriptum eſt ante Conquiſitionem Angliæ. Olim fuit peculium Joannis Rogerii, qui eum, ut videtur, dono dedit Gulielmo Bowiero. Dein pervenit in manus Henrici Ellzinge, qui eum dedit, D. R. Cottono, 6. die Octobris 1597. Olim caruit duobus foliis integris, quorum alterum manu recentioris reſtituitur.*

OTHO. A. 6. *Codex membr. in Octavo grandiori, ex duobus ſimul compactis, confectum, in quo continetur*

I. fol. 1. *Boetius de Conſolatione Philoſophiæ, Saxonicè per Ælfredum Regem verſus; quo vivente, aut ſaltem paullo poſt obitum ejus, hunc cod. ſcriptum credo. Ex hoc Cod. Variantes à Cod. Bodleiano, lectiones collegit Franc. Junius, & Oxoniæ ann. 1698. ſuis ſumptibus elegantiſſime meliori papyro, typis edidit D. Chriſtophorus Rawlinſonus Collegii Reginæ, non ita pridem Superioris Ordinis Commenſalis.*

CLAVDIVS. D. III. *Cod. membr. in fol. circa temp. Hen. ſecundi eleganter ſcriptus in quo continetur.*

I. *Fragmentum Martyrologii Lat.*

II. *Rhythmi aliquot Gallici ſeu Gallo-Normannici Fratris Symonis, ad J. Chriſtum, pro ſalute Conventus de Winteni, & Convent. de Waverle, & Prioriſſæ ejuſdem.*

III. *Inventarium bonorum exiſtent. in officio Refectorii per deceſſum D. Aliciæ Preſton. A. D.* 1420. *Oct.* 16.

IV. *Præcepta quædam Gallicè, ad Kalendarium recte intelligendum; forte in uſum Monacharum de Winteneia.*

V. *Martyrologium Bedæ Ven. mutilum, & in quibuſdam interpolatum: ſpeciatim ad IV. Kal. Jan. ubi dicitur Dorobernie:* Natale beati Thomæ Archiepī & Martiris, qui in eccleſia S. Salvatoris gladiis impiorum interemptus eſt.

VI. Regula Sanctimonialium eximii Patris beatiſſimi Benedicti Abbatis, Latinè & Saxonicè. i. e. *poſt ſingula capita Lat. ſequitur verſio Saxonica, litteris Normanno-Saxonicis; præmiſſo Prologo Latinè.*

VII. *Kalendarium, in quo inſeruntur Nomina Benefactorum, Profeſſorum, Fratrum Sororumque Eccleſiæ de Winteneia in agro Somerſetenſi.*

Titvs. A IV. *Codex membr. in Octavo circa Conquiſitionem Angliæ pulchrè ſcriptus, in quo continetur*

I. Regula Monachorum eximii Patris Beatiſſimi Benedicti Abbatis, *Latinè & Saxonicè,* h. e. *poſt ſingula capita, ſicut in ſuperiori Cod. occurrit verſio Saxonica Præmiſſo (poſt Capitula lib.) Prologo Latinè & Saxonicè. Verſionem Sax. deſcripſit cl. Junius, ut ſupra patet, pag.* 91.

II. Capitula numero LXXII. quæ Abbates & Monachi in communi conſilio, à Regularibus inviolabiliter conſervari decreverunt, in domo Palatii Aquiſgrani. 6. Id. Julii, A. D. 917. imperii vero glorioſiſſimi Lodouuici quarto.

III. Memoriale Qvaliter In Monasterio Conversare Debemvs. Latinè.

IV. Lvdovvicvs Imperator De Festivitatibvs Anni.

V. *Quomodo à Monachis dies Quadrageſimales ſunt obſervandæ, Latinè. manu recentiori.*

VI. *Ejuſdem tractatus verſio Gallica ſive Normanno-Gallica eadem manu.*

Hic codex quondam fuit peculium Tho. Alleni Oxonienſis, quod cum multis aliis melioris notæ Codd. MSS. *D. Rob. Cotton. dono dedit.*

Vitellivs. A. XV. *Cod. membran. ex diverſis ſimul compactis conſtans, in quo continetur*

I. *Nota de numero Parochiarum, villarum, feodorum & Militum in Anglia, & de expugnatione Caleti per Edwardum III.*

II. fol. 1. *Flores ex libro Soliloquiorum D. Auguſtini Hipponenſ. Epiſc. Selecti & Saxonicè verſi per Ælfredum Regem. Tractatus iſte quondam fuit Eccleſiæ B. Mariæ de Suwika, ut patet ex fol.* 2. *litteris Normanno-Saxonicis, poſt Conquæſtum ſcriptus.*

III. fol 57. *Pſeudo-Evangelium Nicodemi, capite mutilum; cujus exemplaris variantes Lectiones apographo ſuo ex Cod. Cantabrigienſi deſcripto, attexuit cl. Junius, ut videre eſt, pag.* 96.

IV. fol. 83, b. Hep kiŏ. hu Saturnus ano Saloman ſettode ymbe heofna pihdom.

Incip. Đa cpæt Saturnus to Salomane. Saga me hpep God ſete þa he gepophte heofonaſ ⁊ eorðan. Ic ðe ſecge he ſætt ofep pinda ſæþenum.

Expl. On xii. moðum þu ſealt ſyllan þinon þeopan men. vii hund hlafa. ⁊. xx. hlafa. buton morge metten. ⁊ non-mettum.

V. fol. 90, b. *Fragmentum de SS. Jeſu Chriſti martyribus, Saxonicè litteris Normanno-Saxonicis deſcriptum, æquè ac Pſeudo-Evang. Nicodemi, & Dialogi inter Saturnum & Salomonem.*

VI. fol. 92. *Legenda de S. Chriſtophoro Martyre capite mutila, ſic autem*

Expl. Đyſeſ eac bæð ſe halga Cnihtofor on þæne mihtan tide. æn he hiſ gaſte on-ſende. and cpæð. Dihten min God. ſyle gode mede þam þe mine þnofunga appite. and þa ecean edlean þam þe hie mid tealdum diede.

VII. fol. 98, b. *Deſcriptio fabuloſa Orientis, & monſtrorum quæ ibi naſcuntur, cum figuris male delineatis calce mutila, haud diverſa ab illa (Latinis exceptis quæ in hoc cod. deſunt) quam exhibet Cod. qui inſcribitur Tib. B.* 5. *in fol* 78. *b.*

Incip. Seo Landbuend on fnuman fnom Antimolime þæm lande.

VIII. Her Is Seo Gesegenis Alexandpeſ epiſtoleſ þæſ miclan Kyninges. ⁊ ðæſ mæran Macedoniscan. þone he fnat ⁊ fende to Aniſtotile hiſ Magiſtne. be gefetenifſe Indie þæne miclan ðeode. ⁊ be þæne pidgalnifſe hiſ ſiþfato and hiſ fofa. þe he geond middan geaſd fefde.

Incip. Cpæþ he þuſ ſona æneſt in fnuman ðæſ epiſtoleſ. Simle ic beo gemindig.

Expl. ⁊ min peoſ·ðmynd manan pænon. þonne ealna ofna kyninga þe in middan geaſde æfne pænon. finit.

Hæc fabuloſa Alexandri ad Ariſtotelem de ſitu Indiæ, &c. Epiſtola, Latine primitus, uti credo, fuit conſcripta, deinde in linguam Saxonicam verſa, paucis quibuſdam, ad calcem, prætermiſſis. Hoc autem exemplar cum 3 ſuperioribus, veteri manu ſcriptum, fuit peculium doctiſſ. viri Laurentii Nowelli. a. d. 1563.

IX. fol. 130. *Tractatus nobiliſſimus Poeticè ſcriptus. Præfationis hoc eſt initium,*

Hpæt pe gaſde na. in geaſ dagum. þeod cyninga þnym gefnumon hu ða Æþelingaſ ellen fnemedon. Oft Scyld Scefing ſceaþena ðneatum monegum mægðum meodo ſetla ofteah egſode eorl ſyððan æneſt peaſð feaſceaft funden. he þæſ fnofne gebad peox undeſ polcnum peoſ·ðmyndum þah. oð þ him æghpylc þara ymb ſittendra ofeſ hpon nade hynan ſcolde gomban gyldan þ þæſ god Cyning. ðæm eafera þæſ æftep cenned geong in geardum þone God ſende folce to fnofne. fyren ðearfe on geat þ hie æſ dnugon aldor - - - afe. lange hpile him þæſ lif fnea puldneſ pealdend popold aſe fopgeaf. Beopulf þæſ bneme Blæd pide fpnang Scyldeſ eafera ſcede landum in.

Initium autem primi Capitis ſic ſe habet,

Đa þæſ on burgum Beopulf Scyldinga leof leod Cyning longe ðnage folcum gefnæge fæder ellor hpearf aldor of earde oþ þ him eft on poc heah healf Dene heold þen den lifde gamol ⁊ guðpeouf glæde Scyldingaſ ðæm feopep beaſn fopð genimeð in popold pocun peopoda næſpa Heoſogaſ. and Hnoðgaſ ⁊ Halgatil hynde ic þ helan cpen. heaðo Scilfingaſ healf gebedda þa pæſ Hnoðgape hepe ſpeð gyfen pigeſ peoſ·ðmynd þ him hiſ pine magaſ geoſne hynden oðð þ ſeo geogoð gepeox mago dniht micel him on mod beaſn þ heal ſeceð hatan polde. medo æſn micel men gepyncean þone yldo beaſn æfne gefnumon. ⁊ þæſ on innan eall gedæ-

lan

lan ȝeonȝum ⁊ ealdum ſpỳlc him God ſealde buton ſolc ſcaſe ⁊ ſceoſum ȝumena.

In hoc libro, qui Poeſeos Anglo-Saxonicæ egregium eſt exemplum, deſcripta videntur bella quæ Beowulfus quidam Danus, ex Regio Scyldingorum ſtirpe Ortus, geſſit contra Sueciæ Regulos.

X. fol. 199. *Fragmentum Poeticum Hiſt. Judithæ & Holofernis, Saxonice ante Conquæſt. ſcriptum. Quod deſcripſit cl. Junius, è cujus Apographo illud typis edidit Edwardus Thwaiteſius, in libro ſuo ſupra laudato.*

Otho. B. XI. *Codex membr. in fol. min. ex duobus ſimul compactis conſtans, in quo continetur,*

I. Pag. 1. *Bedæ Ven. Hiſtoria Eccleſiaſtica gentis Anglorum, Saxonicè verſa per Ælfredum Regem. Exemplum Antiquum primitus Eccleſ. B. Mariæ de Suwika.*

II. Pag. 231. *Chronicon Saxonicum à Julio Cæſare, uſque ad Ann. Dom.* 1001. *incluſivè.*

Incip. Eꝛ Cꝛiſtes ȝeflæſcneſſe ſỳxti ſintſa Gaiuſ Iuliuſ ſe Caſeſe æneſt Romana Bꝛeten lond ȝeſohte. ⁊ Bꝛỳttaſ miꝺ ȝeſeohte cniſſeꝺe. and hỳ oſeꝛſỳꝺe ⁊ ſſa ꝺeah ne meahte ꝺæſe ꝺice ȝeſinnan.

Expl. ⁊ ꝺæꝛ on meꝛȝen ſoꝛꝺbæꝛnꝺon ꝺone ham æt Sealtham. ⁊ oꝺꝺa cot liſa ſeala. ⁊ him mon naꝺe ꝺæſ. ſiꝺ ꝺinȝoꝺe. ⁊ hie namon ſꝛiꝺ.

III. Pag. 302. Incipivnt Nomina Pontificvm Romanæ Vrbis Per Ordinem. *quorum primus,* Petrus, - - 38. Damaſus.

IV. *Ibid.* Nomina Archiepiscoporvm Dorovernensis Ecclesiæ. *primus* Auȝuſtinuſ - - *ad* Ælſheah.

V. Pag 303. Nomina Eporvm Hrofonensis Ecclesiæ. *prim.* Paulinuſ - - *ult.* Godſine.

VI. *Ibid.* Nomina Eporvm Orientalivm Saxonvm. *prim.* Mellitus - - *ult.* Ælſhun.

VII. Pag 304. Nomina Episcoporvm Saxonvm. *Prim.* Ƿilfꝛiꝺ - - *ult.* Ælmæꝛ.

VIII. *Ibid.* Nomina Episcoporvm Occidentalivm Saxonvm *prim.* Biſinuſ - - *ult.* Ælfſiȝe.

IX. *Ibid.* Nomina epiſcopoꝛum Sciꝛebuꝛnenſiſ Eccleſiȝë. *prim.* Alꝺhelm. *ſecundus* Foꝛꝺheꝛe, *Reliquorum nomina deſiderantur, quæ forte extabant in fol. proximo, quod nunc deſideratur.*

X. Pag. 305. *Leges quædam Saxonicè de Furibus, de Ordalio, &c. imperf.* (v. Lamb. in Æthelredo.)

Incip. An æneſt ꝺ mon ne ſpaꝛiȝe nanne ꝺeoſ ꝺe æt hæbbenꝺne hanꝺa ȝeſanȝen ſie oſeꝛ tſelſ ſinteꝛ. and oſeꝛ viii. peninȝaſ.

XI. Pag. 311. *Leges Ælfredi & Inæ Regum Saxonicè.*

XII. Pag. 349. Cenſus terrarum in Aliquibus partibus Auſtralis & Occidentalis Angliæ: ſive numerus Hidarum quæ olim pertinebant ad nonnullas Urbes, & oppida majorum gentium, quæ in Auſtrali & Occidentali Anglia jam tum ſitæ erant. Saxonicè.

Incip. Ðꝛeo hunꝺ hiꝺa hỳꝛꝺ to Eoꝛꝛpebuꝛnan. anꝺ xxiiii. hiꝺa to Hæſtinȝa ceaſtſe.

Expl. ⁊ to Suꝺꝛiȝ ana ȝeſeoꝛce hỳꝛꝺ eahtatỳne hunꝺ hiꝺa.

XIII. fol. 349, b. Sequitur Computus hidarum, Saxonicè, in fine mutilus, in quo docetur, quot Hidæ tunc temporis faciebant Acram, quot Gyrdam, quot unum Furlongum, quot duos, &c. uſq; ad xii.

Incip. To aneſ Æceneſ bꝛæꝺe on ſealſtỳllinȝe. ⁊ to þæſe þæſe ȝebiꝛiȝeaꝺ. xvi. hiꝺa.

XIV. fol. 351. Sequitur Cædmonianæ ſtructuræ Carmen Saxonicum de jejuniis Eccleſiæ. ſc. de quatuor temporibus, & jejunio Quadrageſimali, quæ à Moyſe & Judaica accerſit, truncatum etiam in fine.

Incip. Ƿæſ on ealꝺ ꝺaȝum Iſꝛahela ꝼolc ꝺuꝛh Moỳſen mæſne laneoꝛ onlỳht anꝺ ȝelæꝛeꝺ. ſſa hine liꝼeſ ſꝛea. heoꝼona heah Cỳninȝ heſ on liꝼe ꝺuꝛh hiſ ſỳlꝼeſ ꝼoꝛꝺ. ſette ꝼoꝛ leoꝺum ꝛincum to ꝛæꝺe. anꝺ him ꝛuna ȝeſceaꝺ ſỳlꝼum aſæꝺe.

Tiberivs. B. I. *Cod. membr. in fol. min. in quo continetur*

I. fol. 1. Heſ onȝinneꝺ ſeo boc ꝺe man Oꝛoſiuſ nemneꝺ.

In hoc Cod. prima Ohtheri Periplus *fol. 7, b. habetur, ſecunda autem fol.* 11. *Wulfſtani etiam fol.* 11, *b.*

II. fol. 110. Tractatus Poeticus de Menſibus & diebus feſtis anni; quem ex hoc Cod. deſcripſit cl. Junius, & Grammaticæ ſuæ pag. 203 cum verſione ſua Latina, publici juris fecit D. Hickeſius.

Incip. Cꝛiſt ꝼæſ acennỳꝺ. cỳninȝa ꝼulꝺoꝛ. on miꝺne ſintes.

Expl. nu ȝe ſindan maȝon. haliȝna tiiꝺ. ꝺe man healꝺan ſceal ſſa bebuȝeꝺ ȝeboꝺ. ȝeon Bꝛỳten ſicu. Sexna kỳninȝeſ. on ꝺaſ ſỳlꝼan tiiꝺ.

III. fol. 113. Carmina quædam proverbialia (ut videtur,) Saxonicè.

Incip. Cỳninȝ ſceal ſice healꝺan. ceaſtna beoꝺ ꝼeoꝛꝛan ȝeſỳne. oꝛꝺanc enta ȝeꝛeoꝛc. ꝺa ꝺe on ꝺỳſſe eoꝛꝺan ſỳnꝺon. ſꝛætlic ꝼeall ſtana ȝeſinꝺ bỳꝺ on lỳſte ſſiſtuſt. ꝺunaſ bỳꝺ ꝺnaȝum hluꝺaſt.

Expl. ꝺe ꝺ heſ ꝼoꝛ ſoꝺ. mannum ſecȝe. hꝛỳlc ſỳ. meotoꝺeſ ȝeſceaſt. ſiȝe ꝼolca ȝeſetu. ꝺæſ he ſỳlꝼa ꝺunaꝺ.

IV. fol. 113, b. Chronicon Saxonicum *Abbendonienſe* vulgo dictum, à Julio Cæſare, uſque ad An. Dom. 1048. incluſivè eadem manu ſcriptum, & deinde ad annum 2066 diverſis manibus continuatum.

Incip. Æꝛ Cꝛiſtes ȝeflæſcneſſe. lx. ſintſa Gaiuſ Iuliuſ ſe Caſeſe æneſt Romana Bꝛỳten lanꝺ ȝeſohte.

Expl. Ða com Haꝛolꝺ Engla Chinȝe oꝼeꝛ ꝺene bꝛiȝȝe ⁊ hỳſ ꝼunꝺe ꝼoꝛꝺ miꝺ hine and þene michel ꝼel ȝeſloȝon ȝe Noꝛꝛeiſ ȝe Flæminȝ. ⁊ þeſ Cỳninȝeſ ſun Hetmunꝺuſ let Haꝛolꝺ ꝼaꝛan ham to Noꝛꝛeie miꝺ alle þa ſcipe.

Hic cod. pulchre & accurate ſcribitur, ultimum verò folium, caſu quodam amiſſum reſtituit nonnemo litteris Normanno-Saxonicis.

Tiberivs. A. 6. *Cod. memb. in Quarto grandiori ex diverſis ſimul compactis conſtans, in quo continetur,*

I. fol. 1. Chronicon Saxonicum à Julio Cæſare, ad annum Chriſti 977, incluſive.

Incip. Æꝛ Cꝛiſtes ȝeflæſcneſſe. lx. ſintſa. Gaiuſ Iuliuſ ſe Caſeſe æneſt Romana Bꝛỳten lanꝺ ȝeſohte.

Expl. ⁊ he ꝼ eac appẏꝼꝺlice bebẏꝼgeꝺ on þa noꝼꝺ healꝼe. on Scꝯ Paulꝰ poꝼtice. *Exemplar antiquum & emendatum.*

II. fol. 37. Nota de cruce pretioſa, cum portione ligni ſalutiferæ Dom. crucis, in ſacrario B. Petri reperta à Sergio Papa, Latinè.

III. fol. 37, b. Nomina Paparum qui miſerunt Pallium Archiepiſcopis Cantuarienſibus ab Auguſtino ad Anſelmum.

IV. fol. 38. Inquiſitio terrarum Eccleſiæ Elienſis, quomodo Barones Regis inquirunt, videlicet per Sacramentum Vicecomitis Sciræ, & omnium Baronum, & eorum Francigenarum, & tocius Centuriatus, Presbiteri, Præpoſiti, vel Villani uniuſcujuſque villæ ------ Hoc totum tripliciter, ſcil. tempore Regis Edwardi, & quando Rex Willelmus dedit, & quomodo ſit modo, & ſi poteſt plus haberi, quam habeatur.

V. fol. 67. Inquiſitio de Carucatis Eccleſiæ Elienſis, in eis Vicecomitibus in quibus jacent terræ ejus.

VI. fol. 71. Piſcaria Monachorum Elyenſium.

VII. fol. 71, b. Inquiſitiones ſuper libertatibus Elyenſis Eccleſiæ, factæ temp. Henrici Regis fil. Reg. Joannis.

VIII. fol. 76. Inquiſitio de terris quas tenuerunt Laici in Grantebrigge ſyra. imperf.

IX. fol. 118. Fragmentum Regiſtri Cartarum & Privilegiorum Elienſis Eccleſiæ, capite mutilum; in quo habentur Saxonicè 1. Termini terrarum quas dedit Eadgarus Rex, an. dom. 970.

Fol. 118, b. 2. Termini terrarum quas dedit Æthelredus Rex, a. d. 1004.

Fol. 121. 3. Epiſtola Eadwardi Regis & Conf. de Wlfrico, ab eo in Abbatem Elienſem promoto.

Hæc omnia de Eccleſia, D. Rob. Cottono dono dedit Arthurus Agarde, 21. Nov. 1609.

X. fol. 141. Chronicon de rebus Anglicis ab Hardeknute, qui diem ſuum obiit A. D. 1042, ad annum Regni Regis Edwardi tertii, viceſſimum, Gallicè.

TIBERIVS. B. 4. *Cod. membr. in fol. min. ex duobus ſimul compactis conſtans, in quo continetur*

I. Chronicon Saxonicum à Chriſto nato, ad an. dom. 1052, & poſtea ad an. 1079 continuatum. In eo deſiderabantur non ita pridem omnia ab an. 261. uſque ad an. 693, quæ ex Hiſtoriis Saxonicis Monaſteriorum Eccleſiæ Chriſti, & S. Auguſtini, Cantuariæ, Petroburgenſ. & Abendonienſ feliciter ſupplevit *Joannes Joſſelinus*. Idem vir doctus paſſim etiam variantes lectiones ex laudatis Codd. cum notis in Contextu operis & in margine inſeruit.

Incip. Chron. Bꝛẏtene ıglanꝺ ıꝼ ehta hunꝺ mila lang�. anꝺ tꝛa hunꝺ mila bꝛıaꝺ. (*Præfatione ſc. ex initio Bedæ Eccleſ. Hiſtoriæ deſumpta.*)

Expl. ⁊ Rotꝺ t eꝼt ȝepenꝺe to Flemınȝa lanꝺe. ne ꝑẏlle ꝑe þeh heꝛ na maꝛe ȝcaꝺe apꝛıtan þe he hıꝯ ꝼæꝺeꝛ ȝe - - - -

II. Folium parvum, quod me judice, ad Evangeliorum Codicem qui in Bibl. Coll. D. Joan. Bapt. Oxon. adſervatur olim pertinebat, in quo ſcribuntur Donationes terrarum binæ quas dedit Canutus Rex Æthelnotho Archiep. Cant. Saxonicè.

III. Fragmentum Chartaceum, continens excerpta quædam ſive partem Chronici Anglo-Saxonici ab anno dom. 1123, uſque ad A. D. 1131, manu Joannis Joſſelini deſcriptum.

IV. Chronicon Walteri de Gisburne de geſtis Regum Angliæ; in quo, deſunt plura de R. Edwardo I.

V. Hiſtoriola de Chriſto nato, &c.

VI. De Cardinalibus, &c. urbis Romæ.

VII. Numerus Eccleſ. Paroch, &c. in Anglia, cum notatione temporis aliquot rerum notabiliorum, ab exilio Judæorum de Regno Angliæ craſtino animarum, a. d. 1290, ad bellum apud Bannokesborne die nativitatis S. Joan. Bapt. A.D. 1314.

VIII. Epiſtola Hadriani Papæ ad Regem Angliæ, de Zelo ejus in propaganda fide.

IX. Proviſiones Oxon̄ Tempore R. Henrici 3.

X. Verſus de Electoribus Imperii Germanici, *&c.*

DOMITIANVS. 8. *Saxonica in Cod. qui inſcribitur* DOM. VIII. *prætermiſſis Latinis, quorum Titulos videre licet in D. Tho. Smithi Catalogo.*

Chronicon Saxonico-Latinum à Chriſto nato, fere ad mortem Edwardi Regis & Conf. cum Præfatione. Saxonica ex initio Eccleſ. Hiſt. Bedæ deſumpta, quæ ſic

Incip. Bꝛıtene ıglanꝺ ẏꝼ ehta hunꝺ mıla langꝺ. anꝺ II. hunꝺ mıla bꝛıaꝺ.

Multa commentitia inſeruntur in hoc Cod. à Monacho quodam (ut videtur) Eccleſ. Xp̄i Cantuariæ. Hic eſt ille Codex quem deſcribere operæ pretium duxit Franciſcus Junius F. F. cujus diſcrepantes lectiones diligentiſſime notavit in Chronici ſui Saxonici imo margine, vir clariſſ. Edm. Gibſonus.

TIBERIVS. C. I. *Codex membr. in fol. min. ex diverſis ſimul compactis tractatibus conſarcinatus, in quo continentur*

I. Tractatus de computo Eccleſiaſtico, ſcriptus circa ann. 1107, & collectus ex operibus *Dionyſii Exigui, Abbonis*, &c.

II. Excerpta Aſtronomica ex *Jul. Hygino*, cum verſibus *M. T. Ciceronis*, & figuris ſimilibus eis in Codice inſcrip. TIB. B. 5. de quo ſupra.

III. Excerpta Aſtronomica ex *Amb. Macrobio & Marciano Capella*, eadem cum iis in Cod. TIB. B. 5.

IV. *Fragmentum libri Pontificalis pulcherrime & maxima ex parte ante Conquæſtum Angliæ ſcripti, in quo inter alia Latina à D. Thoma Smitho memorata habentur Exorciſmus olei, Benedictio ceri, Benedictio fontis, ordo Baptizandi*, De auctoritate Apoſtolica quam habemus de oleo infirmorum, *De Ampulla*, Orationes ad Salutandam S. Crucem. De officiis ſeptem graduum, *ex S. Gregorio Papa*, Benedictio ad ordinandam Abbatiſſam. *Oblatio puerorum à parentibus quo Regulares fiant, Hymnus ex Prudentio, notulis muſicis (ſicut & alii in hoc Cod.) inſignitus, Benedictio Ignis, Cereorum, Cineris, Florum ſive frondium, & Agni, in Capite jejunii, in Dom. Palmarum & in Paſcha.* Ordo ad Capillos tondendos, *Miſſa* ad conſecrand. Capſas, Ciborium, & Crucem. Ordinatio Abbatis, Conſecratio Virginis. *Benedictio Abbatis per Epiſcopum.* Decretum quod Clerus & populus firmare debet de Electo Epiſcopo. *Benedictiones & Orationes variæ, cum Exorciſmis.* Ordo Confeſſionis. Cur in Quinquageſima, &c. in ordine per dies Dominicos ante

De

quadrageſ. dicatur vel ſcribatur. Confeſſio infirmi. De Generalibus Conciliis. De ſex ætatibus ſeculi & hominis. *Ex Concil. Chalcidonenſi Capitulum. Electio & Conſecratio Sacerdotum, &c.* Reconciliatio Pœnitentium in Cæna Domini. *Miſſa ad probandas Reliquias. Sermo de Humilitate & de S. Gregorio Papa.* Sermo in Vigilia Paſſionis (ubi dicit Auctor, Acceptoquoq; calice. hoc ait ſanguiniſ mei calicem accipite & bibite Non dixit dñſ accipite panem hunc conſecratum & comedite in uice corporiſ mei. uel bibite vinū hoc conſecratum in vice ſanguinis mei: ſed nulla figura nulla circuitione uſus, hoc inquit eſt corpuſ meum, & hic eſt ſanguiſ meuſ. Vtque omneſ excluderet errorum ambageſ, quod inquit corpuſ pro vobiſ tradetur, & qui ſanguiſ pro vobiſ fundetur, &c.) *Hymnus in die Paſchalis. Sermo de Pœnitentia.* Ordo ad ſignum æccleſiæ benedicendum, ſc. *Conſecratio Eccleſiæ.* Incipit Ordo qualiter agatur Concilium Provinciale. *Formula Excommunicationis per Leonem Papam.* Qualiter Epiſcopus Excommunicare infideles Chriſtianos debeat. Veſperæ de Reſurrectione Domini cantande. Capitula Concilii apud Wintoniam celebrati. *Litania.*

Cæterum, inter Latina hujuſce libri Pontificalis habentur quædam Saxonicè, quorum tamen Rubricæ deſiderantur.

1. *Homilia* in illud Evangeliſtæ.

Venite filii audite me. timorem dñi docebo uoſ.

Incip. Menn þa leoran ic clýpiġe eor to. mid þam poldan Dauidej þæj halıġan Godej piteġan. and ſecġe to eor. Cumað to me mine cildra. ⁊ ġehýraþ me. ic pille eor tæcan ġodej eġe.

Expl. Se God ælmihtiġ þe uſ alýſde ſra ſra hiſ aġen pilla pæj he ġemiltſiġe uſ on þiſſum liſe. ⁊ bringe uſ to þam ecan liſe. and to þam heoſona rice. þæn he ſýlf ſitt on hiſ ſæden ſrýðran healſe. and leoſaþ ⁊ rixaþ mid hiſ ſæden. ⁊ mid þam hálıġan ġaſte. an God nu ⁊ æſre á on ecnýſſe. Amen.

2. *Oratio Dominica Saxonicè.*

3. Se Læssa Creda, *ſive ſymbolum Apoſtolorum Saxonicè.*

4. *Oratio ad Deum, Saxon.*

Incip. Ic bidde ðe min Dnihten on ðæj acennedan Godej naman. ꝥ ðu mid þinre mildheoſtnýſſe on me bereoh.

5. *Confeſſio peccatorum ad Deum. Saxonicè.*

Incip. Ic eom þe ealra andettende. ⁊ þinum enġlum mid hreore. and minum ġaſtlicum ſcrifa ſor mine ſaule.

Expl ðæt he me ne læte ſceððan þa ſýnen ſullan æt minum ende dæġe. ne minum lichaman. ne minum ġaſte. Amhn.

6. *Alia Confeſſio peccatorum.*

Incip. Ic adette þe Dnihten ælmihtiġ God. ⁊ ſcā Marian þinre haliġan modor. and eallum haliġum. and ðe birceop ealle mine ſýnna.

Expl. cum Abſolutione. Gemiltſiġe eor re ælmihtiġa God. and ſorġýſe eor ealle eorre ſýnna. and alýſe eor ſram eallum ýfelum dædum. ⁊ ġehealde eor ſram eallum ſýnnum. and ġelæde uſ Criſt þæj liſiendan Godej ſunu into þam ecan liſe. Amen.

7. *Homilia in Capite Jejunii.*

Incip. Ic eor bidde and eadmodlice lære. ꝥ ġe þiſ haliġe læntten nihtlice healdan. mid ælmeſſum. and mid ſeſtenum. and mid ġebedum. and mid Cýricena ſocnum.

Expl. Gif þe þonne þuſ dođ. þonne habbe þe ðá ecan punung. on ðam toreapdan life mid upum Dnihtenne. þæn he lýfaþ ⁊ rixaþ á on ecneſſe. Amen.

8. *Homilia hortans ad ea quæ ab homine Chriſtiano credenda faciendaque ſunt.*

O homo indicabo tibi quid ſit bonum.

Incip. Đu man þe God ſecſt. ⁊ me hæfſt ġeſoht on Godej pillan. Nu ſýlle ic þe tæcan hpæt þe is God to donne on Godej naman.

Expl. ⁊ æt ſumum cýnne to heoſona ricej mýnihþe becuman. þæn he mid eallum þam þe his pillan ſonhtan. ⁊ ġýt ſeonceaþ leoſaþ ⁊ rixaþ á on ealra ſonulda ſonulð á butan ælcum ende. Amē.

Vespasianvs. A. 1. *Codex membr. in Quarto litteris capitalibus ſcriptus, in quo continetur*

I. fol. 1. *Præfatio de utilitate Pſalmorum.*

Incip. Omnis Scriptvra Divinitvs Inspirata.

II. fol. 3. Incipit Epistola Damasi Papae Ad Hieronimvm Presbitervm Missa. v. Kl̄. Novembris. Hierosolyma.

Incip. Damasvs Episcopvs Fratri Et Conpresbitero K̈ieronimo In Xpō Salvtem.

III. *Ibid.* Incipivnt Versvs Papae Damasi.

Incip. Nvnc Damasi Monitis Avres Prebete Benignas.

IV. *Ibid.* Incipit Epistola Hieronimi Presb̄ Ad Damasvm Papam.

V. fol. 3, b. Incipivnt Versvs Hieronimi. Prb̄.

VI. *Ibid.* Incipit Origo Psalmorvm.

VII. Nvnc Expösvimvs Originem Psalmorvm. Et Modo Exponimvs Qvomodo Ebrei Librvm Psalmorvm In v. Dividant Libros.

VIII. fol. 5. Incipit Expositio Allelvia Apvd Ebreos. Apvd C̈kaldeos. Apvd Syros. Apvd Latinos.

IX. *Ibid.* Incp̄ Interprē Gloriae Apvd C̈kaldeos.

X. fol. 5, b. Incipit Interpretatio Psalmi. cxviii. Per Singvlas Litteras, *ſc. Alphabeti Græci.*

XI. *Ibid.* Psalmi Qvando Psalli Vel Legi Debent Hic K̈ieronimvs Scribit.

XII. fol. 6, b. Incipit Ordo Psalmorvm Per Abcd.

XIII. *Ibid.* Incipit De Litteris K̈ebreis Qvae In Psalterio Scriptae Svnt. ex S. Hieronymo.

XIV. fol. 8. Incipit Interpretatio Psalmorvm. *verbi gratia.*

I. Psalmvs Ad Xpī Personam Pertinet Ipse Est Enim Vir Rectvs Qvi Nvnqva Abiit In Consilio.

II. Ad N̈avitatē [nativitatem] Xpī Pertinet.

III. Ad Passionem Dnī Nostri Ihv Xpī Pertinet.

IV. Ad Ministerivm Frvmenti Vinei.

V. Ad Ecclesiam Qvae Hereditatem Novi Testamenti Consequitvr Vt Ipse Titvlvs Probat.

VI. Ad Kominem Penitentem Pertinet, *&c.*

Hucusque omnia scribuntur Latinè litteris Capitalibus tenuioribus, in Italia usitatis, à quibus ea quæ in Anglia obtinebant, paullum discrepant. Notandum quoque, hæc omnia ad amussim quadrare cum descriptione secundi Psalterii quod ad Augustinum Cantuariensem transmisit Gregorius Magnus, uti supra videre licet, pagg. 172, *&* 173.

XV. *Psalterium D. Hieronymi Romanum elegantissime litteris Capitalibus, in Anglia, annis abhinc circiter mille, ut videtur, scriptum & illuminatum, cui postea accedit interlineata Versio Saxonica, cujus exemplum, Lectoris gratia, exhibere mihi visum est.*

XCVIIII. Psalmvs In Confessione.

I þýnſumiaþ Goðe all eorðe
VBILATE DŌ Omnis Terra.

ðiopiað orýhꝯ in blisse
Servite DN̄o In Laetitia.

I ingað in ȝesihðe his in þýnſumnisse
NTRATE In Conspectv Eivs In Exvltatione

þeotað ðæt orýhꝯ he is Goð
Scitote Qvod DN̄s Ipse Est Ds̄

he ðýðe usic ⁊ nales þe usic
Ipse Fecit Nos Et Non Ipsi Nos

N þe soðlice þolc his ⁊ scep lesse his
os Avtem Popvlvs Eivs Et Oves Pascvae Eivs

ingað ȝeatu his in onðetnisse
Intrate Portas Eivs In Confessione

ceaſurtunes his in ýmenum onðetnisse
Atria Eivs In Hymnis Confessionvm---

L hesȝaþ noman his soðon þýnſum is
AVDATE Nomen Eivs Qvoniam Svavis Est

orýhꝯ
DN̄s

in ecnisse mildheortnis his
In Aeternvm Misericordia Eivs

⁊ oð in þeoplu þeoplue soðfestnis his
Et Vsqve In Saecvlvm Saecvli Veritas Eivs.

Psalterio abscinduntur Primus Psalmus integer & pars secundi, nec non Charta Donationis Æthelbaldi R. Australium Saxonum, h. e. *Merciorum, sive Suth Anglorum (litteris capitalibus exarata,) quæ nunc habetur in prima pagina pretiosi libri collectionis Cartarum qui inscribitur,* Avgvst. II.

Ad finem Psalmi CL. *scribuntur hæ literæ minusculæ* oia ai e iio e iiui ao iu ea i. aeuia aeuia aeuia. *hoc est, omissis Consonantibus,* Gloria patri & filio & spiritui sancto sicut erat in. alleluia alleluia alleluia.

XVI. Psamus CLI. litteris Capitalibus Anglicis, sed aliena manu scriptus, cum interlineari versione Sax.

XVII. Oratio ad Deum, ejusmodi litteris Capitalibus scriptus, quibus exarata sunt duo folia priora hujusce Codicis. sequuntur cantica sacra cum hymnis, & interlineari versione Saxonica, quorum folium primum, in quo continebatur Canticum Isaiæ, mala aliqua manu exscinditur.

XVIII. Canticvm Esaiae Prof. ii. Feria.

XIX. Canticvm Ezechiae. iii Feria.

XX. Canticvm Annae Vidvae. iiii. Feria.

XXI. Canticvm Exodii. (sc. Mosis) Qvinta Feria.

XXII. Canticvm Abbacv Prof̄ Sexta Feria.

XXIII. Canticvm Devteronomii In Die Sabbat̄.

XXIV. Hymnvm Trivm Pverorvm.

XXV. Canticvm Zachariae Sacerdotis.

XXVI. Canticvm Sc̄ae Mariae.

XXVII. Hymnvm Ad Matvtinos. (sc. splendor paternæ gloriæ.)

XXVIII. Hymnvm Vespertinvm. (sc. Deus creator.)

XXIX. Hymnvm Diebvs Dominicis. (sc. Rex æterne.)

XXX. Fragmentum ex quodam *Psalterio* Latino pulcherime, litteris minusculis, circa adventum Normannorum, cum interlineari versione *Saxonica*, scripto, avulsum; & cum superioribus simul compactum, in quo

1. Hymnvs Ad Matvtinvm. Diebvs Dominicis. (sc. Te deum, Lat. & Saxonicè.)

2. Incipit Fides Catholica. (sc. Quicunque vult, Lat. & Saxonicè.)

3. Oratio Evgenii Toletani Epi̅. Lat. versibus.

Incip. Rex deus immense quo constat machina mundi.

4. Confessio Ad Dnm̄. Sive Oratio. Latin.

Incip. Deus inestimabilis misericordiæ.

5. *Oratio ad Crucem. Lat.*

Incip. O Sanctum venerabile nostri Redemptoris signum.

6. *Oratio de Cruce ad Jesum Christum, Lat.*

Incip. O Ihū̄ xpe̅ crucifixe.

7. *Salutatio, sive Oratio ad crucem, Lat.*

Incip. Salve Crux Sancta & veneranda.

8. *Alia.*

Incip. Salve Sancta Crux omnium arborum gloriosissima.

9. *Alia.*

Incip. Te sca̅ dei crux humiliter adoro.

Vitellivs. E. 18. *Cod. membr. in Quarto; anno (ut videtur)* MXXXI. *manu scriptus, in quo continetur,*

I. fol. 1. Kalendarium, in quo habentur nomina Mensium Anglo-Saxonum & Ægyptiorum, una cum diebus Obit. Depos. Translat. *&c.* variorum Virorum & Fœminarum SS. recentiori manu insertis.

II. fol. 7. Sequuntur multa de Computo Ecclesiasti sertis quibusdam Saxonicis, v. g.

fol. 8. 1. De tempore Septuagesimæ, Saxonicè.

Ibid. 2. De ætate Lunæ. Sax.

Ibid. 3. De Diebvs Malis Cvivsqve Mensis, *Sax.* fol. 12. 4.

fol. 12. 4. Iterum, cum obſervatt. Medicis, *Sax.*

fol. 12, b. 5. Ðiſ iſ ſcē Columcille Cinċul. (*ſc. Exorciſmus quidam.*)

Sequuntur Carmina quædam ſive Exorciſmi pro pecoribus. v. gr.

Ibid. 6. Giſ Hnẏðenu beon on lungen coðon.

Ibid. 7. Giſ ſceap ſẏon ẏlon.

Ibid. 9. Ðiſ iſ þinan ẏnſe to bote.

fol. 14. 10. *Quædam de computo Eccleſiaſtico, Sax.*

Ibid. 11. *De diebus Canicularibus. Sax.*

fol. 15. 12. *Benedictiones quædam imperfectæ, pro frugibus conſervandis, v. gr.*

Ut ſuriceſ garbaſ non noceant. þiſ iſ þeo bletſung þæſto.

Ibid. 13. Ðiſ iſ ſeo oþen bletſung.

fol. 15, b. 14. Ænigma quoddam, Saxonicè, *viz.* Ðu þe ſæſtſt on ðone peg. gnet ðu minne bnoðon minne modon ceopl. þone acende min agen piſ. ⁊ ic pæſ mineſ bnoðon ðohton. and ic eom mineſ ſæðeſ modon geponden. and mine beann ſẏndon geponden mineſ ſæðeſ modon.

Ibid. 15. *Varia occulte ſcribendi genera, ab Anglo-Saxonibus uſurpata*, viz.

1. Nẏſ þkſ ſnſgſn ſẏllkc þknc to næðſnnſ.

A E I O U. b f k p x. a e i o u.

Ðiſ iſ quinq: uocaleſ miþ þẏſum ſiſ ſtaſum man mæg ſnitan ſpa hnæt ſſa he ſile. hit iſ lẏtel cnæt. ac ðeah man mæg ðſelian manega men miþ. ægðeſ ge paſe. ge unſaſe. B F K P X. A E I O U.

2. O mnkum knkmkeprxm ſxprxm dpmknbbktxr.

3. B ⁊:thf.g:d::m::ᵛſ m.x:ᵛll:ᵛ ⁝nt:rpr:t.t::r:

4. q$\overset{\breve{}}{\underset{\breve{}}{}}$ıı ᵛın ᵛir $\overset{\breve{}}{\underset{\breve{}}{}}$mıırb ᵛnt ſ.c ᵛrd $\overset{\breve{}}{\underset{\breve{}}{}}$t ᵛſ m $\overset{\breve{}}{\underset{\breve{}}{}}$ſtır $\overset{\breve{}}{\underset{\breve{}}{}}$ı l $\overset{\breve{}}{\underset{\breve{}}{}}$gıns.

Item de litteriſ notarum. 1°. v. uocaleſ. a e i o u. relinquuntur pro unaquaq: abequetori littera ut una quaq: alfabeti littera uocalem conſonante ſequente in loco uocaliſ deducitur & ſic ſcribitur notarum. & ita probatur.

5. Rnnpmknf dk̄ ſxmmk. B M F N.

6. Pbtfr npſtfr qxkff kncflkſ ſbnctkf kcftxr npmfn txxm bdxfnkbd rfgnxm txxm. Fkbdxplxntbſtxbiſ kcxc kn cflp ſtkntfrrb. f hnfm npſtrxm cptkdkbnxm db npdkſ hpdkſ. Ftdkmkttf npbkſ df bktb npſtrb.

7. Omnff gfntff plbxdktf mbnkbxſ.

Aliter unuſ apex pro una A. ſic ſcribitur. Et due pro E. Et treſ pro I. Et quatuor pro O. Et ë pro u. Ita probatur.

8. ⁝n n::m:ᵛn: d⁝ ſ:::mm:ᵛ

Et pro una A. x. Et due xx pro E. Et treſ xxx pro I. Et reliq. Ita probatur

9. xxxnnxxxxmxxxnxx dxxx ſxxxxxmmxxx.

10. Cxnnb mbgf þxbneðbn. hnæt þkſ mbgf bfpn. kc pfnf þæt hktnks ſðnæðf.

11. Ælxxnſnu$\overset{\breve{}}{\underset{\breve{}}{}}$ ſxxnrnt. ðunæ cð ᵛðxunxxn.

Quæ ſic legenda ſunt.

1. Nẏſ þiſ ſnegen ſẏllic þinc (þing) to næðenne.

2. Omnium inimicorum ſuorum dominabitur.

3. Bethfage domuſ max illi interpretatur.

4. Quia in ea ruminabant ſacerdoteſ miſteria Legiſ.

5. In nomine dī ſummi. Amen.

6. Pater noſter qui eſ in celiſ, *&c.*

7. Omnes genteſ plaudite manibuſ.

8. In nomine dī ſummi.

9. In nomine dī ſummi.

10. Cunna mage þu anæðan hnæt þiſ mage beon. Ic pene þæt hit niſ eðnæðe.

11. *Qui hanc lineam explicare poterit, mihi* Oedipus *erit.*

III. fol. 13, b. *Sphæra Pythagoræ.* Lat.

IV. fol. 15. *Sphæra Apuleii, Lat. cum nominibus dierum Hebdomadæ Sax.*

V. fol. 16. *Appellationes honorificæ B. V. Mariæ Lat. man. recentiori. cum Oratione Librarii ad Deum.*

VI. fol. 17. Pſalterium Gallicum *D. Hieronymi cum interlineata verſione* Saxonica, *brevicula declaratione Sax. ſingulorum Pſalmorum, uſque ad Pſal.* 51.

Pſalmus xcviiii. (c.) Psalmvs David. Vox Aplorv Ad Popvlvm.

ðnẏmað ðnihtne ealle eonðan ðaonað ðnihtne
Iubilate domino omniſ terra. ſeruite domino

on bliſſe.
in letitia.

Ingað on geſihðe hiſ on bliðneſſe.
Introite in conſectu eiuſ. in exultatione.

pitað ſonþam þe ðnihten he iſ god he ponh-
Scitote quoniam dominuſ ipſe eſt deuſ. ipſe fe-

te uſ ⁊ na pe ſẏlfe uſ
cit noſ. et non ipſi noſ.

Folc hiſ ⁊ ſceap ſoſtonnoðeſ hiſ ingað
Populi eiuſ et oueſ paſcue eiuſ. intnoite

gatu hiſ on andbetneſſe caſeſtunaſ hiſ on
portaſ eiuſ in confeſſione atriae eiuſ in

ẏmenum andbettað
hẏmniſ confitemini.

heniað naman hiſ ſonþam þe pẏnſum iſ ðnih-
Laudate nomen eiuſ quoniam ſuauiſ eſt domi-

ten on ecneſſe milðheonttneſ hiſ ⁊ oð on
nuſ in æternum miſericordia eiuſ. et uſq; in

cẏnnene ⁊ cẏnnene ſoþfæſtneſ hiſ.
generatione. et generationem ueritaſ eiuſ.

VII. *Habetur Pſalmus extra numerum, ſive* 151. *Latinè tantum. cum Oratione ad Deum, in aliis etiam Pſalteriis invenienda.*

VIII. Incipivnt Cantici, *viz.* Aesaiae Prophaetae.

TAE. EZECHIAE REGIS IVDAE. ANNAE. MOYSIS. ABBACVC PROPHETAE. MOYSI AD FILIOS ISRAHEL. HYMNVS QVEM Scs̄ AMBROSIVS ET Scs̄ AVGVSTINVS INVICEM CONDIDER̄. TRIVM PVERORVM. CANTICVM ZACHARIAE PROPHETAE AD MATVTINAS. Scae̅ MARIAE AD VESPERAM. SIMEONIS AD COMPLETORIVM. ORATIO DOMINICA Scd̄m MATHEVM. SYMBOLVM Apl̄orvm. HYMNVS AD MISSAM (*sc. Gloria in Excelsis*) FIDES CATHOLICA ATHANASII EPISCOPI ALEXANDRINI. *Omnia cum interlineari versione* Saxonica.

IX. *Oratio ad Deum pro Remissione peccatorum*, Lat.

X. *Litania cum precibus Lat. manu recentiori.*

XI. *Oratio ad B. V. Mariam Lat. manu antiquiori.*

XII. *Missa pro remissione peccatorum, Lat. manu recentiori.*

TIBERIVS. C. 6. *Cod. membr. in fol. min. paulo ante Conquisitam Angliam (& ut videtur, in usum nobilis cujusdam viri aut fœminæ) egregie scriptus; in quo habentur*

I. Fol. 1. *Tabulæ quædam ad Computum Ecclesiasticum spectantes. Ad fol. autem 5, b. habetur tabula quæ tres homines prandii causa ad mensam sedentes, cum ministris genua flectentibus repræsentat.*

II. fol. 6, b. *Imagines Vitæ & Mortis, quarum utraque rotulum tenet longum, litteris & numeris quæ ad sphæram pertinent* Apuleii *ad latera adscriptis, cum his versibus,*

COLLIGE PER NVMEROS QVICQVID CVPIS ESSE PROBANDVM.

IVNGE SIMVL NOMEN FERIAM LVNAMQVE DIEI.

COLLECTAMQVE VNA SVMMAM TRIGENOS.

QVODQVE SVPERFVERIT ROTVLVS DISCERNAT VTERQVE.

QVOS RETINET VITAE NEC NON ET MORTIS IMAGO.

SI SVPERA FVERIT VIVET MORIETVR ET INFRA.

III. fol. 7. *Horologium solare, cum dextra quæ ad inveniendum Pascha indigitat. Tabulæ antiquæ quibus delineantur Historiæ Biblicæ.*

IV. fol. 7, b. Historia *Creationis, Davidis, & Christi Jesu Salvatoris, Descensus Spiritus Sancti, & pugna Michaelis cum Dracone.*

V. fol. 16, b. *Descriptiones & delineatt. Instrumentorum Musicorum, &c.*

VI. fol. 19. ORIGO PROPHETIAE DAVID REGIS PSALMORVM NVMERO CL. *Lat.*

Incip. Dauid filius Iesse.

VII. fol. 20. INCIPIT EXPOSITIO PSALTERII. VEL LITERARV̄ QVAE PVER Sr̄ CAPITA COGNOSCIT̄.

Incipit Psalterium dicitur psallentium.

VIII. fol 21. INCIPIT INTERPRETATIO ALLELVIA, *cum interpretatione* tr̄ GLORIA. *apud Hebræos.*

IX. fol. 21, b. ORATIO CVIVSDAM HOMINIS DEI. *Lat. cum aliis pro remissione peccatorum.*

X. fol. 22, b. De virtutibus Psalmi BEATI INMACVLATI IN VIA QVI AMBVLAVERIS.

XI. fol. 23. INCIPIT ORDO CONFESSIONIS SACERDOTVM ET OMNIVM CLERICORVM SECVNDVM HIERONIMVM TRACTATOREM. QVALITER CONFITERI DEBEAT XPIANVS PECCATA SVA.

XII. fol. 27. SENTENTIA LEONIS PAPAE. *de Pœnitentia.*

XIII. fol. 27, b. *Utilitates ex Psalmis decantandis.*

XIV. fol. 28. *Homilia* DE SEPTIFORMI SPV̄. *Sax.*

Sps̄ scs̄ pro septenaria operatione, &c.

Incip. Iraiaf re piteza appat on hif pitezunze be þan Halzan Gafte. *Vide supra, pag.* 216.

XV. fol. 30. ORATIO ANTE PSALMOS.

XVI. *Ibid.* ÐIS GEBED BAEDA SANG ÆT ÐAM SALTERE *Lat.*

XVII. fol 31. INCIPIT LIBER PSALMORVM Sc̄dm TRADITIONE Sc̄i HIERONIMI Prs̄b̄i. h. e.

Psalterium ejusdem Gallicum, *cum versione interlineari Saxonica, & orationibus Lat. singulis Psalmis præmissis. Desinit autem codex mutilatus Psalmo CXII, omnibus reliquis, cum Canticis Sacris, desideratis.*

Specimen Versionis Anglo-Saxonicæ.

XCVIIII. PSALMVS IN CONFESSIONE.

ðnýmaþ ealle eorþe þeopiað on blifre.
Iubilate dño omnis terra seruite domino in letitia.

Ingað on zefihþe hif on bliþnefre.
Introite in conspectu eius in exultatione.

þitaþ he if zoð he porhte
Scitote quoniam dominus ipse est deus. ipse fecit

uf ⁊ na felfe pe.
nos et non ipsi nos.

folc hif ⁊ fceap foftorinoþef hif ingaþ on
Populus eius et oues pascuæ eius introite

zatu hif on andetnefre. cafeftunaf on ýmnum
portas eius in confessione. atria eius in ýmnis

confitemini illi.

hefiaþ naman hif fonþon þýnfum if
Laudate nomen eius quoniam suauis est dominus

on ecnefre mildheorftnef hif ⁊ oð
in æternum misericordia eius. et usque in gene-

ratione̅ & generatione̅ _ roþfæftnef hif.
ueritas eius.

IVLIVS. C. 6. *Codex chartaceus in fol. in quo continentur diversorum doctorum (& speciatim* Joannis Lelandi, *propria sua manu scriptæ,*) Collectiones de Britannia. *Inter alia vero, ab Anonymo scripta occurrunt*

I. Notulæ quædam Historicæ, cum nominibus Urbium & Villarum, quæ memorantur in Chronico Saxonico.

TIBERIVS. A. 7. *Cod. membr. in fol. min. in quo, inter alia plurima Latinè & Anglicè, habentur bina folia in Quarto manu antiqua Latinè scripta, & interlineari versione Saxonicâ insignita. Hæc folia sine dubio ad quendam integrum* Prosperi *librum, olim pertinebant; nam prima hujusce fragmenti pag. Epigrammatum vestigia adhuc videre est, cum hac Rubrica,* EXPLICIVNT EPIGRAMMATA PROSPERI. *Rubrica autem Versuum qui in hoc Fragmento occurrunt, hoc ordine sequuntur.*

1. VERSVS PROSPERI AD CONIVGEM SVAM.

2. ALII

2. Alii Versvs.

3. De Inpossibilitate Cognoscendi Secreta Dĩ.

4. De Non Desperandis Peccatoribvs.

5. De Tranqvilitate Pacis.

6. Epigramata.

7. De Bono Qvod Nemo Invitvs Amittat. *Imperf.*

Tiberivs. C. 3. *Cod. membr. in Quarto ampliori, in quo habentur* Bedæ *Presbyteri* de Hiſtoria Eccleſiaſtica gentis Anglorum *libri quinque emendate & pulchre litt. Saxon. antiquioribus ſcripti. In cujus optimæ notæ Codicis fol.* 5. *fol.* 64, *b. fol.* 116, *b. & fol.* 248, *b. Inſeruntur manu recentiori voces aliquot Latinæ, Saxonice (in uſum Tironum) reddita.*

Caligvla. A. 7. *Codex membr. in Octavo in quo continentur, ea quæ ſequuntur.*

I. fol. 1. *Octo Tabulæ depictæ & egregie auro illuminatæ, quibus repræſentantur.* 1. Adnuntiatio B. Mariæ. 2. Congreſſus B. V. Mariæ & Elizabethæ. 3. Nativitas D. N. I. Chriſti. 4. Apparitio Angelorum Paſtoribus facta. 5. Infanticidium per Herodis Milites. 6. Receptio pueri I. Chriſti à Symeone. 7. Adoratio ejus per tres Magos. 8. Baptizatio in fluvio Jordane per D. Joannem Baptiſtam. *Haſce Icones (quæ circa tempora R. Stephani videntur delineatæ) primitus cuidam Evangeliorum libro* Latinè *ſcripto præmiſſas, credibile eſt poſtea vero, cum D. Rob. Cottoni juſſu, hic liber denuo compingebatur, ob argumenti ſimilitudinem, huic lib. à compactore fuiſſe præfixas.*

II. fol. 2. *Harmonia Evangeliorum Francicè, capp.* 71. *contenta. Liber quondam (dicit Jameſius) Canuti Regis.*

Incip. Incipit Qvatvor Evangeliv̄. Manega Waron the ſia iro mod geſpon that ſia bigunnun uuord Godeſ reckean that giruni that thi riceo Criſt undar mancunnea maritha gifrumida mid uuordun ende mid uuercun.

Expl. Hui gangat giſo gornondia quat hie iſt inc iamer hugiſebo ſorogono full ſia ſpracun im ſan angegin. Thia erloſ and uurdi te hui thu theſ ſo eſcoſ quathun ſia biſt thi ſan Hieruſalē Iudeono folcaſ.

De hac Harmonia ſic dicit Dn. Hickeſius in Grammaticæ Franco-Theotiſcæ pag. 6. Extat quoque in Bibliotheca *Cottoniana, Caligula A.* 7. quaſi ex quatuor Evangeliis conſarcinatus Codex unus Harmonicus, poeticus & paraphraſticus, ------ quem, ſive Franco-Theotiſcus, ſive Anglo-Theotiſcus ſit, plurimi facio; tum quod cæteros omnes Franco-Theotiſcè ſcriptos, verborum copia & dictionis magnificentia antecellit, tum quod vetuſtate puriſſimi ſermonis proxime accedit ad Argentevm Codicem; cui ſoli, me judice, à veterum linguarum Septentrionalium ſtudioſis poſthabendus eſt, *&c.*

Nonnulla etiam ex hoc Cod. deſcripta & verſione ſua Latina donata, edidit D. Hickeſius, in Grammaticæ Franco-Theotiſcæ Cap. XXII. *&* Gram. Anglo-Sax. *&* Mœſo-Goth *pag.* 189 *Notet etiam Lector in fine hujus Codicis pauca deeſſe.*

III. fol. 171. *Exorciſmus (magna ex parte Rhythmicus) ad reddendos agros fertiliores, Saxonicè ante Conquæſtum ſcriptus.*

Incip. Her Ys Seo Bot Hv Đv Meht þine æcepaſ betan gif hi nellaþ pel pexan oþþe þæſi hpilcunge þeſe þingon ſedon biþ on þiſ oþþe on Lyblace. Genim þonne on niht æn hyt þagige ſeopeſ tyniſ on ſeopeſ healfa þæſ landeſ.

Expl. ſe God ſe þaſ ſnundaſ ſeponhte. ſeunne uſ ſnopende ſife. þ uſ conna ſehpylc cume to nyttе. Cpeð þon iii. Cneſcite. In nomine patriſ ſit benedicti. Am̄. ⁊ pat̄ nr̄ þpifa.

Clavdivs. A. 3. *Codex membr. in Quarto ex diverſis tractatibus ſimul compactis conſtans, in quo Præcipui ſunt*

I. *Fragmentum ex quodam* Evangeliorum *libro avulſum, qui quondam pertinuit Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, in quo Fragmento habentur Saxonicè,*

1. *Privilegia eidem Eccleſiæ (rogante* Ælfrico Archiepiſcopo) *conceſſa ab* Æthelredo Rege, *A.D.* 1006. *Latinè & Saxonicè.*

2. *Litteræ Patentes Regis & Conf. ad* Stigandum Archiep. Cant. Harold. m Comitem, Wulfricum Abbatem, Oſweardum *& alios Proceres in* Cantia *miſſæ. In quibus confirmat poſſeſſionem Prædiorum in* Mepſeham *eidem Eccleſiæ. Saxon tantum.*

3. *Confirmatio donationis Terrarum in* Niptantune, *quas dedit eidem Eccleſiæ* Canutus Rex, *per* Ælfgyfam Eadwardi *Regis matrem, Saxonicè.*

4. *Teſtimonium* Æthelnothi Archiepiſcopi, *de terris in* Godmæneſham, *quas ipſe emit. & poſtea dum viveret eidem Eccleſiæ dedit, Saxonice.*

5. *Teſtimonium* Theoredi, *de terris in* Hopſlege *quas ipſe dedit eidem Eccleſiæ. Saxonicè.*

6. *Carta R.* Eadwardi *Conf. de terris in* Cenſtham, *confirmans inſuper eidem Eccleſiæ omnes terras quas antea contulerant Reges, Epiſcopi, Comites, Magnates,* &c. *Saxon. ſequuntur earundem terrarum nomina, ex quibus quædam eraſa.*

II. *Fragmentum libri cujuſdam* Pontificalis, *paulo ante Conquæſtum ſcripti, in quo extat* Ordo Conſecrationis *ſive* Coronationis Regis & Reginæ.

III. Ordo Conſecrationis *ſive* Coronationis Regis, *cum* Benedictione Reginæ *ab Epiſcopo, ſcriptus circa tempora R. Henrici primi.*

IV. Incipivnt Sinodalia Decreta.

Incip. Quodam tempore contigit ut Regiſ Æþelpeði edicto concrepante. Archipreſulumq; Ælfeahi & Fulfſtani hortatu inſtigante. uniuerſi Anglorum optimateſ die ſcō Pentecoſten ad locum ab indigeniſ Eanham nominatum acciti ſunt conuenire. Collecto itáque ibidem Xpícolarum cetu uenerabilium quamplurimorum. de Catholice cultu religioniſ recuperando. deque etiam rei ſtatu publice reparando uel conſulendo plura & non pauca utpote diuinituſ inſpirati. ratiocinando ſermocinabantur.

Expl. Haec itaq; legalia ſtatuta vel decreta. in nrō conuentu Sinodali a Rege. Æþelpeðo N. magnopere edicta. cunctı tunc temporiſ optimateſ ſe obſeruaturoſ fideliter ſpondebant. idcircoq; ego. Fulfſtanuſ N. gratia dñi diſponente Eboracenſium Archiē puſ. eadem ad ſequentium memoriam. nec non et ad præſentium vel futurorum ſalutem litteriſ infixi. dñi uidelicet proximiq; dilectione compunctuſ.

V. Be Fitena Gerædnessan.

Incip. Điſ ſyndan ða Gepædneſſa ðe Engla þæðgifan

ȝifan ȝecuþan ⁊ ð ᵹ þæðan ⁊ ȝeoþnlice læþðan. þ man ſcolde healðan. ⁊ þ iſ þonne æþeſt þæþa Biſcpa ꝼþum þæð. þ pe ealle ꝼþam ſýnnum ȝeoþne ȝecýþan þæſ þe pe ðon maȝan.

Expl. ⁊ miltſiȝe man ꝼoꝛ Goðeſ eȝe. ⁊ liþiȝe man ȝeoþne. ⁊ beoꝛȝe be ðæle þam þe þæſ þeaꝛþ ſý. ꝼoꝛ þam ealle pe beþuꝛꝼan. þ uſ upe ðꝛihten oft ⁊ ȝelome. hiſ miltſe ȝeunne. AMEN.

Notandum eſt, quod Decretis ſuperioribus Lat. præmiſſa eſt hæc Precatio Poetica per Proſopopæiam in nomine Libri, Saxonicè.

Ic eom Halȝunȝ-boc healðe hine Dꝛýhten þe me ꝼæȝene þuſ ꝼþætepum beleȝðe. Ðuþeð to þance þuſ het me pýþcean. to loue anð to puþðe þam þe leoht ȝeſceop. ȝemýnði iſ he miht ȝehpylcne þæſ þe he onꝼolðan ȝeꝼþemian mæȝ. ⁊ him ȝeþancie þeoða palðend. þæſ þe he on ȝemýnðe maðma maneȝa pýle ȝemeaꝛcian metoðe to laca. ⁊ he ſceal æcelean calle ꝛinðan þæſ þe he onꝼolðan ꝼþemaþ to nýhte.

VI. *Fragmentum alterius libri* Pontificalis, *manu pulchra & antiqua.*

VII. *Fragmentum aliud ejuſdem libri* Pontificalis, *cui in hoc Cod. deſignavimus Num. II.*

VIII. *Fragmentum alterum illius* Pontificalis, *num. VI. inſigniti.*

IX. INCIP̄ BEN̄ES IN SC̄ORVM FESTIVITATIBVS PER ANNI CIRCVLVM. DICENTE [ðicenðæ] AB EPISCOPO.

CLAVDIVS. A. 8. *Codex partim Chartaceus, partim Membr. in Quarto, in quo (inter quamplurima alia Latina & Anglica) habentur*

I. fol. 74. *Termini terrarum in* Suðam, Hloðþnoc & Hꝛeoðbuþnan, *quas* Æthelredus *Rex conceſſit* Leofwino Ealdormanno *Saxonicè, cum* Joan. Joſſelini *verſione interlineata Latina.*

II. fol. 75. Eadwardi *R. & Confeſſoris Confirmatio Fundationis Abbatiæ de* Coventre *per* Leofricum *Comitem &* Godgyvam, (*uxorem ſuam.*) Saxonicè, *cum* J. Joſſelini *verſione interlineari Latina.*

CLAVDIVS. C. 9. *Cod. membr. in fol. in quo (poſt Chron. Lat. ab orbe condito ad A. D.* 1171, & Gulielmi Malmesburienſis *libros* 5. de geſtis Regum Anglorum, &c.) *Habetur* Hiſtoria Abbatiæ S. Mariæ de Abbendone, *in Duos libros diſtincta: ſcripta eſt tempore Henrici II. Regis Angliæ, & multa præclara narrat de Fundatione & Indotatione Monaſterii; de Abbatibus & Officiariis, de Terris & Tenentibus ejuſdem, cum Chartis, Privilegiis, Bullis, Litteris, &c. ad illam Abbatiam pertinentibus. E quibus, haſce ſigillatim recenſendas cenſeo.*

1. fol. 130. *Litteræ Patentes* R. Eadwardi *Conf. de Libertatibus & Franchiſis huic Monaſterio per eum conceſſis Saxonicè & Latinè.*

Metæ ſive Terrarum Termini *Saxonicè, ex diverſorum Benefactorum Cartis, in unum Corpus redactæ.*

1. fol. 194. Mete. xx. hidarum Abbendonie. quaſ Ceadwalla Rex Weſtſaxonum Dō et ſcē MARIE primituſ dedit. et ſic diuiſit. (*Diviſio ſequitur Saxonicè, & pertinet ad folium hujuſce* MS. 102.)

2. *Ibid.* Mete de Offentuna Saxonicè (*quam terram* Æthelſtanus Senator (Ealðoꝛman) *eidem Monaſterio contulit, temp. Æthelſtani Regis. vid. fol.* MS. 107.)

3. fol. 194,b. He ſunt mete poſſeſſioniſ in Geinȝ Anglice diuiſe (*ſc. illius, quam Eadredus Rex huic monaſt. contulit. A.D.* 955. *vid.* MS *foll.* 109, & 111.)

4. *Ibid.* Et he ſunt Mete de Goſige. (*quam eodem tempore idem Rex dedit. vid.* MS. *fol.* 109)

5. *Ibid.* Et he ſunt Mete. xxx hidarum de Wrthe. (*de quibus, vid. Cartam Eadredi prædict.*)

6. *Ibid.* He ſunt Mete in Ermundeſlea. (viz. 5 *manſarum, quus Rex Eadwi eidem Monaſt. Teſtamento ſuo legavit. vid.* MS. *fol.* 110, *b.*)

7. fol. 195. Mete. LXXII. Caſſatorum de Bedewida; (*quas dedit Rex Eadgarus A.D.* 958. *v. fol.* MS. 115.)

8. *Ibid.* Mete. xx. Caſſatorum apud Draigtun, (*ab Eadgaro Rege conceſſorum A. D.* 960. *vide* MS. *fol.* 115, *b.*)

9. *Ibid.* Mete. L. Caſſatorum apud Hiſſeburna, (*quos dedit idem Rex A. D.* 961. *vid.* MS. *fol.* 116.)

10. *Ibid.* Et hec ſunt Mete. xv. Caſſatorum apud Eaſtune.

11. *Ibid.* Mete. III. Caſſat̄. ad Henneriðe, (*quos contulit R. Eadgarus. vid.* MS. *fol.* 117, *b.*)

12. *Ibid.* Mete. x. Caſſatorum ad Henneriðe, (*quos contulit R. Eadgarus. vid.* MS. *fol.* 117, *b.*)

13. fol. 195, b. Mete. L. Caſſatorum ad Mercham. (*quas conceſſit idem Rex, A. D.* 965. *v.* MS. *fol.* 118.)

14. *Ibid.* Mete. xxv. Caſſatorum apud Fifhide. (*quas largitus eſt idem R. A. D.* 968. *v.* MS. *fol.* 119, *b.*)

15. *Ibid.* Mete. x. manſarum apud Hannige. (*quas dedit idem Rex, eodem anno. vide* MS. *fol.* 120.)

16. *Ibid.* Mete. xxx. Caſſatorum ad Cumenora. ſcð carť Regiſ Eadgari. (*ejuſdem anni. v.* MS. *f.* 119, *b.*)

17. *Ibid.* Mete. x. manſar̄ ap̄ Boxora. (*quas conceſſit idem Rex, eodem anno, miniſtro ſuo nomine Ælfwino; a quo, jus illarum ad hanc Eccleſiam pervenit. vide* MS. *fol.* 120, *b.*)

18. fol. 196. Mete. xxv. hid. ap̄ Ciuelea. (*quas, ut videtur, conceſſit Eadredus Rex miniſtro ſuo Wulfrico nomine, A. D.* 951. *vide* MS. *fol.* 109.)

19. *Ibid.* Mete. XVIII. manſarum apud Welford. (*in qua villa, conceſſit Rex Eadwinus* 22 *manſ. miniſtro ſuo nomine Eadrico, A. D.* 956. *Indict.* 14. *vide* MS. *fol.* 112, *b.*)

20. *Ibid.* Mete. XXII. Caſſat̄. ap. Cutheſduna. (*in qua villa, conceſſit idem Rex Ælfhero Comiti* 20 *manſos. A. D.* 956. *Indict.* 14. *vide* MS. *fol.* 112.)

21. fol. 196,b. Hii ſunt limiteſ t̄ minorum. xx. hida. Abbenð ſcð Carť Eadwi Reg̃. (*A.D.* 955. *Indict.* 14. *vide* MS. *fol.* 110, *b.*)

22. *Ibid.* Termini de Ermundeſlea. v. manſarum. (*quas idem Rex Teſtamento firmavit huic Monaſt. vide* MS. *fol.* 110, *b.*)

23. *Ibid.* Termini de Hengeſteſige. Seouenwrðe. & Wihtham. (*quas eidem Eccleſiæ conceſſit idem Rex. vide* MS. *fol.* 110, *b.*)

24. fol. 197.

24. fol. 197. Nemuſ Heafochrig hiſ limitibuſ circumgiratur. (*quod eid. Mon. dedit idem Rex. A.D. 956. Indict.* 14.)

25. *Ibid.* Terra de Cenitun ita diſterminatur. (*quam Brihtelmo (poſtea Epiſcopo) dedit idem Rex, A. D. 956. Indict.* 14. *à quo, concedente Rege, illu accepit Monaſterium, pro eo commutans villam de Crydanbrigce. vid.* MS. *fol.* 112.)

26. *Ibid.* Termini de Hannige ita diſterminantur.

27. *Ibid.* Mete. xxii. manſionum de Weligford. (*quas idem Rex Eadwi conceſſit miniſtro ſuo Eadrico A. D. 956. Indict.* 14. *vid.* MS. *fol.* 112, *b.*)

28. *Ibid.* Mete Denceſwrðe. v. manſarum ſunt hæc. (*in qua, 2 Caſſatas conceſſit monaſt. Rex Eadgarus, vide.* MS. *fol.* 119, *b.*)

29. fol. 197, b. Iſtiſ t̄minibuſ t̄ra de Winecanfeld circumgiratur. (*quam religioſæ fœminæ nomine Sethride, conceſſit Eadmundus Rex. A.D. 942. vide* MS. *fol.* 114, *&* 126.)

30. *Ibid.* Mete. xv. manſarum apud Middeltun. (*quas Eadwi Rex conceſſit Alfwino miniſtro ſuo, A. D. 956. Indict.* 14. *vid.* MS. *fol.* 112, *b.*)

31. *Ibid.* Termini. x. manſarum apud Draitun.

32. *Ibid.* Termini. xxv. manſarum ap̄. Bennanham.

33. *Ibid.* Hi ſunt termini de Bochelande. (*ſc. de* x. *manſis, quas Rex Eadwi dedit miniſtro ſuo nomine Ælfehah, A. D. 957. Indict.* 15. *vide* MS. *fol.* 113.)

34. *Ibid.* Termini. xv. manſarum ad Gareford.

35. *Ibid.* termini. x. manentium ad Fearnbeorgan. (*quas Monaſt. contulit Hardecnut Rex. A.D.* 1042. *& imperii ſui* 2. *vide* MS. *fol.* 128.)

36. fol. 198. Termini. vi. manſarum ad Linford.

37. *Ibid.* Limiteſ. xxv. caſſatorum ad Bægenweorðæ. (*quos Rex Eadwi conceſſit Ælfrico miniſtro ſuo, A. D. 956. Indict.* 14. *vide* MS. *fol.* 113.)

38. *Ibid.* Et he ſunt mete pratorum pertinentium illic.

39. Ðonne þiſ ſyno þa gemæro þæra mæde æt Ennanbeorgum.

40. *Ibid.* Mete aliarum. v. manſarum ad Tademtun. (*quas cuidam miniſtro nomine Brihtric concedit Rex Eadwi, A. D. 956. Indict.* 14. *v.* MS. *fol.* 113, *b.*)

41. *Ibid.* Mete. x. caſſatorum ad Tademertun. (*quæ cum conſenſu ſapientum Archontumq; donavit Brithnodo miniſtro ſuo, R. Eadwi, A. D. 956. Indict.* 14. *vide* MS. *fol.* 113, *b.*)

42. fol. 198, b. Mete. 5. caſſatorum ad Tademertun. (*quos Beorhtnotho Principi concedit Rex Eadwi, A. D. 956. Indict.* 14. *vide* MS. *fol.* 114.)

43. *Ibid.* Termini. vii. manſarum apud Cernige.

44. *Ibid.* Mete. xv. manentium ad Lakinge. (*quos Æthelſuith Regina, dedet miniſtro ſuo Cuthwulfo, A. D.* 868. *Indict.* 1. *vide* MS. *fol.* 105.)

45. *Ibid.* De metiſ Scaringaford.

46. *Ibid.* De metiſ. v. manſ̄ ap̄ Appelford. (*quas Ælfredus Rex conceſſit cuidam nomine Deormodo. vide* MS. *fol.* 105, *b.*)

47. *Ibid.* Mete. x. caſſatorum apud Wittanham. (*quos Æthered Rex, venerabili Principi Æthelwolfo conceſſit, A. D.* 862. *vide* MS. *fol.* 105, *b.*)

48. *Ibid.* De metiſ. xv. manſ̄ ap̄ Cullanham. (*quas matronæ Regalis progeniei nomine Ælfhild, dedit Eadmundus Rex, A. D.* 940. *Indict.* 13.)

49. fol. 199. Mete. xx. Caſſatorum ad Weclesfeld.

50. *Ibid.* Mete Lecamſtede. x. manſ̄. (*quas Rex dedit cuidam Eadrico, qui illas moriens Monaſterio reliquit. vid.* MS. *fol.* 131, *b. &* 128, *b.*)

51. *Ibid.* Termini pertinenteſ ad Hordwille.

52. *Ibid.* Termini, x. caſſatorum ad Spereſholte. (*quos dedit Eadgarus Rex Camerario ſuo Æthelſie, A. D.* 963. *deinde Abbatiæ per donationem Godrici Monachi. vid.* MS. *fol.* 132.

53. fol. 199, b. Mete ad Cynne. (*ſc.* xv. *Caſſatorum, quos Monaſt. dedit Æthelredus Rex - - - - vide* MS. *fol.* 124, *b.*)

54. *Ibid.* Mete ad Dumoltun. (*ſc.* xx. *manſarum, quas Ælfricus Archipræſul emit quinquaginta talentis A. D.* 1002. *Indict.* 15. *qui quidem Ælfricus illas Eccleſiæ Abbendonienſi, ubi Monachus extiterat, teſtamento ſupremo legavit. vide* MS. *fol.* 125.)

55. *Ibid.* Ðone ſinde þiſ þa land-gemæru æt Pidpellan.

56. *Ibid.* Mete ad Wudetun.

57. *Ibid.* Mete ad Cildatun. (*ſc.* v. *hidarum, quas Monaſt. R. Eadwardus Conf. conceſſit. A. D.* 1052. *at primitus Æthelredus Rex eandem portionem Beorhtwaldo Epō Wiltonienſi donaverat. vide* MS. *fol.* 130.)

58. fol. 200. And þiſ ſind þære ſudu-bepe land-gemæru æt ðæt Læge þe þæn to hỳnað.

59. *Ibid.* Duarum hidarum termini ap̄ Linford. (quos Monaſt. dedit. Cnut Rex, A. D. 1032. vide MS. fol. 127, b.)

60. *Ib.* Iſti ſunt t̄ mini. xiii. hidarum apud Kingeſtun.

61. *Ibid.* Termini. vii. hiō ad Kingeſtun. (*quas huic Eccleſ. dedit R. Eadwardus Martyr A. D.* 965. *vide* MS. *fol.* 121.)

62. *Ibid.* Item de hac eaō t̄ra in uetuſtiſſimiſ & pene conſumptiſ litteriſ. ita ſcriptum repperimuſ. (*ubi oſtenditur Oſgarum Abbatem* xx *hidas emiſſe ab Ælfeago Ealdormanno, in publicis comitiis apud Athelwarabyrig,* 100 *mancuſis auri. Saxonice. vide* MS. *fol.* 121, *b.*)

63. *Ibid.* Mete ad Mordunam.

64. *Ibid.* Mete duarum hidarum ap̄ Earnigcotan.

65. fol. 200, b. Mete terre iuxta flum̄ Cynete. viii. mans̄.

66. *Ibid.* Mete ad Wilmanlechtun.

67. *Ibid.* Mete ad Mytun pertineñteſ. (*ſc.* iii. *manentium, quos dedit Monaſt. Cnut Rex, A. D.* 1034. *vide* MS. *fol.* 127.)

68. *Ibid.* Mete. iiii. hiō ap̄ Sandford tranſ Tamiſiam. (*quas Monaſt. dedit R. Eadwardus Confeſſor. A. D.* 1054. *vide* MS. *fol.* 130.)

69. *Ibid.* Mete ad Eatune pertinenteſ.

NERO. A. XIV. *Cod. memb. in Octavo longe post ingressum Normannorum, Linguæ Normanno-Saxonicæ dialecto Boreali scriptus: in quo habentur.*

I. Pag. 1. *Liber* Simonis de Gandauo Episcopi Saresburiensis de vita solitaria, sororibus suis Anachoreticis, *ex Latino translatus, ut per hujusce Bibliothecæ exemplar Lat. quod inscr.* VITELLIVS E. 7. (*collatione facta*) *patet evidenter.*

Incip. Recte diligunt te. &c -------- Louerð seið Godes spuse to hire deorepurðe spus. þeo þe riht luuieð þe. þ beoð riht þeo. þet libbeð efter riple. Anð ge mine leoue sustren habbeð moni ðai iremð on me efter riple.

Expl. Ase oft ase ge readeð out o þisse boc. greteð þe Lefði mið one Aue Marie uor him ðet makede þeos riple. and for him þet hire þrot and sponc her abuten. Inouh meðful ich am. þet bidde so lutel.

II. Pag. 240. On god Ureisun of ure Lefði. (*i.e. Oratio bona ad B. V. Mariam*) metricè.

Incip. Cristes milde moder seynte Marie.
Mines liues leonie. mi leoue Lefði.

Expl. Det funde ðesne song bi ðe mi looue Leafði. Cristes milde moder seinte Marie. Amen.

III. Pag. 246. Dis is on þel spuðe God Ureisun of God almihti.

Incip. Iesu soð God. soð Godes sune. Iesu soð god. soð mon. ȝ soð meidenes bern. Iesu min holi luue. mi sikere ipetnesse. Iesu min heorte. mine soule hele.

Expl. A Iesu hþuder schal ich fleon hþon þe deouel hunteð efter me bute to þine rode?

IV. Pag 252 *Oratio ad B. V. Mariam.*

Incip. Spete Leafði seinte Marie meiden ouer alle meidnes. þ bere ðet blisfule bern.

Expl. Leafði þurh þin erndinge tuðe me mine bone to þine eaði ume. . Am̄.

V. Pag. 255. *Oratio ad Jesum Christum.*

Incip. Iesu Crist Godes sune. soð God. ȝ soð mon. of þe eadie meiden iboren Maria.

Expl. ȝ to luue hit bikunieð of hþuche half. so hit falleð. er me lest þene.

VI. Pag. 260. *Alia.*

Incip. Spete softe Iesu. iseli beoð ðet þe luuieð and þine siker spetnesse

Expl. Milzfule louerð haue merci of me ȝ of alle Cristene men. Am̄.

VII. Pag. 261. *Symbolum Apostolum.*

Ich bileue on God feder almihti. schuppare of heouene ȝ of eorðe. ȝ on Iesu Crist his onlepi sune ure louerð. Det þas iknneð þr̄ ðe holi ȝoste. iboren þas of ðe meidene Marie. ipined þas under Ponce Pilate. ineiled þas o ðe rode. deað and iburied. he lihte into helle. ðe þridde dei he aros from deaðe to liue. ȝ steih into heouene. þer he sit o Godes richond feder almihti. þonene he kumeð to demen ðe quike ȝ ðe deaðe. I bileue on ðe holi Goste. and on holi Chirche. inienneſſe of Halupen. uorgiuéneſſe of sunnen. ulechef up-arisse. eche lif efter deað. Amen.

VIII. Pag. 262. *Versus aliquot Lat. de morte.*

IX. *Ibid. Ejaculatio ad Christum Lat. ex S. Bernardo.*

CALIGVLA. A. IX. *Cod. membr. in Quarto in quo continetur,*

I. fol. 1. *Historia Britonum sive Wallorum, à Troja capta & Bruto, usque ad mortem Cadwalladri Britannorum regis, lingua* Normanno-Saxonica, (*in* Anglicam *tamen veterem vergente,*) *& quidem Poeticè scripta per* Lazamonem Sacerdotem di Ernlege super Sabrinam. *Opus suum, sicut in Præfatione testatur, excerpsit ex Libro Anglico quem composuit* Beda, (*forte intelligit Historiam Ecclesiasticam gentis Anglorum, Saxonicè versam ab Ælfredo Rege.*) *Ex libro Latino* Albini & Augustini Archiep. Cantuariensis; *& ex libro quem composit Clericus quidam Gallicus nomine* Wate (*i. e.* Walterius,) *& ab eo Alienoræ Henrici II Regis uxori, oblato. De his autem omnibus, audi* Lazamonem (*sive* Layamonem) *nostrum, in Præfatione sic differentem.*

Incipit hystoria Brutonum.

Præf. An Preost wes on leoden: Lazamon wes ihoten. He wes Leouenaðes sone. liðe him beo Drihten. He wonede at Ernleze: at aðelen are chirechen uppen Seuarne stape: Sel þar him þuhte. On fest Radestone. þer he bock radde. Hit com him on mode: ȝ on his Mern þonke. þet he wolde of Engle. ða æðelæn tellen wat heo ihoten weoren: ȝ wonen heo comen. þa Englene londe: ærest ahten. æfter þan flode: ðe from Drihtene com. þe al her aquelde. quic þat he funde. buten Noe ȝ Sem. Iaphet ȝ Cham. and heore four wiues. þe mið heom weren on archen. Lazamon gon liðen. wide zond þas leode: ȝ biwon þa æðela boc: þa he to bisne nom. He nom þa Englisca boc. þa makede Seint Beda. An oþer he nom on Latin: þe makede Seint Albin: ȝ ðe feire Austin: þe fulluth broute hider in. Boc he nom þe þridde: leide þer amidden: þa makede a Frenchis Clerc: Wate wes ihoten: þe wel coupe writen: ȝ he hoe zef þare æðelen. Ælienor þe wæs Henries Quene: þes hezes Kinges. Lazamon leide þeos boc. þa leaf wende. he heom leofliche biheolde. Lipe him beo Drihten: feþeren benom mið fingren: ȝ fiede on boc felle: and þa soþere word: sette togadere: ȝ þa þre boc. þriunde to ane. Nu biddeð Lazamon. ælcne æðele mon: for þene ælmiten God: þet þeos boc rede: ȝ leornia þeos runan: þ he þeos soðfeste word: segge to sumne: for his faðer saule: þa hine forð brouhte. ȝ for his moder saule: þa hine to monne iber: ȝ for his awene saule: þat hire þe selre beo. Amen.

Quis autem fuerit Walterius *ille qui à* Layamone *laudatur, conjectura tantum sequor.* Walterius *scil.* Mahap Oxonienſis Archidiaconus, *de quo sic scribit* Galfridus Monamethenſis *in Historiæ suæ Præfatione,*
"Talia mihi & de talibus multociens cogitanti, ob-
"tulit Walterus Oxinefordenſis Archidiaconus, vir
"in Oratoria arte, atque in exoticis historiis eruditus;
"quendam Britannici sermonis librum vetustissimum,
"qui a Bruto primo Rege Britonum, usque ad Cad-
"ualadrum filium Cadualonis, actus omnium continuè
"& ex ordine perpulchris orationibus proponebat.
Notandum quoque est, quod uterque Historicus Lazamon *&* Galfridus *eodem modo historiam suam prosequantur; immo defloratorem* Galfridi, *cum plurimis interpolationibus videtur* Lazamon, *qui Historiam his verbis.*

Incip. Nu seið mið lofte songe þe wes on leoden Preoste: al swaþe boc speke ð: þe he to bisne nom. Ða Grickes hefden Troye: mið tecne biwone. ȝ þ lond iweste: ȝ þa leoden of slawen.

Expl. And þas (leode) þat neuere geoðden mære: kinges neoren here. Ða zet ne com þæs ilke dæi: beo heonne uorð alse hit mæi. Iwurðe, Godes wille. Amen.

II. fol. 192.

II. fol. 192. Ici commence la vie de ſeint Ioſaphaz. (*alia manu.*)

Incip. Ri uout a nul bien ænтendre
Per eſſample poet mlt̄ aprendre.

III. fol. 213, b. Ici commce la uie de Sē t Dormanz.

Incip. La vertu deu ke tut iur ⁊ dure.
E tut iurz eſt certeine epure.

IV. fol. 226, b. *Chronicon breve a temporibus Saxonum, uſque ad initium regni R. Henrici III. Gallicè.*

V. fol. 230. *Poema* Normanno-Saxonicum *de contentione facta inter* Noctuam *&* Philomelam, *pro ſuaviſſimæ cantionis gloria; quam demum ſubmiſerunt arbitrio Magiſtri* Nicolai de Guldeford.

Incip. Ich pas in one ſumere dale.
In one ſnꝑe digele hale.
Iherde ich holde grete tale.
An hule and one nigtingale.
Dat plait paſ ſtif ⁊ ſtare ⁊ ſtrong.
Sum pile ſofte ⁊ lud among.
Anoꝑer agen oꝑer Sval.
⁊ let pat wole mod ut al.
⁊ eiꝑer ſeide of oꝑereſ cuſte.
Dat alere porſte pat hi puſte.
⁊ hure ⁊ hure of oꝑere ſonge.
Hi holde plaidung ſuꝑe ſtronge.

VI. fol. 243. *Poema aliud* Normanno-Saxon. *de Morte, de judicio, de pœnis inferni,* &c.

Incip. Non mai longe liues pene.
Ac ofte him lieð pe wrench.
Feir peder turneð ofte into reine.
An punderliche hit makeð hiſ blench.
Darfore mon þu þe biꝑench:
Al ſchal falewi þi grene:
Weilawei niſ Kin ne Quene:
Þ ne ſchal drinche of deaþeſ drench.
Mon er þu falle of þi bench.
Dine ſunne þu aquench.

VII. fol. 247. Ice com̄ce le petit Plet: (*i. e. parvum Placitum,*) *ſcil. poema* Gallicum *de malis juventutis & ſenectutis, per modum Dialogi, inter Juvenem & Senem.*

NERO. E. 1. *Cod. membr. in fol. grand. cujus pars longe maxima ſcripta fuit circa A. D.* 1000. *In eo continentur plurimorum Sanctorum virorum & fœminarum Vitæ & Paſſiones, Latinè; de quibus* D. Smithi *Catalogum conſulas. In eo quoque inveniuntur quædam ad rem Saxonicam ſpectantia, ex alius argumenti libris avulſa, & in hoc Codice, eorum conſervandorum gratia, D. Rob. Cottoni juſſu, compacta.*

I. *Fragmenta bina* Regiſtri *cujuſdam* Chartarum Wigornienſis Eccleſiæ, *juſſu D.* Wulſtani *Wigornienſis Epiſcopi, ut videtur, ſcripti; quæ foliis tantum quatuor conſtant. Cartas omnes in libro alio ejuſdem Eccleſiæ, nunc autem hujuſce Bibliothecæ, & in ea inſcripto* TIBERIVS A. 13. *inveni deſcriptas, & ab illis, collatione facta, quamplurimis in locis diſcrepantes. Cartæ enim quas exhibent Fragmenta, ut Lectiones taceam variantes, compendioſe videntur ex Autographis exſcriptæ, utpote in quibus non ſolum verba ſed & integræ quidem ſententiæ prætereuntur, quæ in libro iſto occurrunt. Eſt tamen hic illic, ubi Verba & Phraſes quarundam Chartarum iſtius libri, quæ in Fragmentorum Chartis non leguntur, ſuſpecta & ſuppoſititia mihi eſſe videntur. Quamobrem ut de utroque exemplari curioſus Lector libere judicet, ad Chartas Fragmentorum folium Codicis in quo ſingulæ ſcribuntur, diligenter adnotavimus.*

1. ÐIS SYNDON LAND-GEMÆRV TO WIDIANDVNE, *Saxonicè.* (*Vide Cod.* Cott. TIB. A. 13. fol. 113.)

2. *Placita in Provinciali & Synodali conciliabulo in* Clofeſho, *de Monaſterio de* Weſtbyrig, A. D. 824. *Indict. 2. regnante Beornulfo Rege Merciorum.* (*Vid.* Cod. TIB. A. 13. fol. 47.)

3. *Donatio terrarum* æt Fepтbỳni & 60 mañ. æt Heanbỳni *Eccleſiæ Wigorn. per* Offam *Merciorum Regem.* (*Vid. Cod.* TIB. A. 13. fol. 48.)

4. *Donatio* (*ſub forma Teſtamenti*) *terrarum* æt Fepтbỳni. & æt Stoke, *matri ſuæ* Ceolburgæ, *& poſt mortem ejus* Eccleſ. Wigorn. *per* Æthelricum *filium* Æthelmundi, *Regnante* Cenredo *Merciorum Rege.* (*Vide* Cod. TIB. A. 13. fol. 49.)

5. Donatio 3 Caſſatorum æt Huntenatun Æthelmundo *Principi, per* Ecgfridum *Regem.* (*Vid.* Cod. TIB. A. 13. fol. 52.)

6. *Donatio terrarum in* Heanbỳniġ & in Stuꝑe. *Eccleſ. Wigorn. per* Ceolfridum *Abbatem.* (*imperf. in fragmento, ſed integra habetur in Cod.* TIB. A. 13. fol. 52, b.)

7. *Quorundam teſtium nomina, qui adfuerunt donationi plurimorum prædiorum* Eccleſiæ Wigorn. *per* Æthelſtanum Regem *A. D.* 930. *Regni* 6. *Indict.* 7. *Epact.* 3. *Concurrent.* 2. 7. *Id. Jun. Lun.* 21. *in civ. Lundonia.* (Integra exſtat Carta in Cod. TIB. A. 13. fol. 5.)

8. *Donatio* 20 *manentium* æt Bꝑeodun *Eccleſ. Wig. per* Offam *Regem.* A. D 780. (*Vide* Cod. TIB. A. 13. fol. 6.)

9. ÆÐELREDES GERÆDNESSE ⁊ ÆÐELFLEDE FIÐ WERFRIÐ B̄. ſc. *Dimiſſio terrarum in Wigornia Æthelredo Aldermanno & Æthelflædæ Merciorum Dominis pro vita eorum & Ælfꝑ̄* (*forte* Ælfꝑine) *poſt obitum illorum ad* Eccleſ. Wigorn. *revertendarum, per* Werfrithum *Epiſc. & Conventum* Wig. A. D. 904. *Indict.* 1. *partim Latine partim Saxonicè.* (*Vide* Cod. TIB. A. 13. fol. 6, b.)

10. *Donatio* 6 *Caſſatorum in* Bꝑadanlæh, *per* Æthelbaldum *Merciorum Regem.* 4 *feria.* 8. *Kal. Decemb. die paſſ. S. Chriſogoni Mart.* (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 7, b.)

11. Judicium Conciliabuli in Celhhỳð, *præſidentibus duobus* Archiepiſcopis Jamberhto & Higeberhto, *mediante quoque* Offan *Rege cum univerſis principibus ſuis, de hæreditate Hemeles & Dude in* Intanbeoꝛgaſ & Bꝑadanlæh. A. D. 789. *Indict.* 12. *& Regni Offæ* 31. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 7, b.)

12. *Quieta clamatio* Wulfheardi *in Synodo de* Clofeſho, *de iiſdem terris* æt Intebeoꝛgaſ & æt Bꝑadanlæhe. *A D.* 803. *Indict.* 11. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 8, b.)

13. *Initium Donationis terrarum* æt Bꝑæmeſgꝑaran *per* Ceolulfum Regem, *Saxonicè.* (*quæ integra habetur in Cod.* TIB. A. 13. fol. 9.)

14. *Nomina quorundam teſtium qui affuerunt apud* Tomeworthie, *dum* Bohtwulfus Rex Merciorum *reddidit* Heaberhto Ep. & Eccleſ. Wigorn. *terras illas* (*in* Waſſenburna) *quibus ille injuſtè eam ſpoliaverat. Anno* 840. *Indict.* 3. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 12.)

15. *Privilegium conceſſum* Eanmundo *Abbati & Monaſterio de* Bꝑeodun, *ut ſint liberati à* Fæſtingmenn. A. D. 141. Indict. 4. *in die natalis* Dn̄i. *in celebri vico* Tomweorthun. (Vide. Cod. TIB. A. 13. fol. 13.)

16. *Recuperatio terrarum in* Uptun *poſt obitum* Wullafi, *Epiſcopo & Eccleſ. Wigorn.* per Æthelredum *Ducem Merciorum*, A. D. 897. *Indict.* 15. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 14.)

17. *Privilegia conceſſa Alhhuno Epiſc. & monaſterio de* Bloccanleah, *per* Burhredum *Merciorum Regem. A. D.* 955. *Indict.* 3. *in vico* Tomweorthin. (Vid. Cod. TIB. A. 13. fol. 14, b.)

18. *Donatio* 8. *manentium* æt Bæccæſore Wilfrido *Epiſc. per* Æthelbaldum *Regem* Suth-Anglorum, *i. e. Merciorum.* (Vid. Cod. TIB. A. 3. fol. 15,b.)

19. *Donatio* 8. *manentium* æt Eoplangelade *Monaſterio de* Breodun, *per* Offam *Merciorum Regem, poſt obitum* Riddæ *miniſtri ſui, & uxoris ejus* Buggæ, *& filiæ ejus* Heaburgæ. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 15, b.)

20. *Initium Donationis* 30 *Caſſatorum in* Tpedington Milredo *Antiſtiti & Eccleſ.* B. Petri *in* Wigornia *per* Eanberhtum, Uhtredum *&* Aldredum Huicciorum *Regulos.* (*Exſtat autem eorundem Donatio integra in Cod.* TIB. A. 13. fol. 16.)

21. *Donatio* 33 *Caſſatorum* æt Scottapiþ Eccleſ. Wigorn. per Offam *Merciorum Regem. Ut & 3 Caſſatorum in* Hellepege (*quorum Termini ſcripti ſunt Saxonicè,*) *per eundem R.* Offam. (*Donatt. iſtæ in duabus diſtinctis Cartis in Cod.* TIB. A. 13. fol. 107.)

22. *Dimiſſio* 2 *manſarum* on Hnuthýpſta Eanwulfo *Regis Miniſtro, & poſt diem ſuum* 3 heredibus, *quibus defunctis, ad* Stætforde *reſtituandæ fuerant; per* Werfrythum Hwicciorum Epum̄. A. D. 972. (Vide. Cod. TIB. A. 13. fol. 108.)

23. *Dimiſſio* 2 *manentium* æt Suðham *&* 2 *manent.* æt Muctune *Amico ſuo* Æthelſtano *quamdiu vixerit, binique poſt ſe hæredibus poſſidendarum. A. D.* 965. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 110.)

24. *Conceſſio* 6. *manent.* æt Stoce, Eadmæro *miniſt. ſuo, & poſt vitæ ſuæ terminum duobus Hæredibus, per* Oſwaldum *Præſulem.* A. D. 967. (Vide Cod. Cot. TIB. A. 13. fol. 110, b.)

25. *Largitio* 3 *Caſſatorum* æt Pægclepýpðe *Æthelſtano amico ſuo, & poſt ſe, Cleronomis duobus, per* Oſwaldum *Archipræſulem. A. D.* 981. (Vid. Cod. TIB. A. 13. fol. 111.)

26. *Conceſſio* 1 *manſæ* æt Cumtune Eadwio *miniſtro ſuo, & poſt metam proprii ævi, duobus tantum Cleronomis, per* Oſwaldum Archiepiſcopum. *A. D.* 981. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 111, b.)

27. *Conceſſio* 1 *manſæ* (æt Cumtune) Pilhelmo *artifici ſuo, & poſt ſe* 2 *hæredibus, per eundem* Oſwaldum. *A D.* 982. (Vid. Cod. TAB. A. 13. fol. 112.)

29. *Conceſſio* 1 *menſæ* æt Cumtune Ealhfeðð *amico ſuo, quantum temporis vixerit, & poſt ſe duobus hæredibus, per eundem* Oſwaldum. *A. D.* 962. (Vid. Cod. TIB. A. 13. fol. 112, b.)

30. *Conceſſio terrarum* æt Opfe *ad Epiſcopalem ſedem* æt Depiep ſtope *trium hominum ſpatio dierum: quibus decurſis, ad* Wigornenſem *reſtituendæ eſſent eccleſiam, per* Æthelredum Regem. A. D. 1005. (*ea tamen Conditione,* ut ille qui præeſt Epiſcopatui prædictæ, (*ſc.* æt Depiep ſtope.) *in omnibus ſubditus ſit Wigornienſis Eccleſiæ paſtori.*

31. *Fragmentum Saxonicum de Benefactoribus* Eccleſiæ Wigornienſis, *quod in gratiam* RR. VV. Decani & Præbendariorum *ejuſdem, hæc in medium protuli.*

Cenulf Mepcna cýnð. ȝebecte ⁊ ȝefpeodc. þ tó Pigepna ceartre lið. on tpa healfe Sæfepne. xxx. hida.

⁊ Æþelred ⁊ Æþelflæd. ȝetrýmedon þa burh. ⁊ þa ſtope pelȝeȝodedan. mid heopa ælmæſſan.

⁊ Nopð-Heanbýrig. Wiglaf Cýninð. ȝefpeode ⁊ becte. into Mýnſtre.

⁊ Heopclanbýrig. Burhred Cýninð.

⁊ Ælfȝýðe-Cýncan Æðelſtan cýninð. ȝebecte xx hida. into Pigopaceaſtep.

⁊ Pudatun xx hida. Æþelbald cýninð ȝebecte into mýnſtre. ⁊ Æþelrice betæhte.

⁊ Hamtun Offa Cýnð. ȝebecte xvii hida. ⁊ into Mýnſtre. Gode to lofe ȝeuðe.

⁊ Strætford. Brýhtulf Cýnð ȝebecte. ⁊ on Godef eſt. Heabýrhte b̄. betæhte xx hida.

⁊ Tpedingtun xxx hida. Eanbýrht Cýnmð ȝebecte. ⁊ betæhte Milrede b̄.

⁊ Bloccanlea. Burhred Cýninð ȝebecte. ⁊ betæhte. Alhrine b̄. l hida.

⁊ Speolefbýrig. Býrhtulf Cýnð ȝebecte. xv hida ⁊ on Godef eſt. Heabýrhte b̄. betæhte.

⁊ æt Pýrigtune. Offa Cýnð ȝebecte. xlv hida mid þam æt Fifcefburnan. ⁊ Milrede b̄. betæhte on Godef eſt.

Weſtbýrig ⁊ Stoc Æþelric becpæð. into Pigopaceaſtre. ⁊ Offa Cýnð hit ȝebecte. æreſt Æþelmunde. Æþelricef fæden.

⁊ eſt Offa ȝebecte. into Pigepaceaſtre. æȝðer ȝe Peſtbýrig. ȝe Stoc lx hida. ȝe Heanbýrig xx hida.

⁊ Tettanbýrig ⁊ Beaȝanbýrig. Burhred Cýnð ȝebecte. into Peȝepaceaſtre. þ ir be Culne x hida. ⁊ æt Pultune. viii. ⁊ æt Bæpendef lea v. ⁊ æt Eſig v.

Æt Colefburnan viiii hida. Denebeorht b̄. alænde Balthune - - - - - *Deſunt reliqua.*

II. *Folia bina ex libro quodam* Poenitentiali *avulſa, in quo habentur Saxonicè*, Leges *ſive* Conſtitutiones Eadgari Regis, *quas, occaſione graviſſimæ Peſtis, per totum Regnum ſtatuit obſervandas.*

Incip. Hep ir ȝefſuteloð on þiſum ȝeppite hu Eaðȝar Cýninc þæf ſmeagende hpæte to bote mihte æt ðæm fæp-cpealme ðe hir leoðſcipe ſpýðe ðnehte ⁊ panode pið ȝýnð hir anpealð.

Expl. Ðonne ſýnþriȝe Orlac Eorl ⁊ Ealhere þe on hir Ealðorðome puna ð. þ þir ſtande Gode to lofe. ⁊ ure ealna ſarla to þeaſre. ⁊ eallum folce to frið. And þrite man maneȝa ȝeppita be þirum. ⁊ ſende æȝþer ȝe to Ælfhere Ealdormen. ȝe to Æþelrine Ealdormen. ⁊ hýȝe hpýðer þ þer næð cuð ſý. æȝþer ȝe eapmum ȝe eaðiȝum. Ic beo eor ſpýðe hold Hlafonð. þa hpile þe me lif ȝelæſt. ⁊ eor eallum ſpýðe bliþe eom. forþý þe ȝe ſpa ȝeornne ymbe frið ſýndon.

Extant tum Latine tum Saxonicè in Cod. MS *C.C.C.C. qui inſcribitur* K. 2. *Vide ſupra, pag.* 109.

NERO. C. III. *Codex in fol. partim membr. partim Chart. in quo* (*præter* Nic. Uptoni *de Armis libros quatuor*; *Hiſtoriam Eccleſiaſticam Monachi* Roffenſis *ab an.* 185, *uſque ad an.* 1377. *cum* Cartis *quamplurimis*

plurimis Originalibus, *de quibus* D. Tho. Smithi *Catalogum consulas,*) *habentur ad rem Saxonicam propius spectantia,*

I. *Nomina diversorum locorum, quæ in Historiis Saxonicis occurrunt, collecta per* Joannem Josselinum, *cum notis ejusdem.*

II. *Nota de sex exemplaribus Annalium Saxonicorum, quibus usus est* (*ut videtur*) Joannes Josselinus: *præmissis Titulis* 7 *librorum Latinorum &* 1 *Anglici, de vitiis & depositionibus diversorum Sanctorum.*

Galba. A. II. *Codex membranaceus & antiquus in Octavo, qui quondam fuit, ut dicitur, peculium S. Anselmi, in quo continentur Sermones Latini numero* 43. *ex Augustino, Gregorio, &c. collecti. Post hæc occurrunt*

I. *Quædam de* Computo Ecclesiastico *Saxonicè.*

II. *Carmina quædam & Medicamenta* Normanno-Gallicè & Latine, *litteris Saxonicis.*

III. *Medicamenta contra varios* morbos. *Saxonicè.*

IV. *Alphabeta* Runica *diversa, quæ cum aliis ex hujusce Bibliothecæ Codd.* MSS. *descripta D. Hickesio imprimenda dedi.*

Galba. A. 14. *Codex membr. in Octavo, partim Latine, partim Saxonice scriptus; in quo ad rem nostram, Saxonicam majoris momenti sunt*

I. *Oratio militaris* Æthelstani Regis, (*si fas sit conjicere ex Cod.* MS. *qui inscribitur* Nero. A. 2.) *ante initum prælium, Latinè & Saxonicè.*

Init. Saxon. Æla þu Dryhten. æla ðu ælmihtiga God. æla Cing ealra Cyninga. 7 Hlaford ealra ealdendra on þæs mihta runað ælc Sige. 7 ælc gepin peorð to bryt.

Fin. 7 þ þin noma Dryhten sy gepeorþad on minum þeþenþinum. þu þe eart Dryhten Israela God. *Notandum est, quod versus finem hujusce* MS. *invenire licet Maledictiones gravissimas Latine scriptas, contra Regem inimicum. Sic autem incip.* Dñs disrumpet negnum tuum. N. excutiet dñs pulvenem potestatis tuæ.

II. *Orationes aliquot, Rubricis Saxonicis insignitæ,* viz.

1. Dis gebed man sceal singan ær Offrunga for hine sylfne. 7 for his brodor. 7 for his gesybsta. 7 for ealle þam þe he on Gebed næbenne bi. and for eal Cristen folc.

Incip. Suscipisca trinitas has oblationes quas tibi ego peccatrix offero pro me peccatrice.

2. Dis gebed man sceal singan for hine sylfne ær Offrunga.

3. Dis Gebed man sceal singan for his forð-gerapenne freond.

III. *Interrogationes* Sacerdotis (*ut videtur*) *ad readmissionem* Pœnitentis *in ecclesiam, cum absolutione, & concilio de jejuniis observandis, &c. imperf. Sax.*

Init. Gelyfest ðu on þone ælmihtig fæber 7 sunu. and þam halgan Gast. Ic gelyfe.

IV. *Invocatio S. Trinitati, & 9 Ordinum Angelorum pro protectione. Saxonicè.*

Incip. In naman þære halgan þrynesse þ is fæder 7 sunu and se halge Gast. God ælmihtig. þam ic eom andetta ecne ælmihtigne God aperendne and 7 apundiende to riban feore þam.

Expl. þ hy me sceoldanne motan ne in þyrre peorulde. ne æfter in ecnesse.

V. *Oratio ad Christum Jesum, cum gratiarum actionibus Saxonicè.*

Incip. Min Drihten Hælend Crist. Ic do þe þancas ealra þara goda. ane þara unarimedlicra fremsumnessa þe þu me synfullum sealdest and lændest.

Expl. Ac symble mine pond 7 min peonc sy on þinne soðfæstnesse gehpyrfed. þu þe leofast and rixast á to porulde. Am̄.

VI. *Ejaculationes ad I. Christum in Crucem ascendentem, crucifixum, in sepulchro positum, descendentem ad inferos, ab Inferis adscendentem, mundum judicaturum, Latinè & Saxonicè.*

Incip. Saxon. Dnih̄ Hælend Crist. Ic gebidde ðe on Rede arstigendne. Ic bidde þe þ reo sylfe pod me alysse fram Deofles slege.

VII. Oratio pro Remissione Peccatorum, Latinè & Saxonicè.

Incip. Saxon. Dryhten Hælend Crist se sulðorfulleста middan-eardes Scippend. þeah þu sy sulðres beorhtnes ebenece þinum fæder.

VIII. Oratio brevis pro Poenitentia & Perseverantia, Latinè & Saxonicè.

Incip. Saxon. God ælmihtig Hælend Cyning. ðu þe þine clænan handa for us on Rode gerecte.

IX. *Pro Sanitate conservanda* Medicamenta *bina, Sax.*

Incip. To gehealdenne lichoman hælo mid Dryhtnes gyfe. þis is æþele læcedom. Genim Minran and gnid on fin.

X. Carmen *sive* Exorcismus *contra Pedum dolorem, Saxonicè.*

Incip. Fird Fot-coþe singe man þas fers ærest Scā Marina. dominus regnauit. &c.

XI. Gebed be Scē Ælfgyfe, *Latinè tantum.*

XII. *Virtutes quæ insunt dentibus superioris maxillæ, dextro pedi, lumbis* [bnoc.] *& felli Mellis sive Taxi, cum Exorcismis præparandis. Saxonicè.*

Incip. Das Cnæstas synden be ðam deore. þe se on unum gedeode Bnoc hatað.

Expl. 7 mid fedne dnep in þæt birne Eagan. ðu meaht cuðlice oncnapan þone læce-cnæft.

Galba. A. XIX. *Fragmentum membr. pusillum Poeticè litteris Normanno-Saxonicis circa temp. Henrici II. aut Ricardi I. conscriptum. in quo continentur quædam ex Proverbiis & Apophthegmatis* Ælfredi *Regis sapientissimi.*

I. fol. 1. *Incip.* At Sifforde seten. þeines manie. fele Biscopes. fele Boc-lered. Erles prude. Cnihtes egleche. þer pas Erl Alfrich. of þe Lage spuðe pis. ec Alfrede Engle hirde. Engle derling. On Engelonde he pas King. hem he gan laren. spo hi heren mihten. hu hi here lif. leden scólden. Alfred he pas on Engelond. á King pel spiðe strong. he pas King and Clerc. pel he luuede Godes perc. he pas pise on his pord. and par on his speche. he pas þe piseste man. þat pas on Engelond on.

Dus cpað Alured. Engle frofre. polde ge nu liþen. and lusten gure Louerd. 7 he gu polde pisen. pislice þinges.

OTHO. A. VIII. *Codex membr. in Quarto per diverſorum manus, ac diverſis temporibus ſcriptus, varios in ſe complectens Tractatus Latinos, qui ordine recenſentur in Catalogo D.* Tho. Smithi, *ad quem lectorem mitto. In eo quoque invenire licet quædam Saxonica, quorum Tituli ſequuntur.*

I. *Vita* S. Machuti Epiſcopi. Ventani *fabuloſis narrationibus miraculorum repleta in Sectiones* 80 *diſtincta, & ante Conquæſtum Angliæ ſcripta. Longe amplior in hoc Codice habetur, quam in Latino opere de vitis Sanctorum gentium Britannicarum* Joannis Anglici *vicarii de* Tinmuth; *& in exſcriptore ejus* Joañe Capgravio.

Incip. Vſ ȝebaſenað leoſeſtan ȝebnoþna miþ ealne ſtþencþe uneſ moþeſ. þone ealðon ealna ȝeſceaſ-ta þ iſ Cniſt. ſe þe ſýmble iſ þulðoplic on hiſ ȝecoſenum. ſe þe uſ æſ ſoſe piſte anð ſoſeſtihtaðe æſ þeſ miðdan-ȝeaſð ȝeſet pæne. ------ & poſtea, ſitoðlice cþýþ ſe aſpeoſþa Biſceop Biluſ. þ ſe halȝoſta Biſceop þe Machu pæſ acenneð on Bſýtlanðe oſ æþelne mæȝþe. anð on þon eþle þe ſent iſ ȝecpeden.

Expl. Ealle þeoſnold ȝemæno. on hiſ handa ſýnðon ſelan anð þulðoſ anð bliſſe. on him butan enðe þunhſuniaþ. þæm iſ ſýnþmýnt ⁊ þulðoſ. on ealna þeoſnolða þeoſnold. AMEN.

II. Oſatio Gneȝoſii Papae. *Latinè litteris Saxonicis valde antiquis, cum interlineari verſione Saxonica.*

Incip. ðnihten poldenð ȝoð ælmihtiȝ þu æſt Dominatoſ dñs dſ̄ omnipotens. qui es

þſineſ an þeðeſ on ſunu ⁊ ſunu in þeðeſ tſinitas una. pateſ in ſilio. et ſilius in patſe

miþ ðæm halȝan ȝaſt
cum Spū Scō.

Expl. ic eam unþýnþe ⁊ unȝeſeliȝ mon
Indiȝnus ego sum et infelix homo

hpa ȝeſſneolſaþ me oſ ðeaþeſ lichoman þiſquis me libenauit. ðe coſpoſe moſtis huſa ſýnna butan ȝeſe uſſeſ ðnihtneſ hælenius peccati. niſi ȝſatia dnī nſ̄ ihū

ðeſ cſiſteſ.
xpe̅.

III. Oſat̄. Beð̄. Pſb̄. VERSIBVS HEXAMETRIS.

Super tres hujuſce Bedæ Presbyteri *Orationis verſus priores, interlineatim ſcripta ſunt verba quædam Saxonica, quæ ſunt quaſi continuatio Orationis* Gregorianæ, *nequaquam ad hanc* Bedæ *Orat. ſpectantia.*

OTHO. A. X. *Codex. membr. & antiquus in Quarto, in quo poſt* Fabii Quæſtoris Æthelwerdi *Chronicon, &* Pauli Warnefridi *Hiſtoriam Longobardorum, habentur Saxonicè*

I. *Leges quædam* Æthelredi *Regis, Wudeſtokiæ ſancitæ.*

Incip. Ðiſ iſ ſio ȝeſædneſ þe Æþelſeð Cýninȝ anð ealle hiſ ſitan æt ſuðuſtoce ȝeſædðan. An æſeſt þ þe ealle to Goðe ælmihtiȝan ȝeoſne ȝebuȝan. ⁊ hiſ bebodu healðan. anð unſihteſ ealle ȝeſſican.

Expl. An uton ænne Goð luſian anð þeoſðian. anð ænne Cniſtendom ealle healðe. ⁊ ælcne Hæþendom miþ ealle apeoſpan. Vton ænne cýne Hlaſoſð holðliche. . . . . deſunt reliqua.

OTHO. A. XII. *Cod. memb. & antiquus in Quartō, in quo, poſt illud* Aſſerii Menevenſis *exemplar, quo uſus eſt Dn.* Matthæus Parker *Archiep. Cant. ſtatim ſequuntur Saxonicè*

I. *Exorciſmus contra Melancholiam.*

II. *Exorciſmus prolixior contra frigora & febres.*

III. *Fragmentum capite & calce mutilum, ſex foliis conſtans, quo Poetice & Stylo Cædmoniano celebratur virtus bellica* BEORHTNOTHI *Ealdormanni* OFFÆ *& aliorum Anglo-Saxonum, in prælio cum Danis.*

De hoc BEORHTNOTHO *ſive* BRIÐNOTHO *ſic dicit Hiſtoriæ Elienſis Eccleſiæ* MSS. DOMIT. A. 15. *& ejus Archetypon* TITVS. A. I. *ſicut & eadem Hiſt. impreſſa apud* QVINDECIM SCRIPTORES *Hiſtoriæ Anglicæ per Tho. Gale. in Capite cujus Rubrica eſt*

De venerabili duce Brithnoto qui dedit S. Etheldrede Spalwich. Trumpetone. Ratendune. & Hesberi. Sehan. Fulborne. Terverisham. Impetone. Pampewrthe. Cracheſtone. Finberge. Tripelaue. Herdewich. & Sumereſham cum appendiciis ſuis.

De Bſiðnotho viro ſingulari & glorioſo ſuccedit memoranda relatio. Cujus vitam & geſta non parvis præconiis Angliæ commendatur hiſtorie, de quibus pauca qualicumque ſtilo cum venia lectoris excepimus. ------ Itaque vir iſte nobiliſſimus Northanhymbrorum dux fortiſſimus fuit, qui ob mirabilem ſapientiam & corporis fortitudinem qua ſe ſuoſque viriliter protegebat, Anglica lingua Alderman, id eſt Senior vel Dux. MS. TIT. A. I. ab omnibus cognominabatur. Erat ſermone facundus, viribus robuſtus, corpore maximus, milicia & bellis contra hoſtes regni aſſiduus, & ultra modum ſine reſpectu & timore mortis animoſus. Præterea ſcam̄ eccleſiam & dei miniſtros ubique honorabat, & in eorum uſus totum patrimonium ſuum conferebat. -------- Vitam autem ſuam ad defendendam patriæ libertatem quam diu vivebat impendebat: totus in hoc deſiderio poſitus ut magis moreretur, quam inultam patriæ injuriam pateretur. Fiebat ſiquidem eo tempore frequens irruptio Danorum, Angliam, quam diverſis in locis navigio venientes, graviter devaſtabant. Brithnotho autem Duci omnes provinciarum Duces quaſi invincibili Patrono, pro magna ipſius probitate & fide, ſeſe fideliter alligabant, ut ejus præſidio contra inimicam gentem ſecurius ſe defenderent. Igitur, cum clam quodam tempore apud Medunam applicuiſſent: ipſe audito rumore cum armata manu eis occurrens, pene ſuper omnes Pontem aquam TIT. A. I. interemit. De quibus pauci vix evadentes, propriam patriam ad hæc narranda navigarunt. Poſt hanc autem Victoriam Brithnotho duce cum alacritate in Northanhumbriam reverſo: Dani nimium hoc audito triſtati, claſſem denuo reparant, Angliam properant & ad ulciſcendam ſuorum necem, quaſi iterum Anno & Guthmundo filio Stettani Ducibus ad Meldunam applicant. Qui portum nacti, ut audiunt Brithnothum iſta in ſuos perpetraſſe: ſtatim mandant ſe ad ulciſcendos eos adventaſſe, ipſumque inter ignavos habendum, ſi non audeat cum eis conferre manum. Quibus nuntiis Brithnothus in audaciam concitatus; priſtinos ſocios ad hoc negotium convocavit, & cum paucis bellatoribus ſpe victoriæ & nimia ductus animoſitate, iter ad bellum ſuſcepit. & præcavens & properans ne hoſtilis exercitus ſaltem unum paſſum pedis ſe abſente occuparet. ------- Deinde commendans ſe Orationibus fratrum, cum ſuis properavit ad bellum. Quo perveniens, nec ſuorum paucitate movetur, nec hoſtium multitudine terretur, & ſtatim eos adgreditur. Quorum ultimo die paucis ſuorum ſuperſtitibus, moriturum ſe intelligens, non ſegnior contra hoſtes dimicabat, ſed magna ſtrage illorum

lorum facta, pene in fugam eos converterat. Donec adversarii paucitate sociorum suorum ejus animati, facto cuneo conglobati, unanimiter in eum irruerunt, & caput pugnantis vix cum magno labore secuerunt, quod, inde fugientes, secum in patriam portaverunt. Abbas vero (*Elienſis Eccleſiæ*) audito belli eventu, cum quibusdam monachis ad locum pugnæ profectus, corpus ipsius inventum ad hanc eccleſiam reportavit,& cum honore sepelivit. In loco autem capitis massam cere rotundam appoſuit; quo signo diu poſtea in temporibus noſtris recognitus, inter alios honorifice eſt locatus. Fuit autem vir iſte pius &, ſtrenuus diebus Edgari, Ædwardi Regis & Martyris & Æðelredi Regum Anglorum, & mortuus eſt anno ipsius Æðelredi. XIIII. ab incarnatione vero dnī, Anno nongenteſimo nonageſimo primo.

Sequuntur alia quædam ſcripta Latina, quorum Tituli in D. Smithi *Catalogo memorantur.*

Otho. A. 13. *Cod. membr. in Quarto in quo præter Latina ſcripta plurima, de quibus* D. Tho. Smithum *conſulas; extat Collectio* Sermonum *ſive Homiliarum,* Normanno-Saxonicè, *circa tempora Henrici II. ſcripta. quorum*

I. Sermo in die natalis dñi.

Incip. Apparuit benignitas ⁊ humanitas, &c. ------ [Iwrn us was geſputeled þurh pitegie ⁊ erendrache. þat God polde man becume al for ure ſache.
Expl. Doð god for his luſe. cumeð bliðeliche to chirche. oper ſeruiſe to herenne ſpa pile God þ ge moten. Quod nobis præſtare dignetur.

II. Sermo in Epiphania Domini.

Incip. Cum natus eſſet Ihc in Beethleem Iude, &c. ------ [God almihti þe his fader ⁊ ſune ⁊ holi goſt. on þreo piſe to dai his michele mihte ſpetelede.
Expl. þ gipe he ep chnape his þneomneſſe. ⁊ mihtte ⁊ ſtrengþe pel to donne. ſpa gipe Criſt uſ alle. Am.

III. Sermo in die Palmarum.

Incip. Cum appropinquaret Ihc Ieroſolime, &c. ----- [Upe Dnihge nehlechende his paſſiun. iſohte þneo ſtedeſ þider pard. ⁊ þ paſ þe feorde.
Expl. þ he lede ey on domes dæi into hepeneriche þe o ſchal ileſte. Quæ nob pſtet qui ſeclā per omnia regnat.

IV. Desideratur Rubrica.

Incip. Eleuatus eſt Sol in celum, &c. ----- [Abacuc þe prophe pitegede of þe hechneſſe of þiſſe deige michel. er he icume pere.
Expl. Ac al hit paſ to dai iturnd to bliſſe. þurh his upſtigunge. for þider he hapeð ilaðed uſ ealle to aſtige. ſpa pille God þ þe mote.

V. Sermo de Scō Iacobo Apoſtolo.

Incip. Euntes ibant ⁊ flebant, &c ------ [Đe holi pitege Dō þe paſ King of Ierlm meni hundred pintre er þan ure Drihte mon bicome.
Expl. Criſt gife uſ mihte ⁊ ſtrendе þeſ foperkinne teres to ſchedenne. ⁊ þer mide hepeneriche bigeten. Quod nob præſtet deus.

VI. Sermo de Domica. (*die.*)

Incip. Reuerenda eſt nob hæc dies quæ dr dñica, &c. ------ [Muchel þe opge to purðienne þiſne dei þ is Sunne iclipeð. for hit is Godes oge dei.
Expl. þider mote þe cume þar if pane of alle ifel. ⁊ fille of iche gode.

VII. Sermo de Martiribuſ.

Incip. Qui uult uenire poſt me, &c ------ [Vo is þe men þe po is. ⁊ me him mot bihat. ⁊ mai ⁊ pile hit him ileſte.
Expl. ⁊ þonne mei he God filie. and efter him ipende to heopeneriche. and ſpa pile almihti God þ þe mote.

VIII. Sermo beate Marie Virginiſ.

Incip. Que eſt iſta quæ aſcendit, &c ------ [Þe hepenliche Cpen ure Lefpedi Seinte Marie hepeð fif. feſte inne tpelf moneð.
Expl. þ ge mote ſpa him herſume inne þiſſe lipe. þat ge habbe on domeſ dei þ lif þ ó ó ſeal ileſte. Quod nobis, *&c.*

IX. *Deſideratur Rubrica. (ſermo agit de fide, ſpe & charitate.)*

Incip. Unicuiq; hominum, &c. ------ [Bifore alle þing. þreo þing beoð efric man helpuurþe. ⁊ æreſt bihopeð te habbe.
Expl. ⁊ þiðholde þ þe mote eche riche habbe. ó ó buten ende. Qui uiuit, &c.

X. Sermo de Scā Maria Magð.

Incip. Mulierem fornicantem recipi, &c. ----- [Ure Drihte þe gef boðe þe olde lage and þe nepe:
Expl. ⁊ cume to þere michele bliſſe þe he onpuneð. Qō nob præſtet dſ. Amen.

XI. Sermo de Apoſtoliſ.

Incip. Eſtote forteſ in bello, &c. ------ [Đeoſ porð þe ic nu her forð teh. ſpec ure Drihte æt ſume time.
Expl. Mið þis pepne paſ Dō iſcrýð. þo þo he Goliam hiſ unpine ofercom. ſpa pile God þat þe ure mohte. Qō nob prā re dignet.

XII. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Intrauit Ihc in quoddam caſtellum, &c. ----- [Lucaſ þe Godſpellere þe trehnede þe holie Godſpel of þiſſe dei.
Expl. Marie hapeð icore þe pele. þe hýre nefre ne trucheð. qm nob pſtet de quo loquitur ihc, xpc. Am.

XIII. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Ego ſum paniſ uiuuſ, &c ----- [Vre Drihten ſpech on one ſtede on þan holie Godſpelle.
Expl. God almihti ge eop his lichame ſpa to dai under fo: þ ge þer þurh ipinne oper ſaple eche liſ. Qō nob pſtat, &c.

Caligvla. A. 15. *Codex membranaceus in Quarto in Gallia, ut videtur, magna ex parte ſcriptus. Continet plurima Latinè ſcripta,* viz. S. Hieronymi *Librum de Viris Illuſtribus, Vitam* Pauli *Monachi per eundem; Excerpta ex libris* Etymologiarum Iſidori Hiſpalenſis, De Notis ſententiarum vulgaribus, ---- Juridicis, ---- Militaribus, ---- Literarum, & de Notis Digitorum; *cum aliis ex* Cypriano, Caſſiodoro, Murino Alexandrino, Dionyſio Exiguo, Proterio, Paſchaſimo, Cyrillo, &c. *de Computo Eccleſiaſtico, Proprius autem ad rem noſtram accedunt*

I. fol. 116. *Tractatus de Computo Eccleſiaſtico, circa Normannicæ Victoriæ tempus, litteris Saxonicis ſcriptus; in quo*

II. fol. 119, b. & 120, a. *Cernitur* Inſcriptio Runica, *quam gratia* D. Georgii Hickeſii *haud ita pridem deſcripſi.*

III. fol. 121, b. *Conſideratio ætatum Lunæ (ſive* Lunares) *in ægris; Latine & Saxonicè.*

Incip. Lat. Lun. 1. qui inciderit difficile euadet.
Incip. Sax. Se þe afealð eaþfoðlice he ætþint.

Expl. Lat. Lun. xxx. Eger laborabit & surget.
Expl. Sax. Seoc he þþincð ⁊ aþiþð.

IV. *Quot horis Luna lucet, per totum mensem Sax.*

Incip. On eaþne nihta ealð Mona. ⁊ on xxix. þcinð. IIII. þþicena lengte.
Expl. On. xv. nihta ealð mona þcinað. xii. tida.

V. fol. 123,b. *Pauca de Bissexto Saxonicè.*

VI. fol. 125. *Sequuntur Exorcismi aliquot* Þið Geð-þiþ. ---- Þið Poccaþ. & Þið Geþpell.

VII. fol. 126. *De binis diebus, in quolibet mense, infaustis. Saxon.*

Incip. Sýnðon tpegen dagaþ on ægþhýlcum monðe. þpa hpæt þpa on þam dagum ongýnð ne puþð hit nefnæ geendod. On Ianuapiuþ. þonne þe Mona bið. III. nihta ealð. ⁊. IIII.
Expl. On Decembep. þonne he biþ.II.nihta ealð ⁊ XII.

VIII. *Ibid. De die fausto cujuslibet anni.*

Incip. Ælce geapne þu þcýle pitan hpýlce dæge man þcýle peoþðian.

IX. fol. 126, b. *Quomodo invenienda est Dies Paschæ. Saxon.*

X. *Ibid. Nota de duobus diebus uniuscujusque Mensis, in quibus periculosum est Potum sumere, aut Phlebotomare.*

Incip. Ða ealdan Læcep gepetton on Ledon bocum.

XI. *Ibid. Nota de Mense Martio. Sax.*

XII. *Ibid. In quali ætate Lunæ à Phlebotomia abstinendum est. Saxon.*

XIII. fol. 127. *De tribus diebus in Anno, quibus nulla nascitur Fœmina, &c. Sax.*

XIV. *Ibid. De inveniendo die Alleluia. Sax.*

XV. *Ibid. De inveniendo die Sancto. Sax.*

XVI. *Ibid. De inveniendo die Paschatis. Sax.*

XVII. *De Concurrentibus. Sax.*

XVIII. *Ibid. De Epactis. Sax. (& paullo inferius,)*

XIX. *Ibid. De Septuagesima. Sax.*

XX. fol. 127, b. *De ætate Lunæ. Saxon.*

XXI. *Ibid. De Jejuniorum temporibus. Saxon.*

XXII. *Ibid. Somniorum Eventus juxta Ætates Lunæ.*

Incip. On anne nihta ealð Monan. þpa hpæt þpa þe mæteð þ cýmð to gepean. (*Vide supra, pag.* 88.)

XXIII. fol. 128. *Consideratio ætatum Lunæ in Nativitatibus.*

Incip. Gif man bið akenneð on anne nihte ealðne Monan. þe bið lang lifep ⁊ pelig. (*V. sup. p.* 194.)

XXIV. fol. 128, b. *Tabula in qua notantur Annus Dom. Indict. Epact. &c. ab anno* 988. *usque ad ann.* 1268. *In margine cernuntur Notulæ quædam Historicæ de Obitibus, &c. Regum & illustrium Anglorum, Lat. & Sax.*

XXV. fol. 139, b. *De sex ætatibus seculi. Sax.*

XXVI. *Ibid. De ætate B. V. Mariæ. Sax.*

XXVII. *Ibid. De Adami Ætate & Prole. Saxon.*

XXVIII. fol. 136, b. *De scripto, quod è Cœlis adtulit Angelus, depositque super Altare S. Petri in Roma. Saxonicè.*

XXIX. fol. 136, b. Hep ongind Damapuþ Papan þmeagung þið Hieponime þone Bokepe. hpilcum timan on Sunnan dagan. oþþe on oþpan dagan man Mæþþian mote.

XXX. fol. 138. *De Computo Ecclesiastico. Saxonicè.*

Incip. Manegpa manna cpýðdung ip þ þeo Lenctenlice emniht gebýpige pihtlice on Octau Kldap Aprilip. þ ip. on þca Maria Mæþþe-dæg. Ac ealle þa Eaptepnan ⁊ Egýptiscan þe þelopt cunnon on Gepim-cnæfte. tealdon þ þeo Lenctenlice Emnihc ip gepiplice on duodecima Kl. Apprilip. þ ip. on þce Benedictep Mæþþe-dæg. Eft ip beboden on þam Regola ðe up gepiþþað be ðæpe halgan Eaptep-tide.
Expl. Uerbi gra. þpilce ip þpa cpeþe þý tpelftan geapne on þam Cipcule þý mann het Decennoualem on Leden. ⁊ on Englisc þapa nýgonteoða geapa ýmpine. þu hæfst anne niht ealdne Mona þæp dezep ⁊ þæp geapep þu hæfst anne Epactum.

XXXI. fol. 140. *Fragmentum aliena manu scriptum, decem constans foliis, quod sic*

DE ANNO

Incip. Ðæpe Sunnan geap ip þ heo beýpne þone miclan Cipcul Zodiacum.

Non solum de ANNO *tract. Auctor, verum etiam* DE MVNDO, DE EQVINOCTIIS. DE BISSEXTO. DE SALTV LVNE. DE DIVERSIS STELLIS. DE DVODECIM VENTIS. ET PLVVIA. *Quibus Rubricis, &c. inducor ut credam hunc tractatum esse fragmentum Opusculi quod excerpsit* ÆLFRICVS *ex libro* BEDÆ *de Temporibus &* de Anno, *de quo, vid. supra, pag.* 160. *Titulum autem hujusce Fragmenti sic designavit quidam Neotericus,* Æthelardus de Compoto; *quem fortasse superiori de* Compoto Eccles. *Tractatui rectius adscribere potuerit.*

OTHO. A. 18. *Cod. memb. in Quarto, in quo plurima habentur Latine scripta; de quibus* D. Smithi *Catalogum consulas; in eo tamen exstat. Saxonicè.*

I. *Fragmentum (sc. unum fol.) Homiliæ de* S. Laurentio, *quæ in integris exemplaribus sic*

Incipit. On Decier dæge þæp pælhpeopan Capepep. (*Vide supra, pag.* 16.)

GALBA. E. II. *Cod. memb. in fol.* sc. *Registrum Chartarum Abbatiæ S. Benedicti* de Hulmo, *in quo habentur Saxonicè*

I. fol. 1. *Abbreviatio Chartæ* Canuti Regis, *qua donat Monasterio villam* de Horninga.

II. fol. 1, b. *Abbreviatio Chartæ* R. Eadwardi *Confessoris, qua concessit & confirmavit prædicto Monasterio ecclesias, villas, terras, libertates in Charta sua Latina memoratas.*

CLAVD. B. 6. *Cod.* MS. *membr. in fol. tempore Ricardi I. Anglorum Regis scriptus: in quo continetur Historia*

Hiſtoria ſive Regiſtrum Magnum Cartarum Abbatiæ Abbendonienſis capite mutilum: cum Conſtitutionibus quæ admiſſionem Abbatum & gubernationem ejuſdem Cœnobii ſpectant. In hoc præclariſſimo Codice, plurimæ extant Cartæ donationum terrarum quarum ferè ſingularum Metæ *ſive* Termini *immediatè ſequuntur Saxonicè ſcriptæ, (litteris tamen* Normanno-Saxonicis,*) longe aliter ac in Regiſtro ſuperiori cujus nota* CLAVD. C. IX, *in quo,* Metæ *terrarum Saxon. quæ ad Cartas ſuas debebant adponi, in unum faſciculum collectæ ad calcem libri ſunt quærendæ.*

Ex Cartis quæ in hoc Cod. inveniuntur, eas ſolummodo hic infra deſcribo, quæ Metas *ſive* Terminos Terrarum *datarum, ſibi annexos habent.*

I. fol. 10, b. *Donatio* XII *Caſſatorum juxta flumen quod appellatur* Cirnea & Kalemundeſdene *Elpheo Principi, per* Beortulfum *Regem Merciorum, A. D.* 852. *Indict.* 5. *in villa Regali Eſcant.*

II. fol. 16. *Donatio* 5 *menſorum* in Æppelford Deor-Deormodo, *per* Ælfredum *Regem.*

III. fol. 16, b. *Donatio* X *manſarum* æt Seofonhæmtune *per* Eadwardum *Regem. A.D.* 1043. *Indict.* 11.

IV. fol. 17, b. *Donatio* III. *manentium* æt Horðpelle, *Faſallo ſuo Tata* Æþehuniſlo. per Eadwardum Regem, A. D. 903. in haamtum.

V. fol. 18. *Donatio* X *manſ.* æt Dumolton, &c. Cynatho Monaſticæ Converſationis Archimandrite (*h. e.* Abbati) per Æthelſtanum Regem.

VI. fol. 20, b. *Carta* Athelſtani Senatoris de Offentuna.

VII. fol. 21, b. *Donatio* XX *Caſſatorum* æt Fæcleffelð Ælfrico Miniſtro ſuo per Æthelſtanum Regem. A. D. 931. A. regni 7. Indict. 4. Epact. X. Concurrente 6. XII. kal. Jul. Luna 12.

VIII. fol. 22. *Donatio* 6. Caſſat. in Bulþeſpurþe, Wulfnotho miniſtro ſuo A. D. 931. An. Reg. 7. Indict. 4. Epact. nulla. Concur. 5. Idus 7. - - - - Luna 28. in villa Regali æt Felope.

IX. fol. 22, b. *Donatio* X *manent.* in Fearnbeorgan Miniſtro ſuo Ælfeah, per Æthelſtanum Regem.

X. fol. 23, b. *Venditio* V. *manent.* in Cealhgræfan ⁊ Teobbanpýnþe. Miniſt. ſuo Ealdredo, per Æthelſtanum Regem. A. D. 926, Indict. 14.

XI. fol. 24. *Venditio* XV. *manſ.* æt Beorhtpalðingtune Religioſæ femine Eadulfæ, per Æthelſtanum R. A.D. 939. Indict. 12.

XII. fol. 25, b. *De Carta* Edmundi Regis de Culeham.

XIII. *Ibid. Venditio* XV *manſarum* æt Garanforda, Wulfrico Miniſtro ſuo per Eadmundum R. A.D. 940, Indict. - - - - -

XIV. fol. 26, b. *Donatio* XXX *manſarum* æt Fuealtham Miniſtro ſuo Ælfsige, per Eadmundum R. A. D. 904. Indict. 13.

XV. fol. 27. *Donatio* X *manſ.* æt Ærmunðeſlea villamque nomine æt Æppeltun Æthelſtano Comiti, per Eadmundum Regem.

XVI. fol. 28. *Conceſſio* X *manſ.* æt Leachamſteðe miniſtro ſuo Eadrico, per Eadmundum Regem. A. D. 943. Indict. 1.

XVII. fol. 29. *Conceſſio* VI *manſ.* æt Linforda, miniſtro ſuo Ælfheago, per Eadmundum R. A. D. 944. Indict. 2.

XVIII. fol. 29, b. *Conceſſio* C *manſ.* in Bleoburg Ælfrico Pontifici, per Eadmund. R. A. D. 944. Indict. 15.

XIX. fol. 30, b. *Conceſſio* XI *manſ.* æt Finecanfelða. ⁊ æt Spinlea Religioſæ feminæ Æþelýþe, per Eadmundum Regem. A. D. 942. Indict. 15.

XX. fol. 31, b. *Venditio* VIII *manſ.* æt Brýningtune, Miniſtro ſuo Ordulfo, per Eadmundum R. A. D. 944. Indict. 2.

XXI. fol. 34. Mete XX hiðarum Abbendonie. quaſ Ceaðwalla Rex Weſt-Saxonum Deo et Scæ Marie primituſ dedit. et ſic diuiſit.

XXII. fol. 34, b. *Donatio terrarum* æt Stanmere cuidam Fulfrico, per Eadredum R. A.D. 948. Ind. 5.

XXIII. *Donatio* X *Caſſatorum* in Fittanham Æthelwulfo Principi, per Eadredum Regem.

XXIV. fol. 35, b. *Donatio* V *manſ.* æt Denceſpuþe, cuidam militi vocitato nomine Wulfric, per Eadredum Regem. A. D. 947.

XXV. fol. 37. *Conceſſio* XX *manſ.* qð Anglice dr tpentig hiða, æt Faſſingatune, Eadrico Comiti, per Eadredum Regem, A. D. 947. indict. 5.

XXVI. fol. 38. *Donatio* XXVIII *manſ.* æt Feligforda cuidam fideli, nomine Wulfrico; per Eadredum Reg. A. D. 949. Indict. 7.

XXVIII. fol. 38, b. *Donatio* XXXIII *Caſſatorum* æt Æſcesburh, miniſtro ſuo Ælfſigo & conjugi Eadgifæ, per Eadredum Regem. A. D. 953.

XXIX. fol. 39. *Donatio* XXV. *manſ.* æt Cifanlea miniſtro ſuo Wulfrico, per Eadredum Regem. A. D. 951. Indict. 9.

XXX. fol. 40. *Donatio* V *Caſſat.* in Cuſanricge miniſtro ſuo Alfrico, per Eadredum Regem. A.D. 953.

XXXI. fol. 40, b. *Conceſſio* VIII *Caſſat.* æt Cumtune, miniſtro ſuo Ælfheho, per Eadredum R. A.D. 955.

XXXII. fol. 41. *Donatio* X *manſ.* æt Boxoran, miniſtro ſuo Wulfrico, per Eadredum R. A. D. 958. Indict. 1.

XXXIII. fol. 41, b. *Conceſſio* III *Caſſat.* in Beorcham, cuidam Ælfpine Vaſallo, per Eadredum R. A.D. 952.

XXXIV. fol. 42. *Donatio* III *manſ.* æt Feonfelða, miniſtro ſuo ac militi Ælfgaro, per Eadredum Reg.

XXXV. fol. 44, b. *Donatio* XX *manſ.* Monaſterio Abbendonienſi, per Eadwigum Regem, A. D. 955. Indict. 14.

XXXVI. fol. 45, b. *Donatio* XX *Caſſat.* æt Hengeſtesige. ⁊ æt Seofecanpýnþe. ⁊ æt Fihtham per Eadwigum Regem.

XXXVII. fol. 46. *Donatio nemoris* de Heafochrýcg Monaſt. de Abbendon, per Eadwigum Regem.

XXXVIII. fol. 47. *Conceſſio* X *manſ.* in Gainge, Monaſt. de Abbendon, per Eadwigum Regem, A. D. 956. Indict. 14.

XXXIX. *Ibid. Donatio* X *Caſſat.* Tademertun, noðo Miniſtro, per Eadwigum R. A. D. 956. Indict. 14.

XL. fol. 49. *Donatio* V *Caſſat.* in Tademertun, Brihtrico Miniſtro, per Eadwigum R. A.D. 956. Indict. 14. A. Regis. 1.

XLI. fol. 49, b. *Donatio* v *Manſ.* in Tademertun Borhtnotho Principi, per Eadwigum R. A.D. 956. Indict. 14. in Palatio Regis in Ceoddre. 3 kal. Dec.

XLII. fol. 50. *Donatio* xx *manſ.* æt Cuþeneſbune, Ælfhero Comiti, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

XLIII. fol. 51. *Donatio* xx *manſ.* in Hanmige parenti ſuo optimo Ælrico, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

XLIV. fol. 52. *Donatio* xxii *manſ.* in ſellıford miniſtro ſuo Eadrico, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

XLV. fol. 52, b. *Donatio* xxv *manſ.* in Bennaham, miniſtro ſuo Ælfsigo, per Eadwigum R. *A D.* 956. Indict. 14. An. Regni primo.

XLVI. fol. 53. *Donatio* xv *manſ.* in Mıddeltune, Ælfwino familiariſſimo, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14. & an. imperii ejus 1.

XLVII. fol. 53, b. *Donatio* (*villæ de*) Cenıngtun, Byrhtelmo Presbytero, per Eadwigum Regem.

XLVIII. fol. 54. *Commutatio terrarum inter* Byrhtelmum Epiſ. & Athelwoldum Abbendoniæ Abbatem.

XLIX. fol. 54, b. *Donatio* xxv *Caſſat.* æt Bægenpeorðe, Miniſtro ſuo Ælfrico, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

L. fol. 55. *Donatio* xvi *Caſſat.* æt Pyrnanforda, Caro ſuo Eadrico, per Eadwigum Regem. *A. D.* 956. Indict. 14.

LI. fol. 55, b. *Donatio* x *Manſar.* æt ſılmanlehtune, Ælfhero Comiti, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

LII. fol. 56, b. *Donatio* xvi *Caſſat.* æt Annmgabune, Eadmundo Optimati ſuo, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

LIII. fol. 57. *Donatio* v *Caſſat.* æt Pearanpyndðe, Eadrico homini ſuo, per Eadwigum R. *A.D.* 956. Indict. 14.

LIV. *Donatio* xiii *Manſ.* æt Fiſhıdum, Æthelnodo Miniſtro ſuo, per Eadwigum R. *A.D.* 956. Ind. 14.

LV. fol. 58. *Donatio* v *Caſſat.* æt Peadanpyrðe, Eadrico homini ſuo, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

LVI. fol. 59. *Donatio* xx *Manſ.* (æt Hannıge) Ælrico optimo Parenti, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

LVII. fol. 60. *Donatio* x *manſ.* æt Boclande, Ælfheaho valde fideli, per Eadwigum R. *A. D.* 957. Indict. 15.

LVIII. fol. 61. *Donatio* x *Manſ.* æt Draitune, Ædwoldo miniſtro ſuo, per Eadwigum R. (eodem an.)

LIX. fol. 61, b. *Donatio* ii *Caſſat.* æt Cern, Kenerico Propincernario ſuo, per Eadwigum Regem. *A. D.* 958. An. Imperii ejus, 4.

LX. fol. 62. *Donatio* v *Caſſat.* æt Dencheſprþe, Wlfrico miniſtro ſuo, per Eadwigum Regem. *A. D.* 958. Indict. 1.

LXI. fol. 63. *Reſtitutio terrarum* in Gægingum, in Goſie, & in ſeoſnþe, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem, *A. D.* 958. Indict. 2.

LXII. fol. 65, b. *Donatio* l *Caſſat.* in Mercham, Monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A D.* 965.

LXIII. fol. 65. Mete de Leia. (*memb. de Mercham.*)

LXIV. *Ibid. Donatio* xxx *Caſſat.* æt Cumenoran, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A.D.* 968.

LXV. fol. 66, b. Mete de Eatun. (*memb. de Cumenora.*)

LXVI. *Ibid. Donatio* xx *Caſſat.* in Dræztun, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A. D.* 960.

LXVII. fol. 67, b. *Donatio* xx *Caſſat.* æt Hanıge, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A.D.* 968.

LXVIII. fol. 68. *Donatio* x *Caſſat.* æt Oran, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A. D.* 968.

LXIX. fol. 96, b. *Donatio* x *Manſ.* æt Spereſholte, & i manſ. cum xii agrorum quantitate in Badalacing, &c. Camerario ſuo Æþelſie, per Eadgarum Regem, *A. D.* 963.

LXX. fol. 70. *Donatio* x *Manſ.* æt Eaſtune, fideli ſuo Ælfþryð, per Eadgarum Regem. *A. D.* 964, & Imper. 5.

LXXI. fol. 72. *Donatio* x *Caſſat.* æt Hlincgelade, Matronæ ingenuæ Ælfgifu, per Eadgarum Regem. *A. D.* 966.

LXXII. fol. 73. *Donatio* iii *Caſſat.* in Hamytede, Eadrico Miniſtro ſuo, per Eadgarum R. *A.D.* 961.

LXXIII. fol. 74. *Donatio* v *Caſſat.* æt Hocanedıſce, Miniſtro ſuo Wlfnotho, per Eadgarum Regem. *A. D.* 963.

LXXIV. fol. 75. *Donatio* xx. *Manſ.* æt Mortune, Miniſtro ſuo Eadwino, per Eadgarum R. *A.D.* 962.

LXXV. fol. 75, b. *Donatio* xl *Iugerum* in Dudingtun, Miniſtro ſuo Eanulfo. per Eadgarum Regem. *A. D.* 958. Indict. 1.

LXXVI. fol. 76, *Donatio* x *Manſ.* in Boxoran, Ælfwino Miniſtro ſuo, per Eadgarum R. *A. D.* 968.

LXXVII. fol. 77. *Donatio* lxxii *Caſſat.* in Bedepinðan, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 968.

LXXVIII. fol. 77, b. *Donatio* l *Caſſat.* in Hyſſeburna, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A. D.* 961.

LXXIX. fol. 79, b. *Donatio* xxv *Caſſat.* æt Fiſhıðan, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 968.

LXXX. fol. 80. *Donatio* iiii *Caſſat.* æt Eaſthealle, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A.D.* 963.

LXXXI. fol. 80, b *Donatio* iii *Caſſat.* æt Hennerıþe, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 962.

LXXXII. fol. 81. *Donatio* x *Manſ.* in Henneriðe, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 964.

LXXXIII. fol. 81, b. *Donatio* xx *Caſſat.* in Burhbece, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 961.

LXXXIV. fol. 82, b. *Donatio* xxiiii *Caſſat.* in ſaſingatune, Athelwoldo Præſuli, per Eadgarum Regem. *A. D.* 963.

LXXXV.

LXXXV. fol. 83 *Donatio* XXII *Caſſat.* in Rimecunda, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem, *A. D.* 961.

LXXXVI. fol. 85, b. *Donatio* VII *Caſſat.* in Cingeſtune, monaſt. Abbendonienſi, per Eadwardum R. *A. D.* 965.

LXXXVII. fol. 86, b. *Donatio* XIII *Manſ.* æt Cingeſtune, Miniſtro ſuo Ælfstano, per Eadwardum Regem, *A. D.* 956.

LXXXVIII. fol. 90, b. *Donatio* II *Manent.* in Earnigcote, monaſt. Abbendonienſi, per Athelredum Regem, *A. D.* 983.

LXXXIX. fol. 91. *Reſtitutio* XV *Caſſat.* æt Cyrne, monaſt. Abbendonienſi, per Æthelredum Regem, *A. D.* 999. Indict. 12.

XC. fol. 92. *Redditio* XX *Manſ.* æt Mordune, monaſt. Abbendonienſi, per Æthelred. R. *A. D.* 1008. In. 6.

XCI. fol. 93. *Donatio cujuſdam* Sylvæ particulæ, Leofrico miniſtro, per Æthelredum Regem, *A. D.* 962.

XCII. fol. 93. *Donatio* II *Manſ. & dimid.* æt Dumaltun, Wlfrico Miniſtro, per Æthelredum Regem, *A. D.* 995. Indict. 8. An. Regni 17.

XCIII. f. 95, b. *Donatio* II *Caſſat.* æt Oſanlea, Miniſtro ſuo Ælfheah, per Æthelredum Regem, *A. D.* 984.

XCIV. fol. 96. *Donatio* V *Manſ.* in Eardulfeſlea, Militi ſuo Athelwig, per Æthelredum R. *A. D.* 995. Indict 14.

XCV. fol. 97. *Donatio* VIII *Manſ. juxta flumen* Cynete, Miniſtro ſuo Bryhtric, per Æthelred Regem, *A. D.* 984. Indict. 12.

XCVI. fol. 98. *Donatio* X *Caſſat.* æt Suttune, Miniſtro ſuo Leofwino, per Æthelredum Regem, *A. D.* 985. Indict. 13.

XCVII. fol. 98, b. *Donatio* II *Manſ.* in Bynſingtun hominibus ſuis Eadric, Eadwig, per Æthelredum Regem, *A. D.* 996. Indict. 9.

XCVIII. fol. 100. *Venditio* X *Manſ.* in Hæſeleia æt þan nyþeran tune, Miniſtro ſuo Godwino, per Æthelredum R. *A. D.* 1002. Indict. 14.

XCIX. fol 101, b. *Venditio* XXIII *Manſ.* æt Dumaltune, Archipræſuli Ælfrico, per Æthelredum Regem. *A. D.* 1002. Indict. 15.

C. fol. 103. Teſtamentum Alfrici Archiepiſcopi. *quod cum Verſione antiqua Latina edidit D. Hickeſius in Diſſertationis ſuæ Epiſt. pag.* 62.

Sequitur etiam Latine, Hic notificatur quomodo Alfricuſ Archiepc̄ ſuarum verum teſtamentum in extremo condidit, *&c.*

CI. fol. 103, b. *Venditio* VIII *manſ.* æt Sealtham, Præpoſito ſuo Ælfgaro, per Æthelredum R. in oppido regio Beorchore. *A. D.* 1007. Indict. 5.

CII. fol. 104, b. *Donatio* X *Caſſat.* in Hpittechureke, Miniſtro ſuo Leofrico, per Æthelredum R. *A. D.* 1012. Indict. 10.

CIII. fol. 105. *Donatio* V. *manſ.* in Cildatun, Epiſcopo Beorhtwoldo, per Æthelredum R. *A. D.* 1015. Indict. 13.

CIV. fol. 107. *Donatio* III *Caſſat.* in Mytune Monaſt. Abbendonienſi, per Cnutum Regem, *A. D.* 1033. Indict. 1.

CV. fol. 107, b. *Donatio* II *Manent.* in Linfolid, Monaſteriolique S. Martini cum adjacente prædiolo in urbe Oxnaford, monaſt. Abbendonienſi, per Cnutum Regem, *A. D.* 1032. Indict. 15.

CVI. fol. 109, b. *Donatio* X *manſ.* æt Feornbergen, monaſt. Abbendonienſi, per Hardecnutum Regem, *A. D.* 1042. Indict. - - - - An. imper. 2. feria - - - Luna - - - in Regali villa quæ Suttun nuncupatur.

CVII. fol. 110, b. *Donatio* XIII. *manſ.* juxta flumen Cynete, Monaſt. Abbendon. per Eadwardum R. & Confeſſ. *A. D.* 1050.

CVIII. f. 111, b. *Donatio* V *Caſſat.* in Uldatun, Monaſt. Abbendonienſi, per Eadwardum R. *A. D.* 1052.

CIX. fol. 114. *Certificatio de libertatibus & Franchiſis Monaſt. Abbendonienſi conceſſis, per* Eadwardum Regem, Saxonicè & Latinè.

CX. *Ibid. Certificatio de Hundredo de Hornemere, conceſſa Monaſt. de Abbendone per* Eadwardum Regem, Saxonicè, & Latine.

CXI. *Ibid. Donatio* IV *Caſſat.* æt Sandforda, Godwino Duci, per Eadwardum R. *A. D.* 1050.

CXII. fol. 115. *Donatio* IIII *Manſ.* æt Sandfordan, Monaſt. Abbendonienſi, per Eadwardum Regem, *A. D.* 1054.

OTHO. C. 13. *Cod. memb. in Quarto circa tempora Henrici III, lingua Anglica veteri conſcriptus, in quo continetur Hiſtoria Britonum ſive Wallorum, per Lawamonem Sacerdotem. Codex iſte, mea quidem Opinione, ſuperiori cujus nota* CALIGVLA. A. IX. *facile locum cedit, quod utriuſque Cod. Præfatione collata, nullo labore cognoſcat Lector.*

Incipit Prologuſ libri Brutoñ.

A Preſt was in londe. Laweman. was hote. he was Leucais ſone. Lef him beo briſte. he wonede at Ernleie wid þan gode cnihte. uppen Seuarne. Merie þer him þohte. faſte bi Radiſtone þer heo bokes radde. hit com him on mode. ⁊ on hiſ þonke. þat he wolde. of Engelond þe riſtneſſe telle. wat þe men hi hote weren. and wancne hi comen. þe Englene lond æreſt afden. after þan flode. þat fram God com. þat al ere acwelde. cwic þat hit funde. bote Noe and Sem. Iaphet and Cam. and hire four wifeſ. þat mid ham þere weren. Loweman gan wende. ſo wide ſo waſ þat londe. And nom þe Engliſſe boc. þat makede Seint Bede. Anoþer he nom of Latin. þat makede Seint Albin. Boc he nom þan þridde. an leide þar amidde. þat makede Auſtin. þat Folloſt broſte hider in. Laweman þes bokes bieolde. an þe leues tornde. he ham loueliche bi helde. fulſte God þe miþtie. Feþere he nom mid fingres. and wrot mid hiſ honde. and þe ſoþe word ſette togedere. and þane hilke boc tock us to biſne. Nu biddeþ Laweman. echne godne mon. for þe miſtie Godeſ loue. þat þes boc redeþ. þat he þis ſoþfaſt word ſegge togadere. and bidde for þe ſaule. þat hine to manne ſtrende. and for hiſ owene ſoule. þat hire þe bet bifalle. Amen.

Incip. lib. Nu ſeide mid loueſange. þat was þan londeſ preſt. as þe bokes ſpeke. þat he to biſne nom.

Ad calcem libri deſideratur folium unum.

OTHO. C. 16. *Cod. Chartaceus in Quarto, in quo, præter Chronicon breve de rebus Anglicis ab A. D.* 1280, *uſque ad A. D.* 1300. *& ab an.* 1536, *uſque ad an.* 1542. *& alia tum Anglica tum Latina ſcripta quorum*

rum Tituli in D. Thomæ Smithi Catalogo habentur; extat alius quidam Tractatulus hoc Titulo Insignitus.

Libertates Ecclesiæ S. Johannis de Beuerlik, cum Privilegiis Apostolicis, & Episcopalibus, quas Magister Alueredus Sacrista ejusdem Ecclesiæ, de Anglico in Latinum transtulit. In hoc tractatulo dantur Cartæ Saxonicæ RR. Adelstani, Eadwardi Confessoris, & Willelmi, quas fecerunt eidem Ecclesiæ, sed ab imperito Exscriptore mendose scriptæ.

OTHO. B. 9. *Cod. membr. & antiquus in fol. min. in Gallia, ut videtur, scriptus, in quo continentur Evangelia IV. Latinè, cum Præfationibus, Tabulis, &c. ad idgenus libros pertinentibus. Hunc Codicem Æthelstanus Rex dedit Ecclesiæ Dunelmensi, sicuti hoc ejus Testimonium ante Evang. D. Joannis Saxonicè scriptum, nobis fidem facit,*

I. In nomine ðñi ñ̃ri Ihū Xp̄i. Ic Æþelstan Cyninʒ selle þas boc into scō Cuðbeohte. ⁊ bebeode on Godes noman. ⁊ on þæs halʒan reoes. þæt hio næfre nan monn of þisse stope. mið nanum facne ne neaflace ne afirre ne nane þaja ʒeofona þe ic to þisse stope ʒedoo. Gif þonne hpelc monn to þæm ðÿnstiʒ beo. þæt he þisses hpæt bieoce oððe pende. beo he scÿldiʒ wiþ God ⁊ wiþ menn. ⁊ dæl neomende ludaes hleotes Scaruothes, ⁊ on Domes dæʒe· þæs eʒeslican cwides to ʒehenanne ⁊ to önfone· discedite a me maledicti in ignem æternum et reliq.

II. *Ibid. Sequitur Nota Sax. de donis quæ (S. Cuthberto) contulit idem Rex Æthelstanus.*

III. *Ima in ſagina Evangelium D. Matthæi præcedente, scripta sunt Saxonicè Nomina virorum quos pro salute animæ suæ, emancipavit Mældorthus.*

IV. *Fol. ult. Habetur Saxonicè, emancipatio 7 virorum per Ælfredum Magistrum* (Lapeop.)

V. *Ibid. Emancipatio Dunecani P. uxoris, liberorum, cum omni eorum prole, Eadulfo & Mældordo.*

VI. *Ibid. Emancipatio Earnanæ filiæ fratris sui, per Ethelredum.*

In hoc quoque Cod. MS. *pictæ cernuntur Imagines Evangelistarum, & ante Evang. D. Matthæi, Exstat Tabula in qua adumbratur S. Cuthbertus Corona & Gloria caput redimitus, sedens, dextra benedicens, & sinistra volumen tenens: ante quem Æthelstanus Rex Diademate cinctus flexo poplite, dextra librum † offert S. Cuthberto, sinistra sceptrum.* Cum hac Inscriptione superius posita

SCŌ CVDBERHTO EPIS
EATHELSTAN ANGLO
RVM PIISIMVS REX
HOC EVVANGELIVM OFFE
RT.

Prima pag. inter alia de S. Cuthberto, datur hæc Nota *Kl. Iul. Ðicтur Euennenficur pinʒepe fecı in honope scı Cuðbpechtı Episcubı.

† De libris, vasis, vestimentis, Terris, &c. Monast. Dunelmensi per Æthelstanum dono datis, v. Reginaldum Monachum Dunelmens. MS. Cotton. qui inscribitur CLAVD. D. 4. fol, 21. b.

* *Forte* Kal. Julii *scribi debet.*

OTHO. C. XV. *Cod. memb. in Quarto ex diversis constans tractatibus simul compactis, de quibus D. Tho. Smithi Cat. consulas. Inter hæc tamen Saxonicè extat*

I. fol. 106. *Fragmentum Homiliæ cujusdam de Jejunio & Eleemosyna, unico fol. contentum.*

VITELLIVS. C. 9. *Cod. Chart. in folio per diversorum neotericorum manus scriptus, in quo præter multa alia, habentur Saxonicè,*

I. fol. 204. *Fragmentum, ut dicitur,* Glossarii Anglo-Saxonici Bedæ, quod repertum fuit Oxoniæ, A.D. 1572. *Re autem vera, est pars potissima Glossarii Latino-Saxonici Ælfrici Præsulis.*

II. fol. 212. Expositio verborum difficiliorum in Cartis Saxonicis, & antiquis Angliæ legibus, in libro Monasterii de Valle Regia, in antiquo libro Monast. S. Augustini Cantuariæ, & in Historia Glastonienſis Cœnobii.

III. fol. 224. **A Charter of King Henry the 3. commaunding the observation of the Ordinances made in the Mad Parliament holden at Oxforde in the 41 year of his reigne. a. d. 1256. Taken out of the Records of the Citie of Oxford, by Mr. Brian Twine, with a modern English Translation.**

OTHO. E. 1. *Codex membr. in Quarto oblongiori, quondam peculium Thomæ Alleni, in quo continetur*

I. *Glossarium Latino-Saxonicum, ordine Alphabetico,*

Incip. oper mæcga ppecende ðpifende Anhelantium. Agonista. Agens.

þagirpan.
Auida.

Margine quoque scribuntur voces quamplurimæ cum Saxonicè tum Latinè glossatæ, Glossarium tamen, quod dolendum est, non continuatur ultra litteram P.

CLEOPATRA. A. III. *Codex membr. in Octavo quondam peculium Josephi Hollandi, in quo quidem continentur,*

I. fol. 1. *Glossarium Latino-Saxonicum, idem ferè cum superiori, mutato, haud raro, verborum ordine. Desinit quoque cum littera.* P.

Incip. eþgiendpa. opermæcga pnecede ðpifende Anhelantium. Agonista. Agens.

ðagirpan hampegað.
Auida. Abuehunt.

II. fol. 72. *Glossarium aliud Latino-Saxonicum, de Avibus,* DE TEXTRINALIBVS fol. 73, b. DE HOMINE ET PARTIBVS EIVS fol. 74. DE IGNE fol. 76. DE ALEA fol. 76, b. DE PLAVSTRIS ET PARTIBVS EIVS *Ibid.* DE LECTVLO fol. 77. DE LIGNIS fol. 77, b. DE HERBIS TERRÆ fol. 78, b. DE SVIBVS fol. 79. DE METALLIS fol. 79, b. DE FRVGIBVS *Ibid.* NOMINA SĒC ORD LITTERARVM fol. 80. DE DOMIBVS fol. 82. DE MENSA *Ibid. Hoc Glossarium (quod ab illo Ælfrici non adeo alienum est) una cum præcedenti, extractum videtur ex quodam Libro Latino, Saxonica interlineata versione insignito.*

III. fol. 88. *Glossarium Latino-Saxonicum, ex quodam libro de vitis Sanctorum, sive Hymnario, ut videtur, desumptum, cujus Rubricæ hoc ordine sequuntur,*
1 . . . . . 2. *fol.* 91, b. De Eliseo. 3 *Ibid.* De Danielo. 4 *Ibid.* De .III. puer̄. 5 *fol.* 92. De Iohanne. 6 *fol.* 92, b. De Paulo et Necpomatia. 7 *Ibid.* De Luca. 8 *Ibid.* De Clementi. 9. *Ibid.* De Silvestpio. 10 *fol.* 93. De Martino. 11. *Ibid.* De Gpegopio. 12 *Ibid.* De Basilio. 13 *Ibid.* De Antonio. 14 *fol.* 93, b. De Paulo. 15 *Ibid.* De Hilapion. 16 *Ibid.* De Iohanne. 17 *Ibid.* De Benedicto. 18 *fol.* 94. De Hilapione. 19 *fol.* 94, b. De Malcho. 20 *Ibid.* De Napciso. 21 *fol.* 95. De De Anastasio. 22 *fol.* 95, b. De Ebabillo. 23 *Ibid.* De Corma et Damiano. 24 *fol.* 96. De Cpisanti. 25 *fol.* 97. De Iuliano. 26 *fol.* 99, b. De Ammon. 27 *Ibid.*

27. *Ibid.* De Apollonia. 28 *fol.* 99. De ſcā Maria. 29 *Ibid.* De Cecilia. 30 *Ibid.* De Agatha. 31 *fol.* 99, b. De Lucia. 32 *Ibid.* De luſtina. 33 *fol.* 100. De Eugenia. 34 *fol.* 100, b. De Agne. 35 *Ibid.* De Tecla et Eulalie. 36 *Ibid.* De Scolaſtica ac Cyriaca. 37 *fol.* 101. De Conſtantine. 38 *Ibid.* De Euſtochie. 39 *fol.* 101, b. De Chione et Hieriene et Agape. 40 *Ibid.* De Ruſina et Secunda. 41 *fol.* 102. De Anatholia et Victoria 42 *Ibid.* De Ioſep et Dauid et Samſon 43 *fol.* 42, b. De ueſtimento uirginum. *fol.* 104, b. Finit Proſa. De Metro Incipit. 45 *fol.* 105, b. De Elia. 46 *Ibid* De Eliſeo. 47 *Ibid.* De Hieremia. 48 *fol.* 106. De tribuſ Pueriſ. *& ſic deinceps de iiſdem ſanctis, qui ſupra memorantur.*

TITVS. A. 15. *Codex chartaceus in Quarto per Joannem Joſſelinum & Joannem Parkerum D. Matth. fil. (ut videtur) ſcriptus. In quo continetur,*

I. Prima pars Dictionarii Saxonico-Latini, nempe à littera A, ad litteram L incluſive. Collectum ex Gloſſariis, Legibus, & Verſionibus Evangeliorum, Regula S. Benedicti, Paſtorali S. Gregorii, Homil. Ælfrici; & aliis ſcriptis Saxonicis.

TITVS. A. 16. *Codex chartaceus in Quarto qui eſt ſuperioris Cod. pars altera, continens voces Saxonicas à littera* M. *ad litt.* Z. *incluſivè.*

DOMITIANVS. IX. *Cod. memb. in Octavo grandiori, plurima continens in ſe Latinè ſcripta, quorum Tituli habentur in D. Thomæ Smithi Catalogo; exſtant autem Saxonicè.*

I. *Folium ſive Fragmentum Annalium Anglorum, regnante Henrico I.*

Fragmentum aliud (unius quoque fol.) in quo, manu antiquiori, ſcribitur

II. *Capitulum* 9 & 10 *cujuſdam libri Canonum Eccleſiaſticorum.*

III. *Notæ* 2 *breves de S. Auguſtino Anglorum Apoſtolo, ex Beda, ut videtur, deſumptæ.*

IV. *Sequuntur Alphabeta Runica bina (haud ita pridem à me D. Hickeſii gratia deſcripta) cum explicatione Latina nominum veterum Runarum.*

VITELLIVS. A. 12. *Cod. memb. in Quarto in quo invenire licet plurima Latina ſcripta, quæ memorantur in D. Tho. Smithi Catalogo: ad noſtram vero rem propius accedunt*

I. fol 62. *Alphabeta Runica tria, cum his verbis Runicis litteris* PAX VOBISCVM ET SALVS PAX. *Eadem Alphabeta occurrunt in libro veteri Exonienſis Eccleſiæ, ex quo ea deſcripſi haud ita pridem, in uſum D. Georgii Hickeſii.*

II. fol. 180, b. *Oratio Dominica Normanno-Saxonicè.*

VITELLIVS. E. v. *Codex Chartac. in fol. in quo multa continentur ex antiquis libris Collectanea, & inter alia,*

I. *Donatio* 3 *manſarum* æt Hanecanhamme miniſtro ſuo Eadmundo, per Eadredum Regem, A. D. 947. *Terminis Saxonicè deſcriptis.*

II. *Donatio* 1 Manſ. æt Monopyrþige Miniſtro nob. Ælfrico, per Eadgarum Regem. A. D. 963. *cum Terminis Saxonicè deſcriptis.*

III. *Donatio 6. manſ.* æt Spinſoþ Burhelmo miniſtro, per Eadredum Regem. Term Sax. deſcript.

IV. Extract. ex donat. Eadwardi R. de 3 villis Gelingtun, Boclanð, & Liðgeaþð, quas conceſſit Eccleſiæ Scireburnenſi. *Term. Sax. deſcript.*

VITELLIVS. D. 7. *Codex Chartac. in Quarto per Ioannem Ioſſelinum ſcriptus, in quo habentur Saxonicè.*

I. Præfatio Ælfrici Verſioni ſuæ libri Geneſeos præmiſſa.

II. Præfatio Ælfrici quam præpoſuit Grammaticæ ſuæ.

III. Modus purgandi Sacerdotes, Diaconos, Regulares ſive Irregulares de criminibus aliquibus reos.

Incip. Þiſ riht iſ þ ænig Preoſt ne luſige fiſ manna.

Tranſcripſit ex libro (tunc Wigornienſis Eccleſiæ, nunc autem Bibl. Bodleianæ) quem ſcripſit Wulfgeatus ſcriba publicus, cap. 20. de hoc libro vid. ſupra.

IIII. Epiſtola Ælfrici de Canonibus

Incip. Ælfricus humilis frater Venerabili Epō Wulfrino ſalutem in dnō.

Sequitur Be Preoſte Synoðe.

Incip. Ic ſeczge eop Preoſtum þ ic ſyle nelle beþan eoppe gyſmeleaſte on eoppum þeoþome.

Deſcripſit ex eodem Cod. Wigorn. mutilo ad finem, Ioan. Joſſelinus; lacunam poſtea ſupplens ex Codd. Exonienſis Eccleſ. qui nunc extant in bibl. C. C. C. C. *L.* 12.

V. De ſecunda Epiſtola, quomodo dividis Chriſma.

Incip. Eala ge Mæſſe Preoſtaſ mine gebroðru.

Nota J. Joſſelini, Hæ Epiſtolæ Ælfrici extant in Wigornienſi Bibliotheca, item in Exonienſi, ubi etiam videre poſſumus alteram ejus Epiſtolam Saxonicam contra Sacerdotes conjugatos, quam cum hoc proxime præcedente, tranſmiſit ad Wulfſtanum Archiepum, præfixo ſcilicet hoc ſequente Latino Prologo.

VI. Prologus Venerabilis Ælfrici Abbatis.

Incip. Prol. Ælfricus Abbas Wulfstano venerabili Archiepō ſalutem in Chriſto.

Nota J. Joſſelini, ſequens Epiſtola Ælfrici, quæ eſt etiam contra Sacerdotes conjugatos, exſcripta eſt è duobus libris Sermonum Saxonicè ſcriptis; quorum alter eſt M. Bower, alter M. Nowel.

VII. Emb Clænyſſe þe gehadode men healdan ſcolen.

Incip. Ælfric Abbod gret Sigefyrð ſpeondlice.

VIII. Excerpta ex libro de Vita & Ordine Canonicorum, (*quondam Exonienſis Eccleſiæ, nunc autem C. C. C. C.*) ſc. Cap. 62. Be Preoſta Regule. Latine & Saxonicè.

IX. Adjurationes circa judicium aquæ frigidæ & calidæ, & ferri igniti, ex vetuſt. Pontificali Wigornienſis Eccleſiæ (*quid nunc exſtat in Bibl. C.C.C.C.*)

HALSVNG.

Incip. Ic halſige eop ðe þurh þane ælmihtigan Gode.

X. De Ordalio, ex Sermone Saxonico, qui ſic incipit. Leoſan

Leoran men unbeþrtanbaþ þ hit ir rþrþe micel `niht þ ælcer haber man þam lir lybbe þe hir hab gebyrnaþ. (*Codex autem ſermonum quondam fuit Exonienſis Eccleſiæ, nunc autem Bibl. C. C. C. C.*)

XI. (Sermo Ælfrici) In die ſcō Paſcæ.

Incipit. Men þa leoreȝtan. ȝelome eop ir ȝeræd ymbe uþer Hælendes æriȝte.

XII. Donatio 10 manent. in Feamnbeorȝan, miniſtro fideli Ælfeah per Æthelſtanum Regem. *Term. deſcrib. Saxonicè.*

N. J. Joßelini. **The Coppe of this Doctor Talbot had of Doctor Owen.**

XIII. Donatio 5 Caſſat. in Culumȝtoce, Eccleſiæ Exonienſi, per Æthelſtanum Anglorum Regem. *A. D.* DLXX. Indict XI. cum Term. Sax. deſcr.

Nota. **The Archbyſchoppe of Canterberye** (id eſt, *Matth. Parker*) **had this Charter of the Deane of Exeter Churche.**

XIV. Extract. ex donationibus terrarum Æthelmæro Præſidi, per Eadredum Reg. *A.D.* 949. an. regni 3. Term. deſcr. Sax.

Nota. De M. D. Owen. **The Original hereof was torne and blinded in ſome places, that I could not wel read it.**

XV. Donatio 25 manſ. æt Cyranlea miniſtro ſuo Wlfrico, per Eadredum Regem. *A. D* 951. Indict. 9. Term. deſcr. Sax. *Nota.* **of Mr. Owen.**

XVI. Donatio 13 Caſſatorum in Beoncham Ælfwino Vaſallo, per Eadredum Regem. *A.D.* 952. Term. deſcr. Sax.

Nota. D. Talbot habuit ex Magiſtro Doctore Owen.

XVII. *Carta terrarum quas conceſſit Eadgarus Rex Wigornenſi Eccleſiæ, quæ ſic Incipit* Altitonantis dei clementia qui eſt Rex Regū & dns dominantium, Ego Edgarus Anglorum Baſileus omniumque Regum inſularum Oceani quæ Britanniam circumjacent, cunctarumque nationum, quæ infra eam includuntur, Imperator & Dominus.

Nota. **This Copie I had out of the Original in Wircester Church, which is to be ſeen amongſt the Kings Records in the Towre.**

XVIII. Carta libertatum, &c. Eccleſiæ de Perſcore, per Eadgarum Regem. *A. D.* 972.

Nota. Habui ab Matthæo Archiepō Cant. & exhibita fuit per Parcivelum Creſwel nomine Abbatis & Conventus de Parſhoyer 15. Sept. an. 1537. *Term. Sax.*

XIX. Donatio 20 manſ. Eccleſiæ Abbendonienſi, per Eadwigum R. *A. D.* 955. Indict. 14. Term. Sax. ſicut & in ſeqq.

XX. Donatio 2 manſ. & dimid. æt Dumaltan Wlfrico miniſtro, per Æthelredum. *A. D.* 995. Indict. 8. an. regni. 17.

Nota. **D. Talbot had the copie hereof of Mr. Doctor Owen Phiſitian.**

XX. Certificatio de terris æt Folcertan, quas conceſſit Cnut rex Eccleſiæ Chriſti Cant. Sax. & Lat.

XXII. Certificatio de libertatibus & Franchiſis, eidem Eccleſiæ conceſſis per Wilhelmum Conq. Saxonicè.

XXIII. Charta Semi-Saxonicè ſcripta de libertatibus eidem Eccleſiæ conceſſis per Henricum Reg. III.

XXIV. **Touching the counſell of Auguſtine Arch. of Canterbery whereunto he called the Bysſhoppes of the Brytaines,** ubi Locus ex verſione Saxonicæ Eccleſ. Hiſtoriæ Bedæ, quæ eſt Latin. amplior.

XXV. De donationibus Eccleſ. Exonienſi per Leofricum Epiſc. (ex Cod. ut videtur, Bibl. Bodl.)

Incip. Hen rputelaþ on þirrene boc hpæt Leorric b hærþ ȝeþon into Scē Petrer mynrtre on Exanceartre.

XXVI. Notæ binæ excerpt. ex Chron. Saxonico.

XXVII. Excerpta quædam ex lib. Saxonico Exonienſis Eccleſiæ vocato Spell-boc Jintner ⁊ Sumeter. (ſc. ex Menologio Sax. nunc in Bibl. *C.C.C.C.* D. 5.)

XXVIII. Excerpta ex diverſis Annalium Saxonicorum exemplaribus.

XXIX. Præfatio Ælfredi Regis verſioni ſuæ Paſtoralis Gregor. præmiſſa, Saxonicè & Anglice, ex Cod. Werferthi Epiſc. Wigorn. nunc Bibl. Bodl. de quo ſupra.

XXX. Excerpta ex diverſis Annalium Saxonicorum exemplaribus, inter ſeſe collatis.

XXXI. Leges quædam Eadgari Regis, Latine, & partim Saxonicè, ex Cod. C. C. C. C.

Incip. Hen ir ȝerputelob on þirum ȝeppite. hu Eabȝar Cyncȝ þær rmeaȝende hpæt to bote mihte æt þam ræncelme.

XXXII. Excerpta ex Annalibus Saxonicis.

XXXIII. Leges quædam Saxonicæ, ex Oxonienſi libro D. Cradoke.

1. Be pepȝilbum ⁊ be ȝeþinþum.
2. Norþleoda laȝa.
3. Be Myncna laȝa.
4. Be Minciscan aþe.
5. Be Gehaboþa manna aþe.

XXXIV. Magnificat, ex Concione Sax. in annuntione Scæ Mariæ.

Nunc Dimittis, ex Concione Sax. in purificatione S. Mariæ.

Symbolum Apoſtolorum, è libro Concionum *Sax.* Exonienſis Eccleſiæ.

Oratio Dominica, in ſermone *Saxonico* de Dom. Orat.

Rurſus, ex libro *Sax.* Canonum in Wigornenſi Bibliotheca.

Gloria Patri. *Omnia Saxonicè.*

XXV. *Nota de ſignificatione Vocabuli* Godſpel. Sax.

VITELLIVS. D. 20. *Codex membr. in Octavo, ante quingentos annos ſcriptus, in quo continentur plurimi tractatus Latini, de quibus conſulas D. Tho. Smithi Catalogum; Saxonice autem extat*

I. De ſitu Dunelmi. ⁊ de Scō rum Reliquiis quæ ibidem continentur. Carmen compoſitum.

Incip. Is þeos buſch bneome. ȝeond Bneoten nice.

Illud edidit cum verſione Latina, eximius harum litterarum fautor D. Georgius Hickeſius, Grammaticæ Anglo-Saxonicæ pag. 178. *multo emendatius quam antea editum fuit Saxonice & Latinè à Gulielmo Somnero ad Calcem Gloſſarii ſui ad X Scriptores. Lond.* 1652.

VITEL-

VITELLIVS. A. 7. *Rituale ante* 600 *annos pulchre ſcriptum, in quo habetur Saxonicè.*

I. fol. 7. PROMISSIO REGIS, *in Conſecratione ſive Coronatione ſua.*

Incip. Ðiſ ȝeþyncð iſ ȝeþyncten ſtæf be ſtæfe be þam ȝeþyncte þe Dunſtan Arceb̄ ſealde uþu̇̄ Hlafoꝛde æt Cinȝeſtune.

Illam edidit cum verſione Latina, idem vir Rev. & doctiſſimus, in Præfatione ad priorem ſuæ Grammat. Editionem.

II. fol. 27. INCIPIVNT CONIVRATIO HOMINIS ANTE COMMVNIS. (*Communicet.*)

Incip. þe man
Ic eoꝛ halſiȝe on fæðeꝛ naman ⁊ on ſuna þ iſ
uþe Dryhten Hælend Criſt.

Sequuntur etiam bina alia, Saxonicè.

VITELLIVS. A. 13. *Codex membr. in Quarto plurima continens in ſe Latina ſcripta, & inter alia, Hiſtoriam Fundationis Abbatiæ de Certeſeye, in qua exhibentur cartæ quædam de donationibus terrarum, quarum Metæ ſive Termini Saxonicè ſeu potius Normanno-Saxonicè exarantur,* viz.

I. Carta Frithewaldi Fundatoris, Subreguli Regis Wlfari Merciorum, 2co manentium in Cinoteſeȝe, & 5 manſ. in Thoꝛpe. Circa Kal. Marcias.

II. Ðiſ bec þe Landimere of þe uiſtene hiðe lond in Eȝeham.

III. Ðiſ bec þe Londonimere in to Chabbeham.

IV. Carta Reg. Ælfredi facta Monaſt. de Ceroteſeȝ *id eſt,* Cirotiſ inſula, de ſupradictis 5 Manſis apud Thorp, cum omnibus Appendiciis.

V. *Declaratio de Hundredo de Goddelie quam dedit Monaſterio* Certeſeienſi R. Eadwardus Conf. Sax.

VI. *Declaratio de Libertatibus & Franchiſis eidem Monaſterio conceſſis per* R. Eadward Conf. Sax.

VII. *Declarationes aliæ binæ, eidem Monaſt.* factæ, per eund. Regem. *Saxonicè.*

VIII. *Donatio* x *hidarum* on Waltham, &c. eidem Monaſt. per R. Eadward. Confeſſ. *Saxonicè.*

IX. *Declaratio* R. Wilhelmi *primi* de Libertatibus totius Abbatiæ. *Saxonicè.*

VITELLIVS. C. 8. *Codex membr. in fol. multa continens ſcripta Latina, quorum Indicem videre eſt in D. Tho. Smithi Catalogo, Saxonicè quoque extant*

I. *De eo quod unoquoque die faciendum eſt, ut res ſalvæ ſint tam quoad Deum, quam quoad mundum.*

Incip. Ðonne þu on moꝛȝen æꝛeſt aꝛiſe ȝemune þu þone halȝan heah-enȝel ſc̄ Michioꝛum on þinum moðe ⁊ ȝibið þe to him.

II. *De tribus anni diebus Ægyptiacis.*

Incip. Ðry ðaȝaſ ſynðon on ȝeaꝛe þe þe Egyptiace hatað.

IV. *Excerpta ex libro Bedæ Venerabilis de Temporibus, imperf.*

Notandum eſt, quod in hoc Cod. extant quattuor folia Latine ſcripta litteris Saxonicis valde antiquis, nempe

1. Lauſ Pauli † quinometꝛo ſcꝛipta á Damaſo æpiſc̄. † *Verſ. hexametris.*

Incip. Nam ðuðum Pauluſ pꝛocemium pꝛæcepta ſequtuſ.

2. Æpiſtola ſc̄i Hieꝛō̄ að Damaſ̄ū̄ ðe Pontifice Melchiſeðech.

3. *Excerpta ex Hieronymo de S. Paulo,* &c.

Horum 4 *foliorum primo adglutinata eſt hæc Inſcriptio in membrana ſcripta*

Epiſtole pauli de manu bede.

Ex hac conſtat Inſcriptione Traditum fuiſſe librum quendam Epiſtolarum D. Pauli, Venerabilem Bedam exſcripſiſſe, cujus hæc quatuor folia pars fuerunt

Equidem memini me ante aliquot annos talem Epiſtolarum Pauli librum, iiſdem plane quibus hæc folia, characteribus exaratum, vidiſſe in Bibliotheca Collegii Trinitatis in Academia Cantabrigienſi.

VESPASIANVS. A. 5. *Codex chartaceus in Quarto partim per Guil. Lambardum partim per Laurent. Nowellum ex Cod. antiquis deſcriptus, in quo occurrunt Saxonicè.*

I. fol. 41. *Teſtamentum Byrhtrici, ex Textu Roſſenſi.*

II. fol. 1, b. *Donatio quarundam terrarum Eccleſiæ Wigornienſi, per Æthelredum Ealdormannum & Æthelfledam uxorem ſuam.* (*deſcripta ex Regiſtro Cartarum Wigorn. Eccl. una cum iis quæ ſequuntur.*)

III. fol 3, b. *Donatio terrarum* Berhtwulfo Regi per Athunum Ep. Wigorn. (*quarum Termini deſcribuntur Saxonicè.*) A. D. 848. Indict. 12. in loco qui nominatur æt Glen. (*ex eod. Cod.*)

IV. fol. 6, b. *Conventio inter* Æthelredum & Æthelflædam ex una parte, & Werferthum Epiſc. ex altera, A. D. 904. (*ex eodem Cod.*)

V. fol. 12, b. *Donatio* 10 *Caſſatorum* in Tpeðingtun Eccleſiæ Wigorn. per Eanberhtum Regulum Hpiccioꝛum. *Termini ſequuntur Sax.* (*ex eod. Cod.*)

VI. fol. 13, b. *Carta Venditionis terrarum in Vico* Lundoniæ ubi vocatur Ceolmunðingcehaga, per Burhredum R. Merciorum. A. D. 857. *Term. ſeq. Saxon.* (*ex eodem Cod.*)

VII. fol. 15. *Conceſſio* 15 *manſ.* in Timbingtun Monaſterio de Clifa, per Offam R. Merciorum & Aldredum ſubregulum Huicciorum. *Term. ſeq. Sax.* (*ex eodem Cod.*)

VIII. fol. 16, b. *Conceſſio* 20 *Caſſat.* æt Eaꝛtune miniſtro fideli. Oſredo per Æthelbaldum R. Merciorum. *Term. ſequuntur Saxon.* (*ex eodem Lib.*)

IX. fol. 17, b. *Donatio terrarum Eccleſ.* Wigornenſi, per Æthelredum Ducem Merciorum. *A. D.* 880.

X. fol. 18. *De terris* Wigfrithi. *A. D.* 900.

X. fol. 19. *Donatio* x *manent.* in Hpiccepuðu Eccleſ. Wigorn. per Berhtwulfum R. Merciorum. *A. D.* 841.

X. fol. 23. *Judicium Curiæ Comitatus (ut videtur)* de terris Æthelredi Ealdormanni, *A. D.* 896.

XI. *Donatio terrarum* per Æthelrædum Ealdormannum. *A. D.* 883.

XII. fol. 28, b. *Donatio terr.* æt Auſtan Eccleſ. Wig. per Æthelſtanum R. *A. D.* 928.

XIII. fol. 29, b. *Scriptum Werferthi Ep.* de terris æt Soppanbýrig, &c.

XIV. fol. 30. *Carta Oſwaldi Archiep.* de terris at b̄ ſtoce dimiſſis Æthelwerdo militi. *A. D.* 984.

XV. fol. 31. *Donatio* 1 *manſ.* æt Heontſono Æthelnotho miniſtro, per Oſwoldum Epm̄. *A. D.* 963.

XVI. fol. 31, b. *Dimiſſio* 1 *manſ.* æt Coddanhrýce, Ælfrico miniſtro ſuo, per Oſwold. Ep. *A. D.* 963.

XVII. fol 32. *Dimiſſio* 1 *manſ. & dimid.* æt Uptune Æthelwardo fideli, per Oſwald. Ep. *A D.* 988.

XVIII. fol. 32, b. *Dimiſſio* 20 *hid.* æt Cumtune, &c. Æthelmaro, &c. per Oſwald. Archiep. *A. D.* 943.

XIX. fol 33. *Conceſſio* 1 *manſ.* æt þeoſecan, Ælfweardo fid. per Oſwaldum. *A. D.* 968.

XX. fol 33, b. *Donatio* 5 *manſ.* æt Godeſtune Wulfeah fid. per Oſwaldum.

Sequuntur & aliarum terrarum Termini Saxonice, excerpti de eodem Regiſtro Cartarum Eccleſiæ Wigornienſis: ad quem Cod. MS. *qui inſcribitur* TIB. A. 13. *lectorem mitto.*

VESPASIANVS. A. 9. *Codex partim membr. partim Chartaceus in Quarto, in quo continentur varia ſcripta Latine, de quibus, conſulas Catal. D. Tho. Smithi. inter alia vero, quæ minus ad rem Saxonicam pertinere videntur, habentur*

I. fol. 147. *Nomina eorum qui Teſtimonium adhibuerint Cartis pluribus Saxonicis, quæ collegit D. Joannes Joſſelinus.*

Codex membr. in Quarto in quo varia continentur ſcripta Latina, de quibus Catalogum D. Tho. Smithi conſulas, Normanno-Saxonice vero habentur Homiliæ aliquot, ſine Titulis, quarum prima ſic

I. fol. 54. *Incip.* Vre hlaford almihtig God pile ⁊ ur hot. þat pe hine lufie. ⁊ of him ſmage ⁊ ſpece. naht him to mede ac huſ to freme ⁊ to fultume.
Expl. Pitodlice he cumð an ende þiſſen pýlð. ⁊ alle þa ðe rayle eſne unðfengon. ariſeð of ðaðe him togeaneſ. ⁊ elc ge eft eften hiſ geaſnunge·

II. fol. 56, b. *Incip.* Hit gelamp þ an nice king peſ. ſtrang ⁊ mihti hiſ land geleſt pide ⁊ ride. hiſ folc paſ ſpiðe æſfeð telle. hiſ undeſ-þeodon ge pes on hiſ cýneſnice puneden.
Expl. ⁊ þiſ ir haſe hread. Hper ſcule pe þin finden? Alſpa he cpeð. Ego ſum uitiſ uera. ⁊c̄.

III. fol. 58, b. *Incip.* Vn Hlaford Sce͞ Pauluſ. þe iſ þeoden laſneop uſ nemað ⁊ menegeð of ſume pepne to nemene þuſ cpeðende. Induite noſ armaturam dei.

In fine imperfecta eſt hæc Homilia, utpote quæ non deſcribitur ultra hæc verba. In omnibuſ ſumenteſ ſcutum fidei. in quo poſſitiſ omnia tela nox(ia) ex-(cipeſne.)

VESPASIANVS. A. 15. *Codex. Chartaceus in fol. min. maxima ex parte per Joannem Joſſelinum ſcriptus, in quo habentur Saxonicè, (ut videtur ex Cartulario monaſt. Egneſhamienſis.)*

I. *Carta* Regis Æthelredi de fundatione Monaſterii de Egneſham. *A. D.* 1005. Indict. 3.

II. *Declaratio* de diſpoſitione eorum quæ dederunt Wlwis Epiſc. Leofric Comes, & Godgife uxor ejus monaſterio æt ſce͞ Marian ſtope.

VESPASIANVS. B. 24. *Codex membr. in Quarto, ſc. Regiſtrum Cartarum Abbatiæ de Eveſham cujus potiſſima pars circa tempora Henrici II Reg. Angliæ ſcripta videtur; in quo Cod. ſcribuntur Saxonicè termini terrarum quas monaſterio dedere plurimi ejus Benefactores. ſcil.*

I. fol. 15, b. Termini terrarum to Baddanbýrig and æt Doddanforda, conceſſ. per Ædmundum R. *A. D.* 944. Indict. 2.

II. fol. 16, b. Term. 2 Hidarum to Beaddingabunnan. Eadredo Rege Concedente.

III. fol. 17. Donatio 5 manſ. æt Beaddingabunnan Æthelgeardo min. per Eadwigum Reg.

IV. fol. 17, b. Donatio 4 manſ. in Badebi & in Neweham Eccleſ. Eveſhamenſi per Cnutum Regem.

V. fol. 19. Termini terrarum in Baddanbýrg.

VI. fol. 22. Donatio 12 Caſſat. in Ambreſlege Eccleſiæ de Cronucchomme per Æthelwardum ſubregulum.

VII. fol. 25. Termini terrarum in Hamtune.

VIII. fol. 28, b. Termini terrarum in Bennicpýrþe.

IX. fol. 29, b. Termini terrarum in Bennincpýrðe. per Æthelredum. *A. D.* 1003. Indict. 1.

X. fol. 32. Donatio 5 Caſſat. in Mortun Ecgwino Wicciorum Epō. per Kenredum R. Merciorum. *A. D.* 708.

XI. fol. 33, b. Termini terrarum quæ pertinent ad villam de Eveſham.

XII. *Ibid.* Termini 4 hidarum æt Foddenho.

XIII. fol. 34, b. Termini 12 acrarum æt Ulenbeorge, *Eccleſ.* de Eveſham, per Beortulfum Regem.

XIV. fol. 36. Termini terrarum in Buhtune.

XV. fol. 51, b. Hiiſ limitibuſ trā Sce͞ Marie ⁊ beati Ecgwini in Æthomme hinc inde giratur. *mutil.*

XVI. fol. 60. Donatio x manen. æt Fillereſei ad locum qui dicitur æt Ægguineſhamme, per Beorhtulfum Regem Merciorum.

XVII. fol. 61, b. Termini terrarum juxta Bladene.

XVIII. fol. 64. Carta fundationis Abbatiæ Eveſhamenſis; ſcil. Donatio 67 manſ. ex duabus partibus fluminis quod vocitatur Auena, ad locum in quo beata virgo Maria ſe venerabili viro Eguino manifeſtavit in Homme, per Kenredum R. Merciorum, & Offam R. Orientalium Anglorum, Acta *A. D.* 709. in Eccleſia Salvatoris Lateran. Confirmante Con-

Conſtantino Romanæ ſedis Antiſtite, &c. (*Vide* hujus Cod. fol. 32.)

XIX. fol. 66. Termini terrarum in Mæðelȝaneſbyriȝ.

XX. fol. 67. Termini terrarum juxta Fulforda in Englea.

XXI. fol. 68, b. Termini xx hidarum to Burhtune.

XXII. fol. 70, b. Donatio IV manſ. in Dunneſtreatun, ad locum qui dicitur æt Eoueſhame, per Offam Merciorum Regem. *A. D.* 779. Indict. 2. anno decennovali. 1. Lunari 17.

Notandum autem eſt, hoc Chartularium lacerum & mancum eſſe, plurimaſque Chartas Donationum jam nunc deſiderari, quarum tamen Termini Terrarum deſcripti ſuperſunt.

VESPASIANVS. D. 6. *Codex memb. in Quarto, in quo diverſa ſcripta, ex quibus quæ ad Provinciam ſpectant noſtram ordine ſequuntur.*

I. *Parabolæ Salomonis Latine, vetuſtis Characteribus Saxonicis deſcriptæ, in quibus plurima verba interlineari gaudent gloſſa Saxonica.*

II. *Alcuini Capitula Theologica ad Guidonem Comitem, iiſdem Litteris. in quibus etiam, nonnullæ voces Saxonicè gloſſatæ.*

III. *Oratio ad Deum Rhythmice ſcripta. eadem manu.*

Incip. Futon fulðrian. feoraða Drihten. halgan hliodor cridum. hiofen rices feanð. lufian leofpendum.
Expl. Forðan ðu on ðrymme ricfaſt ron þrinefe. ron annefre ealles falðend hiofena heah Cyninc. Haligeſ Gaſtes fegene gefelleð in fæðes fulðre.

IV. *Brevis computatio temporum ab Adamo, ad Chriſti paſſionem, & ad Romam Conditam. Sax.*

Incip. Fram Adame þam æreſtan mænn and fram fræmðe miðdan geardes.
Expl. Þanne pæs fram fremðe miðdang of Rome burh gefeorc. fiorþæs ðuſendo rintro ⁊ fiofen and hundeahtotig.

V. *Narratio Poetica de Davide, & de ejus Poenitentia propter adulterium cum Bathſheba, in qua etiam occurrit Pſalmus cujus initium Miſerere mei Deus, Latine & Saxonicè.*

Incip. Dauið þæs haten ðiofimoð hæleð Iſraela bneg æðelæ ⁊ nice Cyninga cynoſt Criſte liofoſt.
Expl. ronges uſ God mæahtig. Þ þe ſynna hoſið rimle ofer-rinnan. ⁊ uſ geeadnian æce ðreamaſ an liſigendna landes renne amen.

VESPASIANVS. D. XV. *Codex membr. in Quarto, in quo majoris momenti ſcripta ſunt*

I. *Fragmentum cujuſdam libri Pontificalis, in quo eſt Ordo conſecrandi Abbatem Eccleſiæ Exonienſis, ut videtur.*

II. *Confeſſio peccatorum Latinè, cum hac Rubrica Sax.*

Ðiſ rionðon Onðetneſſa to Gode reolfum.

III. De Confessiö Peccatorvm Et Penitentie Hisidori.

IV. Incipit Ivdicivm De Penitentia Theodori Episcopi. *ſc. Inſigne fragmentum Pœnitentialis Theodori Archiepiſcopi Cantuar.*

V. *Excerpta ex Amalario.*

VESPASIANVS. D. 12. *Cod. membr. in Octavo ante Conquæſtum Angliæ ſcriptus, in quo Continetur Hymnarium Latine cum interlineari verſione Saxonicâ. Notandum autem eſt, quod in hoc Cod.* MS. *quilibet Hymnus bis extat; prima vice ſicut ab Auctore metrice compoſitus, deinde mutato ordine verborum & haud raro verbis ipſis mutatis, quaſi proſaice & Paraphraſtice gratia verſionis Saxonicæ quæ miniatis litteris interlineariter ſupra ſcribitur. Primum igitur exemplum cujuſlibet Hymni nudum reſtat, ſine verſione interlineata exceptis 7 prioribus, ſupra quos etiam ſcribitur, nigris litteris, verſio Saxonica interlinearis. Fronti Cod. præmittitur præfatiuncula cum Tetraſticho Latine, quam in Catalogo ſuo edidit doctiſſimus Tho. Smithus. In Cod.* MS. *hoc ordine ſequuntur Hymni, ſecundum primum eorum exemplum.*

I. O Lux beata trinitas.
II. Ymnvs Ad Noctvrnos. Primo dierum.
III. Eterne rerum conditor.
IV. Ymnvs Ad Noctvrnos. Nocte ſurgentes.
V. Ad Lavdes Ymnvm. Ecce iam noctis.
VI. Ymnvs Ad Primam. Iam lucis.
VII. Ad Tertiam Ymnvs. Nunc ſcē nobis ſpūs.
VIII. Ymnvs Ad Sextam. Rector potens.
IX. Ad Nonam Ymnvs. Rerum dōs.
X. Ymnvs Ad Vesperam. Lucis creator.
XI. Ymnvs Ad Completorivm. Te lucis ante terminum.
XII. Xpē qui lux es.
XIII. Feria Secvnda Ymnvm Ad Noctē. Sompno refectus.
XIV. Ad-Lavdes. Splendor paternæ glæ.
XV. Ymnvs Ad Vesperos. Inmenſe celi conditor.
XVI. Feria Tertia Ymnvs. Conſors paterni.
XVII. Ymnvs Ad Lavdes. Ales diei.
XVIII. Ymnvs Ad Vesperos. Telluris ingens.
XIX. Feria Qvarta Ymnvs. Rerum creator.
XX. Ymnvs Ad Lavdes. Nox & tenebre.
XXI. Ymnvs Ad Vesperas. Caeli dōs ſanctiſſime.
XXII. Frē. v. Ymnvs Ad Noctvrnos. Nox atra.
XXIII. Ymnvs Ad Lavdes. Lux ecce.
XXIV. Ad Vesperos Ymnvs. Magne dōs.
XXV. Fr. vi. Tu trinitatis.
XXVI. Ymnvs Ad Lavdes. AEterna celi.
XXVII. Ymnvs Ad Vesperas. Pſalmator.
XXVIII. Ymnvs In Sabbato. Summe dōs.
XXIX. Ad Lavdes. Aurora.
XXX. In Sabbato Ymnvs Ad Vesperas. Deus Creator.
XXXI. Dominica Prima. De Adventv. Dnī. Ymnvs. Conditor alme.

XXXII. Ad Nocturn̄ Ymnvm.
Verbvm ſupernum.
XXXIII. Ymnvs Ad Lavdes.
Vox clara
XXXIV. De Scō Andrea Apostolo Ymnvs. (*cujus exemplar unicum.*)
nobiſ ecce.
XXXV. In Natale Dnī Ymnvs. Ad Vesperas.
Xpē redemptor.
XXXVI. Item Ymnvs.
Veni redemptor.
XXXVII. *Deeſt Rubrica, cum exemplo primo.*
Surgenteſ ad te.
XXXVIII. Item Ymnvs.
Audi redemptor.
XXXIX. Ymnvs De Scō Stepano.
Ymnum canamuſ.
XL. Item De Scō Stephano Ymnvs.
Jam rutilat.
XLI. In Octabas Dnī Ymnvs.
Audi redemptor.
XLII. Ymnvs In Natale Dnī Canendvs Ad Tertiam.
Xpe hac hora.
XLIII. Ad Sextam Ymnvs.
Sexta ecate.
XLIV. In Epiphania Dnī Ymnvs.
A Soliſ ortu.
XLV. Item Vnde Svpra.
Hoſtiſ Herodeſ.
XLVI. Item Vnde Svpra Ymnvs.
Iheſuſ refulſit.
XLVII. Item In Epiphania Ymnvs.
A Patre.
XLVIII. Ymnvs Ad Vesperos.
In Pvrificatione Scē Mariæ.
Quod choruſ.
XLIX. Item Ymnvs De Scā Maria.
Nunc tibi.
L. In Septvagesima Ymnvs.
Alleluia dulce.
LI. Item Ymnvs.
Alleluia piuſ.
LII. Ymnvs Ad Tertiam In. xl.
Dei fide.
LIII. Ymnvs Ad Sextam.
Meridie.
LIV. Ymnvs Ad Nonam.
Perfecto trino.
LV. *Deſideratur Rubrica.*
Audi benigne.
LVI Item Ymnvs.
Clarum decuſ.
LVII. Item Ymnvs.
Ihū quadraganarie.
LVIII. Item Ymnvs.
Ex more.
LIX. Hymnvs De Scō Cvthberto.
Gaudet magnuſ.
LX. Hymnvs Compositvs Ad Lavdem Patris Benedicti.
Vt tuæ uitæ.
LXI. Item Ymnvs.
Magno canenteſ.
LXII. Item Ymnvs.
Xpē Scōrum.
LXIII. In Adnvntiatione Scǣ Mariæ.
Quem terra.
LXIV. Item Ymnvs.
Ave mariſ ſtella.
LXV. De Passione Dnī Ymnvs.
Vexilla regiſ.
LXVI. Item Ymnvs.
Auctor ſalutiſ.
LXVII. In Cena Dnī Ymnvs.
(*in quo deeſt verſio interlineata Saxon.*)
Telluſ ac æthra.
LXVIII. In Resvrrectione Dnī.
Ad cenam agni.

LXIX. Item Ymnvs.
Ihū nrā redemptio.
LXX. Item Ymnvs.
Aurora luciſ.
LXXI. Ymnvs In Pascha. Ad Primā.
Te luciſ auctor. *cum altero cujus init.*
Choruſ noue Hierlm̄. *qui notulis Muſicis*
(*ſicut & alii ſparſim* per Cod.) *inſigniti,*
Interlinearem Verſionem Sax. deſiderant.
LXXII. *Deſideratur* Rubrica.
Hymnum canamuſ.
LXXIII. *Deeſt Rubrica.*
Optatuſ uotiſ.
LXXIV. In Ascensione Dnī Ymnvs.
Æterne Rex.
LXXV. In Scō Pentecosten Ymnvs.
Veni creator.
LXXVI. Itē Ymnvs.
Beata nobiſ.
LXXVII. Vnde Svpra Ymnns.
Iam xps̄.
LXXVIII. *Deſideratur Rubrica.*
De patriſ.
LXXIX. *Deſideratur Rubrica.*
Iudea tunc.
LXXX. Item Ymnvs.
Anni peractiſ. *deeſt verſio Saxonica.*
LXXXI. De Scō Ioh̄e Baptista Ymnvs.
Vt queant laxiſ.
LXXXII. Hymnvm De Scō Petro Pavloqve.
Felix per oms̄. *notulis quidem muſicis inſignitus*
eſt hic hymn. deeſt autem verſio Saxonica.
LXXXIII. Item Hymnvs.
Aurea luce.
LXXXIV. In Assvmptione Scǣ Marie. Ymnvs.
O quam glorifica.
LXXXV. *Deeſt Rub.* (quæ De Scō Michaele Arch. Myſteriorum.
LXXXVI. *Deeſt Rubrica.*
Tibi Xpe.
LXXXVII. *Deeſt Rubrica.*
Xpē ſcōrum.
LXXXVIII. *Deeſt Rubrica.*
Feſtiua ſeclis.
LXXXIX. *Deeſt Rubrica.*
Xpē redemptor.
XC. *Deeſt Rubrica.*
Omnium Xpē.
XCI. *Deeſt Rubrica.*
Exultet celum.
XCII. *Deſideratur Rubrica.*
Æterna Xpī.
XCIII. *Deſideratur Rubrica.*
Annue xpē.
XCIV. *Deeſt Rubrica.* (*de S. Andrea.*)
Andrea pie.
XCV. *Deeſt Rubr.* (*de SS. Jacobo & Joanne.*)
Bina cœleſtiſ.
XCVI. *Deeſt Rubr.* (*de S. Jacobo Juſto.*)
Iacobe juſte.
XCVII. *Deeſt Rubr.*
Bartholomee.
XCVIII. *Deeſt Rubr.*
Mathee ſcē.
XCIX. *Deeſt Rubr.* (*de SS. Phil & Jac.*)
Proni rogamuſ.
C. *Deeſt Rubr.* (*de SS. Sim. & Juda.*)
Beate Simon.
CI. *Deeſt Rubr.*
O Thoma xpī.
CII. *Deſid. Rubrica.*
Mathia iuſte.
CIII. *Deeſt Rubrica,*
Xpē ſplendor glǣ.
CIV. *Deeſt Rubrica.*
Scōrum meritiſ.
CV. *Deeſt Rubrica.*
Rex glōſe martyrum.
CVI. *Deeſt Rubrica.*
Martyr dei.

CVII.

CVII. *Deeſt Rubrica.*
Dſ̄ tuorum.
CVIII. *Deeſt Rubrica.*
Iſte confeſſor.
CIX. *Deeſt Rubrica.*
Ihū̄ redemptor.
CX. *Deeſt Rubrica.*
Virginiſ proleſ.
CXI. *Deeſt Rubr.*
Ihū̄ corona.
CXII. *Deeſt Rubrica,*
Xpē̄ cunctorum.
CXIII. *Deſideratur Rubrica.*
Hic ſaluſ ægriſ.
CXIV. *Deeſt Rubr.*
Quæſumuſ ergo.
CXV. *Deeſt Rubrica.*
Adeſto ſcā̄ trinitaſ. (*deeſt item verſio Sax.*)
CXVI. YMNVS DE SCŌ EADMVNDO REGE ET MAR̄.
Eadmundus martyr. (*ſine verſione Saxon.*)
CXVII. AD NOCTVRNAM.
Laurea regni. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXVIII. AD MATVTINAM.
Lauſ & corona. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXIX. *Deeſt Rubrica.*
Salue Crux ſcā̄. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXX. YMNVS DE PASSIONE SCI̅ LAVRENTII ARCHIDIACONI.
Martyriſ Xpi̅. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXI. *Deeſt Rubrica.*
O pater ſcē̄. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXII. *Deeſt Rubrica.*
Ave Dunſtane.
CXXIII. *Deeſt Rubr.* (*De S. Barnaba.*)
Preco benigno. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXIV. YMNVS IN ANNIVERSARIO DEDIC̄. ECCL̄E.
Urbſ beata Irlm̄. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXV. *Deeſt Rubrica.*
Iam Xpē̄ ſol. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXVI. *Deeſt Rubrica.*
Qua Xpc̄. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXVII. *Deeſt Rubrica.*
Terniſ ter horiſ. (*ſine verſ. Sax.*)
CXXVIII. HYMNVS IN PASSIONE DNI̅.
Pange lingua. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXIX. AD MATVT̄.
Luſtra ſex. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXX. *Deeſt Rubrica.*
Inuentor rutuli dux. (*ſine verſ. Saxon.*) *cum aliis quibuſdam hymnis recentiori manu exaratis.*

I. INCIPIVNT CANTICA ISAIAE PROPHETÆ DOM̄CIS DIEBVS.
Dnē̄ miſerere. (*cum verſione Saxonica ſicut & ſequentia.*)
II. ALIA.
Audite qui longe.
III. ALIA CANTICA.
Miſerere dñe.
IV. CANT̄. DE ADVENTV DNI̅.
Confortate manuſ.
V. ALIA.
Conſolamini.
VI. ITEM ALIA.
Iurauit dñſ.
VII. CANTIC̄ DE NATALE DNI̅.
Populuſ qui.
VIII. ALIA.
Lætare Hierlm̄.
IX. ALIA.
Vrbſ fortitudiniſ.
X. CANTICVM IN QVADRAGESIMAL̄.
Deducant oculi.
XI. ALIA.
Recordare dñe.
XII. ALIA.
Tollam uoſ.
XIII. CANTICA HIEREMIE PROPHETE. IN RESVRRECTIONE DNI̅.
Quiſ eſt iſte.
XIV. ALIA.
Venite reuertamur.
XV. ITEM ALIA.
Expecta me.
XVI. CANT. DE APL̄IS VEL DE MARTYRIBVS.
Qui ſponte.
XVII. ALIA.
Qui propria.
XVIII. ALIA.
Voſ ſcī̄ dnī̄.
XIX. CANT̄. VNIUS CONFESSORIS.
Benedictuſ uir.
XX. ALIA.
Beatuſ vir.
XXI. ALIA.
ecce ſeruuſ.
XXII. CANT̄. IN NAT̄. VIRGINVM.
Audite me.
XXIII. ITEM ALIA.
Lauda filia.
XXIV. ITEM ALIA.
Gaude & lætare.

Codicem claudunt hymni quatuor Latine tantum, & (ſi excipias unum) manu recentiori ſcripti.

VESPASIANVS. D. XXI. *Codex* MS. *in Octavo, in quo, præter Nennii Hiſtoriam emendate ſcriptam, cum* Sedulii *Poemate Paſchali, habetur Saxonicè*

Vita & Miracula S. Guthlaci Anachoretæ, per Felicem Croylandenſem Monachum *primum Latine ſcripta, & deinde ab incerto ſcriptore Saxonicè verſa.*

I. *Præfatio* Felicis Croylandenſis *ad Alfwoldum Orientalium Anglorum Regem ſic in Saxonico*

Incip. Uþum pealdende þiht ġelyfendum á populda populd minum þam leofeſtan Hlafonde ofer ealle oðre men eorðlice Kyninġaſ Alfpold Eaſt-Engla Kyninġ. mid þihte ȝ mid ġeþrenum þice healdend. Felix þone þihtan ġeleafan ġeſette eallum ġeleafullum Godeſ folcum ȝ eceþe ġeſundfulnyſſe hælo ȝ ġþrætinġce ġeſend þinum populdum and bebodum ic hyþrumode.

Expl þone fþuman on þam fþuman ic ġeſette. ȝ þone ende in þam ende.

II. *Vita autem S. Guthlaci ſic*

Incip. On þam dagum Æþelredeſ þæſ mæran Kyninġeſ Myrcna. þæſ rum æþela man on þære heh þeode Myrcnan þice. ſe þæſ haten Penwalð. he þæſ þæſ yldeſtan ȝ þæſ æþelſtan cynneſ þe Iclinġaſ þæron ġenemnede.

Expl. Sy upum ðrihtne loſ ȝ puldor ȝ purðmynt. ȝ þam eadiġan pere ſcē̄ Guðlace on ealna populda populd á á buton ende on ecneſſe. AMEN.

Quoad ſcripturam, Tractatus hic omninò convenit cum Cod. Bibl. Bodleianæ qui inſcribitur LAVD. E. 19. *adeo ut uterque Cod. videtur ab eodem Librario ſcriptus.*

CLEOPATRA. C. 8. *Cod. membr. in Octavo, in quo, præter alia ſcripta Latina, extat quoque* Aurelii Prudentii *Pſychomachiæ exemplar antiquum, Iconibus Hiſtoricis paſſim illuſtratum. Margine libri ad unamquamque Iconem habetur explicatio ejus Latine litteris rubris grandioribus, & Saxonice litteris quidem nigris, ſed tamen vetuſtis.*

VESPASIANVS. D. XX. *Codex membr. in Octavo, in quo Librum Pœnitentialem Latine litteris antiquis ſcriptum, vocibus fere ubique in ſyllabas ſuas diſtinctis, ſequitur Saxonicè*

I. *Oratio ſive Confeſſio Pœnitentialis ad Deum, litteris vetuſtis, quæ ſic*

Incip. Dryhten þu halga God þu eart ælmihtig ⁊ ece God. Ic forhogode ⁊ fynful bydde þæt ðu onſende in me heortan meagolmod gemynd ⁊ gedefe hneore ⁊ forðe ondetnefre ealra minra fynna ðara þe ic æfre gefremede wið ðinum pillan ⁊ wið minre ſaple þeawe.

Expl. Ic eac bidde ealle Godes englas ⁊ ealle Godes haligе. þ hie me rien anfulle þingeras wið done ælmihtigan Dryhten þære haligan þrynefre and þære forðan annifre.

VESPASIANVS. E. 6. *Codex* MS. *Chartaceus in Quarto, in quo, præter alia Latine ſcripta habentur*

I. *Excerpta ex Gloſſario* MS. *Latino-Theotiſco quod Florentiæ extat in Bibliotheca Magni Ducis, quæ ſcribi fecit (ut videtur) Fridericus Lindenbrogius, A. D. 1606.*

Incip.	Anaglypha.	manlicha.
	Avus.	ano.
	Avia.	ana.
	Ancilla.	diu.
	Aemula.	chella.
Expl.	Rochus.	roch.
	Ubirrochus.	ubirroch
	Colus.	Chunehla.

II. *Fragmentum alterius Gloſſarii, inquo voces Latinæ per linguam quandam peregrinam explicantur.*

Incip.	Ariola.	houba.
	Acies, acumen.	Vreſſi.
	Aſpidiſcus, uncius.	Crapho.
Expl.	Victor.	Sigmari.
	Scuria.	Scura.

VESPASIANVS. E. 8. *Cod. Chartaceus in Quarto, in quo præter alia tum Latine tum Anglicè ſcripta, ad noſtram rem propius accedentia, habentur*

I. *Vocabularium Saxonico-Latinum* Guil. Camdeni.

II. *Nominum quorundam propriorum Anglo-Sax. ſignificationes & Etymologiæ, de quibus fuſius tractavit cl. Vir libro ſuo Anglico cui Titulus eſt,* Reliquiæ, &c.

III. *Voces quædam Latinæ, Danicè explicatæ.*

FAVSTINA. A. III. *Cod. membranaceus in Quarto craſſiori, nempe, Regiſtrum Chartarum* Eccleſiæ Weſtmonaſterienſis, *in quo, habetur Saxonice, litteris Normanno-Saxonicis, opere & ſtudio, ut putatur, Sulcardi ejuſdem Eccleſiæ Monachi*

I. fol. 92. *Certificatio R. Edwardi Confeſſoris* de Cotclyfa *in* Gyddſlepe *in qua natus erat, quam dedit Eccleſiæ Weſtmonaſterienſi.*

II. fol. 92, b. *Certificatio ſive Litteræ Patentes ejuſdem Regis de* Langtune, *quam dedit Eccleſiæ Weſtm.*

III. fol. 93. *Certificatio ejuſdem Regis* de Stane ⁊ Staningehage *quas dedit Eccleſ. Weſtmonaſt.*

IV. fol. 93, b. *Certificatio ejuſd. Reg.* de Winbleſore ⁊ Stane, *quas dedit Eccleſ. Weſtmonaſt.*

V. fol. 94. *Certificatio ejuſd. Reg. de terris* æt Greneforde, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

VI. Ibid. *Certificatio ejuſd. Reg. de 4 hidis* æt Toxinges, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

VII. Ibid. *Certificatio Ejuſd. Reg.* de Cotcliſa Eugereſleya, *quam dedit Eccleſ. Weſtm.*

VIII. fol. 94, b. *Certificatio ejuſd. Reg. de Cotcliſa* Leoſne, *quam dedit Eccleſ. Weſtmon.*

IX. fol. 95. *Certificatio ejuſdem Reg. de terra* æt Aldenham, *quam dedit Eccleſ. Weſtm.*

X. fol. 95, b. *Certificatio ejuſdem Reg. de Cotcliſa* Aygthe, *quam dedit Eccleſ. Weſtm.*

XI. fol. 96. *Certificatio ejuſd. Reg.* de Dakeworde ⁊ Wattone, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XII. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg. de tertia parte Hidæ terræ* æt Wrmelea, *quam dedit Eccl. Weſtm.*

XIII. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg. de terra* æt Killeuendune, *quam dedit Eccleſ. Weſtmon.*

XIV. fol. 96, b. *Certificatio ejuſdem Reg. de Cotcliſa* Moleſham, *quam dedit Eccleſ. Weſtm.*

XV. fol. 97. *Certificatio ejuſdem Reg. de Burgo* Winntone, *quem cum 4 hidis ad eum pertinentibus, dedit Eccleſ. Weſtm.*

XVI. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg.* de terris æt Sepirtone, *quas dedit Eccleſ. Weſtmon.*

XVII. fol. 97, b. *Certificatio ejuſdem Reg. de terris* æt Chilchelle, *quas dedit Eccleſ. Weſtmon.*

XVIII. fol. 98. *Certificatio ejuſdem Reg. de terris* æt Iccaworde, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XIX. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg.* de Rotelaund, *quam dedit Eccleſ. Weſtmon.*

XX. fol. 98, b. *Certificatio ejuſdem Reg. de terris* æt Pertune, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XXI. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg. de Cotcliſis* Perſore ⁊ Dorchuſte, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XXII. fol. 99. *Certificatio ejuſdem Reg. de Libertatibus & Franchiſis per eum Eccleſ. Weſtm. conceſſis.*

XXIII. f. 99. *Cert. ejuſdem Reg. altera, ſuper eadem re.*

XXIV. fol. 100. *Certificatio ejuſdem Reg. de terra & de Wearfa, quas dederunt Eccleſ. Weſtmon. Ulfus Porterefa & Kinegitha uxor ejus.*

XXV. fol. 100, b. *Certificatio ejuſdem Reg. de libertatibus & Franchiſis per eum ad Eccleſ. Weſtmonaſterienſem conceſſis.*

XXVI. Ibid. *Certificatio alia ejuſdem Reg. ſuper eadem re. (Nota, quod quælibet certificatio ad diverſos viros dirigitur.)*

XXVII. fol. 101. *Certificatio ejuſdem. Reg.* de Perſore ⁊ Dorhirſt, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XXVIII. fol. 101, b. *Certificatio Willielmi I Regis, de dimid. Hida* æt Merſctune.

XXIX. Ibid. *Certificatio Will. I. Reg.* de Bateriche-ſeye ⁊ Piriford, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XXX. Ibid. *Certificatio Will. I. Reg.* de Wattone ⁊ Dakewrð.

XXXI.

XXXI. fol. 102. *Certificatio Will. I. Reg.* de Feringe ⁊ Wokingone, *quas* (*pro* Wingleſore) *dedit Eccleſ. Weſtmonaſterienſi.*

XXXI. Ibid. *Certificatio ſeu Confirmatio Libertatum & Franchiſarum in terris Eccleſ. Weſtm.*

XXX. f. 102, b. *Certificatio Will. I. Reg.* de Pertune.

XXXIV. Ibid. *Certificatio Will. I. Reg.* de Perſſore ⁊ Dorhurſt, *quas dedit Eadwardus Rex Eccleſ. Weſt.*

TITVS. D. XVIII. *Codex membr. in Octavo, quondam peculium Tho. Alleni, in quo habetur*

I. *Liber Alphabetarius, in cujus fol. 6, b. extat Alphabetum Gothorum, ut videtur, fictitia.*

Ibid. 2. RVNES. *h. e. Alphabetum Runicum.*

fol. 7. 3. De litteris Nortmannorum, quarum forme ſequuntur. (*i. e. Alphabetum Runicum.*)

Nota ſcriptoris. Hec etenim literarum figure in gente Nortmannorum feruntur primitus invente. Quibus ob Carminum eorum memoriam & Incantationum uti adhuc dicuntur. Quibus & Rimſtafas nomen impoſuerunt: ob id, ut reor, quod hiis res abſconditas viciſſim ſcriptitando aperiebant.

fol. 7, b. 4. Item aliter (*h.e. Alphab. aliud Runicum.*)

Ibid. 5. Item de Diptongis (*h. e. Ligaturæ Alph. Runici.*)

fol 8, b. 6. Alph Anglicum (*h.e. Anglo-Saxonicum*)

a. be. ce. de. ef. ge. ache. ca. el. em. en. pe. cu. er.
A. b. c. ð. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r.

es. te. ix. wi. and. wen. thorn. thorn. thorn.
ſ. t. u. x. ỏ. ȝ. þ. Þ. Ð. (*deeſt* z.)

Iſte Anglice littere & proprias figuras ac nomina propria poſſident, ut ſupra notatur. Hec litera ⁊ Anglica, and eſt vocata & ponitur pro iſtis ſex conjunctionibus, &, quia, at, atque, ac, aſt. Hec litera ƿ. Anglica, wen eſt vocata, & ponitur pro w. Hec littera þ Anglica thet eſt nominata, & ponitur pro quod. Iſte tres þ. Þ. ð. litere Thorn ſunt nominate, & ponuntur pro th, &c.

Sequuntur alia ſcripta ab inſtituto noſtro aliena.

II. fol. 14. *Regula Sanctimonialium Ordinis S. Jacobi, per* Simeonem Gandavenſem *Sarisb. Epum (ut putatur) Latine Compoſita, & dein Normanno-Saxonicè verſa. In hoc autem Cod. deſideratur Exordium, in fine verò ſic*

Expl. Aſe oft aſ ȝe hauen reð oht o þiſ boc. Greteſ ure Laueði rið an Aue for him þ ſpanc her abuten.

III. *Sequitur Homilia cujus Rubrica deſideratur.*

Si ſciret pater familiaſ qua hora fur uenturuſ eſſet, uigilaret utiq; et non ſineret perfodi domum ſuam.

Incip. Vre Laueð i þe Godſpel leareð uſ ⁊ teacheð þurh a ƿonþiſne. hu ƿe ahen parlich to rite uſ ſelven.

Expl. þ ure Laueð ȝiue uſ þurh hiſ hali milte. þ riþ þe fader ⁊ te hali ȝaſt an Godd i þne had rixleð a i bute ende. Amen. *Vide ſupra, p.* 80.

IV. *Homilia cui deeſt Rubrica.*

Audi filia ⁊ uide ⁊ inclina au. t. ⁊. ob. pa. t. ⁊. do. p t.

Incip. Dauið þe Salmƿihte ſpekeð i þe Sauteri to-ƿard Godeſ ſpoſe. þ if euch meiden þ haueð meiden þeaper. *Vide ſupra, pag.* 80.

V. Her biginneſ þe ƿohunge of ure Lauerd.

Incip. Ihū ſpete Ihū. mi drud äni derling. mi Drihtin. mi Healend. mi uniter. mi hali ƿei Speter if munegunge of þe þen mildeu o mude. Hƿane me luue þi luueli leor? Hƿet herte if ſpa hard þ ne mei to melte i þe munegunge of þe? Ah hƿane mei luue þe luueliche Ihū?

Haſce meditationes de Paſſione Salvatoris noſtri I. C. in uſum Sanctimonialis cujuſdam conditas oſtendit Concluſio.

Prei for me mi leue Suſter. þiſ haue i ƿriten de forþi þ ƿordeſ ofte quemen þe heorte to þenken on ure Laud. And for þi hƿen þu art on eiſe t--pe toƿard Ihū ⁊ ſeie þiſe ƿordeſ. ⁊ þene aſtah þe helig biſide þe blode up o Rode. And he þurh hiſ grace open þin heorte to hiſ luue ⁊ to reoƿde of hiſ Pine.

VI. *Paſſio Scæ Catherinæ ſub Maxentio.*

Incip Conſtentin ⁊ Maxence ƿeren on a time aſ in Reiſereſ ſtude heheſt in Rome Ah oſtentin ferde þurh þe burh menne reað into Fronc-londe. and ƿunede ſum hƿile þear for þe burh nede.

Expl. Beo he a ſe Healend ihered ⁊ iheiet in alre ƿorlde ƿorlda on ecneſſe. Amn.

TITVS. D. 26. *Cod. membr. in Octavo min. partim Latine, partim Saxonice ſcriptus. Sax. autem in eo ſunt*

I. *Brevis Inſtitutio, docens quæ Orationes, & alia pietatis Officia ſint præſtanda unoquoque die & præſertim Feria I. & VI.*

Incip. Ælce Sunnan-dæg bebeod þe dæƿe þƿynneſſe naman. þ if fæder ⁊ ſunu ⁊ ſe halga gaſt.

Expl. ⁊ gif du on hƿilcum eaƿfeðum biſt. ⁊ to Gode clƿpaſt he de miltſað ⁊ eac tiþað donne þu hine bitſt. amen.

II. Dif du ſcealt ſingan þonne du ƿilt dƿean þine handa ⁊ þine eagan. (*Latine.*)

III. Fir þam blegen. (*Medicamentum Saxon.*)

IV. *Conventio inter Epiſcopos quoſdam & Abbates, qui ſe ad mutua pietatis Officia ſe obligabant.*

Incip. Dif if þæƿa Gefæderiƿƿaƿium þe Biſcopaſ ⁊ Abbodaſ gefæd habbað heom ƿilfum to þeaƿe.

Expl. ſe þe þaſ Gefæderiƿƿe mid Gode geƿce. God hit him geleanige ƿƿa him leofaſt ƿi. Amen.

TITVS. D. 27. *Codex membr. in Octavo min. ad Cod. ſuperiorem (ut videtur) pertinens, in quo, quæ ad rem noſtram propius ſpectant, ordine ſequuntur.*

I. *Kalendarium in quo notantur dies Obitus plurimorum Monachorum, Abbatum, &c. temp. Regum Anglo-Saxonum.*

II. *De anno, ejuſque partibus, Saxonicè.*

Incip. Dif if full gear. tƿelf monþaſ fulle. and endlufan dagaſ ⁊ ſix tida.

III. DE PRIMO DIE SECVLI, SIVE DE EQVINOCTIO VERNALI.

Incip. þone forman dæg þiſſeſſe ponulde pe magon aſinban þurh þæſ Lenctenes emnihtes dæg.

Sequuntur alia quæ cum ſectione ſuperiori excerpta ſunt ex libro Bedæ Venerabilis de Temporibus, hoc ordine,

dine, De Nocte, De Anno, De Mundo, De Equinoctiis, De Biſſextis, De Saltu Lunæ, De Diverſis Stellis, De Duodecim ventis, De pluvia, De Grandine, De Nive, De Tonitru, De Temporibus anni.

Expl. ſe ðe ıſ ſoðþe nihtþıſnyſſe ſunne ȝehaten. þam ſý þuldon ⁊ lof mið ræden ⁊ halȝan Gaſte. on ealra worulda worulð à. butan ende. Amen.

IV. *Regula ad inveniendum diem qui dicitur Alleluia, ſicut & Diem Sanctum, & Diem Paſchatis, Saxonicè.*

V. *Regula de Concurrentibus, Saxonicè.*

VI. *Alphabetum cum ſignificatione uniuſcujuſque litteræ Saxonice. Pertinet autem (ut videtur) ad Sphæram Apuleii.*

Incip. A. He ȝanȝeð ⁊ bıð hıſ ſıðfæt ȝeſund.
B. God þu ſınnyſt ȝýf ðu hıt onȝınt ⁊ ðe bıð ſel.

VII. Hea ıſ ſeo endebýrdnes monan-ȝöngeſ and ſæ-flodeſ.

Incip. On ðreora nihta ealdne monan ſanað ſe Sæ-flod.

VIII. *De ætate B. V. Mariæ. Saxonicè.*

Hi Codices nitide ſcribuntur, à quo autem, & in cujus uſum, docet hæc notula occultè ſcripta, fol. 12, *b.*

Frbtfr hxmkllımuſſt mpnbchxſ Ælsknxſ mf ſcrkpskt skt kllk lpnȝb sblxſ. B m - n;

vel uſ vel uſ vel uſ
Ælfpknp mpnbchp atqxf dfcbnp cpmpptxm kſtxm ppſſkdfp. vel mf ppſſideſt. B m f n;

hoc eſt

Frater humillimus & monachus Ælfinus me ſcripſit ſit illi longa ſalus. Amen.

Ælfwino [vel us] monacho [vel uſ] atque decano [vel uſ] Compotum iſtum poſſideo. vel me poſſidet. Amen.

Ælfſinum autem Monachum hoſce libros in uſum Ælfwini ſcripſiſſe, fidem, me judice, facit Icon illa hujuſce Cod. in quâ præter Jeſum Crucifixum. SSque Mariam & Joannem, adumbrantur Imagines Solis & Lunæ. Sol ſicut Puella corona Radiata (dextra tenens Diſcum ſive Globum, ſiniſtra Cornu ex quo Lumen) reſpicit Lunam, quæ repræſentatur figura Juvenis, qui dextra expanſa, ſiniſtra tenet facem accenſam; ſuper Caput Lunæ creſcentis Typus; hac inſcriptione ſuprapoſita;

HEC CRVX CONSIGNET ÆLFſINVM CORPORE MENTE.

IN QVA SVSPENDENS TRAX̄ DS̄ OMNIA SECVM.

Annum autem in quo potiſſimam partem ſcripti fuerunt hi Cod. haud obſcure indicat Tabula paſchalis, &c. in hoc volumine ab ann. D. 978. (*h. e. ab anno præſenti*) *uſque ad an.* 1097.

DOMITIANVS. A. XV. *Cod. membr. in Quarto, agens de Eccleſia Elienſi, in quo ſc. fol.* 98, *b.* (*per* Inſpeximus) *recitatur Charta Eadgari Regis Latine & Saxonicè, Saxonicis miſere per ſcriptorem Saxonicarum Litterarum imperitum corruptis, & in ea manu ſcriptis, quam nos Anglice dicimus* Court-hand, *quæ eſt à Saxonicè alieniſſima.*

DOMITIANVS. A. 18. *Cod. Chartaceus in Quarto, in quo, ad noſtram rem exhibetur,*

I. *Inſcriptio Saxonica quæ ſequitur, litteris Runicis inciſa ſummitati Crucis cujuſdam Lapideæ quæ reperta fuit apud Beucaſtel. A. D.* 1615.

ᚱᛁᚾᚠᛋᚻᚱᚪᚾᛏᚾᚠᛋ.

i. e. Rýnaſ Dryhtnes, *Myſteria Domini.*

II. *Excerpta quædam Saxonica (ex hiſtoria Petroburgenſi, uti notavit J. Uſſer Armachanus) ab A. D.* 189. *ad an.* 997. *per* Laurentium Nowellum, *ut videtur.*

III. *Excerpta alia nonnulla (ex Annalibus Saxonicis aliis, qui cum Waltero Gisburnenſi in hac Bibliotheca compacti habentur, ut adnotavit Reverendiſſimus ille primas) hoc eſt, è Cod. qui inſcribitur* TIBERIVS. B. 4. *Ab an.* 1043, *ad an.* 1079. *per eundem, ut videtur,* Laur. Nowellum.

IV. *Tabulæ Chorographicæ Angliæ, Walliæ, Scotiæ, Hiberniæ, accurate delineatæ, nominibus locorum Saxonice deſcriptis, per eundem, ut videtur,* Laurentium Nowellum.

DOMITIANVS. A. 1. *Codex membr. in Quarto, in quo, præter alia Latine ſcripta, habentur Saxonicè, quæ ſic inſcribuntur,*

I. Þaſ ſýnta ſceolon to pen-fealfe.

II. Þıſ ſýndon ða bec þe Æþelſtanes pæpan. (*inter quos, annumeratur* 1. Gepım.)

CLEOPATRA. C. 6. *Cod. membran. in Octavo, in quo continetur*

I. *Regula Scimonialium ordinis S. Jacobi Normanno-Saxonicè verſa, ex Latino opere Simonis de Gandavo Epiſcopi Sarisburienſis.*

Incip. Recti diligunt te ------ Laurd̄ ſeið ȝodes ſpuſe to hire deorepurðe ſpuſe.
Expl. Aſ ofte aſ ȝe habbeð ired capet þrion. ȝreteð þe Lafdi prð an Aue. for him þe ſponȝ her abuten. Inoh meðful ıc am þe bidde ſe lutel.

CLEOPATRA. B. 6. *Codex membr. in Octavo, in quo præter plurima Latina ſcripta, occurrunt Normanno-Saxonicè,*

I. fol. 201, b. *Pro quibus orandum eſt ad Deum. Rhythmicè.*

II. *Ibid. Oratio Dominica.*

III. *Ibid. Ave Maria.*

IV. *Ibid. Oratio ad beatam V. Mariam.*

V. *Ibid. Symbolum Apoſtolorum.*

CALIGVLA. A. XI. *Cod. membr. in Quarto, in quo, veteri lingua Anglicana, quæ proxime ad Normanno-Saxonicam accedit, conſcribitur*

I. *Hiſtoria Regum Angliæ ab orbe condita uſque ad Henricum III. Rhythmicè, à* Roberto Glauceſtrienſi *conſcripta.*

Incip.

Incip. Engelond his a wel god lond. ich weneeth londe best.
Iset in þe on ende of þe worlde. as al in þe West.
Đe see geþ him al about. he stond as Man ÿle.
Offon hii dorre þe lasse dowte. bote hit be þorg gÿle.
Ffram souþe to norþ he il long. eigte hondred mile.

Expl. ȝ comm--ne wiþ him: ȝ to him euene drou.
ȝ----inn þoru out wiþ. if suerd. ȝ velliche him slou.
ȝ----tat of Holichurche. me þinc þ wiþ vil woir ----------

II. *Poema quod vocatur* Piers Ploughman. (*cujus plurima extent exemplaria.*)

Incip. In a somer sesin. whan softe was the sunne.
I schop me ÿn to a shorowde. as i ÿn a slepe were.
Yn habyt of an Hermÿte vnholÿ of werkÿs.

Expl. And countirpleden me conscience. now kÿnde me avenge.
And sende me happe and helo. til I haue Piers the Ploughman.
And sitthe he gradde after grace til I gan awake. *Explicit hic opus hoc.*

De opere & Auctore consulas D. Georg. Hickesii *Grammat. Anglo-Sax. pagg.* 25. 103, *&c.*

DOMITIANVS. A. 7. *Codex membr. in Quarto, in quo, præter Initia* IV *Evangeliorum Lat. ante* 400 *annos scripta; Continentur Saxonicè, litteris aureis & argenteis, antiquis & optime effigiatis*

I. fol. 12. *Nomina Benefactorum Dunelmensis Ecclesiae, hoc Ordine.*

1. Nomina Regum uel Ducum. *quorum primus* EDVINI. *ultimus* Eanred.

fol. 13. 2. Nomina Regina rum et Abbatissarum. --RAEGNMAELD. --Osgeofu.

fol. 15. 3. Nomina Anachoritarum --- Oedilualð prī. --uigbeorðit. prī.

fol. 15,b. 4. Nomina Abbatum gnatus p̄ bnatus --- Ceolfrið prīb̄. --Eadulf. prī.

fol. 16,b. 5. Nomina Abbatum gnatus Diaconatus. --Beornnum diac̄. --Ecguulf. diacā.

fol. 17. 6. Nomina Abbatū. --Birco pus --Huaetbeorht.

fol. 18,b. 7. Nomina Praesbyterorum. --Demma. --Aldwulf.

fol. 23. 8. Nomina Diaconorum. --Hadduuald. Beornred.

fol. 24. 9. Nomina Clericorum. -- Eanuulf. Hadumer.

fol. 34. 10. Nomina Monachorum. --Herding. Eadwulf.

Horum omnium nomina litteris aureis & argenteis circa tempora Ælfredi Regis fuisse scripta, fidem faciunt ipsi Characteres, quin & nomen Æthelstani *Regis, qui Ælfredo fuit ex filio Nepos, bis in Cod. reperi scriptum; nempe in summitate, fol.* 12, *ubi in Honorem Regnantis nomen ejus ante aliorum Regum nomina ponitur, deinde post eorum nomina occurrit etiam ejus nomen ordine temporis: in utroque autem loco atramento scriptum. Si Rationem scire velis, qua inducti fuerunt Abbas & Conventus Dunelmensis, ad id genus librum confici n-dum, Animadverte id quod scriptum est (litteris modernis) ante fol.* 1. *viz.*

Ordo sive Methodus hujus libri nihil aliud est quam Annualis commemoratio in Sacrificio Missæ, Animarum defunctarum omnium Benefactorum aut Benemeritorum erga Monasticam Ecclesiam beatissimi patris Cuthberti, tam secularium quam Regularium, tam Imperatorum quam Presbyterorum, tam Abbatum quam Monachorum, ut singula eorum nomina in hoc libro inferius subscripta planius & plenius demonstrant.

Abbatem vero & Monachos non contentos fuisse nominibus Benefactorum suorum, litteris aureis & argenteis descriptis, quin librum istum forinsecus ornasse, docet hæc inscriptio,

Textus hoc argento Tegmen fulgebat et Auro
Intus ut Abbatum nomina cessa Regum.

II. *Posteris temporibus non tanta cura & methodo conscripta sunt Nomina recentiorum Benefactorum; quin ubicunque vacuum occurrebat spatium, implebatur ab otiosis Monachis nominibus cujuscunque gradus aut Sexus vitioso atramento, negligenter & currenti calamo scriptus. Notandum vero, quod haud raro Abbas sive Prior cum universis Monachis alieni Monasterii, inter Dunelmensis Ecclesiæ Benefactores recensentur,* v g *fol.* 22. *invenire licet nomina* Wulstani Episc. (*Wigorn.*) Thomæ rioris (*ejusdem Ecclesiæ*) Godrici, Leourici, Thurkelli, Hemmingi, *cæterorumque Monachorum Eccles. Wigorn qui, ut verosimile est, nonnihil Dunelmensi Monasterio dedissent. Vid. quoque, fol.* 14, *b: fol.* 22, *b. fol* 42, *&c.*

Quinetiam præter nuda Benefactorum nomina, procedente tempore, res alias ad Ecclesiam Dunelmensem spectantes, in hoc Cod. tam Latinè quam Saxonicè litteris mandarunt. v. g. *extat*

III. fol 33, b. 1. Conventio Dunelmensis Congregationis & Certesiensis.

Ibid. 2. Conventio quæ concessa est Domino Gregorio scriptori, de Bermundesia à Dunelmens. congregatione.

Ibid. 3. Conventio inter Dunelmensem conventum & Wlfranum Canonic. eccles. S. Pauli Lundoniæ.

fol. 43. 4. Nomina eorum quos Geatfleda (*ut videtur*) emancipavit, Sax. gravi Anathemate adnexo.

fol. 43, b. 5. Enumeratio hidarum quas Thurethus Comes, Eccles. Dunelmensi contulit, Saxonicè.

fol. *Ibid* 6. Donatio terrarum Eccles. Dunelm. per Northmannum Comitem, Saxonicè.

Ibid. 7 Donatio villæ de Norðtun Eccles. Dunelm. per Ulfcytelem filium Osulfi. Saxonicè.

fol. 44. 8. *De largitione quam fecit Monasterium, quia* Media nocte, septimo (*die hebd.*) in hieme & glacie, filiis pro matre (*f. Ecclesia Dunelm.*) cum patre (*f. Priore.*) nudis pedibus, & lachrimis prostratis; quia humanum nullum erat auxilium, quæsierint divinum, contra Gorfridum, de terra nostra de Daltun.

Ibid. 9. De eo quod A. D. 1127, 16 Kal. Aug. in festo scï. Kenelmi Mart. Rodbertus Episcopus S. Andreæ, (coram Thurstino Archiep. Ebor. Ranulfo Episc. Dunelmens. Johanne Episc. Glasquensi, Gosfrido Abbate de S. Albano, Davide Rege, cum multis aliis quorum nomina sequuntur) ad hostiam Ecclesiæ S. Johannis Evang contestavit se nullam calumpniam, nullam consuetudinem clamasse super Ecclesiam de Coldingham.

fol. 43, b. 10. *Quomodo*, expleto triennii exilio rediens Gwills Epiſc. anno dom. 1093. Pontificatus ſui 13, Adventus Monachorum 11, 3 Id. Auguſti, feria 5, Turgotum Priorem ante totius Epiſcopatus populos producens, vices ſuas huic ſuper illos ei injunxit; ut ſcilic. per Archidiaconatus officium, totius x̄pianitatis curam per totum ageret Epiſcopatum. Ita ſtatuens, ut quicunque illi ſucceſſiores fuerint in Prioratu, ſimiliter ſuccedant & in Archidiaconatu.

Ibid. 11. *Hiſtorica quædam de Monaſterio* in Gyrruum, *& de donatione Eccleſiæ* S. Mariæ & S. Oiwini in Tinemuthe *eidem Monaſt.* in plena Synodo *per Waltheoſuum Comitem Northumbriæ.*

fol. 44. 12. Scriptum Davidis Scotorum Regis, ad Ædwardum Mon. de Coll. in quo mandat & precatur, ut ſatis de truncis ſuis mitteret, ad rogum faciendum.

fol. 45. 13. Conditio (*ſive Conventio*) inter Willelmum Dunelmenſem Ep. & Dominum Vitalem Abbatem.

Ibid. 14. Officia pia præſtanda pro perſonis particularibus. (Vid. etiam *fol.* 33, b.)

Ibid. 16. Conventio inter Domnum Willelmum Epm̄ Dunelm. & Domnum Willelmum Abbatem Fiſcanni ac utriuſque congregatione.

Ibid. 15. Conventio inter nos & Domnum Walkelinum Wintonienſis Epm̄, & ejus Congregatione.

fol. 45, b. Conventio inter Dunhelmenſem Congregationem, & Conventum ſcī Stephani Cadomi.

Ibid. 18. Conventio inter Conventum Xpī Eccleſ. Cantuariæ, & Conventum Dunelmenſis Æccleſiæ.

Ibid. 9. Conventio quam Conventus S. Cuthberti Malcolmo Regi Scottorum, & Margaritæ Reginæ, filiiſque eorum & filiabus, ſe perpetuo ſervare promiſit.

Ibid. 20. Conventio inter congregationem Dunhelmenſem, & Congregationem de Gleſtenburi.

Ibid. 21. Conventio inter Mon. Dunelm. & monachos de Hakeneſſe.

fol. 46. 22. Scriptum Willelmi Epiſc. Dunelm. in quo, oſtenditur deſolatio iſtius Eccleſiæ, & reſtauratio ejuſdem per ejus conatus.

fol. 47, b. 23. Donatio Wellentunæ eidem Eccleſ. per Willelmum Regem.

Ibid. 24. Donatio manerii de Hovendene eidem Eccleſ. per eundem Regem.

Ibid. 25. Enumeratio terrarum Eccleſ. Dunelm. in Eueruuic-ſcire.

Ibid. 26. Enumeratio terrarum quas eidem Eccleſ. contulit Willelmus ſecundus Rex Angl.

IV. *Membranis vetuſtis ſcriptura repletis, additæ ſunt aliæ, in quibus continuantur nomina Benefactorum ejuſdem Eccleſiæ, uſque ad Diſſolutionem ejus, regnante Henrico VIII. Ang. Rege.*

NERO. D. 4. *Codex membr. quondam (dum reſtabant oræ ſive margines illæſæ) in folio quadrato, in quo continentur Evangelia* IV. *verſionis vulgatæ cum interlineari verſione Dano-Saxonica, cum Præfationibus, &c. hoc ordine.*

I. *Depicta Imago Crucis, magno labore delineata.*

vel ꝛal
vel ꝛaꝛu vel ꝓeꝛolꝓa.
onꝛinneþ ꝛoꝓeꝓim ꝛenu ðapa canona

II. INCIPIT PROLOGVS. X. CANONVM.
Nipe ꝓeꝓc ꝛeꝓẏꝓc mech neððeꝛ
Inc. NOVVM OPVS FACERE ME COGIS.

EXPLICIT HIERONIMI *Prologus.*

III. INCĪ PRAEFATIO EIVSDEM.

monıꝛe ꝓeꝓun þa þe Goðꝛpel appıtton.
Inc. PLVRES FVISSE QVI EVANGELIA SCRIBSERVNT.

onꝛinneꝛ ꝛoꝓeꝛæꝛonıꝛe Euſebieꝛ.

IV. INCIPIT PRAEFATIO EVSEBII:

Incip. euſebiuꝛ ðe Cappianıꝛco ðæ bꝓoðeꝓ ın
EVSEBIVS CARPIANO FRATRI IN

Dꝓihten haelo.
DN̄O SALVTEM.

V. *Sequuntur Canones Euſebii.*

onꝛinneꝛ ꝛtꝓeapꝛmeunꝛ matheıꝛ

VI. INCIPIT ARGVMENTVM MATTHEI.

ꝛꝓelc ın enðebꝓeðnıꝛe
Inc. MATHEVS IN IVDAEA SICVT IN ORDINE

vel æꝓeꝛt
F̄ ðmeꝛt ꝛeꝛetet ıꝛ.
PRIMVS PONITVR.

vel heaꝛuðꝓueapð

VII. onꝛinneð F̄ ꝓueapð ðapa ꝓeð æꝛt̄ matheuꝛ
INCIP̄ CAPITVLA LECTIO SEC̄ MATTHEV̄

(numero LXXXVIII.)

vel cẏnnꝓeꝛuu
cneuꝓeꝛuu ⁊ ꝛeoꝓtıꝛ tuu
Incip GENERATIONVM QVADRAGINTA DVARVM

VIII. *Index dierum Feſtorum in quibus (ut videtur) periochæ ex S. Matthæo legi debent.*

IX. *Imago D. Matthæi ſedentis, & ſuper genua ſcribentis calamo metallino dictante quodam Sancto, cum Angelo qui ſiniſtra librum, dextra Buccinam corneam ad os admota tenet: ſuper angelum ſcribitur* IMAGO HOMINIS. *Evangeliſta autem inſcribitur* O AGIOS MATTHEVS *litteris Saxonicis quadratis.*

X. *Imago Crucis incredibili diligentia & venuſtate delineata.*

XI. *Sequitur Evangelium ſecund. D. Matthæum Latine, cum interlineata verſione Dano-Saxonica.*

onꝛinneð

XII. INCIPIT ARGVMENTVM (*Evangelii ſecundum Marcum*)

maꝛc ðe Goðꝛpellepe Goðeꝛ
Incip. MARCVS EVANGELISTA DI.

XIII. onꝛinneð F̄ cuıðo ðapa ꝓeða.
INCIPIVNT CAPITVLA LECTIONVM (*numero* 46, *cum interlin. verſ. Dano-Saxon.*)

XIV. *Index dierum Feſtorum, ut ſupra cum verſione Dano-Saxon.*)

XV.

XV. *Imago D. Marci* (qui O AGIVS MARCVS *inſcribitur,*) *ſuper quem Leo alatus unguibus librum premens ac buccina cornea clangens; his verbis* imago leonis *ſuperne ſcriptis.*

XVI. *Imago Crucis, eodem plane modo quo ſuperiores, depicta.*

XVII. onginneð godspel æfter Marc
INCIPIT EVANGELIVM SECVNDVM MARCVM.

cum verſione Dano Saxon.

XVIII. *Index dierum Feſtorum pro Evang. D. Lucæ, Latinè tantum ſcriptus, & cum hac Epigraphe Dano-Sax.* ðiſ menegung ælces godspel ðe ontuoelm bysep on Lucasep ðæl.

XIX. INCIPIT PRAEFATIO LVCAE.

vel ðære ceastra
Incip. lucas ðe Syriſca ðære burge forstring
LVCAS SYRVS ANTHIOCENSIAE

mið cræfte lece
ARTE MEDICVS.

onginnað ða menegung
XX. INCIPIVNT CAPITVLA. (*numero* 94, *cum interl.n. Verſ. Dano-Sax. ac admonitione de Lectionibus in Hebdomada Paſchæ.*)

mið fora rada luc theofi
Incip. PRAEFATIONE LVCAS THEOFILO.

XXI. *Imago D. Lucæ ſuper genua in Volumine ſcribentis, cum epigraphe* O AGIOS LVCAS, *alato vitulo volante cum libro, & inſcriptione* IMAGO VITVLI.

XXII. *Imago Crucis, ut ſupra.*

onginneð Godspell æfter lucas
XXIII. INCIPIT EVANGELIVM SECVNDVM LVCAM,

cum verſione Dano-Saxonica.

Notandum autem quod ad calcem hujus Evangelii, extat hæc Inſcriptio, litteris quadratis Saxonicis:

aræfð is boc godspelles æfter lucas.
EXPLICIT LIBER EVANGELII SECVNDVM LVCANVM.

Hæc inuſitata S. Evangeliſtæ Appellatio doctiſſ. D. Thomæ Smitho *anſam præbuit* (in Bibl. Cotton. Hiſt. & Synopſ. pag. XXXIV.) *hanc ſuam ſententiam in medium proferendi*: LVCAS enim (*inquit,*) compendii cauſa in familiari converſatione contractum videtur pro LVCANO, quod de reliquis nominibus ejuſdem formæ, quæ in N. T. occurrunt, puta Dema, Sila, Epaphra, aliiſque, uti olim obſervavi, non improbabili conjectura dici poſſit. Auctoritas ſane libri ante mille annos deſcripti hac ex parte non omnino aſpernanda: nec diverſus iſte ſcribendi modus Librarii aut feſtinationi aut male conceptæ opinioni, ſed cuidam traditioni, quæ tum obtinuit, videtur adſcribendus. In aliis quoque codicibus Evangeliorum magnæ vetuſtatis, nomen illius Evangeliſtæ eodem modo plene & producte exaratum, tum in bibliotheca Auguſtinianorum Neapoli, tum in Bobienſi ſe vidiſſe memorat D. Mabillonius. *Immò & jam nunc, dum hæc ſcribo, habeo penes me binos Evangeliorum Codices mille* (*ut videtur*) *abhinc annis Latinè, in Anglia, ſcriptos;* (*quos rogante Doctiſſimo* Joanne Smitho, *mihi utendos dederunt Reverendi viri Eccleſiæ Dunelmenſis Decanus & Præbendarii*) *in quorum Codicum altero,* (*cujus nota in Bibliotheca Dunelmenſi eſt* F. 5. 11.) *Titulus Evangelii ſecundum* LVCAM, *in ſummitate uniuſcujuſque folii ſemper ſcribitur, Litteris miniatis,* SECVNDVM LVCANVM.

An Demas, Silas, Epaphras, cum ſexcentis ejuſmodi nominibus qui in libris cum Sacris tum Profanis occurrunt, ſolummodo ſint Abbreviationes Nominum, haud meum eſt inquirere: LVCANVM *vidimus in præſenti Codice Cottoniano producte ſcriptum pro* LVCAM, *quod tamen fuiſſe Nomen Evangeliſtæ, non poſſum quin vehementer dubitem. Primo enim, ipſe Paulus Apoſtolus eum adpellat* LVCAM. *Deinde Auctoritas Græcorum Codicum in quo ſcribitur* KATA ΛOYKAN *ſine Contractionis Nota, ſaltem autoritatem Latinorum Codicum æquiparat. Tertio, Orientalis Eccleſiæ Patres nunquam, quod ſciam, eum niſi* LVCAM *nuncuparunt. Mitto, quod* LVCA *fuit nomen Syris haud inuſitatum. Mitto morem recentiorum Romanorum Nomina ſua* (*magniloquii cauſa*) *augendi, ſicut à* Traio *inſtituere* TRAIANVM; *à* Diocle DIOCLETIANVM. *à* Magno MAIOREM, MAIORANVM, MAXIMVM, MAXIMINVM, MAXIMIANVM, MAXIMINIANVM; *à* Juſto, IVSTINVM, & IVSTINIANVM, *&c. Hoc tantum dico, morem fuiſſe Majoribus noſtris Anglo-Saxonicis, & fortaſſe reliquis Septentrionis gentibus, Latinam terminationem, in Latinis eorum ſcriptis, propriis Nominibus adjungere in* A *terminantibus. Hujuſce rei exempla quædam habes in D Hickeſii Grammat. Anglo Sax. pag.* 173. *ubi doctiſſimus ille vir rectè obſervat* OFFÆ *Merciorum Regis Nomen in Latina quadam carta ſcriptum eſſe* OFFANI *Regis. Sic in ejuſdem libri pag.* 170, *ſcribitur in alia carta* ------ cum conſenſu et licentia Offani Regis Mercionum. *& pag.* 171. *ſcribitur An. Dom.* incarn. DCCLXXXVIIII. Indict. uero XII. qui est an. XXXI regni Offan ſtrenuiſſimi Merc. Regis. *In alia item Carta Originali, quæ extat in Cod. Cotton.* AVGVST. II. *num.* 3. *idem Offa, dicitur* Offanus. *Et in Fragmento Regiſtri Cartarum Wigornienſis Eccleſiæ, quod habetur in Cod. Cotton.* NERO E. 1. *Cernitur Judicium* Conciliabuli in Celhyð. A. D. 789. mediante Offan Rege, &c. *ex quo vocabulo Monachi Latine ſcribentes, uſi ſunt* Offanus. *Eodem plane modo, in veteri Cod. Lambethanæ Bibliothecæ, cujus nota eſt* 149, *ſcribitur* Explicit ðño iuuante Expoſitionis in Apocalipſin Scī Iohannis Liber tertius Bedan Famuli Xpī. Dō gratias; *Cæterum Codicibus Bodleianæ Bibliothecæ* (LAVD. D. 113.) *& Collegii Orielenſis Oxon reperitur hujuſmodi Inſcriptio* EXPL EXPOSITIO BAEDANI PRBI IN EPISTVLA IVDAE APOSTOLI. AMEN. *Joannes etiam Mabillonius, Vet. Analect. Tom.* 4. *pag.* 521. *profert* Epitaphium Beati Bedani Presbyteri, *à Lutingo ejus Diſcipulo compoſitum, cujus Initium hoc eſt:*

Hoc Chriſti famuli BEDANI membra ſepulcro, *&c.*

Quem quidem Bedanum eundem eſſe cum Beda Presbytero ſeniore probat Mabillonius ex libro Bedæ Venerabilis de Vita S. Cuthberti. cap. 37. *Ut verbo dicam, ex his tantum non conſtat, ſcriptoribus Saxonicis morem fuiſſe Nominibus propriis ut & communibus Emphatice poſitis, in* A *finitis, Terminationem Latinam* NVS *adjicere; ad id, ut arbitror, adducti, quod in Obliquis Terminantur in* N, *ut* BEDA, BEDAN; *prout docetur in D. Hickeſii Gram. Anglo-Sax. cap. II. R. IV. & ſubjectis Exemplis ulterius probatur,* viz. Abban-ðun, Acran-mynſtep, Æðan-ðun, Affan-ðun, Baccancelð, Baðan-byrig, Baðecan-pylla, Baðan-ceaſtep, Beanðan-ig, Bebban-burh, Bedan-forð, Bedan-heafde, Boran-ham, Brabban-æ, Cneccan-forð, Cyppan-ham, Exan-ceaſtep, Eaxan-muð, Feðan-leag, Fullan-ham, Grantan-brycge, Hean-byrig, Huntanðune, Menan-tune, Natan leag, Norðan-hymbran, Olan-ige, Ottan-forð, Pedridan-muð, Pincan-heal, Scuffan-halch, Seccan-ðun, Taman-peorð-ege, Tinan-muð, Vestan-pudu, Vibban-ðun, Vicgan-beorche, Vintan-ceaſtep, *cum innumeris aliis, quæ in legendis bonis Autoribus occurrunt.*

onginneð inſiht vel ætearnniſ æfter
XXIV. INCIPIT ARGVMENTVM SECVNDVM

Ioh̄.
IOHANNEM.

ðe godſpellenë an oſ ðeig-
Incip. IOHANNES EVANGELISTA VNVS EX DISCI-

num Godeſ
PVLIS Dī.

onginnaſ ſonueaſtð meſcunga æfter
XXV. INCIPIVNT CAPITULA SECVNDVM

iohan̄.
IOHANNEM. (*numero* 45, *cum interlineari versione Dano-Saxonica.*)

XXVI. *De Lectione in Natali S. Petri.*

XXVII. *Index dierum festorum, in quibus Lectiones desumptæ ex Evang. S. Joannis.*

XXVIII. *Imago* D. *Joannis juvenili specie nitens, quasi meditans de iis quæ in volumine explicato legerat, cum hoc titulo* O AGIOS IOHANNES. *volitante Aquila, quæ librum unguibus tenet, cum hac inscriptione* Imago aequilae.

XXIX. *Imago Crucis, perinde ac superiores, elaboratissima.*

onginneð godſpel æfter Iohan̄.
XXX. INCIPIT EVANGELIVM SECVNDVM IOHAN.

interlineata versione Dano-Sax. (*quæ maxima ex parte litteris miniatis scribitur*) *insignitum.*

De hujus Codicis scriptoribus, cum quoad S. Textum, tum quoad interlineatam versionem, pluribus pridem scripserunt doctissimi viri Joannes Seldenus, Thomas Mareschallus, & nuperrime D. Thomas Smithus in sua Cottonianæ Bibliothecæ Historia & Synopsi. Quorum auctoritate & exemplo fretus, ego quoque, de iisdem scriptoribus verba quædam facere, haud absre fore spero. Animadvertat ergo lector eruditus, quod ad calcem Evangelii secundum D. Matthæum, exarata est hæc notula manu Aldredi: ðu luſigende God gemÿne ðu Eaðſtið. ⁊ Æðilſalð. ⁊ Billſtið. ⁊ Alðred peccatoſ. ða ſeoſepo mið Gode ymb-peoſon ðaſ boc. *Ad calcem autem Evangelii D. Joannis, quid quisque eorum in Codice scribendo, ornando, &c. contulit, fusius enarrat idem Aldredus hisce verbis.*

✠ Eaðſtið Biſcop̄ Lindiſfeaſnenſiſ Æccleſiæ. he ðiſ Boc auſat æt ſtuma Gode ⁊ ſcē Cuðbeſhte ⁊ allum ðæm Hálgum gimænelice. ða ðe in eolande ſint. ⁊ Eðilualð Lindiſfeaſn-eolondinga biſc̄. hit *uta [*hic errore Aldredi uta videtur scriptum pro innan.*] giðnÿde ⁊ gibelde ſua he uel cuðæ. ⁊ Billſtið ſe Oncſæ he giſmioðade ða gihſino ða ðe utan on ſint. ⁊ hit gihſinade mið Golde ⁊ mið gimmum æt mið Sulſtne oſen gÿldeð ſaconleaſ ſeh. ⁊ (*scripta fuit vox* ic, *& deinde abrasa*) Alðred Pſbſ̄ indignuſ et miſerrimuſ mið Godeſ ſultume ⁊ ſcī Cuðbeſhteſ hit oſen-gloeſade on Engliſc. ⁊ hine gihamaði mið ðæm ſtim ðælum. Matheuſ ðæl Gode ⁊ ſcē Cuðbeſhti. Marc̄ ðæl ðæm Biſc̄. ⁊ Lucaſ ðæl ðæm hioſode ⁊ æhtuoſa ſeolſtneſ mið to inlade. ⁊ ſcī Ioh̄ ðæl ſoſ hine ſeolſne (*i.* ſoſ hiſ ſaule) ⁊ ſeoueſ oſa ſeolſtneſ mið Gode and ſcī Cuðbeſhti. ſte he hæbbe ondſong ðeſh Godeſ milſæ on heoſnum. ſeel ⁊ ſib on eoſðo ſoſðgeong ⁊ giðÿngo. uiſdom ⁊ ſnÿttio ðeſh ſcī Cuðbeſhteſ eaſnunga.

✠ Eaðſtið. OEðilualð. Billſtið. Alðred. hoc euange, Dō ⁊ Cuðbeſhto conſtruxeſunt. vel oſnaueſunt.

His patet, S. Eadfridum *octavum Lindisfarnensis Ecclesiæ Antistitem sacrum Textum propria manu descripsisse. Idque quidem tam egregie, ut hic Codex plane ut incomparabile Calligraphiæ Anglo-Saxonum Specimen, dignissimus est, qui in omne ævum servetur. Codicem descriptum illuminavit, principes litteras effinxit, ac imagines plures S. Crucis & Evangelistarum improbo plane labore delineavit & depinxit* S. Æthelwaldus *qui in sedem Lindisfarnensem Eadfrido successit.* Bilfridus *quoque Anachoreta Codicem scriptum ac inluminatum tegmine argenteo, deaurato, gemmisque pretiosis exornavit.* Aldredus *denique Presbyter totum librum versione Dano-Saxonica Boreali glossavit; qui nonnunquam etiam adnotatiunculas suas ad quædam loca præsertim in Evang. D. Matthæi margini adscripsit. Horum virorum nomina (ob tam insignia beneficia ut verisimile est) inserta reperi in Registro Benefactorum Dunelmensis Ecclesiæ (de quo paullo supra) litteris aureis & argenteis descripta.*

Quod tempora attinet in quibus floruerunt hi præstantes viri, notandum est, non omnes in eodem seculo simul vixisse. Etenim S. Eadfridus *in Episcopum Lindisfarnensem consecratus fuit, circa A D.* 688. *quo tandem diem suum obeunte,* S. Æthelwaldus *ad eandem sedem promotus est circa A. D.* 721. *ante quem annum necesse est ut liber à S. Eadfrido scriberetur. Cæterum, si multifaria negotia spectemus, quibus ut par est credere, Eadfridus factus Episcopus impediretur, fas esset conjicere, illum adhuc monachum, tantum opus,* S. Cuthberto *vivente & forsan hortante adgressum fuisse; saltem circa annum Dom.* 686. *Secundum quem computum mille annorum vetustas hujus Codicis Latino Textui adjudicanda est. De* Aldredi *ætate nihil certi habeo quod dicam. Ex dialecto autem Glossæ, & Manu in qua scripta est, illum circa tempora Ælfredi Regis Octingentis abhinc annis, floruisse existimo.*

Hic igitur est ille Codex de quo mentionem fecit Turgotus (MS. *Cotton.* FAVSTINA A.5.) *& ex eo,* Simeon Dunelmensis *cum aliis ejusdem Ecclesiæ Historicis, quorum scripta etiamnum servantur in Bibliothecis Bodleiana & Cottoniana. Turgoti verba jam dudum in medium protulerunt laudati viri cl. Joannes Seldenus & Thomas Smithus, quæ tamen describere Lectoris gratia placet.* Qua tempestate dum navis (*quam Monachi Lindisfarnenses, ut evitarent Danos, conscendebant, cum Reliquiis, S. Cuthberti corpore, libris sacris,* &c.) verteretur in latera, cadens ex ea textus Evangeliorum, auro gemmisque perornatus, in maris ferebatur profunda ----- Itaque pergentes ad mare, multo quam consueverat, longius recessisse conspiciunt, & tribus vel eo amplius milliariis gradientes, ipsum Sanctum Evangeliorum Codicem reperiunt: qui ita forinsecus gemmis & auro sui decorem, ita intrinsecus, literis & foliis priorem præferebat incorruptionem, ac si ab aqua minime tactus fuisset. ----- Porro liber memoratus in hac ecclesia quæ corpus ipsius Sancti Patris (*Cuthberti*) habere meruit, usque hodie servatur, in quo nullum omnino ut diximus per aquam læsionis signum monstratur. Quare plane & ipsius S. Cuthberti & ipsorum quoque meritis qui ipsius libri auctores extiterant, gestum creditur, Eadfridi videlicet venerandæ memoriæ Episcopi, qui hunc in honorem Beati Cuthberti manu propria scripserat. Successoris quoque ejusdem venerabilis Ethelwoldi qui auro gemmisque perornari jusserat. Sancti etiam Bilfridi Anachoritæ, qui vota jubentis, manu artifici prosecultus, egregium opus composuerat. Erat enim in aurificii arte præcipuus. Hii pariter amore dilecti Deo Confessoris & Pontificis ferventes, suam ergo ipsum devotionem posteris omnibus innotescendam, hoc opere reliquerunt. *Quæ verba recitantur in Historia minori Dunelmensis Eccles.* MS. *Cotton.* CLAVD D. 4. *fol.* 18. *omissa tamen mentione Bilfridi Anachoretæ: è regione vero in Margine hanc scripsit nonnemo adnotatiunculam.* Quod Eadfridus & Ethelwoldus Episcopi, Textum Evangeliorum

rum S. Cuthberti, qui nunc eſt inter reliquias Dunelmenſ. fecerunt. *Codex autem, in qua habetur hæc Nota, me judice, ſcripta fuit regnante Henrico Angl. R.VI.*

Turgotus ut ex ſupradictis patet affirmat quod in Codice nullum per aquam læſionis ſignum monſtratur, *quin eum litteris & foliis priorem prætuliſſe incorruptionem, ac ſi ab aqua minime tactus fuiſſet. Ego autem Codicem diligenter evolvens haud pauca ſigna quæ eum ab aqua læſum fuiſſe oſtendunt obſervavi. Quos locos Codicis aqua vitiatos, ſi excipias, in cæteris, videas membr. tam perpolitas atramentum etiamnum tam nigrum & nitens, ac ſi ſeptem ſolum ab hinc annis ſcriptus fuiſſet. Qui quidem ſplendor & nitor Codd. Anglo-Saxonicorum antiquiſſ. bonitati atramenti maxima ex parte, meo judicio tribuendus eſt. nuſpiam enim vidi quempiam codicem antiquis Litteris, ſive Græcis, ſive Romanis, ſive Copticis, Syriaciſve, ſive Hebraicis, aut Arabicis, ſive denique Gallicis, Germanicis, aut Longobardicis, exaratum qui perinde ac ſcripta Anglo-Saxonica, priſtinum adhuc retinent ſuum nitorem. Neque vero à me ſolo hoc eſt obſervatum: nam in vitæ S. Cuthberti, Codd.* MSS. *Bodl. & Cotton. ſic dicit antiquus ejus Auctor.* Hunc (*S Cuthbertum puerum*) beatus Boiſilus pro inſita illi puritate ac pia intentione, præ cæteris dilexit, & ſcripturarum ſcientia erudivit. Sicut in hac Eccleſia (*Dunelmenſi*) ſervatus Codex (*Evangelii S. Johannis, ſeptem quaternionibus conſtans*) in quo eo (*Boiſilo*) docente, ipſe (*Cuthbertus*) didicerat, per tanta annorum curricula, priſca novitate ac decore mirabilis, hodieque demonſtrat.

Specimen denique Verſionis hujus Codicis Dano-Saxonicæ ab Aldredo Presbytero ſcriptæ, hoc in loco proferre placuit,

vel ðu bıſt vel ın heoſnaſ
ƿaðeƿ uƿen ðu aƿð ın heoſnu̅ ƿıe ge-
✠ Pater Noſter qui es ın coelıs Scí-

halgud noma ðın
ƿıcetur nomen tuum

to cýmeð ƿıc ðın
Adveniat Regnum tuum

ƿıe ƿıllo ðın ƿuæ ıſ ın heoſne ȝ ın eorða
Fiat uoluntaſ tua sicut ın caelo et ın terra

hlaf uſeƿne oſeƿ ƿıſtlic ſel uſ
Panem noſtrum supersubstantialem da nobis

to dæȝ
hodie

ȝ f̄ ȝef uſ ſcýlda uſƿa ſuæ ue f̄-
Et demitte nobis debita noſtra sicut nos di-

ȝeſon ſcýldȝum uſum
mittimuſ debitoribus noſtris

ȝ ne ınlæd uſıh ın coſtunȝe
Et ne inducas nos in temtationem

ah ȝefƿıȝ uſıch ſƿo̅ ýfle.
Sed libera nos a malo.

Quæ quidem verſio Dominicæ Orationis Dano-Saxonica habetur impreſſa, in duobus Libris Anglicis, altero Gulielmi Camdeni, cui Titulus. Remains. *Edit. Lond. an. 1629. pag. 19. Altero Johannis Wilkinſii Ceſtriencis Epiſcopi, cui titulus,* **an Eſſay towards a Real Character.** *p. 7.*

Fol. 1. b. I. *Excerpta ex libro Geneſeos, ſic*

Incip. On anȝynne ȝeſceop God heoſonan ȝ eoƿðan.

Fol. 21. *Habetur hæc Rubrica.* Heƿ ſputelað þæſ ælmihtigan Godeſ mildheoƿtnyſſ. ȝ hýſ pundƿa. hu he Abƿaham ȝeceaſ ȝ hıſ bletſunga him ſealde ȝ hýſ oſſpƿınȝe.

Fol. 54. *Habetur hæc Rubrica* Her Cydde God Ælmihtig Hys Mildheortnysse Ðe He Abrahame Behet On Iosepe Abrahames Ofsprincge.

Liber autem Geneſeos his verbis

Expl. Ioſep ſoȝþ-feƿde þa he þæſ an hund ƿıntƿa ȝ ten ƿıntƿe. ȝ hine man bebýrıȝde mid pýrıtȝemanȝe. he þæſ ȝelæd on hıſ ſtope oþ Egýpta lande.

Fol. 73, b. II. *Excerpta ex libro Exodi ſic*

Incip. Ðıſ ƿınd Iſƿahela beaƿna naman. þe mid Iacobe ſoƿon on Egýpta-land.
Expl. Se þe þýncþ on þam ſeoſoþam dæȝe. ſý he oſſlaȝen. ne on æleȝe nan ſýn on ðam dæȝe.

Fol. 106, b. III. Her Ongynð Se Ðridde Boc Ðe Is Genemned On Ebreïs Vmecra. ȝ Leviticvs On Grecisc. ȝ Ministerialis On Leden. Ðæt Is Ðenvng-Boc On Englïs. Forðan Ðe Ðæra Sacerda Ðenvnga Synd Ðær On Aſritene.

Incip. Dnihten clýpode to Moýſe on þæne halgan ƿuſtðunȝ ſtope.
Expl. Ðıſ ſýnd ða Bebodu. ȝ Domaſ. ȝ Laȝa ðe Dnihten ȝeſette betƿux him ȝ Iſƿahela ſolce on Sinai dune.

Fol. 112. IV. Her Ongynð Seo Boc Ðe Is Genemned On Ebreisc Valedaber Ðæt Is On Leden Nvmervs. And On Englisc Getel. Forðan Ðe Israhela Bearn Ƿæron On Ðære Getealde.

Incip. Dnihten ſpƿæc ſitodlice to Moýſe on Sinai dune on ðæne halgan ſtope.
Expl. Hı comen to ðam lande. ȝ mid Iſƿahela beaƿnum þone eaƿð ȝeeodon. ȝ him betſýnan dældon. ſƿa ſƿa him dihte Iofue.

Fol. 129, b. V. Her Ongynð Seo Boc Ðe Is Genemned On Ebreisc Helle Adabarim. And On Grecisc Devteronomivm. ȝ On Leden Secvnda Lex. ȝ On Englisc Seo Æftre Æ.

Incip. Ðıſ ſýnd ða poȝ ðe Moýſeſ ſpƿæc to eallum Iſƿahela ſolce. beȝeondan lorðane.
Expl. ȝ ealle ða ſtƿanȝan mihta. ȝ ða miclan ƿundƿa þe Moýſeſ poȝhte ætſoƿan Iſƿahela ſolc.

Fol. 141, b. VI. *Liber Joſue ſic*

Incip. Hıt þæſ ȝeƿorðen æftep Moýſeſ ſoȝðıðe Dnihtneſ ðeoƿan.
Expl. Hı bebýrıȝdon on Sichem on þæſ landeſ dæle ðe Iacob bohte æt Emoreſ ſunum Sichemeſ fæðep. ȝ hıt þæſ ȝehloten to Ioſepeſ beaƿna lande.

Quod Cod. hunc attinet videtur ſcriptus paullo ante Conquiſitionem Angliæ, per totum illuſtratur Iconibus Hiſtoricis, rudiori tamen manu delineatis. quam plurimis in locis, manu recentiori, inſignitur Adnotationibus Hiſtoricis Latinis, nonnulliſque Saxonicis ex Joſe-

Clavdivs. B. 4. *Cod. membr. fol. min. in quo continentur, Excerpta Hiſtorica ex Pentateucho Moiſis, atque ex libro Joſue, Saxonicè, & ab Ælfrico Deflorature Æthelwardo Aldermanno (uti ex Codice Bidleianæ Bibliothecæ Laudino conſtet) dedicata. Folium hu-*

pho, Methodio, &c. *Monumentum pietatis majorum nostrorum sane spectabile?*

TIBERIVS. A. 13. *Codex membr. in Octavo grandiori, in quo continetur Registrum Chartarum, cum libro Terrarum quas possidebat* Ecclesia Wigornienſis, *haud multo post Conquæstum Angliæ Scriptum. Ex his Cartis, eas tantum recenseo, quæ Saxonicè scribuntur, aut saltem Terminos terrarum Saxonice exhibent, omissis reliquis.*

I. fol. 1, b.

II. fol. 3. *Dimissio sive Carta Dimissionis terrarum Berhtwulfo Regi in quinque dierum hominum spatium, per Alhunum Episcopum cum ejus familia in* Ƿeogeꝑna *civitate. A. D.* 849. *Indict.* 12. *in loco qui nomi natur* æt Glenne.

III. fol. 6, b.

IV. fol. 9. *De terris* æt Bꝑemeꝑgꝑaran *quas Heaberhto Episcopo dedit Ceoluffus Rex, Saxonicè.*

V. fol. 16. *Donatio* xxx *Cassatorum in* Tꝑeðingctun, *Mildredo Antistiti & Eccles. Wig. per Eanberhtum, Uhtredum, & Adredum, Regulos Huicciorum.*

VI. fol. 20. *Instrumentum Saxonicè scriptum de* neðbaðe *duarum Navium ex portu Londinensi, quam Æthelvaldus* (Merciorum Rex) *dedit Milredo Episcopo & Monasterio S. Petri in Wigornia.*

VII. fol. 23. *Donatio* 15 *manss. id est Vici qui nominatur* Timbingctun *ad Monasterium* æt Clife (id est, Ƿenðlesclife) *per Aldredum Subregulum Huicciorum.*

VIII. fol. 27. *Termini terrarum* æt Eastun *quas Utelo Episcopo & Eccles. S. Mariæ concessit Æthelbaldus Merciorum Rex. Saxonicè.*

IX. fol. 28, b. *Donatio* VI *manss.* æt Beꝑhtanpellan, *&* VIII *manss.* æt Ƿatlinetune, *&* VI *hominum cum omni prole & stirpe eorum, Eccles. Wigornienſi per Æthelredum Ducem & Patricium Merciorum. A. D.* 880. *Indict.* 5.

X. fol. 30, b. *Instrumentum super renovatione Libri sive Cartæ de* 5 *manentibus quæ nominantur* Eatun; *quam ab Eadwardo Rege Æthelredo Duce & Æthelflæda, &c. impetrabat Wigfrithus Episcopus. A. D.* 900. *Indict.* 7. *Saxonicè.*

XI. fol. 32. b. *Carta Venditionis* x *manentium in* Huiccepuðu *Heaberhto Episcopo, per Beorhtwulfum R. Merciorum. A. D.* 841. *Regis* 3. *Indict.* 3.

XII. fol. 33. *Termini* XL *Hidarum Ofclaci. Saxonicè.*

XIII. fol. 34. *Donatio terrarum quæ pertinent ad Villam quæ vocatur* WIKAN, *Mildredo Pontifici, per Offam Regem Merciorum.* (*Termini exhibentur cum Latinè tum Saxonicè.*)

XIV. fol. 39. *Dimissio* v *Cassatorum juxta fluvium* Cunicglae, *Leppæ Comiti per Wilfrithum Episc. Wigorn.*

XV. fol. 42. *Donatio* v *manent. hoc est, vici qui nuncupatur* æt Ductune, *&* v, æt Eꝑig *Monasterio Wigorn. per Offam Regem Anglorum.*

XVI. fol. 43.

XVII. fol. 50. *Carta Æthelredi Ducis Merciorum, quâ Monasterium* æt Bencleа *reddit ab omnibus Vectigalibus immune, à Monachis* 12 *Hidis Terræ* æt Stoce, *cum* 30 *Mancusis Auri pro hac immunitate solutis. Insuper, pretio* 60 *Mancusarum purissimi Auri,* 12 *Hidas* æt Stoce *dimittit Cynulfo Ceolubti filio & 2 Hæredibus, ita ut in eorum Defunctorum Jus, sedes Episcopalis quæ est Wigorniæ succederet. A. D.* 883. *Indict.* 1. *Saxonicè.*

XVIII. fol. 53. *Donatio Terrarum* æt Auꝑtan, *Ecclesiæ Wigornienſi, per Æthelstanum Regem. A. D.* 929. *An. Reg.* 6.

XIX. fol. 56. *Instrumentum Saxonice Scriptum, de Reconciliatione sive Concordia facta in Concilio apud* Saltꝑic, *super terris quibusdam* æt Soppanbýꝑg, *quas tandem Eadnotho* (40 *mancusis acceptis*) *dedit in æternam hæreditatem Werfrithus Episcopus Wigornienſis cum consensu Monachorum ejusdem Ecclesiæ: ea lege ut quotannis solveret Eadnothus* 15 *solidos clari Redditus D. Episcopo.*

XX. fol. 57. *Dimissio* 3 *manss.* æt Biꝑceoper ꝑtoce, Æþelꝑeꝑð *Militi,* (*pro trium hominum diebus*) *per Oswaldum Archipræsulem. A. D.* 984.

XXI. fol. 58. *Dimissio* 2 *manss.* æt Stoce Æþelꝑeaꝑð *ministro, & duobus heredibus, per Oswaldum Præsulem, A. D.* 969. *An. Pontif.* 9.

XXII. fol. 59, b. *Dimissio* 1 *manss.* æt Icenantune Æþelꝑeaꝑð *ministro, & duobus hæredibus, per Oswaldum Præsulem, A D.* 967. *A. P.* 8.

XXIII. fol. 60. *Dimissio* 2 *manss.* æt Icenantune Ƿulgaꝑð *Ministro & duobus hæredibus, per Oswaldum Huuicciorum Præsulem. A. D.* 967.

XXIV. fol. 60, b. *Dimissio unius Hidæ* on Cumtune, *& alterius* on Meꝑꝑce, *Æthelmæro cuidam & duobus hæredibus, per Oswaldum Archiepiscopum, cum Consensu Monachorum Wigornienſis Ecclesiæ: pro qua quidem Dimissione solvebat Æthelmærus* 2 *libras Candidioris Argenti, cum* 30 *Ovibus & earum Agnis,* 4 *Bobus,* 2 *Vaccis, & uno Equo.* Saxonicè.

XXV. fol. 61, b. *Dimissio* 1 *manss* æt Heoꝑtꝑoꝺ, Æþelnoðð *Ministro & duobus hæredibus, per Oswoldum Præsulem. A. D.* 963.

XXVI. fol. 63. *Dimissio* 1 *manss.* æt Coðanhꝑýcce, Ælꝼꝑico *ministro & duobus hæredibus, per Oswoldum Præsulem. A. D.* 963.

XXVII. fol. 63, b. *Dimissio* 1 *manss.* æt Cloptune Ƿulꝼgaꝑo *Clerico & duobus hæredibus, per Oswoldum Hpicciorum Archiepũm. A. D.* 985.

XXVIII. fol. 64, b. *Dimissio* 1 *manss.* in Batenhale Ƿulꝼgaꝑo *Clerico & duobus Cleronomis, per Oswaldum Præsulem. A. D.* 969.

XXIX. fol. 65, b. *Dimissio unius Hidæ terræ* æt Ƿitlea *Wulfaro Presbytero, & duobus hæredibus, per Oswaldum Archiepiscopum cum consensu Eadwardi Anglorum Regis, & Ælfheri Ducis Merciorum, & Monachorum Wigornienſis Ecclesiæ. Saxonicè.*

XXX. fol. 66. *Dimissio* 3 *Hidarum* æt Bꝑaðingc cotan, *& unius Virgatæ terræ* æt Genen, *cum aliis terris cuidam Presbytero, nomine Godingco, & duobus Hæredibus: per Oswaldum Archiepiscopum, cum Consensu Æthelredi Anglorum Regis, & Æfrici Aldermanni & Monasterii Wigornienſis. Saxonicè.*

XXXI. fol. 67. *Dimissio unius Virgatæ terræ* at Genen, *cuidam Presbytero nomine* Ƿulꝼheah *& duobus hæredibus, per Oswaldum Archiepiscopum, cum Consensu Eadwardi Anglorum Regis, & Ælfheri Merciorum*

ciorum Ducis, & Conventus Wigornienſis. Saxonicè.

XXXII. fol. 67, b. *Dimiſſio* v *manſſ.* æt Ƿeſtlæge Ƿulfgaro *Clerico & duobus Hæredibus, per Oſwoldum Archipræſulem. A D.* 980.

XXXIII. fol. 68, b. *Dimiſſ.* II *manſſ.* in Beonetlæge Eadmæro *miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwaldum, A. D.* 962.

XXXIV. fol. 69. *Dimiſſio* VI *manſſ.* in Uptun *Cynelmo miniſtro & duobus hæredibus, per Oſwaldum Epiſcopum. A. D.* 962.

XXXV. fol. 70. *Dimiſſio* v *manſſ. in tribus locis Oſulfo fratri ſuo & duobus heredibus per Oſwoldum Prælatum.*

XXXVI. fol. 71. *Dimiſſio* I *manſ.* æt Smitan Æþelnoðo *miniſtro & binis hæred. per Oſwaldum Archi-Præſ. A. D.* 978.

XXXVII. fol. 72. *Dimiſſio unius Hidæ terræ* æt Hỳmeltune, *cuidam Famulo nomine Wulfgeato & duobus hæredibus, per Oſwoldum Archiepiſcopum cum conſenſu Eadwardi Anglorum Regis, & Ælfheri Mercio um ducis et monachorum cætus Eccleſiæ Wigornienſis. Saxonicè.*

XXXVIII. fol. 72, b. *Dimiſſio* III *manſſ.* in Ƿulfþintune Eaðrigo *conſanguineo ſuo &* Ƿulfgiuu *Conjugi ejus, & duobus hæredibus, per Oſwoldum Eboracenſem Archiep. & Wigornienſ. Epiſc. A D.* 984. *A.R. Æthelredi* 5.

XXXIX. fol 73, b. *Dimiſſio* I *manſ.* æt Cuðinclea *Brihtlafo miniſtro & duobus Hæred. per Oſwaldum Archiepiſcopum A. D.* 974.

XL. fol. 74. *Dimiſſio* 4 *manſ.* in Hỳtintun, *Gardulfo Conſanguineo ſuo & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem, A. D.* 989.

XLI. fol. 75. *Dimiſſio* 4 *manſ.* in Ƿitleah, *Eadmero Miniſtro & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Præſulem, A. D.* 969.

XLII. fol. 75, b. *Dimiſſio* 2 *manſ. & dimid.* in Oððuncalea & æt Lafegn, *Cynethegno cuidam, & duobus Cleronomis per Oſwolduin Antiſtitem Hwicciorum. A. D.* 943.

XLIII. fol. 76, b. *Dimiſſio* I *manſ.* in Ðeoſetanhỳl Ælfſeaðo *fideli & duobus Cleronomis per Oſwaldum Præſulem, A. D.* 969.

XLIV. fol. 77, b. *Dimiſſio* 2 *Hidarum & 60 Acrarum terræ* æt Ƿulfningctun *cuidam Famulo nomine Æthelwoldo & duobus Hæredibus; per Oſwoldum Archiepiſcopum, cum Conſenſu Eadwardi Anglorum Regis, & Ælfheri Ducis Merciorum, & Monachorum Wigornienſis Eccleſiæ. A. D.* 977. *die Natalis Domini. Saxonicè.*

XLV. fol. 79. *Dimiſſio* v *manſſ.* æt Coðeſtune, *Uulfeaho fideli et duobus Cleronomis, per Oſwoldum Archipræſulem. A. D.* 977.

XLVI. fol. 80. *Dimiſſio* 3 *Hidarum terræ quæ nominantur* Hinðe hlep, *cuidam fœminæ Nomine Ælfhildæ et duobus heredibus, per Oſwaldum Epiſcopum, cum conſenſu Eadgari Anglorum Regis, et Ælfheri Merciorum Ducis, et Familiæ Monachorum Wigornienſis Eccleſiæ. A. D.* 966. *in die Natalis Domini. Saxonicè.*

XLVII. fol. 80, b. *Dimiſſio* I *manſ.* æt Hỳtanlince. *Brihtmæro Miniſtro et duobus Hæredibus, per Oſwaldum Præſulem. A. D.* 969.

XLVIII. fol 81, b. *Dimiſſio dimid. manſ.* in Heoſtanbỳrig Leofrino *amico et duobus Hæredibus, per Oſwaldum Wigorn. Epiſcopum. A. D.* 985.

XLIX. fol. 82. *Dimiſſio* II *manſſ.* æt Bradanbeorghe ȝ æt Holenſeyten *Ælfwino nepoti ſuo, per Oſwaldum Wiogurniæ urbis Antiſtitem. A. D.* 988.

L. fol. 82, b. *Dimiſſio* III *manſſ.* in Ƿaſſeburne *Wynſigo Monacho et duobus Cleronomis, per Oſwoldum, Archipræſulem. A. D.* 977.

LI. fol. 83. *Dimiſſio* I *manſ.* æt Rỳðemæne leage, *Æthelmundo miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwoldum Archipræſulem, A. D.* 978.

LII. fol. 83, b. *Dimiſſio - - - - - - Hidarum in duabus villis, ſc.* in Teottingctun ȝ Ælfrigeſtun *Miniſtro cuidam nomine Oſulf, et duobus Hæredibus, &c. per Oſwoldum Epiſcopum, cum Conſenſu Eadgari Regis Anglorum, et Ælfheri Merciorum Ducis, et Monachorum Eccleſiæ Wigornienſis. Saxonicè.*

LIII. fol. 84. *Dimiſſio* I *manſ* in Reoðemæneleage, *Eadmæro Miniſtro et duobus Hæredibus, per Oſwoldum Præſulem, A D.* 963.

LIV. fol. 84. b. *Inſtrumentum partim Latinè partim Sax. ſcriptum, quo Oſwaldus (4 libris acceptis) cum licentia et Conſenſu Monachorum Wigornenſis Eccleſiæ, dimittit duobus fratribus Beorhnægo et Byrhſtano, et hæredibus eorum, &c. 2 hidas terrarum* on Montune. *A. D.* 990. *Indict.* 3.

LV. fol. 85. *Dimiſſio* v *manſſ.* in Cnomman, *Cynelmo miniſtro & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Præſulem. A. D.* 969.

LVI. fol. 86. *Dimiſſio* III *manſſ. duobus in locis, Hehſtano Miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwaldum Antiſtitem. A. D.* 967.

LVII. fol. 88. *Dimiſſio* 3 *Hidarum terræ* æt Ðonnðune *Æthelſtano Miniſtro ſuo, & duobus Hæredibus, per Oſwoldum Epiſcopum, cum Conſenſu Eadgari Regis Anglorum, Ælfheri Ducis Merciorum, & Monachorum Wigornienſis Eccleſiæ. An. Dom.* 963. *Saxonicè,*

LVIII. fol 89. *Dimiſſio* XL *agrorum* in Huneſhom, *Leofenatho militi, & duobus Hæredibus, per Eadulfum Archipræſulem. A. D.* 996.

LIX. fol. 89, b. *Dimiſſio* v *manſſ.* æt Tiðelminctune *Ælfweardo fideli & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem. A. D.* 977.

LX. fol. 90. *Dimiſſio* II *manſſ.* æt Blacepellan, *Ælfnotho miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwaldum Archipræſulem. A. D.* 978.

LXI. fol. 91. *Dimiſſio* 2 *Hidarum terræ* on Tæðinctun, (*pro termino duorum hominum vitæ*) *& unius Hidæ* æt Niðeboldan, *Miniſtro ſuo fideli nomine Eadric, & uni hæredi, per Oſwaldum Archiepiſcopum cum Conſenſu Monachorum Eccleſiæ Wigornienſis. A. D.* 991. *Saxonicè.*

LII. fol. 93. *Dimiſſio* III *manſſ.* æt Cliffolda, *Æthelwardo Miniſtro per Oſwaldum Epiſc. Wigorn. & Archipræſ. Eboracenſ. A. D.* 988.

LXIII. fol. 94. *Dimiſſio* II *manſſ.* æt Cliffolda, *Wihtelmo Miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwaldum Epiſcopum. A. D.* 966.

LXIV. fol. 94, b. *Dimiſſio* VII *manſſ.* æt Tiðinctune *Ætheleardo fideli & duobus Hæredibus, per Oſwaldum Hwicciorum Epiſcopum. A. D.* 969.

LXV. fol. 95. *Dimiſſio* v *manſſ.* in Tıbantun *Eadrico miniſtro & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem. A. D.* 985.

LXVI. fol. 96. *Dimiſſio* III *manſſ.* in Tıbıngctun *Eadrico miniſtro et duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem. A. D.* 977.

LXVII. fol. 96, b. *Dimiſſio* III *manſſ. in tribus locis Eadrico compatri ſuo, et duobus Cleronomis, per Oſwoldum Antiſtitem. A. D.* 966.

LXVIII. fol. 98. *Dimiſſio* IV *manſſ. et dimid.* æt Longanbune, *Byrnrico fideli et duobus Cleronomis, per Oſwaldum Præſulem. A. D.* 969.

LXIX. fol. 99. *Dimiſſio* III *manſſ.* in Degileſſopb, *Æthelſtano ſuo carnaliter fratri et duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem. An. Dom.* 989. *Indict.* 7.

LXX. fol. 100. *Dimiſſio* VIII *manſſ.* in Eoplangelabe, Ealhſtano *fideli, per Oſwaldum Præſulem, A.D* 969.

LXXI. fol. 101. *Dimiſſio* IV *Manſſ. in duobus locis*, ſulſpıco *et duobus Cleronomis, per Oſwaldum Antiſtitem, A. D.* 963.

LXXII. fol. 107, b. *Donatio* XXXIII *Caſſatorum* in Scottanıt, *Eccleſiæ Wigorn. per Offam Regem Merciorum.*

LXXIII. fol. 110, b. *Dimiſſio* VI *Caſſatt.* æt Stoce, Eabmepo *Miniſtro et duobus Hæredibus, per Oſwoldum Præſulem. A. D.* 967.

LXXIV. fol. 113. *Termini terrarum* in ſıbıanbune, *Saxonicè.*

LXXV. fol. 114. *Homilia Saxonica ſine Titulo, in al. autem Cod. inſcribitur* De Initio Creatvræ. & ſic

Incip. Adam ſe æneſt man pæſ geſceapen on neopixna pange. ⁊ ſop hiſ ſylfes ſynnum panan adpæfed on baſ ppæc populb. (*eandem vid. ſupra. p.* 130)

LXXVI. fol. 115, b. *Termini terrarum* æt Cliue. *Sax.*

LXXVII. fol. 116. *Termini terrarum* in Penſeaxan. *Saxonicè.*

LXXVIII. fol. 118. Incipit Codicellvs Possessionvm Hvivs (*Wigornienſis*) Æcclæ. Qvalit Primitvs Dō Et Scæ Mariæ A Religiosis Hominibvs Donatæ. Et Postmodv Ab Iniqvis Qvædam Sī Inivste Vi Sive Fravde Ablatæ.

Codicillum (*ut dicitur*) *cum ſequentibus ſcripſit Hemmingus monachus Eccleſiæ Wigornienſis Sub-prior. Cujus Præfationem* (*fol.* 138, *b.*) *lectu digniſſimam totam hic exhibeo.*

Hvnc Libellvm De Possessionibvs Hvivs Nrī Monasterii ego Hemmingus Monachuſ & Sacerdoſ quamuſ indignuſ & conſeruuſ ſeruorum dī habitantium in Monaſterio ſcæ dī genetricıſ Mariæ. ſito in urbe quæ Anglice Vuigornaceaſter nominatur. multorum hominum & maximi Domini Wlstani Epī. piiſſimi patriſ nrī edoctuſ relatione et corroboratuſ auctoritate. quædam etiam ex nrā memoria ipſemet quibuſ aut interfui aut quæ nrā ætate facta ſunt intermiſcui. utpote de t̄riſ quaſ Francigeni inuaſerunt quæ omnia tanto certiuſ dico quanto ea nrā memoria recolit facta ea maxime intentione compoſui. ut poſteriſ nrīs clareſceret quæ et quantæ poſſeſſioneſ t̄ rarum ditioni huiuſ Monaſterii adiacere ad uictum dumtaxat ſeruorum Dī Monachorum uidelicet iure deberent. quamque iniuſte ui et doliſ ſpoliati hiſ carem̃uſ. Quid uero utilitatiſ hoc meo labore exerceatur. dei pietaſ meliuſ nouit cui totum committo. quantum tam̄ ad meā attinet diſpoſitionem. Hec eſt. ut ſiquando Dī grā concedente cor Regiſ iuſtitia qua nunc marceſcet conſolidetur. Lexque quæ nunc iniuſtiſ Principibuſ confuſa eſt iuſtitia fulciente ſtabilietur. Sciat ſiue Epſ̄ ſiue Decanuſ uel aliquiſ Prælatuſ huiuſ Monaſterii dum tempuſ aptum inuenerit quomodo eaſ proclamet. quomodo eaſ expetat. ne ignorantiæ nebuliſ abſconſæ penituſ ex memoria deleantur. Cognitiſ enim cauſiſ. perſoniſ. et temporibuſ quibuſ aut per quoſ quoue modo ipſe t̄ræ uel Poſſeſſioneſ à Monaſterii dominatione ablatæ ſint. ſatiſ meliuſ et conueniuſ quilibet earum proclamator. et ad iuſ Monaſterii quo iuſte ſuppetere deberent. ſtrenuuſ & iuſtuſ exactor ſuam componet oratione. et compoſitam maiori auctoritate diligenter et nominatim ſinguliſ expreſſiſ cauſis. perſoniſ. temporibuſ fulcire præualet proclamationem. Nouerit aut ſtudioſuſ Lector me hoc opuſ non mea p̄ ſumptione ſed plurimorum rogatu. maxime tam̄ ipſiuſ reuerentiſſimi patriſ nrī iam dicti et ſepe nominandi Domni uidelicet Wlstani Epī iuſſione incepiſſe. cuiuſ orationibuſ ſuffultuſ. ueraciter credo ad finem uſque me perduxiſſe. Solebat nā q; int̄ iocunda ammonitioniſ ſuæ colloquia quæ nobiſcum ut piuſ Pat̄ frequenter habere delectabatur. non quidē me ſolum expreſſo nomine. ſed cunctoſ frs̄ quos forte caſuſ ſibi p̄ ſentaverat pigritiæ et deſidiæ arguere. cur noſ otio torpenteſ. reſ p̄ cedenti ſiue nrō tempore geſtaſ. de Poſſeſſionibuſ duntaxat Ecclæ nræ nollemuſ litteriſ commendare. cū noſ et plura oculiſ nrīs facta uidiſſemuſ. et ipſe utpote cur uenerandæ ſenectutiſ et c niciæ multa poſſet recolere. quæ plurimorum n̄ erant recondita memoriæ. Aiebat etiam non minimum poſteritatiſ nræ temporibuſ ſi litterali memoriæ commendaretur. hinc Monaſterio euenire poſſe Deo donante proficuum. ſicut è contrario. ſi negligeretur. accideret damnum. dū nulluſ ſupereſſet qui memoria recolere poſſet aut ei ætati rerum geſtarum ueritatem uel ordinem narrare noſſet. Hiſ ſiquidem adhortationibuſ plurimum inſtigatus. ad poſtremum etiam eiuſ præcepto conſtrictuſ. et auctoritate corroboratuſ. hoc opuſ aggredi ſum exorſuſ. in iubentiſ magiſ orationibuſ quam in propriiſ uiribuſ confiſuſ. Erat namq; idem Reuerentiſſimuſ Pater nr̄ licet ſcla riū rerū minime cupiduſ. huiuſ Monaſterii plurimum ſtudenſ ſemper utilitatibuſ. et ne ſua ut quorundam p̄ deceſſorum ſuorum negligentia com̄iſſa ſibi Ecclīā damnum aliqō poſteriſ temporibuſ pateretur. pro poſſe ſuo p̄ cauebat prouiduſ. Unde & ſcrinium Monaſterii coram ſe reſerari fecit. diligenterq; omnia antiquorum Priuilegia et Teſtamenta de poſſeſſionibuſ huiuſ Æcclæ perſcrutatuſ eſt. ne forte cuſtodum negligentia putrefacta. aut iniquorum auaritia forent diſtracta. Cumque ex parte ut putauerat reperiſſet. curauit ſtudioſe et putreſcentia reparare. et quæ iniq; diſtracta fuerant ſtrennue adquirere. adquiſita uero in ſimul congregare. congregataque in duobuſ uoluminibuſ ſtuduit ordinare. In uno quidem ordinauit om̄ia primitiua Teſtam̄ta et Priuilegia in quibuſ manifeſtabatur quomodo uel per quoſ primo t̄rarum Poſſeſſioneſ huic Monaſterio datæ ſint. in altero uero Cyrographa quibuſ beatuſ Oswaldus Archieps̄ cū adiutorio Regiſ Ædgari terraſ iniuſte à uiriſ potentibuſ. aliquanto tempore poſſeſſaſ. ditioni Æcclæ attitulauit. eaſque regali auctoritate et Senatorum conſenſu. et Principum patriæ teſtimonio data unicuique Cirographi cautione. poſt duorum uel trium heredum tempora iuri Æcclæ abſq; contradictione reddendaſ. Cirographorum etiam exemplaribuſ in Scrinio Scæ Æcclæ ob Teſtimonium collocatiſ. ſuiſ ſcriptiſ Succeſſoribuſ manifeſtauit. Quibuſ ordinatiſ. præcepit cuncta eodem ordine in Bibliotheca ſcæ Æcclæ ſcribi. quatinuſ etiamſi ut aſſolet contingeret qō aliqua negligentia Teſtimentaleſ Scedulæ perderentur. earum exemplaria ſaltem inibi conſcripta. nullatenuſ obliuioni traderentur. Hoc quoque iuxta uelle et imperium ſuum patrato. præcepit adhuc omnia Priuilegia et Cirographa t̄rarum

rum quæ proprie ad uictum Monachorum pertinent. ſeparatim ex hiſ congregari. eaque ſimiliter in duobuſ uoluminibuſ eodem ordine adunari. qō in hoc codicello eiuſ ut prædixi imperio pro modulo meæ paruitatiſ ſtudioſuſ lector feciſſe me animaduertere poteſt. Depō cor ergo ut ſi cui hic paruitatiſ meæ labor cordi ſedet. orationiſ mercedem mihi peccatori impendere non deneget ſi cui uero diſpiicet aut ſuperfluum iudicat. ſciat me non faſtidioſiſ et deſidioſiſ. ſed ſerenuiſ et ſtudioſiſ laboraſſe. eiſque qui pro Scæ Matriſ Æcclæ proficuo et augmentatione non ſolum ſtrenue certare. uerum etiam ſi neceſſe erit et ſemet ipſoſ impendere non dubitant hoc opuſ ſacraſſe. Annuat queſo omnipotenſ Deuſ ut Scæ Æcclæ honor et poteſtaſ iugiter creſcat et augmentetur ad laudem dnī nrī Ihū Xpī. qui cū patre et ſpū ſcō uiuit et regnat Dſ in ſclā ſclōrum. Amen.

LXXIX. f.152. *Termini terrarum juxta* Mýðan,&c. *Saxonicè.*

LXXX. fol. 153. *Carta Athelredi Merciorum Ducis, de* x *Manentt.* in Maynanchiue, *conceſſa Cuthulfo Miniſtro Regis* (*Burhredi.*)

LXXXI. fol. 154. *De* I *Hida terræ* æt Bnaðepaſſan, *quam contulit Monaſt. Wigornienſi Offa Rex Merciorum A. D* 589. (lege 789.) *Annoque Reg.* 31.

LXXXII. fol.155. *Donatio* VI *Caſſat.* in Uſepebpeoðun *cum duabus villulis* Cantuapetun uidelicet ⁊ Peonedoc. *Monaſterio Wigornienſi, per Ceoluulfum Merciorum Regem. A. D.* 875.

LXXXIII. fol. 156. *Donatio* V *Caſſat.* að Fepꝛetnatune, &c. *Monaſterio Wigornienſi, per Eadwi Regem nutu Dei Angul-Sæxna, & Northanhumbrorum Imperatorem, Paganorum Gubernatorem, Breotonumque Propugnatorem. Caraxata in Cirnaceaſtre. A. D.* 956. *An. Reg.* 1.

LXXXIV. fol. 157, b. *Donatio* I *manſ.* in Scipanac, *Monaſterio Wigorn, per Wihburhgam viduam.*

LXXXV. fol. 158. *Confirmatio libertatum terrarum Monaſt Wigorn. per Ceonwlfum Merciorum Regem. A. D.* 816. *Indict.* 9. *Anno Regni* 20.

LXXXVI. *Termini terrarum* in halhegan ⁊ Pontepðic. *Saxonicè.*

LXXXVII. fol. 159. *Termini Nemoris cujuſdam prope* Hpambpocep-ꝛopða. *Saxonicè.*

LXXXVIII. fol. 159,b *Donatio* XV *Caſſat.* in Cnihtatun Neopanham. *atque* Eapðulfertun, *Monaſt. Wigornienſi, per Wilferthum & Conjugem ſuam Altam.*

LXXXIX. fol. 161. *Donatio* V *manentt.* in Cpohlea, *Monaſt. Wigorn. per Berhtwlfum Regem Merciorum.*

XC. fol.162. *Termini terrarum ad* Sceppæꝛtune. *Sax.*

XCI. fol. 162, b. *Termini terrarum* að Hepefopðtune. *Saxonicè.*

XCII. *Ibid. Termini* V *hidarum*, að Tiðelmintune. *Saxonicè.*

XCIII. *Ibid. Termini terrarum* að Codeꝛtune. *Sax.*

XCIV. *Ibid. Termini* V *hidarum*, að Cpomban. *Sax.*

XCV. fol. 163. *Termini terrarum* að Lapepna. *Sax.*

XCVI. *Ibid. Termini Terrarum* að Cloptune. *Sax.*

XCVII. fol. 163, b. *Termini terrarum* að Coððanhpýcge. *Saxonicè.*

XCVIII. *Ibid. Termini terrarum* að Hpýðmæpleage. *Saxonicè.*

XCIX. *Ibid. Termini Terrarum aliarum* að Hpýðmæpleage. *Saxonicè.*

C. fol. 164, b. *Termini Terrarum* að Witleage. *Sax.*

CI. *Ibid. Termini terrarum aliarum* að Witleage. *Sax.*

CII. *Ibid. Termini terrarum* að Beonetleage. *Sax.*

CIII. *Ibid. Termini terrarum* að Salopappan. *Sax.*

CIV. fol. 165. *Termini terrarum* að Salopappan. *Sax.*

CV. *Ibid. Termini* V *hidarum* aðꝼepepleage. *Sax.*

CVI. fol. 165, b. *Termini terrarum* að Hpitanline. *Saxonicè.*

CVII. *Ib. Termini terrarum* að Heopotlanbýpig. *Sax.*

CVIII. *Ibid. Termini terrarum* að Smitan. *Saxonicè.*

CIX. *Ibid. Termini terrarum* að Oðdingelea. *Sax.*

CX. fol. 166. *Termini terrarum* að Hýmeltune. *Sax.*

CXI. *Ibid. Termini terrarum aliarum* að Hýmeltune. *Sax.*

CXII. fol. 166, b. *Termini terrarum* að Bnaðigeotan. *Saxonicè.*

CXIII. fol. 167. *Termini terrarum* að Pipian. *Sax.*

CXIV. *Ibid. Termini terrarum aliarum* að Pipian. *Saxonicè.*

CXV. fol. 167,b. *Termini terrarum* æt Cuðilea. *Sax.*

CXVI. *Ibid. Termini* IV *hidarum* æt Hpitintune. *Sax.*

CXVII. *Ib. Termini* III *hidarum* að Ꝼulfpintune. *Sax.*

CXVIII. fol.168. *Termini terrarum aliarum* að Ꝼulfpinctune. *Saxonicè.*

CXIX. *Ibid. Termini terrarum aliarum* að Ꝼulfepingtune. *Sax.*

CXX. *Ibid. Termini* II *hidarum* æt Penedoc. *Sax.*

CXXI. fol.168, b. *Termini* III. *hidarum* æt Aetune. *Saxonicè.*

CXXII. fol, 169. *Termini terrarum* að Týpðebicgan. *Saxonicè.*

CXXIII. *Ibid. Termini terrarum* að Teoðingtune. *Saxonicè.*

CXXIV. fol 173 *Donatio* 2 *manſſ.* æt Suðtune ⁊ æt Bicanmepꝛce. *Brihtnotho Miniſtro per Eadgarum Regem. A. D.* 967. *Indict.* 10. *Regni vero* 13.

CXXV. fol. 175,b. *Donatio* V *manentt.* æt Ductun. ⁊ V. æt Eꝛig, *Monaſterio Wigorn. per Offam Regem Anglorum.*

CXXVI. fol. 176, b. *Donatio* V *Caſſatt.* æt Eatun *Monaſt. Wigorn. per Æthelſtanum R. Anglorum. A. D.* 929. *A. Reg.* 6.

CXXVII. fol. 182. *Compotus ſummarum auri quas Monachi Wigornienſes Willhelmo Conquæſtori ſolvebant, ad quas quidem ſolvendas, ſupellectilium ſuorum pretioſorum quicquid aureum erat vendebant aut oppignorabant.*

CXXVIII. fol. 185, b. Hep gepꝛutelaðhu Wlꝛtan ꝺ. becom to Biꝛcoppice. *Saxonicè.*

CXXIX. fol. 187, b. De Dvabvs Villis Scilicet Wlfordilea Et Blacawælla Qvas Leofric Comes Et Godgiva Cometissa Monasterio Wigorniensi Contvlervnt. *Sax. & Latinè.*

CXXX. f. 189. *Donatio* II *manentt.* ab Seccerlea, *quam* Ulfpapdilea *Ruricolæ etiam nominant. Monaſt. Wigorn. per Burhredum R. Merciorum. A. D.* 866. *Indict. V decima.*

CXXXI. fol. 190. *Donatio* II *hidarum* ab Cullachre, *Monaſt. Wigorn. per Willelmum R. Angl. A D.* 1067.

CXXXII. fol. 190, b. *Donatio* I *Caſſati* ab Dunhamrtÿde, *Monaſt. Wigorn. per Kenulfum R. Merciorum. A D.* 814.

CXXXIII. fol. 191. *Donatio* III *Caſſatt.* ab Gnimanlea, *Monaſt. Wigorn. per Beorhtuulfum R. Merciorum. A. D.* 851, *An. Regni* 13.

CXXXIV. fol. 192. *Donatio* XV *hidarum quæ* Alfertun *nominatur, Monaſt. Wigorn. per Wlfſtanum Epiſcopum Wigornienſem. A D.* 1089. *Indict.* 12.

CXXXV. fol. 196, b. *Dimiſſio terrarum aliquot Fulquio de Horſlega, per Radulfum Priorem Wigornienſis Eccleſiæ.* (*Termini ſcribuntur Normanno-Sax.*)

CXXXVI. fol. 199. *Donatio terrarum* æt Auſtan, *Monaſt. Wigorn. per Æthelſtanum Regem. A D.* 929. *An. Reg.* 6.

CXXXVII. fol 200. *Donatio terrarum in* II *locis, Monaſt. Wigorn. per Æthelredum Ducem Merciorum. A. D.* 880. *Indict.* 5.

CXXXVIII. fol. 202. *Donatio* XL. *Caſſatt.* in Readanoran. *Monaſt. Wigorn. per Offam Regem Anglorum. A D.* 759. *Indict.* 12. *in Menſe Febr.*

Diplomatum & aliorum Inſtrumentorum, quæ temporibus Regum Anglo-Saxonum confecta fuerint, Collectio in Libro grandi Chartaceo qui inſcribitur AVGVSTVS II. *in quo etiam, cum veris & genuinis Inſtrumentis, haud pauca falſa fictitia & Corrupta reperiuntur quæ Cenſura notavimus.*

1. Donatio terræ in TENID quæ appellatur UUESTANEE, Bercualdo, ſuoque Monaſterio, per Hlotharium Regem Cantuariorum, cum conſenſu Archiepiſcopi Theodori & Ædrici filii fratris ſui (*i. e. ejuſdem Hlotharii.*) Actum in civitate RECUULF, in menſe Maio, Indict. 7. (*i. e. A.D* 679.) Eodem die dedit aliam terram in STURIA eodem Abbati, & quo major fides huic Chartulæ adhiberetur, illam roboravit Signo Crucis ✠ quod manu ſua dipinxerit, cæteris adſtantibns idem facientibus. De quo Ritu & conſuetudine hoc tantum in loco lectorem monere viſum eſt. (Hæc Charta litteris Majuſculis ſcribitur.)

2. Donatio x caſſatorum venerando Comiti ſuo Cyniberhtte, ad conſtruendum cœnubium in provincia cui ab antiquis nomen inditum eſt HUSMERAE, juxta fluvium vocabulo STUR. per Aethilbaltum Regem non ſolum Marcerſium, ſed & omnium provinciarum quæ generali nomine Sut-Angli dicerentur. Donationem autem iſtam ampliavit, ut in Dorſo videre eſt. Hæc Carta litteris quoque Majuſculis exaratur, & olim inſerebatur in Pſalterio illo vetuſtiſſimo quod in hac bibliotheca inſcribitur VESPASIANVS A.I. (vid. D. Tho. Smithi Hiſtor. & Synopſ. Bibl. Cotton. pag. xxxv.) tandem autem D. Rob. Cottono jubente, ex libro Pſalmorum exſcindebatur, & hic una cum plurimis aliis affixa eſt.

3. Donatio IV Caſſatorum juxta Sulmonnerburg fideli ſuo Miniſtro Duddono, per Offam (ſive Offanum, ut inferius in hac Carta) Regem Merciorum. A. D. 779. Indict. 2. anno decennovenali 1. Lunari 17. apud Jorotlafordam. (Carta ſcribitur litteris vetuſtioribus Saxonicis)

4. Carta ſuppoſititia Wlferi Regis Merciorum & Mediterraneorum Anglorum, Auſtralium quoque Regnorum, qua donat Deo & beato Petro & Monaſterio ſuo de Medeſhamſted quamplurimas Villas, terras, Eccleſias, Molendina, Sylvas, Piſcaria, Juriſdictiones, Privilegia, *&c.* A.D. 664. Wlferi Regis Septimo, Deus dedit (*Archiepiſcopo Cant.*) 9. (Carta hæc annis haud abhinc 500, à Monachis Petroburgenſibus dolo malo fuit compilata.)

5. Privilegium Libertatis Monaſterii Perſorenſis Quo illud tam liberum ab omni terrenæ ſervitutis jugo, fecit Eadgarus Rex, quam fuit ſub Prædeceſſore ſuo Coenulfo. Cum recenſione Agrorum ſive terrarum (quorum Termini dantur Saxonicè) qui priſcis moderniſque temporibus, à Regibus & religioſis utriuſque ſexus hominibus conceſſi ſunt. A. D. 972.

6. Epiſtola Godefridi Guigornenſis Archidiaconi ad Alexandrum ſummum Pontificem, de veritate cujuſdam Chartæ (fictitiæ) ad Perſorenſem Eccleſiam ſpectantis, ad quam affigebantur ſigilla tria. Quorum primum fuit illuſtris Regis Ædgari; ſecundum, S. Dunſtani Cantuarienſis. Archiepiſcopi; tertium, Alferi Ducis Merciorum.

7. Carta falſa & fictitia (quadringentis circiter abhinc annis deſcripta) qua Monaſterium quod Badpiceſpurþe (ſive S. Edmundi de Burgo) ab omni dominatione omnium Epiſc. liberum eſſe ſtatuit Cnutus Rex totius Albionis Inſulæ aliarumque nationum plurimarum, qui & alias quoque libertates & privilegia eidem Monaſterio confirmat Latinè & Sax.

8. Carta Uuiglafi Regis Merciorum qua Monaſterium in Heanbÿnig cum omnibus pertinenciis ſuis reddit immune à modicis & magnis cauſis, à notis & ignotis præter Vallis & pontis Conſtructionem. Factum in Cnaeſt A. D. 836. Indict. 14. Regni ſui 7. Notandum, quod ad calcem hujuſce Cartæ Originalis, extat explicatio Saxonica terrarum iliarum quas à ſupradictis gravaminibus immunes reddebat Wiglafus, aliena & recentiori manu ſcripta, quæ etiam nomen Sigredi Ducis inter nomina aliorum Teſtium Cartæ fidem roborantia ſupplebat. Poſt hæc, manu adhuc recentiori, habetur adnotatiuncula cujuſdam Saxonicè ſcripta, qua dicitur ſupradictas terras poſt mortem quorundam virorum ad ſanctum locum nempe ad Coenobium Wigornienſe venturas eſſe.

9. Exemplificatio Conſuetudinum Abbatiæ Eueſhamenſis à Rondulfo Abbate & ejuſdem loci Conventu ſcripta, licentia Innocentii *III* ſummi Pontificis.

10. Carta ſive Inſtrumentum Venditionis & Emptionis; quâ, in Concilio ad locum præclarum oppidumque regale Lundaniæ collecto; pro 126 mancoſis, Uulfredo Archiepiſcopo dedit Coenulfus piiſſimus Rex Merciorum terram 2 Aratrorum quod Appincg-lond nominatur in oppido Regio (Occidentalis Cantiæ) ab incolis Roegingaham nuncupato. Rurſum, ad Oppidum Regis quod ab incolis Feppeham appellatur, terram 2 Aratr. in locis nominatis. ðæt purð-hunincg-lond æt Gnaronaea. Iterum, in Civitate Dorouernia duas poſſeſſiunculas & tertiam dimidiam id eſt ðnidda halfhaga. Et prata duo ad eas pertinentia in orientale parte Stupe fluminis ſita. A.D. 811. Indict. 4. An. Imperii Regis Coenulfi 15. Præſulatus etiam Uulfredi Archi-Pontificis An 6. prid. Kal. Auguſt.

11. Confirmatio Chartarum Veterum Abbatiæ S. Mariæ de Thorneio, quæ hic recitantur per inſpeximus (uti dicunt) per Ricardum *II* Angliæ Regem apud Weſtm. An. Regni ſui 4to. 20 die Decembr.

12. Confirmatio Chartarum Veterum Abbatiæ Elienſis, quæ hic recitantur per Inſpeximus, per Henricum

cum *VI.* Angliæ Regem, apud Weſtmon. 7. Febr. An. Regni ſui ſecundo.

Litera A Reginæ Angliæ ad Magiſtrum R. de Clifford D. Regis Eſchaetorem citra Trentam, qua eum deprecatur, ne Inquiſitionem aliquam faceret de terra quam Prior & Conventus de Mayden-bradelegh habuerunt de dono & excambio D. Johan. de Ripariis in Manerio de Kydememſtre cum advocatione Eccleſiæ prædicti Manerii. Dat. apud Merleberge, 3 die Septembr. Ann. Regni Henrici domini ſui 54.

13. Acta Curiæ Comitatus de terris Wynflædæ, apud Wulfameram, coram Æthelredo Rege, Saxonicè. quæ habentur impreſſa cum Verſione, in D. Georgii Hickeſii Diſſertat. Epiſt pag. 4.

14. Inſtrumentum Venditionis & Emptionis, quo, Ethelmodo Duci terraſ quaſdam ſexcentis Denariis Vendidit Plegredus, Teſtibus & Conſentientibus Ethelwulfo Rege & aliis A. D. 859. Indict. 7.

15. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo terras quaſdam in Dorobernia Ciuitate, *i. e.* ſex virgis in longitudine & 3 virg. in latitud. Eanmundo Amico ſuo, 120 denariis Argenteis, vendidit Cialulfuſ; Teſtibus & Conſentientibus Ætheredo Rege & aliis. A. D. DCCCLXXXVIII. (*i. e.* 888) In dorſo adnotatur, quod Ætheleræ ex Cialulfo emit viam quandam ad terras ſuas ducentem. Saxonicè.

16. Epiſtola Originalis Ualdharii (*Epiſcopi Londinenſis*) Berctualdo totius Brettaniæ gubernacula regenti (*i. e. Archiep. Cantuarienſi*) in qua eum certiorem facit de diſcordiis quæ ortæ ſunt inter Regem Ueſt-Sæxanorum & ſuæ patriæ Regnatores: ad quas quidem determinandas & finiendas in Idus Kalendarum Octobrium, in loco qui dicitur Bnegunt-forð conventuri erunt omnes Reges ambarum Partium, cum Epiſcopis, Abbatibus & Judicibus reliquis: Conſilium igitur petit Waldharius quomodo ſe gerat inter utramque partem, & utrum licentia Berchialdi, huic concilio intereſſet, ſine qua ſe alio ſubterfugere dicit (ſcripta videtur hæc Epiſt. regnante Coenredo Merciorum Rege, *i. e.* circa A.D. 706.)

17. Inſtrumentum de Reconciliatione facta in Concilio in illa famosa loco quæ appellatur Cyningeſtun, in Regione Suðþeginæ, inter Reges Ecgbertum & Æthelwulfum ex una parte, & Ceolnothum Archiepiſc. Cantuarienſem (qui etiam Concilio præſidebat) ex altera. Ibi Reges agrum illum æt Mallingum ad Eccleſiam Chriſti quæ ſita eſt in Dorouernia Civitate certis quibuſdam conditionibus reddebant; quem quidem Agrum primitus à Baldredo Rege eidem Eccleſiæ in fugatu ejus (illegaliter) donatus erat. Hujuſce vero Reconciliationis duo ſcribenda eſſe ſtatuebant exemplaria, quarum alterum haberet Archiepiſcopus cum Telligraphis Eccleſiæ Chriſti, alterum Ecgberhtus & Æthelwlfus Reges cum Hereditatis eorum ſcripturis. Actum An. Dom. 838. Indictione 1. die 4, feria.

NB. Nomina teſtium (in dorſo) ſequitur hujuſmodi Adnotatio. Þro amplione itaq; confirmatione. iteþum aðducta eſt hæc ſceðula coram Æthelwulfum Regem et optimateſ eiuſ in ulla þegali qui appellatuþ Uuiltun. hiſ Teſtibuſ conſentientibuſ et ſubſcribentibuſ quoþum nomina ſubþnænotata ſunt, &c. *Adhuc etiam in dorſo extat hæc Adnotatio*, Anno ab incarnatione Xpi. DCCC.XXXVIIII. Indictione. II. Þrimo uiðelicet anno þegni Æðelwulfi Regiſ. poſt obitum patriſ ſui. factum eſt uenerabile Conciliabulum omniū Epiſcoporum qui eþunt in Auſtþale parte fluminiſ Humbþæ. in loco quæ ðicituþ æt Aſtþum. ibique þro firma ſtabilitate hec eaðem ſceðula aðducta eſt. et cum ſigno Cþuciſ Xpi ab hiſ teſtibuſ þoboþata. quoþum nomina ſubtenþþnænotata cernentibuſ clare pateſcant, *&c.*

In hoc Cod. extat etiam aliud exemplum hujuſce donationis, ad num. 34.

Carta Finalis Concordiæ Saxonice ſcriptæ inter Eadwalam Otheri filiam, & Cynethrytham Ethelmodi Aldormonni Viduam, de terris æt Ceþt quas Ethelmodo legavit Osbearhtus nepos ejus ex fratre, ſi ille Cynethrythæ ſuperſtes foret. Huic Concordiæ Teſtis fuit, cum aliis, Ceolnothus ſupra laudatuſ Archiepiſcopus Cantuarienſis.

18. Donatio 25 Manſorum æt Yceantune Thano ſuo *Cloſie*, per Æthelredum Regem totius Inſulæ. A.D. 1001. Indict. 14.

19. Donatio 12 Manſarum æt Meapham fideli ſuo Miniſtro Ealdulfo, per Æthelſtanum Regem Anglorum & Curagulum totius Bryttanniæ. A.D. 939. Indict. 12. (Termini habentur Saxonicè.)

20. Donatio 5 Caſſatorum æt Nipanham dilectiſſimo ſuo familiariſſimoque monacho, nomine Æuic, per Cneutum Baſileon Angel-Saxonum. (Termini habentur Saxonicè. ſine Anno.)

21. Carta Apographa Willelmi I Regis Anglorum, de Eccleſia S Edmundi de Burgo quam ſuam ſedem Epiſcopalem eſſe debere referebat Arfaſtus Epiſcopus. Balduuinus autem Abbas S. Eadmundi oſtendit (inter alia) Præcepta Canuti & Eadwardi Regum, in quibus à dominatione Epiſcoporum Comitatus illius eccleſiam illam eſſe liberam conceſſerunt. Quare, conſilio Landfranci Arch. Cant. &c. eidem Eccleſiæ confirmat, ut ab Arfaſti Epiſcopi omniumque ſibi per tempora ſuccedentium Epiſcoporum Dominatione, ipſa Eccleſia & villa in qua ſita eſt eadem Eccleſia, ſit libera. Latine & Saxonicè.

22. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, (dorſo vetuſtioris Cartæ inſcriptum, de qua infra, ad num. 24) quo, in Synodali Conciliabulo juxta locum qui dicitur Caelic-hyth, terras illas 200 ſolidis à Coenulfo Rege Merciorum emit Pilheardus Comes, de quibus in interiori ejuſdem membranæ facie mentio facta eſt (*i. e.* ad num. 24.)

23. Deſideratur.

24. Carta Excambii qua Stidberhtae venerabili viro, atque Abbatis cura prædito, terram 30 manentium in Middil-þaexum, betuih Gumenunga-hengat, end Liddinge, dat Offa Rex Merciorum, pro totidem Manentibus in Þichama. A. D. 764. Indict. 5.

25. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, (ab imperita manu ſcriptum) quo vendit Ætheluulfus Rex Occidentalium Saxonum unam Villam cum 24 Iugeribus terræ in Civitate Doroberniæ Ithdano cuidam, (ſeu potius Duddano, ut inferius nuncupatur) IIII (*libris?*) Argenti. A.D. 839. Indict. ... in villa Regia An uuiæ. Huic Cartæ ſubſcripſit etiam Ælfredus Rex Occidentalium Saxonum.

Deinde narratur, quod Lulla emit hoc Inſtrumentum cum ſupradictis terris ab Æthelwaldo coram plurimis teſtibus, conſentiente eodem Rege Ætheluulfo.

Denique, recentiori manu ſequitur Saxonicè quomodo Dunſtanus Archiepiſcopus hoc Inſtrumentum cum parte majori harum Terrarum (ſcil. 14 Jugera) pretio 10 librarum emit ex Uhtlufa & duobus ejus filiis; quas quidem terras ipſe Monaſterio S. Martini donavit.

26. Donatio terrarum quæ appellantur RIDINGAHAAM, BVDINHAAM, DÆCCANHAAM, ANGENLABESHAAM & Campi in Sylva quæ dicitur UUIDMUNDEFELT, Hedilburgæ Abbatiſſæ Monaſterii quod dicitur BEDDANHAAM, per Hodilredum (ſive Oedilrædum, ut inferius ſeipſum vocat) parentem Sebbdum Regis Eaſt-Seaxanorum. Actum Menſe Martioi. Scripta eſt hæc Carta litteris Majuſculis & Vetuſtioribus;

bus: nam Sebbi Rex Orientalium Anglorum qui huic donationi cum Ercenualdo & Haedda Episcopis, &c. subscripsit regnare cœpit circa A. D. 664. & diem suum obiit, A. D. 694. etiam Ercenwaldus factus est Episcopus Londinensis A.D. 675. ac è vivis excessit A. D. 697.

27. Carta (Apographa sexcentis circiter ab hinc annis exarata) qua donare dicitur Offa Rex Merciorum ad Ecclesiam B. Petri ubi dicitur æt Bneodune, terram 10 Manentt. ubi dicitur æt Fenfetfelda. ⁊ æt Coftune 5 Cassatt. tantundem æt Fneodan-hole, cum Sylva quæ eisdem terris adjacet. A. D. 730.

28. Concessio libertatis Episcopatus Cridiensis Ecclesiæ, ut sit perpetualiter tutus atque munitus ab omnibus secularibus servitutibus, fiscis Regalibus, tributis majoribus, & minoribus, atq; Expeditionalibus videlicet taxationibus omniū rerum, nisi sola Expeditione & Arcis munitione. Pro qua quidem Concessione dedit Eadulfus Episcopus Cridiensis Æthelstano Regi 60 libras Argenti. Actum A,D 933. Indict. 6.

29. Excerptum ex Carta Æthelbaldi Regis Merciorum, qua donat terram 7 Manentium in provincia Midelsexorum, in Regione quæ dicitur Geddingef, Comiti suo Withredo Conjugiq; ejus Ansithæ.

30. Donatio 20 Mansorum æt Cuþeneſ-dune cuidam Comiti, nomine Ælfhere, per Eadwigum inlustrem Anglorum Regem, cæterarumque Gentium in circuitu persistentium Gubernatorem & Rectorem. A. D. 956. Indict. 14. Imperii sui. 1. (Termini habentur Saxonicè.)

31. Testamentum Thurstani cujusdam Saxonicè scriptum, quo terras suas æt Fimbirce post mortem suam, Ecclesiæ Christi Cantuariæ, legavit, &c. Teste Eadwerdo Rege & Confessore, cum multis aliis primariis viris.

32. Carta sive Testamentum Godrici Cognomento æt Bunnan de terris suis æt Offaham, *&c.* Saxonicè factum tempore R. Edwardi Confessoris.

33. Fragmentum Inquisitionis (ut videtur,) de terris quamplurimis in Comitatu Cantiæ, facta tempore Willelmi Conquæstoris.

34. Instrumentum Reconciliationis inter Ecgberhtum & Ætheluulfum Reges, & Ceolnothum Archiepiscopum Cantuariensem, ejusdem Tenoris cum illo qui in hoc Cod. insignitur num. 17. Notandum quoque, hoc in Cod. post num. 24 extare & tertium Hujusce Reconciliationis Exemplum; verum istud à dictis Regibus non est confirmatum propter Errorem quendam scriptoris, qui illa quæ sua culpa omisit post subsci iptiones Testium inseruit.

35. Carta Regis Æthelredi, qua (rogante Uulfgaro Abbate) Confirmat Abbatiæ Abbandunensi libertates ejusdem & Privilegia, & Terras ab eodem Monasterio injuste ablatas reddit. Actum A. D. 993. Indict. 6. Regni 17. die 16 Kalendarum Augustarum, in Oratorio Vici qui usitato Giuingaham nominari solet. Notandum, quod in hac Carta, Nomina Regum & B. V. Mariæ, fere semper alieno & atramento magis nigro scribuntur, sicut & nomen Wulffigi Schirburnensis Episcopi, cum nonnullis S Crucis signis. Nam quædam ex his signis formantur Atramento alio: pars quoque signorum Crucis longe maxima desideratur, cum plurimis Nominibus testium, quibus inserendis vacua destinebantur spatia. Quibus animadversis, num inter Originales, seu potius inter Apographas Cartas, hæc merito recensenda sit, viderint docti.

36. Donatio 22 Cassatorum in Rimetuda Abbandunensi Ecclesiæ, per Eadgarum totius Brittanniæ Gubernatorem & Rectorem. A. D. 961. (Termini terrarum scribuntur Saxonicè.)

37. Restitutio Terrarum Wulfrici, sc. Æscesbupuh. ⁊ Denicef þýrð. Gafanforo. Cifanlea. Stanmere. Ceadelanfýrð. Boxoran. Bennanham. Fýrtingaf. Ticcebupnan, Steddanham. Tullingtun. Pæccingaf. Puningaf. Nitimbre. quæ ei ob cujusdam Offensaculi causa interdicta fuerant, per Eadgarum Regem; cui, causa hujus libertatis, dedit Wulfricus præfato Regi 120 Mancusas auri probatissimi. A. D. 960.

38. Donatio 15 Mansarum æt Middeltune familiarissimo suo Ælfwino, per Eadwigum Regem Anglorum. A D. 956 Indict. 14. Imperii sui 1. (Termini habentur, Saxonicè.)

Testamentum Badanothi filii Beottæ de terris suis, quas ab Ætheluulfo Rege (Occidentalium Saxonum) emerat. Saxonicè. Inter testes, primus est Ceolnothus Arch. Cant. vid. inferius. ad num. 55. (Hoc Testamentum habetur impressum à D. Hickesio, Differt. Epist. pag. 54.)

39. Donatio 5 Cassatorum in loco qui dicitur Tademæntun, cuidam Ministro nomine Brihtric, per Eadwigum Regem & Primicerium totius Albionis. A. D. 956. Indict. 14. Regni autem 1. (Termini habentur Saxonicè.)

40. Instrumentum Commutationis, quo Eadredus Rex Anglorum dat 18 Mansas æt Felegforda cuidam fideli nomine Uuulfrico, pro quadam terra quæ sita est in Cornubiö, ubi ruricolæ illius Pagi barbarico nomine appellant Pendýfig. A. D. 949. Indict. 7. Termini habentur Saxonice.

41. Donatio 16 Cassatorum æt Anningadun Optimati suo Eadmundo, per Eadwigum egregium Angul-Saxonum Basileum, ceterarumque plebium hinc inde habitantium. A. D. 956. Indict. 14. Termini habentur Saxonicè.

Fragmentum Donationis 12 Cassatorum, (quorum Termini habentur Saxonicè) factæ in uilla Regia quæ appellatur Uuultun. A. D. 854. Indict. 1. die secundo quo Pascha celebratur.

42. Instrumentum Commutationis, quo dat Uulfredus Archiepiscopus Cantuariensis terram 3 Aratrorum in regione Eorterpege, quæ inibi ab incolis Folcuuiningf-lond dicitur: cum ruriculo unius Aratri on Býrig; & quinto Aratro quod Dunpalingf-lond dicitur, Familiæ Ecclesiæ Christi Cantuar, pro terra quatuor Aratrorum æt bupnan: quam terram totam jamdudum Aldhun quidam Comes venerabilis, propinquus Domni Jaemberhti Archiep. Familiæ (Ecclesiæ Christi Cantuar.) donaverit: Illamque terram Ecgberhtus Rex (Cantiæ) Aldhuno conscribendo dederat, sed post eo (postea) Rex Offa prædictam terram ab illa Familia abstulit; videlicet, quasi non liceret Ecgberhto Agros hereditario Jure scribere. Dein beate memoriæ Æthelhead Archiepiscopus, à Rege Offa adquirere studuit illam terram cum integra libertate ad Christi Ecclesiam, *&c.* Actum est autem hoc, anno Dom. Incarn. 811. Indict. enim. 4. Imperii autem Coenuulfi Regis 15. Anno Præsulatus autem Fulfredi Archiepisc. 6. Die undecimo Kal. Maias; in loco præclaro in Civitate Dorovernia. Regnante domino sine fine, Amen. (Vid. infra ad num. 50.)

43. Charta (Apographa) qua donat Athelredus tocius Albionis Imperator duas Mansas & dimidiam in Dumbeltune Ministro suo Wlfrico. A. D. 995. Indict. 8. Annoque Regni ejus 17.

44. Carta litterarum Patentium R. Eadweardi Confessoris, de libertatibus & privilegiis Abbatiæ S. Edmundi de Burgo. Saxonicè.

45. Di-

45. Literæ ſive Bulla Eugenii ſummi Pontificis ad Gervaſium Weſtmonaſterii Abbatem, qua omnia Privilegia, & Cartas ejuſdem Abbatiæ confirmat, *&c.* Datum, trans Tiberium per manus Roberti S. Romanæ Eccleſiæ Presbyteri Cardinalis & Cancellarii, 8 Idus Martii, Indict. 9. Incarnationis Dominicæ Anno 1145. Pontificatus vero Domni Eugenii 3 Papæ Anno 2.

46. Charta magna libertatum Angliæ, conceſſa ab Henrico III, apud Weſtm. XI die Febr. Anno Reni ſui 36. pro qua quidem conceſſione & donatione Libertatum iſtarum, & aliarum Contentarum in Carta ſua de Libertatibus Foreſtæ, Archiepiſcopi, Epiſcopi, Abbates, Priores, Comites, Barones, Milites, & libere Tenentes, & omnes de Regno ſuo dederunt quindecimam partem mobilium ſuorum.

47. Inſtrumentum Saxonicè ſcriptum (æquè vetuſtum ac Teſtamentum Badanothi, cui teſtis fuit Ceolnothus Arch. Cant.) quo ſtatuit Ealhburga quæ reddi quotannis ſive ſolvi deberent Monachis Eccleſiæ Chriſti Cantuar. ex terris in Bunnan.
Sequitur Adnotatio de 100 Denariis quo ſingulis annis ſolvere iiſdem Monachis, ex terris ſuis juſſit Ealawynnæ filiæ ſuæ Ealhherus.

48. Carta litterarum Patentium Willelmi Regis II, qua notum facit ſe conceſſiſſe & Præcepto patris ſui dediſſe Eccleſiæ S. Martini de Bello, & Monachis ibidem Deo ſervientibus, unum Manerium quod vocatur Bromham. Actum apud Wintoniam.

49. Carta litterarum Patentium Willelmi I Regis Anglorum confirmans libertates & Privilegia Eccleſiæ Weſtmonaſterienſis. A. D. 1081. Regni ſui 15. Indict. 4. (Carta ſuſpecta.)

50. Donatio terræ 4 Aratrorum æt Burnan in Occidentali parte Beorahamey Sanctæ Familiæ Eccleſiæ Chriſti, per Aedilheardum Metropolitanæ Civitatis in Dorobernia Archiepiſcopum. (Hanc prænominatam terram quidam homo bonus nomine Aldhun, fratribus noſtris ad menſam tradidit: ſed S. Eccleſia Chriſti ſine norma Juſtitiæ, cum rapacitate cujuſdam Regis de ſua terra privata eſt, *&c.*) Actum A. D. 805. Indict. 13.

51. Carta R. Henrici I, qua dat duas Carrucatas terræ Eccleſiæ S. Mariæ de Brellintona & Canonicis Regularibus domino ibidem ſervientibus. Enumerat quoque Donationes aliorum Magnatum. (Hanc Cartam propriarum manuum ſubſcriptionibus firmaverunt ipſe Rex & Primates ejus.)

52. Donatio 26 Caſſatorum Monaſterio Raculfenſi, per Eadredum Regem, Divina gratia totius Albionis Monarcham & Primicerium. A. D. 949. Annoque Regni ejus 4. Subſcriptionem Eadgifæ Regis Genetricis, ſequuntur hæc verba. ✠ Ego Dunſtan inðignuſ Abbaſ. Rege Eaðredo impenante. hanc Domino meo hereditariam kartulam ðictitando conpoſui. et proprijſ digitorum articuliſ perſcripſi. (Termini habentur Saxon.)

53. Carta (Apographa, ſeu potius ſuppoſititia) Eadwardi Regis, qua confirmat Privilegia & libertates Abbatiæ Weſtmonaſterienſis. Datum Kal. Auguſti. anno quinto. regnante ſereniſſimo & glorioſiſſimo Eadwardo - - - - - ab incarnatione autem domini. M.XL V. Indict. 12. Concurr. 7. atque 18 Epact. Lundonie Palatio Regis.

54. Donatio unius Virgatæ terræ in illo loco qui dicitur Be nÿðan ELDDIN, Miniſtro ſuo fideli Ordgaro, per Eadweardum Angul-Saxonum Regem. A. D. 1044. Indict. 12. (Termini habentur Sax.)

55. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis quo 15 Mancuſis Auri acceptis, Badonotho Apparitori ſuo (cujus Teſtamentum habetur ſuperius in hoc Codice) tradit Aeðelwulf gratia dei Rex Occidentalium Saxonum nec non & Cantuariorum, villam unam ab orientale parte muris Dorovernie Civitatis: Octodecimque Jugera, hoc eſt, 6 Jugera ubi nominatur æt Wulfbalðey hlape. Et in auſtrale parte publicæ ſtratæ altera 6. Et in Auſtrale Occidentaleque publicæ ſtratæ ubi appellatur Wueopena ȝet. In Confinioque Deoraningȝ-lonðey 6 Jugera. ſeu etiam tria prata, unà ab orienti fluminis qui dicitur Stur, quæ appellatur Alinȝ-með. alterà quæ nominatur Longan-með, & jacet be Norðanheȝe. tertiä in medio urbanorum pratorum, *&c.* Actum, A. D. 845. Indict. 8. die 2. Feria, 16 Kal. Decemb. in illa famoſa villa quæ dicitur On Wueæ.

56. Inſtrumentum confectum in Synodo qui factus eſt in loco celebri qui vocatur Cloſeſhoaȝ, A. D. 803. Indict. 11. die 4. Idus Octobris. quo pluribus verbis dicitur, quod Offa Rex Merciorum in diebus Jaemberhti Archiepiſcopi, cum maxima fraude, honorem & unitatem ſedis S. Auguſtini Patris noſtri in Dorouernenſi Civitate (*i. e.* Eccleſiæ Chriſti) dividere & diſcindere præſumpſit. & quomodo poſt obitum prædicti Pontificis, Aedelheardus Archiepiſcopus illius ſucceſſor, beatiſſimum Papam Leonem viſitare contigit. Diſciſſionem injuſte factam Archiepiſcopalis ſedis narravit, & ipſe Apoſtolicus Papa ut audivit & intellexit quod injuſte fuiſſet factum, ſtatim in Brittanniam miſit & præcipit ut honor S. Auguſtini ſedis (*i. e.* Eccleſiæ Chriſti) cum omnibus ſuis Parrohhiis integerrime redintegraretur, & honorabili Archiepiſcopo Aedelheardo in patriam pervenienti, per omnia, redderetur; & Coenulfus Rex pius Merciorum ita compleuit cum Senatoribus ſuis. Igitur idem Aedelheardus Archiepiſcopus cum omnibus Epiſcopis ſedi B. Auguſtini (*i e.* Eccleſiæ Chriſti) ſubjectis, præcipit, ut numquam Reges, *&c.* honorem S. Auguſtini & ſuæ Sanctæ ſedis diminuere vel in aliquantula particula dividere præſumpſerit, *&c.* Et ut Archiepiſcopalis ſedes in Liccioſelðenſi Monaſterio numquam habeatur, ex hoc tempore, neque in alio loco aliquo, niſi tantummodo in Dorobernenſi Civitate, ubi Chriſti Eccleſia eſt, & ubi primum in hac Inſula Catholica fides perenituit, & à S. Auguſtino Sacrum baptiſmum celebretur, &c.

57. Donatio 10 Manſarum æt Oſpalðinȝ uillam (ſive ut inferius in hac Carta, Oſpalðinȝtune) cuidam ſanctimoniali uocitatæ Æthelſwithe, per Eadmundum Regem Anglorum. A. D. 940. Indict. 13. Termini habentur Saxonicè.

58. Donatio 30 Manſarum æt Baðanbÿrig. ⁊ to Doðanſcombe. ⁊ to Eſenðune. per Eadmundum Regem Anglorum. A. D. 944. Indict. 2. (Termini habentur Saxonicè.)

59. Teſtamentum Abbæ Vice-comitis Saxonicè, cui ſubſcripſit, cum multis aliis, Cialnothus Archiepiſcopus Cantuarienſis (Hoc Teſtamentum publici juris fecit D. G. Hickeſius, Diſſert. Epiſt. pag. 55.)

In dorſo, habetur Teſtamentum Heregythæ, quæ (ut videtur) fuit Abbæ Vicecomiti Conſanguinea. Sax.

60. Donatio 12 Caſſatorum (Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ Civitatis terris ſubjacentium) in loco quem ſolicolæ æt Deſantune vocitant: facta fideli ſuo Miniſtro Ælfwoldo, per Æthelſtanum totius Britanniæ Regem, A. D. 934. Regni vero ſui, 10. Indict. 7. Epact. 3. Concurrente 2. quinctis Junii Calendis. Luna 11. In Civitate opinatiſſima quæ Wintonceaſter nuncupatur.

61. Donatio 5 Aratrorum in illä loco ubi Farinȝpelle nominatur, in Biciſſitudinem alterius terre hoc eſt æt Meſraham, fideli ſuo Miniſtro Wullafo, per Ethelbearhtum Regem Occidentalium Saxo-

 num.

num. A.D. 858. Indict. 6. (Termini habentur partim Latine, partim Saxonicè.)

62. Carta (ſuppoſititia) Edgari Regis & Baſilei totius Angliæ, qua reddit & concedit ſanctæ Dorobernenſi Eccleſiæ & Monachis ibi ſervientibus Deo, in puram Elemoſynam, Portam & Villam de Sanduuich, eiſdem Monachis olim ablatam, *&c.* in feſto Pentecoſtes, in Civitate Achamanni (*i.e.* Bathonia.)

63. Donatio 2 Caſſatorum æt Clyre, cuidam Optimati nomine Æthelredo, per Eadwardum Regem (& Confeſſorem) Termini habentur Saxonicè.

64. Donatio dimidiæ Manſæ in *Æwi*, cuidam fideli miniſtro nomine Ætheric, per Cnutum Regem totius Albionis cæterarumque gentium triviatim perſiſtentium Baſileum. A.D. 1031. Indict 4. Termini habentur Saxonicè.

65. Finalis Concordia inter Ægelricum & Eadſigum Archiepiſc. Cantuar. (tempore R. Eadwardi Confeſſoris) ſuper terram æt Ceyt, quam Ceolnothus Archiepiſcopus ex Hæletho Thano emerat, & Athelulfus Rex poſtea illi in æternam hæreditatem confirmaverat. Saxonicè.

66. Donatio unius Aratri in provincia Cantuariorum ubi Ulaham nominatur, ſuo fideli miniſtro Ealdhero, per Ethelwulfum Regem Occidentalium Saxonum, nec non & Cantuariorum. A. D. 855. Indict. 1.

67. Donatio 4 Aratrorum æt Scelðeyſ ƿoꝛþa, cum prato 30 Jugerum (certis conditionibus) Eccleſiæ Chriſti in Dorouernia Civitate, per Uulfredum Archiepiſcopum. *i. e.* inter Ann. Dom. 804 & 829. (In hoc Scripto, nulla Teſtium mentio.)

68. Donatio portionis hæreditatis ſuæ, quam Cantigenæ dicunt An Iuclæte, cum 10 ſegetibus æt Tamelanƿyꝛðe, Ordhelmo & Alfwoldo fratribus, per Eadmundum Regem Anglorum, ceterarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernatorem & Rectorem. A. D. 946. Indict. 4. (Termini habentur Saxonicè.)

69. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis quo, 7 libris Auri & Argenti, vendit Coenulfus Rex Merciorum, Wulfredo Archiepiſcopo Cantuarienſi terram unius Aratri in provincia Cantiæ, in loco & in regione quæ dicitur ƿeyꝛtan-ꝑiðde, ubi nominatur Cynincgeſ-cua-Lonð. Actum A. D. 814. Indict. 7. in vico Regali æt Beaƿƿe. die 7. Kal. Decembres.

70. Inſtrumentum Reconciliationis, ſeu potius Emptionis & Venditionis, quo, (accepto Vaſe electi Auri & Argenti, eſtimatum 5 libris & ſemis,) vendidit Ceolwulfus Rex Merciorum ſeu etiam Cantuariorum, Wulfredo Archiepiſcopo terram quandam 60 pedum in longitudine, & 30 in latitudine quæ ſita eſt, in orientali plaga loci illius quæ ante Coenwulf Rex dederat prænominato Pontifici, cum 30 Jugeribus, quorum 25 in arido Campo, & 5 pratis. Actum. A.D. 823. Indict. 1. die vero 7. Kal. Junias. in Villö regali qui dicitur ƿenbuƿgingc-ꝑic.

71. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, pretio 50 mancuſarum in Auro, vendiderunt Burgredus & Æthelſuitha Rex & Regina Anglorum, 5 Manentes ubi appellatur on Upƿƿope, Wulflafo cuidam. A. D. 969. Indict. vero 2. Burgredi autem Regis Regni 17. Termini ſequuntur Saxonicè.

72. Donatio 10 Aratrorum in loco qui dicitur Bỳxlea Wulfredo Archiepiſcopo, per Coenwlfum Regem Merciorum. A. D. 814. Indict. 6. (Termini habentur Saxonicè.)

73. Inſtrumentum confectum A.D. 825. Indict. 3. in Synodali Concilio æt Cloꝛeyhoum, Præſidente Uulfredo Archiepiſcopo Anno 20 Epiſcopatus ſui, ſeu etiam Beornuulfo Rege Merciorum Anno 3 Regni ejus. In quo pluribus verbis oſtenduntur Injuriæ Coenwulfi Regis Merciorum erga Wulfredum Archiep. Cantuarienſem, quem (inter alia facinora ab eo perpetrata) liberis Monaſteriis æt Suðmỳnyꝛtƿe ⁊ æt Ræculfo, omnibus rebus ac poſſeſſionibus quæ ad illa pertinebant, cum violentia ac rapacitate diſpoliavit, &c. Poſtea paternis veſtigiis inhærens Cwoenthrytha Abbatiſſa filia & hæres Coenwlfi Regis, Wulfredum etiam injuriis affecit; quos deinde Beorwlfus Rex inter ſe reconcilians tentavit. Cwoenthrytha tandem inſipientiam ſuam confitetur, & Wulfredo loco terræ 300 Manentium æt Ioꝛneyhomme, reddit terram 100 Manentium in quatuor locis, ſc. æt Heaƿge. Heneꝛneðingloncð. ⁊ æt ƒembalea. ⁊ æt Goððincgȝum. donat quoque Wulfredum Cwoenthrytha agello 4 Manentium æt Heaƿge, & terra 30 Manent. in Provincia Cantiæ, ubi dicitur æt Cumbe, *&c.*

Fragmentum Cartæ Coenwlfi Regis, facta Wulfredo de terris in Aldantune.

74. Donatio 20 Swulungarum terræ æt Stanhamꝛtede Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, per Oſuulfum Aldormannum & Beornthryth conjugem ejus. Sequuntur Ordinationes Wulfredi Archiepiſcopi de iiſdem terris, de Miſſis celebrandis, Eleemoſynis largiendis, *&c.* pro animabus eorum. (Saxonicè, litteris vetuſtioribus.)

75. Carta Litterarum Patentium R. Eadweardi Confeſſoris, de quibuſdam Privilegiis Monachorum S. Eadmundi de Burgo. Saxonicè.

76. Carta Litterarum Patentium ejuſdem Eadwardi Regis, qua notum facit Leoffium Duddæ filium dediſſe unam hidam terræ cum dimidio æt ƒuƿmælea Monaſterio Weſtmonaſterienſi. Saxonicè.

77. Carta (ut videtur fictitia, etſi valde antiqua) qua Sueabrædus Rex Eaſt-Saxonum & Pæogthath, cum licentia Æthelredi Regis, dant 30 Caſſatos in loco qui dicitur Tuican hom, in provincia quæ nuncupatur Miðdel Seaxan, Waldhario Epiſcopo. A. D. 704. Indict. 2. tertia decima die menſis Junii, quod eſt Idus Junii. Donationem autem confirmat non Æthelredus ſed alius, his verbis. ✠ *Ego Coenredus Rex Merciorum hanc terram Waldhario Epiſcopo pro remedio animæ meæ, in dominio donare decrevi, in loco qui dicitur* Tuiccan ham, *libenti animo propria manu crucem infixi.* Sequitur & alia confirmatio eiſdem manu & atramento. ✠ *Ego Ciolred Merco hanc donationem quam ante donavit propinqüs meus Coenrædus Rex, & ego confirmavi in loco* Ancencale, *& ſignum S. Crucis expreſſi.*

78. Donatio bis denarum Manſarum, quod Anglicè dicitur Tƿentiȝ-hiða, æt Meaƿƿætham, cuidam fideliſſimo Miniſtro Oſwig nomine, per Eadredum Regem Anglorum, ceterarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernatorem & Rectorem. A. D. 847. Indict. 5. Termini recitantur Saxonicè.

79. Adnotatiuncula de terris æt Culeꝛonðe, & æt Gỳxeꝛeonðe, quas contulit Thurkytelus Abbatiæ S. Eadmundi de Burgo. Saxonicè.

80. Teſtamentum Ælfrici Epiſcopi, ut videtur, Helmamenſis, tempore Haraldi, Canuti Regis filii, factum. Saxonicè.

81. Carta (Apographa, ſi non annis abhinc 600, dolo malo quorundam Monachorum ficta) qua plurimas terras dat Cædwalla Rex Wiffrido Epiſc. A.D. 680.

82. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, pretio

pretio 30 Mancuſarum, Wulfredo Archiepiſcopo Cant. vendidit Cuthredus Rex Cantiæ, (cum licentia Coenulfi Regis Merciæ) terram duorum Aratrorum quæ à quibuſdam appellantur Campus armentorum, *id eſt*, Hneðna-leah. A. D. 805. Indict. 13. Anno regni ſui 8.

83. Carta (ut videtur Apographa etſi vetuſtiſſima) qua, donat Uuihtredus Rex Cantuariorum terram 4 Aratrorum quæ dicitur Pleȝhelmes-tun, partem quoque terrulæ cujus vocabulum eſt Numininȝ-ȝeta Baſilicæ B. Mariæ Genetricis dei quæ ſita eſt in loco qui dicitur Liminȝæe. Actum, in Menſe Julio, Indictione 13.

84. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, 120 Mancuſis auri puriſſimi acceptis, vendit Eardulfus (Dunelmenſis Epiſcopus) amico ſuo Wighelmo aliquam partem terræ juris ſui, æt Hamme. A. D. 876. Indict. 8.

85. Inſtrumentum Saxonice ſcriptum, de Sandwico, quem quidem portum à Monachis Eccleſiæ Chriſti Cantuar. abſtulit Haroldus Rex, & poſtea eis reſtituit cum omnibus libertatibus & privilegiis, Eadſigo Archiepiſcopo illud impetrante, &c.

86. Donatio terrulæ cujuſdam, *id eſt*, quartæ partis aratri unius juxta Liminee, Sali coquendo accommodæ, Duno Abbati & Presbytero & Eccleſiæ B. Mariæ, cui ſua præfuit ſollicitudo, per Æthelberhtum Regem Cantuariorum. Actum, die vicecima Februarii Menſis, Anno Regni ſui Septimo, Indict. 15. (*i. e. A. D.* 755.) *Dorouerni.*

Notandum, hanc Cartam eſſe interpolatam à Monachis Eccleſiæ Chriſti, aliarum donationum additione & Nominibus quatuor Teſtiũ; quæ aliena manu inſeruntur.

87. Donatio Victus Monachis Eccleſiæ Chriſti, ex terris ſuis æt Munðlinȝham, per Lufam ſive Lubam Ancillam Dei (forte ſanctimonialem) teſte & conſentiente Ceolnotho Archiep. Cantuar. cum aliis. Saxonicè.

88. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, accepto ab Wulfrico Archiepiſcopo Annulo aureo habente 75 Mancuſas, dat ei Ceolwulfus Rex Merciorum vel etiam Cõntwariorum, 5 Aratra in Provinciõ Cantiæ ubi nominatur Mylentun. A.D. 822. Indict. 15. die vero 12. Kal. Octob. in loco Regale qui dicitur Byðictun.

89. Donatio 5 Caſſatorum in Botepelle, in Provincia Middel-Saxanorum, Wulfredo Archiepiſcopo Cantuar. per Wiglafum Regem Merciorum. Anno primo ſecundi Regni ſui, Anno vero Dom. 831. Indict. 9.

90. Donatio unius ſedis in loco qui dicitur S. Martini Eccleſia, & unius modicæ villulæ ad eandem ſedem, ſuo fideli amico Wighelmo Presbytero, per Ethelredum Regem Occidentalium Saxonum, nec non & Cantwariorum A. D. 867. Indict. 15. in Dorobernia Civitate.

91. Charta (Apographa ſive fictitia) qua donat Cenulfus Rex Merciorum & Conjux ejus Cenegitha, terram in Prouintie Cantie, quæ appellata eſt Geðinc ⁊ Fuðutun, Paſtori & Familiæ Eccleſie Chriſti (Cantuar.) Actum. 16 Kal. Auguſti, Indict. 7. Anno regni ſui, 3. (*hoc eſt*, A. D. 799.)

92. Carta Commutationis, qua dat Coenuulfus Rector & Imperator Merciorum Regni, Oſwulfo Duci & Miniſtro ſuo aliquem terram in loco qui vocatur Hnempinȝc-pic, & alio nomine Haſtinȝ-ȝeota, vice alterius terræ quæ dicitur Bobinȝ-ȝeata. Actum Anno ſecundo imperii ſui. (*hoc eſt*, *A.D.* 798.)

93. Sequitur Donatio ejuſdem terræ Eccleſiæ Monaſterii quod dicitur æt Liminȝe, per Oſuulfum Ducem.

94. Donatio unius Aratri & dimidii in loco qui appellatur Culinȝaȝ, fideli ſuo Miniſtro Eaduulfo, per Coenuulfum Regem Merciorum. Actum. A.D. 808. Indict. 15. Anno regni ſui 12. in loco celeberrimo quæ à vulgo vocatur Tomepopðiȝ. 16. Kal. Mai. & eodem die Paſcha celebratur.

95. Apographum Donationis 5 Aratrorum in loco qui dicitur Hehham, Jaenberhto Archiepiſcopo, per Offam Regem Anglorum. *A. D.* 774.

96. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, 3000 denariis ab Æthelnotho Præfecto ſuo acceptis, ei dat Cuthredus Rex Cantuariorum, cum conſenſu Coenuulfi Regis, terram trium Aratrorum, in loco qui dicitur æt Hæȝȳðe-ðorne.

97 Donatio Capturæ Piſcium in Oſtio Fluminis Liminæa, & partis agri in qua ſitum eſt Oratorium S. Martini, cum edibus Piſcatorum; & quartæ partis Aratri circa eundem locum; & alterius partis Juris ſui, ad paſcandum 150 Jumentos, juxta Mariſcum quod dicitur Birȝcopeȝ-uuic, uſque ad ſilbam quæ appellatur Rippet, ad terminos Suth-Saxoniæ, Eccleſiæ B. Virginis Mariæ quæ eſt in Liminaeae, per Æthilberhtum Regem Cantuariorum. *A. D.* 741. Indict. 3.

98. Donatio 150 Jugerum, & ſalicoquendorum juxta Liminae, & in ſilva ubi dicitur Anðpeð, 121 lauſtrorum ad coquendum ſal; Eccleſiæ B Genetricis dei, & Dunno Abbati ſuiſque ſociis in loco qui dicitur Sandtun. *A. D.* 773.

Cartæ, Diplomata, ſeu Inſtrumenta temporibus RR. Anglo-Saxonum confectæ, quæ in Bibliotheca Cottoniana reperiuntur.

In Pixidibvs.

X. Pix. I. *Carta Wlſtani Wigorn. Eccl. Pontificis, quâ donat* XV *Hidas, Quæ Alfeſtun ab incolis nominantur, (quas maximo labore & pecuniæ donatione à Willelmo ſeniore adquiſivit) Monaſt. S. Mariæ in Civitate Wigornienſi, A. D.* M.LXXX.VIIII. *Indict.* XI. *regni Regis Willelmi Junioris* III. *Epiſcopatus vero ejus* XXVII. *Ingreſſionis eorum in Novum Monaſterium quod conſtruxit Epiſcopus in honore ejuſdem dei genitricis primo, die S. Pentecoſtes. Termini terrarum exhibentur Saxonice. ſubſcripſerunt autem huic donationi, inter alios, Thomas Prior cum omni Congregatione Wigornenſis Eccleſiæ, Frithericus Capellanus cum omnibus Clericis Epiſcopi, Vrſo Vicecomes cum omnibus Militibus Vicecomitatus ejus, & Ordricus Dapifer cum omni Curia Epiſcopi. Sigillum quo corroboravit Donationem ſuam ille pientiſſimus Antiſtes ab aliqua impia & ſacrilega manu nuper exſcinditur.*

Pix. IIII.

I. *Donatio trium Aratrorum ad meridianam plagam Civitatis quæ dicitur* Hrofeſceſter, *Viro venerabili Beornmodo Epiſcopo, per* Coenpulfum *Merciorum Regem. Poſtea vero, in vacuo ſpatio inter Cartam et nomina Teſtium ſcripſit alius hæc verba* Aðiectiȝ Denbeȝȝ in commune ȝaltu. Otanhỳȝȝt. et Fnaecinȝhỳȝȝt. Sceonfeȝȝtebe. Cnantabỳnaȝ. Fihthenincralaðto. et haeȝelbaen. *Denique, poſt nomina Teſtium ſcripta cernuntur, æmula ſed alienâ plane manu, hæc verba,* ✠ Scȝipta eȝt autem haec kaȝtula Anno ðominicae Incaȝnationiȝ ðccc.xi. Indictione. iiii. hiȝ teȝtibuȝ Conȝentientibuȝ et ȝubȝcȝibentibuȝ. (*V. Text. Roffenſ.* MS. *fol.* 136, *b.*)

II. *Donatio unius Navis ſive vectigalis Regi quod debitum fuit in portu Londonæ, Alwlfo Epiſcopo Eccleſiæque beati Andreæ Apoſtoli quam gubernaberit, per Aethilbald Regem Merciorum. Act. Memſe Septembrio die Indic.* II. *Anno Regni* XVII. (*Vid. Text. Roffenſ. fol.* 120, b.)

In Dorſo habetur Confirmatio ejuſdem, à Beorhtwlfo Merciorum Rege in vico regali Werburgewic.

III. *Donatio quatuor aratrorum in loco qui dicitur* Snodðinglanð ȝ æt holanbeorȝe, *devotiſſimo Epiſcopo ſuo Beornmodo per Ecgbearhtum Regem, cum conſenſu dilectiſſimi filii ſui Æthelwulfi Regis. A. D.* DCCC.XXXVIII. *Indict.* I. (*Carta ſuſpecta, &, ut videtur, ab interpolatore Cartæ ſuperioris* N°. I *exarata. Vid. Text. Roffenſ. fol.* 138, *b.*)

IV. De ſex ſulungis in Fulðaham, Saxonicè, *de quibus, vid. Text. Roffenſ. fol.* 147. *et Diſſertationem D. Georg. Hickeſii Epiſtolarem, pag.* 58; *ubi habetur impreſſa cum verſione Latina, ex eodem Cod.* MS. *deſumpta.*

V. *Donatio* 9 *Caſſatorum* æt hamme (*quorum Termini habentur Saxonicè*) *fideli Miniſtro ſuo* Fulfcaþo, *per Æthelſtanum Regem. A. D.* 931. *Regni ejus anno* 2. *Indict.* 4. *Epacta nulla, concurrente vero* 2. *Idus Novembris, Luna* 29. *in villa quæ* Leoptun *nuncupatur. Hanc Cartam ſubſequitur Teſtamentum ejuſdem Wulfgari, Saxonicè ſcriptum.*

VI. *Donatio dimidiæ partis unius aratri ubi nominatur* Bþomȝeheȝ *ſimul & mariſci vocabulo* Scaga *Diornan Hrofenſis Eccleſiæ antiſtiti per Egcberhtum Regem Cantuariorum. A. D.* 778. *in Civitate Doroverni.* (*Termini habentur Latine, altera manu ſcripti. Vid. Text. Roffenſ.* fol. 130.)

VII. *Donatio* X *aratrorum in* Bþomleȝ *Miniſtro ſuo Æthelſige, per Æthelreædum favente ſuperno numine Baſileum induſtrium Anglorum cæterarumque gentium in Circuitu perſiſtentium, A. D.* 987. *Indict.* 15. *Termini habentur Saxonicè.*

VIII. *Donatio* X *Caſſatorum in Dominium Chriſti Eccleſiæ, Venerabili ſervo Dei Eanberhtae Abbati, per Aethilbald Regem non ſolum Mercenſium, ſed etiam in Circuitu populorum, quibus illum divina diſpenſatio ſine meritorum ſuffragio præeſſe voluit.* (*ſine Anno.*)

IX. *Inſtrumentum Venditionis & Emptionis decem manſarum ſive ſulungarum* æt Bþomleaȝe *quas ab Eadgaro Rege Anglorum cæterarumque gentium, Ælfſtanus Antiſtes Eccleſiæ Hrofenſis emit pretio* LXXX *mancuſarum auri puriſſimi, &* VI *pondiis electi argenti, præter* XXX *mancuſas auri quas Wulfſtano Præfecto Regis dedit idem Antiſtes, ut fixa & immobilis permaneret Regis donatio. A. D.* 955. *Indict.* 9. (*Vid. Text. Roffenſ.* fol. 150, b.)

X. *Inſtrumentum quo Æthelwulf Occidentalium Saxonum Rex, cum conſenſu ac licentia Epiſcoporum & Principum ejus viginti Manentes ſive Caſſatos* on Homme *ſibi in hæreditatem propriam deſcribere juſſit. A. D.* 842. *Indict.* 10. *in illo loco qui nuncupatur* Doþnuuaþanaceaſtep, *ſecunda die Natalis dnī.*

XI. *Carta fictitia Ælfredo Regi adſcripta, qua eum donaſſe fingitur totam terram ſuam in Frekeham in pago Suthfolchi & terrulam ſuam in Yſelham Burrico Epiſcopo Hrobi & Eccleſiæ ſuæ, liberam ab omni poteſtate regali, &c. A. D.* 895. *Ipſa autem Manus quamvis in quibuſdam Saxonicam imitatur, haud multùm tamen vetuſtatem excedit* 400 *annorum.*

XII. *Donatio* 7 *Caſſatorrm* in Melebþoc, *Ælfwino Wentanæ civitatis Epiſcopo, per Eadweardum Regem Anglorum & æque totius Britanniæ A.D.* 1045. *Indict.* 13. *Epactis nullis, concurrent.* 1. (*Termini habentur Saxonicè.*)

XIII. *Donatio* XIII. *manentium Bicano Comiti ſuo & Miniſtro per Cynewulfum Regem Saxonum, A. D.* 778. *Indict.* 1. *Termini habentur Latinè, omnia ſcribuntur litteris Saxonicis rotundioribus.*

XIV. *Carta, ut videtur, Commentitia qua Æthelſtanus humilis & devotus Rex Anglorum dedit Eccleſiæ Wentanæ, quæ Caput eſt Eccleſiarum Occidentalium Saxonum, ad Villam* Tantun *quæ nunc eſt poſſeſſio & hæreditas Epiſcopalis Wentanæ Eccleſiæ.* 4 *Manſas in* Fiðiȝlea, *&* 3 *in loco qui* Ceaſn *nuncupatur. A.D.* 938. *in quo anno bellum factum eſt in loco qui* Bþuninȝa-ſelð *dicitur, ubi Anglis Victoria data eſt de cœlo.*

XV. *Donatio* 15 *manſarum* æt Cynetan *in illo loco ubi Ruricoli nomen indiderunt* Uþeþatun, *Chriſti Ancillæ nomine Wulfswythæ, per Æthelſtanum divina ſibi arridente gratia Regem Anglorum & æque totius Bryttanniæ Curagulum. A. D.* 939. *Indict.* 12. (*Termini terrarum ſcribuntur Saxonicè.*)

XVI. *Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, qua acceptis* 15 *ſund. &* 30 *Mancuſis, dedit Æthelbearht Rex Occidentalium Saxonum ſeu Cantuuariorum Waermundo Epiſcopo* 80 *Æcra & unum Viculum dimidium Civitatis* Hþobi *& unum Mariſcum quod ad illam pertinuit, in æternam hæreditatem. A. D.* 790. *Termini ſcribuntur Saxonicè,* (*vid. Text. Roffenſ* fol. 134.)

XVII. *Carta* (*ut videtur, Apographa*) *donationis terrarum intra mœnia civitatis Hrofenſis S. Andreæ & Deoran Hrofenſis eccleſiæ Antiſtiti, per Ethelberhtum regem Occidentalium Saxonum nec non Cantuuariorum. A.D.*781. *Termini ſcribuntur Saxonicè.* (*Vide Text. Roffenſ.* fol. 131.)

XVIII. *Inſtrumentum Saxonicum, &* (*ut videtur ex* CHIROGRAPHO *majuſculis ſcripto*) *partitum, quo conſentiente Haroldo Rege, &c. dimittit* Lyfinȝ *Epiſcopus* (*Cridiatonenſis an Wigornienſis*) *Godrico Thano duas hidas* æt Tatliȝ *pro trium hominum diebus, quibus elapſis, iterum ad Epiſcopatum reverti debeant.* (*Nomina Teſtium nude ſcribuntur ſine Crucis ſignis.*)

XIX. *Carta Æthelulfi Regis Occidentalium Saxonum,* (*ob fœdam & mendoſam Scripturam notabilis*) *qua conſentientibus Epiſ. Comitibus, & Optimatibus, Decimam partem quarundam terrarum ſuarum, dedit Alhſtano Epiſc. Scireburnenſi & Suithuno Epiſc. Wentano cum omnibus in iiſdem deo ſervientibus. A. D.* 854. *Indict.* 2. *die vero Paxali,* (*Paſchali*) *in Palatio ſuo quod dicitur* Filtun. (*Termini ſcribuntur Saxonicè.*)

XX. *Carta Henrici ſecundi Anglorum Regis.*

XXI. *Donatio* 7 *Aratrorum* æt Meleapocc *cuidam ſuorum Principum quem nonnulli vocitant noto vocamine* Fulfric, *per Eadwigum numine cœleſti gentis Gewiſorum Orientaliumque nec non Occidentalium ſimul etiam Aquilonalium Saxonem Archontem. Anno Herdicæ* (*rectius* Hericæ, *i. e. Dominicæ*) *Incarnationis* 956. *Indict.* 14. (*Termini Scribuntur Sax.*)

XXII. *Carta Eadredi Baſilei Anglorum cæterarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernatoris & Rectoris, qua* 100 *manſas* in Duntune *&* in Ebleſbuþnan *Eccleſiæ Wentanæ reſtituit injuſte ab ea tam à ſe quam à prædeceſſoribus ſuis ablatas. A. D.* 948. *Indict.* 6. (*Termini ſcribuntur Saxonicè; Cartaque ipſa integra, ut videtur, manu Ælfeagi Epiſcopi.*)

XXIII. *Donatio* 8 *Caſſatorum in loco qui celebri* æt AFENE *nuncupatur vocabulo, cuidam Cubiculario ſibi*

ſibi oppido fideli qui ab hujuſce patriæ gnoſticis nobili TITSTAN *nuncupatur Vocabulo, per* EADGARVM *totius Bryttaniæ Baſileum. A. D.* 962. (*Termini ſcribuntur Saxonicè*)

XXIV. *Donatio* 10. *Aratrorum in loco ubi dicitur* Bromleaȝ *Dryhtwoldo Miniſtro ſuo. per Æthælberhtum Regem Occidentalium Saxonum ſeu Cantuuariorum cum conſenſu & Conſilio Epiſcoporum & Principum ſuorum & Eccleſiaſticorum & ſæcularium. A. D.* 862.

XXV. *Carta literarum Patentium Willelmi Conquæſtoris, qua reddidiſſe dicitur Wintonienſi veteri Monaſterio, terras ſive prædia* æt Byrgmæræ, *quas regnante Canuto Anglorum Rege, ei dederat Wlwius.* (*Hæc Carta Normanno-Saxonice ſcripta, à nobis pro ſuſpecta habetur.*)

XXVI. *Carta ficta Healthegeni Cognomento Scearpa de Saltuuda de quibuſdam terris conſenſu Cnuti Regis, ab eo Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ dono datis, An. D.* (*ut in dorſo videre eſt,*) 1020. *Hæc Carta ſcribitur ſuper vetuſtiorem Cartam eraſam, immo adhuc reſtant tituli eorum Teſtium qui conſenſerunt & ſubſcripſerunt Originali & Vetuſtiori Cartæ; nominibus autem antiquis abraſis, ſpatia ſupplevit Confector hujuſce Cartæ recentioribus nominibus.*

XXVII. *Carta fictitia Eadgari Regis* (*tempore, ut videtur, Henrici* 7 *Anglorum Regis ficta*) *de quibuſdam Terris ad Wentanam Eccleſiam ab eo dari dictis. A. D.* 975.

XXVIII. *Apographum Chartaceum cujuſdam ſuſpectæ fidei Cartæ Eadredi Regis Anglorum glorioſiſſimi, Rectoriſque Northanhymbrorum, & Paganorum Imperatoris, Brittonumque propugnatoris, de* 12 *Caſſatis Wulfrico conceſſis. A. D.* 949. *annoque regni ſui* 4. *Termini ſcribuntur Saxonicè.*)

XXIX. *Carta Commentitia* (*tempore, ut videtur, Henrici* 7 *Anglorum Regis ficta*) *de quibuſdam terris Eccleſiæ Wintonienſi conceſſis ab Eadwardo Baſileo induſtrio Anglorum, cunctarumque gentium in circuitu perſiſtentium. A. D.* 1046. *Indict.* 14. *Epact.* 11. *Concurrent.* 3. (*Termini quoque ſcribuntur Saxonice.*)

Carta Literarum Patentium Eadwardi Regis & Confeſſoris Saxonicè ſcripta ad Rodberdum Epiſcopum, Oſgodum Cognomento Clapam, & ad Ulfum Vicecomitem, &c. in Middelſexa; de quibuſdam terris æt cealchỳlle, *&c. ad eccleſiam Weſtmonaſterienſem pertinentibus.* (*Cum ſigillo ejuſdem Regis*) *Hanc Cartam cum verſione Latina Edidit D. Georg. Hickeſius, Gramm. Anglo-Sax. pag.* 158.

Carta Litt. Pat. Eadwardi R. & Conf. Saxonicè ſcripta, data ad Ægelmerum Epiſcopum, Haroldum Comitem, Gyrthum Comitem, Leofſtanum Abbatem, omnibuſque Thanis ſuis in Sudfolc, *de quibuſdam terris ad eandem Eccleſiam ſpectantibus.* (*Cum ſigillo ejuſdem Regis.*)

Carta Litt. Patent. Eadwardi R. & Conf. Saxonicè ſcripta, ad omnes ſuos Epiſcopos, Comites, & Thanos on Bapnoc-ſcire ȝ on Middelſexen, ðe ſindleſonan & Stan *quas dederat Eccleſiæ Weſtmonaſterienſi. Cum ſigillo.* (*Has tres Cartas ſuſpectæ fidei eſſe cenſeo.*)

Carta Literarum Patentium (*ad cujus ſummitatis partem dextram per membranæ lingulam adpendat ſigillum*) *Willelmi Regis, Latinè & Saxonicè ſcripta, ne venatio habeatur in terris Lanfranci Archiepiſcopi quæ ad Hergam ſuum Manerium pertinent.*

Carta Eadwardi Regis & Confeſ. manu & ſermone Normanno-Saxonico ſcripta, Crucibus & ſigillo munita, de eleemoſyna quæ Ymma mater ejus dederat Elfgivo pro veteri Monaſterio in Ȝeneȝnauæ.

Originale exemplar Teſtamenti Wynſiedæ Saxonicè ſcriptum, circa tempora Æthelſtani Regis, quod publici Juris fecit D. Georg. Hickeſius.

Acta Curiæ Comitatus in Wigornia, de terris quas emerat Æthelſtanus Epiſcopus (*Herefordenſis*) *permiſſione Æthelredi Regis Teſtibus Æl*[*feago*]*Archiepiſcopo Cantuarienſi, & aliis.*

Carta lacera Donationis plurimarum terrarum quas conceſſerunt Æthelredus & Æthelflæd Merciorum Reges Congregationi Wininicenſis Eccleſiæ. A. D. .. in Civitate Scrobbenſi. NB. *in hac Carta loco dimidiati vocis* CYROGRAPHVM *cernuntur veſtigia vocum* SIGNVM. LRVEIS .+.

Carta Odonis Bajocenſis Epiſcopi & Comitis Cantiæ Latinè & Saxonicè ſcripta, ſigilloque ſuo adpendente Munita; qua in excambio, pro 25 *Acris terræ quæ infra Parcum ſuum de Wikeham continebantur, donavit Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ has quatuor Dennas terræ* (*þay ƿupeȝ ðæne landeȝ*) viz. *Loſſenhamum, Adalardenham, Blacecotam, & Acdenam.*

Carta Literarum Patentium Henrici primi Anglorum Regis, Latinè & Saxonice ſeu Normanno-Saxonicè ſcripta, (*cui etiam ſigillum linguæ membranaceæ affixa, à media dextra parte Cartæ adpendet*) *de terris Anſelmi Archiepiſ. & Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ.*

Rotulus ſive Volumen ex tribus Membranis conſutis conſtans, in quo habentur Apographa Indulgentiarum quarundam, quas mendoſe dicitur fuiſſe conceſſas à Leone Pontifice Maximo Eccleſiæ Cridionenſi, Exonienſi, cum pluribus Archiepiſcopis & Epiſcopis. Apographa autem hæc Commentitia Normanno-Saxonicè ſcribuntur, ab homine ut videtur Cornubienſi non ſolum Saxoniſmi verum etiam Anglicæ linguæ quæ tunc temporis Vernacula fuit, haud ſatis perito. Sequitur eadem manu Confirmatio harum Indulgentiarum ab Willelmo Epiſcopo Exonienſi. A. D. 1236. 12. *Kal. Jan. die S. Thomæ Apoſtoli. In dorſo habetur Teſtamentum Bartholomæi de Sancto David Latine ſcriptum, in quo omnes libros inſtructiſſimæ ſuæ Bibliothecæ alios certis perſonis legavit, alios vendendos reliquit Executoribus hujus Teſtamenti Nicholao de Tottenays, Hugone Briton, & Dom. S. Archidiacono Exonienſi.*

Carta Donationis Æthelſtani Regis Eccleſiæ S. Johannis de Beverliaco Rhythmis Normanno-Saxonicis deſcripta; cujus Apographum habetur in D. Gulielmi Dugdalii Monaſt. Anglic. Vol. I.

CATALOGUS

Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum*

BIBLIOTHECÆ

LAMBETHANÆ.

8°. 35. *COD. membr. in Octavo, Regnante, ut videtur, Eadwardo Anglorum Rege & Confessore diversorum manibus pulchre scriptus. in eo inveniuntur Homiliæ quædam quæ hoc Ordine sequuntur.*

I. fol. 1. VIII. KL̄. IANVARII. NATIVITAS DNĪ.

Incip. Se pilla∂ to þrymminge geoppej Geleafan eop gejeccan þæj Hælenδej acennednyjje.

Vide supra, pag. 19.

II. fol. 4, b. DOMINICA PASCHA.

Maria Magdalene. & Maria Iacobi.

Incip. Oft ge gehýpδon ymbe Dæj Hælenδej Æniγt. hu he on þýjum δæge of Dea∂e araj.

Vide supra, pag. 13.

III. fol. 20, b. KL̄. NOVEMBRIS. NATL̄. OMNIVM SCŌRVM.

Incip. Haligе Lapeofaj næδδon þæt jeo geleafulle Gela∂ungе þijne δæg eallum halgum.

Vide supra, pag. 7.

IV. fol. 25. SERMO AD POPVLVM DOMINICIS DIEBVS.

Incip. Leofan men. uj Birceopum ⁊ eallum Mæjjepræoftum ij jri∂e δeope beboδen þ pe æfre jculon mýnegian ⁊ týhtan eop Læjeδe menn geonne to eorne Saple þearfe. ⁊ hu ge agan hej on life nihtlice to libbane ⁊ gif pe jra ne δo∂. þonne beo pe jrýδe jcýldige þiδ God ælmihtige.

Expl. ⁊ eac pe jceolon biδδan þa halgan fæmnan jca Marian ujej Dnihtnej modej. þ heo uj gebingie to hýne leof Bearne hýne Scippende. ⁊ to upum jcippende þ ij God ælmihtig for þa∂e heo mæg abiδδan æt him eall þ heo pýle.

V. fol. 31. *Desideratur Rubrica, quæ in al. Cod.* FERIA. III. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se hælenδ Cnijt jýδ∂an he to δijum life com. ⁊ man pearf gepeaxen. *Vide supra pag.* 2. Notandum etiam, quod in hoc Cod. hæc Hom. sic

Expl. Uton for þig mið mycelre geornfulnyjje hig gebiδδan þ heo uj þingie to hýne agene bearne. je δe ij ægδej ge hýne Scippenδ ge hýne Sunu. joδ God ⁊ jof Mann an Cnijt. Se þe leofa∂ anδ pixa∂ mið Fæδej ⁊ mið Halgum gajte. hig þuý an God á á on ealra jorulδa jorulδ. abutan ende. AMEN.

VI. fol 38. IN DEDICATIONE AECCL̄AE.

Incip. Mine gebroδra ða leofestan. je sýlla∂ jume tihtenδlice Spræc þiδ eop habban. *V. supra, p.* 7.

VII. fol. 44, b. ALIA IN DEDICATIONE AECCL̄Æ.

Incip. Vj ij on δijum δæge to jurδigenne þijej templej jýmbelnýj. forδam δe hit ij gehalgo∂ Gode to lof ⁊ to jurδmýnte. ⁊ eallum folce to jrri∂e mycelre neo∂ þearfe. forþan δe hi jceolon hej inne æt Gode heora jýnna forgyfenýjje biδδan.

Expl. Utan nu. M̄. nu pe ea∂e magon. ⁊ uj God þæne fýrjt hej on forulde forlæten hæf∂. Godej pillan georne fýlcean. ⁊ to hij þam upplican nice onettan. þaj ij ece meδ. and þaj ij lif butan dea∂e. ⁊ þaj ij gefeah butan unrotnýjje. ⁊ þej ij leoht butan þýjtrum. ⁊ þær ij plite buton aπδednýjje. ⁊ þaj ij ece blijj. ⁊ ece gefea. mið þam ecan fæδej ⁊ mið þam efen-ecean juna. ⁊ mið þam efen-ecean halgan-gajte. on ealra forulδa forulδ abutan ende. AMEN.

VIII. f. 51. ALIVS SERMO DE DEDICATIONE AECCL̄Æ.

Incip. Luca pe Godjpellere arrat on δære þriδδan Cnijtej-bec. þ ure Hælenδ Cnijt pær farende, to þære býrig Hierusalem. þa δa he mennijclice on þirum lire punigende pær. þa forhte he pundra be δam pege jra jra hij gepuna pær. ⁊ betpux o∂rum pund rum on þam pege he gehæle anne blinδne mann.

Expl. Gif pe joδlice Cnijtene beo∂. þonne ne jceal uj nan forulδ gejtreon beon jra in mede jra ujej Dnihtnej lufu. forþan δe he ij to lufigenne ofej ealle þing. Se δe leofa∂ ⁊ nixa∂ on ealra forulδa forulδ. Amen.

4°. 185. *Codex membr. in Quarto minori, temporibus, ut videtur, Richardi* I *Anglorum Regis, lingua Normanno-Saxonica, eo qui sequitur ordine exaratus.*

I. fol. I. *Homilia in illud,* Cum appropinquasset IHC̄ Ierosolimam, &ceT̄a. *quæ sic.*

Incip. Gode men. hit ij an hefte dei. to dei. þe if on. XII. monþe. Dif Codspel seð hu þe Helend nahlechede toforð Ierlm̄ þare burh to dei mið hif Apostles. ⁊ ec mið o∂ere Floc-manna þa he cō to þere dune Oliueti hif ihaten. þa send he if. II. Leornic-nihtef ⁊ o∂ed to heom goo in þane castel þe if ongein iou.

Expl. Muchel if uf þenne neod leoue bre∂ren. þet þe on þiffe middel-erd huien fod scrift. ⁊ spi∂e adreden ure monifolde sunne ⁊ gerne bidden ure miltiende Drihten þet he uf leue spa libben on þiffe scorte liue. þet þe moten heouene feren to þan eche bliffe. þe hon punet þe feder ⁊ þe sune. ⁊ þe halie gast. a butan ende. per omia sclā sclōrum. Amen.

II. fol. 3.

II. fól. 3. Hic dicendum eſt de Quadrageſima.

Ecce nuc̄ tempuſ acceptabile. ecce nuc̄ dieſ ſalutiſ. etcet̄a.

Incip. Gode men. nu beoð icumen þa Bicumeliche dazeſ ⁊ þa halie dazeſ uppen uſ. Gif þe pullet uſ ſeolue. þet iſ. þet ſe mazen on þiſſe zaſtliche dazen ibeten ure ſunne þet ſe abbet idon er þiſſe.

Expl. Ðenne cumeð her under þe deofel ſpicanþliche mid alle. ⁊ him ſorteð hiſ dazeſ and aperpeð hine into helle pine. ðer he ſcal pnian abuta ende. From þan helle ⁊ from þan pine. uſ bureze ðe Lauerð. þe iſ feder and ſune ⁊ hali zaſt punienðe ⁊ rixlende on ſorlðe abutan ende. Amen.

III. fol. 9. *Sequitur Homilia de Confeſſione cui deeſt Rubrica, ſic autem*

Incip. (O)n Leinten time upilc mon zað to Scrifte. Ðer beoð ſumme þe mare herm iſ þe zað al ſpa ic nuðe eop tellen pulle. He ſeið mið þa muðe þet niſ naut in hiſ heorte. ic pulle zan to Scrifte for ſcome alſpa doð oðer men. Gif ic forlete þe Preoſte me palde eskien on Eſter-dei. hpa me ſcriue. er he me zefe Huſul.

Expl. Forði leofe breoðre haldeð broþerreddene eop bitpenen. ⁊ eranie ze eop nu on þiſſe ſceorte liue. þ þe bicumē moten to þere upplican riche. ⁊ þere punian mid þe feder. ⁊ mid þe ſune. ⁊ mid þe halie zaſt a butan ende. Amen.

IV. fol. 15, b. In diebuſ Dominicis.

Incip. Leofe men. zef ze luſten puleð. ⁊ ze pilleliche hit underſtonden. þe eop pulleð ſutelich ſezzen of þa fredome þe limpeð to þan deie þe iſ iclepeð Sunedei iſ ihaten þeſ Lauerdeſ dei. ⁊ ec þe dei of bliſſe ⁊ of liſſe ⁊ of allei reſt.

Expl. Hpa efre þenne ilokie þel þene Sunnedei. oþer þa oðer halie dazeſ þe mon beot in Chirche to lokien ſpa þe Sunnedei beo heo dal neominde of heofene richeſ bliſſe. mid þam ferde. ⁊ mid þan ſunne. ⁊ mid þan halie zaſte abutan ende. Amen. Quod ipſe preſtare dignetur qui uiuit & regnat deuſ. per omiā ſecula ſeculorum. Amen.

V. fol. 18, b. Hic dicendum eſt de Prophā.

Miſſuſ eſt Ieremiaſ in puteum. et ſtetit ibi uſq; ad oſ. &c.

Incip. Leofe men. þe uinðeð in halie boc. þ Ieremie þe prophē ſtod in ane putte. ⁊ þ in þe uenne up to hiſ muðe. ⁊ þa he hefede þer ane hpile iſtonde. þa bicō hiſ licome ſpiðe feble. ⁊ mē nom rapeſ ⁊ caſte into him fro to dragen hine ut of þiſſe putte.

Expl Nu leofe men, for Godeſ lufe piteð hop pið þeſ deofleſ muſeſtoch. ⁊ piteð eop þæt ze ne beo noht þe foaze nedðrene ne þe blake tadde. ne þe golepe froggе. Ðe feder. ⁊ þe ſune, and þe halie zaſt iſcilde uſ þer pið. ⁊ pið alle ſunnen abuten ende. per omiā ſecula ſeculorum. Amen.

VI. f. 21, b. *Homilia de Oratione Dominica Rhythmicè.*

Pater noſter qui eſ in celiſ, & cetera.

Incip. Vre feder þ in heuene iſ.
þ iſ al ſoðful I piſ.
Seo moten to þeoſ peorðeſ iſeon.
þ to liue ⁊ to ſaule zode beon.
þ peo beon ſpa hiſ ſuneſ iborene.
þ he beo feder ⁊ þe him icorene.
þ þe don alle hiſ ibeden.
⁊ hiſ pille for to reden.

Expl. Lauerð zod þe bidde ðuſ.
Mið edmode heorte zif hit uſ.
þ ure ſaule beo to þe icore.
Noht for þe fleſce for lore.
Ðole uſ to bipepen ure ſunne
þ þe ne ſternen noht þerinne.
And zif uſ Lauerð þet ilke zifte.
þet þe heſ ibeten þurh halie ſcriſte. Amen.

VII. fol. 25. Tria ſunt hominum ſaluti neceſſaria. Fideſ. Baptiſmuſ Mundicia uite.

Incip. Ðro þinz bod þ ech m̄. habbe mot. þ pile hiſ Criſtindom folze. þ an iſ rihte ileue þ oðer ſulluht. þ ðriddę feir liſ to liden on þiſſe liue. He niſ noht fulliche Criſtene mon þ iſ apiht pone of þiſſe þreo þinz.

Explicit abrupte his verbis. Hu ſcal þet bon ſoþþen na m̄ mine likame iſineð. ne mid me fleſliche nefde todō ne. þa onſpereðe þe Enzel and ſeide. Spc̄ ic̄ ſ. &c̄. *Vide ſupra, pag.* 169.

VIII. fol. 27, b. Homo quidam deſcendebat ab Ierlm̄ in Ierico. &c̄.

Incip. God almihti ſeið an forbiſne to hiſ folk in þe halie Godſpel ⁊ ſeið, A mon lihte from Ierlm̄ into Ierico. and fol imonz þoueſ ho him bireueden. ⁊ ho him ferþundeden and letten hine liȝȝen half quic. and penden forð.

Expl. God almihtin iſcilde uſ þ þe ne bo noht of þe Smolcheue. ah þ þe moten bon of þe corne þe me ſcal don into þe zernere þe iſ into heuene. þe feder and þe ſune and þe halie zaſt. per omnia ſecula ſeculorum. Amen

IX. fol, 30, b. *Deſideratur Rubrica, quæ in* MSS. *Anglo-Saxonicis eſt* IN DIE SCŌ PENTECOSTEN.

Incip. Fram þan halie Heſter-dei. boð italde fifti daza to þiſſe deie. and þeſ dei iſ ihaten Penteco-ſteſ. þ iſ þe fiftuða dei fram þan Eſter tid.

Expl. Biſceopaſ þeſ ilcan hadeſ on Godeſ ilaðunze. and haldað ða iſetneſſe on heore biſceopunze. ſpa þ heo ſetteð heoran handan ofer iſulzede men ⁊ biddað þ þe almihti pelden heom ſende þa ſeofen falð zife of þam halzan zaſte. Qui uiuit et R.
Vide ſupra, pag. 3.

X. fol. 37, b. De octo uiciiſ. & de duodecim abuſiuiſ huiuſ ſeculi.

Incip. ------ Omnia nimia nocent. et temperancia mater uirtutum dicitur. þet iſ on Enzliſc. Alle ofer-done þinz denað ⁊ imetneſſe iſ alre mihta moder. Hujus Homiliæ pars eſt & illa, quæ in Codd. Anglo-Saxonicis his verbis incipit Nu ſẏnd. xii. abuſiua, & ſic (*juxta hunc Codicem.*)

Expl. Ðe Helen uſ ipiſſie to hiſ pillan efre. þ ure ſaule moten eft ſiðian to him efter ure liue to þan eche liue. þ he ure ſaule underfo þe he er aſende to þan lichoman Quod ipſe preſtare dignetur. q. u. ⁊ r. d. per. o. ſ. ſeculorum. Amen.

XI. fol. 45. Factuſ eſt filiuſ Dei omnibuſ ſibi obtemperantibuſ cauſa ſalutiſ eterne appellatuſ a Deo Pontifex juxta ordinem Melchiſedech.

Incip. Vre Drihtneſ halie Paſſiun. þ iſ hiſ halie þpunze þe he for moncunne underfenz. iſ nu icumen in. and þe halie prit uſ muneȝað and hat þ þe beon imundie of þere pine þe ure Drihten þolede for uſ on þiſſe timan.

Expl. ⁊ ure Drihten and ure aleſend unne uſ allen. þ þe ſpa on þiſſe liue mazen hiſ heſt ⁊ hiſ bibeden halden. þ þe moten habben to mode heouena richeſ bliſſe. Auxiliante Dño. Nrō Ihū Xpō. qui uiuit et regnat per omnia. ſ. ſ. Amen.

XII. fol. 47. Xp̄ſ paſſuſ eſt pro nobiſ. uobiſ relinquenſ exemplum ut ſequimini ueſtizia eiuſ. &c̄.

Incip. Al þet meret ⁊ ſinzeð on þiſſe timan in halie Chirche. Al hit bilimpeð to Godeſ luue and to Godeſ herunze. Ða ſonzeſ þa þe nu ſinzeð beoð

· blisfulle for heo beð makede of þeire heouenliche blisse þe us þes iopenað on þisse timan þe ure Drihten aras of deaðe.

Expl. He ledde heom of þeostran ȝ of scadewe. and of deaðe into heouena riche. Að quoð ȝ nos perducat Xpc̄ filius Dei uiui. qui uiuit ȝ regnat per omnia secula seculorum. Amen.

XIII. fol. 49. (Q)ui parce seminat. parce et metet.
(*Vide supra, pag.* 171.)

Incip. Vre Lauerð Seinte Paul heges Lardewen efter ure Helende seolfe. specð on þe halie Pistle þe me ret to dei me halie Chirche and munegð eiðer ihadede and ilapede to Godes worde ȝ to peldede. and þus seið.

Expl. Æuric mon scale eft mopen bi þon þe he nu sapeð. ȝ þe þe sapeð nu on blescunge he scal eft mopen of blescunge. Det is. æuric mon þe ledeð feir lif ȝ clene. and bi al his biheȝe deleð his elmesse and þere mide ierneð. ☧ alle men hine blesceð and for him biddeð. ȝ ure Lauerð God almihten for heore bene. ȝeueð him his blescunge Det is. ðeo echeliche riche þet he haueð igarpeð to alle ðon monnen þe his ipille purcheð her on liue. Að quam ȝliam̄ nos perducere dignetur dñs ñr Ihc̄. Xpc̄. q. u ȝ. r. per omnia secula seculorum. Amē.

XIV. fol. 51, b. Reuerenda est hec dies sca quæ dicitur Dominica. et ideo dicitur Dominica qm hec dies sola dies Dñi est.

Incip. Muchel man ach to purþen þis halie dei þat is Sunnen-dei icleopeð. for hit is Godes agen dei. Alle oðer dageȝ of þe pike beoð to þreldome to þis dei. Dis dei is þet halie dei. þet blescede dei. þe blisfulle dei. þe murie dei. þe dei seouen siþe brictere þene þe sunne. þe fomeste dei þet eauer ȝiete þas iseȝen buuen eorðe

Expl. þer scal beon porlðpunne piðuten pouerte. fulle piðuten hunȝre. hele piðuten unhele. reste piðuten ſyinȝe. blisse piðuten sarinesse. iuȝeðe piðuten elde. lokinȝe piðuten pinkunge. ſonȝ piðuten lisse. smellinȝe mið speteneſſe. and ðounȝe piðuten prikunge. Defectio omnis mali. Habundancia omnis boni pone of alle uuele. pole ȝ alle ȝode. Amen.

XV fol. 54. Qui uult uenire post me. abneȝet semetipm̄ et tollat crucem suam et sequatur me.

Incip. Þa is þ. m̄. þ þa is. ȝ me him mare bihat. and mei and pile hit him ileste. Ach him is pel þ is ilaðed fram lutel peole to muchele. ȝ him is ec muchele bet þ is ilaðed frō muchele poþe to muchele pele.

Expl. Biddeð ure Drihten þ ȝe moten efter him likume ȝ þene fule onkume forlete þa þe Douel haueð in oþ ibroht of Sunne. ȝ Edhalde þ brihte ikunde þ God haueð in oþ ibroht of Saule and of Likame. and þe klenneſſe of oþer fulluhte þ ȝe habbeð et þe Fon-stan underfonge. and þ ȝe moten þe rode bere þe God oþ to muneȝeð. ȝ him foleȝe ȝ mið him bileue. Qð̄. nobis p̄. D. q. u. ȝc.

XVI. fol. 56. Estote fortes in bello. et pugnate cū antiquo serpente. et accipietis regnum eternū dicit Dominus.

Incip. Ðis worð þe ich nu þe fortech. seide ure Drihtan et sume time þa he punede ine þe londe of Ierlm̄ ȝ muneȝede alle þ peren to stronȝe fechte. and forþon þe þ fecht pes stronȝ to ouercumen. ȝ uuel to underfone. he bihet hom muche mede þiþ þan þ heo palde þis fecht underfon.

Expl. Mið þis pepne pes Dð iscruð þa he Goliam þe fond ouercom. spa pile God þ þe moten her mið þe alde nedere ouercume. ȝ habbe to mede endeleſe blisse. Qð. nob̄. p̄. Di. q. ui. ȝ r. Deus.

XVII. fol. 57, b. (E)untes ibant ȝ flebant. mittentes semina sua. Venientes aut̄ uenient cum exultatione portantes manipulos suos.

Incip. Ðe halie Proph̄e Dauið speð on ane stude in þe Sauter. and deð us to understonden on hpiche þise þe halie m̄. hersumden ure Drihten ine þisse liue. and hpiche mede heo sculen habben for hore feire seruise. and þus seið.

Expl. Eche hele. lestende liht. ȝ endeles lif. spa pile God þ þe moten þis souper. kunnesteres sayen biuuen orde. þ þe moten to mede habben eche hele. and lesten liht. and endeles lif. Qð. no. p̄. dignetur.

XVIII. fol. 59, b. *Sequitur Poema Normanno-Saxonicum de Deo, de Die Judicii, de Inferis, &c. quod supra memoratur, pagg.* 83, *&* 169. *& sic*

Incip. Ich em nu alder ðene ich pes. a pintre ȝ a lare. Ich pelde mare þene ich dede. mi pit ahte bō mare. Pel longe ich habbe child ibon. a porde ȝ a dede. Ðah ich bo a pintre ald. to ȝunȝ ich em on rede.

Hoc autem exemplar sic Prosaicè

Explicit. Pe nalde iheren Godes sonde penne he hit herde bode. þe þ is oðers monnes þinȝ loure þene hit sculde ȝ peren to ȝredi of Solure ȝ of Golde. and þa þe untropneſſe duden þon þe ho sculden bon holde and leten þet ho sculden don. and duden þ ho polden. Ða þe peren eure abuten þisse porldes echte. ȝ duden al þ þe laþe Gast hechte to and tachte. and alle þe þen anige pise doulen iquende. Ða boð nu mið him in Helle fordon ȝ fordemet.

XIX. fol. 65, b. *Oratio, ad Jesum Christum, cujus desideratur conclusio; sic autem*

Incip. (I)hū soð God Godes sone. Ihū soð God soð mon. Mon Maidene bern. Ihū min loue min sikere speteneſſe. Ihū min heorte. mi sel. mi saule hele. Ihū spete. Ihū mi leof. mi lif. mi leome. min halpi. min huniter. Ðu al þ ic hopie. Ihū mi peole. mi punne. min blide breostes blisse. Ihū teke þ tu art se softe ȝ se spote.

4°. 188. *Codex membranaceus, Eadgari Regis Anglo-Saxonum temporibus, aut paulò ante, ut videtur, exaratus, in quo continentur, ea quæ sequuntur.*

I. *Pars posterior Præfationis S. Hieronymi in Psalterium suum, quod vulgò dicitur,* Gallicum.

II. Dicta Scī Agvstini, Qvæ Sint Virtvtes Psalmorvm.

III. *Oratio quæ ab his verbis Incipit* Suscipere dignare dñe ds̄ om̄ ps, *& habetur* (*una cum plurimis aliis orat. quæ in hoc Cod. manu longe recentiori scribuntur,*) *in omnibus pene vetustioribus Psalterii exemplaribus.*

IV. *Lunares, cum Tabulis quibusdam ad Computum Ecclesiasticum spectantibus, aliena manu.*

V. *Psalterium D. Hieronymi* Gallicvm, *Asteriscis & Obelis, punctisque Musicis subjectis notatum, una cum interlineata Versione Saxonica, cujus specimen, lectoris gratia apposuimus,*

ꝼnealnemað ðnihtne eala eorðe þeoriaþ ðnihtne
Iubilate dno omnis terra: servite dno

on blisse
in la&itia

Introitc

vel ingað
inʒteppað on ʒerihðe hiſ on bliſſe
Introite in conſpectu eiuſ in exultatione;

vel ſite ʒe
ſitað ſondam þe ðnihten ſe ſýlfa iſ ʒoð he ʒe-
Scitote quoniam ðñſ ipſe eſt ðs̄ ipſe fe-

ſonhte uſ ⁊ na þe ſelfe
cit noſ & non ipſi noſ;

ſ. o eala hiſ ſolc ⁊ ſceap læſure hiſ ingað ʒa-
Populuſ eiuſ & ouef paſcuae eiuſ? introite por-
tu hiſ on andetneſſe ingað caſeptunaſ hiſ
taſ eiuſ in confeſſione? ſ. introite atria eiuſ

on loſſangum andettað him
in hymniſ confitemini illi;

heriað hiſ naman ſonþan þe ſýnſum on ec-
Laudate nomen eiuſ qm̄ ſuauiſ ðñſ? in æ-

nyſſe mildheortnýſſ hiſ oþ on mæʒþe
ternum miſericordia eiuſ? & uſque in ʒene-

vel on cynnene ⁊ cneoriſſe hiſ ſoðfæſtnýſ
ratione & ʒeneratione ueritaſ eiuſ;

Pſalmus 151 *in hoc præclaro Codice nudus cernitur, ſine Verſione & notis Muſicalibus. Notandum etiam, folium unicum, ex Codice abſciſſum, in quo continebatur pars poſterior Pſalmi* 65, *à quodam Saxonicarum litterarum imperito, ante Centum annos, reſtitutum eſſe. Præterea*

VI. *Pſalmum* 108 *ſequitur* Oratio *Latina in Articulo Mortis dicenda, quæ ſic incipit* O ſumme ds̄ miſerorum conſolator, *magna ex parte Saxonice interlineata eadem manu. Quinetiam, poſt Librum Pſalmorum, eadem manu habentur*

VII. Confessio Pro Peccatis Ad Dm̄. *quæ ſic Latine & Saxonice*

Incip. ſ.o ſ.o heoſonaſ ⁊ eorðan
Confiteor tibi ðñe pat̄ celi & terrae.

ſonþi þe ic ſynful ſyngede ſpiðe toforum ðe
quia ego peccator peccaui nimiſ coram te.

VIII. *Oratio Saxonice tantum calce mutila & aliena manu ſcripta, quæ ſic*

Incip. Eala ðnihten leoſ. eala ðema Goð. ʒeape me
ece palðend. Ic pat mine ſauple ſýnnu̅ ſonſundoð.

IX. *Deinde manu eadem antiqua* (*Confitebor tibi dn̄e qm̄ iratus es mihi.*)

X. Canticvm Ezechiae Regis.

XI. Canticvm Annae.

XII. Canticvm Moysi.

XIII. Cantic̄ Abacvc Proph̄.

XIV. Canticvm Moysi Ad Filios Isrl̄.

XV. Hymnvm Ad Matvtinïs Diebüs Dominicïs (*ſc. Te Deum Laudamus.*)

XVI. Hymnvm Trivm Pverorvm.

XVII. Prophetiae (ſc. *Cant.*) Zachariae.

XVIII. Canticvm Scæ Mariae. Ad Vesperos. (ſc. *Magnificat.*)

XIX. Cant̄. Simeon.

XX. Or̄. Domc̄. Secd̄. Math̄. (*ſine Doxol.*)

XXI. Simbol̄ Apl̄or̄.

XXII. Cantvs Angelicvs. (ſc. *Gloria in Excelſis.*)

XXIII. Incipit Fides Catholica Scī Athanasï Episcopi. *omnia interlineatâ verſione inſignita.*

XXIV. *Sequitur Litania, in qua S. Bernardus invocatur, cum precibus quibuſdam, longe recentiori manu ſcripta.*

XXV. *Denique, cum Pſalterio ſimul compingitur fragmentum quoddam Saxonicum duobus tantum foliis conſtans, ac S. Eadwardo Confeſſore regnante, ut vitur, exaratum, in quo tractatur de SS. Fœminis Eadburga, Seaxburga, Ætheldrytha, Wihtburga, Eormenhilda, Wærburga, &c. lectu non indignum.*

Fragmentum Poeticum, prælium quoddam deſcribens in oppido Finnisburgh nuncupato innitum, quod exhibuit D. Hickeſius. Gramm. Anglo-Sax. p. 192.

Codex membranaceus 800 *fere ahhinc annis exaratus, in quo poſt Gregorii Magni Papæ Dialogorum libros IV* Fol. 204.

Incipit In Nomine Dnī. Liber Beati Efrem Diaconi. Qvi Primvs Sedit In Libro Gerenticon; *in quo nonnullæ voces Latinæ gloſſantur Saxonicè.*

CATALOGUS

Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum,*

BIBLIOTHECÆ DECANI ET CAPITULI *ECCLESIÆ CANTUARIENSIS* METROPOLITICÆ.

REGISTRUM (regnante Edwardo I. *Anglorum Rege compilatum) littera A. deſignatum, in quo habentur Cartæ quædam Saxonicè ſcriptæ quarum Rubricæ (omiſſis reliquis Latinè tantum exaratis) ordine ſequuntur.*

I. fol. 151. Donatio Elfredi ducis, de Manerio de Chertham. Anno ab Incarnatione Domini 871.

II. fol. 151, b. Donatio Athelwerdi de Manerio de Ycham. A. D. 958.

III. *Ibid.* Donatio Ethelrici de Bockynge An. Dom. 997. (*ſc. Teſtamentum ejuſdem Ethelrici.*)

IV. *Ibid.* Confirmatio Ethelredi Regis ſuper donatione de Bockynge. An. Inc. Dom. 997.

V. fol. 152. Donatio Etheliſtani filii Regis Ethelredi, de Manerio de Holingeburne. Ann. Dom. 1015. (*Teſtamentum.*)

VI. fol. 153. Donatio Eadſy Presbyteri de Maneriis de Atheldre, Oſpentune, Palſtre, Wighrimtheſham. A. D. 1032. (NB. *has terras legavit Eadſigus Eccleſiæ Chriſti, cum conſenſu Knuti Regis & Elfgivæ Reginæ.*)

VII. *Ibid.* Donatio Ethelrici Bigge, de Maneriis de Chert, Stutinge, & Meletune. A. D. 1044. (*Conventio inter Ethelricum & Eadſigum Archiepiſc. Cantuar.*)

VIII. fol. 153, b. Donatio Wlfgithe de Manerio de Stiſtede. A. D. 1046. (*ſc. Teſtamentum Wlfgithæ.*)

IX. *Ibid.* Donatio Brihtmeri de Eccleſia Omnium Sanctorum in Lond. A. D. 1053. (*Hoc eſt, Conventio inter Brithmerum & Stigandum Archiep. Cant.*)

X. fol. 154. Donatio Regis Knuht de portu Sanduuici, A. D. 1023, &c. (*Saxonicè & Latinè.*)

XI. fol. 158, b. Carta (*litterarum Patentium*) Eadwardi Regis (*& Confeſſoris*) de Sake & Sokne. *Anglicè.*

XII. *Ibid.* Carta (*litterarum Patentium*) Willelmi Regis (I.) de eodem. (*Saxonicè & Latinè.*)

XIII. fol. 159. Carta (*litterarum Pat.*) Henrici primi Regis de eodem. (*Lat. & Sax.*)

XIV. *Ibid.* Carta (*litt. Pat.*) Henrici Regis ſecundi, de eodem. (*Latinè & Anglicè.*)

Regiſtrum regnante Edwardo I. Anglorum Rege compilatum, litteraque C notatum, in quo habentur Cartæ eædem Saxonicæ, quæ in ſuperiori volumine recenſentur.

Liber Chartaceus in Quarto, in quo, manu Gulielmi Lambardi, ſcriptæ habentur

I. *Leges Eccleſiaſticæ Canuti Regis, Saxonicè.*

Incip. Ðiſ iſ ſeo Gepæðneſ þe Cnut Cýniŋg ealleſ Engla landeſ Cýniŋge. ⁊ Dena Cýnniŋg ⁊ Noꝛþþiġena Cýniŋg. miþ hiſ pitena ġeþeahte.
Expl. ſýmble æfre to poꝛulð. Amen.

II. *Ejuſdem Regis Leges Civiles.*

Incip. Ðiſ iſ ðonne ſeo poꝛlðcunðe ġeneðneſ.
Expl. God ælmihtiġ uſ eallum ġemiltſiġe. ſꝑa hiſ pille ſý. Amen.

Fronte libri extat hæc Inſcriptio. Gulielmi Somneri Cantuarienſis; ex dono V. digniſſimi Thomæ Godfrey Hodefordenſis apud Cantianos Armigeri, Guil. Lambardi, quondam libri hujus domini, Generi doctiſſimi.

Liber Chartaceus, in Quarto, hanc Inſcriptionem in Fronte geſtans.

ΑΡΧΑΙΟΝΟΜΙΑ

Or Bookes of the ancient Lawes of England written ſome hundred of yeres ſince in the old Saxon Tongue, and now at the laſt to the great good of Lawyers and Lovers of Antiquitie brought out of darkneſs into light, by William Lambert the Tranſlator thereof into the Latin Tongue.

Continet nimirum Verſionem Anglicam Legum Inæ Regis, & initii Legum Regis Ælfredi, cum Tractatulo cui hic eſt Titulus, **An Explanation of the more difficult Matters and Words in this Tranſlation,** *quæ omnia D. Willelmo Cordello Equiti Aurato & Rotulorum Magiſtro dedicat Auctor.*

Schedæ quædam ſolutæ, quibus ſcribuntur, manu, ut videtur, Guil. Lambardi, Ælfredi Regis Leges Saxonicæ.

Liber

Liber Chartaceus in Quarto, in quo continentur

I. *Fragmentum Chronici Saxonicè, ſc. ab anno* 1043, *uſque ad an.* 1079. *incluſivè, & ſic*

Expl. Ne pille pe þeh beþe na maþe ſcaðe appitan þe he hiſ ſæðeþ ge - - - - - -

II. *De numero Hydarum Angliæ.*

Incip. Mỹncna land ir þpittig þuſend hỹda þapiñon.
Expl. Ðiſ eallef tpa hund þuſend hỹda. and tpa and ꝥeopentig þuſend hỹda. and ſeoſan hund hỹda.

III. *De Arca Noe, fragmentum Saxon.*

Incip Noef anc pæf ſỹþenſcỹte and ðpeo hund ſæðma lanᵹ.
Expl. Ðe hi æn comon þ hi eſt ſlopan maᵹon.

IV. *Nummorum æſtimatio, quos Judæ Chriſtum prodenti dederunt Judæi.*

V. *Termini terrarum quarundam Saxonicè ex Cod.* MS. *Cottoniano cujus Nota* TIBERIVS. A. 13, *ut videtur, excerpti. Fronte libri cernitur hæc Inſcriptio.* Liber quondam V. Cl. Gulielmi Lambardi Cantiani, nunc Gul. Somneri Cantuarienſis, ex dono V. humaniſſ. Thomæ Godfrey Hodefordenſis apud Cantianos Armigeri, ejuſd. Lambardi generi multis nominibus honorandi.

Liber Chartaceus in fol. min. in quo habentur Saxonicè exarata

Geſta Servatoris D. noſtri Jeſu Chriſti; ſive Pſeudo-Evangelium Nicodemi, è Cod. MS. *Cantabrigienſis Bibliothecæ Publicæ deſcriptum.*

Liber Chartaceus in fol. minori, in quo (præter alia Gulielmi Somneri Collectanea) habetur ejuſdem manu ſcriptum Chronicon Saxon. cui hunc Titulum præmiſit.

E pervetuſto libro MS. in bibliotheca Cottoniana, Oroſii hiſtoriam continente, quā perſcriptā, tractatuloque de menſibus addito, ſtatim ſequitur, manu Saxonica, ut cætera, exarata CHRONOLOGIA SAXONICA, cui hic titulus, manu nupera præfixus, Chronica Saxonica Abbingdoniæ, ab annum 1066.

Libri Chartacei duo, in fol. min. quibus continetur

I. *Autographon Lexici Saxonico-Latino-Anglici Guil. Somneri, quod prodiit Oxon.* 1659.

II. *Caſtigationes cujuſdam (ſchedis ſolutis ſcriptæ) in hoc Lexicon, quem puto eſſe Mericum Caſaubonum. Quæ quidem Caſtigationes ſuis in locis inſeruntur.*

Liber Chart. in fol. minori, manu Guil. Somneri exaratus in quo habetur,

I. *Cedmonis (ut vulgo dicitur) Paraphraſis Poetica in Geneſin, &c. cui hanc Adnotationem vir doctiſſimus præmiſit.*

Tranſcriptum à pervetuſto libro MS. in Bibliotheca Duveſiana, charactere Saxonico exaratum, cui titulus (manu haud vetuſta ſcriptus) Geneſis in Anglico, ut in una; Geneſis in lingua Saxonica, ut in al. pag. Ad R. Archiep. Armachan. (ut ab ipſo relatum accepi) liber ſpectat, & penes eum eſt.

II. *Tractatus Poetice ſcriptus de Menſibus*, ex pervetuſto libro MS. in Bibliotheca Cotton. Oroſium inter & Chronolog. Saxonicam.

Liber Chartaceus in fol. min. manu Guil. Somneri ſcriptus, in quo continetur Medicinalis Anglicus, *cui hanc Adnotationem præmiſit:*

Tranſcriptùm è pervetuſto libro MS. in bibl. Regiâ apud S. Jacobum. 125. pergamen. folia mediocria continente, quocum per omnia concordat, ſalvo charactere, qui ibi omnino Saxonicus. (*in hoc Apographo autem character eſt Anglicus.*)

Liber Chartaceus in fol. min. manu Guil. Somneri ſcriptus, cujus Titulus Saxonicus ſequitur. Hepi onginneð ꝥeo boc þe man Oꝺoꝺiuſ nemneð.

Tranſcriptum (*dicit Somnerus*) è pervetuſto libro illo MS. in bibliotheca Cottoniana, in quo Chronologia Saxonica, manu nupera, Abbingdoniæ nuncupata, invenitur exarata.

Liber Chartaceus in fol. min. in quo continetur, manu Somneri,

Ælfrici Excerpta ex Pentateucho & ex libro Joſue, quibus præmiſſa eſt hæc Adnotatio:

Ex Cod. quodam MS. (antiquitatis ergô jure veneꝛando) in Bibliothecâ Cottoniana, 156, pergameno. fol. integra continente, rerumque omnium tractatarum Schemata vel figuras ornatûs partim, partim illuſtrationis gratiâ, ſingulas inter periodos inſertas, cum ſcholiis etiam recentioris cujuſdam Paraphraſtis Latini manu (quas, ut meo inſtituto, Saxonico ſcil. prorſus inutiles, prætermiſi) nonnunquam additis.

Sequuntur & aliæ Gulielmi Somneri Elucubrationes, ad rem Saxonicam ſpectantes: quarum prima hunc titulum præ ſe fert.

I. In Leges Henrici primi Regis, filii Conquæſtoris, Scholia & Animadverſiones. In quibus Errata Exemplarium quamplurima deteguntur, detecta corriguntur, Leges, unde hæ velut è fontibus hauriuntur, indagantur, exhibentur, & alia plura (*ſcitu non indigna*) jam primo proferuntur.

II. Gloſſarium, ſive rerum & verborum difficilium & obſcurorum, omnium aut præcipuorum, in Legibus Henrici primi repertorum, & in Scholiis præteritorum, Interpretatio.

Hiſce Tractatibus præmiſſa eſt ejuſdem Guil. Somneri ad D. Rogerum Twiſdenum Equitem Auratum & Baronettum Epiſtola nuncupatoria, cum Præfatione ad Lectorem.

Liber Chartaceus exiguus, in quo continentur,

Gulielmi Somneri Adverſaria in V. C. D. Henrici Spelmanni Equ. Aur. Gloſſarium Latino-Barbarum; in Guil. Watſii Gloſſarium; & in Ger. Joan. Voſſium de Vitiis Sermonis.

Gerardus Joan. Voſſius de Vitiis Sermonis, &c. Amſt. 1645. *Manu Guil. Somneri caſtigatus.* Ex. gr.

Voſſ. pag. 248. Eſt autem mundium a **mund**, &c. ei ſit vice oris. *Somnerus.* Potius à Sax. mundian, al. gemundian, tutari, protegere: Advocatus enim Teutonicè, Vor-ſprecher. Belg. Voor-ſprake. Sax. Mið-ſpreca & foſt-ſpræca.

Voſſ. pag. 251. *Nodfir. Somnerus.* Potius nytfir, à Sax. nyt, utilis, cui contrar. unnyt. ſc. inutilis, quaſi ſit ignis utilis, quod terra inde fit fœcundior, illorum ſaltem opinione.

Voſſ. pag. 278. *Scotallum. Somnerus.* Plane fallitur cum Watſio. vid. Gloſſar. noſtr. verb. Eſcot.

Concilia, &c. per D. Hen. Spelmannum. II. Vol. Correcta per Somnerum, cujus Caſtigationes manu ſua deſcripſit Reverendiſſimus Cantuarienſis Archiepiſcopus Gulielmus Sancroft ὁ μακαρίτης.

Chronologia Saxonica ad Calcem Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Bedæ Presbyteri, Cantab. 1644. *cum Legibus Guil. I. & Henrici I. RR. Angliæ, correcta & adnotata manu Somneri.*

Jo. Spelmanni Pſalterium Latino-Saxonicum, nonnullis in Locis emendatum.

Adnotationes ad Merici Caſauboni Comment. de Linguis Hebraica & Saxonica. Lond. 1650.

Carta ſuppoſititia Æthelſtani Regis totius Bryttanniæ Inſulæ, confecta (*ſi fas ſit credere*) A. D. 670. Indict. 11. *qua dicitur Rex donaſſe* unum Caſſatum ubi ab incolis vocitatur Toppeſham, Deo & Scæ Mariæ ad Monaſterium quod à ſolicolis nominatur Exaceaſtep.

Gloſſarium antiquum, in quo voces Latinæ, partim Latine partim Anglicè, explicantur: huic Gloſſario addidit voces Saxonicas vir cl. Guil. Somnerus.

Guil. Minſhæi Dictionarium XI. *Linguarum, cum magna copia vocum Saxonicarum, quas è regione adſcripſit Guil. Somnerus.*

CATA-

CODEX MS. *ANGLO-SAXONICUS* ECCLESIÆ CATHEDRALIS *ROFFENSIS.*

CODEX membran. *in Quarto, cujus pars longe maxima, regnante Henrico I. Anglorum Rege, juſſuque Earnulfi Roffenſis Eccleſiæ Antiſtitis, eleganti manu deſcripta fuit; ideoque in litteris quadringentorum annorum, in prima pagina cernitur hæc inſcriptio,* Textꝰ de Ec̄ca Roffiñ per Ernulfū Epm̄. *Habentur item aliæ quædam Inſcriptiones recentium virorum, quas hic exhibendas duxi.*

Venerandum hoc antiquitatis monumentum, per integrum biennium deſideratum, ſurreptore tandem detecto, ſed Reſtitutionem ſtrenue negante, Decreto ſupremæ Curiæ, quam Cancellariam vocant, non exiguis hujus Eccleſiæ ſumptibus recuperavit, reddique priſtinis Dominis curavit Gualterus Balcanqual hujus Eccleſiæ Decanus, anno poſt natum Incarnatum. 1633.

This Volume was Collected by Ernulfus a Biſhop of Rocheſter, and by him intituled *Textus de Eccleſia Roffenſi.*

Hinc excerpſit E. B. (i. e. *Edwardus Browne*) Exorciſmum Ordalii, & in Appendicem ad *Faſciculum rerum expetendarum & fugiendarum* conjecit. 1689.

Conſtat hic Codex duabus partibus; quarum Prima, Leges & Conſtitutiones Regum Anglo-Saxonum tam Latine quam Saxonicè, ex vetuſtis exemplaribus (nonnullis autem in locis mendosè) deſcriptas, comprehendit; Altera Pars exhibet Regiſtrum Eccleſiæ Roffenſis, ad fidem autographorum; una cum aliis ad eandem Eccleſiam Cathedralem ſpectantibus, temporibus cum ipſius Earnulfi, tum ſucceſſorum ejus exaratis.

Ex Legibus quæ in hoc Cod. inveniuntur, primum merito ſibi locum vendicant, Leges Æthelberhti Regis Cantuariorum, quæ ſic Saxonicè in Rubricâ inſcribuntur,

I. fol. 1. Ðiſ ſỳndon þa Domaſ þe Æþelbiꝛht Cỳninꝛ aſette on AGVSTINVS dæꝛe: *de quibus hanc ſuam ſententiam margini adſcripſit Wilhelmus Lambardus*, Beda (lib. Eccleſ. hiſtoriæ 2. cap. 9.) has ipſas leges ſuâ memoria viguiſſe refert: harum autem exemplar haud ſcio an aliud uſquam extet, ac propterea hunc Librum magni facito quiſquis es qui eum nactus fueris. W. L. 1573. in gratiam antiquitatis. *Sic autem*

Incip. Goꝺeſ ꝼeoh ⁊ Cỳnicean. xii. ꝿỳlꝺe. Biſcopeſ ꝼeoh. xi. ꝿỳlꝺe. Þꝛeoſteſ ꝼeoh. ix. ꝿỳlꝺe. Diaconeſ ꝼeoh. vi. ꝿỳlꝺe. Cleꝛocaſ ꝼeoh. iii. ꝿỳlꝺe.
Expl. Giꝼ man manneſ eꝛne ꝿebinꝺeþ. vi. ſcll. ꝿebete. Ðeo þeſ þeꝿ neaꝛ se. iii. ſcillinꝿaſ. Giꝼ þeoꝛ ſteleꝺ. ii. ꝿelꝺe ꝿebete.

II. fol. 3, b. Ðiſ ſỳndon þa Domaſ ðe Hlοþhæꝛe ⁊ Eaðꝛic Cantꝛaꝛa Cỳninꝿaſ aſetton.

Incip. Hlοþhæꝛe ⁊ Eaðꝛic Cantꝛaꝛa Cỳninꝿaſ aſetton þa æ. þa. ðe heoꝛa alðoꝛaſ æꝛ ꝿeꝛoꝛhton ðỳſſum ðomum þe hỳꝛ eftep ſæꝿeþ.

Expl. Giꝼ he ðanne þ ne mæꝿe ꝿecỳþan mið ꝓihtꝛe canne. læte þanne an. ⁊ ſe aꝿenð to ſo.

III. fol. 5. Ðiſ ſỳnð Ꝓihtꝛæðeſ ðomaſ Cantꝛaꝛa Cỳninꝿeſ.

Incip. Ðam milðeſtan Cỳninꝿe Cantꝛaꝛa. Ꝓihtꝛæðe ꝓixiꝿendum þe ꝼiftan ꝓintꝛa hiꝛ ꝓiceſ. þỳ niꝿuðan ꝿebanne. Sextan ðæꝿe Ruꝿeꝛneſ in þæꝛe ſtoꝛe þỳ hatte Beꝛꝿhamſtỳðe. ðæꝛ pæſ ꝿeſamnað eaðiꝿꝛa ꝿeheatenðlic ymcỳme. Ðæꝛ pæſ Biꝛhtꝛalð Bꝛetone heah-biſcop. ⁊ ſe æꝛnæmða Cỳninꝿ. eac þan Hꝛoꝼeſceaſtꝛe Biſceop ſe ilca Gỳbmunð pæſ haten. and þaꝛð pæſ ⁊ cꝛæð.
Expl. Giꝼ ꝼeoꝛꝛan cumen man oþþe ꝼꝛæmðe bute ꝿe-ꝿanꝿe. ⁊ he þonne naꝛþeꝛ ne hꝛỳme. ne he Hoꝛꝛn ne blaꝛe. ꝼoꝛ ðeoꝛ he bið to ꝓꝛoꝼianne. oþþe to ſleanne. oþþe to alỳſenne.

IV. fol. 7. *De 7 donis Spiritus Sancti, de 7 Gradibus Eccleſiaſticis, de 7 horis in quolibet die ad Deum orandi, &c. Saxonicè.*

Incip. Seoꝛon ꝼealðe Gỳꝿa ſỳnðan Haliꝿeſ ꝿaſteſ. ⁊ vii. Stæpaſ ſỳnðan Cỳꝛicliꝛa Gꝛaða. ⁊ Haliꝿꝛa ꝿꝛaða. ⁊. vii. ſỳðan Goðeſ þeoꝛaſ ſceolon Goð heꝛian ðæꝿhꝛamlice on Cỳꝛcan and ꝼoꝛ eall Cꝛiſten ꝼolc þinꝿian ꝿeoꝛne.
Expl. ⁊ haðbot mið ꝓỳhte. an ðæl þam Biſcope. oðeꝛ ðam ꝼiꝿ-beðe. ⁊ þꝛiðde þam ꝿeꝼæꝛꝛcipe.

V. fol. 7, b. *De Regibus Occidentalium Saxonum, à Cerdico uſque ad Æthelredum, Saxonicè.*

Incip. Ða pæſ aꝿangen ꝼꝛam Cꝛiſteſ acenneðneſſe. cccc. ⁊ xciiii. ꝓintꝛa ða Ceꝛðic and Cỳnꝛic hiꝛ ſunu coman up æt Ceꝛðiceſ-oꝛan mið. v. Scipum.
Expl. Se Ceꝛðic pæſ ſꝛa ic æꝛ cpæþ ſe ſoꝛma þe Weſt-Seaxana land mið piꝿe on Wealum ꝿeeoðe. ⁊ hiꝛ Oſſꝛỳncꝿ ðỳðe ſꝛa him ꝿebỳnðe pæſ ꝼæſte be ꝿeꝛoðe þ he æꝛoſt ꝿepann. eac eacan beꝿeat heoꝛa anꝛa ꝿepelhpỳlc ſỳmle be þam Cꝛæſte þe heom ꝿoð lænðe.

VI. fol. 9. Ðiſ ſỳndon þa ðomaſ þe Ælꝼꝛeð Cỳncꝿ ꝿeceaſ. (*Capitulis* 121.)

Incip. Dꝛỳhten pæſ ſpꝛecende ðaſ poꝛð to Moỳꝛe. and þuſ cpæþ.
Expl. Foꝛ ſanꝿ oꝼeꝛ eall. ſỳ hit on anꝛe Scipe. ſỳ hit on má. ꝼiftỳne Peninꝿaſ. ⁊ æt ælcon ſmaloꝛ oꝛꝛe. æꝼꝛe æð Scyll. peniꝿ. NB *Inter Leges Ælfredi Regis, habentur etiam Leges Inæ Regis Occidentalium Saxonum.*

VII. fol. 32. Ðom behaten Iꝛene an [and] pæteþ. *De Ordalio Ferri & Aquæ.*

Incip. And oſ þam Oꝛðale ꝿe bebeoðað Goðeſ bebodum. and þæſ Aꝛceb̄. ⁊ ealꝛa Biſceopa ſ nan

 mann

mann ne cime innon þæpe Cipicean ꝛíððan man þ Fýꝛ inbýꝛð. þe man þ Opðal mið hætan ꝛceal.
Expl. ⁊ ᵹilðe þam Cýninᵹe. cxx. ꝛcill. to pite. Walneaf iꝛ níðinᵹeꝛ dæde. Giꝛ hpa oꝛ ꝛacen pille. do þ mið eahta ⁊ ꝛeopeꝛtiᵹ ꝛulbopenna þeᵹena.

VIII. fol. 32,b. Æþelꝛtaneꝛ ᵹeꝛæneꝛꝛe. (*cujus Præfatio deeſt.*)

Incip. Æꝛneꝛt þæt nan ne ꝛpaniᵹe nænne þeoꝛ þe æt hæbbenðe hanða ᵹeꝛanᵹen ꝛý. oꝛeꝛ. xii. pinteꝛ. and oꝛeꝛ eahta peninᵹaꝛ.
Expl. Giꝛ he ꝛpa ne ðo. bete be þam þe ꝛe Biꝛcop him ꝛoꝛᵹiꝛan pille. (*Margine habetur hæc notula.* Interponendum eſt nonnihil, ut in libro *typis* excuſo videre eſt. atque etiam periodus ſuperior in illo libro non reperitur. E.D.)

IX. fol.37. *Æthelſtani Regis Leges quædam aliæ* (*Exoniæ latæ*) *quarum Rubrica deſideratur.*

Incip. Æðelꝛtan Cýnᵹ cýþ þæt ic hæbbe ᵹeahꝛoð þæt upe ꝛꝛiðð iꝛ ꝛynꝛe ᵹehealden þonne me býꝛte. oþþe hit æt Gneatanlea ᵹecpeden pæpe ⁊ mina pitan ꝛecᵹað þ ic hit to lanᵹe ꝛoꝛbopen hæbbe.
Expl. ꝛý ðæꝛ ilcan ꝛýnðe þæꝛ ðe ꝛe ðeoꝛ. butan he hine laðian mæᵹe þæt he him nan ꝛacn. ne nane ðýꝛþe onnýꝛte.

X. fol. 38. *Lex de Prærogativo Jure Domus Regiæ. Saxonicè.*

XI. fol. 38, b. Hu ꝛe man ꝛceal ꝛꝛeꝛie. (h. e. *Juramentorum Formulæ diverſæ, &c.*)

Incip. On ðone Dꝛihten þe ðeꝛ haliᵹ Dom iꝛ ꝛope haliᵹ. ic pille beon. N. holð ⁊ ᵹetꝛiꝛe.
Expl. Se peꝛ ᵹebýneð maᵹum. ⁊ ꝛeo Cýnebot þam leoðum.

XII. fol. 40. Ðiꝛ ꝛýnðon ða ðomaꝛ ðe Ælꝛꝛeð Cýnᵹc and Guþꝛum Cýncᵹ ᵹecunan. (*In quibus deſideratur Capitulum de Inceſtu.*)

Incip. And þiꝛ iꝛ ꝛeo Geꝛæðniꝛ eac þe Ælꝛꝛeð Cýnᵹ. ⁊ Guðꝛum Cýnᵹ. and eꝛt Eaðꝛaꝛð Cýnᵹ. and Guðꝛum Cýnᵹ ᵹecunan ⁊ ᵹecpæðon. þa þa Enᵹle ⁊ Dene to ꝛꝛiðe ⁊ to ꝛꝛeonðꝛcipe ꝛullice ꝛenᵹon. and þa pitan eac þe ꝛýððan pæꝛon oꝛt and unꝛelðan þ ꝛeolꝛe ᵹeniꝛoðon. and mið Goðe ᵹehihtan.
Expl. Eal man ꝛceal æt Cýꝛlihꝛcum peꝛe be þæꝛe mæðe ðon ðe him to ᵹebýꝛeð. ꝛꝛa þe be tpelꝛ hýnðum tealðan.

XIII. fol. 42. Eaðpeꝛðeꝛ Geꝛæneꝛꝛe.

Incip. Eaðpeꝛð Cýninᵹ být þam Geꝛeꝛum eallum ðæt ᵹe ðeman ꝛꝛa niht ðomaꝛ ꝛꝛa ᵹe niht oꝛte cunnon. and hit on ðæꝛe Dom-bec ꝛtande ne þandiaþ ꝛoꝛ nanum ðinᵹum ꝛolc niht to ᵹeneᵹceanne.
Expl. Oððe him að buꝛꝛte. oððe oꝛencýðeð pæꝛe. þ hý ꝛíððan að pýꝛðe næꝛan. ac Opðaleꝛ pýꝛþe.

XIV. fol. 43. *Leges Eadwardi Regis Angliæ quarum deſideratur Rubrica.*

Incip. Eaðpeaꝛð Cýninᵹ mýnᵹoðe hiꝛ pýtan þa hý æt Exanceaꝛtꝛe pæꝛon. þ hý ꝛmeaðon ealle hu heoꝛa ꝛꝛiðð beteꝛe beon mæhte. þoñ hit æꝛ þam pæꝛ.
Expl. ⁊ ðæt ælc ꝛꝛnæc hæbbe ende. and andaᵹan hpenne hit ꝛoꝛð cume. ᵹiꝛ hit hpa oꝛeꝛ hebbe. bete ꝛꝛa ꝛe æꝛ cꝛæðon.

XV. fol. 44. Eaðmunðeꝛ Cýninᵹeꝛ aꝛetnýꝛꝛe. (*Leges Eccleſiaſticæ.*)

Incip. Eaðmund Cýninᵹ ᵹeꝛomnoðe mýcelne Sinoð to Lundenbýꝛᵹ on þa halᵹan Eaꝛteꝛlicon tið. æᵹðeꝛ ᵹe Goðcundꝛa haða. ᵹe Foꝛolðcundꝛa. ðæꝛ hꝛæꝛ Oða and Fulꝛꝛtan Apcebiꝛceop and mæniᵹe oðꝛe Biꝛcopaꝛ ꝛmeaᵹendᵹ ýmbe heoꝛa ꝛaula næð. ⁊ ðaꝛa ðe him unðeꝛ ðeoðde ꝛæꝛon.
Expl. Ða þe man ꝛꝛeꝛnað. and lýblat þýnᵹað. ꝛýn hý á ꝛnam ælcum Goðeꝛ ðæle aꝛoꝛpene. buten hý to niht ꝛe Dæðbote ᵹecýꝛꝛan.

XVI. fol. 45. *Ejuſdem Regis Leges Civiles, eodem loco & tempore latæ.*

Incip. Eaðmund Cýninᵹ cýð eallum ꝛolce ᵹe ýlðꝛū ᵹe ᵹinᵹrum ðe on hiꝛ anꝛealðe ꝛýnð.
Expl. Ðonne ðæt ᵹeðon ꝛý. ðoñ næꝛe man Cýninᵹeꝛ munðe. oꝛ ðam ðæᵹe on. xxi. niht ᵹýlðe man healꝛꝛanᵹ. ðæꝛ on. xxi niht man bote. þæꝛ on. xxi. niht ðæꝛ þæꝛeꝛ ðæt ꝛnumᵹýlð.

XVII. fol. 46. Æþelꝛeðeꝛ Cýninᵹeꝛ Geꝛæðniꝛꝛe.

Incip. Ðiꝛ iꝛ ꝛeo Geꝛæðnýꝛ ðe Æþelꝛeð Cýninᵹ ⁊ hiꝛ pitan ᵹeꝛæððon eallon ꝛolce to ꝛꝛiþeꝛ bote æt Fuðeꝛtoce. on Mýꝛcena lanðe. æꝛteꝛ Enᵹla laᵹe.
Expl. ⁊ ꝛe þe þýꝛ ꝛoꝛꝛýtte. ⁊ hit ᵹeꝛoꝛðian nýlle ꝛꝛa upe ealna cꝛiðe iꝛ. ꝛýlle þam Cýnᵹe. cxx. ꝛcill.

XVIII. fol. 47. Wilhelmeꝛ Cýninᵹeꝛ aꝛetnýꝛꝛe.

Incip. Wilhelm Cýnᵹ ᵹnet ealla þa þe ðýꝛ Gepnit to cýmð. oꝛeꝛ eall Enᵹlaland ꝛneonðlice. ⁊ beot. and eac cýð eallum mannum oꝛeꝛ eall Anᵹel-cýnn to healðenne.
Expl. ⁊ ᵹiꝛ ꝛe Enᵹliꝛca ne ðuppe hine to opneꝛte beclýpian. ꝛepiᵹe hine ꝛe Fꝛænciꝛca mið unꝛoneðan aðe. (*Habentur in Archaion. Lambard. Edit. Cantab.* 1644.)

XIX. fol. 48. Leges Æthelredi Regis, *quarum deſideratur Rubrica.*

Incip. Ðiꝛ ꝛýnðon þa laᵹa þe Æþelꝛeð Cýnᵹ and hiꝛ pitan ᵹeꝛæðð hahbað æt Fanetinᵹ. to ꝛꝛiðeꝛ bote ⁊ þa Mýneteꝛaꝛ þe inne ꝛuða pýnceð. oððe eller hpæꝛ. þ þa bion heoꝛa ꝛeoꝛeꝛ ꝛcýlðiᵹ. buton ꝛe Cýninᵹ heom aꝛiðn pille. (*habentur apud Joan. Brompton. Latinè.*)

XX. fol. 49, b. Incipit Exorcismvs Aqvæ. Ad Ivdicivm Dei Demonstrandvm. (*Latinè tantum.*)

XXI. fol. 53, b. Incipit Adivratio Ferri. Vel Aqvæ Ferventis. Ad Ivdicivm. (*Lat. tantum.*)

XXII. fol. 55, b. Incipit Exorcismvs Panis Ordeacei Et Casei. (*Latinè tantum.*)

XXIII. fol. 57, b. *Nota de iis quibus Eccleſiam Chriſti Cantuariæ ditavit Canutus Rex. Latinè.*

XXIV. fol. 58. Incipivnt Qvædam Institvta De Legibvs Regvm Anglorvm. (*ſcil. Leges Canuti Regis, Latinè. Saxonice autem eædem extant apud Guil. Lambardum.*)

XXV. f. 63. Hæc Est Institvtio Secvlaris Qvam Ego (*Canutus Rex?*) Per Consilivm Et Consensvm Optimatvm Meorvm Servare Per Totvm Regnvm Mevm Statvi. (*Latinè tantum.*)

Incip. Inprimiſ ut iuſtæ legeſ erigantur. et iniuſtæ deprimantnr. et abiciantur. recte legeſ diuiti et pauperi teneantur.
Expl. Quod ſi audendo tertio hoc præſumpſerit. perdat omnia ſua. (*ſimilia habentur apud Lamb. p.* 104.)

XXVI. fol. 75. *Delectus Legum veterum Latine ſine Rubrica. quædam autem earum habentur in Legibus Inæ & Ælfredi Regum Occidentalium Saxonum*

Incip.

Incip. Siquiſ aliquid pro aliqua foriſfactura accipiat. antequam iuſte rectitudinem petat.
Expl. litæ ſeptem libræ pro ſeptem ordinibuſ erunt extra prætium quod dicitur Ƿepegeld. et erunt iuſte Epiſcopi et pauperum.

XXVII. fol. 78. Istæ Svnt Consvetvdines Regvm Inter Anglos. (*Latinè tantum, cum Conſuetudinibus Comitum, Epiſcoporum &c. ſecundum antiquas Leges Anglorum, quas etiam Saxonicè ſcriptas invenire licet, fol* 93.)

Incip. Omneſ rectitudines ciuitatum. et Paſtum ſuum. cum omnibuſ reb uſ quæ ad illum paſtum pertinent.
Expl. Oculuſ bouiſ perſoluitur quinque denariiſ. et uaccæ, quattuor.

XXVIII. fol. 80 Hic Intimatvr Qvid Willelmvs Rex Anglorvm Cvm Principibvs Svis Constitvit. Post Conqvisitionem Angliæ. (*ſc. Leges ejuſdem Latinè tantùm.*)

Incip. Inprimiſ quod ſuper omnia unum uellet Deum per totum regnum ſuum uenerari.
Expl. et hoc præceptum non ſit uiolatum. ſuper foriſfacturam meam plenam.

XXIX. fol. 81, b. Exceptiones Ex Decretis Pontificvm qualeſ Accuſatoreſ accipiantur. et qualeſ non recipiantur. (*Latinè.*)

XXX. fol. 88. Iudicia Ciuitatis Lundoniæ. (*ſive Leges quædam Æthelſtani Regis. Saxonicè.*)

Incip. Điſ iſ ſeo Geſetneſ þe þa Biſcopaſ. and þa Geneſan þe to Lundenbyriġ hyrað. ġecweden habbaþ. ⁊ mid weddum ġeſeſtnod on uprum friþ ġeġyldum. æġðer ġe Eaſtrice ġe Ceaſtrice. to ecan þam domum þe æt Greatanlea. ⁊ æt Exanceaſtre ġeſette wæron. ⁊ æt Đunneſfelda.
Expl. Giſ se hit þuſ ġehealdaþ. þonne ġelyfe ic to Gode. þ uſe friþ bið betera þonne hit æneſ wæſ. (*Habentur Latinè apud Joan. Bromptonum. p.* 852.)

XXXI. fol. 93. Be Leode ġeðincðum. and Laġe. (*Exſtant hæc Lat. ſcripta, in hujuſce Cod. fol.* 79, *b.*)

Incip. Hit wæſ hwilum on Engla laġum. þ leod and laġa fon be ġeþincþum, and þa wæron leod witan weorð ſcipeſ wyrðe ælc be hiſ mæðe Eorl and Ceorl. þeġen ⁊ þeoden.
Expl þonne ġebyrede Cinġe ⁊ Biſceope þæt hiġ þ betten. ſwa hiġ naþoſt mihton.

XXII. fol. 93, b. Be Ƿerigilde.

Incip. Cyniġeſ Ƿerigild iſ inne mid Englum on folcriht. xxx. þuſend þrymſa.
Expl. ⁊ ġiſ hiġ þ nabbaþ ne to þam ġeþeon ne maġan. ġylde man cyniſce.

XXXIII. fol. 94, b. Be wiſmanneſ beſeðunge. (*ſcil. Pars legum Eadmundi Regis.*)

Incip. Giſ man mæðan oððe wiſ weddian wille.
Expl. Ƿel iſ eac to warnianne ðæt man wite ðæt hy ðurh mæġſibbe to ġelænge ne beon. ðe læſ ðe man eft træme ðæt man æn aþoh to ſomne ġeðyðan.

XXXIV. fol. 95. *Carmen ſive Incantatio pro Pecudibus faſcinatis.*

Incip. Giſ ſeoh ſy unðeonumen. ġiſ hit ſy Horſ ſtinġ on hiſ ſeotene.

XXXV. *Ibid. Solennium (ut videtur) Verborum Formula, à librario ignaro malè deſcripta; Quæ ab illo utenda erat, qui terras dare aut vendere alii bona fide vellet, ab omni Litis periculo liberas & quietas.*

Incip. Hit becwæð ⁊ becwæl ſe þe hit ahte mid full-lan folc nihte.

XXXVI. fol. 96. Inſtitutioneſ Henrici Regiſ. (*Exſtant apud Matthæum Pariſienſem.*)

Incip. Anno Incarnationiſ dñicæ. M. C I. Henricuſ filiuſ Willelmi Regiſ poſt obitum fratriſ ſui Willelmi.

XXXVII. fol 98. Excommvnicatio (*major, Latinè.*)

XXXVIII. fol. 99, b. Excommvnicatio (*minor, Lat.*)

XXXIX. fol. 101. Điſ ſyſ Angel-cynneſ Cyne-cynn þe hen ġemearcoð iſ.

Incip. Adam wæſ ſe æreſta man ⁊ he ġetimde Seth.
Expl. Đa wæſ Eadgar. Đa wæſ Æþelred. þa wæſ Eadmund.

XL. fol 102. Hæc ſunt Genealogiæ per partes Britanniæ Regum regnantium per diuerſa loca Norþhymbrorum.

Incip. Eadwine. Ællinc.Ælle. Yffinc. Yffe. Wyciſheaing. (*ſequuntur Genealogiæ Regum Merciorum, Occidentalium Saxonum, Cantuariorum, &c.*)

XLI. fol. 105. Incipiunt nomina Pontificum Romaniæ urbiſ per ordinem (*Horum primus eſt Petrus Apoſtolus, ultimus autem Celeſtinus ſucceſſor Clementis: verum nomina omnium Paparum à Stephano, qui fuit Ordine Centeſimus, manu recentiori ſcribuntur.*)

XLII. fol. 107. *Nomina Imperatorum Romanorum uſque ad Leonem III.* (*deſiderantur autem nomina eorum qui ante Conſtantini Magni Filios rerum potiti ſunt.*)

XLIII. fol. 107, b. Incipiunt nomina Ep̄orum Hieroſolimæ urbiſ. (*ſcil. Summorum Pontificum à Jeſu filio Joſedech, ad Analeum; Deinde Nomina Epiſcoporum à S. Jacobo Apoſtolo uſque ad Johannem, qui fuit Ordine triceſimus nonus.*)

XLIV. fol. 109. Nomina Ep̄orum Alexandriæ urbiſ. (*à S. Petrō Apoſtolo, ad Philippum.*)

XLV. fol. 109, b. Nomina Pontificum Antiochenæ urbiſ. (*à S. Petro Apoſtolo, ad Iſidorum martyrem.*)

XLVI. fol. 110, b. Nomina Archiepiſcoporum Dorobernenſis Æccleæ (*ab Auguſtino, ad Walterum, quorum ſucceſſio per diverſorum manus continuatur.*)

XLVII. fol. 111. Nomina Ep̄orum Hrofenſiſ Æccleſiæ. (*à Juſto, ad Haimonem, quorum ibidem ſucceſſio variis manibus conſcripta fuit*)

XLVIII. fol. 111, b. *Sequuntur Nomina* (*ex antiquiori quodam Codice deſcripta, ſine Continuatione*) 1 *Epiſcoporum* Orientalium Saxonum. 2 Auſtralium Saxonum. 3 Occidentalium Saxonum 4 *Eccleſiæ* Scireburnenſiſ. 5 Wiltunenſiſ. 6 Willenſiſ. 7 Cridienſiſ. 8 Wiccorum. 9 *Epiſcoporum* Prouinciæ Merciorum. 10 Leiceſtrenſium. 11 Ceſtrenſium. 12 Herefordenſium. 13 Lindisfarorum, *ſive Lincolnienſium.* 14 Orientalium Saxonum. 15 Norðanhymbrorum ġentiſ. 16 Eboracenſiſ eccleſiæ. 17 Hauſtaldenſiſ eccleſiæ. 18 Lindisfarnenſium. 19 Eccleſiæ quæ dicitur Caſa Candida.

XLIX. fol. 116, b. Nomina uiġinti quattuor Seniorum.

L. *Ibid. Nomina eorum qui Preces quasdam in Liturgia inseruerunt. Vid. etiam fol.* 117.

LI. *Ibid.* Nomina septem Archangelorum.

LII. fol. 118, b. *Nota de Rad. de Ros Priori Roffensi & Conventu, qui dederunt unam Marcam ut scriberetur in magno Rotulo (quod Inquisitum fuit per loca quæ Judæi Angliæ inhabitabant, & per ipsos Judæos, anno* x *regni Regis Richardi) quod prædicti Prior & Conventus in nullo tenebantur ad aliquid reddendum alicui Judæo, nec pro se nec pro aliquo Priore qui præcessisset prædictum Priorem.* (*manu recentiori.*)

Fol. 119. Incipiunt Priuilegia Æccleſiæ S. Andreæ Hrofenſiſ. conceſſa a tempore Æthilberhti Regiſ. qui fide Xpiana a B. Auguſtino ſuſcepta. eandem Eccleſiam conſtrui fecit. (*ſcil. Regiſtrum Chartarum ac Inſtrumentorum ejuſdem Eccleſiæ: è quibus illas tantum in medium profero quæ aut Saxonicè ſcriptæ ſunt, aut ſaltem ubi Termini terrarum recitantur Saxonice; omiſſis rel. quis cum Placitis & Narrationibus Hiſtoricis, quæ Latine tantum exſtant, utpote ab inſtituto noſtro alienis.*)

LIII. *Carta Æthelberhti Regis Cantuariorum, qua donat certas terras Eccleſiæ S. Andreæ in civitate* Hrofi. 4. *Kl. Maias, Indict.* 7. (h.e. A.D. . . . .) *Quarum ejuſdem terrarum Termini extant Saxonicè.*

LIV. fol. 129. *Donatio dimid. Aratri in* Bromgeheg *cum Mariſco de Scaga, Diorano Hrofenſis Eccleſiæ Antiſtiti, per Egcberhtum Regem Cantuariorum. A. Dom.* 778.

LV. fol. 134. *Venditio* 20 *Acrarum, & viculi dimidiati, cum mariſco in Civitate Hrobi, Waermundo Epiſcopo, per Æthelbearhtum Regem Occidentalium Saxonum ſeu Cantwariorum, A. D.* 790.

LVI. fol. 140 *Dunni cujuſdam Donatio Terrarum Uxori ſuæ pro vita ſua, & poſt obitum ejus Monaſterio S. Andreæ, Saxonicè.*

LVII. fol. 140, b. *Donatio terrarum in duobus locis, amico ſuo* Cuðulfo *Hrofenſis Eccleſiæ Epiſcopo, per Ætheredum Regem Occidentalium Saxonum, nec non & Cantuariorum. A. D.* 868.

LVIII. fol. 141, b. *Donatio Terrarum in* Cucolanſtan, *cum Eccleſia S. Michaelis Archangeli, Swithulfo Epiſcopo Roffenſi, & Eccleſiæ Sancti Andreæ, per Æthulfum Regem Saxonum. A. D* 880. *Indict.* 13.

LIX. fol. 143. *Donatio trium Aratrorum in* Meallingaf, *Burhrico Epiſcopo & Monaſterio S. Andreæ, per Eadmundum Regem Ang. nec non & Merciorum.*

LX. fol. 144. *Teſtamentum Byrhtrici & Ælfswithæ uxoris ejus Saxonicè.* (*Sequitur etiam Lat. fol.* 145, b. *Ex hoc Cod. illud evulgavit Gulielmus Lambardus Saxonicè & Anglicè, in libro cui Titulus* **The Itinerary of Kent,** *Londini Impreſſo, A D.* 1596.)

LXI. fol. 147. Ðuf pæpon ða ſeox Sulung æt Fulbaham Scē Andpea gefealð into Hpofeceaſtpe. *De his terris, ſtatim ſequitur eadem Narratio Latine ſcripta ſub hac Rubrica.* Iſto tali ordine fuerunt illæ. vi. Sulingæ quæ uocantur Uulbeham primum uendıtæ Ecclıæ Scī Andreæ Aplī de Hrofeceſtra. et poſtea extractæ. et ıterum emptæ ipſi Æcclæ. ac tandem per beatum Dunſtanum Archiepum ıuramento mille uirorum eidem Æcclıæ acquiſitæ. et ıure Hereditario in æternum relictae.

LXII. fol 150, b. *Venditio* 10 *Manſarum ſeu Sulungarum* æt Bpomleage *Ælfſtano Antiſtiti & Eccleſiæ Hrofenſi, per Eadgarum Regem Anglorum cæterarumque gentium. A. D.* 955. *Indict.* 9.

LXIII. fol. 152. *Donatio* 6 *manſarum* æt Fulbaham *&* 1 *manſæ* æt Lytlanbroce *Goduuino Hrofenſis Eccleſiæ Pontifici, per Æthelredum totius Anglorum nationis Regem. A. D.* 915. *Indict.* 8.

LXIV. fol. 155. Hep cyð on ðyſum gepıte hu Goðpine Biſcop on Hpofeceaſtpe. and Leofpine Ælfeageſ ſunu puſðon gerýbrumoðe ymbe þ land æt Snoddinglande on Cantparabýrig. (*Sax.*)

LXV. fol. 156, b. *Reſtitutio* 6 *Sulungarum* (Bpomleage) *cum Sylvis* in Andpeðe, *per Æthelredum Regem facta Eccleſiæ Hrofenſi, A. D.* 998. *Indict.* 11; *quas quidem terras cum Sylvis, ab eadem Eccleſia abſtraxerat idem Rex tempore Juventutis ſuæ, inſtigante Æthelſino Dei omnipotentis ac totius populi inimico.*

LXVI. fol. 159, b. *Donatio* 15 *manſarum* æt Stantun ⁊ æt Hiltun *Goduuino Hrofenſis Paræchiæ Epiſcopo, per Æthelredum Regem Anglorum. A. D.* 1012. *Indict.* 10. (*Hac in Charta memorantur Acta quædam Concilii ſapientum Regni, notatu digna.*)

LXVII. fol. 162. *Nomina ſervorum & ſervarum prædialium, qui Glebæ adſcriptitii erant in villa* Fulbaham *dicta. nomina eorum qui orti ſunt ex* Cinceſtune, *&* Cealce. *Deque terris Ælfeahi quas ab Eadmundo Rege emit Ælfſtanus.* (*Saxonicè.*)

LXVIII. fol. 162, b. *De Ægelio Wuldehamenſi, qui tempore Siwordi Epiſcopi filiam ſuam cum filia ejus ex genere Tottelis ſubduxerat, ſubſtitutis aliis in loco earum.* (*Saxonicè.*)

LXIX. fol. 162, b. De Falchehan ⁊ Bpomleage. *Sub hac Rubrica ſequitur Hiſtoria Curiæ, Saxonicè, in qua Rex Eadgarus cum Dunſtano Archiepiſcopo, Æthelwoldo Epiſcopo, Ælfſtano Epiſcopo & Ælfhero Comite & multis aliis Regis Sapientibus Londini conſederunt. In hac Curiæ Londinenſis hiſtoria narratur, ut Ælfſtanus Epiſcopus Roffenſis repetitas Chartas ſive Codices prædii Snodinglandenſis ab Ælfrico Æſcwynes-ſun qui illas ei furto abſtuliſſet accepit, & ut in curia emit prædia* Bpomleah *&* Fealcnaham *cum eorum Chartis, à Rege* 50 *mancuſſis Auri &* 130 *Libris, quæ Eccleſiæ S. Andreæ Roffenſi dedit.*

LXX. fol. 166, b. Ðiſ iſ ðæpe Bnicce-gepeopc on Hpouecæſtpe. *Saxonicè. Eadem autem habentur ad hujuſce Cod. fol.* 164, b. *Latinè ſcripta, ſub hac Rubrica,* Hæc deſcriptio demonſtrat aperte unde debeat Ponſ de Roueceſtra reſtaurari. quotienſ fuerit fractuſ. *Habentur, cum Anglica Verſione Gul. Lambardi, in lib. cui tit.* **a Perambulation of Kent.**

LXXI. fol. 170, b. *Carta Literarum Patentium, qua manerium de Franchenham conceſſit Lanfranco Archiepiſcopo Cantuar. Willelmus* I. *Anglorum Rex.*

Sequuntur quamplurima alia Latina ſcripta, nempe Diplomata Regum & Procerum, Archiepiſ. Epipiſ. &c. Narrationes Hiſtoricæ, Conventiones, Contentiones, Confirmationes, Donationes, Indices Benefactorum (inter quos plures fuerunt Presbiteri conjugati) & Benefactionum eorum, Conſuetudines Terrarum, & monachorum Roffenſium, Ordinationes Epiſcopales, Redditus Terrarum, & Eccleſiarum, &c. cum mutilato Catalogo Codicum Roffenſis Eccleſiæ (*in quo memorantur hi* libri *Saxonicè ſcripti, viz.* Liber Paſtoralis Gregorii Papæ, & Sermonalia in duobus Voll.) *quæ omnia, ad alia feſtinans Saxonicè ſcripta, lubens prætermitto.*

CATA-

CODICES MSS.
ANGLO-SAXONICI
D. *GEORGII HICKESII.*

FRAGMENTUM Regiſtri Cartarum Abbatiæ Sanctimonialium S. Mariæ de Wiltun, anno (ut videtur) regni Regis Johannis decimo, eleganter (at nonnullis in locis, mendoſe) ex vetuſtis Inſtrumentis exaratum. In eo continentur plurima Regum Anglo-Saxonum Diplomata, Latinè, una cum Terminis Terrarum, & haud rarò cum Titulis ſive Rubricis, hoc ordine ſcripta.

I. fol. 1. Ðis his (*lege* ıſ) þare. x. Hiða Boc æt Cnuȝel. þe Eaðreð Cinȝ ȝebocoðe Ælfheahe his þeȝne on eche yrþe (lege yɲſe) *Acta eſt hæc donatio A. D.* 948. *Indict.* 6.

II. fol. 3, b. *Donatio* x *manſarum* æt Cnuȝel, *fideli Vaſſallo ſuo* Ƿıſeɲð *per* Eaðpı *Regem totius Albionis.*

III. fol. 4, b. Ðis hiſ þare. x. hiða Boc be Ƿiliȝ. ðe Eaðmunð Cinȝ ȝebocaðe Orðpolðe his þæȝne on eche yrfe. *A. D.* 940. *Indict.* xiii.

IV. fol. 7, b. Ðis his þare. x. hiða Boc be Ƿiliȝ. ðe Eaðmunð Cynȝ ȝebocaðe Orðpolðe his þeine on eche yrfe. *A. D.* 940. *Indict.* 13. (*eadem cum ſup.*)

V. fol. 11, Ðis his þare. xx. hiða Land-Boc æt Stantune. þe Eaðgar Cynȝ ȝebocoðe Osulfe Byscope on ehce yrfe. *A. D.* 960.

VI. fol. 13, b. Ðis his þa Landeȝ Boc æt Stantune. (*ſcil.* 20 *Caſſatorum quos* Aðeluf Saxonum Rex *primitus Cenwoldo fideli miniſtro dedit, poſtea verò* Eadward Angul Saxonum Rex *eoſdem Ordlafo Principi conſignavit, ea ſcil. conditione, ut poſt Obitum Cenwoldi, Ordlafus Dux iis jure hæreditario frueretur, A. D.* 903. *Indict.* 4.

VII. fol. 16. Ðis his þare. xx. Hiða Boc æt Stantune. þe Eaðpiȝ Cinȝ ȝebocoðe Oſulfe Biſcope on eche yrfe. A. D. 957. *Indict.* 15.

VIII. fol. 18, b. Stantune (*ſcil. Carta eadem Eadwardi Regis de* 20 *Caſſatis Ordlafo Duci Adſignatis, quæ ſupra memoratur ad hujus Cod. fol.* 13, b. *In quibuſdam autem, hæc ab illa diſcrepat.*)

IX. fol. 20, b. Svð Niƿetvne. Ðis his Niƿantunes Boc ȝ Fyrſtes felðeſ. þe Eaðmunð Cinȝ ȝebocade Ƿulfgare his þeȝne on ece yrfe. (*ſcil.* 10 *manſ. in* Niƿantune. *cum prato quodam* in Ƿeolceſclife, & 3 *manſ.* æt Firſteſ felða. *A. D.* 943. *Indict.* 1.)

X. fol. 24, b. Svð Niƿetvne. Ðis his þare Landa Boc. þe Eaðgar kynȝ ȝebocaðe Goðe ȝ Sca Mariaan into Ƿiltune. ſpa ſpa he hy ær forleт to Ƿulfðriþe him to ecere alyſeðneſſe. (*Hac in Carta præter* 10 *Hidarum in Niwantune, dantur etiam Termini* 10 *Hidarum in Scearntune,* 20 *Hidarum in Demini* 10 *Hidarum in Sceareal,* 10 *Hidarum in Hwætinegle,* 3 *Hidarum in Fyrſtesfelda,* 3 *Hidarum in Babanſtoce, cum mentione duarum molendinarum.*)

XI. fol. 28, b. *Finalis Concordia inter Aſcelinam Abbatiſſam de Wiltun, & Henricum de Albineio, de Advocatione Capellæ de Majori Wicheford, facta in Curia D. Regis apud Windleſore, à die S. Johannis Baptiſtæ, anno Regni Regis Johannis Decimo.* (*Latinè tantùm.*)

XII. fol. 29, b. Ðis his þare. x. Hiða Boc æt Norþ-Niƿetune. þat Ælfreð ȝebocaðe Æþelhelm his þeine on eche yrfe. *A. D.* 892. *Indict.* 10.

XIII. fol. 31. Ðis his þare. x. Hiða Boc æt Vbbantune. þe Eaðpiȝ Cinȝ ȝebocaðe Æþereðe his þeine on eche yrfe. *A. D.* 957. *Indict.* 15.

XIV. fol. 32, b. Dvdelingtvn. Ðis his þara. v. Hiða Boc æt Dyðylinȝtune. anð þas aneſ hiƿiſceſ [*& unius manſæ*] æt Vðinȝc þe Eaðpiȝ Cinȝ ȝebocoðe Ælfreð his þeine on eche yrfe. *A. D.* 956. *Indict.* 14.

XV. fol. 36. Dvdelingtvne. Ðis his þare. v. Hiða Boc æt Dyðylinȝtune. þe Eaðreð Cinȝ ȝebocoðe Ƿulfrice his þeȝne on eche yrfe. *A. D.* 946. *Ind.* 4.

XVI. fol. 39. Fobefunte Land-Boc. (*ſive donatio* x *Caſſatorum* æt Fobbäfuntan *Eccleſiæ S. Mariæ in voco Regio* æt Ƿultune, *per Æthelredum Regem. A. D.* 994.)

XVII. fol. 42, b. Item Fobbanfuntan boc. (*ſive donatio* x *Caſſatorum* in Fobbëfunte *Wihtbrordo fideli miniſtro, per Eadwardum Regem Anglo-Saxonum.*) *A. D.* 901.

XVIII. fol. 45, b. Ðis his þare feoþer Hiða Boc be Noðre æt þare Pyriȝean, þe Eaðpic Cynȝ ȝebocoðe Ælfheahe his mæȝe on ece yrfe. *A. D.* 956. *Anno quarto Imperii ejus, Indict.* 2.

XIX. fol. 48, b. Ðis þare. iiii Hiða Land Boc. be Noðre. þe Eaðpi Cinȝ ȝebocoðe Ƿiſtane (*fideli ſuo*) on eche yrfe. *Primo anno Imperii ſui, Incarnationis Dominicæ* 956. *Indictione* 14.

XX. fol. 50. Rollenðune. Ðis his þare þreora Hiða Boc be Rollanðune. þe Eaðmunð Cynȝ ȝebocoðe Ælfgyþe Nunnan on eche yrfe. for Goðes lufan. ȝ for hire ȝebeðræðenne. *A. D.* 944. Indict. 2.

XXI. fol. 53. Ðis his þæne ðriðdan healfere Hiðe Boc æt Dichæmatune þe Eaðpearð Cyninȝ ȝebocuðe Ðorð his þeȝene an eche yrfe. *A. D.* 1045. *Indict.* 13.

XXII. fol. 56. Ðis his þæſ haȝem Boc æt ſanctuſ Beneðictuſ chyricean (æt Ƿiltun) þe Æþelreð Cynȝc ȝebocuðe Æþelnoðe his þeȝne on ece yrfe. *A. D.* 988. *Indict.* 1.

XXIII. fol. 59. Ðis his Bryðancumbeſ Land Boc þe Æþelſtan Cinȝ ȝebocoðe þam hiƿum æt Ƿiltune for hine. ȝ for Eaðfleðe his ſpiſtor on eche yrfe. *A. D.* 937. *Indict.* 10.

XXIV. fol. 62, b. Ðis is þare feoþer hiða Land Boc æt Auene. þe Eaðgar Cynȝ ȝebocaðe Ƿynſtane his Burþene (*Cubiculario*) on eche yrfe. *A. D.* 972.

XXV. fol. 64,b. Item Auena. (*ſive donatio 3 Caſſatorum* æt Afene, *Camerario ſuo Winſtano, per Eadgarum Regem. A. D.* 963.

XXVI. fol 66,b. Ðis is þære. x. hýda Land Boc æt Vuertune þe Eadgar Cýng gebocude Ælfæde on eche ýrfe. A. D. 972.

XXVII. fol. 69. Ðis his þære. vi. Hida-Boc æt Langanforde. þe Eadric Cing gebocode. Byrnrice his þegne on eche ýrfe.

XXVIII. fol. 71. Ðis his Spealepan-clifes Boc þe Eadmund Cýng gebocade Garulfe his þegne on eche ýrfe. (*ſcil.* 9. *Manſ. Donatio, An. Dom.* 940. *Indictione* 13.)

XXIX. fol. 73. Ðis his Norþ-Nipantunes Boc. (*De donatione* 10 *Manentium* in Nipantun be Auene ſtreme. *&* 5 *Caſſatorum* æt Motenes-oran *Monaſterio Sanctimonialium S. Mariæ de Wiltun, per Æthelſtanum Regem. A. D.* 933.)

XXX. fol.75. *Fragmentum Donationis* 3 *Hidarum* æt Langanforda - - - - *per Eadmundum Regem Anglorum. A. D.* 963. *Indict.* 1.

XXXI. fol. 76, b. Ðis his þæs aneſ hipiſceſ Boc æt Ƿinterburnan. and ðas oðres hipices on Ƿhit (*in Vecta inſula*) þe þær to hýrþ. þe Eadred Cýng gebocode Ælfsige his Goldſmiþe on eche hýfre (ýrfe.) A. D. 949. *Indict.* 7.

XXXII. fol 78. Ðis his þære þrege hida Boc ðe Eadgar Cýninc̄ gebocode Gode and Sancta Marian into Ƿiltune, *A. D.* 968.

XXXIII. fol. 80, b. Ðis his þare. x. hida Boc æt Cýmesing. þe Eadric Cing gebocode Ælfspiþe his magan on eche ýrfe. (*Hæc Carta truncatur.*)

XXXIV. f. 82. *Carta Donationis* (*truncata*) 20 *Caſſatorum* æt Chielbmeare, *miniſtro ſuo Wulfſigio, fœminæque ejus, per Æthelſtanum Regem.*

XXXV. fol. 83. Ðis his þare Hundteontiga Hida Land-Boc æt Cheolcum. þe Eaduuiġ Cing gebokede þý formam geare his riches for hine and for hiſ ýldrum. Gode ælmihtigum and Sancta Marian. and þare arþýrðan geſomnunge Ing to ðam Mýnſtre æt Wiltvne on eche ýrfe. Amen.
(*Foliis tranſpoſitis, occurrit Cartæ Titulus fol.* 81, *b. Carta autem facta eſt. A. D.* 955.(

XXXVI fol. 87,b. Ðis His Seo Freols-Boc To Cheolcan. And Ealra Ðare Landa Ðe Into Ðæ Mynechina Life Æt Wiltvne Forgifene Synt. Aðer Oðde Ðvrh Eadgar Cynge. Oðde Ðvrh His Yldran. Oðde Ðvrh Oðere Riht Gelyfede Men. ⁊ Eac Fore Gebode Ðæt Of Nanvm Oðrvm Mynstre Ne Sy Abbadisse Gecoren Æfter Oðere Forðsiðe Bvton Of Ðære Sylvan Geferræde. Ne Æfter Godes Gecornnysse. ⁊ Ealles Geres Mid Cinges Geðeahte Ealsƿa Se Halga Regvl Tæcð. *A. D.* 974. *Anno Imperii* 15, *ætatis* 34.

Reliqua deſunt huic Cod. MS. *qui* (*ut videtur*) *in uſum peculiarem Abbatiſſarum Wiltunenſium conſcriptus fuit.*

Tranſcriptum vetuſti Cod. MS. *Bibliothecæ C.C.C.C. à* x *ſcriptorum Angliæ Editoribus* (*ut videtur*) *prælo deſtinatum.* MS. *Codicem deſcripſerunt Johannes & Gulielmus Rotchfordi; omniaque quæ in eo habentur Saxonicè, Latinè vertit Richardus Richford: Cujus Verſionis habentur etiam in Schedis ſolutis Caſtigationes quamplurimæ, manu, ut videtur, Gulielmi Somneri, exaratæ.*

CODICES MSS.
ANGLO-SAXONICI
ECCLESIÆ EXONIENSIS.

EX libris Saxonicè ſcriptis quos olim Exonienſi ſuæ Eccleſiæ donavit Leofricus Epiſcopus, etiamnum reſtat unus penes ejuſdem Eccleſiæ Decanum & Capitulum. Quem quidem librum videtur inſcripſiſſe pientiſſimus ille Antiſtes iſto Titulo, qui Indice ſupra recitato (pag. 80.) occurrit. Titulus autem ſic ſe habet. 1. mycel Engliſc boc be gehpilcum þingum on Leoð-piſan gepophte. *hoc eſt*, unus grandis liber Anglicus (*ſc. Anglo-Saxonicus*) de diverſis rebus Poeticè ſcriptus. *Nam dum Codex eſſet perfectus & inviolatus, rectè diceretur liber Grandis; nunc autem, illi jam truncato Codici, tam initio quam in fine, ea quæ reſtant folia, una cum foliis ſeptem aliis libro præmiſſis in Volumen mediocriter craſſum à Bibliopego jam denuo rediguntur.*

I. *Hæc autem ſeptem folia continent ea quæ ſequuntur, diverſis temporibus, & à diverſis Librariis calamo ſcripta, ſc.*

1. fol. 1. Narratio eorum quibus Eccleſiæ ſuæ Exonienſi benefecit Leofricus Epiſcopus. Convenit cum illa quam ſupra memoravi pag. 81. nam ſic

Incip. Hep ꝛꝑutelað on ðiſſepe bec hpæt Leoꝼꝛic. b̄. hæꝼð ȝedon into ꝛcē Petꝛep mynſtpe on Exanceaſtpe þæp hiſ Biſceop-ſtol iſ.

Expl. ⁊ ſe þe ðaſ Gyſu ⁊ þiſne Unnan pille Gode ⁊ ſcē Petꝛe æt-bpeðan. ſi him heoſena ꝛice æt-bpoðen ⁊ ſi he ecelice ȝenīðepoð into helle pite.

2. fol. 2, b. Index Vaſorum, Reliquiarum, &c. quas Eccleſiæ Exonienſi contulit Leowinus Presbyter & Canonicus, pro anima Osberti Epiſcopi, & ſua, &c. Latine. Osbertus autem Epiſcopus diem ſuum obiit A. D. 1107.

3. fol. 3. Apographum Libelli quem conſcribi fecit Leofricus Epiſcopus, de terris quas violentorum tyrannide ablatas Eccleſiæ Exonienſi reſtituerit, de iis quoque quas de proprio addidit. *Latinè.*

4. fol. 3, b. Teſtificatio Capituli S. Petri Exonienſis, facta A. D. 1143, de Edrico filio Leowini de Alfintona, quem cum liberis ſuis ab omni Vinculo ſervitutis emancipavit Rand. Avenel coram Juſtitia Regis in Hundred. Civium Exoniæ. *Latinè.*

5. *Ibid.* Conventio facta A. D. 1150. Coram Roberto Epiſcopo & aliis, inter Willelmum Britonem & Algarum Palmarum, de quadam terra in Magno Vico (forte in Exonia) quæ eſt contra domum Willelmi filii Dirlinge. *Latinè.*

6. fol. 4. Teſtificatio de terris quas ab omni querela immunes Willelmo nepoti ſuo legavit Rotberdus de Poldraham. Normanno-Saxonicè.

7. *Ibid.* Teſtificatio de (terris) quas ab omni querela immunes legaverunt Alurico Cognomento Rufo & proli ſuæ, Oterus & filius ejus. *Saxonicè.*

8. *Ibid.* Teſtificatio de (terris) quas ab omni querela immunes legavit Galfridus (Geꝛꝛnei) Cognomento Foliot, Semero Aluredi conſanguineo & omni proli ſuæ. *Saxonicè.*

9. *Ibid.* Teſtificatio de (terris) in Alfintune quas ab omni querela immunes Hrodolfo Sewii filio legavit Athelicia ſoror Ricardi Vicecomitis, *Saxonicè.*

10. fol. 4, b. Teſtificatio, de Manumiſſione Athelwii in Monaſterio S. Petri, per Walterum Wulfoordi filium, *Saxonice.*

11. *Ibid.* Teſtificatio de Emptione Gidithæ Edwigi filiæ, 10 Solidis, per Gesfrægum Feali filium, *Sax.*

12. *Ibid.* Teſtificatio de querela injuſta Huberdi de Cliſt, contra Editam Liuegeri uxorem, quam antea emancipaverat Livegerus coram Gosfreigo Epiſcopo, tali modo ſicuti à viro fœminam emancipari decuit. *Saxonicè.*

13. *Ibid.* Teſtificatio de (Terris) quas tam intra, quam extra Vicum ab omni querela immunes Wulwardo Textori legavit Willelmus de la Brugere. *Saxonicè.*

14. fol. 5. Scriptum Capituli beati Petri Exoniæ, quo teſtificatur abſolutionem Edwini Spileman ab omni ſervitute. quæ quidem Abſolutio facta fuit coram Willelmo Epiſcopo & aliis, per Willelmum Dobuz, conſenſu Uxoris & Johannis filii ejus. *Lat.*

15. *Ibid.* Scriptum Osberni Exonienſis Epiſcopi, quo libertatem concedit Monachis Monaſterii S. Nicolai pulſandi Campanas ſuas quo tempore libuerint, exceptâ nocte ſequente diem Incarnationis Domini, Vigiliâ diei Paſchalis, & feſto SS. Petri & Pauli. Normanno-Saxonicè.

16. fol. 5, b. Alia Teſtificatio, Saxonicè ſcripta, cujus pars prior ab aliqua nefaria manu exſcinditur.

17. *Ibid.* Teſtificatio de terris in Teigtun, quas ab omni querela immunes Wulfrico cognomento Pig, legavit Willelmus Exonienſis Epiſcopus. Normanno-Saxonicè.

18. fol. 6. Teſtificatio de Rotingo quem à Colewyno & Leofa liberum, & à ſagittarum geſtatione immunem emit Bruningus Colæ filius. *Saxonicè.*

19. *Ibid.* Teſtificatio de Ælwardo cognomento Stamera & Edwino fratre ſuo, quos à Coluwino 7 mancſis emit Teollingus. *Saxonicè.*

20. *Ibid.* Teſtificatio de Ælfilda, quam 64 Denariis ex Tobia emit Leowinus Londonienſis & Ealdgitha uxor ejus. *Saxonicè.*

21. *Ibid.* Teſtificatio de Leoueda, quam ex Hierdingo Eadnothi filio, 5 ſolidis emit Wulwordus. *Saxonicè.*

22. *Ibid.* Teſtificatio de Alfitho quem à Regenoldo Monacho apud Cucum, 5 ſolidis emit Regenerus *Saxonicè.*

23. *Ibid.* Teſtificatio de Sewino Cognomento Pinca, qui 10 ſolidis ſeipſum ex Willelmo emerat, *Sax.*

24. *Ibid.* Teſtificatio de Agelwino quem cum prole ſua manumiſit Folcardus, quo tempore Porticum S. Mariæ conſecravit Osbernus Exonienſis Epiſcopus, *Saxonicè.*

25. *Ibid.* Teſtificatio de quadam fœmina nomine Editha, Godrici Cocracæ filia, quam 30 Denariis acceptis, emancipavit cum prole ſua Livegerus Piſtor Exonienſis, coram Gosfreigo Epiſcopo. *Saxonicè.*

26. fol. 6, b. Teſtificatio de Huſcarlo qui 40 denariis ſeipſum liberavit. *Saxonicè.*

27. *Ibid.* Teſtificatio, de Leowino Fealæ filio, qui ſeipſum cum prole emerat in Eccleſia S. Jacobi, ex Wulfwordo Alfrici filio, pretio dimidiatæ libræ. *Saxonicè.*

28. *Ibid.* Teſtificatio de Editha Leofrici filia, quæ ſeipſam cum prole emit ex Hel - - - 24 denariis. *Sax.*

29. *Ibid.* Nomina teſtium quibus præſentibus, ex Frewini vidua terras quaſdam in S. Pauli vico jacentes emit Alfricus Cognomento Paz. *Saxonicè.*

30. *Ibid.* Nomina teſtium, quibus præſentibus Alfricus in S. Jacobi Eccleſia, terras quaſdam ex Ailwordo ſive Wulwordo emit.

31. fol. 7. Inſtituta Sodalitii Religioſi quod cogebatur apud Wudebirig, præſidente Osberno Epiſcopo Exonienſi, *Saxonicè.*

32. *Ibid.* De alio Sodalitio Religioſo in Wudebirig-lande. *Sax.*

33. *Ibid.* Nomina ſociorum ſodalitii in Colatune. Una cum Teſtificatione (aliena manu ſcriptâ) de Leofilda quam ex Toppeſhamlande, 24 Denariis acceptis, emancipavit Conſanguineus ejus Gedmerus Spernægli filius. *Saxonicè.*

34. *Ibid.* Sequuntur Nomina ſociorum qui Sodalitia Religioſa conficiebant in Cliftune, in Wudebirig apud Alwinum, in Bridaford, in Cliftwike, in Lega, in Hnutwille, in Colatune, in Sidemutha, in Halſforda, in Hwitaſtane, & in Axmutha.

II. *Deinde ſequitur laudatum opus Poeticum Saxonicè Elegantioribus characteribus ante ſeptingentos annos exaratum. Codex ipſe, ut ſupra dixi, nunc imperfectus eſt, ſine titulo, ſine Rubricis, ſine initio, & me judice, ſine fine. In plures tamen Libros ſive Tomos, quorum ſinguli ſuis gaudent Capitibus, diſtinguitur. Quorum præcipui hic infra ſequuntur.*

Fol. 8. Primi Libri ſive Tomi deſiderantur plurima, ea autem quæ Reſtant hoc ordine ſequuntur.

1. *Poema ſive Hymnus de Nativitate D. N. I. C. & de B. V. Maria, ſic autem*

Explicit conn hu ꝥe eaꝥma. ꝥceal aꝥe ȝebiðan.

Fol. 9 2. *Poema ſive Hymnus in laudem B. V. Mariæ, Earendelis Angeli (ſive Luciferi,) Melchiſedechi, & D. N. Jeſu Chriſti.*

Incip. Eala ꝑi�fa ꝑynn. ȝeonð ꝓulðꝥeȝ ꝥꝛym. fæmne fꝛeolicaȝꝳ.
Expl. ðа ðu ȝeꝓoꝛhte æꝛ. honðum ꝥinum. ðu in heanniȝȝum. ꝓunaȝꝳ ꝑiðe fꝛeꝛh. mið ꝓalðend fæðeꝛ.

Fol. 10. 3. *Poema ſive Hymnus maximè de B. V. Maria.*

Incip. Eala Ioſeph min Iacobeſ beaꝛn. mæȝ Dauiðeſ. mæꝛan Cyningeſ.
Expl. liꝑigende Goð. helm alꝑilita. hneðdan ꝑille.

Fol. 11,b. 4. *Poema ſive Hymnus ad B. V. Mariam*

Incip. Eala ꝥu mæꝛa. miðdan ȝeaꝛðeſ. ſeo clæneſte cꝛen oꝑeꝛ eoꝛꝥan.
Expl. ꝥæt ꝥe ꝛiðdan ꝓoꝛð ꝥa ꝛellan ꝥinȝ. ſymle moten ȝeꝥeon. on ꝥeoðe ꝥinne ꝑillan.

Fol. 13. 5. *Hymnus de Deo, qui Filium ſuum miſit in mundi redemptionem:*

Incip. Eala ſeo ꝑliticge ꝥeoꝛð-mynða ſull heah anð halig heoꝑon cunð.
Expl. ꝥæꝛ he ȝeræliȝ. ꝛiꝥꝥan eaꝛðað. ealne ꝑiðan. ſeoꝛh ꝓunað. butan endе. Am̄.

Fol. 14. 1. *Liber II. cujus Hymnus prior eſt de Nativitate D. N. Jeſu Chriſti, & ſic*

Incip. Nu ðu ȝeoꝛnlice. ȝæꝛt ȝeꝛynum. mon ſe mæꝛa.
Expl. mið ꝥaꝛ Engla ȝeðnyht. ealna ſolca ſnuma. ſæðoꝛ eꝥel ſtoll.

Fol. 15. 2. *Poema de die Judicii.*

Incip. Se mið ꝥyꝛlice. ꝥneate ꝓillað. oꝑeꝛ heoꝑona ȝehliða hlaꝑoꝛð ſenȝan.
Expl. in ꝓoꝛulde ꝓuldoꝛ ꝥæꝛ aȝe ꝥnynisse ꝥnym ꝥonc butan endе.

Fol. 16,b. 3. *Poema de mundi Creatione.*

Incip. Ðæt is ꝥæꝛ ꝥyꝛðe ꝥte ſeꝛꝥeoðe ſecȝen Dryhtne.
Expl. ꝥylæꝛ him ȝielp ſceꝥꝥe. ꝥuꝛh his aneꝛ cnæſt. oꝑeꝛ oꝥne ſoꝛð.

Fol. 18. 4. *Poema de Chriſti Incarnatione, &c.*

Incip. Ðuꝛ Goð meahtiȝ. ȝeoſum unhneaꝛum Cynинȝ.
Expl. ꝛi him loſ ſymle. ꝥuꝛh ꝓoꝛulð ꝓoꝛulða. ꝓulðoꝛ on heoſnum.

Fol. 19. 5. *Poema de die judicii, ex quo deſumpſit Dns. Hickeſius illud ſpecimen, Litteris Runicis inſignitum, quod deſignatur littera* C, *ad pag.* 4. *Gramm. Iſlandicæ.*

Intip. Ne ꝥeaꝛꝳ him onðnæðan ðeoſla ſtnælaꝳ. æniȝ on eoꝛðan.
Expl. ðа uꝳ ȝenymðe ꝓoðeꝛa ꝓalðenð halȝe on heahꝥu ꝥa he heoſonum aꝳtaȝ.

Fol. 20, b. *Liber III. in quo habentur*

1. *Deſcriptio Poetica diei Judicii.*

Incip. Ðonne mið ſeꝛe ſolð buende ſe micla ðæȝ.
Expl. eal on añ ȝnimme toȝæðne ȝnoꝛnað ȝeſanȝað eal miðdan ȝeaꝛð on ꝥa mæꝛan tið.

Fol. 22. 2. *Adhuc de die Judicii.*

Incip. Spa ſe ȝiſſna ȝæꝳt ȝnunðaꝳ ȝeonð ſeceð.
Expl. ꝓel iꝳ ꝥam ꝥe motum on ꝥa ȝnimman tið Goðe lician.

Fol. 23,b. 3. *Adhuc de die Judicii.*

Incip. Ðæꝛ him ſylſ ȝeſeoð ſoꝛnȝa mæꝳte ſynſá men ſaniȝ ſenðe.
Expl. eaðeꝳ oꝓoſnuma ꝥuꝛh ꝥa æꝥelan cꝓenn.

Fol. 25, b.

Fol. 25,b. 4. *Adhuc de die Judicii.*

Incip. Hpæꝛ peneð ꝛe ðe mið ȝepitte nẏle ȝemunan þa milðan meotuðeꝛ laꝛe.
Expl. bẏꝛmeꝛ leaꝛ þenðan buꝛomoð lic ⁊ ꝛaple liꝼȝan mote.

Fol. 27. *Adhuc de die Judicii.*

Incip. Nu ꝛe ꝛceolon ȝeoꝛne ȝleaplice þuꝛh ꝛeon uꝛꝛe hꝛeþeꝛ coꝼan heoꝛtan.
Expl. eaðiȝ on þam ecan liꝼe. ꝼoꝛðon ic þæt eaꝛꝼeþe ꝓonn.

Fol. 28,b. 6. *Adhuc de die Judicii, & damnatione Impiorum.*

Incip. Næꝛ me ꝼoꝛ moðe ac ic on maȝu ȝeoȝuðe ẏnmþu ȝeæꝼnðe.
Expl. ⁊ eȝeꝛꝼul ⁊ peaꝛð ne mæȝ on þiꝛꝛum ꝼolð peȝe ꝼeonð ȝebiðan.

Fol. 30. 7. *De ſupplicio Peccatorum, & gaudio beatorum in cœlis.*

Incip. Spapeð ꝛiȝe mece mið þæꝛe ꝛꝛiꝛnan honð.
Expl. eaðiȝna ȝeðnẏht peoꝛnuða plite ꝛcẏnaꝛt þulððneꝛ mið ðnẏhten.

Fol. 32, b. *Liber IV. octo conſtans Capitibus, agit de Gaudiis quæ paravit Deus pro iis qui amaverunt eum & mandata ejus impleverunt; cum narratione Poeticâ eorum quæ in ſpiritu viderit in cœlos raptus Guthlacus. (Vid. viſiones Guthlaci Anachoretæ.)*

Incip. Liber ſic. Se bið ȝeꝼeana ꝼæȝnaꝛt þonne hẏ ꝼꝛẏmðe ȝemetað enȝel.
Expl. Liber. Þulðon-ꝼæꝛt ealðne piðan ꝼeþh on liꝼiȝenðna. lonðeꝛ þẏnne.

Fol. 44, b. *Liber V. novem conſtans Capp. Agit autem de Creatione Hominis & lapſu ejus; de ſupra memorato Guthlaco; de tribus pueris Annania, Azaria & Miſaele, iiſdem fere verbis ac in impreſſo Cedmone pag. 81. de Cantico eorundem; & de Nabucadonaſore Rege Chaldæorum. Ab iſtis etiam verbis*

Incipit Liber. Ðæt iꝛ piðe cuð þeþa cneoꝛniꝛꝛum. ꝼolcum ȝeꝼnæȝe.
Explicit Liber. in mon þeapum þuþh ꝼoꝛe ꝓoncaꝛ ꝼẏꝛ ȝeðẏȝðon.

Fol. 55,b. *Liber VI. ſeptem conſtans Capitulis, Deſcriptionem tractat feliciſſimæ cujuſdam Regionis Orientalis, & de Phœnice quæ ibi invenitur. ſic autem*

Incipit liber. Hæbbe ic ȝeꝼnuȝnen þætte iꝛ ꝼeoꝛ heonan Eaꝛt-ðælum on æþelaꝛt lonða.
Explicit liber his verbis. Haꝼað uꝛ alẏꝼeð. luciꝛ auctoꝛ. þ̄ þe motun heꝛ. meꝛueꝛi. ȝoð ðæðum beȝietan. ȝaudia in cëlo. þæꝛ þe motum. maxima ꝓeȝna ꝛecan ⁊ ȝeꝛittan. ꝛeðibuꝛ altiꝛ. liꝼȝan in liꝛꝛe. lucꝛ et pacꝛ. aȝan eaꝛðinȝa alma letitiæ. bꝛucan blæð ðaȝa. blanðem et mittem. ȝeꝛeon ꝛiȝoꝛa ꝼꝛean. ꝛine ꝼine. ⁊ him loꝼ ꝛinȝan. lauðe peꝓenne. eaðȝe mið Enȝlum. Alleluia.

Fol. 65, b. *Liber VII. ſeptem conſtans Capitibus, Tractans de Paſſione S. Julianæ ſub Maximiano Cæſare, &c. ſic autem*

Incip. Hpæt þe þæt hẏꝛðon hæleð eahtian ðeman ðæðhpate.
Expl. liber. to ꝼæðeꝛ on heoꝼnum þæꝛ uꝛ eal ꝛeo ꝼæꝛtnunȝ ꝛtonðeð.

Fol. 78. *Liber VIII. 4 Conſtans Capp. Homil. ſive Concioni ſimilis, rem tractat Theologicam. Ab his Verbis*

Incip. Fela bið on ꝓolðan. ꝼoꝛð ȝeꝼẏnꝛa. ȝeonȝna ȝeoꝼona.

Expl. ȝehþẏlcum ðone ꝛeleꝛtan ꝛiȝoꝛa palðenð. Amen.

Fol. 84, b. *Liber IX. fere totus eſt in Ænigmatibus. ſic autem*

Incipit. Þið ꝛið maðolað ꝓoꝛð hond on leac ꝛe þe mæꝛt mæꝛ þa oꝼeꝛ eoꝛðan ꝼolca. (*ſtatim ſequuntur multarum gentium nomina Saxonica.*)
Expl þæt ꝛꝓa æþelne eaꝛð pica cẏꝛt in ꝓulðneꝛ plite ꝓunian motan. Finit.

Fol. 98. *Liber X. qui & ultimus, Codicem mutilum claudit fol. 130. fere totus eſt in Ænigmatibus, quorum nonnulla (ſicuti in præcedentibus) Characteribus Runicis inſigniuntur; quæ quidem omnia, amice lector, habeas in eruditiſſimo opere Dn. Geor. Hickeſii, ad pagg. 4. Gramm. Iſland.*

Notandum etiam quod hoc in Libro ſive tomo, ad fol. 100. memorantur quidam ex antiquorum Saxonum ſtirpe; liber autem ſic

Incip. Huꝓu ðæꝛ behoꝼað Hæleþa æȝhẏlc þ̄ he hiꝛ ꝛaple ꝛið ꝛẏlꝼa beꝛitiȝe.

In eadem etiam Eccleſia, penes Decanum & Capitulum, extat

Hrabani Mauri de Computo exemplar probè ante 700 annos exaratum, in quo habentur Alphabeta quædam & voces nonnullæ Latinæ Litteris Runicis ſcriptæ. (*Vide D. Georgii Hickeſii Gramm. Iſland. p. 4.*)

Cartæ quorundam Regum Anglo-Saxonicorum, quæ etiamnum in Archivis Eccleſ. Exonienſis adſervantur.

1. *Donatio unius perticæ terræ* (*Saxonicè* anꝛe ȝẏnðe laneð) *id eſt,* Hẏpleꝛ ealð-land, *fideli ſuo Vaſſallo Ælfſigo in perpetuam hereditatem, per Eadwardum Regem Anglorum Saxonum. Acta Anno* 976, *Indict.* 5. *Concurrent.* 6. *Epact.* 17. *Anno* 8 *Cicli decennovalis, ejuſque Imperii* 2. *in villa quæ nuncupatur* Fẏðelan. *Termini deſcribuntur Saxonicè.* (*Hac in Carta, nulla Crucis ſigna cernuntur*) *Forte, carta mendoſiſſime & vitioſiſſime ſcripta, à Rege rejecta fuit.*

2. *Donatio unius manſæ ubi Ruricoli vocitant* Clẏꝛtpicon, *fideli homini* Æðelnoðo *in perpetuam hæreditatem, per Eadgarum Regem totius Bryttannicæ Inſulæ, A. D.* 951. *Termini ſcribuntur Saxonicè.*

3. *Donatio* 9 *Caſſatorum in loco ubi dicitur* Tipæꝛnhel, *& duarum Manſarum quo vocitatur* Boðeuðan, *fideli miniſtro vocabulo* Eanulf, *per Eadgarum Regem, A. D.* 960. *Indict.* 3. (*Hac in Carta eleganti, Termini deſcrib. Saxonicè.*)

4. *Carta Commentitia Æthelſtani Regis totius Bryttanniæ Inſulæ, qua donaſſe dicitur Anno dominicæ Incarnationis* DCLXX. *Indict.* XI. (*cum ipſe diem ſuum obierit A. D.* 946.) *unum Caſſatum in loco ubi ab Incolis vocitatur* æt Nẏpantune, *Deo & Sco Confeſſori Petroco, ad monaſterium ejuſdem Sancti.* (*Termini deſcribuntur Saxonicè, Carta autem poſt Normannorum Adventum à monachis conficta videtur.*)

5. *Conceſſio ſeptem manſorum terræ in privatis locis, hoc eſt apud* Bemtvn & Eſtvn & Ceommanyg *ac* Holacvm *fideli ſuo* Leofrico Epō & Eccliæ Scī Petri *Aplī in Exonia, per* Wilhelmvm *victoriosum Anglorum Baſileum; A. D.* 1069. (*Termini deſcribuntur Saxonicè, immò Carta ſcripta eſt more Anglo-Saxonico, Crucibus inſignita, nec ſigillo adpendente munita.*)

6. *Donatio unius manſæ quæ nuncupatur vocabulo* Stoc, *ſuo fideli miniſtro Hunuwino, per* Cnvtvm *Anglorum cæterarumque gentium in circuitu triviatim perſiſtentium Baſileum. Anno ab Incarnatione D.* 1031. (*Termini ſcribuntur Saxonicè. notandum inſuper, hac in Carta nulla Crucis ſigna inveniri, quæ teſtium nominibus adponi ſolebant.*)

7. *Carta Commentitia Æthelſtani Regis Anglorum, facta, ſi falſariis monachis fidem adhibere poſſumus, A. D.* dclxx. *Indict.* xi. *quâ Regem donâſſe dicunt* 5 *Caſſatos ubi Incolæ vocitant* Columꝑtocc, *dō & Scæ Mariæ nec non & Scō Petro Principi Apoſtolorum ad monaſterium quod ab incolis nominatur* Exanceaꝑtep. (*Termini ſcribuntur Saxonicè. Carta etiam conficta videtur poſt Normannorum Adventum, ſcripta à manu vetuſtiorum Cartarum Imitatricè.*)

8. *Donatio cujuſdam Telluris partis* (*in Cornubia ſitæ*) id eſt, Tnecꝑunabo. ⁊ Tnecualoc. Tnecꝼgnueð. & Tnecðepiꝼ, *cuidam fideli Epiſc. nomine Aldredo, per Eadwearðum Regem Anglorum eorumque confinium. Acta A. D.* 1059. *Indict.* 12. *Epact.* 15. (*Termini ſcribuntur Saxonice. Notandum etiam hác in Carta, nomen Regium ſolum ſigno Crucis roboratum.*)

In Dorſo iſtius Cartæ, habetur Exemplum Cartæ Donationis quarundam Ruris particularum in diverſis locis poſitarum, id eſt, Tnecꝑunabo. & Tnecꝑaloc. Tnecꝼgnueð & Tnecðepiꝼ *ſuo fideli Comiti nomine* Æðelpeaꝛð *per* Eaðpaꝛðum *Regem Anglorum ceterarumque circumquaque Nationum. Acta Anno ab Incarn. Dom.* 977. *Indict.* 5. *Concurrent.* 6. *Epact.* 28. *Anno* 17. *cycli decennovalis, ſuique Imperii* 2. (*Termini ſcribuntur Saxonice.*)

9. *Carta, ut videtur, Commentitia Eadgari Regis Anglorum telluris Gubernatoris & Rectoris, facta, ut dicitur, ſuo fideli Vaſallo nomine Wulfnoth Rumuncant, qua concedit illi* 3 *manſas in loco ubi vulgariter vocitatur* Leꝛmanaoc & Pennaꝛð. A. D. 967. *ſui imperii* 7. (*Termini ſcribuntur Saxonicè.*)

Dorſo iſtius Cartæ, habetur & alia Carta Apographa (*ſeu potius Commentitia*) *ejuſdem Eadgari Regis Anglorum cæterarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernatoris & Rectoris, qua dediſſe dicitur cuidam ſuo homini vocitato nomine Ælfeah Gerent & Uxori ſuæ vocabulo Moruurei, duas Manſas & unam perticam in diſcretis locis ubi dicitur* Lannmoꝛen *& alibi ubi appellatur* Tꝛeꝼneꝼeð. *Anno D.* 969. *Indict.* 12. (*Termini ſcribuntur Saxonice. Hæ Cartæ videntur ſcriptæ temporibus Wilhelmi I Regis Angliæ, ubique fere ſine Crucibus.*

10. *Donatio* Cnvti *Regis ſubthronizati Angligenum quattuor Caſſatorum in duobus locis, ubi ab incolis dicitur* Landerhtvn & Tinieltvn, *cuidam ſuo fideliſſimo Epiſcopo* Byrhvvold, *ut habeat quamdiu vixerit, & poſt obitum ejus, Terram* Landerhtvn *commendet pro anima ejus & Regis Scō Germano in perpetuam libertatem, & ut de* Tinieltvn *faciat quod ſibi viſum fuerit. A. D.* 1018. (*Termini deſcribuntur Saxonicè.*)

11. *Donatio cujuſdam Ruris in Villa quæ ab incolis Regionis illius vocitatur* Doflise, *ſcilicet* 7 *Manſ. ſuo idoneo Capellano* Leofrico, *per* Eadvvardm *poſſidentem totius Monarchiam Angèlicæ nec ne & Britan. telluris Anno Dnī.* 1044. *Indict.* 12. *Epact.* 18. *Concurrent.* 7. *Biſſextili an.* (*Termini ſcribuntur Sax.*)

12. *Carta ſive Privilegium* Eadweardi *Regis, qua Papæ Domni* Leonis *adteſtatione confirmat, quod Cornubienſem Diœceſim, quæ olim in Beati Germani memoria atque Petroci veneratione Epiſcopali ſolio aſſignata fuerat, ipſam cum omnibus ſibi adjacentibus Parrochiis, terris, villis, opibus, beneficiis, Sancto Petro in Exonia Civitate tradit; ſcilicet ut una ſit ſedes Epiſcopalis, unumque Pontificium, & una Eccleſiaſtica Regula. Hoc eſt, ut Cornubia cum ſuis eccleſiis & Devenonia cum ſuis ſimul in uno Epiſcopatu ſint, & ab uno Epiſcopo regantur;* Leofrico *à Rege per dextram brachium ducto, & à regina Eadgytha per ſiniſtrum in Cathedra Epiſcopali conſeſſo, &c. A.D.* 1050. *Indict.* 3. *Epact.* 25. *Concurr.* 7. (*Latinè.*)

13. *Carta Commentitia Æthelſtani Regis Anglorum, anno* dclxx. *Indict.* xi. *ut dicitur, confecta. qua donavit ſex perticas ubi incolis vocitatur* Hꝺocaꝛtoc. *Deo & Scæ Mariæ ad monaſterium quod incolis vocitatur* Exaceaꝛtep. (*Termini etiam deſcribuntur Saxonicè.*)

CODEX

CODEX MS.
ANGLO-SAXONICUS

Illuſtriſ. Dom. Dom. Vicecomitis de Weymouth.

CODEX Membranaceus in folio 249 foliis conſtans, cujus pars longe maxima eſt, Regiſtrum Chartarum Abbatiæ S. Mariæ Glaſtonienſis, *circa A. D.* 1340. *manu exaratum, in quo habentur Chartæ quædam ſive Donationes Terrarum, quarum Termini Saxonice (quamplurimis autem in locis mendoſe) ſub his qui ſequuntur ordine Titulis ſcribuntur.*

I. fol. 59. Edbrhyitus primus Monarcha Angliæ confirmavit quinque Hydas terræ ſecus decurſum fluminis qui dicitur Toric. cui ſucceſſit Alhelwulphus filius ejus qui totam terram ſuam pro Chriſto decimavit, & Eccleſiis, Monaſteriiſque diviſit, & Cartam ſuam partis noſtræ inde fecit in hæc verba. (*ſcripta eſt hæc Chartula A. D.* 854. *Ind.* 1. *die Paſchali.*)

II. fol. 134. *Carta Donationis* (*cujus Rubrica in Cod. deeſt*) *particulæ cujuſdam Vineæ, cum hærentibus ſibi duobus manſiunculis in loco qui à noſcitis hujuſce patriæ* æt Pathenebeŗghe *noſcibili nuncupatur vocabulo, quæ Sanctæ Dei Genetrici, Eccleſiæque Glaſtingenſi olim dicata videtur, monaſterio, per Edwhycum annuente altitroni moderatoris imperio totius Albionis triumphatim potitus gubernamine, Regem ac Gubernatorem. A. D.* 956. *Indict.* 14.

III. fol. 153. Carta Edberti Regis de Buddekaulegh. (i. e. *de terra* 20 *manſionum Eadgilſo miniſtro ſuo data, A. D.* 801.)

IV. fol. 153, b. *Carta Donationis* (*cujus Rubrica deeſt*) 20 *Caſſatorum pro remedio animæ ſuæ Beorwaldo Abbati, ad Sanctum Monaſterium Glaſtingaburghe, per Iny regnante Domino Regem, Sax. A. D.* 705.

V. fol. 160, b. Carta Edmundi Regis de Wottone data Eccleſiæ. (i. e. *Donatio* 5 *manſarum in loco qui dicitur* Wodetone *Athelnodo miniſtro ſuo, in æternam hæreditatem. A. D.* 946.)

VI. fol. 161. *Carta Donationis* (*cujus Rubrica deeſt*) 20 *Caſſatorum ex utraque parte fluminis cujus vocabulum eſt* Doultinge, *Beorwaldo Abbati, ad Sanctum Monaſterium* Glaſtyngaburghe, *per Ini, regnante Domino, Regem Saxonum. An. Dom.* 702. *Indict.* 4. *Menſe Junio.*

VII. fol. 161, b. Carta Regis Edmundi de Melle. (i. e. *Donatio* 20 *Manſarum* æt Milne, *cuidam ſuo Comiti nomine Athelſtano, per Edmundum induſtrium Anglorum Regem ceterarumque gentium in circuitu perſiſtentium. A. D.* 942. *Indict.* 15. *tertio anno imperii ſui.*)

VIII. fol. 167. Carta Edmundi Regis de Batecumbe. (i. e. *Donatio* 20 *manſarum* at Batecombe, *cuidam ſuo propinquo & fideli miniſtro vocitato Elswythe, per Edmundum favente ſuperno numine Baſileum induſtrium Anglorum, cæterarumque gentium in circuitu perſiſtentium. A. D.* 940.)

IX. fol. 168. Carta Regis Athelwulphi de Dytheſyate. (i. e. *Donatio* 30 *Caſſatorum duobus in locis,* 25 *ubi nuncupatur* Dicheſyate, *&* 5 *ubi ruricoli appellant* Lottiſham, *Eanulfo principi ſuo, per Athelwulf donante Domino Occidentalium Saxonum Regem. Scripta eſt hæc cedula A. D.* 842. *Indict.* 4. *in loco celebri qui vocatur* Andredeſdune.)

X. fol. 169, b. Carta Regis Edgari de Middiltone. (i. e. *Donatio* 2 *Manſiuncularum in loco qui dicitur* Middeltone, *ad boream paludeſtris fluminis qui dicitur* Cary, *ad monaſterium Glaſtyngenſe, per Edgarum divina al[lu]beſcente gratia Regem & Primicerium totius Albionis. A. D.* 966.)

XI. fol. 174. Carta Edgari Regis de Hamme. (i. e. *Donatio* 7 *Manſiuncularum in loco qui dicitur* Hamme, *ad Eccleſiam B. Dei Genetricis Mariæ quæ ſita eſt in monaſterio quod dicitur* Glaſtyngaburch, *per Edgarum divina allubeſcente gratia Regem & Primicerium tocius Albionis. A. D.* 973.)

XII. *Ibid.* Carta Regis Ine de Manerio de Sawy dato Eccleſiæ. (i. e. *Donatio terræ* 12 *Manentium quæ ſic appellatur* Sawy, *Chriſti familiæ quæ in* Glaſtingburge *omnipotenti Domino voluntariæ devotionis obſequium impendit, per Ini Regem Weſtſaxonum una cum Conjuge ſua Elburge, A D.* 725. *Indict.* 8.)

XIII. fol. 174, b. Carta Regis Edgary facta Wulfhelm Miniſtro ſuo de Othery. (*A. D.* 963.)

XIV. fol. 181. Carta Regis Edmundi facta Athelſtano Comiti de Brenteforlonde (i. e. *Venditio* 2 *manſarum,* 80 *mancuſis de puriſſimo auro acceptis, A. D.* 944. *Indict.* 2.)

XV. *Ibid.* Carta Edgari Regis de Berghe, facta Wulmer Miniſtro Carta ſuo. (*A. D.* 973.)

XVI. fol. 185. Eddredi Regis de Wryngtone data Eccleſiæ (*quæ ſcribitur his verbis,*) Regnante in perpetuum & Mundi monarchiam gubernante altritoni patris ſobolö qui celeſtia ſimul & terrena moderatur, illius etenim incarnationis anno 904. indictione vero 5. contigit quod Ethelfritho duci omnes hereditarii Libri ignis vaſtatione combuſti perierunt. Tali igitur neceſſitate cogente, prædictus Dux rogavit Edwardum Regem, & Elredum quoque & Ethelfledam, qui tunc principatum & poteſtatem gentis Merciorum ſub prædicto Rege tenuerunt, omnes etiam ſenatores Merceorum, ut ei conſentirent & licentiam darent, alios Libros reſcribendi Tunc illi unanimiter omnes devota mente conceſſerunt, ut alii ei Libri ſcriberentur, eodem modo quo & priores ſcripti erant, in quantum eos memoriter recordari potuiſſet: ſi vero quoslibet recordari minime potuiſſet, tunc ei iſta Cartula in auxilio & adfirmatione fieret, ut nullus eum contentioſe cum aliis Libris affligere valuiſſet, nec propinquus alienus, quamvis aliquis homo aliquem de vetuſtis Libris protulerit, quem prius fraudulenter, vel hora ipſius incendii, vel alio quolibet tempore per furtum abſtraxiſſet. Novimus namque, quod omnia quæ in hoc mundo contingere ſolent, aliquando cicius, aliquando tardius, ex memoria mortalium delapſa deveniunt, niſi in cedulis, literarum caracteribus annotentur. Quapropter in hac cartula innoteſcere ratum atque gratum ſatiſque commodum duximus, de illa videlicet terra at Wryng. Hujus quantitas eſt 20 Caſſatorum, &

hanc præfatam largitionem Ego Eddred Rex, & totus Senatus Angloru̅ ,devoto animo Ethelfrigo Duci in perpetuam hereditatem perſolvimus, ut nemo poſt nos percipientes, ſine indignatione Dei omnipotentis illam irritam faciat. Ego Athelred conſenſi & confirmavi, Ego Edward Rex conſenſi & ſubſcripſi. Hii ſunt Termini præfati ruris à Rege recuperati, Eneſt on Preoſtcſewe, *&c.* ---------- Hanc præfatam hæreditatem Athelſtan Dux filius Etheredi converſus & factus Monachus optulit ſecum ad Monaſterium Glaſtingenſe, illamque ſibi largitus eſt Athelſtan Rex.

XVII. fol. 186. Carta Regis Athelſtani de Merkeſbury. (i. e. *Carta Venditionis Terrarum fideli ſuo miniſtro Ethelmo, A. D.* 936. *Indict.* 8.)

XVIII. fol. 188, b. Littera Athelſtani Regis de Lym (i. e. *Donatio 6 manſarum Aſcluli fideli ſuo Comiti Athelſtano, A. D.* 938. *Indict.* 8.)

XIX. fol. 192, b. Carta Regis Edgari de Stoure data Eccleſiæ. (i. e. *Donatio* 30 *Caſſatorum Eccleſiæ Glaſtyngburienſi, A. D.* 968.)

XX. fol. 196. Carta Edmundi Regis facta (*A D.* 941. *Indict.* 14. *anno imperii ſui* 2.) cuidam Religioſe femine nomine Elflede de Boclaunde & Plyſh; quod quidem Manerium poſtea vendidit Eccleſie Glaſtonienſi cum carta ſua.

XXI. *Ibid.* Carta Eddredi Regis facta Elfere ſuo propinquo,de Boclond. (i.e. *Donatio bis denarum manſiuncularum, A. D.* 951.)

XXII. fol. 199. Carta Elfredi Regis facta Bertulpho Comiti de Pluſh. (i. e. *Carta Commutationis terrarum, confecta, A. D.* 891. *Indict.* 7. *die* 4 *Nonas Auguſti.*)

XXIII. *Ibid.* Carta Edwardi Regis, facta Ethelflede Regine,de Domerham. (i. e. 100 *Manſarum* æt *Domerham, cum Mertone & Pentryngtone, hac conditione, ut poſtquam humani generis fragilitatem deſeruerit, eas ad Eccleſiam vetuſtam beatæ Dei Genitricis Mariæ in monaſterio Glaſtingenſi derelinquat.*)

XXIV. *Ibid.* Carta Edgari Regis facta Elfeau Comiti, & Elſwida uxori ſuæ, de Mortone. (i. e. *Donatio* 20 *Caſſatorum, loco qui celebri* æt Merton *nuncupatur vocabulo, & in alio loco* 5 *Caſſatorum qui nuncupatur* Dilwys, *& partis alicujus ſalſuginëm terram juxta flumen quod vocatur* Temeſe, *A. D.* 967.)

XXV. fol. 202. Carta Eddredi Regis facta Wlfrico, de 5 Manſis in loco qui dicitur Idemeſtone. (*A. D.* 948. *Indict.* 6.)

XXVI. f. 202, b. Carta Edmundi Regis, facta Wulfrico Miniſtro ſuo de Netelyngtone (i. e. *Donatio bis denarum manſarum, quod Anglice dicitur* twenti hỳde. *A. D.* 944. *Indict.* 2.)

XXVII. *Ibid.* Carta Regis Edmundi, de Gritteling-tone facta Wulfrico miniſtro ſuo. (i. e. *Donatio* 25 *manentium. A. D.* 940.)

XXVIII. f. 204, b. Carta Regis Edmundi facta Wulfrico miniſtro ſuo de Langeleghe. (i. e. *Donatio bis quindenarum manſiuncularum, A. D.* 940.)

XXIX. fol. 205, b. Carta Edmundi Regis facta S. Dunſtano, de Criſte-Melforde. (i. e. *Donatio* 20 *manſarum Dunſtano fideli ſuo Abbati, A. D.* 940. *Indict.* 14.)

XXX. fol. 206. Carta Athelſtani Regis facta amicabili femine Elflede, de Wynterburne. (i. e. *Donatio bis binarum, quina adjecta, Manſionum, A. D.* 928. *Regiminis ſui* 3. *Indict.* 1. *Epact.* 26. 16 *Idus Maii, Luna* 21.)

XXXI. fol. 206, b. Carta Edredi Regis facta Principi ſuo Wulfere, de Wynterburne. (i. e. *Donatio* 25. *Caſſatorum, A. D.* 869.)

XXXII. fol. 207. Carta Edredi Regis, facta Dunſtano Abbati, de Baddebury. (i. e. *Donatio, ſeu potius Venditio* 25 *Caſſatorum, Dunſtano Abbati ſuo, ob ejus amabile & fidele obſequium, hoc eſt* 150 *ſolidos Auri. A. D.* 955)

XXXIII. fol. 209. Carta Edredi Regis, facta Edrico Comiti ſuo, de Aſſhedune. (i. e. *Donatio* 20 *manſarum A. D.* 947.) Poſtea præfatus Edricus memoratum Manerium quod nunc vocatur Ayſſhebury, cum omnibus pertinenciis ſuis,adeo plene & libere, ſicut præfatus Rex illud ſibi donaverat, dedit S. Dunſtano tunc Abbati Glaſtonienſi, ejuſque loci Conventui ac Monachis Glaſton. imperpetuum poſſidendum, offerens Cartam præſentem cum jure manerii.

XXXIV. fol. 82. *Habetur hæc Librarii Adnotatio,*

Quia turpe eſt ignorare ea in quibus cotidie converſamur, dubia & abſconſa apud Modernos per preſens & conſequenter duxi declaranda,

Socam habet, qui Curiam habet.

Saca, id eſt Forſakene, quando quis poteſt poni ad Legem in Curia.

Grithbriche, id eſt, Fractio Pacis.

Infangenethef, id eſt, Latro intra terram hominis Curiam habentis.

Outfangenethef, id eſt, Latro Captus in terra aliena.

Flemenesferthe, id eſt, Catallum fugitivi.

Homſokene, id eſt, ſaltus in domum.

Forthſtal, id eſt, reſiſtere, averiis captis, pro Namio.

Tol, id eſt, Tolloneum.

Team, quando quis vocat Warentum.

Blodwyte, Amerciamentum pro ſanguine fuſo.

Fyzwỳte, Amerciamentum pro pugna.

Hengwỳte, Amerciamentum pro Latrone injuſte ſuſpenſo.

Leyrwyte, Americamentum pro femina, &c. ſcilicet, quando filia alicujus Ruſtici fuerit violata ſine Conſenſu Domini ſui.

Childwyte, quando infans de femina ſerva ſuſcitatur.

Outlope, Exſchapium Latronis.

Furdwỳte, Amerciamentum pro Exercitu.

Forthgultthef, Latro qui terram amittit propter Latrocinium.

Statim Sequitur, Juramentum Regis, quod præſtat cum Coronam acceperit; *quod, etſi Gallice ſcribatur, heic exhibendum duxi.*

Sire, volletz vous graunter & garder, & per voſtre ſerment confermer au people d'Engletere les Leys & les Cuſtumes a eux grauntes, & per les ancientz Reys d'Engletere voz predeceſſours dreiturels & devotz a Dieu, & nomement les Leys & les cuſtomes e les Franchiſes grauntetz a la Clergie & au people, per le glorious Roy ſeint Edward voſtre predeceſſour?

Reſponſio.

Jeo le graunt & promet.

Interrogatio.

Sire, garderet vous a Dieu, & a Seint Egliſe, & a le Clergie, & au people Pes & Acord en dieus, entirement ſolom voſtre power?

Reſponſio.

Jeo le garderay.

Interrogatio.

Sire, fretz vous fayre en toutz voz Jugementz owel dreỳt, Juſtiſe, & deſcrecion, & en Miſericorde & Verite a voſtre Power?

Reſponſio.

Jeo le fray.

Interrogatio.

Sire, graunteretz vous a tener & garder les Leys & les cuſtumes dreỳturels, les queux la comonaute de voſtre Realme auera eſluz, & les defenderetz, & enforceretz al honour de Dieu a voſtre power?

Reſponſio Regis.

Jeo le graunt & promet.

CATA-

CATALOGUS

Chartarum Normanno-Saxonice Scriptarum,

QUÆ INVENIUNTUR IN ARCHIVIS *ECCLESIÆ WELLENSIS.*

1. CARTA Litterarum Patentium Eadwardi Anglorum Regis, Confeſſoris dicti, qua Giſoni Bathonienſi Epiſc. confirmat earum terrarum poſſeſſionem, quas ab Ælfredo quodam emerat. (Hanc Cartam Normanno-Sax. ſcriptam, una cum ſequentibus, earundemque Verſione Latina, publici juris fecit D. Georg. Hickeſius, Grammat. Anglo-Sax. pag. 160, *&c.*)

2. Carta Litterarum Patentium ejuſdem S. Eadwardi Anglorum Regis, qua Haroldum Comitem, Ailnodum Abbatem, Godwinum Vicecomitem, &c. certiores reddit Epiſcopatum ſe dediſſe Bathonienſem Giſoni Presbytero, ita plene & liberè, ſicut Epiſcopus Dudocus aut aliqui prædeceſſorum ſuorum habuerunt. Normanno-Saxonicè.

3. Carta Litterarum Patentium ejuſdem Regis Eadwardi, Normanno-Saxonice ſcripta, qua Haroldum Comitem, Ailnodum Abbatem, Godwinum, &c. Jubet eſſe Coadjutores Giſoni Epiſcopi, ad Fidem prædicandam pro loco & tempore, atque in iis terris & aliis rebus adipiſcendis, quæ contra juſtitiam, ab Epiſcopatu fuerint ſublatæ.

4. Carta Litterarum Patentium ejuſdem Regis Eadwardi Normanno-Saxonicè ſcripta, qua certificat Haroldum Comitem, Ailnodum Abbatem, Tovidumque Vice-Comitem, ſe conceſſiſſe terram quandam æt Þeoðmoþe, Giſoni Epiſcopo, in ſuſtentationem Cleri Eccleſiæ S Andreæ Wellenſis.

5. Carta Teſtificationis ſive Litterarum Patentium Eadgithæ Reginæ, S. Eadweardi, Confeſſoris dicti, Relictæ; quâ certificat Hundredum de Wedmore, ſe dediſſe terras quaſdam æt Meþketun, Giſoni Epiſcopo, ad ſuſtentationem Canonicorum Eccleſiæ S. Andreæ æt Þýllan (i. e. in Wells.) *Saxonicè.*

6. Carta Litterarum Patentium Haroldi Regis, qua certiores reddit Ailnothum, Tovidum, &c. ſe velle quod Giſo Epiſcopus habeat Saca & Socna de terris ſuis, &c. ſicut unquam habuit, tempore Regis Edwardi Normanno-Saxonicè.

7 Carta Litterarum Patentium præfati Regis Eadwardi, qua certificat Haroldum, Ægelnothum Abbatem, & Godwinum Vicecomitem, ſe conceſſiſſe Giſoni Epiſcopo facultatem terras ſuas æt Chýþ ſepimentis muniendi, Normanno-Saxonice.

8 Carta modo memoratæ Reginæ Eadgithæ, qua Haroldum Comitem fratrem ſuum, Tovidem, &c. certificat, ſe dediſſe terras ſuas æt Mılfeþtun, Giſoni Epiſcopo Bathonienſi. Normanno-Saxonicè.

9. Carta litterarum Patentium Willelmi Conquæſtoris, ad Willelmum de Curtello miſſa, de Denariis S. Petri in Curia Comitatus, ſolvendis, &c. Normanno-Saxonicè.

Habetur etiam in iiſdem Archivis,
Regiſtrum Cartarum Wellenſis Eccleſiæ, in quo leguntur Cartæ quædam Saxonicè ſeu Normanno-Saxonicè ſcriptæ, quarum una (à Dom. Georg. Hickeſio citata Gram. Sax. pag. 162) eſt

10. Carta Litterarum Patentium præfati Regis Eadwardi, qua Haroldo Comiti, Egelnoldo Abbati, & Godwino Vicecomiti notificat, ſe facultatem dediſſe Giſoni Epiſcopo terras ſuas ſepimentis muniendi, ita liberè ſicut Prædeceſſores ſui unquam fecerunt.

CODICES MSS.
ANGLO-SAXONICI

Admodum Reverendi in Chriſto Patris

D. D. *Joannis Mori Norwicenſis Epiſcopi.*

REGISTRUM Chartarum Abbatiæ S. Edmundi de Burgo, cujus potiſſima pars ſcripta fuit Regnante Edwardo II *Anglorum Rege, manu (ut videtur) ſive Juſſu* R.... *de Denham ſacriſtani ejuſdem Cœnobii, cujus nomen extat in folii* 87 *facie ſecunda. Hoc in Cod. inveniuntur Cartæ quædam & Teſtamenta Saxonice, ſeu potius Normanno-Saxonicè, litteris iis minutioribus (quæ quidem ſeculo XIII exeunte & XIV ineunte, apud Forenſes uſui fuerunt) exaratæ. Harum omnium Rubricas in Lectoris gratiam è Cod. exſcriptas, additis talium Cartarum Titulis, quæ in Cod.* MS. *deſiderantur, hic exhibeo.*

I. fol. 20, b. Idem (*i. e.* Carta Cnuti Regis, ut Monaſterium noſtrum perpetuis temporibus à Monachis inhabitetur, & de quibuſdam aliis,) Anglice interpretatum. & eidem Cartæ Principali inſertum.

II. fol. 22. Carta Libertatum & Privilegiorum quas eidem Monaſterio conceſſit Eadwardus Rex & Confeſſor, Saxonice, deinde Latinè explicata.

III. *Ibid.* Carta Literarum ejuſdem Regis Patentium, de libertatibus certarum terrarum hujus Monaſterii, in Suffolcia.

IV. Carta Literarum Patentium ejuſdem Regis, de Libertatibus terraram quarundam in Suffolcia, quas ipſe eidem Monaſterio contulit, Saxonicè, & deinde Latine explicata.

V. fol. 22, b. Carta Literarum Patentium ejuſdem Regis, de iiſdem Terris, &c.

VI. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſdem Regis, ut Leofſtanus Abbas & Fratres habeant Sokam & Sakam, in omnibus terris, quas homines illi Monaſterio dederunt. *Saxonicè & Latinè.*

VII. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. de Saca quam eidem Monaſterio confirmat.

VIII. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. de Saca & Soca quas Leofſtano Abbati & monachis libere conceſſit.

IX. *Ibid.* Carta ejuſd. Regis, qua quendam Uui Abbatem in ejuſdem Monaſterii Guardianum ſive cuſtodem conſtituit Saxonicè, cum Latina interpretatione, ima Pagina, litteris recentioribus ſcripta.

X. *Ibid.* Carta ejuſdem Regis qua Baldewinum in ejuſdem Cœnobii Abbatem conſtituit.

XI. *Ibid.* Carta ejuſdem Regis, qua notificat ſe Teſtem eſſe Donationi Terrarum æt Loone, quas eidem Monaſterio contulit Alfricus Modeſtope.

XII. fol. 23 Carta Lit. Pat. ejuſdem Regis, qua confirmat eidem Monaſterio Legationem Terrarum at Kirkeby, quam fecit mater ejus, cum conceſſione Sacæ & Socæ.

XIII. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſdem Regis, ut Monachi S. Edmundi ſuis libere frui poſſint, ſine Moleſtatione.

XIV. *Ibid.* De Monaſterio habendo. (Carta Litt. Pat. ejudem Reg.)

XV. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. qua idem Monaſterium ab Heregeldo & omni Vectigali liberat.

XVI. *Ibid.* De omnibus fere libertatibus Eccleſiæ (Carta. ejuſd. Reg. Latine ſcripta, & deinde Saxonice explicata.)

XVII. *Ibid* Confirmatio & Ratificatio collationis Alfrici Modeſtope.

XVIII. *Ibid.* Cunegeſtone. (Carta Lit. Pat. ejuſd. Regis de Libertatibus Terræ æt Cunegeſtone.)

XIX. *Ibid.* Pakenham. (Carta ejuſd. Regis, qua donat Terram æt Pakenham eidem Monaſterio.)

XX. fol. 23, b. Kirkby. (Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. de Terris in eadem Villa.)

XXI. fol. 24. De Soka. VIII. Hundredorum & dimid. Anglicè. (Carta Lit. Pat. Willelmi Conq.)

XXII. fol. 27, b. Carta (Lit. Pat. Willelmi Conquæſtoris) Anglicè, de Libertatibus (terrarum hujus Monaſterii.)

XXIII. fol. 28. Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. qua certos homines cum terris eorundem (eorum nempe qui antea contra eum ſteterunt) Baldewino & Abbatiæ S. Edmundi contulit.

XXIV. *Ibid.* De Monetario. (Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. qua unum Monetarium quem Eadwardus Rex conceſſit, Baldewino Abbati & Monaſterio Confirmat.) *Vid. Cod.* MS. *fol.* 31.

Sequuntur Teſtamenta, &c. Virorum & Fœminarum illuſtrium, Saxonicè ſcripta.

XXV. fol. 45. Temporibus Scī Eadwardi Regis Anglie fuit vir unus nobilitate inſignis, dictus Ælfricus Modertope, qui ipſo Scō Rege per Cartam ſuam Teſtimonium perhibente, dedit S. Eadmundo, Lodne cum Thurwineholm cujus hæc eſt Carta ſive Teſtamentum.

XXVI. *Ibid.* Thurketel Heyng dedit Deo & Scō Benedicto de Hulmo & S. Eadmundo in Communi, Caſtre & Thorp.

XXVII. *Ibid.* Leofgiva inclita Matrona, cognata Alfrici filii Withgari, dedit S. Eadmundo, tempore Alfwardi Præſulis, Hinteſham & Griſtlingthorp, ſubſcripto chartæ teſtimonio.

XXVIII. *Ibid.*

XXVIII. *Ibid.* Vir glorioſus Louerd Eadwine dedit S. Eadmundo Eskereſthorp, cujus Carte Tenor eſt hic.

XXIX. fol. 45, b. Ketel Alder dedit S. Eadmundo, Thorpe, juxta Conventionem factam inter Wlfricum, Eadwinum, & ipſum, prout patet in Carta proximo precedenti. Addidit etiam Anhus. Iſte fuit tempore Stigandi Archiepiſcopi.

XXX. f 46. Temporibus Eadm. Regis Patris S Edithe Virginis, & Theodredi London. Epī. quidam Comes nomine Alfgarus dedit Cokefeld S. Eadmundo poſt mortem Athelflede filie ſue. Cujus Collacionis nobis tale reliquit monimentum.

XXXI. *Ibid.* Rex Aedgarus dedit Æthelflede filie Alfgari, de quibus in Carta proximo precedente fit mencio, Cheleſwrthe, quam ipſa una cum Cokefeld juxta votum paternum dedit S. Eadmundo. Eſt igitur iſtä Carte Tenëor Regie. (A. D. 962.)
Termini prefate terre aſſignate.

XXXII. fol. 46, b. Carta ſive Teſtamentum ejuſdem Æthelflede, quo dedit S Eadmundo Cokefeld & Cheleſwrth. ſed & aliis Sanctis locis plura contulit beneficia.

XXXIII. fol. 47. *Teſtamentum aliud ejuſd. Æthelfledæ.*

Ibid. Metæ Terrarum at Biligeſbene, &c.

Ibid. Metæ Terrarum at Wiuermerſe, &c.

XXXIV. fol. 48. *Teſtam. Theodredi Lond. Epiſcopi.*

XXXV. *Ibid.* Temporibus Canuti Regis & filii ejus Haroldi, Ailricus Eſtanglorum Epiſcopus dedit S. Eadmundo Wirlingwrthe, Hunſtanetune, cum Holmere & LX libras de Tichewelle & Dockynge vendendis capiendas: & Grimmeſtone Leofſtano Dyacono, & molendinum Wlnothi & Manſurum apud Norwicum, videlicet ubi modo eſt Eccleſia S. Laurencii, quæ reddit per annum unum Laſtum de Allete. Et eſt hoc ipſius Epiſcopi Teſtamentum.

XXXVI. fol. 48, b. Thurketel dedit S. Eadmundo Palegrave, & dimid. Witingham. Cujus hic eſt tenor Teſtamenti.

Ibid Sequitur Teſtamentum Wlſtani Latinè, A.D. 962. tempore & licentia Eadgari *Regis confectum.*

XXXVII. fol. 49. Tempore S. Eadwardi Regis, & etiam Regis Willelmi Primi, fuit Ailmerus Orientalium Anglorum Epiſcopus, qui per Teſtamentum ſubſcriptum dedit S. Eadmundo Hindringham, Langham, Hildolueſtone & Swanetone. Et eſt Teſtamentum hujuſmodi.

XXXVIII. Item de terris de Hildelueſtone & Swanetone conventio (*in Curia Comitatus.*)

XXXIX. *Ibid.* Tempore Regis Eadwardi Thurſtanus filius Wine dedit S. Eadmundo Harlawe and Sculham ad Northalle. aliis locis ſanctis multa contulit beneficia per Cartam ſubſcriptam tenoris hujuſmodi.

XL. fol. 49, b. Conventio inter Wlgeatum & Abbatem de Giſelingham & Fakenham, facta tempore Stigandi Epiſcopi.

XLI. Ulfketel dedit S. Eadmundo Bikinghale, Bucham, Wlpet, Hildercle, & Bedfareſthorpe, hujuſmodi mediante memorando.

XLII. *Ibid.* Sifleda virago famoſa dedit S Eadmundo Mardingforde, cujus Collacionis talia ſunt indicia.

XLIII. *Ibid.* De eodem.

XLIV. fol. 50. Wlſius tempore Aelfrici Epiſcopi dedit S. Eadmundo Wikes, hujuſmodi mediante Inſtrumento.

XLV. *Ibid.* Stigandus dedit Playford S. Eadmundo, & hæc eſt ejus Carta.

XLVI. *Ibid.* Thurketel dedit S. Eadmundo Coleforde, Wridewelle, & Ixewrthe, cujus hoc eſt inſtar Inſtrumenti.

XLVII. *Ibid.* Cum hujuſmodi Munimento dederunt Thurkil & Athelgit Wigorham, *i. e.* Wirham, S. Eadmundo.

XLVIII. *Ibid.* Æthelricht dedit S Eadmundo medietatem Northe, & aliam medietatem Eccleſie Gregorii de Sulbyri per Cartam hujuſmodi.

Habemus præterea plures terras & tenementa de quibus nulla apud nos reſtant Munimenta. Aut enim ſimplici freti veritate, nulla fecerunt: aut ſi fecerunt, per Cuſtodum incuriam perierunt. Aliquorum tamen qui nobis beneficia ſua contulerunt tantum nomina retinemus. Aliquorum vero nec etiam memoriæ cujuſlibet Veſtigia potuerunt inveniri.

Hunc præclarum Cod. perlegit, & quædam manu ſua delevit & adnotavit Joannes Balæus.

Codex membranaceus in Quarto grandiori, antiquioribus litteris Anglo-Saxonicis exaratus, in quo exſtat,

I. *Baede Presbyteri Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ gentis Anglorum liber V, Latinè.*

II. *Ad calcem hujus Codicis, legitur (ſi non eâdem, ſaltem manu æquè antiqua) Canticum illud Saxonicum Cædmonis monachi, à Bæda in ſuæ Hiſtoriæ Eccleſ. Lib.* IV. *Cap.* 24. *memoratum. Illud primus è Verſione ejuſdem Hiſtoriæ Ælfrediana eruit D. Georgius Hickeſius, & in Grammaticam ſuam Anglo-Saxonicam pag.* 187. *inſeruit, ad fidem libri typis impreſſi quo ſolo uſus fuerat. Ego autem iterum publicandum cenſeo, tanquam omnium quæ in noſtra Lingua etiamnum extent monumentorum pene vetuſtiſſimum; ſic enim in hoc Codice, perpetua tamen ſcriptione, ſe habet:*

Nu ſcylun hergan
hefaen ricaef uard
metudæf mæcti
end hif mod gidanc
uerc uuldur fadur
ſue he uundra gihuaef
eci drictin
ord ſtelidæ.
He æriſt ſcopa
elda barnum
heben til hrofe
haleg ſcepen
tha middun geard
moncynnæf uard
eci dryctin
æfter tiadæ
firum foldu
frea allmectig.
Primo cantauit Cædmon iſtud carmen.

III. *Sequuntur hæ voces Latinæ, Saxonice redditæ.*

Carula Hearth.
Deſtina Feurſtud.
Iugulum Sticung.

IV. *Deinde, eadem manu qua ſcribitur Codex, habetur ſeries Regum Nordanhymbrorum, uſque ad Reſignationem Coelwlfi, qui regnum ſuum Eadberhto ceſſerit.* A. D. 737.

rit, A.D.737. Item & aliæ notulæ Chronologicæ quæ in eundem annum concurrunt. His autem verbis ſcribuntur.

Anno DXLVII. Iꝺa ɲeȝnaɲe coepit a quo ɲeȝaliȝ Noɲ-ꝺan-hỳmbɲoɲum ꝓɲoꝛapia oɲiȝinem tenet et XII. añ in ɲeȝno peɲmanȝit. Poȝt hunc Glappa. I. añ. Aꝺꝺa. VIII. Æꝺilɲic. IV. Theoꝺɲic. VII. Fɲiꝺ-uualꝺ. VI. Huȝȝa. VII. Æꝺilfɲiꝺ. XXIV. Æꝺuini. XVII. Oȝualꝺ. IX. Oȝuiu. XXVIII. Ecȝfɲiꝺ. XV. Alꝺ-fɲiꝺ. XX. Oȝneꝺ. XI. Coinneꝺ. I. Oȝɲic. XI. Ceol-uulf. VIII.

Baptizauit Paulinuȝ ante añ. CXI. (*Vide Chronicon Saxonicum, ad an.* 626.)

Eclipȝiȝ äñ añ. LXXIII. (*Vid. Chron. Sax. ad an.* 664.)

Penꝺa moɲituɲ añ. añ. LXXIX.

Puȝna Ecȝfɲiꝺi añ. añ. LXIII. (*h. e. A. D.* 674.)

Ælfuini ante añ. LVIII. (*Vid. Chron. Sax ad an.* 679.)

Monaȝteɲium æt Uiuɲæmoꝺa añ añ. LXIV. (*hoc eſt, conſtructum fuit. vid. Simeon. Dunelm. lib.* I. *cap* 14.)

Cometæ uiȝæ añ añ. VIII. (*V. Chron. Sax. ad an.* 729.)

Eoꝺem añ paꝛ̄ Ecȝbeɲct tɲanȝlauit aꝺ xpm̄. (*Vid. Chron. Saxon. ad an.* 728.)

Anȝli in Bɲiꝛ̄ añ añ. CCXCII. (*Vid. Bed. Eccleſ. Hiſt. Lib.* V. *cap.* 24.)

Hiſce pene omnibus in A. D. 737. *concurrentibus, veriſimile mihi videtur hunc ipſum Codicem eodem anno, Ceolwlfo adhuc regnante, ſeu ſaltem ante Eadberhti Inaugurationem, duobus quoque annis poſt Bedæ obitum, in Wiremuthenſi Monaſterio fuiſſe ſcriptum. Adde, quod manus hujuſce Codicis bene convenit cum exemplari Paſtoralis Gregorii Magni Papæ, quod* WILLIBALDUS DIACONUS SCRIPSIT, h. e *inter an.* 731. *quo Diaconatum ſuſcepit, & A. D.* 740 *in quo creatus fuit Presbyter. Convenit quoque cum aliis indubitatæ vetuſtatis & Libris & Diplomatibus. Probabile eſt Codicem poſt paucos ab ejus ſcriptione annos in Galliam fuiſſe aſportatum, Crebræ enim habentur diſtinctiones. Emendationes, &c. ab homine Gallo exaratæ, qui ægre manum Anglo-Saxonicam legebat: & hæ quidem adnotationes in manu Gallica paſſim occurrentes circa initium Libri (una cum voculis quibuſdam per Notas Romanas expreſſis, ad finem Quaternionis II.) nongentis fere abhinc annis ſcriptæ videntur.*

V. *Denique, ad Calcem libri, ſuperiores Notulas Chronologicas ſequitur, manu Gallica, ſententia Hyſidori Epiſcopi de Conſanguinitate. Lat.*

VI. ITEM EX DECRETIS PAPAE GREGORII IVNIORIS qui nunc Romanam catholicam reȝit matrem eccleſiam, *Lat. Imperf.* (*Gregorius II. Electus fuit A. D.* 753. *Gregorius III. ejus in Pontificatu ſucceſſor Electus A. D.* 769. *& mortuus eſt A. D.* 780.)

In Gallia conſervatus fuit Codex ſatis diligenter, uſque ad concluſionem Fœderis initi inter Gulielmum Magnæ Britanniæ Regem & LudovicumRegem Chriſtianiſſimum apud Ryſwickum, cum vir quidam doctiſſimus eum cum multis aliis Codd. rariſſimis tam Græcis quam Latinis, &c. publica Auctione emerit, & nuperrimè eos omnes admodum Reverendo Domino Poſſeſſori vendiderit.

CODEX

CODEX MS.
ANGLO-SAXONICUS
THOMÆ CARTWRIGHT Armigeri,
De Aynò, in Pago Oxonienſi.

I. *ÆLFRICI* EXCERPTIONES DE ARTE GRAMMATICA, *quibus deeſt folium primum, in quo continebatur pars longè maxima Præfationis ejuſdem Saxonice ſcriptæ, cum tota Præfatione Latinâ.*

II. *Gloſſarium ejuſdem Ælfrici Latino-Saxonicum; ſicut & in aliis exemplaribus.*

III. *De Terminationibus & Declinationum Sermonis Latini. Latinè.*

IV. *Regula S. Benedicti cum Præfatione, Saxonicè ante ſexcentos annos, ſicut & Tract. ſuperiores, exarata.*

Incip. Præf. Gehẏꝛ ðu mın beaꝛn ȝeboða þıneꝛ Laꝛeoꝛeꝛ. anð ahhẏlð þınꝛe heoꝛꝛtan eaꝛe.

Præfationem ſequuntur Capitula libri 74. Deinde ipſa Regula cui præmiſſa eſt hæc Rubrica:

Heꝛ ȝeenðıaþ þa Capꝛlaꝛ. De ȝeneꝛıðuꝛ Monachoꝛum uel uıꝛa.

Be Muneca cẏnne.

Sẏx ꝛẏnꝛ Muneca cẏneꝛena. þaꝛa ꝛẏnꝛ þꝛeo þa ꝛeleꝛꝛan.

Expl. Reg. ece lıf to leane ⁊ puni[an] mıð Goð eallum þam þe þẏꝛum Regule fılıgeaþ.

Heꝛ ȝeenðaþ þæꝛ Reȝuleꝛ bec feðeꝛẏꝛ healıceꝛ. ⁊ þæꝛ eaðıȝan Abboðeꝛ Beneðıcteꝛ. In naman Goðeꝛ uꝛeꝛ Helenðeꝛ Cꝛıꝛteꝛ.

V. *Tractatus Norm. Sax. imperfectus (ſicut & ſuperiores) cui præter folia quædam, deſideratur Rubrica ſive Titulus generalis, cum Verbo Initiali, quorum vacuum cernitur ſpatium. Tractat autem de propagatione Chriſtianiſmi in hac Inſulâ per Gregorium I. Papam & Auguſtinum Anglorum Apoſtolum. Deinde agit de S. Dunſtano Archiepiſcopo Cantuarienſi & Eadgaro Rege, qui plurima Monaſteria Monachorum & Sanctimonialium extruxit, qui Regulam S. Benedicti ex Latino Saxonice verti juſſit, & alias quaſdam Conſtitutiones in uſum Religioſorum edi curavit. Sic autem*

Incip. (Se) ȝeaꝛð mıð þam leoman þæꝛ halȝan ȝeleaꝛan mılðheoꝛtlıce peꝛꝛð ȝefẏlleð þuꝛh Goðeꝛ ȝẏꝛe þe on ecneꝛꝛe lıbbende.

Expl. Gẏꝛ hꝛa to þæm ȝeðẏnꝛtıȝ bıþ þæt he þıꝛ on oþeꝛ apende. he bıþ unȝeꝛælıȝ on ecum antꝛaȝum ȝepıtnað. Ðæt la ne ȝepeoꝛþe þæt mınꝛa æꝛteꝛ-ȝenna ænıȝ þa ẏnmþe ȝeeaꝛnıȝe.

CODEX MS.
ECCLESIÆ LICHFELDENSIS.

COD. MS. *in Quarto grandibus & rotundioribus litteris (ut ita dicam) Anglo-Saxonicis, mille abhinc, ut videtur, annis exaratus. In eo habentur Evangelia SS. Matthæi & Marci, cum parte priori Evang S. Lucæ Latine, ſecundum S. Hieronymum, retentis tamen plurimis vetuſtiſſimæ Verſionis Italicæ Lectionibus. Hoc in Codice cernuntur Adnotationes quamplurimæ cum Rerum tum Nominum, tam Britannicè quam Anglo-Saxonicè & Latinè, quippe qui peculium fuit Llandavenſis Eccleſiæ apud Cambros, antequam in Eccleſiam devenerit Lichfeldenſem, ubi nunc adſervatur, inſcriptus* TEXTVS S. CEDDÆ *illius Eccleſiæ Patroni. Ex hiſce Adnotationibus, Antiquiſſima videtur hæc quæ ſequitur Teſtificatio Donationis hujus Codicis Eccleſiæ Llandavenſi his verbis,*

I. fol. 71. Oꝛtenðıtuꝛ hic quoð emıt ✠ Gelhı ✠ fılıuꝛ Aꝛıhtıuð hoc Euanȝelium ðe Cınȝal eꝫ ðeðıt ılli ꝓꝛo ıllo equm optımum. et ðeðıt ꝓꝛo anima ꝛua ıꝛtum Euanȝelium Dō et ꝛc̄. Teliaui. ꝛupeꝛ altaꝛe.

✠ Gelhı ✠ fılıuꝛ Aꝛıhtıuð. et ✠ Cıncenn ✠ fılıuꝛ Gꝛıꝛıuð.

II. *Statim ſequitur hæc Adnotatio aliena manu* SUREXIT Tutbulc fılıuꝛ lıuıt ha Gener TUTRI ðıerchim tırtelıh. haıoıð ılau Elcu fılıuꝛ Gelhıȝ haluıðt ıuȝuret amȝucant pel cant camıðı hoðıueð ðıpro tant Gener Tutrı ó ȝuır ımȝuoðant ırðeȝıon ȝuraȝun taȝe roðeȝıt elcu ȝuetıȝ equi tꝛeꝛ uache tres uache nouıðlıȝı namır nıbe caꝛ ıȝrıðu ðımeðıchat ȝuetıȝ Bırðıð braut ȝneꝛıat ȝuetıȝ hıꝛ mınn Tutbulc haı cencti ı oıꝛ oıꝛou. (*Inferius ſequuntur nomina Teſtium,*) ✠ Teliau ꝯ Gurȝınt ꝯ. Cmhılınn ꝯ. Spꝛ̄ ꝯ. ↄ tota famılıa Teliaui. ðe laıcıꝛ Numın m̄. Aıðan ꝯ. Sıȝnou m̄. lacou ꝯ. Berthutıꝛ ꝯ. Cınða ꝯ. quicunque cuꝛꝛtoðıerıt benedictuꝛ eR̄. quicunque ꝛfrangerıt malädictuꝛ eR.

III. fol 9, b. Oꝛdendıt ıꝛta ꝛcꝛıptıo quod dedeꝛıt Rıꝛ et luıth Gꝛıethı tꝛes ȝuıðauc ımalıtıduch cımaꝛȝuich

manꝛguich eit. hic eꝛt cenſuſ eiuſ. ꝺouceint toꝛtꝺh. hamahanuin. ī ihham. haꝺuceint toꝛtꝺh. in Inꝛgaem ha huch. ha (do)uceint mannudenn. Dō ⁊ Scō. Eliuꝺo. Dſ̄ t̄. Satuhnnꝛguid t̄. Nobiſ t̄. Guuhei t̄. Cutulf t̄. De laiciſ Cinꝛguehnn t̄. Collbiu t̄. Cohoꝛtꝛget t̄. Ehmin t̄. Houhoꝺ t̄. quicunque cuſtodiehit b̄ dictuſ ehit. ⁊ qui fhanxehit maladictuſ ehit a ꝺō.

IV. fol. 10 Oſtendit iſta ſcꝛiptio quod dedehunt Riſ hahihu - - - - - - - - - - - - - - - - cibꝛacma behet hihmaī Guidauc. Oſtoidcelli ihlath. behet camdubꝛ. iſem hichet thiuceint toꝛtꝺh. h- - - - - - - num. haꝛguoꝛth oueih emenihn. Dſ̄ oīpō. t̄. Satuhnnꝛguid Saceꝛ̄ t̄. Nobiſ t̄. Guhci t̄. Cutulf t̄. ꝺe Laiciſ Cinꝛguehn t̄. (Colbiu) t̄. Cohoꝛtꝛget (t̄.) Ehmin t̄. (qui cuſto)ꝺiehit (bene)ꝺictu(ſ ehit ⁊) qui fhna(nxeh)it m(aladic)tuſ eh(it.)

V. fol. 109, b. . . . . cc ē ē t . . . ꝺenc lit . . . . ih . iiii.fi . . . leꝺhi . ꝛgu . . . . . aꝛgnunn . . . . uch . et . . . ci . . . aꝛthiuꝺ . . . . iunt li(behit)atem ble . . . fili o Sul . . . et ſemini (eiuſ) in ſempi(teh)-num. Phoptech. (a)tq; hoc eſt . . . e quoꝺ ꝺebit (pho) lib̄ ta(te) quatuoh . . . oſ et oc(to) . . . inciaſ. (Actū̄ coh)am iꝺoneiſ (t)eſtibuſ ꝺe (Laic)iſ Riguo . . . n fiſiuſ . . . . ic. Guen fiſiuſ . . . h. Guoluic (fiſiuſ . . .)eꝺan. Ou . . . f̄. Guuh . . . aim. Meh . . . . an f̄ Saluſ. Aꝛthan f̄ Cimulch. Iuꝺhi f̄ Iuꝺnehth. De Clehiciſ uehio Nobiſ Epiſcopuſ Teiliau (*Epiſcopus ſedis Teliavi*, h. e. *Landavenſis*) (Sa)tuhnnguiꝺ ſacehꝺoꝛ Teiliav. Dubhmo et Cuhelm fiſiuſ Epiſ̄. Satuhnbiu cam ibiav. Et Sulgen (Scho)laſticuſ qui haī̄ fiꝺelitech ſcꝛiphſit. qui cuſtoꝺiehit hoc Decꝛetum libehtatiſ Bleiꝺiuꝺ ⁊ pholiſ eiuſ ſit (bene)ꝺictuſ. qui autem non cuſtoꝺiehit ſit maleꝺictuſ a Deo et a Teiliav in cuiuſ Æuangelio ſcꝛiptum eſt. et (ꝺic)at omniſ populuſ fiat fiat.

VI. Oſtenꝺit iſta conſcꝛiphio nobilitatem munauh meꝺ ꝺiminih et menſuham eiuſ apuꝺ huehꝺlic̄ guiꝺ maun ꝺitolꝺah inguo iliut clunꝺihit cellhin ꝺilih o mouh ꝺibih main - - - - - - - - - - -

VII. *Habentur etiam Nomina, ut videtur, aut Monachorum, aut Benefactorum ejuſdem Eccleſiæ, v. g.*

fol. 109. ✠ teudur ✠ ourdol ✠. fol. 3,b. Sulcene ✠. fol. 72. Cinguhneiꝺ, &c. *quæ quidem omnia ſemper ſcribuntur litteris ſuo ævo convenientibus, quas noſtrates* ANGLO-SAXONICAS *nuncupant.*

De hiſce etiam Adnotationibus ex litteris viri Doctiſſimi & Antiquitatum Britannicarum cultoris longe ſcientiſſimi D. Edwardi Lhwydi, *Muſæi Aſhmoleani in Academia Oxonienſi Cuſtodis digniſſimi ad me datis accepi Verba illa ad num. II. ſcripta, ſic ex parte reddenda.* Surrexit Tydvwlch filius Tinctoris & Januarius Eremita, ut poſtularent terram Teliavi quæ erat in manu Elcovii filii Gelhig, &c. *una cum verſione Adnott. III & IIII, quæ ita ſonant.* Oſtendit iſta ſcriptio quod dederunt Rheſus & Familia Grethi, Trev-wydhog, (*Nomen loci*) qua itur ad confluentiam Cinchi (*amnis*) ...Hic eſt cenſus ejus, quadraginta panes & vervex in Æſtate, & quadraginta panes in Hyeme, & Porcus, & quadraginta diſci Butyri, Deo & ſancto Eliud. Deus teſtis, Sadyrnwydh teſtis, Nowys teſtis, Gwrgi teſtis, Kwdhwlv (*Qu. an Nomen Saxonicum?*) Teſtis; De Laicis Kynwern teſtis, Kolhwyn teſtis, Kyhorged teſtis, Ervyn Teſtis, Hwrodh teſtis, &c.

Oſtendit iſta conſcriptio quòd dederunt Rheſus & Hirv - - - - - - Brechva (*nomen loci*) uſq; ad Hirvaen gwydhog (*i. e. Columnam Saxeam conſpicuam*) à ſolitudine Gelhi (*i. e Sylvæ*) Irlath, uſq; ad Camdhwr (*fluvium*) Emolumenta ejus ſunt ſexaginta panes, & vervex, & guorthewyr (*Menſura hodie ignota*) Butyri. Deus omnipotens teſtis eſt. Sadyrnwydha ſacerdos teſtis. Nywys teſtis, Gwrgi teſtis, Cwdhwl teſtis. De Laicis Kynwein teſtis, Colhwyn teſtis, Kyhyrged teſtis, Ermin (*ſeu Ervyn*) teſtis; qui cuſtodierit benedictus erit, & qui franxerit maledictus erit.

Hactenus de Adnotationibus in hoc venerando ob vetuſtatem Codice, ab hominibus Cambro-Britannis, exaratis; quarum prima, ab Gelhio qui illum Llandavenſi Eccleſiæ dederit, eadem fere manu ſcribitur, perinde ac Codex Bodleianus, cujus Nota NE. D. II. 19. *ideoque eam ineunti ſeculo nono adjudicandam cenſeo. Eæ quæ ſequuntur, haud multo recentiores videntur, non ſolum propter antiquitatem, verum quia ex alio ejuſdem Llandavenſis Eccleſiæ Cod.* MS. *conſtet Libiaum Epiſcopum Llandavenſem à* NOBIS (*hiſce Adnotationibus memoratum*) *ordine quartum, è vita migraſſe, A. D.* 929. *Adnotationum Anglo-Saxonicarum prima, hujuſmodi eſt*

VIII. fol. 2, b. ✠ Heh ſputelah an. ðæt Godhine Eahhigeſ ſunu hæfꝺ gelæꝺ fulle lade æt han unnihc hiſe he Leofgah b̄ hyne tihte. and ꝥ hæſ læꝺ æt Licitfelꝺan. *quibus pateat, hunc Codicem jam tum in Eccleſiam Lichfeldenſem deveniſſe*, h. e. *ante annum Chriſti* 1021. *quo obiit Leofgarus illius Antiſtes.*

IX. fol. 71. *Leguntur nomina plurima Virorum & Fœminarum Eccleſiæ Lichfeldenſis, ut videtur, ſive Cœnobitarum ſive Benefactorum. Hæc autem nomina ſuboſcure ſcribuntur, Litteris etiam Græcis ſubinde cum Anglo-Saxonicis admiſtis, v. g.*

A ⁊ Ω

Aꝺulf. Ælfheh. æ. ꝼVLFMER. Fulfgeati. m. Fulfnic. dñe. b̄. ſicut uiſ ⁊ ſciſ ſic fac. fiat fiat. omneſ qui MH ΔOCYERVNT ⁊ omneſ qui MEIS INΔIſNIS PRECIBVS ſH COMMENΔAUERUNT. quicunque. Et ſi f. et̄.

✠ ꝼVLΦYN. FULFERD. fulfꝺnÿþ. fulfꝺrÿꝺ. fihtmunꝺ. omneſ qui beatiſ.

BHRHTΦLHΔ. ÆLΦFLHΔ. LEOIΦI. fÿnſige. fulfnic. Æꝺelfleꝺ. ſunt mū acæ (*ſeu Sanctimoniales.*)

Elfehere. Fulfÿn. Fulfilꝺ. Hehfleꝺ. b̄. el. æ. æ. ſ. Fulfmæn. p. l. b.

Eaꝺnic. Alchelm. Ælfric. Filaf. b̄ ca. m. Ælfꝺnÿþ. æ. æ. æ. æ. Bunhelm. æ. Fulſi. i. l. ſ. Fæhulf. æ. b. Æꝺelpÿne p. t. p. æ. l. Pufa.

Bunhilꝺ. Fulfric. Fulfhelm. Fulfleꝺ. Eaſenþ. e. Behaflæꝺ. Fulgan. Ælfnic.

IX. *Denique, Graphio ſeu Stylo Metallino, ſine Atramento, ſcripta (cujus generis ſcripturæ perpauca mihi videre contigerit ſpecimina,) habes, fol.* 109 *Nomina virorum,* Fulfun. Alchelm. & Eaꝺnic. *fol.* 113,b. *Nomina fœminarum* Benhtfleꝺ. Elfleꝺ. & Fulfilꝺ.

CODICES MSS.
ANGLO-SAXONICI
BIBLIOTHECÆ NORFOLCIANÆ,
(Primitus ARUNDELLIANÆ,) quam REGIÆ SOCIETATI De Naturali Scientia promovenda dedit Illustrissimus Princeps HENRICUS HOWARD Dux Norfolciæ, &c. A. D. 1679.

60. *CODEX Membranaceus in fol. minori, regnante (ut videtur) Eadwardo Anglorum Rege & Confessore, eleganter exaratus, in quo continetur,*

I. *Calendarium (in quo habentur nomina Mensium Hebraicè, Græcè, & Egyptiace) una cum Tabulis quibusdam ad Computum Ecclesiasticum spectantibus.*

II. *Psalterium D. Hieronymi Gallicum, cum interlineata versione Saxonica: ex quo, in Philo-Saxonum gratiam, deprompsimus Psalmum (sive sit numero* XCVIIII. *sive* C,) *cujus Rubrica est*

IN FINEM PSALMVS IN CONFESSIONE.

ðnimaþ ðniħ ealle eorðan þeoriað ðniħ on
IVBILATE DN̄O OMÍS TERRA? SERVITE DN̄O IN

blijre
LETITIA.

infaraþ on ȝerihðe hiſ on bliþnejre.
Introite in conſpectu eiuſ? in exultatione.

þite ȝe foſðon ðniħ̄ he iſ ȝoð he ȝeporhte
Scitote qm̄ ðñs ipſe eſt ðs? ipſe fecit

uſ ⁊ na ſilfe þe
noſ et non ipſi noſ.

folc iſ ⁊ ſceap foſtopnoþej hiſ infaraþ
Populuſ eiuſ et ouеſ paſcue eiuſ? introite

on ȝatū̄ hiſ on andettnejre oſ cafartunaſ hiſ on
portaſ eiuſ in confeſſione? atria eiuſ in

ymenū̄ andettaþ hī̄
ymniſ confitemmi illi.

hefiaþ naman hiſ foſðon iſ on ecnejre milð-
Laudate nom̄ eiuſ qm̄ ē. in eternum mi-

heoſtnej hiſ ⁊ oð on cneoſſſ ⁊ cneo-
ſcð̄ ia eiuſ et uſque in ȝeneratione et ȝene-

ſijre ſoþfæſtnejre hiſ
rationem ueritaſ eiuſ.

III. *Psalterium (cui adjungitur Psalmus iste qui ab his verbis incipit PVSILLVS ERAM,) sequuntur Cantica sacra, sub his Rubricis*

1. INCIPIT CANTICA PROPHETARV̄. CANTICV̄ ISAIE PROPHETE.

2. CANTICVM EZECHIAE IUDEA.

3. CANTICVM ANNÆ.

4. CANTICVM MOYSI.

5. CANTICVM ABBACVC PROPHETA.

6. CANTICVM MOŸSI IN DEVTERONOMIO AD FILIOS ISRAHEL.

7. HYMNVM TRIVM PVERORVM.

8. CANTICVM ZACHARIAE (lege MARIAE, nam ſic incipit, MAGNIFICAT, &c.)

9. CANTICVM ZACHARIAE.

10. ŸMNVS SCI̅ VICETI EPI̅. DIEBVS DOMINICIS AD MATVTINIS. (ſic incip. TE DM̄. LAVDAMVS, &c.)

11. CANTICVM SIMEONIS.

12. HYMNVS ANGELORVM.

13. INCIPIT ORATIO DOMINICA SCD̄M MATH̄M. (ſine Doxologia.)

14. INCIPIT SYMBOLVM APL̄ORVM.

15. INCIPIT FIDES CATHOLICA ATHANASI ALEX̄. *Hæc omnia cum interlineata versione Anglo-Sax.*

IV. *Sequitur Litania Major Latine, in qua inter alios, precatur ad Sanctos* Eaðpaſð, Oſpalð, Eaðmunð, Alban, Kenelm, Æþelbniht, Cuðbeniht, Spiþun, Dunſtan, Aþelpolð, Bÿnnſtan, Ælfheah, Rumpolð, Columban, Encenpolð, Hæðð, Fniþeſtan, Guþlac, Ipiȝ. *& Sanctas fœminas* Æþelðrið, Eaðȝiþ, Sexbuſh, Eaðbuſh, Ƿihtbuſh, Æþelðniþe, Milðniþ, Oſȝiþ, Milðbuſh, Fniþeſtiþ, Æþelbuſh, Ƿæſbuſh, Ælfȝiſ, Mæſſenn, & Æþelfled.

V. *Sequuntur Orationes quædam Latine tantum, quarum nonnullæ ſcribuntur manu recentiori. Ex his, una ſic in Rubrica inſcribitur*

OR. S. AVGVSTINI. *& ſic*

Incip. DNE̅ DS̅ OMPS̅ rex creator cœli et terræ. Sc̄a Trinitaſ. tibi confiteor omnia peccata mea quæ ego peccaui cogitationibus uanis, &c.

Expl. Et ða in me continentiam. abſtinentiam. perſeuerantiam bonam. ȝaudium. fidem. ſpem et caritatem. ut merear te ðiligere et uidere. qui in trinitate perfecta viviſ et regnaſ ðs̅. per omnia ſecula ſeculorum. AM̄.

VI. *In Psalterio etiam, poſt Psalmum* XLIX. *extat Oratio, quæ ſic*

Incip. MISERERE MEI DS̅. SCDM̄ MAGNA̅ MISC̅ DIAM TVAM. Non peto ſcdm̄ meritum meum. ſiue ſcdm̄ iuſticiam meam. uel ſcdm̄ deſiderium meum. ſeu ſecdm̄ opera mea. quibuſ in omnibuſ ego peccator deuiaui a te.

Expl. Gloria tibi trinitaſ equaliſ una deitaſ. et ante omnia ſcla̅ et nunc et in perpetuum. AMEN.

VII. *De ſex ætatibus ſeculi. Saxonice.* (*aliena & paullo recentiori manu.*) Ðoñ ıſ ſeo ſıxte ylð ſþa̅ Cþıſtes akennedneſſe aȝan. oð nu. to mıddanpıntſne kımð. þ ıſ ðoñ. an þuſend ȝeara. ⁊ ıx. ⁊ hund-nıȝantıȝ ȝeara. *i. e.* A. D. 1099.)

---

155. *Cod.* MS. *in Quarto, olim peculium Eccleſiæ Xpī Cantuariæ, cujus pars longe maxima, temporibus, ut videtur, Cnuti Anglorum Regis eleganter fuit Exarata. in eo Continetur,*

I. *Calendarium, in quo memorantur plures ex Sanctis Anglo-Saxonicis.*

II. *Pſalterium D. Hieronymi Gallicum.*

III. *Cantica Sacræ Scripturæ, recentiori manu, cui præmittitur Imago S. Benedicti Abbatis, in ſella ſedentis, dextra baculum Paſtoralem tenens, cum effigie Monachi, hujuſce, ut videtur, Codicis ſcriptoris, ad ejus pedes provoluti, qui pedem S. Benedicti dextrum oſculatus, ſiniſtra* Lıb̄ Ps̄ *ſeu Librum Pſalmorum protendit.*

IV. *Deinde ſequitur Liber Hymnorum prout cantari debuerint per totum annum, una cum Miſſa pro Fidelibus defunctis in fine truncata, manu recentiori.*

V. *Collectio Precum eadem antiquiori manu qua ſcribitur Pſalterium exarata, quarum plurimæ Saxonice Gloſſantur,* viz.

1. Or̄. Ad Personam Patris. quæ ſic

Incip. eala ðrıhten ȝoð ælmıhtıȝ ece ⁊ una-
Dn̄e Ds̄ Omps̄. Aeterne et In-

ȝecȝendlic þæne ðrýnenne on annesſe ⁊ ænne
effabilis. Qvem trinum in unitate. et unum

on ðrýnneſſe ſe andettað.
in trinitate confitemur.

2. Or̄ Ad Personam Filii.

Incip. eala ðrıht̄ hælend cþıſt cýnıng ſæmnena an-
Dn̄e Ihū Xpē rex uirginum. In-

ſundneſſe luſıȝend beſena heortan mine ſþam
tegritatiſ amator. muni cor meum ab

eallum ſlanum ⁊ ſeaþum ſeondes
omnibuſ ſagittiſ et inſidiis inimici.

3. Or̄ Ad Personam Sps̄ Sc̄ī.

Incip. ȝoð ælmıhtıȝ of æȝðrum ſæder ⁊
Sps̄ ſc̄e ðs̄ omps̄. ex utroq; patre &

ſuna ſondðrteppende leoht ſoð onlýhtende ælc-
filio procedenſ. lux uera illuminanſ om-

ne mann cumende on þýſne mıddan eaþ
nem hominem uenientem in hunc mundum.

4. *Collectæ quædam ad Jeſum Chriſtum, Latine, cum interlineata Verſione Saxonica.*

5. *Orationes tres ad Jeſum Chriſtum, Latine & Saxonicè, quarum prima, ſic*

Incip. eala ðrıht̄ hælend cþıſt ſulðonfullusta
Dn̄e Ihū Xpē ȝlorioſiſſime

ſcýppend mıddan-eaþdes þu þæne þu eart beohtconditor mundi. qui cum ſis ſplen-

nýſſ ſuldres eſen-ece ſæder ⁊ halȝum ȝaſte.
dor ȝlǣ coaeternuſ patrı. ſcō q; ſpuı̄.

6. Ante Crvcem Dn̄ī. Or̄. Sc̄a̅.

Incip. þurh ſuldor ⁊ mæȝen halıȝne node þınſe
Per gloriam et uirtutem ſcæ crucıſ tue

þın tacn me ıc onȝesette
ðne Ihū Xpē. cuiuſ ſignaculum mihi impono

on heortan ⁊ on lichaman ȝehale
in corde et corpore ſalua me.

7. Alia.

Incip. eala ælmıhtıȝa ⁊ luſſendurta ȝoð la halıȝurta
Om̄ pſ dilectiſſime ds̄ ſcı̄ ſſime

⁊ luſıȝendurta hælend ıc halſıȝe þe þurh unaatq; amantiſſime ſaluator. Adiuro te per in-

cennedne ſæder ðinne ðrıhten ælmıhtıȝne
ȝenitum patrem tuum ðn̄m omnipotentem.

8. Oratio Ad Crvcem. Cvm vii Petitionib:

Incip. Dn̄e Ihū Xpē pro ſca cruce tua apud

þu ſı þ þu me beſcırme
me ſis ut me defendaſ.

9. Or̄ Sc̄ī Gregorii. Quicunq; hanc orationem in die cantauerit. ſicut ıpſe Sc̄s Gregoriuſ dixit. quod nec maluſ homo. nec diaboluſ nunquam nocere poterit.

Incip. ȝehýr ȝebed mın þæt eallunga
Dn̄e exaudi orationem meam. quia iam

ıc on cnaſe tıman minne ȝehende beon
cognoſco tempuſ meum prope eſſe.

Expl. þ ıc to þınſe mıldheortneſſe mıd halıȝum
ut ad tuam miſericordiam cum ſanctiſ

ȝeleaffullum þınum becuman mæȝe þu de mıd
fidelibuſ tuiſ peruenire ualeam. Qui cum

fæderı ⁊ halıȝum ȝaſte leofaſt ⁊ rıxaſt
patre et ſpu̅ ſcō uiuiſ et regnaſ ds̄.

per *omnia ſecula ſeculorum.*

10. Or̄. Sc̄ī Avgvstini. Quicunq; hanc orationem cotidie coram deo deuote orauerit. et in preſenti ſeculo beatuſerit. et in futuro cum ſcıs̄ ȝaudebit.

Incip. eala God untþýnıȝendne mıldheortneſſe
Deuſ ineſtimabiliſ miſericordiæ.

ofermætne anfæſtneſſe ſcýppend ⁊ edDeuſ inmenſæ pietatiſ. deuſ conditor et re-

nıþıȝend mennıſcef cýnnes
parator humani generiſ.

Expl. to halıȝdome þınſe ȝesıbſumneſſe to a-
Ad ſacramentum tuæ reconciliationiſ ad-

ſend þurh hælend cþıſt ancennedan ſunu þınmitte. per Ihm̄ Xpm̄ unigenitum filium tu-

ne hælend ufne ſe mıd þe mıd ȝaſte
um ſaluatorem nrm̄. qui tecum. et cum ſpu̅

halıȝum ana leofaþ ⁊ rıxað ȝoð þurh undeadſcō unuſ uiuit et regnat deuſ. per inmor-

lice foruldа
talia ſecula.

11. Incipit Inquiſitio Sc̄ī Auguſtini de iſta oratione. In quacunq; die cantauerit aliquiſ iſtam orationem non nocebit illi diaboluſ. neq; ulluſ homo impedimentum facere poteſt.

Incip.

Incip. eala ðryhten hælend cryst ðu on þýrne mið- Domine Ihū Xpē qui in hunc mun-

ðan eapð for ur fýnnfulle of borme fæðer ðum propter nos peccatores de sinu patris

to-come þæt of Adames fýnne ur þu alýsedest aduenisti. ut de Adæ peccato nos redimeres.

forþi ic þat ⁊ gelýfe þæt na for nihtpise quia scio et credo quod non propter iustos.

ac for fýnnfulle on eorþa eapdian þu poldest sed propter peccatores in terra habitare uoluisti.

Expl. to mildheortnýsse eadigre ⁊ ecere Ad misericordiam beatæ et perpetuæ

gefýðe þinre ic mæge becuman hælend mi- uisionis tuæ ualeam peruenire. Saluator mun-

ðan eapdes
di. Qui cum patre.

12. *Confessio Peccatorum.*

Incip. icandette þe dryhten forþi ic fýngude Confiteor tibi dñe quia ego peccaui

ðeaple beforan ðe ⁊ beforan englum þinum. nimis coram te et coram angelis tuis.

ic fýngude þurh gýmeleasre beboda peccaui dñe per negligentiam mandatorum

ðinra
tuorum.

13. Confessio Ad Dnm̄.

Incip. icandette ðe dryhtne gode heofenes ealle Confiteor tibi dño dō̄ cœli omnia

fýnna mine forþi ic fýngude ðeaple beforan þe peccata me. quia peccaui nimis coram te.

⁊ halgum þinum on gedance on fprǽce et sanctis tuis. in cogitatione. in locutione.

14. Confessio Coram Altare.

Incip. icandette ðe dryhten ealle fýnna mine Confiteor tibi domine omnia peccata mea

þa ðe ic dýde on eallum dagum lifes mines quæcunq; feci omnib: dieb: uitæ meæ

god þu gefceope
Deus qui me creasti.

15. *Oratio ad Deum.*

Incip. eala mildeorta god ðu unnýtne þe- Clementissime deus. qui me inutilem famu-

of þinne æfter mildheortlice to anlicnesse þinre lum tuum prius misericorditer ad imaginem tuam

æftes faple þu gefceope
secdm̄ animam creasti.

16. Or̄ Pro Semet Ipso.

Incip. dryhten god min þu þe nǽfst hiafonð Dñe dō̄ mi̇̄. qui non habes dñm

ac ealle þinre fýnd dihtnunge underþeodde. sed omnia tuæ sunt condicioni subiecta

17. Alia.

Incip. god þu eart mihtfulra fuldor ⁊ fýnfull- Dī qui es iustorum gloria et peccato-

hra eadmodre bene ic bidde
rum misericordia pietatem tuam humili
prece deposco.

18. Alia.

Incip. underfo arfæstnes þin dryhten god min Suscipiat pietas tua dñe dō̄ mi̇̄.

eadmodnesse minre bena
humilitatis meæ preces.

19. Or̄. De Tribvlatione Temptationvm.

Incip. gehæl dryht̄ cýning ecer fuldres þu þe Salua me dñe rex æterne gloriæ. qui

miht gehælan
potes saluare.

20. Or̄. De Scā Maria.

Incip. la þu halige ⁊ fundorfulle godes modes ⁊ Sancta et glorios dei genetrix

fimble mæden ðu middan earde geaf- semperq; uirgo Maria. tu mundo me-

nudest cennan hælend
ruisti generare saluatorem.

21. Or̄ De Scō Michahele.

Incip. la þu halige heahengel Sancte Michahel archangele dñi nr̄i Ihū

þu þe come to helpe folce gode Xpi̇̄. qui uenisti in adiutorum populo dei.

22. Oratio De Scō Iohanne Bapt̄.

Incip. la þu halga fulluhtere foreþinga Sancte Iohannes Baptista intercede

for fýnnum minum
pro peccatis meis.

23. Or̄. De Scō Petro Et Pavlo.

Incip. þu þe nýþest-aworpene up-arǽrst ⁊ eað- Deus qui chros erigis et hu-

medum fýlst gife
milibus das gratiam.

24. Oratio Ad xii. Apostolos.

Incip. dryht̄ hælend ðu fealdest anpeald Dñe Ihū Xpē qui dedisti potestatem

þinū̄ untrume gehælan deade apeccean apostolis tuis infirmos curare. mortuos suscitare.

25. Oratio De Scō Stephano.

Incip. la þu halga fe æresta dryhtnes Sancte Stephane protomartyr domini

fuldorfulla
gloriose.

26. Or̄. De Scō Mavricio.

Incip. la ge halgan purþurtan Sancti martyres dei dignissimi. Maurici.

⁊ oðre
Exsuperi. Victor. Candide. et Uitalis atq; ceteri

hina geferan
eorum socii.

27. Or̄ De Scō Ælfhego.

Incip. ȝeþanc ⁊ luſta oþþe ꝑillena minra
Cogitationum et uolutatum mearum

þe ic cýþe ſaru ⁊ uneaþneſſa ȝecorena
tibi profero doloreſ et anguſtiaſ dei dilecte

halıȝa ꝑæderı [*thoma] * *hoc verbum in Cod. inſer-*
ſcē pateri Ælfhege. *tum legitur manu longe recentiori.*

28. Oratio Ad Scos̄.

Incip. ſoðne luſe ⁊ ꝛibbe ðu ſor hæle cýn-
Deuſ caritatiſ et pacif. qui pro ſalute gene-

ner mennıſcer noðe hohınge þeþoluðeſt ⁊ blod
riſ humani crucif patibulum pertuliſti. et ſan-

ðin ſor alýſeðneſſe ure utlete getı-
guinem tuum pro redemptione nrā fudiſti. Pre-

þa ic biðde mılðheorteſta ꝑæder þurh ſorþingſ-
ta queſo clementiſſime pater. per intер-

ꝑæðena halıȝra ðinra Uincentii.
ceſſioneſ ſanctorum martýrum tuorum.

Euſtachii. Dionıſii. Georgii. Eaðꝑeardi. Ælfheȝi.

et Potiti.

29. Orat̄ De Scō Benedicto Abb̄.

Incip. ic halfȝe eadıgorta ȝecorena
Obſecro te beatiſſime Benedicte dilecte

ſorþingа ſor me þene þinum ⁊ ſor þiſſe
Dei. Intercede prō me famulo tuo et pro hac

ealne ȝeſenꝑæðene
omni ſancta congregatione.

30. Or̄. De Scō Dvnstano.

Incip. la halıȝa ⁊ eadıgoſtıȝa hlaford ⁊ ꝑæder
Sancte ac beatiſſime domne et pater

uſ ꝑealde mundboran
Dunſtane. Te nobiſ dñſ dedit patronum. te

hýrde ſorþingıend
paſtorem. te interceſſorem.

31. Or̄ Ad Scos̄ Confessores.

Incip. ic halꝛıȝe eor la eadıguſtan andettera
Obſecro uoſ beatiſſimi Confeſſoreſ Xpī

⁊ lareowaſ
atq; doctoreſ. per dñm nrm̄ Ihm̄ xpm̄ Scē Bene-

dicte. Gregori, Auguſtine. Dunſtane. Hieronime.

Cuthberhte. Iudoce. Býrnine. Suuýthune. Grim-

balde. Aþelwolde.

32. Or̄. Ad Scam̄ Ceciliam.

Incip. on heortan ⁊ on muþe ⁊ ælcum ȝetru-
Corde et ore atq; omni confi-

ꝑan ic ȝýrne ꝑultum þinre ſorþingnæðene
dentia. imploro auxilium tuæ interuentioniſ

þu haliȝorte mæȝden ⁊ þrowýrtre
ſanctiſſima uirgo et martýr dñi Cecilia.

33. Or̄. Ad Scas̄ Virgines.

Incip. ealle mæðena ⁊ ꝑulðorꝑulle þam uel eor
Omneſ ſcǣ uirgineſ et glorioſæ. quib:

ꝑnam gode ıſ ȝýren eac ꝑılce on hade týðorum
a Deo datum eſt etiam in ſexu fragili.

ꝑıȝe clænneſſe
uictoria caſtitatiſ et martýrii.

34. Or̄ De Omnibvs Scis̄.

Incip. ðurh ȝeearnunga ealra halıȝra þinra
Per merita omnium ſanctorum tuo-

⁊ ȝebeda ſorþingunga ⁊ ðrorunga
rum et orationeſ et interceſſioneſ. et paſſioneſ

mundbýrda þrýnneſ mılðheortuſte ȝehýr
et ſuffragia. trinitaſ clementiſſima exaudi me.

35. Or̄. Ad. Omnes Scos̄.

Incip. ȝehelpaþ ic biðde ealle to ðara
Succurrite mihi queſo omneſ ſcī dī ab quorum

ic earmoſte ⁊ ſýnni mundbýrd ic to-fleo
ego miſerrimuſ et peccator patrocinia confugio.

36. Oratio Post Psalterivm. L̄ Orationvm.

Incip. alýſend ſaple mıddan-earðeſ alýſend
Liberator animorum mundiq; redem-

eca ⁊ undeadlic
ptor Ihū Xpē dñe ds̄. rex æterne et inmortaliſ.

37. *Oratio Poenitentialis.*

Incip. ealmihtıȝa ȝoda ⁊ nihtꝑıra ⁊ ſarla
Deuſ omps̄ bone et iuſte et animarum

læce mılðheorteſta ſcýldiȝ ic andette ðe
medice miſericordiſſime. reuſ ego confiteor tibi

ealle ſýnna mine þe ic ſorhte.
omnia peccata mea quæ feci.

CODICES MSS. *ANGLO-SAXONICI* IN BIBLIOTHECA *DUNELMENSIS ECCLESIÆ.*

AA. IIII. i. *CODEX membr. & antiquus in Quarto, diverſis manibus ſcriptus, nunc autem (quod ſane dolendum eſt,) & capite & in medio, & calce mutilus. Ex iis tamen quæ reſtant, hunc Cod. tum Pontificale tum Rituale Eccleſiæ Dunelmenſis quondam fuiſſe, conſtat. inprimis autem, propter interlinearem verſionem, litteris miniatis, Dano-Saxonicè ſcriptam, hic Codex ut ut mancus & truncatus, ab omnibus Antiquitatis amatoribus, magni faciendus eſt.*

Quæ autem in Cod. Collectæ, Orationes, Lectiones, &c. *habentur Dano-Saxonice Gloſſatæ, ex ſuis Rubricis liquet.*

I. fol. 1. Item collecta in Epiphania.

II. fol. 2. IIII. Non. Febr̄. Purificatio Scē Mariæ.

III. *Ibid.* Item Collectioneſ.

IV. fol. 2,b. Item Capitula in Caput Ieiunii.

V. fol. 3. INCIP̄ CAPITVLA IN LXX.

VI. *Ibid.* IN LX.

VII. *Ibid.* Hae ſunt collectioneſ in Septuageſſima uſq; Caput ieiunii. (*manu Aldredi.*)

VIII. fol. 4. FERIA. IIII. caput ieiunium.

IX. fol. 5. Capit̄ in quadrageſſima I.

X. fol. 7. Collectioneſ unde ſuppa.

XI. fol. 9. Item capit̄ ex Prophetis de Paſſione dñi.

XII. fol. 10. Item Capitule ex Apoſtolorum.

XIII. fol. 11. Item Collecta.

XIV. fol. 12. Capitula de reſurrectione dñi.

XV. fol. 14,b. Collecta in Sabato ſcō Paſcha.

XVI. fol. 15. *Aliæ Collectæ quatuor.*

XVII. fol. 17,b. Hæ ſunt capitulæ in Lætania maiore.

XVIII. fol. 19. Item alia Oſat̄ pro peccatis.

XIX. fol. 21. Itē alia Incipiunt Cap̄ maiorum ſolennitatum.

In nat̄ Scī Stephani martiriſ.

XX. fol. 21, b. Itē Collecte unde ſuppa.

XXI. fol. 22. VI. Kl. Ianū. nt̄. Scī Iohañ Euanḡ.

XXII. fol. 22, b. Item Collectioneſ.

XXIII. fol. 23. In Nt̄. innocentium:

XXIV. fol. 23,b. Itē Collectioneſ ab innocentes.

XXV. fol. 24. II. Kl. Ian. Nā. Scī Silueſtri.

XXVI. *Ibid.* XVIII. Kl. Febrū. Nt̄. Scē Felicis.

XXVII. *Ibid.* XVI. Kl. Feb̄. Nt̄. ſcē Marcelle.

XXVIII. *Ibid.* XV. Kl. Feb̄. Nt̄. ſcē Prisce Mā.

XXIX. *Ibid.* XIII. Kl. Feb̄. Nt̄. ſcē Fabiani Mar̄.

XXX. *Ibid.* Eodem die ſcē Sebaſti.

XXXI. f. 24,b. XII. Kl. Feb̄. Nt̄ ſcē Agnetisuiṗ.

XXXII. *Ibid.* XI. Kl. ſcī Uincentii Mar̄.

XXXIII. *Ibid.* V. Kl. Octaua Agnetis.

XXXIV. *Ibid.* Nō. Feb̄. ſcē Agathe Vir̄.

XXXV. fol 25. VI. decima Kl. Mar̄. ſcī Valentini.

XXXVI. *Ibid.* IIII. Id̄. Mart̄ ſcī Gregō Pap̄.

XXXVII. *Ibid.* VIII. Kl. Appl. Adnunt. ſcē Marie.

XXXVIII. *Ibid.* XVIII. Kl. Mai ſcō ṗum Tiburtii et Ualeriani.

XXXIX. *Ibid.* IX. Kl. Mai. ſcī Georḡii Mar̄.

XL. fol. 25,b. VII. Kl. Mai. Nat̄ ſcī Marci Euanḡ.

XLI. *Ibid.* IIII. Kl̄. Mai ſcī Vitalis Martr.

XLII. *Ibid.* Kl. Mai Ap̄lorum Pilipi (*Philippi*) et Iacobi.

XLIII. *Ibid.* I. Nō Mai Scō ṗum Alexandri Eventi. et Theodori (*in Collect. ſcribitur* Teodoli. i.e. *Theoduli.*)

XLIV. *Ibid.* II. Nō Mai. ſcī Iohañ. ante portā Latina. (*portam Laterani.*)

XLV. *Ibid.* VI. Id̄. Mai. Scō ṗum Gordiani ⁊ Epimachi.

XLVI. fol. 26. IV. Id̄. Mai. Scō ṗum Nerei. ⁊ Achillei. ⁊ Pancratii.

XLVII. *Ibid.* VIII. Kl. Ivn̄. ſcī Urbani Epiſ̄.

XLVIII. *Ibid.* IIII. Nō. Iuni. Scō ṗum Marcellini ⁊ Petri.

XLIX. *Ib.* V. Id̄. Iuni. Scō ṗum Primi et Feliciani.

L. *Ibid.* II. Id̄. Iuni. Scō ṗum Baſilidis. Cirini. Nabaris. ⁊ Nazarii.

LI. fol. 26,b. IIII. Kl. Iuli. Marci ⁊ Marcelliani.

LII. *Ib.* VI. Kl. Iuli. Scō ṗum Proti et Geruaſi.

LIII. *Ibid.* viii. Kl. Iuli. Vigilia ſcī Iohañ. Bab̄. (*Baptiſtæ.*)

LIV. fol. 27. Itē Collecta.

LV. *Ibid.* Itē ut ſuppa.

LVI. fol. 27,b. vi. Kl. Iul. Scō. Iohañ. ⁊ Paulini.

LVII. *Ibid.* iiii. Kl. Iuli. ſcē Leonis Pape.

LVIII. *Ibid.* iii. Kl. Iuli. Paſ̄. ſcī. Petri Aplī.

LIX. fol. 28. Itē ut ſuppa.

LX. *Ibid.* Secū tuſ Collecte.

LXI. fol. 29. ii. Kl. ſcī Pauli Apoſtī.

LXII. *Ibid.* Secū tuſ Coll.

LXIII. fol. 29,b. ii. Nō Iuli. Octauaſ Aplō ꝓū.

LXIV. *Ibid.* Secū tuſ Coll.

LXV. fol. 30. vi. Nō. Iuli. Scō ꝓum Proceſſi et Martiniani.

LXVI. *Ibid.* vi. Iō. Iuli. Scō ꝓum. vii. Fratrē Filiorum Scē Felicitatis.

LXVII. *Ibid.* v. Io. Iuli. Nt̄. Sē Benedicti Abb̄.

LXVIII, fol. 30,b. viii. Kl. Aguſ̄. Nt̄. ſcī Iacopi Aplī.

LXIX. *Ibid.* iiii. Kl. Aḡ. ſcō ꝓum Felicitſime. Simplicii. Fauſtini (*& Beatricis.*)

LXX. *Ibid.* iii. Kl. Aguſtuſ. ſcō ꝓum Abbo et Senneſ.

LXXI. *Ibid.* Kl. Auguſtuſ ſcō ꝓum Machabeoꝝum. vii. ſꝑm cū mꝛe.

LXXII. *Ib.* iiii. Non Aguſtuſ ſcī Stephani Epiſ̄. et Martyꝛis.

LXXIII. fol. 31. iii. Iō. Aḡū. ſcī Tiburtii Maſ̄.

LXXIV. *Ibid.* Io. Aḡū. M̄. Scē Ypolite.

LXXV. *Ib.* xviiii. Kl. Septē. ſcē. Euſebii p̄ſbit̄.

LXXVI. fol. 31,b. Adſump̄ ſcā Maꝛiæ.

LXXVII. *Ibid.* Collecte.

LXXVIII. fol. 32,b. xvi. Kl. Sept̄ b̄. Octauaſ ſcī Laurentii.

LXXIX. *Ibid.* xv. Kl. Sep̄t̄. ſcī Aḡapite Maſ̄.

LXXX. *Ibid.* xi. Kl. Sept̄. Scī Thimothei.

LXXXI. *Ib.* xiii. Kl Sep̄. ſcī Bartholomei Ap̄ſli.

LXXXII. *Ibid.* iiii Kl. Sep̄. paſ̄ Iohannis Bab̄.

LXXXIII. *Ibid.* iii. Kl. Sep̄. ſcō ꝓum Filicis.

LXXXIV. fol. 33. vi. Idus Sept̄. Natiuitaſ ſcā Maꝛiæ.

LXXXV. *Ibid.* Itē Capitula.

LXXXVI. *Ibid.* Itē ut ſuppa.

LXXXVII. *Ibid.* Itē Collectioneſ.

LXXXVIII. fol. 34,b. Nō Octb̄. Nt̄. Scī Martci Pape.

LXXXIX. *Ibid.* vii. Iō Octb̄. ſcō ꝓum Dioniſii, Ruſtici ⁊ Eleutheꝛii.

XC. *Ibid.* v. Iō Octob̄. ſcī Caliſti Pape.

XCI. fol. 35. xv. Kl. Nouemb̄. ſcī Luce Euaṅ.

XCII. *Ibid.* v. Kl. Noue b̄. Paſſio Simonis et Iude.

XCIII. *Ibid.* ii. Kl. Noue b̄. ſcī Quintini.

XCIV. *Ibid.* Eodem die. uigilia om̄ iu ſcō ꝓum.

XCVI. *Ib.* f. 35,b. Item Collectioneſ in cotidianis diebuſ.

XCVII. *Ibid.* Item ī cotidianis diebuſ ut ſuppa.

XCVIII. fol. 36. vi. Idus Octob̄. ſcō ꝓī. maꝛt̄. coꝛoñ. (i. e. *Sanctorum Martyrum Coronatorum.*)

XCIX. fol. 36,b. v. Iō. Nouemb̄. Nat̄. ſcī Teothoꝛii (*Theodori*) mꝛt̄.

C. *Ibid.* iii. Iō Noub̄. Nat̄ ſcī Martini Epſ̄.

CI. f. 37. x. Kl. Dec̄. Nat̄ ſcā Ceciliæ Maꝛt̄. Vigḡ.

CII. fol. 37,b. Nona Kl. dec̄ Nat̄ Scī Clementis Papæ.

CIII. *Ibid.* viii. Kl. dec̄. Scī Cꝛiſogoni Maꝛt̄.

CIV. *Ibid.* iii. Kl. dec̄. ſcī Saturnini Maꝛt̄.

CV. *Ibid.* ii. Kl. dec̄. Paſ̄. ſcī Andꝛeae Apſ̄.

CVI. f. 38. Sec̄utuſ Collectioneſ de ſcō Andꝛea.

CVII. fol. 38, b. Idus dec̄. Nt̄ ſcē Lucie.

CVIII. *Ibid.* xii. Kl. Ian. ſcī Thome Apſ̄.

CIX. fol. 39. Primvs In Vigilia Vnivs Apostoli.

CX. fol. 39, b. Itē in uigḡ. Apſ̄.

CXI. fol. 40. Itē Coll. Apoſtoloꝝ.

CXII. fol. 40,b. Itē Vigil. uniuſ Maꝛt̄.

CXIII. fol. 41. In Vigḡ. Maꝛt̄.

CXIV. fol. 41, b. Secuntuſ Col. ad Uigil.

CXV. fol. 42. In Nat̄ uniuſ Confeſſoꝛis.

CXVI. fol. 43. In Eccleſia cuiuſlibet ſcī Martiꝛis ſiue Confeſſoꝛis.

CXVII. fol. 44. In Nt̄ pluꝛimoꝝ Maꝛtiꝝ.

CXVII. fol. 44,b. Itē ut ſuppa Collec̄.

CXIX. fol. 45. Ad Cꝛucē ſalutandā.

CXX. *Ibid.* b̄ (i e. *Benedictio.*) ꝑamoꝛum in Palmis.

CXXI. f. 45,b. Oꝛatio ꝓo ꝑenuntiañ (*renuntiantibus*) ſæculo. ⁊ Cenobio ſe tꝛadentibuſ. (i. e. *Ordo Monachum admittendi, qui hoc in Cod. mutilatur.*)

CXXII. fol. 46, b. Beñ. ſuper Vaſa ꝑepeꝛta ī loci antiquis.

CXXIII. *Ibid.* b̄. quoꝝumlibet uaſoꝝum.

CXXIV. fol. 47. b̄. aꝛboꝝum.

CXXV. *Ibid.* b̄. pomoꝝum.

CXXVI. *Ibid.* b̄. panis.

CXXVII. *Ibid.* b̄. ad om̄ ia que uoluepis.

CXXVIII. fol. 47, b. b̄. domus.

CXXIX. fol. 48. b̄. quando Iudicium exitus ſunt homines.

CXXX. *Ibid.* Exoꝛcismus aquæ ad ſumtum ꝑequipendum.

CXXXI.

CXXXI. *Ibid.* Ab ſuſtum ſequiſenbum b̄ aquæ.

CXXXII. fol. 49, b. b̄ ueſtium uiſg̃inum.

CXXXIII. *Ibid.* Oſatio ſupeſ uiſg̃iñ.

CXXXIV. fol. 50. b̄ uiſg̃inis ab Epō bicenba.

CXXXV. *Ibid* Oſecſatio.

CXXXVI. fol. 50, b. Ab Miſſā ipſius uiſg̃inis.

CXXXVII. *Ibid.* ſp̄ oblata.

CXXXVIII. *Ibid.* In ſſactiō.

CXXXIX. *Ibid.* Ab Compl.

CXL. fol. 51. Ab ſponſaſ benebicenbaſ. (*Integrum ſupereſt hoc Officium ſolennia Nuptiarum celebrandi, cum ſuperioribus omnibus, Dano-Saxonicè gloſſatum*)

CXLI. fol. 53, b. *Sequitur Hymnus Latine tantum, cujus hoc eſt Initium,* Auctor ſalutiſ unicuſ. *aliena & recentiori manu.*

CXLII. fol. 54. Ab ſeſſum benebicenbum. (*Oratio in cujus parte priori deſideratur verſio Dano-Sax.*

CXLIII. fol. 55. Halſunge. *ſcripta eſt Anglo-Saxonicè, eadem antiqua manu, qua exarantur Lat. & ſic*

Incip. Ic eoſ halſig on ſæbeſ naman ⁊ on ſuna naman ðaet iſ uſe Dryhten Hælende Criſt. ⁊ on ðaeſ Halgan Gaſteſ. ⁊ ſoſ ðæſe Criſtneſſe ðe ðu an ge unbeſſenge.

CXLIV. *Ib.* ✠ Gif men ſeſlice ſyndenn unſoſte oððe ſſecanne maeg halga him ðiſ ſæteſ.

Hæc oratio cum ſequentibus verſione gaudet interlineata.

CXLV. fol. 55, b. Fiſ egna ſaſe ſinc (ſing) ðiſ.

CXLVI. fol. 56. Ðiſ man ſcell næban oſeſ bſence ⁊ oſeſ Ful. (h.e. *Benedictio Potionis vel Unguenti.*)

CXLVII. fol. 56, b. - - - - ſcal næba oſeſ ða ſeta ðe Ful inſalleð.

CXLVIII. *Ibid.* To Huntaðe ⁊ Faeteſ halgungе. (*Benedictio Retium.*)

CXLIX. fol. 57. Benebictio aquæ ab uenationem. et ſaliſ.

CL. *Ibid.* Salt halgunge to acſum. ⁊ to beſenne. ⁊ in huſum.

CLI. fol. 57, b. Fiſ Netena ungetionu. ⁊ ðioſum.

CLII. fol. 58. Oſatio ab inſanteſ conſignandoſ.

CLIII. fol. 58, b. Incipit exoſciſmuſ ſaliſ.

CLIV. *Ibid.* Exoſciſmuſ aque.

CLV. fol. 59. Benebictio aquae.

CLVI. *Ibid.* b̄ bictio Sal·· et Aquä.

CLVII. fol. 59, b. Oſatio quanbo aqua in bomo aſpängitun.

CLVIII. *Ibid.* Alia. (*Cum aliis Precibus quarum Rubricæ deſiderantur.*)

Huc uſque ſcripſit Librarius. Quæ ſequuntur Latine, manibus diverſis & plane alienis ſcripta ſunt: Verum quicquid extat Dano-Saxonicè, id exaratum eſt manu Gloſſatoris.

CLIX. fol. 61. *Oratio contra virus. Lat. & Dano-Saxonicè.*

CLX. fol. 61, b. Incipiunt Benebictioneſ ab Lectionem. *ſcil. Lat. & Dano-Sax.*

CLXI. *Ibid.* De Epiphania. *Latine tantum.*

CLXII. *Ibid.* De Aſcentio. *Latinè.*

CLXIII. *Ibid.* De Pentecoſten. *Lat.*

CLXIV. fol. 62. De Abuentu bñi. *Lat.*

CLXV. *Ib.* Commenbatio - - - - Noctuſ̄ .N̄. *Lat.*

CLXVI. fol. 62, b. De Apoſtolum··. *Lat.*

CLXVII. *Ibid.* De Maſtyſum··. *Lat.*

CLXVIII. *Ibid.* De omnibuſ ſc̄ſ. *Lat.*

CLXIX. *Ibid.* Benebictio lac ⁊ mel. *Lat.*

CLXX. fol. 63, b. Benebic. paniſ. ſſumen - - - *Lat.*

CLXXI. *Ibid.* Benebictio putei. *Lat.*

CLXXII. fol. 64, b. *Hymnus qui ſic incipit.* Auctoſ ſalutiſ. *Lat.*

CLXXIII. *Ibid: Verba Initialia Reſp. & Antiphonarum aliquot. Lat.*

CLXXIV. fol. 65. Oratio ad Deum. *Lat.*

CLXXV. *Ibid.* Ymnuſ inſſa. xlma. *Lat.*

CLXXVI. fol. 66. *Lectiones ex S. Scriptura.* In natl. Viſginum. *Lat.*

CLXXVII. fol. 67, b. In natale uniuſ Apoſtali uel Maëſtyneſ. *Lat.*

CLXXVIII. fol. 67, b. In uigilia uniuſ Apoſtoli uel Maſtyſ. *Lat.*

CLXXIX. fol. 69. *Orationes aliquot. Lat.*

CLXXX. fol. 70. *Benedictio Meſſis, ut ſalva ſit ab avibus. Latine Litteris Saxonicis Rotundis rubei coloris, cum verſione Dano-Sax. litteris nigris. omnia manu Gloſſatoris.*

CLXXXI. *Ibid.* Item ppo Auibuſ. *Latine & Dano-Sax. ſicut ſuperior; cum orationibus aliis tribus, ab eadem manu, cum Latinè, tum Dano-Sax. ſcriptis.*

CLXXXII. f. 71, b. Benebixio Saliſ et Aquae. *cum Orationibus quibuſdam, Latine tantum, ac aliena manu.*

CLXXXIII. fol. 72, b. *Sequuntur Antiphonæ aliquot, Latinè cum aliis ad Miſſam ſpectantibus.*

CLXXXIV. fol. 75. Miſſa be ſcā Tſinitate. *Lat.*

CLXXXV. fol. 77. Incipit Ymnuſ ab unam hopam. *Latine litteris nigris, & Dano-Saxonicis litteris miniatis, utræque cum ſequentibus hymnis, manu Gloſſatoris ſcriptæ.*

CLXXXVI. fol. 78. Incipiunt Capitula ab ppimam. *Lat. & Dano-Sax. ſicut ſuperior, eadem manu, cum Capitulis ad tertiam, ſextam & nonam horam.*

CLXXXVII. fol. 80, b. Oſatio ſecpeta ante initium ueſpeptinæ laubiſ, &c. *Lat. & Dano-Sax. quemadmodum ſuperior, eadem manu.*

CLXXXVIII. fol. 82. *Sequuntur Orationes, & Hymni, Lat. & Dano-Sax. eadem manu.*

CLXXXIX. fol. 83. *Qui ſunt 7 Pſalmi Poenitentiales, 8 Pſalmi Orationum, 5 Pſalmi de diverſis tribulationibus, &c. Lat. & Dano-Sax. eadem manu.*

CXC. fol 84. *Orationes* IV *de S. Cuthberto Lat. cum hac nota,* Be Suðan ſubigan ȝæte. æt Aclee on

Ƿeſt-Sæxum. on Lauꝛentiuſ-Mæſſan-ðaeg̃i. on Ƿoðneſ-ðæg̃i. Ælfſige ðæm biſcope. in hiſ ge-telde. Aldꝛed ſe Pꝛoſaſt. ðaſ ſeofeꝛ Collectæ. on ſiſ næht aldne mona. æꝛ Undeꝛne aſſat.

CXCI. fol. 84, b. *Verſiculi aliquot & Reſponſiones. Lat. aliena manu.*

CXCII. f. 85. Hæ ſunt notaſ·· pꝛæðeſtinataſ··. i.e. *Abbreviationes verborum quorundam quæ occurrunt in libris Juris Civilis, cum explicationibus eorundem, & Gloſſa Dano-Saxonica.*

CXCIII. fol. 86. De octo Ponðeꝛa·· ðe quibuſ ſactuſ eſt Adam. *Lat. & Dano-Sax.*

CXCIV. fol. 86, b. De ðignitatibuſ Romanoꝛum. *Lat. & Dano-Sax.*

CXCV. fol. 87. De g̃naðibuſ Eccleſiæ. *Latine & Dano-Sax.*

CXCVI. f. 88. Nomina locoꝛum in quo·· Apoſtoli ꝓequieſcunt. *Lat. & Dano-Sax.*

CXCVII. fol. 88, b. *De litteris Alphabeti Latini, & Myſtica earum ſignificatione. Lat. & Dano-Sax.*

Quod attinet ad Verſionem hujuſce Cod. MS. *Dano-Saxonicam; Auctor ejus ſeu potius ſcriptor erat proculdubio Aldredus ille Presbyter qui Codicem Evangeliorum præclarum Cottonianæ Bibliothecæ (qui inſcribitur* NERO *D.* 4. *de quo ſupra) Verſione Dano-Saxonica interlineari illuſtravit: cujus quidem manum in hoc Codice ſtatim atque conſpexi agnoſcebam, codicemq; hunc Dunelmenſem cum Cottoniano conferens, unum Aldredum utriuſque, quoad maximam partem, ſcriptorem eſſe reperi, qui regnante Ælfredo Rege, Aldredi illius Præpoſiti (cujus Adnotationem in hoc Codice Saxonicè ſcriptam ſupra exhibui,) coætaneus eſſe videtur. Nam Ælfſigus, ſive Wlfſigus, ſive Alſius, ſive Ælſius (tot enim modis nomen ejus ſcribitur) Epiſcopus erat Schireburnenſis, temporibus Ælfredi Regis; Aſſeriiq; Epiſcopi in eadem ſede Deceſſor fuit.*

Boge Meſe-ꝓꝛeoſt g̃oð ꝓꝛeoſt mantat (*f.* mäneat) *In hoc etiam Codice compingitur fragmentum alius Codicis Evangelici, litteris Capitalibus ab Antiquario ſatis diligenti ſcriptum, incipiens à verſ. 33. cap. 21. D. Lucæ. & deſinens, verſ. 44. cap. 23. ejuſdem Evangeliſtæ; in cujus foliis ſcriptitavit eadem Fœmina vernaculo idiomate,*

Boge Meſſe-ꝓꝛeoſt g̃oð ꝓꝛeoſt. Aldꝛed g̃oð Biſcop. *qui quidem Aldredus factus fuit Epiſcopus Dunelmenſis, anno Dom.* 946.

F. 5. 11. *Codex membranaceus in quarto, litteris rotundioribus, ante mille annos exaratus (utpote qui mihi videtur paullo antiquior Codice Evangeliorum Cottoniano, qui inſcribitur* NERO D. 4.) *in quo continetur Evangelium D. Johannis, D. Lucæ uſque ad verſ. 2. cap. 22. & pars Evangelii D. Marci, Latinè, ſecundum B. Hieronymum, non tamen abſque Lectionibus quibuſdam differentibus obſervatu dignis. In uniuſcujuſque folii ſuperiori margine, ſcribitur nomen Evangeliſtæ quemadmodum in aliis Codicibus plurimis; in Evangelio autem D. Lucæ, ſemper ſuperſcribitur* Secundum Lucanum, *ſicut & ſemel in Cod. Cottoniano, more ſcilicet majorum noſtrorum, qui nomen illius Evangeliſtæ legentes ſcriptum* LVCA; (*ſicut videre eſt in vetuſtiſſimo Codice Bibl. C. C. C. C.*) *ex* LVCA *pro ingenio ſui ſermonis, fecerunt in obliquis Caſibus* LVCAN, *& deinde* (additâ terminatione *Lat.*) LVCANVS; -NI, -NO, -NVM, &c. *ſicut ſupra obſervavi*

Hoc in Codice miſere truncato, cernuntur veſtigia quædam ſive Otii ſive Devotionis cujuſdam Sanctimonialis, (invenuſti enim & irregulares litterarum ductus fœminæ manum eſſe oſtendunt) quæ ſcriptitavit Latine Nolite iudicä et non iudicabicämini. *& Anglo-Sax.*

BB. 1. 6. *Codex membranaceus in Quarto, in quo, præter alia quæ ad inſtitutum noſtrum nullatenus ſpectant, continentur*

I. fol. 1. *Catalogus Codd.* MSS. *qui in Armariolo Eccleſiæ Cathedralis Dunelmenſis olim exſtabant; inter quos, ſequentes utpote Saxonice ſcriptos dignos qui exhiberentur judicavi*

1. Omeliaria uetera duo. (i.e. *Anglo-Saxonicè.*)
2. Unum nouum. (i. e. *Normanno-Sax.*)
3. Elfledeſ boc. (*f. Vita S. Æthelfledæ.*)
4. Hiſtoria Anglorum. (*forte, Bedæ Hiſt. Eccleſiaſtica, à Rege Ælfredo converſa.*)
5. Liber Paulini Anglicuſ. (*f. Vita Paulini Eboracenſis Archiepiſc.*)
6. Liber de Natiuitate Scē Mariæ Anglicuſ. (*Proto-evangelium S. Jacobi?*)
7. Cronica duo Anglica. (i. e. *Annales Saxonici.*)

II. fol. 6. *Kalendarium, in quo dies ſanctorum Feſti non notantur; habentur autem Dies Obitûs quorundam Monachorum Dunelmenſium.*

III. fol. 12, b. MARTYROLOGIVM PER ANNI CIRCVLVM.

IV. fol. 47. *Conſuetudines Monachorum Ordinis S. Benedicti, per Lanfrancum Archiep. Cantuar. Lat.*

V. fol. 74, b. *Regula Monachorum S. Benedicti. Lat.*

VI. fol. 98, b. *Ejuſdem Regulæ Verſio Saxonica, circa Conquiſitionis Angliæ tempus exarata, quæ ſic*

Incip. Gehẏꝛ ðu min beaꝛn g̃eboða þineſ laꝛeoꝛeſ. ⁊ an-hẏlð þinꝛe heoꝛtan eaꝛe. ⁊ mẏneg̃ung̃e þineſ aꝛꝛæſtan fæðeꝛ luſtlice undeꝛ-ꝓh.

Expl. Ðæt á g̃eꝛuꝛðe æce liſ to eðleane ⁊ miþ-punung̃e miþ Goðe. eallum ðam þe þiſſum Reg̃ole ſẏlia-ð. AMEN.

In Archivis ejuſdem Eccleſiæ, etiamnum habentur,

I. Carta Ranulfi (qui factus eſt Epiſcopus Dunelmenſis, A. D. 1099.) qua omnes ſuos Miniſtros, *&c.* certiores reddit, ſe terras quaſdam in Elꝛeðene cum piſcaria Halıꝛaꝛeſtelle dictam, eidem Eccleſiæ conceſſiſſe. Normanno-Saxonicè. (Hanc Cartam edidit cum ſua Verſione Latina, D. Georgius Hickeſius, Gram. Anglo-Sax. pagg. 149, 150.)

CATA-

CATALOGUS

Chartarum temporibus Regum *Anglo-Saxonum* confectarum, quæ haud ita pridem in Archivis Ecclesiæ Wigornienſis exſtabant. (*Hunc Catalogum texuit D. G. Dugdalius. A. D.* 1643.)

1. Charta *Ceolulfi* poſtea R. Merciorum, ſuper conceſſionem Terrarum apud Intanbeŋgum, Bnaðanleȝe & Bnemeŋgnaſe. A. D. 789. *Lat. & Sax.*

2. *Ceolulfi* R. de Saleȝaŋpe. A. 813. *Lat.*

3. *Æthilredi* R. & *Egwini* Epiſcopi de Fleðanbỳŋȝ. (*Vid. Cartas Somerſianas.* n. 1.)

4. *Uhtredi* Reguli Huicciorum de Eaſtun prope Saleȝaŋpe. A. 770. confirmata per *Offam* Regem. *Sax. & Lat.*

5. *Alhuni* Diac. & Abb. de Stoce. *Lat.*

6. Regis *Eadgari* de 10 Caſſatis Terræ æt Cỳŋgtun. An. 969. *Lat.* & *Sax.* (V. Cart. Somerſ. n. 15.)

7. *Leofſii* Epiſcopi de Terris in ƿlfŋgton, tempore *Canuti* Regis. *Saxon.*

8. *Wulſtani* Archiep. de duabus Manſis in ƿlfŋgton. An. 1017. *Lat. Sax.*

9. *Oſwaldi* Epiſcopi de Teðiŋgton. A. 877. *Lat. S.*

10. *Alfredi* R. de Terris æt Pendoc. An. 888. *Lat.*

11. *Aldredi* de Tomƿoɼðie de conſenſu Brihtwlfi Regis. An. 848.

12. *Lyſingi* Epiſcopi de duabus Manſis æt Lenc, Licentia R. *Edwardi.*

13. *Werferthi* Epiſcopi de tribus Manſis apud Tneðiŋgton. An. 873.

14. *Ceonwaldi* de tribus Manſis; in Bnocton tƿa, ðnuðan in Stoce. An. 941.

15. *Wlſtani* Archiepiſcopi de tribus Manſis in Thnocmonitune.

16. *Wlfari* Regis de Terra 50 Manentium quæ Hanbỳnȝ dicitur.

17. *Burhedi* Regis de Beaȝabỳnȝ. An. 855.

18. *Alhuni* Epiſcopi de Kemeŋeỳ. An. 844. *Sax. Lat.*

19. *Oſwaldi* Epiſcopi de tribus Manſis in Deȝilƿoɼð. *Lat. Sax.*

20. Ejuſdem de una Manſa in Meolcoton. *Sax. Lat.*

21. *Offæ* Regis & *Aldredi* ſubreguli Huicciorum de vico nominato æt Gate. *Lat.* (Vid. Cart. Somerſian. n. 3.)

22. Eorundem de Saȝȝeŋbeŋue. An. 775.

23. *Wlſtani* Archiepiſcopi de Tiðelintun. *Sax. Lat.*

24. *Eadgari* Regis de Libertatibus. *Lat.* (Vid. Cart. Somerſ. n. 16.)

25. Ejuſdem Regis de terris in Wigorn. An. 972.

26. Oſwaldi Epiſc. de Stoce. An. 984. *Lat. Sax.*

27. Carta de Hallinȝan. *Sax.*

28. H . . . . . Epiſc. de Penhỳlle.

29. *Mildredi* Ep. de Tilƿho. An. 774.

30. *Beorwlfi* Regis de Suðeŋton.

31. *Lyſingi* Epiſc. de una Manſa & dimid. in Hŋỳðmeaŋlean. An. 1038.

32. *Æthilbaldi* Regis *Merc.* de duobus Caminis in ƿice, & guſtario ſalis. *Lat.*

33. *Burhredi* Regis ƿlfŋnðeleia. Anno 866. *Lat.* (Vide Cart. Somerſ. n. 8.)

34. *Oſwaldi* Epiſcopi de duabus Manſis æt Bnaðanbeoŋh. An. 964. *Lat.* (Vid. Cart. Somerſ. n. 14.)

35 *Ealdredi* Epiſcopi de terris in Dicƒoŋð. *Sax.* (V. Cart. Somerſ. n. 24.)

36. *Lyſingi* Epiſcopi de 5 Manſis in Eovinlode. *L. S.*

37. *Oſwaldi* Epiſc. de 3 Manſis in ƿlfŋintun. An. 964. *Lat. Sax.* (Vid. Cart. Somerſ. n. 17.)

38. *Lyſingi* Ep. de 11 Manſis & dimid. in Ealðinȝcote. *Lat. Sax.*

39. *Ealdredi* Epiſc. de prima Manſa in Penedoc. *L. S.*

40. *Werferthi* Epiſcopi de Sobƿabeŋneſ. *Sax.*

41. *Willielmi* Conq. de Culnclıſ. mutil. *Lat. Sax.*

42. *Stephani* R. de Confirmatione, cum ſigillo.

43. *Henrici* I. Regis de Libertatibus, cum ſigillo. *Lat.*

44. Privilegium *S. Wlſtani* de Eccleſia *S. Elenæ* Wigorn. *Lat.* 1092.

45. *Wlfgeati* in prima hida in Teŋðebiȝan. *Saxonice.*

46. *Cæonwlfi* Regis da Bnemeŋgnaſ. *Lat.*

47. *Offæ* Regis de Noŋðỳneŋe.

48. *Wlfrici. Sax.* (vide Cart. Somerſ. n. 18.)

49. *Eadredi* Regis de terris in Cỳŋgtun. *Lat.* (vid. Cart. Somerſ. n. 11.)

50. *Oſwaldi* Epiſc. de Stoc.

51. *Lyſingi* Epiſcopi de tribus Manſis in Alðnỳðetune. *Lat.* & *Sax.*

52. *H*. . . . . Ep. de duabus Manſis in Tappenhallan.

53. *Wlfſtani* Epiſc. de Æluerstun. An. 1088. ſub ſigillo. *Lat.* (Vid. Monaſt. I. Tom. p. 135.)

54. *Eadgari* Regis de ſeptem Caſſatis in Birantune.

55. *Stephani* Regis de Libertatibus cum ſigillo ſuo, & *Guallerari* Comitis de Mellent confirmata.

56. *Lyſingi* Epiſc. de 5 Manſis in Sudhan. *Lat. Sax.*

57. *Oſwaldi* Ep. de 5 Manſis in Cnomb.

58. *Wirfirthi* Epiſc. de Almundingtun. *Sax.* (Vide Cart. Somerſ. n. 10.)

59. *Oſwaldi* Ep. de tribus Caſſatis in Cungle. *Lat.* (Vid. Cart. Somerſ. n. 12.)

60. *Berthulfi* Regis de Bneodune.

61. *Werfrithi* Epiſc. de Agnenbyrig. *Sax.*

62. *Lyſingi* Ep. de 6 Hidis in Beuenleg. An. 1042. *Lat. Sax.*

63. *Ethelbaldi* Regis de Stune & Fluandele. An. 700. *Lat.*

64. *Werferthi* Ep. de terris, &c. *Sax.*

65. *Coenulfi* Regis Merc. de Salepeapne. An. 816. *L.*

66. *Offæ* Regis de Gnimanleg. *Sax. Lat.*

67. *Offæ* Regis de Fertbyrig. *Lat. Sax.*

68. *Wlſtani* Epiſc. de 4 Manſis in Fannebunn. *Lat.*

69. *Berthwlfi* Regis de terra in Fenburg Stoce. An. 852.

70. *Lyſingi* Ep. de duabus Manſis in Elmleia. *Lat. Sax.* (Vide Cart. Somerſ. n. 21.)

71. *Æthelſtani* Regis de duabus Manſis in Mortune.

72. *Æthelbaldi* Regis de Flandileia. An. 864. *Lat.*

73. *Æthelbaldi* Regis de 24 Caſſatis in Æſtun & Natangnaran. *Lat. Sax.*

74. *Offæ* Regis de Eccleſia de Bneodun. An. 770. *L.*

75. *Leoffii* Epiſcopi de una Manſa in Biſcopſtune. *Lat. Sax.* (Vid. Cart. Somerſ n. 19.)

76. *Ceonwlfi Regis, Lat.*

77. *Werferthi* Epiſcopi de Auſtrali Uedfelð. An. 892.

78. *Oſwaldi* Epiſc. de duabus Manſis æt Chſſorð. 966.

79. *Ceonwlfi* Regis de Chennefeg terra 30 Tributariorum. *Lat.*

80. *Lyvingi* Ep. de 6 Caſſatis terræ in Feletun.

81. *Æthelredi* R. de 30 Caſſatis terræ in Haenbyrig.

82. *Æthilbaldi* Regis de terra in Norð Stune.

83. *Uhtredi* Ducis Hwicciorum de 8 Manſis in Bneodune.

84. *Alwini* Epiſc. de terris in Cobeſſelle & Stune.

85. *Aldredi* Ep. de duabus Manſis in Feſtune.

86. *Æthelbaldi* Regis de terris in Æðilmone.

87. *Aldhuni* Epiſc. de terris in Occidentali parte fluminis *Sabrinæ.* (Vid. Cartt. Somerſ. n. 7.)

88. *Werferthi* Ep. de terris in Alemundinton. A. 888.

89. *Æthilbaldi* Regis de terris in Bnadanleag.

90. *Oſwaldi* Epiſc. de terris in Oddingalea & Lauuennna. *Lat. Sax.*

91. *Wlfrithi* Ep. de terris in Uggingchalau.

92. *Aldredi* ſubreguli Hwicciorum de terris in Fladbyrig. (Vid. Cart. Somerſ. n. 2.)

Quin & intra tres aut quatuor annos, in ejuſdem Eccleſiæ Archivis, extabant aliæ quædam Cartæ; quas quidem jam perditas, feliciter publicavit D. Georgius Hickeſius, Gramm. Anglo-Sax. pag. 139, 169, &c.

Earum autem Tituli ſequuntur.

1. Carta Donationis 30 Caſſatorum in Heanburg & in alio loco æt Aurtin Oftforo Epiſcopo & Eccleſiæ beati Petri quæ ſita eſt in Uueogorna Civitate per Aethelredo Rege·· Mercenſium·· (*Oftforus Epiſcopus fuit Wigornienſis*, A. D. 692.)

2. Carta Donationis terræ quæ dicitur Penitanham 15 tributariorum, &c. ad Conſtruendum Monaſterium Cutruidæ Abbatiſſæ, per Oſherum Regem Hwicciorum cum Ædilheardo filio ſuo, conſentiente comite ſuo Cutberhto. (*Ex ſubſcriptione Oftfori Epiſcopi, appareat hanc Cartam eſſe confectam A. D.* 692.)

3. In dorſo ſuperioris, exarata fuit Carta venditionis terræ 5 Manentium quæ dicitur Ingin, pretio 600 ſolidorum, Cudſuidæ (Abbatiſſæ) per Eadilheardum & Eadiluueadum (*Regulos Hwicciorum?*) *Ex ſubſcriptione Coenredi Merciorum Regis, conſtat hanc Cartam factam eſſe intra Annos Dom.* 704, & 709.

4. Carta Donationis qua dat Uhtredus Regulus Hwicciorum fideli ſuo Miniſtro Æthelmundo (filio Ingeldi qui fuit Dux & Præfectus Æthilbaldi Regis,) cum conſenſu & Licentia Offani Regis Merciorum, ſimulque Epiſcoporum & Principum ejus, terram 5 Tributariorum *i.e.* vicum qui nominatur Eartun, juxta Fluvium, in (*loco*) qui dicitur Saluuarpe. A. D. 76. Indict. 6. Lun. 5.

5. Carta Donationis Viculi 4 Manſionum, qui nuncupatur æt Segcerbeapuue, ſubregulo ſuo Aldredo, videlicet Duci propriæ Gentis Huicciorum, ea conditione, ut ſe vivente habeat, & cuicunque voluerit poſt ſe, libera utens poteſtate, jure Eccleſiaſtico poſſidendum relinquat, per Offam Reg. Merciorum.

6. In dorſo ſuperioris Cartæ, ut videtur, exarata fuit Carta Donationis ejuſdem viculi Eccleſiæ Beatæ Genetricis Dei & D.N.I.C. quæ ſita eſt in Weogorna Civitate, per Aldredum Huicciorum Regulum. A. D. 775. Indict. 15. ann. decen. 18. Lun. 15.

7. Carta Reconciliationis & Concordiæ inter Heathoredum Epiſcopum (Wigornienſem) & Wulfheadum filium Curran de Hereditate Hemeles & Dudæ, quod poſt obitum ſuorum, nominaret ad Feogornna-cæſtre; facta apud Pontificale Conciliabulum in loco qui dicitum Celchyð, præſidentibus duobus Archiepiſcopis Iamberhto (Cantuarienſi,) & Hygberhto (Liccetfeldenſi,) Mediante quoque Offan Rege, cum univerſis Principibus ſuis. A. D. 789. Indict. 12. (leg. 7.) an. 31. Regni Offan ſtrenuiſſimi Merciorum Regis.

8. Sequitur Confirmatio ſuperioris Cartæ quam fecit prædictus Wulfheardus Deneberhto Epiſcopo & ejus Familiæ in Feogornna civitate, coram Æthelheardo Archiepiſcopo Cantuar. in loco qui dicitur Cloſeſhoſ. A. D. 803. Indict. 11. die 2. Non. Octob.

9. In Dorſo ejuſdem Cartæ, extabat ſcriptum Saxonicum, quo conſtat novis adhuc litibus implicitum fuiſſe Heabertum Wigornienſem Epiſcopum cum eodem Wulfheardo, circa eandem hæreditatem, regnante Celulfo Merciorum Rege. *i. e.* circiter. A. D. 821.

10. Carta

10. Carta Commutationis, qua pro 14 Manentibus in loco quæ appellatur æt Stune, à Deneberhto & Uuegornenſis Æccleſiæ Congregatione traditis, donat eis Ceonwlf Rex Merciorum iſta territoria, *viz.* Huntingtun, & Speacleahtun, & Teolopaldingeoto, & iterum 30 Manentes in Seogonnea-leage: Similiter 25 Manentes in loco qui dicitur æt Ceadnesleage A. D. 816. Indict. 9. Regni ſui 20.

11. Carta Donationis (ſeu potius Dimiſſionis) Familiæ quæ ſita eſt in Seogonnaceastre, trium manentium ubi Auſtralis Hefelð dicitur, & unius prati ubi Hneoð-halh vocitari ſolet, Uuerfritho Epiſcopo Wigornienſi, & tribus hæredibus poſt obitum ſuum. A. D. 892. Indict. 11.

12. Carta Donationis Saxonicè ſcripta, qua certis conditionibus, donat Eccleſiæ ſuæ Wigornienſi Wilfrithus Epiſcopus, terras quaſdam æt Cliffordа. A. D. 922. Indict. 10.

13. *Carta Hiſtorica de S. Wlſtano Epiſcopo Wigornienſi, poſt obitum ejus exarata.*

14. Carta Donationis binarum Manſiuncularum in loco qui dicitur Culnan-clif, Beorhtnotho Comiti, per Eadgarum Regem & Primicherium Albionis. A. D. 964. (*Termini ſequuntur Saxonicè ſcripti.*)

15. Carta Dimiſſionis, partim Latine, partim Saxonicè ſcripta, qua acceptis quatuor Libris dimittunt Oſwaldus Archiepiſcopus & Conventus Wigornienſis binas hidas terræ in Monitune, Biornago & Byrcſtano fratribus, pro trium hominum diebus. A. D. 990. Indict. 3.

16. Carta Dimiſſionis, partim Latine, partim Saxonicè ſcripta, quâ germano ſuo fratri Elfwigo & duobus poſt ſe hæredibns, 6 Manſas in loco quem vulgus appellat Beonet-leah dimittit Wulfstanus Archiepiſcopus Eborac. & Epiſc. Wigornienſis. A. D. 1017.

17. Carta Dimiſſionis Saxonice ſcripta (*intra An. D.* 1049. *&* 1057.) qua Æthelſtano & duobus poſt ſe hæredibus, dimittit Ealdredus Wigornienſis Epiſcopus binas Hidas, in villa quæ dicitur Hylle, cum aliis terris.

Præter has etiam Cartas, in Archivis ejuſdem Eccleſiæ reperiebantur, A. D. 1689. (*vid.* 1. *Edit. Gramm. Saxon. &c. D. Georgii Hickeſii, ad Catal. Librorum Septentrional. p.* 171.) *aliæ etiam Cartæ, quarum Titulos hic infra exhibeo.*

1. *Aldredi* Epiſcopi *Æthelſtano* cuidam & Eccleſiæ Wigorn. Saxonicè.

2. *S. Wulſtani* Epiſc. de Eccleſiæ *S. Elenæ*, in Synodo Dioces. 1092.

CARTÆ
ANGLO-SAXONICIS
TEMPORIBUS CONFECTÆ

Penes Illuſtriſſimum Dom. Dom. JOANNEM SOMERS, Baronem de *Eveſham*, nuper Angliæ Cancellarium.

1. DONATIO quadraginta quatuor (*vox* quatuor *quæ primitus abraſa erat, recentiori manu reſtituitur*) Caſſatorum qui dicuntur Fledanburg Oftforo Epiſcopo; ut quemadmodum primitus tradita fuerat rurſus per illius diligentiam Monachorum in ea ſub Abbate degentium honeſtiſſima converſatio recuperatur, per Æthilredum Regem, pro abſolutione Criminum ſuorum vel conjugis quondam ſuæ Oſthrythæ (*Hac in Carta cernuntur Cruces diverſæ formæ, confecta quoque fuit circa Ann. Dom.* 692.)

In Dorſo hujuſce Cartæ extat Commutatio eorundem 44 Caſſatorum cum Æthilredo Rege per Ecguinum pro 20 Caſſatis æt Stretforde, hac tamen conditione, ut in Fledanburg Cœnobialis vitæ ſtatuta ſerventur, *& ut* poſt diem Regis terra iſta in Fledanburg ſine contradictione alicujus ad Wegernenſem Eccleſiam in jus Epiſcopali ſedis ſit donata. (*Nomina teſtium ſine Crucibus.*)

2. Donatio, cum licentia Venerabilis Epiſcopi Tilheri, Monaſterii on Flæðanbyrig (per Aldredum ſubregulum Hwicciorum?) Æthelburge propinque ſuæ, ea conditione ut ipſa tamdiu vivat poſſedeat & poſtquam viam patrum incedat ad Wegernenſem Eccleſiam in jus Epiſcopali ſedis reddat.

3. Donatio Terræ bis quinos manſionis habentis, *i. e.* Vici qui nominatur æt Geate ad Monaſterium quod propriæ nuncupatur æt Siogonna-ceastre, & ad eccleſiam beatæ Mariæ Matris Dñi quæ ibi fundata eſt, per Offam Merciorum regem & Aldredum ſubregulum Huicciorum (*ſine anno. Carta quoque videtur ſaltem Apographa, utpote recentiori manu, quam Offæ tempora ferebant, ſcripta.*)

4. Donatio bis quaternarum Manſionum in Auſtrali parte montis qui nominatur Bneoðun, in Aquilonali plaga rivuli qui vocatur Caðent, caro fidelique Miniſtro Ceolmundo, per Uhtredum Regulum Huicciorum cum licentia atque permiſſu piiſſimi Regis Merciorum Offan. Geſta ſunt hæc anno domin. Incarnat. 756. Regni Offani Regis Merciorum 3 annus.

5. Donatio terræ 20 Manentium ubi dicitur æt Sexthylle ⁊ æt Coftune cum ſylva, &c. ad eccleſiam quam Eanulfus avus ſuus in honore beati Petri Principis Apoſtolorum conſtruxit, ubi dicitur æt Bneocune. per Offam Regem Merciorum ſimulque aliarum circumquaque nationum. A. D. 780. (*Carta longe recentiori manu ſcripta.*)

6. *Carta Saxonicè, confecta A. D.* 825. *Indict.* 2. *Beornwulfo*

ornwulfo Merciorum Rege, quæ continet Acta Synodici Conventûs in Cloꝛeꝛhoaꝛ, *de Jure Herbagii & Glandinationis Porcorum in Sylva Suthtunenſi.*

7. Carta Alhwini gratia dei provinciæ Hwicciorum Præſulis & ejus Familiæ in Weogerna Civitate, *qua donant* Æthelwulfo Duci & conjugi ejus Wulfthrythæ terram 11 Caſſatorum in Duobus locis hoc eſt æt Coꝺeꝛꝑellan ⁊ æt Stuꝛe *ſub certis Conditionibus in Carta expreſſis.* A. D. 855. Indict. 3. In metropolë quæ nominatur Ꝑeꝝnunnan-ceaſtoꝛ. *Superiori parte Cartæ cernuntur ſemi-literæ vocum* CYROGRAPHVM ALHꝎINI EP̄. ⁊ ÆÐELꝎvLFI. DvCIS.

8. *Carta Commutationis, confecta A. D.* 866. Indict. 10. qua donat Burgredus Rex Merciorum duos manentes æt Soeȝeꝛ-læa, in loco ubi ruricoli nominant Ꝑulfꝛeþꝺinleh cum pertinentibus, &c. *cuidam* Wulfferdo, in æternam hæreditatem; pro terra 5 manentium in unius hominis diem, 400 ſiclis in Argento puro, duobus hernaculis cum omnibus ſubpellectilibus ſuis, 8 bobus, 50 porcis, 200 Segetibus cum gramine toto, & 30 Modiis de Ordio triturato ſine contribulibus & ſuburbano. Termini 5 hidarum terræ in Ꝑulfꝛeþꝺin-lea *ſequuntur Saxonicè.* (*Cruces ſignantur in diverſis formis.*)

9. *Carta* (*ſuſpectæ vetuſtatis & fidei*) *confecta, ut dicitur,* A. D. 884. Indict. 2. *qua donat* Æthelredus divina largiente gratia, principatu & dominio gentis Merciorum ſubfultus, terram 5 Manentium in loco qui dicitur Hẏmeltun cum pertinentibus, *cuidam* Æthelwulfo, ſine aliquo tributo Dominatoris gentis prædicte, ſive ducum, Judicumve, & Præſidum; id eſt ſtatione, ſive in oneratione Plauſtrorum, niſi ſolo illi qui huic prædicte terre Hẏmeltune Dominus exiſtat. *Termini exhibentur Saxonicè.*

10. *Carta Saxonicè confecta* (*& eleganti manu ſcripta.*) qua donat Werfrithus Epiſcopus Wigornienſis (cum conſenſu totius familiæ on Ꝑeoȝoꝛna-ceaſtꝛe cum Seniorum tum juniorum) conſanguineo ſuo Cyneſwitho 3 Hidas terræ in Alhmunꝺinȝ-tune, ex illis 5 Hidis quas Familia antea ei tradiderat in trium hominum diem. (*Cruces diverſæ formationis.*)

11. *Carta Donationis terrarum formæ minus uſitatæ, quam integram hic exhibendam duco.* Concedente ꝺn̄a ꝺī. anno ꝺn̄icæ Incaꝛnati. ꝺccccxlvi. contigit poſt obitū Eaꝺmunꝺi Reȝ. qui neȝimina neȝnoꝛū Anȝulſaxna et Noꝛþhẏmbꝛa. Paȝanoꝛū. Bꝛettonumq; ſeptem annoꝛū in inteꝛuallo negaliteꝛ ȝubeꝛnabat. quoꝺ Eaꝺneꝺ ſnateꝛ eiuſ uteꝛinuſ electione optimatū ſubꝛoȝatuſ. pontificali auctoꝛitate eoꝺē anno catholice eſt nex et nectoꝛ. ab neȝna quaꝺꝛipeꝛtiti neȝiminiſ conſecꝛatuſ; qui ꝺeniq; nex in uilla quæ ꝺicit Reȝiſ. Cẏnȝeſ-tun. ubi et conſecꝛatio peꝛacta eſt. pluꝛa pluꝛimiſ peꝛenniteꝛ ꝺonꝺonauit chaꝛiſmata. Hoc poteſt ꝓꝛo ceꝛto Ꝑulfꝛic peꝺiſeqū alacꝛiteꝛ ꝺlauꝺaꝛe quē honoꝛifice iꝺē nex locupletata laꝛȝitate lætifical. concedenſ ei teꝛꝛa ꝺn̄a. vii. manentiū iuꝛe peꝛpetuo peꝛfꝛuenꝺā ceꝛtiſ tꝛamitib; uti feꝛt̄ infeꝛiuſ teꝛminatā ad Ꝑuꝛicinȝ-tune maȝniſ neb; ac modicſ p̄ teꝛ aꝛce atq; ponte agoniſq; obſequium uſuꝛpatam.

✠ Iſta poſto uſuꝛpatio anno ꝺominicæ Incaꝛnati. ꝺccccxlvi. et ꝓꝛimo tempoꝛaliſ cicli lateꝛculo quo ſceptꝛa ꝺiaꝺematū Anȝulſaxna cum Noꝛþhẏmbꝛiſ. et Paȝanoꝛū cum Bꝛettonibuſ ȝubeꝛnnabat hiſ teſtibuſ quoꝛū nomina ſubſequunt conſcꝛibentib; hoc moꝺo peꝛacta eſt.

✠ Eaꝺneꝺ nex. cum Aꝛchiepiſ̄ ceteꝛiſq. p̄ ſulib; hanc telluꝛe tꝛiumphali tꝛopheo uſuꝛpauit.

✠ Oꝺa Aꝛchiepiſ̄. *ſequuntur & nomina aliorum teſtium, cum Crucibus diverſæ formationis. Termini autem terrarum, quorum mentionem Carta facit, deſiderantur.*

12. *Carta Dimiſſionis,* A. D. 962. *confecta; qua,* annuente Rege Anglorum Eadgaro, ejuſque utriuſque Ordinis optimatibus, concedit Oſwold *Epiſcopus Wigornienſis* 2 Caſſatos in loco qui nuncupatur Cunȝle (quos olim quædam poſſidebat Matrona nomine Alhþꝛẏð) cuidam Regis miniſtro nomine Alfwold: ut ipſe eos quandiu vixerit habeat, (Æccleſiæ munere & ſepultura *ſolummodo exceptis*) & poſt obitum ejus mater ſi ſuperſtes fuerit eandem (*terram*) percipiat: ſin alias, poſt obitum ipſius ad uſum Pontificis in Ꝑiȝuꝛna-ceaſtꝛe redeat immunis. (*Deſiderantur ſubſcriptiones Oſwoldi & Teſtium, quæ* (*ut videtur*) è Carta, nefaria manu, haud ita pridem abſcindebantur.)

13. *Carta Dimiſſionis, ſine Anno,* qua tradit Oſwaldus Weogernenſium Parrochiae prælatus (cum juſſu & hortamine Eadgari Angligenæ cohortis Baſilei, nec non etiam cum voluntate Ælfheri Mertiorum finium Ducis,) fratri ſuo Oſulfo 4 Manſos æt Gꝛimanleaȝ, unum æt Moꝛleaȝe, & unum cum dimid. æt Ꝑican, omni vitæ ſuæ ſpatio & duobus hæredibus poſt ſe perfruendos; in poteſtate *autem* Scē Mariæ ſedis reſtituendos. *Termini habentur Saxonicè.* (*Ex hac etiam Carta, quædam videntur abſciſſa.*)

14. *Carta* Reconciliationis *confecta* A. D. 967. qua impertitus eſt Oſwold Wiogurnæ urbis Antiſtes 2 manſas æt Bꝛaꝺanbeoꝛh ⁊ æt Holenꝛeꝝten Germano ſuo Oſulfo, duobuſque poſt ſe quibus voluerit Heredibus, & deinde ad uſum præfatæ Urbis Epiſcopo *reddendas. Pro quibus* Clerici ejus Urbis receperunt 3 manſas æt Speclea. Hæc autem in ea facta ſunt racione, ut annis ſingulis paſtione adveniente, 100 porcos uſui eorum neceſſarios ſine alicujus contradictione paſcantur. (*Teſtium nominibus præmittitur Adjuratio Saxonicè.*)

15. Carta Donationis confecta A. D. 969. qua donat Eadgar divina collubeſcente Gratia totius Albionis Rex Primicheriuſque, 10 Caſſatos loco qui vulgari Cinȝtun dicitur, fideli ſuo miniſtro Alfwoldo, in æternam hereditatem.

16. *Exemplum* (*ut videtur*) *primum Cartæ* Eadgari altithrono amminiculante Anglorum ceterarumque gentium in circuitu triviatim perſiſtentium Baſilei, *qua* eternam Privilegii concedit libertatem Cœnobio *Wigornienſi,* ita ut *foret* omni terrenæ ſervitutis eodem tenore liberum, quo à prædeceſſore ſuo Cœnulfo Rege fuerat ſolutum, &c. (*Deſiderantur Cruces, & nomina plurium terrarum quæ ad Wigornam pertinebant.*)

17. *Carta Dimiſſionis,* A. D. 984. Regni vero Regis Æthelredi anno quinto *confecta*; qua tradit Oſuualdus (divina largientia clementia Eboracenſis Eccleſiæ Archiepiſcopus. non minus Epiſcopalem adeptus ſedem quæ eſt in Weogernä Monaſterio in regione Merciorum) conſanguineo ſuo nomine Eadwig, & conjugi ſuæ Wulfgyva, & duobus poſt ſe hæredibus, terram 3 Manſarum in loco ubi dicitur Ꝑulfꝛintun. (*Termini exhibentur Saxonicè, in dorſo.*)

18. *Carta Donationis, Saxonicè, quæ ſequitur in his verbis,* ✠ Heꝛ ꝛꝛutelaꝺ on þẏꝛum Geꝛꝛiꝛte ymbe þa ꝓoꝛꝓeꝛꝺa þe Ꝑulfꝛic ⁊ ꝛe Aꝛcebiſceop ȝeꝛoꝛhtan þa he beȝeat þæꝛ Aꝛceb. ꝛꝛuꝛteꝛ him to piꝛe. þ iſ þæt he behet hẏꝛe þ lanꝺ æt Ealꝛetune. ⁊ æt Ribbeꝺꝓoꝛꝺa hiꝛe ꝺæȝ. ⁊ he behet hiꝛe þ lanꝺ æt Cnihte-ꝛican. þ he ꝛolꝺe hit hiꝛe beȝẏtan þꝛeoꝛa manna ꝺæȝ æt þam Hiꝛeꝺe on Ꝑincel-cumbe. ⁊ ꝛealꝺe hẏꝛe þ lanꝺ æt Eanulfintune to ȝẏfene ⁊ to ꝛẏllenne þan þe hiꝛe leoꝓeꝛt

þæꝛe

þæne on dæge ⁊ æfter dæge. þæn hine leofest þenæ. ⁊ behet hine. L. mancef Goldef. ⁊ xxx manna. ⁊ xxx hofa. Nu þæf þyref to gewitnesse Wulfstan Arceb. ⁊ Leofwine Ealdorman. ⁊ Æþelstan b. ⁊ Ælfwold abb. ⁊ Brihteh munuc. ⁊ manig god man to eacan heom. ægþer ge gehadode ge leawede. ⁊ þaf forewerda þus gewohte wæran. Nu synd to þyrum forworhtan tra gewitnesse. oðer mid þam Arceb. on Sigeneceastre. ⁊ oðer mid Æðelstane b on Herefordan. (*Wulfstanus autem Archiepiscopus Eboracensis, qui etiam Episcopus Wigornienſis, mortuus est, A.D.* 1023.)

19. *Carta Dimissionis, confecta A.D.* 1016. Indict. 14. qua, digno pretio, &c. condonat Leofsinus Episcopus, (*cum consensu* Wulfstani Archiepiscopi Eboracensis Ecclesiæ) unam mansam in loco qui vulgariter Burgoper-dun nominatur, &c. fideli suo Ministro Godrico, & duobus in sua progenie hæredibus. *Termini dantur Saxonicè.*

20 *Carta Dimissionis, confecta A. D.* 1038. Indict. 6. qua, *condonat* Lyfingus Wiogernaci civitate Ecclesiæ *Episcopus*, (cum licentia Haroldi Regis, ac Leofrici Ducis Merciorum,) fideli suo homini Æthelredo 5 Mansas in Hylcomban & Boccrun, & post vitæ suæ terminum, duobus quibus voluerit Cleronomis.

21. *Carta Dimissionis* (*sine Anno,*) qua concedit Lyfingus in Wiogorna civitate Ecclesiæ *Episcopus*, (cum licentia Heardecnuti Regis ac Leofrici Ducis Merciorum) suo fideli homini Ægelric, 2 Mansas in loco quem illius terræ soliculæ Elmlæh vocitant, & post vitæ suæ terminum duobus quibus voluerit Cleronomis. (*Termini scribuntur Saxonice.*)

22. Carta Dimissionis, A. D. 1042. Indict. 10. confecta. qua concedit Lyfingus Præsul, (cum licentia Hardacnuti regis Anglorum, ac consensu Leofrici Ducis Merciorum) uno suo fideli Æthelric, 6 Mansas quod solito vocitatur nomine Beonetleag. & post vitæ suæ terminum duobus quibus voluerit Cleronomis (*Termini exarantur Saxonicè.*)

23. *Fragmentum Cartæ Dimissionis* A. D. 1045 *confecta*, qua concedit Lyfingus *Præsul* (*cum* consensu manasterialis Familiæ quandam *telluris partem quæ* vocitatur nomine Sapertun - - - - - - - quamdiu vivat, & post vitam suam duobus *Cleronomis.*

24. Carta Dimissionis Saxonicè scripta, sine Anno, qua concedit Ealdredus Episcopus Wigornienſis unam Hidam terræ cum dimidio in Dicforo, Wulfgeato, pro termino vitæ suæ. (*Aldredus autem claruit circa.* A. D. 1049.)

Cartæ Regum &c. Anglo-Saxonum *penes Reverendos viros, Decanum & Cap. Ecclesiæ* Westmonasterienſis.

1. Carta literarum Patentium Eadwardi Regis & Confessoris, qua ad victum Monachorum Eccles. Westmonasterienſis certas terras dat. & ipso Monasterio certa Privilegia, ut Saca & Socne, *&c.*
2. Carta Eadgari Regis A.D. 978. confecta, cum metis Saxonice descriptis, qua donat ministro suo Managodo v Cassatos æt Hamstede.
3. Carta literarum Patentium Saxonice scripta & sigillo suo appendente munita, Eadwardi Regis & Confessoris ad Ælfwardum Episc. & Leofcild Vicecomitem, *&c.* quibus notificat se dedisse Monast. Westmonaster. certas terras in Essexia.
4. Cartæ quædam Willelmi I. tum authenticæ tum suspectæ fidei.
5. Carta Eadgari Regis *supposititia*
6. Carta S. Dunstani *supposititia*

} *Sigillis munitæ.*

7. *Carta Stephani Anglorum* Regis, *suspectæ fidei, sine sigillo Saxonico Ritu cum Crucis signis scripta.*
8. Carta Æthelredi Regis Anglorum, qua largitur Ecclesiæ S. Petri Westmonast. 5 Mansiunculas in jugem possessionem. Termini scribuntur Saxonicè.
9. Carta Eadgari Regis, qua confirmat Monasterio Westmonasterienſi, Terras 6 Cassatorum, in loco qui dicitur Lodeney leage, quas primitus ab Eadwardo Rege emptas, iterum emit Dunstanus.

Cod. MS. Anglo-Saxon. *Rev. & Doctissimi viri* JOHANNIS BATTELEII, S. T. P. *Canonici Ecclesiæ Christi, & Archidiaconi* Cantuarienſis.

1. Lexicon Saxonico-Latinum, maxima ex parte ex Bedæ Historiæ Ecclesiasticæ versione Saxonica, studio & diligentia Abrahami Wheloci collectum.

In Bibliotheca Lauderdaliana *Nuper extabat.*

1. Orosii historia Saxonice, olim peculium Johannis Dee.

Codices Anglo-Saxonici

Reverendi & Doctiſſimi viri

ROBERTI BOURSCOUGH

Totneſienſis Eccleſiæ in agro *Devonienſi* Rectoris.

CODEX MS. in Octavo, cujus pars longe maxima ante 800 annos videtur exarata. In eo habentur

I. *Liber qui ab Anglo-Saxonibus dicebatur* LIBER MEDICINALIS, *ſcil. L. Apuleii Madaurenſis Libri de virtutibus Herbarum Verſio Saxonica, quæ cum exemplaribus ejuſdem operis Bodleiano & Cottoniano per omnia fere convenit, mutato tamen ordine. Capite truncatus eſt hic Codex ubi* 12 *folia deſiderantur.*

II. fol. 112, b. Medicina ex Quadrupedibus, *Idparto Ægypti fictitio Regi adſcripta, quæ ſic*

Incip. Hep ſaȝaþ þæt Ægyptа cyning Iþpaptuſ pæſ haten Octauiano þam Caſepe hiſ ſpeonde hele boþoþe.

III. fol. 126. Incipiunt Capituli libri Medicinaliſ. (*manu paulò recentiori exarata,*) *quorum ope quicquid in Apuleii Verſione deſideratur, cognoſci poteſt.*

IV. fol. 141. *Sequitur Collectio Medicamentorum, prima manu ſcriptorum, ejuſdem generis cum iis quæ cernuntur in libro* Medicinali Saxonico *Bibliothecæ Jacobeæ; vid. ſupra pag.* 176. *quæ Codex exhibet in hoc Ordine*

Fol 141, b. To heaſoð-ſealfe. ⁊ to eh-ſealfe.
Ibid. ÞIT HEAFOD ÞRÆCE.
Fol. 142. Giſ eaȝan ſonſetene beoð.
Giſ Poc ſý on eaȝan.
Ðiſ iſ ſeo æðeleſtæ Eah-ſealf pið Eah-þýnce ⁊ pið miſte, ⁊ pið penne. ⁊ pið peoſimum. ⁊ pið ȝicðan. ⁊ piþ týnendum eaȝan. ⁊ pið ælcum uncuðum ȝeſpelle.
Fol. 143. Þiſ Hpoſtan.
Þiſ Eaȝan aðýmneſſe.
Giſ Eaȝan týnan.
Fol. 143, b. Se man ſe ðe biþ on healſ oman.
Fol. 144. Ðiſ iſ ſeo Gnene-ſealf (*unquentum viride.*)
Fol. 144, b. Þiſ Aðle.
Þiſ Heaſoð-ece.
Fol. 145. Sealf pið ſleoȝendum Attre and fæſ ſpiþýngum.
Fol. 145, b. Þiſ þone bleðende Fic.
Oleo Roſeo ſic facis. (*Latino-barbarè.*)
Fol. 146. Capðiacuſ hatte ſeo Aðl þe man ſpiðe ſpæte.
Sinȝ ðiſ pið Toð-ece ſýþþan ſumne beo on ſetle ſpiþe oft. (*Exorciſmus.*)
Fol. 146, b. Þiſ þone Dnopan.
Fol. 147. Sinȝ ðiſ ȝebeð on ða Blacan bleȝene. (*Incantatio.*)
Fol. 147, b. Þiððon þe mon oððe nýten Þýnm ȝeðuince. (*Incantatio.*)
Fol. 148. Ðiſ iſ ſe Halȝa-ðnæncpið Ælf-ſiðene. ⁊ piþ eallum Feonðeſ coſtunȝum. (*Incantatio.*)
Fol. 149. To Þen-ſealfe.
Fol. 149. To ȝoðne Ban-ſealfe. þe mæȝ piþ Heaſoð-ece. ⁊ pið ealna lýma Týðdeſnýſſe.
Fol. 152. Giſ Poc ſý on Eaȝan.
Ðaſ Þýſte ſculon to Lunȝen-ſealfe.
Þiſ Heaſoð-ece.
Fol. 152, b. Þiſ hneoſum.
Þiſ Cneo-pæſnce.
Fol. 153. To Eah-ſealfe.
Fol. 153, b. Þiſ Ut-ſihte.
Fol. 154. Þýſnc utýſnnendne Dnæncc.
Fol. 155. Þýſnc Spiſ-ðnæncc.
Fol. 155, b. Þýſnc Sealfe pið Heaſoð-pæſnce. ⁊ pið Liſ-þýſnce. ⁊ piþ Eah-þýſnce. ⁊ pið Þenne, and pið Ðeoſne.
Þiſ Sið-pæſnce.
Fol. 156. Þýſnc-bniſ pið Lunȝen-aðle.
Fol. 156, b. Dnæncc pið Lunȝen-aðle.
Fol. 157. Þiſ þonȝen.
Slæp-ðnæncc.
To Haliȝne-Sealf. (*Incantatio.*)
Exorciſmus pro Dæmoniaco, cum precibus quibuſdam, Latinè.
Fol. 162. *Fragmentum Ritûs precandi pro eo qui Veneno laborat.*
Fol. 163. *Forma Precationis Militaris, qua recitatâ quiſque in prælio a Morte ac Vulneribus immunis redditur, Latino-barbarè, cum interlineatâ Verſione Saxonicâ, quæ ſic*

Incip. ȝefultumiȝe seo þpinis seo annis þæne an- Suffnaȝaſe Tpinitas. unitas uni-

niſſe ȝemiðsa me seo ðpinnis ȝefultumiȝe ic tatiſ miſeſene. Tpinitaſ suffnaȝaſe

biðde me ȝeſetnum ſaeſ micel ſpa ſpa quæso mihi posito manifſonum maȝni uelet

in fnæconniſſe þte nalæſ miþ heo teo mec in peſiculo ut non ſecum tnahat me

ſeo beaðlicnes ðeoses ȝeaſes ne ðýses miðdan moſtalitas ünuſ anni. neque mundi

ȝeaſdes ıdelnes ⁊ ðæt ilce ic biðde fnom þæm uanitaſ. et hoc idem peto a subli-

hýhſtum þæſ heoſonlican comp peoſnoðeſ mæȝemibus celestis militiȝe uiſtu-

num þýlæſ mec foſlæten to ſlitenne ſeondum. tibuſ në me linquant lacefandum hoſtibuſ.

Expl. ⁊ ȝemilſiȝendum ȝoðe to þæm neaðoſlicum et miſeſto ðeo að ethefia

bliðe ic ſý ȝefeȝen nicef coelneſſe Soðlic. letuſ uehaſ neȝni neffniȝefia. amen.

Fol. 168. Þiſ fæſlicſe Aðle.
Þiſ Lænden þýſnce.
Þiſ Ðeoſne.
Fol. 168, b. Giſ Ðeoſ ſý in men.
Fol. 169. Dnæncc pið Ðeoſne.
Þýſnc Ðeoſ-ðnæncc ȝoðne,
Fol. 169, b. Þiſ Ðeoſne. ⁊ piþ ſceotendum Þenne.
Giſ Ðeoſ ſý ȝefunað in anſe ſtoſſe.
Fol. 170. Þiſ Ðeoſne.
Fol. 170, b. Giſ ſe Vic ſeoſðe on manneſ ſetle ȝefettan.

Fol. 171.

Fol. 171. *Contra venenum.*
Fol. 174. Ƿýnc Slýpan oꝼ pæteꝛne ⁊ oꝼ axꝛan.
Fol. 174, b. Giꝼ ꝛe Ƿýꝛm ꝛý nýþeꝛ ȝeꝛenð. oððe ꝛe bleðenða Fic beðelꝼ ænneꝛꝛið.
Fol. 175, b. Giꝼ Fot oððe Cneoꝛ. oððe Scancan ꝛꝛellan.
Ƿiþ micclum-Lice. ⁊ Bꝛinȝe-aðle.
Fol. 176. Amuleta ſive Carmina duo.
Ƿiꝺ Ƿennaꝛ æt manneꝛ Heoꝛtan.
Fol. 176, b. Ðiꝛ Gebeð man ꝛceal ꝛinȝan on þa Blacan Bleȝene ix. ꝛiþum. Tiȝað. (*Vid. ſupra fol.* 83. *ad Cod. NE. B.* 4. 10.)
Fol. 177. Giꝼ men eglaȝ ꝛeo Blace Bleȝen.
Fol. 177, b. Giꝼ þin Heoꝛte ace.
Fol. 178. Ƿiþ Dꝛeoꝛh. (*Incantatio.*)
Fol. 178, b. Heꝛ ꝛýnðon Læceðomaꝛ þiþ ælceꝛ cýneꝛ Omum. ⁊ on ꝼeallum Ban-coþum. eachta ⁊ tꝛentiȝe. *Imperf.*
Fol. 182. Giꝼ Hoꝛꝛ ȝeꝛcoten ꝛý. oððe oþeꝛ neat.
Giꝼ Men ꝛýnð Fænnaꝛ ȝeꝛunoð on ꝑ Heaꝼoð-ꝼoꝛnan. oþþe on þa Eaȝan.
To monneꝛ Stæmne.
Fol. 182, b. Ƿiꝺ Anȝc-bꝛeoꝛt.
Ƿiꝺ þone ꝛꝛiman.
Fol. 183. Ƿýnc ȝoðne Dꝛenc þiꝺ Sið-ece.
Fol. 184. Ƿiꝺ Fot-aðle
Ƿiꝺ þæꝛ miclan ꝛienðan Fot-aðle, þæꝛe þe Læceaꝛ hatað Poðaȝꝛe.
Fol. 184, b. Ƿýnc-ðꝛænc þiþ þoñ ýlcan.
Fol. 185. Ƿiꝺ ȝiccenðꝛe Ƿombe.
Ƿýnc-ꝛealꝼe þiꝺ Luꝛum
Ƿýnc ȝoðne Dꝛænc þiþ Luꝛum.
Fol. 185, b. Ƿiꝺ innoþeꝛ heꝼiȝneꝛe.
Ƿiꝺ ꝼleoȝenðan Attꝛe (*Incantatio.*)
Fol. 186. Ƿiþ Fæꝛꝛtice,
Fol. 187. Ƿiþ Luꝛan. Sealꝼ.
Fol. 187, b. Giꝼ Hꝛýþeꝛa Steoꝛꝼan.
Ƿýþ Lunȝen-aðle hꝛiþeꝛum. (*Incantatio.*)
Fol. 188, b. Giꝼ Sceap ꝛý abꝛocen. ⁊ þiþ ꝼæꝛ ꝛtæoꝛꝼan.
Ƿiþ Poccum ⁊ ꝛceapa Hꝛeoꝼlan.
Fol. 189. Ƿiþ Spinaꝼæꝛ ꝛteoꝛꝼan. (*Incantatio.*)
Ƿiþ Ðeoꝼentum. (*Incantatio.*)
Fol. 189, b. Ƿiþ Honð-ꝑýꝛmum. (*Incantatio.*)
Giꝼ Nægl oꝼ Honða peoꝛþe.
Ƿiþ Hꝛoꝛtan.
Fol. 190. Ƿiþ Maȝan-ꝑýnc. ⁊ ȝiꝼ he biþ to-blaꝑen ꝛe innoþ.
Ƿiþ þon þe piꝼ ꝼæꝛunȝa aðunbiȝe.
Ƿiþ þeoꝛ.
Fol. 190, b. Giꝼ þu ꝓille ꝑýꝛncean ȝoðne Dꝛænc þiþ ælcin ýꝼel. ꝛý hie on Heaꝼðe. ꝛý þæꝛ hit ꝛý.
Fol. 191. Ƿiþ mete cꝑeoꝛꝛnan.
Ƿiþ þæt man ne maȝe ꝛlapan. (*Incantatio.*)
Fol. 192. Contꝛa Oculoꝛum ðoloꝛem. (*Oratio Lat.*)
Fol. 192, b. Giꝼ Hoꝛꝛ biþ ȝepꝛæht þoñ ꝛcealt þu cꝑeþan þaꝛ poꝛð. (*Incantatio.*)
Fol. 193. Ƿiþ Cýꝛꝛnel. (*Incantatio.*)
Ðiꝛ mæȝ Hoꝛꝛe þiþ þon þe him biþ coꝛn on þa ꝼet. (*Incantatio.*)
Fol. 193, b. Giꝼ Hoꝛꝛ biꝺ ȝeꝛceotan. (*Incantatio.*)
Fol. 194. Giꝼ Ƿiꝼ ne mæȝe Beaꝛn. (*Incantatio.*)
Fol. 195. Ƿiþ Ut-ꝛihte. (*Incantatio.*)
Fol. 196. *Pro ſterilibus Fœminis.* (*Incantationes variæ.*)
Fol. 197. Ƿiꝺ Cýꝛnla. (*Incantatio.*)
Ƿýnc-Lunȝen-Sealꝼe.
Ƿiꝺ Goðꝛiꝼ.
Ƿiꝺ Hoꝛꝛ-oman. ⁊ Manneꝛ. (*Incantatio.*)
Fol. 198, b. Apeꝛtolobiuꝛ pæꝛ haten an Cýnȝ. he pæꝛ piꝛ ⁊ Læce-cꝛæꝼtiȝ. he þa ȝeꝛette ꝼoꝛþ on ȝoðne Moꝛȝen-Dꝛenc þiþ eallum untꝛumneꝛꝛum þe manneꝛ lichoman ionðꝛtýꝛnaþ. innan oððe utan, *&c.*
Fol. 199. Giꝼ man ꝛcýle Muȝe-þýꝛt to Læceðome habban.
Ðiꝛ ðeah þiþ Fot-ece.
Ƿiꝺ Hpoꝛtan.
Fol. 199, b. Ƿýnc-ðꝛænc þiþ Hpoꝛtan.
Fol. 200. Giꝼ Fænnaꝛ eglian mæn æt þæꝛe Heoꝛtan.
Ƿiþ heoꝛt-þæꝛce.
Ƿiꝺ heoꝛt-ece.
Fol. 200, b. Ƿiþ Bꝛeoꝛt nýꝑꝑett.
Fol. 201, b *De diebus Ægyptiacis. in quibus ſanguis minui non debet Saxonice.*
Fol. 202. *Oratio ſive Incantatio contra Variolas. Lat.*
Fol. 203. *Fragmentum Libri cujuſdam Ritualis, in quo Latine ſcribuntur*
Benedictio Herbarum.
Alia.
Benedictio Unguentüm.
Alia.

Codex Chartaceus in Quarto, in quo recenti manu ſcribuntur, Saxonicè,

I. *Homilia, cujus Rubrica hoc in exemplari deſideratur, in aliis autem ſic ſe habet,*

Sermo De Sacrificio. In Die Paschæ.

Incip. Men þa leoꝼ̄ Gelome eoꝛ iꝛ ȝeꝛæð ymbe uꝛeꝛ Hælenðeꝛ æꝛiꝛte.

II. *Excerpta quædam, ut videtur, ex Ælfrici Epiſtolis de Canonibus.*

III. *Fragmentum Legum Eccleſiaſticar. Eadgari Regis.*

IV. *Fragmentum Legum Æthelbearhti Regis Cantiæ, deſcriptum, ut videtur, ex Cod. Cott. Julius,* C. II.

V. *Adnotatio ex Præfatione Ælfrici ad Gramm. ſuam.*

Cod. *Anglo-Saxon.* in Bibliotheca Reverend. Decani & Capituli Lincolniensis Eccleſiæ.

Fragmenta quædam Excerptorum Ælfrici ex Pentateucho, Saxonice, ad frontem calcemque cujuſdam MS. *Codicis compacta: ut accepi à* D. Tho. Tannero *Cancellario Eccl.* Norwicenſis, *amicoque meo plurimum colendo.*

In Bibliotheca *Collegii Fœcialium,* Londini.

Carta lacera Eadwardi totius Angliæ Baſilei; qua, ſex Marcis Auri ab eo, unaque marcâ ab Eadgytha uxore ejus, acceptis, donat Eccleſiæ S. Mariæ & S. Ecgwini de Eoueſham aliquam Telluris partem quæ dicitur æt Suuelle, *cujus Termini ſequuntur Saxonicè.*

In Bibliotheca Radulfi Thoresby Armigeri, de *Leeds,* in agro *Eboracenſi.*

Collectanea quædam Laurentii Noelli, *ex* MSS. *Saxonicis deſcripta.*

MSS. Codices *Anglo-Saxonici* Bibliothecæ Honoratiſſimi Domini SIMONDSII D'EWES Baronetti de Stow-Langton in agro *Suffolcienſi.*

FRAGMENTA quædam Anglo-Saxonica diverſis manibus exarata, hoc etiam ordine ſimul compacta in fol. minori.

I. *Medicamenta varia contra Paralyſin, quæ ab his verbis*

Incip. Ƿiꝺ þæne healf-ꝺeaꝺan-aꝺle. anꝺ hƿanon ſeo cume. Seo aꝺl cymꝺ on þa ſƿiꝺſtan healfe þæſ lichoman oꝺꝺe on þa ſƿnſtan. þæn þa ſina toſlupaꝺ. ⁊ beoþ miꝺ ſlipigne ⁊ þiccene pætan ỳfelne ⁊ ỳfelne. þiccene ⁊ mycelne.

II. *Leges quædam Eadgari Regis, quæ ab his verbis*

Incip. Ðiſ iſ ſeo ȝeneꝺnes þe Eaꝺȝan Cyning miꝺ hiſ ſitena ȝeþeahte ȝeneꝺꝺe. Goꝺ to loſe. ⁊ him ſylfum to cynestȳpe, ⁊ eallum hiſ leoꝺſcỳpe to þeanfe. Þ ſynt þon æneſt. Þ Goꝺes cynican ſyn ælces ſnyhte ſynþe.

Expl. ⁊ ȝa ſeo pæȝe pulle to cxx. ⁊ nan man hỳ na unꝺeonon ne ſỳlle. ⁊ ȝỳf hƿa hi þon unꝺeonon ſỳlle oꝺꝺe capunȝa oꝺꝺe ꝺeanunȝa. ȝỳlꝺe æȝþen þam Cyngе. lx. ſcỳllinȝa ȝe ſe þe hỳ ſỳlle. ȝe ſe þe hỳ bæȝe.

III. 1. Ðaſ ſputelunȝe ȝeꝺihte Oſſalꝺ Anceb. ⁊ aſſnitan het.

Incip. Ðiſ ſỳnꝺon þa tunaſ þe ſỳnꝺan aꝺon oſ Ottan-leȝe.

2. Ðiſ ſỳnꝺan þa lanꝺ þe Oſcỳtel Ynceniſcop beȝeat on Noſþhỳmbna-lanꝺe miꝺ luſte. ⁊ him mon ȝealꝺ ſoſ unſnihtan hæmeꝺe.

Hæc omnia ſcripta videntur circa tempora Eadgari Regis: quæ autem in codice ſequuntur, recentiori manu exarantur, nimirum poſt Conquiſitionem Angliæ ab Wilhelmo I.

IV. Ðiſ iſ ſeo ȝeneꝺnes þe Cnut Cỳninȝ ealleſ Enȝla-lanꝺeſ Cỳninȝc. ⁊ Dena Cỳninȝe. ⁊ Noſþnmȝena Cỳninȝe ȝeneꝺꝺe. ⁊ hiſ ſitan ȝoꝺe to loſe. ⁊ him ſylfum to cynescipe. anꝺ to þeanfe. naꝺe ſſa hƿæꝺeſ ſſa man ſille.

Incip. Ðiſ iſ ſeo ȝeneꝺnes þe Cnut cỳninȝe miꝺ hiſ ſitena ȝeþeahte. ȝeneꝺꝺe Goꝺ to loſe anꝺ him ſylfum to cynescipe ⁊ to þeanfe. ⁊ Þ pæſ on þam halȝan Miꝺꝺe-ſintſneſ-tiꝺ on Sinceaſtre. þæt iſ þon æneſt Þ hỳo oſeſ ealle oꝺꝺe þinȝ ænne Goꝺ aſne polꝺan luſian ⁊ ſunþian. Hæ Leges Canuti Regis his verbis

Expl. A ſỳ Goꝺeſ nama ecelice ȝebletſoꝺ. ⁊ loſ him ⁊ ſulꝺon ⁊ ſunꝺmỳnt ſymble æſne to peonulꝺe. Goꝺ ælmihtiȝ uſ eallum ȝemỳltſỳȝe ſſa hiſ ille ſỳ. Amen.

Cod. membranaceus in Quarto, annis ab hinc circiter ſeptingentis eleganter exaratus, ſed quod dolendum in calce mutilus. In eo habentur

Ælfrici Excerpta ex Priſciano, ſive Grammatica, cum parte Gloſſarii Latino-Saxonici: *ut in aliis exemplaribus.*

Cod. membranaceus in Quarto grandiori, ſcriptus circa A. D. 1407. *ſcil. Regiſtrum Cartarum Abbatiæ Sanctimonialium de Shaftesbury, in quo occurrunt Cartæ quædam de Terris quarum Termini deſcribuntur Sax.*

1. fol. 1. Carta Æthelredi Regis Anglorum, qua ſubjecit Villam quæ vulgariter cognominatur æt Bnaꝺeſoꝺa Monaſterio et Sceſtesbiꝺio vocitato. A. D. 1001. Indict. 14.

2. fol. 2, b. Donatio 20 Manſarum in loco qui noto et Tiſſebiri vocatus vocamine, Monaſteri ſanctimonialium quod Inſulani uſitato Schaftesbury appellant onomate, per Atheldredum Regionis Angligenarum Regem. A. D. 984.

3. fol. 4, Carta Donationis *ſeu potius* Venditionis 8 Manſarum agelluli in Purbicinga, Religioſæ cuidam fœminæ nomine Alfþriþ, pro 60 mancuſis puriſſimi olei, per Adredum Regem Anglorum, cæterarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernatorem & Rectorem. A. D. 948. Indict. 6.

4. fol. 4, b. Donatio 2 terræ Manſarum in Stokes, amabili Vaſſallo ſuo Adrico fidelico amico, per Admundum Regem Anglorum. A.D. 941. Indict. 14.

5. fol. 6. Donatio 3 Manſarum duobus in locis, in Thorntune, cuidam ſuo fideli miniſtro, nomine Wlfgar, per Edricum Regem Anglorum. A. D. 958. Indict. 1.

6. fol. 6, b. Donatio 5 Caractorum in Hengſteſrig, Miniſtro ſuo Brithrico, per Adredum Regem & Primicherium totius Albionis. A. D. 956.

7. f. 7. Carta *qua confirmat* Edmundus Baſyleos induſtrius Anglorum, *&c.* donationem 7 Manſarum (ab ejus anteceſſoribus prius datarum) cuidam Religioſæ ſanctæ converſationis Monialis, fœminæ vocitatæ nomine Wenfledæ. Inſuper concedit eidem Moniali 8 manſas at Cheſelburne. A. D. 942. Indict. 15.

8. fol. 8. Donatio 16. Caſſatorum in Cheſelburne cuidam ſuo Miniſtro appellamine Agemund, per Knutum telluris Britanniæ tocius ſubthronizatum Regem ac Rectorem. A. D. 1019. Indict. 2.

9. fol. 9, b. Donatio 10 manſarum at Lidentune cuidam ſuo homini Adulfo, per Admundum Baſileum Anglorum. A. D. 940. Indict. 13.

10. fol. 10. Donatio 11 manſarum at Mapeldertune, Adrico ſuo Comiti, per Admundum Angligenarum omniumque gentium undique ſecus habitantium Regem Quarto anno imperii ſui. A. D. 943.

11. fol. 10, b. Donatio 5 manſarum agelluli at Hamtune, cuidam fideli ſuo miniſtro nomine Wlfgar, per Admundum Regem Anglorum ceterarumque gentium in circuitu perſiſtentium. A.D. 944. Ind. 2.

12. fol. 11. Donatio 11 & dimid. caractarum at Funtemel, fideliſſime Familiæ Monialium in monaſterio Civitatis quæ Schaftesbirg vocatur, per Æthelſtanum Regem Anglorum. A. D. 932. Reni ſui 8. Indict. 5. Concurrente 7. Epact. 11. Kal. Jan. 9. Luna 13. in villa omnibus notiſſima quæ Ambresburch nuncupatur.

13. fol. 12. Donatio 30 Manſionum in Felhham, famoſæ famulæ Dei Adgivæ Matri ſuæ, per Adredum Regem. A.D. 953.

14 fol.

14. fol. 12,b. Donatio 16 Manſarum at Corf & at Belchenhamwelle, Miniſtro ſuo nomine Wihtſige, per Adredum Baſileum Anglorum. A.D.955. In.13.

15. fol. 13 Donatio 5 Caſſatorum at Trofunten, cuidam ſuo fideli miniſtro vocamine Sigeſtan, per Adgarum Regem Anglorum, *&c.* A. D. 964.

16. Fol. 13,b. Confirmatio Donationis 10. Caſſatorum at Uppidelei, quas ava ſua Winfled conceſſerat Eccleſiæ Schaftesburienſi, per Adgarum totius Britanniæ Baſileum. A. D. 966.

17. fol. 14 Donatio 5 Caſſatorum in Archet, cuidam Miniſtro Alſige appellato, per Adgarum totius Britanniæ Baſileum. A. D. 963.

18. fol. 14,b. Donatio 4 Jugerum Campi, & Sylvæ 20, vel paulo plurium, at Ealdereſcumbe, cuidam fœminæ nomine Birthgive, per Adgarum totius Britanniæ Baſileum. A. D. 968.

19. fol. 15. Donatio bis ſex manentium at Terentam, Chriſticolis Virginibus at Schaftesbiri, per Athelſtanum Baſileum Anglorum, *&c.* A.D. 935. In. 7.

20. fol. 15,b. Donatio 5 Manſarum at Archet, Alfrico fideli ſuo in Chriſto Miniſtro & Epiſcopo, per Athelſtanum Regem totius Britanniæ. A. D. 939. Indict. 12.

21. Donatio - - - Caſſatorum at Sceaffesberi, uni ſuorum Karorum nomine Wlgar, per Adwigum Regem Anglorum, *&c.* A. D. 958. Indict. 1.

22. *Ibid.* Donatio 7 Manſarum at Corfe & at Blachenwelle, cuidam dilecto ſuo, nomine Withſige, per Adwigum Baſileum Anglorum hujuſque Inſulæ Barbarorum. A. D. 956. Indict. 14.

23. fol. 17, b. Donatio 3 Caractorum in Dunningland, miniſtro ſuo Oſmundo, per Athelbertum Occidentalium Regem. A. D. 860. Indict. 4. in loco qui dicitur Sumertun.

24. *Ibid.* Carta Ageberti Occidentalium Saxonum Regis, de 10 Manentibus terræ ubi dicitur Wennland, quas dedit tribus ſororibus Beornwyn, Alfled, & Walenburch. A. D. 833. Indict. 12. die S. Stephani. in villa Regali Dornwereceſtre.

25. fol. 18. Donatio terræ 14 Caſſatorum, be Teſunte, Miniſtro ſuo Oſmundo, per Adelbaldum Occidentalium Saxonum Regem. A. D. 860. Indict. 4.

26. fol. 19. Donatio 2 Caſſatorum be Chiſelburne, Alfſtano ſuo principi, per Atheldredum Regem Saxonum. A. D. 859. Indict. 3.

27. fol. 19, b. Donatio 30 Manentium circa Funtamel, Bectuno Abbati, per Coinredum. A. D. 759. Indict. 12.

28. fol. 20. Donatio 5 hidarum terræ be Chiſelburne, miniſtro ſuo Elfſtano, per Atheldredum Occidentalium Saxonum Regem. Saxonice.

29. fol. 20, b. Donatio 80 Manſarum, ad Monaſterium quod à ruricolis vocatur Sceaftesburi, per Adwigum Regem Anglorum. A. D. 956. Indict. 14. primo anno imperii ſui.

30. fol. 21, b. *Teſtamentum Regis Aluredi. Saxonicè & Latinè.* multo brevius quam quod in impreſſis Codicibus habetur.

31, fol. 22. Ðes beþ þare Knẏſtene londes þat ſillen into uoerde uarmẏd þe Kẏng mẏd hire hors. and mẏd hyre þgeere for þare cherche of Shaftesbury.
In hoc Codice Saxonica miſere corrumpuntur.

Carta Originalis Eadgari totius Britanniæ Baſilei, qua donat 3 Manſas in villa quæ dicitur Madanlieg, Athelwoldo ſuo fideli Epiſcopo. An. Dom. 975. *Termini ſcribuntur Saxonicè. In dorſo hæc verba leguntur,* ✠ Ðiſ iſ þapa III. hiða boc. þe Eaðgar Cinġ ġebocoðe Aþelpolðe Biſċeope on ece ẏrfe. æt Madan lieġe. *& in alio loco* DONATIO EADGARI REGIS QVAM DEDIT SCŌ ATHELUUOLDO EPŌ UUENTANO. —— AD MADANLEGE.

Carta Originalis Edgari Regis totius Albionis Inſulæ, qua dat fideli ſuo homini nomine Cenulf, 4 Manſas æt Fiþiġlea: *quarum Termini deſcribuntur Saxonicè.* A. D. 961. Indict. 4.

In dorſo leguntur hæc verba, Ðiſ iſ þæþa þeopeſ hẏða land-boc æt Fiþiġlea. ðe Eaðgar Cẏnġ hæfð ġebocoð Cenulfe on ece ẏrfe.

Codex Chartaceus in Quarto minori, ab Amanuenſi quodam Matthæi Parkeri Archiep. Cant. exaratus; in eo continentur

I. *Liber, ut videtur, Athelwoldi Wintonienſis Epiſcopi, de Conſuetudine Monachorum, Sax. ſcriptus; ſic etiam*

Incip. Heſ onġinð ſeo endebẏrdnẏſſ hu Munecum ġeriſt to healðenne þone Regollican þeaſ ġeond þæſ ġeareſ embẏrne on ðæġðeſlicum ðagum ⁊ on nihtum

Expl. ⁊ þa ġeendode ſinġon Pateſ Noſteſ. ⁊ þæſ tpeġen Sealmoſ In te domine ſperaui.

Adnotatio, ut videtur, Joannis Joſſelini: Liber de Conſuetudine Monachorum, qui eſt aut idem quem Athelwoldus Wintoñ. Epſ̄. cum Coepiſcopis & Abbatibus tempore Eadgari Regis Anglorum collegit, & de quo mentionem facit Ælfricus Abbas in Epiſtola ad Egneſhamenſes fratres, aut certe ex eodem eſt deſumptus.

II. Regularis Concordia Anglicæ Nationis Monachorum Sanctimonialiumque: *quam videre eſt in Catalogi noſtri pag.* 193.

Incip. Glorioſus etenim Eadgar Chriſti opitulante gratia Anglorum cæterarumque gentium intra ambitum Britannicæ Inſulæ degentium Rex.
Expl. Quatinus per noſtra ſacra ſuffragia, ad æterna Spiritus ejus perveniat gaudia, val.

Hic liber ab eodem Librario exaratus eſt, qui ſcripſit Bibliothecæ Bodl. MS. *qui inſcribitur* LAVD. G. 36.

Apographa quædam Chartacea, in ſchedis ſolutis, omnia manu recenti exarata.

I. *Tranſcripta variorum ex Textus Roffenſis fol.* 119, *a, uſque ad ejuſdem Codicis fol.* 161, *b.*

II. *Apographa 7 Cartarum Regum quorundam Anglo-Saxonum, quorum Archetypa extabant in Archivis Eccleſiæ Wintonienſis, A. D.* 1640. *viz.*

1. *Carta qua poſſeſſionem* 100 *Manſarum* æt Ciltancumb *Wentanæ Eccleſiæ reſtituit Eadweardus Angul-Saxonum Rex. A. D.* 909. *Indict.* 12. *Termini ſcribuntur Saxonicè.*

2. Donatio 10 Manſarum æt Finteſbuſnan, fideli ſuo Miniſtro Eadrico, per Eadgarum Regem, *&c.* A. D. 922. Termini ſcribuntur Saxonicè.

3. Donatio 4 Manſarum æt Fiþiġlea, Cenulfo homine ſuo

ſuo fideli, per Eadgarum Regem, &c. A. D. 961. Indict. 4. Termini ſcribuntur Saxonicè (hujuſce Exemplaris Archetypon ſupra memoratur.)

4. Donatio 10 Caſſatorum æt Nıþınham, Ælfgifæ Conſanguineæ ſuæ, per Eadgarum Regem, &c. A. D. 966. Termini deſcribuntur Saxonicè.

5. Donatio 5 Manſarum in Maƀanlieȝ, Athelwoldo fideli ſuo Epiſcopo, per Eadgarum Regem, &c. A. D. 975. Termini deſcribuntur Saxonicè. (Autographon extat in hac bibliotheca, memoraturque ſupra.)

6. Donatio unius manſæ æt Seoleycumb, Ælfwino Wintonienſis Civitatis Epiſcopo, per Hardacnutum Regem totius Brytaniæ. A. D. 1042. Indict. 10. 26 Epactis occurrentibus, & 4 concurrentibus. Termini deſcribuntur Saxonicè.

7. Carta qua donat Edwardus Rex Anglorum 3 manſas & 4 hidas terræ, cum 7 Villanis, & 7 boþƀ. cum 1 Molendino, 15 Solid. in loco ubi à Ruricolis Bþanƀeſbuþı ȝ Foþƀe nuncupantur, Monachis veteris Cenobii Wentanæ Civitatis. A. D. 1046.

III. Tranſcriptum Legum Gulielmi Primi Regis, quæ reperiuntur ad calcem Hiſtoriæ Henrici Huntingdonenſis in Bibliotheca Lambethana.

IV. Leges Henrici Primi Regis, tranſcriptæ ex Libro Rubro Schaccarii, & deinde cum Codice Cottoniano collatæ.

V. Provinciarum Numerus in Anglia. Hydarum Numerus ibidem, & Magna Charta Gulielmi Conquæſtoris: Tranſcriptum veriſſimum ad exemplar MS. Cod. Cottoniani, 345.

VI. Hiſtoria quædam de Stephano Rege, de Matilda Imperatrice, & de Henrico II. cum nonnullis illorum Cartis ex iiſdem Codicibus deſcripta.

VII. Charta de Rovemede, ſive Leges Regis Johannis, deſcriptæ ad exemplar pervetuſti MS. Regiſtri Abbatiæ S. Auguſtini Cantuarienſis.

VIII. Collectanea varia deſumpta ex Libro Hemmingi Monachi Wigornienſis, qui nunc in Bibliotheca Cottoniana inſcribitur TIBERIUS. A. 13.

IX. Diverſæ Chartæ, antiqua Teſtamenta, & Paſſiones quorundam Magnatum, Præſulum, & aliorum, tempore Anglo-Saxonum, tranſcripta ex Regiſtro Abbatiæ Rameſienſis, penes Henricum Spelmannum Mil. A.D. 1634. Notandum, quod iſtæ Chartæ & alia Munimenta Anglo-Saxonice prius ſcripta, in Latinum ydioma converſa fuerunt temp. Regis Stephani, & in præfato Libro MS. exarata, uti ibidem expreſſe aſſeritur fol. 1.

X. Tranſcripta quædam ex Textu Roffenſi.

Liber Chartaceus in fol. min. continens Cartarum Tranſcripta de Fundatione diverſarum Eccleſiarum Cathedralium, Monaſteriorum, & Collegiorum.

Apographa Chartarum antiquarum quæ inveniuntur in Archivis Arcis Londinenſis, inter quas quamplurimæ habentur Saxonicæ, per Inſpeximus, uti videtur, recitatæ; ac heic in ſchedis ſolutis ſcriptæ.

Apographum Grammaticæ ſive Excerptionum Ælfrici Abbatis, in ſolutis ſchedis ex ſuperiori Codice ſcriptum. Collatum videtur cum tribus aliis vetuſtis Codicibus, nempe cum Codd. Bibliothecæ Regiæ, Cantabrigienſi, & Collegii Trinitatis ejuſdem Academiæ.

---

1. Tranſcripta & Collectanea ex Hiſtoria Abbatiæ Abbendunenſis, duobus comprehenſa Libris in Bibliotheca Cottoniana.

2. Tranſcripta ex Textu Roffenſi.

3. Tranſcripta ex MS. Regiſtro Byholte Abbatiæ Scī. Auguſtini Cantuarienſis: quod A.D. 1646. ad Heneagium Finch de Raveneſton in agro Buckinghamienſi ſpectabat.

4. Tranſcriptum ex Chronico Saxonico-Latino, quod in Bibliotheca Cottoniana inſcribitur DOMITIANVS. A. 8.

5. Tranſcripta ex Regiſtro Abbatiæ de Eynſham, penes Decanum & Capitulum Cathedralis Eccleſiæ Chriſti Oxon.

6. Tranſcripta ex Regiſtro Monaſterii S. Fridiſwidæ Oxon, in Bibliotheca Coll. Corporis Chriſti Oxon.

7. Tranſcripta ex libris Briani Twyne in eadem Bibliotheca.

8. Tranſcripta ex MS. Hiſtoria Mariani Scoti in Bibliotheca Bodlejana.

9. Tranſcripta Saxonica ex Cod. Bodleiano, qui inſcribitur, Super D. &c. Art 120.

Hæc omnia una cum plurimis aliis ad Hiſtoriam Angliæ ſpectantibus, & ex veteribus Abbatiarum Regiſtris & Diplomatibus in ſolutis ſchedis deſcribi juſſit D. Simondſius D'Ewes.

Cod. Chartaceus in fol. diverſis Manibus exaratus, in quo habentur plurima Tranſcripta & Collectanea, ex Regiſtris Abbatiarum S. Albani, Weſtmonaſterienſis, &c. ubi Cartæ quædam Saxonice recitantur: A nobis autem ſuis propriis in locis ſigillatim recenſentur.

Collectanea & Tranſcripta in ſolutis ſchedis, de Legibus Regum Anglo-Saxonum, ex Textu Roffenſi, ex Codice Cottoniano cujus Nota NERO. *A.* 1. *ex Cod. Legum Eadgari & Canuti Deuveſiano,* &c. *Plurimæ ex his Legibus cum aliis earundem exemplaribus collatæ ſunt, Lectioneſque differentes in margine accuratiſſime deſcribuntur manu* Franciſci Junii F. F.

Apographum Hiſtoriæ Simeonis Dunelmenſis cujus ad calcem cernitur Carmen Saxonicum de ſitu Dunelmi, quod ab his verbis Incipit, Iȝ ðeoȝ buȝch bȝeome.

Carmen idem, cum interlineari verſione Latina, manu Franciſci Junii *deſcripta in ſchedula ſoluta.*

Lectiones quædam variæ exemplarium diverſorum Evangliorum Saxonicorum, ſed, quod dolendum, mutilantur. Eas magno ſtudio collegit D. Franciſcus Junius.

Gulielmi Lambardi Archaionomia Editionis Whelocianæ; in qua Legum nonnullarum Lectiones variæ in margine notantur ex Codice, ut videtur, Deuveſiano.

Codex Membranaceus in Quarto ac ante 700 annos exaratus: in eo continetur Vita Cuthberti per Bedam, in qua nonnullæ voces gloſſantur Saxonicè.

Codex

Codex Evangeliorum Latinus, nitidiſſime circa Normannicæ Victoriæ tempus exaratus, & ut videtur, peculium Eccleſiæ S. Edmundi de Burgo. Cujus ad calcem cernitur hoc ſcriptum aliena manu

Tempore Willelmi Regis Anglorum Magni patris Willelmi Regis ejuſdem gentis fuit quedam contentio inter Gundulphum Roſenſem epm̄ & Picot Vicecomitem de Grandebruge pro quadam terra que erat de Fracenham, & jacebat in Giſelham, quam quidam Regis Serviens Ulfkytel nomine, Vicecomite dante, præſumpſerat occupare. Hanc enim Vicecomes Regis eſſe terram dicebat, ſed Eps̄ eandem beati Andreæ potius eſſe affirmabat. Quare, ante Regem venerunt. Rex vero præcepit ut omnes illius comitatus homines congregarentur, & eorum judicio cujus terra deberet rectius eſſe probaretur. Illi autem congregati terram illam regis eſſe potius quam beati Andreæ timore vicecomitis affirmaverunt. Sed cum eis Rofocenſis Eps̄ qui placito illi præerat non bene crederet præcepit ut ſi verum eſſe quod dicebant ſcirent, ex ſeipſis. XII eligerent, qui quod omnes dixerant jurejurando confirmarent. Illi autem cum ad conſilium ſeceſſiſſent & inibi a Vicecomite per internuntium contriti fuiſſent. revertentes verum eſſe quod dixerant juraverunt. Hi autem fuerunt, Æadwardus de Cipenham, Herulf, & Leofwine Saca de Exninge, Eadric de Giſelham, Wlfwi de Longuade, Orumer de Bedlingeham. & alii ſex de melioribus Comitatus.

Hæc Charta oſtendit morem determinandi Cauſas per Duodecim-virale Judicium fuiſſe Normannicæ Inſtitutionis & Originis apud Anglos, ut contendit D Georgius Hickeſius *Diſſert. Epiſt. pag.* 33, *&c. deinde ſequuntur.*

Carta Fundationis Monaſterii S. Edmundi de Burgo, per Cnutum Regem.

Fulla Alexandri Papæ de Libertatibus & privilegii ejuſdem Monaſterii. A. D. 1071. Indict. 7.

Carta Wilhelmi I confirmans Libertates & privilegia ejuſdem Monaſterii. A. D. 1081. Indict. 4. Prid. Kal. Junii. anno regni ſui 15.

Litteræ Patentes ejuſdem Regis Rogerio Bigoto datæ, declarantes Arfaſtum Epiſcopum neque ſucceſſorem ejus in Eccleſia S. Eadmundi & Villa, nihil reclamare debere.

Indiculus Chartarum Saxonicarum quæ leguntur ſcriptæ in Rotulis & Archivis ARCIS LONDINENSIS; quorum omnium Cuſtos eſt humaniſſimus vir, *Wilhelmus Petitus* Armiger, Interioris Templi Socius.

Cartæ de Abbatia de Abbotesbury. *Cart* 8 *Edw.* II. n 5.
—— Beverly *Pat.* 2. *Hen* IV. *Part* 2. -- *Pat.* 1. *Ric.* II. *part.* 3. -- *Pat.* 5. *Ric.* II. *part.* 2. -- *Pat.* 6. *Hen.* VI.
—— Archiep. Cantuar. *Pat* 2 *Hen.* VI. *part* 3 -- *Pat.* 1. *Ric* II. *part* 2.
—— Abbatia S. Auguſtini Cantuariæ. *Pat.* 2. *Hen.* VI. *part.* 3. -- *Pat.* 4. *Edw.* IV. *part.* 4
—— Synodali Conventu apud Celcid *Pat.* 4. *Hen* VI.
—— Epiſc. Dunelmen. (in qua, de Egfrido Rege Northymbrorum, *&c.*) *Pat* 10. *Hen.* VI *part.* 2.
—— Archiep. Eboracen. *Pat.* 20. *Hen.* VI. *part.* 4. -- *Cart* 5. *Edw.* II. *n.* 37. -- *Cart.* 1 *Edw.* III. *n.* 36.
—— Abbatia S. Edmundi de Burgo -- *Pat.* 2 *Hen.* VI. *part.* 2. -- *Pat* 2. *Edw* IV. *part.* 6. -- *Chart.* 4. *Edw.* III. *n.* 58.
—— Eccleſia Elienſi -- *Pat.* 10, *Hen.* V. *part* 5. -- *Pat.* 2 *Hen.* VI. *part.* 4. -- *Pat.* 4. *Edw.* IV. *part.* 3 -- *Chart* 12 *Edw.* II. *n.* 42.
—— Abbatia S. Benedicti de Hulmo. -- *Pat.* 18. *Hen.* VI. *part.* 1. -- *Pat.* 20. *Ric.* II. part. 3.
—— Epiſcopo, Eccleſia S. Pauli, Majore *&c* Londonienſi *Pat* 2 *Hen.* IV. *part.* 2. -- *Pat* 2. *Hen.* VI. *part* 6. - *Pat* 7 *Hen* 6. *part.* 2. -- *Pat.* 2. *Edw.* IV. *part.* 3. -- *Pat.* 2. *Edw.* IV. *part.* 5. *Cart* 9 *Edw.* II *n* 37.
—— Decanoſ. Martini. *Pat.* 1. *Hen.* VI. *part* 3. -- *Pat.* 8. *Edw.* IV. *part.* 1 -- *Cart* 2. *Edw.* II. *n.* 4.
—— Canonicis S Mariæ de Otery. *Pat.* 4 *Ric.* II. *Part.* 1.
—— Priorat. S. Frideſwidæ Oxon. *Cart.* 6. *Edw.* II. *n.* 21. - *Pat.* 5. *Hen.* 5.
—— Abbatia Rameſeienſi, *Pat.* 3, *Ric.* II. *part.* 2. -- *Pat.* 4. *Edw* IV. *part* 4.
—— Abbatia de Wherewell. *Pat* 41. *Edw.* III. *part.* 1.
—— Eccleſia Wigornienſ. *Pat.* 2. *Hen.* V. *part.* 1.
—— Eccleſia Wintonienſ. *Pat.* 2. *Hen.* VI. *part.* 2. -- *Pat.* 2. *Edw.* IV. *Part.* 6 -- *Cart.* 12. *Edw.* II. *n.* 48. -- *Cart.* 10. *Edw.* 2. *n* 7.
—— Decan. de Wolverhampton *Pat.* 1. *Edw.* IV. *part.* 2. -- *Cart.* 2. *Edw.* III. *n.* 67. -- *Pat.* 2. *Ric.* II. *part.* 2.

Chartæ Anglo-Sax. quæ ſervantur in inſtructiſſima Bibliotheca prænobilis & ampliſſimi viri ROBERTI HARLEY de Bramton-Bryan, *in agro* Herefordenſi, Armigeri.

Apographum in Charta ſcriptum litis cujuſdam determinatæ in Curia Comitatus Herefordenſi, Ægelnotes-ſtani habita, inter Eadwinum & Enneawnan de terris quibuſdam, ſcil. Yeolintun & Cỳnbeorleah, præſidente Æthelſtano Epiſcopo, (*qui factus fuit Epiſcopus Herefordenſis, circa An. Dom.* 1012.)

Carta, *ut videtur*, exemplaris, Eadgari Anglorum Baſilei, omniumque Regum Inſularum Oceani, quæ Brytanniam circumjacent, cunctarumque nationum quæ infra eam includuntur, Imperatoris & Domini.

Hanc Cartam ut indubitate veram citavit Johannes Seldenus, ad probandam Regum Angliæ Dominium in Mare, in libro quem inſcripſit MARE CLAVSVM; *illam verò cenſura ſua notavit*, D. Georgius Hickeſius, *in Diſſert. Epiſt. pag.* 86. *Notandum autem eſt, Cartam hanc luculentum Teſtimonium præbere, ad probandam, in antiquis temporibus, Regiam illam Exactionem obtinuiſſe, quam nos dicimus* Ship-money, *& majores noſtri* Scỳpꝑỳlleð *vel* Scỳp-ꝺocne, *Latino barbarè* Naucupletionem *appellabant. Scripta fuiſſe videtur circa tempora Henrici* I. *Anglorum Regis.*

FINIS.

VIRO CLARISSIMO

GEORGIO HICKESIO,

S. P.

QUAS Superioris anni Menſe Octobri ad me dediſti, humaniſſimas literas recte accepi per illuſtrem Reverendiſſimumque Virum *Robinſonium*, cui poſt exantlatas per annos complures apud aulam Svedicam curas, laudabili atque ingenti omnium applauſu, nunc uti fama eſt, honorificentiſſimum apud patrios lares ſummumque Sacrorum Antiſtitis munus gratulari licebit, ſimulque Eccleſiæ Anglicanæ, imo Patrono benigniſſimo fauſta quævis impoſterum apprecari. Gaudeo autem V. Cl. apud Te, utpote Virum doctiſſimum ſtudiorumque Septentrionalium in fortunatiſſima inſula Statorem, ſuo pretio æſtimari labores noſtros quamvis exiguos valde, nec præconio dignos quali exornandos cenſuiſti. Sunt mediocria, imo tenuia admodum hæc noſtra, ſi ad veſtros comparentur cumulos, quos plenis ut ajunt horreis emetiri in proclivi fuerit. Interim vero V. Cl. cum multa magna Te moliri certum ſit, in ſtudiis rerum Gothicarum, quod propediem editione Catalogi librorum vett. oſtenſurus eris, iniquum ſane putavi *Petitioni Tuæ non ſatisfacere*. Mitto proinde Catalogum MSS. paſſim in Collegio noſtro exſtantium; non integrum quidem *illum, alio quippe reſervandum* tempori, quum animo à curis libero accuratione majori conſignare ſingula licuerit. Exſtant fateor MILLENI LIBRI hujus idiomatis alii, quos Publicæ partim bibliothecæ, partim privatorum loculi ex ultima antiquitate ſibi vindicarunt ſervantque, & quos aliquando titulis tenus noviſſe curioſæ indaginis, nec forte pœnitendi fuerit operis: Sic face apud vos prælucente, latitantes Theſauros inveſtigatum feſtinabunt alii. Interim quicquid hæc noſtra amplificandæ veſtræ molis conferre queant, lubenter ac merito id fit, fietque inpoſterum cum uſus & ratio ita poſtulaverit. Sic Te V. Cl. bene fortunateque agere ex animo voveo. Vale.

Dabam Stockholmiæ,
D. 13. Martii, An. M.D.CCI.

JOHANN. PERINGSKIOLD.

Manuſcripta *Scandica* ad Antiquitates & Hiſtoriam Septentrionalium aliorumque Regnorum illuſtrandam, in Regio Antiquitatum Archivo *Holmiæ* ſelecta.

EDda Sæmundi Sapientis continens carmina antiqua atq; partes ſequentes, quarum 1 *Solarliod*, 2 *Rafnagaldur Odins*, 3 *Wauloſpa*. 4 *Havamal*, 5 *Vaftrudiſmal*, 6 *Grimniſmal*, 7 *Alfviſmal*, 8 *Egiſdrecka oc Loka glepſa*, 9 *Hamarſheimt*, 10 *Harbarſliod*, 11 *Skirnisfor*, 12 *Hymis quida*, 13 *Vegtams quida*, 14 *Volunders quida*, 15 *Helga quida Hundings bana then forſta*, 16 *Helga quida Haddinga skata*, 17 *Then andra Helga Hundings banes quida*, 18 *Sinſlotla Lok*, 19 *Then forſta Sigurd Fafnisbanes quida*, 20 *Then andra Sigurd Fafnisbanes quida*, 21 *Then Tredie Sigurd Fafnisbanes quida*, 22 *Brynhild Budla dotters quida then forſta*, 23 *Godrunar quida*, 24 *Brynhild Budla dotters quida then andra*, 25 *Gigiar quida*, 26 *Niſlunga Lok*, 27 *Godruner Harm*, 28 *Oddruner grat (groat,)* 29 *Godruners hefna*, 30 *Atlemal*, 31 *Godruner hvata*, 32 *Handiſmal*, 33 *Foil ſuinſmal*, 34 *Hyndluliod*, 35 *Groe Galder*, 36 *Gratta Sanger*.

Edda Snorronis Sturlonidæ, continens carmina quædam antiqua de ritu priſco paganico, ſimul ac veterum artis Scaldicæ vera inſtitutione atque origine; quæ omnia in quinque partes diſtributa, ſequentia comprehendunt:

1. Stirpem atque originem Odini itemque Aſanorum, eorumque iter in Septentrionales oras: inſertis paſſim nonnullis de Romanis atque Trojanis.
2. *Harſlyge eller Gylfa ginning*, Sive colloquium Odini ac regis Gylfonis de mundi exordio ac fine; ut & Deorum origine, natura atque rebus geſtis.
3. *Bragaradur*, ſive orationem Brageri Scaldi, in convivio quodam ab Aſanis ac Ægero inſtituto: Qua peculiariter agitur de ipſius artis poëticæ fundamento; ſicut & multis antiquis Gothicis, Suecicis, Noricis, Danicis & Gallicis Regibus, atque heroibus.
4. *Skaldskaparmal*, quæ habet quaſdam formulas peculiares atque vocabula poëtis olim uſitata.
5. *Skalda*, quæ exhibet manuductionem quandam ad artem Scaldicam.

Snorre Sturleſöns Heimskringla, ſeu Hiſtoria Regum Septentrionalium, quæ jam demum cum tranſlationibus, duobus Tomis impreſſa, continet

1. Hiſtoriam Inglingorum, ſive de Regibus Sueciæ monarchicis, & quibuſdam Suecicis ac Norvegicis regulis ab Odino uſque ad Rognvaldum Veſtfeldæ, narrationem.
2. Halfdani Nigri, progenie regum Suecicorum oriundi.
3. Haraldi Pulchricomi, Norvegiæ Monarchæ tertii.
4. Haquini Adalſteinii filii adoptivi, Norv. Monarchæ.
5. Haraldi Grafeldii, R. N.
6. Olavi Tryggvaſonii.
7. Olavi Sancti, R. N.
8. Magni cognomento Boni, Daniæ ac Norvegiæ regis.
9. Haraldi Hardradii, R. N.
10. Olavi *Kyrres*, ſive Placidi, N. R.
11. Magni Barfots, ſive Nudipedis, R. N.
12. Sigurdi *Jorſalafars*, ſive Peregrinatoris Hieroſolymitani, qui unà cum fratribus in Norv. regnabat.
13. Magni *Blindis*, ſeu Cæci, ac Haraldi *Gyllii* in Norvegia regum.
14. Sigurdi, Yngvonis atque Oſteni filiorum Haraldi in Norvegia imperantium.
15. Haquini *Hardabreds*, ſive latis humeris, R. N.
16. Magni Erlingi filii, qui cum Suerrero de Norvegiæ regno certabat.

Herwarer

Herwarer Saga, continens res geſtas inclutæ viraginis Hervoræ Angantyri filiæ, majorumque ejus ac poſterorum, tam in Suecia Ridgothia, Glæſiſvallia & Gardaricia, quàm in aliis Septentrionalium oris. Eſt a. hic Mss. Codex longè emendatior atque locupletior illo vereliano, juxta quem Upſaliæ An. 1672. impreſſio Hiſtoriæ hujus facta eſt.

Gotriks oc Rolfs Saga, ſeu Gothrici & Rolfi Weſtrogothiæ Regum Hiſtoria. Quæ cum Editione Verelii An. 1664 Upſaliæ publicata, quam optimè convenit, in nonnullis etiam auctior eſt.

Sagan of Hialmter oc Olwer, ſeu Hiſtoria Hialmteri Ingonis Mannaheimii ſ. Sueciæ regis ex Marſibili Principe quadam Syriaca filii, & Olveri Jarli Continens eorum expeditionem in Hunalandiam Arabiamque, & complurima cum Vikingis atque gigantibus certamina: nec non pacta tandem cum Aſſola atque Hyldiſifa Regis Ringeri in Arabia: qui poſtea duxit Hervorum Humalandiæ principem: filiabus conjugia ------ C. 22.

Sagan af Halfdan Oſtenſon, ſeu Hiſtoria Halfdani, Oſteni Regis Norvagorum filii: Qui una cum Socio ſuo Suithone *Soxn-diarfe*, plurima egregia atque illuſtria per Norvegiam, Daniam, Sueciam, Biurmelandiam atque Holmgardiam, *&c.* olim perpetraverat facinora, quæ inter maxime celebratur navigatio ilius per mare *Kyrialfsbotn* dictum, cujus dominus deindè factus eſt Suitho; itinera denique ejus per Biarmelandiam atque Jotundheimium recenſentur, *&c.* C. 24.

Sagan af Sturlaug hinum Starfsama, ſeu Hiſtoria Sturlaugeri laborioſi, filii Ingialdi Naumdalenſis: agens primò de illius ob virginem Aſam cum Haraldo Rege Throndhemiæ, & gigante Kol, Krappa atque Fradmaro rixis atque certaminibus: deinde ejus profectione in Biarmalandiam, Sueciam, ubi poſtmodum à Rege Ingone regulus factus eſt, Hunalandiam, & tandem Gardariciam. C. 28.

Sagan af Gaungu Hrolfe, ſeu Hiſtoria Gongii Rolfi, Sturlaugeri laborioſi Regis Ringarikiæ in Norvegia filii. Incipit hæc à commemoratione regis cujuſdam in Gardarike nomine Hreggvithus, cujus filiam Ingigerdem matrimonio ſibi junctam habuit Rolfus. Enarrantur autem omnia incluti hujus herois illuſtriſima geſta per Geſtriciam, Jotunheimium, Gargariciam, cujus rex deinde factus eſt, atque Angliam, *&c.* necnon cæterorumque principum atque pugilum, utpote regis Geſtriciæ Erici, regis Angliæ Haraldi, *&c.* item Vilhialmi cognom. *Svikare*, moduli pygmæi, Thorgrimi Jarli Daniæ, aliorumque quorum paſſim memorat Hiſtoria. C. 40

Hiſtoria Hialmari Regis Biarmlandiæ atque Thulemarchiæ, ab Anonymo Roduri filio, vigente gentiliſmo ante ſecula octo, Lingua & Runis Sueo-Gothorum antiquis in Membrana conſcripta; Quam ex Fragmento Runici Manuſcripti Vetuſtiſſimi accuratiſſimè delineatam, juxtaque literis recentioribus Deſcriptam, cum verſione gemina Notiſque brevioribus illuſtrare conatur J. P.

Sagan af Kong of Alf og Koppum hanns: ſeu Hiſtoria Alfonis, quæ incipit ab recenſione Majorum ipſius ſc. Ogvaldi, Joſuri, Kioronis & Hiorleiferi, ordine ipſi proximè in Hordalandiæ regno antecedentium: percenſetque deindè omnia hujus herois ſimulque pugilum ejus illuſtriſſima geſta per Norvegiam regioneſque alias, donec inſidiis regis Aſmundi maxima ex parte cæſi ac diſperſi eſſent: injectâ etiam mentione aliorum quorundam Regum, utpotè in Suecia Solvonis, Daniâ Oſtenii, & Scanica Hakonis. C. 18.

Sagan of Hrolfe Kraka. ſeu Hiſtoria Rolfonis Krakes, Helgonis Daniæ regis filii, in ſeptem partes diviſa, quarum 1. agit de Frotone Danorum quondam rege, qui ob cædem fratris ſui Halfdani, ab ejuſdem filiis Halgone atque Roano, vivus crematus eſt. 2 De eodem Helgone atque Roano, quorum ille ducta Olafu regina Saxlandiæ, ex qua olim Urſam regi Adilo poſtmodum nuptam ſuſceperat, Rex Daniæ factus eſt: Hic profectus in Angliam, ibidem à Hrokero Sævari Jarli filio interemtus eſt. 3 De tribus iſtis pugilibus atque fratribus fortiſſimis, Svipdagero ſc. Huitſerkio & Beigado, qui primum Adilis regis Upſalenſium, deinde Rolfonis Krakes officiarii fuerant 4. De Biodvaro Biarka ejuſque fratribus Elgfrodo & Thorero à pede canino, qui poſtmodum Rex Weſtrogothiæ factus eſt. 5. De Hialtone pugili quodam fortiſſimo regis Rolfonis. 6. De itinere regis Rolfonis ad Adilem Upſalenſem ubi aurum in Fyreſvaldia ſeminaverat. 7. De bello inter Hiorvardum regem Scaniæ & Rolfonem, quod vocatur Sculdenſe, geſto, in quo tandem occubuit Rolfo.

Hiſtoria Vilkini, Theoderici Veronenſis ac Niflungorum, continens Regum atque Heroum quorundam Gothicorum res geſtas per Ruſſiam, Hungariam, Italiam, Burgundiam atque Hiſpaniam. Ex Mss. Codicibus linguæ veteris Scandicæ in hodiernam Suecicam atque latinam traducta, operâ I. P. nunc ſub prelo eſt

Blomſtur-walla Saga: Sive Hiſtoria urbis cujuſdam Blomſturvall in Africa ſitæ, in qua olim plurimorum Regum principumque filios per Europam atque Aſiam conveniſſe, arctaque inita Societate ſuaviſſime ibidem aliquid temporis convixiſſe traditur. In quibus deſcribendis multa recenſentur valde convenientia cum Hiſtoria Theoderici Veronenſis vulgo Vilkina Sagan. C. 28.

Wolſunga Sagan edur Saga af Sigurde Fafnisbana: ſeu Hiſtoria Volſumgorum, vel Sigurdi Fafnisbanii, incipiens à rege Hunalandiæ Sigone, cujus filius atque ſucceſſor erat Volſungus, qui poſt plurimos à ſe relictos filios atque poſteros, inter quos etiam Sigurdus Fofnisbana erat, tandem a genero ſuo Siggeiro Gothorum rege occiſus eſt. Enumerantur autem celebriora Sigurdi geſta per Hunalandiam atque Italiam, quomodo ſc. occiſo Fafnone, Brynhildam Budlæ Gothorum regis filiam, deinceps ea repudiata, Gudrunam Guikonis principis Hiſpaniarum filiam matrimonio duxerat. C. 52.

Sagan af Ragnar Lodbrok: ſeu Hiſtoria Rangneri Lodbrokii regis quondam Daniæ, atque Sigurdi Rings filii: ejuſque duorum cum Thora primum, deinde Aſlauga Sigurdi Fofnisbanum filia conjugiorum, ſuſceptorumque indè filiorum, Biornonis ſcilicet cognom. Jarnſidas regis poſtmodum Sueciæ, & Ivari Benloſas ac Sigurdi *Ormioyes*. Quâ continentur plerumque illorum expeditiones atque bella, in Suecia cum rege Oſtenio, Italiâ, Angliâ cum rege Ella, à quo poſteà ſerpentibus expoſitus erat Rangnerus, quod tandem ſtrenuè ultus eſt filius ejus Ivarus Angliæ totius poſtmodum rex atque Imperator.

Sagan af Magus Jarl, ſeu Hiſtoria commemorans res geſtas Jarli cujuſdam ad Strausburgum in Saxlandia nomine Magi, à Narfe filio Odini ſuum genus ducentis, artiſque necromanticæ magicæque magiſtri quondam primarii, cujus etiam experimenta artis Cæſari Carolo Magno conſpicienda exhibuit quam plurima. Continet alioquin non pauca alia, tam notitiam rerum Germanicarum, Gallicarum atque Græcarum, quam propagationem religionis Chriſtianæ per Saxlandiam concernentia. C. 49.

Sagan af Eigli Einhenta og Aſmunde Berſerkia bane, ſeu Hiſtoria continens res geſtas duorum fortiſſimorum pugilum ſimulque commilitonum Aſmundi atque Egilli: quorum hic Ringeri Smalandiæ regis filius erat. Enarrantur. *viz.* amborum facta, quomodo ſc. occiſis quamplurimis per Sueciam, Gardariciam atque Jotunheimios Vikingis atque gigantibus, tandem generi Regis Hertyggeri in Gardaricia facti ſunt.

Sagan af Illuga Grydar-foſtra: ſeu Hiſtoria de Illuga reguli Scanorum Sigurdi olim ſocio, qui Grydam vel Signim regis Alonis in Alfhemia filiam, magicis artibus novercæ ſuæ in fœminam giganteam, transformatam priſtinæ formæ reſtituit; ideoque Grydarfoſtra, *i.e.* nutritius Grydæ cognominatus. C. 6.

Sagan af Hiedine oc Hogna, ſeu Hiſtoria Hedini Hiorandi Serklandiæ regis filii, & Hugonis Daniæ regis Halfdani filii Continens in initio nonnulla de Odino atque Aſiaticis, ut & de Gallorum Serklandorum Norvagorumque aliquot eo tempore claris decantatiſque pugilibus atque Vikingis.

Sagann af Olaf Tryggvaſon, ſeu Hiſtoria Regis Olavi Tryggvaſonii Major, à Birgero Abbate olim conſcripta. Quæ inter præcipuas & ampliſſimas veterum hiſtorias, res præcipue commemorat Norvagicas, Suecicas, Finlandicas, Gardarikikas, Curlandicas, Danicas, Anglicas, Francicas atque Græcas, *&c.* Agit quoque de prima Iſlandiæ, Gronlandiæ atque Vinlandiæ inhabitatione; ut & de propagatione Chriſtianiſmi per Daniam, Norvegiam, Sueciam atque Moſcoviam; cum plurimis rebus aliis claris atque memorabilibus, abſolvitur duabus partibus, & 107. Capp.

Sagan af Kong Sverre: ſeu Hiſtoria exhibens vitam atque res geſtas Suerronis regis Norvagiæ, Sigurdi Jorſalafars ex Gunhilda ut perhibetur filii Qui primum ordini Sacerdotali ab Epiſcopo Roano in *Ferroo* initiatus, deindè dignitati regiæ Norvagicæ fuit admotus, quam deinde innumeris motibus inteſtiniſque bellis involutam, moventibus ei bellum deceſſore ejus Magno Erlingſonio ejuſque ſectatoribus Kuflungis & Baglis aliiſque plurimis, ægerrime ad mortem ſuam geſſerat. C. 178.

Sagan af Hakon hin gamla, ſeu Hiſtoria Regis Haquini Vetuſti Suerronis filii patris olim regis Magni cognom. *Lagbaker.* Continens varias res geſtas tam in bellis quam pacificationibus inter trina hæc Scandinaviæ regna nationeſque alias ipſi proximè adjacentes C. 270.

Ryggiar-Stycke : ſeu pars quædam Hiſtoriarum Regum Scandianorum, incipiens â Magno Bono Olavi Sancti filio, uſque ad Haraldum Gyllium. Continens præcipue res Norvagicas, Suecicas, Danicas, Anglicas & Iſlandicas, ut & nonnullas ad Gronlandiam, Irlandiam, inſulas Orchades, Gardariciam & Græciam attinentes. C. 336.

Knittlinga Saga: ſeu Hiſtoria Knittlingorum vel Knuttonum. Continens res geſtas Regum quorundam Daniæ atque Norvegiæ à Suenone Æſtridſonio uſque ad obitum Valdemari Canuti Ducis filii. præmittendo tamen nonnulla de Regibus illis, qui à tempore regis Haraldi Gormſonii, Suenonem proximè anteceſſerant. Qua occaſione etiam nonnulla proferuntur de variorum olim Ducum principumque bellis pactis atque commerciis, tam in Dania, Suecia atque Anglia, quam aliis Europæ regnis inſtitutis. C. 112.

Harald Rings banes Saga, ſeu Hiſtoria Regis Daniæ Haraldi, continens primum ejus cum patre Ringone bellum, in quo manu propria hunc ipſum occiderat, ac idcirco Rings bana vocatus eſt; Deinde frequentata illius cum amicis patris ſui certamina ſingularia, ac præcipuè cum Sviphaldo, Grimaldo, aliiſque plurimis. C. 20.

Sagan af Halfdane Branufoſtra, ſive Hiſtoriâ continens regis cujuſdam Daniæ Halfdani, tam intra quam extra patriam geſta glorioſiſſimè. Quo ſcilicet caſu primum avito ſolio excluſus, deindè longiſſimis itenerum erroribus per Biarmalandiam, Angliam atque Hiberniam jactatus, tandem ſubjugatam patriam liberaverit atque reſtituerit. C. 22.

Sagan af Sliſa Roe, ſiue Hiſtoria Roani cognom. Probi, tempore regis Suenonis in Dania florentis. Qui in Angliam quandoque negotiandi cauſa profectus, ibidem trium quorundam fratrum nefando aſtu primò deceptus, denique coram judice tanquam furti reus accuſatus eſt. Abſolutus legitimè cognita demum illius innocentia, illorum verò fraudes ſimul detectæ ſunt Cap 6.

Sagan af Biodvare Biarke, ſeu Hiſtoria Biodvari filii olim Biornonis Scottlandiæ Jarli, ac pugilis Rolfi Krakonis fortiſſimi: qui poſt plurima exantlata cum Rolfone in prœliis contra reges Sueciæ, Hunalandiæ, Ruſſiæ, Norvagiæ, aliiſque pericula, Dux ſimul ac gener ejus factus eſt

Hiſtoria Rythmica Regum Danorum à rege Dan uſque ad annum 1295. circa tempora Ducis Valdmari & Epiſcopi Jacobi Danicè conſcripta.

Hiſtoria Danica, continens præcipuè illorum res bellicas in Holſatiâ, Livoria, Suecia atque Germania per decennium geſtas, à morte ſcilicet Chriſtiani III, quæ incidit in annum 1559. uſque ad annum 1571. ſivè pacem Stetinenſem.

Grettla edur Saga af gretter Sterka Aſmundar Syne. Seu Hiſtoria continens res Gretteri Aſmundſonii per Iſlandiam patriam ſuam Norvegiam, Sueciam atque Daniam, *&c.* Geſtas, illorum temporum æqualis quibus in Norvegia Olaus Sanctus, in Suecia Rex Aſmundus imperitarunt. Hiſtoria in tres partes diſtribuitur, quarum 1. agit de Onundi Træfots bello cum Haraldo Pulchricomo, 2. De Grettero ipſo, 3. De Thorſtenio Dromundo Gretteri fratre, tandemque ejus cum Græciæ regina Spe conjugio Undè etiam hæc ultima pars ſub titulo Speſar þattur inſcribi ſolet.

Sagan af Orme Storolfſon: ſeu Hiſtoria Ormonis Storolfi filii, hominis Iſlandi, ob ſummum corporis virumque robur ſui ævi inter Septentrionales quondam celebratiſſimi. Qui præter cætera heroica facinora, Bruſonem famoſiſſimum olim Sandejæ inſulæ gigantem interfecit. C. 24.

Sagan af Thorſtein Baar-magn: ſive Hiſtoria Thorſtenii Bæarmagns, Olai Tryggvaſonii primum aulici: deinde regis Godmundi in Glæſiſvaldia Socii; cui in occidendo rege Gejrydero, atque ſubjugando regno ejus Jotunheimio, cui tum ſuberat Glæſiſvaldia, fidam operam præſtitit C. 14.

Sagan af Fridthiof Frakna, ſeu Hiſtoria de quodam Fridthiofo, qui tempore Belonis reguli quondam Sogniani in Norvegia floruit: Cujus filios Hognum atque Halfdanum, quod variis ſe injuriis laceſſerant, è ſolio poſtea detruſit, ſimulque regno & vitâ eos privavit. Cap. 15.

Floamanna Saga edur Thorgils Orrabeins ſtiupas Saga: ſive Hiſtoria Floamannorum, agens de Norvago quodam, regis Haraldi Gullskiagg temporum æquali, nomine Þorgill Orrabein, Þorgrimeri Flotdalenſis olim privigno: ejuſque in Irlandia, Norvagia aliiſque locis rebus geſtis ac certaminibus ſingularibus, præcipuè quomodo interfecto Jarnhuſio, ſororem Olavi Jarli Hladejenſium Gudrunam matrimonio ſibi junxit. C. 75.

Sagan af Sorla hin Sterka: ſeu Hiſtoria continens res geſtas Sorlonidis cognom Robuſti regis Erlingi in Uplandia filii. Qui captis in Blalandia Borkero atque Bolverkero Vikingis, & ad Ejiraſundam devicto rege Suiþiodi hid koldu [*Suioniæ frigidæ*] Daniæque Halfdano Branufoſtra, una cum omnibus ſuis filiis atq; Sociis, tandem in Norvegiæ regem evaſit. Cap 20.

Sagan af Grime Lodin-Kinna, ſeu Hiſtoria Grimeri Barbati, deſcribens ejuſdem iter in Gandvikum, ubi ſponſam olim ſuam Lopthænam, magicis Novercæ ſuæ artibus illuc inter giganteis traductam, liberavit, domumque ſecum reduxit. C. 6.

Sagan af Erik Widforla: ſeu Hiſtoria Erici Peregrinatoris, Regis Thronderi in Throndhemia filii qui cum Socio ſuo Erico Danorum principe vaſtum quandoque ſuſceperat iter ad vallum Odini, vulgo *Odens Aker,* juxta flumen Piſonem in India, ut vult hic noſter, olim ſitum. C. 9.

Sagan af Kroke Ref: ſeu Hiſtoria Refonis Stenonis filii natione Iſlandi, qui tempore regis Haraldi Hardradii vixit. De cujus plurimis per Daniam, Norvegiam atque Gronlandiam geſtis multa heic mira pariterque jucunda proferuntur. C. 23.

Sagan af Wiglunde Wana: ſive Hiſtoria Viglunderi Pulcri, viri Iſlandi. In qua exponitur ſummus atque incredibilis amoris illius ardor, quo erga amaſiam ſuam Kettilridam flagravit, cujuſque cauſa innumera ferè perpeſſus eſt pericula, donec voti ſui in ea impetranda compos fieret. Cap. 26.

Sagan af Rodulf hin Spaka, ſive Hiſtoria Rodulphi Sapientis, viri Suionici, temporum Olavi Sancti in Norvegia æqualis. Cujus, ut & filiorum ejus Dageri atque Sigurdi, inſignis doctrina ingeniorumque præſtantia, heic accuratiſſimè deſcribitur. C. 6.

Sagan af An Boge-Sveiger, ſive Hiſtoria de Anone Norvago quodam Boge Sveiger dicto, qui temporibus reguli Ingialdi in Naumdalia compar, cum Ingialdo perpetuas uſque ad obitum ſuum nec unquam terminandas

nandas exercuerat lites atque disceptationes. Cap. 22.

Sagan af Rafn oc Gunlaug Orms-tunga: seu Historia exhibens duorum Islandorum juvenum atque Scaldorum Rafneri sc. atque Gunlogi cognom. Serpentinæ linguæ litigia atque contentiones, causâ virginis Helgæ, quam ambo deperibant, exortas. Quâ simul exponuntur nonnullæ aliæ res eodem tempore in Anglia, Irlandia, Scotia, Gothia atque Suecia. regionibus à Gunlogo probè perlustratis, gestæ Cap. 26.

Sogu Thattur af Stuf Kattar Syne: Seu Historia de quodam islando nomine Stuf, þorderi Kattas filio, ejusque cum rege Norvagiæ Haraldo mira atque lepida quondam confabulatione ac colloquio agens. C. 3.

Sagan af Gisla Syrs Son: Seu Historia Norvagi cujusdam nomine Gisla Syronis filii, qui temporum regis Haquini Adalsteinii suppar fuit. Quâ exhibentur variæ ipsius peregrinationes exoticæ itemque certamina cum adversariis, præsertim Ejolfo Vorrone à quo occisus est. Alia insuper insperta sunt historica hominum quorundam peculiaria Norvegiam atque Islandiam incolentium. Cap 71.

Sagan af Hasna Thorir: Seu Historia continens res gestas Thoreri, dicti Hænsna þorir viri Islandici: ut & clarorum virorum sub idem tempus in Borgarfirdi habitantium. Cap. 33.

Sagan af Hordi og Holmverjum: Seu Historia res gestas describens Hordii Grimkelli filii Islandi, virorum itidem nonnullorum qui antiquitus Holmverjar dicebantur, erantque Socii Hordii fidissimi, æquales temporum Haraldi Pulchricomi Norvegiæ regnum tenentis. Cap 64.

Sagan af Hrafnkell Goda, seu Historia Hrafnekeli Probi, Islandi, tempore regis Haraldi *Harfagras* in territorio Fliotsdal habitantis, aliorumque inter Islandos virorum fortium atque clarissimorum. Cap. 29.

Sagan af Gudmundar hins Godo Hola Biscups: Seu Historia Godmundi cognomento Boni Episcopi Holensis in Islandia; describens ipsius Sanctam duram asperamque vitam monachalem, res adversas atque beatum obitum. Quibus recensendis etiam quamplurima exponuntur initio, ad illustrationem originis atque progressûs rerum Ecclesiasticarum Islandiæ, præcipue Episcopatûs Holensis. Hæc meritò vocari Major potest respectu ad illam minorem, quæ Episcopi hujus multò contractius tradit vitam reique gestas. Cap. 258.

Sogu Gudmundar hins Goda Hola Biscups Ara Sonar: Seu Historia Godmundi Aræ Filii, Holensis Episcopi Minor, sic dicta respectu illius Majoris, quâ itidem ac in hac, præter res hujus Episcopi gestas. dilucidè exponitur universus tum temporis Ecclesiæ status atque propagatio per Islandiam Cap. 91.

Sagan af Jone Biscups helga Augmunds Syne: Seu Historia de Johanne Sancto, Episcopo primo sedis Holensis in Islandia, ejusque variis ac plurimis Sanctis miraculis agens. Cui ad calcem adjectus est index omnium Episcoporum atque Abbatum Norvegiæ, Gronlandiæ atque Islandiæ, item nonnullorum martyrum *&c.* Alia insuper ad notitiam statûs Ecclesiastici Islandiæ proximè pertinentia. C. 49.

Sogu hins heilaga Thorlak: Sive Historia S. Thorlaci, qui proximè succession Klæng in Episcopatu Scalholtensi Islandiæ. Qua etiam paucis repræsentatur status atque conditio Ecclesiæ, præcipuè Scalholtensis, Islandicæ. Cap. 86.

Sagan af Pall Hola Biscup: Seu Historia Pauli Episcopi quondam Holensis, & successoris Thorlavi, ejus vitæ, doctrinæ, atque mortis. Continens quamplurima ad statum priscum Ecclesiæ Islandicæ pertinentia. Cap 40.

Thorness'nga Saga. Seu Historia Thornesingorum: Agens de prima Islandiæ inhabitatione, ut & de viris nonnullis in ea præstantibus, utpote Snorrone *hin Goda*, Biornone *Hytdala kappe*, aliisque; Nec non de rebus quibusdam Vinlandicis, Norvagicis, Anglicis atque Suedicis, *&c.* Cap. 56.

Sagan af Thorde Hredo og Vidfiardar Skeggia: Sive Historia præclarorum virorum Thordonis atque Skeggonis; quorum ille in Norvegia tempore regis Sigurdi Slefu, hic in Islandia atque districtu Vidfiardensi prognatus erat, indeque Vidfiardar Skeggia cognominatus, de arcta quæ alterutris intererat amicitiâ, certaminibus denique cum viris fortibus ac strenuis, quorum mentio passim injicitur. Cap. 40.

Isferdinga Sagan edur af Hawarde Hallta: Sive Historia virorum aliquot in districtu Isfirdingensi Islandiæ habitantium, ac præcipue Havardi *Haltas*, id est, Claudi; quibus modis filioli sui Olavi à þorbiorno in Laugabole olim occisi cædem ultus fuerat Factâ passim mentione aliorum præcellentium virorum. utpote Lioteri, þorkelli, þoralfii, Atlæ, Sten þoreri, *&c* eorundemque inter sese certaminum atque contentionum. Cap. 34.

Sagan af Finnboga Rama: Seu Historia agens de quodam Norvago, qui primum Urdarkattur, deindè Finboga cognom. Rama dictus est, Asbirni olim in pago Biire inque districtu Flatejadensi filio Qui legationem pro Hacone Norvagorum Jarlo ad Johannem regem Græciæ suscipiens, varia ac egregia ibidem alibique passim, sed præcipue in Islandia ubi deindè domicilium suum fixit, perpetrav t facinora C. 46.

Liosvetninga Saga, eda Reikdala: Seu Historia Liosvetingensis, agens de nonnullis Islandis, utpote þorgero hin goda, ejusque posteris in Liosavatne habitantibus; item Gudmundo hin Rika, þorere Helga, þorkello Geitisonio aliisque plurimis: quorum mentio passim in Sturlæsonio, Hist. Olavi Tryggvasonii, alibique occurrit Cap 55.

Helgas og Grim Droplaugers Saga: Seu Historia agens de duobus Islandis Helgone atque Grimero þorvalderi filiis, ex Ili Drauplagera natis, à qua etiam cognominati sunt. Eorum denique plurimis clarissimisque cum aliis viris fortibus ac strenuis, utpote Helgone Aebiornsonio, þorgrimo Tordysilsio caterisque, certaminibus. Cap 22.

Brandkrossa Thattur: Quæ itidem agit de Drauplageri filiis Grimero atque Helgone illorumque origine. Nomen autem eis inditum est ob bovem quendam Brandkrossa dictum, quem fratres illi subdole necuerant. Res singillatim pertractat Islandicas. C. 6.

Sagan af Eyrik Rauda: Seu Historia Erici Rubri þorvalderi filii, qui in Islandia tempore regis Olavi Trygvasonii floruit. Agit etiam de navigatione Norvagorum in Gronlandiam, Skrællingialandiam & Vinlandiam, *h. e* Indiam Occidentalem, *&c.* C. 22.

Thatter af Thorstein Thorarins son: Historia seu res gestæ Thorstenii þorarini filii, in Sunadal Islandorum habitantis. Quæ multum convenit cum Historia Liosvetingensi. Cap 9.

Brodd Helgas Saga, Seu Historia Helgonis cujusdam Islandi, aliorumque virorum privatorum in Islandia tum temporis florentium.

Sogu Tattur af Thorstein Austfyrdska, Seu Historiola de viro quodam Islando nomine þorstein, tempore regis Magni hin Godas. Cap. 4.

Sogu Thattur af Sneglu Halla: Sive Historia exponens res gestas Scaldi cujusdam Islandi tempore regis Haraldi Sigurdi filii. Cap 12.

Eigla edur Saga af Eigil Skalla Grims Son, Siue Historia de Egillo Islando Grimeri Calvi filio, ob artem Scaldicam sui temporis clarissimo, agens.

Banda-manna Sagan, edur Sagan af Ofeige Skidason og Odde Ofeigson: Seu Historia Bandomannorum, Continens res gestas patris Ofeigeri Skidasonii & filii Oddenii. Quorum hic mercaturam exercens per Norvegiam, Daniam, regionesque alias, tandem in Islandia substitit, ubi ad pagum Mel diutinè deinceps habitavit. Cap. 12.

Watns-dala: Seu Tractatus describens primam inhabitationem tractus Vatnedalensis Islandiæ australis; ut & res gestas insignis cujusdam Islandi qui eodem tempore vixit, nomine Ingemundus hin Goda ejusque quatuor filiorum, Thorstenii, Jokuli, Hugonis atque Thoreri strenui, prudentia necem patris sui ulciscentium. C. 55.

Sogu Thattur af Audunne nockrur: Seu Historiola agens de Islando quodam nomine Audum, ejusque in Norvegiam atque Daniam peregrinationibus, rebusque

buſque geſtis in bello inter regem Norvagiæ Haraldum & Daniæ Suenonem, *&c.*

Kormaks Saga: Seu Hiſtoria agens de Iſlando quodam nomine Kormak, qui tempor. m regis Haraldi Grafeldii ſuppar fuit: ejus itidem recenſentur cum cæteris pugilibus crebri conflictus atque velitationes. Inſperguntur paſſim plurima de veterum legibus atque inſtitutis diſciplinæ bellicæ, ac præcipuè certaminum ſingularium. Cap. 32.

Sagan af Wiga Glume: Seu Hiſtoria de quodam Norvago Ejiarfirdenſis pagi incola nomine Glume; plurimiſque aliis viris atque pugilibus, qui vel affinitate vel rebusprælarè geſtis huic proximè acceſſerant. Cap. 58.

Sagan af Thorgeire Havar-Syne og Thormode Kolbrunnar: Seu res geſtæ duorum Norvagorum atque Sociorum, Thorgeiri ſc.& Thormoderi, tempore regis Olavi Sancti cujus erant miniſtri aulici. Quorum ille poſt plurimas perpetratas clariſſimorum virorum cædes, in Iſlandiam fugit, ubi aliquanto poſt operâ gigantum Thorgrimeri atque Thoranni Otsas occiſus eſt; hic verò in Gronlandiam profectus, & ibi & aliis in locis, propter certamina ſua ſingularia atque vaticinandi facultatem inclaruit. Cap. 60.

Sagan af Katle Hang, Seu Hiſtoria vel res geſtæ patris ac filii, Ketilli ſc. ac Grimonis Hirſutigenæ, quorum ille olim inſulæ Rafniſtu in Norvegia præfuit, plurimiſque egregiis facinoribus per Norvegiam atque Biarmelandiam inclaruit, præcipue poſtquam Satonem Fradmarum, alioſque Vikingos occidiſſet; hic verò poſt liberatam uxorem ſuam Lopthænam à gigantibus Ganvicenſibus, in Norvagia plerumque vitam ſuam tranſegit. C. 9.

Sagan af Orvar Odder: Seu Hiſtoria Orvari Odds, filii Grimeri Lodinkinnas. Tradens ejus atque Sociorum res geſtas atque expeditiones navales in Finmarkiam, Biarmalandiam, Sueciam, regnante ibi Ludovico, Irlandiam atque Angliam, in qua Skolloni contra regem Jatmundum auxilia tulerunt; nec non mentionem faciens aliorum aliquot conflictuum atque certaminum cum Vikingis atque gigantibus aliis, utpote cum Angantyro ejuſque II. fratribus in inſula Samſoo cum Augmundo, cum Hialmaro atque Theodoro Stafnglamaro aliiſque plurimis, fortitudine ſua atque crudelitate terribilibus. Cap. 37.

Granlands Annale: Seu Gronlandiæ Annales incerti auctoris. Continent breviter ea, quæ à prima ejus occupatione per Norvagos An. 986. ad Annum uſque 1477. geſta ſunt: Ac primo quidem agunt de navigatione Erici Rubri in Gronlandiam, ejuſque familia atque poſteris; ſequuntur Annales Flatejenſium, Vinlandiæ (nunc Americæ) atque Skrællingorum, aliarumque inſularum propè adjacentium, *&c.* quibus ad calcem adjecta ſunt nonnulla collectanea è veterum Hiſtoriis, Regum atque Epiſcoporum diplomatibus, quæ unicè ſpectant ad cognitionem hujus populi, ſtatus Eccleſiaſtici atque Politici.

Sagan af Herman oc Jarlman: Hiſtoria Hermanni & Jarlmanni, duorum in Frachlandia Principum, atque Sociorum perquam fidelium. Quæ etiam continet nonnullas alias res tum temporis per Serklandiam hid Miklu dictam, apud regem Rudentium, & regnum Miklagardiæ apud virginem Rikat geſtas. Cap. 24.

Sagan af Sigurde Thogla, Hiſtoria Sigurdi Taciturni regis Ludovici in Saxlandia filii. Quæ præter prædicti principis res geſtas, etiam perplurima adfert ad Synchroniſmum Imperiorum Frachlandiæ, Hornſetulandiæ, Lombardiæ atque Tartariæ conducentia. C. 57.

Sagan af Ulf Uggaſon: Hiſtoria Ulfonis Uggaſonis filii, principis quondam Normandici Qui una cum ſodali ſuo Ario regis Modronis in Perſia filio, Skroggonem Serklandiæ principem una cum 15 fratribus ſororibuſque interfecit. Cap. 15.

Sagan af Geirarde Jarl: Hiſtoria exhibens res geſtas Geirardi Jarli, æqualis temporum Caroli Magni, cujus filiam Ellinburgam in matrimonium habuit; Itemque filii ejus Wilhialmi, Fracklandiæ tum temporis regis, quo in Miklagardia Kyrilacius, in Dania Kanutus Sanctus imperitarunt. Etiam hæc Hiſtoria admodum convenit cum illa Mauſi atque Laici. C. 11.

Sagan af Nicolaſe Leikara: Hiſtoria Nicolai Leikaras, à ſapientia ſua ita dicti, regis olim Faſti in Hungaria filii, ejuſque cum Saxorum regis filia conjugii. Inſperſa paſſim nonnulla de rebus Hungaricis Saxlandiciſque Cap 17.

Sagan af Huga Skapler: Hiſtoria Hugonis Skapleri, à Conrado Heimdorfero olim conſcripta Qua continentur illuſtriſſima incluti hujus Galliarum regis per totum regnum, terraſque alias, utpotè Brabantiam, Hollandiam, Angliam, *&c.* Geſta, victoriarum itidem memorabiles caſus Cap 83

Sagan af Karla Magnuſe og Koppum hans: Hiſtoria Caroli Magni ejuſque pugilum atque ducum. Tradens Glorioſiſſimi Herois præcipuas res geſtas à primo illius ortu uſque ad ejus obitum, juxta partes ſeu membra, quorum 1. Agit de ejus natalitiis, coronatione, &c. præcipuè de Carveti Babyloniorum regis cum Oddgeiro Dano pugna ſingulari. 2. De Rege Africanorum Aglando ejuſque filio Jamundo, eorundemque cum Carolo in Hiſpania bellis. 3. *Bruar-Thattur,* de Rollantio duce Caroli, ejuſdem cum rege Hiſpanorum Villalino certaminibus ſingularibus, hujuſque captivitate. 4. De Otuelis ducis Ethricci ad fidem Chriſtianam converſione, initoque deinde conjugio cum Caroli Magni filia. 5. Hugo. s þattur edur Geipler, de Hugone rege Conſtantinopolitano, ejuſque ac cæterorum pugilum factis memorabilibus. 6. Ferakuts þattur de regis Hiſpaniæ Ferakuti bellis cum Carolo Magno, ac tandem omnium ſubditorum totius regni ejus una ſecum converſione ad religionem Chriſtianam. 7. Runſivalds þattur, de rebus Caroli geſtis in Runſivallia; denique morte Caroli Magni.

Sagan af Tertram oc Plato: Hiſtoria Tertrami atque Platonis, filiorum regis Arturi in Frachlandia: quorum hic Cæſari Agrippæ in Aſſyria, ille patri Arturo in Fracklandia ſucceſſit. Continet res Indicas, Græcas, Aſſyriacas atque Fracklandicas, *&c.* Cap 52.

Sagan af Conrad Ridgards Son: Hiſtoria de Conrado Rigardi Cæſaris in Saxlandia filio, atque illius ſodali Rodberto Rogeiri Jarli ibidem filio; eorundemque longinquo per Micklagardum, ubi deinde rex factus eſt Conradus, Serklandiam atque Babylonem itineie Cap 22.

Sagan af Partalopa: Hiſtoria continens res geſtas Partalopæ, principis quondam Fracklandiæ atque regis Ludovici filii: deſcriptionem urbis Pariſienſis in Fracklandia à Brettanorum rege olim obſeſſæ; denique nuptialis feſtivitatis Partalopæ cum Mormoria Emanuelis Græcorum vel Miklagardiæ regis filia. Cap. 11.

Sagan af Victor og Blaevs: Hiſtoria Victoris regis Wilhialmi in Fracklandia filii, atque ſodalis ejus Blaevi. Commemorans plerumque res Chaldaicas, Indicas, Fracklandicas ac Serklandicas, ut & conjugia horum principum, nempe Blaevi cum Roſida Serklandorum regis filia, & Victoris, qui poſteà rex Serklandiæ fact s eſt, cum Fylgida Blaevi ſorore. C. 33.

Sagan af Elis: Hiſtoria de Elis Ducis Julii in Heliga Egidii regnantis filio. Mentionem quoque faciens urbis Balleursborg, cujus rex olim vocabatur Jubin, qui Roſemundum Maſeaberti regis in Sabreborg filiam, devicto primum Jubino, deindè patre Maſeaberto, in matrimonium duxerat, factus rex Fracklandiæ. Cap. 47.

Sagan af Mirmant og Seſſelia i Sikiles: Hiſtoria Mirmantii, Hermanni Jarli in Saxlandia filii. Qui in Fracklandia apud regem Ludovicum educatus, ducta Seſſelia regis Wilhialmi in Sikilis filia, tandem rex Sikilenſis factus eſt Cap. 32.

Sagan af Gibbon: Hiſtoria de Gibbon, Wilhialmi Fracklandiæ regis filio, qui junctim cum filio ſuo Eskiuparto Fracklandiæ imperitavit. Continet præterea nonnullas res Græcas atque Aſiaticas, præcipuè quas Saxlandiæ rex Plato, Aſperus Jarlus, regina Indiæ Florentina geſſerunt. Cap. 36.

Trojomanna

Trojomanna Sagan: Seu Hiſtoria Trojanorum. Continens deſcriptionem obſidionis Trojæ, omniumque iſtorum Heroum facta illuſtria, qui eo in bello inclaruere, omnium Hiſtoricorum annalibus decantati juſto hiſtoriæ ordine. Primum de Jaſone atque Hercule, eorumque profectione in Colchos memoratur. Proximè de Hellenæ raptu, atque exorto inde decennali bello urbiſque excidio. Denique de heroibus Græcis atque Aſiaticis qui eo bello inclaruerunt. Cap. 56.

Thattur af Wilhialme Baſtarde. Hiſtoria exponens res geſtas Vilhialmi Conqueſtoris regis Rodberti in Anglia filii ex Gunhilda ſorore Adalradæ: ut & aliorum aliquot regum principumque Angliæ, utpote Jatvardi Sancti, Haraldi Gudinaſonu, Gudini Jarli & Sigurdi Jarli Gloceſtrienſis. *&c* Cap. 10.

Sagan af Alefleck: Hiſtoria de rege Angliæ Alefleckio Ridgarei filio ejuſque in Indiam ac Tartariam peregrinationibus, tandemque cum regina Hludgerda conjugio, ſuſceptiſque ex connubio filiis Vilhialmo & Olafo. Cap. 16.

Sagan af Artus Fraga: Hiſtoria de tribus fratribus, Carolo, Vilhialmo atque Arturo cognom. Fræga, Regis Angliæ filiis, qui ad inquirendum Phœnicem, ut eâ curaretur morbus immedicabilis patris illorum, in ultimas uſque Indiæ oras miſſi ſunt *defect.*

Sagan af Gabon oc Vigoles: Hiſtoria continens res geſtas Gabonis & Vigolii patris & filii, duorum clariſſimorum in Anglia pugilum, tempore regis Arturi florentium. C. 42.

Sagan af Samſon Fagra: Hiſtoria Samſonis Pulcri, conſtans duabus partibus. Quarum priori exhibentur variæ res tempore regis Arturi in Anglia, Irlandia Brettlandiaque, ac præcipuè inter Samſonem prædicti Arturi regis filium atque Quintalianum cognomento *Quinnotiuf* ob raptum virginis Valentinæ, geſtæ. Poſteriori Traduntur nonnulla ad Septentrionalium regionum & præſertim Glæſiſvaldenſium atque Riſlandorum notitiam ſpectantia. Cap. 31.

Sagan af Wilhialme Siod: Hiſtoria Vilhialmi Siods Ridgardi Anglorum regis filii, qui primum Angliæ, deinde Babylonis atque Ninive rex factus eſt. Qua occaſione etiam aliarum rerum in Saxlandia, Babylone, Græcia, Africa, ac præcipuè in regione Eiricæa Gigantum quondam imperio, alibique geſtarum mentio paſſim injicitur. Cap 76.

Sagan af Ivent Eingland Kappe: Hiſtoria de Iventō regis Arturi in Anglia pugiſe inter Magnates cariſſimo. Continens ejus cum gigantibus atque Blamannis plurima atque periculoſa certamina. Cap. 12.

Sagan af Erik Einglands Kappe: Hiſtoria tradens res geſtas Erici reguli Hiaci filii, atque regis Arturi in Anglia pugilis quondam dexterrimi; Itemque ejus cum Ovida matrimonii conſortium dulciſſimum. C. 13.

Sagan af Herra Biewus, Hiſtoria domini Bievi, Ginonis Jarli in Anglia filii, ejuſque cum Joſvena regis Ermenriki in Egypto filia conjugio. In qua exhibentur plerumque res aliæ in Anglia atque Ægypto, aliiſque locis Africæ atque Aſiæ, geſtæ. Cap. 16.

Brettomanna Saga: Hiſtoria Gentis Anglicanæ vel Brettanorum, incipiens à prima ejus origine, ſcilicet quo tempore Heneas Trojanus illuc navigaverat; & progrediendo uſque ad tempora Conſtantii Conſtantini Magni patris, enumerantur ſingula quæ ad illuſtrationem Hiſtoriæ atque Antiquitatum hujus gentis regumque pertinere poſſunt. Cap. 33.

Sagan af Lais, Hiſtoria Ludovici, quæ trium principum res geſtas in ſe continet, 1. De ipſo Lais, *i. e.* Ludovico, regis Henrici in Anglia filio, ejuſque in Daniam atque Norvegiam itineribus. 2. De Rolfero Skuggafifle, Ingialdi Jarli filio, qui ducta Sigride Ringeri regis Angliæ filia, Rex Angliæ deinde conſtitutus eſt. 3. De Wilhialmo Lais filio, ejuſque rebus geſtis in Anglia. Qui omnes temporum Caroli Magni atque Maus Jarli æquales erant. Ideoque ob rerum tractationem ſingulis communem, in quamplurimis convenit hæc Hiſtoria cum illa Mauſi Jarli. Cap 12.

Hiſtoria Rythmica regis Angliæ Arturi: quæ orditur à commemoratione amicitiæ atque fœderis inter Arturum atque Carlomannum Franciæ regem, facta continuatione in deſcribendis ejus rebus geſtis, uſque ad illius obitum. Danicè conſcripta.

Rodberts Thattur, Seu res geſtæ Roberti, Wilhialmi Baſtardi Angliæ regis filii, aliorumque Chriſtianorum in expeditione ad terram Sanctam fama nominis clariſſimorum.

Litill Thattur Kirkna Rans og aſokna i Einglande, a dogum Theirra tveggia Erchiviſcupe St. Anſhelmi og St. Thomaſas Cantævarienſis: Hiſtoriola Spoliationis templorum atque Monaſteriorum in Anglia olim peractæ juſſu atque voluntate regis Vilhialmi, Wilhialmi Baſtardi filii, *&c.* Adjecta eſt hiſtorica relatio de proſcriptione Sanctiſſimi patris Anſhelmi ex Anglia, cæterorumque aliquot Presbyterorum.

Excerpta Quædam ex Epiſtolis J. N. Salani Ad Librorum Septentrionalium Notitiam Spectantia.

Doctori Georgio Hickesio

S. Pl. D. JONAS N. SALANUS.

---------- Præſidem ipſum, Nobiliſſimum Secretarium *Peringskioldium* adire non licuit, cùm ruri otia æſtiva perageret, ſed tamen amicum quendam rogitare, immo literis meis ſollicitare non omiſi, ut indicem MSS. Archivi Regii ſelectiorum communicaret, & ſiquæ alia in rem veſtram futura eſſent. Quod etiam ipſe promptiſſime pollicitus eſt, ut haud dubitem quin pro eo quo flagret erga publicum ſtudio, Tibi, per literas, ſi non Catalogum MSS. ſaltem impreſſorum vel jamjam imprimendorum, An. 1690. in folio editum jam adauctum tranſmittat; quod ſi neglexerit ſtatim indica, & ego illud faciam. Cum Bibliothecarii Upſalenſis Vicario Domino Enbergio de ſuis MSS. indicandis egi, ſed ſeriò teſtabatur nihil fere ultra Teſtamento legatum iſtud Delagardianum, quod ad ſtudium Antiquitatum pertineat, in Bibliotheca iſta reperiri; ſi quidpiam autem forte reperiatur, certis indicibus adhuc non eſt deſcriptum. Quod quidem B. Elias Obrechtus Prof. & Bibliothecarius Upſal. in ſe ſuſceperat, ſed morte præventus, id exſequi non potuit, nec illos univerſales Catalogos tam librorum impreſſor. quam MSS. per Sueciam totam conficere, ſicut in animo habuit. Quod typis Rudbeckianis hiſce annis impreſſum fuit, mihi quidem ſchedulâ quadam exhibitum, ſed nolui adhuc ad Te ablegare, antequam MSS. ejus locupletaretur. Interea hacce epiſtola indicem Codicum Bibliothecæ *meæ fratrumque meorum* includam, non quod dignum per omnia exiſtimarem qui tam illuſtri Operi inſereretur, ſed qui in promiſſis fidem meam, meum vero ergo Te amorem

nes ſive memoriali, eſſe liturgicum; & Regis Stuarti Mortis Hiſtoriam, tranſlatam eſſe ex Anglicano in Belgicum & dein Germanicum per Einarum Gudmundi filium An. 1651. impreſſum verò alterum Amſtelodami à Joachimo Noſche *i.e.* Saſſysku Bibl. An. 1649. Cum nuper Doctiſſimus Clariſſimuſque Collega Ol. Rabenius, de codice quodam qui olim in Gymnaſio noſtro aſſervatus ſit, mihi longam dederit narrationem; illam Tecum, Amiciſſime Vir, communicare haud veritus ſum; quantumvis enim non niſi excerpta ejus conſervaverit ille doctiſſimus noſter amicus, nihilominus haud indignum judicavi mentionem ejus facere, præſertim cum codex ille de regione quadam, ſi non plane ficta, certe Norvagica vel Anglicana, Surfila & Nurfila, loquatur, ejuſque inſignibus locorum nominibus; quæ materiam veſtris aliiſque antiquariis dabit inveſtigandi in ejus libri auctorem regionemque. Huic adjicere placuit Homiliarum Monachalium librum, cum duabus excerptis hiſtoriis ad melius codicem dignoſcendum & noſtram linguam intelligendam, ut ante trecentos fere annos fuit. Quod Runicam iſtam attinet Hiſtoriam, ſi Nob. Peringskiold exemplar æri inciſum ablegarit, exinde optime emendare potes Halpapianam editionem & noſtram verſionem, ita tamen ut in reliquis meam ſerves ejuſque diſtinctionem in paragraphos & capita, ſi ita Tibi conſultum videatur. - - - - - -

GEORGIO HICKESIO,

JONAS N. SALANUS *S.Pl.D.*

- - - - - Haud equidem prætermiſi omnem movere lapidem de Catalogis Tibi communicandis, expectatio tamen diuturna promiſſorum ab amicis indicum fecit ut in diem epiſtolam mittere differrem, veritus ut vacua & inanis Te offenderet magis quam exhilararet. Tandem ulterioris moræ impatiens literas meas Rudbeckiano tantum indice & aliis levioribus monumentis inſtructas, non quidem cum tabellario publico, utpote juſto graviores, nec per Magnæ Britanniæ Regis Procuratorem Robinſonium, quippe qui eodem tempore in Scania abfuerat; ſed cum Conſulis veſtri, Holmiæ reſidentis, Domini Cutleri filia, Londinum proximo Autumno, petente tranſmiſi, quas multo temporis & itineris circuitu feſſas in ſinum tuum jam anhelaſſe auguror. Velim, Hickeſi, ſic ſemper exiſtimes, cum Deo ducente addicenteque Tibi prodeſſe datum ſit, me nullis ſuperſedere laboribus, ſtudiis, impenſiſque, quibus deſideria Tua honeſta promoveantur, opuſque Tuum exornetur, illuſtretur. Dignus enim es Tua eruditione & in literas Arctoas animi propenſione, ut etiam ultimi Septentrionalium noſtri impenſe Tibi faveant & vicinos ſuos Danos Germanoſque ſtudiis ſuis in Te colendo, ſi non ſuperent tamen adæquent. Nam Nob. Peringskiold, cum nuper Epiſtola Tua illum honoraveris, haudquaquam reliqua denegaturus eſt. Alias ſi moras ipſe necteret, editum illum editarum vel mox edendarum Antiquitatum noſtrarum indicem, An. ſc. 1690. tibi quam ociſſime per Ampl. Robinſonium procurabo, ut interea temporis præſtantiſſimam rerum noſtrarum partem accipias; reliqua dein adjicies facile. Cl. Brenneri Aſſeſſoris Collegii Antiq. Catalogos promiſſos hic forte inſertos adipiſceris. Si quid aliud in privatis Bibliothecis vel Illuſtriſſ. Olivencrantzii vel Nob. Sparwenfeldii ſit, quod vel ad communes vel ſingulares antiq. pertinet, videbo num per affinem Dominum Gabrielem Pontinum vel fratrem Dominum Johannem Salanum, id expiſcari queam. Literas etiam Aboam ad amicum veterem Cl. Torſten Rudeen, Profeſſorem Regium, mox dabo, perrequiſiturus an ibi quid MSS. aut in Antiquitatibus impreſſorum habeatur. Academia Dorpatenſis, nuper Pernaviam tranſlata, Londinenſiſque hoſtibus ſæpius vexata, haud multum ejuſmodi divitiarum jactare poſſunt, ut opinor, nec facile amicum in illis locis invenerim, quem de hiſce ſollicitare queam. Nec credo Grypſwaldiæ quidpiam reconditum vel in lucem productum quo Tuum ſplendidiſſimum Opus inſigniri poſſit; ſi quid ſit, id melius Thwaitius noſter per Cl. Palthenium explorabit. Upſalienſis verò Bibliotheca, præter illud Teſtamentum De la Gardianum tuæ Editioni priori inſertum, haud multum oſtendet; ſed ſi quid additum, hucuſque cognoſcere haud valui. - - - - - -

Doctori GEORGIO HICKESIO

S.P.D. JONAS N. SALANUS. *Aroſiæ, 22. Sept.* 1701.

- - - - - Profecto tot meis epiſtolis itinereque nuper Holmiam inſtituto nihil aliud Tibi, Celeberrime Doctor, acquirere valui quam Catalogum laborum Aſſeſſoris Eliæ Brenneri, alia occaſione propter Holmiam literatam à Germano quodam edendam conſcriptum, quem nunc multa cum ſalutatione hic incluſum tranſmittere meo ſuaſu non dubitavit, ut ſi totum illum tuo præclaro operi inſerere graveris, ſaltem præcipua excerperes auctoris: quantumvis is ſit, qui cum conjuge ſua literarum decore apud noſtros præſtantiſſimo, multum Antiquitatum & elegantiarum notitia celebretur. Eſt etiam alius Brennerus Patruelis, ingenio & linguarum multarum ſcientia celebris, amicus olim meus ſuaviſſimus, qui in Perſiam cum Legato noſtro ivit, ibique linguæ Perſicæ & Orientalium redditus adeo eſt gnarus, ut à Perſis ipſis eligeretur ad Legationem ſuam in Muſcoviam dirigendam, ubi jam captivum cum Perſicis Legatis detineri ob Muſcoviticos in Perſia retentos, fama eſt. Cæterum quam egregia multa in Hiſtoria & antiquitatibus animo volutarit ſcribenda, ex Epiſtola ejus ad Patruum miſſa patet, quæ novis illis Maris Balthici inſerta eſt. Multa certe MSS. ſibi comparavit, Arabica præcipue, quorum partem in Sueciam tranſmiſſam indicarem, ſi ad ſtudium Sept. Antiq. recte pertinerent. Spero Te, Amiciſſime Domine Doctor, quæ miſi mea fratrumque ſcripta necnon Celeb. Lundii in Upland. Leges Commentarium dudum accepiſſe. Nobil. Peringskioldum præcipua Collegii Antiquitatum ad Te ablegaſſe comperi. Nec Holmiæ propter Ferias æſtivas Perilluſtrem Dominum Oliwencrantium invenire datum erat; cæterum ex Beati Fratris P. S. indiculo quodam excerpſi quæ olim apud Nob. Sparvenfeld viderat MSS. nobiliora & ad Antiquitatum lucem facientia, eaque ut cæteris jungas, ſi vis, non ſuadeo ſed permitto. Reſtant alia ex Bibliothecis quibuſdam publicis privatiſque adhuc expectanda, quæ ſi tanti videntur momenti, perfecto Tuo operi additamenti loco adjungenda ſunt, ne propterea in Tuo libro perficiendo hæreas moraſque nectas. Nihil diligentiæ, operæ, laboriſque omiſi in hiſce conquirendis Catalogis, neſcio tamen quodnam ſeſe ſemper objecerit fatum quominus tam cito & omnes expedire potuerim; certe quicquid moræ, haud mihi juſte imputari, certus ſcio. - - - - - -

abunde ſignificaret. Quæ præcipua nuper in Antiquitatibus noſtris edita ſunt, apud Eminentiſſimum Epiſcopum D. More videre potes, cùm nuper ea per Legatum Veſtrum Robinſonium ipſi miſerim; ſcireque deſiderem an recte in manus ejus cum literis meis pervenerint. Quod ad libellum iſtum Runicum à me in Latinam tranſlatum attinet, ſcias oportet Nob. Peringskioldium illum æri incidi curaſſe, iiſdem plane literis & apicibus, eodem modo ac ordine atque in MSS habetur, illiuſque exemplar Tibi promiſiſſe; verum ſi ille dictis haud ſteterit, videbo ipſe, ut quamprimum vis, ad fratris mei Beati Petri Salani adcuratiſſimam exſcriptionem, Runica Halpapianâ meamque verſionem examinem, examinatamque & emendatam Tibi, Vir Præclariſſime, expediam. Nec deſiſtam Cl. Arnæ Magnæo ſtimulos admovere ut deſideria veſtra adimpleat, ſi vis etiam Stadæ Secretarium Regium Didericum Vonſtade Antiquarium inſignem meis literis excitem ad ea communicanda quæ ad Germanicas Antiquitates conferre poſſunt. Hæc ſunt, quæ promittere Deoque benedicente præſtare poſſum.----

Domino HICKESIO,

S. Pl. D. JONAS N. SALANUS. *Hafniæ* D. 28. *Jan.* 1699.

----Hafniam vero vix adpuli quum Cl. Wormium Paſtorem ad ædem S. Nicolai conſtitutum adirem, Tuo nomine Salutarem, oſtenſiſque libri Tui propoſitionibus admonerem, operam Tibi in perficiendis MSS. ſuorum catalogis commodaret ſuam; cujus quidem ſpem mihi non demſit omnem. verùm cum munere eccleſiaſtico aliiſque occupationibus diſtringatur prematurque valde, vereor ut ea adcuratione celeritateque, ut decet, hoc procurare poſſit quod deſideras. Quapropter mearum partium eſſe duxi, alium Tuo propoſito magis aptum inveſtigare. Inveni tandem ſingulari fortuna Virum Clariſſimum, Arnam Magnæum Iſlandum, qui Lipſiæ nuper edidit incerti auctoris Chronica Danorum, & longe plura in hiſce quam omnes reliqui præſtare valet. Is tuis egregiis conatibus à me declaratis quam maxime delectatus eſt, oſtendebatque ſe haud detrectaturum Catalogos iſtos inſignibus acceſſionibus locupletare, aliaque ſuggerere ad Antiquitates iſtas ſpectantia, modo de voluntate Tua certus eſſe queat, accipiatque exemplar prioris editionis quod in hiſce Bibliopoliis amplius haberi nequit. Quapropter, ſi percupis hic loci habere quem adjutorem fautoremque tuorum operum, vix deprehendes alium qui magis polleat antiquarum linguarum notitia, majorique MSS. copia, ingenio, doctoque otio abundet, & ſi ipſum Tuis literis compellare digneris, Tuis officiis promptiorem paratioremque. -----

Doctori GEORGIO HICKESIO Suo

S. Pl. impertit JONAS N. SALANUS.

------Nam quicquid expetis in Archivo Regio, puto, Te propediem habiturum benevolentia Nob. Peringskioldii, qui dudum MS. illud Runicum æri impreſſum, Hiſtoriamque Theodorici, aliaque Ampliſſimo Ablegato R. Britanniæ Robinſonio tradidit mittenda; cui ſi per literas Te illa excepiſſe ſignificaveris, habebis illum ad alia communicanda promtiorem. Magnum illud Antiquitatum noſtrarum columen Celeb. Olaus Rudbeckius Tibimetipſi aliiſque doctis Anglis multa ſalute dicta, indicem ſuorum MSS. & aliorum apud ſe typis commiſſorum, hic incluſum tranſmiſit. Præclariſſimus Conſultiſſimuſque ille Juris patrii in Academia Upſalenſi Profeſſor Carolus Lundius, nuper literis ſuis mihi expoſuit, quidquid Codicum apud ſe ſit, ex Notis & Prolegomenis ad Leges Uplandicas nuper Upſaliæ editis, ſatis colligi poſſe, ibique inſtituiſſe collationem Legum Græcarum, præſertim Atticarum cum Gothicis antiquiſſimis; quare etiam librum iſtum meis ſumptibus paratum ut quantocyus accipias curabo; nec abnuam, quin illum excellentiſſimo Epiſcopo Moro oſtendas, officioſiſſimeque meo nomine ſalutato nuncies, me iſtum tractatum aliaque à doctis noſtris nuper edita, miſſurum ſi expetat. Promiſit etiam ille doctiſſimus noſter, ſe mox Weſtrogothianis Legibus lacunas Stiernhelmianæ editionis ſupplere velle, & præterea fragmentum Vigeri Spa cum notis, & Agapeti ſecundi Pontificis confirmationem prærogativæ Regis Upſalenſis, & Compoſitionem inter Amundum Upſal. Conregem & Sueinottum Proregem Daciæ ſuis ſuorumque parentum nominibus, docto Mundo exhibiturum; necnon Origines Italicas ad modum doctiſſimi Ferrarii conſcriptas; quibus plurimas voces non ex Latinis rivis, ſed Gothicis fontibus eſſe arceſſendas docebit. A Clar. Aſſeſſore Collegii Antiquitatum Brennero ſuæ Bibliothecæ MSS. catalogos expectes, quod haud leve momentum tuis rebus adferet. Utinam aliquo pacto poſſes Tibi conciliare Illuſtriſſimum Oliwenrantzium necnon Nobiliſſimum Sparwenfeldium, viros cum doctrina & uſu multo inſtructiſſimos, tum omnigena MSS. copia abundantes. Horum poſterioris beneficio ſingulari, beatæ memoriæ frater meus Petrus Salan quædam mutuo accepit, ut Pelagii Regis de Gothico Sanguine deſcendentis hiſtoriam Hiſpanice ſcriptam, & multa Græca Nicephori, Blemidis, Palladii, & Nili Metropolitæ Rhodii, Geographiam veterem & Hiſtoriam ſpectantia: quo benevolentiæ ſpecimine adductus credam, Viros ſummos Votis Tuis haud refragaturos, modo de inſtituto Tuo bene edocerentur: quod ſi ipſe per alios efficere nequeas, poſt menſem unum alterumve Holmiam proficiſcar, videboque ut præſens in Tua honeſtiſſima deſideria illos alioſque impellere queam. Jam fratri meo Holmiæ degenti in mandatis dedi, ut quæcunque Beati Petri Salani typis noſtris edita, per Illuſtrem Legatum Veſtrum Robinſonium Tibi curaret, nempe Hiſtoriam Egilli & Aſmundi cum notis, & Diſſertationes ejuſdem, pro aſſerendis Gothorum veris ſedibus unam, & alteram de Ægeria Nympha; cujus poſthumam Hiſtoriam Ulfonis Uggarſonii cum verſione & notis quibuſdam fere perfectam penes me ſervo, tamdiu atque melioribus noſtris temporibus in publicum provolare poſſit, necnon alium tractatum de Coloniis Septentrionalium in Americam dudum ante Americum miſſis reliquit, quæ forte Catalogo Codicum meorum, ſivis, adjicere potes. Alia equidem ipſe fratreſque mei adoleſcentiæ annis evulgavimus ſub titulo diſputationum; ipſe quidem de aurea ætate & πε πολιτείαν Monarchiæ. Frater Nicolaus Salanus de Gladio Scythico. Joannes vero juridicam habuit de modis convincendi reum. Quæ tamen linguam noſtram non adeo, quam Antiquitates quaſdam noſtras illuſtrant, & alioqui nævis ſuis non carent, quas maturior ætas facile abſtergere poteſt. In Catalogo illo meo, ſi quid irrepſerit, quod non ad Antiquitates pertinet, ejicias quæſo, ut ſi in libro illo miſcellaneo in folio, inſertæ quædam literæ de miniſtris An. 1696. in Americam miſſis, extant. Addes autem Snorronis Sturlæ Eddæ à B. Rugmanno reviſæ clavem rythmicam Lopti Gutormi filii & comitis Roynwaldi; corriges etiam in alio volumine Bronafoſtra Saga in Inglinga Saga; adjicies veteri codici, cum titulo til min-

nes

BRENNER (*Elias*) *Oſtro-Bothnienſis* ISAACI *filius Regii Antiquitatum Collegii Aſſeſſor.*

1,2. ANno 1668. Paulo poſtquam Collegium Antiquitatum Upſaliæ inaugurabatur, in membrum ejuſdem Collegii aſſumptus fuit; quo facto prima ejus cura fuit S. Erici Birgeri Petri S. Brigittæ patris, necnon reliqua ejus Urbis monumenta vetuſta diligenti delineare labore: Annis autem ſequentibus 1669 videlicet & 1670 Menſe Julio mandato Regii Collegii in Oſtro-Gothiam & Weſtro-Gothiam profectus, Monumenta harum Nationum diligenter exploravit, eaque in duo Volumina à ſe diviſa redux ex itinere Collegio Antiq. obtulit.

3. Ejuſdem anni die v Octobris conſenſu Regii Collegii in magnum Ducatum Finlandiæ mittitur, ubi in Antiquitatibus indagandis, præter Monumenta in Templis arcibuſque paſſim reperta & ſingulari ab ipſo cura inveſtigata, codicem etiam multorum antehac votis expetitum inquiſivit, Nicolai ſcilicet Epiſcopi Lincopenſis, plurimis abhinc retro ſæculis lingua patria conſcriptum atque à Clariſſimo Arrhenio 1677. ſub titulo Vitæ Angarii geminæ evulgatum. Quæ omnia ab ipſo, Regio Archivo inſinuata, ibidem pro tempore ſervantur.

4. Præterea aſſervantur in Antiq. Archivo ejus opera Monumenta Warnhemenſia ab ipſo, dum in Scaniam cum Cl. Mem. Rege Carolo XI. iter dirigeret, diligenter depicta atque obſervata An. 1680. evulgavit Nomenclaturam trilinguem, & gemina ſpecimina colorum ſimplicium, quibus potiſſimùm miniatæ picturæ artifices uti ſolent in fol. patenti.

5. An. 1691. Studio ejus publicam lucem vidit Theſaurus Nummorum Sueo-Gothicorum, cujus primus liber exhibet nummos Regum Sueciæ à Biornonis imperio ſive ab An. Chr. 818. uſque Guſtavum I. S. Aº. 1521. Poſterior autem nummos demonſtrat & numiſmata recentiora à Guſtavo I. & ejus Succeſſoribus ad noſtra uſque tempora cuſos. Libri hujus 30 an. ſpacio collecti utilitatem eximiam prædicent omnes Hiſtoriæ Suecanæ cultores & ſtudioſi, quamvis nec deſint apud exteros viri illuſtres, ut ſunt Carolus Patinus qui literis Padua Romam ad Nob. Sparwenfelt miſſis eximiè hoc nobile opus commendat, atque Celeb. Polyhiſtor Giſpertus Cuper, qui ſua Epiſtola ad Ampl. Rumphium data Hagæ-Comit. honorificentiſſime de eo ſententiam ſuam aperit, necnon Benedictus Bachinus, cujus præclarum de opere nominato hoc exſtat teſtimonium; habetur impreſſum in Geornale de litterati Mutinæ Italorum 1692 p. 181. *Non ſolo ci hà communicata ſi bella notitia, ma ci hà laſciato in manolo ſpecimine di tal opera in diverſi tagli in rame contanta belezza, e deliganza deſſignati dallo ſteſſo Sig. Brennero, che pare non poſſa l' arte paſſar plu oltre. Confer Jornal de* Hamburg. An. 1695. p, 101. & 102. Operis de eo argumento, nummis ſcilicet Sueo-Gothicis, prolixiorem Commentarium prælo habet paratum, quem nummis antiquis atque modernis rariſſimis adauxit hoc decennio, atque ab eo tempore quo prior iſte in quarto exiit, opus profecto eruditione refertum, in quo tam Hiſtoria Nummorum quam eorum figura ad illuſtrationem Hiſtoriæ atque Antiqu. patriæ plenius explicetur. Extat liber hic in folio atque p. 471. exhibet.

6. Potuitque hujus Operis Auctor præſens ſuum volumen tanto felicius quam ab alio unquam exſpectandum fuiſſet perficere. ſingulari namque dexteritate quadraginta annorum progreſſu exquiſitiſſimorum Nummorum Sueo-Gothicorum Nummophylacium propriis ſumptibus ſibi comparavit, ubi nummi nongentis ab hinc annis ad noſtra uſque tempora cuſi atque è terræ viſceribus eruti veri & genuini videri poſſunt. Proinde reperiuntur in nominato hocce Nummophylacio præter Nummos Gothicos domeſticos, plurimi inſuper Regum Gothicorum apud exteros, in Italia ſcilicet atque Hiſpania olim regnantium nummi, è quibus nonnullos hic in Suecia reperit. Alios verò à Celeb. Polyhiſtore And. Morellio in nominatiſſimis Galliæ & Germaniæ Nummophylaciis acquiſitos necnon laudatiſſimi illius Antiquarii propria manu & admiranda dexteritate eligantiſſimè depictos poſſidet. Quamvis etiam Ampl. Sparvenfelt pro ſuo quo in hoc ſtudio eſt favore, nummos quoſdam Gothicos ſibi delineandos communicaſſe non negavit. Regum Gothicorum apud Italos quondam imperantium habentur potiſſimùm Theodorici, Athalarici, Theodohati, Vitigis, Baduilæ, necnon aliorum quorundam auro, argento atque ære confecti. Weſtro-Gothorum autem Regum in Hiſpaniam Dominantium nummi plerique æneo cuſi ſunt metallo atque literis Gothicis atque Runicis commixtis cum Punicis & Carthaginenſibus Characteribus inſigniti reperiuntur. Horum nummorum figuram *Laſtunoſa* in Muſæo ſuo de las Medallas Deſconoudas Eſpanolas incomtis licet æneis Tabulis inſculpi fecit. Domeſticos hoſce & prænominatos exoticos nummos diligenti cura atque propria manu auctor noſter depinxit & præcipuos æri incidit.

7. De Ordinibus Equeſtribus Regni Suecici juſtum volumen conſcriptum habet, quod notis & figuris accuratiſſimis plenum, Hiſtoriæ Suecanæ plurimum adfert incrementi: ſuntque præterea in hoc tractatu memorabilia pleraque & ſcitu utiliſſima, quæ hactenus Cimmeriis tenebris fuerunt ſepulta, jam vero auctoris indefeſſo ſtudio in lucem protracta. Habetur in fol. pp. 78.

8. Præter hos evulgavit etiam pari diligentia librum quendam generoſiſſimarum familiarum atque quorundam Clariſſimorum in Suecia hominum Numiſmata exhibentem. Recenſet autem hic liber Numiſmata â tempore Principis Ciciliæ Regis Guſtavi I. filiæ natæ octavo Idus Novemb. An. 1540. & Chriſtophoro Marchioni Badenſi Sociatæ An. 1564. & pergit ad hodierna uſque tempora. in fol.

9. Typis inſuper paratum habet, tractatum elegantiſſimum de quatuor Orbibus aut Clenodiis aureis hic in Suecia repertis, ubi pleraque gentis Arctoæ memorabilia, quæ hactenus denſa caligine obruta fuere, innoteſcunt. Exhib. in fol. pp. 19.

10. Antiquitates Finlandiæ peculiari libro edet, ubi originem Finnicæ Gentis, Religionem priſcam, Reges vel ut rectius loquar Magnos Principes eorum deducit, atque præterea comparationem inſtituit inter Linguam Finnicam atque alias nonnullas Aſiaticas, præſertim vero convenientiam Finnicæ cum Tartarica oſtendere allaborabit; deinde præcipua ejus cura erit demonſtrare, quomodo Fenni ad Chriſtianiſmum converſi ſunt, & demum in eodem tractatu figuras exhibet auctor priſcorum hujus gentis Nummorum, & plurima alia Monumenta, quæ ab antiquis MSS. excerpſit, præcipue verò ab experientia ejus propria dum juſſu Regis per Finlandiam proficiſcebatur, ibidem obſervata attendet.

Præter hæc poſtquam tribus & viginti abhinc annis (præmiſſis Glorioſiſſimæ memoriæ Regis Caroli XI. vocatoriis literis) aulam acceſſit Regiam, ibidem mox ceu adminiſter Haraldicus & ſimul in miniata pictura Pictor Regius aſſumptus: in quo demandato ſibi officio deinde ſecundum regulas Haraldicæ artis præcipua

cipua ejus cura fuit ſita non tantum in ordinandis Comitum, Baronum & Nobilium Teſſeris Gentilitiis, quorum poſtremorum plus quingentis in hunc diem confecit inſignia, verumetiam una cum deſcriptione facta ipſa inſuper inſignia in Diplomatibus Regiis depinxit.

In miniata quoque figura effigies pleraſque, quas Sereniſſ. Regia Majeſtas & Domus Regia vel ſuas eſſe proprias ſive etiam exteris offerri Legatis voluit, confecit.

Brenneria (Sophia Elizabetha) nata Stockholmiæ 1659. 29. Apr. Præter carmina quæ varia lingua ab ipſa confecta, quorum potior quædam pars lucem publicam vidit, aliqua tamen adhuc una cum plurimis ejus Epiſtolis in ſcriniis latent. De ſublimis eruditiſſimæ hujus Matronæ ingenii Donis judicia ſua plurimi apud exteros clariſſimi viri dederunt: inter quos nuperrime Celeb. Phil. D. Sebaſt. Korthold ita de ejus ingenii felicitate ſcribit, ut patet ex ejuſdem Epiſtola Dedicatoria tractatus ſui de Puellis Poëtriis, ubi talia leguntur verba Nobiliſſima Eruditiſſimaque Matrona Domina Sophia Elizabetha Brenneria Conjugis, Sexus, Nationis, & ſeculi ſui, Diſciplinæque omnis decor atque ornamentum maximum Poëtria inter Septentrionales hodie facile Princeps, & ob Latinæ, Germanicæ, Gallicæ, Italicæ & Belgicæ linguarum peritiam per totum eruditum Orbem celebratiſſima. Effigiem doctiſſimæ hujus Matronæ partim æri inciſam, partim argenteo numiſmati inſculptam habemus oppido raram, cujus adverſa oſtentant faciem, averſa laurum cum Epigraphe, Creſcit cultura. An. 1699. exhibet.

Theſauri Antiquitatum Teutonicarum

Tom. I.

OTfridi Volumen Evang. à lucunis & innumeris mendis quibus ſcatet Flacii editio Baſileenſis liberatum, tranſlatione Latina & notis illuſtratum.
Notkeri Paraphraſis Pſalmorum nondum edita. Tranſlatione Latina & notis ornata.
Canticum Canticorum in utraque Dialecto, Francica & Alemannica, cum Paraphraſi Willerami.
Fragmentum Tranſlationis vetuſtiſſimæ libri Iſidori Hiſpalenſis contra Judæos. circa an. 700.
Tranſlatio Epiſtolæ Rabbi Samuelis Marochiani circa an. 1070. ad R. Iſaacum de veritate religionis Chriſtianæ.
Index Evangeliorum Dominicalium & Feſtivalium Veterum Teutonum.
Kalendarium Alemannicum Vetus.
Collectio Catechetica veteris Eccleſiæ Teutonicæ cum Latina Tranſlatione & Notis.
Rhythmus colloquii Salvatoris cum Samaritana.
Te Deum laudamus, Teutonicum vetus.
Rhythmus De S. Annone Archiep. Colon. cum Lat. Tranſlat. & Notis.
Hiſtoria Lombardica Germ.
Rythmus in laudem B. Mariæ V.
Speculum animæ.
Rhythm. de Verbis quæ S. Maria ad Crucem dicere potuit.

Tom. II.

Continet Legis Salicæ editionem priorem ab Heroldo primo editam, nunc cum Cod. MS. Bibl. Regiæ collatam, & præfatione atque notis ornatam, quibus priſca linguæ Francicæ vocabula contra Wendelini figmenta explicantur.
Jus Alemann. Provinciale.
Fragm. Capitularium Caroli M.
Fragm. de Bello Caroli M. contra Saracenos in Hiſpania.
Carmen de eodem integrum, ſed aliquanto recentius.
Ditrich Von Bern.
Heldenbuch MS.
Parænetica Goldaſti recenſita & aucta.
Mandevil Itinerarium.
Meluſinæ Geſchicht.
Vom Pfaffeu Amis.
Thurnierbuch.
Carmen amatorium vetus.

Tom. III.

Gloſſarium ad Scriptores Franc. & Alem.

Nobiliſſimus Dominus Sparwenfeld *in illuſtri ſua Peregrinatione per omnem fere Europam & partem Africæ ſibi comparavit*

PRæter alia MSS. in Græcis, Latinis, Chinenſibus, Africanis & Hiſpanicis Antiquitatibus, hæc præcipua quæ noſtras Sueo-Gothicas quam maxime illuſtrant & credibiles reddunt.

1. Pelagii, primi Hiſpanici Regis Gothorum, Imperium reparantis Hiſtoriam Hiſpanice quidem ſcriptam Africana byſſo, ſed clare oſtendentem Gothos è Scythia, Scanſia etiam vocitata progreſſos, ſedemque primam Gotho-Scanſiam à ſe denominaſſe.

2. MS. Weſtrogothorum Leges, quibus in Hiſpania uſi ſunt, Hiſpanicè conſignatas. Iis etiam declaratur Gothos è Suecia progreſſos.

3. MS. Linguâ inferioris Saxonicæ, vulgò Plattyska, conſcriptum, quo oſtenditur Regem Daniæ Ludovico Pio, Regi Gallorum, genua flectere coactum.

4. Numiſmatum Hiſpanicorum vetuſtiorum ingentem theſaurū, quibus ſæpe Runici characteres impreſſi.

5. Opus Singulare ineditum quo etiam excerpſerat omnia loca quæ in antiquis Hiſpanicis & Italicis libris invenerat concernentia Gothos & Suecorum Migrationes, quibus etiam Sueciæ Geographica ſit delineatio, omniumque Regum Gothicorum effigies exhibentur, & quo anno Menſeque Gothi ex Suecia deſcenderint, indicatur.

Miraculum ſeu legenda ex Homilia in Evangel. feſt. Aſcenſionis Chriſti. (Uthur gambla Swenska Mank-poſtillan) Miſc.

THET hende eth ſin, at en hedninge ſagh oppa, at firitighe Criſtne mæn wordo pinthe til dodin fore Guds ſculd. Tha waro the alle bundne hardelica, oc ſculdo Kaſtas i eth ſtort Kaar ſom fylt war med glodheto wællande bly. Tha fik then ſami bedningin ſee med enne andelige ſyn en Guds

ACcidebat aliquando, ut ethnico adſpiciente, quadraginta Chriſtiani extremis tormentis ſubjicerentur, Dei & Sanctæ fidei ob cauſam. Jam omnes conſtringebantur vinculis, in magnum catinum, plumbi igne liquifientis & ebullientis plenum, projiciendi; cum Ethnico iſti adparuit viſione quadam

engil ſatte oppa hwars thera hoffwd ena skinande forgylta krono. æn en af them Criſtna mannomin tok oppa ſik ſwa ſtora redde fore pinonne hardhet ſculd, ſom han ſaa fore ſik, at han widerſagde Gudi och the helge thro, oc Kaſtade Criſtindomin oc wart ther med loos. Their epter fick oc then hedniske mannin ſee, at Guds engil tok bort aff thes Uſle kættarins hoffwde the ſama kronona ſom hâd haffde honom forra giffwit. Tha byriade then ſami hedningen til at ropa oc ſagde them Criſtna mannomin allom hwat han hafdhe ſeet, ſtorkte them i thera hogh oc hiærta, badh them bliffua ſtadoga oc ey rædhas, gik genſtan fram til them fra hedningomin tok wider Criſtne thro oc loot ſik dopa. The Criſtne gingo alle thes gladare oc ſtadoge til ſin dodh, oc han medh them oc fik the ſama kronona oppa ſieh hoffwdh, ſome then uſle mannin (ſcil. *hade*) *ſom Gud nekade oc throne kaſtade oc wart honom alt offhart skipta ſik heluitet fore hymerikit. Oc Guds winir, ſom ſtadoghe bliffwo, fingo fore thenna wæriſliga forgangligi glædina ena ewerdelika glædi medh alſwaldogom Gudi.*

Thet hende i eno Warfru Kloſter, ther manghe gode brodher waro i Guds dagliga tiæniſt oc henne (fortè *hennes*, ſcil. *Virginis Mariæ*) *ibland them flere war en aff them en godhr klærkir oc predicare oc idkirligen i ſinom tijdhom oc alle godhe umgango allars thera lektor oc Læra fadhr; wthan* (f. *men.*) *han haffde en ſtoran oſidh i ſino Kræſelige liffwerne, ſom war fru ſtorliga miſtektis, ſwa at thera forman, ſom kloſtreno ſculdo radha, leedh ſtor droffwilſe aff honom i ſwa matto, at han loot ſik ey nogia aff them koſte oc maat, ſom han gaff flerom brodrom, wtan ſculde honom altijd ſerdelis lata redha hwat honom atlyſte. Nw wm ena nat i ſompnenom tokte them ſama Lektarenom, ſom alla hans broder gingo til Koors wm nattene. ſem the altijd plægadhe gora, oc han medh them oc gik epterſt, ſom hans ſidher war. Tha tokte honom, ſom en karsk jomfru med ene gulkrono ſtoodh i koordwromin ther the ingingo, oc haffdhe i ſinne hand eth skinande Kaar aff gull, oc ena ſylffsked i andre handinne, oc huar brodherin ſom ingick i korin fioll a knæ fore hona, oc hon gaff hwariom thera ena skeed fulla w the ſama Kareno i thera mwn. Nw tha then Lektarin kom frangangande oc fiol a knæ, wende the jamfru ſik bort fra honom, oc wilde honom enkte giffua, wtan ſagdhe til honom med wredhom ordom: Thu ær ey werdr faa af thy ſom jac flerom minom tiænarom giffuir, for thy tw* (ſupple *wilt*) *ſerdelis koſt haffwa, oc forſmar thet fattiga the ſik meder berga, ffor hulkit tu ær mic miſteckkir oc enkte lioffuir. Tha byriade han til at grata oc loffuade ſig gerna nogia, oc fore hans gratande bon ſculd wende jomfru Maria ſik ater wm* (*til* videtur addendum) *honom, oc gaff honom ena skeed i hans mwn, ſom hon flerom giorde, oc ther epter ſwa lenge han liffde kende han i ſinom mwn en oſigeligin ſotan ſmak, ſom honom aldri forgik. Thene ſami godhe Læktarin wende wm ſith liffuerne, loot ſik ſidhan noghia i ſtoran fatigdom leade i mat oc dryk, gaf ſinom brodhrom god eptirdomilſe i idkirligo faſto oc ey thes helder noghrom berætte aff thenna nadhinne oc ſyyn, ffor en han laa oppa ſin ytterſta thima dooſculande. Tha ſagde han allom ſinom brodrom huru honom war widerfarit, oc ther med troſte han them alla med eno ſtadeligo hope i Guds tiæniſt oc Jomfru Marie, oc badh them gærna ælska fatigdom, faſto oc aterhald fra kræſeligo liffuerne, uppa thet at the matto faa then ewerdelica ſotman i hymerijke ſom jomfru Maria teknade* (forte *tedde* legendum) *them fore ſina tiæniſt hær i jorderijke.*

ſpirituali, Angelus Dei ſingulorum capitibus fulgidiſſimam auream coronam imponens. Verum unus Chriſtianorum præ metu exquiſitiſſimi cruciatus imminentis, Deum & Sanctam Fidem abjurans, repudiato ita Chriſtianiſmo, è vinculis quidem liberabatur, ſed mox illi ethnico dabatur conſpicere Angelum iſtum Dei, coronam Hæretico impoſitam repetentem. Quo ille ſubito exclamare cœpit, & Chriſtianis referre, quid viderat, confirmatiſque eorum animis pectoribuſque orare perſeverarent nec quidpiam metuerent; moxque è gentibus tranſiens, Chriſtianam fidem recepit ſeque baptizari ſivit. . Ita Chriſtianis omnibus longe alacrius lætiuſque mortem ſubeuntibus ipſe capite ſuo coronam illam recepit, quam miſer ille homuncio, Deo abdicato fideque rejecta, amiſerat, æternamque felicitatem infelici inferno commutavit. Dei vero amici perſeverantes, loco gaudii hujus mundi cito perituri, æternam cum omnipotente Deo lætitiam recepere.

Ex Homilia II. *poſt Trinitat.* p. 87 & 88.

Evenit in Beatæ Virginis quodam Cœnobio, ubi multi boni fratres in Dei Divæque cultu aſſidui fuere, unus vero bonus alias clericus & concionator, inque officii ſui partibus converſationeque inculpata, frequens omnium lector & præceptor, ſed vitæ deliciæ Divæ noſtræ exoſæ eum in malam conſuetudinem deduxere, ut antiſtiti, qui præerat cœnobio, plurimum moleſtiæ faceſſeret, non contentus communi cum cæteris fratribus victu & amictu, quin ſibi ſoli opiparum quid præpararetur. Huic ergo lectori, nocturno ſomnio oblatum, ut omnes fratres chorum noctu ingrederentur, ſicuti conſuevere & ipſe eorum ultimus, quod moris ipſi erat; viſaque eſt ſpecioſa virgo, corona inſignis, in limine chori, quem intrarent, ſtare, una manu phiolam auri, altera vero cochlear argenteum geſtans; ſinguliſque fratribus in genua ejus cauſa prolapſis, ex poculo iſto cochlear plenum depromptum præbere: eo autem adveniente & in genua procidente, illa ſe avertere abnuereque verbis plane iratis, dicendo; non es dignus quidpiam excipere unde plures fratres tui, cum ſingularem victum tibi expoſcas, contemnaſque reliquos fratres; unde mihi haudquaquam exiſtere potes gratus & acceptus. Illo autem illacrimante & promittente pœnitentiam contentumque in poſterum animum, ipſa fletu queſtuque ejus permota ſe rurſus convertere orique ejus cochlear indere non minus quam cæteris. Ex quo excitatus, tamdiu atque vixit, ore inenarrabilem ſervavit dulcedinem, nunquam evaneſcentem, vitaque immutata bonus ille lector ſe cibi & potus tenuitate contentum reddidit, fratribuſque egregium exemplum dedit continuorum jejuniorum, nec tamen gratiæ hujus & viſionis quempiam certum prius fecit, quam lætali morbo decumberet, jamjam moriturus. Tum omnibus fratribus, quæ ſibi advenerunt, expoſuit, confirmatiſq; illis in Dei & Divæ Mariæ cultu oravit, paupertatem, jejunia & vitam à voluptatibus alienam, amplecterentur, quo & ipſi æternam dulcedinem in cœlo conſequerentur, quam Beata Virgo in terris, propter ſua miniſteria paratam, ſignificaverat.

In calce Poſtillæ hæc leguntur inter alia:

Expliciunt Sermones in Dominicales in tempore eſtivali in vulgari: ſit Domino Laus. Anno Domini M CD.XXXII. In octava Apoſtolorum Philippi & Jacobi completus eſt præſens liber. Scriptori munus fiet bos aut equus unus. Finito libro ſit laus & gloria Chriſto, &c.

Cata-

Catalogus Gothicorum Codicum MSS. *Bibliothecæ* RUDBECKIANÆ.

Inter quos hi ſequentes, impenſis Bibliopolæ quondam Upſal. H. Curionis, lucem publicam aſpexere:

Hervarar Saga.
Rolfs ok Gotriks Saga.
Boſe Saga.
Fragmentum Legum Iſlandicarum.
Runographia Verelii.

Hi vero typis & ſumptibus Celeberrimi O. Rudbeckii publici juris facti ſunt:

Torſtens Saga.
Egil ok Aſmunds Saga.
Ol. Trygges Saga.
Sturlogs Saga.
Illug Gryders Saga.
Kattil Hangs Saga.
Orvar Ods Saga.
Hediar ok Huges Saga.
Weſtgotha Lagen.
Uplands Lagen.
Atlanticæ Tom. I.
Tom. II.
Tom. III.

Atque ſequuntur Manuſcripta ejuſdem Bibliothecæ ἀνέκδοτα. operam Typothetæ deſiderant:

Geirmund Geliar Skins Saga.
Haſlids Trætor med Torgild.
Atskillige ſlækt regiſter.
Atskillige ſlags Drap.
Gudmunder Biſcops Saga.
Gudmunder hins Dyra.
Continuation of *Gudmund Biſcops Saga.*
Þorkald Soners Saga.
Vrækia Saga.
Giſſur Jarls Saga.
Þord Kakalas Saga.
Sæmund ok Gudmund Orms Saga.
Þorkild Skards Saga.
Giolfs Ofsa Saga.
Supplementum ad Giſſurs Jarls Saga.
Arne Biſcops Saga.

Teſtor Petr. Tillæus, R. Gymn. Aroſ. Lector.

Index Cod. MS. *vel olim exſcriptorum in Bibl. fratrum Salanorum.*

IN FOLIO.

Gretla ſ. Gretteri Hiſtoria cum Verſione Suec. per 44. Capita.
Item aliud Exemplar ejuſd. Hiſt.
Snorronis Sturlæ filii Edda a Rugmanno reviſa. Item Clavis rythmicus Lopti Gutormi filii & Comitis Roynwaldi
Acta Publica quædam inter Reges Sueciæ & Daniæ MS.
Ulphilæ N. Teſt. melius quam antehac ex Pergam. Upſ. deſcriptum, à Voſſio. An. 1663.
Ulfonis Uggarſonii Hiſtoria.
Liber Miſcellaneus continens. (1) Brynolfi Sueonum relat. de rebus Iſland. (2) Voluſpa, & Runæ Capitulum. (3) Varias literas concernentes præſertim illos miniſtros An. 1696. in Americam miſſos. (4) Urbis Sigtunæ deſcriptionem. (5) MS. Runici Halpap. exſcriptionem, ejuſque verſionem in hodiernam linguam. (6) Ritus nuptiales veterum. (7) Eygils Skalla Grimſons hofud lauſnus wiſur. *&c.*
Olai Petri Chronicon MS.

IN QUARTO.

Liber variarum Hiſtoriarum veterum. (1) *Eygils Shallagrimſons Saga.* (2) *Gretters Saga.* (3) *Dorneſinga Saga.* (4) *Hrafniel Godas Saga* (5) Hectoris & ejus Pugilum Hiſtoria. (6) *Blomſtur Walla Saga* (7) *Bændemanna Saga.* (8) *Hervard Isfyrdinga Saga.*
Ragner Lodbroks Saga.
In alio Vol. *Halfdan Inglinga Saga. Sorla Sterke Saga. Sliſa Hroas Saga Biornonis* Jonſonii Colloquium de Runis. (2) *Hattalikel.* (3) *Iſlendige Aldurlied.*
Liber multarum Hiſtoriarum præſertim *Trojamanna Saga.* (2) *Eiglas og Aſmunds Saga.* (3) Chronologicæ quædam Schedæ. (4) *Eroticon.* (5) *Eglis Sage.* (6) *Attertala Suenis K ſ.* Genealogiæ Suenis Regis. (7) *Saga Prins Gille.* (8) *Landfigtataal.* (9) *Borgmeſtare Euentyri Wallendike.* ſ. Conſulum Romanorum facinora. (10) Pars Verſ. Hiſtoriæ *Buræi Wilkins.* (11) Deſcriptio *Hatunæ.* (12) *Illuge Gridur foſtra Saga.* (83) *Hialinters oc Olmers Saga.*
Samuel. Columbi *Ordskietzil.* Regis Stuarti Hiſtoria ex Anglicano in Belgicum, & tandem in Iſlandicum ſermonem tranſlata per *Eynarum Gudmundi* filium. Anno 1651.
Florens och Bleed Sefra Saga. Rythmis Sueticis; ſed deficiens ab initio & fine: cum Adagiis Danicis & Latinis, editio antiqua.
Olaf Trygwarſons Saga.
Gornul Suedur / *Sweins ulf Sonar* *denmerkur uhr Sager Sona* antiquis characteribus.
Pars Chronici Turcici & de Inſ. *Zeilan.*
Carmina Antiqua *Ragner Lodbrogs,* cum parte antiquæ legis *Norwagicæ,* & verſiones Bibl.
Sterlaugs den Arbetſames, ſ. laborioſi Hiſtoria cum verſione *Renhielmii.*
Item *Renhielmii* obſ. in Chron. *Olavi,* cura *Haddorphii* editum cum Excerptis.
Guſtavi primi placat *Sendt uth i Swerigit. Stockh.* 1531.
Index Sacerdotum *Weſtmanniæ.*
Index Regum *Norwagiæ,* & Archiepiſcoporum *Tronhem* ſive *Nidroſienſium.*
Relatio de S. *Stephani,* & Patris *Matthæi* literis ad Sorores Converſas.
Vetus MS. cum titulo *Til minnes.* ſ. memoriale liturgicum.
Odæ Sueticæ de Heroibus antiquis.
Norwagicæ Odæ.

IN OCTAVO.

1. *Hervara Saga, Herauds och Boſes, Liodalyckel Swina wiſur, Ulf Uggarſonar Saga.*
2. *Odæ Sueticæ.*
3. *Torſten Wiking Saga. Einſettu Ryma*, Proverbia *Iſlandica* Chriſtianorum Epiſcoporum in *Suecia* nec non Regum & *Weſtrogoth.* Judicum Index.
4. Extract *af Landnæma.*
5. Breve Chronicon Rythmicum.
6. Genetliacon *Iſlandicum.*
7. Annales *Iſlandici* ab An. 864 ad 1625.
8. *Utskrift af Skiptebrefuen* , *Lopti hin Riika* Iſlandico ſermone, Item *Huggunar Kienningar, Meſtare veſs ſom Ladovigus Vives Norrendar. Odæ* Iſlandicæ *de Ragil.*
9. *Buræi Runſtenar,* ſ. Lapides Runici.
10. Calendarium *Runicum* in plagulis ligneis añotatum.

IN DUODECIMO.

1. Rythmi Iſland. *Ryma af Barda Snofells æs. Haldan Aſler Sone Saga, rythmice.*
2. Vetus Calendarium Finnicum pergameno deſcriptum cum ſanctorum imaginibus.
3. Iſlandicum Calendarium.
4. Item aliud diverſi generis.
5. *Jon Knutts Spadommar.* ſ. Vaticinia, cum aliis *Iſlandicis* carminibus.

Norwagicæ Odæ de pugilibus.

HUMFREDI WANLEII ad Catalogum ſuum Codicum MSS. Septentrionalium *Appendix*.

COD. MS. *Bibliothecæ Bodleianæ, qui inſcribitur, NE. F.* 10. 5. *in cujus paginis* 327, 328, 329, 330 *&* 331, *Apographa legitur Charta, qua* Eadmundus Rex Anglorum (cæ)terarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernator & Rector, ad Monaſterium qui dicitur Baðericeſuuyrthe, terram quæ circa illum locum eſſe videtur libenter tribuit. A. D. 945 (*in Monaſt. Angl. Vol. I. p.* 287. *legitur A D.* 942.) Termini harum Terrarum ſcribuntur Saxonice.

JVN. 25. Cod. MS. in quo plures Tractatus Latini ſimul compinguntur, quorum Tituli recenſentur in Catalogo Cod. MSS. Bibliothecæ Bodleianæ *Oxonii* impreſſo A.D. 1697; ad ſcopum autem noſtrum propius accedunt,

1. Gloſſarium quoddam, ſive Voces plurimæ in Latina Bibliorum Verſione, lingua Franco-Theotiſca ſeu Germanica veteri donatæ, Alphabetico etiam, ut plurimum, ordine diſpoſitæ, uti ex his quæ ſequuntur, videre licet.

Incip. Abram. pater excelſuſ. hoh-fater.
Abram. pater multorum.
Alienigena. eliporo.
Armentum. ſuueiga. rinðſtal.
Anuſ. alt-iu.
Agna. chil-burra.
Arripuit. kichriſta.
Aðuena. chuuemaner.
Antrum. ſpelunca. hol.
Expl. Uaccaſ feraſ. chuamit chalbirun.
Ultro. iro dankheſ gerno (vel kerno.)
Uicem. antun. inminanſtal.
Uiciſſitudo. lonuuehſal.
Uia conpenðii. uuegajihti.
Uigent. ualent.
Unciatum. mabinhcolo.
Unciaua. unicuſ cuiuſq; rei. xii. parſ eſt. ſicut eſt uncia in libra.

2. Hymnus cujus *Rubrica* ſive Titulus deſideratur, Lat. ſcriptus, Francica quoque Verſione interlineari inſignitus, ab his verbis incipiens euuige tej lon / Aeterna xpi munera extat *Latine* apud Georg. Caſſandrum, pag. 283, cum hoc Titulo, DE MARTYRIBVS.

3. Hymnus *Latinus Francice* explicatus, qui ab his verbis

Incip. tit thera naht erſtantante
Tempuſ noctiſ ſurgentibuſ.

4. Hymnus *Latinus, Francica* verſione interlineari inſignitus, duplo amplior illo qui apud *Georg. Caſſandrum* extat, p. 234; ALIVS (TEMPORE PASCHALI) inſcriptus, qui hoc in Codice ſic

Incip. cuninc euuigo truhtin,
Rex &erne ðne.

5. Hymnus *Latinus* cum interlineata Verſione Francica, qui extat apud G. *Caſſandrum*, pag. 179. IISDEM DIEBVS (*i. e.* DOMINICIS) AD MATVTINAS, inſcriptus, atque ſic

Incip. euuigo rachono felahanto
A&erne rerum conditor.

6. Hymnus brevis, *Latine* & *Francice* ſcriptus, atque ſic

Incip. thir kriſit lop / lop ſanc
Te ðecet lauſ. te ðec& ymnuſ.

7. Canticum SS. *Auguſtini* & *Ambroſii Latine, Francica*que Verſione interlineata inſignitum; ab his verbis

Incip. thih cot ... meſ
Te ðm laudamuſ.

8. Sequitur Gloſſarium aliud *Latinum, Francice*que explicatum, quod ab his verbis

Incip. ontfrumo
Auctori
thara uuiðri
at contra

Marginibus Codicis Additiones quædam ſcribuntur cum *Latine* tum *Francicè*.

9. Deinde ſequitur Gloſſariolum *Latino-Francicum*, unica pagina cum Additionibus contentum,

Incip. kizogenen. lungorun.
Alumnuſ.

10. INCIPIUNT HYMNI CANENDAE PER CIRCVLM ANNI, & *Latine* & *Francicè* vetuſtiſſimis Manibus exarati. HYM. AD NOCT. DOMINICIS DIEBVS, qui ab his verbis Incipiunt.

1. mittera nahti zite
Mediae noctiſ tempore.

2. cot ðu ðer himileſ leoht piſt
Dñs qui cœli lumen eſ

3. ſchimo faterlicher tiurida
Splendor paternæ gloriæ. extat apud *Georg. Caſſandrum* p. 188. S. *Ambroſio* adjudicatus.

4. euuigeſ leohteſ ſceffento
Aeterne lucis conditor.

5. ſcinanteſ ortfruma himileſ
Fulgentiſ auctor a&heriſ

6. cot euuigeſ leohteſ
Dñs a&erne luminiſ

7. chriſt hi ... leſ t .. tin
Xpe cœli ðne.

8. tago leohte arkepanemu
Diei luce reddita.

9. afd morganlichem lopum
Poſt matutiniſ laudibuſ

10. koteſ kalaubu dera lebemeſ
Dñ fide qua vivimuſ. *extat Latine, ſed mancus, apud G. Caſſandrum, pag.* 213, *atque ibi inſcribitur* DE QVADRAGESIMA, AD TERTIAM.

11. kauuiſſa habente antreitida
Certum tenenteſ ordinem

12. chu-

chuebē lop t . . ne
12. Dicamuſ laudeſ dño

duruh nohт driſca ruaua
13. Perfectum trinum numerum

koт der heitaremu leohte
14. Dſ̄ qui claro lumine

der kauuiſſem euuom
15. Dſ̄ qui certiſ legibuſ

chriſt du der leoht piſt
16. Xpē qui lux eſ. *extat Latine apud G. Caſſandrum, pag.* 185.

mitteſ takeſ zapetonne iſt chriſt
17. Meridie orandum eſt xps̄

ſo dri ror ſtorim kazokan iſt ſtunton
18. Sic ter quaterniſ trahitur horiſ

taza rod leohteſ leohzit
19. Aurora lucif rutilat, *extat Latine apud G. Caſſandrum, pag. . . . atque ſic inſcribitur* In Feriis Paschalibvs Ad Matvtinas.

beſer iſt tak uuarer coteſ
20. Hic eſt dieſ ueruſ dī. *extat Latine apud G. Caſſandrum, pag.* 236. *ſub hac Rubrica,* Eodem Die (*i. e.* In Pascha) Ad Tertiam.

za nahtmuaſe lamb
21. Ad cœnam agni. *exhibetur Latine à G. Caſſandro in pag.* 234, *cum hac Rubrica,* Alivs (Tempore Paschali)

Nonnulla Latine ſcripta, ſequitur Tractatus alia manu, ſed valde antiqua, exaratus; cujus hæ ſunt Rubricæ.

1. Incipivnt Glosae In Genesin.
2. De Exodo.
3. De Levitico.
4. De Libro Nvmeri.
5. De Devteronomio.
6. De Iesv Nave Prefatio.
7. In Libro Iesv Nave.
8. Incipit In Ivdicvm.
9. Incipivnt Verba In Ivvenco.
10. Historia Ivvenci.
11. Incipivnt Sermones De Passione Petri Et Pavli
12. Passio Scī Andreae.
13. Passio Iacobi Aplī.
14. Ad Corrintheos Epistvla Pavli.
15. Passio Thomae Aplī.
16. Prologvs Scī Ioh̄.
17. Passio Bartholomei Aplī.
18. De Commenta Svp̄ Matthevm.
19. Incipivnt In Iob Verba Occvlta.
20. Item Ex Alio Volvmine.
21. Explicit Ivdicvm. De Libro Rvth.
22. Explicivnt In Librv̄ Rvth. Incipivnt In Libros Regvm.
23. Incipit In Samvelē.
24. Explicit Primvs Liber. Incipit Secvndvs.
25. De Hominibvs Qvi Qvodam Presagio Nomina Accepervnt.
26. De Patriarchis.
27. De Prophetis.
28. De Apoſtolis.
29. De Martyribvs.
30. De Clericis.
31. De Monachis.
32 De Oratione Dominica.
33. Item De Oratione Eadem.
34. Expositio De Fide Catholica.

In quamplurimis hujuſce Tractatus Periochis, multa cernuntur Verba Francice ſcripta, quæ Voces *Latinas* & haud raro *Græcas* explicant.

In vacuo quodam loco verſus mediam libri partem, legitur hæc Inſcriptio, *Legentes in hoc libro orent pro Reverendo Dnō Bartholomeo de Andolo cujus induſtria pene dilapſus renovatus eſt anno* MCCCCLXI. In prima quoque Codicis pagina cernitur hæc Adnotatiuncula Svm Boxhornii; Et quidem, ut videtur, *Marcus Boxhornius* hunc Codicem dedit *Franciſco Junio.*

D. 115. Lavd. In hoc octingentorum annorum Codice Canonum SS. Patrum & Conciliorum, nonnulla cernuntur Verba Latina Francice gloſſata, in antiqua manu.

Ivn. 13. Cod. Chartaceus in cujus ſolutis ſchedis ſcribuntur Tatiani Alexandrini Monoteſſaron ſive Harmonia Evangeliorum, Francice; cum interpretatione Latina, & Latina Victoris Epiſcopi Capuæ Præfatione. Accedunt uberrimæ Franciſci Junii Adnotationes Anglo-Saxonicæ, Gothicæ, *&c.* manu ſua propria exaratæ.

Ivn. 16. Annonis, ut videtur, Archiepiſcopi Colonienſis vita, Francicis Metris conſcripta, una cum Adnotationibus quibuſdam *Franc. Junii*, qui Vitam exſcripſit.

Ivn. 17. 1. Otfridi Weiſenburgenſis Monachi Evangeliorum liber, à Fr. Junio exſcriptus.
2. Modus Confitendi apud Francos olim receptus, & ex pervetuſto Codice deſcriptus.

Ivn. 42. Franciſci Junii Auctarium Notarum in Tatianum, ſchedis ſolutis manu ſua propria exaratum, in Quarto.

Ivn. 36. Iſlandica excerpta ex Runolphi Jonæ Iſlandi Grammatica Iſlandica, edita Hafniæ, 1651. manu Fr. Junii.

Ivn. 49. Apographa Juniana, Friſice ſcripta,
1. Juris Synodalis Comitatus Friſiæ, ad fidem Codicis D. Werneri Emmen, Groninganæ Reipublicæ Senatoris.
2. Legum Friſicarum, ex Codd. Simonis Abbes Gabemæ, Friſiæ Ordd. Hiſtoriographi.
3. Upſtalbomici Conventus Legum (quas Latine edidit Sibrandus Siccama) Friſicum exemplar, ad fidem Codicum *Gabemæ.*

Ivn. Apographum Codicis Evangeliorum Argentei, Manu Fr. Junii exaratum; deſiderantur Canones Euſebiani, qui, ut accepi, in Codice etiamnum extant. Hic etiam cernitur exemplar Epiſtolæ Jacobi Uſſerii Armachani ad eundem Fr. Junium, de eodem Codice Argenteo, quam edidit Junius Dordrechti, A. D. 1665, in Quarto.

Ivn. 64. 1. Oratio Dominica & Symbolum Apoſtolorum, Alamannice, cum notis Marqu. Freheri.
2. Tractatus Marquardi Freheri de ſecretis Judiciis olim in Weſtphalia aliiſque Germaniæ partibus uſitatis, ac poſtea abolitis, (vid. Martinium in *Feimarus.*)
3. Symbolum Veteris Alamannorum Eccleſiæ, ſicuti id ex antiquiſſimis Monumentis edidit Goldaſtus, Rerum Alamannicarum Tomo II. Parte 2.

4. Confeſſio Veteris Alamannorum Eccleſiæ, ſicuti eam ex antiquiſſimis Monumentis deſumptam præmiſit Otfridi Evangeliis primus eorum editor. Exſcripſit omnia D. Franc. Junius.

JVN. 74. 1. Scotica Etyma Petri Junii, omnia fere ex Græcis deducta.
2. Apographum Hymnorum qui comprehenduntur in antiquiſſimo Codice Juniano 25, de quo ſupra.
3. Gloſſaria Latino-Francicum & Francico-Latinum, ex eodem vetuſtiſſimo Codice, ut videtur, excerptum. hæc omnia ſcripſit Franc. Junius.

JVN. 75. Franciſci Junii Obſervationes in Willeramum impreſſæ; pluribuſque in locis ab Auctore amplificatæ.

JVN. 78. Codex Chartaceus antiquus, ex plurimis Tractatibus ſimul compactis Conſtans. in eo maximi momenti eſſe videntur
1. Plurimi Tractatus ad Jus Friſicum ſpectantes *Friſicè*.
2. Geſta Friſonum, Friſice.

IVN. 84. 1. Gloſſaria nonnullarum vocum Saxonicarum, Gothicarum, atque Germanicarum.
2. Keronis Monachi S. Galli interpretatio (Germanica) vocabulorum Barbaricorum in Regulam S. Benedicti Abbatis.
3. Anglo-Saxonicum Gloſſarium Cottonianum, quod non ultra litteram **A** progreditur. Omnia manu Fr. Junii.

IVN. 106. Foederis Ludovici Germaniæ, & Karoli Galliæ Regum, *Pii* filiorum, *Magni* Nepotum, apud Argentoratum, Anno DCCCXLIII percuſſi formulæ, &c. *Apographum Junianum,*

IVN. 109. Impreſſus Liber Legum, Privilegiorum, Conſuetudinumque Friſicarum, cum ampliſſimis Adnotationibus Franciſci Junii.

IVN. 111. Sibrandi Siccamæ Editio impreſſa Legum Friſiorum, inter quas, (p. 52.) habentur Leges Conventus Opſtalbomici anno 1323 Rogatæ, cum MS. à Cl. viro Fran Junio collatæ, variantibus Lectionibus in margine adjectis.

IVN. 115. Faſciculus in quo continentur nonnulla ſcripta Cl. Franciſci Junii, viz.
1. Gloſſariolum Saxonico-Latinum.
2. Gloſſarium Francico-Latinum.
3. Gloſſarium Francico-Latinum.
4. Gloſſarium Francico-Latinum.
5. Gloſſarium Francico-Latinum.
6. Gloſſarium Francicum, cum aliis ſolutis Chartis, in quibus leguntur ſcripta nonnulla ad Grammaticam & Etymologiam vocum quarundam Francicarum ſpectantia.
7. Poemata quædam Theotiſca, cum adnotationibus quibuſdam in chartis ſolutis.

IVN. 116. K. 1. Gloſſarium Latino-Theotiſcum, cum ampliſſimis Obſervationibus doctiſſimi Franciſci Junii ex Kerone & aliis.
L. 2. Gloſſæ Veteres Alamannicæ ex perantiqua Pſalmorum verſione Theotiſca collectæ à Juſto Lipſio.
3. Gloſſarium M. Theotiſcæ herbarum Nomenclaturæ, MS. Macro antiqua manu ad oram additæ. Appendicula Gloſſarii M. ex alio veteri Cod. MS. deprompta.
4. Gloſſarium N, inſcriptum à loco ſuo amovetur.
5. Gloſſarium O, eſt Latino-Francicum, *&c.*
6. P. Gloſſulæ Priſciani.

IVN. 117. Gloſſaria Latino-Francica, ingenti Labore & Studio Franciſci Junii compilata, eorum qui numero 116. pars prior, ut videtur. Alphabetico procedunt ordine, perinde ac ea quæ in ſuperiori faſciculo (cujus nota eſt 116) comprehenduntur. ſcil.
1. Gloſſarium A. continebat 27 Schedas, è quibus 6 priores nunc deſiderari videntur.
2. Gloſſarium litera B. notatum continet ſchedas 56.
3. Gloſſarium C. cum Appendice continere videtur ſchedas 23.
4. Gloſſarium D. continet partes 43. Appendix etiam continet ſchedas 8
5. Gloſſarium E ab antiquis Codicibus, ſicut & ea quæ ſupra memorantur, magna ex parte excerptum.
6. Gloſſarium F. jam in 4 Schedis comprehenſum.
7. Gloſſarium G, continens doctiſſimi Junii Adnotationes ad Epiſtolam VII. Ruodeperti Magiſtri S Galli.
8. Gloſſarium H. ex Veteri Codice Servii penes Nicolaum Heinſium ſervato.
9. Gloſſarium HM. *i. e.* Hrabani Mauri Abbatis Fuldenſis de partibus Humani Corporis.
Gloſſarium I. ſicut & alii nonnulli Codices doctiſſimi ſenis Fr. Junii, deſiderari videntur; niſi potius per negligentiam ſtudioſorum quorundam à locis ac ſedibus amoveantur.

IVN. 120. Gothicæ Runæ ſeu Linguæ Septentrionalis qualiſcunque *Dictionarius*, concinnatus adornatus & ſcriptus à Gudmundo Andreæ Iſlando: *αὐτόγραφον* Auctoris, prælo, ut videtur, deſtinatum, Nominibuſque *Petri Reſenii*, & *Hendrics Bordr*, forte ob id, munitum, litteratoque Orbi ab eis commendatum.

MARSHAL. 114. 1. Pars Eddæ Snorronis Sturleſonii Iſlandice.
2. Tractatus de veterum Danorum Poetis, Iſlandicè. in Codice Chartaceo maleque habito. 8°.

LIBRI SAXONICI TYPIS IMPRESSI.

PAraphrasis Poetica Doxologiæ per D. *Hickesium*. vid. Gram. *Anglo-Sax*. pag. 179. (vid. Cat. p. 48.

Paraphrasis Poetica Orationis Dominicæ in hujusce Catal. p. 48.

Paraphrasis Poetica Symboli Apostolorum. *Ibid.*

De Confessione. pag. 50. hujusce Catal.

Confessio Fidei Christianæ. *Ibid.* pag 51.

Epistola *Ormi* ad *Walterum Normanno-Saxonice*. Ibid. pag. 59.

Oratio ad Deum. in Boeth. per D. *Christ. Rawlinson*. edit. pag. 149. (v. Cat. p. 64.)

Evangelia IV. *Saxonice & Anglice*. per D. *Joannem Foxum*. *Lond*. 1571. (v Cat. p. 64.)

Evangelia IV. *Saxonice* & *Gothice*, per *Franc. Junium* & *Tho. Mareschallum*. *Dordrechti* 1665. (vid. Catal. pag. 64.)

Chronicon *Saxonicum*, cum Versione *Latina*, &c. per D. *Edmundum Gibson*. Oxon. 1692. (vid. Catal. pag. 64.)

Ælfrici Præfatio *Saxonica*, Pentateuchi Versioni præmissa, *Saxonice* & *Latine* (ex D. *Hickesii* Anglicis) Edidit D. *Henricus Whartonus* Auctarii Dogmaticæ Historiæ *Jac. Usserii Armachani* pag. 380. *Lond.* 1689. (v. Cat. p. 67.)

Ælfrici Excerpta ex Pentateucho, cum Præfatione, *&c.* Edidit Saxonicè *Edwardus Thwaites*, Oxoniæ. 1699. (v. Cat. p. 68,)

Ælfrici Epistola ad *Sigewerdum* de Veteri Testamento & Novo, Saxonicè. cum Versione *Anglicâ* publicavit D. *Gul. Lisle*. Lond. 1623. (vid. Catal. pag. 69.)

Ælfrici Homilia Paschalis, Oratio Dominica, Symbolum Apostolorum, cum Decalogo ; omnia Saxonice & Anglice edita, per *Gul. Lisle Lond*. 1638.

Ælfredi Regis Præfatio Saxonica Versioni suæ Libri *Gregorii* Magni de Cura Pastorali præmissa, Saxonice. hanc cum duplici Versione Anglica & Lat. edidit D. *Matthæus Parkerus*, *Londini*, 1574. (vid. Catal. pag. 70.)

Eadem etiam extat Saxonice & Latine ad calcem vitæ ejusdem doctissimi Regis, *Oxoniæ* impressæ A.D. 1678. (*Ibid.*)

Cædmonis Monachi Paraphrasis Poetica Geneseos ac præcipuarum S. Paginæ Historiarum Anglo-Saxonicè conscripta. Edit. per *Franc. Junium* FF. *Amstel.* 1655.

Catalogus Reliquiarum quas *Æthelstanus* Rex contulit Ecclesiæ *Exoniensi*, Saxonicè, cum *Guil. Somneri* Versione Latina. *Dugd*. Monast. Angl. Tom. I. Pag. 223. (vid. Cat. pag. 81.) In hoc Monastici Anglicani Tomo I, perinde ac in Appendice ad eundem, extant Chartæ plurimæ, cum Descriptionibus Terrarum Monasteriis concessarum, *Saxonice*. editæ *Lond*. 1655, & 1661.

Poema Normanno-Saxonicum à D. *Hickesio* editum. Gram. Anglo-Sax. pag. 231. (v. Cat. p. 83.)

Ælfrici Præsulis Grammatica cum Glossario â *Guil. Somnero* edita. *Oxon*. 1659. (vid. Cat. pag. 85.)

Boethii de Consolatione Philosophiæ Libri V, ab *Ælfredo* Rege Saxonicè redditi, *Oxoniæ* impressi ab D. *Christophoro Rawlinsono*. A.D. 1698. (vid. Cat. p. 85 & 217.)

Ohtheri Halgelandensis & *Wulfstani Hæthensis* Navigationes Saxonicè & Latinè editæ, *Oxon*. 1678. ad calcem vitæ *Ælfredi* Regis. (vid. Catal. pag. 85)

Tractatus de Sanctis in Anglia sepultis, Saxonicè, cum Versione Latinâ *Gul. Hopkinsii* S.T.P. hunc edidit D. *Georg. Hickesius*. (vid. Catal. pag. 86.)

Symbolum Nicenum Normanno-Saxonicè, à D. *Hickesio* editum. Grammat. Saxon. pag. 166. (vid. Catal pag. 86.)

Decalogi, Orat. Dom. & Symboli Apostolorum Versionem veterem Saxonicam edidit *Marquardus Freherus* cum Notis. A. D 1660. (pag. 86.)

Proëmium & Epilogum Regularis Concordiæ Monachorum Sanctimonialiumque sub *Eadgaro* Rege, Lat. Sax. edidit *Joannes Seldenus* in Notis ad *Eadmerum*. p. 145. (v. Cat p. 92, & 194.)

Sacramentum sive Promissio Regis in Consecratione. edidit D. *Hickesius* cum versione Lat. in Præfat. ante priorem Edit. Grammat. (vid. Cat. pag. 93. & 202. 241.)

Acta Curiæ Comitatus de Terris quas emerat *Wynfleda* ab *Ælfrico* Aldermanno. Edidit D. *Hickesius* in Dissertatione Epist. (vid. Catal. pag. 93.)

Initium Chronici *Abbendoniensis* Poeticè scriptum, cum versione sua Latina. edidit D. *Hickesius* Gramm. Anglo-Sax. p. 203. (vid. Catal. pag. 95.)

Homiliam Saxonice scriptam de Jobo & Canticum Moysis edidit *Edw. Thwaites*. cum Heptateucho suo. (vid. Catal. p. 100.)

Chronicon Saxonicum Ecclesiæ Christi *Cantuariensis*, cum versione Latina edidit *Abrahamus Whelocus* ad Calcem *Bedæ*, cum Gestis *Lanfranci* Latine, ex eodem MS. (vid. Cat. 130.)

Bedæ Ven Historia Ecclesiastica Gentis Anglorum, Latine & Saxonicè. Edidit *Abrahamus Whelocus*, *Cantabrigiæ*, 1645. (vid Catal. p. 114.)

Testamentum *Wulfaru* quod publicavit cum Latina sua versione D. *Hickesius*. in Dissert. Epist. pag. 54. (vid. Catal. p. 150.)

Ælfrici Excerpta ex Donato, sive Grammatica, quam publicavit *Guil. Somnerus* ad calcem Lexici Saxonico-Latino-Anglici, *Oxoniæ*. 1659. (vid. Catal. pag. 182.)

Preces nonnullæ quas ad calcem Cædmonis publici juris fecit *F. Junius* F.F. (vid. Cat. pag. 183.)

Alphabetum Runicum cum explicatione Poetica Saxonicè. quod evulgavit D. *Hickesius* Gramm. pag. 135. (vid. Catal. pag. 192.)

Statuta Sodalitii *Cantabrigiæ*, ut & alius *Exoniæ* facti, impressa à D. *Hickesio*, in Dissertationis Epistolaris pag. 21. (vid. Catal. pag. 217.)

Historia *Judithæ* & *Holafernis* Poetica, ab *Edwardo Thwaitesio* edita. *Oxon*. 1699. (vide Catal. pag. 219.)

Tractatus Poeticus de Mensibus, cum Latina sua versione quem edidit D. *Hickesius*. Gramm. Anglo-Sax. pag. 203. (vid. Catal p 219.)

Testamentum *Ælfrici* Archiep. *Cant*. Lat. & Sax. quod publicavit D. *Hickesius* in Dissertat. Epistolaris pag. 62. (vid. Catal. p. 227.)

Poema de situ & Reliquiis Dunelmi, Sax. cum versione Latina. Ediderunt *G. Hickesius*, Gramm. Anglo-Sax. p. 178. & *Guil. Somnerus* ad Calcem Glossarii ad X scriptores. (vid. Catal. pag. 240.)

Teſtamentum Badanothi Saxonicè, edidit D. *Hickeſius*. Diſſert. Epiſt. p. 54. (vid. Catal. pag. 260.)

Teſtamentum Abbæ Vicecomitis, Saxonicè, edidit D. *Hickeſius* Diſſert. Epiſt. pag. 55. (vide Catal. pag. 261.)

Carta de ſex ſulungis æt Fulbaham quam Saxonicè edidit D. *Hickeſius* cum verſione Latina, Diſſert. Epiſt. pag. 58. (vid. Cat. pag. 264.)

Carta Lit. Pat. *Edwardi* Regis, Saxonicè; quam cum verſione Latina edidit D. *Hickeſius* Diſſert. Epiſt. p. 185. (vide Cat. pag. 265.)

Teſtamentum *Wynfledæ* Saxonice. illud edidit D. *Hickeſius*, in Præf. pag. 22. (vid. Cat. pag. 265.)

Acta Curiæ Comitatus de Terris *Æthelſtani* Epiſcopi, Saxonicè, edidit D. *Hickeſius* in Præf. pag. 21. (vid. Cat. p. 265)

Carta *Wilhelmi* Regis Conquæſtoris de Saca & Socna. Saxonice & Latine edidit D. *Hickeſius* in Præfationis pag 15. (vid. Cat. pag. 172.)

Carta *Henrici* I. Regis Angliæ, Normanno-Saxonicè, quam edidit D. *Hickeſius*, in Præfat. p. 16. (vid. Cat. pag. 265)

Teſtamentum *Byrhtrici*, Saxonicè illud Evulgavit *Gul. Lambardus* cum Anglica verſione in lib. cui Tit. **The Itinerary of Kent.** (vid. Cat. p. 276.)

Deſcriptio Pontis *Roffenſis* Saxonicè, extat cum Anglica verſione, in Libro *Gul. Lambardi*, cui Tit. **A Perambulation of Kent.** (vid. Cat. pag. 276.)

Cartæ quædam in Appendice ad Hiſtoriam Eccleſiæ Cathedralis D. *Pauli London.* à D. *Gul. Dugdale. London* 1658.

Ælfrici Homil. Paſchalis, *&c.* Saxonicè Impreſſâ, *Londini* A. D. 1567, in 12mo. Extat etiam in *Joannis Foxi* Martyrologii Tom. II.

Pſalterium *Latino-Saxonicum*, à D. *Joanne Spelmanno Henr.* Fil. editum *Lond.* 1640. in Quarto.

Archaionomia, ſive de priſcis *Anglorum* Legibus Libri, *Guil. Lambardo* Interprete editi, *Lond.* 1568. Earundem vero Legum accuratior Editio, curante *Abrahamo Wheloco* prodiit, *Cantab.* 1644.

Leges eaſdem, quotquot Eccleſiam ſpectant, una cum Canonibus plurimis Conciliorum, *Saxonicè* edidit D. *Henricus Spelmannus Lond.* 1639.

INDICES TOTIUS OPERIS:

QUORUM

I. Vocum, quæ in Grammaticis hiſce a ſuis originibus recte derivantur.
II. Rerum, quæ in hoc opere uberius explicantur.
III. Codd. Manuscriptorum, qui paſſim citantur.
IV. Auctorum qui citantur; & aliorum Hominum, qui honorifice memorantur.
V. Alphabetorum, Manuum, Iconum, Chartarum, aliorumq; quæ in æneis & ligneis Tabellis ſculpuntur.
VI. Eſt Index *Humphredi Wanleii* ad Catalogum ſuum librorum Veterum Septentrionalium.

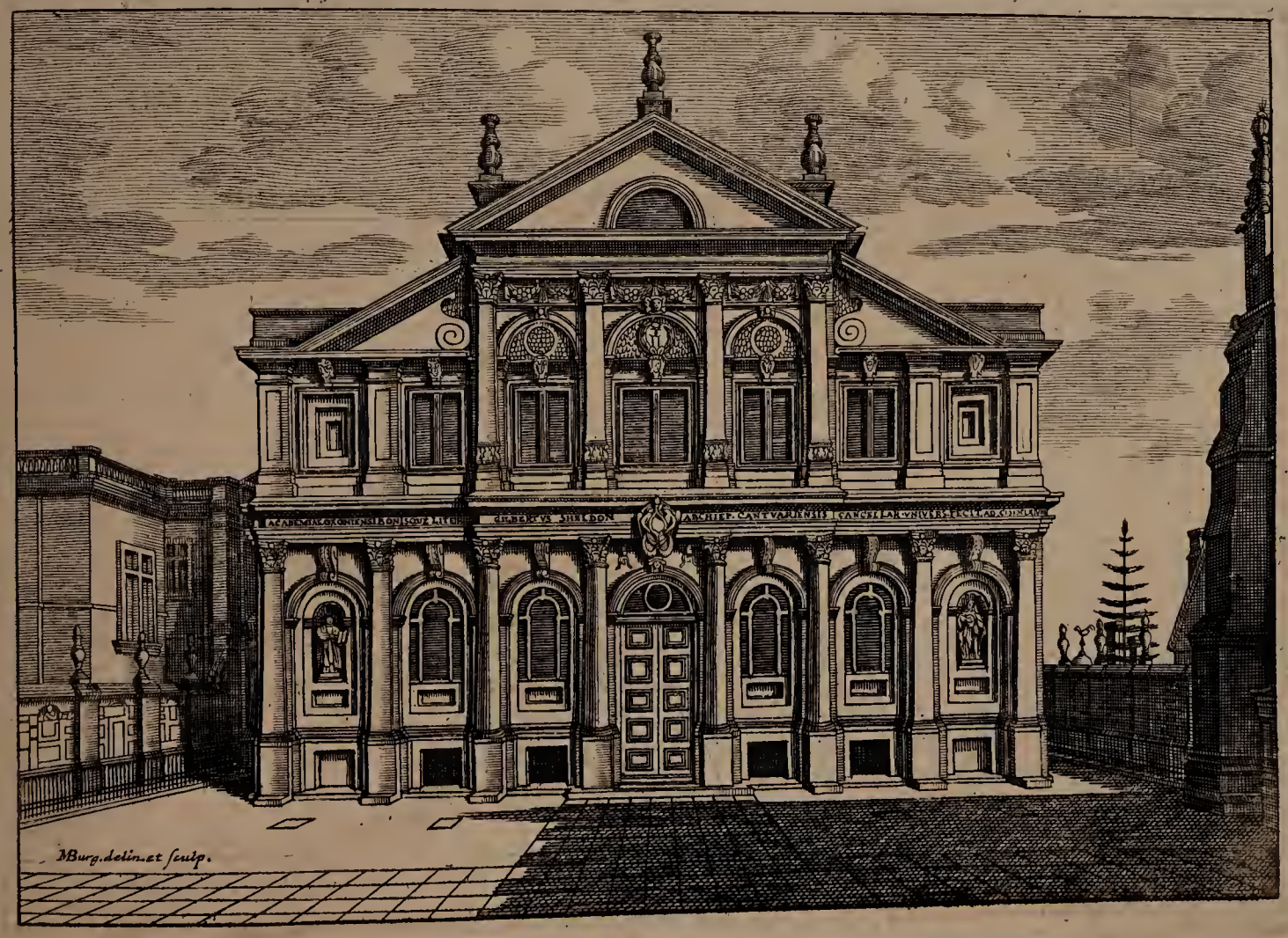

OXONIÆ,

E Theatro Sheldoniano, *An. Dom.* MDCCIII.

In Indicibus

g. a.	denotant	*Grammaticam Anglo-Saxonicam & Mœſo-Gothicam.*
g. f.		*Grammaticam Franco-Theotiſcam.*
g. i.		*Grammaticam Iſlandicam.*
d. e.		*Diſſertationem Epiſtolarem.*
pr.		*Præfationem Generalem.*
pr. g. a.		*Præfationem Grammaticæ Anglo-Saxonicæ.*
pr. g f.		*Præfationem Grammaticæ Franco-Theotiſcæ.*
pr. g. i.		*Præfationem Grammaticæ Iſlandicæ.*
p. l. c. m.		*Paginam. Lineam. Columnam. Marginem.*

INDEX

INDEX I.

Index *Vocum*, quæ antea aut non omnino, aut male a Lexicographis & Gloſſographis explicatæ, a ſuis originibus derivatæ, recte explicantur.

A.

ABAL g. a. p. 122. l. 40
Abide g. a. p. 6 l. 18
About g. a. p. 6 l. 36
Accord *verb.* g. a. p. 149 l. 5
Acquittances d. e. p. 15 l. 34
Adder g. a. p. 5 l. 32
Addobber g. f. p. 91 c. 1. l. 4
Adelian d. e. p. 149 l. 30
Ædre g. a. p. 130 l. 8
Æfter thaſſum g. a. p. 91 l. 44
Æftera Iula g. a. p. 211 l. 35, p. 214 l. 25
Æftera litha g. a. p. 210 l. 42
Ære g. a. p. 153 l. 5
Ærra Iula g. a. p. 211 l. 35
Ærra litha g. a. p. 210 l. 41
Æſc *cum comp.* g. a. p. 102 l. 57 p. 103 l. 4, 17
Æſc-plega g. a. p. 199 l. 46
Æſvanis *verb.* g. a. p. 152 l. 52. m. c. 1 l. 1
Ætheling g. a. p. 104 l. 9 p. 105 l. 45 p. 202 l. 43, 46
Æveſa g. a. p. 158 l. 43 m. c. 2 l. 15
Aferene g. a. p. 228 l. 6. m. c. 1 l. 3
Afor g. a. p. 123 l. 18
Afora g. a. p. 132 l. 30.
After, after that g. a. p. 6 l. 30, 31
Aggrappare g. f. p. 91 c. 1 l. 14
Ahtoda *emendatur* g. f. p. 49 l. 27
Airain g. f. p. 91 c. 1 l. 22
Aiſceau g. f. p. 91 c. 1. l. 24
Alabarda g. f. p. 91 c. 1. l. 27
Aldor g. a. p. 108 l. 8 p. 109 l. 28.
Aldorlege, ald-orlege g. a. p 115 l. 18
Aleſne, alene g. f. p. 91 c. 1 l. 33
Alet, æled, eld g. a. p. 126 l. 45 m. c. 1 l. 2
Aleu g. f. p. 91 c. 1 l. 36
Alh *cum comp.* g. a. p. 125 l. 34
All, æll, *in comp.* g. a. p. 29 l. 29. g. f. p. 45 l. 42
All along g. f. p. 76 l. 60
All the day long g. f. p. 75 l. 46
Aller, alder g. a. p. 16 m. c. 2 l. 9 p. 17 m. c. 1 l. 1
Allocutio d. e. p. 46 m. c. 1 l. 6.
Alſton d. e. p. 122 l. 24, 25
Alte, halte g. f. p. 91 c. 2 l. 20
Amyle g. a. p. 154 l. 24 m. c. 2 l. 1
Ammutinare, ammutiuarſi g. f. p. 91 c. 2 l. 26
Among g. a. p. 6 l. 31
Ancle g. a. p. 152. l. 56.
And, *in comp.* g. a. p. 69 l. 56 p. 70 l. 1
And g. a. p. 145 l. 31 m. c. 2 l. 2, 5, 11
Andweard g. a. p. 69 l. 59
Andwyrd g. a. p. 70 l. 3
Angoiſe g. f. p. 91 c. 2 l. 39
Anſwer *verb.* g. a. p. 70 l. 9
Ant g. a. p. 146 l. 32 p. 224 l. 36 m. c. 2 l. 4
Any g. a. p. 6 l. 4
Appai, appeaſe *verb.* g. a. p. 153 l. 26 m. c. 1. l. 4.
Ar g. a. p. 163 m. c. 2 l. 48
Aranmanoth g. a. p. 216 l. 27
Arg g. a. p. 90 l. 55
Aringo g. f. p. 91 c. 2 l. 44 p. 92 c. 1 l. 1
Arn, arne g. a. p. 35 l. 45, 48.
Arneſe g. f. p. 92 c. 1 l. 15.
Arreſtare g. f. p. 92 c. 1 l. 20
Arrive g. a. p. 153 l. 28
Arth g. a. p. 89 l. 40
As g. a. p. 146 l. 35.
As, Aſer, Aſa, Æſa, *&c.* g. a. p. 193. c. 3 l. 21 m. c. 2 l. 11, 14, 15.
Aſh g. a. p. 5 l. 8
Aſk g. a. p. 6 l. 12
Aſſath d. e. p. 35 l. 12 m. c. 1 l. 3
Aſſemble *verb.* g. a. p. 149 l. 4
Aſſiſa, Aſſiſus d. e. p. 40 m. c. 2 l. 7
At g. a. p. 6 l. 29
At hand g. f. p. 75 l. 49
Athor g. a. p. 120 l. 25
Athy, athe g. a. p. 62 l. 20, 23
Attaccare g. f. p. 92 c. 1 l. 27
Auberge g. f. p. 92 c. 1 l. 42
Aviſare g. f. p. 92 c. 1 l. 45
Aune, aulne g. f. p. 92 c. 1 l. 54
Aware, *adject.* g. a. p. 6 l. 6
Awaried g. a p. 146 l. 45
Awl g. f. p. 91 c. 1 l. 34
Awn g. a. p. 4 l. 46 p. 6 l. 1
Awyrn g. a. p. 205 c. 1 l. 35 m. l. 1
Ax g. a. p. 5 l. 22 g. f. p. 91 c. 1 l. 26
Ay g. f. p. 76 m. l. 1
Aylſton, Aylton d. e. p. 2 m. c. 1 l. 4
Aynd g. a. p. 118 l. 20

B.

Bachelers g. a. p. 149 l. 3
Bæran, beran g. a. 131 l. 55.
Bærſuinig, bærſuinih, *&c.* bærſyndugr, berſyndugr g. a. p. 90. l. 6, 7, 8, 22, 23
Bæſtere g. a. p. 89 l. 46
Bague g. f. p. 92 c. 1 l. 59
Baldor *cum comp.* g. a. p. 101 l. 37. p. 102 l. 1
Balo, bealo *cum comp.* g. a. p. 129 l. 25
Balticus [*ſinus*] g. a. p. 199. m. c. 2 l. 13.
Banc g. f. p. 92 c. 2 l. 2
Banhuſes-ward g. a. p. 199 l. 37
Banon; banonium g. a. p. 163 m. c. 2 l. 29
Bara g. f. p. 92 c. 2 l. 7
Baratta, baratter, **barratry**, g. f. p. 92 c. 2 l. 15, 19. Baret, baretter, ba=rettry g. a. p. 231 c. 2 l. 22. m. c. 2 l. 10, 13.
Barbycan g. a. p. 155 l. 7
Barn g. a. p. 4 l. 55
Baron, barun, bar, **Barony** g. a. p. 146 l. 45, 50 g. f. p. 92 c. 2 l. 22 p. 94 c. 2 l. 28
Barrenneſs g. a. p. 153 l. 1
Baſtard g. f. p. 93 c. 2 l. 10
Bateau g. f. p. 92 c. 2 l. 39
Bath, *urbs* d. e. p. 121 l. 48
Batten g. a. p. 51 l. 60
Batwa g. a. p. 32 l. 46 m. l. 1
Beadu, beaduw, *&c. cum comp.* g. a. p. 132 l. 41
Bearer g. f. p. 92 c. 2 l. 14
Βεβαιωταὶ, βεβαιώσεως δίκη d. e. p. 97 l. 38, 39
Bec, **Beck** g. f. p. 92 c. 2 l. 40, 44 d. e. p. 23 m. c. 2 l. 2
Beda, Bedanus g. a. p. 173 m. c. 1 l. 8 c. 2 l. 10
Bedwardine d. e. p 117 m. c. 1 l. 1
Bee g. a. p. 5 l. 29
Beis, *verb.* g. a. p. 153 l. 28 m. c. 1 l. 5
Bene, benne [**to clap**] g. a. p. 225 m. c. 1 l. 8, 9.
Beneficia d. e. p. 61 l. 9.
Benn g. a. p. 115 l. 38
Bentley d. e. p. 122 l. 17, 18.
Beorn, beorna, *cum comp.* g. a. p. 113 l. 18
Beornena d. e. 62 l. 4 m. c. 1. l. 11
Beothan g. a. p. 89 l. 16
Berbyz g. a. p. 154 l. 18 m. c. 1 l. 9
Berkin [**Allhallowes**] g. a. p. 5 l. 53
Bernhardus g. a. p. 113 l. 30.
Beſace g f. p. 93 c. 1 l. 1
Beſt g. a. p. 5 l. 59.
Beſtealth g. a. p. 59 l. 53
Bet g. a. p. 229 m. c. 1 l. 1
Betwixt, between g. a. p. 6 l. 32 p. 71 l. 31
Bever g. f. p. 93 c. 1 l. 1
Bezere g. a. p. 91 l. 50
Bidello g. f. p. 93 c. 1 l. 4
Bier g. f. p. 92 c. 2 l. 14
Biever g. f. p. 93 c. 1 l. 18
Bilithi, bilidi, pilidi, *&c.* g. a. p. 191 c. 1 l. 46 m. c. 1 l. 9, 10
Biliue g. a. p. 225 l. 22 p. 229 l. 43 m. c. 2 l. 17, 18
Biom g. a. p. 90 l. 52
Bird g. a. p. 4 l. 58.
Biriligan, birilan g. a. p. 91 l. 25
Biſæc g. a. p. 91 l. 12.
Biſeno g. a. p. 90 l. 54
Biſhop g. a. p. 5 l. 14, 15 d. e. p. 25 l. 12
Biſhops-Frome d. e. p. 2 m. c. 1 l. 8
Biſungane *Goth.* g. a. p. 61 l. 23, 24
Bitch g. a. p. 5 l. 29

Blake d. e. p. 24 m. c. 1 l. 4
Blame, *verb.* g. a. p. 153 l. 29
Blanc g. f. p. 93 c. 1 l. 20
Ble *vel* bled g. f. p. 93 c. 1 l. 25
Blida g. a. p. 217 l. 2
Blidemanet g. a. p. 216 l. 42
Blond g. f. p. 93 c. 1 l. 27
Blot-monath g. a. p. 211 l. 31
Bloquer g. f. p. 93 c. 1 l. 31
Blunt d. e. p. 24 m. c. 2 l. 4
Boar g. a. p. 5 l. 28
Boceras d. e. p. 46 l. 53
Bodscepi g. f. p. 89 l. 58.
Body g. a. p. 5 l. 11
Bondi d. e. p. 38 l. 22.
Bone g. a. p. 225 l. 16 m. c. 1 18
Bord g. f. p. 93 c. 1. l. 34
Borrow g. a. p. 6 l. 18
Bosom g. a. p. 5 l. 12
Boson d. e. p. 13 m. c. 2 l. 1 p. 25 m. c. 1 l. 6
Bote [to bote sendan] g. a. p. 228 l. 7 m. c. 1 l. 5, 6.
Bote g. f. p. 93 c. 1 l. 39
Botega g. f. p. 93 c. 1 l. 41
Both g. a. p. 32 l. 47
Both good and bad g. f. p. 80 l. 44
Botte g. f. p. 93 c. 1 l. 49
Bouc g. f. p. 93 c. 1 l. 53
Bouclier g. f. p. 93 c. 1 l. 56
Bounty g. a. p. 149 l. 3
Bourg g. f. p 93 c. 1 l. 58
Bout g. f. p. 93 c. 1 l 60
Bow g. a. p. 4 l. 53
Bozzo g. f. p 93 c. 1 l. 61 c. 2 l. 1
Brachmanoth g. a. p. 216 l. 25
Brampton Brian d. e. p. 75 l. 39
Brandish [a Sword] g. a. p. 192 m. c. 2 l. 29
Brando g. f. p. 23 c. 2 l. 18
Brandon g. f. p. 93 c. 2 l. 22
Braue, brief g. a. p. 150 l 34, 38
Breche g. f. p. 93 c. 2 l. 22
Bredicott d. e. p. 122 l. 19, 20
Brego g. a. p. 105 l. 55 p. 108 l. 52
Breosta-hord g. a. p. 199 l. 25
Brethren g. a. p. 15 l. 51
Breve, brief, brevia, *&c.* d. e. p. 8 m. c. 2 l. 10, 16
Brida, Bridell g. f. p. 93 c. 2 l. 24
Bright g. a. p. 5 l. 56
Brim-hlæst g. a. p. 199 l. 21
Bronzo g. f. 93 c. 2 l. 32
Brother g. a p. 5 l. 19
Brulium, brolium, *&c.* d. e. p. 74 l. 15 m. c. 1 l. 2.
Brytta, bryttan, bryttian, *&c. cum comp.* g. a. p. 108 l. 10 p. 109 l. 48, 52
Buset g. f. p. 93 c. 2 l. 40
Bunda *cum comp.* g. a. p. 151 l. 33
Bure g. a. p. 231 l. 30 m. c. 2 l. 5
Burn d. e. p. 23 m. c. 1 l. 2
Burthen g. a. p. 152 l. 12
Bush d. e. p. 23 m. c. 2 l. 2
Buste g. f. p. 93 c. 2 l. 44
But g. a. p. 6 l. 27 p. 57 m. c. 1 l. 1 p. 66 m. c. 1 l. 1
Butt, butte g. a. p. 5 l. 32 g. f. p. 93 c. 1 l. 52
Buy g. a. p. 6 l. 18
Byan *vel* bya [**where by ye,** *apud Herefordenses*] g. a. p. 91 l. 16, 19
Bygga d. e. p. 25. l. 22
Byr g. a. p. 118 l. 41
Byrla g. a. p. 152 l. 12
Byrn *cum comp.* g. a. p. 108 l. 6, 15.
Byrn-wigena brego g. a. p. 105 l. 55
Byrstful g. a. p. 152 l. 22
Bytte *Wigorn.* g. a. p. 5 l. 32

C.

Call, *verb.* g. a. p. 150 l. 53 p. 225 l. 46 m. c. 2 l. 14
Calla, *cum comp.* g. a. p. 121 l. 46
Camell g. a. p. 89 l. 49
Canon d. e. p. 25 l. 12
Canon-Frome d. e. p. 2 m. c. 2 l. 1
Cant, *verb.* g. a. p. 153 l. 35 m. c. 1 l. 6
Carr g. a. p. 91 l. 20.
Cart g. a. p. 4 l. 54
Carta g. a. p. 149 l. 17
Carve g. a. p. 6 l. 16
Castle-Frome d. e. p. 2. m. c. 2 l. 1
Caudebec g. f. p. 92 c. 2 l. 57
Ceorl g. a. p. 202 l. 40
Chaffe g. a. p. 4 l. 58
Champion g. a. p. 153 l. 40
Chaplain d. e. p. 25 m. c. 1 l. 3
Cheak d. e. p. 25 m. c. 2 l. 2
Cheek g. a. p. 5 l. 12
Chein g. f. p. 44 l. 59
Chestun g. a. p. 155 l. 17
Chide g. a. p. 6 l. 9
Chit g. f. p. 93 c. 2 l. 56
Christmanet g. a. p. 216 l. 60
Cider g. a. p. 146 l. 27
Cil g. a. p. 153 l. 12
Cito g. f. p. 93 c. 2 l. 48
City g. a. p. 149 l. 4
Clacles g. a. p. 150 l. 22
Clapp, *verb.* g. a. p. 225 m. c. 1 l. 10
Clawes g. a. p. 228 m. c. 2 l. 3
Clerk, Cleric d. e. p. 25 l. 11 m. c. 1 l. 7
Cloche g. f. p. 93 c. 2 l. 6
Clock g. a. p. 5 l. 8
Cloet, **Cloth** g. a. p. 229 m. c. 1 l. 11
Clypan g. a. p. 119 l. 38
Cnear, cnearr g. a. p. 132 l. 54
Cneo, cneow g. a. p. 89 l. 11 p. 127 l. 51
Cnight, cniht d. e. p. 25 l. 3 m. c. 1 l. 1
Cnutus g. i. p. 4 l. 21
Coc *vel* coq g. f. p. 94 c. 1 l. 1
Cockneys, Cokaines, coquin g. a. p. 231 c. 1 l. 21 m. c. 1 l. 5, 10, 11
Coldre g. a. p. 153 l 46
Colla, *vide* ferhth g. a. p. 108 l. 9 p. 109 l. 47
Collen g. a. p. 128 l. 36
Comb g. a. p. 5 l. 15
Compagnon g. f. p. 94 c. 1 l. 3
Congreve d. e. p. 25 m. c. 1 l. 7, 8
Corthr, corther g. a. p. 130 l. 25
Cotheridge d. e. p. 122 l 20
Coveye g. a. p. 154 c. 2 l. 17 m. c. 1 l. 7
Counter [*carcer*] g. a. p. 5 l. 33
Cow g. a. p. 5 l. 29
Cradely d. e. p. 3 m. c. 1 l. 1
Cræft, crafte, **craft** g. a. p. 5 l. 31 p. 117 l. 10 p. 126 l. 8
Crafan, crafian, crafinge, cravigge, **to Crave** g. a. p. 151 l. 50 d. e. p. 15 l. 38 m. c. 1 l. 6 c. 2 l. 3
Crangan, crang g. a. p. 192 m. c. 1 l. 32 c. 2 l. 5, 6
Crier g. f. p. 94 c. 1 l. 20
Crieth g. a. p. 232 m. c. 1 l. 6
Crome d. e. p. 122 l. 16
Cross Crosslet d. e. p. 71 l. 7
Crown g. a. p. 147 l. 47 p. 149 l. 37
Cudly d. e. p. 122 l. 22
Cumbol, cumbl, *cum comp* g. a. p. 130 l. 52 p. 131 l. 1
Cumraden g. a. p. 225 l. 27 m. c. 2 l. 2, 3
Cund *terminatio* g. a. p. 18 l. 25
Cursumber g. a. p. 89 l. 43
Curt, **Court** g. a. p. 148 l. 23, 24
Cwall, **cwell,** *verb.* g. a. p. 6 l. 17 p. 153 l. 26 p. 229 m. c. 2 l. 15
Cwen g. a. p. 4 l. 10 m. c. 1 l 1 p. 148 l. 4, 5 d. e. p. 52 m. c. 1 p. 7, 14
Cytel d. e. p. 29 m. c. 1 l. 1

D.

Dæd-weorce g. a. p. 122 l. 6 m. c. 1 l. 1
Dæghwamlic g. a. p. 60 m. l. 1
Dangeld g. a. p. 159 m. c. 2 l. 20
Day g. a. p. 4 l. 45
Death g. a. p. 13 l. 47
Decant g. a. p. 153 m. c. 1 l. 6
Dedute, deduit g. a. p. 231 m. c. 2 l. 1
Deerne, *belgicum.* g. f. p. 18 m. c. 2 l. 5
Deffens g. a. p. 163 m. c. 1. l. 1
Deliver g. a. p. 148 l. 37
Demustre g. a. p. 153 l. 58 m. c. 1 l. 8 p. 59 m. c. 2 l. 1
Deope [dale] g. a. p. 178 c. 1 l. 38 m. c. 1. l. 1
Deruen g. a. p. 227 l. 42 m. c. 2 l. 7
Devere g. a. p. 154 l. 36
Diar d. e. p. 49 l. 59 p. 50 l. 1
Disturbance g. a. p. 148. l. 34.
Doen, don g. a. p. 77 l. 18
Doger g. a. p. 90 l. 2 p. 117 l. 50
Dom, dome *terminatio* g. a. p. 12 l. 36
Dom-boc d. e. p. 60 l. 22
Domina d. e. p. 52 m. c. 2 l. 26 p. 53 m. c. 1 l. 1 m. c. 2 l 1.
Dominus d. e. p. 52 m. c. 2 l. 15
Dozen g. i. p. 43 l. 32
Drenges g. a. p. 150 l. 6
Dreore g. a. p. 120 l. 12
Drepe *in* death-drepe g. a. p. 123 l. 25
Drie g. a. p. 228 l. 48 m. c. 2 l. 11
Driht *cum comp.* g. a. p. 120 l. 38 p. 202 l. 38
Drihten, dryhten d. e. p. 155 c. 2 l. 52 p. 156 c. 1 l. 1 c. 2 l. 6
Drill g. a. p. 5 l. 36
Dritte g. a. p. 223 c. 2 l. 9 m. c. 2 l. 5
Driven g. a. p. 162 m. c. 1 l. 18, 19
Droan g. a. p. 5 l. 30
Drosse g. a. p. 5 l. 7
Drotnar d. e. p. 49 l. 59 p. 50 l. 1
Drotten, drotta d. e. p. 53 m. c. 2 l. 21, 22
Drudo g. f. p. 94 c. 1 l. 16
Dry, *verb.* g. a. p. 6 l. 12
Dubban, dubban to ridere, at dubba, g. a. p. 151 l. 3, 4 g. f. p. 91 c. 1 l. 7
Duergar g. a. p. 194 c. 2 l 9 m. c. 1 l. 1
Dunning, Downing d. e. p. 24 m. c. 2 l. 3
Dunnir g. a p. 231 c. 2 l. 34 m. c. 2 l. 15
Duon, duon ware g. f. p. 89 l. 61 p. 90 l. 40
Dute g. a. p. 231 c. 1 l. 28 m. c. 2 l. 1

E.

Eafora g. a. p. 132 l. 30
Ealdor g. a. p. 108 l. 8 p. 109 l. 28
Earth g. a. p. 14 l. 1
Easter g. a. p. 211 l. 42
Ebul g. a. p. 91 l. 37.
Edge g. a. p. 5. l. 9
Edor g. a. p. 129 l. 1
Ædsore Kungs Ædsore g. e. p. 37 l. 43 m. c. 1 l. 2.
Edwin, Edwins d. e. p. 29 l. 33
Eek, *verb.* g. a. p. 6 l. 13
Efnan g. a. p. 120 l. 30
Egor, eager, apud *Gloceftrienses* g. a. p. 119 l. 20, 21
Egstream g. a. p. 124 l. 20
Eheru g. a. p. 90 l. 49
Eight, *nom.* g. a. p. 5 l. 46
Eight, *numeral.* **eighteen, eighty,** *&c.* g. a. p. 31, 41 l. 25 p. 32 l. 2, 30, 37, 42
Eipe g. a. p. 154. c. 1. l. 18 m. c. 1 l. 8

Either g. a. p. 30 m. c. 1 l. 2
Eldas *cum comp.* g. a. p. 114 l. 36
Eleven, eleventh g. a. p. 31 l. 34 p. 32 l. 33
Ellen *cum comp.* g. a. p. 128 l. 42
Elmo g. f. p. 94 c. 1 l. 34
Elſen g. f. p. 91 c. 1 l. 35
Embaſſy g. a. p. 5 l. 39
Embe g. a. p. 209 l. 41
Emboliſmus g. a. p. 216 l. 5 m. l. 1
Empty g. a. p. 6 l. 7
En *terminatio* g. a. p. 18 l. 8 g. f. p. 26 l. 24
Ende g. a. p. 125 l. 5
Engla-helm g. a. p. 200 l. 9
Enough g. a. p. 6 l. 25
Enſein *verb.* g. a. p. 153 l. 31
Eorle g. a. p. 104 l. 9 p. 105 l. 45
Eoſtro, eoſtur, eoſturmonath g. a. p. 211 l. 42, 43 m. c. 1. l. 1.
Eowic g. a. p. 89 l. 19
Epiphania g. a. p. 209 l. 53
Er, ere *terminatio* g. a. p. 14 l. 3 g. f. p. 24 l. 23, 24.
Erde g. a. p. 154 c. 2 l. 16 m. c. 1 l. 5
Erlſcepi g. f. p. 89 l. 59
Ernde g. a. p. 225 l. 37 m. c. 2 l. 10
Erne g. a. p. 229 l. 2. m. c. 1 l. 5
Es *terminatio* g. a. p. 10 m. c. 1 l. 3
Eſcrat *verb.* g. a. p. 152 l. 53. m. c. 1 l. 3
Eſcrimer g. f. p. 94 c. 1 l. 36
Eſperon g. f. p. 94 c. 1 l. 36
Eſt g. a. p. 131 l. 19
Eſtafier g. f. p. 94 c. 1 l. 42
Eſtafilade g. f. p. 94 c. 1 l. 39
Eſtrang *verb.* g. a. p. 153 l. 30
Etled g. a. p. 87 l. 23
Ettilit g. i. p. 50 m. c. 2 l. 1
Even, *nom.* g. a. p. 5. l. 18
Ewer g. a. p. 149 l. 6
Exonium, Exonia, Eſſonium, *&c.* d. e. p. 8 l. 9 m. c. 1. l. 1
Eylid g. a. p. 153 l. 39

F.

Fæge *cum comp.* g. a. p. 114 l. 12
Fægeruſt [mægtha] g. a p. 210 l. 53 p. 211 l. 1
Fær [*Februarius*] g. a. p. 210 l. 25
Fæſl g. a. p. 110 l. 12 m. c. 1. l. 3 p. 111 l. 29
Fæſt g. a. p. 18 l. 48 m. c. 1 l. 6
Fag g. a. p. 129 l. 20
Fain g. a. p. 5 l. 56
Fair g. a. p. 4 l. 45
Falcon g. a. p. 153 l. 2
Falda g. f. p. 94 c. 1 l. 47
Falo g. f. p. 94 c. 1 l. 53 c. 2. l. 1
Falſan g. a. p. 91 l. 10
Fante g. f. p. 94 c. 2 l. 4
Faran [of thiſſe liue] g. a. p. 155 l. 31
Fardagamanudr g. a. p. 216 l. 34
Faretmanet g. a. p. 216 l. 49
Faſt, *terminatio.* g. f. p. 26 l. 18
Father g. a. p. 5 l. 19
Fawley d. e. p. 3 m. c. 1 l. 1
Fedan g. a. p. 119 l. 10.
Fee g. a. p. 5 l. 38
Fel g. a. p. 227 l. 24 m c. 2 l. 2, 3
Fel, felon, **fellon** g. f. p. 94 c. 2 l. 9, 16
Fellawe, fellow g. a. p. 6 m. c. 1 l. 3 p. 150 l. 50 p. 225 l. 15 m. c. 1 l. 6
Fens, **fence** g. a. p. 163 m. c. 1 l. 21
Feon, fean g. a. p. 126 l. 30
Feorh g. a. p. 112 l. 11
Feorthling d. e. p. 109 l. 42
Ferhth, feorhth, *cum comp.* g. a. p. 128 l. 26
Feudum ſimplex, reſtrictum ſeu conditionale d. e. p. 9 m. c. 2 l. 21, 22 p. 76 m. c. 2 l. 3 p. 85 l. 42
Fian g. a. p. 91 l. 45
Fif [niht] g. a. p. 209 l. 39, 49
Firas, *cum comp.* g. a. p. 108 l. 14 p. 110 l. 19
Firſt. firſt g. a. p. 32 l. 26 p. 152 l. 30
Fiſcmanet g. a. p. 216 l. 57
Fiſh g. a. p. 5. l. 26
Five, fifteen, fifty, *&c.* g. a. p. 31 l. 22, 39, 47 p. 31 l. 29. 35, 40
Flea g. a. p. 5 l. 30
Flem g. a. p. 150 l. 56 m. c. 2 l. 3 p. 229 l. 24 m. c. 2 l. 1
Flett g. a. p. 19 l. 57 p. 120 l. 1
Floor g. a. p. 153 l. 5
Fly, *nom.* g. a. p. 5 l. 30
Foam g. a. p. 5 l. 1
Fod g. a. p. 212 l. 3
Fodder g. f. p. 25 c. 1 l. 7
fodr, *Goth.* g f. p. 94 c. 2 l. 30
Fol, **fool, folly** g. f. p. 94 c. 2 l. 32, 34, 35
Folc g. a. p. 202 l. 39
Folcſcepi g. f. p. 89 l. 46
Fold, folld g. a. p. 103 l. 22, 25
Fole g. a. p. 5 l. 11
Folie g. a. p. 154 l. 26 m. c. 2 l. 4
Follow g. a. p. 6 l. 9 m. c. 1 l. 1
Fonde g. a. p. 229 l. 4 m. c. 1 l. 7, 8
Food g. a. p. 110 m. c. 1 l. 5
Foot g. a. p. 5 l. 23
Foreman [of the Jury] d. e. p. 33 m. c. 2 l. 45
Formoſt g. a. p. 32 l. 25
Forthſcian g. a. p. 118 l. 17
Forthy g. a. p. 62 m. l. 1
Fortnight g. a. p. 209 l. 51
Foſtenganſmanudr g. a. p. 216 l. 32
Foſtrath g. a. p. 89 l. 52
Foth g. a. p. 122 l. 50
Foudre g. f. 94 c. 2 l. 47
Foule g. f. p. 94 c. 2 l. 50 p. 95 c. 1 l. 1
Four, fourfold, fourteen, forty, *&c.* g. a. p. 31 l. 21, 39, 46 p. 32 l. 25, 28, 34, 40, 53
Fourage g. f. p. 95 c. 1 l. 5
Fourbir g. f. p. 95 c. 1 l. 8
Fowle g. a. p. 5 l. 2
Fra g. a. p. 151 l. 26
Fra g. f. p. 95 c. 1 l. 12
Fracaſſare g. f. p. 95 c. 1 l. 27, 28
Franciſca, Franciſc, *Franciſcus, Franciſcus* g. f. p. 5. l. 3 m. c. 2 l. 6
Fraſan, fraſigan g. a. p. 89 l. 50
Fratoh, fratoho g. a. p. 130 l. 31
Frea *cum comp.* g. a. p. 125 l. 14
Freke g. a. p. 106 l. 41 p. 107 l. 1
Freon, freothe, freotho, fretho, *&c* g. a. p. 125 l. 47, 52
Freſh g. a. p. 5 l. 60
Frier d. e. p. 25 l. 11
Fright g. a. p. 5 l. 26
Frith-candel g. a. p. 199 l. 43
Frod, *cum comp.* g. a. p. 110 l. 41 p. 200 l. 8
From, *nom.* g. a. p. 90 l. 47
From, *præpoſ.* g. a. p. 6 l. 31
Frome d. e. p. 2 m. c. 2 l. 2 p. 23 m c. 1 l. 1
Froſt g. a. p. 4 l. 53
Fryday g. f. p. 81 m. l. 1
Full drive g. a. p. 227 m. c. 1 l. 6
Fulluhter g. a. p. 14 l. 6
Full-wiht-tiid g. a. p. 209 l. 53 p. 210 l. 1
Fultum d. e. p. 5 m. c. 1. l. 1
Fourbiſh, *verb.* g. f. p. 95 c. 1 l. 11
Furfare, furfarne g. a. p. 225 l. 2 m. c. 1 l. 1 p. 229 l. 4 m. c. 1 l. 6
Fus g. a p. 121 l. 38
Fynch, Finche d. e. p. 25 l. 2 m. c. 2 l. 5, 6
Fyrſcyde g. a. p. 120 l. 35
Fyſan g. a. p. 121 l. 38

G.

Gætan g. a. p. 123 l. 30
Gagner g. f. p. 95 c. 1 l. 42
Gall g. a. p. 5 l. 14
Gallowes g. a. p. 5 l. 27, 28
Gambol, **Gamboling** g. a. p. 233 m. c. 1 l. 6 c. 2 l. 1.
Gamol, gamul, *cum comp.* g. a. p. 122 l. 26
Gander g. a. p. 5 l. 7
Ganotes-bæth g. a. p. 199 l. 20
Ganyf g. f. p. 95 c. 1 l. 62
Gar *Eborac.* g. a. p. 46 m. c. 2 l. 10
Garden g. f. p. 96 c. 1 l. 60
Garder g. f. p. 95 c. 1 l. 63 c. 2 l. 1
Garland g. f. p. 95 c. 2 l. 22
Gaſpiller g. f. p. 95 c. 2 l. 4
Ge *augmentum* g. a. p. 45 l. 43 p. 213 l. 63
Gealla d. e. p. 16 l. 13 m. c. 1 l. 2
Gebedrædenne d. e. p. 116 m. c. 2 l. 3, 9
Gecrang g. a. p. 192 m. c. 2 l. 1
Gedælan d. e. p. 149 l. 31
Gedreoſan g. a. p. 123 l. 27
Geebulſadon g. a. p. 91 l. 37
Gefera g. a. p. 124 l. 57 p. 202 l. 45
Gefrecnan g. a. p. 120 l. 27
Gefyſan g. a. p. 121 l. 38
Gegenge g. a. p. 117 l. 43
Gemniſe g. a. p. 90 l. 44
Gen gien g. a. p. 114 l. 30
Genegan, genogan g. a. p. 119 l. 5
Genoh g. a. p. 125 l. 9
Geofon g. a. p. 132 p. 23
Geol, geola g. a. p. 209 l. 8 p. 210 l. 41 p. 212 l. 15, 51 p. 213 l. 62 p. 214 l. 7, 13
Geonduurde, geondwarde g. a. p. 89 l. 54
Gerbe g. f. p. 95 c. 2 l. 8
Gereſa, GEREFÆ g. a p. 202 l. 44 d. e. p. 21 m. c. 1 l. 5 p. 151 l. 54
Gerichte, gerihte g. a. p. 162 m. c. 1 l. 3
Gerim g. a. p. 209 l. 24
Geſceapu g. a. p. 123 l. 47
Geſith, geſithas, geſithcundmen g. a. p. 202 l. 43, 46 d. e. p. 154 l. 16, 17
Girlanda g. f. p. 95 c. 2 l. 21
Gif, *Scotice* g. a. p. 6 l. 28
Gifethe weorthan, vel beon g. a. p. 126 l. 21
Gifian g. a. p. 91 l. 45
Gin, gien *cum comp.* g. a. p. 111 l. 6
Gingra geongra, *cum comp.* g. a. p. 123 l. 52 p. 124 l. 1
Girle, gyrle g. a. p. 106 l. 32 p. 107 l. 7
Glad, *adject.* g. a. p. 6 l. 4
Glad, gled, *gladius* g. a. p. 192 m. c. 2 l. 16, 19
Glaſſe g. a. p. 153 l. 10
Glof g. a. p. 214 l. 5
Glue g. a. p. 153 l. 42
Glugmanet g. a. p. 216 l. 41
Godes candel g. a. p. 199 l. 43
Godeſſcalcus g. a. p. 202 m. l. 1
Goie, Goe, Goia g. a. p. 216 l. 42, 47 p. 217 l. 1
Gombon g a. p. 131 l. 13
Goninde g. a. p. 228 l. 13 m. c. 1 l. 9
Grano g. f. p. 95 c. 2 l. 35
Grappare g. f. p. 91 c. 1 l. 14
Grave, *Sepulcrum* g. a. p. 146 l. 17
Gravius, Grævius d. e. p. 25 m. c. 1 l. 9
Gray, *adject.* g. a. p. 6 l. 5
Greave d. e. p. 25 m. c 1 l. 8, 9
Gredith g. a. p 232 c. 2 l. 6 m. c. 1 l. 6
Grimley

Grimley d. e. p. 122 l. 24
Grindle g. a. p. 118 l. 2
Grofs g. f. p. 95 c. 2 l. 44
Grund g. a. p. 103 l. 22
Guaſo d. e. p. 84 m. c. 2 l. 6
Guilt g. a. p. 5 l. 11
Gullbriotur, goldes-brytta g. a. p. 108 l. 10 p. 109 l. 48
Gumas, gum, guman, gome, *&c. cum comp.* g. a. p. 104 l. 4 p. 105 l. 2 p. 106 l. 6
Gumſcepi g. f. p. 89 l. 51
Gunnfani, guthfana g. a. p. 114 l. 18 m. c. 1 l. 1, 3

H.

Had, hade, *terminatio* g. a. p. 12 l. 47
Hadre g. a. p. 122 l. 18
Hæcce, hacelo, hæcla, *&c.* Hecla *mons Iſlandiæ* g. a. p. 151 l. 54, 55
Hæfa g. a. p. 122 l. 23
Hæle, hæleth g. a. p. 117 l. 15
Hælend g. a. p. 7. l. 62
Hærnes *Angl.* harnes g. a. p. 152 l. 33
Haſt, haſtis, *terminatio* g. f. p. 26 l. 5, 7
Hail, *nom.* g. a. p. 5 l. 12
Halbard g. f. p. 91 c. 1 l. 27
Halfur g. i. p. 42 l. 35 p. 43 l. 1
Hali-ware-ſtelle g. a. p. 150 l. 24
Halte g. f. p. 91 c. 2 l. 20
Halter g. a. p. 5 l. 12
Ham, *cum comp.* g. a. p. 111 l. 37
Hama vel ham d. e. p. 90 m. l. 5, 6
Hamſcyld d. e. p. 90 c. 1 l. 33 m. l. 5
Hanbury d. e. p. 122 l. 25
Hanter g. f. p. 95 c. 2 l. 49
Har g. a. p. 111 l. 31 p. 118 l. 53. p. 119 l. 1
Harangue g. f. p. 91 c. 2 l. 51
Haraz g. a. p. 154 c. 1 l. 25 m. c. 2 l. 2.
Hard, to labour hard, to ſtrive hard g. f. p. 96 c. 1 l. 2, 3
Harde g. f. p 95 c. 2 p. 56
Hardi g f. p. 95 c. 2 l. 62 p. 96 c. 1 l. 1
Harnois g. f. p. 96 c. 1 l. 4
Haro g. f. p. 96 c. 1 l. 5
Harpe g. f. p. 96 c. 1 l. 46
Harrow o'the Hill g. a. p. 5 l. 42
Hartlebury d. e. p. 122 l. 18
Harveſt g. a. p. 5 l. 25
Harvington d. e. p. 122 l. 26
Haſell d. e. p. 25 m. c. 2 l. 5
Haſp, *verb.* g. a. p. 6 l. 10
HATTE d. e. p. 28 m. c. 1 l. 9 c. 2 l. 29
Havand [*Scoticum*] g. a. p. 48 m. c. 1 l. 3 c. 2 l. 2
Have g. a. p. 40 l. 48
Haunche g. a. p. 152 l. 55
Havre, Haven g. f. p. 96 c. 1 l. 50
Hawk g. a. p. 5. l. 20
Haye d. e. p. 24 m. c. 1 l. 1
Head *nom.* g. a. p. 5 l. 23
Head, *terminatio* g. a. p. 12 l. 49
Heafod-men g. a. p. 156 l. 30 m, c. 1 l. 1
Heahſteald, hægſteald g. a. p. 92 l. 20
Healf, *in numerando* g. a. p. 33 l. 5
Hear g. a. p. 120 l. 6
Heard-handplega g. a. p. 199 l. 47
Heath g. a. p. 13 l. 47
Heatho, *cum comp.* g. a. p. 130 l. 23
Heaven g. a. p. 5 l. 1
Heftrey d. e. p. 23. m. c. 2 l. 1
Heilagmanoth g. a. p. 216 l. 30
Helflinge d. e. p. 109 l. 40
Helm g. a. p. 209 l. 9
Hem g. a. p. 23 l. 11
Hence g. a. p. 224 m. c. 1 l. 5
Hending g. a. p. 217 m. c. 1 l. 1, 2
Heorth-werod g. a. p. 199 l. 36
Her g. a. p. 23 l. 14
Heraldry d. e. p. 29 l. 16
Herbſtmanoth g. a p. 216 l. 27
Herde g a. p. 154 c. 1 l. 14 m. c. 1 l. 5
Herdes g. f. p. 25 c. 2 l. 59
Herig, hærg g. a. p. 130 l. 54 m. c. 1 l. 6
Heriſcipi g. f. p. 89 l. 54
Herra, hearra, hera g. a. p. 89 l. 45 p. 117 l. 7
Heuuimonat g. a. p. 216 l. 38
Hew, *nom.* g. a. p. 5 l. 25
Heyannamanudr g. a. p. 216 l. 38
Hicks, Hickes d. e. p. 24 l. 41 p. 29 l. 34
Hiede g. a p. 225 l. 22 m. c. 1 l. 14 p. 229 l. 43 m. c. 2 l. 17
Hild, *cum comp.* g. a. p. 122 l. 10
Hilde nædra g. a. p. 199 l. 48
Himbleton d. e. p. 122 l. 22
Hireling g. a. p. 14 l. 17
Hither g. a. p. 6 l. 27
Hive g. a. p. 5 l. 27
Hlæfdi, hlavdi, Lady, hlæfdia, hlæfdig g. a. p. 148 l. 6. d. e. p. 52 m. c. 1 l. 7 c. 2 l. 11
Hlaford, hlafordome d. e. p. 52 m. c. 2 l. 15, 17
Hlaf-mæſſan-dæg g. a. p. 210 l. 51
Hleor g. a. p. 112 l. 4
Hleoth, hlioth g. a. p. 118 l. 30 p. 119 l. 34
Hleow, hleowth, hleo-maga g. a. p. 112 l. 44 p. 200 l. 2, 3
Hlyda-healic, hlyd-monath g. a. p. 210 l. 38
Hneo-maga g. a. p. 200 l. 7
Hoaſt, *Eborac.* g. a. p. 5 l. 10
Hod, hoden g. a p. 118 l. 53
Holcombe d. e. p. 23 m. c. 1 l. 2
Hold, hold ſtill g. f. p. 91 c. 2 l. 22
Hold-ath g. a. p. 156 p. 22
Hollow d. e. p. 122 l. 25
Holm g. a. p. 130 l. 6 p. 199 l. 45
Holme g. a p. 118 l. 51
Holt d. e. p. 24 m. c. 1 l. 2
Hom, ham, *cum comp.* g. a. p. 111 l. 37
Honey g. a. p 5 l. 14
Hood, *terminatio* g. a. p. 12 l. 49
Hornet g. a. p. 5 l. 30
Hornung g. a. p. 216 l. 22
Horſe g. a p. 124 l. 27
Houm, houme, hom g. a. p. 52 l. 50 p. 149 l. 10
Houſe g. a. p. 153 l. 6
How g. a. p. 146 l. 32
Hræw g. a. p. 117 l. 56 p. 118 l. 1
Hrif g. a. p. 97 l. 7
Hrino g. a. p. 119 l. 24
Hron-rade g. a. p. 199 l. 20
Hude g. a. p. 227 l. 21 m. c. 2 l. 1
Huergin g. f. p. 44 l. 39 p. 45 l. 59
Hugiſceſti g. f. p. 89 l. 60
Hnud, *Goth.* g. a. p. 31 l. 13, 14, 16
Hunigeſtear, hunitear g. a. p. 167 m. c. 1 l. 2
Hurne g. a. p. 228 l. 12 m. c. 1 l. 8
Husbanda, Husband g. a. p. 151 l. 34 m. l. 1
Huſce g. a. p. 127 l. 32
Hux, Hucks d. e. p. 24 l. 40
Huz g. a. p. 94 l. 65
Hwæles-æthel g. a. p. 199 l. 20
Hwæt, *cum comp.* g. a. p. 27 l. 24
Hyge g. a. p. 117 l. 31
Hygs, Hyggs d. e. p. 24 l. 40
Hyſe, hyſſe, hyſſa g. a. p. 92 l. 17 p. 127 l. 61
Hyſe-berthlinge g. a. p. 92 l. 19

I.

I g. a. p. 150 l. 55
I *præfixum* g. a. p. 213 l. 55
Ia g. a. p. 78 l. 31 m. c. 1 l. 2 g. f. p. 96 c. 1 l. 57
Iaffndagramanudr g. a. p. 216 l. 33
Iambleuc g. a. p. 233 c. 1 l. 16 m. c. 1 l. 3
Iardin g f. p. 96 c. 1 l. 60 c. 2 l. 1
Ich, igh, ig, ih *terminationes* g. f. p. 26 l. 1
Ich have don g. f. p. 50 m. l. 1
Ides, idele g. a. p. 128 l. 14
If g. a. p. 6 l. 28
Ignawe g. a. p. 227 l. 22 m. c. 2 l. 2
Iiſmanet g. a. p. 216 l. 41
Iland g. a. p. 5 l. 2
Ilego g. f. p. 78 l. 17
In *terminatio* g. f. p. 26 l. 24
Incit g. a. p. 21 m. c. 2 l. 2, 4
Infangene-theof g. a. p. 159 l. 3 m. c. 2 l. 17
Infanterie g. f. p. 94 c. 2 l. 6
Inge d. e. p. 24 l. 18
Inſegel d. e. p. 5 m. c. 1 l. 2 p. 6 m. c. 1 l. 1 p. 72 l. 4, 5, 6
Inſtrumentorum Donationum nomina d. e. p. 63 m. c. 1 l. 10
Intermeddle g. a. p. 164 m. c. 2 l. 17, 18, 19
Intrigue g. f. p. 99 c. 2 l. 12, 13
Inwitte g. a. p. 38 l. 25
Iofur g. a. p. 101 m. c. 2 l. 5
Jol, Jul, Iol, Iul g. a. p. 209 l. 9 p. 211 l. 41, 46 p. 212 l. 8, 9 p. 213 l. 45, 61 p. 214 l. 10, 13
Iowih g. a. p. 89 l. 19
Joy g. a. p. 148 l. 33
Irkſome g. a. p. 91 l. 64
Iſc, Isk, iſg, *&c. terminatio* g. f. p. 25 l. 58
Ilh *terminatio* g. a. p. 17. l. 28
It g. a. p. 5 l. 58 p. 25 l. 4
Itch g. a. p. 5 l. 27
Iuh, iwh, iuch, iuuer, *&c.* g. a. p. 88 l. 42 p. 89 l. 8
Iung, ing, iungkiære, *&c.* g. a. p. 14 l. 36, 419
Jurare ſua manu, unica manu d. e. p. 35 l. 9, 10
Iylamonat g. a. p. 217 l. 6

K.

Kalendus gethincged g. a p. 209 l. 16
Kende g. a. p. 226 l. 33 m. c. 2 l. 6, 7
Kenne g. a. p. 229 l. 22 m. c. 2 l. 3
Kerling g. a. p. 212 l. 4
Kettell g. a. p. 5 l. 27
Kindred g. a. p. 225 m. c. 2 l. 3
Kiſſe, *verb.* g. a. p. 6 l. 9
Kiſton, Kitchin g. a. p. 155 l. 12
Klife g. f. p. 214 l. 51
Klofe, klauf g. a. p. 214 l. 53
Knave g. a. p. 23 l. 18
Knife g. f. p. 95 c. 1 l. 62.
Knoll, *verb.* g. a. p. 6 l. 12
Knot, knot of fellows, knot of thieves. to be in a knot g. i. p. 4 l. 13, 14
Kuaſar g. a. p. 101 m. c. 1 l. 2

L.

Lady g. a. p. 148 l. 6 p. 228 m. c. 2 l. 10
Læne d. e. p. 58 m. c. 1 l. 6
Læt d. e. p. 90 l. 17 m. l. 1
Laird, *Scot.* g. a. p. 5 l. 23
Laiſſer g. f. p. 96 c. 2 l. 17
Laity, laymen g. a. p. 149 l. 1
Lambor, lamboro g. a. p. 89 l. 62
Lammas-day g. a. p. 210 l. 52
Landare g. a. p. 163 m. c. 1 l. 45

Landſcepi g. f. p. 89 l. 56
Lang, *Eborac.* g. a. p. 6 l. 4
Lapwing g. a. g. 5 l. 4
Laſtas leggan vel lecgan g. a. p. 131 l. 60 p. 132 l. 1
Lation, latten g. f. p. 96 c. 2 l. 19,21
Laugh g. a. p. 6 l. 19
Laughter g. a. p. 5 l. 18
Laugur, logur, lago, *&c. cum comp.* g. a. p. 108 l. 9 m. c. 1 l. 6 p. 109 l. 41
Law g. a. p. 4 l. 46 p. 5 l. 15
Lawern d. e. p. 122 l. 25
Lawwer g. a. p. 14 l. 10
Leas, leaſe, *terminatio* g. a. p. 17 l. 56 p. 18 l. 1
Leaſow g. a. p. 5 l. 24
Le mien, le tien, le ſien g. f. p. 96 c. 2 l. 25
Lend g. a. p. 6 l. 10
Lentzin-monath g. a. p. 216 l. 23
Leſe g. a. p. 154 c. 1 l. 32 m. c. 1 l. 10
Leudes d. e. p. 154 l. 32
Levemon, Lemmon g. a. p. 146 l. 37
Lic, lice, like, ly g. a. p. 18 l. 5, 7
Lic, lich, ligh, lih, *terminationes* g. f. p. 25 l. 60
Lic, *nom.* g. a. p. 191 m. c. 1 l. 1
Lichama g. a p. 191 m. c. 1 l. 1
Lick g. a. p. 153 l. 36
Lid g. a. p. 108 l. 12 p. 110 l. 11
Lidar, leode, leodas, ladd, laddeſſe, laſſe g. a. p. 104 l. 6, 7 p. 108 l. 24 p. 110 l. 20, 28, 33
Light, *nom.* g. a. p. 5 l. 17
Lind, *cum comp.* g a. p. 112 l. 59 p. 113 l. 1
Ling, *terminatio* g. a. p. 14 l. 15
Liſt, liſtum g. a. p. 122 l. 53 p. 123 l. 3
Lith, liths man g. a. p. 151 l. 32
Little g. a. p. 6 l. 3
Little-Frome d. e. p. 2 m. c. 2 l. 1, 2
Liudſcepi g. f. p. 89 l. 43
Live g. a. p. 6 l. 17
Livery d. e. p. 85 l. 11
Lixan g. a. p. 92 l. 22 p. 124 l. 59
Lizard g. a. p. 153 l. 45
Loaf g. a. p. 4 l. 53
Lobſter g. a. p. 5 l. 9
Loc-bore d. e. p. 97 l. 16
Lom, loum, lon g. a. p. 149 m. c. 1 l. 2 p. 2 l. 1
Long, *adject.* g. a. p. 6 l. 4
Long, *adverb.* g. a. p. 6 l. 35
Lood, lod g. f. p. 91 c. 1 l. 50
Lord g. a. p. 5 l. 23 p. 104 l. 9
Los, *terminatio* g. f. p. 26 l. 12, 14
Louſe g. a. p. 5 l. 31
Lowe, leie g. a. p. 228 l. 15 m. c. 1 l. 12, 13
Lum, luma, *&c.* d. e. p. 45 m. c. 2 l. 6
Lungre g. a. p. 130 l. 18
Lyſte g. a. p. 118 l. 40
Lynſie pr. XI marg.
Lyt g. a. p. 119 l. 43

M.

Mace g. a. p. 154 c. 1 l. 28 m. c. 2 l. 7
Machæra, Μάχαιρα g. a. p. 193 m. c. 1 l. 3, 5
Madka-manudr g. a. p. 216 l. 36, 37
Mæg, mago, maga, *cum comp.* g. a. p. 104 l. 23 p. 108 l. 8 p. 109 l. 1 p. 119 l. 32
Mæſte g. a. p. 158 l. 43 m. c. 2 l. 5
Mætinge, meten, Metall, *&c.* g. a. p. 132 l. 4, 11, 17
Mai, may, may, the Queens Meys g. a. p. 12 m. c. 2 l. 2 p. 150 l. 47 p. 152 m. c. 2 l. 4 p. 225 l. 6 m. c. 1 l. 3 p. 227 l. 43 m. c. 2 l. 8, 9
Maint, Many g. f. p. 96 c. 2 l. 30, 49
Mallum, mallus, mallare g. a. p. 124 m. l. 1 d. e. p. 42 l. 1 m. c. 1. l. 1 p. 154 l. 32
Man beon vel weorthan g. a. p. 156 l. 17
Man-ræden don g. a. p. 156 l. 29
Mancus, mancuſa, *Auri, Argenti* d. e. p. 109 l. 30, 31, 38, 39
Manlic, monlic g. a. p. 113 l. 40
Mano, many g. f. p. 96 c. 2 l. 50, 54
Mantèau g. f. p. 96 c. 2 l. 55
Manyfold g. a. p. 32 l. 53
Marca d. e. p. 109 l. 39 m. c. 1 l. 1
Mare, *Eborac.* g. a. p. 6. l. 5
Mareſchal g. f. p. 96 c. 2 l. 61
Marian mæſſan g. a. p. 210 l. 32
Marque, Marquis g. a. p. 96 c. 2 l. 65 p. 97 c. 1 l. 9
Marrow g. a. p. 5 l. 10
Marry g. a. p. 149 l. 4
Maſt g. f. p. 97 c. 1 l. 9
Mathelan, mædlan, mæla, mal, mæthel g. a. p. 124 l. 37 p. 151 l. 40, 41
Mavis g. a. p. 152 l. 58
Maur g. a. p. 193 m. c. 1 l. 8
Maw g. a. p. 4 l. 55
May, *verb.* g. a. p. 42 l. 35
Maymanet, at maye, Maii, May, to go a Maying g. a. p. 216 l. 50, 52, 53 p. 217 l. 3
Me g. a. p. 155 l. 34 p. 230 l. 5 m. c. 1 l. 11
Meal g. a. p. 5. l. 2
Mearc, marc d. e. p. 109 m. c. 1 l. 1
Mec, mek, meh g. a. p. 88 l. 34
Mece, meca g. a. p. 121 l. 51
Meddle g. a. p. 164 m. c. 2. l. 18
Manske g. a. p. 230 l. 13 m. c. 2 l. 6, 7
Meowle, meowla g. a. p. 128 l. 1
Mes, mè g. a. p. 69 l. 37
Meſſagers, Meſſengers g. a. p. 146 l. 34
Metod, metud g. a. p. 126 l. 57 p. 127 l. 1
Mickel g. a. p. 6 l. 3
Middum g. a. p. 91 l. 23
Midſvetramanudr g. a. p. 216 l. 31
Midwyntres mæſſe dæg g. a. p. 209 l. 7
Might, *verb.* g. a. p. 42 l. 35
Mignon, mignonne g. f. p. 97 c. 1 l. 7
Mil g. a. p. 122 l. 46
Mis, Mes g. a. p. 69 l. 29 g. f. p. 86 l. 33, 39 m. l. 1
Miſery g. a. p. 149 l. 7
Miſſare, miſſere g. a. p. 110 l. 49 m. c. 1 l. 6 c. 2 l. 1 p. 112 l. 53
Miſt g. a. p. 6 l. 38
Miſtres g. f. p. 94 c. 1 l. 30
MITHRIDI d. e. p. 97 l. 7
Mædrenecht, *vel* modrenecht g. a. p. 209 l. 3
Mækir g. a. p. 193 c. 1 l. 15 m. c. 1 l. 1
Molld, mould g. a. p. 103 l. 22, 47, 48
Mona, mano g. a. p. 16 l. 18 g. f. p. 10 l. 41
Monk, Munk d. e. p. 25 l. 11 m. c. 1 l. 1
Monnes-eln g. a. p. 119 l. 27
Monquellere g. a. p. 230 l. 2. m. c. 1 l. 1
Monske g. a p. 230 m. c. 2 l. 6
Moody d. e. p. 21 m. c. 2 l. 8
Moor-hill g. a. p. 193 m. c. 2 l. 5
More g. a. p. 6 l. 5
Morgen { gife / geba } pr. IX. X d. e. p. 97 l. 27
Morgen ſpæce, pr. IX d. e. p. 21 m. c. 2 l. 10
Morter g. a. p. 153 l. 7
Moſſe-troopers g. a. p. 122 l. 39
Mot, *nom.* g. a. p. 90 l. 41
Mot vel mout *verb.* g. a. p. 42 l. 35 m. c. 2 l. 4
Mother g. a. p. 5 l. 20
Mun, I mun go g. a. p. 87 l. 13
Munc g. a. p. 5 l. 13
Mund, *cum comp.* g. a. p. 108 l. 6, 38 p. 220 m. c. 1 l. 2 c. 2 l. 1
Mundburd g. f. p. 89 l. 43
Muſter, to muſter a troop g. a. p. 153 m. c. 2 l. 1
Mut g. a. p. 154 c. 1 l. 29 m. c. 2 l. 8
Muth g. f. p. 98 c. 1 l. 50
Myd g. a. p. 65 l. 25
Myn, in wif myne g. a. p. 119 l. 45

N.

Na, ne, *cum comp* g. a. p. 120 l. 46
Naked g. a. p. 5 l. 56
Naimd, Neimbd, *Nemda, Nemdarius, &c.* d. e. p. 37 l. 3, 8, 17, 38 p. 38 l. 1, 2 & pr. XLII.
Name, *namium*, namps, nams, nemps, *&c.* g. a. p. 164 l. 32 m. c. 1 l. 3, 4, 9 g. f. p. 97 c. 1 l. 15 d. e. p. 45 m. c. 2 l. 8
Nani g. a. p. 194 m. c. 1 l. 3
Naroos g. a. p. 57 m. c. 2 l. 5
Nath, *Wigorn.* g. a. p. 6 l. 6
Nauger g. a. p. 5 l. 6
Needle g. a. p. 5 l. 32
Ne ja g. f. p. 97 c. 1 l. 23
Neighbour g. a. p. 4 l. 57
Nenny, *Gallorum* g. a. p. 57 l. 45 g. f. p. 78 l. 47
Neorxna-wang, neirxna-wong, neorxn, neirxn, *&c.* g. a. p. 91 l. 58, 61 p. 92 l. 1
Nephew g. a. p. 5 l. 20
Nes, neſſe, nyſſe, *terminatio* g. a. p. 13 l. 37
Neſtling g. a. p. 14 l. 16
Nether, *Eborac.* g. a p. 5 l. 5
Nine, nineteen, *&c.* g. a p. 31 l. 25, 42 p. 32 l. 3, 32, 38, 43
Nithas, nihthas, *cum comp.* g. a. p. 108 l. 11 p. 109 l. 57
Nithe cne g. a. p. 226 l. 5 m. c. 1 l. 2, 3
Nithing g. a. p. 152 l. 1
Noſe-thirl, *Eborac.* g. a. p. 5 l. 34
Not, *verb.* g. a. p. 57 l. 54
Nottleyſamanudr g. a. p. 216 l. 36
Nought, naught g. a. p. 6 l. 2 p. 30 l. 34 p. 227 m. c. 2 l. 13
Nouth g. a. p. 228 l. 31 m. c. 2 l. 6
Nuris, nurices, Nurſe g. a. p. 148 l. 24 p. 153 l. 34, 39 p. 225 l. 4 m. c. 1 l. 2
Nut g. a. p. 5 l. 22
Nye [of Pheaſantes] g. a. p. 154 c. 1, 2 l. 17. m. c. 1 l. 7
Nys, nis, næs, niſt, *Goth. verb.* g. a. p. 57 l. 49 m. c. 1 l. 5

O.

O g. a. p. 150 l. 50 p. 226 l. 29. m. c. 2 l. 3, 4
Oc g. a. p. 152 l. 29
Od g. a. p. 193 c. 3 l. 8 m. c. 2 l. 6
Oddingley d. e. p. 122 l. 21
Oethigan g. a. p. 91 l. 43
Oft g. a. p. 6 l. 33
Oht g. a. p. 131 l. 27
On middan wintre g. a. p. 209 l. 2
Ond g. a. p. 118 l. 18 p. 129 l. 40 m. l. 1
One, on, om, oum g. a. p. 52 l. 50 m. c. 2 l. 1 p. 53 l. 1 p. 149 l. 1, 9, 10
One, *numerale* g. a. p. 31 l. 18
Onſet g. a. p. 13 m. c. 1 l. 4
Onſting g. a. p. 13 l. 26 m. c. 1 l. 1 c. 2 l. 1

Or,

Or, ord, **ord** g. a. p. 70 l. 11 m. c. 1 l. 1 p. 115 l. 1
Orchard g. a. p. 5 l. 33 g. f. p. 96 c. 1 l. 62
Ordal, *ordalium* d. e. p. 149 l. 34, 38
Ore, Ora, *Auri, Argenti* d. e. p. 111 l. 40 m. c. 1 l. 3 p. 112 l. 1, 3, 14
Orleg, *cum comp.* g. a. p. 114 l. 5
Orlet g. f. p. 97 c. 1 l. 29
Orlo g. f. p. 97 c. 1 l. 35
Ormemanet g. a. p. 216 l. 55
Ormin, Orm, ORMVLVM g. a. p. 165 l. 10, 12 m. c. 2 l. 1, 2
Orn g. a. p. 226 l. 31 m. c. 2 l. 5 p. 229 l. 31 m. c. 1 l. 5
Orreſt g. a. p. 152 l. 14
Orſcardi d. e. p. 96 l. 57
Oſtermanoth g. a. p. 216 l. 24
Oſwaldes-lawe d. e. p. 87 l. 8 m. c. 1 l. 5
Other nama d. e. p. 116 m. c. 1 l. 1
Otherwiſe g. f. p. 77 l. 24
Otter g. a. p. 5 l. 28
Over, *adverb.* g. a. p. 6 l. 32
Overbury d. e. p. 122 l. 23
Overs [St Mary] g. a. p. 5 l. 48
Ought g. a. p. 6 l. 2 p. 30 l. 34
Ouſe, *verb.* g. a. p. 89 l. 33
Ouſes, ouſſez, ouſt, ouſſent g. a. p. 153 l. 17
Own g. a. p. 4 l. 46 p. 6 l. 1
Ox g. a. p. 5 l. 23

P.

Pada g. a. p. 131 l. 40
Pado d. e. p. 155 c. 2 l. 42
Paginella, **Pannel** d. e. p. 36 l. 5, 6
Parc, **Parrucks** g. f. p. 97 c. 1 l. 41, 46
Pardon g. a. p. 149 l. 7
Parentes d. e. p. 110 l. 13 m. c. 1 l. 2
Parmain, *verb.* g. a. p. 153 l. 28 m c. 1 l. 5
Paſſe, *verb.* g. a. p 149 l. 6
Patria d. e. p. 152 l. 3
Peace g. a. p. 148 l. 22
Pending, Penning, **Penny** d. e. p. 24 l. 24
Penduc d. e. p. 122 l. 22
Penning, pening, peny, *&c.* d. e. p. 109 l. 25 p. 111 l. 32
Phepſton d. e. p. 122 l. 24
Phylacterium d. e. p. 63 l. 3 m. c. 1 l. 1
Piece g. f. p. 97 c. 1 l. 45
Pike d. e. p. 24 l. 55
Pine, pin g. a. p. 148 l. 30 p. 227 l. 12 m. c. 1 l. 8
Pink d. e. p. 25 m. c. 2 l. 5
Pinnoc d. e. p. 23 m. c. 2 l. 1
Piſmoor g. a. p. 193 m. c. 2 l. 5
Pity g. a. p. 148 l. 34
Place, placitare g. f. p. 97 c 1 l. 49, 50
Plague d. e. p. 101 m. c. 2 l. 10
Plawe g. a. p. 226 l. 11 m. c. 1 l. 6 p. 227 l. 20 m. c. 1 l. 15
Pleige g. f. p. 97 c. 1 l. 52
Plenty g. a. p. 149 l. 4
Poche g. f. p. 97 c. 1 l. 56
Poor, poverty g. a. p. 149 l. 3
Poppy g. a. p. 4 l. 45
Potter g. a. p. 153 l. 37
Pour g. f. p. 97 c. 1 l. 58
Pouſte g. a. p. 227 l. 35 m. c. 2 l. 5
Prec g. a. p. 153 l. 26
Preiſt, Preiſtman d. e. p. 25 l. 11 m. c. 1 l. 7
Preit g. a. p. 224 l. 36 m. c. 2 l. 4
Preſton d. e. p. 23 m. c. 1 l. 2
Prieſt g. a. p. 5 l. 11
Prior d. e. p. 25 l. 11 m. c. 1 l. 7
Priſun g. a. p. 152 l. 19
Procuratores, PROCVRATORES PATRIÆ d. e. p. 151 l. 16, 30, 41, 52, 57, 61
Punda d. e. p. 111 l. 25

Q.

Quick, *adject.* g. a. p. 5 l. 58
Quick, *nom.* d. e. p. 23 m. c. 2 l. 1
Quiſton, quiton g. a. p. 155 l. 13

R.

Rachinburgii d. e. p. 34 l. 32
Racu g. a. p. 119 l. 15
Radiſh g. a. p. 5 l. 7
Ræſwa g. a. p. 131 l. 16
Rague g. a. p. 90 l. 56
Rain, *verb.* g. a. p. 6 l. 13
Ram g. a. p. 5 l. 24
Rand, *cum comp.* g. a. p. 108 l. 8 p. 109 l. 38
Random, to run at random g. a. p. 232 c. 2 l. 34 m. c. 1 l. 9 c. 2 l. 5, 6
Ranke, range, rengare, *&c.* g. f. p. 91 c. 2 l. 59, 60
Raven g. a. p. 4 l. 57
Read d. e. p. 24 m. c. 1 l. 2
Reap g. a. p. 6 l. 19
Reced, *cum comp.* g. a. p. 129 l. 37
Reden, ræden, redenn, rædenn, *terminationes* g. a. p. 12 l. 61 p. 13 l. 1
Redmarly d. e. p. 122 l. 17
Regina d. e. p. 52 m. c. 1 l. 7, 14, 47 c. 2 l. 3, 19
Regn, *cum comp.* g. a. p. 115 l. 41 p. 116 l. 1
Rehdmonath g. a. p. 216 l. 16, 18
Rem, ream g. a. p. 227 l. 18 m. c. 1 l. 14, 15
Renoun g. a. p. 153 l. 43
Rent g. a. p. 232 c. 1 l. 38 m. c. 1 l. 4, 5
Reuke g. a. p. 106 l. 41, 46
Rica g. a. p. 159 m. c. 1 l. 16, 19, 23
Rice, ric, *terminatio* g. a. p. 12 l. 44
Riche, Riches g. a. p. 149 l. 1, 2
Ridge g. a. p. 5 l. 9
Riding, *East*-**Riding**, *&c.* d. e. p. 4 m. c. 1 l. 15
Rietes g. a. p. 89 l. 57
Right g. a. p. 5 l. 60
Right-hand g. a. p. 149 l. 35
Riim g. a. p. 209 l. 24, 25
Rinc, **rink**, *cum comp.* g. a. p. 104 l. 2, 15 p. 106 l. 1, 3
King, *nom.* g. a. p. 5 l. 3
King, to make a ring g. f. p. 91 c. 2 l. 59 p. 92 m. l. 2
King, *verb.* g. a. p. 6 l. 12
Robba, robbe, *roba* g. f. p. 97 c. 2 l. 1
Robber desrobber, **to robb** g. f. p. 97 c. 1 l. 63
Rocca g. f. p. 97 c. 2 l. 7
Roder, rodor, *cum comp.* g a. p. 127 l. 18
Roſe, roſ, *cum comp.* g. a. p. 129 l. 9
Rogue g. a. p. 90 l. 55
Roſt, **roſt-meat** g. a. p. 146 l. 23
Rotir, roſtir g. f. p. 97 c. 2 l. 15
Rough g. a. p. 5 l. 57
Rous d. e. p. 24 l. 42
Route g f. p. 97 c. 2 l. 19
Row, *verb.* g. a. p. 6 l. 11
Rugge g. a. p. 5 l. 1
Run, *verb.* g. a. p. 6 l. 15
Run, *Runica* g. a. p. 121 l. 2, 6
Ruſh, *nom.* g. a. p. 5 l. 8

S.

S. *terminatio* g. a. p. 10 m. c. 1 l. 3
Saca, ſac g. a. p. 159 l. 3 m. c. 1 l. 8
Sacleas g. a. p. 150 l. 22
Sædemanet g. a. p. 216 l. 58
Sæſlice g. a. p. 91 l. 48
Sagio, Saio, Sayo d. e. p. 153 l. 11, 13, 14, 17
Sahtlan g. a. p. 151 l. 46
Sail, *nom.* g. a. p. 4 l. 44
Saiſon d. e. p. 67 m. c. 2 l. 3
Sal, *nom.* g. a. p. 108 l. 12 p. 110 l. 5
Sal, *adject.* g. a. p. 124 l. 60 p. 125 l. 1
Sala d. e. p. 155 c. 1 l. 38
Sale, *nom.* g. f. p. 97 c. 2 l. 23
Sale, *adject.* g. a. p. 124 l. 60 g. f. p. 97 c. 2 l. 29
Salica [*Lex*] g. f. p. 97 c. 2 l. 25
Salve g. a. p. 4 l. 58
Salwcarp d. e. p. 122 l. 18
Sam, *terminatio* g. f. p. 26 l. 9
Sama g. i. p. 46 m. c. 2 l. 2
Same g. a. p. 26 l. 44
Samedy g. f. p. 97 c. 2 l. 31
Sances-bland g. a. p. 120 l. 55
Saul-ſceat d. e. p. 62 m. c. 1 l. 8
Sawford d. e. p. 122 l. 20, 21
Sawl, *Eborac.* g. a. p. 4 l. 56
Sca g. a. p. 120 l. 22
Scabini d. e. p. 34 l. 32
Scæ g. a. p. 153 l. 54 m. c. 2 l. 5
Scald, *verb.* g. a. p. 229 m. c. 2 l. 6, 7
Scald-head g. a. p. 229 m. c. 2 l. 10, 11
Scateran, **to ſcatter** g. a. p. 153 l. 54 m. c. 2 l. 8
Scealc, ſcealca, *cum comp.* g. a. p. 124 l. 48 p. 202 l. 45 m. l. 1
Sceat, ſceot g. a. p. 46 m. c. 2 l. 6
Sceata d. e. p. 111 l. 27
Sceo, *in* Sceo-gold g. a. p. 123 l. 36
Schit, a fairy Schit g. f. p. 93 c. 2 l. 56, 60
Schwl g. a. p. 149 l. 5
Scio, *cum comp.* g. a. p. 118 l. 7
Scirman d. e. p. 60 l. 11 m. c. 1 l. 7
Sclawen g. a. p 227 l. 38 m. c. 2 l. 6 p. 228 l. 21 m. c. 2 l. 2
Scrape g. a. p. 6 l. 16
Scuia, ſcua g. a. p. 89 l. 37 p. 126 l. 20
Scylling d. e. p. 109 l. 29
Scyp *vel* ſcipe, *terminatio* g. a. p. 12 l. 55
Scyr *vel* ſcyre, *terminatio* g. a. p. 12 l. 52
Seal, *piſcis* g. a. p. 5 l. 10
Secgas, ſeggas, **ſegge** g. a. p. 104 l. 6 p. 105 l. 18 p. 106 l. 13
Seed g. a. p. 5 l. 16
Seel, ſel g. a. p. 91 l. 30
Seſa g. a. p. 108 l. 6, 20
Sege g. a. p. 227 l. 48 m. c. 2 l. 14
Seier g. f. p. 97 c. 2 l. 38
Seiſin, ſeizin d. e. p. 85 l. 12
Seller d. e. p. 24 m. c. 1 l. 1
Sem g. i. p. 46 l. 2 m. c. 1 l. 1
Seneſchal, ſenéchal, *Seneſcallus*, *Seneſcalcus*, g. f. p. 97 c. 2 l. 39 p. 98 c. 1 l. 1
Sennight g. a. p. 209 l. 51
Senno g. f. p. 98 c. 1 l. 59 c. 2 l. 1
Sereina g. a. p. 153 l. 4 m. c. 1 l. 2
Sergeantes, Serjeantes g. a. p. 148 l. 28
Seven, ſeventeen, *&c.* g. a. p. 31 l. 24, 41 p. 32 l. 1, 30, 37, 42
Sewer, Sewæres, Sæwares, **Shower**, *&c.* d. e. p. 29 l. 27, 28, 40
Sexo, *ſex.* g. a. p. 91 l. 27
Shall g. a. p. 41 l. 12
Sharp g. a. p. 6 l. 5
She, ſche g. a. p. 153 l. 54 m. c. 2 l. 5 d. e. p. 29 l. 36
Sheet g. a p. 4 l. 55
Ship, *terminatio* g. a. p. 12 l. 57
Shipping d. e. p. 24 l. 17
Short g. a. p. 6. l. 4

Shove g. a, p. 6 l. 16
Shovel g. a. p. 5 l. 4
Should g. a. p. 42 l. 35
Shrine g. a. p. 5 l. 14
Shurnock d. e. p. 122 l. 23
Sie g. a. p. 89 l. 34
Sien g. a. p. 120 l. 8
Sigillum d.e. p. 5,6 m. c. 1 l. 6 c. 2 l. 5 p. 6 m. c. 1 l. 5 c. 2 l. 45
Signum, Signaculum d. e. p. 5 m. c. 1 l. 5, 23, 31 p. 6 m. c. 1 l. 5, 12
Sigor g. a. p. 121 l. 16
Sihora armen g. a. p. 47 m. c. 1 l. 7
Sillon, ſilonner une terre g.f. p. 98 c. 2 l 3
Sin, le ſien, la ſienne, *Gallorum* g.a. p. 23 l. 29, 30
Sinc, *cum comp.* g. a. p. 129 l. 43
Sinkit, ſing, *verb.* d. e. p. 156 c. 1 l. 39, 52 c. 2 l. 1
Sinn g. f. p. 98 c. 1 l. 45
Sinnep g. a. p. 212 l. 4
Siounto g. f. p. 49 l. 21
Sir, ſire, ſieur g. a. p. 121 l. 31 g. f. p. 98 c. 2 l. 12
Sirendæ g. a. p. 150 l. 40
Sith g. f. p. 98 c. 1 l. 47
Sithcundmen, ſithcundan, *ſithcundi homines* d. e. p. 154 l. 16
Six, ſixteen, *&c.* g. a. p. 31 l. 23, 40, 48 p. 32 l. 30, 36, 41
Skald g. a. p. 101 m. c. 1 l. 7
Skamdeiges-manudr g. a. p. 216 l. 39, 40
Skerſommer g. a. p. 216 l. 54, 55
Skortant g. a. p. 217 l. 4
Slactemonat g. a. p. 217 l. 5
Slagtemanet g. a. p. 216 l. 59
Slain g. a. p. 228 m. c. 2 l. 2
Slatrunar-manudr g a. p. 216 l. 38
Smack g. a. p. 151 m. l. 1
Smith d. e. p. 25 m. c. 1 l. 3
Smooth g. a. p. 5 l. 57
Smor g. a. p. 212 l. 5
Snacca g. a. p. 151 l. 44
Snail g. a. p. 4 l. 45 p. 5 l. 13
Snello, ſnello, ſnell, ſnellich g. a. p. 146 l. 42 p. 233 c. 1 l. 13 m. c. 1 l. 1 g f. p. 98 c. 2 l. 24
Snude g. a. p. 91 l. 39 p. 119 l. 53 p. 130 l. 14
So g. a. p. 6 l. 25
Soc, Sokn, Socknare d. e. p. 153 l. 15, 16
Socna, ſoc g. a. p. 159 m. c. 1 l. 8, 21
Softe g. a. p. 146 l. 30
Soinum, ſunnia, *&c.* d. e. p. 8 l. 9 m. c. 1 l. 1
Solmonath g. a. p. 210 l. 20
Somers d. e. p. 24 l. 44
Somme, ſommier g. a. p. 159 m. c. 1 l. 3, 6
Sonder g. f. p. 98 c. 2 l. 35
Soon g. a. p. 6 l. 33
Sot g. a. p. 153 l. 55
Sothan g. a. p. 119 l. 40
Souhait g. f. p. 98 c. 2 l. 41
Souiller g. a. p. 124 l. 60
Soul g. a. p. 4 l. 56
Soultry g. a. p. 153 m. c. 1 l. 1
Soundre g a. p 154 c. 1, 2 l. 19 m. c. 1 l. 10
Soupe g. f. p. 98 c. 2 l. 47
Sow g. a. p 5 l. 29
Soyle, ſoyled g. a. p. 124 l. 60 p. 125 l. 1
Spanna g. f. p. 98 c. 2 l. 53
Sparrow g. a. p. 5 l. 19
Sperone g. f. p. 99 c. 1 l. 1
Spræce d. e. p. 42 m. c. 1 l. 6
Spring a maſt g. a. p. 95 m. l. 1
Spur, ſpurre g. a. p. 5 l. 13 g. f. 99 c. 1 l. 3
Stalwart g. a. p. 128 l. 40
Stanga, ſtaggia, ſtaggo g. f. p. 99 c. 1 l. 4
Stank g. a. p. 153 l. 46
Steel, *nom.* g. a. p. 153 l. 10
Stick, *verb.* g. f. p. 99 c. 1 l. 11
Stirk, ſtere g. a. p. 5 l. 3
Stiward, **Steward, Stuart**, *Scotorum* g. a. p. 152 l. 6, 8 d. e. p. 25 c. 5 m. c. 1 l. 1, 2
Stocco, ſtoccado g. f. p. 99 c. 1 l. 7, 12
Stode g. a. p. 231 c. 2 l. 30 m. c. 2 l. 13, 14
Stoke d. e. p. 23 m. c. 1 l. 1, 3
Stoke { **Bliſſe** d. e. p. 2 m. c. 2 l. 5 / **Idy** p. 2 m. c 2 l. 4 / **Lacy** p. 2 m. c. 2 l. 4 / **Prior** p. 2 m. c. 2 l. 5
Stor g. a. p. 151 l. 59
Stourbing g. a. p. 148 l. 34 p. 228 l. 33 m. c. 2 l. 7
Strale g. f. p. 99 c. 1 l. 16
Stric d. e. p. 101 m. c. 2 l. 5
Styca d. e. p. 109 l. 47
Styrbiorno g. a. p. 113 l. 34 m. c. 1 l. 2
Suangereſa pr. XXI l. 26
Suaſo g. a. p. 24 m. c. 2 l. 1
Succour, *verb.* g. a. p. 149 l. 7
Sulinge g. f. p. 98 c. 2 l. 11
Sum, *terminatio* g. a. p. 18 l. 35
Sumer-manudr g. a. p. 216 l. 30
Summe g. a. p. 154 c. 1, 2 l. 27 m. c. 2 l. 6
Sunna g. a. p. 16 l. 17 g. f. p. 10 l. 42
Swaſlice, ſweſlice g. a. p. 24 m. c. 1 l. 14, 15
Swallow, *verb.* g. a. p. 6. l. 10, 11
Swangereſa d. e. p. 80 m. c. 2. l. 3
Swarm g. a. p. 5 l. 16
Swegl, ſwegel, *cum comp.* g. a. p. 127 l. 53 p. 129 l. 60 p. 130 l. 1
Swein g. a. p. 152 l. 27
Sweot g. a. p. 122 l. 1
Swipan g. a. p. 123 l. 20 p. 168 m. c. 1 l. 1
Swolth g. a. p. 153 l. 1 m. c 1 l. 1
Swopen g. a. p. 227 l. 8 m. c. 1 l. 4
Swun g. a. p. 159 l. 5 m. c. 1 l. 1
Swurd-leoma g. a. p. 192 m. c. 2 l. 8
Swyzed g. a. p. 196 l. 33 m. l. 1
Syre, Sir, ſire, Syr King g. a. p. 121 l. 31, 34

T.

Taihund, *Goth.* g. a. p. 31 l. 26, 28
Tail g. a. p. 4 l. 45
Tarbeck d. e. p. 122 l. 19
Taught g. a. p. 53 l. 34
Teddington d. e. p. 122 l. 23
Tem g. a. p. 159 m. c. 2 l. 11
Temb d. e. p. 122 l. 19
Temper, *verb.* g. a. p. 153 l. 31
Ten, tenth g. a. p. 31 l. 33 p. 32 l. 32
Tene g. a. p. 227 l. 5 m. c. 1 l. 3
Tenſerie g. a. p. 146 l. 56 p. 147 l. 1
Teogan, teon, *cum comp.* g. a. p. 124 l. 16, 19
Teohhe g. a. p. 124 l. 7
Teolly, Teolling d. e. p. 24 l. 22
Teſo g. a. p. 126 l. 40
Teton, teate g. f. p. 99 c. 1 l. 34
Th, the, *terminatio* g. a. p. 13 l. 43 p. 14 l. 1, 2
Thære g. a. p. 125 l. 6
Thærnod g. a. p. 152 l. 24
Thamnuh, *Goth.* g. a. p. 9 l. 17 m. c. 1 l. 1
That ſame g. i. p. 44 m. c. 1 l. 21
Thec, theh g. a. p. 22 l. 14 p. 88 l. 39 p. 123 l. 39
Thegd g. a. p. 119 l. 49
Thegen, thegn g. a p. 89 l. 25 p. 202 l. 44
Then g. a. p. 6 l. 26
Thengel g. a. p. 121. l. 49
Ther, thur g. i. p. 44 m. c. 2 l. 12
There g. a. p. 6 l. 28
Thicken, *verb.* g. a. p. 51 l. 58
Thigh g. a. p. 5 l. 18
Thilk, thik, thuk g. a. p. 27 m. c. 1 l. 1
Thing g. a. p. 92 l. 5
Thingan g. a. p. 117 l. 47
Thiorno, Thiarna, Thierna, *&c.* g. f. p. 18 l. 12 m. c. 2 l. 4
Third, thirteen, thirty, *&c.* g. a. p. 31 l. 38, 45 p. 32 l. 28, 34, 39
Thirl g. a. p. 5 l. 34
This dæi g. a. p. 155 l. 31
Thit g. a. p. 90 l. 5
Thither g. a. p. 6 l. 27
Thiu, thy *vel* tha g. a. p. 91 l. 55
Tho g. a. p. 25 m. c. 2 l. 4
Thor g. i. p. 71 m. c. 1 l. 7 c. 2 l. 4
Thora g. a. p. 217 l. 1
Thormanet, Thorre g. a. p. 216 l. 44, 45, 46
Thornton d. e. p. 122 l. 24
Thouſand g a. p. 32 l. 21
Thræc, thraca, *cum comp.* g. a. p. 123 l. 10, 15
Thrage g. a. p. 118 l. 32
Three, threefold g. a. p. 31 l. 20 p. 32 l. 53
Threlle g. a. p. 225 l. 29 m. c. 2 l. 4
Threſh g. a. p. 6 l. 14
Threthold g. a. p. 5 l. 22
Throſtle g. a. p. 152 l. 58
Through g. a. p. 6 l. 32
Throwunguin g. a. p. 92 l. 24
Trymſa d. e. p. 110 l. 38 p. 111 l. 1
Thumb g. a. p. 5 l. 5
Thunder g. a. p. 231 m. c. 2 l. 14
Thur g i. p. 44 m. c. 2 l. 12
Thurkilby d. e. p. 3 m. c. 1 l. 9
Thy g. a. p. 92 l. 8
Thyrs, thurs, thuſs g. a. p. 122 l 30, 32
Thyuphadus, Thiuſadus, Tyuphadus, Tiuphadus g. f. p. 99 c. 2 l. 44 d. e. p. 153 l. 18, 19, 20
Tiber, *cum comp.* g. a. p. 127 l. 43 p. 199 l. 40
Tig, *Goth.* g. a. p. 31 l. 28
Til, *Run.* til g. a. p. 65 l. 8 m. c. 1 l. 4
Tilt g. a. p. 5 l. 6
Tir, Tyr, *cum comp.* g. a. p. 18 l. 52 p. 102 l. 6, 46
Tiſſue g. a. p. 153 l. 33
To, **to** g. a. p. 65 l. 11
Toad g. a. p. 5 l. 31
Toccare g. f. p. 99 c. 1 l. 36
Tofore g. a. p. 65 m. c. 2 l. 5
Toge, *cum comp.* g. a. p. 124 l. 16
Toht, tohta, teogan, *&c.* g. a. p. 124 l 7, 16
Tolfrædr, tolfræd, tolfræt g. i. p. 43 l. 11
Toll g. a. p. 159 l. 3 m. c. 2 l. 7 d. e. p. 13 l. 1 m. c. 1 l. 6.
Tolly d. e. p. 24 l. 22
Tomare g. f. p. 99 c. 1 l. 41
Too g. a. p. 68 l. 17
Topere, *vide* Tropere
Tor g. i. p. 71 m. c. 1 l. 7 c. 2 l. 4
Torbe, turbe g. a. p. 154 c. 1, 2 l. 21 m. c. 1 l 11
Torht, *cum comp.* g. a. p. 130 l. 36
Torn g. a. p. 130 l. 50
Tornare g. f. p. 99 c. 1 l. 47
Tovaille g. f. p. 99 c. 1 l. 56
Tover g. f. p. 99 c. 1 l. 59
Tourbe g. f. p. 99 c. 2 l. 1
Tow *nantarum* g. a. p. 54 l. 4

Tremiſſis d. e. p. 111 l. 1
Trencard, Trenchard d. e. p. 25 l. 24 m. c. 2 l. 9
Treo g. a. p. 90 l. 4
Tres g. a. p. 102 l. 55
Treves g. f. p. 99 c. 2 l. 7
Trie g. a. p. 231 c. 1 l. 38 m. c. 2 l. 7
Trilidi g. a. p. 216 l. 5
Trimilchi g. a. p. 216 l. 17
Trincan d. e. p. 156 c. 1 l. 17
Trithinga, Trithing d. e. p. 4 l. 30 m. c. 1 l. 8, 20
Tropere pr. XXVI
Troppo, troupe g. a. p. 154 m. c. 1 l. 11 c. 2 l. 1
Truce g. f. p. 99 c. 2 l. 7
Trucode g. a. p. 153 l. 53
Truhtin, Trutin, trotin, *Run.* d. e. p. 156 c. 2 l. 35 p. 157 c. 1 l. 1 c. 2 l. 13
Trulove knot g. i. p. 4 l. 7
Trug, *Iſland.* d. e. p. 157 c. 2 l. 4
Tulling, Tully d. e. p. 24 l. 22
Tumber, tumler g. a. p. 153 l. 41, 42
Tungerefæ d. e. p. 10 l. 3 m. c. 1 l. 6
Turbe, torbe g. a. p. 154 c. 1, 2 l. 21 m. c. 1 l. 10
Turf g. f. p. 99 c. 2 l. 2
Turle g. a. p. 5 l. 34
Turne, *verb.* g. a. p. 154 l. 2
Turner d. e. p. 86 l. 39 m. c. 2 l. 1
Tuali, Tualif, *Goth.* g. a. p. 31 l. 34, 35 m. c. 1 l. 4 c. 2 l. 1
Twelſta-dæg, Twelfthday g. a. p. 210 l. 15, 16
Twelve, twelfth g. a. p. 31 l. 37 p. 32 l. 33
Twenty, twentieth g. a. p. 31 l. 43 p. 32 l. 38
Two, twofold g. a. p. 31 l. 20 p. 32 l. 53
Tye, *verb.* g. a. p. 153 l. 8
Tyr, *Tyrus*, Tyr, tir, *cum comp.* g. a. p. 18 l. 52 p. 102 l. 6, 12 g. i. p. 34 l. 36 p. 71 m. c. 2 l. 1

V.

Valeti, valecti g. f. p. 100 c. 2 l. 2, 3
Valvaſor, Vaſvaſſor, Vavaſor g. f. p. 100 c. 2 l. 8, 9
Vangur g. a. p. 103 l. 22
Vanquiſh g. a. p. 153 l. 25
Varant g. a. p. 217 l. 2
Varech g. f. p. 99 c. 2 l. 18
Varlett g. f. p. 100 c. 2 l. 5
Vaſſus, vaſallus, Vaſſal g. f. p. 99 c. 2 l. 26, 60 p. 100 c. 1 l. 1
Vedur, *cum comp.* g. a. p. 118 l. 49
Ufhlohjanda *Goth.* g. a. p. 51 l. 34
Uhta g. f. p. 43 l. 45 m. c. 1 l. 1
Vill g. a. p. 193 m. c. 2 l. 9
Vix g. a. p. 153 l. 46
Unaware g. a. p. 6 l. 6
Unbuokig g. f. p. 8 l. 53
Ungiſre g. a. p. 123 l. 48 m. c. 2. l. 1
Un-nithing g. a. p. 152 l. 4
Untale g. a. p. 91 l. 33
Unwiſe g. a. p. 67 l. 59
Ur d. e. p. 149 l. 36
Urdel, Urteil d. e. p. 149 l. 34, 36
Uſe, uſer, uſic, uſig, uſih, *&c.* g. a. p. 88 l. 46, 47 p. 89 l. 1
Uulfer g. a. p. 89 l. 60

W.

Wa wurth the o Jeruſalem g. f. p. 60 l. 44, 45 p. 87 l. 4
Wæl, wæle, *cum comp.* g. a. p. 111 l. 1
Wæs g. a. p. 89 l. 29
Wætha g. a. p. 131 l. 35
Wain g. a. p. 5 l. 6
Wairth, Wairths, *Goth.* ward, *in comp.* g. a. p. 77 l. 63, 65
Wake, *verb.* g. a. p. 6 l. 20
Wamb, *Scot.* g. a. p. 4 l. 56
War, warre, werre g. a. p. 155 l. 3, 4
Ward, *verb.* g. a. p. 6 l. 22
Warſe, *Eborac.* g. a. p. 5 l. 59
Waſh, *nom.* g. a. p. 89 l. 33
Waſh, *verb.* g. a. p. 6 l. 23
Waſo d. e. p. 84 m. c. 2 l. 6
Waſp g. a. p. 5 l. 30
Waſſail g. a. p. 36 m. l. 1
Wax, *verb.* g. a. p. 6 l. 19
Way g. a. p. 5 l. 37
Weald g. a. p. 6 l. 21
Weck g. a. p. 5 l. 4
Ween g. a. p. 6 l. 22
Well, *nom.* g. a. p. 5 l. 21
Well muſt ye, *apud Herefordenſes* g. f. p. 56 l. 42
Wellinde g. a. p. 229 l. 26 m. c. 2 l. 4
Wene, wenden g. a. p. 227 l. 6 m. c. 1 l. 3 p. 229 l. 20 m. c. 1 l. 16
Weod-monath g. a. p. 210 l. 43
Weras, wer, wered, werod g. a. p. 104 l. 3, 46 p. 202 l. 40
Were g. a. p. 92 l. 13
Weryge, werige, werie, wæran g. a. p. 162 m. c. 2 l. 11 p. 163 m. c. 1 l. 38, 40
Wheat g. a. p. 5 l. 15
When g. a. p. 6 l. 25
Where g. a. p. 6 l. 30
Whether g. a. p. 6 l. 26
Whetſtone g. a. p. 5 l. 21
Whey g. a. p. 5 l. 26
Which, while g. a. p. 25 l. 19
Whitchurch d. e. p. 23 m. c. 1 l. 1, 2
White d. e. p. 24 m. c. 1 l. 1
Whither g. a. p. 6. l. 29
Whittington d. e. p. 122 l. 19
Whitſton d. e. p. 23 m. c. 1 l. 1
Whole g. a. p. 6 l. 7
Whore g. a. p. 5 l. 24
Whune g. a. p. 29 l. 20
Why g. a. p. 6 l. 29
Widow g. a. p. 4 l. 54
Wig, *cum comp.* g. a. p. 113 l. 50 p. 114 l. 1
Wiga, wigend, Wye g. a. p. 104 l. 9 p. 105 l. 45 p. 106 l. 34 p. 202 l. 44
Wihti, wihta, wita, *&c.* g. f. p. 42 l. 56 m. c. 1 l. 1
Win g. a. p. 124 l. 57 p. 202 l. 45
Wind g. a. p. 5 l. 37
Uuindt-monath g. a p. 216 l. 29
Uuindumemanoth, Uuinmonat, Uuintu-manoth g. a. p. 216 l. 28, 29
Winnow g. a. p. 6 l. 23
Winter-ſylleth g. a. p. 211 l. 24
Wintermanet, Winter-manoth, Wintermonat g. a. p. 216 l. 21, 59 p. 217 l. 6
Winter g. a. p. 5 l. 38
Wiſe, wyes g. a. p. 106 l. 40
With, wiſheth g. a. p. 153 p. 19
Witch g. a. p. 5 l. 5
With g. a. p. 68 m. c. 2 l. 1
Witly d. e. p. 122 l. 17
Womb g. a. p. 4 l. 56
Worceſter d. e. p. 121 l. 51 p. 122 l. 1
Word-leſe-ſonge g. a. p. 168 m. c. 2 l. 1
Worden *vel* wæron afirhte g. a. p. 155 l. 32
Worm g. a. p. 5 l. 16 p. 165 m. c. 2 l. 3
Worſe g. a. p. 5 l. 58
Woſa, woſan, woſſa g. a. p. 89 l. 34 p. 92 l. 15 p. 125 l. 3
Wou g. a. p. 146 l. 32
Would g. a. p. 42 l. 35
Wound g. a. p. 5 l. 17
Woy g. a. p. 232 c. 1 l. 14 m. c. 1 l. 1
Wrack g. f. p. 99 c. 2 l. 21
Wroet, wrath g. a. p. 229 l. 13 m. c. 1 l. 10
Wrought g. a. p. 56 l. 1
Wulverly d. e. p. 122 l. 26
Wulverton d. e. p. 122 l. 22
Wulfila g. a. p. 16 l. 9
Wune, wunne g. a. p. 146 l. 36 p. 225 l. 9 m. c. 1 l. 5
Uuunnemanoth vel Uuinne manoth g. a. p. 216 l. 24
Wurley d. e. p. 23 m. c. 1 l. 2 c. 2 l. 1
Wyrde, werdes g. a. p. 112 l. 32, 37
Wyrre g. a. p. 155 l. 3

Y.

Y g. a. p. 150 l. 55 p. 229 m. c. 2 l. 17
Yawn, yawning g. a. p. 228 m. c. 1 l. 10, 11
Yea g. a. p. 6 l. 33
Year g. a. p. 4 l. 41
Yeld, yeilde, *verb.* g. a. p. 4 l. 41, 42
Yeman g. f. p. 4 l. 41
Yerichten [Godes] g. a. p. 162 l. 19 m. c. 1 l. 6
Yes g. a. p. 6 l. 34
Yeſterday g. a. p. 56 m. c. 1 l. 1
Yldas, eldas, *cum comp.* g. a. p. 114 l. 36
Yoke g. a. p. 4 l. 41 p. 5 l. 13
York, *urbs* g. a. p. 5 l. 25
Young, the is with young, yngia, ynge, *&c.* g. a. p. 14 l. 36, 37, 38
Youth g. a. p. 4 l. 54
Yule, Youle g. a. p. 209 l. 9, 11
Ywe g. a. p. 5 l. 9

INDEX II.

Index Rerum, ſpeciatim *Anglo-Saxonicarum, Dano Saxonicarum, Normanno-Saxonicarum, Francicarum, & Scando-Gothicarum*, quæ antea non editæ, nunc primum excuduntur.

A.

ACQUIETANCIA generalis *Normanno-Saxonice* in membranis compactis Eccleſ. Cath. *Exonienſis*, cum verſione *Latina*. d. e. p. 15

Acquietanciæ generales *Normanno-Saxonice* in iiſdem membranis, d. e. p. 15, 16

Acquietancia ſpecialis *Normanno-Saxonice* in iiſdem membranis cum verſione *Latina*. d. e. p. 16

Acta *Curiæ* cujuſdam *Comitatus, Saxonice*, ex Autographo *Cottoniano*, cum verſione *Latina*. d. e. p. 4, 5, 7

Acta *Curiæ Comitatus Cant. Latine*. pr. g. a. p. . . . . Alia Sax. è Cod. *Cotton*. pr. XXI.

Ælfrædi Regis inſcriptio *Saxonica* cum Auctoris explicatione. g. a. p. 142, 143, 144

Æſtimatio Juramentorum pro ſtatu & gradu perſonarum jurantium, è Textu *Roffenſi*. d. e. p. 113

Æthelſtani Epinicion *Sax. Latine* verſum, ex *Henrico Huntingdonienſi*, ab autore emendatum. pr. XIV.

Alphabetum vett. Hunnorum. pr. XVII.

Anglicani Sermonis veteris Specimen egregium cum Gloſſ. *G. Hickeſii*. pr. XVII, XVIII.

Annuli aurei inſcriptio *Sax.* in qua litteris *Anglo-Sax.* Runæ nonnullæ immiſcentur. pr. XIII.

Anſæaticæ urbes, cur ſic dictæ. pr. g. a.

Athanaſii (S.) Symbolum *Anglice* è Cod. MS. Bibl. *Bodl.* (NE. E. 66. f. 69. b) g. a. p. 233, 234, 235.

B.

Be Miſtlican gelimpan. d. e. p. 107, 108

C.

Calendarium, ſeu Menologium *Poeticum*, è Cod. MS. Bibl. Cott. (Tiberius B. 1. 2.) g. a. p. 203, 204, 205, 206, 207.

Carmen de *Dunelmi* ſitu, correctius editum, cum verſione & notis *G. Nicolſoni* Archidiaconi Carleolenſis. g. a. p. 178, & m. 179.

Carmen *magicum* Sax. è vetuſto Cod. contra febrim. pr. XVI.

Carmen *Semi-Saxonicum* in Bibl. Bodl. (Digby. A. 4.) g. a. p. 222, 223, 224.

Cartula hiſtorica de *Vulſtano* Epiſcopo. g. a. p. 175, 176

Cauſæ in curia Comitatus *Herefordenſis* auditæ, diſceptatæ, & determinatæ apographum *Saxonicum*, cum verſione Latina. d. e. p. 2, 3.

Charta *Ægelredi* Regis, qua Eccleſiæ *Dorobernenſi* terras ſuas viz. *Sandwich* & *Æſtree*, in uſum Monachorum dedit, cum verſione *Latina*; in Archivis Bibl. Coll. D. *Johannis Baptiſtæ* apud *Oxonienſes*. g. a. p. 157.

Charta *Æthelredi* R. *Merciorum* circa A.D. 692 [lacera] g. a. p. 169

Æthelſtani R. commentitia Eccleſ. *Exonienſis*. d. e. p. 6. m.

altera ejuſdem R. commentitia Eccleſ. *Exonienſis*. d. e. p. 6. m.

Aldredi Epiſcopi *Wigorn.* ſub *Edwardo* Confeſſore confecta. g. a. p. 142.

Canuti R. in Bibl. *Cott.* (*Tiberius*. B. 4. 2.) g. a. p. 163. m.

Cenwulfi Regis *Merciorum*. A. 816. g. a. p. 173, 174.

contractûs inter *Wulfricum* & Archiepiſcopum, *Saxonice*. d. e. p. 16.

Eadgari R. A. D. DCCCCLXIV. qua terra quandam portionem *Beorhtnotho* comiti dat. g. a. p. 139, 140

ejuſdem R. commentitia Eccleſ. *Exonienſis*. d. e. p. 6. m. 7.

Eadilheardi & *Ædilweardi*. g. a. p. 170.

Eadithæ, Edwardi Confeſſoris *Reliquiæ*, cum verſ. *Latina*. g. a. p. 162.

Eadithæ Reginæ cum gemina verſione *Latina*, veteri & Auctoris. g. a. p. 163, 164.

Eadwardi, Confeſſoris dicti, in Archivis Eccleſ. Cath. *Wellenſis*. g. a. p. 136

altera ejuſdem R. in Bibl. *Cott.* g. a. p. 141

altera ejuſdem R. in Archivis Eccleſ. Cath. *Wellenſis*. g. a. p. 144.

altera ejudem R. in Bibl. *Cott.* cum verſ. *Latina* g. a. p. 158, 159, 160.

altera ejuſdem R. *Gallica* manu exarata in Archivis Eccleſ. Cath. *Wellenſis* cum veteri, & nova Auctoris Verſ. *Lat.* g. a. p. 160

altera ejuſdem R. cum verſ. *Lat.* g. a. p. 160, 161

altera ejuſdem R. cum verſione *lat.* g. a. p. 161.

altera ejuſdem R. cum verſione *lat.* g. a. p. 161, 162.

altera ejuſdem R. cum verſ. *lat.* g. a. p. 162, 163.

altera ejuſdem R. in vetuſto Regiſtro terrarum, quod eſt in Archivis Decani & Capituli *Wellenſis*. g. a. p. 162. m.

altera ejuſdem R. fictitia, in Archivis Eccleſ. Cath. *Exonienſis*. d. e. p. 16, m.

Haroldi R. cum verſ. *latina*. g. a. p. 162

Hiſtorica de *Wulſtano* Epiſcopo, ex Archivis Eccleſ. Cath. *Wigorn*. g. a. p. 144.

Literarum Patentium *Willelmi* I. *Latine* & *Saxonice*, ex Textu *Roſſenſi*. d. e. p. 75.

Offæ R. *Merc*. & *Aldredi* ſubreguli. A. D. DCCLXXV. g. a. p. 170, 171.

Oſheri Reguli *Hwicciorum* circa A. 692 g. a. p. 169.

Oſwaldi Archiepiſcopi, A. D. 990. g. a. p. 140.

Philippi de *Albiniaco*. d. e. p. 74.

Ranulphi Epiſcopi *Dunelmenſis*, A. MXCIX cum verſ. *lat.* g. a. p. 149, 150.

Recordi Comitiorum regni *Merciæ*. A. Chriſti DCCC.XX.V. *Sax.* autographa Somerſiana. d. e. p. 80, 81

Uhtredi Reguli *Hunicciorum*. g. a. p. 170.

Werfrithi Epiſcopi, A. 892. g. a. p. 174.

Wilfrith Epiſcopi, A. 922. g. a. p. 174, 175.

Willelmi Conquæſtoris dicti in Bibl. *Cott.* g. a. p. 137.

ejuſdem R. qua conceſſit *Leofrico*, ut certas terras apud *Bemton, Eſtun, Crommanyg*, ac *Holacymb*. Eccleſ. S. *Petri* in *Exon.* daret. d. e. p. 77, 78

Willelmi II. qua Abbatiam S. *Petri* Bathoniæ *Johanni* Epiſcopo *Sumerſetenſi* ad ampliandos Epiſcopatus reditus donat. d. e. p. 47.

Wulſtani *Archiepiſcopi*, A. D. MXVII [lacera] g. a. p. 140, 141.

Chriſti diſputatio cum muliere *Samaritana*: *Francicum* Fragmentum Periphraſticum & pſeudorythmicum cum verſ. *lat.* g. f. p. 9, 10.

Commentarius Actorum *Curiæ Comitatus*, è Textu *Roſſenſi*. d. e. p. 43.

Controverſiæ in Comitatus *Cantwarenſis* Curia determinatæ è Textu *Roſſenſi* emendatius editus. d. e. p. 33.

Concordia inter *Heathoredum* Epiſcopum & *Wulfheardum* facta in Synodo apud *Celcyth*, &c. g. a. p. 171, 172, 173.

Wulfrici Abbatis cum *Eldredo, Liſingi* filio, in codice IV Evangeliorum in Bibl. C. C. C. C. *Saxonice*. d. e. p. 10

Contractus Emptionis & Venditionis in Collectione Chartarum *Cottoniana, Saxonice*, cum verſ. *latina*. d. e. p. 30.

Controverſia inter Monachos Eccleſiæ Chriſti *Cant.* & *Radulphum* Picot Vicecomitem, in Bibl. *Bodl.* d. e. p. 36

Cornu Puſeyenſe, cum inſcriptione. pr. XXV.

Coventreyorum illuſtriſſ. familia. pr. g. a.

Crucis Saxonica inſcriptio litteris Runicis expreſſa. pr. XII.

D.

Danicarum Runarum, tam ſimplicium, quam duplicium deſcriptio

INDEX RERUM.

ſcriptio poetica, è cod. MS. Bibl. *Cott.* (Otho, B. 10. p. 165) g. a. p. 135

Dano-Runicarum literarum altera deſcriptio, cum explicatione *Anglo-Saxonica* in eadem Bibliotheca, (*Domitianus*, A. 1.) g. a. p. 136

De Civium cenſu & conditione ſecundum uniuſcujuſque Bonorum æſtimationem, è Textu *Roſſenſi*, *Saxonice* cum verſione *latina*. d. e. p. 113, 114.

De Falcheham & Bromleage è Textu *Roſſ.* d. e. p. 114, 115.

De ſervanda pace *palatina*, propter Regis honorem, *Saxonice*, cum verſione *latina*, è Textu *Roſſenſi*. d. e. p. 114.

Deſcriptio quarundam familiarum in *Hatfelda* in Comitatu *Heortfordenſi*, *Anglo-Saxonice*, in Bibl. *Bodl.* d. e. 28. m.

Deſcriptio quorundam locorum in agro *Wigorn.* Saxonice. pr. g. a.

Dithyrambicum Carmen *Anglo-Saxonicum*. g. a p. 207, 208

Dithyrambicum Fragmentum *Anglo-Saxonicum*, è MS. Eccleſ. *Exonienſis*. g. a. p. 221.

Donatio *Ealburgæ* in cod. IV. Evangeliorum in Biblioth. C. C. C. C. *Saxonice*, d. e. p. 10.

Teſtamentaria cujuſdam terræ, quam *Thurſtanus* Eccleſiæ Chriſti *Dorobernenſi* dedit, *Saxonice*, cum verſione *latina*, è Collect. Chartarum *Cottoniana*. d e. p. 29, 30.

Δεκλωάεϑ, malè ab *Joh. Harduino* Δεκπιέϑ appellatur. pr. XXIV.

Doxologiæ Paraphraſis *Anglo-Saxonica*, è cod. *Wigorn.* inter libb. *Junianos*, in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 179, 180.

Doxologia ſeu Hymnus angelicus *Græce*, litt. *Francicis* expreſſus. pr. XIX.

E.

Elſtobii (*Gulielmi*) literæ ad *Georgium Hickeſium*. d. e. p. 98

Emptiones & Venditiones in MS. quodam. Bibl. C. C. C. C. d. e. p. 9, 10.

Epitome *Decalogi* quædam. g f. p. 70

Errores aliquos ſuos notat auctor. pr. VII, VIII, IX.

Excerpta ex Harmonia IV Evangeliorum *Francice* ſcripta, cum verſione *latina*. g. a. p. 189, 190, 191. g. f. p. 101, 102, 103, 104, 105.

ex Homilia, *cum appropinquaſſet Jeſus Ieroſoliman*, &c. in libro Homiliarum *Semiſaxonicarum* in Bibl. *Lambethana*. g. a. p. 167.

ex Homilia *in Aſcenſione*, è libro compacto Homiliarum in Bibl. Coll. *Trin. Cantabr. Anglo-Normannice* ſcripta. g. a. p. 168, & m.

è libro *Ormulum* inſcripto. g. a. p. 138, 165, 166.

è Menologio *Saxonico* ſoluta oratione ſcripto in Bibl. *Cott.* g. a. p. 189, 190, 191.

Excerpta ex *Otfrido*. g. f. p. 22.

F.

Fragmentum *Gromaticum* in Bibl. Cott. *Anglo-Saxonice*. d. e. p. 109.

G.

Gallica lingua æque miſcella, ac *Anglicana*. pr. VI.

H.

Hunnorum vett. Alphabetum. pr. XVII.

Hymnus Magnus Eccleſiæ, *Francice* cum verſione *latina*. g. f. p. 64, 65.

Matutinus è Schedis *Junianis* excriptus cum verſ. *latina*. g. f. p. 100.

ad Noctem Dominicis diebus, è libro Hymnorum MS. cum verſ. *latina*. g. f. p. 110, 111.

alter ex eodem libro Hymnorum MS. cum verſ. *latina*. g. f. p. 111.

I.

Inſtrumentum Emptionis & Venditionis contractæ inter *Leofwinum* & *Ædricum*, *Sax.* cum verſ. *lat.* d. e. p. 9.

publicæ atteſtationis ab Abbatiſſa *Ælfgiva*, *latine*. d. e. p. 10, 11.

Juramentorum ſolennes formulæ è Textu *Roſſenſi*. d. e. p. 112, 113.

L.

de *Laet* (*Johannis*) literæ ad D. *Henricum Spelmannum*. d. e. p. 88, 89.

Lectiones Eccleſiaſticæ Græcæ litteris *Saxonicis* expreſſæ. pr. XI, XII.

Literarum *Saxonicarum* valor è codd. vetuſtis. pr. XI.

LL. *Saxonicæ Æthelberhti* R. cum *Johan. de Laet* verſione *latina* & Obſervationibus. d. e. p. 89, 90, 91, 92.

Hlotharii & *Eadrici* RR. *Cantiæ* cum *Johan. de Laet* verſ. *latina* & obſervationibus. d. e. p. 92, 93.

Lunarium menſium nomina *Saxonica* apud antiquos *Anglorum* populos. g. a. p. 216.

Lupi Sermo ad *Anglos*, quando *Dani* maxime perſecuti ſunt eos, cum verſ. *latina* & notis *Gul. Elſtobii*. d. e. p. 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106.

M.

Manumiſſiones Servorum & Servarum in Urbe *Bathonienſi*, è cod. MS. Evangeliorum in Bibl. C. C. C. C. *Normanno-Saxonice*. d. e. p. 22, 23.

Servorum in Miſſali quodam in Bibl. *Bodl. Semi-Saxonice* cum verſione *latina*. d. e. p. 12, 13.

Manumittendi ſervum formula *latine* in MS. cod. Evangeliorum in Bibl. *Bodl.* d. e. p. 14.

Servum formula *latine*, in membranis compactis Eccleſ. Cath. *Exonienſis*. d. e. p. 14.

Margaretæ (S.) Vita, Carmen *Anglo-Normannicum* è libro conſuto Coll. Trin. *Cantabr.* deſcriptum. g. a. p. 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231.

Monile aureum cum *Runica* inſcriptione. pr. XX.

N.

Nicænum Symbolum è cod. *Wigorn.* in Bibl. *Bodl. Anglo-Normannice* ſcriptum. g. a. p. 166.

Idem *Græce* litt. *Francicis* expreſſum. pr. XX.

Nomina quorundam locorum in agro *Wigorn. Sax.* pr. g. a.

Nortmanno-Saxonica dialectus *Dano-Saxonicæ* corruptior pars. pr. g. a.

Numerandi ratio apud veteres *Cimbros*. g. i. p. 42, 43.

Numiſmata Saxonica *Andreæ Fountain*, Diſſertationis Epiſtolaris quaſi ſupplementum. pr. g. a.

O.

Oratio Dominica *Anglice*. In qua tres tantum voces originis *Gallicæ*. p. VI.

Eadem *Græcè* litt. *Francicis* expreſſa. pr. XIX.

Eadem *Græcè* ex codd. Sacramentorum *Joſ. Mar. Thomaſii*, pr. XIX. m.

P.

Placitum apud *Pinendenam* è Textu *Roſſenſi*. d. e. p. 31, 32.

Poeticum fragmentum in cod. MS. Homiliarum *Semi-Saxonicarum* in Bibl. *Lambethana*. g. a. p. 192, 193.

R.

Recordum Privilegii, quo *Osburnus* Epiſcopus Monachis S. *Nicolai* indulſit, ut pulſarent Campanas, &c. *Normanno-Saxonice*, in Membranis compactis Eccleſ. Cath. *Exonienſis*. d. e. p. 18.

Terrarum cujuſdam *Gilebeardi* è cod. Evangeliorum in Bibl. *Bodl. Saxonice*. d. e. p. 10.

Runicum Monumentum in Atrio Muſæi *Oxonienſis* cum Auctoris verſione *latina*. Fig. 1. g. i. p. 3.

Monumentum alterum in eodem Atrio cum verſione *latina*. Fig. 2 g. i. p. 3.

S.

Sancti in *Anglia* ſepulti, *Saxonice* cum verſione *latina* & notis *Gul. Hopkinſii* S. T. P. è cod. MS. Coll. Corporis *Chriſti*, alias *Benedicti*. d. e. p. 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121.

Satyra *Anglo-Normannica* in *Monachos* & *Moniales* è cod. MS. conſuto. g. a. p. 231, 232, 233.

Scripta è Codice Evangeliorum *Lychfeldenſi*, vulgò *Liber* S. *Ceadæ* vocato. d. e. p. 11.

Scriptum de Oppreſſis contra jus Monaſteriis in Bibl. Cott. *Saxonice*. d. e. p. 32, m.

Siclus, nummus *Saxonicus*. pr. XXI.

Sodalitia ſive *Fraternitates*, quas *Epiſcopus* & Canonici *Exonienſes* inſtituerunt ad conſervandam charitatem, & pietatem promovendam in Membranis compactis Eccleſ. Cath. *Exonienſis*, *Normanno-Saxonice* cum verſ. *latina*. d. e. p. 18, 19.

Sodalitium *Cantabrigiæ* inſtitutum, è Cod. Cott. *Saxonice*, cum verſ. *latina*. d. e. p. 20, 21.

Exonienſe, ex eodem libro, *Saxonice* cum verſ. *latina*. d. e. p. 21, 22.

à *Wulſtano* Epiſcopo *Wigorn.* inſtitutum cum Præfectis & Fratribus VII Monaſteriorum in Miſcellan. MS. in Bibl. C. C. C. C. d. e. p. 19, 20.

Solarium Menſium nomina *Suecica*. g. a. p. 215, 216, 217.

Specimen è Cod. MS. *Exonienſi*, *Saxonice*. g. i. p. 4.

ex eodem cod. MS. *Saxonice* cum Auctoris verſ. *latina*. g. i. p. 5.

è cod. *Wigorn.* qui inter libb. *Junianos* extat Oxon. g. a. p. 144.

Speciimina è libro *Scaccariæ* cenſuali, vulgo **Doomes-day-book**. g. a. p. 144.

T.

Teſtamentum *Abbæ* Vicecomitis in Bibl. *Cott. Saxonice*. d. e. p. 55.

Ælfegi, è Textu *Roſſenſi*, *Saxonice*, cum verſione per Monachos *Roſſenſes latina*. d. e. p. 58, 59, 60.

Ælfrici

Ælfrici Archiepiſcopi, è Bibl. *Cott. Saxonice* & *latine.* d. e. p. 62, 63.
Badanothi Beottingi in Bibl. *Cott. Saxonice.* d. e. p. 54, 55.
Byrhtrici & *Ælfswithæ* uxoris, è Textu *Roffenſi, Saxonice* & *latine.* d. e. p. 51, 52, 53, 54.
Wulfgari e Regeſto Abbatiæ S. *Petri* de *Bath.* in Bibl. C. C. C. C. *Saxonice.* d. e. p. 54.
Teſtimonia *Normanno-Saxonice* deſcripta de ſervis *Manumiſſis*, in Membranis compactis Eccleſ. Cath. *Exonienſis.* d. e. p. 15.
Theta *Saxonici* (þ) variæ figuræ ex antiquis codd. pr. XI.
Thrimſæ valor. pr. XLI, &c.
Tranſpoſitio vocum in Poeſi *Gothica.* pr. XVIII.

V.

Verſus *Semi-Saxonici* in Bibl. *Bodl.* cum verſione *lat.* g. a. p. 196.

W.

Willelmi Conqueſtoris dicti Mandatum ad *Willelmum de Curtello* de S. *Petri* denariis, cum veteri & nova Auctoris verſionibus *lat.* g. a. p. 164, 165.
Weſtwoodi, Pakintonianæ gentis ſedis, in agro *Wigorn.* deſcriptio. pr. g. a.
Wigorniæ deſcriptio. *ibid.*

INDEX III.

Index MSS. & aliorum, quæ fere omnia nondum citata, in hoc Opere citantur.

A.

ABBENDONENSE Chronicon in Bibl. *Cott.* g. a. p. 101. m.
Abbendonenſis Eccleſiæ Hiſtoria in Bibl. *Cott.* d. e. p. 56, 64, 67.
Ælfredana verſio Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ *Bedæ* in Bibl. C. C. C. apud *Oxonienſes.* g a. p. 144.
Ælfrici Epiſtola ad clerum in Bibl. C. C. C. *Cantabr.* g. a. p. 64.
Epiſtola ad *Wulſtanum* Archiepiſcopum *Eborac.* in MS. Bibl. *Bodl.* g. a. p. 58.
Epiſtolarum prior. g. a. p 53.
Fragmentum Hiſtoriæ RR. *Weſt-Sax.* g a. p. 66.
Grammatica *Latino-Saxonica* penes Auctorem. g. a. p. 145. 152. d. e. p. 199, m.
Grammatica *Latino-Saxonica* in Bibl. D. *Johannis* Bapt. apud *Oxonienſes.* d. e. p. 24, m. 109, m.
Pentateuchus *A. Sax.* g. a. p. 144. in Cod. *Cantabr.* g. a. p. 8.
Aldredi Proleg. X. Canonum. g. a. p. 95, 96.
Alphabetum *Francicum* è cod. MS. *Fr. Junii.* g. f. p. 6.
è cod. MS. *Hrabani Mauri.* g. f. p. 6.
è Numiſmatis. g f. p. 6.
Annonis (S.) Vita. g. f, p. 10, 11, 12, 17, 22, 35, 37, 45, 70, 75, 76, 80, 81, 83, 109.

B.

Baſilii Hexaemeron in Bibl *Bodl.* g. a. p. 3. 65.
Be Miſtlican gelimpan. Codd *Ben. Cott. Hatt.* d. e. p. 107, & m. 108.
Becani (*Joh. Goropii*) Hermathena, *&c.* d. e. p. 154.
Bedæ Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ Cod. *Benedictinus.* g. a. p. 28.
Boethii Cod. Cott. g. a. p. 16. m.
Bridekerkenſis Baptiſterii inſcriptio *Runica.* g. i. p. 4.
Bunadar balk. g. i. p. 43.

C.

Calendarium ſive Menologium Poeticum in Bibl. *Cott.* g. a. p. 101. m. 102, 209, 212, 214, 218, 219, 220. notatur. g. a. p. 220.
Canones Pœnitentiales. g. a. p. 144.
Canonicorum capitula. g. a. p. 144.
Canonum Codex MS. g. a. p, 36, 37, 57, 68, 74, 77.
Codex MS. inter libb. *Junianos.* g. a. p. 63.
Codex MS. ſub Rubrica *de Officiis Diurn. & Nocturn. horarum.* g. a. p. 8, 63, 67, 144, 179, 180.
Carmen *Semi-Saxonicum* in cod. compacto Coll. Trin. *Cantabr.* g. a. p. 222, m. 223, m. 224, m.
in Bibl. *Lambethana.* g. a. p. 222, m. 223, m. 224, m.
Caroli capitula. g. a. p. 155.
Catalogus vett. librorum in MS. ad Eccleſiam *Dunelm.* pertinente. d. e. p. 52, m.
Catharinæ (S.) Vita *Anglo-Normannice* in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 167, 168.
Ceadæ (S.) Liber, codex MS. Evangg. Decani & Capituli *Liccitfeldenſis.* d. e. p. 11, 12.
Chamberlaine (*Johan.*) Vocabularium *Hiſpanicum.* d. e. p. 148.
Italicum. d. e. p. 148.
Charta Actorum Curiæ Comitatus in collectione *Cott.* d. e. p. 4, 5, 7, 77.
Ægelredi R. qua terras quaſdam Eccleſiæ Chriſti *Dorobernenſi* ad ſuſtentationem Monachorum dediſſe dicitur. d. e. p. 12.
Æthelbaldi R. Auſtralium *Saxonum*, qua donat terras X Caſſatorum *Cyneberto* Comiti ad conſtruendum cœmeterium. d. e. p. 67, 80.
Charta *Æthelbaldi* R. *Merciorum* in Textu *Roff.* d. e. p. 62, m.
ejuſdem R. fundationis Monaſterii *Croylandenſis* fictitia. d. e. p. 64. 66. 67. 82.
Æthelberhti I. R. *Cantiæ* in Charta *Edwardi* III. recitata, ſuſpecta habita. d. e. p. 64.
ejuſdem R. in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 79.
Æthelberhti II. R. *Cantiæ* in Textu *Roff.* d. e. p. 80, 81.
Æthelredi R. *Anglorum* in Textu *Roff.* d. e. p. 63. m.
ejuſdem R. de fundatione Eccleſiæ *Eyneſhamenſis.* g. a. p. 145, 148. m.
Æthelredi R. Occidentalium *Saxonum* & *Cantiæ* in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 81.
Æthelredi R. *Merciorum* [mutila] *Cottoniana.* A. DCCCCI. d. e. p. 76.
Æthelredi R. *Merciorum* circa A. D. DCXCII. g. a. p. 146.
Æthelredi R. *Somerſiana.* d. e. p. 69.
Æthelredi Ducis *Merciorum*, in cod. MS. Bibl. *Bodl.* d. e. p. 63, m.
Æthelſtani R. Eccleſiæ *Exonienſis* commentitia. d. e. p. 6. m.
ejuſdem R. Eccleſiæ *Exonienſis* commentitia. d. e. p. 6, m.
ejuſdem R. in Bibl. *Cott.* fraudis ſuſpecta. d. e. p. 150, 151.
ejuſdem R. qua certas terras dedit Eccleſiæ *Wigorn.* d. e. p. 81.
ejuſdem R. *Cottoniana.* d. e. p. 69.
Æthelſwithæ Reginæ, qua telluris partem vendidit miniſtro ſuo *Cuthwulfo*, ſuſpecta habita. d. e. p. 152.
Alduulfi Epiſcopi in Textu *Roff.* d. e. p. 80.
Alhwini Epiſcopi *Wigorn. Æthelwulfo* Duci deſcripta, *Somerſiana.* d. e. p. 67, 76, 80.
Aluredi R. qua *Burrico* Epiſcopo *Roff.* terram ſuam in oppido de *Frekeham* dediſſe dicitur, in capſulis ductilibus Bibl. *Cott.* d. e. p. 66.
Anſelmi Archiepiſcopi *Cant.* d. e. p. 75.
Biornwulfi R. *Merciorum Somerſiana.* d. e. p. 69.
Brientii vel *Brienni* de *Brantona*, & *Margaritæ* uxoris ejus. d. e. p. 75.
Burgredi R. *Merciorum.* d. e. p. 69, 81.
Burtulphi R. *Merciorum Somerſiana* & *Cottoniana.* d. e. p. 81.
Cædwallæ R. qua *Ulfrido* Epiſcopo certa prædia, *&c.* dediſſe dicitur, in collect. Chartarum *Cottoniana*, fictitia. d. e. p. 66.

Charta *Canuti* R. fictitia, quæ ſic incipit. *In nomine Poliarchis Jeſu Chriſti*, &c. d. e. p. 64, 65.
ejuſdem R. quæ ſic incipit. On almighti drightnes name. deſcripta in Charta *Henrici* IV. d. e. p. 64, 65, 66.
ejuſdem R. *Anglo-Normannice*. d. e. p. 65.
ejuſdem R. qua Monaſterio, quod dicitur Badrices-wurthe privilegia, *&c.* conceſſit, fictitia. d. e. p. 66.
Cenulfi R. & *Cenegithæ* uxoris ejus in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 69.
Cenwulfi R. *Merciorum*. A. D. DCCCXVI. g. a. p. 146.
ejuſdem R. d. e. p. 64.
ejuſdem R. in Textu *Roff.* d. e. p. 81.
Concordiæ inter Abbatem & cœnobium *Ouſneyenſe*, & Majorem & communitatem Civitatis *Oxon.* extans in MS. inſcripto, **The Regiſter of Duſney.** g. a. p. 159, m.
Contractûs inter *Robertum* & *Johannem* de *Ripes*, *Cottoniana*. d. e. p. 77.
Conventionalis *Stephani* Archiepiſcopi *Cant.* in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* d. e. p. 77.
Conventionis factæ An. MCXL. in Bibl. *Cott.* d. e. p. 77.
Conventionis inter *Ægelricum* & *Eadſigum* Archiepiſcopum *Cant.* in collect. Chartarum *Cott* d. e. p. 76.
Conventionis inter *Wulfricum* & Archiepiſcopum *Wulfſtanum*. d. e. p. 70.
Decreti in terminanda lite inter *Heahthoredum* Epm̄. & *Wulfherdum*, &c. in Bibl. *Cott.* d. e. p. 81.
Dunſtani (S.) in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* fictitia. d. e. p. 66, 68, 71, 82.
Eadgari R. g. a. p. 64,
ejuſdem R. Eccleſ. *Exonienſis*, commentitia. d. e. p. 6. m.
ejuſdem R. qua certa privilegia Eccleſiæ *Glaſtonienſi* corroboravit. d. e. p. 84.
ejuſdem R. de **Oſwaldes-lawe**, *Harleyana*, à falſario quodam ficta. d. e. p. 86, 87, 152.
ejuſdem R. in Charta confirmationis *Richardi* II. in collect. Chart. *Cott.* d. e. p. 64.
ejuſdem R. in Charta confirmationis *Henrici* V. vel VI. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 64, 66.
ejuſdem R. duæ à falſario ſimulatæ in Bibl. *Cott.* d. e. p. 82.
ejuſdem R. A. DCCCCLV in capſulis ductilibus Bibl. *Cott.* d. e. p. 69.
ejuſdem R. *Somerſiana*. d. e. p. 69, 70, 81.
ejuſdem R. altera *Somerſiana*. d. e. p. 69.
ejuſdem R. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 70.
ejuſdem R. qua Monaſterio *Perſcorenſi* libertates & privilegia confirmavit. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 71.
ejuſdem R. Splendidiſſima, quæ ſic incipit. REGNANTE DNO̅ NRO̅ IHV̅ XPO̅ *in perpetuum* ⁂. in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* fictitia. d. e. p. 66, 68, 71, 78, 82.
ejuſdem R. falſitatis damnanda, qua Deo, *S Petro*, Monachiſque vet. cœnobii Wentanæ quandam telluris particulam, *&c.* dedit A. DCCCLXXV. in capſulis ductilibus Bibl. *Cott.* d. e. p. 66, 68.
Eadgari R. *Scotorum*. d. e. p. 74.
Eadredi R. qua Eccleſ. *Wellenſi* villam *Pucelancyrcan* dabat. g. a. p. 139. d. e. p. 84.
ejuſdem R. *Somerſiana*. d. e. p. 82.
ejuſdem R. A. DCCCCLV. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 69, 70.
Eadwardi (S.) II. commentitia. d. e. p. 65, 66.
Eadwardi R. Confeſſoris dicti, qua cœnobio *Weſtmonaſt.* certa prædia dat. in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* d. e. p. 64
ejuſdem R. qua Abbati & Monachis *Weſtmonaſt.* certas terras in *Eſſexia* donat in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* d. e. p. 64.
ejuſdem R. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 69.
ejuſdem Tres chartæ, quas uno eodemque tempore, die ſc. conſecrationis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* ille R. Conceſſiſſe eidem Monaſter. dicitur, examinatæ & notatæ. pr. XXXVII, *&c.* m.
Eadwigi R. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 69, 70.
Ealdredi Epiſcopi, qua terras *Wulfgeato* donavit. d. e. p. 70.
Earduulfi R. *Cantiæ* in Textu *Roff.* d. e. p. 80.
Ebrardi Epiſcopi *Norwicenſis*. d. e. p. 75.
Ecgberhti R. *Cantiæ* in Textu *Roff.* D. e. p. 67, 69, 80, 81.
Edithæ Reginæ in MS. Eccleſ. Cath. *Wellenſis*. g. a. p. 148.
ejuſdem Reginæ in eodem MS. g. a. p. 148.
Hardicnuti R. *Somerſiana*. d. e. p. 69.
Henrici I. qua Archiepiſcopo & Monachis Eccleſ. Chriſti *Cant.* terras confirmat. g. a. p. 164. m.
ejuſdem. *Sax.* pr. XVI.
ejuſdem R. qua Manerium de *Thorp.* Eccleſ. *Norwicenſi* dedit. d. e. p. 48.
ejuſdem R. *Cottoniana*. d. e. p. 72.
ejuſdem R. qua Priori & Conventui *Dunelmenſi* honores, *&c.* confirmavit. d. e. p. 74, 84.
ejuſdem R. *Latine* & *Saxonice* ſcripta. d. e. p. 74.
ejuſdem R. *Anſelmi* Archiepiſcopi & *Gundulphi* Epiſcopi *Roffenſis* in Textu *Roff.* d. e. p. 72.
Henrici II. *Theobaldo* Archiepiſcopo & monachis Eccleſ. Chriſti *Cant.* conceſſa. g. a. p. 164, m.
ejuſdem, *Sax.* pr. XVI.
ejuſdem R. in Bibl. *Cott.* d. e. p. 82.
Herberti Epiſcopi *Norwicenſis*, qua *Norwicenſem* Eccleſ. à ſe conſtructam dotavit. g. a. p. 145. d. e. p. 72, 73.
Hlotharii R. *Cantiæ* in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 65, 66, 79.
Indentata facta inter *Eadwardum* R. *Angliæ* & *Franciæ* & filium ſuum *Johannem* Regem *Caſtellæ* & *Legionis*, *Cottoniana*. d. e. p. 77.
Johannis R. in *Sulcardi* Hiſtoria Eccleſ. *Weſtmon.* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 31, m.
Ranulphi R. *Merciorum*, *Winchelcumbenſis*, in Bibl. *Cott.* falſitatis ſuſpecta. d. e. p. 150, 151.
Kenulphi vid. *Cenwulphi*.
Offæ R. *Merciorum*. A. D. DCCLXXV. g. a. p. 146.
ejuſdem R. g. f. p. 98.
ejuſdem R. in Textu *Roff.* d. e. p. 80, 81.
ejuſdem R. *Somerſiana*. d. e. p. 68.
ejuſdem R. qua donaſſe fingitur *Janberto* Archiepiſcopo terram apud *Hehham* in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 66.
Oſheri Reguli *Huicciorum*. A. D. DCXCII. g. a. p. 146.
Oſheri Regis in MS. *Cott.* ſuſpecta habita. d. e. p. 79.
Oſwaldi Archiepiſcopi *Eborac. Somerſiana*. d. e. p. 69, 70.
ejuſdem An. DCCCCLXII *Somerſiana*. d. e. p. 70.
R. Epiſcopi *Londinenſis*, *Cottoniana*. d. e. p. 77.
Radulphi Archiepiſcopi *Cant.* d. e. p. 75.
Roberti de *Neyville*. d. e. p. 74.
Rodberti Epiſcopi S. *Andreæ*, qua donum certorum prædiorum *Goſpatric* fratri confirmat. d. e. p. 74, 75.
Sebbi R. *Orientalium Saxonum*, in collect. Chart. *Cott.* d. e. p. 65, 66, 79.
Sigeredi R. *Cantiæ*, qua dedit terram XX aratrorum *Earduulfo* Epiſcopo *Roffenſi*, in Textu *Roff.* d. e. p. 84, 85.
ejuſdem R. altera, in Textu *Roff.* d. e. p. 80.
Stephani R. in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* fictitia. d. e. p. 78.
ejuſdem R. qua Deo, Eccleſ. SS. *Petri* & *Pauli*, &c. in *Wintonia* Manerium *Sudton*, &c. donat. d. e. p. 73.
ejuſdem R. An. MCXXVII. in Bibl. *Cott.* d. e. p. 73. m.
ejuſdem R. ad Rain. de *Muſcampis*. d. e. p. 75.
Uhtredi Reguli, *Huicciorum*. A. D. DCCCXVII. g. a. p. 146.
ejuſdem Reguli, *Somerſiana*. d. e. p. 69.
Uhtredi Subreguli *Offæ* R. *Merciorum*. d. e. p. 67.
Willelmi Conquæſtoris dicti in Bibl. *Cott.* g. a. p. 150.
ejuſdem duæ, *Sax.* pr. XV, XVI.
ejuſdem R. An. MLXVI, qua V marcas Argenti, II Auri, *&c.* donavit Eccleſ. *Weſtmonaſt.* d. e. p. 31, m.
ejuſdem R. Eccleſ. *Exonienſis*, qua VII Manſos *Leofrico* Epiſcopo *Exonienſi* dedit. d. e. p. 31, m.
ejuſdem R. qua quaſdam terras apud *Butermærum* Monaſterio novo *Wintonienſi* dedit. d. e. p. 31, m.
ejuſdem R. qua dat Scō *Cuthberto* manerium de *Heminburch* cum terra de *Brachenholm*. d. e. p. 62, m.
ejuſdem R. qua cœnobio *Weſtm.* manerium de *Winantune* confirmat. d. e. p. 64.
ejuſdem R. An. MLXX. d. e. p. 64.
ejuſdem R. qua Eccleſ. *Edmundiburgenſi* donationes RR. *Anglorum* confirmavit, falſitatis damnanda. d. e. p. 75.
ejuſdem R. qua Abbatiam Scī *Edmundi* ab *Arſaſti* Epiſcopi ſucceſſorumque dominatione vult eſſe exemptam, *Saxonice* in collect. Chart. *Cott.* d. e. p. 78.
ejuſdem R. idem privilegium dantis, *latine* in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 78.
ejuſdem R. An. MLXVII. *Cott.* d. e. p. 72, 76.
ejuſdem R. qua Eccleſ. Dunelm. terras in *Lodenio* Scotiæ confirmat. d. e. p. 74.
ejuſdem Regis ad *Goisfredum*. d. e. p. 74.
ejuſdem R. qua confirmavit donum *Rogeri Bigot.* d. e. p. 75.
ejuſdem R. quas *Teignis* mandat conſuetudines omnes exſolvere, quas Eccleſ. *Roff.* habuit, *&c.* d. e. p. 75.

Charta

Charta ejuſdem R. qua terras aliquas ſe dediſſe Monaſterio *Winton.* notificat. d. e. p. 72, 75.
ejuſdem R. *Anglo-Normannice* ſcripta. d. e. p. 65.
Willelmi II. qua Abbatiam S. *Petri Bathoniæ* Epiſcopo *Somerſetenſi* dedit. d. e. p. 47.
ejuſdem R. cujus Apographon extat in Textu *Roff.* d. e. p. 72, 75.
Willelmi Archiepiſcopi *Cant.* d. e. p. 75.
Willelmi Archiepiſcopi *Cant.* qua *Johanni* Epiſcopo *Roff.* Jura epiſcopalia conceſſit & confirmavit. d. e. p. 74.
Willelmi Epiſcopi *Dunelm.* d. e. p. 73, 75.
Witheredi R. *Cantiæ.* d. e. p. 79.
Wulferi R. *Merciorum*, qua S. *Petro* & *Monaſterio* de *Medeſhamſted* certa tenementa dicitur contuliſſe, in collect. Chartarum *Cott.* fictitia. d. e. p. 66, 68, 82.
Wulftani Epiſcopi *Wigorn. Cott.* d. e. p. 73, 76.
Chartarum collectio *Cott.* d. e. p. 4. m. 63.
Chartularium cœnobii S. *Auguſtini Cantuarenſis* in Bibl. Aulæ S. Trinitatis *Cantabr.* d. e. p. 64, 72, m. 80.
Monaſterii *Edmundiburgenſis.* d. e. p. 64, 65, 75, & m. 83, m. 85.
Monaſterii *Wigorn.* d. e. p. 64.
Chronica Chronicarum notatur. d. e. p. 44, 45.
Chronicon *Lichfeldenſe.* d. e. p. 45, m.
Chronicon *Saxonicum* (Laud. E. 80.) g. a. p. 144.
Saxonicum in Bibl. *Cott.* g. a. p. 134, m. 181, m. 182, m.
Codex MS. de computo Eccleſiaſtico in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 78.
Codex MS. cujvs nota NE. D. 2. 19 in Bibl *Bodl.* in quo variæ extant Lectiones Eccleſiaſticæ, ex LXXII interpretum verſione.
Exonienſis Carminum. g. i. p. 51.
Fundationis S. *Auguſtini Cantuarenſis* in Bibl. Aulæ S. *Trinitatis Cantabr.* d. e. p. 80 & pr. IX.
Homiliarum in Bibl. *Lambethana* g. a. p. 144, 145.
Junii. g. a. p. 38, 60, 62, 63. g. f. p. 3. 6.
Semi-Saxonicus in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 144.
In Sermone ad Populum in Octav. *Pentecoſtes.* g. a. p. 24, 25.
Sermonum *Sax.* in Bibl. *Lambethana.* g. a. p. 145, 222.
Wigorn. inter libb. *Junianos* in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 144.
Codicis *Argentei* Apographon *Junianum.* g. a. p 21, m.
Commemoratio *Placiti*, quod fuit inter *Wulftanum* Epiſcopum & Abbatem *Eoveſham* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 43.
Contentio inter *Gundulphum* Epiſcopum *Roff.* & *Picot* Vicecomitem, in Textu *Roff.* d. e. p. 33, 35, 36, 41, 42, 48.

D.

Dugdalii (*Gul.*) Catalogus Chartarum Eccleſiæ *Wigorn.* d. e. p. 87.
Dunſtani (S.) Codex in Bibl. *Cott.* d. e. p. 60.
Scriptura in cod. MS. in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 144, & m.

E.

Edrici Monachi *Wigorn.* computus ante librum Homiliarum. g. a. p. 144.
Evangelia IV *Aldrædi* interlineata in Bibl. *Cott.* g. a. p. 2, 3, 10, 11, 12, 16, m. 20, 27, 29, 30, 35, 36, 37, 40, 57, 60, 65, 88. & m. 89, 90, 91, 92, 93, 94 95, 96, 97, 98, & m. 99, 100, 101, 111, 115.
Dano-Saxonice, *Fermanno* & *Oweno* ſive *Odoeno* Gloſſatoribus, Codex *Ruſhworthianus* in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 2, 3, 8, 9, 29, 60, 88, & m. 89, 90, & m. 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101.
quæ *Hattoniana* vocantur in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 3, 137, 138, 139, 144, 156, 157, 164.
Evangeliorum codex MS. olim Eccleſiæ *Exon.* nunc in Bibl. *Bodl.* d. e. p. 14, 18, m.
Codex *Lychfeldenſis.* g. f. p. 2, & m. 4.
IV. Harmonia ſive codex *Quadrunus Franco-Theotiſce* ſcriptus circa *Karli M.* tempora, in Bibl. *Cott.* g. a. p. 88, 89, 101, 102, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132. 146, 147, 177, 189, 190, 191, 210, 211.
g. f. p. 3, 6, 7, 11, 12, 13, 14, & m. 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 47, 28, 29, 30, 31, 32 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, & m. 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 94, 100, 101, 102, 103, 104, 105.
d. e. p. 122, 149.
Exorciſmus ad reddendos agros *fertiles.* g. a. p. 103, 110 g. f. p. 6, m.
Expoſitio *Bedani* Presbyteri in Epiſtolam S. *Judæ* in MS. cod. in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 173, m.

F.

Fœmina, Tractatus *Gallo-Anglicus* ſic inſcriptus, in libro conſuto Coll. *Trinitatis* apud *Cantabr.* g. a. p. 149, m. 154, & m. 155.
Fragmentum vetus *Iſlandicum.* d. e. p. 39

G.

Gervaſii Tilburienſis obſervantiæ Scaccarii in Bibl. *Cott.* d. e. p. 32, m. 45, m.
Gloſſ. g. a. p. 111, m. g. f. p. 29, 57, 67, 69.
Gloſſarium B. g. f. p. 8, 86.
Gloſſ. *Cott.* g. a. p. 130.
Gloſſ. *Lipſianæ.* g. f. p. 95.
Gloſſ. R. g. a. p. 57. d. e. p. 58, m.
Godofridi literæ ad *Alexandrum* III. ſummum Pontificem. d. e. p. 71.
Gregorii (D.) Paſtorale ab *Ælfredo* R. *Saxonice* verſum, in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 3, 78. in Bibl. *Cott.* g. a. p. 3, 115.

H.

Henrici Huntingdonienſis verſio Lat. Epinicii *Sax.* in *Ethelſtanum* R. pr. XIV.
Hieronymi Præfatio ad Novum Teſtamentum, *Aldrædo* interprete. g. a. p. 35, 90, 91, 92, 93.
Hiſtoire du Roy d' Angleterre Richard II. *penes Auctorem.* g. f. p. 94, 96, 97.
Homilia MS. g. a. p. 66.
in *Abiit Jeſus trans mare Galilææ.* g. a. p. 63.
de *Adventu* M. V. g. a. p. 66.
de *Adventu.* g. a. p. 145.
de *Alexandro, Eventio*, & Theodolo [*Theodulo.*] g. a. p. 54.
de *Antichriſto.* g. a. p. 57.
in *Aſcenſione Domini.* g. a. p. 63.
de *Aſſumptione beatæ* V. M. g. a. p. 68.
in *Audi Filia, & vide, & inclina aurem tuam, Semi-Sax.* in Bibl. *Bodl.* g a. p. 166, 167.
in *Dedicatione Eccleſiæ.* g. a. p. 63.
in *Dedicatione Eccleſiæ S. Michaelis.* g a. p. 64.
in *Dominica Palmarum.* g. a. p. 67.
in *Dominica* prima *poſt Paſcha.* g. a. p. 67.
in *Dominica* prima *in XL.* g. a. p. 59.
in *Dominica* ſecunda *in XL.* g. a. p. 57.
in *Dominica* tertia *in XL.* g. a. p. 66.
in *Ductus eſt Jeſus in deſertum* g. a. p. 66.
de *Epiphania Domini.* g. a. p. 92.
de *Fide Catholica.* g. a. p. 7, 8, 29, 58.
de *Inventione Crucis.* g. a. p. 63.
de *Letania majore.* g. a. p. 66.
in *Natale S. Cuthberti.* g. a. p. 179, m.
in *Natale Gregorii P.* g. a. p. 57.
in *Natal. Johannis B.* g. a. p. 54.
in *Natal. Mariæ Virg.* g a. p. 57.
in *Natal. Omnium SS.* g. a. p. 65.
de *Oratione Moyſis.* g. a. p. 65. emendatur. g. a. p. 65.
in *Paſcha.* g. a. p. 65.
in *Paſſione S. Barthol.* g. a. p. 60.
in *Paſſ. Jacobi Apoſt.* g. a. p. 64.
in *Paſſ. Petri & Pauli.* g. a. p. 57, 64.
de *Petro & Paulo.* g. a. p. 54.
Si ſciret pater familias in qua hora, &c. *Semi-Sax.* g. a. p. 167.
ſuper *Vigilate ergo*, &c. g. a. p. 43.
de *Zacchæo.* g. a. p. 65.
Homiliarum liber. in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 3.
liber in Bibl. *Bodl.* inter libb. *Junianos.* g. a. p. 3.
liber *compactus* in Bibl. Coll. *Trinitatis* apud *Cantabr.* g. a. p. 145, 168, & m.
liber *Semi-Saxonice* in Bibl. *Lambethana.* g. a. p. 145.
tomi III. inter libb. *Junianos.* g. a. p. 144.
Hrabani Mauri MS. Codex de computo. g. i. p. 4.
Gloſſarium *Latino-Theotiſcum* in *Biblia Sacra.* g. f. p. 5.
Humbaldi Hiſtoria ſuæ gentis. g. f. p. 1, m. 2, & m.
Hyde (Thomæ) literæ ad Auctorem. d. e. p. 158.

INDEX MSS.

Hymni è libro *Hymnorum.* g. f. p. 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 33, 68, 86.

I.

Indiculus *Pſalterii Latine* Majuſculis ſcripti, cum verſione *Saxonica* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 67.
Inſcriptio *Arhuſienſis.* g. i. p. 4.
Aſloenſis. g. i. p. 4.
Bergenſis. g. i. p. 4.
Gothlandica. g. i. p. 4.
Nidroſienſis. g. i. p. 4.
Siælandica. g. i. p. 4.
Stavangrienſis. g. i. p. 4.
Judicia Civitatis *Londiniæ, Saxonice,* in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 26, 94.
Julianæ (S.) vita in MS. cod. Bibl. *Bodl.* g. a. p. 224.
Iunii (*Franciſci F. F.*) Gloſſarium ſive Etymologicum *Anglo-Saxonicum* in Bibl. *Bodl.* d. e. p. 102, m.
Laudatur. d. e. p. 154, 155.
Gloſſarium *Francicum.* g. a. p. 215.
Lexicon V. Linguarum. g. a. p. 72.
Notæ in *Tatianum.* g. f. p. 6, 8.

K.

Keronis Gloſſarium. g. a. p 44, 123. g. f. p. 21, 22, 23, 57, 68.
Kialneſinga Saga. g. i. p. 18.

L.

L. *Parent.* g. i. p. 6.
de *Laet* (Joh.) literæ ad D. Henricum Spelmannum. d. e. p. 94.
Lambardi (Gul.) Scriptio in prima pagina Textus *Roffenſis.* d. e. p. 79, 88.
Landavenſis Eccleſiæ Regeſtum. d. e. p. 12.
Lapis *Alburgenſis.* g. i. p. 4.
Fionicus. g. i. p. 4.
Lelandi (Joh.) MS. de viris illuſtribus *Britanniæ.* d. e. p. 12.
LL. *Æthelredi* R. in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 94.
Æthelſtani R. in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 94.
Canuti R. in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 94.
Edwardi R. *Gallice.* d. e. p. 43.
Inæ R. in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 94.
Willelmi I. in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 94.
Witheredi R. in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 93.
Lex *Salica Francorum.* g. a. p. 95.
Lupi Sermones ad Anglos. d. e. p. 99, m. 100, m. 101, m. 102, m. 103, m. 104, m. 105, m.
Cod. *Cott.* d. e. p. 99, m.
Cod. *Hatt.* d. e. p. 98, m. 99 m. 100, m. 101, m. 102, m. 103, m. 104, m. 105, m. 106, m.

M.

Margaretæ (S.) vita *Normanno-Saxonice* in MS. cod. conſuto Coll. Trinitatis *Cantabr.* g. a. p. 146, 148, 150, 154, 155, & m.
in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 167.
Monumentum *Iſlandicum.* g. i. p. 4.
Ripenſe. g. i. p. 4.
Scanicum. g. i. p. 4.
MS. Bibl. *Bodl.* qui continet Actus Apoſtolorum *Græce* & *Latine* in literis Uncialibus. g. a. p. 3.
MS. Codex Bibl. *Bodl.* (NE. D. 2. 19.) g. a. p. 168.
de Officio Miſſæ. g. a. p. 176.
Bibl. *Cott. Tiberius.* (A. 13.) d. e. p. 32, m. 63, m. 67, 81, 87.
Tiberius (B. 5.) d. e. p. 28, m.
Tiberius. (C. 1.) d. e. p. 60.
Tiberius. (E. 5.) d. e. p. 20, 21.
Claudius. (A. 5.) d. e. p. 32, m.
(D. 2.) d. e. p. 110, m.
Nero. (E. 1.) d. e. p. 67.
Otho. (B. 10.) g. i. p. 4.
Vitellius. (E. 18.) d. e. p. 20.
Veſpaſianus. (A. 6.) d. e. p. 67.
(B. 24.) d. e. p. 20.
Titus. (D. 15.) g. a. p. 145.
(D.) d. e. p. 20, 22
Domitianus. (A. 7.) d. e. p. 20.
(A. 9.) g. i. p. 4.
MS. *Cott.* de Lunæ obſervatione. g. a. p. 57.
de Somniorum diverſitate. g. a. p. 65, 66.
de Tonitruum conſideratione. g. a. p. 66.
MS. Cod. Coll. *D. Johan.* Baptiſtæ, *Oxon.* g. i. p. 4.
MS. cod. Medicus. d. e. p. 97.
Miſcellan. (in Bibl. C.C.C.C.) d. e. p. 19, 20.
Pergamenſis Exonienſis. d. e. p. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 29.

N.

Nicolai (S.) vita, *Gallice* vel *Gallo-Normannice,* in MS. conſuto Bibl. *Coll. Trin. Cantabr.* g. a. p. 146, & m. 148, 149, 154.
Nicolſoni (Gul.) Northymbria vetus. g. i. p. 5.
Noelli (Laurentii) Tabula Chorographica *Angliæ* Sax. in Bibl. *Cott.* (Domit. A. 18.) pr. XXVII.

O.

ORMULUM; Paraphraſis quædam Evangeliorum; liber ſic inſcriptus in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 88, m. 138, 165, 166. g. i. p. 4.
Orm. Cod. g. f. p. 94.
Oroſii verſio *Saxonica.* d. e. p. 52, m. 98.
Otfridi Homiliæ. g. f. p. 5.
Paraphraſis & verſio Pſalmorum, *Notkero Labeoni* Abbati S. *Galli* à Joh. *Schiltero* adjudicata. g. f. p. 5, 6, 81.
Paraphraſes *Eſaiæ* prophetæ, in Canticum *Ezechiæ* R. Judæorum, &c. g. f. p. 5.
Poema ad *Salomonem* Epiſcopum *Conſtantienſem.* g. f. p. 108.
Owen (Rogeri) Eq. Aurati, **Antiquity, Ampleneſſe, and Excellency of the Common Laws of England,** d. e. p. 82, & m. 85.
notatur. d. e. p. 82.

P.

Philippus Presbyter ſuper *Job* in MS. cod. Bibl. *Bodl.* g. a. p. 176.
Pſalterium *Latinum* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 67.

Q.

Quæſtiones & Reſp. inter *Adrianum* & *Rithæum.* MS. *Cott.* g. a. p. 27.

R.

Regula *Benedict.* MS. interlin. Lat. *Cott.* g. a. p. 71, 72.
Regula *Monach.* g. a. p. 27, 57, 61.
Rotul. parliament. volumina regni *Anglicani,* Epiſc. Angl. imprimis diligenter legenda. pr. g. f.
Runarum *Danicarum* poetica deſcriptio in Bibl. *Cott.* g. a. p. 134, 135, 136.
Runicum Monumentum ad S. *Brigidæ* fanum apud *Cumbrenſes.* g. a. p. 145, m.
Ruthwelli apud *Scotos.* g. i. p. 4, 5.
Rythmi cujuſdam poetæ *Semi-Saxonice* in Bibl. Coll. *Trin. Cantabr.* g. a. p. 88, m.

S.

Scaccariæ liber Cenſualis, vulgo **Doomes-day-book.** g. a. p. 144, & m. 145 & m. d. e. p. 87, 153.
Somneri Cod. MS. in Archivis Decani & Capituli *Cantuarenſis.* d. e. p. 148.
Sulcardi Hiſtoria Eccleſiæ *Weſtmonaſt.* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 31, m. 64.
Supplement. MS. ad Chronicon *Sax.* g. a. p. 56, 77.

T.

Tatiani Monoteſſaron, ſive Harmonia Evangelica Latino-Francica, à *Franc. Junio* F. F. prælo parata. g. a. p. 24, m. 90, 97, 123, 126, 130, 146.
g. f. p. 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16, & m. 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 31, & m. 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, & m. 45, 46, 47, 48, 49, 50, 54, 57, & m. 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, & m, 67, 68, 69, 70. 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 95, 97, 100.
d. e. p. 122.
Proœmium. g. f. p. 12, 15, 18, 27, 28, 31, 40, 69, 81.
Teſtamentum *Abbæ Viccomitis* in Bibl. *Cott.* g. a. p. 12.
d. e. p. 55, 56, 61.
Ædſigi. d. e. p. 57.
Ælſegi. d. e. p. 57, 58.
Ælfrici Archiepiſcopi *Saxonice* & *Latine* in Bibl *Cott.* d. e. p. 62, 63.

Badanothi

[Teſtamentum] *Badanothi Beottingi* in Bibl. *Cott.* d.e. p. 54, 55, 56, 57, 61.
Byrhtrici & *Ælfswithæ* Uxoris ejus. d.e. p. 51, 52, 53, 54, 56, 61.
Siwerthi Dunelmenſis. d.e. p. 57.
Wulfari è Regeſto Abbatiæ S. *Petri* de *Bath.* d.e. p. 54, 56, 61.
Wynflædæ. pr. XXII, XXIII.
Textus *Roffenſis*, Codex Eccleſ. Cathedr. *Roffenſis.* g. a. p. 88, m.
d.e. p. 29, m. 48, m. 50, & m. 54, m. 64, 79, 80, m. 81, & m, 90, m. 92, m. 93, m. 94, 110, & m. 111.
Tractatus de Presbyterorum converſatione. g. a. p. 66.
Tractatulus de variis Caſibus. g. a. p. 151.

V.

Verſus *Semi-Saxonice* in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 196.
Vitæ quarundam Sanctarum Virginum *Semi-Saxonice* in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 3.
Voſſii MS. moralia præcepta continens. g. a. p. 58.
MS. de Officio Hominis Chriſtiani. g. a. p. 62.

W.

Wheloci (Abrahami) Teſtimonium, ſcriptum in libro compacto Homiliarum *Anglo-Normannicarum*, in Bibl. Coll. Trin. *Cantabr.* g. a. p. 168, & m.
Willelmi I. Reſcriptum apud *Rad. de Diceto in* Archivis Eccleſ. *Paulinæ Londinenſis.* d.e. p. 58.
Wormii (Chriſtiani) Literæ ad Auctorem. g. i. p. 6, 7, 71, m.
Wulſtani (S.) vita *Saxonice* in Bibl. *Cott.* d.e. p. 32, m.

INDEX IV.

Index Operum & Auctorum & aliorum clariſſ. Hominum, qui citantur & honorifice nominantur.

A.

ABINGTON (Thomas.) armiger. pr. g. a.
Academici *della Cruſca.* g. a. p. 155. g. f. p. 94. vid. Errata. g. f. p. 94. c. 2. l. 3.
Addiſon (Lancelotus) Eccleſ. Cath. *Licetfeldenſis* Decanus. d. e. p. 12.
Ælfredi R. Præfatio ad *Wulſgeum*, Paſtorali S. *Gregorii* præmiſſa. g. a. p. 22, 24, 30, 54, 64.
Ælfrici Epiſtola ad *Wulſtanum* Archiepiſcopum *Eborac.* in *Gul. de Inſula* excerpto impreſſo Codice. g. a. p. 58.
Gloſſ. g. a. p. 37, m. 59. g. f. p. 94.
Grammatica *Latino-Saxonica.* g. a. p. 2, 73, 80, 92, m. 152. g. f. p. 78, m. d. e. p. 24, 109. pr. II.
Homilia *Paſcalis* edita à *Foxio.* / *M. Parkero* Archiepiſc. *Cant.* / *Liſleo* ſive *ab Inſulis.* / *Daio.* / *Wheloco* cum verſ. *Lat.* in ſuis ad *Bedæ* Hiſtoriam notis.
g. a. p. 44, 214. d. e. p. 98.
Ælfricus de veteri Teſtamento. g. a. p. 32, 42, 43, 54, 66, 67, 78. de Novo Teſtamento. g. a. p. 54, 75.
Agathiæ Hiſtoria. d. e. p. 158.
Alamannicarum Gloſſarum Theſauri *Juniani* Specimen. d. e. p. 155, 156, 157.
Aldrædus, Evangeliorum Interpres, notatur. g. a. p. 90, 92, 93, 98, & m.
Aldrete (Bernardus) *del Origen y Principio de la Lengua Caſtellana*, &c. notatur. d. e. p. 148.
Aldus, Operum Ciceronis editor. d. e. p. 50.
Andreæ (*Gudmundi*) Lexicon *Iſlandicum.* g. a. p. 2, m. 4, & m. 69, 70, 104, m. 108, 110, m. 111, 115, 120, 128, 151, 152, 209, 211, 212, 213, 214, 216. notatur. g. a. p. 111, 212.
g. f. p. 91, 92, 93, 96.
Andreæ (Gudmundi) Lexicon *Iſlandicum.* g. i. p. 6, & m. 8, m. 9, m. d. e. p. 111.
Notæ & Expoſitiones ad *Volu-ſpam.* g. a. p. 108, & m. 109, 110, m. 111, 112, m. 114, 115, 213. notantur. g. a. p. 111.
g. i. p. 8, m. 9, m. 47.
Ang. Norm. d. e. p. 56, m.
Annales *Winton.* in *H. Whartoni Anglia* ſacra. d. e. p. 119, m.
Anneſly (Rich.) Vicecomes de *Altham*, Eccleſ. Cath. *Exon.* Decanus. g. i. p. 4, 5. d. e. p. 14.
Anneſly (Franc.) pr. XLV.
Anſelmus. g. a. p. 211.
Antiquitates *Alaman.* d. e. p. 41, & m.
Aræ Multiſcii Schedæ à Chriſtiano *Wormio* Olai Nepote *Oxon.* editæ g. a. p. 110, 112, 113, & m. 150.
g. i. p. 6, 7, 8, m. 9, m. 27, m. 29, m. 41, m. 44, m. 46, & m. 47, 48, m, 52, m. d. e. p. 9. m.
Aſcham (Rogerus.) d. e. p. 155. pr. II.
Aſſerius Menevenſis. g. a. p. 148, m. d. e. p. 43, 44, 50.
Aſſiſarum liber, an. XXVI. d. e. p. 46.
Athenæus. g. a. p. 211.
Atkins (Ds. Robertus.) pr. XLVI.
Atlantica. g. a. p. 14.
Atterbury (Franc.) Archidiaconus *Totneſenſis.* d. e. p. 82.
Auctor Additamenti ad *Cædmonis* Paraph. g. a. p. 116, 133.
Præfationis ante *Menagii* Dictionarium notatur. d. e. p. 155, & m.
Theſauri Linguarum Vett. *Septent.* natus Kirby-Wisk Comitatus Eboracenſis borealis *Trithingæ* Vici. d. e. p. 155.
Auguſtinus (D.) g. a. p. 47, m. 121. g. f. p. 98.
Auſonius. g. a. p. 25, m.

B.

Bacon (Nathaniel) **Hiſtoricall and Politicall Diſcourſe of the Laws and Government of England**, Notatur. d. e. p. 150.
Baker (Tho.) è Coll. D. *Johan. Cantabr.* Soc. pr. XV, XVII.
Bangius (Thomas) Sanctæ Linguæ P. P. *Hafniæ.* g. i. p. 2.
Battely (Carolus) Eccleſ. *Cantuarenſis* Canonicus & Archidiaconus. d. e. p. 65, 148.
Baudetus, dominus Dawellenſis, pr. XXXVII.
Becani (*Johan. Goropii*) Origines *Antwerpianæ* notantur. d. e. p. 154.
Bedæ Eccleſiaſtica Hiſtoria. g. a. p. 5, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 21, 24, & m. 25, 27, 28, 29, m. 30, 41, 42, 43, 45, 49, 54, 56, 58, & m. 59, 60, 63, 66, 67, 72, 77, 127, 179, m. 210.
d. e. p. 10, m. 21, m. 52, m. 79, & m. 116, m. 117, m. 118, m. 119, m.
Epiſtola ad *Ecgbertum* Antiſtitem. g. a. p. 59.
Ratio Temporum. g. a. p. 210, 211, & m. 212, 213, 214, 216, & m.
Vita S. *Cuthberti*, g. a. p. 178, m. 179, m.
Bedani [*Bedæ*] Alphabetum *Nortmannorum* apud *Trithemium.* g. i. p. 3, 4.
Bellarminus (Robertus) Card. pr. II.
Bernardus. g. a. p. 211.
Beza (Theodorus.) p. II.
Biblia *Cymr.* g. a. p. 193, m.
Bibliotheca *Septentrionis* eruditi à *Joh. Mullero* edita. d. e. p. 122, m.
Biſhop (Gulielmus.) pr. XLV.

Le Blanc Liber, cui Titulus, *Traitte Hiſtorique des Monnoyes de France.* pr. XLI.
Boethius Ælfredi R. edit. à *Chriſt. Rawlinſon.* g. a. p. 8, 12, 13, 14, 16, & m. 17, 21, 24, & m. 25, 27, 28, 30, & m. 36, 37, 40, m. 41, 43, 45, 53, 56, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 70, 72, 73, 77, 80, 81, 124.
Boethii Verſuum verſiones poeticæ è Cod. *Cott.* deſumptæ ad Calcem *Boethii* A. S. edit. à *Chriſt. Rawlinſon.* g. a. p. 73, 110, 117, 118, 121, 122, 123, 124, 132, 177, 178, 180, 182, 183, 184, 185, 186. g. f. p. 101.
Bonjour (Gulielmus) Toloſanus. pr. II.
Boterovii (Claudii) liber, cui titulus *Recherches curieuſes des monnoyes de France.* pr. XLI.
Bovey (Catharina.) pr. XLVII.
Bowdler (Tho.) pr. XLV.
Bowyer (R.) g. a. p. 178, m.
Bracton. d. e. p. 46, & m. 115.
Bradæi (Rob.) **Compleat Hiſtory of England.** d. e. p. 31, m. 34, m. 41, m. 52, m. 53, m. 67, m. 110.
notatur. g. f. p. 91. d. e. p. 53, m. 152.
Tractatus de Urbibus & Burghis notatur. d. e. p. 152.
Briefve Hiſtoire de l' inſtitution des toutes les Religiones avec leur Habits gravez par Odoard Fialetti. d. e. p. 68, m.
Brißonius (Barn.) d. e. p. 50.
Brome (Gulielmus) Ewithingtonenſis, auctoris adjutor ſummus. pr. V.
Bramptoni Chronicon apud Hiſt. *Angl.* X. Scriptores. g. a. p. 221, m. d. e. p. 52, m. 86, & m. 88, 94, 110, & m.
Verſio Judic. Civitatis *Londiniæ* apud Hiſt. *Angl.* X. Script. d. e. p. 26.
notatur. d. e. p. 26.
Brooks's (---) **Graunde Abridgement.** d. e. p. 46, m.
Brown (Tho.) pr. XLVI.
de *Bry* (Theodorus.) g. i. p. 4.
Buchananus (*Georgius.*) g. a. p. 211.
Busbequii (Aug.) Epiſtolæ. g. a. p. 121. d. e. p. 158.
Butler (Caroli) **Engliſh Grammar and Index of words like and unlike,** notatur. d. e. p. 148.

C.

Cædmon [*Cædmone* abjudicat Paraphraſin Auctor, g. a. p. 133, & ex Operis argumento eſſe alicujus citerioris ſeculi, ſcil. exeuntis Milleſimi, poetæ cenſet.] g. a. p. 4, 9, 11, 13, 17, 18, & m. 20, & m. 21, & m. 22, 23, 29, 30, 36, 37, & m. 40, 41, 43, 54, 57, 58, & m. 59, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, & m. 71, 72, 75, 77, 91, 92, 101, & m. 102, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, & m. 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, & m. 151, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 192, m. 197, 198, 199, & m. 200, 201, 202, 203, 217, & m.
emendatur. g. a. p. 77, 103, m. 113, m. 116, m. g. f. p. 6, 101. d. e. p. 149.
Cædmonis veri fragmentum in lib. IV. cap. 24. Eccleſ. Hiſtoriæ *Bedæ.* g. a. p. 88, 127, 187, 189, 197, 198. fragmenti iſtius vera lectio ad fidem cod MS. antiquiſſimi. Inde conſtat carmina *Cædmoniana* in veteri ANGLORUM ſermone fuiſſe ſcripta. pr. g. a.
Cæſaris Comment. g. f. p. 2. d. e. p. 158.
Calendarium *Anglo-Saxonicum,* ſeu *Menologium* poeticum. g. a. p. 80, 101, m. 103, 104, 105, 117, 121, 122, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 133, 200, 209, 210, 211, 214, 216, 218, 219.
Calends of may, liber ſic inſcriptus. d. e. p. 95.
Callimachus. g. a. p. 199, m.
Camdeni Britannia. g. a. p. 178, m. pr. XXV. d. e. p. 84, & m. 111, & m.
Reliquiæ. g. a. p. 178, m. d. e. p. 157.
Capgravius. d. e. p. 12, 115, m. 116, m. 117, m. 118, m. 119, m. 120, m.
notatur. d. e. p. 116, m.
Caro (*Annibal.*) g. a. p. 74.
Carolus Magnus, vide Karlus.
Caroli Juramentum *Ludovico* fratri. A. D. 842. g. f. p. 80.
Cartwright (Thom.) Armiger. g. a. p. 145
Caſaubonus (*Iſaac.*) in *Perſium.* g. a. p. 198, m.
Caſtelvetro notatur. g. f. p. 98.
Catalogus Libb. *Septentrionalium* ad finem Inſtitutionum Gramm. *Anglo-Sax.* & *Mæſo-Goth.* d. e. p. 63, m. 86, m. 88.
Catullus. g. a. p. 30, m. 74, 196.
Cave (*Guil.*) pr. XLV.
Charta *Æthelbaldi* R. fundationis Monaſterii *Croyland.* fictitia. in *Ingulphi* Hiſtoria *Croyland.* d. e. p. 64, 66, 67, 68, 73, 82.
Beorredi R. *Merciorum* in eadem Hiſtoria. d. e. p. 73.
Bertulfi R. *Merciorum* in eadem Hiſtoria. d. e. p. 73.
Caroli III. Imp. in Hiſtoria *Pergamenſi.* d. e. p. 151.
Eadgari R. de *Oſwaldeſlawe,* fictitia. d. e. p. 86, 87, 152.
Eadredi R. in Hiſtoria *Croyland.* d. e. p. 68.
Edmundi R. *Anglorum* apud Will. *Malmesb.* d. e. p. 82, m.
Henrici III. in *Somneri* Dictionario. g. a. p. 8, 22, 23, 28, 41.
Hiſtorica de *Wulfſtano* Epiſcopo in H. *Whartoni* Anglia Sacra. g. a. p. 145.
Willelmi Conqueſtoris dicti, qua certa privilegia Eccleſ. S. *Martini* de *Bello* conceſſit. d. e. 31, m. 67.
Witheredi R. *Cantiæ* apud *Spelmanni* Concilia. d. d. p. 79.
Witlafii R. in Hiſtoria *Croyland.* d. e. p. 73.
Charta Magna. pr. g. a.
Chaucerus. g. a. p. 17, m. 27, m. 35, 38, & m. 41, m. 58, 65, m. 70, m. 105, 196.
emendatur. g. a. p. 70, m.
Chauceri Editor notatur. g. a. p. 57, 58.
Cheak (Joh.) Eques Auratus. d. e. p. 25, m. pr. II.
du *Cheſne* (Franc.) Hiſtoria *Francorum.* g. f. p. 6, m.
de *Cheſterfeild* (Tho.) in H. *Whartoni* Anglia Sacra. d. e. p. 118, m,
Chriſti diſputatio cum muliere *Samaritana.* Fragm. Diſp. apud *Lambecii* Bibl. *Cæſar.* cum verſione *latina.* g. f. p. 9, 10, 31, 43, 47, 54, 79, 100.
Chriſts Kirk on the Green, poëmation *Jacobi* I. *Scotorum* Regis. g. a. p. 105, 106.
Chronologia *Saxonica* ad Calcem Eccleſiaſt. Hiſtoriæ *Bedæ.* g. a. p. 14, 33. d. e. p. 149, 150.
ejus verſio emendatur. d. e. p. 150.
Chryſoſtomus. g. a. p. 165, m. 210.
Ciceronis (M. T.) Epiſtolæ Fam. g. a. p. 73, m.
Oratio pro *Deiotaro* d. e. p. 102, m.
Codex *Argenteus.* g. a. p. 3. g. f. p. 6.
Cokus (Edwardus) Miles *Palatinus,* Juris Oraculum. d. e. p. 46 notatur. d. e. p. 34, 46, 48, 49, 148. & pr. XXII.
Coki (Edw.) Mil. *Palatini* **firſt part of the Inſtitutes.** d. e. p. 53, m.
Præfatio quartæ partis Commentar. Juris. d. e. p. 86, & m. notatur. d. e. p. 152.
Præfatio ſextæ partis Comment. Juris notatur. d. e. p. 152.
nonæ partis Commentar. Juris notatur. d. e. p. 152.
Præfatio ante La tierce part des Reports. d. e. p. 46, & m.
Prælectio in ſtatutum de Finibus levatis, notatur. d. e. p. 152, 153.
de Tractatûs antiquitate, qui inſcribitur Modus tenendi Parliamentum, obſervationes notantur. d. e. p. 152, 153.
Comber (Thom.) S. T. P. Decanus *Dunelmenſis.* g. a. p. 150.
Commentarius in Codicem *Argenteum* à B. *Vulcanio* editum. g. a. p. 34.
Continuator ad *Florentium.* d. e. p. 52, m. 53, m.
Cornwaile (Johan.) olim apud *Anglos* egregius Ludimagiſter. pr. XVII.
Coſins (Joh.) Eccleſiæ *Dunelmenſis* Epiſcopus. d. e. p. 151.
Cotton (Robertus) Baronettus. & pr. XLVII. pr. g. a.
Cotton (Rob.) Armiger, Rob. Baronetti nepos. pr. XLVII.
Coventrey (Thomas) Comes de Coventrey. pr. g. a.
Courtinus. Auctor verſionis *Gallicæ,* in quam transfunditur liber *H. Grotii* de jure belli & pacis. pr.
Cowleius. g. a. p. 186, 197.
CURATORES Prœli Univerſ. *Oxon.* pr. XLVI.

D.

Davies (Johan.) g. a. p. 193, m.
Decanus & *Capitulum* Eccleſ. Cath. *Dunelm.* d. e. p. 72 74, 75.
Eccleſ. Cath. *Roffenſis.* d. e. p. 79.
Decanus & *Canonici Exonienſes.* g. i. p. 4. d. e. p. 14, 16, m. 78.
Dee (Johan.) Monach. Britann. d. e. p. 86, & m.
Denham. g. a. p. 197.
Denton (Alexand.) Armiger. p. XLVI.
Dewes (Simon) Baronettus. pr. g. a.
ejuſdem litteræ Lat. ad J. Seldenum. pr. XLIII.
Didymus. g. a. p. 211.
Dionyſius Caracenus. g. a. p. 159.
Dodsworth (Rogerus) d. e. p. 18, m.
Donne (*Joh.*) S. Pauli Decanus. g. a. p. 197.
Doraci Alphabetum apud *Trithemium.* g. f. p. 2, & m. 3.

Douglaſii

Douglasii (Gaw.) Præfatio ante Versionem *Æneidos Virgilianæ*. g. a. p. 66, m. 138. versio *Æneidos Virgilianæ*. g. a. p. 48, m. 105, 112, 118, 128. g. i. p. 50, m.
Dissertatio Epistolaris auctoris ad D. *Barth. Shower*. pr. IV.
Drydenus. g. a. p. 197.
Dufresnius. g. a. p. 153.
Dufresnii Glossarium. g. a. p. 154, m. g. f. p 93, 98, 100. d. e. p. 8, m. 34, 46, m. 58, m. 61, 72, 74, m. 84, m. 151, & m. notatur. d. e. p. 18, m. 150.
Dugdalii (Gul.) Monasticon Anglic. g. a. p. 169, 177, m. d. e. p. 10, 12, 49, m. 64, & m. 66, 80, & m. 116, m. 118, m. 119, m. 120, m.
notatur. d. e. p. 18, m. 119, m.
Origines *Judiciales*. d. e. p. 30.
de *Dunelmi* situ, Carmen. g. a. p. 178, 179, 180.

E.

Edda *Islandorum*. pr. g. f.
Eadmeri Historia Novorum. d. e. p. 31, m. 36, m. 45.
Egberhti Dialog. pr. XXII.
Eginharti vita *Karli* magni. g. f. p. 1, 2, 5, m. pr. g. f.
Elienſis Eccleſiæ Historia à *Thom. Gale*, S.T.P. Decano Eborac. edita. d. e. p. 64.
Elstob (Gul.) Coll. Universitatis apud *Oxonienſes* Socius. d. e. p. 98, 157, pr. IV.
Ennius. g. a. p. 195, & m.
Epitome *Decalogi*. g. f. p. 12, 32, 33, 45, 47, 48, 70.
Ἐπινίκιον, poema ad *Ludovicum* Orientalium Regnorum Regem cum interpretatione Joh. *Schilteri* d. e. p. 97, m.
Erici (Joh. Petri) renatum è mysterio principium Philologicum. pr. VIII.
Ethelredus Abbas *Rievallenſis* apud Historiæ *Angl.* X Scriptores. d. e. p. 86, & m.
Evangelia IV *Gothica* & *Anglo-Saxonica* à *Junio* edita. g. a. p. 4, & m. 5, m. 6, 7, 8, & m. 9, & m. 10, 11, 14, 16, & m. 17, 18, 19, & m. 20, 21, & m. 22, & m. 23, 24, & m. 25, & m. 26, & m. 27, 28, & m. 29, & m. 30, & m. 31, & m. 32, 33, & m. 35, 36, 37, 38, 39, & m. 40, 41, & m. 42, 43, & m. 44, 45, 46, & m. 47, & m. 48, & m. 50, 51, & m. 52, 53, 54, 55, & m. 56, 57, & m. 58, 59, 60, & m. 61, & m. 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, & m. 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, & m. 89, 90, 91, 92, 93, 94 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 103, 115, 137, 138, 139, 146, 156, 157, 164.
emendantur. g. a. p. 81.
g. f. p. 18, m. 37, m. 44, 56, 90, 95, 97.
g. i. p. 8, m.
d. e. p. 24, 42, m. 109, & m. 116, m. 153.
Evangeliorum *Mæso-Gothicorum* homo *Teutonicus*, ut videtur, auctor. pr. g. a.
Evangeliorum Rubricæ. g. a. p. 41.
Eustathius in *Homerum*. g. a. p. 197, & m.

F.

Fanshaw (Carolus) Dom. Vice-Com. *Donoghmore*. pr. XLVI.
Fellus (Johannes) Episcopus *Oxonienſis*. pr. g. a. pr. g. f.
Fermannus Glossator & Interpres Codicis *Rushworthiani*. g. i. p. 90, & m. 93.
notatur. g. a. p. 93.
Ferrarius (Octavius) g. f. p. 93, 100.
notatur. g. f. p. 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99. d. e. p. 148.
Finche (Hennageus,) magni Cancellarii filius. d. e. p. 25, m.
Finche (Hennageus,) nuper cohorti Prætoriæ præfectus. pr. XLVII.
Fitzherbert's **Graunde Abridgement**. d. e. p. 46, m.
Flaccus Illyricus (Matthæus) Evangg. *Otfridi* Editor. g. f. p. 6, 105, 108.
Florentius Wigorn. g. a. p. 179, m. 221, m. d. e. p. 17, m. 41, m. 99, m. 101, m. 118, m. 120, m.
Florilegus (Matthæus) d. e. p. 17, 102, m. 103, m.
Foedus *Aluredi* & *Guthruni*. d. e. p. 34.
Edwardi & *Guthruni*. d. e. p. 114.
Foley (Paulus) Armiger Inferioris Senatus, quem Domum Communium vocant, non ita pridem Prolocutor. d. e. p. 2, m.
Foley (Thomas) Armiger. pr. g. a.
Forteſcue (Joh.) pr. XLV.
Fountain (Andreæ) Equitis Aurati, &c. Numismata *Saxonica*. pr. IV. & pr. g. a. d. e. p. 159.
Foxius. d. e. p. 98.
Fragmentum veteris Confessionis ante *Otfridi* Evangelia positum. g. f. p. 16, 29, 33, 45, 53, 66, 67, 69, 70, 80, 81.
Franklandorum gens. d. e. p. 3, m.

G.

Gale (Thom.) S.T.P. Eccles. Cath. *Eboracenſis* Decanus. d. e. p. 64.
Galfridus Landavenſis in H. *Whartoni Anglia* Sacra. d. e. p. 11, &. m.
Gallus quidam anonymus castigatus. pr. V, VI.
Gautrijks Saga. g. a. p. 112, 152.
Genebrardus. g. f. p. 1, m.
Gervasius Dorobernenſis. d. e. p. 17, m.
Tilburienſis. d. e. p. 32, m.
Giambullarii (Petri Franciſci) *Origine* della lingua Fiorentina. pr. IV.
idem notatus. pr. XXV.
Gibsonus (Edmundus) g. a. p. 146, m. d. e. p. 88.
notatur. d. e. p. 149. Laudatus. pr. IV.
Gibsoni (Edm.) pr. XLV. ejusdem Chronicon Saxonicum. g. a. p. 5, 6, 8, 10, 13, m. 29, 30, 33, 37, 40, 53, 54, 57, 58, 62, 63, 64, 65, & m. 66, 67, 103, 113, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 139, 143, m. 144, m. 145, m. 146, 147, 148, 149, 151, 152, & m. 153, 154, 155, & m. 156, & m. 157, 158, 163, m. 177, 181, 182, 185, 186, 188, 192, m. 199, 201, 210, 221, m.
d. e. p. 6, m. 17, m. 24, 25, 31, m. 52, m. 56, m. 99, m. 100, m. 101, m. 102, m. 103, m. 118, m. 119, m. 121, & m. 122, 150, m.
ejus versio emendatur. g a. p. 156, m.
Explicatio Nominum locorum ad finem Chron. *Saxonici*. g. a. p. 143, m.
d. e. p. 120, m. 121, & m. 122.
Giraldus Cambrenſis. d. e. p. 11.
Giso, Episcopus *Wellenſis*. g. a. p. 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167.
Glanvilla (Ranulphus) tempore Henrici II. Summus Justiciarius. d. e. p. 95, m.
Glanvillæ (Ranulphi) tractatus de LL. & Consuetudinibus *Angliæ*. d. e. p. 8, & m. 35, 40, m. 46, & m. 48, & m. 57, m. 58, & m. 59, m.
Gloss. R. d. e. p. 58, m.
vetus. d. e. p. 97.
Goldastus (Melchior) g. f. p. 5.
Grævius Ultrajectinus Professor. d. e. p. 25, m.
Grahme (Dorothea) pr. XLVII.
Grahme (Gul.) pr. XLIV.
Grammatica *Anglo-Saxonica* & *Mæso-Goth.* g. f. p. 10, m. 11, 14, & m. 20, m. 21, 23, m. 25, m. 26, m. 27, m. 45, m. 51, m. 55, m. 56, m. 62, 68, 73, m. 74, 78, m. 86, m. 89, m. 101.
g. i. p. 8, m. 34.
d. e. p. 30, m. 31, m. 45, m. 62, m. 66, 68, 101, m. 149, & m. 150.
notatur. d. e. p. 72.
Grammaticæ *Anglo-Saxonicæ* & *Mæso-Goth.* editæ *Oxon.* an. MDCLXXXIX. Præfatio. d. e. p. 113, 158.
Grammatica *Francica*. g. a. p. 16, 23, 29, m. 37, m. 55, 96, m. d. e. p. 153.
Grotius (Hugo) notatur. d. e. p. 157.
Gruterus (Jan.) d. e. p. 50.
Guidot (Thom.) M. P. *Bathonienſis*. d. e. p. 64.
Gulielmus Archiepiscopus *Cantuarenſis*. g. a. p. 5.

H.

Hadorphius (Joh.) Regii Archivi Secretarius, & *Ostro-Gothiæ* Judex territorialis. d. e. p. 96.
Hammondus. pr. g. a.
Harbin (Georgius) pr. XVI, XLIII.
Harduini (Joh.) Chronol. veteris Testamenti notata. pr. XXIII, XXIV.
Harley (Rob.) Armiger, Senatus *Anglicani*, quem *Domum Communium* vocamus, Prolocutor. pr. XLVII. g. a. p. 142, 143. d. e. p. 2, 75, 86.
Hatton (Christoph.) Dom. Hatton. pr. g. a.
Havamal. g. a. p. 120.
Healy (Rich.) LL. Dr. *Wellenſis* Eccles. Chartophylax & Senescha[l]lus. pr. XLIV. g. a. p. 144, 145, 160, 164, 165. d. e. p. 84, m.
Heimskringla. d. e. p. 39, m.
Hepburnus (Johannes.) g. i. p. 4.
Hervarar Saga. g. a. p. 101, m. 102, 104, m. 108, m. 109, 110,

110, 112, 113, 114, 117, 121, 122, 128, 150, 193, 194, 195, d. e. p. 39.
Heſiodus. g. a. p. 195, 198, m.
Heuteri (Delfii Pontii) Belgium natatur. d. e. p. 157.
Hialmari R. *Biarmlandiæ* atque *Thulemarkiæ* Hiſtoriæ antiquis Runis fragmentum cum verſione *Latina Joh. Peringskioldi*. d. e. p. 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147.
Hickes (Henr.) pr. XLIV.
Higdeni (Ranulphi) Polychronicon. pr. XVII.
Higden (Will.) pr. XLV.
Hill (Daniel.) pr. XLV.
Hirdskra de Jure Aulico antiquo *Norvegico*. d. e. p. 50, & m.
Hirtius Panſa. g. f. p. 92.
Hiſtoriæ *Anglicanæ* X Scriptores. g. a. p. 178, d. e. p. 67, m. 79, 80, 87, m. 150, m.
Holt (Carolus) Baronettus. d. e. p. 24, m. pr. XLV.
Homerus. g. a. p. 195, 197, 198, m.
Homilia de Fide Catholica edita à *Wheloco* cum verſione *Latina* in ſuis ad *Bedæ* Hiſtoriam notis. d. e. p. 98.
Hopkinſius (Gul.) S. T. P. Eccleſiæ Cath. *Wigorn*. Præbendarius. g. a. p. 145, d. e. p. 115, 121, 122. pr. IV, XLV.
Hopton (Suſanna) pr. XLVII.
Horatius g. a. p. 58.
Horni (Andreæ) Mirroir des Juſtices. d. e. p. 42, 46.
notatur. d. e. p. 43, 45, & m. 46, 50.
Hoveden (Rog.) Annal. d. e. p. 95, m. 100, m. & pr. XXVI.
Hough (Joan.) Epiſc. Lich. & Cov. pr. XLIV.
Hrabanus Maurus, Abbas *Fuldenſis*, deinde Archiepiſcopus *Moguntinus*. g. f. p. 5.
notatur. g. f. p. 4.
Hrabani Mauri Alphabetum. g. f. p. 3, 4.
Gloſſæ de partibus Humani corporis. g. f. p. 5.
Gloſſæ apud *Lambecium*. g. f. p. 16, 65.
Huitfeldius (Haraldus.) g. i. p. 4.
Hundius (Wiguleus.) g. f. p. 6.
Huntingdon (Henr.) in *Ælfledam* Reginam carmen. d. e. p. 52, m.
Huttichius (Johan.) g. f. p. 6.
Hutton (Matth.) S. T. P. *Agenhoenſis* Eccleſiæ in Pago *Northampton*. Rector. g. a. p. 145.

I.

Jeffreys (Henricus) armiger. pr. g. a.
Jephcott (Joan.) pr. XLV.
Ingulphi. Monaſterii *Croyland*. Hiſtoria. g. a. p. 139, & m. 144, 145, & m. 149, & m. 151, 160, m. 165, m. 177. d. e. p. 5, m. 26, 29, m. 31, m. 36, m 66, 67, 68, 71, 74, 83, 94, & m. 99, m. 100, m. 102, m. 119, m.
notatur. d. e. p. 63, m. 73. pr. XXIX, XXX.
Editor *Oxonienſis*. d. e. p. 66.
de *Inſula* (Gul.) vide *Liſlæus*.
Jocelini Præfatio ante Res geſtas *Ælfredi* ab *Aſſerio Menev.* Scriptas. d. e. p. 50, & m.
Johannes Chriſtianus. g. i. p. 4.
Jonæ (Arngrimi) Alphabetum *Runicum*. g. a. p. 148, m. 216. g. i. p. 4.
Crymogæa. g. i. p. 43. d. e. p. 26, 111.
Iſlandiæ ſpecimen hiſtoricum. d. e. p. 26.
Jonæ (Runolphi) Grammaticæ *Iſlandicæ* Rudimenta. g. a. p. 10, 12, 33, 35, m. 54, 82, 83, m. 93, 96, m.
g. f. p. 91. g. i. p. 4, 6.
notantur. g. a. p. 83, m. g. i. p. 8, m.
Augentur. g. i. p. 3, 4, 5, 6, 7, 8, m. 9, m. 24, m. 27, m. 29, m. 34, 41, m. 42, & m. 43, & m. 44, m. 45, & m. 46, & m. 47, 48, m. 50, m. 51, & m. 52, m, 69, 70, 71, & m.
Lexicon *Iſlandicum*. g. a. p. 167, m. g. i. p. 18, 67, m.
Jones (Robertus.) pr. XLVI.
Jornandis Hiſtoria. d. e. p. 158.
Irenæi Opera adverſus Hæreſes. g. a. p. 166, m.
Iſidori Archiepiſcopi *Hiſpalenſis* Chronicon. g. f. p. 5, m. d. e. p. 158.
Judith Hiſtoriæ Fragmentum. g. a. p. 9, 18, 101, & m. 102, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 116, 117, 119, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 180, 181, 197, 198, 199, 200, 202.
g. f. p. 101.
Junius (Franc. F.F.) g. a. p. 33, 34, 82, 111. d. e. p. 98, 106, m.
notatur. g. a. p. 82.
laudatur. d. e. p. 154, 155.
Junii (Franc.) Alphabetum *Gothicum*. g. a. p. 1, 3.
Gloſſarium *Gothicum*. g. a. p. 4, m. 5, 6, 18, 31, 32, 41, 46, & m. 47, & m. 49, m. 51, 56, m. 68, 77, m. 81, 87, 91, 114, 121, m. 123, 124, 130, 132.
g. f. p. 9, m. 30, m. 98, 99.
Obſervationes in *Willeram*. g. a. p. 115, 125, m. 133, 146. g. f. p. 6.
Litteræ *Anglicæ* ad *Joan. Seldenum*. pr. XLIII.
Juſtiniani Inſtitutiones. d. e. p. 57, & m.

K.

Karlus Magnus. g. a. p. 215. g. f. p. 1, 2, 4, 5, 6. pr. II, & pr. g. f.
Karli Magni Alphabetum apud *Otfridum*. g. f. p. 3, 4.
Kelſey (Joſ.) pr. XLIV.
Kenettus (Baſil.) pr. g. f.
Kenettus (Whitus) Archidiaconus *Huntingtonenſis*. d. e. p. 155. pr. XLV.
Kenetti (Whiti) **Parochial Antiquities**. d. e. p. 84, & m.
Kettlewell (Joh.) Theologus. d. e. p. 9, m.
Kilianus. g. a. p. 146, 191, m. 216. g. f. p. 92, 93, 95, 98 99.
Kimborlie (Jonath.) pr. XLV.
King (Carolus.) pr. XLV.
Kirchmayerus (Georgius Caſpar) notatur. pr. g. f.
Kong Saga. g. f. p. 99.
Knatchbull (Norton) Baronettus. pr. g. a.

L.

de *Laet* (Joh.) *Antwerpenſis*. d. e. p. 96.
Lambardus (Gul.) Juris-conſultus. d. e. p. 50, 79.
Lambardi (Gul.) *Archaionomia*. d. e. p. 36, m. 45, m. 87, 94, 97, 110. notatur. d. e. p. 110.
verſio *latina* notatur. d. e. p. 88, 97, 150.
Itinerarium *Cantiæ*. d. e. p. 56, 88, 94, & m. 113, m.
Rerum & Verborum explicatio. d. e. p. 35, m.
notatur. d. e. p. 35, m.
Treſury of Antient and Modern times. d. e. p. 94, & m.
Lambecii (Petri) Commentaria de Bibl. *Cæſarea*. g. f. p. 1, m. 5, & m. 6, 9, 108, 109.
Langeland (Roberti) Satirographi **Viſion of Pierce Plowman**. g. a. p. 4, 16, m. 17, m. 23, 25, m. 35, 38, 44, 57, m. 62, m. 65, & m. 71, m. 103, 105, 107, & m. 112, m. 121, 124, 132, 196, 217, m.
g. i. p. 44, m.
Lawſon (Joh.) pr. XLVI.
Lawton (Charlwood.) pr. XLVI.
Lazaro de Torme la Vida. g. a. p. 74.
Lazius (Wulfgangus.) g. f. p. 6. g. i. p. 4.
Lelandus. pr. III.
Leſtrange (H.) **Alliance of Divine offices**. d. e. p. 22, m.
Libellus de lingua *Gothorum*. g. f. p. 6, m.
Lindebergius (Petrus.) g. i. p. 4.
Lindenbrogius (Fredericus.) d. e. p. 14.
Lindenbrogii Gloſſarium Rerum Vocumque difficilium in fine Cod. LL. antiquarum notatur. g. a. p. 111, m. g. f. p. 97. d. e. p. 153.
Lipſii notæ in *Tacitum*. d. e. p. 41, m.
Liſlæi (Gul.) verſio *Anglicana Ælfrici* Cod. de vet. Teſtamento notatur. d. e. p. 150.
Littleton (Adamus) notatus. pr. XXVI.
Littleton (Carolus) Baronettus. pr. g. a.
LL. *Ælfredi* R. g. a. p. 212, 220. d. e. p. 7, m. 9, m. 56, 61, 91, m. 94, 97, 114.
Æthelberhti R. d. e. p. 88, 89, 90, 91, 92, 96, 97.
Æthelredi R. d. e. p. 14, 94, 99, m. 100, m. 102, m. 104, m.
ejuſdem R. apud *Venetyngum* Latine verſæ ab *Bromptono*, *H. Spelmanno Auctore*. d. e. p. 34.
ejuſdem R. in Concilio *Ænhamenſi*. d. e. p. 100, m. 101, m. 104, m. 105, m.
Æthelſtani R. edit. Wheloc. d. e. p. 4, m. 7, m. 12, m. 13, m. 14, 21, m. 34, m. 44, m. 94, 97, 116, m. 154.
ejuſdem R. in *Lambardi Archaionomia*. d. e. p. 110, 113, m.
Alamann. d. e. p. 96, 97.
Antiquæ è Bibliotheca *Frederici Lindenbrogii*. d. e. p. 111, m. 153.
Bavariorum. d. e. p. 96, 97.
Burgund. d. e. p. 89, 97, 111.

Canuti R. Politicæ. g. a. p. 151. d. e. p. 3. m. 7, & m. 8, 14, 15, 21, m. 34, m. 44, m. 94, 97, 116, m. 151.
ejuſdem R. Eccleſiaſticæ. g. a. p. 162, m. 163, m. 220, 221. d. e. p. 5, m. 100, m. 102, m. 104, m.
Verſio *Bromptoniana* notatur. g. a. p. 163, m.
Dalecar. per *Johan. Hudorphium* editæ. d. e. p. 37.
Danorum, Scanorum, & *Gothlandorum.* d. e. p. 96.
Eadgari R. Politicæ. d. e. p. 3, m. 4, m. 48, m. 94, 115.
ejuſdem R. Eccleſiaſticæ. g. a. p. 220. d. e. p. 99, m. 104. m.
Eadrici R. *Cantiæ.* d. e. p. 88, 92, 93, 97.
Edmundi R. d. e. p. 116, m.
Edwardi R. Confeſſoris dicti. d. e. p. 4, m. 45, & m. 48, m. 114, m. 150. pſeudonymas eſſe probat Auctor. d. e. p. 95.
Edwardi Senioris. d. e. p. 7, m. 14, 94, 99, 104.
Friſionum. g. a. p. 111, m. d. e. p. 96, 97.
Germanorum vett. & Wiſi-Gothorum. d. e. p. 8. m.
Henrici I. d. e. p. 4, m. 14, 15, m. 45, & m. 49, 96. pſeudonymas vocat Auctor. d. e. p. 96.
Hlotharii R. *Cantiæ.* d. e. p. 88, 92, 93, 97.
Inæ R. g. a. p. 23, 59, 64, 66, 73, 74. d. e. p. 7, m. 14, 44, m. 94, 154.
Longobard. d. e. p. 41, 96, 97.
Ripuar. d. e. p. 97, 111.
Scanicæ antiquæ. g. a. p. 162, m. d. e. p. 38, m. 39.
Sueciæ in linguam *latinam* tradactæ & notis illuſtratæ à *Johan. Loccenio.* d. e. p. 96.
Urbanicæ Sueonum metropoleos *Biorco* per *Joh. Hudorphium* editæ. d. e. p. 37.
Weſtro-Gothiæ in *latinum* verſæ à *Loccenio*: notis illuſtratæ à *Car. Lundio*: editæ ab *Ol. Rudbeckio.* d. e. p. 37, 38, 96.
Wllelmi I. d. e. p. 14, 36, 45, 94. Epigraphe. d. e. p. 31, m.
Wiſi-Gothorum à *Frederico Lindenbrogio* editæ. d. e. p. 96, 111, 153, & m. 154.
Longueville (Guil.) pr. XLV.
LLoyd (Will.) Epiſcop. *Norwicenſis.* pr. XLVII.
Loccenii (Joh.) Antiquitates *Sueo-Gothicæ.* g. a. p. 211, 212. Lexicon Juris *Sueo-Gothici.* d. e. p. 37, 46, m. 97.
de la *Loubere.* g. f. p. 6.
Lowndes (Radulph.) pr. XLV.
Lucretius. g. a. p. 196.
Ludolfus (Jobus) pr. II.
Ludovici Germaniæ Sacramentum fratri *Carolo Galliæ* Regi, g. a. p. 52, m.
Lundii (Car.) Academica diſputatio cui titulus, ΖΑΜΟΛΞΙΣ, primus *Getarum* Legiſlator. g. a. p. 163, m. 193, m. d. e. p. 39, 40.

M.

Mabillonii Res Diplomatica. Pr. XXVII. g. f. p. 6. d. e. p. 72. Notata pr. XXXI, XXXII, *&c.*
Iter Italicum literarium. g. a. p. 173, m.
Madox (Thomæ) Formulare *Anglicum.* pr. XXIX, XXX.
Malmesburienſis (Will.) d. e. p. 6, m. 16, m. 17, m. 42, m. 53, m. 84, & m. 87, m. 120, m. 151.
Marculfi formulæ Solennes. d. e. p. 14, 56, 153.
Mareſchallus (Thom.) g. a. p. 4, 14, 46. pr. g. a.
Mareſchalli (Thom.) Obſervationes in verſionem Evangg. *Anglo-Saxonicam.* g. a. p. 88, m. in verſionem Evangg. Gothicam. g. a. p. 34, 46, 51, 70.
Maria (Maggius Franciſcus.) pr. II.
Marſhami (Joh.) Propylæum ad Monaſticon *Anglicanum.* d. e. p. 49, & m. 67, m.
notatur. d. e. p. 80, & m.
Martin (Geo.) pr. XLVI.
Martin. (Nicolaus) pr. XLVI.
Matthæi Evangelium, d. e. p. 99, m.
Meckenus (Joh.) illuſtriſſimo *Georgio Daniæ* & *Norwegiæ* Principi hæreditario à Sacris Domeſticis. g. a. p. 82.
Menagius. g. a. p. 153.
Menagii Dictionarium Etymologicum ſive Origines Linguæ *Gallicæ.* g. a. p. 231, m. 232, m. 233, m.
g. f. p. 91, 92, 93, 94, 95.
notatur. g. f. p. 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99. d. e. p. 148.
Meninski (Franciſcus) à *Meſgnien.* pr. II.
Merula (Paulus) *Willerami* Paraphraſeos editor. g. f. p. 6.
Milii (Abrahami van der) Lingua *Belgica.* d. e. p. 158.
notatur. d. e. p. 158.
Mill (Johan.) pr. XVII.
Miltoni poema cui titulus **Paradiſe loſt**, g. a. p. 116.
Minſhæus notatur. d. e. p. 148.
Mæſo-Gothica ab auctore dicta lingua pervetuſtæ *Teutonicæ* perquam ſimilis. pr. g. a.
Monk (Georgius) Dux *Albemarliæ.* d. e. p. 25, m.
Monoſini. g. f. p. 96.
Moor (Guil.) pr. XLVI.
More (Joh.) Eccleſiæ *Anglicanæ* præſul. d. e. p. 64, 65, 69.
Morleyus Epiſcop. *Winton.* pr. g. a.
Moreton (Joan.) pr. XLIV.
Mulleri (Andreæ) Exercitatio. d. e. p. 158.
Muſgravius. g. a. p. 143.

N.

Nævius g. a. p. 195, m.
Natalis Alexandri Hiſtoria Eccleſiaſtica. d. e. p. 120, m.
Nicodemi Evangelium (quod poſt Conquæſtum ab auſtrali aliquo *Anglo-Saxone, Saxonice* verſum fuiſſe exiſtimat Auctor. g. a. p. 134, 149, 156.) g. a. p. 45, 64, 65, 71, 72, 133, 134, 149, 156, 158.
Nicolſonius (Gul.) Archidiaconus, nunc Epiſcopus *Carleolenſis.* g. a. p. 13, m. 87, 149, 178.
g. i. p. 4, 5. Epiſcopus Carleolenſis. pr. IV. & pr. g. f.
Nicolſoni (Gul.) **Engliſh Hiſtorical Library.** part. I. g. a. p. 87, & m. pr. XLIV.
Nigelli (Ernoldi) poema elegiacum de Rebus geſtis *Ludovici* Pii in *Lambecii* Bibl. *Cæſarea.* g. f. p. 5, m.
Nithardus. d. e. p. 61.
Normanniæ conſuetudo vetus. g. a. p. 162, m. 163, m. 164, m. g. f. p. 96, 97. d. e. p. 8, m. 41, 42, 46.
Norveg. Chronicon. d. e. p. 50.
North (Franciſcus) Dom. *Guilford* Magni ſigilli cuſtos. pr. g. f.
Notkerus Labeo. g. f. p. 5.

O.

de *Offitiis* Monachorum *Lat. Sax.* in *Seldeni* Spicilegio. g. a. p. 65. emendatur. g. a. p. 65.
Olafs Saga. g. a. p. 150, 152, 209, 212, 213. g. i. p. 43. d. e. p. 37, 39, 40.
Olai (Stephani) *Iſlandi* verſio & Notæ ad *Volu-Spam.* g. a. p. 110, 113, 115.
verſio emendatur. g. a. p. 113, 115.
Olavii Magni Iſlandi diſcurſus de Poeſi veteri *Danorum.* g. a. p. 218. Lexicon *Runicum.* g. a. p. 199, m.
Ordericus Vitalis. d. e. p. 32, m.
Orms Wilkina Saga. g. a. p. 151.
Orpheus. g. a. p. 199, m.
Otfridus Wizambergenſis. g. a. p. 123. g. f. p. 4, 5, 105.
Otfridus Wizambergenſis apud *Lambecium.* g. f. p. 5, m. 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 45, 48, 59, 61, 63, 67, 76, 77, 78, 81, 83, 84, 86, 87, 88, 89. pr. g. f.
Otfridi Wizamb. Dedicatio Evangeliorum ad *Ludovicum* I. Regem *Franciæ* Orient. apud *Lambecium* cum verſ. *la.* g. f. p. 21, 23, 105, 106, 107, 108.
emendatur. g. f. p. 106, m. 107, m. 108, m.
emendatur verſio. g. f. p. 106, m. 108, m.
Epiſtola ad *Luitbertum* Archiepiſcopum *Moguntinum* apud *Lambecium.* g. f. p. 9.
Evangelia *Franco-Theotiſc.* g. f. p. 6, 10, & m. 11, 12, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 27, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 40, 45, 48, 57, 59, 60, 64, 66, 67, 68, 69, 73, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 100, 105, 109.
Oratio Dominica apud *Lambecium.* g. f. p. 5, 12, 15, 16, 21, 23, 24, 27, 30, 31, 33, 41, 45, 57, 60, 61, 77, 80, 81, 84, 108, 109.
Poema ad *Huartmuatum* & *Werenberthum* apud *Lambecium* cum Auctoris verſ. *latina.* g. f. p. 5, 108.
Pſalterii ſpecimen apud *Lambecium.* g. f. p. 5, 24, 41, 42, 81, 86.
Prologus. g. f. p. 7.
Sacræ Cœnæ diſcriptio. g. f. p. 109.
Otheri Periplus. g. a. p. 8, 62.
Ottley (Adamus.) pr. & pr. g. f.
Ovidius. g. a. p. 209, 210.
Owenus ſive *Odoenus* Gloſſator & Interpres Codicis *Ruſhworthiani.* g. a. p. 93. notatur. g. a. p. 93.
Owero. g. f. p. 96.

P.

Pakinton (Joh.) Baronettus. pr. g. a.
Illius Majores. *ibid.*
Palmer (Nath.) Tribunus militum. g. a. p. 143.
Paris (Matthæus) g. a. p. 150, m. 156. d. e. p. 31, m. 32, m. 45. m. 96.

Parkeri (Matth.) Archiepiſcopi *Cant.* Præfatio ad Lectorem, *Ælfredi* R. Rebus geſtis præmiſſa. d. e. p. 87.
Antiquitates *Britann.* d. e. p. 98, m. 106, m. 119, m.
Parſons (Rich.) pr. XLIV.
Parſons (----) è Societate Jeſu **Conversions of England**, part. III. g. a. p. 230, m.
Pencriche (Ric.) olim apud *Anglos* inſignis Ludimagiſter. pr. XVII.
Pepys (Sam.) pr. XLVI.
Perinskioldius Suecus. g. i. p. 5.
Perinskioldi Annotationes ad vitam *Theodorici* R. d. e. p. 72.
Præfatio ante vitam *Theodorici* R. d. e. p. 122, m. 123, m.
Verſio Hiſtoriæ RR. Septentrionalium à *Snorrone Sturl.* ſcriptæ. d. e. p. 53, m.
notatus. d. e. p. 5, m. Laudatus. pr. V.
Petrarcha. g. a. p. 74.
Petri (Nicolaus.) g. i. p. 4.
Pezron Abbas, & S. T. P. *Sorbonenſis.* pr. g. f.
Pindarus. g. a. p. 192, m. 195.
Plautus. g. a p. 45, 193, m. 195, m.
Plinii Hiſtoria *Naturalis.* g. a. p. 27, m.
Pontanus notatur. g. a. p. 212.
Probus (Valerius.) g. a. p. 33, m.
Procopii Cæſareenſis Hiſtoria *Vandalica*, &c. d. e. p. 158.
Procem. Concordiæ regularis Monachorum Sanctimonialium in *Anglia Lat. Sax.* in *Seldeni* Spicilegio. g. a. p. 65.
verſio emendatur. g. a. p. 65.
Prynne (Will.) liber cui titulus **Brief Animadverſions on the fourth part of the Inſtitutes of the Laws of England**, &c. d. e. p. 152, m.
Pſalmographus. g f. p. 4.
Purchaſii (Gul.) *Peregrinantes.* d. e. p. 86, & m.

R.

Rawlinſonius (Chriſt.) qui ſuis ſumptibus Verſionem *Ælfredanam* A. S. Boethii edidit. g. a. p. 93, & m. 177. pr. g. a.
Ray (Joh.) herbarum peritiſſimi, libellus Vocum, &c. d. e. p. 155.
Reſenius (Petrus Joh.) Voluſpæ Editor. g. a. p. 110.
Reſenius (Petrus Joh.) libelli de Magicis artibus, inſcripti *Runa Capitule*, Editor. g. a. p. 121.
Reſenii (Petri Joh.) Bibliotheca. d. e. p. 96, 122, m.
Notæ in Jus Aulicum *Canuti* II. d. e. p. 38, & m. 39.
Reyneri (Clementis) Apoſtolatus *Benedictinorum* in *Anglia.* d. e. p. 64.
notatur. d. e. p. 82.
Rhenani (Beati) Res *Germaniæ.* g. f. p. 6.
Rites &c. of Durham. g. a. p. 179, m.
Roberti Gloceſtrenſis Poëma. d. e. p. 27.
Robinſon (Johan.) pr. XLVI.
Roccha (Angelus) notatur. pr. XXV.
Rodomii (Adriani Scrieckii) Originum Rerumque *Celticarum & Belgicarum* liber notatur. d. e. p. 154.
Rovillius Conſuetudinum *Normanniæ* Editor. d. e. p. 44.
notatur. d. e. p. 44, 45.
Rudbeckius (Olaus.) g. a. p. 14. d. e. p. 96.
Rymer (Tho.) notatus, pr. XXV, XXVI.

S.

Sacramenti pars, quod Populus præſtitit, cum *Carolus & Ludovicus* fœdus mutuo percuſſerint, A. D. 842. g. f. p. 81.
Salani (Nicolai N.) Weſtmanni Gladius Scythicus. g. a. p. 192, m.
Jonas (*Nicolai*) *Salanus.* pr. V.
Salmatius (Claudius.) g. f. p. 93. de Uſurarum modis. d. e. p. 97.
Sandys (Edwinus) Archidiaconus *Wellenſis.* g. a. p. 139, 144, 145, 160, 164. pr. XLIV.
Savile (Henr.) variantes Lectiones in marg. Rerum *Anglicarum* Script. poſt *Bedam*, notantur. d. e. p. 149.
Saxonis Grammatici hiſtoria *Danica.* d. e. p. 26, 38.
Scaliger. g. a. p. 212.
Seabriht (Thomas) Baronettus pr. g. a.
Seabrithorum familia. *ibid.*
Skeneus, Regius in Scotia Chartophylax, de verborum *Forenſium* ſignificatione. d. e. p. 111, m.
notatur. d. e. p. 150, 152.
Schefferi (Joh.) *Suecia* literata. d. e. p. 122, m.
Scholiaſtæ veteres in *Pindarum.* g. a. p. 189, m.
Schottelius (Juſtus Georgius) de lingua *Germanica.* g. f. p. 109, 110. pr. II.
Seldenus (Joh.) d. e. p. 82, 83, 94, 152.
Seldeni (Joh.) Janus *Anglorum.* d. e. p. 31, m. 34, m. 58, m.
Mare clauſum. d. e. p 86, & m.
Notæ ad *Eadmerum* & Spicilegia. d. e. p. 4, m. 30, m. 31, m. 36, m. 58, m. 94, & m.
Office of Lord Chancellour. d. e. p. 71, m.
notatur. d. e. p. 71.
Original of Eccleſiaſtical Juriſdiction of Teſtaments. d. e. p 56, & m. 57, m.
Titles of Honour. g. a. p. 151, m. d. e. p. 27, 53, m. 63, m. 113, m.
notantur. d. e. p. 82, 83.
Senatus-conſultum de *Monticolis Walliæ.* d. e. p. 34.
Seymour (Edwardus) Baronettus, &c. d. e. p. 10.
Schilterus (Joh.) *Argentoratenſis* verſionem Pſalmorum *Teutonicam*, & volumen Evangeliorum *Teuton.* editurus. g. f. p. 5, 6, 105. pr. g. f.
Sheldon (Rogerus) pr. XLV. pr. g. i.
Showerus (Barthol.) natus *Exoniæ*, cujus deinde civitatis Procurator in inferiori *Anglorum* Senatu electus erat. d. e. p. 10. p. XLV.
apud *Schiſmaticos* doctus & inſtitutus, ad Eccleſiam *Angl.* adoleſcens ſe recepit. d. e. p. 14.
unde dictus. d. e. p. 29.
Orphanus relictus. d. e. p. 114.
Showeri (Barthol.) **Caſes in Parliament reſolved and adjudged upon Petitions and Writts of Errour.** d. e. p. 2, m.
Magiſtracy and Government of England vindicated in three parts, d. e. p. 61, & m.
Simeon Dunelmenſis apud hiſt. *Anglican.* X Scriptores. g. a. p. 178, 179, m. d. e. p. 17, m.
Skinneri (Steph.) Etymologicum Linguæ *Anglicanæ* notatur. d. e. p. 148.
Sloane (Hans) M. D. Regiæ Societatis Socius & Secretarius. g. a. p. 142. pr. XIII, XLV.
Smith (Joan.) pr. XLIV.
Smith (Thom.) S. T. P. &c. g. a. p. 88, m. pr. XV d. e. p. 25, m 67. Bibliothecæ *Cottonianæ* Hiſtoria & Synopſis. g. a. p. 88, m. 173, m. d. e. p. 67, & m.
notatur. d e. p. 149.
Snorronis Sturlonidis Iſlandici Edda. g. a. p. 14, 16, 18, 101 & m. 102, & m. 103, 104, m. 116, 118, 110, & m. 111, & m. 112, m. 115, 116, & m. 118, & m. 119, m. 128, m. 150, 192, m. 193, m. 194, m. 195, m. 199, m. g. f. p. 92, 94. g. i. p. 51.
d. e. p. 24, m. 26, 27, 28, 39, & m. 49, m.
Eddæ Prolegom. d. e. p. 28.
Hiſtoria RR. *Septentrionalium* cum *Joh. Peringskioldi* gemina verſione *lat.* & Notis. g. i. p. 6, 52, m. 71, m. d. e. p. 4, m. 5, m. 26, 28, 49, 53, m.
Snow (Richardus.) d. e. p. 74. pr. XLV.
Somers (Joh.) Summus Cancellariæ Præfectus, Baro *Eoveſhamenſis*, &c. d. e. p. 24, 63, 67, m. 70, & m. 76, 81. pr. XLV. pr. g. a.
unde dictus. d. e. p. 24.
Somnerus (Gul.) notatur. g. f. p. 91.
Somneri (Gul.) Dictionarium *Saxonico-Latino-Anglicum.* g. a. p. 13, 69, 113, 128, 130, 131, 211.
notatur. d. e. p. 20, 116, m. 149.
Gloſſ. ad finem Hiſt. Angl. X Scriptores. g. a. p. 178, & m. 179, & m. d. e. p. 111, 116, m.
notatur. d. e. p. 159. Liber, qui inſcribitur **Gavelkind.** d. e. p. 56, 57, m. 61, m. appendix ad **Gavelkind.** d. e. p. 57, & m.
Sophocles. g. a. p. 195, m.
Speculum beatæ Virginis, Sermo Auctoris ſic inſcriptus. g. a. p. 211.
Spelmannus (Henricus) Gloſſographorum princeps. g. f. p. 100.
notatur. d. e. p. 34.
Spelmanni (Henr.) Concilia. 2, 3, 8 12, 13, & m. 22, 23, 25, 27, 28, 30, 36, 41, 42, 52, 54, 65, 66, 67, 73, 74, 75, 171, m. 172, m.
d. e. p. 12, 56, 56, 72, m. 79, m. 80, & m. 81, m. 85, m. 86, & m. 88, & m. 93, & m. 94, & m. 98, m. 99 m. 100, m. 101, m. 110, m. 113, m.
notantur. g. a. p. 13. d. e. p. 79, 80.
Tom. II. d. e. p. 31, m 149.
Spelmanni (Henr.) Gloſſarium *Latino-Barbarum.* g. a. p. 91, 111, m. d. e. p. 34, & m. 35, 46, m. 47, 48, 49.
notatur. d. e. p. 148, 149.

Spelmanni (H.) Literæ de Origine vocis RVN. g.i. p. 5, m.
Literæ ad Ptolæmonem Roſecrantzium. d.e. p. 28.
Reliquiæ à cl. Gibſono, *Oxon.* editæ. g.a. p. 150. d. e. p. 56, & m. 58, m. 79, m.
notantur. d. e. p. 79. m.
Spelmanni (Joh.) *Ælfredi* R. vita. d. e. p. 50, 56. pr. g. a.
notatur. d. e. p. 50.
Pſalterium *Latino-Saxonicum.* g. a. p. 12, 23, 54, 61, 63, 65, 67, 72, 73. g. f. p. 18 m.
Spencerus poeta. g. a. p. 196, 197. g. f. p. 99.
Spinkes (Nath.) pr. XLVI.
Statius (Alexand.) d. e. p. 111, m.
Stephanides. g. a. p. 115.
Stephanidis notæ in Præfationem *Saxonis* Grammatici. g. a. p. 6. m.
Stephanii (*Stephani*) Literæ g. a. p. 212.
Stephanus (Henr.) g. a. p. 52, & m.
notatur. g. a. p. 53.
Stiernhielmi (Georgii) Gloſſarium. g. a. p. 51, 192, m.
Stiernhook (Joh.) Liber de jure *Suëonum* & *Gothorum* vetuſto. pr. XLII.
Stillingfleet (Edw.) Origines *Britann.* d. e. p. 71, & m.
notantur. d. e. p. 71. 79, & m.
de *Strada* (Octavii) vitæ Impp. & *Cæſarum Romanorum.* d. e. p. 5, m. 72.
Stricheri carmen apud *Lambecium.* g f. p. 7, 49, 81, 83, 109.
Carminis titulus apud *Lamb.* g. f. p. 40.
Styrbiornonis Hiſtoria extans in Commentariis *Chriſtiani Wormii* in *Aræ* Schedas. g. a. p. 102, 113, m. 122, 150. g. i. p. 41 m. 44 m. 45, 46, 70, 71.
Suetonius de illuſtribus *Grammaticis.* g. f. p. 2.
Swapham (Robertus.) g a. p. 139.

T.

Tacitus. g. f. p. 1, & m. 2, & m. d. e. p. 4, & m. 41, m. 56, 158
Tacitus notatur. g. f, p. 2.
Talbot (Johan.) Baronettus. pr. g. a.
Talbotorum inclyta gens. *ibid.*
Tanner (Tho.) Coll. Omnium *Animarum* apud *Oxon.* Socius. g. a. p. 145, 231. d. e. p. 12.
Taſſo (Torquato) Aminta. g. a. p. 74.
Taylor (Silæ) liber de **Gavelkind.** d. e. p. 31, m.
Teliaus ſive *Teliavus* Epiſcopus *Landavenſis.* d. e. p. 11, & m. 12.
Terentius. g. a. p. 45.
Termes de la Ley. g. a. p. 159, m.
Teſtamentum *Græcum.* g. a. p. 8, m. 9, 19, 27, 28, m. 29 m. 33, 39, m. 41, 47, 48, 50, 51, 52, 70, 73, 74, 76, 81, 115.
Teſtamentum Vetus & Novum *Thorlucksonii* (Gudbrandi.) g. a. p. 9, 33, 69, 83, m. 95, 115, 118, 119, 122, 150, 152, 209. g. f. p. 95, 98, 99.
g. i. p. 4, 8, m. 41, m. 42, 43, 44, m. 46, 47, 48, m. 51, & m. 52, m. d. e. p. 8, m. 53, m.
Teſtamenti Novi verſio Collegii Antiquitatum *Upſaliæ.* g. f. p. 98. g. i. p. 4, 47.
Teſtamentum *Æthelſtani Clitonis* in *Somneri* libro de **Gavelkind.** d. e. p. 57, 61.
Wolgithæ in eodem libro. d. e. p. 56.
Theodoreti liber de materia & Mundo g. a. p. 211.
Thomas, Roffenſis Epiſcopus, & Eccleſ. *Weſtmonaſt.* Decanus. d. e. p. 64, 66.
Thomaſius Epiſcop. *Wigorn.* pr. g. a.
Thomaſius (Joſ. Maria.) pr. XIX. m.
Thorlucksonius Gudbrand. g. i. p. 52.
Thornton (Will) pr. XLVI.
Thwaites (Edwardus) Heptateuchi *A.S.* & *Nicodemi* Pſeudo-Evangelii Editor. g. a. p. 45, 71. pr. g. a.
Auctoris adjutor maximus. pr. IV, VII.
Tinmuthenſis (Johannes.) d. e. p. 11, 12.
Tranſactiones Philoſophicæ [N. 247.] g. a. p. 142.
Treviſa (Johannis) verſio Polychron. *Ranulphi Higden.* pr. XVII.
Trevor (Joh.) Eques Auratus, Rotulorum Cancellariæ &c. cuſtos. d. e. p. 82.
Trithemii (Joh.) Polygraphia. g. f. p. 2, & m. 4, & m. 6, m.
Trygguaſonii (Olai) Saga. p. g. i. 71, & m. item pr. XVIII. in m.
Turnebi Adverſaria notantur. g. f. p. 97.
Turner (Franciſc.) Epiſc. *Elienſ.* pr. XLVI.
Turner (Tho.) pr. XLV.
Twyſden (Rogerus) Eques Auratus, &c. d. e. p. 96. pr. g. a.
Tyrrellus (Jacobus) Hiſtoriæ *Anglicanæ* Scriptor, &c. d. e. p. 52, m. 152.
notatur. d. e. p. 52, m. 53, m. 150, 151, 152.

V.

Varro. g. a. p. 25, m. 33.
Verelius (Olaus) libri, cui titulus Hervarar Saga, Editor. g. a. p. 193.
Verelii (Olai) Lexicon ſive Index veteris *Scytho-Gothicæ.* g. a. p. 152, 167, m. 213, 217, m.
g. f. p. 91 92, 94. g. i p. 71, m. d. e. p. 37, & m. 46, m. 111.
Herrauds Sogn. d. e. p. 157.
Manuductio ad Runographiam *Scandicam.* g. a. p. 1, 33, 34, 35, 213, 214.
Notæ in Hervarar Saga. g. a. p. 101, m 109, 110, 113, m. 114, 115, 121, 128, 151, 193, 199, m. 213, 217, m.
g. i. p. 43. d. e. p. 37.
notantur. g. a. p. 213 d. e. p 157.
Verſtegani (R.) **Reſtitution of Decayed Intelligence in Antiquities.** g. a. p. 209.
notatur. d e. p. 148.
Vilkin Saga. g. a. p. 152.
Virgilius. g. a. p. 48, m. 74, 112, 118, 128, 196, 198, m.
g. i. p. 50 m.
Virgilii (Polydori) Hiſtoria *Anglicana* vindicatur. d. e. p. 35, & m.
Vitruvius. g. a. p. 33.
Ulphilas Mæſo-Goth. Epiſcopus. g. a. p. 2. g f. p. 4, & m.
An fuit nec ne Ulphilas Evangeliorum verſionis *Mæſo-Gothicæ* dictæ auctor? *Hickeſii* ea de re ſententia. pr. g a.
Volu-ſpa, ſive Edda *Sæmundi.* g. a. p. 16, 103, & m. 108, & m. 109, 110, 111, & m. 112, & m. 113, 114, 115, 116, & m. 117, 130, m. 192, m 196, 210, 217, m.
Voſius (Ger. Joh.) notatur. g f. p. 92, 97.
de Hiſtoricis *Latinis.* g. f. p. 1. m.
notatur. g. f. p. 2, m.
de Inſtitutione Orat. g. a. p. 195, m.
de Vitiis *Sermonis.* g. f. p. 93.
notatur. d. e. p. 148.
Uſſerii Armachani Eccleſ. *Britann.* Antiquitates. d. e. p. 11, 117, m. Epiſtol. *Hibernicarum* Syll. d. e. p. 86, & m.
Vulcanius (B.) g. f. p. 6, m. g. i. p. 4.

W.

Waldemari Decretum in *Reſenii* notis in Jus Aulicum *Canuti* II. d. e. p. 38, 39.
Walker (Obad.) obſervationes in vitam *Ælfredi* R. d. e. p. 50.
notantur. d. e. p. 50.
Wallace (William) his life. g. a. p. 105.
Waller poeta. g. a. p. 197.
Walliſii (Joh.) Grammatica *Angl.* g. a. p. 9 m. pr. II.
Wanley (Humphredus) pr XXVII. Illius librorum Septentrionalium Catalogus. pr. IV. & pr. g. a.
Waræus (Joh) Eques Auratus. g. a. p. 59.
Waſtbaldi Alphabetum apud *Trithemium.* g. f. p. 3.
Watts (Wilhelmi.) Gloſſarium vocum ſemibarbararum ad finem Operum *Matth. Paris* notatur. d e. p. 148.
Weſtmonaſterienſis (*Matthæus.*) g. a. p. 181, m. d. e. p. 99, m. 100, m. 103, m.
Whartoni (Henr.) *Anglia* Sacra. g. a. p. 145. d. e. p. 31.
liber de Epiſcopis *Londinenſibus.* d. e. p. 73.
Wheeler (Ds. Georgius.) pr. XLIV.
Whelocus (Abrahamus) *Bedæ* Editor. g. a. p. 18, 58, m. d. e. p. 98.
notatur. d. e. p. 149, 150.
Wheloci (Abrahami) Chronologia *Saxonica.* g. a. p. 33.
Editio LL. *Saxonicarum.* d. e. p. 87, 94, & m.
notatur. d. e. p 87.
White [Candidus] (*Hugo*) Monachus *Petroburgenſis*, qui Chronicon *Saxonicum* partim tranſcripſit, partim compoſuit. g. a. p. 139.
Whitlockii Commentaria. d. e. p. 85.
Wilk. Saga. g. f. p. 99.
Willerami Abbatis *Uſpergenſis* Cantic. Cantic. Paraphraſis. g. a. p. 61, 115 123, 124.
g. f. p. 6, & m. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58 59, 60, 61 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 96.
emendatur. g. f. p. 18, 21, 31.

Windingus, Danus. g. i. p. 5.
Otherus (Dom. *Windſor,*) Comes de *Plymouth.* pr. g. a.
Winsbeckii Paræneſis. g. f. p. 13.
Wormius (Olaus) facultatis Medicæ in Academia *Hafnienſi* P.P. g. f. p. 98. g. i. p. 2.
Willelmus. d. e. p. 38.
Wormiorum gens unde dicta. g. a. p. 165, m. g. i. p. 4.
Wormii (Chriſtian.) Commentarii in *Aræ* Schedas. g. a. p. 113, m. 150. g. i. p. 41, m. 43, 44, m. 46, 70, 71, & m.
Olai Faſti *Danici.* g. a. p. 18, 209, 210, 212.
notantur. g. a. p. 212, 216.
Lexicon *Runicum.* g. a. p. 14, m. 70, m. g. f. p. 95.
Literatura *Runica.* g. a. p. 2, m. 145, m. 217, 218. g. i. p. 3, 5, m.
Monumenta *Danica.* g. a. p. 6, m. 24, m, 33, m. d. e. p. 38, & m. 40.
Notæ in Hervarar Saga. g. a. p. 212.
Series RR. *Daniæ.* g. a. p. 24, m.
ad Calcem Seriei Regum *Daniæ* vetus MS. *Iſlandicum.* g. a. p. 33, m.
Wivile (Joan.) pr. XLV.
Younger (Johan.) pr. XLVI.

INDEX V.

INDEX eorum, quæ æneis ligneiſve tabellis inciſa, tantum non omnia jam primum in hoc opere imprimuntur.

Tabula I. Gramm. *Anglo-Sax.* P. 3.

ALPHABETUM *Anglo-Saxonicum* ad exemplar Evangeliorum *Dano-Saxonicè* in Bibl. *Cottoniana*, (Nero D. 4.) codex *S. Cuthberti.*
ad formam Evangeliorum *Dano-Saxonicè* in Bibl. *Bodleiana.* Codex hic fuit, ut dicitur, ven. *Bedæ*
ad modum Codicis *Cottoniani*, (Tiberius B. 11.) qui Paſtorale D. *Gregorii* ab *Ælfredo* R. *Sax.* redditum continet.
è Codice *Bodleiano* ejuſdem Paſtoralis A. S. (Hatt. 88.)
ad Specimen *Hexaëmeri* MS. S. *Baſilii* in Bibl. *Bodleiana*, (qui inſcribitur *Hatt.* 100.)
ex libro Homiliarum *Bodl.* (NE. F. 4. 11.)
è *Boethio Alfrediano Bodl.* (NE. C. 3. 11.)
è libro *Juniano*, qui vocatur *Ormulum.*
è libro Homiliarum *Bodl.* (NE. F. 4. 12.)
Secundum formam quatuor Evangeliorum in Bibl. *Bodl.* quæ *Hattoniana* vocantur.
è libro Homiliarum *Bodl.* (Jun. 24.)
è Cod. MS. qui continet vitas quarundam Sanctarum Virginum *Semi-Saxonicè. Bodl.*
Derivatio literarum, quas Henr. *Spelmannus* putavit eſſe pure *Saxonicas.*
Alphabetum *Mœſo-Gothicum* è codice argenteo ſumtum per *Franc. Junium* F. F.
Alphabetum *Latinum* è codice MS. Bibl. *Bodl.* (*Laud.* F. 82.)
Alphabetum *Græcum* ex eodem codice MS.

Tabula II. Gramm. *Anglo-Sax.* Pag. 78.

Specimina manuum, quas *Ælfredus* R. mutavit in *Gallo-Romanam* ex MS. Codice Bibl. *Bodl.* (Digby, 63.)
Paſtorale *Gregorii Alfredanum* MS. *Hatt.* Bibl. *Bodl.*

Tabula III. Gramm. *Anglo-Sax.* Pag. 135.

Runæ Danicæ è Codice MS. Bibl. *Cott.*

Tabula IV. Gramm. *Anglo.Sax.* Pag. 136.

Dano-runicarum literarum deſcriptio cum explicatione *Anglo-Saxonica* è Cod. MS. Bibl. *Cott.*

Tabula V. Gramm. *Anglo-Sax.* p. 142.

Tres Icones: prima repræſentat hominis delineati imaginem.
Secunda inferiorem planitiem ſive averſam faciem prototypi oſtendit.
Tertia profunditatem operis oſtendit.

Tabula VI. Gramm. *Anglo-Sax.* Pag. 144.

Specimina Scripturæ Gallico-Romanæ ex Archivis Eccleſiæ *Willenſis.*
ex libro Scaccariæ cenſuali, vulgo Doomes-day-book.
Specimen Chart. Hiſtoricæ de *Wulſtano* Epiſcopo ex Archivis Eccleſiæ Cathedralis *Wigornienſis.*
Specimen è Codice *Wigornienſi* ſumptum, qui inter libros *Junianos* extat *Oxon.*

Alphabetum ſumptum ex originali charta fundationis Eccleſiæ *Norvicenſis.*

Gramm. *Franco-Theotiſc.* Pag. 2. Specimen Scripturæ uncialis Cod. Evang. *Lichfeldenſis.*
Tabula in Gramm. *Franco-Theotiſc.* P. 3. in qua exhibentur.
Alphabetum Nortmannorum è Trithemio.
Waſtbaldi.
Francorum quod Doracus invenit.
Nortmannorum ex Hrabano Mauro.
Nortmannorum Bedanum.
Secretum Caroli M.
Francicum è Cod. Cottoniano.
Francicum è Cod. Juniano in Bibl. *Bodl.*
Alphabetum è Numiſmatis.

Tab. Gramm. *Iſland.* Pag. 1. exhibens duo monimenta Runica.
Tab. I. Gramm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens XXVIII. Alphabeta Runica.
Tab. II. Gramm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens XV. Alphabeta Runica.
Jugationes Runarum.
Varietatem Runarum.
inſcriptionem Runicam baptiſterii.
Tab. III. Gramm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens Diphthongos Runicas.
Duplices Runas.
Abbreviationes Runarum.
Runarum origines.
Alphab. Runicum cum nominibus literarum.
Tab. IV. Gramm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens
Monumentum Runicum Revellenſe.
Specimen è Codice Exonienſi.
Tab. V. Gramm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens
Quatuor Specimina è Codice Exonienſi.
Tab. VI. Gramm. *Iſland.* p. 4. exhibens
Duo Specimina ex eodem Codice.
Inſcriptionem Runicam è Cod. *Cottoniano.*
Inſcriptionem Lat. Runicis litteris.
Alphabeta Runica VII.

Tabula B. C. & Tabula D. Diſſert. Epiſt. Pag. 71.

Quarum B. ſigna crucis antiqua,
C. vetuſtam chartam Gulielmi conquæſtoris,
D. partem chartæ Æthilbaldi regis exhibet.

Ad Finem Diſſert. Epiſt.

Numiſmata Saxonica in Tabulis.
Integra charta regis Edgari.

INDEX VI.

HUMFREDI WANLEII Index Auctorum, Chartarum, Homiliarum, Tractatuum, Rerumque quarundam præcipuarum, quæ describuntur in *Catalogo Codd.* MSS. *Anglo-Saxonicorum.*

A

A Bacuc þe Prophete þitegeðe of þe hechnesse. *Homilia Normanno-Saxonicè scripta.* p. 233.
Abbæ Vicecomitis Testamentum. *Sax.* p 261.
Abbonis Floriacensis Monachi liber de Passione *Edmundi* Regis *Orientalium Anglorum*, juxta Narrationem S. *Dunstani*, Saxonice versus per Ælfricum, Vid. *Ælfricus.*
BE ABBODVM. Canones Saxonici. p. 46. 94. 95. 144. 213. 214.
SS. ABDON ET SENNEN PASSIO. *Homilia Saxonicè scripta.* p 165. 189. 207.
Abbendonienſis Ecclesiæ Chronicon, *Saxonice scriptum.* p. 95. 219.
Abendonienſis Ecclesiæ Libertates. p. 260.
Abendonienſis Ecclesiæ Registra Chartarum. p. 226. 234. 308.
De *Abgaro* Edessenorum Rege, *Sax.* p. 165. 189. 207.
Absolutionis formula. *Saxon.* p. 195.
De ABSTINENTIA. *Can. Sax.* p. 78.
De XII Abusivis seculi. Hic Tractatus in Codd. MSS. Nomen præ se fert S. *Cypriani Carthaginenſis*, videtur autem excerptus ex libro S. *Patricii* a cl. viro *Jacobo Waræo* edito *vid. Patricius.*
A Christo enim Christiani sunt nominati. *Homil. Lupi Episc.* p. 27. 139.
De ACITOFEL, *&c. Homil. Saxon.* p. 137.
Ac Scȳ Augustinus sæde spræc sputul Biyrpel. *Homil. Saxon.* p. 168.
Adam se æresta man wæs gescapen on Neorxna wonge. *Homil. Sax.* forte Lupi episc. p. 26. 86. 87. 137. 256.
Adam þa leorode on gesynce. *Homil. Sax.* p. 212.
De *Adamo. Saxonice.* p. 195. 234.
Adriani & *Rithæi* Quæstiones & Responsa. *Saxon.* p. 93. 183.
De ADVENTV. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 169.
DOMINICA. I. IN ADVENTV DOMINI. *Homil. Saxon.* p. 8. 19. 58. 120. 125. 128. 156. 162. 176. 211.
Domc̄. II. IN ADVENTV Dnī. *Homil. Saxon.* p. 8. 19. 59. 120. 125. 128. 156. 169. 176. 204.
Domc̄. III. IN ADVENTV Dnī. *Homil. Saxon.* p. 36. 128. 169.
Domc̄. IIII. IN ADVENTV Dnī. *Homil. Saxon.* p. 128.
Ædwigus, vid. Eadwigus.
Æditheardi Archiep. Cant. Carta. p. 268.
Æfter Æpryte uncs Dryhtnes Hælendes Cyrtes. *Homil. Sax.* p. 192.
Æfter þære Þrowunge 7 þære Æpryte. *Homil. Sax.* p. 196.
Æfter ðæs Hælendes Æpryte. þæron hys Discipuli belocen. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 32. 119. 122. 123. 126. 155. 161. 166. 175. 201. 209.
Æfter þæs Hælendes þrowunge. 7 æpryte of deaþe. *Homil. Sax.* p. 163. 190. 207.
Æfter þa þe Agustinus to Engla lande becom. Homil. Ælfrici. p. 164. 189. 207.
Æfter þam þe Alexander se egesfulla Cyning. *Homil. Ælfrici, in qua occurrunt multa ex libro Machabæorum.* p. 127. 137. 164 189. 208.
Æfter þam þe Moyses se mæne Henetoga of Ægypta-lande. Homil. Ælfrici. p. 32. 116. 137. 161. 188. 200.
Æfter ðam ðe Moyses se mæne Hæretoga of Godes folc gelæde of Pharaones þeowte. *Homil. Sax. ex Libro Judicum excerptus ab Ælfrico.* p. 39. 68.
Ægelredi Regis Cantiæ Carta. p. 105.
Ælc Cryrten man sceal æfter riht cunnan. *Homil. Ælfric.* p. 2. 20. 36. 123. 130. 132. 155. 160. 166. 175. 201. 209.
Ælc Cyrten sceal cunnan hys Pater-noster 7 hys Creodan. *Sententia Ælfrici de Pœnitentia. vid. Ælfricus. vid.* Pœnitentia.
Ælc Mæsse-preost sceal beon swa he gehaten is Sacerd. *Homil. Saxon.* p. 34.
Ælc man bið gefullod on naman þære halgan Þrynnysse. *Sententia Ælfrici de Pœnitentia. vid. Ælfricus. vid.* Pœnitentia.
Ælc man þe riht deme ð. De officio Justi Judicis. *Saxon.* 213.
Ælcne man ic bidde. *Homil. Saxon.* forte *Lupi* Episcopi p. 197.
Ælfeagi Aldermanni Carta. p. 227.
Ad S. *Ælfeagum* Archiep. Cantuar. *Oratio Latin. Sax.* p. 294.
Ælfgyfæ, *Eadwardi* Regis Matris, Carta. p. 225.
Ælfredi Ducis Carta. p. 270.
Ælfredi Regis *Anglorum* Cartæ. p. 227. 235. 241. 264. 277. 284. 299.
Ælfredi Regis *Angl.* Leges, *Saxonicè*. p. 130. 213. 219. 273. 274.
Ælfredi Regis *Angl.* Præfatio ad *Werferthi* Episcopi *Wigornienſis* Versionem Saxonicam Dialogorum *Gregorii* Magni Papæ. p. 71.
Ælfredi Regis *Angl.* Præfatio duplex Saxonica, Versioni suæ Libb. *Gregorii* Magni de cura Pastorali, præmissa p. 70. 153. 240.
Ælfredi Regis *Angl.* Proverbia, *Saxon.* p. 231.
Ælfredi Regis *Angl.* Versio Saxonica Soliloquiorum S. *Augustini Hipponenſis.* p. 96. 218.
Ælfrædi Regis *Angl.* Versio Saxonica Ecclesiasticæ Historiæ *Bedæ* Presbyteri. p. 105. 114. 153. 219.
Ælfredi Regis *Angl.* Versio Saxonica Libb. T. M. S. *Boethii*, de Consolatione Philosophiæ. p. 64. 85. 217.
Ælfredi Regis *Angl.* Versio Saxonica libb. *Gregorii* Magn. De Cura Pastorali. p. 70. 92. 114. 153. 168. 217.
Ælfredi Regis *Angl.* Versio libb. *Orosii* Presbyteri, de Ormesta Mundi. p. 85. 219. 303.
Ælfredi Regis *Angl.* Testamentum *Latin.* & *Saxon.* p. 307.
Ælfrici (qui ex Monacho factus fuit Abbas, Episcopus, & demum Archiepiscopus Cantuarienſis) Ammonitio de Ebrietate cavenda. *Latinè.* p. 157.
Ælfrici Cartæ. p. 227.
Ælfrici Colloquium Monachicum, *Latine* & *Saxonice.* p. 95. 105. 196.
Ælfrici Dictantis Excusatio, *Latinè.* p. 190. 207. *Saxonicè.* p. 6. 128. 159.
Ælfrici Epistolæ Latinæ. p. 57. 110. 153.
Ælfrici Epistolæ Saxonicæ. p. 23. 58. 67. 69. 88. 153. 157. 198.
Ælfrici Epistola *Egneshamenſibus* Fratribus, Excerptis ejus ex libro *Æthelwoldi.* Episcopi de Consuetudine Monachorum, præmissa. p. 110. 307.

INDEX AD CATALOGUM

Ælfrici Epiſtola *Saxonica* ad *Æthelwærdum* Aldermannum Verſioni ſuæ Pentateuchi præmiſſa. p. 65. 151. 162.
Ælfrici Epiſtola *Saxonicè* Scripta ad *Sigeferthum*. p. 128. 199 202 210. 239.
Ælfrici Epiſtola I. (ex Latino ſuo, ab ſe Saxonicè verſa) ad ſacerdotes de Canonibus. p. 23. 88. 111. 305.
Ælfrici Epiſtola II. ad Sacerdotes, quam primitus Latine ſcripſit, deinde Saxonice vertebat. p. 23. 58. 111. 198. 305.
Ælfrici Epiſtola Saxon. ad *Sigwerdum Eaſthedonenſem*, de Veteri Teſtamento & Novo. p 69
Ælfrici Epiſtola ad *Wulfgetum Ylmandunenſem, Saxonicè*. p. 58. 69.
Ælfrici Excerpta ex libro *Æthelwoldi* Epiſc *Wintonienſ.* de Conſuetudine Monachorum *Saxonicè*. p. 91. 199.
Ælfrici Excerpta ex libro *Bedæ* Presbyteri, de Temporibus. *Saxonicè*. p. 87. 160. 196. 234.
Ælfrici Excerpta ex Epiſtola S. *Hieronymi* de Aſſumptione B. V. *Mariæ*. Saxonicè. p. 21. 34. 41. 124. 156. 175. 203. 207. 210.
Ælfrici Gloſſarium Latino-Saxonicum. p. 84. 96. 104. 113. 183. 238. 289.
Ælfrici Grammatica, ſive Excerpta ex *Donato*, &c. Saxonicè. p. 84. 102. 104. 105. 113. 152. 167. 182. 183. 289. 306. 308.
Ælfrici Homiliæ nonnullæ *Latinæ*, in Cod. C C.C.C. qui inſcribitur. L. 12. *vid.* p. 110, *&c.*
Ælfrici Homiliæ *Saxonice*. p. 1. 9. 15. 121. 125. 174. 186.
Ælfricus fatetur ſe Paraphraſtico more tranſtuliſſe Homilias ſuas Saxonice ſcriptas, ex operibus SS. *Auguſtini Hipponenſis, Hieronymi, Gregorii, Bedæ, Smaragdi, & Haymonis*. p. 153.
Ælfricus Homilias de Paſſionibus vel Vitis Sanctorum illorum, quos non Vulgus ſed Cœnobitæ Officiis venerantur, ex Latino *Saxonicè* vertit. p. 186.
Ælfricus duobus Libris ſcripſit Paſſiones vel Vitas Sanctorum eorum, quos Gens *Anglica* colebat cum veneratione Feſti diei. p. 186.
Ælfrici Oratio Latina, ſtricta in Numeris, ad exemplum Poëſeos *Anglo-Saxonicæ*. p. 189.
Ælfrici Orationes Saxonicæ. p. 159. 160.
Ælfrici (ut videtur,) Paſtorale Saxonicum, ſeu Excerpta ex Regula S. *Benedicti*, &c. *Lat.* & *Saxon.* p. 130.
Ælfrici Præfationes Latinæ. p 22. 186.
Ælfrici Præfatio libro ſuo Homiliarum de Sanctis præmiſſa. *Saxon.* p. 186.
Ælfrici Præfatio Lat. ad *Wulfſtanum* Archiep. *Eboracenſem* binis Epiſtolis ſive Homiliis ſuis de Canonibus præmiſſa. p. 22. 58. 111
Ælfrici Præfatio Latina ad *Wulfſinum* Epiſcopum, præmiſſa Epiſtolæ ſuæ de Canonibus Saxonice ſcriptæ p. 57. 110. 160.
Ælfrici Sententia de Pœnitentia, *Saxonicè*. p. 37. 160.
Ælfrici Archiep. Cant. Teſtamentum. *Latinè* & *Sax.* p. 237.
Ælfrici Verſio Saxonica Tractatûs *Abbonis, Floriacenſis* Monachi, de Paſſione S. *Eadmundi* Regis *Orientalium Anglorum*. p. 19. 190. 192. 208.
Ælfrici Verſio Saxonica Reſponſorum Flacc. Alcuini Albini, ad Interrogationes *Sigwlfi* Presbyteri. p. 39. 42. 98. 117. 137. 190.
Ælfrici Verſio Orationis Dominicæ, Symbolorúmque *Apoſtolorum* & *Nicaeni* Saxonica. p. 160.
Ælfrici Verſio *Pentateuchi, Saxonicè*. p. 67. 151. 162. 192. 252. 305.
Ælfrici Verſio Saxonica libri *Sulpicii Severi* de Vita S. *Martini* Epiſcopi. p. 17. 189. 190.
Ælfrici Verſio Saxonica ſententiæ *Terentiani* de Paſſionibus SS. *Joannis* & *Pauli*. p. 187. 191. 208.
Ælfrici cognomento *Batæ* Colloquia Latina in uſum puerorum. p. 104. & *Latin. Saxon.* 105. 196.
Ælfrici Epiſcopi *Helmamenſis* Teſtamentum. *Saxonicè*. p. 262.
Ælfrici Modeſtope Carta. p. 286.
Ælfrici Modeſtope Teſtamentum Saxonicè. p. 266.
Ælfſini Monachi Codices Saxonici. p 248.
Ænigmata, Saxonicè. p. 223. 281.
Æneyt Cnyttenna manna gehwilc ah ealna ðinga. *Homil. Saxon.* p. 191.
De VI. Ætatibvs Hvivs Secvli. *Homil. Sax.* p 212.
De Ætatibus Mundi, Latine & Saxonicè. p. 104.
Æthelardus de Compoto. *Saxonicè* p. 234.
Æthelbaldi (ſeu *Æthilbaldi*) Regis *Merciorum* Cartæ. p. 229 230. 241. 254 258. 260. 264. 299. 300.
Æthelbaldi Regis Occidentalium Saxonum Cartæ. p. 307.
Æthelberhti I. Regis *Cantuariorum*, Carta. p. 276.
Æthelberhti I. Regis *Cant.* Leges, *Saxonicè*. p. 185. 273. 305.
Æthelberhti II. Regis *Cant.* Cartæ. p. 263.
Æthelbearhti Regis Occidentalium Saxonum Cartæ. p 261 264. 265. 276. 307.
De S. Æðeldryða Virgine, *Homil. Saxon.* p. 163. 188 191. 192. 208
Æthelfledæ filiæ *Alfgari*, Teſtamentum, *Saxon.* p. 287.
De *Æthelfrithi* Ducis Hereditariis Libris, qui incendio perierunt. p. 283.
Æthelnothi Archiep. *Cantuar* Carta. p. 225.
Æthelredi (ſive *Æthilredi*) Regis *Merciorum*, Cartæ. p 299. 300. 301.
Æthelredi Regis Occidentalium *Saxonum*, Cartæ. p. 263. 276.
Æthelredi Regis *Anglorum*, Cartæ. p. 150. 220. 225. 226. 230. 237. 240. 242. 259. 260. 264. 270. 276. 277. 300. 302 303. 306. 307.
Æthelredi Regis *Anglorum*, Leges, *Saxonicè*. p. 139. 144. 186. 213. 214. 219. 232. 274.
Æthelredi Ducis Merciorum, (& *Æthelfledæ*,) Cartæ. p. 229 230. 241 242. 254. 257. 258. 265.
Æthelrici Carta. p. 270
Æthelrici Teſtamentum, Latinè. p. 229.
Æthelrici cognomento *Bigge* Carta. p. 270.
Æthelrichti Carta. p. 287.
Æthelſtani Regis Anglorum Benefactiones Eccleſiæ *Dunelmenſi*. p 238
Æthelſtani Regis Anglorum, Cartæ. p. 149. 150. 181. 182. 229. 235. 238. 340. 242. 254. 257. 258. 259. 260. 261. 264 265. 277. 278. 281. 282. 284. 300. 306. 307.
Æthelſtani Regis *Angl* Inſcriptio Saxonica, unà cum Imagine ipſius in Codice Evangeliorum Latino, quem Dono dedit Eccleſiæ *Dunelmenſi*. p. 238.
Æthelſtani Regis *Angl.* Leges *Saxonicè*. p. 139. 144. 185. 213. 274. 275.
Æthelſtani Regis *Angl* Oratio ad Deum, ante prælium *Latin.* & *Saxon.* p. 231.
Æthelſtani Senatoris Cartæ. p 226. 235.
Æthelſuithæ Reginæ Carta. p. 227.
Æthelſtani filii *Æthelredi* Regis Anglorum Teſtamentum. *Saxon.* p. 270.
Æthelweardi Subreguli Carta. p. 242. 270.
Æthelwoldus Epiſcopus *Wintonienſis* librum compoſuit de Conſuetudine Monachorum, quem poſtea Ælfricus defloravit, vid. *Ælfricus*.
Æthelwoldi Epiſcopi Winton. Verſio Saxonica Regulæ S. *Benedicti*, p. 122 & vid. *Benedictus*.
Æthelwuli Regis Occidentalium *Saxonum* Cartæ. p. 259. 261. 262. 264. 277. 283.
Ætheredi Regis Carta. p. 227.
Ætheſtani cujuſdam, Catalogus Librorum, Saxonicè. p 248.
Æthulfi Regis Carta. p. 276.
Æthilwaldi Epiſcopi Lindisfarnenſis mentio in Cod. Evangeliorum Dunelmenſi præclariſſimo. p. 252.
S. Agathe Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 187. 208
Agathes pær gecigeð rum gerelig mæden. Homil. Ælfric. p. 187. 208.
S. Agnetis Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 187. 191. 208.
Aguſtinus ſe rnoteſta Biſceop ſæde eac on rumene bec. *Homil. Saxon.* p 165.
Ailmeri ſive *Ægelmeri Orientalium Angl.* Epiſcopi, Teſtamentum *Saxon.* p. 287.

Ailrici

Ailrici ſive *Æthelrici* Epiſcopi *Orientalium Anglorum*, Teſtamentum *Saxon* p. 287.
Ala ȝebnoðnæ anæneð eorne heonte. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 24.
De S ALBANI MART. PASSIONE. Homil. Saxon. p 164. 188 208.
S. *Albani* Abbatiæ Regiſtrum Cartarum. p. 308.
Alcuini Albini Capita Theologica ad Guidonem Comitem. *Saxonice.* p. 165. 204. 243.
Alcuini Albini Reſponſa ad Sigewlfi Interrogationes. Saxonice verſa ab Ælfrico. p. 39. 42. 98. 117. 120. 137. 190.
Aldhelmi Schireburnenſis Epiſcopi de Laude Virginitatis, Exemplaria vetuſta, in quibus habentur quædam Saxonice ſcripta p. 110. 182.
Aldredi Præpoſiti quatuor Collectæ in laudem S. Cuthberti. *Latine.* p. 206.
Aldredi Presbyteri Verſio Evangeliorum *Dano-Saxonica.* p. 250. 252.
Aldredi Presbyteri Verſio Libri Pontificalis & Ritualis Dunelmenſis Eccleſiæ, *Dano-Saxonica.* p. 205.
Aldredi Subreguli *Hwicciorum* Cartæ. p. 230. 254. 299. 300. 301.
Aldredi ſive *Ealdredi* Wigornienſis Epiſcopi, Cartæ. p. 299. 300. 301. 303.
SS. ALEXANDRI. EVENTI. ET THEODOLI PASSIO. *Homil. Saxon.* p. 34. 36. 126. 158. 191. 207.
Alexandri Magni Epiſtola ad *Ariſtotelem*, de ſitu Indiæ, *Saxonicè.* p. 218.
Alfgari Comitis Teſtamentum. Saxonicè. p. 287.
Alhavini ſive *Alhuni* Epiſc. *Wigorn.* Cartæ. p. 241. 254. 299. 300. 302.
De ALLELVIA. *Homil. Saxon.* p. 12. 117. 125. 129. 160. 200.
De Alleluia die invenienda. *Saxonicè.* p. 234. 248.
Alphabetarius liber. p 247.
Alphabeta varia. 103. 247.
coram Altare, Oratio, *Latine* & *Saxon.* p. 293.
Al þet meret ȝ ſinȝeð on þiſſe timan. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Alvredi Sacriſtæ Liber de Libertatibus Eccleſiæ S. *Johannis* de *Beverley.* p. 238.
Ambroſiuſ Biſceop binnan Mediolana. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191. 208.
AMMONITIO AMICI. *Homil. Saxon.* p. 104. 132.
Amuleta. Vid. Exorciſmi.
An anȝin iſ ealþa þinȝa. þ iſ God ælmihtiȝ. *Homil. Ælfrici.* p. 1. 15. 116. 120. 128. 154. 174. 190. 201. 202. 208.
De *Anania, Azaria* & *Miſaele*, Saxonicè. p. 281.
Ancrene Wiſſe. Liber ſic dictus. vid. *Gandavo.*
De S. ANDREA. *Homil. Saxon.* p. 128. 171.
In S. ANDREÆ APOSTOLI NATALI. *Homil. Saxon.* p. 9. 18. 42. 124 135. 156. 163. 175.
De S. ANDREÆ APOSTOLI PASSIONE. *Homil. Saxon.* p. 9. 18. 125. 135. 156. 175. 207. 211.
ANGELORVM NOMINA. *Homil. Saxon.* p. 132.
An ȝeno þal ſpnuten of Ieſſe mone. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.
Angliæ Provinciarum Hidarumque numerus. p. 308.
Anglorum (ſive Anglo-Saxonum) Reges. *vid.* Genealogia.
Anglo-Saxonicarum Litterarum nomina. p. 247.
Anglo-Saxonicarum Litterarum ſignificationes. p. 248.
Anglo-Saxonicæ quædam voces Abbreviatæ, cum explicatione; ex Codd. MSS. erutæ. *vid.* Præfat. ad D. *Robertum Harleyum.*
De *Anglo-Saxonum* Regibus *Ælfredo, Æthelſtano* & *Eadgaro*, qui in Deum confidentes, Victoriam conſecuti ſunt. p. 39.
Be ANGOL-ÞITENA GERÆDNYSSE. p. 214.
De Annis ab *Adamo*, uſque ad D. N. I. Chriſtum. *Saxonicè.* p. 205. 243. 293.
De Anno, ejuſque partibus; *Saxonicè.* p. 247.
An Scippend iſ ealþa þinȝen. p. 202.
De ANTICHRISTI TEMPORIBVS. *Homil. Saxon.* p. 132.
De ANTICHRISTO. *Homil. Saxon.* p. 27. 28. 33. 58. 59. 120. 139. 204.
An pæſ on ȝear dazum. *vid.* Fela. *vid.* Iſaiaſ.
Apographa Chartacea veterum Codd. *Anglo-Saxonicorum* p. 84. 149. 185. 305.
S. APOLLINARIS MART. NATALE. *Homil. Saxon.* p. 188. 207.
Apollonii Regis *Tyri* Hiſtoria, *Saxonicè.* p. 146.
In APOSTOLI VNIVS NATALI. *Homil. Saxon.* p. 6. 38. 131. 159.
De APOSTOLIS. *Homil. Saxon.* p. 135. 233.
In APOSTOLORVM PLVRIMORVM NATALI. *Homil. Sax.* p. 7. 159. 207.
Apoſtolorum Symboli Paraphraſis Poetica, *Saxonicè.* p. 48.
Apoſtolorum Symbolum *Normanno-Gallicè.* p. 168.
Apoſtolorum Symbolum, *Normanno-Saxonicè.* p. 168. 228. 248.
In Apoſtolorum Symbolum, Commentarius *Normanno-Saxon.* p. 169.
Apoſtolorum Symbolum, *Saxonicè.* p. 160 202. 221. 224. 240. 269. 291.
Ad XII. Apoſtolos Oratio. *Lat. Sax.* p. 293.
L. *Apulejus* Madaurenſis de Virtutibus Herbarum. *Saxonicè.* p. 72. 92. 217
Apuleii Sphæra, *Saxonicè.* p. 248.
In VIGILIA ASCENSIONIS DNI. *Homil. Saxon.* p. 122. 135. 162.
In ASCENTIONE DNI. *Homil. Saxon.* p. 3. 20. 33. 115. 119 122. 127. 132. 136. 155. 162. 166. 171. 175. 201. 209.
DMC POST ASCENSIONEM DNI. *Homil. Saxon.* p. 58. 166. 201.
S. *Athanaſii* Symbolum Lat. & Sax. p. 222. 224. *vid.* Cantica S. Scripturæ.
De AVARITIA. *Homil. Saxon.* p. 25. 121.
Auaricz. þiſ Gyrſepe on Engliſc. *Homil. Saxon.* p. 25. 121.
Ave Maria. Normanno-Saxonicè. p. 248.
De AVGVRIIS. Homil. Saxon. p. 36. 42. 120. 136.
In B. AVGVSTINI ANGLORVM DOCTORIS DIE DEPOSITIONIS. *Homil. Saxon.* p. 120.
S. *Auguſtini Hipponenſis* Oratio. *Lat.* p. 291.
S. *Auguſtini Hipponenſis* Orationes. *Latin.* & *Saxonicè.* p. 292. 293.
S. *Auguſtini Hipponenſis* Soliloquia, *Saxonice.* p. 96. 218.
De S. *Auguſtino Cantuarienſi.* Saxonicè. p. 239. 240. 289.
Auguſtinuſ *vid.* Agurtinuſ.
Auguſtinus ſe hiſa Biſceop ſpnæc to hiſ folce be ðam punðrum. Homil. *Ælfrici* ex *Auguſtino.* p. 136. 157. 206.

B.

Badanothi Teſtamentum. *Saxonicè.* p. 260.
Baldi Liber Medicinalis Saxonicè. p. 180.
De BAPTISMATE *Homil. Saxon.* p. 22. 27. 132. --- & Latine. p. 144.
In S BARTHOLOMEI APLI PASSIONE. *Homil. Saxon.* p. 17. 34. 41. 124. 127. 156. 163. 175. 206. 211.
S. *Baſilii* Admonitio ad Fratrem Spiritualem (quæ tamen vulgò dicitur S. *Baſilii* Hexaemeron.) ab his verbis incipiens, Baſiliuſ ſe eadiga. p. 72. 95.
S. BASILII EPI DEPOSITIO. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191. 208.
Baſiliuſ pæſ ȝehaten ſum haliȝ Biſcop. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191. 208.
De *Bathonienſis* Eccleſiæ Reliquiis. Saxonicè. p 149.
Bathonienſis Eccleſiæ Regiſtrum Cartarum. p. 149.
Bedæ Venerabilis, Presbyteri, Codex Evangeliorum. p. 82.
Bedæ Codex Epiſtolarum D. *Pauli*, propria ſua manu ſcriptus. p. 241.
Bedæ Hiſtoria Eccleſiaſtica Gentis *Anglorum*, Saxonicè. p. 103. 105. 114. 153. 219.
Bedæ Liber Scintillarum. *Lat. Sax.* p. 86. 180.
ex *Bedæ* libro de Temporibus Excerpta, *Saxonicè.* p. 87. 106. 196. 234. 247.
Bedæ liber de Vita S. Cuthberhti, in quo nonnullæ voces gloſſantur *Saxonicè.* p. 308.

INDEX AD CATALOGUM

Bedæ Meditatio de die Judicii, Saxonicis verſibus. p. 146.
Bedæ Oratio Latinè, cum Rubrica *Saxon.* p. 224.
Bedæ Prognoſtica Temporum. *Saxonicè.* p 195.
Beda uþe lareop aþratan þæne bec. *Homil. Ælfrici, de Viſionibus Drihthelmi, ex Beda.* p. 2. 37. 158. 165. 205.
Initium Eccleſ. Hiſt. *BEDÆ*, Chronicis Saxonicis præmiſſum. (Bryttene Iglande) p. 64. 220.
Benedictiones. *Saxonicè.* p. 223.
S. *Benedicti* Imago in Codice depicta. p. 292.
In S. BENEDICTI ABBATIS NATALI (ſeu die DEPOSITIONIS, ut al.) p. 11. 125. 158. 163. 206.
S. *Benedicti* Regula Monachorum *Latin.* & *Saxon.* p. 103. 122. 131. 198. 218. 296.
S. *Benedicti* Regula Monachorum *Saxonicè tantum.* p. 91. 289.
S. *Benedicti* Regula Sanctimonialium. *Latine* & *Sax.* p. 218. & *Saxonicè.* p. 92. 289.
Excerpta ex Regula S. *Benedicti. Saxon.* p. 131. 198.
Ad S. Benedictum Oratio *Latinè* & *Saxon.* p. 294.
Ad SS. Confeſſores *Benedictum, Gregorium, Auguſtinum, Dunſtanum, Hieronymum, Cuthberhtum, Judocum, Byrinum, Swythunum, Grimbaldum,* & *Athelwoldum,* Oratio. Latine & Saxon. p. 294.
Benedictuſ ſe halga Abbud. Homil. Ælfrici. p. 125. 158. 163. 206.
Beornulfi Regis Merciorum Cartæ. p. 229. 299.
Beorhtnothi Ducis *Northanhymbrorum* Hiſtoriæ, Poëticè ſcriptæ, Fragmentum *Saxon.* p. 232.
Beorhtwlfi Regis Merciorum Cartæ. p. 229. 235. 241. 242. 249. 257. 258. 264. 300.
Beowlfi Regis *Danorum* Hiſtoria, verſibus *Dano-Saxonicis.* p. 218.
Bifore alle þinge. þreo þinge beoð efric man helpurþe. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Bilfridus Anachoreta, egregius in ornandis Codicibus Artifex. p. 252.
Be BISCOP-HADVM. *Homil. Saxon.* p. 202.
Be BISCOPVM. *Canon. Saxon.* p. 95. 214.
De Biſlexto. *Saxonicè.* p. 234.
Blediani Notarii Liber. p. 83.
A. M. T. S. *Boethii* Libri de Conſolatione Philoſophiæ Saxonicè. p. 64. 85. 151. 217.
Bridfrithi, Rameſienſis Monachi, Liber de Computo Eccleſiaſtico. *Saxonicè.* p. 103.
Bridfrithi Rameſienſis Oratio ad ſpiritum ſanctum, *Latine* & *Saxonicè.* p. 104.
Brihtmeri Carta. p. 270.
Britannicæ (ſeu *Cambro-Britannicæ*) Voces, Adnotationes, Teſtificationes, *&c.* in nonnullis Codicibus MSS. obſervatæ. p. 63. 289.
Burhredi Regis Merciorum Cartæ. p. 230. 241. 258. 262. 299. 302.
Byrhtrici & *Æthelſwithæ* Teſtamentum. *Sax.* p. 276.

C

Cædmonis Cantici *Saxonici* exemplar vetuſtiſſimum. p. 287.
Pſeudo-*Cædmonis* Verſus quidam, *Sax.* p. 281.
Pſeudo-*Cædmonis* Poemata *Dano-Saxonicè.* p. 77. 103.
Calendarium *Saxonicum.* p. 149.
Calendaria, in quibus memorantur Sancti Anglo-Saxonici. p. 291. 292.
Gul. *Camdeni* Vocabularium *Saxonico-Latinum.* p. 246.
de Canicularibus diebus, *Saxonicè.* p. 223.
Canones & Conſtitutiones. *Saxonicè.* p. 45, *&c.* 65, *&c.* 213. *vid.* Leges.
Canones Eccleſiaſtici *Latinè* & *Saxonicè.* p. 77. 130. 148.
Canones Eccleſiaſtici *Saxonicè.* p. 45, *&c.* 94. 95. 143 144. 145. 196. 197.
Cantabrigia vid. Sodalitium.
Cantica, *Saxonicè.* vid. Hymni.
Cantica S. Scripturæ, cum Hymnis, Orationibus, ac Symbolis, *&c.* ad calcem Pſalteriorum. p. 100. 152. 168. 182. 222. 223. 240. 269. 291.
Cantuarienſis Eccleſiæ S. *Auguſtini* Hiſtoria & Regiſtrum Chartarum. p 172. 308.
Cantuarienſis Eccleſiæ *Chriſti* Bibliotheca, A. D. 1315. *vid.* Præfat. ad *D. Robertum Harleyum.*
Cantuarienſis Eccleſiæ *Chriſti* Regiſtra Chartarum. p. 270.
Cantuarienſis Eccleſiæ *Chriſti* Chronicon *Saxonicum.* p 130.
Canutus, vid. *Cnutus.*
Carmina, *vid.* Exorciſmi.
Carmina, *&c. Normanno-Gallicè.* p. 231.
Cartæ *Apographæ* Regum *Anglo-Saxonum,* &c. in Chartulariis Abbatiarum, *&c.* quærendæ, & p. 93. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265.
Cartæ *Autographæ* Regum *Anglo-Saxonum,* &c. ſub ſingulorum Nominibus quærendæ.
Cartæ *Suppoſititiæ* Regum *Anglo-Saxonum,* &c. p. 258. 261. 262. 263. 264. 265. 272. 281. 282 303.
Cartæ *Suſpectæ, dubiæque Fidei* Regum Anglo-Saxonum, *&c.* p. 302 303.
De CASIBVS MVLTIFARIIS. *Homil. Saxon.* forte *Lupi* Epiſc. p. 30.
De CASTITATE. *Canon-Saxon.* p 78.
Catalogi Librorum. p. 83. 84. 248. 276.
S. CATHERINÆ VIRGINIS PASSIO. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79. 247.
In S. CEADDÆ EPI ET CONFESSORIS NATALI. *Homil. Saxon.* p. 40.
Ceadwallæ Regis *Occidentalium Saxonum* Cartæ. p. 226. 235. 262.
Ad S. *Ceciliam* Oratio *Lat.* & *Saxon.* p. 294.
S. CECILIÆ VIRGINIS PASSIO. *Homil. Saxon.* p. 190. 207.
Ceolfridi Abbatis Carta. p. 229.
Ceolulfi Regis Cartæ. p. 229. 254. 257. 263. 299.
Ceonwaldi Epiſc. Wigorn. Carta. p. 299.
Certeſienſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p. 241.
De CHARITATE. *Canon. Saxon.* p. 78.
Chartarum Tranſcripta. *vid.* diverſarum Eccleſiarum *&c.* Regiſtra. p. 308.
S. CHRISANTI ET DARIÆ PASSIO. *Homil. Sax.* p. 190.
De CHRISTIANITATE. *Homil. Latin.* forte *Lupi* Epiſcopi. p. 27. 29. 139.
De Chriſtianitatis propogatione per *Angliam. Saxonicè.* p 289.
De *Chriſti* Nativitate. *Saxonicè* p. 114. *vid.* Nativitas.
De *Chriſti* Reſurrectione & Aſcencione, Quæſtiones & Reſponſiones, *Saxonice.* p. 205.
De S. CHRISTOPHORO MARTYRE. *Homil. Saxon.* p. 191. 218.
Ad *Chriſtum Jeſum* Oratio *Latin. Saxon.* p. 292.
Chronica, *Saxonice.* p. 64. 84. 95. 130. 219. 220. 239. 308.
è Chronico *Saxonico,* excerpta. p. 224. 240.
Chronicon de Rebus *Anglicis, Gallicè.* p. 64. 229.
Cialulfi Carta. p. 259.
De CIRCVMCISIONE DNI. *Homil. Saxon.* p. 20. 31. 121. 125. 155. 174. 209.
Ciric hadaf. *vid.* Heah hadaf.
Be þæne halgan CLÆNYSSE. *Homil. Sax.* p. 128. 202.
In S. CLEMENTIS MARTYRIS NATALI. *Homil. Saxon.* p. 8. 42. 124. 135. 156. 164. 175. 207. 211.
Cnuti Regis *Anglorum* Cartæ. p. 93. 181. 220. 227. 234. 237. 240. 242. 258. 259. 262. 270. 282. 286. 306. 309.
Cnuti Regis *Anglorum* Leges, *Saxonicè.* p. 146. 212. 306.
De COENA DNI. *Homil. Saxon.* p. 13. 29. 111. 118. 126. 129. 200.
Coenredi Regis *Merciorum* Cartæ. p. 242. 300. 307.
Coenwlfi Regis *Merciorum* Cartæ. p. 150. 258. 259. 262. 263. 299. 300. 301.
De COGITATIONIBVS. *Homil. Saxon.* p. 37. 43.
Collectæ. *vid.* Preces.
S. *Columbi* Circulus. *Saxonicè.* p. 223.
In Comitatûs Curiis Acta. p. 93. 242. 259. 265. 276. 287.
Commentum de Diabolo quodam ab Anachoreta capto, examinatoque. *Saxonicè.* p. 96. 196.

De

De COMMVNICATIONE. *Canon. Saxon.* p. 78.
Commutationis Terrarum Cartæ. p. 236. 259. 260. 261. 263, *&c.*
De Computo Eccleſiaſtico. *Saxonicè.* p. 103. 149. 222. 223. 231. 234. 248
Acta *Concilii* æt Aſtþum. p. 259.
Judicium *Concilii* in Celhẏð (ſive Cælichẏð,) p. 229. 259.
Placita *Concilii* in Cloſeſho (ſeu Cloſeſhoaſ, ſive Cloſeſhoum.) p. 229. 261. 262. 301.
Acta *Concilii* in Cyningſtun. p. 259.
Concordia inter *Eadwalam* & *Cynethrytham. Saxon.* p. 259.
De Concurrentibus. *Saxonicè.* p. 234. 248.
Confeſſarii Officium. *Saxonicè.* p. 67. 197.
Confeſſio Fidei Chriſtianæ. *Saxon.* p. 51.
De Confeſſione Peccatorum. *Saxon.* p. 19. 50. 78. 79. 93. 94. 109. 145. 148. 192. 267.
Confeſſionis Forma. *Latin. Saxon.* p. 293. & *Saxonicè.* 145. 182. 195. 197. 221. 243. 246. 269
De UNO CONFESSORE. *Homil. Saxon.* p. 25. 207.
De CONFESSORIBVS. *Homil. Saxon.* p. 135.
In CONFESSORIS VNIVS NATALI. *Homil. Saxon.* p. 7. 22. 25. 35. 38. 42. 120. 125. 126. 132. 159. 207.
CONIVRATIO HOMINIS ANTE COMMVNICET. *Saxon.* p. 241.
Conſuetudines Regum inter *Anglos Saxonicè.* p. 274.
Conventiones inter *Dunelmenſem* Congregationem, & alias. p. 249.
Conventio inter Epiſcopos quoſdam & Abbates. *Sax.* p. 247.
Conventio inter *Godwinum* Epiſc. *Roffenſem* & *Leofwinum.* p. 185. 276.
Conventio inter *Stigandum* Archiep. *Cantuar.* &c. *Saxonicè.* p. 150.
Conventio inter *Wlfricum* Abbatem, &c. *Sax.* p. 151.
Conventio inter *Wlgeatum* & Abbatem de *Giſelingham* & *Fakenham.* p. 287.
Coſtantin ant Maxence þeþe on a time. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79. 247.
D. Robertus *Cottonus,* quoſdam MSS. Codd. è ſua Bibliotheca depromptos, D. Thomæ *Bodleio* Dono Dedit. p. 25.
Coventrienſis Abbatiæ Confirmatio Fundationis, per *Eadwardum* Regem *Angl.* & Confeſſ. *Saxonicè* & *Latinè.* p. 226.
De Creatione Hominis & Lapſu ejus. *Hymnus Saxon.* p. 281.
De Creatione Mundi, *Homil. Saxon.* p. 128. 212.
De Creatione Mundi, *Hymni Saxonici.* p. 280.
DE CREATORE ET CREATVRA. *Homil. Saxon.* p. 212.
Credite ergo Kariſſimi. *Homil. Saxon.* p. 139.
Credo in Deum. Ic bileue on God. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 169.
Cridienſis Eccleſiæ Libertates p. 260.
Be CRISTENDOME. *Canon. Saxon.* p. 94. 213.
Be CRISTENDOME. *Homil. Saxon.* p. 133. 139.
Cþiſtene men ſcỳlon æt Cþiſteſ laſeopum leoſnian. *Homil. Saxon.* p. 133.
Be EALLVM CRISTENVM MANNVM. *Canon. Saxon.* p. 50. 144.
Be eallum CRISTENVM MANNVM. *Homil. Saxon.* p. 50. 94. 138. 213.
Cþiſt cpæð on hiſ halgan Godſpelle. Þ ſela ſoſtacna. *Homil. Saxon.* f. *Lupi* Epiſc. p. 132.
Cþiſt on ſumeſe tide ſeſide pið ðæſe Galeleiſcan ſæ. *Homil. Ælfrici,* (cui nunc una, nunc altera Concluſio in Codicibus affigitur.) p. 9. 18. 42. 124. 135. 156. 175. 211.
Cþiſteſ ipunæ pæſ. *Homil. Normanno-Saxon.* (forte ex *Ælfrico*) p. 16.
Cþiſteſ ðpopunȝ pæſ ȝeſæded nu beſopan uſ. *Homil. Ælfrici.* p. 19. 123. 129. 134. 155. 161. 174. 200. 209.
Ante Crucem Orationes *Latinè* & *Saxonicè.* p. 292.
D. S. CRVCIS EXALTATIONE. *Homil. Saxon.* p. 165. 189. 207.
De S. CRVCIS INVENTIONE. *Homil. Saxon.* p. 14. 16. 34. 63. 126. 134. 158. 191. 207.
Cryptographiæ *Anglo-Saxonicæ* ſpecimina. p. 26. 83. 110. 222. 223. 248.
Curſoria Manus Anglo-Saxonum. p. 130.
In S. CVTHBERHTI EPI NATALI. *Homil. Saxon.* p. 11. 125. 158.
Cuðbeſhtuſ ſe halga Biſceop ſcinende. *Homil. Ælfrici.* p. 11. 125. 158.
Cuthredi Regis Cantiæ Carta. P. 263.
Be CYNEDOME. *Canon. Saxon.* p. 45. 94. 143. 213.
Be CYNESTOLE. *Canon Saxon.* p. 46. 94. 143. 213.
Cynulfi Regis *Saxonum* Carta. p. 264.
Be CYNGE. *Canon. Saxon.* p. 94. 143. 213.
S. *Cypriani Carthaginenſis* Tractatus de XII Abuſivis. vid. S. *Patricius.*
Be CYRICAN. *Canon. Saxon.* p. 50. 94. 144. 213.
Be CYRIC GRIÐE. *Canon. Saxon.* p. 186. 214.

D.

Be DÆDBOTAN. *Saxonicè.* p. 146. 198.
De Damnatione Impiorum. *Hymni Saxon.* p. 281.
Danielis Prophetæ Lunaris. *Saxonicè.* p. 40. 88. 89. 110. 194. *&c.* 196.
Danielis Prophetæ Somniorum Interpretamenta. *Saxonicè.* p. 88. 110. 194. 195.
Dano-Saxonicæ quædam voces abbreviatæ, cum explicationibus. *vid.* Præfat. ad D. Robert. Harleyum.
Dano-Saxonicè ſcripti Codices. p. 77. 81. 82. 98. 103. 218. 219 295.
Dauið ſe mæſa Cyning. *Homil. Saxon. de Templo Hieroſolymitano.* p. 100
Dauið þe Salm-ſpight ſpeke ð 1 þe Sapter. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 80. 247.
Dauið pæſ haten biopmoð. Narratio Poetica de Davide, ejuſque Pœnitentia propter Adulterium. p. 243.
Decalogi Expoſitio. *Saxonicè* p. 202.
De DEFVNCTIS. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
De Dei Dilectione. *Saxon.* p. 214. 280.
De Dei Electis & Reprobatis. Saxonicè. p. 204.
Deneberhti Epiſc. Wigornienſis Carta. p. 301.
De Deo, Creatione, Anima hominis, *&c. Saxonicè.* p. 202.
De Deſcenſu *Chriſti* ad inferos. *Homil. Saxon.* p. 59.
De ſeptem Donis ſpiritus Sancti, *&c. Saxonicè.* p. 273.
Ad Deum. Orationes *Latin.* Saxon p. 292. 293. *vid.* Preces.
D. *Simondſii D'Ewes* Collectanea Saxonica. p. 308.
De Die *Alleluia* invenienda. *Saxonicè.* p. 234.
De diebus *Ægyptiacis. Saxonicè.* p. 241. 305.
De Diebus 2 infauſtis, in quolibet Menſe, *Saxon.* p. 234.
De diebus 3 in anno, quibus nulla naſcitur Fœmina. *Saxon.* p. 234.
De die fauſto cujuſlibet Anni. *Saxonicè.* p. 234.
De Diei Dominicæ Obſervatione. *Homil. Saxon.* p. 116.
De Die Sancta invenienda. *Saxonicè.* p. 234.
Dies Paſchæ, quomodo invenienda *Saxon.* p 234.
De DILECTIONE DEI ET PROXIMI. *Homil. Sax.* p. 37.
De DIIS FALSIS. *Homil. Saxon.* p. 28. 136. 190.
De S. DIONYSII SOCIORVMQVE EIVS PASSIONE. *Homil. Saxon.* p. 164. 189. 207.
De DISCIPLINA. *Canon. Saxon.* p. 77.
DOCTRINA POPVLI. *Homil. Saxon.* p. 117. 118.
De DOCTRINA APOSTOLICA. *Homil. Sax.* p. 36. 136.
De DOMINICA DIE. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233. 267. 268.
DOMINICA. I. IN MENSE SEPTEMBRI. *Homil. Saxon.* p. 16.
In Feſt. VII. DORMIENTIVM. *Homil. Saxon.* p. 5. 159. 188. 191. 203.
Doxologia. *Saxonice.* p. 51.
Doxologiæ Paraphraſis Poetica, *Saxon.* p. 48. 148.
De DRIHTHELMI VISIONIBVS. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 37. 158. 164. 205.
Dpihten cpæð on ſumne timan to hiſ Leoſningcnihtum. *Homil. Ælfrici.* p. 6. 15. 119. 136. 159. 210.

Dnihten cpæð to hiſ Leoſninȝ-cnihtum. Beheal-ðað eoſ. Homil. Ælfrici. p. 5. 15. 119. 136. 158. 167. 210.
Be unum DRITENE. *Homil. Saxon.* p. 129.
Dnihten Hælend ðneade mið poſtum. *Homil. Ælfrici.* p. 118. 126. 129. 133. 157. 161. 200 209.
Dnihten ſæde þiſ biȝſpel be ſumum mannum. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 17. 119. 120. 136. 159. 203 210.
Dnihten ſæde þiſ biȝſpel hiſ Leoſninȝ-cnihtum. *Homil. Ælfrici,* eadem cum illa, quæ ab his verbis incipit Se Hælend cp̄ þ̄ Heoſonan ſnce, *&c.* p. 157. 160.
(M̄. þa T̄.) Dniȝhtneſ ðnoſunȝe ſe ſilla ð ȝe-baſenlice eoſ ſecȝan. *Homil. Ælfrici.* p. 32. 118. 121. 129. 134. 158. 161. 196. 200.
Dnihten ſæſ ſpnecende on ſumeſne tiðe to hiſ Apoſtolum. *Homil. Ælfrici.* p. 6. 21. 120. 124. 136. 156. 175. 211.
Dnýhten þu halȝa Goð. þu eaſt ælmihtiȝ ⁊ ece Goð. Ic ſonſoh. Confeſſio peccatorum. p. 246.
Gulielmi *Dugdalii* Catalogus Cartarum Regum, &c. *Anglo-Sax.* quæ extabant in Archivis *Wigornienſis* Eccleſiæ. p. 299.
Gul. *Dugdalii* Dictionarium *Saxonico-Anglicum.* p. 104.
Dunelmenſis Eccleſiæ Benefactorum nomina, aureis & argenteis litteris exarata. p. 249.
Dunelmenſis Eccleſiæ Codex Evangeliorum præclariſſimus. p. 250.
Dunelmenſis Eccleſiæ Codicum *Saxonicorum* Catalogus vetuſtus. p. 298.
De *Dunelmi* ſitu, & Reliquiis, Poema Saxonicum. p. 240. 308.
Dunni Carta. p. 276.
S. *Dunſtani* liber, in quo, Imago ejus quaſi ad pedes I. C. provoluta. p. 63.
Carta ſcripta manu S. *Dunſtani.* p. 261.
De S. *Dunſtano.* Saxonicè. p 281.
ad S. *Dunſtanum* Oratio, *Latin. Saxon.* p. 294.
S. *Dunſtanus* narravit Paſſionem S. *Eadmundi* Regis *Orientalium Anglorum, Abboni* Monacho *Floriacenſi,* ſicuti illam accepit Rex Æthelſtanus ab Eadmundi Enſifero. p. 190.
S. *Dunſtani* Carta. p. 303.

E.

S. *Adfridi* Epiſcopi *Lindisfarnenſis,* Codex Evangeliorum. p. 250.
Eadgari Anglorum Regis, Cartæ. p. 150. 220. 226. 227. 236. 237. 239. 240. 248. 257. 258. 260. 262. 264. 265. 276. 277. 278. 281. 282. 283. 284. 299. 301. 302. 303. 307. 308. 309.
Eadgari Anglorum Regis Leges Saxonicè. p. 109. 139. 213. 230. 240. 305. 306.
De *Eadgaro Anglorum* Rege. *Saxon.* p. 289. 309.
Eadgarus Rex Regulam S. *Benedicti* ex Latino in Saxonicum ſermonem verti juſſit. p. 122. 289.
Eadgithæ Reginæ Carta. p. 285.
Eadilheardi & *Eadilweardi Hwicciorum* Regulorum Carta. p. 300.
Eadmundi Regis *Anglorum* Cartæ. p. 149. 227. 235. 242. 261. 262. 277. 278. 283. 284. 306.
S. *Eadmundi* Abbatiæ de *Burgo* Regiſtrum Cartarum. p. 286.
Eadmundi Regis *Anglorum* Leges. *Saxonicè.* p. 213. 274. 275.
De S. EADMVNDI REGIS PASSIONE. *Homil. Saxon.* p. 164. 190. 192. 208.
Eaðmunð ſe eaðiȝa Eaſt-Enȝla Kýninȝ. *Homil. Saxon.* p. 164. 190, *&c.* eadem cum ea quæ ab his verbis Incipit, Sum ſpýðe ȝelæpeð Munuc, *&c.*
Eadredi Regis *Anglorum* Cartæ. p. 150. 226. 235. 239. 240. 242. 260. 261. 262. 264. 265. 277. 278. 283. 284. 299. 302. 306. 307.
Eadrici Regis *Cantiæ* Leges *Saxonicè.* p. 185. 273.
Eadſigi Presbyteri Teſtamentum, *Saxonicè.* p. 270.
Eadulfi Carta. p. 255.
Eadwardi Senioris *Anglorum* Regis Cartæ. p. 235. 277. 307.
Eadwardi Junioris, Martyris, *Anglorum* Regis, Cartæ. p. 281. 282.
Eadwardi Confeſſoris, *Anglorum* Regis, Cartæ. p. 150. 225. 226. 227. 234. 235. 236. 238. 241. 246. 260. 261. 262. 264. 265. 270 277. 282. 284. 285. 286. 305. 306. 308.
Eadwardi Confeſſoris, Regis *Anglorum,* Epiſtola de *Wlfrico Elienſi* Abbate, *Saxonicè.* p. 22.
Eadwardi Regis *Anglorum* Leges. *Saxonicè.* p. 274.
Eadwigi Anglorum Regis Cartæ. p. 149. 150. 216. 226. 227. 235. 236. 240. 242. 257. 260. 264. 277. 278 283. 307.
Eadwini & Enneawnæ Litium determinatio. *Saxonicè.* p. 309.
Eadwini Teſtamentum, *Saxonicè.* p 267.
Eadwini Monachi *Cantuarienſis* Pſalterii Triplicis Latini Codex præſtantiſſimus. p. 168.
Eadwini Regis Carta. p. 226.
Eala ſcla ıſ þapa þe Saceno-haðeſ. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi.* p. 197.
Eala ȝeſýnnýſ. þæt þuſh Deoſol. *Homil. Lupi Epiſcopi.* p. 28.
Eala ȝe ȝebnoðna þa leoſoſtan. þ̄ ȝoðcunðe ȝeþnit. *Homil. Ælfrici.* p. 43. 121. 136. 164. 190.
Eala ȝe Mæſſe-pneoſtaſ. mine ȝebnoðna. *Epiſtola Ælfrici ad Sacerdotes.* (QVANDO DIVIDIS CRISMA.) p 23. 58. 111. 198.
Eala ȝe ſýnſuman men. ⁊ æþele ſæpmen. *Homil. forte Lupi Epiſc.* p. 132.
Eala leoſan men. ſſýtele ıſ ȝeſýne. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 29.
Eala leoſan men. unðeſſtanðað þ̄ ſoð ıſ. *Homil. Saxon.* p. 138.
Eala leoſan men. uſ ıſ ſſıðe micel þeanf. *Homil. Saxon. f. Lupi. Epiſc.* p. 139.
Eala leoſan men. uton unðeſſtanðan eal ſſa. *Sermo Lupi Epiſc. vid.* Leoſan men.
Ealhburgæ Teſtamentum. *Saxonice.* p. 151. 261.
Ealdredus, vid. *Aldredus.*
Ealle þe beðunſan. *Sermo Lupi Epiſcopi populo lectus, quo tempore ingens Danorum exercitus ad Angliam appulerint.* p. 98. 138.
Eallum Cnıſtenum mannum. *Homil. f. Lupi Epiſc. vid.* Leoſan men.
To Eallum FOLKE. *Homil. Saxon.* p. 196. 197.
Eanberhti, Hwicciorum Reguli, Cartæ. p. 230. 241. 254.
Eardulfi Dunelmenſis Epiſcopi Carta. p. 263.
Earendelis Angeli, ſive *Luciferi,* laudes. *Saxon.* p. 280.
De ECCLESIÆ (*ſive* TEMPLI) DEDICATIONE. *Homil. Saxon.* p. 19. 24. 207.
In ECCLESIÆ DEDICATIONE. *Homil. Saxon.* p. 7. 24. 38. 159. 201. 266.
De ECCLESIASTICIS GRADIBVS. *Canon. Saxon.* p. 47. 111. 144.
De ECCLESIASTICIS OFFICIIS. *Canon. Sax.* p. 144. 47.
Ecgberhti (ſive *Ecgbyrhti,*) *Anglorum* Regis, Cartæ. p. 283. 307.
Ecgberhti & *Æthelwlfi* Regum Reconciliatio cum *Ceolnotho* Archiep. *Cantuarienſi.* p. 259. 260.
Ecgbearhti Cantuariorum Regis Cartæ. p. 263. 264. 276.
Ecgbyrhti Eboracenſis Archiepiſcopi Liber Confeſſionalis. *Saxonicè.* 111. 112.
Ex *Ecgbyrhti Eboracenſis* Archiep. Pœnitentiali, Excerpta *Saxonicè.* p. 66. 145.
Ecgbyrhti Eboracenſis Archiep. Excerpta ex Patribus. *Latinè.* p. 109. 215.
Ecgfridi Regis *Merciorum.* Carta. p. 229.
Ecgwini, Epiſcopi Wigornienſis, Carta. p. 301.
Edricus Monachus, Scriptor *Wigornienſis.* p. 26.
Eſne ſe ſoſleten ealle ſoſulð þinȝ. *Homil. Saxon.* p. 134.
Eſt. *vid.* Oſt.
Eſtep Dnihtneſ ðnoſunȝe ⁊ hiſ æſiſte. *Homil. Saxon.* p. 134.
Eſtep uſe Lauepðeſ ſine. ⁊ hiſ Paſſiun. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79.
Eſt ıſ oðep ſiſe be ðiſum ðinȝum. p 87.

Egne-

Egneſhamenſis (ſive *Eyneſhamenſis*) Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p 105 242. 308.
Ego ſum Alſa ⁊ ω. *Homil. Ælfrici. Saxon.* p. 136. 163. 188.
De S. Egidio Abbate. *Homil. Saxon.* p 134
Ejaculationes devotæ. *Latin & Saxon.* p. 231.
De Eleemosyna. *Canon. Saxon.* p. 78.
Elienſis Eccleſiæ Chartæ veteres p. 258.
Elienſis Eccleſiæ Regiſtrum Chartarum. p. 220.
Emptionis & Venditionis Contractus. p. 217. 258. 259. 261. 262. 263. 264. 276.
Be Eorlvm. *Canon. Saxon.* p. 46. 94. 143. 213.
Be Eorðlicvm Cyninge. *Canon. Saxon.* p. 45. 94. 214.
De Epactis *Saxonicè.* p. 234.
S. *Ephraimi Syri* Codex ms. *Latinus,* in quo *Saxonicæ* quædam voces. p. 269.
In Epiphania (ſive Theophania) Dnī. *Homil. Sax.* p. 10. 13. 121. 123. 125. 155. 157. 170. 174. 209. 233.
Domc̄. I. Post Epiphaniam Dnī. *Homil. Saxon.* p. 10. 125.
Domc̄. II. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 10. 24. 117. 125. 128. 157. 199.
Domc̄. III. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 10. 18. 117. 123. 125. 129. 138. 155. 160. 174. 199. 209.
Domc̄. IIII. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 129. 199.
Domc̄. V. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 129. 199.
Domc̄. VI. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 199.
Domc̄. VII. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 200.
De Epiſcopali Munere. *Homil. Saxon. Lupi Epiſcopi.* p. 30.
De Episcopis. Canon. Saxon. p. 47. 145. 214.
Epiſcoporum Anglicorum Nomina. p. 116. 130. 215. 219. 275.
Epiſtola Commentitia ipſius Domini de Cœlo delapſa. *Saxonicè.* p. 95. 116.
De Equinoctio Vernali. *vid. Beda* (de Temporibus.)
Evangelia IIII. *Anglo-Saxonicè.* p 64. 116. 152. 211.
Evangelia IIII. *Latine.* p. 80. 84. 151. 174. 181. 182. 216. 217. 225.
Evangelia IIII. *Latine,* cum interlineata Verſione *Dano-Saxonica.* p. 81. 250.
Evangelia IIII. *Normanno-Saxonice.* p. 76. 181.
Evangeliorum IIII. Harmonia *Francice.* p. 225.
In Evangelia IIII. Prologus, cujus Initium eſt *Plures fuiſſe. Latine.* & *Dano-Saxonicè.* p. 250.
De Evangelii Textv Narratio. *Homil. Saxon.* p. 3. 119. 127.
De Evangelio. *Homil. Saxon.* p. 8. 16. 17. 21. 124. 133. 201.
De Evangelistis IIII. *Homil. Saxon.* p. 127. 135. 206.
S. Evfrosinæ (*ſive* Evfrasiæ) Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 190. 191.
S. Evgeniæ Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 187. 191.
S. *Euſebii Pamphili* Epiſtola ad *Carpianum* Fratrem, Latine & *Dano-Saxonicè.* p 250.
S. Evstachii Sociorvmqve Eivs Passio. *Homil. Sax.* p. 189. 207.
Excommunicationis formula. *Sax.* & *Lat.* p. 137.
Exhortatio ad Peccata confitenda. *Saxonicè.* p. 195.
Exonia. *vid.* Sodalitium.
Exorciſmi, *Sax.* p. 114. 115. 186. 223. 234. 247. 304. 305.
Exorciſmus, ad Agros reddendos fertiliores. *Saxonicè* p. 98. 225.
Exorciſmus contra Anthracem. *Saxonicè.* p. 304. 305.
Exorciſmus contra Apoſtema. *Saxon.* p. 305.
Exorciſmus pro Auribus ac Oculis male affectis. *Sax.* p. 115.
Exorciſmus contra Boum Peripneumoniam. *Saxon.* p. 223. 305.
Exorciſmus contra Dentium dolorem. *Saxonicè.* p. 44. 304. 305.
Exorciſmus contra Diaboli atrocitatem. *Sax.* p 115.
Exorciſmus contra Ephialten, & quoſcunque Diaboli tentationes, Saxonicè p 304.
Exorciſmus pro Sterilibus Fœminis. *Saxon* p. 305.
Exorciſmus contra Frigora & Febres. *Sax.* p. 232.
Exorciſmus contra Melancholiam *Saxon.* p. 232. 234.
Exorciſmus pro Pecoribus. *Saxon.* p. 223. 305.
Exorciſmus ad Pecudes inveniendas. *Saxon.* p. 114.
Exorciſmus pro Pecoribus Faſcinatis. *Saxon.* p. 110. 114 198. 275.
Exorciſmus contra Pedum dolorem. *Saxon.* p. 231.
Exorciſmus pro Porcis. *Saxonicè.* p. 305.
Exorciſmus contra Puſtulas (ſive Variolas.) p. 234. 305.
Exorciſmus ad recuperandam Rem furto ablatam. p. 186.
Exorciſmus contra Somnolentiam. *Saxon.* p. 305.
Exorciſmus contra Teredines. *Saxon.* p. 305.
Exorciſmus contra Tumores (Nucleos) in faucibus. *Saxonicè.* p. 305.
Exorciſmus contra Tumores. *Saxon.* p. 44.
Exorciſmus contra Venenum. *Saxon.* p. 83. 305.
Exorciſmus contra Vermes abſorptos. *Saxon.* p. 304.
Ezechielis Prophetæ Verba. *Homil. Sax* p. 140.
Ezechiel ſe pitega læſtð Godef bydelaf. *Homil. Sax.* p. 140.

F.

De Falsis Diis. *Homil. Saxon.* p. 43. 121. 136. 164.
De Falso Testimonio. *Canon. Latino-Saxon.* p. 77.
Fermenni & *Owuni* Verſio Evangeliorum *Dano-Saxonica.* p 81. 82.
Fela birð on foldan. foſtð gefynſna geongra geofona. *Homil. Saxon. Poeticè ſcripta* p. 281.
Fela ſægene Godſpel ſe foſlæcað on ðiſum gedihte *Excuſatio Dictantis Ælfrici* p. 6 128. 159.
Fela iſ on bocum ſæf ſe mæg to biſnian. *Homil. Sax. Lupi Epiſcopi.* p. 27. 139.
Felicis Monachi *Croylandenſis* Liber de Vita Miraculiſque S. *Guthlaci* Anachoretæ. *Sax.* verſus. p 245.
Feoſen ſing ſynt ealra ſinga behefoſt. *Homil. Saxon.* p. 140.
De Feſtivalibus Diebus, adnotatio, *Latinè.* p. 148.
De Feſtis Diebus. *Saxonicè.* p. 149.
De Fide. *Homil. Saxon.* p. 26.
De Fide Catholica. *Homil. Saxon.* p. 2. 20. 36. 123. 130. 132. 133. 137. 155. 106. 166. 175 201 209.
De Fide, Spe, & Charitate. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Finisburgh. vid. Prœlium.
To Folce. *Homil. Saxon.* p. 138.
To eallum Folce. *Homil. Saxon* p. 138.
Foplete ælc Cniſten man Scala. *Homil. Saxon.* p. 38.
Fram ſam halgan Eaſtenlican dæge. iſ getealde. *Homil. Ælfrici.* p. 3. 20. 33. 119. 122. 123. 127. 131 136. 155. 162. 175. 201. 209. 267.
Francicè ſcripti Codices. p. 98. 225.
Francica Evangeliorum Harmonia. p. 98. 225.
S. Frideſwidæ Abbatiæ, in Oxon. Regiſtrum Cartarum. p. 308.
Frithewaldi Subreguli *Wlfari Regis Merciorum* Carta. p. 241.
De SS. Foeminis *Eadburga, Seaxburga, Ætheldrytha, Wihtburga, Eormenhilda, Wærburga.* &c. Fragmentum *Saxonice.* p. 269.
S. *Fulgentii* Regulæ Monachorum. *Latine* & *Saxonice.* p. 91. 199.
De duobus *Furibus* cum *Chriſto* crucifixis *Sax.* p. 183.
De S. *Furſei* Viſionibus. *Homil. Saxon.* p 2. 37. 158. 205.

G.

Gandavo (*Simonis* de) Epiſcopi *Sarisburienſis*, Regula Sanctimonialium Ordinis S. *Jacobi, Normanno-Sax.* p. 100. 149. 228. 247. 248.
In Gang-Dvcan. Feria. II. Et. III. *Homil. Saxon.* p. 162.

De Gaudiis beatorum in Cœlis. *Hymni Saxonicè*. p. 281.
Be Gecyrrednysse. *Saxonicè*. p. 198.
Ƿiꝺ Geꝺpiſ. *Exorciſmus Saxon.* p. 234.
Geꝺpol menn apꝛiꝛon ȝeꝺpẏlꝺ on heopa bocum. *Homil. Ælfrici*. p. 164. 188. 192. 207.
Be Gehadedvm Mannvm. *Epiſtola Ælfrici ad Sacerdotes*. p 47. 138.
Be Gehadedvm Mannvm. *Canon. Saxon.* p. 47. 94. 138. 144 213.
To Gehadedvm ⁊ Lefedvm. *Homil. Saxon.* p. 138.
Gehaꝺeꝺum mannum ȝebẏnaꝺ eac ꝺ hi Læfeꝺe men. *Homil. Saxon.* p. 138.
Gehaꝺeꝺum mannum ıſ ſpiꝺe micclum beboꝺen. *Homil. Saxon.* p. 47. 128. 191.
Be Gehadodra Manna Aꝺe. ⁊ Be Hadbote. *Canon. Saxon.* p. 144.
Gehaꝺoꝺum mannum ȝebiꝛaꝺ ælc clænneſ. *Homil. Saxon.* p. 47. 138.
Geheꝛaꝺ ȝe nu hẏæt ıc eoꝛ ſecȝan ẏille. *Homil. Saxon.* p. 63.
Geheꝛaꝺ nu. m̄. ꝺa ī. hu ſe Goꝺeſ laꝛeoꝛ. ꝺæſ ſpꝛecenꝺe. *Homil. Saxon.* p. 212.
Geheꝛaꝺ nu. m̄. ꝺa ī. hu ꝺaſ halȝan bec eoꝛ mẏneȝiaꝺ. *Homilia ſ. Ælfrici*. p. 12. 133.
Geheꝛaꝺ nu. m̄. ꝺa ī. hu uſ Goꝺeſ bec moniegaꝺ. *Homil Saxon.* p. 44. 126.
Geheꝛaꝺ nu. m̄. ꝺa ī. hẏæt heꝛ ſæȝꝺ on ꝺiſſum bocum be manna Toꝺunȝ-ceapa. *Homil. Saxon.* p. 45.
Geheꝛaꝺ nu. m̄. ꝺa ī. hẏæt heꝛ ſeȝꝺ on ꝺiſum bocum be ꝺam halȝan Pantaleone. *Homil. Saxon.* p. 206.
Gehẏꝛaꝺ bꝛoꝺꝛu ꝺa ī. ꝺe mẏneȝiaꝺ eoꝛ. *Homil. forte Ælfrici*. p. 111.
Gelome æteoꝛꝺe uꝛe Dꝛihten hine ſẏlfne. *Homil. Ælfrici*. p. 126. 158. 161. 166. 201.
Ge maȝon ȝehẏꝛan ſecȝan be ꝺæꝛe aꝛꝺuꝛꝺnẏſſe. *Homil. Saxon.* p. 200.
Genealogia Regum *Anglorum*. *Saxonicè*. p. 186. 275.
Genealogia Regum *Merciorum*. *Saxon.* p. 214.
Genealogia Regum Norꝺanhymbrorum. *Saxonicè*. p. 214. 216. 275.
Genealogia Regum *Occidentalium Saxonum*. *Saxonicè*. p. 214.
De Generatione hominis in utero. *Saxonicè*. p. 87. 110. 194.
Geneſeos liber *Saxonicè* verſus. p. 146. 151. 162. 192.
De S. Georgii Mart. Passione. *Homil. Saxon.* p. 164. 188. 192. 207.
Geoꝛne ꝑe ꝑitan ꝺ Goꝺ ıſ uꝛa ealꝺa ſæꝺeꝛ. *Homil. Saxon. forte Lupi Epiſcopi*. p. 197.
Be Gerefan. Canon Saxon p. 46. 95. 214.
Ƿiꝺ Geſpell. *Exorciſmus, Saxon.* p. 234.
Ƿiꝺ ȝeſtlice. *Exorciſmus. Saxon.* p. 44.
Gıt ıſ (ſꝛa ꝺeah) to ꝑitanne ꝺ on ꝺiſſe poꝑulꝺ ſẏnꝺ ꝺꝛeo enꝺebẏꝛꝺnẏſſe. *Homil. Ælfrici*. p. 37. 121. 127. 137. 163. 164. 189.
Glaſtonienſis Abbatiæ Codices *Anglo-Saxonicè*, A. D. 1248. *vid.* Præfat. ad D. *Robertum Harleyum*.
Glaſtonienſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p. 283.
Gloria Patri. *vid.* Doxologia.
Gloſſarium *Latino-Saxonicum*. p. 83. 115. 238. *vid. Ælfricus*.
Gloſſarium *Latino-Theotiſcum*. p. 83. 246.
Gloſſarium *Latinum Normanno-Saxonicè* explicatum. p. 84.
Gloſſarium *Saxonico-Latinum*. p. 148. 284.
Goꝺ ælmiȝhtiȝ ȝeſceop æꝛeſt. *Homil. Saxon.* p. 128. 212.
Goꝺ almihti ſeiꝛꝺ an Foꝛꝺbiſne to hiſ Folk in ꝺe halie Goꝺſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Goꝺ almihti ꝺe hiſ Faꝺaꝛ ⁊ Sune ⁊ Holi ȝoſt on ꝺꝛeo piſe. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Goꝺ bebeaꝺ on ꝺæꝛe ealꝺan æ. ⁊ het Moẏſeſ. *Homil. Ælfrici*. p. 11. 19. 31. 121. 123. 125. 155. 147. 209.
Gocꝺunꝺa bẏꝺelaſ. *vid.* Eala leoꝛan men. ſpẏtele.
Be Godcvndre Ƿarnvngk. *Homil. Sax.* p. 50. 213.
Goꝺcunꝺ ꝺeoꝛꝺom ıſ ȝeſet on Cıꝛiclicum ꝺenunȝum. *Canon. Saxon.* p. 47. 144.
Godefridi Vigornenſis Archidiaconi Carta. p. 258.
Goꝺe men. Hit ıſ an heſte-ꝺei to ꝺei. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 266.
Goꝺe men. Nu beoꝺ icumen ꝺa Bicumeliche ꝺaȝeſ. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Goꝺeſ ȝelaꝺunȝ puꝛꝺaꝺ ꝺẏꝛne ꝺæȝ ꝺam mæꝛan Apoſtole Paule. *Homil. Ælfric.* p. 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 163. 175. 208.
Goꝺeſ Gꝛiꝛꝺe ıſ ealꝺa ȝꝛiꝛꝺa ſelaſt. *Canon. Saxon.* p 214
Be Godes Ðeoꝛvm. *Canon. Saxon.* p 46.
Goꝺe tiꝺinȝe ⁊ murie to heren. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Godrici æt Buꝛnan *Teſtamentum, Saxonicè*. p. 260.
Goꝺſpel, quid ſignificet Saxonicè. p. 240.
Goꝺ ſꝛꝛæc to anum pitegan ſe pæſ lonaſ ȝehaten. ſc. *Prologus Homil. Ælfrici*. Ðaſ ꝺaȝaſ ſẏnꝺ ȝehaton Litaniæ. p. 162. 205.
Græcæ Litteræ ab *Anglo-Saxonibus* uſurpatæ, cum vernaculè ſcripſerint p. 290.
Graphium, in ſcribendo, ab *Anglo-Saxonibus* uſurpatum. p. 290.
Gregorii Papæ Dialogorum libri IIII. *Saxonice* verſi à *Werfertho* Epiſcopo *Wigornienſi*. p. 71. 92. 99. 130. 212.
Gregorii Papæ Librum de *Cura Paſtorali*, primus in *Angliam* adtulit S. *Auguſtinus Cantuarienſis*. p. 70. 173.
Gregorii Papæ Libri de *Cura Paſtorali*, *Saxonicè* verſi ab *Ælfredo* Rege. p. 70. 92. 114. 153. 168. 217.
De S. Gregorii Doctrina. *Homil. Saxon.* p. 22. 133.
Gregorii Papæ Oratio, *Lat.* & *Sax.* p. 110. 232.
ex *Gregorii* Papæ Pœnitentiali, Excerpta. *Saxonicè*. p. 66.
In S. Gregorii Papæ Natali. *Homil. Saxon.* p. 11. 33. 92. 125. 157. 164. 207.
Gregorius Papa miſit plurimos Codices *Auguſtino Cantuarienſi*. p. 84. 172. 151.
Gꝛegoꝛiuſ ſe halȝa Papa. Engliſcne ꝑeoꝺe Apoſtol. *Homil. Ælfric.* p. 11. 33. 92. 125. 157. 164. 207.
Be Griꝺe. ⁊ Be Mvnde. *Canon. Saxon.* p. 214.
Gundulfi *Roffenſis* Epiſc. & Rad. *Picot* Vicecomitis de *Grandeburge*, Contentio. p. 309.
S. *Guthlaci* Anachoretæ Vita. *Saxonicè*. p. 245. 281.
De S. *Guthlaco*. Hymni. p. 128. 281.
Giꝛ ꝼeoh ſẏ unꝺeꝛꝼanȝen. *Exorciſmus pro pecudibus faſcinatis*. p. 110. 114. 186. 198. 275.
Gẏꝛ hit ȝeꝑeoꝛꝺe ꝺ on ꝑeoꝺſcẏpe. *Homil. Lupi Epiſcopi*. p. 30. 98. 197.
Giꝛ mon meteꝺ ꝺ he ȝeſeo Eaꝛn on hiſ heaꝼoꝺ unꝼan ȝeſettan. p. 40.

H.

H In Codicibus antiquis, nota Aſpirationis [F], poniturque loco literæ H. p. 156. 175.
Be ꝺæꝛe Halgan Clænnesse. *Homil. Sax.* p. 199.
Haliȝe Laꝛeoꝛaſ næꝺꝺon ꝺ ſeo ȝeleaꝼꝼulle ȝelaꝺunȝ. *Homil. Ælfrici*. p. 7. 21. 35. 41. 124. 135. 156. 175. 211. 266.
Hardacnuti, Anglorum Regis, Cartæ. p. 227. 237. 308.
Haroldi Harfugeri, Anglorum Regis, Cartæ. p. 263. 264.
Haroldi (*Godwini* filii) *Anglorum* Regis Cartæ. p. 285.
D. *Chriſtophorus Hatton* (Baro de *Kirby*, quatuor Homiliarum *Saxonicarum* libros MSS. Bibliothecæ *Bodleianæ* contulit qui nunc inter Codices *Junianos* reperiuntur. p. 43.
Heah haꝺaſ ſẏnꝺon to healꝺenne miꝺ ſpiꝺe. *Homil. Ælfrici*. p. 47. 111. 144.
Healthegeni Scearpæ Carta. p. 265.
Heanrici I. Regis Anglorum Cartæ. p. 261. 265. 270. 299.
Heathoredi Epiſc. Wigornienſis cum Wulfheado filio Curſan Reconciliatio. p. 300.

Hebdomadæ dierum Conſideratio in modo genitis. *Saxonicè*. p. 40. 89.
Hebdomadæ dierum Nomina, *Saxonicè*. p. 223.
Hemmingi Monachi Regiſtrum Chartarum *Wigornienſis* Eccleſiæ. p. 256. 308.
Henrici I. Regis Anglorum Leges Latinæ. p. 308.
Henrici II. Regis Anglorum, Cartæ. p. 264. 270. 308.
Henrici III. Regis Anglorum, Cartæ. p. 240. 261.
Henrici VI. Regis Anglorum, Confirmatio vett. Chartarum. p. 258.
Be HEOFONLICVM CYNINGE. *Canon. Sax.* p. 45. 214.
Be HEOFON-ƿARVM. ⁊ BE HEL-ƿARVM. *Homil. Saxon.* p. 199.
Heꝑ eƒne onginð þæꝑa eaðigꝑa ꝑeoꝑon Slæpeꝑa. *Homil. Ælfrici*. p. 188. 191.
Herbarum (quæ a *Macro* deſcribuntur) quarundam nomina, *Saxonice*. p. 217.
Heregythæ Teſtamentum, *Saxonice*. p. 261.
Heꝑ ġeꝑƿuteláð on þiꝑum Gepꝑnite. hu God ælmihtiġ. *Homil. Saxon. forte Ælfrici*. p. 37 43. 120.
Heꝑ iꝑ ġeꝑeb on þýꝑum Godꝑpelle þe ꝑe nu ġehýꝑðon. *Homil. Ælfrici*. p. 12. 18. 31. 117. 123. 125. 129. 133. 155. 161. 174. 200. 209.
Heꝑ onginnæð to ꝑecġæn be þam Tꝑeope. *Homil. Normanno-Saxon*. p. 16.
Heꝑ onginneð þ Gepꝑnit þe com oƒ heoƒonum to Hieꝑuſalem. *Homil. Sax. vid.* M. þa I.
Heꝑ onginð Damaſuꝑ Papan ꝑmeaġung þið Hieꝑonime þone Bokeꝑe. p. 234.
Heꝑ onginð. m. þa I. ymb uꝑeꝑ Dꝑihtneꝑ æꝑenð ġepꝑnite. *Homil. Saxon. forte Lupi Epiſc*. p. 132.
Heꝑ onginð ꝑecġan ymbe Manneꝑ ġecýnðe. p. 87.
Hæꝑ ꝑæġð on þiꝑeꝑ Dꝑihtneꝑ æꝑenð ġepꝑnite. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc*. p. 132. 196.
Heꝑ ꝑæġð þis haliġe Godꝑpell be ðeꝑe hean meðomnýꝑꝑe. *Homil. f. Ælfrici*. p. 9.
Heꝑ ꝑaġað on þiꝑꝑum bocum þ Domne ƒinƒnið. p. 212.
Heꝑ ꝑaġað ymbe þa halġan Maꝑian. *Homil. Saxon.* p. 115.
Heꝑ ꝑiġð þæt æƒteꝑ þam þe Dꝑihten Hælend Cꝑiꝑt. *Homil. Saxon*. p. 128
Heꝑ ꝑþꝑýce be þæꝑe aꝑþuꝑþnýꝑꝑe þiꝑꝑeꝑ halġan ðæġeꝑ. *Homil Saxon*. p. 118.
Hæꝑ þæꝑ Dꝑihthelm ꝑum æþele þeġen. *vid*. Beda uꝑe Lareoꝑ.
Heꝑ þe maġon hþýlcum hþeġa ꝑoꝑðum. *Homil. Saxon.* p. 45.
HEXAEMERON, (ſive de Hexaemero) *Homil. Saxon.* p 36. 42 120. 123. 127. 191.
Hibernicæ litteræ. p. 126.
Hidarum, ad quaſdam Urbes *Angliæ* pertinentium, numerus *Saxonicè*. p. 219.
HIEREMIÆ PROPHETÆ VERBA *Homil. Sax.* p. 27. 139.
Hieꝑemiaꝑ ꝑe ꝑiteġa mýnġoðe. *Homil. Lupi Epiſcopi*. p. 27. 139.
S. *Hieronymi* Presbyteri, & *Damaſi* Papæ Scrutinium, quo die Miſſæ celebrari debent. *Saxonicè*. p. 234.
S. *Hieronymi* ad *Damaſum* Papam Prologus (in IIII. Evangeliſtas) *Latine* & *Dano-Saxonice*. p. 250.
S. *Hieronymi* Ordo Confeſſionis. p. 195.
E S. *Hieronymi* libro de vitis i atrum *Ægyptiacorum* Excerpta, *Saxonice*. p. 212.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Gallicum Anglicis* vetuſtioribus verſibus. p 151.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Gallicum*, cum interlineata verſione *Saxonica*. p. 223. 224. 268. 291.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Hebræum*, cum interlineari verſione *Normanno-Gallica*. p. 168.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Romanum*, cum interlineari verſione *Anglo-Saxonica*. p. 76. 152. 182. 222.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Romanum*, cum interlineari verſione *Normanno-Saxonica*. p. 168.
Hieꝑonimuꝑ. *vid*. Ieꝑonimuꝑ.
Hiſtoria ex Libris *Geneſeos* & *Exodi*, verſibus *Anglicis* vetuſtioribus. p 151.
Hiſtoricæ Notulæ de Obitibus Regum Illuſtriumque *Anglorum Latine* & *Saxonice*. p. 234.
Hit ġelamp hþýlan æt ꝑuman cýꝑꝑe. p. 96. 196.
Hit ġelamp þ an þice Kinġ þeꝑ ꝑtꝑanġ ⁊ mihti. *Homil. Normanno-Saxon*. p. 242.
Hit ġeƿeaꝑð hþilum on ðaꝑe Biꝑiġ þe iꝑ ġenamoð Hieꝑuſalem. *Homil. Saxon. Lupi Epiſcopi*. p. 28. 139.
Hit iꝑ ġeꝑæd on ðam ġoðcundan Gepꝑitum. *i. e.* Be GEÝRREDNYSSE. p. 198.
Hit iꝑ ꝑþiðe ġeðaꝑenlic. þ ġe on ðiꝑum Dꝑihtenlicum Æꝑꝑte. *Homil. Ælfrici*. p. 126. 158. 161. 166. 201.
Hit ꝑæiġð on halġen bocan. þ æƒteꝑ ġeaꝑan ymbꝑine. *Homil Saxon*. p. 204.
Hit þæꝑ ġeaꝑa ġeoðæꝑ ðe Ieꝑonimuꝑ apꝑat ſententia II. *Saxonica excerpta ex Hieronymo de Vitis Patrum Ægyptiacorum*. p. 212.
Hit þæꝑ hþilum on Engla laġum. p. 186.
Hit þæꝑ nu ꝑeala ġeaꝑa þ on þiꝑꝑene þeoðe. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi*. p. 197.
Hlotharii Regis *Cantuariorum* Carta. p. 258.
Hlotharii Regis Cantuariorum Leges. *Saxonicè*. p. 185. 273.
Hodilredi parentis *Sebbi* Regis *Eaſt-Saxonum* Carta. p. 259.
Homilia Latinè. p. 27. 110. 139. 143. 144. 214. 215.
Homiliæ Practicæ, ſive Hortatoriæ ad bonos Mores, mutuaque Pietatis Officia. *Saxonicè*. p. 223. 224. 268. 291.
Homiliarum *Saxonice* ſcriptarum Libri. p. 1. 9. 15. 26. 31. 36. 40. 44 45. 59. 97. 111. 114. 116. 120. 123. 125. 128. 131. 132. 133. 137. 153. 160 169. 174 186. 190. 196. 199. 201. 202. 206. 208. 221. 233. 266.
De HORA LICITA. *Canon Saxon*. p. 79.
HOROLOGIVM HORARVM. *Saxonice*. p. 199.
Will. *Hoſeti* Carta. p. 150.
Hulmenſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p 234.
Hune heteꝑt Lorðeu after ure Louerð Ihū Criꝑt. *Homil. Normanno-Saxon*. p 169.
Hꝑæt ꝑe ælmihtiġa Dꝑihten þæꝑ ꝑýmble ꝑꝑiðe ġemýndiġ. *Homil f. Ælfrici*. p. 13. 118. 126.
Hꝑæt þæꝑ ꝑe on þiꝑꝑene ꝑopulðe. p. 90 93. 195.
Hꝑæt pille þe ꝑecġan ymbe Maꝑian Gebýꝑð-tiðe. *Sententia Ælfrici*. p. 6. 136.
Hꝑi aꝑaꝑ uꝑe Dꝑihten oƒ ðeaðe? p. 205.
Hymni, *Latin. Saxon*. p. 98. 183. 243. *vid* Cantica S Scripturæ. *vid*. Poemata. Hymni. *Saxonice*. p. 280. 281.

I.

In S. IACOBI APOSTOLI NATALI (PASSIONE) *Homil. Saxon*. p. 5. 14. 21. 34. 126. 127. 158. 163. 206.
De S. IACOBO APOSTOLO. *Homil. Saxon*. p. 158. 163. 171. 203. 206 233.
Richardi *Jameſii* Collectio vocum *Saxonicarum*, ex diverſis MSS. p. 101.
Richardi *Jameſii* Gloſſariolum *Saxonico-Anglicum*. p. 101.
Januarii Kalendarum Conſideratio. *Saxonice*. p. 40. 89. 194. 195. 204.
Ic Ælƒꝑic Abbod. p.
Ic am eldeꝑ þan ic þaꝑ. *Poema Normanno-Saxon*. p. 83. 169. 268.
Ic andette þe Dꝑihten ælmihtiġ God. *Confeſſoris formula*. p 111.
Ic biddе eoꝑ ⁊ eaðmodlice læꝑe. m. þa I. *Homil. Saxon*. p. 148.
Ic biddе eoꝑ þ ġe ġýmon eoꝑꝑa ꝑýlƒꝑa. *Homil. f. Ælfrici*. p. 111.
Ic eoꝑ biddе ⁊ eaðmodlice læꝑe. þ ġe þiꝑ haliġe Lænġten. *Homil. Saxon* p. 221.
Ic eoꝑ biddе. leoƒemen. þ ꝑꝑa oƒte ꝑꝑa. *Homil. Normanno-Saxon* p. 25.
Ic me on þiꝑꝑe ġýnðe beluce ⁊ on Godeꝑ heldе bebeodе, *Exorciſmus*. p. 115.
Ich paꝑ on one ꝑumeꝑe dale. *Poema Normanno-Saxonicè*. p. 229.
Ic ꝑecġe eoꝑ Pꝑeoꝑtum þ ic ꝑýlƒ nelle beꝑan. *Ælfrici Epiſtola de Canonibus*. p. 58. 110. 160.

INDEX AD CATALOGUM

Ic polde eac ᵹif ic doᵹᵹte ᵹadᵹian (pluccian) *Ælfrici Excerpta ex Beda de Temporibus.* vid. *Beda,* vid. *Ælfricus.*

Ic polde eop tᵹahtnian ðiᵹ Godᵹpel þe man nu beᵹinnan eop ᵹædde. *Homil. Ælfrici.* p. 31. 117. 123. 129. 133. 155. 161. 174. 200. 209.

Idparti, Regis *Ægypti,* Tractatus fabulosus de Medicina ex Quadrupedibus ad *Tiberium Cæsarem. Sax.* p. 75. 92. 217. 304.

In capite Ieivnii. *Homil. Saxon. f. Ælfrici.* p. 111. 129. 161. 170. 188. 221.

De Jejuniis, *Saxonicè.* p. 146. 182. 192. 195. 198. 234. 238.

De Jejuniis, *Poema Saxonicum.* p 219.

Ad *Jesum Christum* Orationes. *Saxonicè.* p. 247.

(H) Ieᵹonimuᵹ ᵹe haliᵹ Saceᵹd appat anne Pᵹtol. *Homil. Ælfrici, ex Hieronymo.* p. 21. 34. 41. 124. 156. 175. 203. 207. 210.

Ieᵹonimuᵹ ᵹe ᵹᵹᵹðfulla ᵹ ᵹe ᵹᵹa Bocᵹe. *Homil. Saxon.* p. 208.

Ihū ᵹoð God. Godeᵹ ᵹone. *Oratio Normanno-Sax.* p. 267.

Ihū ᵹᵹete Ihū. *Meditatio pia, Normanno-Sax.* p. 247.

Inæ, Regis *Occidentalium Saxonum,* Carta. p. 283.

Inæ, Regis *Occidentalium Saxonum* Leges, Saxonicè, p. 130. 185. 213. 219.

Incantationes, *vid.* Exorcismi.

De Incarnatione *Christi. Hymnus Saxon.* p. 280.

De Inclvs. *Homil. Saxon.* p. 135

Indulgentiæ concessæ Ecclesiæ *Cridionensi,* a *Leone* Pont. Max. *Normanno-Saxonicè.* p. 265.

De Infantibvs Non Baptizatis. *Homil. f. Ælfrici.* p. 37. 43. 121.

De Initio Creatvræ. *Homil Sax.* p. 1. 15. 26. 87. 116. 120. 128. 137. 154. 174. 190. 201. 202. 208.

De Inivstis. *Homil. Saxon.* p. 38. 164. 208.

In SS. Innocentivm Infantvm Natali. *Homil. Sax.* p. 10. 30. 123. 125. 154. 164. 174. 206. 209.

In ᵹᵹincipio ᵹceauit Deuᵹ cœlum et teᵹᵹam. *Homil. Saxon.* p. 128.

Inscriptio *Anglo-Saxonica,* litteris *Runicis* lapideæ Cruci incisa. p. 248.

In upe Lauerdes Luue þe feader is of frumscheft. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79.

Ioanneᵹ ᵹe Godᵹpelleᵹe on hiᵹ ᵹaᵹtlicen ᵹeᵹihde. p. 204.

De Iobo. *Homil Saxon.* p. 16. 69. 159. 164. 205.

De S. Iohanne. *Homil. Saxon.* p. 128. 206.

Iohanneᵹ ᵹe Godᵹpelleᵹe apᵹat on ðiᵹum dæᵹᵹhᵹenlican Godᵹpelle. *Homil. Ælfrici, eadem cum illa quæ ab his verbis incipit.* Ðaᵹ daᵹaᵹ ᵹynd ᵹehatene Lætaniæ, *&c.* p. 3. 122. 136. 158. 162.

Iohanneᵹ ᵹe Godᵹpelleᵹe Cᵹiᵹteᵹ dynlinᵹ peanð. *Homilia Ælfrici.* p. 9. 30. 123. 125. 128. 154 163. 174. 206. 208.

Iohanneᵹ ᵹe Godᵹpelleᵹe cᵹæð on þæᵹe Godᵹpellican ᵹace. (laᵹe.) *Homil. Ælfrici.* p. 24. 117. 125. 157. 199.

Iohanneᵹ ᵹe Godᵹpelleᵹe þe ðiᵹ Godᵹpell apᵹat. *Homil Saxon.* p. 162. 166. 201.

Ad S. *Johannem Baptistam* Oratio *Latine* & *Saxonicè.* p. 293.

S. Iohannis Baptistæ Decollatio. *Homil. Saxon.* p. 41. 124. 134. 156. 171. 175. 204. 211.

In S. Iohannis Baptistæ Nativitatis die. *Homil. Saxon.* p. 4. 20. 34. 40. 124. 127. 134. 155. 175. 192. 203. 210.

Johannis, Angliæ Regis, Leges. *Latinè.* p. 308.

De S. *Johannis* Apostoli, & *Danielis* Prophetæ Visionibus. *Saxonicè.* p. 204.

In S. Iohannis Evangelistæ Natali. } *Homil. Saxon.* p. 9. 30. 123. 125. 128. 154. 163. 174. 206. 208.
In S. Iohannis Apostoli Assvmptione. }

SS. Iohannis Et Pavli Passio. vid. *Terentianus.* vid. *Ælfricus.*

D. *Johannis* Evangelii Capitula Lectionum, *Latinè* & *Dano-Saxonicè.* p. 252.

Ex D. *Johannis* Evangelio, Lectio *Sax.* p. 204. 206. ex D. *Johannis* Evangelio Lectiones, in diebus Festis legendæ. p. 21. 252.

D. *Johannis* Imago depicta. p. 252.

In D. *Johannis* Evangelium Præfatio *Latine* & *Dano-Saxonicè.* p. 252.

D. *Johannis* Evangelium. *vid.* Evangelia IIII.

E Fl. *Josepho* Adnotationes quædam, *Saxonice.* p. 253.

Joan. *Josselini* Adnotationes in diversis Codicibus mss. p. 32. 192. 199. 202. 212. 213. 214. 220. 307.

Joann. Josselini Adversariorum Saxonicorum libri. p. 239. 242.

Joan. *Josselini,* & Joannis *Parkeri* Dictionarium *Saxonico-Latinum.* p. 239.

Joan. *Josselini* Excerpta ex *Ælfrici* scriptis. p. 239.

Joan. *Josselini* Excerpta ex Annalibus *Saxonicis,* &c. p. 220. 231.

Joan. Josselini Versio *Latina* 2 Cartarum *Saxonice* scriptarum. p. 226.

De Iosve Et Pvgnis Eivs. *Homil. Saxon.* p. 117. 161. 200.

Isaiæ Visio quam vidit super *Judam* & *Herlm.* (scil. *loca ex Isaia Propheta Saxonice.*) p. 27. 90. 139.

Iᵹaiaᵹ ᵹe piteᵹa apᵹat on hiᵹ piteᵹunᵹe. *Homil. Lupi Episc.* p. 23. 27. 37. 43. 91. 166. 224.

Isidori Hispalensis, Etymologiarum libri mss. in quibus cernuntur Voces nonnullæ, *Saxonice* glossatæ. p. 168.

Ex *Isidori* Etymologiarum libris Excerpta, *Saxonice.* p. 103.

Iᵹ nu eac to pitenne þ man pitnað ᵹoᵹ oᵹt. *Homil. Ælfrici.* p. 38. 137. 164. 188. 208.

Iᵹ ᵹᵹa ðeah to pitenne. *Homil. Ælfrici.* vid. Git iᵹ, *&c.*

Italicæ Versionis Lectiones plurimæ, in antiquissimo Evangeliorum Codice *Lichfeldensis* Ecclesiæ. p. 289.

It iᵹ cuᵹtume. þ ech Chiᵹch-socne ᵹoð þiᵹ dai. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.

De Ivdicii Die. *Homil. Saxon.* p. 25. 35. 36. 120. 133. 201.

Ivdicivm De Peccatis Mvltis. (*sive* Pœnitentia.) p. 56.

De Ivdicvm Libro Sermo Excerptvs. *Saxonice.* p. 39. 68.

Judithæ & *Holofernis* Historiæ fragmentum Poeticum, *Dano-Saxonice.* p. 98. 219.

De *Judithæ* & *Holoferne. Homil. Saxon.* p. 192.

De Ivdith Qvomodo Interfecit Olofernem. *Homil. Saxon.* p. 37.

Joan. *Juelli* Episcopi *Sarisburiensis* Epistolæ binæ ad Matth. *Parkerum* Arch. *Cantuar.* p. 153.

De *Juliani* Apostatæ morte. *Homil. Sax.* p. 203.

S. Ivlianæ Vita & Passio, *Normanno-Sax.* p. 79.

S. *Julianæ* Vita & Passio, *Saxonico* Poemate. p. 281.

S. Ivliani Et Basilisse Passio. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191.

Iulianuᵹ pæᵹ ᵹehaten ᵹum æðele Godeᵹ ðeᵹn. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191.

Franc. *Junii,* F. F. Apographa Cod. mss. *Saxonicorum,* manu sua descripta. p. 85. *&c.* usque ad p. 99. & p. 102.

Franc. *Junii* Collatio diversorum exemplarium Evangeliorum Saxonicè Scriptorum. p. 308.

Franc. *Junii* Emendationes Impressorum quorundam Librorum. p. 102. 103.

Franc. *Junii* Etymologicon Anglicanum. p. 102.

Franc. *Junii* Excerpta ex duobus Codicibus Evangelicis *Bodleiano* & *Cottoniano, Dano-Saxonice* interlineatis. p. 91. 102.

Franc. *Junii Glossarium Latino-Saxonicum.* p. 102.

Franc. *Junii* Glossarium quinque Linguarum Septentrionalium. p. 102.

Franc. *Junii Legum* Saxonicarum Collationes. p. 308.

Franc. *Junius* Versionem Epistolæ *Ælfrici* ad *Sigewerdum,* Homiliæque Paschalis *Lisleanam* emendavit. p. 69.

Franciſci *Junii* Versio *Latina* Poematis *Saxonici* de situ *Dunelmi.* p. 308.

Iu on ealdum daᵹum pæᵹ ᵹum æðele Mæden Cecilia ᵹehaten. *Homil. Ælfrici.* p. 190.

Iu

Hebdomadæ dierum Conſideratio in modo genitis. *Saxonicè*. p. 40. 89.
Hebdomadæ dierum Nomina, *Saxonicè*. p. 223.
Hemmingi Monachi Regiſtrum Chartarum *Wigornienſis* Eccleſiæ. p. 256. 308.
Henrici I. Regis Anglorum Leges Latinæ. p. 308.
Henrici II. Regis Anglorum, Cartæ. p. 264. 270. 308.
Henrici III. Regis Anglorum, Cartæ. p. 240. 261.
Henrici VI. Regis Anglorum, Confirmatio vett. Chartarum. p. 258.
Be HEOFONLICVM CYNINGE. *Canon. Sax.* p. 45. 214.
Be HEOFON-ƿARVM. ⁊ BE HEL-ƿARVM. *Homil. Saxon.* p. 199.
Hep eƿne onginð þæna eadigna ƿeoƿon Slæpena. *Homil. Ælfrici*. p. 188. 191.
Herbarum (quæ a *Macro* deſcribuntur) quarundam nomina, *Saxonice*. p. 217.
Heregythæ Teſtamentum, *Saxonice*. p. 261.
Hep gepƿutelað on þiƿum Gepniƿe. hu God ælmihtig. *Homil. Saxon. forte Ælfrici*. p. 37 43. 120.
Hep iƿ gened on þýƿum Godƿpelle þe ƿe nu gehýnðon. *Homil. Ælfrici*. p. 12. 18. 31. 117. 123. 125. 129. 133. 155. 161. 174. 200. 209.
Hep onginnað to ƿecgæn be þam Tneope. *Homil. Normanno-Saxon*. p. 16.
Hep onginneð þ Gepniƿ þe com oƿ heoƿonum to Hiepuƿalem. *Homil. Sax. vid.* M̄. þa I̅.
Hep onginð Damaƿuƿ Papan ƿmeagung piðHieponime þone Bokepe. p. 234.
Hep onginð. m̄. þa I̅. ymb upeƿ Dnihtneƿ æpend gepniƿe. *Homil. Saxon. forte Lupi Epiſc.* p. 132.
Hep onginð ƿecgan ymbe Manneƿ gecýnðe. p. 87.
Hæp ƿægð on þiƿeƿ Dnihtneƿ æpend gepniƿe. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc.* p. 132. 196.
Hep ƿægð þis haligе Godƿpell be ðepe hean meðomnýƿƿe. *Homil. f. Ælfrici*. p. 9.
Hep ƿagað on þiƿƿum bocum þ Domne ƿinƿnið. p. 212.
Hep ƿagað ymbe þa halgan Mapian. *Homil. Saxon.* p. 115.
Hep ƿigð þæt æƿteƿ þam þe Dnihten Hælend Cniƿt. *Homil. Saxon.* p. 128
Hep ƿpnýce be þæpe apƿunƿnýƿƿe þiƿƿeƿ halgan ðægeƿ. *Homil Saxon.* p. 118.
Hæp pæƿ Dnihthelm ƿum æþele þegen. *vid.* Beda upe Lareop.
Hep pe magon hpylcum hpega popðum. *Homil. Saxon.* p. 45.
HEXAEMERON, (ſive de Hexaemero) *Homil. Saxon.* p 36. 42 120. 123. 127. 191.
Hibernicæ litteræ. p. 126.
Hidarum, ad quaſdam Urbes *Angliæ* pertinentium, numerus *Saxonicè*. p. 219.
HIEREMIÆ PROPHETÆ VERBA *Homil. Sax.* p. 27. 139.
Hiepemiaƿ ƿe piteg mýngode. *Homil. Lupi Epiſcopi*. p. 27. 139.
S. *Hieronymi* Presbyteri. & *Damaſi* Papæ Scrutinium, quo die Miſſæ celebrari debent. *Saxonicè*. p. 234.
S. *Hieronymi* ad *Damaſum* Papam Prologus (in IIII. Evangeliſtas) *Latine* & *Dano-Saxonice*. p. 250.
S. *Hieronymi* Ordo Confeſſionis. p. 195.
E S. *Hieronymi* libro de vitis i atrum *Ægyptiacorum* Excerpta, *Saxonice*. p. 212.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Gallicum Anglicis* vetuſtioribus verſibus. p 151.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Gallicum*, cum interlineata verſione *Saxonica*. p. 223. 224. 268. 291.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Hebræum*, cum interlineari verſione *Normanno-Gallica*. p. 168.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Romanum*, cum interlineari verſione *Anglo-Saxonica*. p. 76. 152. 182. 222.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Romanum*, cum interlineari verſione *Normanno-Saxonica*. p. 168.
Hieponimuƿ. *vid.* Ieponimuƿ.
Hiſtoria ex Libris *Geneſeos* & *Exodi*, verſibus *Anglicis* vetuſtioribus. p 151.
Hiſtoricæ Notulæ de Obitibus Regum Illuſtriumque *Anglorum Latine* & *Saxonice*. p. 234.
Hit gelamp hpylan æt ƿuman cýnne. p. 96. 196.
Hit gelamp þ an pice Kinг peƿ ƿtpangе ⁊ mihti. *Homil. Normanno-Saxon*. p. 242.
Hit gepeapð hpilum on ðape Bipig þe iƿ genamod Hiepuƿalem. *Homil. Saxon. Lupi Epiſcopi*. p. 28. 139.
Hit iƿ gepæd on ðam godcundan Gepnitum. *i. e.* Be GEYRREDNYSSE. p. 198.
Hit iƿ ƿpiðe gedaƿenlic. þ ge on ðiƿum Dnihtenlicum Æpiƿte. *Homil. Ælfrici*. p. 126. 158. 161. 166. 201.
Hit ƿæigð on halgen bocan. þ æfteп gеapan ymbpine. *Homil Saxon.* p. 204.
Hit pæƿ geapa geoðæp ðe ſeponimuƿ apnat ſententia II. *Saxonica excerpta ex Hieronymo de Vitis Patrum Ægyptiacorum*. p. 212.
Hit pæƿ hpilum on Engla lagum. p. 186.
Hit pæƿ nu ƿeala geapa þ on þiƿƿene þeode. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi*. p. 197.
Hlotharii Regis *Cantuariorum* Carta. p. 258.
Hlotharii Regis Cantuariorum Leges. *Saxonicè*. p. 185. 273.
Hodilredi parentis *Sebbi* Regis *Eaſt-Saxonum* Carta. p. 259.
Homilia Latinè. p. 27. 110. 139. 143. 144. 214. 215.
Homiliæ Practicæ, ſive Hortatoriæ ad bonos Mores, mutuaque Pietatis Officia, *Saxonicè*. p. 223. 224. 268. 291.
Homiliarum *Saxonice* ſcriptarum Libri. p. 1. 9. 15. 26. 31. 36. 40. 44 45. 59. 97. 111. 114. 116. 120. 123. 125. 128. 131. 132. 133. 137. 153. 160 169. 174 186. 190. 196. 199. 201. 202. 206. 208. 221. 233. 266.
De HORA LICITA. *Canon. Saxon.* p. 79.
HOROLOGIVM HORARVM. *Saxonice*. p. 199.
Will. *Hoſeti* Carta. p. 150.
Hulmenſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p 234.
Hupe helepт Lorðeu afcer ure Louerð Ihū Criſt. *Homil. Normanno-Saxon*. p 169.
Hpæt ƿe ælmihtiga Dnihten pæƿ ƿýmble ƿpiðe gemýndig. *Homil f. Ælfrici*. p. 13. 118. 126.
Hpæt pæƿ ƿe on þiƿƿepe ƿopulde. p. 90 93. 195.
Hpæt pille pe ƿecgan ymbe Mapian Gebýpð-tide. *Sententia Ælfrici*. p. 6. 136.
Hpi apaƿ upe Dnihten oƿ deaðe? p. 205.
Hymni, *Latin. Saxon.* p. 98. 183. 243. *vid* Cantica S Scripturæ. *vid.* Poemata. Hymni. *Saxonice*. p. 280. 281.

I.

In S. IACOBI APOSTOLI NATALI (PASSIONE) *Homil. Saxon.* p. 5. 14. 21. 34. 126. 127. 158. 163. 206.
De S. IACOBO APOSTOLO. *Homil. Saxon.* p. 158. 163. 171. 203. 206 233.
Richardi *Fameſii* Collectio vocum *Saxonicarum*, ex diverſis MSS. p. 101.
Richardi *Fameſii* Gloſſariolum *Saxonico-Anglicum*. p. 101.
Januarii Kalendarum Conſideratio. *Saxonice*. p. 40. 89. 194. 195. 204.
Ic Ælfpic Abbod. p.
Ic am elden þan ic paƿ. *Poema Normanno-Saxon*. p. 83. 169. 268.
Ic andette þe Dnihten ælmihtig God. *Confeſſoris formula*. p 111.
Ic bidde eop ⁊ eadmodlice læpe. m̄. þa I̅. *Homil. Saxon*. p. 148.
Ic bidde eop þ ge gýmon eopna ƿýlfna. *Homil. f. Ælfrici*. p. 111.
Ic eop bidde ⁊ eadmodlice læpe. þ ge þiƿ halige Længten. *Homil. Saxon* p. 221.
Ic eop bidde. leofe men. þ ƿpa ofte ƿpa. *Homil. Normanno-Saxon* p. 25.
Ic me on þiƿƿe gýnde beluce ⁊ on Godeƿ helde bebeode, *Exorciſmus*. p. 115.
Ich paƿ on one ƿumepe dale. *Poema Normanno-Saxonicè*. p. 229.
Ic ƿecge eop Pheoptum þ ic ƿýlf nelle benan. *Ælfrici Epiſtola de Canonibus*. p. 58. 110. 160.

In Letania Maiori. (ſive De Letania Maiore.) *Homil. Saxon.* p. 1. 20. 33. 123. 133. 135. 155. 166. 175. 188. 205. 209.
In Letan̄. Maior̄. Feria. II. *Homil. Saxon.* p. 2. 33. 119. 130 158. 162.
In Letan̄. Maior̄. Feria. III. Homil. Saxon. p. 2. 33. 119. 130. 135. 158. 162.
In Letan. Maior. Feria. IIII. Homil. Saxon. p. 2. 3. 119. 136. 158. 162.
Guil. *L'Iſle*, (ſive *De Inſulâ*) Adnotationes in Codd. mss. Saxonicis. p. 65. 68.
Guil. *L'Iſle, Anglicâ* Verſio Homiliarum quarundam *Saxonicarum*. p. 100.
Guil. *L'Iſle, Anglica* Verſio locorum diverſorum Vet. Teſtamenti, ex Homiliis *Ælfrici* excerptorum. p. 100.
Guil. *L'Iſle, Anglica* Verſio Pentateuchi *Ælfricani*, &c. p. 99.
Guil. *L'Iſle, Anglica* Verſio Pſalterii & Canticorum Sacrorum *Saxonicorum*, &c. p. 100.
Gulielmus L'Iſle, vid. *Franc. Junius*. F. F.
De Lite Non Habenda. *Conon. Saxon.* p. 78.
Litteræ *Saxonicæ* ſcriptæ ſuper Voces *Latinas*, Grammaticalem earundem Conſtructionem oſtendentes. p. 199.
Litteræ *Toletânæ* ſive *Langobardicæ*. p. 206.
Lòndinenſis Arcis Archiva, in quibus extant plurima Chartarum *Saxonicarum* Apographa. p. 308. 309.
D. *Lucæ* Evangelii Capitula Lectionum, *Latinè* & *Dano-Saxonicè*. p. 251.
ex D. *Lucæ* Evangelio, Periochæ in diebus Feſtis legendæ. p. 251.
in D. *Lucæ* Evangelium Præfatio (*Lucæ Syri*) cum verſione *Dano-Saxonica*. p. 251
D. *Lucæ* Evangelium. *vid.* Evangelia IIII.
D. *Lucæ* Evangeliſtæ Imago depicta p. 251.
Lucanus pro *Luca* à majoribus noſtris haud raro ſcriptus; perinde ac *Bedanus* pro *Beda*, *Offanus* pro *Offa*, &c. p. 251. 298.
Lucaſ ſe Godſpellere appat on ðære þriddan Cniſtes-bec. *Homil. Saxon.* p. 266.
Lucaſ þe Godſpellere þe trehnede þe holie Godſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Lucaſ ſe Godſpellere þe ſæſ Læce on liſe. *Homil. Saxon.* p. 167. 210.
Lucaſ ſe Godſpellere uſ manode. *Homil. Ælfrici, eadem cum illa quæ ſic Incipit*, M̄. þa l̄. p. 3. 20. 33. 127. 132. 136. 155. 162. 166. 175. 201. 209.
Lucaſ ſe Godſpellere uſ ſæde on þiſſere Piſtolpæðinge þ Henoðeſ Cyning. *Homil. Ælfrici.* p. 4. 127. 158. 203.
De S. Lvcia Virgine. *Homil. Saxon.* p. 187. 208.
Lufæ ſive *Lubæ* Cæſta. p. 263.
Lunæ Ætates, rebus gerendis idoneæ. *Saxonicè*. p. 40. 89. 194.
Lunæ Ætatum Conſideratio in Ægris. *Saxonicè*. p. 89. 234.
Lunæ Ætatum Conſideratio in Nativitatibus. *Saxon.* p. 40. 110. 194. 234.
De Luna Obſervationes. *Saxonicè*. p. 88. 194. 222. 234.
Luna quot horis lucet, per totum Menſem. *Saxon.* p. 234.
Lunaris de Somnis, *Saxonicè*. p. 40. 88. 194.
Lundoniæ Civitatis Judicia. *Saxon.* p. 186. 275.
Lupi Epiſcopi Sermones *Latini*. p. 27. 140.
Lupi Epiſcopi Sermones *Saxonici*. p. 23. 24. 26. 27. 29. 97. 132. 137. 140. 196. 214.
De *Lupo* Epiſcopo, & ſcriptis ejus. p. 140.
Lyfingi Epiſc. *Wigorn.* Cartæ. p. 299. 300. 303.

M.

SS. Machabæorvm Passio. *Homil. Sax.* p. 127. 137. 164. 189. 208.
De Machabæorvm Pvgna. *Homil. Sax.* p. 208.
S. *Machuti* Epiſcopi *Ventani* Vita. *Saxonicè* p. 232.
Macri de Virtutibus Herbarum exemplar vetuſtum, in quo cernuntur Rubricæ *Saxonicè* ſcriptæ. p. 217.
Mac-Regoli Codex Evangeliorum. p. 81. 82.
Mæge gehỳſan ſe þe ſỳle be ðam halgan Mæðene Eugenian. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191.
Be Mæsse-Preostes Drohtnvnge. *Homil. Saxon.* p. 34.
Be þæſ Mæsse-Preostes Gesceadſysnysse. *Canon. Saxon.* p. 51. 145.
To Mæsse-Preostvm. *Canon. Saxon.* p 197.
Mage ſe gỳt hen gehỳſan. *Homil. Saxon.* p. 165.
De Magis *Mambre* & *Jamne*. *Saxonice*. p 217.
Magnificat, ſc. Canticum *Mariæ*. *Saxonicè*. p. 240. *vid* Cantica S ſcripturæ.
In *Magnificat Paraphraſis Saxon.* p. 128.
De S. *Malcho*. *Homil. Saxon.* p. 192.
Manaþ uſ ȝmỳnegaþ on þiſum bocum. *Homil. ſ. Ælfrici.* p. 10. 125.
Manega Godſpel ſỳndon gefette to Mæſſan. *Homil. Saxon.* p 161. 166. 201.
Manegum (mannum) iſ cuð ſeo haligе ſtop Scē Michaheleſ. *Homil. Ælfrici.* p. 24. 35. 41. 124. 128. 135. 156. 175. 207. 211.
Mannum iſ eac to pitenne. *Homil. Ælfrici.* p. 188.
Man ſceal þuph hiſ modeſ ſnotepnỳſſe. *vid.* Ne beo þu to ſlæpon.
Manumiſſionis ſervorum certificationes, *Saxonicè*. p. 82. 181. 216. 238. 249. 280. *vid.* Teſtificationes.
D. *Marci* Evangelii Argumentum *Latinè* & *Dano-Saxonicè*. p. 250.
D. *Marci* Evangelii Capitula. *Latinè* & *Dano-Saxonicè*. p. 250
ex D. *Marci* Evangelio Lectiones in diebus Feſtis Legendæ. *Lat.* & *Dano-Sax.* p. 250.
D. *Marci* Evangeliſtæ Imago depicta. p. 251.
D. *Marci* Evangelium. *vid.* Evangelia IIII.
S. Marci Natale *ſive* Passio. *Homil. Saxon.* p. 163. 188. 206.
Maſcuſ ſe Godſpellere appat on Cniſtes-bec be þam mæſan Fulluhtere Iohannem. *Homil. Ælfrici.* p. 41. 124. 134. 156. 175. 203. 211.
Maſcuſ ſe Godſpellere be Godeſ dihte ſop to Ægỳpta lande. *Homil. Ælfrici.* p. 127. 163. 188.
Maſcuſ ſe Godſpellere cpæð on þỳſum dæȝðeſlicum Godſpelle. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 15. 119. 136. 158. 167. 210.
Thomæ *Mareſchalli* Adverſaria Grammaticalia ad ſermonem *Anglo-Saxonicum*. p. 102.
S. Margaretæ Virginis Passio. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79. 196.
S. Margaretæ Virginis Passio. *Homil. Saxon.* p. 134. 192. 196.
De S. Maria Ægyptiaca. *Saxonicè*. p. 189. 191.
De S. Maria Magdalena. *Homil. Normanno-Saxon.* p 171. 233.
De S. Maria Virgine. *Saxonicè*. p. 6. 24 90. 115. 136. 159. 195. 234. 248.
In S. Mariæ Virginis Adnvntiatione. *Homil. Sax.* p. 11. 19. 31. 121. 123. 125. 135. 155. 174. 207. 209.
In S. Mariæ Virginis Assvmptione. *Homil. Saxon.* p. 17. 21. 34. 41. 59. 124. 128. 156. 159. 175. 203. 207. 210. 233.
In S. Mariæ Virginis Festis. *Homil. Saxon.* p. 205.
In S. *Mariæ* Virginis Laudem. *Hymni Saxonici*. p. 280.
In S. Mariæ Virginis Pvrificatione. *Homil. Sax.* p. 11. 19. 31. 121. 123. 125. 155. 170. 174. 209.
Ad S. *Mariam* Virginem Oratio. *Latinè* & *Saxonicè* p. 293.
Ad S. *Mariam* Virginem Oratio *Normanno-Saxonicè*. p. 248.
Mapian-ſtope. *vid.* Monaſterio.
S. Martini Depositio. *Homil. Saxon.* p. 128. 159.
De S. Martini Natali. (Obitv.) *Homil. Saxon.* p. 128. 159. 207.
De S. Martini Vita. *Saxonicè*. p. 17. 189. 190.
De S. *Martino*. *Homil. Saxon.* p. 45.
Mapcinuſ ſe eadiga piſte hiſ ȝeendunge ȝeſỳpn. *Homil. Ælfrici.* p. 128. 159.

Map-

Iu on ealdum dagum pær rum nice Cynng. *Homil. Saxon.* p. 100.
Juramentum *Angliæ* Regis in Coronatione. *vid.* Promissio.
Juramentorum formulæ, *Saxonicè.* p. 185. 274.
Justi Judicis Officium. *Saxonicè.* p. 213.
Iwrn us was gespateled þurh pitegie ȝ erendrache. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.

K.

K *Etelis* Aldri Testamentum. *Saxon.* p. 287.

L.

Be Lædedra Manna Dedbote. *Canon. Saxon.* p. 198.
Be Lædedum mannum. *Canon. Saxon.* p. 47. 94. 144. 213.
Lædedum mannum is to pitanne þ ælc man. *Homil. Saxon.* p. 127.
Lædedum mannum is to pitanne þ hi sceolon healdan. Sententia Ælfrici de Pœnitentia. p. 37. 160.
Lædede menn behofiað godde lafe. *Homil. Saxon.* p. 39.
Lædede menn behofiað þ him Lafeofas. *Homil. Ælfrici.* p. 162.
Lædede menn behofiað þ him Leafeofas. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 37. 158.
La leof. ais sua betera. *Homil. Lupi Episcopi* p. 138.
Guil. *Lambardi* Versus aliquot *Latini* & *Anglici.* p. 79. 169.
Ger. Langbanii Apographum Grammaticæ *Ælfrici* Præsulis. p. 84.
De Lapidibus variis pretiosis. *Saxon.* p. 197.
Lar-Spel. Saxonicè. p. 129. 132. 133.
Lar-Spel. Be Vrvm Drihtne. *Sax.* p. 199.
Latinæ voces Danicè redditæ. p. 246.
Latinæ voces Saxonicè explicatæ. p. 225. *vid. Ælfricus. vid. Glossarium.*
In S. Lavrentii Martyris Passione. *Homil. Saxon.* p. 16. 41. 124. 127. 134. 156. 164. 171. 175. 207. 210. 234.
Layamonis (seu *Lagamonis*) Monachi Historia *Britonum*, versibus *Normanno-Saxonicis*, (seu *Anglicis* vetustioribus) scripta. p. 228. 237.
De Lazaro. *Homil. Saxon.* p. 133.
Lefan men. þe secgæð nu ædest on þissum Gepite. *Homil. Saxon.* p. 192
De Lege Dei. *Homil. Saxon.* p. 161. 200.
Leges Regum *Anglo-Saxonum*, *Latinè.* p. 186. 240.
Leges Regum *Anglo-Saxonum. Saxonicè.* p. 103. 130. 138. 139. 144. 185. 186. 212. 219. 225. 230. 232. 240. 273. 274. 275. 305. 306. 308.
Be Leode Gepincdum ȝ Lage. *Saxonice* & *Latinè.* p. 186.
Leofæ & Leofæn. *vid.* Leofan.
Leofa man. ic axie þe on Drihtnes naman. *Homil. f. Lupi Episc.* p. 19.
Leofa man. de is mycel þearf. *Homil. Saxon.* p. 50.
Leofa men. Vre Drihtnes Apli axodon hine sylfne. *Homil. Saxon. vid.* Vres.
Leofan men. Ælcne dana ic bidde. *Homil. Saxon.* p. 138.
Leofan men. Ælmihtig God us singallice manað. Homil. Saxon. f. Lupi Episcopi. p. 140. 143.
Leofan men. dod sua eop micel þearf is. *Sermo Lupi Episc.* p. 26. 97. 133. 137.
Leofan men. dod sua ic eop bidde. *Homil. Sax. Lupi Episc.* p. 132.
Leofan men. eallum Cristenum mannum is micel þearf þ hy heona Cristendomes. *Sermo Lupi Episc* p. 27. 133. 138. 139. 213.
Leofan men. eallum Cristenum mannum is micel þearf (neod) þ hy heona Fulluhtes. *Sermo Lupi Episc.* p. 22. 27. 132. 144.
Leofan men. fon ure ealne þearfe. *Homil. Saxon. forte Lupi Episc.* p. 138. 196.
Leofan men. ge gnapað þ sod is. *Homil. celebris Saxon. Lupi Episcopi, de Danis.* p. 24. 29. 97. 132. 140. 214.
Leofan men. hit. *Homil. Saxon. f. Lupi Episc. vid.* Hit.
Leofan men. hpa mæg æfre oðrum sufdon fnedondsipe gecydan. *Homil. Lupi Episc.* p. 133. 138.
Leofan men. habbað æfre anræde Geleafan. *Homil. Saxon.* p. 138.
Leofan men. ic pylle cydan eop eallum. *Homil. Lupi Episc.* p. 29.
Leofan men. ic pylle eop nu cydan ymbe Cynic mærsunge. *Homil. Saxon. f. Lupi Episc.* p. 201.
Leofan men. in libro Virionum is apriten. *Homil. Saxon.* p. 47.
Leofan men. Lagiað Gode folod lagian. *Homil. Saxon. f. Lupi Episc.* p. 197.
Leofan men. nu ic hæbbe be suman dæle gehiepod. *Homil. Saxon.* p. 145.
(Leofan men.) Se halga Godspellere Lucas gerutelode. *Homil. Lupi Episc.* p. 30. 202.
Leofan men. Das dagas synd gehaten Letanie. *Homil. Saxon.* p. 33. *vid.* Das dagas, *&c.*
Leofan men ðeos symbelnysse þisse Cyncan. *Homil. Saxon.* p. 35.
Leofan men. understandað ærest. hu micel þearf is eallum Cristenum (mannum) þ hi cunnan. *Homil. Saxon. f. Lupi Episc.* p. 197.
Leofan men. understandað ærest. hu micel þearf is eallum Cristenum mannum þ hi heora Fulluhtes. *Homil. Saxon. f. Lupi Episc.* p. 197.
Leofan men understandað georne eall sua eop mycel þearf is. *Canon. Saxon.* p. 51.
Leofan men. understandað swiðe georne. þ ge æfre habban. p. 97.
Leofan men. understandað swiðe georne. þ ge rihtlice. *Homil. Saxon. Lupi Episcopi.* p. 27. 58. 139.
Leofan men. understandaþ þ ærest Cristenra manna gehwylc. *Homil. Saxon. Lupi Episc.* p. 28. 138. 196.
Leofan men. understandað þ ærest. p. 196.
Leofan men. ure Drihtnes ælmihtig God us þus singallice manaþ. *Sermo Lupi Episc.* p. 133.
Leofan men. us b̄. ȝ eallum Mærre-spreotum is swiðe deope beboden. *Homil. Lupi Episc.* p. 266.
Leofan men. (b̄.) is deope beboden þ we geornlice myngian. *Homil. Lupi Episc.* p. 24. 26. 97. 132. 137. *vid.* M̄. þa l̄. us is deope beboden.
Leofan men. us Birceopum ȝ eallum Mærre-spreotum. is swiðe deope beboden. *Homil. Saxon.* p. 266.
Leofan men. us is swiðe mycel þearf on ælcne timan. *Homil. Saxon. Lupi Episc.* p. 28.
Leofan men. us is (swiðe) micel þearf. þ we wæne beon. *Homil. Saxon. Lupi Episc.* p. 28. 33. 132. 140. *Hæc Homil. duas nacta est Concluſiones.*
Leofan men. utan don swa us mycel þearf is. *Homil. Saxon. f. Lupi Episcopi.* p. 35. 138. 201.
Leofan men. utan swylian. *vid.* Vtan swilian.
Leofan men. utan understandan eal swa us þearf is. *Sermo Lupi Episc.* p. 29. 97. 138. 143. 214. *huic homil. binæ in Codicibus exhibentur Concluſiones.*
Leofan men. We eop sillað be sumum dæle secgan hu ures. *Homil. Lupi Episc. vid.* Ures Drihtnes Apostolas axodon.
Leofan men. we habbað oft genæd. *vid.* We habbað.
Leofan men. We sillað (eop) secgan. *vid.* We sillað.
Leofe men. gef ge lusten sulen. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 367.
Leofe men. we undeð in Halie boc. þ Ieremie þe prophete. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Leofgivæ Testamentum. *Saxonicè.* p. 286.
Leofrici Exonienſis Episcopi libri, Ecclesiæ *Exonienſi* donati. p. 80. 83. 114. 240. 279.
Leofrici, Merciorum Comitis, Godgyvæque uxoris ejus, Cartæ. p. 226. 257.
Leoffii, Wigornienſis Episcopi, Cartæ. p. 299. 300. 303.
In Letania. *Homil. Saxon.* p. 136.

M̄. þa Ī. uſ iſ ſpiðe neoð þeapf. *Homil. Saxon.* p 117. 130.
M̄. þa Ī. uſ iſ to popðianne ⁊ to mæpſianne. *Homil Saxon.* p. 115.
M̄. þa Ī. uſ lyſt nu eop ſecgan. *Homil. Saxon.* p. 211.
M̄. þa Ī. uſ manað ⁊ mynegað þeoſ haligе boc. *Homil. f. Ælfrici.* p. 10.
M̄. þa Ī. utan ðon ſpa uſ ðeope beboden iſ. *Homil. Saxon.* p. 191.
M̄. þa Ī utan ġeþencan ġeopne on upe ġeþance. *Homil. Saxon.* p. 44. 129. 200.
M̄. þa Ī. ute ġe ġehỳnan heþ Goðeſ poſð. *Homil. f. Ælfrici.* p. 129. 199.
M̄. þa Ī. uton hlỳſtan þæne ġoðcunðan laþe. *Homil. Saxon.* p. 116.
M̄. þa Ī. uton nu ġehỳnan hu upe Dnihten. *Homil. f. Ælfrici.* p. 31.
M̄. þa Ī. þe ġehỳnðon ſop-hoft ſecgan. *Homil. Sax. f. Lupi Epiſc.* p. 130. 132.
M̄. þa Ī. þe leoſnoðon on ġoðcunðum Gepnitum. *Homil. Saxon.* p. 44.
M̄. þa Ī. þe maġon ġehỳnan ſecgan be upe Saple. þeapfe. *Homil. Saxon.* p. 33.
M̄. þa Ī. þe maġon hpilcum hpeġa ſpoſðum ſecgan. *Homil. f. Ælfrici.* p. 13. 118. 126.
M̄. þa Ī. þeoſðean þe nu on anðpeapðnỳſſe. *Homil. forte Ælfrici.* p. 17. 35.
M̄. þa Ī. þe ſæðað nu æt Goðeſ þenunġum. *Homil Ælfrici.* p. 116. 158. 161. (*In hujus Homiliæ exemplaribus, nunc unam, nunc alteram Concluſionem legimus.*)
M̄. þa Ī. þe ſỳnð ġemỳnġoðe þuph ðỳſeſ ðæġeſ puſðmỳnt. *Homil. Saxon.* p. 41. 124. 135.
(M̄. þa Ī.) þe pillaþ heþ ſpnecan (miþ) ſeapum ſpoſðum. *Homil. f. Ælfrici.* p. 13. 18. 126. *vid.* Þe pillað.
M̄. þa Ī. þe pillað hpilcum ſeapum ſpoſðum eop tpahtnian. *vid.* On ſumeſne tiðe þa þa micel mæniu.
M̄. þa Ī. þe pillað ſume ġeneccebnỳſſe cỳðan. *Homil. Saxon.* p. 120.
M̄. þa Ī. þe pillað ſume tỳhtenðlice (ðnihtenðlice) ſpnæce. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 24 38. 159. 207. 266.
M̄. þa Ī. þe pullæð eop ræġġæn bi þaſne Halġe-tiðe. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 25.
M̄. þa Ī. þe pỳlleð eop cỳðen beo ſumen ðæle. *Homil. Saxon.* p. 205.
Men. þe ġehiſað nu hu Dnihten pæſ ſpnecenð. *Homil. Saxon.* p. 114.
Meſcena laġe. p. 113. 144.
Merciorum Reges. *vid.* Genealogia.
Metæ Terrarum. *vid.* Termini.
Ex *Methodio* Adnotationes quædam. *Saxonicè.* p. 254.
Micel iſ eac neoð þeapf manna ġehpilcum. *Homil. Saxon.* p. 139.
Micel iſ ⁊ mæſe. þ Saceð ah to ðonne ſolc to þeapfe. *Homil. Saxon.* p. 146.
Micel iſ uſ þeapf þæt þe Goðeſ beboða. *Homil. Saxon.* p. 139.
Ad S. *Michaelem*, Oratio *Latin. Saxon.* p. 293.
In S. Michaelis Ecclesiæ Dedicatione. *Homil. Saxon.* p. 24. 35. 41. 115. 124. 128. 135. 156. 175. 207. 211.
Miþ meðe man mai oure ꝑater faren. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Be Mihtigvm Mannvm. *Canon. Saxon.* p. 146.
Mildredi Epiſcopi *Wigorn.* Carta. p. 299.
S. Mildryðæ Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 190.
Mine ġebnoðna ſaſtað on Gaſte. þ iſ. on ġaſtliche ðnohtnunġe. p.
Mine ġebnoðna ða Ī. þiſ ſỳnðon Haliġe ðaġaſ. *Homil. Saxon.* p. 119. 135.
Mine ġebnoðna ða Ī. þe pillað ſume tihtenðlice. *Homil. Ælfrici. vid.* M̄. þa Ī. *&c.*
Mine ġebnoðna. þe ſæðað nu æt Goðeſ ðenunġum. *Homil. Ælfrici.* p. 16. 159. 164. 205.
Mine ġebnoðna. þe pillað eop ġeneccan ſume Cpiſtеſ ſundna. *Homil. Ælfrici.* p. 3. 119. 127. 136. 158. 160.
Mine ġebnoðnu ða Ī. ġe ſculon to ſoðan. *Homil. f. Ælfrici.* p. 111.
Mine ġebnoðnu ða Ī. on þiſum ðæġ þe puſðiað. *Homil. Ælfrici.* p. 30. 157.
Be Misdæda. *Saxonicè.* p. 195.
De Misericordia. *Canon. Saxon.* p. 78.
De Missæ Celebratione. *Canon. Saxon.* p. 79.
De S. Missæ Efficacia. Sermo Hortatorivs, *Saxonicè.* p. 2. 37. 158.
Miſſale *Leofrici Exonienſis* Epiſcopi. p. 82.
Miſſale, in quo nonnulla habentur *Saxonicè* ſcripta. p. 149.
Be Mistlicvm Gelimpan. *Homil. Saxon.* p. 30. 98. 138.
Monachicum Colloquium. *vid. Ælfricus.*
Monaſterialës Indicia. *Saxonicè.* p. 92. 197.
De Monaſterio æt Manian-ſtore. *Saxonicè.* p. 242.
Monað. *vid.* Manað.
Monað uſ ⁊ menġað. *vid.* Manað.
Mortis, *&c.* Deſcriptio Poetica. *Saxonicè.* p. 25.
Moỳſeſ ⁊ Aaron. ⁊ ða ỳlðeſtan ealðnaſ Iſnahela þeoðe. *Homil. Ælfrici.* p. 117. 158. 161. 200.
Muchel man ach (opġæ) to punþen þiſ (halie) ðei *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233. 268.
Be Mvnecvm. Canon. Saxon. p. 46. 94. 95. 144. 213. 214.
Muſicæ antiquioris Specimen Litteris inſignitum. p. 83. *ſicut & in Cod. Cottoniano qui inſcribitur* Vespas. D. 6.
Mỳcel iſ nỳð þeapf Cnỳſtenum mannum. *Homil. Saxon. Lupi Epiſc.* p. 29.
Be Mynecenan. *Canon. Saxon.* p. 46. 144. 213.

N.

De *Nabucadonoſore Chaldæorum* Rege. *Saxonicè.* p. 281.
Narratio de quodam Puero, qui in Monaſterio S. *Mauricii* in Muneġiu, Hymnos ſuaviter canebat. *Saxonicè.* p 29.
Nathanis Judæi Legatio fabuloſa ad *Tiberium Cæſarem. Saxonicè.* p. 97. 109. 152. 204.
De Nativitate D. N. J. C. Hymni, *Saxonicè.* p. 280.
In Nativitate (Natali) Dni. *Homil. Saxon.* p. 9. 19. 24. 30. 121. 123. 125. 128. 154. 157. 163. 170. 174. 187. 208. 233. 266.
Ne becỳmð nan man to Goðeſ riice. *de Tentatione. Saxonice.* p. 205.
Ne beo nan man oððeſ manneſ ælmeſſan. *Homil. Saxon.* p. 47.
Ne beo þu to ſlæpon. ne to iðel ġeorn. *Præcepta moralia. Saxonice.* p. 88. 167. 183. 202.
Ne beoðe þe nanum mannum nane niþe Bebodu. *Homil. Sax.* p. 165.
Ne bið on ðam Cnỳſtenan menn. *ſc. de Perſeverantia, & de Euchariſtia. Saxonice.* p. 90.
Ne ſopſtolen. ne ſoſholen nan uht þæſ þe. *Exorciſmus, Saxon.* p. 114.
Oſ S. Neote. *Homil. Saxon.* p. 205.
Nicenum Symbolum. *Normanno-Saxonice.* p. 45. 86.
Nicenum Symbolum. *Saxonice.* p. 35. 160. *vid.* Cantica S. Script.
Nicodemi Pſeudo-Evangelium. *Saxonice.* p. 96. 152. 204. 218.
S. Nicholai Vita. *Saxonice.* p. 135.
In S. Nicholai Vitam Prologvs. *Saxonice.* p. 135.
De *Noacho. Saxonice.* p. 90. 183. 195. 196.
Laur. *Noelli* Collectanea Saxonica. p. 241. 248. 305.
Laur. *Noelli* Dictionarium *Saxonico-Anglicum.* p. 102.
Nomina Epiſcoporum gentis *Anglorum.* p. 116. 215. 219. 275.
Non eorðliche Faðer ne moðer. ne haueð. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Non mai longe liueſ pene. Poema *Normanno-Saxon.* p. 229.

Maptinuf ye pulðopfulla Goðef Anðettepe. *Homil. Ælfrici.* p 128. 159 207.
Maptinuf ðe mœpe Bipcop. *vid.* Sulppiciuf.
De *Martio* Mente. *Saxonicè* p. 234.
De Martiribvs. *Homil. Saxon.* p. 135. 218. 233.
In Martyris Vnivs Natali. *Homil. Saxon.* p. 22.
In S^. Martyrvm (Plvrimorvm) Natali. *Homil. Saxon.* p. 7. 38. 126 132. 159.
Martyrologium Saxonicum, *vid.* Menologium.
In S Mathei Apostoli Et Evang. Natali. *Homil. Saxon* p. 159.
S. Matthæi Apostoli Natale. *Homil. Saxon.* p. 159. 203. 206.
De S Matthæi Apostoli Passione. *Homil. Saxon.* p. 17. 159. 163. 206.
De S. Matthæo Apostolo. *Homil. Saxon.* p. 203.
S. *Matthæi* Evangelii Argumentum. *Latinè* & *Dano-Saxonicè.* p. 250.
S. *Matthæi* Evangelii Capitula Lectionum. *Latinè* & *Dano-Saxonicè.* p. 250.
Ex S. *Matthæi* Evangelio Lectio, *Saxonicè.* p. 203.
S. *Matthæi* Evangeliftæ Imago depicta. p. 250.
ex S. *Matthæo* Periochæ in diebus Feftis legendæ. *Latinè* & *Dano-Saxonicè.* p. 250.
S. *Matthæi* Evangelium. *vid* Evangelia IIII.
Matheuf ye eaðiga Goðfpellepe appat on þiffe Goðfpellican pæðinge. *Homil. Ælfrici.* p. 10. 18. 117. 123. 125. 133. 155. 160. 174. 199. 209.
Matheuf ye Goðfpellepe appat on anum Goðfpelle. *Homil Saxon, ſeu potius, pars poſterior Epiſtolæ Ælfrici ad Wlfgeatum.* p. 58. vid. *Ælfricus.*
Matheuf ye Goðfpellepe appat on Cpiftef-bec. *Homil Ælfrici.* p. 4. 21. 127 158.
Matheuf ye Goðfpellepe appat on ðæpe Goðfpellican gepetnyffe. *Homil. Ælfrici.* p 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 175. 203 210.
Matheuf ye Goðfpellepe appat þif haliġ Bippel. *Homil. Saxon.* p. 135.
Matheuf ye Goðfpellepe þe pæf mið Cpift on life. *Homil. Saxon.* p. 167. 210.
Matheuf ye Goðfpellepe uf pæðe on þyfum Goðfpelle. *Homil. Saxon.* p. 25. 35. 42. 120. 125. 207.
De Matvtinali Officio. *Canon. Saxon.* p. 47. 144.
SS. Mavricii Et Sociorvm Eivs Passio. *Homil. Saxon.* p. 189. 207.
Ad SS. *Mauricium, Exſuperium, Victorem, Candidum, Vitalem,* &c. Oratio, *Latinè* & *Saxonicè.* p. 293.
S. Mavri Abbatis Natale. *Homil. Saxon.* p. 187. 191.
Mauruf pæf ġehaten pum ppiðe haliġ Abbod. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191.
Maximianuf hatte pum Hæðen Capepe. Homil. Ælfrici. p. 189. 207.
Medicamenta, *Saxonicè.* p. 231. 247. 248. 306.
Medici antiqui *ſcil. Marcellus, Scribonius Largus, C. Plinius, Cœl. Aurelianus, Theodorus Priſcianus,* &c. ab *Anglo-Saxonicis* deflorati. p. 180.
Medicina ex Quadrupedibus, *Saxonicè.* p. 92. 304. 75. 217.
Medicinalis Liber Anglo-Saxonum. *vid.* Liber.
in Melchiſedechi laudes, *Hymnus Saxon.* p. 280.
Menn. behofiað ġoðne lafe. ⁊ ppiðoft nu on þifum timan. *Homil. Saxon.* p. 59. 120.
Menn. þa leofan. ic clypiġe eop. *Homil. Saxon.* p. 221.
Menologium *Saxonicum.* p. 106. 114. 185.
De Menſibus & diebus Anni Feftis. *Poema Saxonicum.* p. 219.
De *Menſis* uniuſcujuſque diebus infauſtis. *Saxonicè.* p. 222.
Men þa leofertan. cpæð ye halga Lapeop. hpæt pe ġemunan magon. *Homil. Saxon.* p. 119.
M. þa I. Dnihtnef þnofunge. *vid.* Dnihtnef, *&c.*
M. þa I. eop eallum if cuð ⁊ þef ġeaplica ymbpine. *Homil. Ælfrici.* p. 12. 44. 121. 126. 129. 157. 161. 200.
M. þa. I. eofep Geleafa bið þe tpumpa. *Homil. Ælfrici.* p. 8. 42. 124. 135. 156. 164. 175. 207. 211. (Mss. *Codices diverſas Concluſiones exhibent.*)
M. þa I. ġeheofað nu hpæt ic eop pille fecġan ymbe þa halġan Rode. *Homil. Saxon.* p. 134.
M. þa I. ġehyfað nu hpæt uf haliġe bec. *Homil. Saxon. Lupi Epiſc.* p. 29.
M. þa I. ġehyfað nu hpæt hep fecð on þiffum bocum. *Homil. Saxon.* p. 128.
M. þa I. ġelome eop if ġefæð. ymbe ufef Hælenðef Æpifte. *Homil. Ælfrici.* p. 130. 158. 161. 201. 305.
M. þa I. hep onġinð ⁊ æpend-ġeppit ufef Dnihtnef. *Homil. Saxon.* p. 116.
(M. þa I.) hep onġinð ⁊ halie ġeppit þe com fpam Heofenan. *Commentitia ipſius Domini Epiſtola de Cœlo delapſa.* p. 95. 116. 192.
M. þa. I. hep fafað an þiffe bocum. ymb þa miclan. *Homil. Saxon.* p. 115.
M. þa I. hep fecð on þiffepe boc. embe þa miclan punðne. *Homil. Saxon.* p. 134.
M. þa I. hep fecð on þifum bocum hpæt hpæġa. *Homil. Saxon.* p. 118.
M. þa I. hep fecð fe halga Scf Iohf þe fe Hæf eode. *Homil. Saxon.* p. 134.
M. þa I. hit fæð hæp on ðifum halġum Gepnite. *Homil. Saxon.* p. 44.
M. þa. I. hpilon æp fe nehton eof þone Pifcol. *Homil. Ælfrici.* p. 17. 159 203.
M. þa I. hpilon æp fe fæðon eof hu ufe Hælend Cpift. *Homilia Ælfrici.* p. 187.
M. þa I. ic cyðe eop. ⁊ þneo þing fynd æneft. *Homil. f. Ælfrici.* p. 12. 18 118. 126.
M. þa I. ic eop biðde. ⁊ eaðmodlice læne. *Homil. Saxon.* p. 114.
M. þa I. ic eop onġinnu fecġan. *Homil. Saxon.* p. 40.
(M. þa I.) Lucaf ye Goðfpellepe uf manode on þiffepe Pifcol-pæðinge þuf cpeðende. *Homil. Ælfrici.* p. 3. 20. 122. *vid.* Lucaf, *&c.*
M. þa I. nu fom feapum ðaġum pe ofep-pæðon þif Goðfpel. *Homil. Ælfrici.* p. 10. 31. 123. 125. 155. 174. 209.
M. þa I. nu to ðæġ pe puphiað þæne halġan Rode ġemynd. *Homil. Ælfrici:* p. 14. 34. 126. 158. 191. 206
M. þa I. on þæne tide pæf ġepopden þe Dagnuf. *Homil. Saxon.* p. 191.
M. þa I. Paulus ye Apoftol ealna ðeoda Lapeop. manode þe Cpiftenan *Homil. Ælfrici, conveniens cum iis quæ ab his verbis Incipiunt,* Páulus þe Apoftol. *&,* Se Apoftol Paulus. *& forte cum illa cujus hoc eſt Initium,* M. þa. I. Paulus ye Apoftol. p. 36. 42. 120. 128. 133. 158. 205.
M. þa I. Paulus ye Apoftol. ealna þeoda Lapeop. apnat be hym-fylfum. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 37. 158. 205.
M. þa I. Scf Gpeġopius cpæð. Ic eop halpiġe. *Homil. Saxon. Lupi Epiſc.* p. 22. 133.
M þa I. Scf Mathf þe Goðfpellepe. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 25.
M. þa I. ðif if ufef Dnihtnef þnofunġ Hælenðef Cpiftef. *Homil. f. Ælfrici.* p. 13. 118. 126.
M þa I. þif fyndon haliġe ðaġaf mið eallum Cpiftenum folce. *Homil. Saxon.* p. 43.
M. þa I. þif fyndon haliġe ðaġaf. ⁊ ġaftlice þenunġe. *Homil. Saxon* p. 135.
M. þa I. þyf fyndon haliġe ðaġaf. ⁊ halpendlice uf to begangenne. *Homil. Saxon.* p. 33.
M. þa. I. tpa Cèaftpa pæpon. *Homil. Sax.* p. 115.
M. þa I. ufe Dnihten ælmihtiġ God uf fingallice. *Homil. Saxon.* p. 129. 199.
M. þa I. ufe (fe) ælmihtiġa. *vid.* Vfe (fe) ælmihtiġa.
M. þa I. uf eallum if cuð. ⁊ þef ġeaplica Ymbpine uf ġebpingð. *Homil. Saxon* p. 117.
M. þa I. uf ðeope beboden. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 8. 31. *vid.* Leofan nī. uf (ƀ.) if ðeope beboden.
M. þa I. uf if ġebafenað æfteft. ⁊ þe ġemunen. *Homil. Saxon.* p. 119. 135. 202.
M. þa I. uf if micclum to pulðnienne. ⁊ to ġeblifġenne. *Homil. Saxon* p. 119.
M. þa I. uf if on ælcne fæl ġeopnlice. *Homil f. Ælfrici.* p. 13. 126.

Orationis Dominicæ Paraphrasis Poetica. *Saxonicè*. p. 48. 147.
De Ordalio. *Saxonicè*. p. 106. 149. 185. 239. 273.
Ordinatio Episcopi. *Latine*. p. 197.
De III. Ordinibvs Secvli. *Homil. Saxon.* p. 37. 121. 127. 137. 164.
Orientalis cujusdam Regionis Descriptio Poetica. *Saxonice*. p. 281. *vid.* Regio.
Ormi sive *Ormini* Harmonia Evangeliorum *Normanno-Saxonicè* scripta, ab auctore *Ormulum* dicta, atque ad *Walterum* dicata. p. 59.
Ormista. p. 214.
P. *Orosius* de Ormesta mundi, Saxonicè ab *Ælfredo* Rege versus. p. 85. 219. 303.
Osberni Exoniensis Episcopi Concessio Monachis *S. Nicolai. Saxonice*. p. 279.
De Terris *Oscytelis* Archiep. *Eboracensis*. *Saxonice*. p. 306.
Osberi Hwicciorum Regis Carta. p. 300.
Osulfi Episcopi *Wiltunensis* Carta. p. 277.
S. *Oswaldi* Archiep. scriptum de Prædiis Ecclesiæ suæ. *Saxonice*. p. 306.
S. *Oswaldi* Episcopi Portiforium, in quo habentur plurima *Saxonice* scripta. p. 110.
Oswaldi Episc. *Wigornienses*, & Archiep. *Eboracensis*, Cartæ. p. 230. 242. 254. 255. 256. 299. 300. 301. 302.
De S. Oswaldi Regis Et Mart. Natali. (Passione.) *Homil. Saxon.* p. 164. 189. 207.
Oswlfi Aldormanni (& *Beorthrythæ* conjugis suæ) Cartæ. p. 262. 263.
Owunus. vid. *Farmenus*.

P.

In Palmarvm Ramis Dominica (al. De Passione Dnī.) *Homil. Saxon.* p. 19. 19. 32. 118. 121. 123. 126. 129. 134. 155. 158. 161. 170. 174. 209. 233.
S. Pantaleonis Passio. *Homil. Saxon.* p. 206.
Contra Paralysin, Medicamenta varia. *Saxon.* p 306.
De Parasceve. *Homil. Saxon.* p. 13. 118. 126.
Ut Parentes Svos Filios Doceant. *Canon. Saxon.* p. 78.
J. P. f. *Joannis Parkeri* (*Matthæi fil.*) Indices Alphabetici in Grammaticam Anglo-Saxonicam Joan. *Josselini*. p. 101.
Joannes *Parkerus*. vid. *Josselinus*.
Matth. *Parkeri* Archiepiscopi *Cantuariensis* diligentia in supplendis Codicibus imperfectis. p. 64. 65. 76. 113. 167. 182.
Domc. Paschæ. *Homil. Saxon.* p. 13 32. 118. 121. 123. 126. 130. 155. 161. 166. 170. 175. 201. 209. 266.
Domc. i. Post Pascha. (Domc. In Octava Paschæ.) *Homil. Saxon.* p. 14. 32. 119. 122. 123. 126. 155. 161. 166. 175. 201 209.
Domc. ii. Post Pascha. *Homil. Saxon.* p. 14. 15. 123. 126. 130. 155. 166. 175. 201. 209.
Domc. iii. Post Pascha. *Homil. Saxon.* p. 166.
Domc. iiii. Post Pascha. *Homil. Saxon.* p. 166. 201.
Domc. v. Post Pascha. *Homil. Saxon.* p. 166.
Domc. i. Post Octabas Paschæ. *Homil. Saxon.* p. 119.
Domc. ii. Post Octavas Paschæ. *Homil. Saxon.* p. 161.
Domc. iiii. Post Octavas Paschæ. *Homil. Saxon.* p. 161.
Domc. v. Post Octavas Paschæ. *Homil. Saxon.* p. 16. 162. 201. 202.
Feria iiii. In Hebdomada Paschæ. *Homil. Saxon.* p. 161. 201.
Paschalis Dies quomodo inveniendus. Saxonicè. p. 248.
(Feria. ii.) De Passione Dnī. *Homil. Saxon.* p. 32. 118. 129. 134. 161.
Pastorale *Saxonicum*. sc. Canones Ecclesiastici, sive Regula in usum Presbyterorum, *Saxonicè* & *Latinè*, (*Ælfrico* adjudicatum.) p. 130.
De Patientia. *Oratio Saxonicè*. p. 160.
S. *Patricii* Liber de xii Abusivis seculi, D. *Cypriano Carthaginensi* adscriptus, atque *Saxonicè* versus. p. 39. 42. 90. 120. 132. 136. 202. 267.
S. Pavli Conversio. *Homil. Saxon.* p. 163.
S. Pavli Apostoli Passio. (Natale. Commemoratio.) *Homil. Saxon.* p. 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 175. 208. 210.
De S. Pavlino. *Homil. Saxon.* p. 8.
Paulus þe Apostol ealna þeoda Lareop. *Homil. Ælfrici*, p. 165 *vid.* M. þa T. *vid.* Se Apostol Paulus.
Paulus þeoda Lareop. þa ða he geond land ferde. *Homil. Ælfrici*. p. 164. 189. 207.
De vii. Peccatis. *Saxonicè*. p. 104.
De Peccatis multis. *vid.* Judicium.
De Peccato, libero Arbitrio, *&c. Saxonice*. p. 205.
Peccatorum Medicina, *Saxonice*. p. 93.
Pentateuchus, *Saxonice*. vid. *Ælfricus*.
In die Pentecosten. (Domc. Pentecosten.) *Homil. Saxon.* p. 3. 20. 33. 119. 122. 123. 127. 131. 136. 155. 162. 166. 171. 175 201. 209. 267.
In Octavis Pentecosten. Homil. Saxon. p. 30. 120. 124. 132. 166.
Domc. i. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 15. 127. 136. 162. 166.
Domc. ii. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 3. 20. 119. 124. 127. 155. 166. 175. 209.
Domc. iii. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 3. 119. 136. 158. 167. 209 210.
Domc. iiii. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 4. 21. 119. 120. 124. 136. 155. 167. 210.
Domc. v. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 158. 167. 210.
Domc. vi. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 167. 210.
Domc. vii. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 167. 210.
Domc. viii. Post Pfntecosten. *Homil. Saxon.* p. 5. 15. 119. 136. 167. 210.
Domc. ix. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 5. 15. 119. 136. 158. 167. 210.
Domc. x. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 17. 167. 210.
Domc. xi. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 5. 119. 124. 136. 156. 165. 203. 210.
Domc. xii. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 5. 119. 136. 159. 203. 210.
Domc. xiv. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 124.
Domc. xv. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 210.
Domc. xvi. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 6. 15. 119. 136. 159.
Domc. xvii. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 6. 21. 120. 136. 156. 175. 211.
Domc. xx. Post Pentecosten. *Homil. Sax.* p. 124.
Domc. xxi. Post Pentecosten. *Homil. Saxon.* p. 6. 21. 120. 136. 156. 175. 211.
De Perivrio. *Canon. Saxon.* p. 77.
Persorensis Monasterii Privilegium Libertatis. p. 258.
Le Petit Plet. Pœma *Normanno-Gallicum*. p 229.
S. Petri Apostoli Cathedra. *Homil. Saxon.* p. 18. 163. 187. 208.
In S. Petri (Ad Vincula) Festivitate. *Homil. Saxon.* p. 4. 158. 203.
De S. *Petri* Ecclesia. *Saxonicè*. p. 190. 183. 196.
In S. Petri Natali *Homil. Saxon.* p. 127.
De Petri Et Pauli Apostolorum Natali. *Homil. Saxon. ex Beda*. p. 134.
De Petri Et Pauli Apostolorum Passione. *Homil. Saxon. pag.* 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 163. 175. 206. 210.
De S. Petro. *Homil. Saxon.* p. 4. 127. 158.
Petroburgensis Ecclesiæ Chronicon, *Saxonice* scriptum. p. 64.
Ad. SS. *Petrum* & *Paulum* Oratio *Latin.* & *Saxon.* p. 293.
In SS. Philippi Et Iacobi Apostolorvm Natali. *Homil. Saxon.* 14. 34. 126. 158. 163. 206.

Philippus

Nordanhumbrorum Regum Succeſſio, ex vetuſtiſſimo Codice. p. 287.
Normanno-Gallica quædam Poemata. p. 217. 229.
Normanno-Saxonicæ linguæ Dialectus Borealis. p. 228.
Normanno-Saxonicæ voces quædam abbreviatæ, cum explicatione. *vid. Præfat. ad D. Robert. Harleyum.*
Normanno-Saxonice ſcripti Codices. p. 15. 40. 59. 79. 83. 151. 169. 202. 228. 229. 231. 247. 248. 266. 289.
Norð-Leoda Laga. *Saxonice.* p. 144.
Northanhymbrorum Reges. 287. *vid.* Genealogia.
Norðhymbra Preosta Lage. p. 138.
Northmanni Comitis Carta. p. 249.
Notarum *Romanarum* (ſc. *Tyronis, Senecæ,* &c.) Specimen in Codice MS. p. 288.
Notarum Libri extabant in Monaſteriorum *Angliæ* Bibliothecis. p. 83.
Notificationes de Terris. *Saxonice.* p. 214.
Noviluniorum Conſideratio per ſingulos Hebdomadæ dies. *Saxonice.* p. 89. 194. 248.
Novitiorum in Inſula Lerinenſi Inſtructio, *Latine.* p. 92.
Nu bidde pe eop for Godef lufon. ⁊ eac mýngiað. *Homil. Saxon.* p. 120.
Nu habbað eop gefæd andfealdlice. *Homil. Saxon.* p. 59.
De Numeris. *Latine* & *Saxonice.* p. 104.
Be Nvnnan. *Canon. Saxon.* p. 46. 94. 144. 213.
Nu fýnd tpelf Abufiua. Tractatus S. *Cypriano Carthaginenſi* adſcriptus; rectius autem à *Franc. Junio* aliiſque, S. *Patricio* tribuitur. vid. *Patricius.*
Nu fýnden ehte heafod-mægna. *Homil. Saxon.* p 203.
Nu fýndon ehte Heafod lehtnef. *Homil. Saxon.* p. 202.
Nu to dæg if Godef Gelafung geond eallne ýmbhpýrft. *Homil. Ælfrici.* p. 10. 30. 123. 125. 154. 164. 174. 206. 209.
Nu pe fprecon be Cýnegum. *Homil. Ælfrici.* p. 189. 207.

O.

Obſervationes *Medicinales. Saxonicè.* p. 223.
Occidentalium Saxonum Reges. *vid.* Genealogia. *vid.* Succeſſio.
In Octavis Dnī. *Homil. Saxon.* p. 10.
In III. Kal. Octobris. *Homil. Saxon.* p. 203.
Odonis Baiocenſis Epiſcopi Carta. p. 265.
Offæ Merciorum Regis Cartæ. p. 229. 230. 241. 243. 254. 256. 257. 258. 259. 260. 263. 299. 300. 301.
Offæ Orientalium Anglorum Regis Carta. p. 242.
De Officiis Diurnalium & Nocturnarum Horarum. *Canon. Saxon.* p. 47.
De Officio I. Horæ. *Saxonicè.* p. 47. 144.
De Officio III. Horæ. *Saxonicè.* p. 49. 144.
De Officio VI. Horæ. *Saxonicè.* p. 49. 144.
Ad IX. *Saxonicè.* p. 49. 145.
Ad Veſperam. *Saxonicè.* 49. 145.
Ad Completorium. *Saxonicè.* p. 49. 145.
De Nocturnali Celebratione. p. 49. 145.
De Officio Missæ. *Homil. Saxon.* p. 111.
Officium hominis Chriſtiani. *Saxonicè.* p. 88.
Officium uniuſcujuſque diei. *Saxonicè.* p. 141. 247.
Oſlaci Carta. p. 254.
Oft ge gehýndon embe ðæf Hælendef Æriſt. *Homil. Ælfrici.* p. 13. 20. 32. 121. 123. 126. 134. 155. 161. 166. 175. 201. 209. 266.
Oft hponlice gelefde menn ⁊ fmegeð. *Homil. Saxon.* p. 205.
Ohtheri Navigationes. *Saxonice.* p. 85. 219.
Omnia nimia nocent. *viz. Tractatus S. Patricii de XII. Abuſivis ſeculi. vid. Patricius.*
Omnis qui ſecundum Chriſtianæ profeſſionis rectitudinem. *Homil. Lupi Epiſcopi.* p. 27. 139.
On an nihte Monan. fæn to Cýninge. ⁊ bidde þef þu pille. p. 40.
On anfaldne gen. gýf hýt þunnie on Sunnan-dæg. p. 40.
On Decief dæge þæf pælhpeopan Cafepef. *Homil. Ælfrici.* p. 16. 41. 124. 127. 134. 156. 164. 175. 207. 210. 234.
On Decief dagum þæf deoflican Cafepef. *Homil. Ælfrici.* p. 165. 189. 207.
On Drihtnef naman. Scī Augufrinuf. *Homil Sax.* p. 190.
Ond ða æftefi fon ða cegde feo halige Maria. *Homil. Saxon.* p. 128.
On Eadgafef dagum ðæf æðelan Cýningef. *Homil. Ælfrici.* p. 188. 192.
On Iſpanian lande þæfi Speonifcan leode. *Homil. Saxon.* p. 164.
On Leinten time uplc mon gað to Scriftе. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
On manega firan læfð Godef lafi. *Homilia.* p. 36.
On of þe holie fpitef þe ben red her-inne. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
On fumefne tide. þa þa micel mæniu famod comon. *Homil. Ælfrici.* p. 12. 18. 125. 129. 133. 157. 161. 200. *vid.* M. þa I. pe fillað hpilcum.
On fumefne tide. pæf fe Hælende fafende to Hierufalem. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 119. 124. 136. 156. 167. 175. 203. 210.
On fumum oðrum Spelle pe fædon hpilon æfi. *Homil. de Hexaemero, perperam S. Baſilio adjudicata.* p. 36. 42. 90 120. 123. 191.
On þam halgan Godfpelle þe ge gehýrdon nu fædan. *Homil. Saxon.* p 118. 133. 211.
On þæfne mæfian tide þe fe Milðheorta Hælend funode. *Homil. f. Ælfrici.* p. 31. 123. 127. 129. 133. 161. 200. 209.
On þæfne tide iu. hit getimod fpa. *Homil Saxon.* p 167. 210.
On ðæf Cafepef dagum ðe Claudiuf pæf gehaten. *Homil. Ælfrici.* p. 188. 207.
On ðam timan ðe Numefianuf Cafefe fixode. *Homil. Ælfrici.* p 190.
On þan nexten fiftene dagen befopen Domefdæg. *ſc. de ſignis Judicii diem præcedentibus Saxonice.* p. 204.
On ðam dagum pæf fum Hefetoga gehaten Gallicanuf. *Homilia a Terentiano ſcripta, ac ab Ælfrico Saxonice verſa.* vid. *Ælfricus.*
On ðiffefne pucan on ſoðnef-dæg. *Homil. Ælfrici.* p. 129. 137. 161. 188.
On ðirum dæge þfopode fume apoſtole Papa. Alexandef gehaten. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 34. 36. 126 158. 191. 207.
On ðirum dæge pe purðiað mid lof-fangum þone halgan Papan. *Homil. Saxon.* p. 36.
On ðirum dæge purðiað on ufum Lof-fangum. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 21. 127. 158. 163. 206.
On þone haligan Eaftef-æfen gange man to Nonef. *Homil. Saxon. f. Ælfrici.* p. 111.
On þýffum þfým Spige-nihtum ge fceolan fingan. *in Codicibus nonnullis eſt poſterior pars Homiliæ Ælfrici quæ ab his verbis Incipit* Eala ge Mæffe-pheoftaf mine gebroðfa. p. 111.
On Thaianef dagum ðæf Cafepef. *Homil. Ælfrici.* p. 189. 207.
On viii. Kī. Ian. ƿ býð on Criftef-mæffe-dæg. *Horologium Horarum.* p. 199.
De operibus bonis, *&c. Saxonice.* p. 165.
Pro quibus *Orandum* eſt ad Deum. *Normanno-Saxonice.* p. 248.
Oratio Dominica *Saxonice & Normanno-Saxonice.* p. 51. 81. 160. 197. 202. 221. 224. 239. 240. 248.
De Oratione Dominica. *Homil. Normanno-Saxonica Rhythmice ſcripta.* p. 267.
De Oratione Dominica. *Homil. Saxon.* p. 2. 16. 30. 36. 116. 120. 123. 130. 132. 155. 162. 166. 175. 209. 266.
In Orationem Dominicam Commentarius Normanno-Saxon. p. 169.
Orationes. *vid.* Preces.
Orationes Latinæ, cum Rubricis Saxonicis. p. 83. 149. 224. 231. 243.

Runicæ Litteræ, Alphabeta, atque Inſcriptiones in Codd. MSS. exaratæ. p. 59. 83. 110. 115. 149. 192. 231. 233. 239. 247. 248. 280. 281.
Runicum Alphabetum, cum Explicatione Poetica. *Saxonicè*. p. 192.

S.

In SABBATO SANCTO. *Homil. Sax.* p. 12. 118. 126.
Sacejð ſcel on hiſ Scriſt-ſcipe. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc.* p 197.
Ad SACERDOTES. *Canon. Saxon* p. 47.
De SACERDOTIBVS. *Homil. Saxon.* p. 34.
Be SACERDVM. *Canon. Saxon.* 46. 94. 95. 143. 213. 214.
Be SACERDVM. *Homil. Saxon.* p. 146.
De SACRAMENTI PERCEPTIONE. *Canon. Saxon.* p. 79.
Sacramentum Regis in Conſecratione. *vid* Promiſſio.
De SACRIFICIO. *Homil. Saxon.* p. 130. 158. 161. 201. 305.
Sæȝeð on ðiſum bocum be ðære apſuſðneſſe. *Homil. f. Ælfrici.* p. 13 126. 129. 200.
Saȝað hen on þiſſum bocum hu Malchuſ ſpnæc. Sententia. III. *Saxonicè* ex Hieronymo de vitis Patrum *Ægyptiacorum.* p. 212.
Salomon Presbyter. p. 84.
Salomonis Proverbia. *vid.* Proverbia.
De *Salomonis* Templo. *Saxonicè.* p 90. 183. 196.
Sanctimonialium Regula, *Normanno-Saxonicè. vid.* Sim. de *Gandavo.*
Sanctimonialium Regula *Saxonicè.* vid. *Benedictus.*
De Sanctis in *Anglia* ſepultis, *Saxonicè.* p. 86. 146. 208.
De Sanctis Omnibus, Miſſa *Latin.* cum Rubricis. *Saxon* p. 196.
De Sanctis Omnibus, Oratio *Latin* & *Saxon.* p.294.
De SANCTORVM MEMORIA. *Homil. Saxon.* p. 136. 163. 188.
In SANCTORVM OMNIVM NATALI. *Homil Saxon.* p. 7. 8. 21. 35. 41. 124. 135. 156. 175. 211. 266.
Ad SANCTOS OMNES. Oratio. *Latinè* & *Saxonicè.* p. 294
Sanctus Dies, quomodo inveniendus. *Saxonicè* p.248.
Scſ Iohanneſ ȝereah ofen Gaſſeȝe. *Homil. Saxon.* p. 128. 206.
De SANGVINE PROHIBITO *Homil. Saxon.* p. 37. 43.
De SAPIENTIA. Oratio; *Saxonicè.* p. 160.
De *Sara, Abrahami* uxore. *Saxonicè.* p 195.
De *Satanæ* ſolutione poſt mille annos, *Latine* & *Saxonice.* p. 104.
Saturni & *Salomonis* dicta fabuloſa, *Saxonice.* p. 114. 149. 214.
Saul hatte ȝe ſonma Cyniȝ. *Homil. Ælfrici, ex lib. Regum excerptus.* p. 39. 188.
Sapleſ pano. *Homil. Normanno-Saxon. ſic dicta.* p. 80.
Saxonica Manus Curſoria. p. 130.
Be þæna Sceaþena. p. 90.
Scintillarum liber, *Latine* & *Saxonice.* vid. *Beda.*
Scribendi occultè varii modi, quibus uſi ſunt *Anglo-Saxones. vid* Cryptographia.
SCRIFT-BOC. *i. e. Homil. Saxon.* p. 132.
Be SCRIFTVM. *Canon. Saxon.* p. 51. 146.
De Scripto quod è Cœlis adtulit Angelus, depoſuitque ſuper Altare *S. Petri* in *Roma. Saxonice.* p. 234.
Se ælmihtiȝa God behet ȝeſýnne ſonulde. *Prophetiæ ex vet. Teſt.* p. 100.
Se ælmihtiȝe Scýppend. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 22.
Se ælmihtiȝe healdend ðe ne onȝan næſſne. *Homil. Saxon.* p. 208.
Se Apoſtol Andreaſ æfter Cniſteſ ðnoſunȝe. *Homil. Ælfrici* p. 9. 42. 125. 135. 156. 163. 175. 207. 211. Hæc Homilia duplicem Concluſionem nacta eſt.
Se Apoſtol Matheuſ ⁊ Godſpellere. *Homil. Ælfrici.* p. 163. *vid.* Deſ ylca Apoſtol.
Se Apoſtol Pauluſ ealna þeoda Lareop manode. *Homil. Ælfrici, eadem cum illa quæ ſic Incipit* Pauluſ þe Apoſtol, *&c. & cum illa cujus initium eſt* M. þaT. Se Apoſtol, *&c.* p. 136. 188.
S. SEBASTIANI MART. PASSIO. *Homil. Saxon.* p. 187. 191. 206. 127.
Sebaſtianuſ hatte ſum haliȝ Godeſ þeȝen. *Homil. Ælfrici.* p. 127. 187. 191. 206.
Sedulii Presbyteri Poemata, Litteris *Saxonicis* curſoriis ſcripta. p. 130.
Se eadiȝa Apoſtol Iacobuſ. *Homil. Saxon.* p. 162.
Se eadiȝa Eȝidiuſ pæſ ȝecoren. *Homil. Saxon.* p. 134.
Se eadiȝe Nicholauſ of æþelan cynne pæſð. *Homil. Saxon* p. 135.
Se Godſpellere Iohanneſ ſæde on þiſſum Godſpelle. þ Cniſt. *Homil. Saxon.* p. 118. 211.
Se Godſpellere Iohanneſ þe pæſ Godeſ ðýnlinȝ. *Homil. Saxon.* p. 117.
Se Godſpellere Lucaſ apnat on Cniſteſ-bec be acennednyſſe Iohanneſ. *Homil. Ælfrici.* p. 4. 20. 34. 40. 124. 127. 134. 175. 192. 203. 210.
Se Godſpellere Lucaſ apnat on ðýſum dæȝþerlicum Godſpelle. *Homil. Ælfrici.* p. 8. 19. 59. 120. 125. 128. 156. 176. 204. 211.
Se Godſpellere Lucaſ beleac ðiſ dæȝðerlice Godſpell. *Homil. Ælfrici.* p. 10 20. 31. 121. 125. 155. 174. 209
Se Godſpellere Lucaſ ræiȝð on þýſſen Godſpell. þ ſe Hælend. *Homil. Saxon.* p. 205.
Se Godſpellere Matheuſ þe ſe nu to dæȝ ſuſðiað. *Homil. Ælfrici.* p. 159. 203. 206.
Se Hælend becom into ſumere eaðelica býniȝ. *Homil. Saxon.* p. 59.
Se Hælend cpæþ on hiſ Godſpell. Ic am peiȝ. p. 206.
Se Hælend cpæð þæt Heofona-nice pære ȝelic ſumum Hinedeſ-ealdre. *Homil. Ælfrici.* p. 9. 11. 18. 117. 125. 129. 133. 200.
Se Hælend cpæð to hiſ Leoſninȝ-cnihtum. *Homil. Ælfrici.* p. 135 162. *eadem cum illa, cujus Initium eſt* Ðaſ ðaȝaſ ſýnd ȝehaten Letanie. &c. *quam videſis.*
Se Hælend Cniſt ſýððane he to þiſum liſe com. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 16. 30. 116. 120. 123. 130. 132. 155. 162. 166. 175. 209. 266.
Se Hælend ſend oſer ðæn Galileiſcan Sæ. *Homil. Ælfrici.* p. 32. 118. 123. 129. 133. 155. 161. 174. 200. 209.
Se Hælend ſende to ðære býniȝ Ieruſalem. *Homil. Saxon. vid* Cniſteſ ðnoſunȝ.
Se Hælend ſoſſæde hiſ Leoſninȝ-cnihtum. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 21. 38. 126. 132. 135. 159.
Se Hælend ȝeceaſ him to eacan þam tpelf Apoſtolum. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 38 111. 135. 159. 207.
Se Hælend hen on liſe. *Homil. Saxon.* p. 58. 162. 166. 201.
Se Hælend ræde ȝelomlice Biȝſpel. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 22 38 126. 132. 159.
Se Hælend ræde þiſ Biȝſpel hiſ Leoſninȝ-cnihtum. *Homil. Ælfrici.* p. 3. 119. 127. 136. 158. 167. 210.
Se Hælend ræde þuſ to hiſ halȝum Apoſtolum. *Homil. Saxon.* p. 167. 210.
Se Hælend pæſ ȝelæded ſnam þam Halȝan Gaſte. *Homil. Saxon.* p. 209. *f. eadem illa quæ ſic Incip.* Ic polde eop tpahtnian.
Se halȝa Apoſtol Pauluſ læred ælcum Mæſſe-preoſte. *Homil. Saxon.* p. 34.
Se halȝa Godſpellere Lucaſ ȝeſputelode. *Homil. Lupi Epiſcopi. vid.* leoſan men. Se, *&c.*
Se halȝa Hælend Cniſt. ⁊ ſe Heofenlica æþeliȝ. *Homil. Saxon.* p. 41. 135.
Se halȝa Papa Gnegoriuſ aſende. *Homil. Saxon.* p 8.
Seint Iacob þe holie Apoſtel þe ure Drihten ſette. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Pro ſemet-ipſo. Orationes, *Latine & Saxonice.* p.293.
Sententiæ. *Saxonice.* p. 183.
Seo haliȝe Cniſteſ-boc þe ymbe Cniſteſ ſunðpa ſpnýcð. *Homil. Saxon.* p. 36. 120.
De SEPTIFORMI SPIRITV. *Homil. Saxon.* p. 23. 27. 37. 43. 91. 122. 139. 166. 224.
De Septuageſima. *Saxonice.* p. 234.

Philippus ſe Godes Apoſtol þe ge on þiſum dæge ſuſdiað. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 34 126 158. 163. 206.
De Phlebotomia. *Saxonicè.* p. 234.
De Phoenice. *Saxonicè.* p. 281.
Piers Plowman. p. 249.
Plegredi Carta. p. 259.
Poemata *Normanno-Saxonicè.* p. 231. 267. 268.
Poemata *Saxonicè.* p. 25. 48. 49. 70. 72. 77. 79. 83. 95. 98. 110. 114. 146. 147. 169. 218. 219, *&c.* 226. 232. 269. 280.
De Pœnitentia. *Saxonicè.* p. 86. 145. 197.
De Poenitentia. *Homil. Saxon.* p. 127. 163.
De Pœnitentia. Interrogationes, *Saxonicè.* p. 231.
De Poenitentia. Oratio, *Saxon.* p. 160.
Pœnitentiale *Saxonicum*, in IV Libros diſtinctum. p. 52. 65. 112.
Pœnitentialis Oratio, *Latinè* & *Saxonicè.* p. 294.
Pontificale *Dano-Saxonicum.* p. 295.
Pontificalia, in quibus habentur nonnulla *Saxonicè* ſcripta. p. 106. 109. 149. 220. 225.
De Popvlo Israhel. *Homil. Saxon.* p. 39. 212.
Ad Popvlvm. *Sermones Saxonici.* p. 28. 29. 30. 38. 39. 120. 138. 191. 266.
Præcepta Moralia. *Saxonicè.* p. 88. 167. 183. 197. 202.
De Præceptis Dnī. *Homil. Saxon.* p. 139.
Precatio, ut quiſque in Prælio à Morte ac Vulneribus immunis fiat. *Latin.* & *Saxon.* p. 304.
De Prædicatoribvs Divini verbi (Be Godes Bydelvm.) *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi.* p. 29.
Preces *Latinæ*, Rubricis Sax. inſignitæ. p. 231. 243.
Preces, *Latinè* & *Saxonicè.* p. 231. 269. 292. 293. 294.
Preces, *Normanno-Saxonicè.* p. 228. 248. 268.
Preces, *Saxonicè.* p. 64. 93. 100. 101. 110. 131. 147. 149. 159. 160. 182. 183. 195. 221. 226. 231. 243. 269. 292.
Be Preostan. *Canon. Saxon.* p. 46. 94. 144. 213.
Be Preoste Synoðe. *Epiſtola, ſive Homilia Ælfrici.* p. 58.
De Primo Die Secvli. Sive De Æqvinoctio Vernali. *vid. Beda* (de Temporibus.)
De Prœlio apud Finnisburh. *Fragmentum poematis Saxon.* p. 269.
Progenies *Duddæ, Bradæ,* & *Buhæ. Saxonic.* p. 217.
Prognoſtica de Partu. *Saxonicè.* p. 87. 90. 195.
Promissio Regis In Consecratione. *Saxonicè.* p. 93. 202. 241. --- & *Gallicè.* p. 284.
De Propheta. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Proſperi Aquitani Epigrammatum (ex ſententiis *Auguſtini*) Fragmentum, cum interlineata verſione *Saxonica.* p. 224.
Proverbia, *Latinè* & *Saxonicè.* p. 182.
Proverbia, Saxonicè. p. 219.
Proverbiorum *Salomonis* Liber, *Saxonicè.* p. 96. 243.
Aur. *Prudentii* Poematum Exemplaria ms. in quibus leguntur quædam. *Saxonicè.* p. 109. 151. 245.
Pſalmi quidam *Latine*, cum verſione *Dano-Saxonica.* p. 297.
Pſalmus qui dicitur Miserere, *Latine* & *Saxonice.* p. 243.
Pſalterium S. *Hieronymi* Gallicum, Aſteriſcis atque Obelis, punctiſque Muſicis ſubjectis notatum; una cum interlineata Verſione *Saxonica.* p. 268.
Pſalterium *Normanno-Gallice.* p. 168.
Pſalterium *Latine*, cum interlineata Verſione *Saxonica.* p. 76. 103. 182. 222. 223. 224. 268. 291.
Pſalterium. *vid.* S. *Hieronymus.*

Q.

De Qvadragesima. *Canon. Saxon.* p. 79.
De Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 8. 28. (37) 127. 170. 267.
Feria. VI. In I. Hebdomada Qvadragesimæ. *Homil. Saxon.* p. 117. 211.
Domc̄. I. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 18. 31. 117. 121. 123. 126. 129. 133. 155. 157. 161. 174. 200. 209.
Feria. II. Post Domc̄. I. Qvadragesimæ. *Homil. Saxon.* p. 129. 200.
Feria. VI. In II. Hebdamada Qvadragesimæ. *Homil. Saxon.* p. 118. 211.
Domc̄. II. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 18. 31. 117. 126. 128. 129. 133. 157. 161. 200. 209.
Feria VI. In III. Hebdomada Qvadragesimæ. *Homil. Saxon.* p. 118. 211.
Domc̄. III. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 31. 118. 123. 126. 127. 129. 133. 161. 200. 209.
Feria. VI. In. IIII. Hebdomada Qvadragesimæ. *Homil. Saxon* p. 118. 211.
Domc̄. IIII. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 13. 32. 118. 126. 129. 133. 161. 200. 209.
In Media Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 32. 116. 123. 137. 155. 158. 161. 170. 174. 188. 200.
Feria. VI. In. V. Hebdomada Qvadragesimæ. *Homil. Saxon.* p. 118. 129. 200.
Domc̄. V. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 13. 118. 126. 129. 158. 161. 200.
SS. Qvadraginta Militvm Natale. *Homil. Saxon.* p. 187.
Quæſtiones & Reſponſiones inter *Adrianum* & *Rithæum. Saxonice.* p. 93.
Qvando Volveris. *Homiliæ Saxon.* p. 10. 39.
Domc̄. In Qvinqvagesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 18. 31. 44. 123. 125. 129. 133. 137. 155. 174. 200 209.

R.

Radulfi Prioris *Wigornienſis* Carta. p. 258.
Rameſeienſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum, in quo, præter alia notatu digna, habentur plurima *Teſtamenta* Illuſtrium utriuſque ſexûs Anglorum, è *Saxonico* in *Latinum* verſa. p. 308.
Feria. VI. Ante Ramos Palmarvm. *Homil. Saxon.* p. 200.
Domc̄. In Ramis Palmarvm. Homil. Saxon. p. 118. 196. 200.
Feria. II. *Homil. Saxon.* p. 200.
Feria. V. *Homil. Saxon.* p. 200.
Ranulfi Dunelmenſis Epiſcopi Carta. p. 298.
De Raphaele Archangelo. *Saxonicè.* p. 189.
Regionum quarundam in Oriente Deſcriptio. *Latine* & *Saxonice.* p. 217.
Regionum quarundam in Oriente Deſcriptio. *Saxonice.* p. 218.
De Regvla Canonicorvm. *Saxonice.* p. 49.
Regula quædam *Latine* & *Saxonice* in uſum Presbyterorum, *Ælfrico*, ut dicitur, Autore. p. 130.
Regularis Concordia Monachorum Sanctimonialiumque ſub *Eadgaro* Rege. *Latine* & *Saxonice.* p. 92. 99. 293. 307.
De Regvm Libro Sermo Excerptvs. *Saxonice.* p. 39. 188.
Reliquiarum, quas *Æthelſtanus* Rex Eccleſiæ *Exonienſi* contulit, Catalogus; *Saxonice.* p. 81.
pro *Remiſſione Peccatorum*, Precatio. *Saxonice.* p. 131.
De Resvrrectione Dnī. *Homil. Saxon.* p. 20. 32. 121. 134. 201. 204.
Richardi II Regis *Angliæ* Carta. p. 258.
Rich. *Richfordi* Verſio *Latina* Tractatuum nonnullorum *Saxonicorum.* p. 278.
Riht is þ Preoſtas beon geornlice God þeowende. ⁊ ðeniende. *Synodalia Decreta, Saxon.* p. 47.
Riht is. ðæt ealle Criſtene men heora Criſtendom rihtlice healdan. *Homil. Saxon.* p. 50.
Rituale *Anglo-Saxonicum.* p. 137.
Rituale *Dano-Saxonicum.* p. 195.
Ritus Confeſſionis atque Pœnitentiæ. *Saxonice.* p. 192.
Roberti Glauceſtrienſis Hiſtoria Regum Angliæ. p. 248.
Roffenſis Eccleſiæ Textus. p. 186. 273. 307. 308.
De Roffenſi Ponte. *Saxonice.* p. 276.
Domc̄. Ante Rogationes. *Homil. Saxon.* p. 202.
Feria. III. In Rogationibvs. *Homil. Sax.* p. 135.
De Rome Gereot. p. 213.
Rondulfi Abbatis Eveſhamenſis Carta. p. 258.
Johannis & Gulielmi *Rochfordorum* Exemplar Codicis ms. Bibliothecæ. *C. C. C. C.* p. 278.
Carta de *Rovemede*, ſive Leges *Johannis Angliæ* Regis. p. 308.

ðeplicum ȝoðſpelle. *vid. etiam* Leoſan men. Ðaſ ðaȝaſ, *&c.*
Ðeſ heþigenliceſtan ȝehpẏþſeonẏſſe. *Senten. Ælfrici de* S. *Maria Ægyptiaca.* p. 189. 191.
(Ðaſ uþeſ) Dþihtneſ þþopunȝe þe þilla ð. *Homil. Saxon. vid.* Dþihtneſ.
Ða þe Cþiſt ne luſia ð. *Officium hominis Chriſtiani. Saxonice.* p. 88.
Ðe, *&c. vid.* Se, *&c.*
Ðe halie Prophe Dauið ſpec ð on ane ſtude in ðe Sauter. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 268.
Ðe heuenliche Kei-herde Sainte Peter iſeih. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.
Ðe heuenliche Leche Seinte Poul nime ð. ȝeme. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Ðe holi Goðſpel of þiſ ðai ſpec ð of ure Hælende. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Ðe holi Prophete Abacuc þe puneðe on þiſ peoplðe. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Ðe holie Prophete Dauið mineȝe ð uſ on þe Sealmboc. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Ðe holi Prophete Dauið ſeið on ane ſtede on þe Salm-boc. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Ðe holie Prophete Dauið ſpec ð on þe Sealm-boc. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Ðe holi Prophete Dauið þe þaſ Kinȝ of Ierlm̄. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171. 233.
Ðe Lauerð Sainte Popel þe iſ heueð-lorðeu of alle holie Chirechen. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 169.
Ðe Lauerð Seint Lucaſ þe irenne ð þ holi Goðſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Ðe liſ-holi man Iob þe þe boc of-ſpec ð. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Ðe Louerð Seint Lucaſ ȝuittinne ð on hiſ Goðſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Ðe Louerð Seint Matheu ſpec ð on hiſ holi Goðſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Theodori Archiepiſcopi *Cantuarienſis* Conſtitutiones de Jejuniis, *Saxonice.* p. 51. 67.
Theodori Archiep. *Cantuar.* Pœnitentiale, *Latine.* p. 110. 243.
è *Theodori* Archiep. *Cantuar.* Pœnitentiali excerpta, *Saxonice.* p. 66. 243.
è *Theodoro* Archiep. *Cantuar.* de Ægris, Locus, *Latine.* p. 146.
de *Theodoro* Archiep. *Cantuar. Latine.* p. 130.
Theodredi Epiſcopi *Londonienſis* Teſtamentum, *Saxonice.* p. 287.
Be Ðeodþitan. *Canon. Saxon.* p. 46. 214.
Theophania. *vid.* Epiphania.
Theoredi Teſtimonium. *Saxonice.* p. 225.
Ðeoſ tið þnam þẏſum anðpeaðan ðæȝe. *Homil. Ælfrici.* p. 118. 126. 129. 134. 158. 161. 163. 200.
Ðeoſ poþð. *vid.* Ðiſ poþð.
Ðeſ Apoſtolica þneolſ-ðæȝ mana ð uſ to ſþþæcenne. *Homil. Ælfrici.* p 6. 38. 131. 135. 159.
Ðæſ ðæȝ iſ ȝehaten on bocum Sputelunȝ-ðæȝ. (Epiphania.) *Homil. Ælfrici.* p. 19. 121. 157.
Ðe ſinfulle haue ð leiðe ȝrune me to henten. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.
Ðeſ ẏlca Apoſtol ⁊ Goðſpellepe becom. *Homil. Ælfrici.* p. 17. 159. 163. 206. *eadem cum illa, cujus Initium eſt* Se Apoſtol Matheuſ.
Ðiſ ðæȝðeplice Goðſpell cpẏð ð þ Dþihtneſ Leoſnunȝ-cnihteſ. *Homil. Saxon.* p. 203. 211.
Ðiſ ðæȝðeplice Goðſpell þ man ȝeþunelice. *Homil. Saxon.* p. 210.
Ðiſ ðai haue ð ure Drihten make ð to ȝladien. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Ðiſ Goðſpel ſeȝ ð ⁊ ſþutela ð. *Homil. Lupi Epiſcopi.* p. 28. 140.
Ðiſ Goðſpel ðe nu ȝenæð pæſ. c(þ)ẏð þ ſe Hælend. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 15. 119. 123. 126. 130. 155. 161. 166. 125. 201. 209. (*Tres Concluſiones in Codd.* Mss. *cernuntur.*)
Ðiſ ſindon þa Tacna þe mon on Mẏnſtepe healðan ſceal. *Monaſterialia Indicia, Saxonice.* p. 92. 198.
Ðiſ poð þe ich nu þe fortech. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233. 268.
S. Thomæ Apoſtoli Paſsio. *Homil. Saxon.* p. 163. 190. 207.
Ðone ſoſman ðæȝ þiſſepe populðe þe maȝon. *Sc. Ælfrici Excerpta ex libro Bedæ de Temporibus, quorum quidem Excerptorum Exemplaria valde inter ſe diſcrepant, nunc hoc, nunc aliud Exordium* (*viz.* Ic polde eac iſ ic ðoſſte) *præſeferentia.* p. 87. 196.
Ðonne man to hiſ Scniſte ȝanȝe. *Canon. Saxon.* p. 50. 197.
Ðonne on Pentecoſtes-Mæſſe-æfen. *Homil. f. Ælfrici.* p. 111.
Ðonne þu on moſȝen æſeſt aſniſe. *Officium Hominis, quoad & Deum, & Mundum, Saxonicè.* p. 241.
Thorneienſis Monaſterii Chartæ veteres. p. 258.
Ðoſ feaſe poð þe ich nu hene forð teah. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.
Ðo þe ure Louerð Ihū Criſt funðede lichamlice. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Ðne þinȝ ben þ elch man habben mot. *Homil. Normanno-Saxon.* p 169. 267.
Ðu man þe Goð ſecſt. ⁊ me hæſſt. *Homil. Saxon.* p. 221.
Be Ðuȝunuȝe. *Saxonicè.* p. 198.
Thurethi Comitis Carta. p. 249.
Thurketelis Teſtamentum. *Saxonice.* p. 282.
Thurketelis Heyingi Teſtamentum, *Saxonice.* p. 286.
Thurkytelis Cartæ. p. 262. 287.
Thurkili & Æthelgithæ Carta. p. 287.
Thurſtani fil. *Winæ* Carta. p. 287.
Thurſtani Teſtamentum, *Saxonicè.* p. 260.
Ðu ſinȝeſt þe Salm þe me clepe ð Creðe. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 169.
pið Ðpeoſh. *Exorciſmus, Saxonice.* p. 305.
Ðẏſeſ ðæȝeſ þenunȝ. ⁊ þẏſſepe tiðe mæſh ſpnẏcþ. *Homil. Ælfrici.* p. 8. 19. 58. 120. 125. 128. 156. 176. 211. (*Exemplaribus hujus Homiliæ diſcrepantibus, diſcrepantes à ſe Concluſiones leguntur.*)
To ðai iſ cumen ðe holie tið. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 169.
To ðai man mai iheren he þe pile. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Tonitruum Conſideratio. *Saxonicè.* p. 40. 89. 110. 194. 204.
Contra *Tranſubſtantiationem. vid.* p. 101. 109. 111.
De Tribulatione Temptationum. Oratio, *Latine & Saxonice.* p. 293.
De S. Trinitate Et De Feſtis Diebvs Per Totvm Annvm. *Homil. Saxon.* p. 208.
S. Trinitatis & ix Ordinum Angelorum Invocatio. *Saxon.* p. 231.

V.

Valdharii Epiſcopi *Londonienſis* Epiſtola Originalis. p. 259.
De Vaniloqvio Negligentvm *Homil. Sax.* p. 121.
De Verbis Dn̄i. *Homil. Saxon.* p. 129. 200.
Uhtredi Hwicciorum Reguli Cartæ. p. 230. 254. 299. 300. 301.
De S. Vincentii Mart̄. Passione. *Homil. Saxon.* p. 164.
Ad SS. Vincentium, Euſtachium, Dionyſium, Georgium, Eadweardum, Ælfhegum, & Potitum, Oratio; *Latine & Saxonice.* p. 294.
Ad SS. Virgines, Oratio, *Latine & Saxonice.* p. 294.
De Virginibvs. *Homil. Saxon.* p. 135.
De Sc̄a Virginitate. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 80. 133. 135.
De Sc̄a Virginitate. *Homil. Saxon.* p. 41. 124. 210.
In SS. Virginvm (Plvrimarvm) Natali. *Homil. Saxon.* p. 7. 22. 38. 126. 132. 159.
De iiii. Virtvtibvs. *Homil. Saxon.* p. 104.
De viii. Virtvtibvs. *Homil. Saxon.* p. 203.
De Viſitatione Infirmorum, *Saxonice.* p. 149.
De viii. Vitiis. Et De. xii. Abvsivis Hvivs Secvli. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
De viii. Vitiis. Virtvtibvsqve Capitalibvs. *Homil. Saxon.* p. 91.

Domc̄. In Septvagesima. *Homil Saxon.* p. 9. 11. 18. 117. 125. 129. 133. 157. 160. 200.
De Septuagesimæ tempore. *Saxonicè.* p. 222.
Sergii Papæ Privilegium, concessum Monasterio de Ea. *Saxonicè.* p. 212.
Sermo Ad Popvlvm Dominicis Diebvs. *Homil. Saxon.* p. 266.
De Servitio Dei *Canon. Saxon.* p. 78.
Servorum Emancipationes. *vid.* Testificationes. *vid.* Manumissiones.
Se ꝼꝛicola Deoꝼol ðe ꝼýꝛꝼð. *Homil. f. Ælfrici.* p. 37 43.
Se ðe biꝺ acenneꝺ on an nihtne Monan *Consideratio Ætatum Lunæ in Nativitatibus Saxonicè.* p. 40.
Se pealdenda Dnihten ꝼæde þiꝛ Biꝛꝼpel hiꝛ ꝛinꝛnum *Homil. Ælfrici* p. 3 20. 119. 124. 127. 136. 155. 166. 175. 209.
De *Sex* ætatibus seculi. *Saxonicè.* p 234.
Domc̄. In Sexagesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 18. 117. 125. 129 157. 161. 200.
Shaftesburienſis Abbatiæ (Sanctimonialium) Registrum Chartarum. p. 306.
Ship-money. p. 309.
Sifledæ Carta p 287.
Sigewlfi Presbyteri Interrogationes, *Sax.* vid. *Alcuinus*
Signa quæ præcedunt ultimum Judicium. *Sax.* p. 204.
Simon de Gandavo, de vita Solitaria. *vid. Gandavo.*
De SS. Simonis Et Ivde Passione. *Homil. Saxon.* p. 159. 163 206.
Sociorum Sodalitiorum quorundam Nomina. p. 280.
Sodalitates sive Conventiones Religiosæ, *Sax.* p. 149.
Sodalitas Religiosa inter *Wulfstanum* Episcopum *Wigornienſem*, &c. *Saxonicè.* p. 149.
Sodalitium Nobilium *Cantabrigiæ* institutum p. 216.
Sodalitium *Exoniæ* factum. p. 216.
Sodalitium Religiosum apud *Wudebirig.* p. 280.
De *Sole*, Observationes, *Saxonicè.* p. 110
Guil. *Somneri* Castigationes Versionis Latinæ Rich. Richfordi scriptorum Saxonicorum. p. 278.
Guil. *Somneri* Collectanea Sax. *&c.* p. 270. 271. 272.
Somniorvm Diversitas *Saxonicè.* p. 40. 88. 90. 194. 195. 234. *vid. Daniel* Propheta.
Somniorum Eventus juxta ætates Lunæ. *Saxonicè.* p. 40. 194.
Sori mai þe man ben. þe beð on michele pope. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.
Soð iꝛ to ꝛecgene. þa þa ꝼýlleceð on Godeꝛ pille. *Homil Saxon.* p. 205.
Soð ꝛoð ic èoꝼ ꝛecge. *Homil. Nomanno-Saxon. (forte ex Ælfrico.)* p. 22.
Ad Spiritum Sanctum, Oratio. *Lat.* & *Sax.* p. 292.
Spiritus ſcs̄ pro ſeptenaria operatione. *Homil. Sax. f. Ælfrici. vid.* Iſaiaꝛ ꝛe pitega.
In S. Stephani Protomartyris Natali. *Homil. Saxon.* p. 9. 30. 123. 125. 128. 154. 157. 164. 174. 206. 208.
Stephani Regis Angliæ Cartæ. p. 299. 300. 303. 308.
Ad S. *Stephanum* Oratio, *Latinè* & *Saxonicè.* p. 293.
Stigandi Carta. p 287. *vid.* Conventio.
Suebrædi Regis *Eaſt-Saxonum* Carta. p. 262.
Succeſſio Regum *Weſt-Saxonum. Saxonice.* p. 84. 95. 199. 273.
Sulpicii Severi Liber de Vita S. *Martini*, *Saxonice* ab *Ælfrico* verſus. & ab his verbis incipiens: Sulpiciuꝛ hatte ꝛum pꝛitene. *vid. Ælfricus.*
Sum æꝼꝼeꝛt Godeꝛ þeiꝛn þæꝛ ꝛehaten Zachaꝛiaꝛ. *Homil. Saxon.* p. 206.
Sum Deoꝼel-ꝛaꝛt ꝛæde ꝛumen Ancne. *Homil. Saxon.* p. 135.
Sume ꝛeðꝛol men cꝛæðon. þ ꝛeo haliꝛe Maꝛia. *Homil. Saxon.* p. 121.
Sume menn nýton ꝛeꝛiꝛꝛ. *Homil. f. Ælfrici.* p. 16. 162. 166. 201. 202.
Sum ꝛeþunꝛen Laneoꝛ pæꝛ on Engla-lande. Albinuꝛ ꝛehaten. *vid. Alcuini* Reſponſ. ad *Sigewlfum. vid. Ælfricus.*
Sum Hæþen Caꝛene pæꝛ ꝛehaten Diocletianuꝛ. *Homil. Ælfrici.* p. 164. 188. 208.
Sum Phaꝛiꝛeiꝛc mann pæꝛ ꝛehaten Nichodemuꝛ. *Homil. f. Ælfrici.* p. 15. 162. 166.
Sum ꝛꝛýðe ꝛelæꝛeð Munuc. *vid. Abbo* Floriacenſis. *vid. Ælfricus*
Sum man ꝛæiꝛð þ Sýnne niꝛ nan þinꝛ. *De Peccato, Libero Arbitrio,* &c. *Saxonice.* p 205.
Sum þeꝛ þæꝛ ꝛeꝛeten on þam lande. *Homil. Saxon.* p 100.
Sum þeꝛ þæꝛ on Alexandꝛia mæꝛðe Paꝛnuntiuꝛ ꝛenemneð. *Homil Ælfrici.* p 190.
Sum þeꝛ þæꝛ on anum Mýnꝛtne on Paleꝛtina mæꝛþe. *Homil. Ælfrici.* p. 189.
Sum þæꝛ þæꝛ on Egýpta-lande. *Sententia I Saxonice ſcripta, ex Hieronymo de vitis Patrum Ægyptiacorum.* p. 212.
Be þæꝛ halꝛan Svnnan Dæges Gebede. *Canon. Saxon.* p. 51.
Svnnan Dæges Spel. *Homil. Saxon.* p. 132. 196.
Spa hpilc man ꝛꝛa on Sunnan-dæꝛ. Conſideratio ſingulorum totius Hebdomadæ dierum, in modo genitis, *Saxonice.* p. 40.
S. Spyðvni Epī Natale. *Homil. Saxon.* p. 188. 192.
Symbola, Apoſtolorum, Athanaſii, Nicenum *Saxon.* vid. *Apoſt. Athanaſ. Nicen. Cantica S. Scripturæ.*
Symonis Frat. Rhythmi Normanno-Gallici. p. 217.
Be Synna Lacnvnge. *Canon. Saxon.* p. 51. 197.
Synodalia Decreta. *Saxonice* p. 47.
De Synodo. *Canon. Saxon.* p. 46. 94. 214.

T.

Henr. *Talboti* Apagrapha Chartarum *Saxonicarum.* p. 150.
Franc. *Tate* excerpta *Saxonica* è Textu *Roffenſi* p. 186.
Taxi sive *Mellis* Virtutes Medicinales. *Saxonice.* p 231.
De Temperie Anni, ex consideratione Kalendarum *Januarii. Saxonice* & *Latine* p. 194.
De Temporibvs. *Homil. Saxon.* p. 135.
De Tentatione, *Saxonice.* p 205.
Terentiani Sententia de Passionibus SS. *Joannis* & *Pauli*, ab *Ælfrico Saxonice* versa. p. 187. 191. 208.
Termini Terrarum quarundam, *Saxonice.* p. 254. 256. 257. 287.
De Terræ Longitudine & Latitudine. *Saxonicè.* p. 183.
De Testamento Veteri Et Novo. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 22.
Testificationes Legatorum, Terrarum, Emptionum Servorum, &c. *Saxonice.* p. 279.
Testificationes Manumissionum Servorum, *Saxonice.* p 82. 116 149. 152 279.
Đa aꝛꝛnanꝛ Agathen hliꝛa. *Homil. Ælfrici.* p 187. 208.
Đæꝛe æneꝛten nýhte þonne niꝛe Mone býþe cýmen. p. 40. *Somniorum Eventus juxta ætates Lunæ* p. 40.
Đæꝛ dæiꝛeꝛ þe uꝛe Hælend ꝼoꝛ uꝛe alýꝛednýꝛꝛe ꝛeðoledе Pine. *Homil. Saxon. e Pſeudo-Evangelio Nichodemi deſumpta.* p. 204.
Đæꝛ Hælendeꝛ eaꝛd þæꝛ on Iudea-lande. *Homil. Saxon.* p. 210.
Đæt haliꝛe Godꝛpell be ðæꝛe hean medomnýꝛꝛe. *Homil Saxon.* p. 125.
Đæt haliꝛe Godꝛpell þe ꝛe ꝛehýꝛdon nu þæðan. *Homil. Saxon.* p. 118 129. 200.
Đæt haliꝛe Godꝛpell þe nu lýtle æꝛ æꝛꝼoꝛan eoꝼ ꝛeꝛæd þæꝛ. *Homil. Ælfrici.* p. 8. 21. 35. 41. 124. 135. 156. 204. 211.
Đæt haliꝛe Godꝛpel uꝛ ꝛeꝛð. þ Geneꝼan. *Homil. Ælfrici.* p. 21. 119. 120. 124. 136. 155. 167. 175. 209.
Đæt Iudeiꝛꝛce ꝼolc bꝛohte. *Homil. Saxon.* p. 203.
Đæt ꝛceal ꝛeðencan ꝛe ðe bið ꝛýnna manna Læce. *Canon. Saxon.* p. 51. 67. 93. 109. 145. 192. 196. 197.
Đaꝛ ðaꝛaꝛ ꝛýnd ꝛehatene Letaniꝛe *Homil. Ælfrici.* p. 1. 3. 20. 123. 130. 132 155. 162. 166. 175. 209.
eadẽ cũ iis quæ ab his incipiunt verbis, God ꝛpꝛæce. *&c.* Se Hæl. cp̄ to hiꝛ leoꝛninꝛ-cnihtum, *&c.* & Iohanneꝛ ꝛe Godꝛpelleꝛe aꝛꝛat on þiꝛum dæꝛ-ðeꝛlicum

Wigornienſis Codex inſignis, manu *Wulfgeati* Librarii ſcriptus. p. 45. 57.
Wigornienſis Eccleſiæ Regiſtra Chartarum. p. 229. 254.
Wihburgæ Viduæ Carta. p. 257.
Wihtredi Regis Cantiæ Carta. p. 263.
Wihtredi Regis Cantiæ Leges, *Saxonicè*. p. 185. 273.
Wilferthi & Albæ Conjugis ejus Carta. p. 257.
Wilfridi Epiſcopi *Wigornienſis* Cartæ. p. 300. 301.
Wilhelmi I. *Anglorum* Regis, Cartæ. p. 150. 172. 186. 238. 240. 241. 246. 258. 259. 260. 261. 265. 270. 276. 281. 286. 299. 303. 308. 309.
Wilhelmi I. *Anglorum* Regis, Leges, *Latinè*. p. 308.
Wilhelmi I. Anglorum Regis, Leges, *Saxonicè*. p. 186. 270. *vid.* Leges.
Wilhelmi II. Anglorum Regis, Carta. p. 261.
Wiltunenſis Abbatiæ (ſanctimonialium) Regiſtrum Chartarum. p. 277.
Be WITENA GERÆDNESSAN. *Saxonicè*. p. 225.
Ƿitodlice ælc þæpe þýſhta þe unpiſlic pince aginþ. *Prologus vitæ S. Nicolai*. p. 135.
Ƿitodlice hit iſ gepæd þ Raphahel. *Sententia Ælfrici*. p. 189.
Ƿiþ Ƿiſ-beajn Eacenu. Exorciſmus, *Saxonicè*. p. 44.
Wlfgeati Carta. p. 299.
Wlfgithæ Teſtamentum. *Saxonicè*. p. 270.
Wlfheri Regis *Merciorum* Cartæ. p. 258. 299.
Wlfredi Archiep. Cantuarienſis Cartæ. p. 260. 261. 262.
Wlfrici Carta. p. 299.
Wlſii Carta. p. 287.
Wlſtani I. Epiſc. *Wigorn.* & Archiepiſc. *Eboracenſis* Cartæ. p. 299. 301. 302.
Wlſtani II. Epiſc. *Wigorn.* Cartæ. p. 257. 258. 263. 299. 301.
Wlſtani Teſtamentum, *Latinè*. p. 287.
De *Wlſtano* Epiſcopo *Wigornienſi*. *Saxonicè*. p. 257.
Wlſtanus. *vid. Wulſtanus*.
Be Ƿudeƿan. *Canon. Saxon.* p. 46. 94. 144. 213.
Wuldebyrig. *vid.* Sodalitium.
Ƿulƀaham. p. 264. 276.
Wulfari Teſtamentum, *Saxonicè*. p. 150.
Wlfgari Teſtamentum, *Saxonice*. p. 264.
Wulfſtani Archiepiſcopi, Admonitio, ſive Paræneſis. *Saxonicè*. p. 85. 137.
Wulfſtani Hæthenſis Navigationes. *Saxonicè*. p. 85. 219.
Wulfſtanus Epiſc. *Wigornienſis*. p. 26. 149.
Wulfſtanus. *vid. Wlſtanus*.
Wynſledæ Teſtamentum, *Saxonice*. p. 265.
De *Wynfritho*. *Saxonice*. p. 212.
Ƿýnd-ƿnitenaf fecgað þ þný Leodfcipaf find gehatene India. *Homil. Ælfrici*. p. 17. 34. 41. 124. 127. 156. 163. 175. 206. 211. (Codices MSS. in fine hujuſce Homil. diſcrepant.)
Ƿýnd-ƿnitenaf uf fecgað. ða ðe apfitan be Cýningum. *Homil. Saxon.* p. 37.

Z.

De ZACHARIA. *Homil. Saxon.* p. 206.

FINIS.

De Vitiis Principalibvs. *Homil. Saxon.* p. 139. 202.
Ulfcytelis Comitis Carta. p. 249. 287.
Vn ligel man ſelbe ligeð. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Voſſianus Codex Pſalmorum, *Latine* & *Saxonice.* p 76.
Vre Dryhte nehlechende hiſ Paſſiun ſohte. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Vre Dryhten ſende to ſumeſne bỳrig. ſeo iſ gehaten Naim. *Homil. Ælfrici.* p. 6. 21. 120. 124. 136. 156. 175. 211.
Vre Dryhten ſæde oft ſpiðe digle Bigſpell. þa on ſumne ſæl ſæde. *Homil. Saxon.* p. 118. 211.
Vre Dryhten ſæde þiſ Bigſpel hiſ Leorninг-cnihtum. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 22. 38. 126. 132. 135. 159. 207.
Vre Drihten ſpech on one ſtede. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Vre Dryhten ðe milðheortæ Hælend. *Homil. Normanno-Saxon. f. ex Ælfrico.* p. 16.
Vre Drihte þe ȝef boðe þe old Laȝe ȝ þe nede. *Homil. Normanno Saxon.* p. 233.
Vre Drihtneſ halie Paſſiun. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Vre Feder þ in heouene iſ. *Homil. Rhythmis Normanno-Saxonicis.* p. 267.
Vre Hælend com hpilon to Chanan þam tune. *Homil. Normanno-Saxon. f. ex Ælfrico.* p. 16.
Vre Hælend Cpiſt cỳðde þæt he luſod. Pars Epiſtolæ Ælfrici ad Sigeferthum. p. 128. 199. 210.
Vre Hlaford almihtiг God pile. ȝ uſ hot. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 242.
Vre Lauerd i þe Godſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 80. 247.
Vre Lauerd Seinte Paul hegeſ Landdeden. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 268.
Vre leofa Hælend. þa þa he hen on liſe pæſ. *Homil. Saxon.* p. 166.
Vre Louerd Seinte Poul hegeſt alre Lorddeп. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Vreſ Dryhtneſ Aplaſ̄ axodan (pilum) himſilfum. *Homil. Lupi Epiſc* p. 23. 28. 139. *vid.* I. m̄. *vid.* Leofan m̄. Ve eop pilla ð.
Vre (ſe) ælmihtiga Scỳppend ſe þe ealle ȝeſceafte. Homil. Ælfrici. p. 11. 18. 31. 121. 123. 125. 135. 155. 174. 207. 209.
Vn Hlaford ſceſ̄ Pauluſ. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 242.
Vſ Birceopum ȝedafenað þ pe þa boclican (ȝodcundan) lare. *Homilia, ſive Epiſtola Ælfrici de Canonibus.* p. 23. 88. 111.
Vſ ȝedafenað leofeſtan ȝebroðra. *Vita S. Machuti Ep. Ventani.* p. 232.
Vſ iſ on ðiſum dæȝe to punþiȝenne þiſeſ Templeſ ſỳmbelnỳſ. *Homil. Saxon.* p. 266.
Vſ iſ þon ſpỳþe micel nead þeanf. m. þa I. *Homil. Saxon. vid.* M þa I. Vſ iſ ſpiðe neod þeanf.
Vſ ſæȝð þeo haliȝe Cniſteſ-boc. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 25.
Vſ ſe Laneofaſ. ȝ uſ ſe Leofnefaſ. *Homil. Saxon.* p. 39.
Vtan ſpỳnian be bocan ȝeorne ȝ ȝelome. *Homil. Saxon.* p. 50. 86. 213.
Vton beon ȝeorne þancole. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi.* p. 197.

W.

Waldharius. vid. *Ualdharius.*
Va iſ þ m̄ þ pa iſ. *Homil. Saxon.* p. 233. 268.
Vaſnna þe pið þa ſỳnðmỳntaſ. *Præcepta Moralia, Saxonicè.* p. 197.
Ve bidda ð eop men. ȝ beoda ð on Godeſ naman. *Homil. Saxon. f. Ælfrici.* p. 37. 43. 121.
Ve cpeða ð on Genim-cnæſte Catheorna Scī Petri. *Homil. Ælfrici.* p. 18. 163. 187. 208.
Ve eop pilla ð be ſumum dæle ſecȝan. *Homil. Saxon. vid.* Vreſ Dryhtneſ Aplī.
Ve habba ð nu ȝeræd ſceoftlice on ðiſum Gepрite. *Homil. Ælfrici. ex Hieronymo.* p. 188. 206.
Ve habba ð nu ȝeræd ſpa ſe ſceoftlicoſt mihton. *Homil. Saxon.* p. 39. 212.
Ve habba ð oft ȝeræd. ȝ ȝỳt ſecȝa ð. *Homil. Ælfrici.* p. 32. 121.
Ve henenliche Cpen ure Leſedi Seinte Marie here ð. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Wellenſis Eccleſiæ Cartæ Saxonicæ, & Regiſtrum Chartarum. p. 285.
Ve pæda ð ȝehpæn on halȝum Gepрitum. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 37. 158.
Ve pæda ð on ðæne bec þe iſ ȝehaten Actuſ Apoſtolorum. *Homil. Ælfrici.* p. 9. 30. 123. 125. 128. 154. 164 174. 206. 208.
Ve pæda ð on ðiſum Dryhtenlicum ſỳmbel dæȝe. *Homil. Saxon.* p. 208.
Ve pæddon on ðam æpрum ȝepрitum. *Homil. Saxon.* p. 38.
Ve neden on þe holi Godſpel-boc. þ upe Hælende. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Werferthi Epiſcopi *Wigornienſis* Carta. p. 230. 242. 254. 299. 300. 301. 302.
Werferthi Epiſcopi *Wigorn.* Verſio *Saxonica* Dialogorum *Gregorii* I. Papæ. p. 71. 92. 99. 130. 212.
De Wergildo. *Saxonicè.* p. 275.
Be Vergildvm. ȝ Be Geðincðvm. *Canon. Saxon.* p. 225.
Ve ſculen cunnen ȝemỳndelice. *Expoſitio Decalogi.* p. 202.
Ve ſecȝa ð nu æneſt on þiſum Gepрitum. þ tpeȝen Cỳninȝaſ. *Homil. Saxon.* p. 137.
Ve ſecȝea ð upum Cỳne Hlafonde. ȝ eallum cỳðan pỳlla ð. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc.* p. 132.
Weſtmonaſterienſis Abbatiæ Chartarum Confirmatio, ab *Eugenio* Papa. p. 261.
Weſtmonaſterienſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p. 246. 308.
Ve pilla ð eop aneccan ȝỳt ane litle tihtinȝe. *Homil. Saxon.* p. 117.
Ve pilla ð eop eac ȝeneccan ſceoftlice. þ nu æfteſ tpam dagum. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 159. 203.
Ve pilla ð (eop) ſecȝan be þỳſſene andpeandan tide. *Homil. f. Ælfrici.* p. 12. 18. 117. 125. 129. 133. 160. 200.
Ve pillaþ eop ſecȝan ſume Sputelunȝe. *Homil. f. Ælfrici.* p. 30. 120. 124. 132. 135. 166.
Ve pilla ð hen ſpnecan ſeapum ponðum. *Homil. Saxon.* p. 133. *vid.* M. þa I. pe pilla ð.
Ve pilla ð nu æneſt pnitan be ſumum peſten. *Excerpta ex Hieronymi libro de Vitis Patrum Ægyptiacorum.* p. 212.
Ve pilla ð nu ſecȝan ſum bỳrne to þiſum. *Homil. Saxon. Lupi Epiſcopi.* p. 29.
Ve pilla ð to tỳmminȝe eopneſ Geleafan. *Homil. Ælfrici.* p. 19. 21. 123. 128. 154. 163. 174. 208. 266.
Ve punðia ð eac on ðiſſene (andpeandan) Fneolſtide oðerne Apoſtol Iacob. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 34. 126. 158. 163. 206.
Ve punðia ð mid Loſ-ſanȝum ſon uneſ Geleafan. *Homil. Ælfrici.* p. 165. 189. 207.
Ve pỳlla ð æftep ðiſum Godſpelle eop ȝeneccan þæna Apoſtola dnohtnunȝa. *Homil. Ælfrici.* p. 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 175. 206. 210.
Ve pilla ð eac apnitan hu þ ȝepinn ȝeendode. *Homil. Ælfrici.* p. 189. 208.
Ve pỳlla ð eop ȝeneccan þæna ſeofenſtiȝna Cempena ðnopunȝe. Homil. Ælfrici. p. 187.
Ve pỳlla ð nu (up ſeȝan) apniten þeah ðe hit punðonlic ſỳ. *Homil. Ælfrici.* p. 163. 188. 192. 208.
Ve pille ð eac ȝeneccen beo ȝeændunȝe þæſ anlearen. *Homil. Saxon.* p. 203.
Abr. *Wheloci* Lexicon *Saxonico-Latinum.* p. 303.
Abr. *Wheloci* Teſtimonium de Cod. MS. Homiliarum *Normanno-Saxon.* p. 172.
Abr. *Whelocus* plures Homilias Saxonice ſcriptas, cum Verſione ſua Latina, divulgavit. p. 133.
Wigfrithi Carta. p. 241.
Wiglafi Merciorum Regis Cartæ. p. 258. 263.
Wigornienſis Eccleſiæ, Catalogi Benefactorum fragmentum. *Saxonicè.* p. 230.

18. faruuarahtun. p. 26. l. 8. unthancpar. l. ult. ir. p. 28. l. 29. ſuothlicò. l. penult. minno. p. 29. l. 16. Giuon. . . . . Aller ſlachta. p. 30. c. 1. l. 30. Unſeremo. l. 52. Unſe. p. 31. l. 17. ſecundæ. l. ult. ſagon. p. 32. l. 6. Ich. l. 40. ðan. l. 44. mit. p. 33. l. 10. ſcund. p. 34. l. 25, 26. diuriſon. p. 35. l. 15. einegamo. l. 35. Ef. p. 36. l. 27. genathema. l. 44. it. l. 47. cundet. l. 52. diuria. p. 38. l. 40. filias. p. 40. c. 1. l. 22. del. thes. l. 40. buand. p. 42. l. ult. weht. p. 44. l. 10, 11. hazzet. l. 39. del. Huergin autem, *&c.* & ſcribe, derivatur à veteri hvoorge *nuſpiam*, quod vide in Lexico Iſlandico Gudmundi Andreæ, & ein unus. l. 54. uuanta. p. 45. l. 2. nullam. l. 30. lande. p. 46. l. 33. einega. l. 39. torohtes p. 47. l. 30. theru. l. 33, 34. inti. l. 55. Huand. p. 48. l. 19. ein. p. 49. l. 15. add. Andara ſehſzug falto, aliud ſexageſimum. LXXI, 5. l. 18. del. Andara ſehſzug falto, aliud ſexageſimum. LXXI, 5. l. 19. ſeptuageſimus. l. 32. elinono . . . . . uuahſmon. p. 51. l. 47. onde. p. 52. l. 20. intellige. p. 53. l. 40. Thaz. p. 55. l. 40. muoze. l. 44. dele an. p. 56. c. 2. l. 27. kundet. p. 57. l. 24. gezhelt. p. 58. l. 36. Fraget. l. penult. thaz. p. 59. l. 48. vuerthat. l. 49. vuerthat. p. 60. l. 7. ſermo. l. 48. thir. p. 61. l. 4. unzen. p. 64. l. 4. ana. p. 66. l. 10. machod ir. l. 15. ſerente. c. 1. l. 38. ata. p. 67. l. 4. ſuleche arbeyd. l. 45. Giengun. p. 68. c. 2. l. 5. lazat uns machan. p. 70. l. 54. Wihenti. p. 71. l. 16. hren. c. 1. l. penult. waſt. p. 72. c. 2. l. 24. waren. c. 1. l. 25. wares. p. 73. l. 8. guote muoder. l. 38. vreuwen. p. 74. l. 18. gewunderod. l. penult. ſic. p. 75. l. 4. ſun. l. 11. ein. p. 76. l. 15. truome. p. 77. l. 23. Emmizigeſto. p. 78. l. 22. ſar. l. 52. ſprak eſt. m. c. 1. l. 2. ϚΛ, ϚΛΙ. p. 79. l. 12. ſin. l. 49. in. p. 80. l. 17. geſcuop. p. 81. l. 9. niet mer. p. 83. l. 16. add. That hie umbi is craft mikil coſton muoſta, ut pro ſuâ magnâ potentiâ tentare poſſet, vel per ſuam magnam potentiam. C. C. l. 23, 24. del. That hie umbi is craft mikil coſton muoſta, ut pro ſuâ magnâ potentiâ tentare poſſet, vel per ſuam magnam potentiam C. C. l. 36. add. Unzan hiutlichan tag. *uſque ad hodiernum diem.* Tat. CCXXII, 4. l. 40. del. Unzan hiutlichan tag. *uſque ad hodiernum diem.* Tat. CCXXII, 4. poſt lin. 36. add. Unzan anan, *uſque in*: unzan anan then hof thes heroſton biſcofo, *uſque in atrium principis ſacerdotum.* Tat. CCXXXVI, 1. ibid. linn. 42,43. dele Unzan anan, *uſque in*: unzan anan then hof thes heroſton biſcofo, *uſque in atrium principis ſacerdotum.* Tat. CLXXXVI, 1. l. 63. ſteti. p. 84. l. 1. fragen. l. 22. tibi tutelæ. p. 85. l. 2. add. poſt man, noh bi himile, uuanta her Gotes ſedal iſt: noh bi erda, uuanta ſcamal iſt ſinero fuozzo, noh bi Hieruſalem, uuanta ſiu iſt burg thes mihhilen cuninges, noh bi thinemo houbite ſuueres, non jurare omnino, neque per cœlum, quia thronus Dei; neque per terram, quoniam ſcabellum eſt pedum ejus; neque per Ieroſolymam, quia civitas eſt magni Regis; neque per caput tuum juraveris. Tat. XXX, 2, 3, 4, 5, 6. l. 4. hine. l. 33. eft. l. 35. man. l. 55. Untar in zuiſgen. l. ult. fram. p. 86. l. 27. Eðlæcan. p. 88. l. 40. innena. p. 89. l. 32. gelouuon. p. 90. l. 53. ſuule. p. 91. c. 2. l. 10. penſionem. p. 93. c. 1. l. penult. Ferrarius. p. 94. c. 1. l. 23. add. poſt *poteſt*, à Francico drut, fidelis, vel forſan. c. 1. l. 61, 62. del. de quo ſic Academici. FALOT. c. 2. l. 3. add. De *Italico* Falo, ſic Academici della Cruſca: Falo: Fuoco di ſtipa, o d' altra materia, che faccia gran fiamma, e preſta, e faſſi per ſegno d' allegrezza. p. 95. c. 1. l. 17, 18. Gothicis Præpoſitionibus. p. 96. c. 1. l. 4. Harnois. c. 2. l. 11. Tedeſco. p. 97. c. 1. l. 47. niuues. p. 98. c. 1. l. 16. Etymologorum. c. 1. l. 37. ob. p. 99. c. 2. l. 6. ſuggrundia. p. 101. l. 39. tametſi. p. 102. c. 1. l. 62. huand. l. ult. mite. p. 103. c. 1. l. 5. uncro. l. 35. ſea. p. 104. c. 1. l. 11. uuilleo ſi. l. 14. mið leohtu. p. 105. c. 1. l. 1. Quat. l. 4. Goð. l. 29. an uualðanð. l. 44. Flacco. p. 108. l. 28. ad. p. 110. c. 1. l. 34. ſtemmi. p. 111. c. 2. l. 13. perpetuæ.

Corrigenda & Addenda, in Gram. *Iſlandica.*

Pag. 2. lin. 47. dictionarium. p. 3. l. 29. ÞTIÆ . . . . . ÞTIR. p. 5. l. 1. in ſiniſtram. p. 6. l. 31. diphthongus. p. 7. l. 46. hotith. l. 48. abbreviantur. l. 56. dis, item. p. 8. m. c. 2. l. 7, 8. ex novo. p. 9. c. 1. l. 41. græska. c. 2. l. 26. hara. m. c. 2. l. 3. & u in o mutato. p. 10. l. 5. tonnum. l. 19. add. genitivum. c. 2. l. 29. Þeim. p. 11. c. 1. l. 40. skomm. l. 42. skomm. p, 12. l. 8. ſloð. l. 23. iter. c. 2. l. 45. truum. l. 46. truur. p. 13. c. 1. l. 4. aar. l. 20. ſtaangar. l. 24. Æ poſt I. l. 54. dætrum. l. ult. noot. p. 14. l. 3. Noot. c. 1. l. 35. Þann. p. 15. l. 8. fornax. c. 1. l. penult. Horn. p. 16. c. 2. l. 39. lychnus. c. 2. l. 49. Þaug. c. 2. l. 54. del. Haar, *crinis.* p. 17. c. 2. l. 3. baaſa. c. 2. l. 17. Gles. p. 18. c. 1. l. 34. Trog. c. 2. l. 36. tregum. p. 19. c. 1. l. ult. ſpioote. p. 20. c. 2. l. 6. vituperatio. l. 26. Sic. l. 27. Tertiam. p. 21. l. 24. fyls. kyls. Þaals. l. 55. koſtnadur. . . . . koſtnadar. p. 22. l. 2. fiordur. c. 3. l. 14. Þroskulldur. l. 15. additus. l. 40. ſtraakur. p. 23. l. 31. parvus. p. 24. l. 27. brædur. p. 25. c. 2. l. 26. piſciculi. c. 1. l. 43. giætne. l. 56. add. poſt *hoſtis* fiandur. p. 27. l. 9. enn. c. 2. l. 15. gudunum. l. 18. gudunum. p. 28. c. 5. l. 18. nn. p. 29. l. 16. mioott. . . . . hebes. l. 29. galenn. l. 43. ſmaaa. p. 30. l. 12. in a. c. 1. l. 31. ſæla. c. 2. l. 31. Þeirra. p. 31. c. 2. l. 22. drucken. p. 35. c. 4. l. 24. druckmuſtum, c. 5. l. 50. skiæraſte. c. 1. l. 53. skiærs. p. 38. l. 1. Poſitivo. c. 2. l. 4. effst. l. ult. gaat. p. 40. l. 27. add. *ut.* p. 41. l. 7. Tybreiſte. p. 42. c. 2. l. 17. einfalldrar. p. 43. l. 26. einer. p. 44. c. 2. l. 14. hennar. l. 17. Þeirra. p. 45. c. 4. l. 4. huort, c. 2. l. 32. Þynna. c. 1. l. 38. Yckrer. c. 3. l. 42. ydium. l. penult. leg. præponitur. p. 46. l. ult. huer . . . . huorrar. p. 47. l. 27. add. onguum. p. 48. c. 3. l. 20. Þeir. c. 3. l. 22. hann. l. 47. Conjugatio. p. 49. c. 1. l. 2. haffde. p. 51. l. 11. ademptâ præpoſitione. p. 52. c. 3. l. 14. Þeir. p. 53. c. 2. l. 32. Þier. p. 54. c. 1. l. 8. skuler. l. 21. vitna. p. 55. c. 3. l. 2. hann. l. ult. herdte. p. 57. l. 31. fly. c. 1. l. ult. huorbum. p. 58. l. 11. Huerbande. p. 63. l. 11. ie. l. 20. ſock. l. 25. occulo. l. 27. geminum. p. 64. l. 45. hoggua. p. 66. l. 17. glettiſt. l. 22. leg. [p. 56.] l. 24. bandſt. l. 26. oflum. c. 3. l. 41. Þua. l. 47. dyger. p. 67. l. 49. veniande. p. 68. l. penult. Auſturumm. p. 70. l. 8. enda. p. 71. l. 2. in. l. 16. Auſtan.

Cor-

CORRIGENDA ET ADDENDA, IN GRAM. *ANGLO-SAX.*

PAG. 5. Lin. 35. *quem.* p. 8. Marg. Col. 1. l. 11, 12. hÆlÆiþ mnsÆrÆnÆ. p. 15. l. 9. ÆhmÆ. l. 37. *conſubſtantialis.* p. 18. l. 11. populuſ. Ibid. m. c. 2 l. 2. ſceamfæſt. p. 19. l. 24. uimÆndÆ. p. 22. l. 4. Matth. IX, 19. p. 23. l. 38. betogen. p. 24. l. 31. þyrſ. l. 33. *illud.* p. 25. l. 35. gepealdeſ. l. 38. getþyped. l. 48. hneopſungа. p. 26. l. 51. ylcan. p. 27. l. 42. habitare propter frigus. p. 29. l. 5. dccLv. l. penult. gefylcum. p. 31. l. 40. ſiahſtan. p. 32. l. 43, 44. ytemeſta. p. 34. l. 8. illarum. l. 35. leg. 60. l. 53. quinque eſſe. p. 38. l. 33. apud. l. 41. ÝÆIKΨЄIΨ. p. 39. l. 30. c. 2. hi. m. c. 1. l. 4. SINd. p. 40. l. 8. oſepppogene. l. 46. c. 1. hi. p. 41. m. c. 2. l. 2, 3. dimanavit. p. 43. l. 5. oſepmetta. l. 30. æniguм. p. 44. l. 39. fædeр. m. c. 2 l. 1, 2. ÆÞ l. 15. ἀνθρώπων. p. 49. l. 40. emphaſeos. p. 50. l. 4. nshkÆmIΨS. l. 41. ÆInrÆIdXS. p. 53. 6, 7. fuloft. l. 31. alibi. p. 58. l. 35. Cædmoniana. l. 37. Cædmonis. m. c. 2. l. 4. geneatar. l. 5. 62. l. 10. avaritiæ ſitis. l. 43. dele gÆbÆI, *ſi.* l. 49. dele nnTЄ, *quod, quia, quoniam.* l. 54. dele nsgÆ, *niſi.* l. 56. dele ÆnfTX, *utique.* p. 63. l. 54. Galilææ. p. 64. l. 12. neah. p. 65. l. 53. ἐχθρικὴν. p. 66. l. 16. he. p. 67. l. 28. dele betpux. leg. togeaner. p. 68. l. 19. to-lyran. p. 69. l. 42. æpypp. p. 70. l. 7. andvidre. l. 16. fulfeſtnian. p. 72. l. 37. ute .... ute. l. 44. ΨÆknh. p. 73. l. 5, 6. hnzdgÆIΨ ... hnzdÆ. l. 53. poſt 35, add. XVI. p. 75. l. 3, 4. l. IX. 1. ΨÆIïZЄ. p. 76. l. 47. gÆkÆihtÆ bÆ. p. 81. l. 6, 7. emendaſti. l. 54. προσευχῶν. p. 82. l. 38. poſt ſa, dele & thu. l. 40, 41. dele & thu. p. 83. l. 10. pronominum. l. 25. ſyn. p. 84. l. 40. thremur. p. 86. l. 26. hefde. p. 87. l. 8. muned. p. 88. l. 5. poſt *extat. nonnullus iſtorum temporum chartas.* p. 90. l. 3. triduum jam. p. 91. l. 32. fmeade. l. 43. opedad. p. 92. l. 41. hpondfpapuaf. p. 93. l. 3. percribrata. p. 93. l. 23. quod etiam. l. 26. quod etiam. l. 30. quod etiam. l. 32. quod etiam. p. 94. l. 4. næddpena. p. 95. l. 53. proleg. p. 99. l. 34. ætfpopne. p. 100. l. 32. fppycaþ birmope-fppæce. l. 57. Nepode. p. 101. l. 10. regni. m. c. 1. l. 9. Amſtelodami. p. 102. l. 41. im forth. p. 103. l. 25. næf. p. 104. l. 18. hypd. l. 34. fnæfpan. p. 105. l. 9. niþhete. l. 36, 37. dele, Sic cap. XLVII, thuo hie te them uuerode ſprac te allon them erlon; tum locutus eſt ad turbam illam, ad omnes illos homines. Endi ſia at eriſt erl mid is handon ſten auuerpe; & vir ille cum manibus ſuis primum lapidem jaciat. l. 54. add. Sic cap. XLVII. thuo hie te them uuerode ſprac te allon them erlon; tum locutus eſt ad turbam illam ad omnes illos homines. Endi ſia at eriſt erl mid is handon ſten auuerpe; & vir ille cum manibus ſuis primum lapidem jaciat. p. 108. l. 8. maga. l. 9. adde lago. l. 36. ſoragono full. l. 41. trutina. p. 111. l. 15. fpeop. p. 112. l. 1. ſia. p. 113. l. 15. ftopon. p. 115. l. 29. unceapunga. l. 45. Mythol. p. 116. l. 24. leg. 5. l. 48. heolftþan. p. 118. l. 18. geaped. p. 119. l. 55. hepepæddan. l. ult. an fleet. p. 120. l. 56. adde עֶרֶב. p. 125. l. 18. frigel. p. 128. l. 16. propere. p. 129. l. 22. feond fceaddan. p. 130. l. 7. hpincg. l. 41. hyhft on. p. 131. l. 38. onppiþan. p. 132. l. 44. gefpeop. l. 47. ftopon. p. 133. l. 10. þone. p. 134. l. 32. tum. m. c. 2. l. 4. Saxones. p. 135. l. 33. hi bpim. p. 137. Cantiani, Lantpaſebyri, Anglice **Canterbury**. l. 10. dele Lantpaſebyri, Anglice **Canterbury**. l. 29. dele in. l. 39. dele magno ſigillo appendente munita. l. 45. gelimpæþæ. l. 47. æniæf. p. 138. c. 2. l. 5. Galilæorum. p. 139. l. 16. perdelectabilis. l. 29. Pucelancyrcan. p. 143. l. 25. cryſtallo. l. 32. cryſtallus, quæ. l. 33. fixa. m. c. 1. l. 3. dccclxxviii. p. 144. l. 50. integras ..... habes. m. c. 2. l. ult. ælpig p. 146. l. 44. apyngan. p. 147. l. 58. Emperic. p. 148. l. 21. poſt ᛦ & ᛟ add *. p. 151. l. 37. Canuti R. LL. p. 153. l. 22, 23. finer. p. 157. l. 51. excepta pontium & caſtrorum conſtructione. p. 158. l. 37. ductili. p. 160. l. 41. gaviſi. p. 161. l. 42. pro aut alicui prædeceſſorum, *&c.* leg. cum omnibus forisfacturis, quæ aut nobis, aut alicui noſtrorum ſucceſſorum obventuræ ſunt. p. 162. l. 28. king. p. 164. l. 33. fylfe. p. 166. l. 24. leunerr. p. 167. l. 2. cleopeþ. l. 13. cped. ..... þar. p. 168. l. 32. Gallo-Romana. l. 38. diſperni. p. 173. l. 25, 26. libenam. p. 177. l. 35. copþpe. p. 179. c. 2. l. 25. gepondad. p. 180. c. 2. l. 36. rib. p. 181. l. 14. heafod-rpima. p. 182. c. 1. l. 17. flehtar. c. 2. l. 10. bpittian. p. 184. c. 2. l. 31. facner. c. 3. l. 45. hnægle. p. 185. c. 2. l. 32. eca. c. 2. l. 57. Iuliuſ. p. 187. l. 3. dele locum. p. 189. c. 1. l. 51. Godaſ. p. 190. c. 1. l. 11. thuru craft. c. 1. l. 49. uui odron. p. 193. c. 3. l. 22. *i haugi.* p. 194. c. 1. l. 13. munu. p. 195. c. 1. l. 13. i badum. p. 196. l. 27. dele in. p. 197. l. 38. δόχμιά. p. 199. l. 34. feoph. l. 40. tiber-fceaca. l. 41, 42. tiber-fceacan. l. 47. dele 4. m. c. 1. l. 5. φυσίζοος p. 200. l. 6. þeop. l. 32. þam. l. 51. gylpfopd. p. 202. l. 59. plures. p. 205. c. 1. l. 19. recgaþ. c. 3. l. 25. gerealde. c. 3. l. 31. fepiþ. p. 206. l. penult. clementia. p. 208. l. 58, 59. in tecta. p. 213. l. 43. blot. l. 60. cap. VIII. p. 214. l. 37. accedente. p. 216. l. 13. enantiophoniæ. l. 55. ormemanet. p. 217. l. 23. ᛦᛈᚼᚳᚹᚪᚱ. p. 218. lin ult. to. p. 219. l. 61. pro poſt, leg. paullo ante. p. 220. l. 45. fyllanne, p. 221. l. 26. ceape. p. 230. l. 36. poſt auer, add *. p. 234. l. 58. **þowheþer.**

Corrigenda & Addenda, in Gram. *Franco-Theotiſca.*

Pag. 4. lin. 24. pro- p. 7. l. 42. untar ..... mandra. l. 46. iegelich, iagilih. l. 48. ſagoda. p. 8. l. 15. mandra. p. 9. l. 55. for unſer giborano. p. 10. l. 7. certa. p. 11. l. 18. Thie. p. 12. l. 48. ſunder. p. 13. l. 11, 12. thuinget. p. 14. l. 32. dele an. l. 45. ingegen. p. 15. l. 24. filius. l. 53. gerno. p. 16. l. 1. Ther. p. 17. l. 11. in A. l. 26. der. p. 18. l. 39. lichamun. p. 19. l. 51. zi arni. p. 20. l. 1. geheizo. l. 5. bodo. p. 21. l. 27. for. p. 22. l. 7. diſſimilis. l. 15. duot. l. 27. gezhelt. .... formoſa. l. 32. thinero crafto. p. 23. l. 52. ze. p. 24. l. 30. druog her. l. 50. mochte ich. l. 53. gelauuan. p. 25. l. 18.

18. faruuarahtun. p. 26. l. 8. unthancpar. l. ult. ir. p. 28. l. 29. ſuothlicó. l. penult. minno. p. 29. l. 16. Giuon. . . . . Aller ſlachta. p. 30. c. 1. l. 30. Unſeremo. l. 52. Unſe. p. 31. l. 17. ſecundæ. l. ult. ſagon. p. 32. l. 6. Ich. l. 40. ðan. l. 44. mit. p. 33. l. 10. ſcund. p. 34. l. 25, 26. diuriſon. p. 35. l. 15. einegamo. l. 35. Ef. p. 36. l. 27. genathema. l. 44. it. l. 47. cundet. l. 52. diuria. p. 38. l. 40. filias. p. 40. c. 1. l. 22. del. thes. l. 40. buand. p. 42. l. ult. weht. p. 44. l. 10, 11. hazzet. l. 39. del. Huergin autem, *&c.* & ſcribe, derivatur à veteri ƕvoorge *nuſpiam*, quod vide in Lexico Iſlandico Gudmundi Andreæ, & ein unus. l. 54. uuanta. p. 45. l. 2. nullam. l. 30. lande. p. 46. l. 33. einega. l. 39. torohtes p. 47. l. 30. theru. l. 33, 34. inti. l. 55. Huand. p. 48. l. 19. ein. p. 49. l. 15. add. Andara ſehſzug falto, aliud ſexageſimum. LXXI, 5. l. 18. del. Andara ſehſzug falto, aliud ſexageſimum. LXXI, 5. l. 19. ſeptuageſimus. l. 32. elinono . . . . . uuahſmon. p. 51. l. 47. onde. p. 52. l. 20. intellige. p. 53. l. 40. Thaz. p. 55. l. 40. muoze. l. 44. dele an. p. 56. c. 2. l. 27. kundet. p. 57. l. 24. gezhelt. p. 58. l. 36. Fraget. l. penult. thaz. p. 59. l. 48. vuerthat. l. 49. vuerthat. p. 60. l. 7. ſermo. l. 48. thir. p. 61. l. 4. unzen. p. 64. l. 4. ana. p. 66. l. 10. machod ir. l. 15. ſerente. c. 1. l. 38. ata. p. 67. l. 4. ſuleche arbeyd. l. 45. Giengun. p. 68. c. 2. l. 5. lazat uns machan. p. 70. l. 54. Wihenti. p. 71. l. 16. hren. c. 1. l. penult. waſt. p. 72. c. 2. l. 24. waren. c. 1. l. 25. wares. p. 73. l. 8. guote muoder. l. 38. vreuwen. p. 74. l. 18. gewunderod. l. penult. ſic. p. 75. l. 4. ſun. l. 11. ein. p. 76. l. 15. truome. p. 77. l. 23. Emmizigeſto. p. 78. l. 22. ſar. l. 52. ſprak eſt. m. c. 1. l. 2. ᚷᛦ, ᚷᛦᛁ. p. 79. l. 12. ſin. l. 49. in. p. 80. l. 17. geſcuop. p. 81. l. 9. niet mer. p. 83. l. 16. add. That hie umbi is craft mikil coſton muoſta, ut pro ſuâ magnâ potentiâ tentare poſſet, vel per ſuam magnam potentiam. C. C. l. 23, 24. del. That hie umbi is craft mikil coſton muoſta, ut pro ſuâ magnâ potentiâ tentare poſſet, vel per ſuam magnam potentiam C. C. l. 36. add. Unzan hiutlichan tag. *uſque ad hodiernum diem.* Tat. CCXXII, 4. l. 40. del. Unzan hiutlichan tag. *uſque ad hodiernum diem.* Tat. CCXXII, 4. poſt lin. 36. add. Unzan anan, *uſque in*: unzan anan then hof thes heroſton biſcofo, *uſque in atrium principis ſacerdotum.* Tat. CCXXXVI, 1. ibid. linn. 42,43. dele Unzan anan, *uſque in*: unzan anan then hof thes heroſton biſcofo, *uſque in atrium principis ſacerdotum.* Tat. CLXXXVI, 1. l. 63. ſteti. p. 84. l. 1. fragen. l. 22. tibi tutelæ. p. 85. l. 2. add. poſt man, noh bi himile, uuanta her Gotes ſedal iſt: noh bi erda, uuanta ſcamal iſt ſinero fuozzo, noh bi Hieruſalem, uuanta ſiu iſt burg thes mihhilen cuninges, noh bi thinemo houbite ſuueres, non jurare omnino, neque per cœlum, quia thronus Dei; neque per terram, quoniam ſcabellum eſt pedum ejus; neque per Ieroſolymam, quia civitas eſt magni Regis; neque per caput tuum juraveris. Tat. XXX, 2, 3, 4, 5, 6. l. 4. hine. l. 33. eft. l. 35. man. l. 55. Untar in zuiſgen. l. ult. fram. p. 86. l. 27. Eðlæcan. p. 88. l. 40. innena. p. 89. l. 32. gelouuon. p. 90. l. 53. ſuule. p. 91. c. 2. l. 10. penſionem. p. 93. c. 1. l. penult. Ferrarius. p. 94. c. 1. l. 23. add. poſt *poteſt*, à Francico drut, fidelis, vel forſan. c. 1. l. 61, 62. del. de quo ſic Academici. FALOT. c. 2. l. 3. add. De *Italico* Falo, ſic Academici della Cruſca: Falo: Fuoco di ſtipa, o d' altra materia, che faccia gran fiamma, e preſta, e faſſi per ſegno d' allegrezza. p. 95. c. 1. l. 17, 18. Gothicis Præpoſitionibus. p. 96. c. 1. l. 4. Harnois. c. 2. l. 11. Tedeſco. p. 97. c. 1. l. 47. niuues. p. 98. c. 1. l. 16. Etymologorum. c. 1. l. 37. ob. p. 99. c. 2. l. 6. ſuggrundia. p. 101. l. 39. tametſi. p. 102. c. 1. l. 62. huand. l. ult. mite. p. 103. c. 1. l. 5. uncro. l. 35. ſea. p. 104. c. 1. l. 11. uuilleo ſi. l. 14. mið leohtu. p. 105. c. 1. l. 1. Quat. l. 4. Goð. l. 29. an uualðanð. l. 44. Flacco. p. 108. l. 28. ad. p. 110. c. 1. l. 34. ſtemmi. p. 111. c. 2. l. 13. perpetuæ.

Corrigenda & Addenda, in Gram. *Iſlandica.*

Pag. 2. lin. 47. dictionarium. p. 3. l. 29. ᚹᛏᛁᚦ . . . . . ᚹᛏᛁᚱ. p. 5. l. 1. in ſiniſtram. p. 6. l. 31. diphthongus. p. 7. l. 46. ƕotith. l. 48. abbreviantur. l. 56. dis, item. p. 8. m. c. 2. l. 7, 8. ex novo. p. 9. c. 1. l. 41. græska. c. 2. l. 26. ƕæra. m. c. 2. l. 3. & u in o mutato. p. 10. l. 5. konnum. l. 19. add. genitivum. c. 2. l. 29. Þeim. p. 11. c. 1. l. 40. skomm. l. 42. skomm. p, 12. l. 8. ſloð. l. 23. iter. c. 2. l. 45. truum. l. 46. truur. p. 13. c. 1. l. 4. aar. l. 20. ſtaangar. l. 24. Æ poſt I. l. 54. dætrum. l. ult. noot. p. 14. l. 3. Noot. c. 1. l. 35. Þann. p. 15. l. 8. fornax. c. 1. l. penult. Horn. p. 16. c. 2. l. 39. lychnus. c. 2. l. 49. Þaug. c. 2. l. 54. del. Haar, *crinis.* p. 17. c. 2. l. 3. baaſa. c. 2. l. 17. Gles. p. 18. c. 1. l. 34. Trog. c. 2. l. 36. trogum. p. 19. c. 1. l. ult. ſpioote. p. 20. c. 2. l. 6. vituperatio. l. 26. Sic. l. 27. Tertiam. p. 21. l. 24. fyls. kyls. Þaals. l. 55. koſtnadur. . . . . koſtnadar. p. 22. l. 2. fiordur. c. 3. l. 14. Þroskulldur. l. 15. additus. l. 40. ſtraakur. p. 23. l. 31. parvus. p. 24. l. 27. brædur. p. 25. c. 2. l. 26. piſciculi. c. 1. l. 43. giætne. l. 56. add. poſt *hoſtis* ſiandur. p. 27. l. 9. enn. c. 2. l. 15. gudunum. l. 18. gudunum. p. 28. c. 5. l. 18. nn. p. 29. l. 16. miootr. . . . . hebes. l. 29. galenn. l. 43. ſmaaa. p. 30. l. 12. in a. c. 1. l. 31. ſæla. c. 2. l. 31. Þeirra. p. 31. c. 2. l. 22. drucken. p. 35. c. 4. l. 24. druckmuſtum, c. 5. l. 50. skiæraſte. c. 1. l. 53. skiærs. p. 38. l. 1. Poſitivo. c. 2. l. 4. effst. l. ult. gaat. p. 40. l. 27. add. *ut.* p. 41. l. 7. Tybreiſte. p. 42. c. 2. l. 17. einfalldrar. p. 43. l. 26. einer. p. 44. c. 2. l. 14. hennar. l. 17. Þeirra. p. 45. c. 4. l. 4. huort, c. 2. l. 32. Þynna. c. 1. l. 38. yckrer. c. 3. l. 42. ydium. l. penult. leg. præponitur. p. 46. l. ult. huer . . . . huorrar. p. 47. l. 27. add. onguum. p. 48. c. 3. l. 20. Þeir. c. 3. l. 22. hann. l. 47. Conjugatio. p. 49. c. 1. l. 2. haffde. p. 51. l. 11. ademptâ præpoſitione. p. 52. c. 3. l. 14. Þeir. p. 53. c. 2. l. 32. Þier. p. 54. c. 1. l. 8. skuler. l. 21. vitna. p. 55. c. 3. l. 2. hann. l. ult. herdte. p. 57. l. 31. fly. c. 1. l. ult. huorbum. p. 58. l. 11. Huerbande. p. 63. l. 11. ie. l. 20. ſock. l. 25. occulo. l. 27. geminum. p. 64. l. 45. hoggua. p. 66. l. 17. glettiſt. l. 22. leg. [p. 56.] l. 24. bandſt. l. 26. oflum. c. 3. l. 41. Þua. l. 47. dyger. p. 67. l. 49. veniande. p. 68. l. penult. Auſturumm. p. 70. l. 8. enda. p. 71. l. 2. in. l. 16. Auſtan.

Cor-

Corrigenda Et Addenda.

Corrigenda & Addenda, in *Dissertatione Epistolari.*

In Indicio Differt. Epistolar. Pag. 2. lin. 28. Beottingi. p. 4. l. 24. Helflingo. Pag. 1. m. c. 2. l. 5. primi. p. 8. l. 11. ad. p. 9. l. 13. ꝼape. p. 17. c. 2. l. 24. Eadꝛiꝛ. p. 19. l. 25. Diepdinꝛ. p. 20. l. 45. ꝼýlꝛte. p. 22. l. 26. purgabitur. l. 28. & durius. l. 40. hipe. p. 23. l. 51. Londenipce. p. 25. m. c. 1. l. 10. Ultra-jectino. m. c. 2. l. 2. Cheak. p. 27. l. 58. Viſlungar. l. ult. ſonner. p. 31. l. 53. alios p. 32. l. 17. à Deo. p. 37. l. 27. ſier. p. 39. l. 40. iſto. l. ult. Kunungr . . . . . iafnan. m. c. 2. l. 6. duodecim-viratus. p. 40. l. 1. rædu. m. c. 2. l. 3, 4. almathi. p. 41. l. 33. poſt Bradeius *e.* l. 37. quidam. p. 42. l. 51. libripens. p. 43. l. 1. ſcutellam. l. 26. ꝛe. l. 29. popt-ꝛepeꝼa. p. 44. l. 4 antequam. p. 46. l. 40 del. hunc. m. c. 2. l. 6. cap. 24. p. 47. l. 6. Johanni. c. 2. l. 37. Eꝛo. p. 50. l. 12. ordalium. p. 51. l. 14. ꝼeopme. p. 52. c. 1. l. 14. Reginam. p. 54. l. 24. ꝛýnꝛpan. m. c. 1. l. 7. oꝼꝛpinc. p. 55. l. 20. ðeapa. l. 48. ic. l. 51. ꝼepꝛnie. p. 57. l. 44, 45. Ælfegi. p. 62. l. 5. ꝛeꝼepꝛnoðe. p. 67. l. 15. Æthelwulpho. l. ult. utantur. p. 68. l. 15. probant. p. 71. l. 55. obtruderent. p. 74. l. 9. perſpicuam. p. 77. l. 22. leg. alterum . . qui . . alterum. p. 78. l. 50. chartam &. p. 79. l. 1. inſtrumenta. l. penult. DCLXXIX. p. 80. l. 21. receptam. l. 22. DCCLXVIII. l. 23. DCCCXIV. l. 32. verſus. p. 84. m. c. 1. l. 9. dignitatum. p. 86. l. 42. ƿulꝼepeꝛhlæpe. vel potius ƿulꝼepðeꝛhlæpe, vel forſan ƿ ulꝼepðeꝛleaꝛ. p. 88. l. 46. diſcere. p. 89. l. 50. concumbat. p. 91. c. 2. l. 28. xx. p. 92. c. 1. l. 51. æpða. l. 52. to-býpe. c. 2. l. 1, 2. duplici emendatione compenſet. p. 93. c. 1. l. 16. tihte. l. 26. hateþ. l. 35. ne ðeþ. l. 46. pic. l. 52. pic-ꝛepeꝼan. l. 25. virum perjurum. p. 97. l. 24. ſi mulier illa liberos non peperit. l. 40. controverſiam. p. 102. c. 1. l. 6. hlaꝼopðꝛpice. p. 105. c. 2. l. 5. lupanaria. p. 108. l. 5. man ðeþ. l. 15. ꝼæꝛten. p. 110. l. 35. del. M. p. 111. l. 8. del. in. p. 113. l. 34. ꝛeþeah. l. 44. propriæ. p. 114. l. 17. Thanis. l. 46. ꝼalcneham. p. 116. c. 1. l. 23. ꝛebeð-pæðenne. l. 33. onꝼenꝛe. c. 2. l. 44. Mildredæ. p. 122. l. 30. gnaviter. l. 46. cum Perinskioldi. p. 125. l. 1. RAFNR. l. 13. BNÞ. p. 126. l. 4. BAKÞIKFI. p. 128. c. 1. l. 7. agietaſtar. p. 129. l. 1. FNΨI. l. 2. ÞHFAR. l. 7. FAKFNΨ. l. 9. ÞIAFK. l. 13. ÆBTNIFA. l. 14. AFBRAFÞ. A. NIFIKFI. l. 15. FIARÞINT. l. 16. BARNT. . . . . I. l. 20. FIARA. l. 21. FAKFR. l. 23. NIKA . . . . . BÑA. l. 24. BARÞAFI . . . . . ΨARFT. l. 25. NAXΨAR. l. 26. del. XNΨ. p. 130. l. 15. NKARANT . . . . . IFIFKNΨ. l. 17. NIRIKFI. l. 21. ANF. . . . . ΨIAF. p. 132. c. 1. l. 19. ſidar. p. 133. l. 1. BARFARIKAR. . . . . NIFI. . . . . NIFRA. l. 7. KATTIKA. FAR. l. 8. FINTA. l. 10. ΨARFIK. . . . . FAR. . . . . NIFI. l. 11. FAKFR. l. 13. HFA. l. 14. ANTFAKA. . . . . NFARNKFR. l. 19. FITR. . . . . NNHIKBRK. l. 20. NIKI. l. 24. IAFKANÞRA. XAK. p. 134. l. 3. BN. l. 7. FIARÞINT. l. 15. FAKFR. . . . . XNK. l. 20. KIRIKFAR. l. 21. AFIITR. l. 24. FIBTIN. p. 135. c. 1. l. 16. þun. l. 21. agietar. l. 25. guthu hennâr. p. 136. c. 1. l. 9. del. skildi. p. 137. l. 2. FAKFA. l. 6. FNAÞR. l. 7. KIÞIKFNR. . . . . FIKFR. l. 8. BIRIANT. l. 9. del. NFINÞI. l. 17. AMR. . . . . NIKFAK. l. 18. FIBTIN. l. 19. FIHF. . . . . IARAN. p. 113. l. 2. FIARÞI. l. 4. BARKA. l. 25. NMAFR. p. 140. l. 12. dele han. p. 141. l. 1. NBNRÞI. l. 5. NIFI. l. 6. BaRFIK. l. 8. NFAFI. l. 9. BRIKÞI. l. 10. IKKI. l. 11. FIARÞINT. l. 12. del. XAK. l. 13. BATA. l. 15. F. . . . BINNIF. . . . XNIΨ. l. 16 FAN. p. 142 l. 1. del. TAR. l. 4. BINFFANT. l. 5. AÞ. RIFIR. l. 6. NIKI. . . . . ÞRATIKFN. l. 7. NFAN. l. 10. BAFRAÐNÞNR. l. 14. ΨARFI. l. 16. FIARÞINT. p. 145. l. 6. AÞIR. l. 18. ΨKRFI. l. 25. AÞR l. ult. ÞHFAR. . . . . XIRAB. . . . . BARÞAFI. p. 146. l. 3. XAF. . . . . ANF. l. 6. FATI. l. 9. AF. l. 14. FAÞIRKI. . . . . NIFITIKI. l. 16. NIFKIN. p. 149. l. 6. 7. Saxonicæ literæ. l. ult. adyta. p. 150. l. 16. Sed qui. p. 153. l. 2. del. ſive. p. 156. c. 1. l. 26. Lipſii. p. 157. c. 1. l. 16. NAN. p. 159. l. 2. del. ut.

Nomina Hominum & *Sodalitatum* omnium, Qui cum Antiquæ Literaturæ *Septentrionalis* imprimis Fautores essent, ad duos hos excudendos istius Literaturæ Libros, Nummos benifice contulerunt.

MAxime Reverendus in Christo Pater *Thomas* (*Tenison*) Archiepiscopus *Cantuariensis*, Totius *Angliæ* Primas & Metropolitanus, Reginæ à Sacris Consiliis.

Maxime Reverendus in Christo Pater *Johannes* (*Sharp*) Archiepiscopus *Eboracensis Angliæ* Primas & Metropolitanus, Reginæ Eleemosynarius summus, & à Sacris Consiliis.

Thomas (*Herbert*) Comes de *Pembroke* & *Montgomery*, Aureæ Periscelidis Eques, Reginæ Consilii Sanctioris Præses, & in Comm. *Wilton. Monumeth.* & Australi *Wallia*, Militiæ Præfectus.

Carolus (*Seymour*) Dux de *Somerset*, Aureæ Periscelidis Eques, Reginæ à Sacris Consiliis, & Regiis Stabulis Præfectus.

Jacobus (*Butler*) Dux *Ormondiæ*, Aureæ Periscelidis Eques, Reginæ à Sacris Consiliis, & in Comm. *Somerset.* Militiæ Præfectus, & Hyberniæ Prorex.

Henricus (*Somerset*) Dux de *Beaufort*, vita functus.

Carolus (*Pawlet*) Dux de *Bolton*, Reginæ à Sacris Consiliis, & in Comm. *Hampton.* & *Dorset.* Militiæ Præfectus.

Wriothesley (*Russell*) Dux de *Bedford*, Aureæ Periscelidis Eques, & in Comm. *Middlesex. Bedford.* & *Cantab.* Militiæ Præfectus.

Aubrey (*de Vere*) Comes de *Oxford*, nuper mortuus.

Antonius (*Grey*) Comes *Cantiæ*, Reginæ à Sacris Consiliis, Camerarius *Palatinus*, & in Com. *Herefordensi* Militiæ Præfectus.

Scroop (*Egerton*) Comes de *Bridgwater.*

Carolus (*Montague*) Comes de *Manchester.*

Carolus (*Spencer*) Comes de *Sunderland.*

Thomas (*Grey*) Comes de *Stanford*, Reginæ à Sacris Consiliis.

Carolus-Bodville (*Roberts*) Comes de *Radnor*, Reginæ à Sacris Consiliis, & Arcis *Caer-Narvonien sis* Gubernator.

Carolus (*Berkeley*) Comes de *Berkeley*, Reginæ à Sacris Consiliis, & tum in Com. & Urbe *Glocestrien si*, tum in Urbe *Bristolien si*, Militiæ Præfectus.

Montague-Venables (*Bertie*) Comes de *Abingdon*, Reginæ à Sacris Consiliis, Arci *Londinensi* Præfectus, & in Com. *Oxon.* Militiæ Præfectus.

Ford (*Grey*) Comes de *Tancreville*, nuper vita functus.

Georgius (*Booth*) Comes de *Warrington.*

Thomas (*Coventrey*) Comes de *Coventrey.*

Edvardus (*Russel*) Comes de *Orford.*

Thomas (*Thynne*) Vice-comes de *Weymouth*, Reginæ à Sacris Consiliis.

Henricus (*Yelverton*) Vice-comes de *Longueville*, nuper vita functus.

Reverendus admodum in Christo Pater *Henricus* (*Compton*) Episcopus *Londinensis*, Sacelli *Palatini* Decanus, & Reginæ à Sacris Consiliis.

R. admodum in Christo Pater *Wilhelmus* (*LLoyd*) Episcopus *Wigornien sis.*

R. admodum in Christo Pater *Thomas* (*Sprat*) Episcopus *Roffensis*, & Eccles. *Westmonaster.* Decanus.

R. admodum in Christo Pater *Jonathan* (*Trelauny* Baronettus) Episcopus *Exonien sis.*

R. admodum in Christo Pater *Humphredus* (*Humphreys*) Episcopus *Herefordien sis.*

R. admodum in Christo Pater *Johannes* (*Hough*) Episcopus *Licceifeldensis* & *Coventreyensis.*

R. admodum in Christo Pater *Edwardus* (*Fowler*) Episcopus *Glocestrien sis.*

R. admodum in Christo Pater *Wilhelmus* (*Nicolson*) Episcopus *Carliolensis.*

R. admodum in Christo Pater *Thomas* (*Smith*) Episcopus *Carliol.* nuper mortuus.

Robertus Dom. *Shirley*, Baro *Ferrers* de *Chartley*, & Reginæ à Sacris Consiliis.

Radulphus Dom. *Grey*, Baro de *Wark.*

Carolus Dom. *Mohun*, Baro de *Okehampton.*

Johannes Dom. *Vaughan* (Comes de *Carberie* in Regn. Hybern.) Baro de *Emlyn.*

Carolus Dom. *Cornwallis*, Baro de *Eye.*

Hugo Dom. *Clifford*, Baro de *Chudleigh.*

Franciscus Dom. *North*, Baro de *Guilford*, & in Com. *Essex.* Militiæ Præfectus.

Hugo Dom. *Cholmondeley*, Baro de *Wiche-Malbanc*, in Comm. *Cestriæ* & *Wallia* Septentrionali Militiæ Præfectus.

Johannes Dom. *Somers*, Baro de *Evesham*, non ita pridem summus *Angliæ* Cancellarius.

Carolus Dom. *Montague*, Baro de *Hallifax*, Talliarum Scriptor, & Rationibus in Scaccario cognoscendis Præfectus.

Henricus (*Obrian*) Comes *Twomondiæ.*
Jacobus (*Scudamore*) Vice-comes de *Slegoe.*
Wilhelmus Dom. *Digby*, Baro de *Geashill.*
} In Regno Hyberniæ.

In Comm. Bercheriæ & Wiltoniæ.

Jemmot Raymond de *Barton* juxta *Newbury*, Eques Auratus.

Philippus Weston, de *Bussock-Court* juxta *Newbury* Armiger.

Wilhelmus Cave, S. T. P. Eccles. Palatinæ *Vindesorensis* Canonicus.

Edvardus Jones, A. M. Ejusdem Ecclesiæ Canonicus.

Wil-

Wilhelmus Fleetwood, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus & Coll. *Etonenſis* Socius.

Robertus Woodward, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Sarisburienſis* Decanus, nuper vita functus.

Joſephus Kelſy, S. T. B. ejuſdem Eccleſ. Canonicus Reſidentiarius, & Archidiaconus *Sarisburienſis*.

Iſaacus Walton, A.M. ejuſdem Eccleſ. Præbendarius, & Eccleſiæ Paroch. de *Poleſhol* Rect.

Johannes Chubb, A. M. ejuſdem Eccleſ. Præbendarius, & Ecc. Paroch. de *Warmiſter* Vicar.

Farewell Perry, A. M. ejuſdem Eccleſ. Præbendarius & Eccleſ. Paroch. Sancti *Petri Marlebergenſis* Rector.

Thomas Lambard, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Boyton* Rector.

Wilhelmus Beach, S. T. P.

Robertus Peirce, L. L. B. Eccleſ. Cathedralis *Sarisburienſis* Præbendarius & Eccleſ. Paroch. de *Tedworth* Rector.

Thomas Smith, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Kympton* Rector.

Robertus Kay, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Hittelton* Rector.

Johannes Biram, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Stanton Quintin* Rector, & Eccleſ. Cathedral. *Sarisburienſis* Præbendarius.

Bohun Fox, L.L.B. Ecc. Paroch. de *Melkſham* Rector.

In Com. Buckingham.

Wilhelmus Wotton, S. T. B. Eccleſ. Paroch. de *Middleton-Keynes* Rector.

Brown Willis, Celeberrimi *Thomæ Nepos*, de *Whaddon-Hall*, Armiger.

In Florentiſſima Univerſitate & Com. Cantabrigienſi.

Wilhelmus Dawes, S. T. P. Baronettus, Aulæ S. *Catharinæ* Præfectus, Eccleſ. Cathedr. *Wigorn.* Præbendarius & Decanus de *Boching* in *Eſſexia*.

Humphredus Gower, S. T. P. Coll. S. *Johannis Evangeliſtæ* Præfectus, Dominæ *Margaretæ* Profeſſ. Theologiæ, & Eccleſ. Cathedr. *Elienſis* Præbendarius.

Carolus Roderick, S. T. P. Coll. Regio Præpoſitus.

Robertus Bradey, M. D. & Coll. *Caii* Præfectus, nuper vita functus.

Thomas Green, S. T. P. C. C. C. Præfectus.

Richardus Bentley, S. T. P. Coll. S. *Trinit.* Præfectus, & Bibliothecæ Regiæ in Ædibus S. *Jacobi* Cuſtos.

Johannes Covell, S. T. P. Coll. Chriſti Præfectus.

Thomas Thurlin, S. T. P. Coll. D. *Johannis Evangeliſtæ* Senior Socius & Præſes.

Thomas Smoult, S. T. P. ejuſdem Coll. Senior Socius & Theologiæ practicæ Profeſſ.

Richardus Berry, L. L. D. ejuſdem Coll. Senior Socius.

Carolus Otway, L. L. D. ejuſdem Coll. non ita pridem Socius.

Petrus Nourſe, S. T. P. non ita pridem ejuſdem Coll. Socius.

Thomas Broughton, S. T. B. ejuſdem Coll. Senior Socius.

Franciſcus Roper, S. T. B.

Arthurus Orchard, S. T. B. ejuſdem Coll. Senior Socius.

Johannes Billers, S. T. B. ejuſdem Coll. Senior Socius.

Johannes Naylor, S. T. B. ejuſdem Coll. Socius nuper mortuus.

Thomas Coke, S. T. B. non ita pridem ejuſdem Coll. Socius.

Thomas Brown, S. T. B. ejuſdem Coll. Socius.

Johannes Laughton, A. M. Academiæ *Cantabr.* protobibliothecarius & Eccleſ. Cathedr. *Wigorn.* Canonicus.

Philippus Cotton de *Connington* Armiger, Magni *Roberti* Cottonis *Brucæi*, Bibliothecæ Cottonianæ MSS. Fundatoris, Nepos Digniſſimus.

In Com. Cantii.

Richardus Thornhill de *Ozanhy*, Armiger.

Johannes Batteley, S. T. P. Eccleſ. Metropol. *Cantwarenſis* Canonicus, & Archidiaconus *Cantwarenſis*.

Georgius Thorp, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus & Eccleſ. Paroch. de ..... Rector.

Carolus Elſtob, A. M. ejuſdem Eccleſ. Cathedr. Canonicus.

Johannes Mill, Vid. Univerſ. *Oxon.*

Henricus Ullock, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Roffenſis* Decanus.

Johannes Wyville, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus.

Daniel Hill, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus.

Johannes Gilman, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus.

In Com. Cardigan.

Thomas Powell de *Nanteaurs*, Eques Auratus, non ita pridem Regnantibus Carolo II & Jacobo II *Angliæ* Regg. Communium placitorum Curiæ Juſtitiarius.

In Com. Ceſtriæ.

Wilhelmus Meredith, de *Henbury*, Baronettus.

Petrus Shakerley, de *Hulm*, Armiger, Civitatis *Ceſtrienſis* in honorabili *Dom. Comm.* Procur.

Robertus Cholmondeley, de *Holford*, Armiger.

Johannes Egerton, de *Olton*, Armiger.

Philippus Egerton, de *Aſtbury*, A. M.

Johannes Thane, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Ceſtrienſis* Canonicus.

Johannes Hulton, de *Ceſtria*, Generoſus.

Henricus Preſcot, de *Ceſtriâ*, L. L. B.

Radulphus Lowndes, de *Lea Hall*, A. M.

In Com. Cornubiæ.

Johannes Hicks, de *Trevethick*, Armiger, Municipii de *Foway* in Dom. Comm. Procurator.

In Comm. Cumbriæ & Weſtmorlandiæ.

Franciſcus Atterbury, S. T. P. &c. Vide in Com. *Middleſex*.

Daniel Fleming, de *Rydall-Hall*, Eques Auratus, nuper vita functus.

In Com. Devoniæ.

Wilhelmus Wake, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Exonienſis* Decanus, Eccleſ. Paroch. D. Jocobi London. Rector.

Henricus Langford, de *Combe-Satchfield*, Armiger.

In Dunelmenſi Epiſcopatu *&* *Com.*

Northumbriæ.

Honorabilis Vir *Johannes Montague*, S. T. P. Honoratiſſimi Comitis de *Sandwich* frater, Eccleſ. Cathedr. *Dunelmenſis* Decanus.

Robertus Shafto, Eques Auratus, Celeberrimi Emporii *Novocaſtrenſis* princeps Commentarienſis.

Bertramus Stote, de *Novo Caſtro* Armiger.

N. Elliſon, S. T. P. Eccleſ. S. *Nicolai Novocaſtrenſis* Vicarius.

Johannes Tomlinſon, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Rothbury* Rector.

Cuthbertus Fenwick, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Morpeth* Rector.

Georgius Wheeler, Eques Auratus, & S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Dunelmenſis* Canonicus.

Wilhelmus Graham, S. T. P. Vide Com. *Somerſet.*

In Com. Eboracenſi.

Honorabilis *Henricus Finch*, Honoratiſſimi Comitis de *Nottingham* frater, Eccleſ. Metropoliticæ *Ebor.* Decanus.

Jacobus Fall, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. præcentor.

Wilhelmus Pearſon, A. M. ejuſdem Eccleſ. Subdecanus, & Archidiaconus *Nottinghamenſis.*

Wilhelmus Stamforth, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Reſidentiarius.

Carolus Palmer, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Reſidentiarius.

Samuel Terrick, A. M. ejuſdem Eccleſiæ Canonicus.

Robertus Rodham, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Rumwald-Kirk* Rector.

Johannes Bradley, A.M. Eccleſ. Paroch. S. *Helenæ Ebor.* Vicarius.

Richardus Thornton de *Leeds* in Trithinga Occidentali Armiger.

In Com. Eſſexiæ.

Cum nomina Mæcenatum, *qui Antiquæ Literaturæ Septentrionalis Libris cura noſtra prodituris faverunt*, typographo mandaturus eſſem, Ecce! virorum haud in exiguo numero præſtantiſſimorum, qui ex Orientalium *Trinobantum* Clero Populoque de me & Rep. Literaria bene mereri voluerunt, notitia quidem plane inſperata, verum eo nomine gratior multo, ac jucundior, datis ad me literis opportune facta eſt. Ex tot autem maxime mihi beneficis hominibus nemo dici poteſt, cui plus debeam, quam Reverendo Doctiſſimoque viro *Johanni Ouſeley* Eccleſiæ Parochialis de *Springfield* Rectori alteri, & JOHANNI MARSHALL de *Sculpins* in *Finchinfield* Equiti Aurato ex Nobiliſſima Gente oriundo, non ita pridem Academiæ *Cantabrigienſis*, & jam nunc patriæ Magno Ornamento. Quorum ille hortationibus, hic exemplo ſuo præeuntes, reliquis Auctores fuerunt, ut id facerent, quod Muſis *Septentrionalibus* earumque cultoribus tam gratum, quam quod gratiſſimum, fore ſciebant.

Nomina illorum hæc ſunt.

Carolus Tirrell, de *Heron-Hall*, Baronettus.

Wilhelmus Fitche, de *Danbury* Armiger, Antiquiſſimi municipii *Camalodunenſis* in Dom. Comm. Procurator.

Johannes Cummin, de *Writtle*, Armiger, Serviens ad Legem, Municipii *Camalodunenſis* in Dom. Comm. Procurator alter.

Daniel Horſmanden, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Verley* Rector, pacis publicæ Cuſtos.

Michael Batt, A. M. Eccleſ. Paroch. *Chelmſfordenſis* Rector.

Thomas Cox, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Stocke* Rector.

Thomas Harvey, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Downham* Rector.

Henricus Oburne, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Great waltham* Vicarius.

Antonius Bramſton, de *Skreens* juxta *Roxwell* Armiger.

Hugo Everard, de *Landlees* in *Great Waltham* Baronettus.

Johannes Edwards, de *Little Waltham* Armiger.

Symon Lydiate, A. M. Scholæ *Felſtedenſis* Archididaſcalus.

Wilhelmus Bramſton, S.T.B. Eccleſ. Paroch. de *Woodham-waters* Rector.

Auguſtinus Fraſier, A. M. Eccleſ. Paroch. *Rattendonenſis* Rector.

Wilhelmus Harvey de *Chigwell*, Armiger.

Thomas Millington, de *Gosfield-Hall.* Armig.

Johannes Lyſter, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Rochford* Rector.

Thomas Hawton, S. T. P. Eccleſ. Paroch. de *Writtle* Rector.

Robertus Rogers, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Great Braxted* Rector.

Edmundus Kidby, Eccleſ. Paroch. de *Hanningfeilds* Rector.

Edvardus Bullock, de *Talkburn-Hall* Armig.

Carolus Tirrell, de *Shopland*, Armiger.

Thomas Willet, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Toppesfield* Rector.

Johannes Morley de *Halſted* Generoſus.

Wilhelmus Daws, &c. Vid. Com. & Univerſ. *Cantabr.*

In Com. Flintenſi.

Rogerus Moſtyn, de *Moſtyn*, Baronettus, Comitatus *Ceſtrienſis* in Dom. Comm. Procurator.

Richardus Moſtyn, de *Pembell*, Armiger.

In Com. Glamorganiæ.

Humphredus Mackworth, de *Neath*, Eques Auratus, Comitatus de *Cardigan* in Dom. Comm. Procurator.

In Com. Gloceſtriæ.

Honoratiſſ. Dom. *Carolus Somerſet*, Nobiliſſimi *Henrici* non ita pridem Ducis de Beauford filius.

Ro-

Robertus Atkins, de *Pinbury Park*, Eq. Aurat.
Jacobus Thynne, de *Bucklands*, Armiger, Honoratiſſ. Dom. *Thomæ* Vicecomitis de *Weymouth* frater.
Wilhelmus Keyte, de *Ebrington*, Baronettus, nuper mortuus.
Theophilus Leigh, de *Addlethorp*, Armiger.
Richardus Parſons, L. L. D. *Dioceſeos Gloceſtrienſis* Cancellarius.
Robertus Jones, S. T. B. Eccleſ. Paroch. de *Leckhampton* Rector.
Lucas Beaulieu, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Gloceſtr.* Canonicus.
Richardus Duke, A. M. ejuſdem Eccleſ Canonicus, & Eccleſ. Paroch. de *Blaby* in Com. *Leiceſtrenſi* Rector.
Nourſe Tate, de *Langhope*, Armiger.
Johannes Gilman, S. T. B. Eccleſ. Paroch. de *Withington* Rector.
Wilhelmus Curwen, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Biſhops-Cleve* Rector.
Thomas Owen, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Weſted* Rector.
Chriſtophorus Coo, S. T. P. Eccleſ. Paroch. de *Sutton* Rector.
Honorabilis Vir *Henricus Bruges*, Honoratiſſ. *Jacobi* Dom. *Chandois* Filius, Eccleſ. Paroch. de *Bradwell* Rector.
Henricus Higford, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Alderton* Rector.
Henricus Hicks, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Stretton* Rector.
Mr. *Sheldon*, A. M. Eccleſ. de *Weſton* Rector.
Richardus Watkins, Eccleſiarum Paroch. de *Whichford* in Com. *Wigorn.* & de *Bourton on the Hill* in Com. *Gloceſtr.* Rector, nuper mortuus.
Auguſtinus Goodwin, A.M. Eccleſ. Paroch. de *Bourton on the Hill* nunc Rector.
Pharamus Fienes, L. L. B. Eccleſ. Paroch. de *Weſton-Subedge* Rector.
Johannes Taylor, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Todenham* Rector.
Robertus Parſons, A. M. Archidiaconus *Gloceſtrienſis.*
Edvardus Cooke, de *Highnam*, Armiger.
Nobilis Domina *CATHARINA BOVEY*, de *Flaxley.*

In Com. Hampton.

Johannes Nicolas, S. T. P. Collegii *Wintonienſis* Cuſtos.
Thomas Brown, L. L. D. Reverendo Antiſtiti *Petro* Epiſcopo *Winton.* à Sacris Domeſticis.
Berkeley Lucy, de *Nettleley*, Baronettus.
Wilhelmus Needham, Eccleſ. Paroch. de *Arlesford* Rector, & Eccleſ. Cathedr. *Menevenſis* Theſaurarius.

In Com. Hereford.

Robertus Harley, de *Brampton Bryan*, Armiger, Honorabilis Dom. Comm. III. Præſes, & Reginæ à Sanctioribus Conſiliis & Epiſtolis.
Thomas Brome, A.M. Eccleſ. Paroch. de *Roſſe* Rector., nuper mortuus.
Carolus Whiting, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Herefordenſis* Canonicus, & Eccleſ. Paroch. de *Roſſe* Rector.
Antonius Biddulph, de *Ledbury*, Armiger.
Wilhelmus Brome, de *Ewithington*, Generoſus.
Nobilis Domina, *SUSANNA HOPTON*, *Richardi Hopton* de *Kington* Armigeri Relicta.

In Com. Huntingdon.

Johannes Hewett de *Warſley*, Baronettus.

In Com. Lancaſtriæ.

Chriſtophorus Rawlinſon, de *Cark-Hall*, in *Cart-Mell*, Armiger.
Richardus Wroe, S. T. P. Collegii *Mancunienſis* Guardianus.

In Com. Lincoln.

Thomas Huſſey, de *Doddington*, Baronettus.
Samuel Fuller, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Lincolnienſis* Decanus, nuper Vita functus.
Johannes Inett, A.M. ejuſdem Ecc. Præcentor.
Johannes Mandeville, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Cancellarius.
Johannes Knighton, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Sub-Decanus, nuper mortuus.
Wilhelmus Carleton, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Doddington* Rector.
Johannes Wright, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Fletton* Rector.
Johannes Evans, A. M. non ita pridem Coll. D. *Johan.* Evangeliſt. *Cantabr.* Socius, & nunc Eccleſ. Paroch. de *Uffington* Rector.

In Com. Middleſex, *& Celeberrima Florentiſſimaque Urbe Londinenſi, Emporiorum totius terrarum Orbis citra Controverſiam Principe.*

Johannes Holt, Eques Auratus, Curiæ *Regii Banci* Capitalis Juſtitiarius.
Thomas Trevor, Eques Auratus Regiæ *Comm. Placitorum* Curiæ Capitalis Juſtitiarius.
Eadvardus Ward, Eques Auratus, Regii Fiſci, ſive Curiæ *Scaccarii* Capitalis Baro.
Littleton Powis, Eques Auratus, *Regii Banci* Juſtitiarius.
Johannes Powel, Eques Auratus, ejuſdem Curiæ Juſtitiarius.
Henricus Gold, Eques Auratus, non ita pridem ejuſdem Curiæ Juſtitiarius.
Johannes Blencow, Eques Auratus, Curiæ Regiæ *Comm. Placitorum* Juſtitiarius.
Robertus Tracy, Eques Auratus, ejuſdem Curiæ Juſtitiarius.
Thomas Berry, Eques Auratus, Curiæ *Scaccarii* Baro.
Henricus Hatſell, Eques Auratus, non ita pridem ejuſdem Curiæ Baro.
Edwardus Northey, Eques Auratus, Medii *Templi* Socius, & in Curandis Agendiſque Reginæ Cauſis Forenſibus Advocatus, ſeu *Attornatus Generalis.*
Wilhelmus Worth, Armiger, non ita pridem Regnantibus *Carolo* II & *Jacobo* II unus Baronum *Scaccarii* in Hybernia.
Barth. Shower, Eques Auratus, Medii *Templi* Socius, nuper vita functus.
Richardus Raines, L. L. D. Eq. Aur. Curiæ *Prærogativæ Cant.* Commiſſarius, ſive Judex.

Thomas Powis, Eques Auratus, Hoſpitii *Lincoln.* Socius, Reginæ primus ſerviens ad Legem, & Antiqui Municipii de *Ludlow* in Dom. Comm. Procurator.

Joſephus Jekyll, Eques Auratus, Reginæ Serviens ad Legem, & Municipii de *Eye*, in Dom. Comm. Procurator.

Nicolaus Hooper, Armiger, Reginæ Serviens ad Legem,& Municipii de *Barnſtable* Procurator.

Franciſcus Anneſley, de Medio *Templo*, Arm.

Wilhelmus Longueville, Armiger, Interioris *Templi* Socius.

Honorabilis Vir *Wilhelmus Conſtable*, Honoratiſſ. Vicecomitis de *Dumbar* frater.

Wilhelmus Godolphin, Baronettus.

Gualterus Clarges, Baronettus, Civitatis *Weſtmonaſter*. in Dom. Comm. Procurator.

Carolus Orbe, Baronettus.

Cyrillus Wych, Eques Auratus, Municipii de *Preſton* in Dom. Comm. Procurator.

Robertus Southwell, Eques Auratus.

Henricus Godolphin, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. S. *Pauli* Canonicus & Reſidentiarius & Coll. *Etonenſis* Præpoſitus.

Franciſcus Atterbury, S. T. P. Archidiaconus de *Totneſs*, & Eccleſ. Cathedr. *Carliol.* Decanus.

Wilhelmus Lancaſter, S. T. P. Eccleſ. S. *Martini* in Agris Vicarius, & Collegii Reginæ de *Oxon.* Præpoſitus.

Johannes Younger, S. T. P. Eccleſ. *Paulinæ* Canonicus, & Reſidentiarius, & Reginæ à Sacro Conclavi.

Johannes Millington, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus & Eccleſ. Paroch. de *Kenſington* prope *Londinum* Vicarius.

White Kennet, S. T. P. Archidiaconus *Huntingdonienſis* & Eccleſ. Paroch. S. *Botolphi* juxta *Algate* Parochus.

Johannes Waugh, S.T.P. non ita pridem Coll. Reginæ de *Oxon.* Socius, Eccleſ. Paroch. S. *Petri Cornhil.* Rector.

Georgius Martin, A.M. Vide Com. *Norfolciæ.*

Robertus Nelſon, Armiger.

Samuel Pepys, Armiger, non ita pridem Regnantibus *Carolo* II & *Jacobo* II Admiralliæ à Secretis, nuper vita functus.

Chriſtoph. Coddrington, Armiger, non ita pridem Coll. Omnium Animarum *Oxon.* Socius, Inſularum *Lewardenſium* Gubernator.

Carolus Fox, Armiger, Municipii *Novi Sarum* in Dom. Comm. Procurator.

Hans Sloane, M. D. Regiæ Societati ab Epiſtolis & Coll. Med. Socius.

Georgius Clark, Coll. Omnium Animarum Oxon. Socius, Sereniſſimo Principi & Domino *Georgio* Daniæ Principi Hæreditario, *&c.* Copiarum Britannicarum Terra Marique Præfecto ab Epiſtolis, & in Curia Militari, quæ olim fuit Conſtabularii & Mareſchalli, Angliæ, Advocatus Reginæ, & Judex Martialis.

Wilhelmus Petyt, Armiger, Interioris *Templi* Socius & Rotulorum, qui in Arce *Londinenſi* ſervantur, Cuſtos Regius.

Conſtantinus Phipps, de Medio *Templo*, Armig.

Georgius Townſend, de Hoſpitio *Lincoln.* Arm.

Wilhelmus Dobbyns, de Hoſpitio *Lincoln.* Armiger.

Robertus Eyre, de Hoſpitio *Lincoln.* Armiger, Municipii *Novi Sarum* in Dom. Comm. Procurat.

Samuel Brewſter, de Hoſpitio *Lincoln.* Arm.

Thomas Parker, de Interiori *Templo*, Armig.

Milo Philippſon, de Interiori *Templo*, Armig.

Johannes Ellis, Armiger.

Johannes Forteſcue, de Medio *Templo*, Armig.

Robertus Pitt, M. D. Coll. Med. Socius.

Clopton Havers, M. D. Coll. Med. Socius, nuper vita functus.

Charlwood Lawton, Armiger.

Richardus Newdigate, Armiger.

Caleb Coatſworth, M. D.

Thomas Bowdler, Armiger.

Robertus Butler, de *Chelſey*, Armiger.

Johannes Anſtis, de Interiori *Templo*, Armiger, Municipii S. *Germani* Cornub. in Dom. Comm. Procurator.

Johannes King, S. T. P. Eccleſ. Paroch. de *Chelſey* Rector.

Alexander Denton, Armiger, Interioris *Templi* Alumnus.

Richardus Hill, A. M. non ita pridem Coll. D. *Johann. Cantab.* Soc. à Regina ad Aulam Taurinenſem Miſſus Orator.

Sylveſter Pettyt, *Wilhelmi* frater, de Hoſpitio *Bernardenſi* Generoſus.

Wilhelmus Elſtob, A.M. Coll. Univerſ. *Oxon.* non ita pridem Soc. Ecc. Paroc. S. *Swithuni* Rect.

Wilhelmus Carlton, Armiger

Georgius Martin, S. T. B. Eccleſ. Paroch. S. *Mildredæ* de *Poultrey* Rector, & Eccleſ. Cath. *Norwic.* Canonicus.

Wilhelmus Streingfellow, Eccleſ. Paroch. S. *Dunſtani* Rector.

Richardus Smith, *Thomæ* S. T. P. Frater, Generoſus, in Celeberrimi Emporii *Londinenſis* Telonio Mercatricium Navium in Portum Appellentium Tabularius.

Thomas Maddox, Generoſus.

Prænobilis Domina Domina *REBECCA* non ita pridem Nobiliſſimi MARCHIONIS WIGORNIÆ, nunc Honoratiſſ. *JOHANNIS* Dom. *GRANVILLE* Uxor.

Illuſtriſſ. Dom. *CHRISTOPH. LEYONCRONA* Sereniſſ. Regis Swecorum *CAROLI* XII Legatus.

In Com. Monmouth.

Carolus Hutchins, A.M. Eccleſ. Paroch. de *Trelick* Rector.

In Comm. Norfolciæ & Suffolciæ.

Com. Norfolciæ.

Nicolaus L'Eſtrange, de *Hunſtanton* Baronet.

Chriſtophorus Calthrop, de *Baſham*, Eques de *Balneo.*

Nevil Catelyn, de *Kirkby*, Eques Auratus.

Andreas Fountaine, de *Narford*, Eques Aurat.

Edmundus Woodhouſe, de *Lexham*, Armiger.

Humphredus Prideaux, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Norwicenſis* Decanus.

Franciſcus Gardiner, Armiger, Civitatis *Norwicenſis* Aldermannus.

Geor-

Georgius Martin, A. M. Eccleſ. Cathedr. *Norwicenſis* Canonicus & Eccleſ. S. *Mildredæ Londinenſ.* Rector.

Wilhelmus Spelman, de *Wickmore*, Armiger.

Petrus Farnham, de *Norwich*, M. D.

Henricus Richardſon, Dom. de *Smeaton* in *Scotia*, nuper vita functus.

Com. Suffolciæ.

Johannes Rouſe, de *Henham*, Baronettus.

Wilhelmus Glover, de *Froſtenden*, Armiger.

Thomas Neal, de *Bramfield*, Armiger.

Theophilus Hook, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Sudbury* Rector.

Petrus Bafford, A.M. Eccl. Paroch. de *Earle-Soham* Rector.

Laurentius Eachard, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Henſtead* Rector.

Chriſtoph. Eachard, Eccleſ. Paroch. de *Somerleighton* Rector.

Thomas Shortrudge, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Holleſworth* Rector.

Henricus Welſtead, A.M. Eccleſ. Paroch. de *Froſtenden* Rector.

Georgius Pretty, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Helmingham* Rector.

Samuel Leeds, A. M. Scholæ Literariæ de *Beccles* Magiſter.

Timotheus Stamp, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Worlingham* Rector.

In Com. Northampton.

Honorabilis Vir Sackville Tufton de *Newbottle* Armiger, *Johannis* non ita pridem Comitis de *Thanet* filius, & regnante *Jacobo* II. Legionis Prætorianæ Centurio, Copiarum Pedeſtrium Chiliarcha.

Thomas Cartwright, de *Ano*, Armiger, Com. *Northamptonienſis* in Dom. Comm. Procurator.

Matthæus Hutton, S.T.P. Eccleſ. Paroch. de *Ano* Rector.

Jacobus Blackwell, Eccleſ. Paroch. de *Bramton* Rector.

In Florentiſſ. Univerſitate & Com. Oxonienſi.

Henricus Aldrich, S. T. P. Ædis Chriſti Decanus, & Inferioris *Dom. Convoc.* Prolocutor.

Radulphus Bathurſt, M. D. Coll. S. Trinitatis Præſes, & Eccleſ. Cathedr. *Wellenſis* Decanus, nuper vita functus.

Thomas Baily, S. T. P. Coll. Magd. Præſes.

Thomas Turner, S. T. P. C. C. C. Præſes, & Eccleſ. Cathedr. *Elienſis* Canonicus & Eccleſ. S. *Pauli London.* Præcentor.

Fitzherbert Adams, S. T. P. Coll. *Lincoln.* Rector, & Eccleſ. Cathedr. *Dunelmenſis* Canonicus.

Arthurus Charlett, S. T. P. Coll. *Univerſitatis* Magiſter.

Thomas Sykes, S.T.P. Coll. S. *Trinitatis* Præſes, Nobiliſſ. Dominæ Dominæ *Margaretæ* in S. Theologia Profeſſor, & Eccleſ. Cathedr. *Wigornienſ.* Canonicus.

Wilhelmus Lancaſter, S. T. P. Coll. *Reginæ* Præpoſ. Vid. Com. *Middleſex.*

Johannes Mill, S. T. P. Aulæ S. *Edmundi* Principalis & Ec. Cath. *Cantwarenſis* Canonicus.

Robertus South, S. T. P. *Ædis Chriſti* & Eccleſ. Cathedr. *Weſtmonaſter.* Canonicus.

Henricus Smith, S. T. P. *Ædis Chriſti* Canonicus, nuper mortuus.

Wilhelmus Jane, S. T. P. *Ædis Chriſti* Canonicus, Sacræ Theologiæ Profeſſor Regius & Decanus *Gloceſtrienſis.*

Antonius Radcliffe, S. T. P. *Ædis Chriſti* Canonicus.

Wilhelmus Wake, S. T. P. Vid. Com. *Devon.*

Franciſcus Gaſtrell, S. T. P. *Ædis Chriſti* Canonicus, & Hoſpitii *Lincoln. London.* Prædicator Evangelicus.

Georgius Smalridge, S. T. P. *Ædis Chriſti* Alumnus.

Edwardus Wells, S.T.P. *Ædis Chriſti* Alumn.

Wilhelmus Stratford, S. T. B. *Ædis Chriſti* Alumnus & Honorabili Dom. Comm. à Sacris.

Carolus King, A. M. *Ædis Chriſti* Alumnus.

Wilhelmus Biſhop, A. M. è Coll. *Baliol.*

Philippus Biſſe, A. M. Coll. *Novi* Socius.

Nicolaus Martin, A. M. Aulæ *Cervinæ* Vice-Principalis.

Simon Harcourt, de *Staunton-Harcourt*, Eq. Aurat. Antiqui Municipii *Abingdonenſis* in Dom. Comm. Procurator, & in Cauſis Forenſibus Reginæ promovendis agendiſque Procurator, ſeu *Sollicitator Generalis.*

Jacobus Tyrrell, de *Shotover-Lodge*, Armiger.

Wilhelmus Moor, A.M. Eccleſ. Paroch. de *Aldbury* Rector.

In Com. Pembrochiæ.

Thomas Owen, A. M. Eccleſ. Menevenſ. Canonicus.

In Com. Rutland.

Richardus Snow, de *Clipſham*, Armiger.

In Com. Salop.

Richardus Bulkley, S. T. P. Eccleſ. Paroch. de *Ludlow* Vicarius, & Eccleſ. Cathedr. *Herefordienſis* Canonicus, nuper mortuus.

Adamus Otteley, S. T. P. Archidiaconus *Salopienſis*, & Eccleſ. Cathedr. *Herefordienſis* Reſidentiarius.

Carolus Walcott, de *Walcott*, Armiger.

In Com. Somerſet.

Wilhelmus Graham, S.T.P. Sereniſſimæ Annæ Reginæ à Sacro Conclavi, Eccleſ. Cathedr. *Wellenſis* Decanus, & Eccleſ. Cathedr. *Dunelmenſis* Canonicus.

Richardus Healy, L. L. D. Decani & Capit. Eccleſ. Cathedr. *Wellenſis* Cartophylax & Seneſchallus.

Philippus Sydenham, de *Brympton*, Baronettus, Com. *Somerſet.* in Dom. Comm. Procurator.

In Com. Suffolc. Vid. *Com.* Norfolc.

In Com. Surriæ.

Wilhelmus Brownlow, de *Woodcote*, Baronett.

Johannes Michel, de *Richmond*, Armiger, in Dom. Comm. Portus *Sandovici* Baro, ſeu Procur.

Edmundus Gibſon, S. T. P. Eccleſ. Paroch. *Lam-*

Lambethenſis Rector, & Eccleſ. Cathedr. *Ciceſtrienſis* Canonicus & Reſidentiarius.

Johannes Evelyn, de *Wootton*, Armiger.

Wilhelmus Hewer, de *Clapham*, Armiger.

Nobilis Domina Domina *ANNA MASON*, de *Worceſter-Park*, *Richardi Maſon* Equitis Aurati Relicta.

In Comm. Warwic. & Staffordiæ.

Honorabilis Vir *Philippus* Dominus *Stanhope*, Honoratiſſ. *Philippi Stanhope* Comitis de *Cheſterfield* Filius Natu Maximus.

Carolus Holt, de *Aſton in the Walls*, Baronet.

Henricus Puckering, de *Darwick*, Baronettus, nuper mortuus.

Johannes Dugdale, Eques Auratus, Fecialium Regiorum Magiſter ſeu Princeps, Dictus *Norroy King at Arms*.

Gulielmus Dugdale, *Johannis* Filius, de *Blythehall*, Armiger.

Henricus Parker, de *Hunnington*, Baronettus.

Hugo Parker, Armiger, *Henrici* Baronetti Filius Natu Maximus, & Antiqui Municipii de *Eveſham* in Dom. Comm. Procurator.

Wilhelmus Bromley, de *Bagington*, Armiger, Celeberrimæ & Florentiſſ. Univerſitatis *Oxon.* in Dom. Comm. Procurator.

Georgius Bohun, de *Naſhouſe* in Urbe *Coventreyenſi*, Armiger.

Wilhelmus Bincks, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Liccetfeldenſis* Decanus.

Jonathan Kimberly, S. T. B. Eccleſ. ejuſdem Præbendarius.

Phineas Fouke, de *Little Wyrley*, M. D. & Coll. *Med. London.* Socius.

In Com. Weſtmorland. Vide *Com.* Cumbriæ.

In Com. Wilton. Vide *Com.* Bercheriæ.

In Com. Wigorniæ.

Johannes Packington, de *Weſtwood*, Baronettus, Com. *Wigornienſis*, in Dom. Comm. Procur.

Wilhelmus Daws, Baronettus, S.T.P. Eccleſ. Cathedr. *Wigorn.* Canonicus. Vide Univerſitat. *Cantab.*

Edwardus Dinely, de *Charlton*, Eques Aurat.

Henricus Jeffreys, de *Holm Caſtell*, Armiger.

Samuel Swift, Armiger, Civitatis *Wigornienſis* Aldermannus, & Civium *Wigornienſium*, in Dom. Comm. Procurator.

Thomas Wilde, de *Wigornia*, Armiger, & Civitatis *Wigornienſis* in Dom. Comm. Procurator.

Bridges Nanfan, de *Birch-Morton*, Armiger.

Johannes Price, L. L. B. Dioceſeos *Wigornienſis* Cancellarius.

Johannes Fleetwood, A. M. Archidiaconus *Wigornienſis*, & Ecc. Paroch. de *Rippell* in Com. *Wigorn.* Rector.

Wilhelmus Hopkins, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Wigorn.* Canonicus, nuper vita functus.

Radulph. Battel, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Sacelli Palatini Subdecanus.

Johannes Jephcott, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Eccleſ. Paroch. de *Eveſham* Rect.

Georgius Wall, S.T.P. ejuſdem Ec. Canonicus.

Jacobus Stillingfleet, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Ec. Paroch. de *Hartlebury* Rector.

Joſephus Merryll, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, nuper mortuus.

Carolus Cocks, de *Wigorn.* Armiger, Antiqui Municipii de *Droitwich* in Dom. Comm. Proc.

Franciſcus Waynes, Urbis *Wigorniæ* Alderm.

Thomas Poltney, A. M. Eccleſ. Paroch. *Fleotburienſis* Rector.

Johannes Webb, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Briden* Rector.

Edwardus Walker, L. L. B. nuper mortuus.

Franciſcus Taylor, de *Littleton*, Generoſus.

Richardus Wolley, Generoſus, Decani & Cap. *Wigorn.* Seneſchallus.

Edwardus Cookes, Generoſus, Honoratiſſ. *Thomæ* Comitis de *Coventrey* Seneſchallus.

SODALITATUM NOMINA.

Decanus & Cap. Eccleſ. Cathedr.
- *Cantwarienſis.*
- *Eboracenſis.*
- *Roffenſis.*
- *Exonienſis.*
- *Wellenſis.*
- *Wigornienſis.*
- *Norwicenſis.*
- *Dunelmenſis.*
- *Carliolenſis.*
- *Vindeſorenſis.*
- *Herefordienſis.*
- *Elienſis.*

Honorabilis Medii *Templi Londinenſis* Societas.

IN UNIVERSITATE *OXON.*

Collegium
- *Univerſitatis.*
- *Baliolenſe.*
- *Mertonenſe.*
- *Exonienſe.*
- *Orielenſe.*
- *Reginæ.*
- *Novum.*
- *Lincolnienſe.*
- *Omnium Animarum.*
- *Magdalenenſe.*
- *Ænei Naſi.*
- *Corporis Chriſti.*
- *Ædis Chriſti.*
- *S. Trinitatis*
- *S. Johannis Baptiſtæ.*
- *Jeſu.*
- *Wadhamenſe.*
- *Pembrochianum.*

Aula
- S. *Edmundi.*

IN UNIVERSITATE *CANTAB.*

Collegium
- *S. Trinitatis.*
- *Reginæ.*
- *Divi Petri.*
- *Chriſti.*
- *Jeſu.*
- *Emanuelis.*
- *Regis.*
- *Sidneienſe.*

Aula
- *Clarenſis.*
- *Pembrochienſis.*
- *S. Trinitatis.*
- *S. Catharinæ.*

Collegium *Wintonienſe.*